

**OPETUS- JA
KOULUTUSSANASTO
(OKSA)**

Undervisnings- och utbildningsordlista

Vocabulary of Education

luonnos 28.3.2023

varhaiskasvatuksen englannin kokoukseen

Sisällysluettelo

Käsittekaavioluettelo.....	5
Kuvaluettelo.....	7
1 Yleisiä käsitteitä.....	11
1.1 Oppiminen.....	22
2 Koulustustoiminta ja koulutusjärjestelmä.....	27
3 Toimijat.....	40
3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat.....	40
3.2 Koulustustoimijat.....	46
3.2.1 Koulustustoimijoihin liittyviä käsitteitä.....	60
3.3 Koulutusorganisaatiot.....	69
3.4 Koulutuksen toimielimiä.....	81
3.5 Henkilöstö.....	82
3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa.....	114
3.6.1 Henkilön rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	141
4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit.....	147
4.1 Normatiivinen ohjaus.....	147
4.1.1 Säädökset.....	147
4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat.....	152
4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	155
4.2 Tutkintorakenne (1).....	159
4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä.....	164
4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	172
4.2.3 Lukio-opintojen rakenne.....	179
4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	179
4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	184
4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne.....	188
4.3 Oppiaine.....	194
4.4 Koulustustoimijan opetussuunnitelmat ja koulustustarjonta.....	198
4.4.1 Opetussuunnitelma.....	198
4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä.....	211
4.4.2 Koulustustarjonta.....	216
4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	228
4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus.....	235
5 Haku ja valinta.....	240
5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	240
5.2 Haku.....	244
5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi.....	244
5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	251
5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä.....	253
5.2.4 Hakukelpoisuus.....	260
5.2.5 Muita hakukäsitteitä.....	264
5.3 Valinta.....	267
5.3.1 Koulustustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	267
5.3.2 Valintatyyppiä.....	275
5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	280
5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä.....	286
5.3.4.1 Hakukohde.....	286
5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi.....	290
5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	293
5.4 Peruskoulun määrättyminen tai valinta.....	300
6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit.....	302
6.1 Varhaiskasvatus.....	302
6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja.....	302
6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	309
6.2 Opetus (1).....	316
6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä.....	337
6.3 Koulutus (1).....	347

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan.....	347
6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1).....	360
6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	363
6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä.....	368
6.3.5 Perusopetuksen lajeja.....	375
6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti.....	377
6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämisuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa.....	388
6.4 Koulutus (2).....	391
6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2).....	399
6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2).....	405
6.5 Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	408
6.6 Ilmoittautuminen.....	417
6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen.....	423
6.7.1 Opiskelun keskeytyminen.....	423
6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen.....	424
6.8 Ohjaus.....	427
6.9 Opiskelun tuki.....	428
6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus.....	429
6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	433
6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia.....	438
6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut.....	440
6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	440
6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet.....	456
6.9.5.1 Kurinpito.....	456
6.9.5.2 Kurinpitekeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa.....	459
6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	467
6.11 Opiskelijaliikkuvuus.....	472
6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	476
6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt.....	481
6.13.1 Todistus.....	481
6.13.2 Tutkinto.....	506
6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot.....	513
6.13.2.2 Korkeakoulututkinto.....	519
6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto.....	528
6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	531
6.13.3 Opintosuorituksia.....	534
6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	537
6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi.....	542
6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2).....	556
6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	563
6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen.....	566
6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	582
6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä.....	589
7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi.....	593
7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä.....	593
7.2 Laatu.....	615
8 Muutoksenhaku.....	620
9 Koulutuksen strategisen ohjauksen käsitteitä.....	622
10 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä.....	623
11 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi.....	634
11.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider).....	634
11.2 Koulutus (Learning Opportunity).....	638
12 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä.....	643

13 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.....	646
13.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä.....	655
Englanninkielinen hakemisto / English index.....	666
Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register.....	680
Suomenkielinen hakemisto.....	691

Käsitekaavioluettelo

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.....	10
Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.....	21
Käsitekaavio 3. Oppiminen.....	26
Käsitekaavio 4. Koulutustoiminta.....	35
Käsitekaavio 5. Koulutusjärjestelmä.....	39
Käsitekaavio 6. Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.....	45
Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.....	53
Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.....	59
Käsitekaavio 9. Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta.....	68
Käsitekaavio 10. Koulutusorganisaatiot.....	80
Käsitekaavio 11. Koulutuksen henkilöstö.....	89
Käsitekaavio 12. Muu koulutuksen henkilöstö.....	96
Käsitekaavio 13. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.....	104
Käsitekaavio 14. Opettaja.....	113
Käsitekaavio 15. Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa.....	139
Käsitekaavio 16. Opiskelijan rooleja.....	140
Käsitekaavio 17. Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan.....	141
Käsitekaavio 18. Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä.....	146
Käsitekaavio 19. Varhaiskasvatussuunnitelmat.....	154
Käsitekaavio 20. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.....	159
Käsitekaavio 21. Tutkintorakenne.....	161
Käsitekaavio 22. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).....	163
Käsitekaavio 23. Osaamiskokonaisuuksia.....	171
Käsitekaavio 24. Ammatillisten tutkintojen rakenne.....	178
Käsitekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.....	183
Käsitekaavio 26. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.....	187
Käsitekaavio 27. Opintokokonaisuus ja opintojakso.....	193
Käsitekaavio 28. Oppiaine.....	197
Käsitekaavio 29. Opetussuunnitelma.....	210
Käsitekaavio 30. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.....	226
Käsitekaavio 31. Osaamistavoitteet.....	227
Käsitekaavio 32. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.....	234
Käsitekaavio 33. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.....	239
Käsitekaavio 34. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.....	243
Käsitekaavio 35. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.....	250
Käsitekaavio 36. Koulutukseen hakemisen vaiheita.....	252
Käsitekaavio 37. Hakutapoja ja -tyyppejä.....	259
Käsitekaavio 38. Hakukelpoisuus.....	263
Käsitekaavio 39. Muita hakukäsitteitä.....	266
Käsitekaavio 40. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.....	274
Käsitekaavio 41. Valintatyytit.....	279
Käsitekaavio 42. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.....	285
Käsitekaavio 43. Hakukohde.....	289
Käsitekaavio 44. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.....	292
Käsitekaavio 45. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.....	299
Käsitekaavio 46. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.....	301
Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.....	308
Käsitekaavio 48. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja.....	315
Käsitekaavio 49. Nivelvaihe ja siirtymävaihe.....	334
Käsitekaavio 50. Opetus (1).....	336
Käsitekaavio 51. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.....	346
Käsitekaavio 52. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.....	359
Käsitekaavio 53. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.....	362
Käsitekaavio 54. Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan.....	367
Käsitekaavio 55. Työpaikalla järjestettävä koulutus.....	374
Käsitekaavio 56. Perusopetuksen lajeja.....	376
Käsitekaavio 57. Ammatillisen koulutuksen lajeja.....	387
Käsitekaavio 58. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.....	390
Käsitekaavio 59. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.....	398
Käsitekaavio 60. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).....	404

Käsittekaavio 61. Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä.....	416
Käsittekaavio 62. Ilmoittautumiskäsitteitä.....	420
Käsittekaavio 63. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.....	422
Käsittekaavio 64. Opiskelun keskeytyminen.....	423
Käsittekaavio 65. Opiskelun keskeyttäminen.....	426
Käsittekaavio 66. Ohjaukaskäsitteitä.....	427
Käsittekaavio 67. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.....	437
Käsittekaavio 68. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.....	439
Käsittekaavio 69. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki.....	454
Käsittekaavio 70. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa.....	455
Käsittekaavio 71. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.....	467
Käsittekaavio 72. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	471
Käsittekaavio 73. Opiskelijaliikkuvuus.....	475
Käsittekaavio 74. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.....	480
Käsittekaavio 75. Todistus.....	494
Käsittekaavio 76. Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.....	502
Käsittekaavio 77. Tutkintotodistus.....	505
Käsittekaavio 78. Tutkinto.....	512
Käsittekaavio 79. Toisen asteen tutkinnot.....	518
Käsittekaavio 80. Korkeakoulututkinto.....	528
Käsittekaavio 81. Ulkomainen tutkinto.....	530
Käsittekaavio 82. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.....	533
Käsittekaavio 83. Opintosuorituksia.....	537
Käsittekaavio 84. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.....	541
Käsittekaavio 85. Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi.....	555
Käsittekaavio 86. Muutoksenhaku arviointiin (2).....	562
Käsittekaavio 87. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.....	565
Käsittekaavio 88. Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen.....	581
Käsittekaavio 89. Varhaiskasvatuksen maksut.....	583
Käsittekaavio 90. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.....	588
Käsittekaavio 91. Arviointi.....	609
Käsittekaavio 92. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.....	614
Käsittekaavio 93. Laatuksikäsitteitä.....	619
Käsittekaavio 94. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä.....	649
Käsittekaavio 95. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.....	650
Käsittekaavio 96. Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu.....	663

Kuvaluettelo

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.....29

Yleisiä kommentteja

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä marraskuu 2016: Kaikki (ainakin korkeakoulujen käsitteiden) englannin vastineet pitäisi laittaa kommentteille avoimeen AMK:iin. Mutta ensimmäinen julkaisu voidaan tehdä näillä (ilman avoimia AMKeja tehdyillä) termeillä. Näihin (mm. tarkistusasioihin) voidaan palata vuoden 2017 puolella ennen seuraavaa OKSA-julkaisua.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmä 9.12.2016: Tulisiko OKSA-sanastossa merkitä, kun kyseessä on pelkästään tietotekninen/hallinnollinen termi (vs. kun näkyy viestinnässä hakijoille/opiskelijoille/ulospäin). Esim. käsitteet [haku- ja valintajärjestelmä](#) (ID377) ja [valinnan tila](#) (ID389).

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 14.9.2018: Kumpaan lukiolakiin halutaan huomautuksissa viitata, 629/1998 vai 714/2018, vai kumpaankin? Pohdittava läpi sanaston.

Ilmari Hyvönen 12.9.2019: Hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi [esim. käsitteen [opintosuorituksen hyväksilukeminen](#) kohdalla] olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia... Mutta ei ehkä avata tätä nyt.

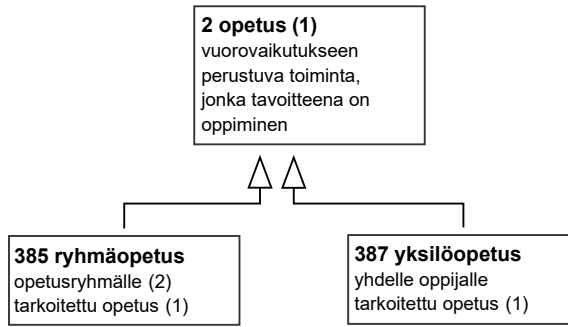
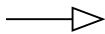
Totti Tuhkanen 12.9.2019: OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava.

Riina-terminologi 11.6.2021: 1.8.2022 jälkeen merkittävä vanhentuneiksi käsitteiksi (<vanhentunut>) oppivelvollisuuslain (1214/2020) myötä 1.8.2022 vanhentuvat käsitteet perusopetuksen lisäopetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, valmentavan koulutuksen perusteet, lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet, koulunkäynnin keskeyttäminen. Nämä täytyy tällöin poistaa myös kaavioista.

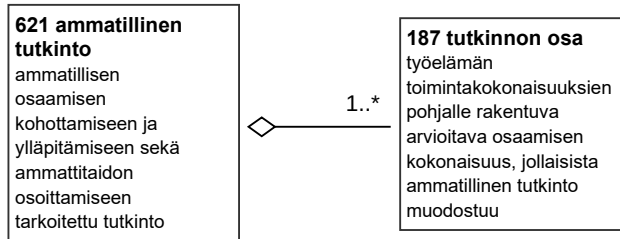
Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä 14.6.2021: Pitäisikö OKSAn luokkiin (koulutusasteisiin) lisätä uusi luokka "oppivelvollisuuskoulutus"? Tähän luokkaan kuuluisivat perusopetus, oppivelvollisuuteen kuuluva osa lukiosta ja ammatillisesta, TUVA, TELMA, kansanopistojen pitkät linjat (= kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu koulutus), saamelaiden koulutuskeskuksen tietyt opinnot (saamen kielen ja kulttuurin opinnot) ja aikuisten perusopetus. -> **OKSA-jaos 13.8.2021:** Tällainen aineistoa rikastava luokka voitaisiin lisätä, tai ainakin harkita sen lisäämistä. Käytännössä tapahtuisi (viimeistään) seuraavan julkaisun (OKSAn kolmas laitos) yhteydessä; otetaan puheeksi lähempänä tuota ajankohtaa. Kaikki käsitteet tulee käydä läpi ja tarvittaessa merkitä oppivelvollisuuskoulutukseen kuuluviksi tunnisteella <oppivelvollisuuskoulutus>.

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys muiden koulutusasteiden ruotsin kielityöryhmille (ja itselleenkin) 25.11.2022: Sanaa anstalt vähän vierastetaan Ruotsissa ja se kuulostaa Suomessakin hiukan vanhahtavalta. Tulisiko käydä kaikki anstalt-sanan sisältävät sv-vastineet läpi?

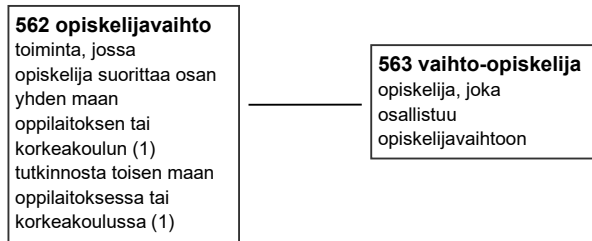
HIERARKKINEN SUHDE

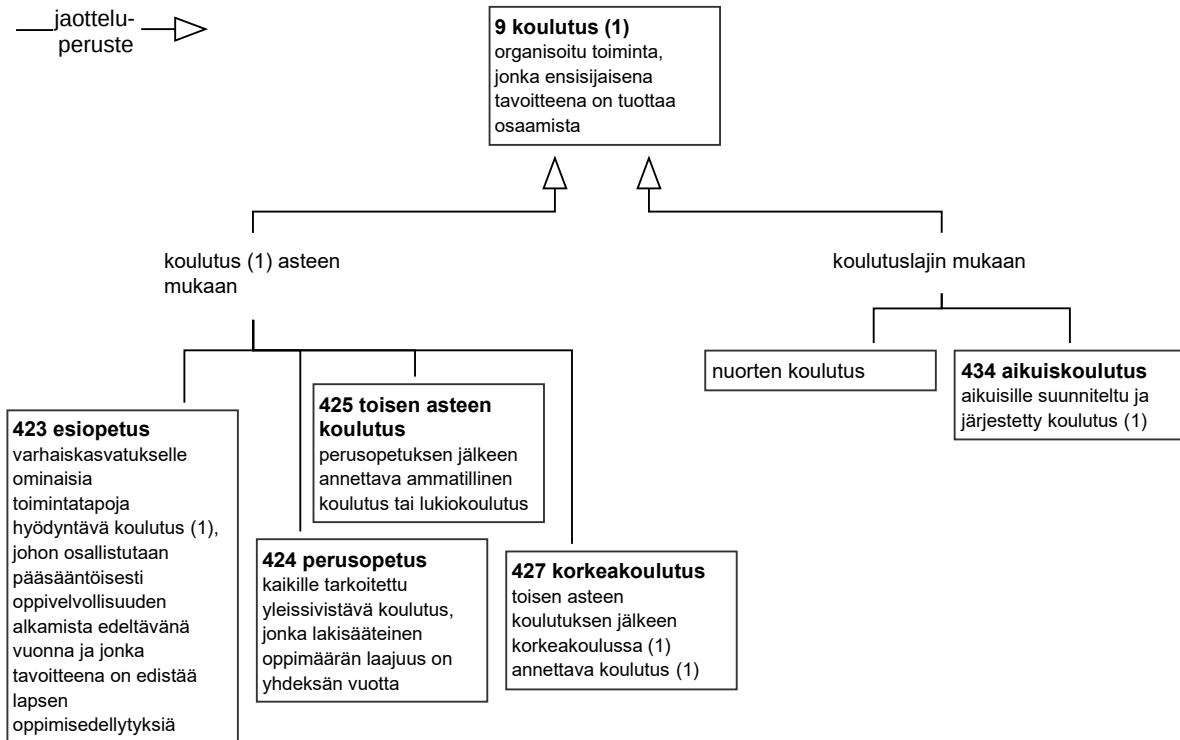
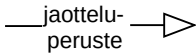
KOOSTUMUSSUHDE

ASSOSIATIIVINEN SUHDE

MONIULOTTEINEN KÄSITEJÄRJESTELMÄ

Käsitekaavio 1. Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä.

1 Yleisiä käsitteitä

1

kasvatus [*SRemes*]

sv fostran [*36/1973_sv + kielitr_sv_04*]

en < education (1) [*ophall_sanasto + kielitr_en*]; upbringing [*MOT_englanti + kielitr_en*]

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on kehittää yksilöstä eettisesti vastuukykyinen yhteiskunnan jäsen [*wikipedia + rk + teemar_01 + tr45 + tr49 + ssu + vaka_tr_01 + vaka_tr_02 + tr63*]

huomautus

Kasvatuksen myötä kulttuuriset arvot, tavat ja normit välittyvät ja muovautuvat. Osaltaan kasvatuksen tavoite on siirtää kulttuuriperintöä sekä tärkeinä pidettyjä arvoja ja traditioita seuraavalle sukupolvelle, mutta kasvatuksen avulla halutaan myös uudistaa ajattelu- ja toimintatapoja. Kasvatuksen sivistystehtävänä on tietoisesti ohjata yksilöllisen identiteetin muotoutumista ja huolehtia, että muotoutuminen tapahtuu sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla. [*vaka_tr_02 + tr63*]

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan *lapsen* suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, *opetuksen (1)* ja *hoidon* muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. [*vk-peruste + ssu + vaka_tr_02*]

Perusopetuksella on opetustavoitteiden lisäksi kasvatustavoitteita. Perusopetuslain (628/1998) mukaan perusopetuksella pyritään kasvattamaan oppilaita ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antamaan heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja. [*rk + teemar_01 + tr45*]

Yliopistolain (558/2009) mukaan *yliopistojen* tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta sekä tieteellistä ja taiteellista sivistystä, antaa tutkimukseen perustuvaa ylintä *opetusta (1)* sekä kasvattaa *opiskelijoita* palvelemaan isänmaata ja ihmiskuntaa. [*558/2009 + tr45*]

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen kasvatus, niin että termillä education viitataan kasvatukseen lisäksi muun muassa *opetukseen (1)*, *koulutukseen (1)* ja sivistykseen. [*rk + KatriSeppala*]

Käsitteen tunnus: c116

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kasvatus*, *opetus* ja *koulutus* ja *Koulutus (1)* koulutusasteen, tarkoituksen ja *koulutuslajin* mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

2

opetus (1) [*harmon + tr45*]

sv undervisning (1) [*fisv utbild ordlista + kielitr sv*]

en teaching (1) [*rk + kielitr_en + kielitr_lukio_en_14*]; instruction (1) [*kielitr_en + kielitr_lukio_en_14*]; < education (2) [*kielitr_en + kielitr_lukio_en_14*]

määritelmä

vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jonka tavoitteena on *oppiminen* [*wikipedia + rk + tr45*]

huomautus

Opetuksella (1) ja *kasvatuksella* on osin yhteneväisiä tavoitteita. [*vaka_tr_02 + tr63*]

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen opetus (1), niin että termillä education viitataan opetuksen (1) lisäksi muun muassa *kasvatukseen*, *koulutukseen (1)* ja sivistykseen. [*rk + KatriSeppala*]

Käsitteen tunnus: c117

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus, opetus ja koulutus*, *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Opetus (1)*, *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä* ja *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiolaki>

Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016: "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? --

Terminologin kysymys 30.12.2021: Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite *ohjaus*, jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.): Nyt kun OKSA-sanastossa ollaan määrittelemässä *ohjaus*-käsitettä, opetus (1) -käsitteen määritelmä pistää silmään, vaikka sitä aikanaan paljon viilattiinkin. Opetus (1) -käsitteen määritelmää olisi syytä sopivassa kohtaa tarkastella uudelleen ja tarkentaa.

OKSA-jaos 30.8.2019 (mm. Erja V.): Perusopetuksessa opetus liittyisi tavoitteiden saavuttamiseen.

Perusopetuslaki 628/1998, 2 §: Opetuksen tavoitteet: Tässä laissa tarkoitetun opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.9.2019: Millä tavalla määritelmä on puutteellinen, mihin suuntaan sitä kannattaisi kehittää jne.? Erittely auttaa määritelmän korjaamisessa.

3

<varhaiskasvatus>

hoito [*sossan-asiakas, vaka tyoryhma 2016*]

sv vård [*346/2016 + vaka_tr-sv*]

en care [*ssu + vaka_tr-en_02*]

määritelmä

toiminta, jonka tavoitteena on huolenpito *lapsesta* sekä lapsen hyvinvoinnin ja kehityksen edistäminen [*sossan-asiakas, ssu + vaka_tr_02*]

huomautus

Hoito kuuluu osana *varhaiskasvatukseen*. Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista *kasvatuksen, opetuksen (1)* ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta. [*ssu*]

Varhaiskasvatuksen hoitotilanteet ovat aina samanaikaisesti kasvatus- ja opetustilanteita, joissa opitaan laaja-alaisesti erilaisia tietoja ja taitoja. [*Vasu2016, vaka_tr_09*]

Käsitteen tunnus: c399

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Kasvatus, opetus ja koulutus*

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

4

opettaminen [*SRemes + tr44*]; **opetus (2)** [*tr44*]

sv undervisning (2) [*MOT ruotsi + kielitr_sv*]; ~ lära ut verb [*kielitr_sv*]

en teaching (2) [*MOT englanti + kielitr_en*]; instruction (2) [*kielitr_en*]; tuition (1) [*kielitr_en*];
~ facilitation [*kielitr_en*]

määritelmä

opetuksen (1) osa, jossa henkilö auttaa tai ohjaa toista henkilöä oppimaan (ks. *oppiminen*) [*rk + teemar_01 + tr44 + rk + tr45*]

huomautus

Englannin sanalla facilitation viitataan esimerkiksi erityistarpeisen (kuten vammaisen) oppilaan tai opiskelijan avustajan toimintaan, jonka tavoitteena on auttaa *oppilasta* tai *opiskelijaa* osallistumaan opetukseen (1). Lisäksi sanalla facilitation viitataan esimerkiksi vertaisopetukseen, jossa edistyneemmät opiskelijat auttavat varhaisemmassa vaiheessa olevia opiskelijoita *opiskelussa*. [*kielitr_en_02*]

Ks. *ohjaus*, *opettaja*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c119

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: *Kasvatus, opetus ja koulutus*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ruotsin kielityöryhmän kysymys korkeakoulujen (tai muun koulutusasteen) ruotsin työryhmälle lokakuu 2016: "Handledning" voisi olla opetus (1) -käsitteen tai opettaminen -käsitteen (toinen) vastine ruotsiksi? -- **Terminologin kysymys 30.12.2021:** Vai tarvitaanko enää, kun OKSAan on lisätty käsite *ohjaus*, jonka sv-vastineeksi tulee varmaankin handledning?

5

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

ohjaus [*Työp jarj koul san 2019*]; > **opintojen ohjaus** <lukiokoulutus> [*teemar 35 lukio*]

hakusana: vertaisohjaus

sv handledning [*NinaSandlin 20190809 + PDT kielitr sv 03*]

en educational guidance <varhaiskasvatus??, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen??> [*kielitr po en 07 + kielitr po en 11*]; guidance <lyhyempi muoto; varhaiskasvatus??, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen??> [*ohjaan.fi en tutoring[vpunsar] + kielitr lukio en 28 + vaka tr-en 02 + kielitr po en 07 + kielitr po en 11*]; > guidance for studies <lukiokoulutuksen opintojen ohjaus> [*kielitr lukio en 28*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen ja *koulutuksen (1)* yhteydessä tapahtuva, vuorovaikutukseen perustuva toiminta, jossa *oppijan* lähtökohdat huomioon ottaen annetaan oppijalle ohjeita, neuvoja, *palautetta* ja tukea tavoitteiden saavuttamiseksi [*PDT hanke 2018 19 + tr86*]

huomautus

Ohjausta voidaan antaa eri *oppimisympäristöissä*. Ohjaus voi olla toteutettu ajasta ja paikasta riippumatta. [*PDT hanke 2018 19*]

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaan *lasten* tulee saada *oppimiseensa varhaiskasvatushenkilöstön* ohjausta ja tukea. [*tr95*]

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan jokaisen *opettajan* tehtävänä on ohjata *oppilasta* koulunkäynnissä ja eri *oppiaineiden opiskelussa*. Perusopetuksessa ohjaus liittyy kaikkiin opetustilanteisiin, oppiaineisiin ja oppilaalle annettavaan arviointipalautteeseen. Ohjauksen tavoitteena on, että oppilaan itseluottamus, itsearviointi- ja oppimaan oppimisen taidot sekä kyky suunnitella tulevaisuuttaan vahvistuvat. [*tr86 + MPuukko EVitikka 2022 11*]

opintojen ohjaus: *Lukiokoulutuksessa* käytetään termiä opintojen ohjaus. Sillä tarkoitetaan lukiokoulutuksen *oppimäärää* suorittavalle *opiskelijalle opinto-ohjauksen (1)* lisäksi annettavaa henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin *hakeutumiseen* liittyvää ohjausta. Opintojen ohjausta (samoin kuin opinto-ohjausta (1)) voivat antaa *opinto-ohjaajan* lisäksi muun muassa *aineenopettajat* ja *ryhmänohjaaja*. [*teemar 35 lukio + kielitr lukio en 28*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *opiskelijalla* on oikeus saada *opetusta (1)* ja ohjausta. [*PDT hanke 2018 19*]

Ohjausta voidaan toteuttaa myös vertaisoppijoiden eli keskenään samassa tilanteessa olevien oppijoiden toimesta (nk. vertaisohjaus). [*Työp jarj koul san 2019*]

Vrt. *oppilaanohjaus, opinto-ohjaus*. []

Ks. myös *työpaikalla järjestettävä ohjaus*. []

Käsitteen tunnus: c1637

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus* ja *Ohjauskäsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken> <varhaiskasvatus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

OKSA-jaos 7.10.2022: Ohjauskäsitteet (Erjan mukaan noin viisi kappaletta) tulisi käydä läpi tarkemmin ja ajantasaistaa. Käsitteinä ainakin ohjaus, oppilaanohjaus sekä uusi käsite tehostettu henkilökohtainen opinto-ohjaus. Erja ja Mika selvittävät kokousten välillä, Tero tulee myös mukaan.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen enkun työryhmille 2.2.2023: Todettiin, että pelkkä guidance tässä määritellyn ohjauskäsitteen vastineena on liian epämääräinen (toki sama pätee suomen termiinkin). Perusopetuksen ja lukion näkökulmasta englannin vastineeksi sopii educational guidance. Onko tämä ok varhaiskasvatuksen ja ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: Erja ja Mika pohtimassa suomenkielisiä ohjauskäsitteitä, lisäävät keskusteluun myös termin tarkentamisen

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: ohjaus on todella laaja käsite vrt. opetus

– ohjaus ja opintojen ohjaus pitäisi tässä erotella

– lukiokoulutuksen opintojen ohjaus ei rinnastu ohjaukseen? Mikko? -- **OKSA-jaos 17.2.2023:** lukion opintojen ohjaus on laajempi kuin opinto-ohjaus, siinä mielessä on synonyymisempi ohjauksen kanssa. Mikko selvittää, keskustelee myös muiden kanssa, palataan.

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: Perusopetuslaki 11 §: ohjaus ei rajoitu tukea tarvitseviin oppilaisiin, keltaisella maalatut ("tukea tarvitseva") pois -> **Riina 7.11.22:** tehty

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: tämän huomautuksen täydentämisen tueksi ks. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/hyvan_ohjauksen_kriteerit_0.pdf: Ohjauksella edistetään opiskelunvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tuetaan lasta ja nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä. -- **Terminologin kysymys 7.11.2022:** Edellisen rivin kommenttiin liittyen: Olisiko huomautuksessa mainittava, että ko. huomautus pätee perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen? Tuo "Hyvän ohjauksen kriteerit" näyttäisi koskevan näitä kaikkia? "Niin perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa kuin lukiokoulutuksessa ohjauksen tavoitteena on edistää lapsen tai nuoren opiskelunvalmiuksien kehittymistä ja opintojen sujumista sekä tukea lasta tai nuorta elämään, koulutukseen ja uranvalintoihin liittyvissä päätöksissä." [lähde: OPH:n Hyvän ohjauksen kriteerit, 2014]

Perusopetuksen ja lukion englannin kieliryhmä vakan ja ammatillisen englannin ryhmille 2.2.2023: Toimisiko educational guidance ohjauksen enkkuvastineena myös silloin, kun on kyse varhaiskasvatuksessa, tai ammatillisessa koulutuksessa annettavasta ohjauksesta. Onko siellä näkökohtia, joihin tuo educational ei sopisi?

6

opiskelu [*SRemes*]

sv < studier pl [*kielittr_sv*]

en study (4) [*MOT_englanti + kielitr_en*]

määritelmä

toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen [*rk + teemar_01 + tr44*]

huomautus

Ruotsin termi studier viittaa myös suomen opinnot-käsitteeseen. [*kielittr_sv*]

Käsitteen tunnus: c120

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (studying)

7

osaamisen hankkiminen [Tyop_jarj_koul_san_2019]

hakusana: puuttuva osaaminen; puuttuvan osaamisen hankkiminen

sv förvärvande *n* av kunnande [531/2017_sv_48§ + PDT_kielitr_sv_01 + lausuntokierros_2019 + PDT_kielitr_sv_03]

en acquisition of competence [ophall_sanasto + kielitr_amm_en_01]; acquiring competence [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijan toiminta, jossa opiskelija pyrkii saavuttamaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmansa* mukaista osaamista [Tyop_jarj_koul_san_2019]

huomautus

Osaamisen kertyminen on osaamisen hankkimistavasta riippumatonta.

[Tyop_jarj_koul_san_2019]

Yleiskielessä käytetään usein ilmaisia puuttuva osaaminen ja puuttuvan osaamisen hankkiminen, mutta on suositettavaa käyttää niiden sijaan ilmaisia hankittava osaaminen ja osaamisen hankkiminen. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

Käsitteen tunnus: c1691

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

8

koulutus (1) [harmon]

sv utbildning (1) [[studieinfo](#) + [kielitr_sv](#)]

inte: skolning [[kielitr_sv](#)]

en < education (3) [[Wikipedia/rk](#) + [kielitr_en_02](#)]; training [[kielitr_en_02](#)]

määritelmä

organisoitu toiminta, jonka ensisijaisena tavoitteena on tuottaa osaamista [[teemar_01](#) + [tr44](#) + [teemar_02](#) + [tr45](#) + [tr82](#)]

huomautus

Määritelmän sana "ensisijaisena" viittaa siihen, että voidaan ajatella, että on myös muuta organisoitua toimintaa, jonka yhtenä tavoitteena on tuottaa osaamista – esimerkiksi sosiaalipolitiikka –, mutta koulutuksessa (1) osaamisen tuottaminen on ensisijainen tavoite. [[tr82](#) + [PDT_hanke_2018_19](#)]

Koulutuksen (1) tavoitteena oleva osaaminen voidaan tuottaa [opetuksen \(1\)](#) tai muun [oppimiseen](#) tähtäävän toiminnan avulla. [[tr82](#)]

Koulutus (1) on laaja ja varsin abstrakti käsite. [[teemar_01](#) + [tr44](#) + [kielitr_en_02](#) + [tr98](#)]

Tutkintotavoitteisuuden mukaan koulutus (1) voidaan jakaa [tutkintoon](#) johtavaan koulutukseen, tutkintoon valmistavaan koulutukseen ja koulutukseen, joka ei johda eikä valmista tutkintoon. [[tr65/rk](#)]

Englannin käsite education on laajempi kuin suomen koulutus (1), niin että termillä education viitataan koulutuksen (1) lisäksi muun muassa [kasvatukseen](#), [opetukseen \(1\)](#) ja sivistykseen. [[Oxford_ALD_2010/rk](#) + [kielitr_en_02](#) + [rk](#) + [KatriSeppala](#)]

Vrt. [koulutus \(2\)](#). []

Ks. myös [opettaminen](#), [oppiminen](#), [opiskelu](#). []

Käsitteen tunnus: c121

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustoiminta](#), [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa](#) ja [tutkinnossa](#) käytettävä kieli sekä [opetus \(1\)](#) ja [koulutus \(1\)](#) kielen mukaan, [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan, [Koulutus \(1\)](#) tutkintotavoitteisuuden mukaan, [Koulutus \(1\)](#) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan, [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Koulutus \(2\)](#) -käsitteen alakäsitteitä ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaos 2.10.2020: tarvitaanko erikseen lakisääteinen koulutus ja ei-lakisääteinen koulutus?

OKSA-jaos 2.10.2020: tällä hetkellä koulutus (1):n alla on kyllä myös ei-lakisääteisiä, kuten henkilöstökoulutus

OKSA-jaos 2.10.2020: OKSA on ajateltu koulutusjärjestelmän kuvaukseksi, jolloin OKSAn koulutukset olisivat lähinnä lakisääteisiä koulutuksia

OKSA-jaos 2.10.2020: Jatkuvan oppimisen sanastossa myös koulutukset jotka on OKSassa määritelty koulutus (1):nä, voisi mahdollisesti määritellä koulutus (2):na (täydennyskoulutus, muuntokoulutus, erikoistumiskoulutus...)

9

koulutus (2) [*tr34*]

sv utbildning (2) [*rk + kielitr_sv*]

en studies (1) [*teemar_02 + kielitr_en_02*]; learning opportunity (1) [*kielitr_en_02*]; > study programme (1) [*teemar_02 + kielitr_en_02*]; > degree programme (1) [*lopintopolku.fi + kielitr_en_02*]; > education programme (1) <ammattillinen koulutus> [*kielitr_amm_en_01*]; ~ learning opportunity specification <koulutuksen (2) kuvauksesta; SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC> [*kielitr_en_02*]
search term: LOS

määritelmä

suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet *tutkinnon* tai muun kokonaisuuden suorittamiseen [*teemar_01 + tr44*]

huomautus

Koulutukset (2) ovat tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa *koulutusta* (1). [*tr66*]

Koulutukset (2) voivat olla tutkintoon (esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto) johtavia tai tutkintoon johtamattomia. Esimerkkejä tutkintoon johtamattomista koulutuksista ovat *korkeakoulun (1) opintokokonaisuus (2)*, *ammattillisen koulutuksen tutkinnon osa*, *avoimena yliopisto-opetuksena* tarjottava *opintojakso*, korkeakoulun (1) *erikoistumiskoulutus* ja *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*. [*teemar_01 + tr44 + tr89 + tr106 + tr107*]

learning opportunity specification: Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) käytetään termiä learning opportunity specification (lyhenne LOS), jolla tarkoitetaan *opetussuunnitelmassa (2)* määritellyn koulutuksen (2) rakenteen, sisällön ja tavoitteiden kuvausta. [*teemar_01 + tr44 + MLO_standardi*]

learning opportunity specification: Standardissa European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) käsite learning opportunity specification on määritelty lähes samoin kuin em. standardissa. [*EuroLMAI*]

Käsitteen tunnus: c122

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutustoiminta*, *Koulutusjärjestelmä*, *Tutkintorakenne*, *Koulustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet*, *Muita hakukäsitteitä*, *Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä* ja *Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

CSC:n koulustarjonta-arkkitehtuurin valmistelijan kysymykset syyskuu 2019: Voiko opintojakso olla koulutus (2)? Tai jos ei, niin voiko koulutus (2) koostua vain yhdestä opintojaksosta? ("[Tätä] kautta päätetään, että onko tässä koulustarjonta-arkkitehtuurissa tarvetta mennä opetussuunnitelmatasolle vai riittääkö koulustarjontatiedot.")

OKSA-jaos 20.9.2019: Em. kysymykset käytännössä: Tuleeko esim. avoimen yliopiston koulustarjonnassa näkyä koulutuksina yksittäiset tarjotut opintojaksot?

Terminologian kysymys OKSA-jaokselle 21.9.2020: Tämän alakäsitteitä olivat aiemmin seuraavat:

OKSA-jaos 2.10.2020: Tomi K.: "Työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutus (TELMA-koulutus) antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta ja ohjausta. Koulutuksen tavoitteena on pääsääntöisesti muu opiskelijan jatkosuunnitelma kuin ammatillisen tutkinnon suorittaminen. Tavoitteena on, että opiskelija löytää työn ja toimeentulon, asumisen, vapaa-ajan ja kuntoutumisen osalta ratkaisun hyvään ja toimintakyvyn mukaiseen itsenäiseen elämään."

OKSA-jaos 2.10.2020: Totti: voisiko jaotteluperusteena (koulutus (1) ja koulutus (2)) olla ollut se, onko opiskelijalla vapautta valita sisältöjä (koulutus (1)) vai onko suunniteltu kiinteä kokonaisuus (koulutus (2))?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021 / Keha-keskus: "suunniteltu kokonaisuus"?

Ensimmäisessä huomautuksessa mainitaan kuitenkin, että termillä tarkoitetaan "tapa käytännössä organisoida ja toteuttaa koulutusta (1). Eikö määritelmä voisi olla siis "koulutus 1:n toteutus", jos tämä on käytännössä se koulutus, johon haetaan ja tulee valituksi? Vai onko tälle jokin toinen termi? --

Terminologin kommentti 18.3.2021: Hyvä kysymys/kommentti, tämänsuuntaista on pohdittu myös OKSA-jaoksessa, eli että pitäisikö koulutus (2):n määritelmässä olla mainittuna koulutus (1) (esim. "koulutuksen (1) toteuttamistapa, joka muodostuu suunnitellusta --"). Voin viedä tämän kommentin OKSA-jaoksen käsiteltäväksi.

10

koulutuksen toteutus [[tr34](#)]; **koulutus (3)** [[teemar_01](#)]

sv utbildning (3) [[kielitr_sv](#)]; > utbildningstillfälle [[kielitr_sv](#)]

en organisation of studies [[kielitr_en_02](#)]; studies (2) [[kielitr_en_02](#)]; learning opportunity (2) [[kielitr_en_02](#)]; > study programme (2) [[kielitr_en_02](#)]; > degree programme (2) [[kielitr_en_02](#)]; > education programme (2) <ammattillinen koulutus> [[kielitr_amm_en_01](#)]; learning opportunity instance <SFS-EN 15982:en ja SFS-EN 15981/AC> [[tr34](#) + [teemar_01](#)]
search term: LOI [[teemar_01](#)]

määritelmä

koulustoitimijan organisoima, tiettyyn aikaan ja paikkaan sijoittuva **koulutus (2)** [[teemar_01](#) + [tr44](#)]

huomautus

Määritelmässä mainitulla "paikalla" voidaan tarkoittaa myös esimerkiksi tietoverkkoa. Koulutuksen toteutus voi myös sijoittua kahteen tai useampaan eri paikkaan (esimerkiksi jos suomalaisen **oppilaitokseen** sijoittuvaan koulutustoteutukseen sisältyy ulkomailta suoritettava harjoittelu). [[tr44](#) + [rk](#) + [tr45](#)]

Varsinaisen **opiskelun** ja **opettamisen** voidaan katsoa tapahtuvan koulutuksen toteutuksessa. Koulutuksen toteutuksessa syntyvät myös **opintosuoritukset**. [[teemar_01](#) + [tr44](#)]

Koulutuksen toteutus voi olla esimerkiksi Aalto-yliopistossa toteutettava tuotantotalouden diplomi-insinöörin koulutus, jonka laajuus on 120 **opintopistettä (2)** ja joka alkaa syksyllä 2015. [[teemar_02](#) + [tr45](#)]

learning opportunity instance: Standardeissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) ja European Learner Mobility Achievement Information (SFS-EN 15981/AC) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity instance (lyhenne LOI). [[teemar_02](#) + [tr45](#) + [MLO_standardi](#)]

utbildningstillfälle: Ruotsin termi utbildningstillfälle viittaa tässä määriteltyä koulutuksen toteutus -käsitettä suppeampaan käsitteeseen; esimerkiksi yhteen luentokertaan tai seminaarin yksittäiseen päivään. [[kielitr_sv](#)]

Käsitteen tunnus: c123

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#), [Muita hakukäsitteitä](#), [Hakukohde ja Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

11

<standardi "Metadata for Learning Opportunities, Advertising">

koulutusmahdollisuus [*teemar_01 + tr44*]; **koulutus (4)** [*teemar_01 + tr44 + teemar_02*]

sv utbildningsmöjlighet [*kielitr_sv*]

en learning opportunity (3) [*teemar_01 + tr45 + kielitr_en_02*]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksesta* (2) ja siihen liittyvästä tarjolla olevasta mahdollisuudesta osallistua *koulutuksen toteutukseen* [*teemar_01 + tr44 + teemar_02 + tr45*]

huomautus

Koulutusmahdollisuudet kuvataan *koulutustarjonnassa*. [*teemar_01 + tr44 + teemar_02 + tr45 + rk*]

Yleiskielessä sana koulutusmahdollisuus on merkitykseltään tässä määriteltyä laajempi ja liittyy usein koulutuspolitiikkaan (esim. "eri maiden tarjoamat koulutusmahdollisuudet"). [*tr63*]

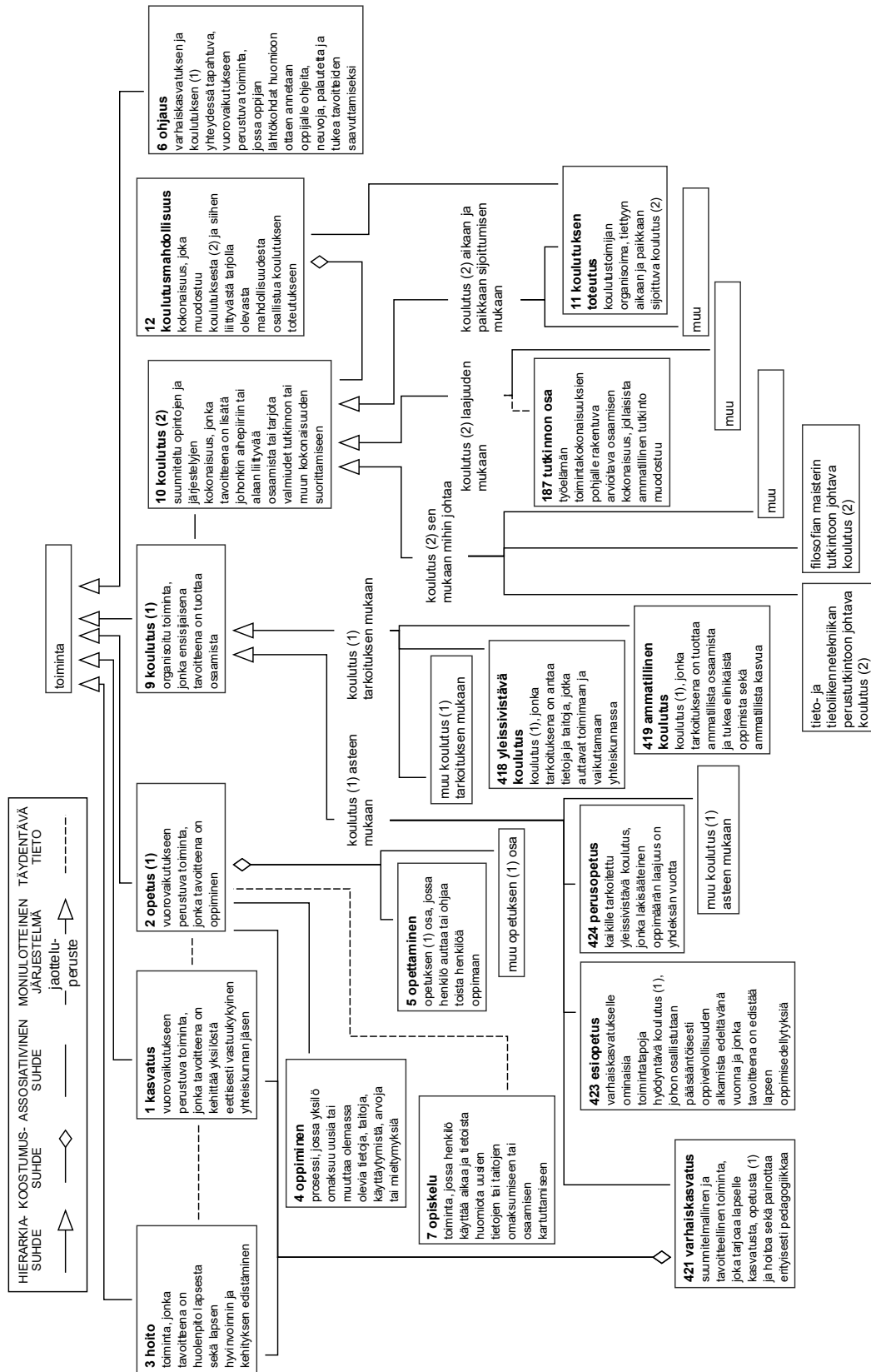
Tässä määritelty käsite esiintyy lähinnä standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en). [*tr63*] Ko. standardissa tätä käsitettä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity. [*teemar_02 + tr45 + MLO_standardi*]

Käsitteen tunnus: c124

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: [Kasvatus, opetus ja koulutus](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 2. Kasvatus, opetus ja koulutus.

1.1 Oppiminen

12

oppiminen [*SRemes + tr44*]

hakusana: oppimaan oppiminen

sv lärande [*kielitr_sv*]; inläring [*MOT-ruotsi + kielitr_sv*]; ~ lära sig verb [*kielitr_sv*]

en learning [*MOT_englanti + kielitr_en*]

määritelmä

prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä [*wikipedia + rk + teemar_01 + tr44*]

huomautus

Erityisesti *varhaiskasvatuksessa* ja *perusopetuksessa* painottuu oppimaan oppiminen, joka voidaan määritellä prosessiksi, joka edistää yksilön kykyä omaksua uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä. [*vaka_tr_02 + tr63*]

Käsitteen tunnus: c118

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Oppiminen](#), [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#) ja [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

13

elinikäinen oppiminen [tr8]; ~ **elämänlevyinen oppiminen (?)** [JyriManninen_UEF_blogi]

sv livslångt lärande n [ophall_sanasto + kielitr_lukio_sv_04]

en lifelong learning [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_16 + kielitr_amm_en_01]; lifewide learning [Aalto_yliopiston_ehdotus + jatkk_opp_sanastoproj_20_21 + tr108]

määritelmä

oppiminen, joka jatkuu ihmisen koko eliniän [tr8 + rk + tr98]

huomautus

Elinikäisen oppimisen käsitteellä halutaan korostaa, että oppimista tapahtuu myös muulloin kuin esimerkiksi **perusopetuksen** aikana tai henkilön ensimmäiseen **tutkintoon** tähtäävässä **koulutuksessa (1)**. Elinikäinen oppiminen alkaa jo ennen **oppivelvollisuutta** ja jatkuu termin mukaisesti elämänkaaren loppuun saakka. [tr8 + rk + teemar_05]

Elinikäistä oppimista tapahtuu paitsi erilaisissa **koulutuksissa (2)**, myös kaikissa arjen ja työn tilanteissa. [tr8 + rk + tr41]

Vertaa käsite jatkuva oppiminen, jonka määrittely tapahtuu työ- ja elinkeinoministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön yhteisessä sanastohankkeessa (2020–2021). [tr98]

Käsitteen tunnus: c753

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: **Oppiminen**

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti tarkistettava> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.4.2019: Hyvin usein puhutaan myös jatkuvasta oppimisesta (engl. continuous learning). Onko tämä sama vai eri käsite kuin elinikäinen oppiminen?

Lukion englannin kielityöryhmä 1.4.2019: Myöhemmin, kun OKSA-jaokselta saadaan tieto, pitääkö suomeksi olla myös käsite (jatkuva oppiminen tm.), niin voidaan pohtia, pitäisikö elinikäisen oppimisen / jatkuvan oppimisen vastine englanniksi olla (myös) continuous learning.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, kun sanastoon lisätään käsite **jatkuva oppiminen?**

Totti Tuhkanen, TY, 8/2020: Vrt. <https://www.utu.fi/fi/ajankohtaista/vaitos/elinikaisen-oppimisen-politiikassa-maaritellaan-kasitys-vaadittavasta>

OKSA-jaos 2.10.2020: keskustelua: Onko niin, että elinikäinen oppiminen on optio, jatkuvaan oppimiseen on velvollisuus tai sitä edellytetään?

OKSA-jaos 2.10.2020: Jätetään sanaston 2. laitoksesta pois käsite jatkuva oppiminen, palautetaan se sanastoon, kun käsite on määritelty Jatkuvan oppimisen sanastossa (2020-2021). Lisätään tästä maininta huomautukseen (tehty, RK 20.10.2020).

OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 15.10.2021: Otetaan tällä käsitteelle englannin synonyymiksi Aalto-yliopiston esiintuoma termi lifewide learning. Siihen liitetään Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän syksyllä 2021 laatima huomautus: "Englannin termi lifelong learning kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikissa elämänkaaren vaiheissa alusta loppuun. Termi lifewide learning puolestaan kuvaa erityisesti käsitteen sitä puolta, että elinikäistä oppimista tapahtuu kaikilla elämän osa-alueilla ja niin muodollisessa koulutuksessa kuin myös epämuodollisena ja informaalina oppimisena."

Terminologin kommentti 12.1.2022: Jyri Mannisen blogissa esiintyi termi elämänlevyinen oppiminen, olisiko se sopiva/tarpeellinen vastaavaan merkitykseen kuin englannin lifewide learning?

14

elinikäisen oppimisen avaintaidot [*oph*]

sv nyckelkompetenser *pl* för livslångt lärande [*ophall_sanasto + kielitr_ammatt_sv_01*]

en key competences for lifelong learning [*ophall_sanasto + 2018/C189/01*]

määritelmä

niiden tietojen, taitojen, asenteiden ja arvojen kokonaisuus, jollaisia yksilöt tarvitsevat *elinikäisessä oppimisessa* [*ks&ua/rk + YSR 15.5.2013 + tr28 + tr98*]

huomautus

Tämän käsitte kuvauksen lähde on Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus elinikäisen oppimisen avaintaidoista (2018/C 189/01). Suosituksen mukaiset kahdeksan avaintaitoa ovat 1) lukutaito, 2) monikielitaito, 3) matematiikan taidot sekä luonnontieteiden, teknologian ja insinööritieteiden alan taidot, 4) digitaalitaidot, 5) henkilökohtaiset, sosiaaliset ja oppimistaidot, 6) kansalaistaidot, 7) yrittäjyystaidot ja 8) kulttuuritietoisuuteen ja kulttuurin ilmaisumuotoihin liittyvät taidot. [*tr21 + 2006/962/EY + YSR 15.5.2013 + tr28 + 2018/C189/01 + tr98*]

Ks. myös *elinikäinen oppiminen*. [*tr41*]

Käsitteen tunnus: c622

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (nyckelkompetenser för livslångt lärande)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (key competences for lifelong learning)

15

jatkuva oppiminen [tr86]

sv kontinuerligt lärande n [tr86]; livslångt lärande n [Kotus verkkosivut + tr86]; livslång inläring [Kotus verkkosivut + tr86]

en continuous learning [tr86]

määritelmä

oppiminen, jossa yksilö omaksuu tietoja ja taitoja, jotka ovat hyödyllisiä tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa [tr86]

huomautus

Jatkuvaa oppimista voi tapahtua esimerkiksi jatkuvan opiskelun kautta. Jatkuvalle opiskelulle tarkoitetaan opiskelua, jonka tarkoituksena on hankkia tietoja ja taitoja, joita tarvitaan tulevaisuuden ja uusien tilanteiden haltuunotossa sekä työelämän muuttuvissa olosuhteissa. [tr86]

Jatkuva oppiminen -käsite on lähes synonyyminen käsitteen **elinikäinen oppiminen** kanssa. Käsite ja termi jatkuva oppiminen on otettu käyttöön muutoksenhaun tueksi. [tr86]

Käsitteen tunnus: c1639

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulu>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Oppiminen](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 30.8.2019: Onko yläkäsite **oppiminen** (prosessi, jossa yksilö omaksuu uusia tai muuttaa olemassa olevia tietoja, taitoja, käyttäytymistä, arvoja tai mieltymyksiä) vai **opiskelu** (toiminta, jossa henkilö käyttää aikaa ja tietoista huomiota uusien tietojen tai taitojen omaksumiseen tai osaamisen kartuttamiseen)?

OKSA-jaos 30.8.2019: elinikäinen oppiminen vs. jatkuva oppiminen, eroja:

- subjektin aktiivisuus

- yksilön kyky hankkia osaamista

- työelämässä tarvittava osaaminen vs. (myös) yleissivistävyys?

OKM:n määritelmä (verkkosivuilta): Jatkuvalle oppimisella tarkoitetaan osaamisen kehittämistä ja uudistamista elämän ja työuran eri vaiheissa. Sillä vastataan mm. uudelleen- ja täydennyskoulutustarpeisiin, joita teknologian kehitys ja työn murros tuo.

Sitra: <https://media.sitra.fi/2019/05/27150539/jatkuvan-oppimisen-rakenteita-maailmalla.pdf>

Seija Rasku 9.9.2019: Alla on tämänhetkisen luonnosversion määritelmää [EU-kontekstista]. Mitään lopullista ja hyväksyttyä ei vielä ole: "Continuous learning complements and updates the concept of life-long learning by emphasizing continuity, permeability, accumulation, multiple and seamless transitions in education and training as with an aim to ensure continuous learning paths throughout the lifespan. Concept of continuous learning urges more proactive roles from individual learners, society and employers, with an aim to empower, guide and motivate people to reach their potentials both in employment and as citizens throughout their lives. Systemic and strategic policymaking is required to ensure that education and training systems are open, future-oriented and consistent with the aims of continuous learning. Continuous learning approaches should cover all levels and forms of education from early childhood to post-retirement age, support individual choices, skills anticipation, aim to empower and generate motivation to learn. Coordination with other relevant policy sectors is imperative for successful continuous learning systems."

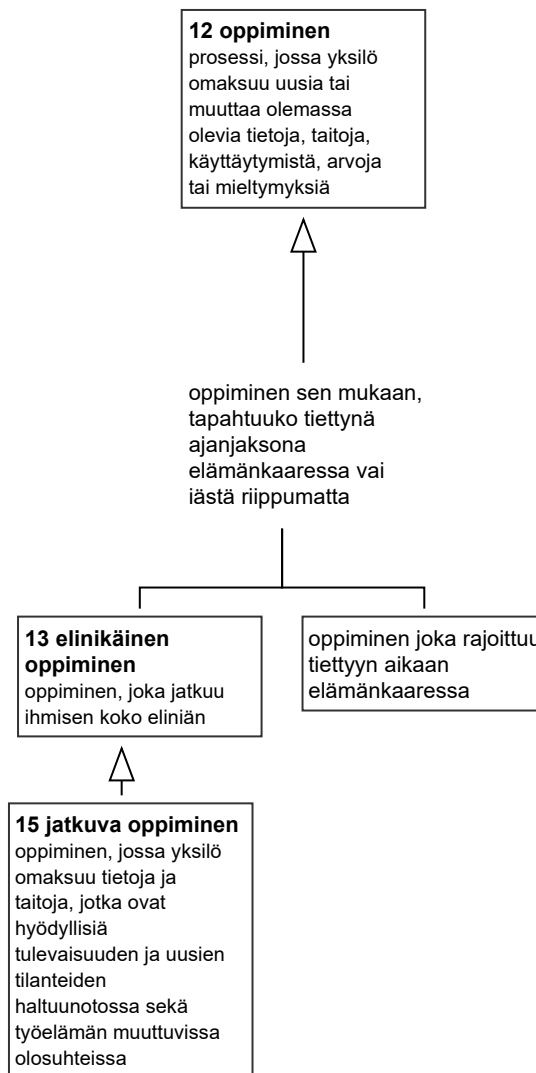
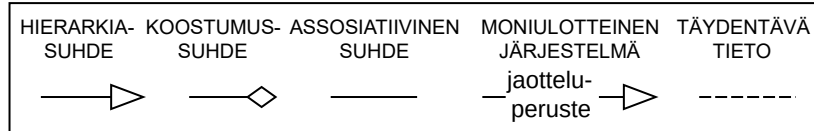
Kirsi-Marja Putkonen 12.9.2019: Jos elinikäinen oppiminen on yksilön prosessi, niin millä vastaavalla käsitteellä kuvataan yksilöiden muodostamien yhteisöjen oppimista? Oppivasta organisaatiosta puhuttiin viime vuosikymmeninä, ennen globaalia käsitystä yhteisestä maapallosta. Kun "noustaan tarpeeksi ylös" ja havainnoidaan koululuokkia, työyhteisöjä, kuntia ja kaupunkeja, valtioneuvostoa, Suomea ja maapalloa niin voisiko yhteisöjen oppimista kuvata käsitteellä jatkuva oppiminen? Se olisi siis oppivien yksilöiden yhdessä yhteisön tasolla tuottamaa. Ja kun tähän yhtälöön lisätään vielä tekoäly, niin saadaan kuvattua jotain sellaista, jota ei ole vielä määritetty. Ja tarpeeksi kokonaisvaltaisesti.

Terminologin kysymys 12.9.2019: Onko tarpeen muokata tämän käsitteen tietoja, jotta saadaan tehtyä riittävä ero käsitteeseen elinikäinen oppiminen (jos ero on tarpeen tehdä)?

OKSA-jaos 28.8.2020: Tämän käsitteen määritelmälle olisi tarvetta, mutta aikataulusyistä jätetään pois OKSAn 2. laitoksesta; kerrotaan julkaisua koskevassa viestinnässä. Palataan käsitteen määrittelyyn jatkuvan oppimisen sanastotyössä ja sen jälkeen tarpeen mukaan OKSAssa.

Aalto-yliopisto 5.3.2021: Aalto on ottanut käyttöön termin "lifewide learning" kuvaamaan jatkuvaa oppimista (organisaation näkökulmasta). Tätä termiä ei ole OKSA-sanastossa, ja kysymmekin nyt, olisiko se mahdollista ottaa sinne?

OKSA-jaoksen kommentti englannin kielityöryhmälle 19.3.2021 (Aalto-yliopiston kommenttiin liittyen): lifelong learning ja lifewide learning ovat pari, joista toinen korostaa muodollista koulutusta elämän eri vaiheissa ja toinen nonformaalin ja informaalin oppimisen tunnistamista ja tunnustamista

Käsitekaavio 3. Oppiminen.

2 Koulutustoiminta ja koulutusjärjestelmä

16

<Suomi>

koulutusjärjestelmä [tr34]

hakusana: koulujärjestelmä []

sv utbildningssystem n [tr34 + kielitr_sv]

en education system [estrohm[OKM_verkkosivut]/tr47 + kielitr_en_07]

määritelmä

kokonaisuus, joka kattaa Suomessa lakisääteisesti tarjottavan *varhaiskasvatuksen* ja *koulutuksen (1)* sekä tiedot lakisääteisesti tarjottavan koulutuksen (1) eri vaiheiden suorittamisjärjestyksestä ja mahdollisesta ikäsidonaisuudesta sekä koulutuksen (1) vaiheiden kestosta [rk + vaka_tr_04 + tr62 + tr105]

huomautus

Suomen koulutusjärjestelmä muodostuu *varhaiskasvatuksesta*, *esiopetuksesta*, yhdeksänvuotisesta yleissivistävästä *perusopetuksesta* ja perusopetuksen jälkeisestä *koulutuksesta (1)*, johon kuuluvat *ammattillinen koulutus*, *lukiokoulutus* sekä *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa* annettava *korkeakoulutus*. [tr34 + tr47/rk] Suomen koulutusjärjestelmään kuuluvat myös *vapaan sivistystyön koulutus* ja *taiteen perusopetus*. [tr62 + tr63/rk + tr109]

Ks. myös *oppivelvollisuus*. [tr53]

Käsitteen tunnus: c126

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#), [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#)

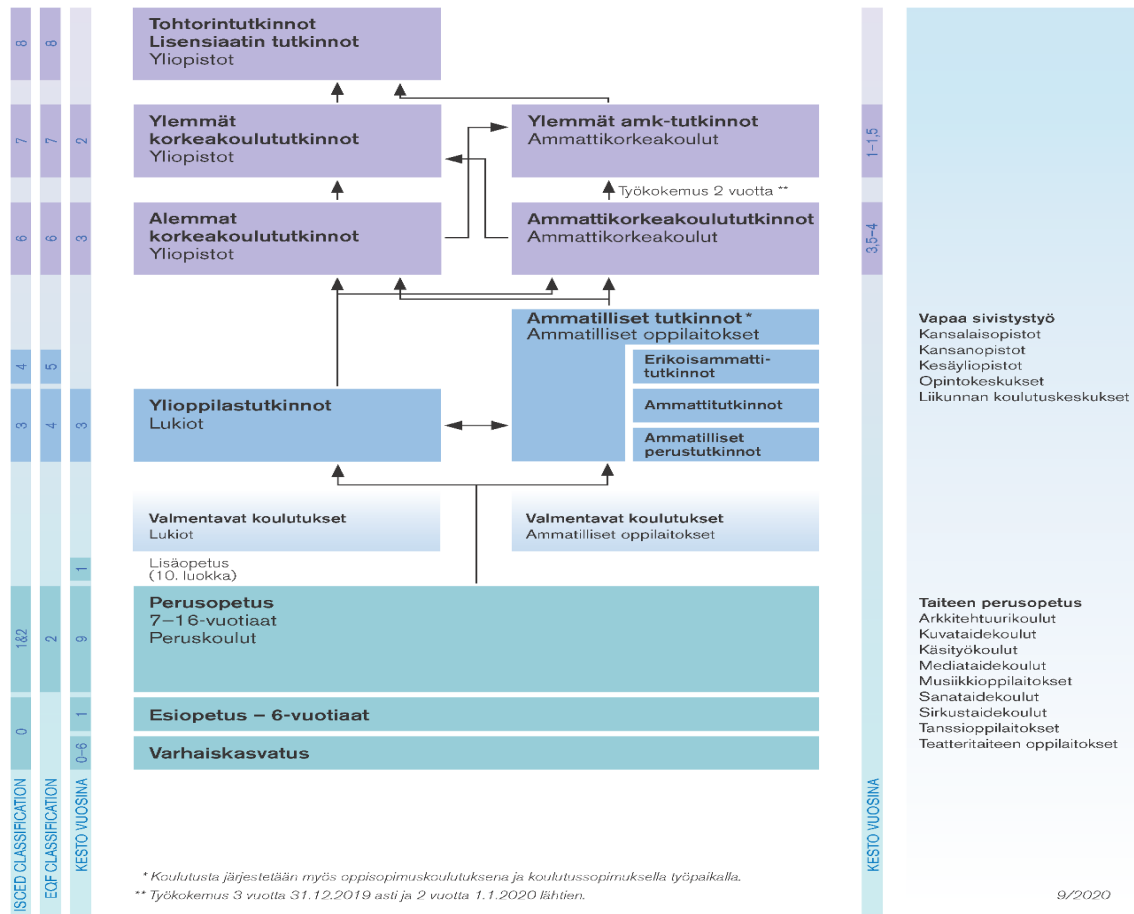
<kieliversiointiin korkeakoulut>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastotyössä todettu, että on tarpeen määritellä "koulutusjärjestelmä" laajempaan kuin OKSAssa toistaiseksi on tehty.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: Esim. OKM:n verkkosivuilta löytyvä kaavio "Suomen koulutusjärjestelmä" kuvaa vain osan kaikesta Suomessa mahdollisesta formaalista oppimisesta/koulutuksesta.

OKSA-jaos 11.6.2021: koulutusjärjestelmä-käsitteen rajat pidettävä selvinä

SUOMEN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ

Kuva 1. Suomen koulutusjärjestelmä.

Kuvan lähde: opetus- ja kulttuuriministeriön viestintä, tammikuu 2021

17

koulutustoiminta [\[tr104\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on järjestää [koulutusta \(1\)](#), [koulutuksia \(2\)](#) tai [opetusta \(1\)](#) [\[tr106 + rk + tr109 + teemar 44 koultoim + tr112 + rk\]](#)

huomautus

Koulutuksen alalla "järjestämisellä" viitataan toimintaan, jossa toimija saa koulutusta (1) aikaan pääsääntöisesti omana toimintanaan, siis esimerkiksi antamalla [opetusta \(1\)](#) oman henkilökuntansa työnä. Vrt. [julkisen hankintatoiminnan piiriin kuuluva koulutuksen hankkiminen](#). [\[tr112\]](#)

Koulutuksen järjestämisvastuussa oleva toimija voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla osan koulutuksesta (1) kutakin [koulutusmuotoa \(1\)](#) koskevilla säädöksillä määrättyiltä ulkopuolisilta toimijoilta säädöksissä täsmennetyillä tavoilla. Esimerkiksi [korkeakoulu \(1\)](#) voi koulutusvastuunsa puitteissa hankkia jonkin tietyn alan opetusta (1) toiselta korkeakoululta (1). [\[tr112\]](#)

[Koulutusjärjestelmään](#) kuuluvasta koulutuksesta (1) koulutustoimintaan sisältyy opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen [esiopetuksesta](#) alkaen; [varhaiskasvatuksen](#) järjestäminen ja tuottaminen eivät siis kuulu koulutustoimintaan. Koulutustoimintaan sisältyy kuitenkin myös muun kuin koulutusjärjestelmään kuuluvan opetuksen (1) ja koulutuksen (1) järjestäminen. [\[tr112\]](#)

Ks. myös [varhaiskasvatus](#), jota järjestetään ja tuotetaan niin julkisesti kuin yksityisestikin. Varhaiskasvatuksen järjestäjä- ja tuottajatahoja kuvaa käsittekaavio [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#). [\[tr104\]](#)

Ks. myös [koulutustoimija](#). [\[\]](#)

Käsitteen tunnus: c1805 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

18

säädösperustainen koulutuksen hankkiminen [\[tr104 + rk + tr112 + tr113\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

toiminta, jossa julkisen hallinnon organisaatio, jolla on lakisääteinen vastuu [koulutuksesta \(1\)](#) mutta joka ei itse järjestä koulutusta (1), toteuttaa lakisääteistä tehtäväänsä hankkimalla koulutuksen (1) soveltuvaksi katsomaltaan toimijalta hankintalainsäädännön mukaisesti [\[rk + tr108 + tr112 + tr113\]](#)

huomautus

Säädösperustaisessa koulutuksen hankkimisessa tulee noudattaa hankintalain (1397/2016) säännöksiä. [\[tr113\]](#)

Säädösperustaista [koulutuksen hankintaa](#) harjoittavat muun muassa työ- ja elinkeinohallinto hankkiessaan [työvoimakoulutusta](#) ja Jatkuvan oppimisen palvelukeskus hankkiessaan [koulutusta \(1\)](#). [\[PirittaSirvio 2021 11 04 + tr113\]](#)

Tässä määritellyn koulutuksen hankkimisen perusta on lainsäädännössä. Esimerkiksi työ- ja elinkeinohallinnon hankkimasta työvoimakoulutuksesta säädetään työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluvassa laissa julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta (916/2012). Työ- ja elinkeinohallinnon työvoimakoulutuksena hankkimasta kotoutumiskoulutuksesta säädetään puolestaan laissa kotoutumisen edistämisestä (1386/2010). [\[tr106 + jatk opp sanastoproj 20 21 + PSirvio 2021 11 04 + tr112 + rk\]](#)

Säädösperustaista koulutuksen hankkimista ei ole esimerkiksi ammatillisen [koulutuksen järjestäjän](#) toiminta, kun se hankkii järjestämisluvassaan määrättyjen [tutkintojen](#) osia tai niihin [valmistavaa koulutusta](#) vaikkapa toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä. Tämä jälkimmäinen on [koulutuksen hankintaa](#), joka lasketaan osaksi [koulutustoimintaa](#). [\[tr112 + tr121/rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c1809 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

19

koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä [\[jatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr113\]](#)

määritelmä

□

huomautus

Koulutustoimintaa, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä, on esimerkiksi se, että yksityinen oppilaitos tarjoaa säätelemätöntä [koulutusta \(1\)](#) ja se, että yksityinen yritys myy IT-koulutusta. [\[tr112\]](#)

Käsitteen tunnus: c1820 □

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

20

koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta [\[tr106\]](#)

sv □

en □

määritelmä

[koulutustoiminta](#), josta säädetään [koulutuslainsäädännössä](#) [\[tr106 + jatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr108\]](#)

huomautus

Koulutuslainsäädännössä säädettyyn koulutustoimintaan liittyy koulutustoimijalle säädetty velvollisuus tai sille lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää koulutusta (1). [\[tr112 + tr113\]](#)

Koulutuslainsäädännössä säädetyn koulutustoiminnan toteuttamista tuetaan julkisin varoin. [\[rk + tr109\]](#)

Ks. myös [opetuksen järjestämislupa](#). □

Käsitteen tunnus: c1806 □

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

21

koulutuslainsäädäntö [\[tr108\]](#)

sv □

en □

määritelmä

niiden säädösten kokonaisuus, jotka sisältävät säännöksiä [varhaiskasvatuksesta](#), [koulutuksesta \(1\)](#) tai [koulutuksista \(2\)](#) ja niiden järjestämisestä tai sisällöstä [\[rk + PSirvio_2021_11_04 + tr112\]](#)

huomautus

Koulutuslainsäädäntö voidaan jakaa opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön ja muiden hallinnonalojen koulutuslainsäädäntöön. [\[tr109\]](#)

Säädöksellä tarkoitetaan tekstikokonaisuutta, joka sisältää julkisen vallan antamia yleisesti noudatettaviksi tarkoitettuja säännöksiä. Säädöksiä ovat esimerkiksi lait ja asetukset sekä viranomaisten antamat oikeussäännöt. [\[Eduskuntasanasto + rk + PSirvio_2021_11_04\]](#)

Käsitteen tunnus: c1831 □

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

22

opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta [\[tr108\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[koulutustoiminta](#), josta säädetään opetushallinnon alan [koulutuslainsäädännössä](#) [\[tr108\]](#)

huomautus

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriö. [\[vipunen + rk + tr112\]](#)

Opetushallinnon alan koulutuslainsäädäntöön sisältyy esimerkiksi varhaiskasvatusta, yleissivistävää koulutusta (esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus), ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta koskeva lainsäädäntö. [\[rk + tr112\]](#)

tunnus: c1824 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

23

muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta [\[tr108\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[koulutustoiminta](#), josta säädetään muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännössä [\[tr108\]](#)

huomautus

Muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädäntöön sisältyvät lait ja asetukset valmistelee valtioneuvostolle ja eduskunnalle Ahvenanmaan maakuntahallitus tai muu ministeriö kuin opetus- ja kulttuuriministeriö. [\[vipunen + rk\]](#)

Esimerkkejä muun hallinnonalan kuin opetushallinnon koulutuslainsäädännöstä ovat [\[tr112\]](#)

- Ahvenanmaan maakuntalaki Ahvenanmaan korkeakoulusta (Högskolan på Åland) annetun maakuntalain muuttamisesta [\[rk + tr112\]](#)

- puolustusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008) [\[tr106 + jatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr112\]](#)

- sisäministeriön hallinnonalalle kuuluvat laki Poliisiammattikorkeakoulusta (1164/2013) ja laki Pelastusopistosta (607/2006) ja [\[tr106 + jatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr112\]](#)

- oikeusministeriön hallinnonalalle kuuluva laki Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta (1316/2006). [\[PSirvio_2021_11_04 + tr112\]](#)

Käsitteen tunnus: c1825 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

24

säädösperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta [\[IlmariHyvonen + tr113\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[koulutustoiminta](#), jonka rahoittamiseen valtio osallistuu säädösten perusteella [\[IlmariHyvonen/rk + teemar 44 koultoim\]](#)

huomautus

säädösperustaista julkisesti rahoitettua koulutustoimintaa ovat

- [valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta](#), johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetussa laissa (1705/2009)

[\[IlmariHyvonen/rk + teemar 44 koultoim\]](#)

- [ammattikorkeakoulujen](#) koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään ammattikorkeakoululaissa (932/2014) ja [\[IlmariHyvonen/rk + teemar 44 koultoim\]](#)

- [yliopistojen](#) koulutustoiminta, johon liittyvästä valtion rahoituksen määräytymisestä säädetään yliopistolaissa (558/2009). [\[IlmariHyvonen/rk + teemar 44 koultoim\]](#)

Julkinen hallinto (valtio, kunta tai kuntayhtymä) voi olla julkisesti rahoitetun koulutustoiminnan ainoa rahoittajataho tai koulutustoiminta voi saada rahoitusta julkisen rahoituksen lisäksi myös muilta tahoilta. [\[teemar 44 koultoim + tr112 + tr113\]](#)

Esimerkki koulutustoiminnasta, jossa on myös muita rahoittajatahoja kuin julkinen hallinto, on julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus, jota rahoittaa osin julkinen hallinto ja osin työnantajaorganisaatio. Muita esimerkkejä ovat [avoin korkeakouluopetus](#) ja [vapaa sivistystyö](#); näistä peritään maksua niihin osallistuvilta henkilöiltä. [\[teemar 44 koultoim + tr112 + tr113\]](#)

Käsitteen tunnus: c1837 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

25

valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta [*jatk_opp_sanastoproj_20_21/rk*]

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

säädosperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta, jossa yhtenä rahoituslähteenä on *varhaiskasvatuksen järjestäjälle, opetuksen järjestäjälle, koulutuksen järjestäjälle* tai *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjälle* myönnettävä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoima opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus [*jatk_opp_sanastoproj_20_21/rk + tr112 + tr114*]

huomautus

Määritelmässä mainittuihin *koulutuksen järjestäjiin* kuuluvat *toisen asteen koulutuksen* järjestäjät ja *taiteen perusopetuksen* järjestäjät. [*tr112 + tr115*]

Varhaiskasvatuksen sekä *esiopetuksen* ja *perusopetuksen* valtionosuusjärjestelmä muodostuu valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvauksista sekä esi- ja perusopetuksen osalta myös opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta. Kuntien lisäksi rahoitusjärjestelmä kattaa myös yksityiset koulutuksen järjestäjät ja kuntayhtymät. [*tr114*]

Lukiokoulutuksen valtionosuus myönnetään laskennallisin perustein. *Lukiossa (1)* rahoitus määräytyy opiskelijamäärän ja *opiskelijaa* kohti määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Kunnan rahoitusosuus opetustoimen käyttökustannuksiin lukiokoulutuksessa on n. 58 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista. [*tr114*]

Ammatillisen koulutuksen järjestäjän osuus perusrahoituksessa perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön *koulutuksen järjestäjälle* asettamiin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin, suoritusrahoituksessa suoritettuihin *tutkintoihin* ja *tutkinnon osien osaamispisteisiin* sekä vaikuttavuusrahoituksessa opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen sekä opiskelija- ja työelämäpalautteeseen. Laskennallisen rahoituksen lisäksi koulutuksen järjestäjät voivat hakemuksesta saada strategiarahoitusta, jota ministeriö myöntää harkintaan perustuen. [*tr114*]

Vapaan sivistystyön oppilaitosmuotojen valtionosuusrahoituksen peruste määräytyy rahoitettavien suoritteiden ja *oppilaitoksen* suoritetta kohden määrätyn yksikköhinnan tulon perusteella. Tästä on poikkeuksia: esimerkiksi *kansalaisopistolle, kansanopistolle, kesäyliopistolle* tai *opintokeskukselle*, jonka *koulutus (2)* on hyväksytty maahanmuuttajan kotoutumissuunnitelmaan, myönnetään valtionosuutta 100 prosenttia, ja kansanopiston ylläpitäjälle, joka järjestää oppivelvollisuuskoulutusta, myönnetään valtionosuutta samoin 100 prosenttia. [*tr115 + rk*]

Taiteen perusopetuksen valtionosuusrahoitus jakaantuu asukasmäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan ja opetustuntimäärän perusteella rahoitettavaan toimintaan. [*tr114*]

Käsitteen tunnus: c1835 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Koulutustoiminta](#)

26

kaupallinen koulutustoiminta [tr113 + tr114]; **maksullinen palvelutoiminta (2)** [teemar_52_koultoim + tr121]; ~ **koulutuksen myynti** [teemar_52_koultoim]

sv □

en □

määritelmä

koulutustoiminta, joka rahoitetaan siten, että **koulutustoimija** tai muu organisaatio myy järjestämänsä tai tuottamansa **koulutuksen (1)** toiselle taholle [IlmariHyvonen/rk + teemar_44_koultoim + tr112 + tr114 + teemar_52_koultoim]

huomautus

Kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutuksen (1) hinta määräytyy vapailla markkinoilla kysynnän ja tarjonnan mukaan, ilman hankinnan ulkopuolelta kanavoituvaa yhteiskunnan taloudellista tukea. Julkisten toimijoiden kaupallisessa koulutustoiminnassa koulutus (1) on myytävä vähintään kustannukset kattavaan hintaan. [teemar_44_koultoim + tr112 + tr118]

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien sekä **vapaan sivistystyön oppilaitosten maksullinen palvelutoiminta (1)** on kaupallista koulutustoimintaa siltä osin kuin kyseessä on **koulutusten (2)**, **tutkintojen** tai **tutkinnon osien** myyminen (maksullisessa palvelutoiminnassa voidaan myydä muitakin palveluita kuin koulutusta). Myös **korkeakoulujen (1) täydennyskoulutus** on kaupallista koulutustoimintaa. [tr115 + tr118]

Kaupallista koulutustoimintaa harjoittavat myös **koulutusjärjestelmän** ulkopuoliset toimijat. [tr115 + tr118]

Kaupallisessa koulutustoiminnassa myytävän koulutuksen (1) sisältö voi noudattaa yhteiskunnan sisältöohjausta (esimerkiksi hygieniapassin suorittamiseen tähtäävä **koulutus (2)**) tai olla siitä riippumatonta. [jatk_opp_sanastoproj_20_21 + PSirvio_2021_11_04 + tr112]

Esimerkkejä kaupallisesta koulutustoiminnasta: [rk]

– Julkinen toimija järjestää **koulutuksen (2)** ja myy sen toiselle julkiselle toimijalle: esimerkiksi **vapaan sivistystyön oppilaitos** voi myydä **kotoutumiskoulutusta** vähintään kustannukset kattavaan hintaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY). [teemar_44_koultoim + tr112 + teemar_52_koultoim]

– Julkinen toimija järjestää **koulutuksen (2)** ja myy sen yksityiselle toimijalle: esimerkiksi **yliopisto** voi myydä **täydennyskoulutusta** markkinahintaan yritykselle. [teemar_44_koultoim + tr112]

– Yksityisen sektorin organisaatio tuottaa **koulutuksen (2)** ja myy sen julkiselle toimijalle: esimerkiksi yritys voi myydä IT-koulutuksen markkinahintaan ministeriön **henkilöstökoulutukseksi**. [teemar_44_koultoim + tr112]

maksullinen palvelutoiminta (2): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) termi maksullinen palvelutoiminta (ks. **maksullinen palvelutoiminta (1)**) viittaa järjestämisluvan mukaisen koulutuksen (1) myyntiin toiselle koulutuksen järjestäjälle. Myös muun kuin järjestämisluvan mukaisen koulutuksen järjestämiseen, jota ei laissa 531/2017 rajoiteta, viitataan lain perusteluissa termillä maksullinen palvelutoiminta. Termiä maksullinen palvelutoiminta tässä jälkimmäisessä merkityksessä voidaan siis pitää kaupallisen koulutustoiminnan synonyymina. [teemar_52_koultoim + tr121]

Vrt. **maksullinen palvelutoiminta (1)**. □

Käsitteen tunnus: c1838 □

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutustoiminta](#)

27

koulutusaste [*ks + ua*]

sv utbildningsnivå [*fisv utbild ordlista + Tilastokeskus + synergia ruotsi + tr38*]; utbildningsstadium [*kielitr sv*]

en level of education [*estrohm[valter mot] + kielitr en_02*]; educational level [*kielitr en_02*]

määritelmä

luokka, jollaisiin *koulutusjärjestelmän* mukaiset *koulutukset (2)* jaotellaan vaativuutensa perusteella [*tr16/rk + teemar_03 + tr53*]

huomautus

Koulutusasteluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, *seurantaan* ja säätelyyn. [*tr16/rk + teemar_03*]

Usein tietyn koulutusasteen koulutukseen (2) valituksi tuleminen edellyttää alemman koulutusasteen koulutuksen (2) suorittamista. [*Tilastokeskus + rk + tr28 + teemar_03*]

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusaste 2016 -luokitusta. [*tr16 + tr28 + tr99*]

Esimerkkejä koulutusasteista (Kansallinen koulutusaste 2016 -luokittelun mukaan) ovat alempi ja ylempi perusaste, toinen aste sekä alempi ja ylempi korkeakouluaste. [*tr53 + tr99*]

Ruotsin termi utbildningsstadium on vanhahtavaa kieltä. [*kielitr sv*]

Käsitteen tunnus: c127

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

28

koulutusala [*harmon*]

sv utbildningsområde *n* [*fisv utbild ordlista + ophall sanasto + synergia ruotsi + kielitr sv_08*]

en field of education (1) [*kielitr en_02*]; field of study (1) [*estrohm[valter mot] + kielitr en_02*]; > field of vocational education and training <ammattillinen koulutus> [*estrohm[S-V-E] + kielitr en_02*]

määritelmä

luokka, jollaisiin *koulutusjärjestelmän* mukaiset *koulutukset (2)* jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat tieteen, yhteiskunnan tai työelämän aloille [*XDW + rk + tr15 + teemar_03 + tr53*]

huomautus

Koulutusosaluokittelua käytetään koulutusten (2) suunnitteluun, *seurantaan* ja säätelyyn. [*tr15/rk + teemar_03*]

Kansallinen koulutusala 2016 -luokituksen mukaisia koulutusaloja ovat esimerkiksi yleissivistävä koulutus, tekniikan alat ja palvelualat. [*tr15 + tr99*]

Suomessa käytetään nykyisin (lokakuu 2020) pääasiassa Kansallinen koulutusala 2016 -luokitusta. [*tr16 + tr28 + tr99*]

Käsitteen tunnus: c128

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

29

koulutuspolun nivelvaiheen koulutus (uudistermi) [\[tr116/rk + tr117\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

koulutuspolun *nivelvaiheessa* lakisääteisesti tarjottava *koulutus (1)* [\[tr117/rk\]](#)

huomautus

Opetus- ja koulutussanaston laatijat ehdottavat uutta käsitettä, koulutuspolun nivelvaiheen koulutus. Sen alle voidaan luokitella tutkintoon johtamattomat *koulutukset (2)*, joita tarjotaan koulutuspolun *nivelvaiheissa*, kuten ennen *perusopetuksen* aloittamista, perusopetuksen ja *toisen asteen koulutuksen* välisessä nivelvaiheessa sekä toisen asteen koulutuksen ja *korkeakoulutuksen* välisessä nivelvaiheessa. Myös *kotoutumiskoulutus* on sanastossa luokiteltu tämän käsitteen alle. [\[tr116\]](#)

Esimerkkejä nivelvaiheissa tarjottavista koulutuksista (2) ovat *perusopetukseen valmistava opetus*, *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus*, *maahanmuuttajien ammattikorkeakoulututkintoon johtavaan koulutukseen valmentava koulutus*, *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus* ja *kotoutumiskoulutus*. [\[tr116\]](#)

Käsitteen tunnus: c1934 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutusjärjestelmä](#)

30

(vanhentunut)

<koulutustarjonta>

opintoala [\[harmon\]](#)

sv < studieområde n [\[f1sv utbild ordlista, ophall sanasto + kielitr sv 08\]](#)

en field of education (2) <yleiskielessä> [\[kielitr en 02\]](#); field of study (2) <yleiskielessä> [\[kielitr en 02\]](#); subfield <opintohallinnon täsmällisissä jaotteluissa> [\[estrohm\[ophall sanasto\] + kielitr en\]](#); area of study [\[kielitr en\]](#)

määritelmä

alaluokka, jollaisiin yhdelle *koulutusalalle* kuuluvat *koulutukset (2)* voidaan jaotella sisältöjensä samansuuntaisuuden perusteella [\[tr16 + OPH + rk + teemar 03 + tr53/rk\]](#)

huomautus

Esimerkiksi opetushallinnon Koulutusala 2002 -luokittelussa tekniikan ja liikenteen koulutusalan opintoaloja olivat mm. kone-, metalli- ja energiatekniikka sekä tekstiili- ja vaatetustekniikka. Kansallinen koulutusala 2016 -luokitteluun ei ole enää sisällytetty opintoala-tasoa. [\[tr15 + rk + tr101\]](#)

Koulutusalan alaluokitteluja on muitakin kuin opintoalaluokittelu, esimerkiksi pääaineluokittelu. [\[tr16\]](#)

studieområde: Ruotsin termiä studieområde käytetään paitsi tilastollisen opintoala-käsitteen vastineena, myös yleiskielisesti viitattaessa *pääaineeseen* tai *koulutusohjelmaan (2)*. [\[kielitr sv + SRemes + rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c129

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

31

tutkintorakenne (2) <ammattillinen koulutus, korkeakoulut> [*AmmRef_2017 + tr69 + TTuhkanen + ih*];
ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne <ammattillinen koulutus> [*AmmRef_2017*];
tutkintojärjestelmä <korkeakoulut> [*tr48 + tr70*]

sv examenssystem [*kielitr_sv*]; examensstruktur inom yrkesutbildningen <ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne> [*reformordlista_2017*]

en degree system [*kielitr_en_16*]; qualification structure (2) <ammattillinen koulutus> [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

tietyille *koulutusasteelle* tai muuhun vastaavaan luokitteluyksikköön kuuluvien *tutkintojen* kokonaisuus [*tr48/rk + tr70*]

huomautus

ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne: *Ammatillisessa koulutuksessa* suoritettavissa olevat *ammattilliset tutkinnot* säädetään opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksessa ammattillisen koulutuksen tutkintorakenteesta (835/2014). [*AmmRef_2017 + tr69/rk*]

tutkintojärjestelmä: *Korkeakoulujen (1)* tutkintojärjestelmään kuuluvia tutkintoja ovat esimerkiksi *ammattikorkeakouluissa* suoritettavat *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot* sekä *yliopistoissa* suoritettavat *alemmat korkeakoulututkinnot*, *ylemmät korkeakoulututkinnot* ja *jatkotutkinnot*. [*426/2005 + tr70*]

tutkintojärjestelmä: Ammatillisessa koulutuksessa termillä tutkintojärjestelmä viitataan tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, joka pitää sisällään tutkintorakenteen (2) lisäksi mm. tutkintotyyppit, tutkintojen muodostumissäännöt ja *tutkinnon perusteet*. [*SRasku*]

Käsitteen tunnus: c130

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutusjärjestelmä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti 18.6.2017: Kuuluuko tämä muihin kaavioihin kuin tähän koulutusjärjestelmäkaavioon? (JA kuuluuko koulutusjärjestelmäkaavioon...)

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: VET qualification structure?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin työryhmälle 11.4.2022: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä halusi poistaa OKSAsta tämän käsitteen vastine-ehdokkaana olleen termin examensstruktur (2). Mitä mieltä olette, toimiiko käsitteen "ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne" ruotsin vastineena kuitenkin tuo OKM:n reformisanaston ruotsinkielisessä versiossa oleva "examensstruktur inom yrkesutbildningen"?

3 Toimijat

3.1 Varhaiskasvatuksen toimijat

32

varhaiskasvatustoimija [*vaka tyoryhma 2016*]

sv aktör inom småbarnspedagogik [*vaka tr-sv 02, vaka tr-sv 04*]

en legal entity for early childhood education and care [*LHakalisto 2021 + vaka tr-en 02*]

määritelmä

organisaatio tai henkilö, joka järjestää tai tuottaa varhaiskasvatuslain mukaista *varhaiskasvatusta* [*okm verkkosivut + ssu + vaka tr 09 + vaka tr 10*]

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta, vertaa *varhaiskasvatuksen järjestäjä*. [*vaka tr 09, vaka tr 10*]

Varhaiskasvatustoimija voi olla kunta, kuntayhtymä, yksityinen kunnan sopimustoimittaja, palvelusetelillä toimiva varhaiskasvatuksen palveluntuottaja, perhepäivähoitaja tai muu yksityinen rekisteröity varhaiskasvatustoimija. Yksityisistä *varhaiskasvatuksen palveluntuottajista päiväkodit* rekisteröidään Valviran ja aluehallintovirastojen ylläpitämään rekisteriin. [*HE 40/2018, vaka tr 15, Valvira.fi, vaka tr2021-2*]

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista varhaiskasvatusta eivätkä palkatut henkilöt ole varhaiskasvatustoimijoita. [*vaka tr 09, vaka tr 10*]

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa käsite *koulutustoimija*. [*tr80*]

Käsitteen tunnus: c978

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.11.2022: Varhaiskasvatustoimija-käsite näkyy kattavan sekä varhaiskasvatuksen järjestäjät että palveluntuottajat, mutta koulutustoimija ainoastaan järjestäjäpuolta, ts. ei tuottajia kuten koulutusorganisaatioita (esim. yksittäiset oppilaitokset). Tulisiko viimeistä huomautusta siis muokata näin: "Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatustoimija vastaa OSITTAIN käsite koulutustoimija. Koulutustoimija kattaa ainoastaan opetuksen ja koulutuksen järjestämisestä vastaavia tahoja, ei tuottajatahoja." Korkeakoulut taitavat olla tähän poikkeus?

33

varhaiskasvatuksen järjestäjä [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

sv anordnare av småbarnspedagogik

[http://www.oph.fi/download/176557_ansokningsmeddelande_17_2016.pdf + [vaka_tr-sv](#)]

en organiser of early childhood education and care [[540/2018 + vp + LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_07](#)]; early childhood education and care service organiser [[LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_07](#)]; ECEC service organiser [[LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_07](#)]

määritelmä

varhaiskasvatustoimija, joka järjestää varhaiskasvatusta lain mukaista [varhaiskasvatusta](#) [[vaka_tr_15](#)]

huomautus

Kunnilla on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta ([540/2018](#), 5 §). Kunta voi järjestää [varhaiskasvatuspalvelut](#) itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne muulta julkiselta tai yksityiseltä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajalta](#) esimerkiksi palvelusetelillä. Kunta voi kuntalain ([410/2015](#)) mukaan myös siirtää järjestämisvastuun toiselle kunnalle tai kuntayhtymälle. [[vaka_tr_05](#), [vaka_tr_10](#), [vaka_tr2021-2](#)]

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia varhaiskasvatuksen järjestäjänä silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä. [[vaka_tr_15](#), [vaka_tr2021-2](#)]

Varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) toiminnasta.

[[vaka_tr_13](#)]

Tietojärjestelmissä kerätään tietoa [varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta](#), joka liittyy varhaiskasvatuksen järjestäjään ja rahoitusmuotoon. Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä varhaiskasvatus, kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja [yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea. [[tr95 + vaka_tr2021-2](#)]

Opetus- ja koulutuspuolella käsitettä varhaiskasvatuksen järjestäjä vastaa käsite [koulutuksen järjestäjä](#). [[tr80](#)]

ECEC service organiser: Varhaiskasvatuksen järjestäjän englanninkielinen vastine on ECEC service organiser; [opetuksen järjestäjän](#) ja [koulutuksen järjestäjän](#) englanninkielinen vastine puolestaan education provider. Termeillä on eri pääsanat (organiser vs. provider), sillä koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti [varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan](#). [[vaka_tr-en_07](#)]

Käsitteen tunnus: c948

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

34

varhaiskasvatuksen palveluntuottaja [[vaka_tyoryhma_2016_vaka_tr_07](#)]

ei: päivähoitopalvelun tuottaja (vanhentunut) [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

sv serviceproducent av småbarnspedagogik [[36/1973_sv + ssu + vaka_tr-sv](#)]

en early childhood education and care service provider [[minedu.fi + ssu + vaka_tr-en_07](#)]; ECEC service provider [[minedu.fi + ssu + vaka_tr-en_07](#)]

määritelmä

varhaiskasvatustoimija, joka tarjoaa **varhaiskasvatuspalveluja** [[36/1973 + ssu](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi olla esimerkiksi kunta, kuntayhtymä, julkisyhteisön perustama liikeyritys tai yksityinen yritys tai yhteisö. [[HE 40/2018_vaka_tr_15](#)]

Yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja voi toimia **varhaiskasvatuksen järjestäjänä** silloin, kun kunta ei toimi järjestäjänä. [[vaka_tr2021-2](#)]

Työsuhteisen hoitajan palkkaaminen kotiin yksityisen hoidon tuella tai kotihoidon tuella ei ole varhaiskasvatuslain mukaista **varhaiskasvatusta** eikä kotiin työsuhteeseen palkattu hoitaja ole varhaiskasvatuksen palveluntuottaja. [[vaka_tr_16_hyväksyty_kokouksessa_sähköposti_Larpa_17.5.2018](#)]

ECEC service provider: Varhaiskasvatuksen palveluntuottajan englanninkielinen vastine on ECEC service provider; opetuksen ja koulutuksen puolella puolestaan termi education provider viittaa **opetuksen järjestäjään** tai **koulutuksen järjestäjään**. Tämä johtuu siitä, että koulutuksen alan kansainvälisessä termistössä education provider on vakiintunut viittaamaan koulutuksen järjestäjään ja toisaalta varhaiskasvatuksen alan kansainvälisessä termistössä ECEC service provider viittaa vakiintuneesti varhaiskasvatuksen palveluntuottajaan. [[vaka_tr-en_07](#)]

Käsitteen tunnus: c992

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

35

varhaiskasvatuksen toimipaikka []

sv verksamhetsställe inom småbarnspedagogik [[HE 40/2018_sv + vaka_tr-sv](#)]

en early childhood education and care unit [[vaka_tr-en_02](#)]; ECEC unit [[LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_02](#)]; early education setting <varhaiskasvatusjärjestelmää kuvattaessa esimerkiksi kansainvälisissä yhteyksissä> [[vaka_tr-en_03 + vaka_tr-en_07](#)]; ~ early childhood education premises <fyysinen tila tai fyysiset tilat, joissa toiminta tapahtuu> [[Espoon kaupunki verkkosivut + vp + vaka_tr-en_02](#)]
not: early childhood education and care site [[540/2018 + LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_02](#)]; site of early childhood education and care [[540/2018 + vp + vaka_tr-en_02](#)]

määritelmä

fyysinen kokonaisuus, jossa **varhaiskasvatuksen palveluntuottaja** harjoittaa varhaiskasvatuslain ([540/2018](#)) mukaista toimintaa [[vaka_tr_12_vaka_tr_14_ssu](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimipaikka on esimerkiksi **päiväkoti**, **perhepäiväkoti** tai **ryhmäperhepäiväkoti**, joka sijaitsee yhdessä katuosoitteessa. Esimerkiksi päiväkodin sivutoimipaikat ovat kukin omia toimipaikkojansa. **Avoimella varhaiskasvatustoiminnalla** voi myös olla oma toimipaikkansa. [[vaka_tr_12](#)]

Yhdessä toimipaikassa voi olla useampi **varhaiskasvatuksen lapsiryhmä**. [[vaka_tr_12](#)]

Opetus- ja koulutuslalla käsitettä varhaiskasvatuksen toimipaikka vastaa käsite **toimipaikka**. [[tr80](#)]

Käsitteen tunnus: c1554

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

36

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä [[vaka_tyoryhma_2016](#)]; **varhaiskasvatuksen ryhmä** [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

sv barngrupp inom småbarnspedagogik [[36/1973_sv_vaka_tr-sv_02](#)]; grupp inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_02](#)]

en group in early childhood education and care [[540/2018 + vp + vaka_tr-en_02](#)]; group in ECEC [[vaka_tr-en_02](#)]

määritelmä

ryhmä **varhaiskasvatuksessa** olevia **lapsia**, joista vastaa siitä vastuussa oleva **henkilöstö** []

huomautus

Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän koosta ja muodostamisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa ([540/2018](#), 34 ja 35 §) ja varhaiskasvatusasetuksessa ([753/2018](#), 1 ja 2 §). [[ssu_vaka_tr_14 + KirsiAlila](#)]

Käsitteen tunnus: c916

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

37

erityisryhmä [[vaka_tr2022_6](#)]

sv specialgrupp [[hel.fi_vaka_tr-sv_2022](#)]

en [group for children with special educational needs and disabilities; SEND group; special group](#) [[OKM 2021:13 + vasuperusteet_en](#)];

[not: special group](#)

määritelmä

varhaiskasvatuksen lapsiryhmä tehostettua tai **erityistä tukea** tarvitseville **lapsille** silloin, kun tuen tarve sitä vaatii [[hel.fi + OKM 2021:13 + vaka_tr2022_4](#)]

huomautus

Erityisryhmässä kaikilla lapsilla on määritelty tuen tarve ja he saavat kokoaikaista **erityisopetusta varhaiskasvatuksen erityisopettajalta**. [[OKM 2021:13 + vaka_tr2022_4](#)]

[SEND group: Toisin kuin joissakin kansainvälisissä tulkinnoissa, Suomessa erityisryhmään pääsyn perusteena ovat oppimisen ja kehityksen vaikeudet. Esimerkiksi lapsen suomen tai ruotsin kielen taidon puute tai se, että lapsi elää haavoittuvissa oloissa, ei ole sinällään peruste erityisryhmään sijoittamiselle.](#)

[Special group: Termi on merkitty hylättäväksi → viittaus Unescon syrjimättömän kielen oppaaseen](#)

[Erityisryhmässä toimimisesta tulee olla lapselle kehityksellistä hyötyä. \[\[hel.fi\]\(#\)\]](#)

Käsitteen tunnus: c1893 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

[- Unescon ohjeistus: https://www.ungeneva.org/sites/default/files/2021-01/Disability-Inclusive-Language-Guidelines.pdf](#)

→ [entä smaller pedagogical group](#) tai sen suuntaista, [vaikkei ole kovin läpinäkyvä](#)

→ [SEND group; group for children with special needs and/or? Disabilities](#)

→ [Lisäksi huomautus, että suomen erityisryhmään eivät sisälly esimerkiksi lapset, joiden äidin kieli on muu kuin suomi tai ruotsi\(?\)](#).

[Barcelona](#)

→ [group for children with specific needs](#)

→ [englanninkielisestä special groupista tulee saman verran infoa kuin suomenkielisestä, ei siis rajaa juuri mitenkään](#)

→ [SEN-lyhennettä käytetään myös esim. suomalaisissa tutkimuksissa joista viestitään englanniksi](#)

→ [Riina, Seijalle tieto että poistettiin vika huomautus \(mukana Kaisa, Kati, Mervi, Tarja\)](#)

> [Riina 8.5.23: Viety Morphoniin](#)

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 28.3.2023:

Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän en-vastine on group in early childhood education and care.

38

integroitu erityisryhmä []

sv integrerad specialgrupp [[hel.fi, vaka_tr-sv_2022](#)]

en [integrated special group; integrated daycare group](#) [] *not: integrated group*

määritelmä

[varhaiskasvatuksen lapsiryhmä](#), jossa osa lapsista tarvitsee [tehostettua](#) tai [erityistä tukea](#) [[tuusula.fi](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1894 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#)

[Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 13. ja 21.4.2023: opinnäytetöissä ie-ryhmästä käytettyjä englanninkielisiä vastineita: integrated special group, integrated daycare group](#)

[Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 13. ja 21.4.2023: integroitu erityisryhmä -käsitteestä pyritään eroon, sillä käsite pohjautuu ajanjaksoon, jolloin toimittiin integraation periaatteella, ei inklusion.](#)

[Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 13. ja 21.4.2023: keskusteltiin, merkitäänkö käsite tai termi vanhentuneeksi ja riittäisikö käyttää vain käsitettä varhaiskasvatuksen lapsiryhmä. Tuen asiat ovat vielä pöydällä eikä esim. tätä käsitettä ole ohjausasiakirjoissa, joten olisi vielä aikaa viestiä suosituksesta. Tarja ja Mervi selvittävät Kirsin näkemyksen.](#)

[Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 13. ja 21.4.2023: Muita vaihtoehtoja, joita selvitetään: mixed group, alternative group](#)

[14.12] Kotomäki Kaisa (OKM)

[Tuen tiedonkeruuta varten määriteltiin seuraavasti: Lapsiryhmä, jossa osa lapsista tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea ja osa lapsista on vertaislapsia. Integroidun ryhmän henkilöstön ja lasten välistä suhdelukua on pienennetty vähentämällä lapsimäärää ja lisäämällä kasvatus- ja opetushenkilöstöä.](#)

[Tuusulassa kierretty termiä ja nettisivuilla kerrottu, että "the child shall have the opportunity to be integrated into a special group."](#)

[Tampereella käytössä "integrated group" <https://www.tampere.fi/en/early-childhood-education-and-pre-primary-education/support-child-early-childhood-education-and-pre-primary-education/integrated-groups-early-childhood-education-and-care>](#)

<https://www.childrenscommissioner.gov.uk/resource/what-children-need-from-an-integrated-alternative-provision-system/>

→ [integrated group ei anna oikeaa mielikuvaa](#)

> [Riina 8.5.23: Viety Morphoniiin keskeneräiset tiedot](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

39

päiväkoti [*Alila&muut kommenttikierros*]

sv daghem [*36/1973_sv + vaka_tr-sv*]

en early education centre [*vaka_tr-en_01*]; early childhood education and care centre [*minedu.fi + vaka_tr-en_03*]; ECEC centre [*ophall_sanasto + minedu.fi + vaka_tr-en_03*]

not: daycare centre (obsolete) [*minedu.fi + vaka_tr-en_02*]; kindergarten (2) (obsolete) [*vaka_tr-en_03*]; playschool (2) [*vaka_tr-en_03*]; preschool (2) [*vaka_tr-en_03*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* (540/2018, 26–32 §) [*vaka_tr_10*]

huomautus

Päiväkodilla on *päiväkodin johtaja*. []

daycare centre: Termin daycare centre käyttöä ei suositeta päiväkotikäsitteen englannin vastineena, koska se assosioituu vanhentuneeseen päivähoito-käsitteeseen. [*vaka_tr-en_0*]

Käsitteen tunnus: c870

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat* ja *Koulutusorganisaatiot*
<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

40

perhepäiväkoti [*vaka_tr_07*]

sv familjedaghem [*36/1973_sv + vaka_tr-sv*]

en family daycare (2) [*vaka_tr-en_03*]; family daycare premises *pl* <fyysinen tila jossa toiminta tapahtuu> [*vaka_tr-en_01*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava henkilö ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 4,5 *lasta* (540/2018, 38 §) [*36/1973, vaka_tr_07, vaka_tr_08, vaka_tr_10*]

huomautus

Perhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa yksi *perhepäivähoitaja*. [*vaka_tr_08*]

Käsitteen tunnus: c1556

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*
<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

41

ryhmäperhepäiväkoti [*vaka_tr_07*]

sv gruppfamiljedaghem [*ssu, vaka_tr-sv_03*]

en group family daycare (2) [*vaka_tr-en_03*]; group family daycare premises [*vaka_tr-en_03*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimipaikka, jossa *varhaiskasvatusta* toteuttaa säädetyn *kelpoisuuden* omaava *henkilöstö* tarkoitukseen hyväksytyssä tilassa ja jossa on samanaikaisesti läsnä enintään 12 *lasta* [*vaka_tr_07, ssu, vaka_tr_08, vaka_tr_10*]

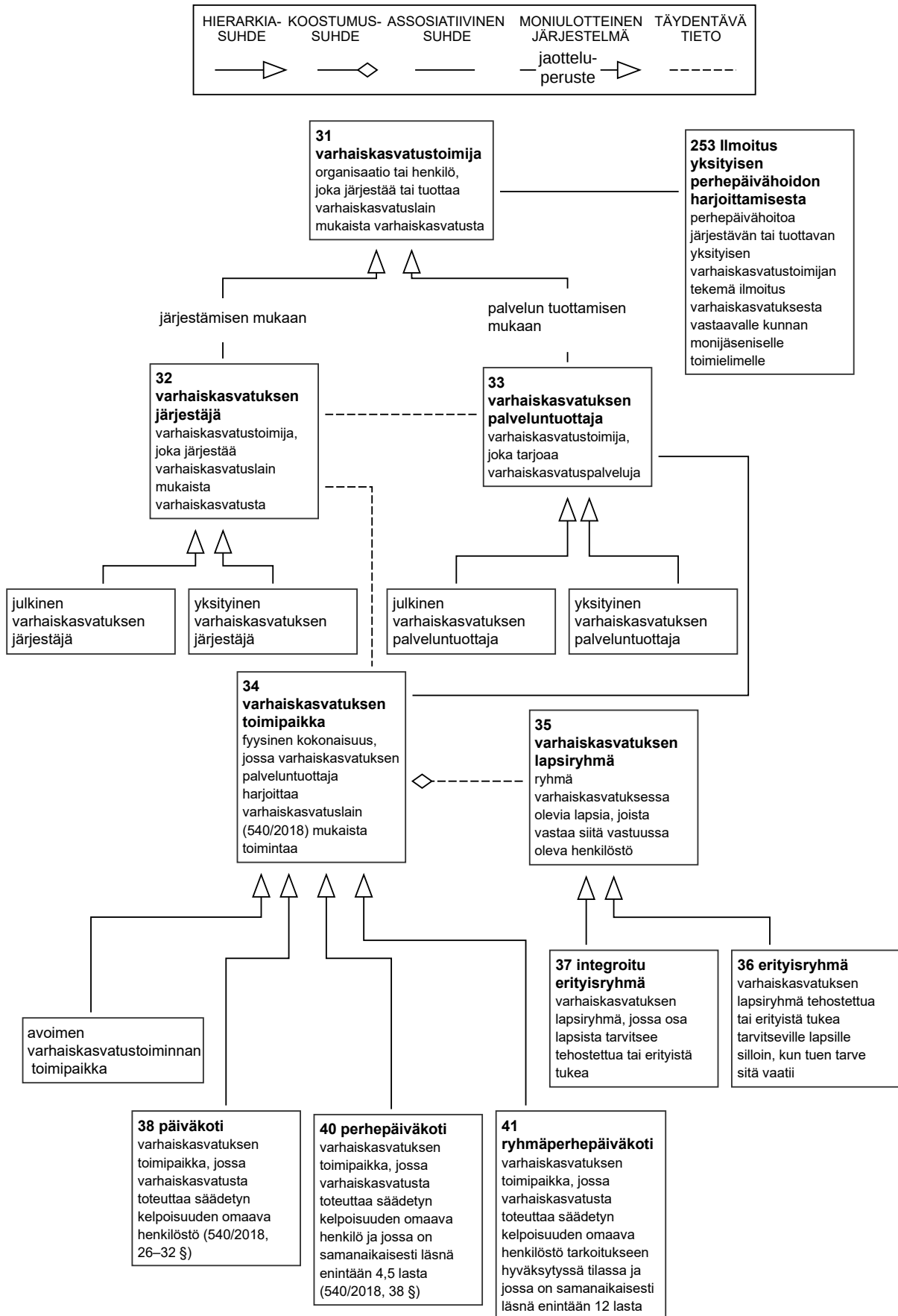
huomautus

Ryhmäperhepäiväkodissa varhaiskasvatuksesta vastaa kaksi tai useampi *perhepäivähoitajaa* tai muuta ammatilliseen *varhaiskasvatushenkilöstöön* kuuluvaa henkilöä. Jos perhepäivähoitajia on enemmän kuin kaksi, tulee yhdellä olla säädetyn kelpoisuuden mukainen *koulutus* (2) (540/2018, 38 § ja 753/2018, 2 §). [*vaka_tr_08, vaka_tr_10*]

Käsitteen tunnus: c1557

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: *Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat*
<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsittekaavio 6. Varhaiskasvatoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat.

3.2 Koulutustoimijat

42

koulutustoimija (uudistermi) [seppo_ranninranta/tr9]

sv utbildningsaktör [kommunerna_pressmedd_okt2012 + kielitr_sv]

en legal entity for education <tietomalli> [kielitr_en]

määritelmä

oikeushenkilö, joka järjestää *koulutusta (1)*, *koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)* [tr9 + tr20 + teemar_03 + rk]

huomautus

Käsite koulutustoimija on otettu käyttöön Opintopolku-palvelussa kokoavana yläkäsitteenä käsitteille *opetuksen järjestäjä*, *koulutuksen järjestäjä* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä*. Myös *korkeakoulut (1)* ovat tässä ajattelussa koulutustoimijoita. [tr9 + rk + tr20 + tr56]

Standardissa Metadata for Learning Opportunities, Advertising (SFS-EN 15982:en) tätä vastaavasta käsitteestä käytetään termiä learning opportunity provider. Standardin määritelmä käsitteelle: "an agent (person or organisation) that provides learning opportunities". [SRemes + ks + MLO_standardi]

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutustoimija vastaa käsite *varhaiskasvatustoimija*.

[SeijaSuonuuti_20181207 + rk]

Käsitteen tunnus: c131

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.11.2022: Viimeisessä huomautuksessa todetaan, että vakassa tätä vastaa käsite varhaiskasvatustoimija. Oppimisanalytiikassa kuitenkin havaittiin, että näissä on ero. Pitäisikö huomautusta tarkentaa: "Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutustoimija vastaa *osittain* käsite varhaiskasvatustoimija. Varhaiskasvatustoimija kattaa sekä varhaiskasvatuksen järjestäjät että varhaiskasvatuksen palveluntuottajat."

43

opetuksen järjestäjä [harmon]

sv < utbildningsanordnare (1) [ffisv_utbild_ordlista + 628/1998_sv_7§ + kielitr_lukio_sv_01];

< anordnare av utbildning (1) [628/1998_sv_3§/rk + tr39]

en < education provider (1) [Kauppinen_kommenttikierros + kielitr_lukio_en_02]; > education provider offering comprehensive education <perusopetuksen järjestäjä> [kielitr_lukio_en_01]

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *esi-* tai *perusopetusta* tai *aamu- ja iltapäivätoimintaa* ja jolla on tähän lakisääteinen velvollisuus tai jolle on myönnetty *opetuksen järjestämislupa* [tr2010 + tr9 + mp + rk + tr20]

huomautus

Opetuksen järjestäjinä voivat toimia esimerkiksi kunnat, joilla on toimintaan lakisääteinen velvollisuus, sekä valtio ja *yliopistojen* harjoittelukoulut. Muut tahot, esimerkiksi rekisteröidyt yhteisöt ja säätiöt, tarvitsevat toimintaan *opetuksen järjestämisluvan*. [mp+rk + tr20 + kommenttikierros2015 + tr49]

Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi *koulutuksen järjestäjän*. [rk]

Englannin käsite education provider kattaa opetuksen järjestäjän lisäksi *koulutuksen järjestäjän*. [kielitr_lukio_en_02]

Käsitteen tunnus: c132

Luokka: <yleinen/yhteinen> <esiopetus> <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018: Tarkistettava perusopetuksen järjestäjän termi, kun perusopetus-käsitteen ensisijainen en-vastine päätetty.

44

koulutuksen järjestäjä [*harmon*]; > lukiokoulutuksen järjestäjä [*rk*]; > ammatillisen koulutuksen järjestäjä [*AmmRef 2017*]

sv < utbildningsanordnare (2) [*studieinfo, ophall sanasto, fisv utbild ordlista + 714/2018 sv + kielitr lukio sv 01*]; < anordnare av utbildning (2) [*tr39*]; > anordnare av gymnasieutbildning <lukiokoulutuksen järjestäjä> [*714/2018 sv + kielitr lukio sv 01*]; > yrkesutbildningsanordnare <ammattillisen koulutuksen järjestäjä> [*PDT kielitr sv 01*]; > anordnare av yrkesutbildning <ammattillisen koulutuksen järjestäjä> [*reformordlista 2017 + PDT kielitr sv 01*]

en < education provider (2) <lyhyempi muoto> [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr lukio en 02*]; > education provider offering general upper secondary education <lukiokoulutuksen järjestäjä> [*Vipunen verkkosivu/rk + kielitr lukio en 01*]; > vocational education and training provider <ammattillisen koulutuksen järjestäjä> [*estrohm[S-V-E]/rk*]; > VET provider <ammattillisen koulutuksen järjestäjä> [*estrohm[S-V-E] + kielitr amm en 01*]

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *lukiokoulutusta*, *ammattillista koulutusta*, näihin valmistavia tai valmentavia *koulutuksia* (2) tai *taitteen perusopetusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *koulutuksen järjestämislupa* [*tr9 + tr20 + rk + tr28 + kommenttikierros2015 + tr49 + AmmRef 2017*]

huomautus

Koulutuksen järjestäjinä voivat kuntien, kuntayhtymien ja valtion lisäksi toimia esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt. [*rk + tr56 + AmmRef 2017/rk*]

Koulutuksen järjestäjiin voidaan rinnastaa *ammattikorkeakoulut* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjät*, sillä niiden kaikkien toiminta perustuu *lupaan*. *Yliopistojen* toiminta sen sijaan perustuu yliopistolakiin (558/2009). [*tr28*]

Tilastoissa (esim. Vipunen-tilastopalvelu) koulutuksen järjestäjiin sisällytetään tässä määriteltyjen koulutuksen järjestäjien, *perusopetuksen opetuksen järjestäjien*, ammattikorkeakoulujen ja vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitäjien lisäksi yliopistot. Ks. *koulutuksen järjestäjä* (Vipunen-tilastopalvelu). [*tr28 + mp*]

Koulutuksen järjestäjä on myös yleiskielen ilmaus, ja yleiskielessä sillä voidaan viitata myös taho, jolla ei ole opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää *koulutuksen järjestämislupaa*. [*tr69*]

Varhaiskasvatuksessa käsitettä koulutuksen järjestäjä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen järjestäjä*. [*tr80*]

utbildningsanordnare, anordnare av utbildning: Ruotsin käsite utbildningsanordnare kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi *opetuksen järjestäjän*. [*rk*]

Englannin käsite education provider kattaa koulutuksen järjestäjän lisäksi opetuksen järjestäjän. [*kielitr lukio en 02*]

Käsitteen tunnus: c133

Luokka: <varhaiskasvatus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste* ja *toimipaikka*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.10.2021: Määritelmässä puhutaan lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen valmistavien ja valmentavien koulutusten järjestämisestä. Tulisiko tämä päivittää oppivelvollisuuslain myötä?

45

vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä [*harmon*]

sv huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete [*632/1998_sv_21§/rk*]

en maintainer of liberal adult education institution [*okm_verkkosivut_sv + vp*]

määritelmä

taho, jonka tehtävänä on järjestää *vapaan sivistystyön koulutusta* ja jolla on opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä *oppilaitoksen ylläpitämislupa* [*tr2010 + tr9*]

huomautus

Ks. *vapaan sivistystyön oppilaitos*. [*tr2010*]

Käsitteen tunnus: c135

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaaviot: *Koulutustoimijat* ja *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste* ja *toimipaikka*

<kieliversiointiin vst>

46

opetuksen järjestämislupa <esi- ja perusopetus> [tr9]; **koulutuksen järjestämislupa** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [tr9]; **tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa** <amatillinen koulutus> [AmmRef_2017]; **oppilaitoksen ylläpitämislupa** <vapaa sivistystyö> [tr9]; **ammattikorkeakoulun toimilupa** <ammattikorkeakoulutus> [351/2003]

hakusana: järjestämislupa [AmmRef_2017 + rk]

sv tillstånd *n* att ordna undervisning <opetuksen järjestämislupa> [Karlsson&Westerholm]; tillstånd *n* att ordna utbildning <koulutuksen järjestämislupa> [ophall_sanasto + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_01]; tillstånd *n* att ordna examina och utbildning <amatillinen koulutus: tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa> [reformordlista_2017]; tillstånd *n* att driva läroanstalt <oppilaitoksen ylläpitämislupa> [632/1998_sv/rk]

en authorisation to provide education [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en + kielitr_lukio_en_01 + kielitr_amm_en_01]; authorisation to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa> [kielitr_lukio_en_03]

rather than: education licence [estrohm[S-V-E] + kielitr_en + ammatillisen_reformisan_en + kielitr_lukio_en_01 + kielitr_amm_en_02]; licence to provide education [rk + kielitr_lukio_en_01]; licence to award a qualification and to provide VET <tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa> [ammattillisen_reformisan_en + kielitr_lukio_en_01 + kielitr_amm_en_02]

not: operating licence <ammattikorkeakoulutus> [kielitr_en]

määritelmä

yhteisölle tai säätiölle lainsäädännön perusteella annettu lupa, vastuu tai tehtävä järjestää *koulutusta (1), koulutuksia (2)* tai *opetusta (1)* [tr8 + teemar_03 + tr56 + tr112]

huomautus

Luvan myöntää hakemuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriö tai (*perusopetuksen ja ammatikorkeakoulujen* tapauksessa) valtioneuvosto. [ks&ua + tr22 + tr28/rk + kommenttikierros2015 + tr49]

Kunnilla on velvollisuus järjestää perusopetusta, joten ne eivät tarvitse perusopetuksen järjestämiseen lupaa. [tr56]

Ammatillisessa koulutuksessa tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa on lupa *ammattillisten tutkintojen* ja ammatillisen koulutuksen järjestämiseen. Ammatillisia tutkintoja ja ammatillista koulutusta voidaan järjestää myös valtion *oppilaitoksissa* tai Suomen solmiman valtiosopimuksen perusteella opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksellä. [AmmRef_2017]

Yliopistoille ei myönnetä erikseen toimilupaa, vaan ne on lueteltu yliopistolaisissa (558/2009). [tr56]

authorisation/licence: Koulutuksen järjestämisluvasta käytetään englanniksi toisinaan myös esimerkiksi vastinetta "education licence" ja tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvasta vastinetta "licence to award a qualification and to provide education". Licence-sanan sisältävien termimuotojen käyttöä ei kuitenkaan suositella. Opetus- ja kulttuuriministeriö käyttää termiä authorisation, ja tämä termi myös kuvaa käsitettä paremmin kuin licence. [kielitr_lukio_en_01 + kielitr_lukio_en_14]

Käsitteen tunnus: c137

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijat](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
<kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

<amatillinen ruotsi kesken>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 21.6.2018 ja 6.7.2018: OKM käyttää termiä authorisation. Licence-sanan sisältävät englannin vastineet eivät hyviä, sillä tuovat mieleen toisentyypiset luvat, kuten kalastuslupa tai driving licence (yksittäiseen asiaan, yksittäiselle henkilölle myönnettävä lupa). Authorisation kuulostaa tässä mielessä sopivammalta, kuvaavammalta.

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OPH:n ammatillisen koulutuksen asiantuntijoille (Anu Halvarin kautta?) 5.3.2020: OPH:n ammatillisen koulutuksen reformisanastossa on annettu tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvalle englanninkielinen vastine "licence to award a qualification and to provide education". Se on nyt merkitty OKSAssa epäsuositettavaksi, ja suositettavaksi termiksi on merkitty muoto "authorisation to award a qualification and to provide VET". Authorisation on OKM:n käyttämä termimuoto, ja lisäksi ammatillisen koulutuksen englannin työryhmä on halunnut käyttää "education" in sijaan täsmällisempää termiä "VET".

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 15.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tämä (authorisation to award a qualification and to provide VET) ei toimi – pitää olla monikossa kuten suomessakin.

47

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestäjä [tr22]; tutkinnon järjestäjä [KRepo]

sv anordnare av fristående examen [*ophall_sanasto + Karlsson&Westerholm*]; examensarrangör [*ophall_sanasto + Karlsson&Westerholm*]

en organiser of competence-based qualification [*estrohm[ophall_sanasto]*]; organiser of competence test [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

koulutuksen järjestäjä tai muu säätiö tai yhteisö, joka on sopinut *tutkintotoimikunnan* kanssa *näyttötutkinnon* järjestämisestä [*tr20 + tr22 + tr66*]

huomautus

Näyttötutkinnon järjestäjä tekee kunkin näyttötutkinnon järjestämisestä tutkintotoimikunnan kanssa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen*. [*tr66*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c136

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

48

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissopimus [ks&ua/tr22]

sv avtal *n* om anordnande av fristående examen [*Karlsson&Westerholm*]

en contract for arranging competence-based qualifications [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjän ja *tutkintotoimikunnan* välinen sopimus *näyttötutkinnon* järjestämisestä [*ks&ua + tr22*]

huomautus

Näyttötutkinnon järjestämissopimus on oikeudellisesti sitova asiakirja. [*ks&ua + tr22*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c138

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

49

(vanhentunut)

näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma [*ks&ua*]

sv plan för anordnande av fristående examen [*tr26*]

en plan for arranging competence tests [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

näyttötutkinnon järjestäjän laatima suunnitelma solmimansa *näyttötutkinnon järjestämissopimuksen* piiriin kuuluvan *näyttötutkinnon* järjestämisestä [*tr26*]

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c139

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

50

opetuksen järjestämismuoto <perusopetus> [*kommenttikierros2015 + tr49*]; **koulutuksen järjestämismuoto** <lukiokoulutus> [*tr24 + tr49 + tr70*]

sv form i vilken utbildningen ordnas [*630/1998_sv + 628/1998_sv + kielitr_lukio_sv_04*]; form för ordnande av utbildning [*714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_04*]; utbildningsform [*Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_04*]

en form of education (3) <perusopetus> [*628/1998_en*]

search term: form of vocational education and training <ammatillinen koulutus> (obsolete) [*OPH/mariketo*]

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)*, *koulutus (1)* tai *koulutus (2)* on järjestetty [*tr24/rk + teemar_03*]

huomautus

Perusopetuksessa opetuksen järjestämismuodolla viitataan opetuksen (1) järjestämiseen *lähiopetuksena* tai *monimuoto-* tai *etäopetuksena* taikka sisäoppilaitosmuotoisesti. Monimuoto- ja etäopetus tulee kysymykseen muille kuin *oppivelvollisille* järjestettävässä opetuksessa (1). [*kommenttikierros2015 + tr49*]

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen järjestämismuodosta *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyin ehdoin. Lähiopetusta pidetään lähtökohtaisena järjestämismuotona. Opetusta (1) voidaan antaa *koulutuksen järjestäjän* päättämällä tavalla myös esimerkiksi etä- tai monimuoto-opetuksena. [*kommenttikierros2015 + tr49 + teemar_20_lukio*]

Myös *ammatillisessa koulutuksessa* oli ennen vuonna 2018 voimaan tullutta lakia ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) käsite koulutuksen järjestämismuoto (engl. form of vocational education and training). Vuodesta 1998 vuoteen 2015 – eli ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (630/1998) – koulutuksen järjestämismuodolla viitattiin koulutuksen järjestämiseen lähiopetuksena, etäopetuksena tai monimuoto-opetuksena, oppisopimuskoulutuksena tai muutoin käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvana opetuksena. 1.8.2015 voimaan tullessa laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998) järjestämismuodolla puolestaan viitattiin ainoastaan koulutuksen järjestämiseen oppilaitosmuotoisesti tai oppisopimusmuotoisesti (ks. *oppisopimuskoulutus*). [*tr20 + tr24 + tr47 + tr70/rk*]

Käsitteen tunnus: c140

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

51

(vanhentunut)

ammattillisen koulutuksen järjestämistapa [*tr24 + tr48*]

hakusana: koulutuksen järjestämistapa

sv sätter *n* på vilket yrkesutbildningen ordnas [*OPH(mariketo&mp)/rk*]

en method of vocational education and training (2) [*OPH/mariketo*]

huomautus

Termillä ammattillisen koulutuksen järjestämistapa viitataan *koulutuksen (1)* tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen opetussuunnitelmaperusteisesti tai *näyttötutkintoon valmistavana koulutuksena*. [*tr24 + teemar_03*]

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_14*]

Käsitteen tunnus: c141

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

52

koulutusmuoto (1) [*kommenttikierros2015 + tr49*]; **koulumuoto** [*kommenttikierros2015 + tr49*]

sv utbildningsform [*OKM_verkkosivut + fiv utbild ordlista + 986/1998_sv*]

en form of education (1) [*vp*]

huomautus

Opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998) mukaan koulutusmuotoina (1) pidetään *esiopetusta, perusopetusta, lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta, ammatillista aikuiskoulutusta, vapaata sivistystyötä* ja *taiteen perusopetusta*. [*986/1998 + rk + tr51*]

Termiä koulutusmuoto käytetään myös tilastoissa, jolloin sillä on eri merkitys; vrt.

koulutusmuoto (2). [*rk + tr51*]

Käsitteen tunnus: c869

53

<tilastointi>

koulutusmuoto (2) [*tr24*]

sv utbildningsform [*OKM_verkkosivut*]

en form of education (2) [*estrohm[S-V-E]*]

huomautus

Tilastokeskuksen luokittelun mukaan koulutusmuotoja (2) ovat *koulutuksen järjestämismuotojen* ja *ammattillisen koulutuksen järjestämistapojen* yhdistelmät eli 1) oppilaitosmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus, 2) oppilaitosmuotoinen *näyttötutkintoon valmistava koulutus*, 3) oppisopimusmuotoinen opetussuunnitelmaperusteinen koulutus ja 4) oppisopimusmuotoinen näyttötutkintoon valmistava koulutus. [*tr24*]

Käsitteen tunnus: c142

54

omistajatyyppi [*mp + tr14*]

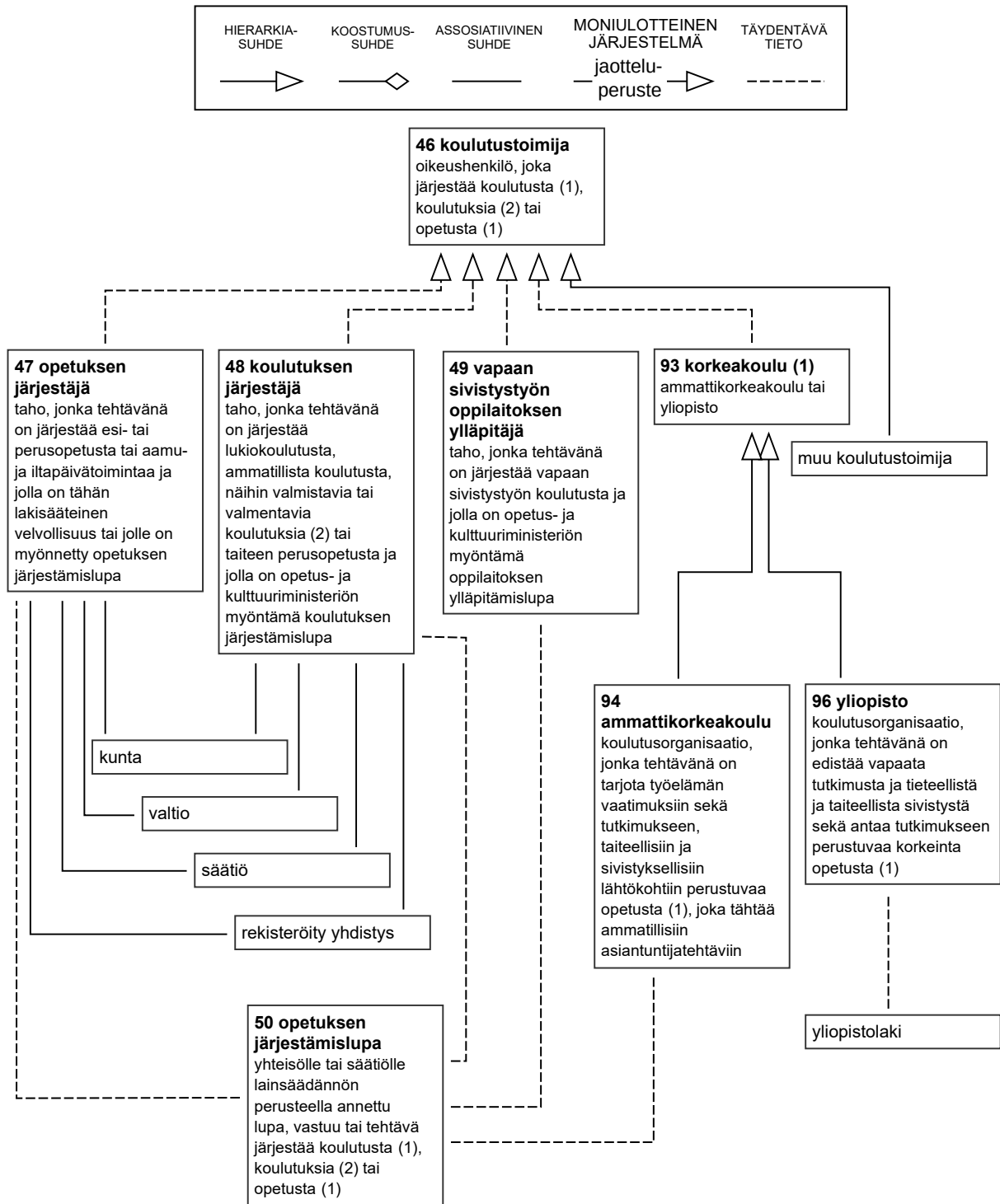
sv ägartyp [*stat.fi*]

en type of ownership [*stat.fi*]

huomautus

Termillä omistajatyyppi viitataan *koulutuksen järjestäjään* tai *oppilaitoksen* omistajaan (yksityinen, valtio, kunta, kuntayhtymä, Ahvenanmaan maakunta, muu). Tilastokeskus pitää yllä omistajatyypiluokitusta. [*mp+rk + tr20*]

Käsitteen tunnus: c146

Käsitekaavio 7. Koulutustoimijat.

OKSA-jaos 13.1.2023: kaaviossa se, pitääkö koulutustoimija-kaaviossa "muu koulutustoimija" sisällään myös yksityisiä toimijoita, jäi/jätettiin edelleen auki, ei oteta kantaa

55

koulutusorganisaatio [tr20]

sv utbildningsorganisation [1194/2009_sv + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02]; utbildningsinstitution [kielitr_lukio_sv_02]

en educational institution (1) [wikipedia_en/rk + kielitr_en + kielitr_lukio_en_02]; educational establishment (1) [kielitr_en]; educational institute (1) [kielitr_lukio_en_05]
not: < educational organisation [kielitr_lukio_en_01 + kielitr_lukio_en_02]

määritelmä

organisaatio tai hallinnollinen yksikkö, jossa annetaan *opetusta* (1) ja jolla on johtaja [tr20/rk]

huomautus

Esimerkkejä koulutusorganisaatioista ovat *peruskoulu* (1), *lukio* (1), *ammattillinen oppilaitos*, *ammattikorkeakoulu*, *yliopisto* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*. [tr23 + tr85]

Yksi *koulutuksen järjestäjä* voi organisoida toimintansa usean koulutusorganisaation kautta (esim. kunta usean peruskoulun (1) kautta). [tr49]

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä koulutusorganisaatio ja oppilaitos, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen koulutusorganisaatio-käsitteestä että sen alakäsitteestä *oppilaitos*. [kielitr_lukio_en_02/rk]

educational organisation: Termiä educational organisation ei tulisi käyttää käsitteen koulutusorganisaatio englanninkielisenä vastineena, koska englannissa termiä educational organisation käytetään monessa eri merkityksessä. Sillä voidaan viitata Suomen koulutusorganisaatiota vastaavaan käsitteeseen, mutta myös mm. koulutusjärjestelmän toimintaan ja opetus- ja koulutusalan hallintoon. [kielitr_lukio_en_02/rk]

Käsitteen tunnus: c147

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*, *Koulutusorganisaatiot ja Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin vst>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: institutionia käytetään huomattavasti harvemmin kuin organisationia

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: organisation siis selvästi ensisijainen termi

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: institutionin kohtaloa jäätiiin vielä miettimään, otetaanko mukaan toissijaisena synonyymina vai jätetäänkö kokonaan pois

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Nike selvittää vielä ja välittää tietoa Matsin kautta

OKSA-jaos 24.5.2019: Onko ok, että määritelmä on niin geneerinen, että kattaa esim. Jedi-akatemian? ☹ Pitäisikö tarkentaa, esim. "lakiin/määräykseen perustuva", "luvan saanut" tai "ilmoituksen tehnyt"?

OKSA-jaos 24.5.2019: Entä olisiko tarpeen tehdä rajaus, että opetuksen tai koulutuksen pitää olla organisaation ensisijainen tarkoitus (vs. yritys)? -> ei, tämä ei kuulosta oikealta rajaukselta

OKSA-jaos 24.5.2019: Eikö kuitenkin ole tarpeen, että sanastossa on määritelty (myös) geneerisempi koulutusorganisaatio-käsite eikä vain "luvan saanut koulutusorganisaatio" tms.?

OKSA-jaos 28.8.2020: Tehdään toisen laitoksen julkaisu nyky-määritelmää käyttäen; odotetaan mahd. keskustelua mm. TEMin hallinnonalan kanssa jatkuvan oppimisen sanastotyössä.

56

oppilaitos [tr2/rk]

sv läroanstalt [*studieinfo + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_01*]; läroinrättning [*kielitr_lukio_sv_01*]
 en < educational institution (2) [*minedu_en + kielitr_lukio_en_02*]; < education institution (2) [*kielitr_lukio_en_02*]; < educational establishment (2) [*kielitr_en + kielitr_lukio_en_02*]; < educational institute (2) [*kielitr_lukio_en_05*]; > school (1) [*kielitr_lukio_en_03*]

määritelmä

muu *koulutusorganisaatio* kuin *korkeakoulu* (1) [tr20 + tr49/rk]

huomautus

Termiä oppilaitos käytetään myös termin koulutusorganisaatio synonyymina, mutta yleensä oppilaitoksina pidetään vain muita koulutusorganisaatioita kuin korkeakouluja (1). [tr20 + tr49]

Oppilaitoksia ovat esimerkiksi *peruskoulu* (1), *lukio* (1), *ammattillinen oppilaitos* ja *vapaan sivistystyön oppilaitos*. [tr23 + tr85]

educational institution; educational establishment: Englannin kielessä ei ole erillisiä käsitteitä oppilaitos ja koulutusorganisaatio, kuten Suomessa (jossa koulutusorganisaatio on yhteinen yläkäsite oppilaitoksille ja korkeakouluille). Englannin kielessä termejä educational institution ja educational establishment voidaan käyttää sekä Suomen oppilaitos-käsitteestä että sitä laajemmasta käsitteestä koulutusorganisaatio. [*kielitr_lukio_en_02/rk*]

school: Englanniksi on usein luontevaa käyttää oppilaitoksesta termiä school (1), kun kyse on esimerkiksi peruskoulusta (1), lukiosta (1) tai ammatillisesta oppilaitoksesta. Silloin puolestaan, kun kyse on oppilaitoksesta, joka tarjoaa vapaatavoitteista *opetusta* (1), jonka sisältöjä ei säännellä lainsäädännöllä (esim. *kansalaisopisto*), voi olla luontevampaa käyttää jotain muuta termiä kuin school (1). [*kielitr_lukio_en_03/rk*]

Vrt. *päiväkoti*, jossa voidaan antaa *esiopetusta*, mutta jota ei kuitenkaan pidetä oppilaitoksena. [tr85]

Käsitteen tunnus: c1071

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka* ja *Koulutusorganisaatiot*

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
 <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin vst>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys muiden koulutusasteiden ruotsin kielityöryhmille (ja itselleenkin) marraskuun 2022: Sanaa anstalt vähän vierastetaan Ruotsissa ja se kuulostaa Suomessakin hiukan vanhahtavalta. Tulisiko käydä kaikki anstalt-sanan sisältävät sv-vastineet läpi?

57

koulutusorganisaation toimipiste [tr31]

hakusana: toimipiste

sv verksamhetsställe *n* (1) [kielitr_sv_08]; verksamhetsenhet [kielitr_sv_08]; verksamhetspunkt [Karlsson&Westerholm + kielitr_sv_08]; ~ campus <korkeakoulut> [kielitr_sv]

en educational premises [kielitr_en_05]; ~ campus <korkeakoulut> [kielitr_en_05]

määritelmä

fyysinen paikka, jossa *koulutusorganisaation* tai jonkin sen osan toiminta tapahtuu [ks + rs + ih + rk + tr31]

huomautus

Toimipiste on kokonaisuus, jossa toiminta tapahtuu samassa tai läheisissä katuosoiteissa ja jossa rakennusten etäisyys toisistaan on enintään satoja metrejä. Toimipisteellä ei tarkoiteta organisaatorakenteeseen perustuvaa toimintayksikköä vaan lähtökohtana on fyysinen kokonaisuus. [AMK_tiedonkeruukasikirja2012 + ih + rk + tr31]

Koulutusorganisaation toimipisteessä tapahtuva toiminta voi olla esimerkiksi hallintoa tai *opetusta* (1) (vrt. aiempi käsite *opetuspiste*). [tr49]

Käsitteen tunnus: c148

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulustuomija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

58

perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu [tr67]

hakusana: ala-aste [tr30 + tr66 + tr70 + tr72]; alakoulu (vanhentunut) [tr30 + tr70 + tr72]

sv 1–6-skola [Karlsson&Westerholm]

sökord: lägstadium *n* [rk + Karlsson&Westerholm + tr72/rk]

en primary school [kielitr_lukio_en_02]; elementary school /US/ [estrohm/S-V-E] + kielitr_lukio_en_02]

määritelmä

peruskouluun (1) kuuluva *koulutusorganisaation toimipiste*, jossa annetaan *vuosiluokkien* 1–6 *opetusta* (1) [tr30 + tr66]

huomautus

Suomessa *perusopetuksen* vuosiluokilla 1–6 olevat *oppilaat* ovat pääsääntöisesti 7–12 vuoden ikäisiä. [tr84]

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen (ruots. lägstadium) ja yläasteeseen siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tullessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä *perusopetusta*, joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite ala-aste on näin ollen vanhentunut. Termi ala-aste esiintyy kuitenkin edelleen useiden *oppilaitosten* (perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. [ev + 476/1983 + tr70/rk + tr72/rk]

Termi alakoulu, jota eräessä vaiheessa käytettiin arkikielessä viitattaessa ala-asteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää. [tr70 + tr72/rk]

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*. []

Käsitteen tunnus: c144

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulustuomija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

59

perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu [\[tr67\]](#)

hakusana: yläaste [\[ev + tr66 + tr70\]](#); yläkoulu (vanhentunut) [\[ev + tr70\]](#)

sv 7–9-skola [\[Karlsson&Westerholm\]](#)

sökord: högstadium *n* [\[rk + Karlsson&Westerholm + tr72/rk\]](#)

en lower secondary school [\[kielit_ lukio_en_02\]](#)

not: high school (2) /GB/ [\[kielit_po_en_11\]](#); middle school /US/ [\[kielit_po_en_03\]](#); junior high school /US/ [\[kielit_po_en_03\]](#)

määritelmä

[peruskouluun \(1\)](#) kuuluva [koulutusorganisaation toimipiste](#), jossa annetaan [vuosiluokkien 7–9 opetusta \(1\)](#) [\[tr30 + tr66\]](#)

huomautus

Suomessa [perusopetuksen](#) vuosiluokilla 7–9 olevat [oppilaat](#) ovat pääsääntöisesti 13–16 vuoden ikäisiä. [\[tr84\]](#)

Aiemmin, peruskoululain (476/1983) mukaan, peruskoulu (1) jakaantui ala-asteeseen ja yläasteeseen (ruots. högstadium) siten, että kuusi alinta vuosiluokkaa muodostivat ala-asteen ja kolme ylintä yläasteen. Vuoden 1999 alusta voimaan tullessa perusopetuslaissa (628/1998) hallinnollinen raja ala- ja yläasteen väliltä poistettiin. Nykyisessä laissa edellytetään yhtenäistä [perusopetusta](#), joka tosin voi jäsentyä vuosiluokkien 1–2, 3–6 ja 7–9 muodostamiin jaksoihin. Käsite yläaste on näin ollen vanhentunut. Termi yläaste esiintyy kuitenkin edelleen useiden [oppilaitosten](#) (perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulujen) nimissä ja muutenkin arkikielessä. [\[ev + 476/1983 + tr70/rk + tr72\]](#)

Termi yläkoulu, jota eräissä vaiheissa käytettiin arkikielessä viitattaessa yläasteeseen, on vanhentunut eikä sitä tule käyttää. [\[tr70 + tr72/rk\]](#)

high school: Ison-Britanniassa high school on tarkoitettu 11–16-vuotiaille. Brittienglannin termiä high school ei kuitenkaan tule käyttää Suomen käsitteen perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu vastineena. Käsite high school on Ison-Britannian kulttuuriin sidoksissa oleva käsite, ja lisäksi se voi sekoittaa Yhdysvaltain high school -käsitteeseen, joka puolestaan on tarkoitettu suunnilleen samanikäisille kuin Suomen [lukio \(1\)](#). [\[PaiviCreber_2023_02_27\]](#)

Ks. myös [perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu](#). [\[\]](#)

Käsitteen tunnus: c145

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste](#) ja [toimipaikka](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

60

(vanhentunut)

opetuspiste [*harmon*]

sv undervisningsställe *n* [*fisv utbild ordlista + kielitr_sv*]

en teaching premises [*kielitr_en*]

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste, jossa järjestetään *opetusta (1)* tai *koulutuksen toteutuksia* [*mp + Vera/OPH + MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0 + rk + tr20 + tr30 + teemar_03*]

huomautus

Koulutusorganisaatiolla voi olla useita opetuspisteitä. Opetuspiste voi olla esimerkiksi sivukoulu tai yksikkö. Koulutusorganisaatio voi jakautua opetuspisteisiin myös *koulutusorganisaation opetuskielen* perusteella, jolloin saman organisaation suomen- ja ruotsinkielistä *koulutusta (1)* järjestävät osat muodostavat omat opetuspisteensä. [*harmon + tr20*]

Käsite opetuspiste oli käytössä Kouluta-tietojärjestelmässä. [*tr53*]

Käsitteen tunnus: c149

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

61

<opetus ja koulutus>

toimipaikka [*tr31*]

sv verksamhetsställe *n* (2) [*Elintarvikevalvonnan sanasto + kielitr_sv_05*]; kontor [*kielitr_sv*]; avdelning <korkeakoulut> [*kielitr_sv*]

en < unit (1) [*kielitr_en*]; operational unit [*kielitr_en_03*]; place of activity <mm. tilastoissa, tietojärjestelmissä> [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en*]

määritelmä

koulutusorganisaation toimipiste tai *toimipisteen* osa, jossa harjoitetaan pääasiassa yhdentyypistä toimintaa [*tr31 + tr38 + tr55*]

huomautus

Vertaa Julkisen hallinnon suositus Toimipaikan ja toimipaikkaan liittyvien käsitteiden määritelmät (JHS 195), jossa käsite toimipaikka on määritelty hallinnonalojenvälisesti. [*tr53*]

Opetushallinnon alalla esimerkki toimipaikasta on Ounasvaaran kampuksella (toimipiste) sijaitseva Ounaskirjasto. [*AMK_tiedonkeruukasikirja2012 + tr31*]

Toimipaikan englanninkielisenä vastineena on juoksevassa tekstissä sujuvaa käyttää termiä unit tai operational unit. Termi place of activity on ilmauksena kömpelömpi, mutta sitä voidaan käyttää esimerkiksi esittäessä rakenteista tietoa (kuten tilastoissa ja tietojärjestelmissä).

[*kielitr_en_03/rk*]

Varhaiskasvatuksessa käsitettä toimipaikka vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimipaikka*. [*tr80*]

Käsitteen tunnus: c150

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

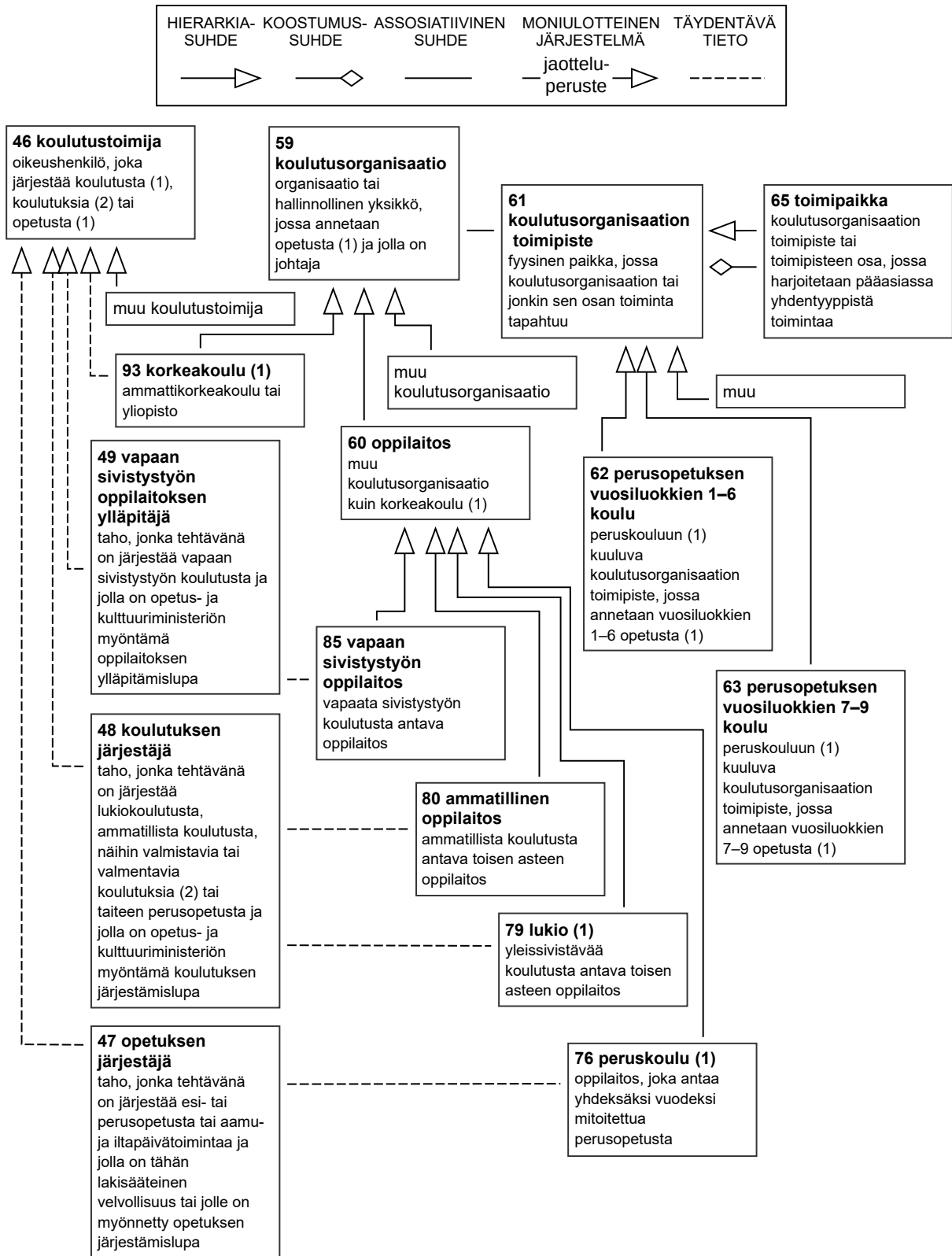
Käsittekaavio: [Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 8. Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka.

3.2.1 Koulutustoimijoihin liittyviä käsitteitä

62

erityinen koulustehtävä [ev]

sv särskild utbildningsuppgift [629/1998_sv + kielitr_lukio_sv_01]

en specific educational mission [efroeberg(629/1998_en) + kielitr_lukio_en_01]

not: special educational mission [efroeberg(628/1998_en) + kielitr_lukio_en_01]

määritelmä

koulutuksen tai opetuksen järjestämisluvassa määritelty tehtävä painottaa *kasvatus, opetus (1)* tai *koulutus (1)* tietyille osa-alueelle tai tiettyyn *oppiaineeseen* [ev + tr23]

huomautus

Erityisiä koulustehtäviä voi olla esimerkiksi *perusopetuksessa* ja *toisen asteen koulutuksessa*. [mp + rk + tr23 + tr51]

Esimerkkejä perusopetuksen erityisestä koulustehtävästä ovat opettajankoulutukseen kuuluvaan *opetusharjoitteluun* ja *vieraskieliseen opetukseen* perustuvat erityiset koulustehtävät. [tr66 + ev + tr95]

Esimerkki *lukiokoulutuksen* erityisestä koulustehtävästä on *lukiolle (1)* annettava lupa järjestää englanninkielistä IB-opetusta tai esimerkiksi urheilupainotteista opetusta (1). [tr66]

Esimerkki *kansanopiston* erityisestä koulustehtävästä on vaikeasti vammaisille tarkoitettu koulutus (1). [KLahde]

Käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi suositetaan termiä specific educational mission.

Toisinaan nähtävää special-alkuista termimuotoa ei tule käyttää, sillä englannin sana special assosioituu helposti *oppimisen tukeen* liittyviin asioihin, eikä erityisessä koulustehtävässä ole kyse tästä. [kielitr_lukio_en_01]

Käsitteen tunnus: c181

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

63

työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta [mh]

sv utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet [631/1998_sv_1§]

en development and service activities for working life [vp]

määritelmä

ammattillisen koulutuksen yhteydessä suoritettava toiminta, jossa tuotetaan osaamisen kehittämispalveluja pienyrityksille, muille yrityksille ja julkisyhteisöille [tr23 + teemar_14]

huomautus

Käsitteen tunnus: c183

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

64

(vanhentunut)

työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä [mh]

sv utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet [631/1998_sv_5§]

en []

määritelmä

ammattillisen lisäkoulutuksen järjestäjälle annettu tehtävä **työelämän kehittämis- ja palvelutoiminnan** toteuttamiseksi [rk + tr23]

huomautus

Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä myönnetään **koulutuksen järjestämisluvan** myöntämisen yhteydessä. Työelämän kehittämis- ja palvelutehtävän hoitamiseen voidaan myöntää hanke- ja kehittämisavustusta. [tr23]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [teemar_14]

Käsitteen tunnus: c182

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

65

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttöjen toimielin [oph]

sv organ n som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov [631/1998_sv_25a§]

en []

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, jonka tehtävänä on **ammattiosaamisen näyttöjen** suunnittelu, toteuttaminen ja **seuranta** [oph(pv&sh&mp) + rk + tr11]

huomautus

Toimielin mm. hyväksyy koulutuksen järjestäjän suunnitelmat ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamisesta ja **arvioinnista** (2), päättää ammattiosaamisen näyttöjen arvioijista ja valvoo näyttötoimintaa. [oph(pv&sh&mp) + rk + tr11]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [teemar_13]

Käsitteen tunnus: c184

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

66

koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin [*AmmRef_2017*]

sv kollegialt organ *n* hos utbildningsanordnaren [*629/1998_sv + kielitr_lukio_sv_01*]

en multi-member governing body of the education provider [*629/1998_en*]

määritelmä

koulutuksen järjestäjän asettama toimielin, joka päättää *opiskeluoikeuden peruuttamisesta* ja *palauttamisesta*, *määräaikaisesta erottamisesta*, *asuntolasta erottamisesta* sekä *opiskeluoikeuden pidättämisestä* [*AmmRef_2017*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin nimetään enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Siinä tulee olla ainakin koulutuksen järjestäjän, *opiskelijahuollon*, *opettajien*, työelämän ja *opiskelijoiden* edustus. [*AmmRef_2017*]

Perusopetuksessa on säännös vastaavasta toimielimestä: perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* asianomainen monijäseninen toimielin päättää määräaikaisesta erottamisesta. [*tr70 + 628/1998*]

Termi koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ei ole tässä määriteltyä käsitettä täsmällisesti kuvaava, mutta ilmausta käytetään lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), kun viitataan tähän käsitteeseen. [*tr69*]

Käsitteen tunnus: c1228

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken>

<ammatillinen englanti kesken>

67

<ammatillinen koulutus>

koulutuksen järjestäjän toiminta-alue [*AmmRef_2017*]; **toiminta-alue** [*AmmRef_2017*]

sv utbildningsanordnarens verksamhetsområde *n* [*porvoo_stadsstyrelsen*]; verksamhetsområde *n* [*reformordlista_2017*]

en geographical area of operation of a vocational education and training provider [*kielitr_amm_en_01/rk*]

määritelmä

tutkintojen ja koulutuksen järjestämisluvassa määrätty maantieteellinen alue, jonka osaamistarpeisiin *ammatillisen koulutuksen järjestäjän* toiminta ensisijaisesti vastaa ja jolla koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää osaamistarpeen mukaisesti *ammatillisia tutkintoja* ja *ammatillista koulutusta* [*AmmRef_2017/rk*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1227

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: Työryhmänne mukaan laissa 531/2017 toiminta-alue käännetään englanniksi ”geographical area of operation”. Kysymys: onko ”koulutuksen järjestäjän toiminta-alue” englanniksi ”geographical area of operation of a vocational education and training provider”?

68

laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä [*Työp_jarj_koul_san_2019*]

sv utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning [*okm_minedu_brev + PDT_kielitr_sv_01*]

en []

määritelmä

koulutuksen järjestämislupaan sisältyvä tehtävä, jonka mukaan *koulutuksen järjestäjällä* on oikeus järjestää *koulutuksen hankinnan* kautta *oppisopimuskoulutuksena* myös muita kuin koulutuksen järjestäjän omassa järjestämisluvassa määrättyjä *tutkintoja* ja *koulutusta (1)*

[*kirje_OKM_jarjestamisluvat + Työp_jarj_koul_san_2019*]

huomautus

Mikäli koulutuksen järjestäjällä ei ole laajennettua oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävää, sillä on oikeus järjestää oppisopimuskoulutusta vain oman järjestämislupansa mukaisissa tutkinnoissa. [*Työp_jarj_koul_san_2019*]

Ks. myös *koulutuksen hankinta*. []

Käsitteen tunnus: c1692

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

69

koulutuksen hankinta [*AmmRef_2017*]

sv anskaffning av utbildning [*531/2017 sv 27§ + 714/2018 sv + kielitr lukio sv 02 + PDT kielitr sv 01*]

en procurement of education [*kielitr lukio en 09 + kielitr amm en 01*]

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* ei tuota kaikkea *koulutusta (1)*, *tutkinnon osia* tai tukitoimia itse, vaan hankkii osan niistä toiselta taholta [*AmmRef_2017 + tr69*]

huomautus

Lukiolain 714/2018 mukaan *lukiokoulutuksen järjestäjä* voi täydentää itse järjestämäänsä koulutusta (1) hankkimalla *opetusta (1)* ja muita palveluja toiselta lukiokoulutuksen tai muun koulutuksen järjestäjältä, *korkeakoululta (1)*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä rekisteröidyltä yhteisöltä tai säätiöltä. [*teemar 24 lukio*]

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen hankinnasta säädetään ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 30 §). Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* voi hankkia *koulutuksen järjestämisluvassa* määrättyjen *ammatillisten tutkintojen* osia, niihin valmistavaa *ammatillista tutkintokoulutusta*, järjestämisluvan mukaista muuta koulutusta (1) tai *oppisopimuskoulutusta*. [*OKSA_01 + PDT_hanke_2018_19*]

Lisäksi ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi *opiskelijan* yksilöllisten valintojen mahdollistamiseksi hankkia myös muita kuin *koulutuksen järjestämisluvan* mukaisia ammatillisten tutkintojen ja ammatillisen koulutuksen osia sekä *osaamisen hankkimisen* tukitoimia. [*HE_39/2017 + rk*]

Ammatillisen koulutuksen järjestäjä voi hankkia koulutusta (1) toiselta ammatillisen koulutuksen järjestäjältä, muulta *koulutuksen järjestäjältä*, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä. [*AmmRef_2017*]

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädetään koulutuksen (1) hankkimisesta toiselta *korkeakoululta (1)*. [*tr70*]

Koulutuksen hankinta on koulutustoimijalle yksi mahdollinen väline toteuttaa koulutusta (1), vrt. *säädöspерustainen koulutuksen hankkiminen*, jossa koulutuksen hankkiminen on toimijalle pakollinen tehtävä. [*tr121*]

Vrt. *maksullinen palvelutoiminta (1)*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c1229

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 31.1.2023: Viime kokouksessa kun puhuttiin käsitteiden säädöspерustainen koulutuksen hankinta ja koulutuksen hankinta välisestä erosta, niin hahmotin, että koulutuksen hankinta on ilmeisestikin yhdentyyppistä koulutustoimintaa (ks. säädöspерustainen koulutuksen hankinta -käsitteen viimeinen huomautus) toisin kuin säädöspерustainen koulutuksen hankinta. Olisiko koulutuksen hankinta selventävää (ja asiallisesti oikein) esittää Koulutustoiminta-kaaviossa (nyt se ja maksullinen palvelutoiminta ovat olleet eri kaaviossa)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 31.1.2023: Voisiko koulutuksen hankinnan yläkäsitteenä olla toiminnan sijaan tarkempi koulutustoiminta?

70

<koulutus>

maksullinen palvelutoiminta (1) [*AmmRef_2017 + tr69*]

sv avgiftsbelagd serviceverksamhet [*531/2017_sv_31§*]

en fee-paying service [*kielitr amm en 01*]

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen järjestäjä* perii järjestämistään palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta [*AmmRef_2017 + teemar_24_lukio + tr95 + teemar_34_lukio + teemar_36 amm*]

huomautus

Maksullinen palvelutoiminta voi olla muidenkin palveluiden kuin koulutuspalveluiden myymistä; myytävä palvelu voi olla esimerkiksi infrastruktuuri, kuten palokoulutuksessa käytettävä ympäristö (??) [**KESKEN**]. [*teemar_52 koultoim*]

Ulkopuolinen palveluiden hankkija voi olla esimerkiksi toinen koulutuksen järjestäjä tai julkinen tai yksityinen yhteisö. [*tr95 + teemar_34_lukio*]

Koulutuksen järjestäjä voi esimerkiksi myydä toiselle koulutuksen järjestäjälle *koulutusta (1)*, *tutkintoja*, osia tutkinnosta tai (ammattillisessa koulutuksessa) *tutkinnon osia*. [*tr95 + teemar_34_lukio*]

Esimerkiksi *ammattillisen koulutuksen järjestäjä* voi myydä toiselle ammatillisen koulutuksen järjestäjälle *ammattillisia tutkintoja* ja *tutkinnon osia*, niihin valmistavaa ammatillista *tutkintokoulutusta* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*. [*AmmRef_2017*]

Korkeakoulujen (1) osalta esimerkkejä maksullisesta palvelutoiminnasta ovat tilaustutkimukset ja lääketieteellisten tiedekuntien myymät kliiniset palvelut. [*tr120 + tr121*]

Maksullisessa palvelutoiminnassa palvelut on myytävä vähintään tuotantokustannukset kattavaan hintaan. [*tr118 + teemar_52 koultoim*]

Vrt. *koulutuksen hankinta*. []

Ks. myös *opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta*. []

Ks. myös *kaupallinen koulutustoiminta*. []

Käsitteen tunnus: c1230

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 1.4.2022 / Mikko:

Lukiolainsäädännössä tähän liittyvä lähikäsite on tilauskoulutus, josta säädetään lukiolain pykälässä 9 §. Tilauskoulutusta voi järjestää koulutuksen järjestäjä, jonka järjestämislupa sisältää lupa järjestää ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua International Baccalaureate -tutkintoon johtavaa koulutusta.

OKSA-sanastoluonnoksen maksullinen palvelutoiminta -käsitteen määritelmä näyttäisi kattavan mahdollisen lukiokoulutuksen järjestäjän maksullinen palvelutoiminnan.

Mahdollisesta lukiokoulutuksen järjestäjän myymästä maksullisesta palvelutoiminnasta ei säädetä lukiokoulutusta säätelevässä lainsäädännössä. Siitä säädetään Valtioneuvoston asetuksessa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 2009/1766 19 § Lukion opiskelijamäärän laskeminen <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20091766>

TÄYTTÖOHJE Kustannukset, tulot ja suoritteet vuonna 2020 (valtion koulujen ja yliopistojen harjoittelukoulujen sekä järjestämisluvun saaneiden yksityisten koulutuksen järjestäjien kustannus-, tulo- ja suorit tiedot lukiokoulutuksesta.) https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/k06_20.pdf

Maksullinen palvelutoiminta: Valtionosuuspohjaan ei ilmoiteta kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet koulutuksen järjestäjälle sen maksullisena palvelutoimintana järjestämistä palveluista. Maksullisessa palvelutoiminnassa koulutuksen järjestäjä perii järjestämistään koulutuksesta ja muista palveluista maksuja ulkopuoliselta palveluiden hankkijalta, kuten esim. toiselta koulutuksen järjestäjältä, julkiselta tai yksityiseltä yhteisöltä. Maksullista palvelutoimintaa ovat esim. koulutuksen järjestäjän myymät ruokailupalvelut ja henkilöstöruokailu sekä ensisijaisille koulutuksen järjestäjille myydyt koulutuspalvelut. Ensisijaisella koulutuksen järjestäjällä tarkoitetaan koulutuksen järjestäjää, jonka järjestämään koulutukseen opiskelija on otettu suorittamaan tutkintoa ja jolla on oikeus valtionosuuteen.

OKSA-jaos 7.10.2022: OKSA-jaoksessa käydyn keskustelun jälkeen Mikkoa jäi edelleen mietityttämään, onko käsitteiden kaupallinen koulutustoiminta ja maksullinen palvelutoiminta välinen suhde hahmotettu nyt OKSAssa oikein. Mikko, Ilmari + Sanna ja Tomi (cc Riina-terminologi) käyvät jatkokeskustelua jaoksen kokousten välillä. Mikäli ilmenee tarvetta muokata OKSAn käsitteiden nykyisiä tietoja, tämä tuodaan käsittelyyn OKSA-jaoksen kokoukseen.

Tiia Luoma, OPH, 6.10.2022: maksullinen palvelutoiminta koskee myös taiteen perusopetusta, koska samaa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia siellä sovelletaan, mutta noissa määritelmässä ja huomautuksissa ei tällä hetkellä ole taiteen perusopetusta (ja välihuomiona, että OPH:n tiedonkeruissa taiteen perusopetuksen lomakkeilta maksullinen palvelutoiminta on viime vuosina purettu ja logiikka yhtenäistetty kuntien palveluluokitusta vastaavaksi, mutta se on sitten taas oma tarinansa eikä poista maksullisen palvelutoiminnan konseptia taiteen perusopetuksessa).

OKSA-jaos 13.1.2023: maksullinen palvelutoiminta versus opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta: maksullisella palvelutoiminnalla ei ole funktiona tukea omia opiskelijoita, kuten opetusta tukevalla palvelu- ja tuotantotoiminnalla. Riina pohdi vielä mitä määritelmät olisivat jos halutaan osoittaa poissulkevuus.

OKSA-jaos 9.12.2022: Totti tarkistaa, tarvitaanko käsitte kuvaukseen muokkauksia korkeakoulujen osalta. -- **Riina-terminologin kysymys 30.12.2022:** Ainakin määritelmään pitäisi varmaan lisätä "koulutuksen järjestäjän" lisäksi "korkeakoulu". Tarvitaanko muita muutoksia?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 31.1.2023: Olisiko maksullinen palvelutoiminta selventävää (ja asiallisesti oikein) esittää koulutustoiminta-kaaviossa (nyt se ja koulutuksen hankinta ovat olleet toisessa kaaviossa)?

OKSA-jaos 13.1.2023: Tomille ja Sannalle tarkistettavaksi/täydennettäväksi/muokattavaksi ensimmäisen huomautuskappaleen esimerkki muun palvelun kuin koulutuspalvelun myynnistä. OKSA-jaoksessa hahmoteltiin infrastruktuurin myymistä (Riina tosin pohti jälkeempään, voiko infrastruktuurista puhua palveluna).

71

opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta [*AmmRef_2017*]

sv service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen [*531/2017_sv*]

en service and production supporting tuition [*kielit_ amm_en_01*]; service and production supporting instruction [*kielit_ amm_en_01*]

määritelmä

koulutukseen (2) sisältyvä toiminta, jonka tavoitteena on tarjota *opiskelijalle* työelämän toimintaympäristöjä mahdollisimman hyvin vastaava *oppimisympäristö* [*AmmRef_2017 + tr69*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee liittyä *koulutuksen järjestäjän koulutuksen järjestämisluvan* mukaiseen koulutustehtävään. [*tr69*]

Opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa voi olla esimerkiksi *oppilaitoksen* ravintolassa, kahvilassa, kampaamossa, rakennustyömaalla, autokorjaamossa, osuuskunnassa tai erilaisissa opiskelijoiden perustamissa harjoitusyrityksissä. [*AmmRef_2017*]

Opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa. [*AmmRef_2017*]

Myös *lukiokoulutuksessa* voi olla palvelu- ja tuotantotoimintaa, mutta toiminnasta ei ole mainintaa lukiokoulutuksen säädöksissä eikä *opetussuunnitelman perusteissa*.

[*teemar_23_lukio*]

Ks. myös *maksullinen palvelutoiminta* (1). []

Käsitteen tunnus: c1231

Luokka: <ammatillinen koulutus>

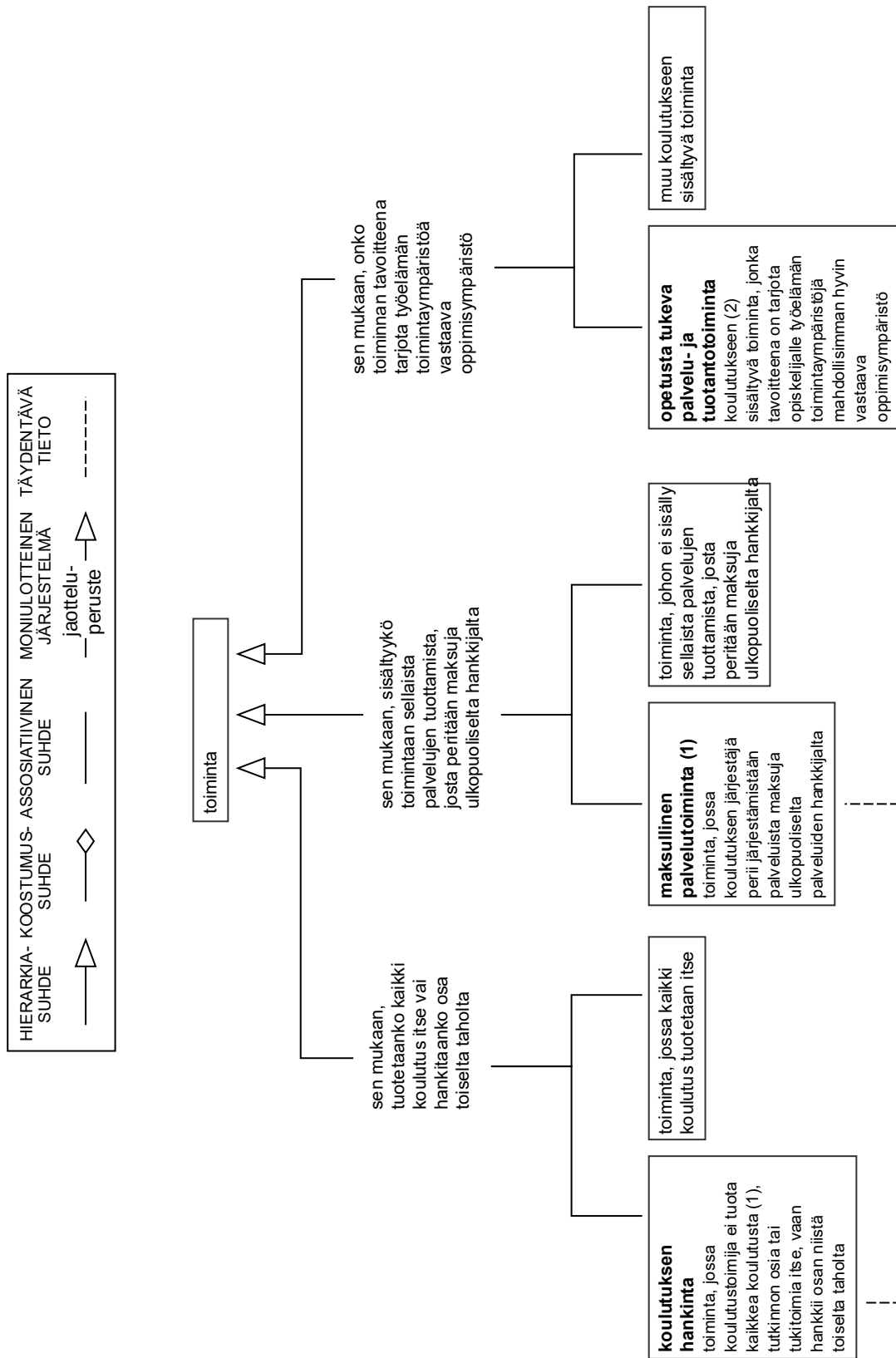
Käsitteekaavio: [Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaoksen kysymys Tomille ja Sannalle 13.1.2023: opetusta tukeva pt-toiminta: pitäisikö tämän ja maksullisen palvelutoiminnan olla toisensa poissulkevat? Siis siinä mielessä että sama toiminta (vaikka ravintolapalveluiden myynti) ei voi olla yhdestä näkökulmasta maksullista palvelutoimintaa ja toisesta näkökulmasta opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa. Ainakin eri pykälät laissa. Vrt. Ohje: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/K92_21_2.pdf -- **Sanna ja Tomi 2.3.2023:** Sovittiin, että Tomi selvittää tätä juristilta tarkemmin.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 31.1.2023: Varmistus: onko niin, että tämä toiminta ei ole yhdentyypistä koulutustoimintaa ("toimintaa, jonka tarkoituksena on järjestää koulutusta1, koulutuksia2 tai opetusta1") (vrt. *koulutuksen hankinta* ja maksullinen palvelutoiminta), vaan tosiaan kuten määritelmässä todetaan, koulutukseen (2) sisältyvää toimintaa?

Käsitekaavio 9. Maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.10.2022: Viime kokouksessa toivottiin (ainakin Tomi), että terminologi hahmottelisi käsitekaaviota, joka kuvastaisi käsitteiden maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta yhteyksiä ja eroja. Kommentoitteko tätä kaavioluonnosta, näyttääkö se hyödylliseltä sanastossa? Pidetäänkö tämä, ja jos pidetään, miten tulee muokata?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.10.2022: Jollen ymmärrä väärin, maksullinen palvelutoiminta ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta eivät sulje toisiaan pois, vaan sama toiminta (vaikkapa kahvilan pitäminen) voi olla yhdestä näkökulmasta tarkasteltuna maksullista palvelutoimintaa ja toisesta näkökulmasta tarkasteltuna opetusta tukevaa palvelu- ja tuotantotoimintaa? Onkohan näin? Tarvitsisiko tämä kirjata myös esim. maksullisen palvelutoiminnan huomautukseen?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 21.11.2022: Opetusta tukevasta palvelu- ja tuotantotoiminnasta on sanottu, että sen tulee olla voittoa tavoittelematonta toimintaa. Onko niin, että esim. ravintola- tai kahvilapalveluiden myynti saa tuottaa voittoa, jos kyse ei ole opetusta tukevasta palvelu- ja tuotantotoiminnasta?

OKSA-jaos 13.1.2023: opetusta tukevan palvelu- ja tuotantotoiminnan vieruskäsite kaaviossa muotoiltava, Riina ja Totti pohtivat

OKSA-jaos 13.1.2023: toiminta-yläkäsite, voisiko muotoilla, tarkentaa? -> **Riina-terminologi**

31.1.2023: Tähän yläkäsiteasiaan ehkä tulee tarkennusta, jos osoittautuu, että koulutuksen hankinta ja maksullinen palvelutoiminta olisivat koulutustoimintaa ja opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta ei. Palataan tähän.

3.3 Koulutusorganisaatiot

72

peruskoulu (1) [*harmon*]; **koulu** [*tr60/rk*]

sv grundskola (1) [*starsoft + Karlsson&Westerholm*]

en comprehensive school [*estrohm[OKM_verkkosivut]*]

määritelmä

oppilaitos, joka antaa yhdeksäksi vuodeksi mitoitettua *perusopetusta* [*tr23*]

huomautus

Suomessa peruskoulujen (1) ylläpitäjiä ovat kunnat, kuntayhtymät, valtio ja yksityiset tahot. [*tr23*]

Yhdeksänvuotisen perusopetuksen lisäksi peruskouluissa (1) voidaan antaa *esiopetusta* ja maahanmuuttajien *perusopetukseen* valmistavaa *opetusta* (1). [*tr23 + tr107*]

Perusopetusta antavista oppilaitoksista käytetään usein myös lyhyempää termiä koulu. [*tr60/rk*]

Ks. myös *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu*, *perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu*. []

Käsitteen tunnus: c156

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimija*, *koulutusorganisaatio*, *toimipiste ja toimipaikka*, *Koulutusorganisaatiot ja Peruskoulun määräytyminen tai valinta*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

73

74

toisen asteen oppilaitos []

sv läroanstalt på andra stadiet [[ysinjalkeen.fi + kielitr_lukio_sv_01](#)]

en upper secondary school (1) [[estrohm/OKM_verkkosivut](#)] + [kielitr_lukio_en_01](#)]; secondary education institution [[estrohm\[S-V-E\]](#)] + [kielitr_lukio_en_02](#)]

rather than: secondary education establishment [[kielitr_lukio_en_02](#)]

not: secondary educational establishment [[kielitr_lukio_en_02](#)]

määritelmä

[toisen asteen koulutusta](#) antava [oppilaitos](#) [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c157

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: Ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmältä kannattaa varmistaa, että "school" on ok myös ammatillisille oppilaitoksille.

75

lukio (1) [tr49]

sv gymnasium *n* [starsoft + kielitr lukio sv 01]

en general upper secondary school [estrohm(OKM verkkosivut) + kielitr lukio en 01]
rather than: upper secondary school (2) <epävirallinen lyhyempi muoto> [minedu en + kielitr lukio en 01]
not: upper secondary general school <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto> [kielitr lukio en 01]; high school (1) /US/ [efroeberg + kielitr lukio en 01]; ~ senior high school /US/ [kielitr lukio en 03]; ~ sixth form /GB/ [kielitr lukio en 01]

määritelmä

yleissivistävää koulutusta antava **toisen asteen oppilaitos** [tr20]

huomautus

Lukio (1) antaa yleissivistävää **opetusta (1)** noin 16–19-vuotiaille **opiskelijoille** ja aikuisopiskelijoille. [rs + tr20 + tr50]

Lukio (1) voi **lukiokoulutuksen** lisäksi antaa **tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta**. [tr49 + teemar 43]

upper secondary general school: Lukio (1)-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary school vs. upper secondary general school. Myös **lukiokoulutus**-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden käsitteiden englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary school ja general upper secondary education. [kielitr lukio en 02]

high school: Termiä high school näkee toisinaan käytettävän Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Tätä ei kuitenkaan suositella: sekä Yhdysvalloissa että nyttemmin myös Ison-Britanniassa on käsite high school, eikä kummankaan maan käsite vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä. High schooliin ei esimerkiksi välttämättä ole osaamiseen liittyviä **pääsyvaatimuksia**, toisin kuin Suomen lukioon (1). Myös ikävuodet, joina high schoolia käydään, poikkeavat lukiosta (1). Ison-Britannian high school on tarkoitettu samanikäisille kuin Suomen **perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu**. [kielitr lukio en 01/rk + kielitr lukio en 17]

high school (1) /US/: Yhdysvalloissa high school on yleensä nelivuotinen ja käsittää 12-vuotisen oppivelvollisuuden **vuosiluokat** 9–12, joten Yhdysvaltojen high schoolin **opetukseen (1)** osallistuu myös Suomen **perusopetuksen** yhdeksännen **vuosiluokan** ikäluokka. [kielitr lukio en 01/rk]

senior high school: Myöskään termiä senior high school ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. Käsite senior high school on Suomen lukion (1) lähikäsite; senior high schoolissa opiskelijat ovat yleensä noin 15–18-vuotiaita. [kielitr lukio en 03 + kielitr lukio en 17]

sixth form: Ison-Britannian käsite sixth form osin vastaa Suomen lukio (1) -käsitettä (on **toisen asteen koulutusta**, joka antaa valmiudet **korkeakouluun (1)** pyrkimiseen), mutta osin poikkeaa siitä (esimerkiksi opetussisältöjen ja keston puolesta: sixth form on kaksivuotinen). Termiä sixth form ei tule käyttää Suomen lukio (1) -käsitteen vastineena. [kielitr lukio en 01/rk]

Käsitteen tunnus: c158

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: **Koulutustoimija, koulutusorganisaatio, toimipiste ja toimipaikka** ja **Koulutusorganisaatiot** <kieliversiointiin lukiokoulutus>

76

ammattillinen oppilaitos [*tr122*]; **ammattikoulu** <yleis- ja puhekielessä> [*tr122*]

sv yrkesläroanstalt /FI/ [*ophall_sanasto + kielitr_ammatt_sv_01*]; yrkesgymnasium /FI/ <Ahvenanmaalla> [*kielitr_ammatt_sv_01*]; ~ gymnasieskolan /SE/ [*kielitr_ammatt_sv_01*]

en vocational institution [*ophall_sanasto + estrohm[OKM_verkkosivut]*]; vocational school [*kielitr_lukio_en_03*]

määritelmä

ammattillista koulutusta antava *toisen asteen oppilaitos* [*tr20*]

huomautus

Ruotsissa Suomen ammatillista koulutusta vastaavaa *koulutusta (1)*, samoin kuin *lukioskoulutusta*, annetaan oppilaitoksessa josta käytetään termiä gymnasieskolan. [*kielitr_ammatt_sv_01*]

Käsitteen tunnus: c159

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 6.7.2018: Muualla maailmassa ”vocational school” saattaa viitata toisen asteen koulutusta alemman tason oppilaitokseen. Tarkistettava ammatillisen koulutuksen asiantuntijoilta.

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 9.7.2018: Onko vocational school sopiva vastine Suomen ammatillinen oppilaitos -käsitteelle? Vai onko vocational school esim. toisen asteen koulutusta alemmantasoinen oppilaitos?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational institution)

Ammattillisen ruotsin kielityöryhmä / Seija 25.11.2022: Onko puhekielisiä termejä listattu (ei kai)? Tämä nousi esille ammatillisen oppilaitoksen kohdalla, jota kaikki puhekielessä kutsuvat edelleen yrkeskola ja kai suomeksikin ammattikoulu. -- **Riina-terminologi:** Pyydän OKSA-jaokselta / ammatillisen edustajilta kommentin tuohon ammattikoulu-termiin ja yrkeskola-termiin.

Ammattillisen ruotsin kielityöryhmä / Seija 25.11.2022: Termi anstalt herättää Ruotsissa hämmennystä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.11.2022: Ammatillisen ruotsin kielityöryhmä totesi, että puhekielessä ruotsiksi puhutaan edelleen yrkeskola. Ja sama tilannehan lienee suomessa, eli puhekielessä käytetään termiä ammattikoulu. Olisiko nähdäksenne syytä ottaa nämä puhekielen termit mukaan synonyymeiksi merkinnällä <puhekielessä>? (OKSAssa on muutama muukin termi merkinnällä <yleis- ja puhekielessä>, siis versus jokin säädöksissä tai opetussuunnitelman perusteissa käytetty ilmaus.) Tai jos halutaan antaa terminkäyttösuositus, niin ammattikoulu voitaisiin merkitä epäsuositettavaksi ja/tai vanhentuneeksi; samoin ehkä yrkeskola.

Tomi ja Sanna 2.3.2023: Tämän osalta voisi antaa terminkäyttösuosituksen, koska haluaisimme ohjata käyttämään termiä ammatillinen oppilaitos ammattikoulun sijaan. Ehkä kuitenkin vanhentuneeksi merkitseminen on hieman raju ilmaisu. Kuitenkin ihmiset ja media puhuvat edelleen myös ammattikouluista.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (ammattillinen) 16.3.2023: Lisätään siis synonyymiksi ammattikoulu, ja ruotsiin yrkeskola. Millainen suositus termin ammattikoulu käytöstä pitäisi antaa? Pitäisikö se merkitä epäsuositettavaksi synonyymiksi ("mieluummin ammatillinen oppilaitos kuin ammattikoulu")? Vai olisiko se sallittava synonyymi, mutta se merkittäisiin esim. arkityyliseksi tai puhekieliseksi? Tai jopa yleiskieliseksi, jos ajatellaan, että ammatillinen oppilaitos on säädöksissä yms. asiantuntijoille tarkoitetuissa lähteissä käytettävä termi.

77

ammattillinen erityisoppilaitos []

sv specialyrkesläroanstalt [*ophall_sanasto + fivsv_utbild_ordlista + kielitr_ammats_sv_01*]

en vocational special education institution [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

ammattillinen oppilaitos, jonka *koulutus (1)* on tarkoitettu *oppijoille*, joilla on todettu tarve saada opinnoissaan ja jatkosijoittumisessaan erityistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea ja joiden *opetus (1)* annetaan erityisopetuksena [*tr20 + tr24 + kommenttikierros2015 + tr49*]

huomautus

Syynä ammatillisen erityisoppilaitoksen oppijan *erityisen tuen (2)* tarpeeseen voi olla esimerkiksi oppimisvaikeudet, vamma tai sairaus. [*tr20 + rk + tr49*]

Ammatillisessa koulutuksessa erityisopetus sisältää *opiskelijan* henkilökohtaisiin tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä *erityisiä opetus- ja opiskelujärjestelyjä*. [*kommenttikierros2015*]

Käsitteen tunnus: c160

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational special education institution)

78

Eurooppa-koulu [tr30]

sv Europaskola [*fivsv_utbild_ordlista*]

en European School [*MerjaFleming_sahkoposti_2020_03_31 + kielitr_lukio_en_23*]

not: European Schooling [*MerjaFleming_sahkoposti_2020_03_31 + kielitr_lukio_en_23*]

määritelmä

Euroopan unionin valtioiden hallitusten yhteisesti hallinnoimaan kouluverkostoon kuuluva *oppilaitos*, joka tarjoaa *esi-* ja *perusopetusta* sekä *yleissivistävää toisen asteen koulutusta* ensi sijassa Euroopan unioniin kuuluvien organisaatioiden *henkilöstön* lapsille [*OPH + tr30*]

huomautus

Eurooppa-koulujen antama *opetus (1)* noudattaa niiden omaa opetussuunnitelmaa (vrt. *opetussuunnitelma (1)*). [*tr30*]

Käsitteen tunnus: c436

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

79

vieraskielinen oppilaitos []

sv läroanstalt med undervisning på främmande språk [*169/1994_sv/pk*]

en foreign language educational institution [*estrohm*]

määritelmä

oppilaitos, jonka *koulutusorganisaation opetuskieli* on muu kuin maan kansalliskieli [*tr23*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c168

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

80

kaksikielinen oppilaitos []

sv tvåspråkig läroanstalt [1521/1992_sv_§11 + kielitr_sv]

en bilingual educational institution [estrohm[HY_verkkosivut] + kielitr_en]

määritelmä

[oppilaitos](#), jossa lainsäädännön tai viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti käytetään kahta [koulutusorganisaation opetuskieltä](#) [tr23]

huomautus

Käsitteen tunnus: c169

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

81

vapaan sivistystyön oppilaitos []

sv läroanstalt för fritt bildningsarbete [632/1998_sv]

en liberal adult education institution [estrohm[OKM_verkkosivut]]

määritelmä

[vapaan sivistystyön koulutusta](#) antava [oppilaitos](#) [tr23 + rk]

huomautus

Vapaan sivistystyön oppilaitoksia ovat [kansanopistot](#), [kesäyliopistot](#), [kansalaisopistot](#), [opintokeskukset](#) ja [liikunnan koulutuskeskukset](#). [tr2012 + tr50]

Käsitteen tunnus: c170

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

82

kansanopisto []

sv folkhögskola [ophall_sanasto + studieinfo]

en folk high school [estrohm[ophall_sanasto]]

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka toimii sisäoppilaitosmuotoisesti ja antaa kokopäiväistä [opetusta](#) (1) [mp + rk + tr23]

huomautus

Kansanopisto tarjoaa [lukukauden](#) tai [lukuvuoden](#) kestävästä opetusta (1) sekä lyhyempiä [kursseja](#) (2). Kansanopisto tarjoaa opetusta (1) sekä nuorille että aikuisille. Kukin kansanopisto voi painottaa arvo- tai aatetaustansa ja kasvatustavoitteitaan. Eräissä kansanopistoissa annetaan myös mm. [perusopetusta](#), [lukiokoulutusta](#) ja [ammattillista koulutusta](#) viranomaisen myöntämän luvan mukaisesti. [mp + rk + tr50]

Käsitteen tunnus: c171

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (folkhögskola)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (folk high school)

83

kesäyliopisto []

sv sommaruniversitet n [632/1998_sv + kielitr_sv]

en summer university [estrohm[valter_mot] + kielitr_sv]

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), jonka tarjonnassa painotetaan [avointa korkeakouluopetusta](#) ja alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaamista ja otetaan huomioon myös alueen korkeakoulutettu väestö [632/1998 + ih + rk + tr23]

huomautus

[Avoimen yliopisto-opetuksen](#) tarjoaminen perustuu aina sopimukseen jonkin [yliopiston](#) kanssa. [tr23]

Ks. myös [koulutustarjonta](#), [opetustarjonta](#). []

Käsitteen tunnus: c172

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

84

kansalaisopisto []; **työväenopisto** []

sv medborgarinstitut n [ophall_sanasto + fisv_utbild_ordlista]

en adult education centre [estrohm[ophall_sanasto]]

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), jonka tarjonnassa painotetaan paikallisia ja alueellisia sivistystarpeita ja joka antaa pääasiassa ilta-aikaan sijoittuvaa [opetusta \(1\)](#) ja tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle [oppimiselle](#) ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi [mp + rk + tr23]

huomautus

Eräiden kansalaisopistojen nimessä esiintyy sana työväenopisto. Lainsäädännön näkökulmasta kansalaisopistoilla ja työväenopistoilla ei kuitenkaan ole eroa. [mp + rk + tr23 + tr50]

Ks. myös [koulutustarjonta](#), [opetustarjonta](#). []

Käsitteen tunnus: c173

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (medborgarinstitut)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (adult education centre)

85

opintokeskus []

sv studiecentral [ophall_sanasto + 632/1998_sv]

en study centre [estrohm[ophall_sanasto]]

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää opintoja itse sekä yhdessä kansalais- ja kulttuurijärjestöjen kanssa [elinikäisen oppimisen](#), hyvinvoinnin ja aktiivisen kansalaisuuden sekä demokratian ja kansalaisyhteiskunnan toiminnan edistämiseksi [tr23 + kommenttikierros2015 + tr50]

huomautus

Käsitteen tunnus: c174

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studiecentral)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (study centre)

86

liikunnan koulutuskeskus [KLahde]

sv idrottsutbildningscenter [*ophall_sanasto + 632/1998_sv_2§ + kielitr_ammats_sv_01*]

en sports institute [*ophall_sanasto*]

määritelmä

[vapaan sivistystyön oppilaitos](#), joka järjestää liikuntaharrastusta, hyvinvointia ja terveyttä edistävää [koulutusta \(1\)](#) koko väestölle sekä liikunnan järjestö- ja seuratoimintaa palvelevaa koulutusta (1) ja valmennustoimintaa [*632/1998 + rk*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1076

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (sports institute)

87

amatillinen erikoisoppilaitos []

sv särskild yrkesläroanstalt [*631/1998_sv*]

en specialised vocational institution [*estrohm[OKM_verkkosivut]*]

määritelmä

teollisuuden tai palvelualan yrityksen [oppilaitos](#), joka tarjoaa yrityksen omiin tarpeisiin pohjautuvaa [koulutusta \(1\)](#) [*tr23*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c175

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

88

erityiskoulu []

sv specialskola [*718/1984_sv_125§*]

en special school [*estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]*]; special needs school [*helsingin_kaupunki_verkkosivut/estrohm*]

määritelmä

[oppilaitos](#), jonka [opetus \(1\)](#) on tarkoitettu vammaisuuden, sairauden, kehityksessä viivästyksen tai muun vastaavan syyn vuoksi [erityistä tukea \(1\)](#) tarvitsevalle [oppijalle](#) [*tr23*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c176

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

89

korkeakoulu (1) [harmon]

sv högskola (1) [*ffisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]

en higher education institution [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en*]

määritelmä

[ammattikorkeakoulu](#) tai [yliopisto](#) [*tr23*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c161

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulu>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#), [Koulutustoimija](#), [koulutusorganisaatio](#), [toimipiste ja toimipaikka](#), [Koulutusorganisaatiot](#), [Opetussuunnitelma](#) ja [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö](#) sekä [rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulu>

90

ammattikorkeakoulu []

sv yrkeshögskola [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]

en university of applied sciences [*tr47 + kielitr_en_10*]; UAS [*kielitr_en_06*]
not: polytechnic (obsolete) [*estrohm|OKM_verkkosivut + ih + kielitr_en_10*]

määritelmä

koulutusorganisaatio, jonka tehtävänä on tarjota työelämän vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa *opetusta* (1), joka tähtää ammatillisiin asiantuntijatehtäviin [*351/2003 + rk + tr23*]

huomautus

Ammattikorkeakoulujen tehtävänä on harjoittaa työelämää ja aluekehitystä tukevaa ja alueen elinkeinorakenteen huomioon ottavaa soveltavaa tutkimus- ja kehitystyötä sekä taiteellista toimintaa. [*351/2003 + rk + tr23*]

Suomen *koulutusjärjestelmän* ammattikorkeakouluja ovat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan kuuluvat ammattikorkeakoulut, joilla on valtioneuvoston myöntämä toimilupa, ja sisäministeriön alaisuudessa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu. Ahvenanmaalla toimii ammattikorkeakoulu Högskolan på Åland. [*tr23*]

Ammattikorkeakoulujen toimiluvat myöntää valtioneuvosto. [*tr47*]

Käsitteen tunnus: c163

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijat](#) ja [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Palaute OKSasta Kelan sanaston opiskeluterveydenhuollon asiantuntijoilta 5.11.2020: "Kysymys ammattikorkeakoulun huomautuksesta: Pitäisikö myös Maanpuolustuskorkeakoulu mainita yhtenä Suomen ammattikorkeakouluna? Se ei kai ole OKM:n alainen. MPKK mainitaan Kelan sanastossa."

91

amatillinen opettajakorkeakoulu [*KRepo*]

sv yrkespedagogisk lärarhögskola [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv_09*]

en tertiary-level institution for occupational teacher training [*kielitr_en_05*]
not: vocational teacher training institution [*estrohm|OKM_verkkosivut + kielitr_en_03*]

määritelmä

ammattikorkeakoulun yksikkö, joka tarjoaa opettajankoulutusta *amatillisten oppilaitosten* ja ammattikorkeakoulujen *opettajille* ja opettajiksi aikoville [*rk + tr20 + tr66*]

huomautus

Englannin termi "vocational teacher training institution" amatillisen opettajakorkeakoulun vastineena on virheellinen, sillä se viittaa *toisen asteen oppilaitokseen*. [*kielitr_en_03/rk*]

Käsitteen tunnus: c164

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

92

yliopisto []

sv universitet *n* [*fisv utbild ordlista + kielitr_sv*]

en university [*estrohm[OKM verkkosivut] + kielitr_en*]; ~ college /US/ [*kielitr_en*]

määritelmä

koulutusorganisaatio, jonka tehtävänä on edistää vapaata tutkimusta ja tieteellistä ja taiteellista sivistystä sekä antaa tutkimukseen perustuvaa korkeinta **opetusta** (1) [*tr23*]

huomautus

Suomen korkeakoulutusjärjestelmän yliopistoja ovat yliopistolain (558/2009) 1 §:ssä luetellut yliopistot ja puolustusministeriön hallinnonalaan kuuluva Maanpuolustuskorkeakoulu. Esimerkiksi Suomessa toimiva Estonian Business School ei ole yliopistolain tarkoittama yliopisto. [*tr23*]

Yhdysvalloissa Suomen yliopisto-käsitettä vastaa käsite university ja osin myös käsite college. Collegessa suoritetaan ainoastaan **tutkintoja**, jotka vastaavat Suomen **alempaa korkeakoulututkintoa** (Bachelor's degree). Universityssä puolestaan suoritetaan sekä **tutkintoja**, jotka vastaavat Suomen **alempia korkeakoulututkintoja** (Bachelor's degree) että **tutkintoja**, jotka vastaavat Suomen **ylempiä korkeakoulututkintoja** (Master's degree). [*rk + kielitr_en_03*]

Käsitteen tunnus: c162

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: **Koulutustoimijat** ja **Koulutusorganisaatiot**

<kieliversiointiin korkeakoulut>

93

tiedekunta [*tr40*]; **korkeakoulu** (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu> []; **akatemia** <Taideyliopisto> [*kielitr_en + tr62*]

sv fakultet [*valter + kielitr_sv*]; högskola (2) <Aalto-yliopisto, Turun yliopiston kauppakorkeakoulu> [*kielitr_sv + tr53*]; akademi <Taideyliopisto> [*kielitr_sv + tr53*]

en faculty (1) /GB/ [*tr40 + valter*]; school (2) /US/ [*tr40 + kielitr_en*]; academy <Taideyliopisto> [*kielitr_en_03*]

määritelmä

[]

huomautus

Yliopistolain (558/2009, 27 §) mukaan **yliopisto** voi tutkimuksen ja **opetuksen** (1) järjestämistä varten jakaantua tiedekuntiin tai niihin rinnastettaviin yksiköihin sen mukaan kuin yliopiston johtosäännössä määrätään. [*tr43*]

Eräissä yliopistoissa edelläkuvatun kaltaisista yksiköistä käytetään termiä korkeakoulu; esimerkiksi Aalto-yliopiston muodostaa kuusi korkeakouluksi nimettyä yksikköä (Insinööritieteiden korkeakoulu, Kauppakorkeakoulu, Kemian tekniikan korkeakoulu, Perustieteiden korkeakoulu, Sähkötekniikan korkeakoulu ja Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu), ja yksi Turun yliopiston tiedekunnista on nimeltään kauppakorkeakoulu. [*tr53/rk*]

Taideyliopisto puolestaan koostuu kolmesta akatemiaksi kutsutusta yksiköstä: Sibelius-Akatemia, Teatterikorkeakoulu ja Kuvataideakatemia. [*tr62*]

Tiedekunta-käsitteen määrittelemisen yleispätevästi on vaikeaa. [*tr43/tr62*]

Tiedekunta-käsitteen englanninkielisenä vastineena käytetään termiä faculty, joka kuitenkin amerikanenglannissa viittaa **henkilöstöön**. [*tr43*] Eri yliopistojen tiedekunta-termin englanninkieliset vastineet vaihtelevat; käytäntö on tarkistettava kustakin yliopistosta.

Esimerkiksi Aalto-yliopiston tiedekunnista (korkeakouluista) käytetään termiä school. [*tr48*]

Käsitteen tunnus: c151

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: **Koulutusorganisaatiot**

<kieliversiointiin korkeakoulut>

94

yliopistokeskus [tt]

sv universitetscenter [*Kokkolan yliopistokeskus verkkosivut + kielitr_sv*]

en university consortium [*kielitr_en*]

määritelmä

yksikkö, joka kokoaa kahden tai useamman alueellaan olevan *yliopiston* toiminnan niin, että yksikön osat toimivat alueen näkökulmasta yhtenäisenä kokonaisuutena [*rk + tr23*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c177

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

95

avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos [*tr23*]

hakusana: yhteistyöoppilaitos [tt]

sv samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning [*kielitr_sv*]

en partner institution for open university instruction [*kielitr_en*]

määritelmä

koulutusorganisaatio, joka on tehnyt *yliopiston* kanssa sopimuksen *avoimen yliopisto-opetuksen* järjestämisestä [*tr23 + tr66*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c178

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutusorganisaatiot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

hyväksytty

3.4 Koulutuksen toimielimiä

96

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

koulutustoimikunta [*mh*]

sv utbildningskommission [*fisv utbild ordlista*]

en national education and training committee [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

ammattillisesti suuntautuneen *koulutuksen (1)* asiantuntijaelin, jollaisen opetus- ja kulttuuriministeriö asettaa kullekin alalle seuraamaan, arvioimaan ja ennakoimaan *koulutuksen (1)* ja työelämässä tarvittavan osaamisen kehitystä [*OPH_verkkosivut + rk + tr11 + ks&ua + tr22 + rk*]

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *työelämätoimikunta*. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c179

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

97

(vanhentunut)

tutkintotoimikunta [*mh*]

sv examenskommission [*fisv utbild ordlista*]

en qualification committee [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva luottamuselin, jonka tehtävänä on omalla alallaan johtaa *näyttötutkintojen* järjestämistä ja antaa niihin liittyvät *tutkintotodistukset* [*OPH_verkkosivut + rk + tr11*]

huomautus

Tutkintotoimikunnassa ovat edustettuina työnantajat, työntekijät, *opettajat* ja itsenäiset ammatinharjoittajat. [*OPH_verkkosivut + rk + tr11*]

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c180

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

98

työelämätoimikunta [*AmmRef_2017*]

sv arbetslivskommission [*ophall_sanasto + 531/2017_sv_55§ + kielitr_amm_sv_01*]

en business and industry committee [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

Opetushallituksen yhteydessä toimiva valtakunnallinen alakohtainen toimielin, joka osallistuu *näyttöjen* toteutuksen ja *osaamisen arvioinnin (2)* laadun varmistamiseen, *ammattillisen koulutuksen tutkintorakenteen* sekä *ammattillisten tutkintojen* ja *tutkintojen perusteiden* kehittämiseen ja käsittelee *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelijan osaamisen arviointia (2)* koskevat oikaisupyynnöt [*AmmRef_2017 + tr69*]

huomautus

Työelämätoimikunnat ovat Opetushallituksen asettamia ja toimivat Opetushallituksen yhteydessä, mutta ovat riippumattomia toimielimiä. [*AmmRef_2017 + tr69*]

Käsitteen tunnus: c1234

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammattillinen>

99

oppisopimustoimija [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv aktör inom läroavtalsutbildning [*oppisopimus_sv + PDT_kielitr_sv_01 + lausuntokierros_2019 + PDT_kielitr_sv_03*]

en []

määritelmä

koulutuksen järjestäjää edustava taho, joka hoitaa koulutuksen järjestäjän *oppisopimuskoulutukseen* liittyviä viranomaistehtäviä [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Oppisopimustoimijan tehtävänä on järjestää *oppisopimukseen* liittyvät sopimusasiat, maksaa työnantajalle *koulutuskorvausta*, hankkia tietopuolista *koulutusta (1)* sekä tapauskohtaisesti maksaa *opiskelijalle* taloudellisia etuuksia. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Laajennetun oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävän omaavan koulutuksen järjestäjän oppisopimustoimija voi ostaa koulutusta (1) ja *arviointeja (2)* toiselta *koulutuksen järjestämisluvan* omaavalta koulutuksen järjestäjältä, muulta julkiselta taholta taikka muulta yksityiseltä yhteisöltä tai säätiöltä. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1693

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

3.5 Henkilöstö

Sanastojaoston kokous 26.2.2016: Sovittiin, että Henkilöstö-lukuun sisällytetään myös varhaiskasvatuksen henkilöstö (varhaiskasvatuksen käsitteistöä aletaan työstää keväällä 2016). Lukuun ei mahdollisesti tule lainkaan alalukuja (jos jaottelu varhaiskasvatuksen ja muun opeutuksen ja koulutuksen henkilöstöön on vaikea toteuttaa), mutta kylläkin useita käsitteekaavioita (ainakin opettaja-kaavio ja varhaiskasvatuksen henkilöstö -kaavio).

100

henkilöstö [*tr32*]

sv personal [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]; anställda [*pl_fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]

en staff [*estrohm[OPHwww] + kielitr_en_03*]; personnel [*estrohm[OPHwww] + kielitr_en_03*]

määritelmä

organisaation palveluksessa olevat henkilöt [*tr32*]

huomautus

Koulutusorganisaatioiden henkilöstössä on erotettavissa *opetushenkilöstö* ja muu henkilöstö lukuun ottamatta *korkeakouluja (1)*, joiden henkilöstössä voidaan erottaa *opetus- ja tutkimushenkilöstö* ja muu henkilöstö. [*tr32*]

Varhaiskasvatuksessa henkilöstössä on erotettavissa *varhaiskasvatushenkilöstö* ja muu henkilöstö. [*ssu_vaka_tr2021_4*]

Käsitteen tunnus: c185

Käsitteekaavio: *Koulutuksen henkilöstö*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<vaka2021>

101

varhaiskasvatushenkilöstö [[vaka_tr_07](#)]

ei: varhaiskasvattajat *pl* [[vaka_tr-en_08](#)]

sv personal inom småbarnspedagogik [[36/1973_sv + vaka_tr-sv](#)]; anställda inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_03](#)]

en early childhood education and care staff [[vaka_tr-en_03](#)]; ECEC staff [[vaka_tr-en_03](#)]; early childhood education and care personnel [[minedu.fi + ssu + vaka_tr-en_03](#)]; ECEC personnel [[vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

henkilöstö, joka toimii *varhaiskasvatuksessa* [[vaka_tr_07](#)]

huomautus

Varhaiskasvatushenkilöstö koostuu varhaiskasvatuksen johto-, kehittämis-, kasvatus-, opetus-, ja hoito- ja avustajatehtävissä olevista henkilöistä. Siihen ei lasketa esimerkiksi toimisto- tai keittiö- ja siivoushenkilökuntaa. [[vaka_tr_07](#), [vaka_tr_12](#)]

varhaiskasvattaja; varhaiskasvattajat: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan varhaiskasvatuksen henkilöstön jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Sanan epätarkkuuden vuoksi sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatushenkilöstöön. Sitä ei tule käyttää myöskään viitattaessa *varhaiskasvatuksen työntekijään*, kuten *varhaiskasvatuksen opettajaan*, *varhaiskasvatuksen sosionomiin* tai *varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan*. [[vaka_tr-en_08](#)]

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa otetaan huomioon *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö*. [[vaka_tr2021_3](#)]

Käsitteen tunnus: c1558

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

102

kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö [[vaka_tr2021_3](#)]; **kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö** [[vaka_tr2021_3](#)]; **henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö** [[vaka_tr-en_09](#)]

ei: kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö [[vaka_tr2021_3](#)]

sv personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter [[540/2018](#), [vaka_tr-sv_2021](#)]

en staff members taken into account in the staff-child ratio [[vaka_tr-en_09](#)]

määritelmä

se osa *varhaiskasvatushenkilöstöstä*, joka otetaan huomioon *päiväkodin* henkilöstön mitoituksessa [[vaka_tr2021_3](#)]

huomautus

Päiväkodin henkilöstön mitoituksessa henkilöstöstä otetaan huomioon *varhaiskasvatuksen opettajat*, *varhaiskasvatuksen erityisopettajat*, *sosionomit* ja *lastenhoitajat* sekä *päiväkodin johtaja*, jos hän toimii *varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä*. [[vaka_tr2021_3](#)]

Perhepäivähoitajat eivät ole osa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivaa henkilöstöä.

Perhepäiväkodissa tulee olla *varhaiskasvatuksessa* olevien *lasten* määrään suhteutettuna varhaiskasvatukselle säädettyjen tavoitteiden saavuttamiseksi riittävä määrä henkilöitä.

Perhepäiväkodissa samanaikaisesti varhaiskasvatuksessa olevien lasten lukumäärästä on säädetty valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta ([753/2018](#)). [[vaka_tr2021_3](#)]

Käsitteen tunnus: c1842 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Uusi käsite!

103

varhaiskasvatuksen työntekijä [*vaka_tr2021_3*]

sv arbetstagare inom småbarnspedagogik [*vaka_tr-sv_2021*]; anställd inom småbarnspedagogik [*vaka_tr-sv_2021*]

en ECEC staff member [*vaka_tr-en_09*]; ECEC employee [*vaka_tr-en_09*]

määritelmä

henkilö, joka työskentelee *varhaiskasvatuksessa* osana *varhaiskasvatushenkilöstöä* [*vaka_tr2021_3*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1843 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Uusi käsite!

Terminologin kommentti varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 8.3.2022: Pitäisikö tälle(kin) ottaa hylättäväksi synonyymiksi varhaiskasvattaja? Vrt. varhaiskasvatushenkilöstö.

104

opetushenkilöstö [*tr32*]

sv undervisningspersonal [*tr32 + kielitr_sv*]

en teaching staff [*estrohm[OPHwww] + kielitr_en_03*]; training staff [*kielitr_en_03*]

määritelmä

henkilöstö, jonka tehtävänä on opettaa [*tr32*]

huomautus

Ks. *opettaminen*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c186

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

105

opetus- ja tutkimushenkilöstö [*tr32*]

hakusana: muu henkilöstö []

sv undervisnings- och forskningspersonal [*okm_konstuniversitetsutredning + kielitr_sv*]
sökord: övrig personal []

en teaching and research staff [*kielitr_en_03*]; academic staff [*kielitr_en_03*]; faculty (2) /US/
[*kielitr_en_07*]

määritelmä

henkilöstö, jonka tehtävänä on opettaa tai tutkia [*tr32*]

huomautus

Korkeakoulujen (1) henkilöstö voidaan yksinkertaisimmillaan jakaa opetus- ja tutkimushenkilöstöön ja muuhun henkilöstöön. Muuhun henkilöstöön kuuluu hallinnon, *opetuksen (1)* tukipalveluiden ja muiden tukipalveluiden tehtävistä vastaavia henkilöitä. [*tr33*]

Ks. *opettaminen*. []

Käsitteen tunnus: c187

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

106

rehtori [*harmon*]

sv rektor [*fisv utbild ordlista + kielitr_sv*]

en principal <perusasteen oppilaitokset, toisen asteen oppilaitokset> [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en_03*]; rector /GB/ <erit. korkeakoulut> [*estrohm[HY_verkkosivut] + kielitr_en_03*]; president /US/ <erit. korkeakoulut> [*kielitr_en_03*]; ~ school head [*estrohm[HY_verkkosivut] + kielitr_en_03*]

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on johtaa *koulutusorganisaatiota* [*tr32/rk*]

huomautus

Rehtorin tehtävistä ja kelpoisuusvaatimuksista on säädelty eri *koulutusasteita* koskevassa lainsäädännössä. [*tr32*]

Perusasteen ja *toisen asteen oppilaitoksissa* sekä *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa* rehtori osallistuu usein myös opetustyöhön. [*harmon + tr32*]

Englannin termi school head ei ole virkanimike vaan kuvaava nimitys *oppilaitoksen* ylimmälle johtajalle. [*kielitr_en_03*]

Käsitteen tunnus: c192

Käsitekaaviot: [Koulutusorganisaatiot](#) ja [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

107

<korkeakoulut>

vastuuhenkilö (1) [*tr39*]

sv examinator [*kielitr_sv*]; ansvarsperson [*kielitr_sv*]; ansvarig lärare (2) [*kielitr_sv*]

en person in charge [*kielitr_en_06*]; authority [*kielitr_en_06*]; designated person [*kielitr_en_06*]

määritelmä

korkeakoulun (1) henkilöstön jäsen, joka vastaa *tutkintoon, koulutusohjelmaan (2)* tai *opintojaksoon* liittyvän *opetuksen (1)* järjestämisestä [*tr39*]

huomautus

Esimerkiksi koulutusohjelman (2) vastuuhenkilönä (1) voi toimia dekaani. [*tr39*]

Englanniksi vastuuhenkilöstä (1) voidaan käyttää termiä person in charge, authority tai designated person; vastineen valinta riippuu kontekstista. [*kielitr_en_06*]

Käsitteen tunnus: c210

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

108

opintoneuvoja [*tr34*]

sv studierådgivare [*kielitr_sv*]

en student advisor [*kielitr_en_03*]

määritelmä

korkeakoulun (1) nk. muun *henkilöstön* jäsen, jonka tehtävänä on *opinto-ohjaus* [*tr32 + tr34 + rk*]

huomautus

Vrt. *oppilaanohjaaja, opinto-ohjaaja*. []

Käsitteen tunnus: c1544

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

109

aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja [tr33]

sv ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet [115/2004_sv_§1]

en before- and after-school activities instructor [kielitr_po_en_08]

rather than: morning and afternoon activities instructor [okm_verkkosivut_en + vp + kielitr_po_en_08]

määritelmä

henkilö, joka ohjaa *aamu- ja iltapäivätoimintaa* [tr33]

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaajan *kelpoisuudesta* on säädetty. [tr33]

morning and afternoon activities instructor: Tämän termin käyttöä ei suositella, sillä ilmaus morning and afternoon activities voi viitata muussakin kuin perusopetuksen yhteydessä (esimerkiksi ikääntyneille) järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan. [kielitr_po_en_08]

Vrt. *koulunkäyntiavustaja*. []

Käsitteen tunnus: c216

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<po en 2022 tayd>

110

ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö [harmon + tr32]; **1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö** [neliport]

sv undervisnings- och forskningspersonal på första nivån [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på första steget [hu_verksamhetshb/pk + kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1 [kielitr_sv]

en teaching and research staff on the first level of their career path [kielitr_en_03]; teaching and research staff on the 1st level of their career path [kielitr_en_03]

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävänä on valmistaa oma väitöskirjatyönsä ja jonka tehtäviin saattaa tutkimuksen lisäksi kuulua *opettaminen* [harmon + tr32]

huomautus

Ensimmäisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstöltä* edellytetään *ylempää korkeakoulututkintoa* ja hyväksytyä tutkimussuunnitelmaa. Lisäksi edellytetään kykyä ja motivoitumista jatko-opintoihin ja *tohtorin tutkinnon* suorittamiseen. Ensimmäisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat tohtorikoulutettava, tohtoriopiskelija, tutkija, nuorempi tutkija, assistentti, projektitutkija ja doktorand. [harmon]

Käsitteen tunnus: c188

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

111

toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö [tr32]; 2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö [neliport]

sv undervisnings- och forskningspersonal på andra nivån [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå två [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på andra steget [hu_verksamhetshb/pk + kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2 [kielitr_sv]

en teaching and research staff on the second level of their career path [kielitr_en_03]; teaching and research staff on the 2nd level of their career path [kielitr_en_03]

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät ovat luonteeltaan itsenäisiä tutkimus- ja/tai opetustehtäviä, joissa henkilö toimii vastuullisena suunnittelijana ja toteuttajana [tr32]

huomautus

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* virkoihin edellytetään pääsääntöisesti *tohtorin tutkintoa*. [tr32]

Toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeitä ovat esimerkiksi yliopisto-opettaja, tutkijatohtori ja erikoistutkija. [harmon]

Käsitteen tunnus: c189

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

112

kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö [tr32]; 3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö [neliport + tr40]

sv undervisnings- och forskningspersonal på tredje nivån [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på tredje steget [hu_verksamhetshb/pk + kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3 [kielitr_sv]

en teaching and research staff on the third level of their career path [kielitr_en_03]; teaching and research staff on the 3rd level of their career path [kielitr_en_03]

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävät sisältävät *toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviä enemmän johtamis- ja organisointivastuita ja taloudellista vastuuta ja tehtävissä vastataan myös muiden henkilöiden toiminnasta [neliport + tr40]

huomautus

Kolmannen portaan tehtävissä edellytetään pääsääntöisesti tohtorintutkintoa. Lisäksi tehtäviin haettaessa katsotaan eduksi kokemus kansainvälisistä tehtävistä ja/tai työskentelykokemus oman organisaation ulkopuolella. [neliport + tr40]

Toisen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstön* tehtäviin verrattuna kolmannen portaan tehtävät ovat itsenäisempiä ja vastuullisempia. Niissä on myös monipuolisempaa yhteistyötä oman organisaation ulkopuolisten tahojen kanssa ja vahvempi yhteys muuhun innovaatioympäristöön. [neliport + tr40]

Kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön nimikkeistä yleisimmät ovat yliopistonlehtori ja yliopistotutkija ja lääketieteen alalla kliininen opettaja. Käytössä ovat myös nimikkeet vanhempi tutkija, tutkijaopettaja ja erikoistutkija. Helsingin yliopistossa kolmannelle portalle sijoittuvat myös tutkimuskoordinaattori ja intendentti. [neliport + tr40]

Käsitteen tunnus: c190

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

113

neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö [tr32]; **4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö** [neliport + tr40]

sv undervisnings- och forskningspersonal på fjärde nivån [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra [kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på fjärde steget [hu_verksamhetshb/pk + kielitr_sv]; undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4 [kielitr_sv]

en teaching and research staff on the fourth level of their career path [kielitr_en_03]; teaching and research staff on the 4th level of their career path [kielitr_en_03]

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön osa, jonka tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan erittäin laajoja kokonaisuuksia, tehtäviin sisältyy kokonaisvaltaista vastuuta organisaation toiminnasta ja taloudesta sekä kansallisen tai kansainvälisen tason kehittämistehtävistä ja tehtävissä vaikutetaan huomattavasti koko tutkimusjärjestelmään [neliport + tr40]

huomautus

Laajat kokonaisuudet, joissa neljännen portaan tehtävissä suunnitellaan, koordinoidaan ja johdetaan, ovat esimerkiksi huomattavia kansainvälisiä tutkimushankkeita. [neliport + tr40]

Neljännen portaan *opetus- ja tutkimushenkilöstöön* valittavalta edellytetään *tohtorin tutkintoa*, korkeatasoista tieteellistä *pätevyyttä*, kokemusta tieteellisen tutkimuksen johtamisesta, kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa *opetusta (2)* ja ohjata *opinnäytetöitä* sekä näyttöjä edustamansa tutkimusalan kansainvälisestä yhteistyöstä. [neliport + tr40]

Neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstön päänimike on *professori*, ja lisäksi käytössä ovat nimikkeet tutkimusjohtaja ja tutkimusprofessori. [neliport + tr40]

Käsitteen tunnus: c191

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

114

professori [tr33]

sv professor [fivsv_utbild_ordlista + kielitr_sv]

en professor [kielitr_en_03]

määritelmä

yliopiston opetus- ja tutkimushenkilöstön jäsen, jonka tehtävänä on harjoittaa ja ohjata tieteellistä tutkimustyötä tai taiteellista työtä, antaa siihen perustuvaa *opetusta (1)* ja seurata tieteen tai taiteen kehitystä sekä osallistua alallaan yhteiskunnalliseen vuorovaikutukseen ja kansainväliseen yhteistyöhön [tr33]

huomautus

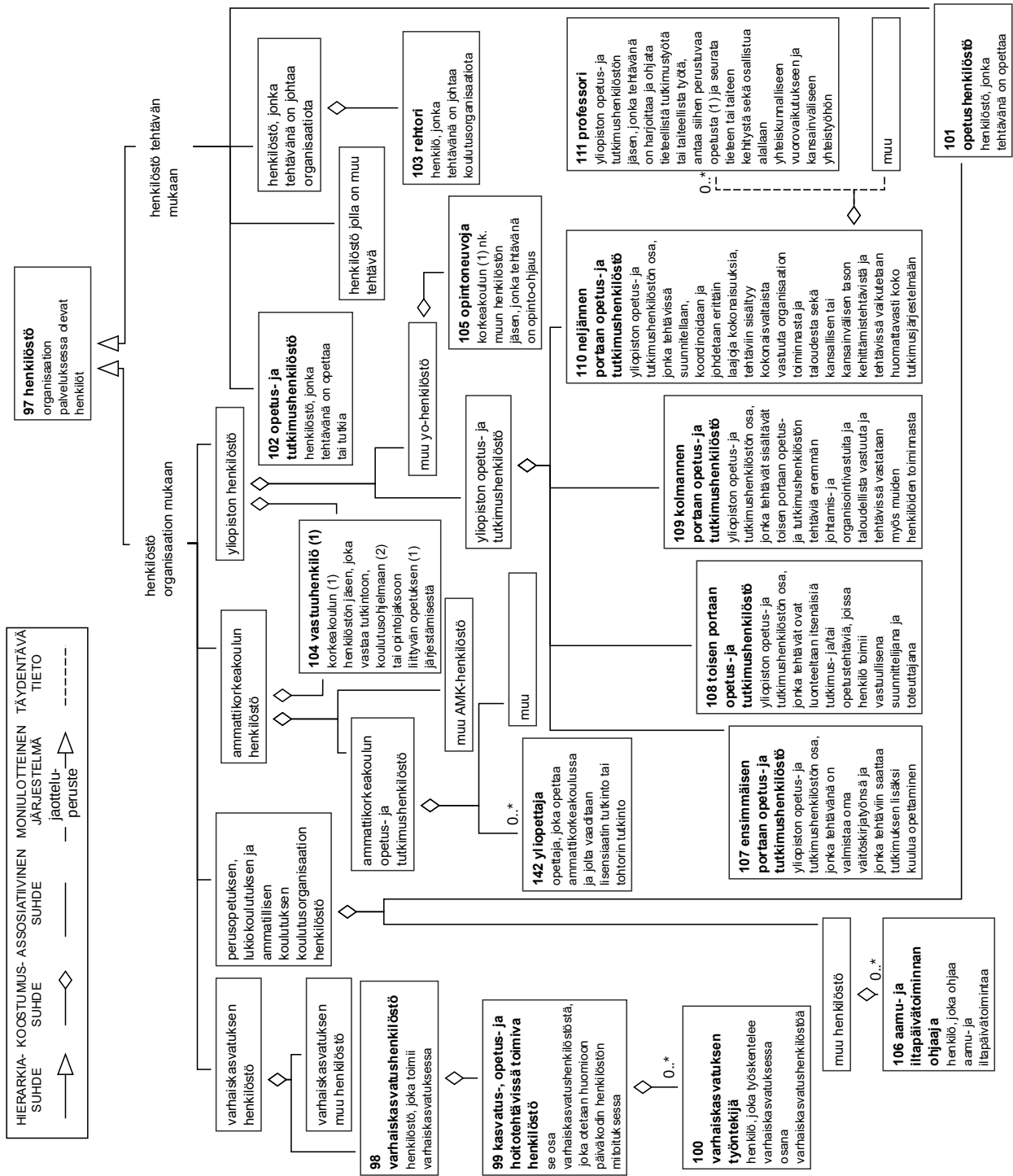
Professorin tehtäviin voi kuulua *opettajana* toimiminen yliopistossa. [rk]

Ks. myös *neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö*. [rk]

Käsitteen tunnus: c219

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 11. Koulutuksen henkilöstö.

Seija-terminologin kommentti 16.1.2017: VAKassa keskusteltiin siitä, onko tämä koostumus vai hierarkia. Henkilöstö ihmisinä voidaan jakaa osiin ja joukkoihin, mutta ovatko käsitteet silti enemmän hierarkiassa? VAKassa noudatettiin nyt samaa kuin OKSassa, mutta asiaa voisi miettiä myöhemmin.

Riina-terminologi 17.1.2017: Ok. Ei ole tullut mieleen, mutta kyllä hierarkiakin varmaan toimisi. Palataan kun yhdistetään VAKAa OKSAan.

Terminologin kysymys 16.1.2017: Tulisiko kaavioon lisätä *aamu- ja iltpäivätoiminnan ohjaaja*?

115

koulupsykologi <esiopetus, perusopetus> [tr33]; **psykologi** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus> [tr33 + tr85]; **opintopsykologi** <korkeakoulut> [tr33]

sv skolpsykolog <esiopetus, perusopetus> [Karlsson&Westerholm + kielitr lukio_sv_04 + kielitr_po_sv_01]; psykolog <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus> [Karlsson&Westerholm + kielitr lukio_sv_04 + kielitr_po_sv_01]; studiepsykolog <korkeakoulut> [Karlsson&Westerholm]

en school psychologist <perusopetus, lukiokoulutus> [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr lukio_en_05 + kielitr_po_en_08]

määritelmä

psykologi, joka työskentelee koulunkäyntiin, *opiskeluun* ja *oppimiseen* liittyvien asioiden parissa *esiopetusta*, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa* (1) [wikipedia/rk + tr34 + tr87]

huomautus

Koulupsykologi voi auttaa *oppilasta*, *opiskelijaa* tai *esiopetuksessa* olevaa lasta esimerkiksi oppimisvaikeuksissa, tarkkaavaisuuden ja työskentelyn pulmissa, tunne-elämän kehityksen solmukohdissa, kriiseissä, vuorovaikutusongelmissa tai kun on tarvetta opetusjärjestelyille. Koulupsykologi osallistuu myös yhteisöllisen *oppilas- ja opiskelijahuollon* kehittämiseen.

[helsingin_kaupunki_verkkosivut + tr34 + NederstromHeli + tr87]

Koulupsykologi tekee psykologisia arviointeja, konsultoi ja antaa neuvontaa. Koulupsykologi myös kirjoittaa tarvittavat lausunnot opetusjärjestelyjä tai jatkotutkimuksia ja hoitoja varten.

[helsingin_kaupunki_verkkosivut + tr34]

Esiopetuksen osalta kunnat ovat jakaneet käytännöt niin, että *peruskoulussa* (1) järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset saattavat käyttää koulupsykologin palveluita, kun taas *varhaiskasvatuksen* yhteydessä järjestettävän esiopetuksen piirissä olevat lapset käyttävät neuvolan palveluita. [TeroHuttunen]

Korkeakouluissa (1) opintopsykologit tarjoavat yksilöohjausta ja ryhmiä *perustutkinto-opiskelijoille*, jotka kaipaavat tukea esimerkiksi opiskelutaitoihin, motivaatioon, ajankäyttöön, jaksamiseen, jännittämiseen tai tutkielmien tekoon liittyvissä kysymyksissä. [tr85]

Käsitteen tunnus: c193

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

116

koulukuraattori <esiopetus, perusopetus> [[tr33](#)]; **kuraattori** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, ammattikorkeakoulutus> [[tr33](#) + [tr85](#) + [tr89](#)]

hakusana: osakunnan kuraattori [[tr89](#)]

sv skolkurator <esiopetus, perusopetus> [[Karlsson&Westerholm](#) + [kielitr_po_sv_01](#)]; kurator <esiopetus, perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus> [[Karlsson&Westerholm](#) + [kielitr_lukio_sv_04](#) + [kielitr_po_sv_01](#)]

en school social worker <perusopetus, lukiokoulutus> [[estrohm\[ophall_sanasto\]](#) + [kielitr_lukio_en_05](#) + [kielitr_po_en_08](#)]

määritelmä

sosiaalialan ammattilainen, joka työskentelee *esiopetuksen* opetusyksikössä, *perusopetusta* tai *toisen asteen koulutusta* antavassa *oppilaitoksessa* taikka *ammattikorkeakoulussa* [[ammattinetti](#) + [tr34](#) + [HietanenPeltola_2019_08_29](#) + [tr89](#)]

huomautus

Kuraattorin kelpoisuusvaatimuksista on säädetty oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa (1287/2013). [[HietanenPeltola_2019_12_12](#)]

Kuraattori auttaa *esiopetuksessa* olevia *lapsia*, perusopetuksen *oppilaita* ja *toisen asteen koulutuksen opiskelijoita*, joilla on koulunkäyntiin tai ihmissuhteisiin liittyviä vaikeuksia tai kasvuun ja kehitykseen liittyviä ongelmia tai pulmatilanteita. Kuraattorin tehtäväkuvaan kuuluu myös koko oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin ja toiminnan tukeminen sekä *kotien ja oppilaitoksen yhteistyön* tukeminen. [[ammattinetti](#) + [tr34](#) + [NederstromHeli](#)]

Kuraattorin työn tarkoituksena on järjestää *oppijoille* riittävä tuki ja *ohjaus* sekä muut tarpeelliset toimet koulunkäyntiin ja oppijoiden kehitykseen liittyvien sosiaalisten ja psyykkisten vaikeuksien poistamiseksi sekä opetusyksikön tai oppilaitoksen ja kotien välisen yhteistyön kehittämiseksi. Kuraattoria voidaan tarvita esimerkiksi *luokan* työilmapiiriin ja työrauhan ylläpitämiseen liittyvissä asioissa, *opettajan* ja oppilaan välisissä ristiriitatilanteissa, koulupinnauksessa, kiusaamisessa, kotiongelmassa ja *oppilaitoksen* tai luokan vaihtumisesta johtuvissa siirtymävaiheissa. [[ammattinetti](#) + [tr34](#)]

Huom. *Yliopistoissa* termiä kuraattori käytetään eri käsitteestä. Helsingin yliopistossa ja Aalto-yliopistossa, joiden osakunnat on kirjattu yliopistolakiin (558/2009), kuraattori toimii osakunnan luottamustehtävässä: kuraattorin tehtävänä on johtaa osakunnan toimintaa. Tämä perinne juontaa Turun Akatemiasta 1600-luvulta. [[tr89](#)]

Käsitteen tunnus: c194

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

117

koulunkäyntiavustaja <esiopetus, perusopetus> [tr34 + tr91]; **koulunkäynnin ohjaaja (?)** <esiopetus, perusopetus, ammatillinen??> [kielitr amm sv + kielitr po en 10 + tr122]; **omaopettaja** <korkeakoulut> [tr122]

sv skolgångsbiträde n <perusopetus> [ophall sanasto + 628/1998 sv + kielitr po sv 01]; skolgångsassistent <perusopetus> [kielitr po sv 01]; skolgångshandledare (?) <perusopetus> [kielitr amm sv]

en teaching assistant [kielitr lukio en 04 + vaka tr-en 01]; classroom assistant [628/1998 en + kielitr lukio en 04 + vaka tr-en 01]; education assistant [kielitr lukio en 04]; teaching aide /US/ [kielitr lukio en 04]; teacher's aide /US/ [kielitr lukio en 04]; instructor [vaka tr-en 01]; > special needs assistant <perusopetuksessa, erityisen tuen oppilaan avustaja> [estrohm]ophall sanasto + kielitr lukio en 04]

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on koulunkäynnin tai *opiskelun* yhteydessä auttaa ja tukea *oppijaa* tehtävissä, joista tämä ei kehitysvaiheensa, vammansa tai sosiaalisen tilanteensa vuoksi selviydy itse [ammattinetti/rk + tr47]

huomautus

Koulunkäyntiavustaja voi työskennellä esimerkiksi *esiopetuksessa*, *perusopetuksessa* tai *perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnassa* (ks. *aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja*). [ammattinetti/rk + tr47 + tr50 + tr78 + kielitr ammat sv 01]

Englannin termiä special needs assistant voidaan käyttää *erityisen tuen (1) oppilaan* avustajasta. [kommenttikierros2015 + tr50 + rk]

Vrt. henkilökohtainen avustaja, jonka tehtävänä on antaa vammaiselle henkilölle tälle välttämätöntä apua tavanomaiseen elämään liittyvissä toimissa. Esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ei ole koulunkäyntiavustajia, mutta vaikkapa kuulovammaisella *opiskelijalla* on oikeus henkilökohtaiseen avustajaan, tulkkiiin. [Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto, versio 4.0 (THL, 2017) + rk]

Käsitteen tunnus: c195

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>?

Käsitteekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<po en 2022 tayd>

OKSA-jaos 21.9.2018: Tomi selvittää tätä ammatillisen osalta. Mitä termiä tästä käytetään? Onko määritelmä ym. kuvaus ammatillisen koulutuksen näkökulmasta ok?

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 20.8.2021: Työryhmä Fleming, Elomaa, Alila, Kahiluoto oli vuonna 2018 valinnut nämä vastineet: classroom assistant, teaching assistant, instructor. Käsite koulunkäyntiavustaja on yhteinen esiopetukselle ja perusopetukselle. Osaatko sanoa, käytetäänkö noita mainitseminne englannin vastineita sekä esi- että perusopetuksen puolella? Entä muut tässä mainitut vastineet, kuten education assistant ja teacher's aide, ovatko edelleen ok (esi- ja perusopetuksen kannalta)? Ne ovat lukion englannin työryhmän käsialaa.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (skolgångsbiträde)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: perusopetuksessa: teaching assistant, classroom assistant, myös amerikanenglannin vastineita käytetään

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.11.2022: Onko koulunkäynninohjaaja synonyymi kouluavustajalle vai eri käsite? Onko muilla koulutusasteilla kuin perusopetuksessa käytössä muita nimikkeitä kouluavustajalle? Tai onko muilla koulutusasteilla kuin perusopetuksessa muita, kenties vähän erityyppisiä avustajia kuin tässä kuvattu kouluavustaja? Onko korkeakouluissa mitään avustajatyyppejä käsitteitä?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle (erit. lukio) 11.11.2022: Onko myös lukiossa tällaisia avustajia? Käsitettä ei ole merkitty lukion käsitteeksi, pitäisikö?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen ja mahd. lukion englannin ryhmille 11.11.2022: termi education assistant ei sovi perusopetukseen, tarvitaanko mukaan muiden koulutusasteiden takia?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen ja mahd. lukion englannin ryhmille 11.11.2022: Sopiiko termi instructor kouluavustajan englannin vastineeksi millekään koulutusasteelle?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: määritelmä tarkistettava, kuulostaa suppealta, voi avustaa koko luokkaa tai useampaa luokkaa. Erja selvittää.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys itselleen ja OKSA-jaokselle 11.11.2022: Käsite "erityisen tuen oppilaan avustaja" (engl. special needs assistant) on jostain syystä esitetty samassa tietueessa kuin kouluavustaja (classroom assistant, teaching assistant). Määritelmässä puhutaan myös oppijan vammasta ym., onko tarkoituksenmukaista? Erityisen tuen oppilaan avustaja tulee eri laista. -> Määritelmää tulisi tarkentaa classroom/teaching assistant -suuntaan.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: special needs assistant: onko sama vai eri käsite kuin koulunkäyntiavustaja?

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kommentti perusopetuksen ruotsin työryhmälle 25.11.2022: perusopetuksessa ammattinimike on nykyisin skolgångsassistent ja sitä käytetään paljon. Perusteissa käytetään myös skolgångshandledare (suomeksi ehkä tulossa ohjaaja-termi). Skolgångsbiträde koetaan vanhahtavaksi. -- **Riina, kysy tästä perusopetuksen ruotsin työryhmältä Anu Ylisalmen kautta**, kunhan suomeksi on päätetty termistä ohjaaja. Kysy myös assistent ja biträde-termien järjestyksestä ja onko biträde vanhahtava.

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatilliselle, 25.11.2022: Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä termiä koulunkäyntiavustaja, vaan puhutaan avustajapalveluista, ruotsiksi "assistenttjänster". -- **Terminologin kysymys OKSA-jaokselle**

29.11.2022: Tulisiko tämän käsitteen kohdalta siis poistaa luokkamerkintä <ammattillinen koulutus> ja poistaa huomautuksesta kohta, että voi työskennellä myös ammatillisessa koulutuksessa? Ja tulisiko lisätä huomautus "Ammatillisessa koulutuksessa koulunkäyntiavustaja-käsitettä osin vastaavia lähikäsitteitä ovat avustaja sekä avustajapalvelut." Entä tarvitaanko määritellä ammatillisen koulutuksen avustaja tai avustajapalvelut? Vai sopiiko koulunkäyntiavustajan käsittekuvaus myös ammatillisen koulutuksen avustaja-käsitteelle niin, että nämä voidaan esittää synonyymeina (joista koulunkäyntiavustaja on perusopetuksen käyttämä termi ja avustaja ammatillisen koulutuksen käyttämä termi)? -- **Sanna 2.3.2023:** Olen kysynyt tähän täsmennystarvetta Tarja Heikkiseltä/OPH (onko tämä käsite ammatilliseen koulutukseen kuuluva, mikä nimitys on?)

Seija Suonuuti ammatillisen ruotsin kielityöryhmän puolesta 2.12.2022: Tästä keskusteltiin paljon. Käsite ei heistä ole täysin sama, koska ammatillisessa koulutuksessa on kyse enemmän fyysisten esteiden kanssa auttamisesta ja monilla on henkilökohtainen avustaja. Siksi he ehdottivat, että ei laiteta termiä lainkaan, mutta ehkä luokkamerkintä voi jäädä? He arvelivat, että jos käsite/termi muuttuu ohjaajaksi, se tulevaisuudessa voisi ottaa huomioon myös ammatillisen koulutuksen. Käytännössä henkilöitä todennäköisesti kutsutaan [ruotsiksi] assistent, mutta koska sille ei ole virallista termiä, he eivät sitä halua antaa.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: epäselvää, ovatko koulunkäyntiavustaja ja henkilökohtainen avustaja selvästi erotettavissa toisistaan. Se, mitä tehtäviä henkilö tekee, voidaan sopia vain työsopimuksessa. → Erja jatkaa selvitystä.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: pikaisen tarkastelun perusteella teaching aide ja teacher's aide saattavat viitata hiukan eri käsitteeseen (suppeampaan tai laajempaan?) kuin tässä haetaan. Tutkittava lisää. Merja tutkii. (Riinan huomautus: ovat lukion enkkuryhmän hakemia termejä.)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: Huom: myös termissä special needs assistant esiintyy tarkistusta kaipaava ilmaus "special needs".

OKSA-jaos 17.2.2023: Perusopetuksen määritelmää tarpeen tarkastella. Palataan Erjan kanssa, Riina laittaa mukaan käsittekaavion

118

kouluterveydenhoitaja <perusopetus> [*Maire Kolimaa STM + tr34*]; **opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus> [*Maire Kolimaa STM*]; **terveydenhoitaja** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus> [*1287/2013 + tr85*]

sv skolhälsovårdare <perusopetus> [*www.vaasa.fi + kielitr lukio_sv_04 + kielitr_po_sv_01*]

en school nurse <perusopetus, lukiokoulutus> [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr lukio_en_05 + kielitr_po_en_08*]; public health nurse <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus> [*kielitr lukio_en_29*]

määritelmä

terveydenhoitaja, joka työskentelee *kouluterveydenhuollossa* tai *opiskeluterveydenhuollossa* [*rk + tr47 + HietanenPeltola 2019_08_29*]

huomautus

Kouluterveydenhoitajan ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan tehtävät voivat liittyä koulu- tai opiskeluyhteisöön tai -ympäristöön, yksittäiseen *oppilaaseen* tai *opiskelijaan* tai moniammatilliseen yhteistyöhön *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)* tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä. [*THL verkkosivut/rk + HietanenPeltola 2019_08_29*]

Kouluterveydenhoitaja vastaa *perusopetuksen oppilaiden* vuosittaisista terveystarkastuksista, ja yhteistyössä *koululääkärin* kanssa laajoista terveystarkastuksista *vuosiluokilla 1, 5 ja 8*. Terveystarkastus tarjoaa tukea lisäkäynneillä ja pitää päivittäin avointa vastaanottoa, jonne oppilaat voivat itse hakeutua, ohjaa oppilaita tarvittaessa koululääkärin tai muiden asiantuntijoiden jatkotutkimuksiin sekä vastaa ensiavusta ja siihen liittyvästä hoitotyöstä *peruskoulussa (1)*. Terveystarkastus osallistuu kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamiseen. [*HE 67/2013 + rk + tr47 + HietanenPeltola 2019_08_29*]

Esiopetuksessa terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (*1326/2010*) mukaisina lastenneuvolapalveluina. [*SeijaSuonuuti + NederstromHeli + HietanenPeltola 2019_12_12*]

Käsitteen tunnus: c196

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<po sv 2022 taid>

<po en 2022 taid>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019: Onko lukiokoulutuksessakin käytettävä termi kouluterveydenhoitaja, vai esim. pelkkä terveydenhoitaja? (Ruotsiksi termiä skolhälsovårdare käytetään ainakin perusopetuksessa.) -- **OKSA-jaoksen vastaus lukion ruotsin kielityöryhmälle:** lukiokoulutuksessa käytetään suomeksi termiä "terveydenhoitaja" (ja STM:n asiantuntijan mukaan myös "opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja").

119

koululääkäri <perusopetus> [[tr34](#)]; **kouluterveydenhuollon lääkäri** <perusopetus> [[THL verkkosivut](#)]; **opiskeluterveydenhuollon lääkäri** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus> [[KolimaaMaire](#)]; **lääkäri** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus> [[1287/2013 + tr85](#)]

sv skolläkare <perusopetus> [[www.pargas.fi + kielitr lukio sv_04 + kielitr po sv_01](#)]; läkare inom studerandehälsövård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [[kielitr lukio sv_04](#)]

en school doctor <perusopetus, lukiokoulutus> [[estrohm + kielitr lukio en_05 + kielitr po en_08](#)]

määritelmä

lääkäri, joka työskentelee [kouluterveydenhuollossa](#) tai [opiskeluterveydenhuollossa](#) [[rk + tr47](#)]

huomautus

Kouluterveydenhuollon ja opiskelijaterveydenhuollon lääkärin tehtävät voivat liittyä oppilaitosyhteisöön, yksittäiseen [oppilaaseen](#) tai [opiskelijaan](#) tai moniammatilliseen yhteistyöhön [oppilaitoksessa](#) tai laajemmin kunnassa ja palvelujärjestelmässä. [[THL verkkosivut/rk + HietanenPeltola 2019 12 12](#)]

Kouluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä [kouluterveydenhoitajan](#) kanssa [perusopetuksen oppilaiden](#) laajoista terveystarkastuksista [vuosiluokilla](#) 1, 5 ja 8 ja kouluympäristön terveellisyys- ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Kouluterveydenhuollon lääkäri tukee oppilaita yksilöllisissä tarpeissa, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa koulutyöhön liittyvistä lääkärinlausunnoista. [[HE 67/2013 + rk + tr47 + HietanenPeltola 2019 12 12](#)]

Opiskeluterveydenhuollon lääkäri huolehtii yhteistyössä opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajan kanssa [toisen asteen koulutuksen opiskelijoiden](#) määräaikaista terveystarkastuksista ja oppilaitosympäristön terveellisyys- ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastamisesta. Opiskeluterveydenhuollon lääkäri tukee opiskelijoita yksilöllisissä tarpeissa, hoitaa heidän sairauksiaan, järjestää jatkotutkimuksia ja ohjausta muihin palveluihin ja vastaa muun muassa [opiskeluun](#) liittyvistä lääkärinlausunnoista. [[HietanenPeltola 2019 12 12](#)]

[Esiopetuksessa](#) yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain ([1326/2010](#)) mukaisina neuvolapalveluina. [[SeijaSuonuuti + NederstromHelji](#)]

Käsitteen tunnus: c197

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<po sv 2022 tayd>

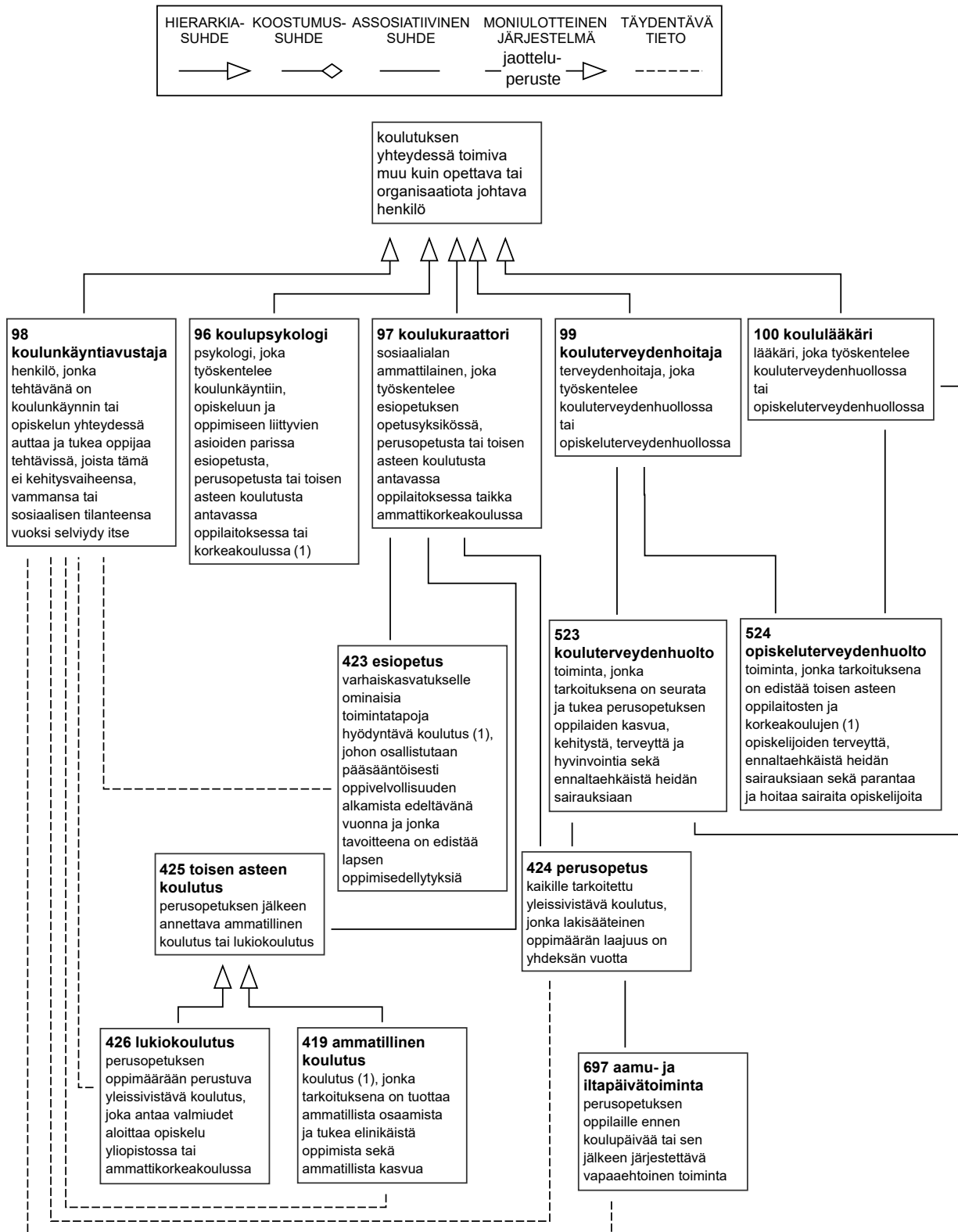
<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken><ammatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Käsittekaavio 12. Muu koulutuksen henkilöstö.

120

varhaiskasvatusjohtaja [[vaka_tr_01](#), [vaka_tr_11](#)]

sv chef för småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_2022](#)]; direktör för småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_03](#)]

en director of early childhood education and care [[vaka_tr-en_01](#) + [vaka_tr-en_03](#)]; ECEC director [[vaka_tr-en_01](#) + [vaka_tr-en_03](#)]

not: head of early childhood education and care [[ophall_sanasto/vp](#) + [vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on virkavastuulla johtaa kunnan [varhaiskasvatusta](#) [[vaka_tr_06](#) + [vaka_tr-sv_2022](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1004

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

121

päiväkodin johtaja [[HE 40/2018](#)]

hakusana: ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja

sv daghemsföreståndare [[HE 40/2018_sv](#) + [vaka_tr-sv](#)]; daghemschef [[vaka_tr-sv_05](#)]

en head of early education centre [[540/2018_en](#) + [vaka_tr-en_01](#) + [vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa yhtä tai useampaa [päiväkotia](#) tai [varhaiskasvatuksen eri toimintamuotoa](#) [[HE 40/2018](#)]

huomautus

Päiväkodin johtaja voi toimia myös [varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä](#). [[vaka_tr2021_3](#)]

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi olla myös päiväkodin sivutoimipisteitä ja [esiopetusta](#). [[vaka_tr_15](#), [vaka_tr2021_4](#)]

Päiväkodin johtajan alaisuudessa voi toimia myös [perhepäivähoitaja](#). [[Sähköposti Tarja Kahiluoto 31.10.2018](#)]

Päiväkodin johtajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty ([540/2018](#), 31 §, 74 § ja 75 §). [[HE 40/2018](#)]

Käsitteen tunnus: c1564

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

122

päiväkodin varajohtaja [[vaka_tr2021_3](#)]

sv biträdande daghemsföreståndare [[vaka_tr-sv_2021](#)]; vice daghemsföreståndare [[vaka_tr-sv_2021](#)]; biträdande daghemschef [[vaka_tr-sv_2021](#)]; vice daghemschef [[vaka_tr-sv_2021](#)]
en deputy head of early education centre [[vaka_tr-en_09](#)]

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on [päiväkodin johtajan](#) kanssa johtaa yhtä tai useampaa [päiväkotia](#) tai [varhaiskasvatuksen](#) eri [toimintamuotoa](#) [[vaka_tr2021_3](#)]

huomautus

Päiväkodin varajohtaja toimii tarvittaessa päiväkodin johtajan sijaisena. Päiväkodin varajohtaja voi toimia myös [varhaiskasvatuksen lapsiryhmässä](#). [[ssu_vaka_tr2021_3](#), [vaka_tr2021_4](#)]

Päiväkodin varajohtajan [kelpoisuudesta](#) ei ole säädetty. Jos päiväkodin varajohtajan tehtävät vastaavat päiväkodin johtajan tehtäviä, sovelletaan päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksia ([540/2018](#), 31 §, 74 § ja 75 §).

Käsitteen tunnus: c1844 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

123

perhepäivähoidon johtaja [[HE 40/2018](#)]; **perhepäivähoidon ohjaaja** [[Sähköposti Tarja Kahiluoto 31.10.2018](#)]

sv familjedagvårdsföreståndare [[ssu + vaka_tr-sv](#)]; familjedagvårdschef [[vaka_tr-sv_05](#)]; familjedagvårdsledare [[vaka_tr-sv_05](#)]

en head of family daycare [[vaka_tr-en_01 + vaka_tr-en_03](#)]; head of family-based daycare [[ophall_sanasto + 540/2018 + vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

johtaja, jonka tehtävänä on johtaa [perhepäivähoitoa](#) [[HE 40/2018](#), [ssu](#)]

huomautus

Perhepäivähoidon johtajana voi toimia myös [päiväkodin johtaja](#). Perhepäivähoidon johtajan nimike voi olla perhepäivähoidon ohjaaja. [[vaka_tr_14](#), [vaka_tr_15](#), [ssu](#)]

Laissa ei säädetä perhepäivähoidon johtajan [kelpoisuudesta](#). [[ssu](#)]

Käsitteen tunnus: c1565

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

124

perhepäivähoidon vastuhenkilö [HE 224/2021]; **varhaiskasvatuksen vastuhenkilö** [vaka_tr_12]; **vastuhenkilö (2)** [vaka_tr_12]

sv ansvarig person för familjedagvård [HE 224/2021sv, vaka_tr-sv_2022]; ansvarig person inom småbarnspedagogik [vaka_tr-sv_04]; ansvarsperson [vaka_tr-sv_05 + vaka_tr-sv_2022]
en person in charge in early childhood education and care [LHakalisto_2021]

määritelmä

yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* nimeämä henkilö, joka vastaa siitä, että palveluntuottajan järjestämä *perhepäivähoito* ja siellä annettava *varhaiskasvatus* täyttävät sille asetetut vaatimukset [HE 40/2018 + 540/2018 + ssu + vaka_tr2021_3 + vaka_tr2022_5]

huomautus

Perhepäivähoidon vastuhenkilönä voi toimia *päiväkodin johtaja*. [vaka_tr2022_05]

Perhepäivähoidon vastuhenkilöstä on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018) [vaka_tr2022_05]

Käsitteen tunnus: c1566

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

<vaka2021>

<vaka2022>

Käsitelty 8/2022: Termi muuttunut lain päivityksessä.

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: "person in charge in early childhood education and care" on ehdotus. Lain käännöksessä on "person in charge".

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: suomenkielinen termi kuulostaa kunnan tason virkamieheltä

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: suomenkielisessä työryhmässä keskustellaan fi-termin muuttamisesta

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: Pohdittiin voisiko termiä muuttaa esim. muotoon "varhaiskasvatuksen toimipaikan vastuhenkilö" tai "varhaiskasvatustoiminnasta vastaava henkilö", mutta näihin kumpaankaan nopeasti syntyneeseen ehdotukseen ei oltu tyytyväisiä. (Ekassa pulmana, että vastuhenkilöllä voi kaikesti olla vastuullaan useita toimipaikkoja (?). Ja toisessa, että sekin kuulostaa lähinnä kunnan tason virkahenkilöltä.)

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 15.11.2021: palataan englannin termiin suomenkielistä termiä koskevan keskustelun jälkeen.

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: nykypykälien mukainen käsite, joten pidetään tässä vaiheessa samana

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: palataan kun käsitellään HE:n käsitteet EK:n käsittelyn jälkeen: ensin suomi ja sen jälkeen kieliversiointi

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: Nykyinen englannin vastine on englannin kielen kannalta ok: prepositio "in" kertoo, ettei ole kunnan virkamies, kunnan virkamies olisi "for". Englannin kannalta nykyisen vastineen ainut pulma on se, että ei ole termimäinen.

125

varhaiskasvatuksen opettaja [[vaka_tr_01](#)]; **lastentarhanopettaja** (vanhentunut) [[tr33](#)]

ei: < varhaiskasvattaja (1) [[vaka_tr-en_06](#)]

sv lärare inom småbarnspedagogik [[okm_verkkosivut_sv_vaka_tr-sv_03_HE_40/2018](#)];
barntädgårdslärare (föräldrad) [[ophall_sanasto + kielitr_sv](#)]

en teacher in early childhood education and care [[vaka_tr-en_01](#)]; teacher (ECEC) [[vaka_tr-en_01](#)]
not: kindergarten teacher [[ophall_sanasto + vaka_tr-en_03](#)]; preschool teacher (1) [[vaka_tr-en_03](#)]; playschool teacher [[vaka_tr-en_03](#)]; < early childhood educator (1) [[vaka_tr-en_04](#)]
search term: early years teacher [[vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

opettaja, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja [arviointi](#) [[tr33](#), [vaka_tr_06](#), [vaka_tr_14](#), [vaka_tr_15](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen opettajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 26 § ja 75 §, 1 ja 2 mom.). [[vaka_tr_15](#)]

varhaiskasvatuksen opettaja vs. lastentarhanopettaja: Nykyisin henkilöistä, jotka suorittaneet varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovan [tutkinnon](#), käytetään pääosin termiä varhaiskasvatuksen opettaja. Kuitenkin tapauksissa, joissa on kyse ennen varhaiskasvatuslain (540/2018) voimaantuloa suoritetuista varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuuden tuovista tutkinnoista, käytössä voi olla myös termi lastentarhanopettaja (englanniksi kindergarten teacher tai preschool teacher). [[vaka_tr-en_08](#)]

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa varhaiskasvatuksen opettajaan, [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä [varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan](#). [[vaka_tr-en_06](#)]

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella käsitteiden varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja englannin vastineena. [[vaka_tr-en_08](#)]

early years teacher: Kansainvälisissä yhteyksissä esiintyy myös englanninkielistä termiä early years teacher, mutta tämä käsite poikkeaa suomalaisesta varhaiskasvatuksen opettaja -käsitteestä. Early years teacher voi toimia [varhaiskasvatuksen](#) lisäksi tai sen sijaan [esiopetusta](#) tai alkuopetusta vastaavan toiminnan piirissä. [[vaka_tr-en_03](#)]

Ks. myös [pedagogisen toiminnan arviointi](#). []

Käsitteen tunnus: c202

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Kirsi Alila, OKM, 22.1.2021: vakaopettajan määritelmä voisi olla seuraavanlainen (muokkasin sitä vähän): "opettaja, joka työskentelee varhaiskasvatuksessa ja jonka tehtävissä painottuvat pedagogisen toiminnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi (sekä kehittäminen)? Jos haluaa lisätä tuon kehittämisen niin koko toiminnallisuuden täyskäksi olisi määritelmässä! J

126

varhaiskasvatuksen erityisopettaja [*vaka_tr_01*]; **erityislastentarhanopettaja** (vanhentunut) [*tr33*]
sv speciallärare inom småbarnspedagogik [*ssu_vaka_tr-sv_03, HE 40/2018*];
specialbarntädgårdslärare (föräldrad) [*1255/2006_sv + kielitr_sv*]
en special education teacher in early childhood education and care [*540/2018_en + vaka_tr-en_03*];
special education teacher (ECEC) [*540/2018_en/rk + vaka_tr-en_03*]
not: special needs teacher in ECEC (obsolete) [*vaka_tr-en_08*]; special needs early education teacher (obsolete)
[*vaka_tr-en_08*]; kindergarten special teacher <erityislastentarhanopettaja> (obsolete) [*vaka_tr-en_03*]; preschool
special teacher [*vaka_tr-en_03*]; playschool special teacher [*vaka_tr-en_03*]; special needs early childhood educator
[*vaka_tr-en_04*]; special early childhood educator [*vaka_tr-en_04*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen opettaja, joka on erikoistunut **erityisopetukseen (1)** ja työskentelee **lapsen oppimisen** ja tuen tehtävissä [*tr33 + ssu + vaka_tr2019_02*]

huomautus

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja työskentelee yksittäisten lasten, lapsiryhmien, vanhempien, **varhaiskasvatuksen henkilöstön** ja muiden asiantuntijoiden kanssa sekä konsultoi henkilöstöä. [*vaka_tr2019_02*]

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan **kelpoisuudesta** on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 30 § ja 75 §). Varhaiskasvatuksen erityisopettajasta on aikaisemmin käytetty termiä erityislastentarhanopettaja. [*vaka_tr_15, HE 40/2018*]

Käsitteen tunnus: c203

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: **Varhaiskasvatuksen henkilöstö** ja **Opettaja**

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

127

varhaiskasvatuksen sosionomi []

ei: varhaiskasvattaja (3) [*vaka_tr-en_06*]

sv socionom inom småbarnspedagogik [*HE 40/2018_sv + vaka_tr-sv*]
en social pedagogue in early childhood education and care [*540/2018_en + vaka_tr-en_01*]; social
pedagogue (ECEC) [*vaka_tr-en_01 + vaka_tr-en_03*]
not: < early childhood educator (3) [*vaka_tr-en_06*]

määritelmä

henkilö, joka työskentelee **varhaiskasvatuksessa** ja jonka tehtävissä painottuvat moniammatillinen yhteistyö, perheiden palveluohjaus ja yhteisöllisyyden vahvistaminen [*vaka_tr2019_02*]

huomautus

Varhaiskasvatuksen sosionomin **kelpoisuudesta** on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 27 § ja 75 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan **varhaiskasvatuksen henkilöstön** jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa **varhaiskasvatuksen opettajaan**, varhaiskasvatuksen sosionomiin eikä **varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan**. [*vaka_tr-en_08*]

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen sosionomi -käsitteen englannin vastineena. [*vaka_tr-en_06*]

Käsitteen tunnus: c1568

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

128

varhaiskasvatuksen lastenhoitaja [[HE 40/2018](#)]; **lastenhoitaja** [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

ei: < varhaiskasvattaja (2) [[vaka_tr-en_06](#)]

sv barnskötare inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_03, HE 40/2018](#)]; barnskötare [[ffisv_utbild_ordlista + vaka_tr-sv](#)]

en childcare in early childhood education and care [[540/2018_en + vaka_tr-en_01](#)]; childcare (ECEC) [[540/2018_en/rk + vaka_tr-en_01](#)]

not: < early childhood educator (2) [[vaka_tr-en_06](#)]

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) ja jonka tehtävissä painottuu [lapsen hoito, kasvatus](#) ja [ohjaus](#) sekä mahdollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon osaaminen [[Ulvilan kunnan tehtäväkuvaukset, vaka_tr_06, vaka_tr_12, vaka_tr2019_2](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty ([540/2018](#), 28 § ja 75 § sekä [753/2018](#), 3 § ja 4 §).

varhaiskasvattaja: Varhaiskasvattaja-ilmaus on julkisessa keskustelussa otettu käyttöön sanana, jolla viitataan [varhaiskasvatuksen henkilöstön](#) jäseniin riippumatta kunkin henkilön tehtävästä ja kelpoisuudesta. Koska sana on tällä tavalla epätarkka, sitä ei tule käyttää viitattaessa [varhaiskasvatuksen opettajaan](#), [varhaiskasvatuksen sosionomiin](#) eikä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaan. [[vaka_tr-en_08](#)]

early childhood educator: Edellä suomenkielisestä varhaiskasvattaja-sanasta todettu pätee myös englanninkieliseen ilmaisuun early childhood educator: epätarkkuuden vuoksi sen käyttöä ei suositella varhaiskasvatuksen lastenhoitaja -käsitteen englannin vastineena. [[vaka_tr-en_06](#)]

Käsitteen tunnus: c1008

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

129

perhepäivähoitaja [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

hakusana: omassa kodissa toimiva perhepäivähoitaja; lapsen kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ryhmäperhepäivähoitaja

sv familjedagvårdare [[ffisv_utbild_ordlista + vaka_tr-sv](#)]

en family daycare childminder [[540/2018_en + vaka_tr-en_01](#)]; childminder in family daycare [[vaka_tr-en_01](#)]

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) omassa kodissaan, [lapsen](#) kodissa tai [ryhmäperhepäiväkodissa](#) [[www.hoitopaikka.net + ssu, vaka_tr_06](#)]

huomautus

Perhepäivähoitajan [kelpoisuudesta](#) on säädetty ([540/2018](#), 29 §). [[272/2005](#)]

Käsitteen tunnus: c1009

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

130

varhaiskasvatuksen avustaja [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

hakusana: lapsikohtainen avustaja; ryhmäkohtainen avustaja

sv assistent inom småbarnspedagogik [[fisiv_utbild_ordlista](#) + [vaka_tr-sv](#)]

inte: biträde n inom småbarnspedagogik (föräldrad) [[239/1973_sv](#) + [vaka_tr-sv](#) + [vaka_tr-sv_2021](#)]

en assistant in early childhood education and care [[540/2018_en](#) + [vaka_tr-en_03](#)]; assistant (ECEC) [[vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

henkilö, joka työskentelee [varhaiskasvatuksessa](#) yhden tai useamman tukea tarvitsevan [lapsen](#) kanssa [[verneri.net](#) + [ssu_vaka_tr_06](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen avustaja voi olla lapsi- tai ryhmäkohtainen avustaja. [[verneri.net](#) + [vaka_tr_01](#), [vaka_tr_06](#)]

Varhaiskasvatuksen avustajia ei lueta hoito- ja kasvatustehtävissä toimivaan [henkilöstöön](#). Avustajan [kelpoisuudesta](#) ja työnkuvasta ei ole säädetty.

Ruotsin termiä biträde inom småbarnspedagogik käytetään lainsäädännössä ja assistent inom småbarnspedagogik on tavallisempi käytännön työssä. [[vaka_tr-sv_04](#)]

Käsitteen tunnus: c1013

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

131

steinerpedagoginen varhaiskasvattaja [[Päivityslista_2019](#)]

sv steinerpedagog inom småbarnspedagogik [[540/2018](#) + [vaka_tr-sv](#) + [vaka_tr-sv_2021](#)]

en educator in early childhood Steiner education [[vaka_tr-en_01](#) + [vaka_tr-en_03](#)]; educator in early childhood Steiner education and care [[540/2018_en](#) + [vaka_tr-en_03](#)]

määritelmä

henkilö, joka toimii [varhaiskasvatuksessa](#) steinerpedagogisessa päiväkodissa [varhaiskasvatuksen opettajan](#) tehtäviä vastaavissa tehtävissä [[Päivityslista_2019](#) + [540/2018](#) + [vaka_tr2019_2](#)]

huomautus

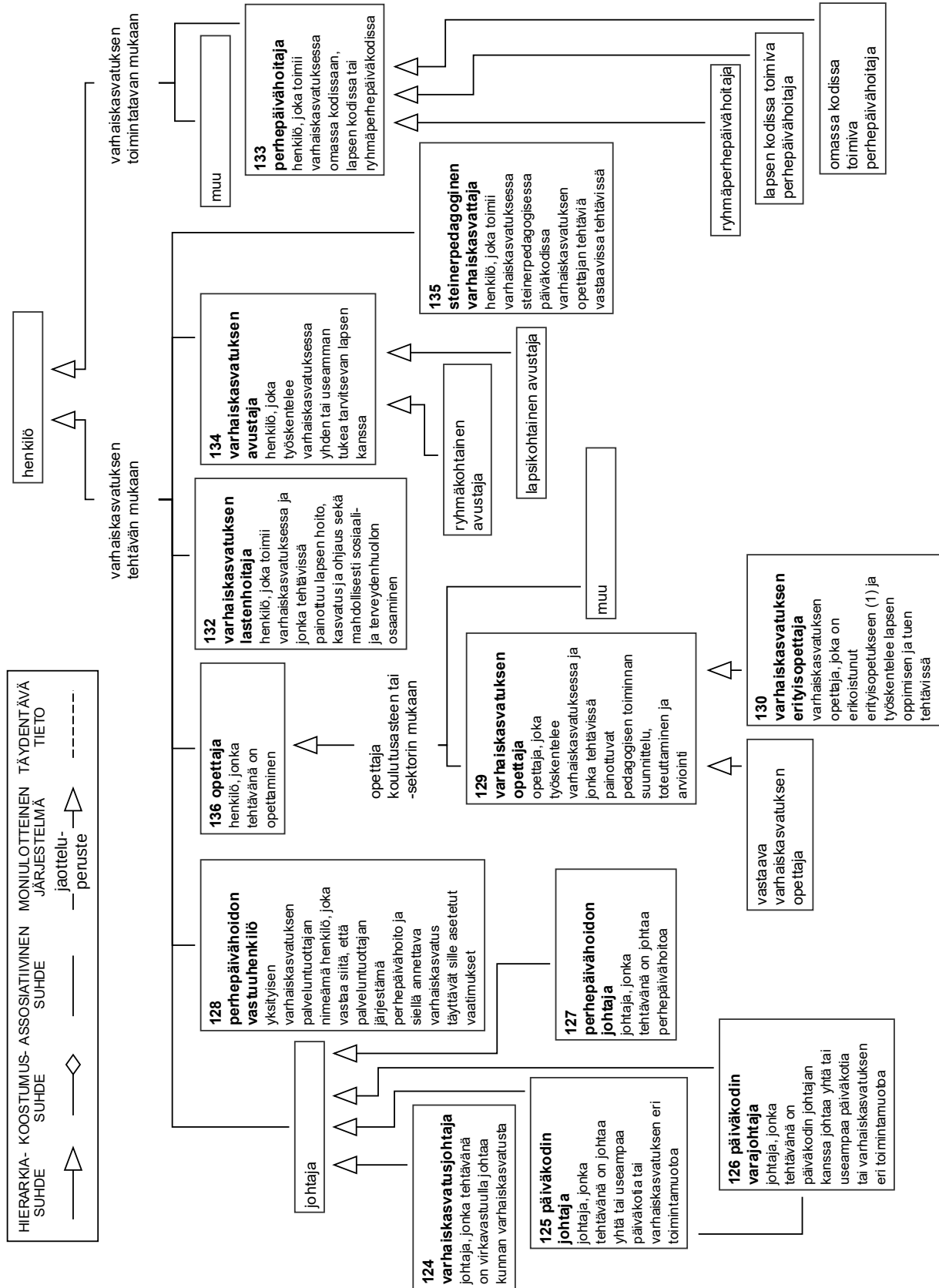
Steinerpedagogisen varhaiskasvattajan [pätevyydestä](#) on säädetty ([540/2018](#), 32 § ja 75 §). [[540/2018](#)]

Käsitteen tunnus: c1662

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 13. Varhaiskasvatuksen henkilöstö.

132

opettaja [tr33]

sv lärare [fisv utbild ordlista + kielitr sv]

en teacher [estrohm[ophall sanasto] + kielitr en_03]; instructor [kielitr en_03]

määritelmä

henkilö, jonka tehtävänä on *opettaminen* [tr33 + tr44 + tr45]

huomautus

Eri *koulutusasteilla* opettajille asetetaan erilaisia kelpoisuusvaatimuksia (vrt. *kelpoisuus*).

Julkisessa *koulutusjärjestelmässä* opettajat toimivat virkavastuulla. [tr33]

Käsitteen tunnus: c200

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

133

lehtori [tr33]

sv lektor [fisv utbild ordlista + kielitr sv]

en lecturer [estrohm[valter mot] + kielitr en_03]

not: full-time teacher [ophall sanasto + estrohm[S-V-E] + kielityoryhma en_03]

huomautus

Lehtori on *opettajan* virkanimike. [tr33]

Käsitteen tunnus: c201

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

134

esiopetuksen opettaja [tr33]

sv lärare inom förskoleundervisning [Karlsson&Westerholm]

en teacher in pre-primary education [vaka tr-en_01]; pre-primary teacher [vaka tr-en_01]

not: preschool teacher (2) [sool + vaka tr-en_03]

määritelmä

opettaja, joka työskentelee *esiopetuksessa* [tr33 + ssu + rk]

huomautus

Esiopetuksen opettajana voi toimia *luokanopettaja* tai soveltuvan *tutkinnon* suorittanut opettaja.

[tr33 + ssu + rk + KLamberg]

Esiopetuksen opettaja voi toimia *päiväkodissa* annettavassa esiopetuksessa tai *peruskoulun* (1) esiopetusryhmässä. [tr33 + tr50]

Esiopetuksen opettajan *kelpoisuudesta* on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005). [tr33 + NederstromHeli]

Käsitteen tunnus: c204

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

135

luokanvalvoja <perusopetus> [*tr33*]; **luokanohjaaja** <perusopetus, lukiokoulutus> [*tr84*]; **ryhmänohjaaja** <lukiokoulutus> [*teemar 23 lukio + tr84 + tr85*]

sv klassföreståndare <perusopetus> [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_01*];
grupphandledare <lukiokoulutus> [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_01*]

en homeroom teacher <perusopetus, lukiokoulutus> [*lops2015 + kielitr_lukio_en_08 + kielitr_lukio_en_23 + kielitr_po_en_01*]; > form teacher /GB/ [*MerjaFleming + kielitr_lukio_en_10*]
not: class supervisor [*kielitr_lukio_en_10*]; group supervisor [*lops2015 + kielitr_lukio_en_10*]; tutor [*ophall_sanasto + kielitr_po_en_02*]; group tutor [*kielitr_lukio_en_23*]

määritelmä

opettaja, joka on vastuussa *peruskoulun (1) luokasta* tai *lukiokoulutuksen opiskelijaryhmästä* [*tr syksy 2011 + teemar 24 lukio*]

huomautus

homeroom teacher: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. ”Homeroom teacher” on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen perusopetuksen luokanvalvojan ja lukiokoulutuksen ryhmänohjaajan vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle.
[*kielitr_lukio_en_23*]

form teacher: Brittienglannin termi form teacher viittaa suppeampaan käsitteeseen kuin suomen luokanvalvoja, sillä form teacher -nimikkeellä olevia opettajia on Isossa-Britanniassa ainoastaan tiettytyyppisissä oppilaitoksissa (ei Suomen *perusopetusta* vastaavissa *oppilaitoksissa*).
[*kielitr_lukio_en_10*]

class supervisor, group supervisor: Supervisor-loppuisia englannin vastineita ei suositella käytettäväksi luokanvalvojan vastineina, sillä supervisor-sanan konnotaatiot liittyvät erityyppiseen valvojaan tai tarkastajaan kuin luokanvalvoja; esimerkiksi prosessin tai toiminnan valvoja. [*kielitr_lukio_en_10*]

tutor ja group tutor: Termejä tutor ja group tutor ei suositeta käyttämään tämän käsitteen englanninkielisinä vastineina sen vuoksi, että sana tutor assosioituu ainakin Suomessa helposti virheellisesti *oppilaaseen* tai *opiskelijaan*, vaikka kyse on opettajasta. [*kielitr_lukio_en_23 + kielitr_po_en_02*]

Vrt. *luokanopettaja*. [*tr85*]

Käsitteen tunnus: c205

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

tarkistettava / käsitteeseen tarkistettavat 2019

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Lukion englannin työryhmä 21.4.20120: Termiä form teacher koskevat tarkemmat tiedot Merjalta.

Lukion sanastotyöryhmän kysymys ammatilliselle 21.5.2019: Onko ammatillisessa koulutuksessa ”kotiryhmiä” ja niistä vastaavia?

OKSA-jaos 24.5.2019: Tarkistetaan vielä TES-lähteet, Tero ja Marjaana tarkistelevat. Kaikki kolme termiä tarvitaan mukaan, mutta mietitään järjestys ja se, mitä mistäkin termivariantista sanotaan.

OKSA-jaos 14.6.2019: Katsotaan jaoksen kokousten välillä kokonaisuus: yhtäältä luokat/opetusryhmät ja toisaalta opettajat ja heidän vastuunsa. Tero, Marjaana, Erja katsovat.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grupphandledare)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (tutor)

136

luokanopettaja [tr33]

sv klasslärare [f1sv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01]

en class teacher [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_po_en_01]

not: classroom teacher [estrohm[sool] + kielitr_po_en_02]

määritelmä

perusopetuksen opettaja, joka opettaa suurinta osaa *oppiaineista* ja pääasiassa itselleen nimettyä *luokkaa* [tr33]

huomautus

Luokanopettaja työskentelee yleensä *perusopetuksen vuosiluokilla* 1–6. [tr33]

Luokanopetusta antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty asetuksessa opetustoimen *henkilöstön* kelpoisuusvaatimuksista (865/2005). [kommenttikierros2015 + tr50 + *NederstromHeli*]

Vrt. *luokanvalvoja*. []

Ks. myös *opettaminen*. []

Käsitteen tunnus: c206

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

137

aineenopettaja [tr33]

sv ämneslärare [f1sv_utbild_ordlista + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02 + kielitr_po_sv_01]

en subject teacher [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en_03 + kielitr_lukio_en_10 + kielitr_po_en_08]

määritelmä

opettaja, joka opettaa *perusopetuksessa* tai *lukiokoulutuksessa* yhtä tai muutamaa *oppiainetta*, joissa on suorittanut yliopistotason *tutkinnon* [tr33 + tr50]

huomautus

Aineenopetusta perusopetuksessa tai lukiokoulutuksessa antavan opettajan kelpoisuusvaatimuksista on säädetty. [kommenttikierros2015 + tr50]

Ks. myös *opettaminen*. []

Käsitteen tunnus: c207

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

138

erityisopettaja [tr32]

sv speciallärare [fiv utbild ordlista + kielitr_sv + kielitr_po_sv_01]
 en special educational needs teacher <perusopetus, lukiokoulutus> [kielitr_lukio_en_26 + kielitr_po_en_02]; special education teacher <perusopetus, lukiokoulutus> [estrohm/HY_verkkosivut] + kielitr_en_03 + kielitr_po_en_01]; SEN teacher <perusopetus, lukiokoulutus; lyhenne special educational needs teacher -termistä> [kielitr_lukio_en_26]
 not: special needs teacher (obsolete) [ophall_sanasto + estrohm/helsingin_kaupunki_verkkosivut] + kielitr_en_03 + esiopetuksen_perusteiden_engl_kaannos + vaka_tr-en_07 + kielitr_po_en_01]

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on antaa *perusopetuksen erityisopetusta (1)* tai *lukiokoulutuksen erityisopetusta (2)* [tr32 + teemar_27_lukio]

huomautus

Erityisopettajan *kelpoisuudesta* on säädetty niin *perusopetuksen* kuin *lukiokoulutuksenkin* osalta. [tr33 + teemar_30_lukio]

Käsitteen tunnus: c208

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kommentti perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 4.2.2022: "special needs teacher" on vanhentunut. (Ko. termiä on kyllä käytetty esiopetuksen perusteiden englannin käännöksessä, mutta käännös on tehty kauan aikaa sitten.)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special needs teacher)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: special needs -ilmaisun tarkistus. Merja ja VNK pohtivat ehdotusta mm. tämän enkkuvastineen osalta. Special education teacher -muoto: olisiko "rather than" vai synonyymi?

139

vastuuoettaja [tr39]

sv ansvarig lärare (1) [Karlsson&Westerholm + kielitr_sv]; tentator [kielitr_sv]
 en coordinating teacher [kielitr_en_03]; teacher-in-charge [kielitr_en_03]; > course coordinator <kurssin vastuuoettaja> [kielitr_en_03]

määritelmä

opintojaksoa tai *tutkinnonosaa* varten nimetty *opettaja*, joka vastaa opintojakson tai tutkinnonosan sisällöstä, toimii sen sisällöllisenä asiantuntijana, opettaa sillä itse ja voi vastata sen *opetuksen (1)* organisoinnista [tr39 + kommenttikierros2015 + tr50]

huomautus

Vastuuoettajan vastuulla voi olla esimerkiksi opintojakson tai tutkinnonosan *opetustilojen*, aikataulujen ja työnjaon organisointi. [tr39/rk + kommenttikierros2015 + tr50]

Vastuuoettaja toimii usein opintojakson *opintosuoritusten* hyväksyjänä. [tr39]

Käsitteen tunnus: c209

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

140

oppilaanohjaaja [\[tr32\]](#)

sv elevhandledare [\[studieinfo + kielitr_po_sv_01\]](#)

en study and careers adviser (1) [\[kielitr_po_en_07 + kielitr_po_en_11\]](#); study and careers adviser (1) [\[kielitr_po_en_07 + kielitr_po_en_11\]](#)

not: guidance counsellor (1) [\[ophall_sanasto + kielitr_po_en_07 + kielitr_po_en_11\]](#)

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on **oppilaanohjaus** [\[tr32\]](#)

huomautus

Oppilaanohjaaja työskentelee **perusopetuksessa**. [\[tr32\]](#)

guidance counsellor (1): Joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla Suomen oppilaanohjaajan tyyppisessä tehtävässä toimivista asiantuntijoista käytetään termiä guidance counsellor.

Kuitenkin toisilla englanninkielisillä kulttuurialueilla counsellor viittaa esimerkiksi terapeutin tyyppiseen tehtävänkuvaan, joten counsellor-pohjaisten termien käyttöä oppilaanohjaajan tai opinto-ohjaajan vastineina ei suositella. [\[kielitr_po_en_11\]](#)

Vrt. **opinto-ohjaaja**, **opintoneuvoja**. [\[\]](#)

Käsitteen tunnus: c211

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

141

opinto-ohjaaja [tr33]

sv studiehandledare [ophall_sanasto + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02]

en study and careers adviser (2) [kielitr_po_en_11]

not: guidance counsellor (2) [estrohm(helsingin_kaupunki_verkkosivut) + kielitr_en_03]; student counsellor <lukiokoulutus> [efroeberg + kielitr_lukio_en_05]; study counsellor [kielitr_lukio_en_29]; careers adviser [kielitr_lukio_en_10]

määritelmä

opettaja, jonka tehtävänä on **opinto-ohjaus** [tr32 + tr34 + rk]

huomautus

guidance counsellor (2): Joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla Suomen opinto-ohjaajan tyyppisessä tehtävässä toimivista asiantuntijoista käytetään termiä guidance counsellor. Kuitenkin toisilla englanninkielisillä kulttuurialueilla counsellor viittaa esimerkiksi terapeutin tyyppiseen tehtävänkuvaan, joten counsellor-pohjaisten termien käyttöä oppilaanohjaajan tai opinto-ohjaajan vastineina ei suositella. [kielitr_po_en_11]

careers adviser: Englannin termi careers adviser on joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla käytössä oleva termi, joka viittaa eri käsitteeseen kuin Suomen opinto-ohjaaja, eikä sitä tule käyttää Suomen opinto-ohjaajan vastineena. Esimerkiksi Ison-Britannian koulujärjestelmässä careers adviser on oppilaitoksen omaan henkilöstöön kuulumaton asiantuntija. [kielitr_lukio_en_10 + kielitr_po_en_11]

Vrt. **oppilaanohjaaja**, **opintoneuvoja**. [rk]

Käsitteen tunnus: c212

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: **Opettaja**

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukion englannin työryhmälle 30.9.2022:

Olemme päätyneet ehdottamaan, että **oppilaanohjaus** olisi guidance counsellingin sijaan student guidance and advice ja **oppilaanohjaaja** olisi guidance counsellorin sijaan guidance adviser. Voitaisiinko myös lukion osalta pohtia vielä uudelleen käsitteiden opinto-ohjaus (c902) ja opinto-ohjaaja (c212) englannin vastineita? Ovat olleet opinto-ohjauksen osalta guidance for studies ja guidance counselling (oppiaine) sekä opinto-ohjaajan osalta guidance counsellor ja student counsellor.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukion englannin työryhmälle 21.10.2022:

Perusopetuksen oppilaanohjaajan enkkuvastineeksi on tulossa study and careers adviser. Guidance counsellor ollaan perusopetuksessa merkitsemässä hylättäväksi termimuodoksi. Sopsisiko lukiolle vastaava ratkaisu: opinto-ohjaaja olisi englanniksi study and careers adviser, ja guidance counsellor olisi hylättävä? Entä student counsellor, ehkä sekin olisi silloin loogista merkitä hylättäväksi? Ja päteekö tuo mitä sanotaan careers adviserista edelleen, siis study and careers adviser on ok, mutta careers adviser ei?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle

21.10.2022: Perusopetuksen oppilaanohjaajan enkkuvastineeksi on tulossa study and careers adviser. Guidance counsellor ollaan perusopetuksessa merkitsemässä hylättäväksi termimuodoksi. Sopsisiko ammatilliselle vastaava ratkaisu: opinto-ohjaaja olisi englanniksi study and careers adviser, ja guidance counsellor olisi hylättävä?

142

ammattillisten opintojen opettaja [tr33]

sv lärare i yrkesämnen [Karlsson&Westerholm]

en vocational studies teacher [estrohm[ophall_sanasto]]; vocational school teacher [estrohm[sool]]; vocational teacher [estrohm[S-V-E]]

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* ammatillisia opintoja [tr33]

huomautus

Esimerkkejä ammatillisten opintojen opettajista ovat koneistuksen ja asennuksen opettaja ja hoitotyön opettaja. [tr33]

Vrt. *yhteisten opintojen opettaja*. [rk]

Käsitteen tunnus: c213

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

143

yhteisten opintojen opettaja [tr33]

sv lärare i gemensamma ämnen [Karlsson&Westerholm]

en teacher of common studies [vp]

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattillisessa oppilaitoksessa* yhteisiä opintoja [tr33]

huomautus

Esimerkkejä yhteisten opintojen opettajista ovat kielten opettaja ja matematiikan opettaja. [tr33]

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*. [rk]

Vrt. *ammattillisten opintojen opettaja*. [rk]

Käsitteen tunnus: c214

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

144

tuntiopettaja [tr32]

sv timlärare [fiv_utbild_ordlista]

en untenured teacher <korkeakoulut> [estrohm[valter_mot] + kielitr_en_03]; part-time teacher [kielitr_en_03]; hourly-paid teacher [kielitr_en_03]; fee-paid teacher [kielitr_en_03]

määritelmä

opettaja, jonka kanssa *koulutusorganisaatio* on sopinut tietyn opetustuntimäärän pitämisestä tietyssä ajanjaksona [tr32]

huomautus

Se, onko henkilö tuntiopettaja vai muu opettaja, ei riipu henkilön opetustuntimäärästä vaan virkattai työsuhteen tyypistä.

Tuntiopettajat voivat olla pää- tai sivutoimisia. [tr32]

Tuntiopettajia työskentelee esimerkiksi *korkeakouluissa (1)* ja *vapaan sivistystyön oppilaitoksissa*. [KLahde/rk]

Käsitteen tunnus: c215

Käsitekaavio: [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

145

toisen asteen opettaja [tr33]

sv lärare på andra stadiet [pk]

en upper secondary school teacher [estrohm[es]]

määritelmä

toisen asteen oppilaitoksessa opettava *opettaja* [tr33]

huomautus

Käsitteen tunnus: c217

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

146

yliopettaja [tr33]

sv överlärare [fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv]

en principal lecturer [estrohm[valter_mot] + kielitr_en_16]

määritelmä

opettaja, joka opettaa *ammattikorkeakoulussa* ja jolta vaaditaan *lisensiaatin tutkinto* tai *tohtorin tutkinto* [tr33]

huomautus

Käsitteen tunnus: c218

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opettaja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

147

vapaan sivistystyön opettaja [tr32]

sv lärare i fritt bildningsarbete [ec_reg_prof_stat.fi_insamling]

en liberal adult education teacher [ophall_sanasto/estrohm]

määritelmä

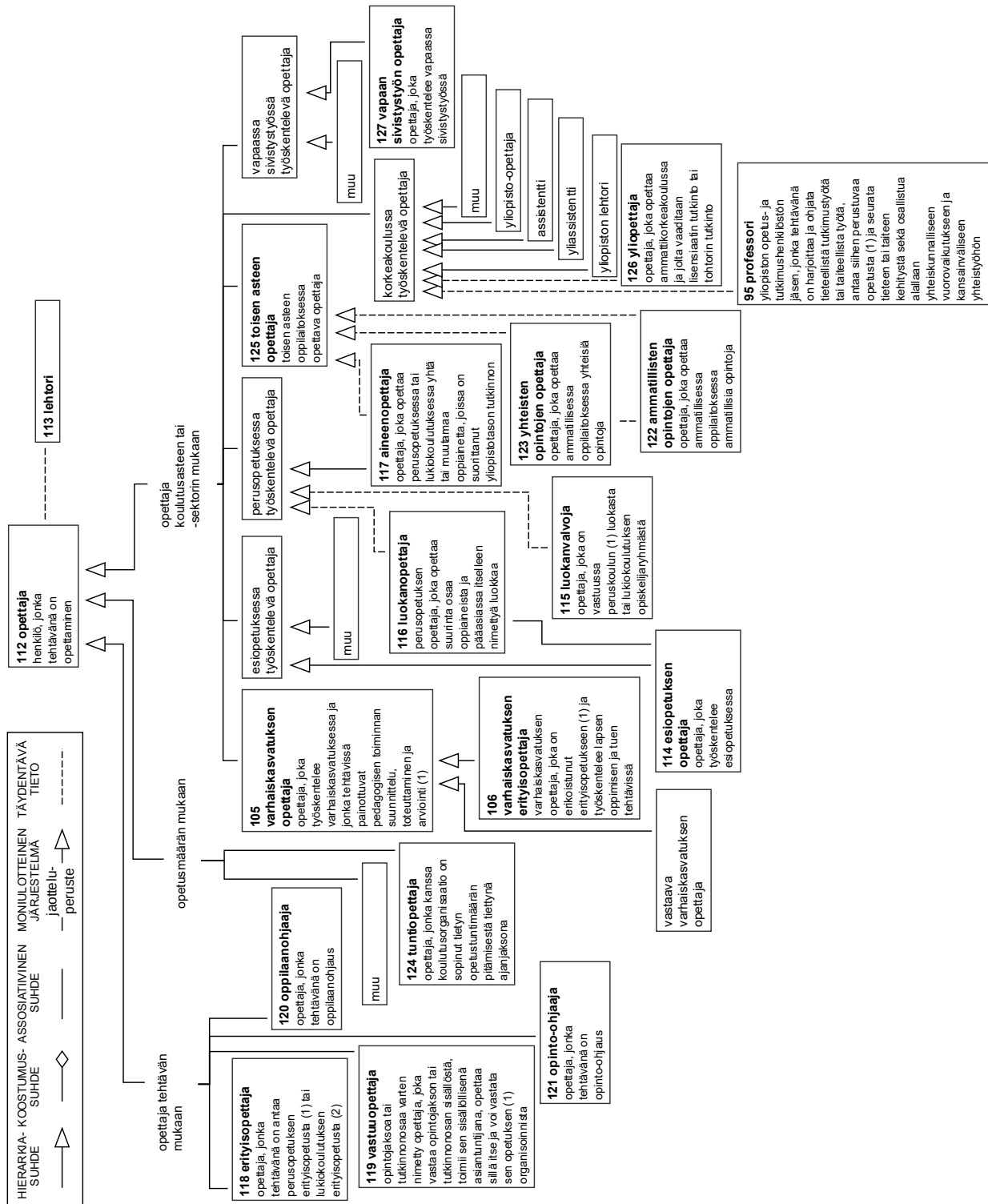
opettaja, joka työskentelee *vapaassa sivistystyössä* [tr32]

huomautus

Käsitteen tunnus: c220

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opettaja](#)

Käsitekaavio 14. Opettaja.

3.6 Henkilön rooleja oppimisessa tai koulutuksessa

148

oppija [*harmon*]

sv inlärare <henkilö, joka osallistuu varhaiskasvatukseen tai koulutukseen> [*fisv utbild ordlista + kielitr sv 01 + ToveAhlskog&PuckSumelius 2019_08_14*]; > sökande *n* (3) <hakeutuja ja hakija> [*kielitr sv 01 + ToveAhlskog&PuckSumelius 2019_08_14*]

en learner [*estrohm + kielitr en*]

määritelmä

henkilö, joka osallistuu *varhaiskasvatukseen* tai *koulutukseen* (1) tai on eri tavoin hakeutumassa tai hakeutunut siihen elämän eri vaiheissa [*tr58 + tr61*]

huomautus

Käsite oppija on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva *lapsi*, *oppilas*, *opiskelija* ja *hakija*. [*tr58/rk + tr61 + NederstromHelij*]

Ruotsin inlärare on yläkäsite mm. käsitteille varhaiskasvatukseen osallistuva lapsi (ruots. barn inom småbarnspedagogik), oppilas (ruots. elev) ja opiskelija (ruots. student). Mikäli oppija-termillä viitataan *koulutukseen* (2) hakeutuvaan tai hakevaan henkilöön, ruotsin vastineena käytetään termiä sökande (3). [*ToveAhlskog 2019_08_19*]

Ks. myös *hakeutuminen*, *esiopetukseen ilmoittautuminen*, *kouluun ilmoittautuminen*, *haku painotettuun opetukseen*, *koulutukseen hakeminen*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c221

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kommentti 30.1.2017: Tämän käsitteen alakäsitteet tulisi käydä läpi. Eikö pitäisi olla niin, että oppija merkitään yläkäsitteeksi, jos yläkäsitteenä voi olla oppilas tai opiskelija. Mutta jos yläkäsitteeksi sopii vain joko oppilas tai opiskelija, silloin merkitään se (tarkin yläkäsite).

149

hakeutuja [*TR_OT:n käsitelyryhmä*]

sv sökande *n* (2) [*Karlsson&Westerholm + tr54 + kielitr sv*]

en potential applicant [*kielitr en*]

määritelmä

sopivaa *koulutusta* (1) etsivä ja *koulutukseen hakemista* suunnitteleva *oppija* [*TR_OT:n käsitelyryhmä + tr23 + teemar_04 + tr61*]

huomautus

Ruotsissa ei ole tarkkaa yksisanaista vastinetta termille hakeutuja (tässä tietueessa määritellyssä merkityksessä). Joidenkin säädösten ruotsinkielisissä versioissa suomen termin "hakeutuja" vastineena on käytetty sanaa "sökande", jota kuitenkin käytetään myös termin *hakija* vastineena. [*tr54 + tr90*]

Ks. myös *hakeutuminen*. []

Käsitteen tunnus: c222

Käsitekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

150

opiskelun aloittaja [*harmon*]

sv person som inlett studier [*kielitr_sv_01*]; person som börjat studera [*tr48 + kielitr_sv_01*]; person som påbörjat studier [*kielitr_sv_01*]

en entrant [*kielitr_en*]; ~ admitted student (2) [*kielitr_en_03*]
not: fresher /GB/ [*kielitr_en_03*]; freshman /US/ [*kielitr_en_03*]

määritelmä

hyväksytty hakija, joka on ottanut *opiskelupaikan* vastaan ja aloittanut *opiskelun* [*harmon + tr23 + teemar_04 + tr48 + tr66*]

huomautus

Aloittamista voidaan tarkastella esimerkiksi suhteessa tiettyyn *koulutukseen* (2), *koulutusorganisaatioon* tai *koulutusasteeseen*. [*tr48*]

Englannin kielen termit fresher ja freshman ovat kulttuurisidonnaisia (Iso-Britannia ja Yhdysvallat) eikä niitä tule käyttää Suomen kontekstissa. [*kielitr_en_03*]

Ks. *opiskelupaikan vastaanotto*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c223

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

151

<varhaiskasvatus>

lapsi [*vaka_tr_05*]

sv barn *n* [*ssu + vaka_tr-sv*]

en child [*LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_03*]

määritelmä

varhaiskasvatukseen tai *esiopetukseen* osallistuva *oppija* [*ssu + vaka_tr2021_1*]

huomautus

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta lapsi on pääsääntöisesti alle oppivelvollisuusikäinen, ks. *oppivelvollisuus*. Esiopetuksessa oleva lapsi on myös *oppilas*. [*vaka_tr_13*]

Lapsen oikeuksien sopimuksen mukaan lapsi on alle 18-vuotias. [*vaka_tr_13*]

Käsitteen tunnus: c1574

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

152

huoltaja [*jhsmeta*]

sv vårdnadshavare [*aski 1995 + ophall_sanasto + kielitr_lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_01 + kielitr_ammats_sv_01*]

inte: målsman [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_01*]

en person who has custody of a child [*Lainsäädäntösanasto_2017 + kielitr_lukio_en_25 + kielitr_po_en_01*]; person having custody of a student <selittävä ilmaus> [*kielitr_lukio_en_27*]; holder of parental responsibility [*kielitr_po_en_01*]; ~ parent or guardian [*kielitr_lukio_en_25*]; ~ guardian [*kielitr_lukio_en_17 + kielitr_po_en_01*]; ~ caregiver [*estrohms-V-E + kielitr_lukio_en_25*]; > parent [*kielitr_lukio_en_17*]

not: parent and carer [*ophall_sanasto + kielitr_po_en_01*]; custodian [*aski 1995 + kielitr_lukio_en_25*]

määritelmä

henkilö, joka vastaa alaikäisen lapsen huollosta kokonaan tai osittain [*jhsmeta + vaka_tr_09*]

huomautus

Lapsen huollolla tarkoitetaan lapsen *hoidon, kasvatuksen*, valvonnan ja huolenpidon muodostamaa kokonaisuutta. [*Sosiaali-tietok + vaka_tr_09*]

Huoltaja on määritelty laissa lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta (361/1983, 3 §). Usein huoltaja on lapsen vanhempi. [*vaka_tr_07, vaka_tr_09*]

parent or other person who has custody of a student: Suomessa huoltaja-käsite sisältää implisiittisesti alaikäisen vanhemmat, mutta englannin kielessä ilmaus "person who has custody of a child" ei assosioitu vanhempiin ("parents"), jotka eivät ole eronneet tai kuolleet. Tämän vuoksi englanniksi voi olla tarpeen käyttää pidempää termimuotoa, jossa "parent" on mainittu eksplisiittisesti. Ilmausta "parent or other person who has custody of a student" on käytetty muun muassa lukiolain 714/2018 englanninkielisessä käännöksessä. [*kielitr_lukio_en_27*]

Käsitteen tunnus: c712

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (parent and carer)

153

oppilas [tr24]; ~ koululainen [tr24]

sv elev [ophall sanasto + 628/1998 sv 2§ + kielitr po sv 01]

en student (2) [estrohm[ophall sanasto] + kielitr po en 03]; pupil <EU-yhteyksissä> [estrohm[ophall sanasto] + kielitr po en 03]

määritelmä

esi- tai **perusopetuksessa** opiskeleva **oppija** [tr23 + tr61]

huomautus

Oppilaaksi kutsutaan tyypillisesti esi- tai perusopetuksen piirissä opiskelevaa lasta tai nuorta, mutta oppilas voi olla myös muussa **oppilaitoksessa** (esimerkiksi musiikkikoulu) tai esimerkiksi yksityisopettajalta **opetusta (2)** saava henkilö. [tr24]

Sana koululainen on yleiskielessä oppilaan lähisynonyymi; sillä viitataan **peruskoulu (1)** tai muuta koulua käyvään oppilaaseen. [tr24]

pupil vs. student: Opetus- ja koulutussanastossa suositetaan käytettäväksi esi- ja perusopetuksen oppilaan englanninkielisenä vastineena sanaa student aiemmin käytetyn sanan pupil sijaan. Suosituksen perusteena on, että amerikanenglannissa on jo pitkään käytetty sanaa student myös Suomen esi- ja perusopetuksen oppilaiden ikäisistä oppijoista, ja että nytemmin joidenkin lähteiden mukaan myös brittienglannissa on alettu pitää sanaa pupil tyylillisesti vanhahtavana. Sanaa pupil käytetään kuitenkin esimerkiksi Euroopan unioniin liittyvissä yhteyksissä. [kielitr po en 09]

Käsitteen tunnus: c225

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

154

opiskelija [harmon]

sv studerande n [630/1998 sv + synergia ruotsi + kielitr lukio sv 03]; > student (1)

<korkeakouluopiskelija> [kielitr sv + kielitr lukio sv 03]

en student [estrohm[S-V-E] + kielitr lukio en 14]

määritelmä

oppija, joka opiskelee muun kuin esi- tai **perusopetuksen** piirissä [MOT Kielitoimiston sanakirja 2.0 + rk + tr24]

huomautus

Opiskelijoita ovat esimerkiksi **lukiossa (1)**, toisen asteen **ammattillisessa koulutuksessa**, **korkeakoulussa (1)** ja **vapaan sivistystyön** piirissä opiskelevat henkilöt. [harmon]

Myös perusopetuksen piirissä opiskelevia aikuisia kutsutaan opiskelijoiksi. [tr28]

student: Ruotsin sana student viittaa korkeakouluopiskelijaan, mutta sitä käytetään myös muista opiskelijoista yhdyssanoissa. [kielitr sv/rk]

Käsitteen tunnus: c227

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Opiskelijan rooleja](#), [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

155

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt [*tr103 + teemar_40_oppvelv*]

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[oppivelvollinen](#), jolle on annettu päätös [oppivelvollisuuden](#) suorittamisen keskeyttämisestä määräajaksi tai toistaiseksi [*1214/2020 + rk + teemar_40_oppvelv + teemar_53_oppvelv*]

huomautus

Päätös oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä annetaan hakemuksesta.

[\[teemar_53_oppvelv\]](#)

Oppivelvollisen oikeudesta keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi tai äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan ajaksi. Keskeyttäminen voidaan tehdä toistaiseksi, jos opiskelun estävä pitkäaikainen sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä. [*1214/2020 + rk + teemar_40_oppvelv*]

Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä päättää [opetuksen](#) tai [koulutuksen järjestäjä](#) tai asuinkunta. [*1214/2020 + teemar_40_oppvelv*]

Oppivelvollisuuteen kuulumattoman [lukiokoulutuksen](#) ja [ammattillisen koulutuksen](#) osalta tässä määriteltyä vastaava käsite on [väliaikaisesti keskeyttänyt](#). [*teemar_40_oppvelv*]

Ks. myös [oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#). [\[\]](#)

Käsitteen tunnus: c1796 [\[\]](#)

Luokka: <perusopetus>, <oppivelvollisuuskoulutus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

156

väliaikaisesti keskeyttänyt <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [*tr51*]; **keskeyttänyt** <ammattillinen koulutus> [*tr48/rk*]; **poissaoleva opiskelija** <korkeakoulut> [*tr48*]

sv studerande som har tillfälligt avbrutit studierna <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [*531/2017_sv + 714/2018_sv/rk + kielitr_lukio_sv_03*]; frånvaroa nmäld studerande <korkeakoulut> [*kielitr_sv_01 + kielitr_lukio_sv_03*]

en non-attending student <lukiokoulutus, korkeakoulut> [*kielitr_en + kielitr_lukio_en_06*]

määritelmä

[oppivelvollisuuden](#) piiriin kuulumattomille tarkoitetun [lukiokoulutuksen](#) tai [ammattillisen koulutuksen opiskelija](#), jolle on annettu päätös [opiskelu-oikeuden](#) väliaikaisesta keskeyttämisestä, tai [korkeakoulun \(1\)](#) opiskelija, joka on [lukukausi-ilmoittautumisella](#) ilmoittanut olevansa [lukukauden](#) tai [lukuvuoden](#) poissa [*tr48 + TimLamminranta + tr63 + teemar_20_lukio + tr83*]

huomautus

Ks. myös [opiskelu-oikeuden väliaikainen keskeyttäminen](#), [poissaolevaksi ilmoittautuminen](#). [\[\]](#)

Vrt. [opiskelu-oikeuden menettänyt](#). [*tr48*]

Käsitteen tunnus: c864

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

157

eronneeksi katsottu oppivelvollinen [*tr103*]; > oman ilmoituksen perusteella **eronneeksi katsottu oppivelvollinen** [*tr103*]

sv läropliktig som anses ha avgått [*reformordlista_2017/rk*]

en []

määritelmä

UUSI EHDOTUS: *oppivelvollinen*, jonka katsotaan luopuneen tiettyjen aloittamiensa oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja jonka *opiskeluuoikeuden* kyseisiin opintoihin katsotaan päättyneen []

oppivelvollinen, joka on luopunut tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta ja jonka *koulutuksen järjestäjä* toteaa näin ollen eronneen [*rk + teemar_40_oppvelv*]

huomautus

Jos oppivelvollinen luopuu suorittamasta tiettyjä oppivelvollisuuteen kuuluvia opintojaan ja aloittaa toiset oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot (eli esimerkiksi vaihtaa *oppilaitosta* oppivelvollisuuteen kuuluvassa *toisen asteen koulutuksessa*), koulutuksen järjestäjä voi katsoa hänet eronneeksi oman ilmoituksen perusteella. [*tr103 + teemar_40_oppvelv*]

POISTETAAN?: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta mutta ei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. [*tr103*]

Ks. myös *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*. []

Käsitteen tunnus: c1793 []

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

715/2022: 13 § Oppivelvollisen eronneeksi katsominen Edellä 4 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut uudet mainitussa pykälässä tarkoitetut opinnot. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava eronneeksi katsomisesta oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluuoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla.

716/2022: 46 a § Oppilaan ja opiskelijan eronneeksi katsominen Oppilas, jonka 26 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Aikuisten perusopetusta suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Tällöin oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, taikka oppilaan tai opiskelijan ilmoittamasta myöhemmästä ajankohdasta. Koulutuksen järjestäjä antaa päätöksen oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomisesta lukuun ottamatta 1 momentin 2 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilannetta. Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi 1 momentin 1 kohdassa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, jos hän ei osallistu opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Pohdin, voitaisiinko tämän käsitteen kohdalla olevat huomautukset karsia minimiin ja viitata vain käsitteeseen *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*, jossa huomautuksia olisi täydellisemmin. Välyttäisiin ylläpitämästä samaa tietoa useassa paikassa.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Pitäisikö käsitteen Luokka-tietoa muokata, lisätä nykyisten lisäksi <oppivelvollisuuskoulutus>? Tai pitäisikö tämä käsite merkitä kuuluvaksi vain luokkiin <perusopetus> ja <oppivelvollisuuskoulutus>, ja sitten käsite eronneeksi katsottu merkittäisiin <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 20.1.2023: Tämä käsite olisi siis poistumassa ja korvautumassa käsitteellä *eronneeksi katsottu* (c1948). Onko ok?

158

eronneeksi katsottu (1) [*teemar 54 oppvelv*]; > **eronnut** <oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsotusta puhekielessä> [*teemar 54 oppvelv*]

sv > den som avgått <eronnut> [*tr50 + kielitr lukio_sv_03*]

en []

not: student who has resigned [*629/1998_en + kielitr lukio_en_21*]

määritelmä

oppija, jonka katsotaan luopuneen tiettyjen aloittamiensa opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja jonka *opiskeluvoikeuden* kyseisiin opintoihin katsotaan päättyneen [*teemar 54 oppvelv*]

huomautus

Eronneeksi katsottu -käsite on käytössä sellaisessa *oppivelvollisuuskoulutuksessa*, jota oppija suorittaa sen jälkeen kun hänen velvollisuutensa suorittaa *perusopetusta* on päättynyt, sekä oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*. [*teemar 54 oppvelv + teemar 55 oppvelv*]

Syyt, joiden perusteella oppija voidaan katsoa eronneeksi, on kuvattu käsitteen *eronneeksi katsominen* kohdalla. [*rk + teemar 54 oppvelv*]

eronnut: *Lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *kansanopiston* oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen opiskelijasta, joka on katsottu eronneeksi oman ilmoituksen perusteella, käytetään puhekielessä myös termiä eronnut. [*teemar 54 oppvelv*]

student who has resigned: Ilmaisun "eronnut" englanninkielisenä vastineena joskus käytetty ilmaisua "student who has resigned" ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen. [*kielitr lukio_en_04*]

Vrt. *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*. []

Käsitettä eronneeksi katsottu vastaa *korkeakouluissa (1)* käsite *opiskeluvoikeudesta luopunut*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c1948 []

Luokka: <oppivelvollisuuskoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>? <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken>? perusopetus englanti kesken>?

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: eronneeksi katsominen - käsitteen voisi jatkossa ajatella kattavan kaikki nämä tapaukset:

1) oppija ilmoittaa itse eroamisesta (oppivelvollisilla erityisehtoja)

2) oppija ei käy oppilaitoksessa (oppivelvollinen katsotaan eronneeksi kuukauden kuluttua, muissa ehkä 1-2 kk)

3) sallittu opiskeluaika ylittyy (tuva, lukio) (ammattillisessa tutkintokoulutuksessa ei)

4) oppivelvollisilla myös: jos oppivelvollisuuden suorittaminen "keskeytyy toistaiseksi" (esim. onnettomuusvamma tm.), tehdään eronneeksi katsominen

Samat myös vst:n kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksessa ja aikuisten perusopetuksessa

HUOM: eronneeksi katsominen koskee myös lasten perusopetusta yli 17-vuotiaana jatkavaa (ks HE 54/2022) (toki tämä ei välttämättä tarvitse näkyä sanastossa)

Riina itselleen 27.2.2023: Poista NOTE "Vrt. eronneeksi katsottu oppivelvollinen", jos eronneeksi katsottu oppivelvollinen poistetaan erillisenä käsitteenään

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: Järjestäjät joutuvat kaikissa em. tapauksissa tekemään päätöksen eronneeksi katsomisesta -> voisi olla järkevää yhdistää käsitteet yhdeksi eronneeksi katsominen -käsitteeksi (jota korkeakouluissa vastaavat käsitteet *opiskeluvoikeudesta luopuminen* ja *opiskeluvoikeuden menettäminen*)

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 27.2.2023: Minkä koulutusasteiden tai vastaavien käsite tämä on ("Luokka"-tieto), ovatko nykyiset "luokat" ok ja riittävät? Erja, onko ok merkitä, että käsite ei ole käytössä perusopetuksessa?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 20.1.2023: Lisätty tälle suppeammaksi synonyymiksi "eronnut". Katsotteko, onko oman koulutusasteenne näkökulmasta ok, mitä eronnut-termin käytöstä on sanottu?

159

oppivelvollisen eronneeksi katsominen []

sv konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått <ammattillinen koulutus> [reformordlista_2017/rk]
en []

määritelmä

UUSI LUONNOS: toimenpide, jossa *opetuksen järjestäjä* (?) tai *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja hänen *opiskeluoikeutensa* kyseisiin opintoihin päättyneen []

VANHA: toimenpide, jossa *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppivelvollisen* luopuneen tiettyjen aloittamiensa *oppivelvollisuuteen* kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella [rk + teemar 40 oppvelv]

huomautus

VANHA: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäneen oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot. [1214/2020 + rk + teemar 40 oppvelv]

UUSI LUONNOS: Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, mikäli:

- 1) oppivelvollinen ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan (tähän liittyy erityisehtoja),
- 2) on ilmeistä, että oppivelvollisen tarkoituksena ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä,
- 3) (*tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* ja *lukiokoulutuksen* kohdalla) sallittu opiskeluaika ylittyy, tai
- 4) kun kyseessä on *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen toistaiseksi*. [PirittaSirvio + rk]

UUSI LUONNOS: Jos oppivelvollinen on luopunut tiettyjen oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojensa suorittamisesta muttei ole aloittanut uusia oppivelvollisuuteen kuuluvia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava **eronneeksi katsomisesta** oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla. TARVITAANKO: Oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain silloin, jos oppivelvollinen on aloittanut uudet oppivelvollisuuteen kuuluvat opinnot. [1214/2020 + rk + teemar 40 oppvelv + 715/2022]

UUSI LUONNOS, TARVITAANKO ERIKSEEN: *Perusopetuksen* oppilas, jonka velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; tai 3) oppilas itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. []

UUSI LUONNOS, TARVITAANKO ERIKSEEN: *Aikuisten perusopetusta* suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi; tai 3) opiskelija itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. []

Ks. myös *eronneeksi katsottu oppivelvollinen*. []

Käsitteen tunnus: c1794 []

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 10.6.2022: Sivistysvaliokunnan mietintöä odotetaan vielä, se ratkaisee millaisena HE menee läpi. Nähdään myöhemmin, missä vaiheessa syksyä 2022 käsittemuutos voidaan toteuttaa OKSAan. Eronneeksi katsominen on toki kapulakieltä ja tuntuu vanhahtavalta ajattelulta, mutta muutokset on toki tehtävä OKSAan, jos hyväksytään näin. Käsitteistön yhtenäistyminen toisen asteen sisällä positiivista!

715/2022: 13 § Oppivelvollisen eronneeksi katsominen Edellä 4 §:ssä tarkoitetussa koulutuksessa ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista koskevan päätöksen tekemistä koulutuksen järjestäjän on selvitettävä, onko oppivelvollinen aloittanut uudet mainitussa pykälässä tarkoitetut opinnot. Jos oppivelvollinen ei ole aloittanut uusia opintoja, koulutuksen järjestäjän on ilmoitettava oppivelvollisen yksilöinti- ja yhteystiedot oppivelvollisen asuinkunnalle sekä ilmoitettava eronneeksi katsomisesta oppivelvollisen huoltajalle ja muulle lailliselle edustajalle. Edellä tarkoitettu ilmoitusvelvollisuus on myös silloin, jos oppivelvollisen opiskeluoikeus on peruutettu ammatillisesta koulutuksesta annetun lain nojalla.

716/2022: 46 a § Oppilaan ja opiskelijan eronneeksi katsominen Oppilas, jonka 26 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololle perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Aikuisten perusopetusta suorittava opiskelija katsotaan eronneeksi, jos: 1) on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaiseen opetukseen eikä hän ole esittänyt poissaololle perusteltua syytä; 2) hän on keskeyttänyt oppivelvollisuuden suorittamisen oppivelvollisuuslain 7 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi myös silloin, kun hän itse ilmoittaa koulutuksen järjestäjälle kirjallisesti eroamisestaan. Tällöin oppilas tai opiskelija katsotaan eronneeksi siitä päivästä lukien, kun ilmoitus saapuu koulutuksen järjestäjälle, taikka oppilaan tai opiskelijan ilmoittamasta myöhemmästä ajankohdasta. Koulutuksen järjestäjä antaa päätöksen oppilaan tai opiskelijan eronneeksi katsomisesta lukuun ottamatta 1 momentin 2 kohdassa ja 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua tilannetta. Oppivelvollinen katsotaan eronneeksi 1 momentin 1 kohdassa tai 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla perusteella viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun hän on viimeisen kerran osallistunut opetukseen. Ennen oppivelvollisen eronneeksi katsomista opetuksen järjestäjän tulee ilmoittaa oppivelvolliselle sekä hänen huoltajalleen ja muulle lailliselle edustajalleen, että oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi, jos hän ei osallistu opetukseen. Oppivelvollisen eronneeksi katsomisessa noudatettavista menettelyistä säädetään lisäksi oppivelvollisuuslain 13 §:ssä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tarvitaanko erikseen käsitteet oppivelvollisen eronneeksi katsominen ja eronneeksi katsominen? Onko oppivelvollisen eronneeksi katsominen käsitteen eronneeksi katsominen alakäsite, ikäänkuin erikoistapaus?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Ehdotuksia käsitteen huomautusten muokkaamiseksi on merkitty tekstillä "UUSI LUONNOS". Kommentoitteko?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko nykyinen määritelmä ok? Itselleni tuli mieleen, tarvitsisiko lisätä "toimenpide, jossa koulutuksen järjestäjä toteaa oppivelvollisen luopuneen tiettyjen aloittamiensa oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisesta oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja hänen opiskeluoikeutensa kyseisiin opintoihin päättyneen". Mietin, onko tuo opiskeluoikeuden päättyminen olennainen asia oppijan eronneeksi katsomisessa.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Tulisiko määritelmään lisätä myös opetuksen järjestäjä?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Pitäisikö käsitteen Luokka-tietoa muokata, lisätä nykyisten lisäksi <oppivelvollisuuskoulutus>?

160

opiskeluoikeudesta luopunut <korkeakoulut> [tr83]; **luopunut** <korkeakoulut> [teemar_19_kk]

sv den som avstått <korkeakoulut> [tr50]

en student who has waived the right to study <korkeakoulut> [kielitr_lukio_en_21]; student who has relinquished the right to study <korkeakoulut> [kielitr_lukio_en_21]

not: student who has resigned [629/1998_en + kielitr_lukio_en_21]

määritelmä

korkeakoulun (1) opiskelija, joka on luopunut **opiskeluoikeudestaan** [tr83/rk + teemar_25_lukio]

huomautus

Ks. myös **opiskeluoikeudesta luopuminen** ja **opiskeluoikeuden päätyminen**. []

Korkeakoulujen opiskeluoikeudesta luopunut -käsitettä vastaa muilla koulutusasteilla käsite **eronneeksi katsottu**. [rk]

Käsitteen tunnus: c1630

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: **Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan**

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 28.2.2023: Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kolmeksi eri käsitteeksi ('opiskeluoikeuden menettänyt', 'opiskeluoikeudesta luopunut' ja 'eronneeksi katsottu / eronnut').

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 28.2.2023:

Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kolmeksi eri käsitteeksi ('opiskeluoikeuden menettänyt', 'opiskeluoikeudesta luopunut' ja 'eronnut').

Lukion englannin kielityöryhmä 27.2.2020: Merja keskustelelee terminologin kanssa (relinquish/waive)

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Sopiiko korkeakouluille lukiokoulutuksen hyväksymä termi (joka tulee olemaan joko waive tai relinquish; Merja Fleming keskustelelee VNK:n terminologioiden kanssa).

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Lukion kannalta enkku ok, mutta harmonisointi korkeakoulujen kanssa auki; palataan jos tästä tulee uutta.

OKSA-jaos 23.4.2021 / Petra: Onko harkittu ratkaisu, että eronnut-käsitteen määritelmässä ei ole mukana tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja sen kesken lopettamista? -- **OKSA-jaos 23.4.2021:** Pohditaan myöhemmin, tulisiko määritelmää laajentaa näin vai onko perusteltua pitää nykyinen rajaus.

Terminologin kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmälle 10.5.2022:

Onko (oppivelvollisuuteen kuulumattomassa) tutkintoon valmentavassa koulutuksessa samoin kuin (oppivelvollisuuteen kuulumattomassa) ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa, että itse eroamisestaan ilmoittavaa voidaan (ainakin yleis- ja puhekielessä) kutsua "eronneeksi"? Merkitsimme OKSAan alustavasti näin Katrin kanssa 13.4.22.

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: eronneeksi katsominen - käsitteen voisi jatkossa ajatella kattavan kaikki nämä tapaukset:

- 1) oppija ilmoittaa itse eroamisesta (oppivelvollisilla erityisehtoja)
- 2) oppija ei käy oppilaitoksessa (oppivelvollinen katsotaan eronneeksi kuukauden kuluttua, muissa ehkä 1-2 kk)
- 3) sallittu opiskelu-aika ylittyy (tuva, lukio) (ammatillisessa tutkintokoulutuksessa ei)
- 4) oppivelvollisilla myös: jos oppivelvollisuuden suorittaminen "keskeytyy toistaiseksi" (esim. onnettomuusvamma tm.), tehdään eronneeksi katsominen

Samat myös vst:n kansanopistojen oppivelvollisuuskoulutuksessa ja aikuisten perusopetuksessa

HUOM: eronneeksi katsominen koskee myös lasten perusopetusta yli 17-vuotiaana jatkavaa (ks HE 54/2022) (toki tämä ei välttämättä tarvitse näkyä sanastossa)

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmä / Piritta Sirvio 25.5.2022: Järjestäjät joutuvat kaikissa em. tapauksissa tekemään päätöksen eronneeksi katsomisesta -> voisi olla järkevää yhdistää käsitteet yhdeksi eronneeksi katsominen -käsitteeksi (jota korkeakouluissa vastaavat käsitteet **opiskeluoikeudesta luopuminen** ja **opiskeluoikeuden menettäminen**)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 1.6.2022: Tulisiko siis tehdä seuraavat muutokset:

- *eronneeksi katsottu oppivelvollinen* (c1793), *eronnut* (c1630) ja *opiskeluvoikeuden menettänyt* (c224) (viimeksi mainittu muiden asteiden kuin korkeakoulujen osalta) merkitään OKSAssa vanhentuneiksi ja korvataan (uudella) käsitteellä *eronneeksi katsottu*

- *oppivelvollisen eronneeksi katsominen* (c1794) ja *eroamisesta ilmoittaminen/eroaminen* (c504) "sulautetaan" käsitteeseen *eronneeksi katsominen* (c1237)

- *opiskeluvoikeuden menettäminen* jää pelkästään korkeakoulujen käsitteeksi (lukiokoulutuksessa tämän korvaa *eronneeksi katsominen*)?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 28.2.2023: Tämän "opiskeluvoikeudesta luopunut; luopunut" -käsitteen synonyymina oli aiemmin lukion ja ammatillisen "eronnut". Nyt "eronnut" on siirretty "eronneeksi katsottu"-käsitteen suppeammaksi synonyymiksi ja käsite "opiskeluvoikeudesta luopunut; luopunut" jää pelkästään korkeakoulujen käsitteeksi. Lienee ok meidän työryhmämme puolesta?

161

opiskeluvoikeuden menettänyt <lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*teemar_17_lukio + tr91*]; < **eronneeksi katsottu** < tutkintokoulutuksen valmentava koulutus, ammatillinen koulutus> [*tr91*]

sv den som har förlorat sin studierätt <lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*tr50 + 714/2018_sv*]; < den som anses ha avgått <ammattillinen, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus> [*630/1998 + 629/1998 + tr50 + kielitr_lukio_sv_03 + 531/2017_sv + 1215/2020_sv*]

en student who has forfeited the right to study <lukiokoulutus> [*kielitr_lukio_en_21*]; student who has discontinued studies [*kielitr_en + kielitr_lukio_en_04*]; > dropout <ammattillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla> [*estrohm(S-V-E) + kielitr_en*]; > school dropout <ammattillinen koulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi eikä jatka opintoja myöskään muualla> [*kielitr_lukio_en_04*]

määritelmä

lukiokoulutuksen tai **korkeakoulun (1) opiskelija**, joka on menettänyt **opiskeluvoikeutensa**, tai **tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen** tai **ammattillisen koulutuksen** opiskelija, joka on **katsottu eronneeksi** muusta syystä kuin siksi että hän on itse ilmoittanut eroamisestaan [*harmon + tr14 + tr48 + tr50 + tr66 + teemar_19_kk + tr83*]

huomautus

opiskeluvoikeuden menettänyt (lukiokoulutus): Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluvoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädetyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa. Opiskeluvoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa **opetuksesta (1)** ja on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja. [*714/2018*]

Aiemmassa lukiolaissa (629/1998) käytettiin ilmaisua eronneeksi katsominen; tätä ilmaisua ei käytetä nykyisessä lukiolaissa (714/2018). []

eronneeksi katsottu (ammattillinen koulutus): Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. "Eronneeksi katsottu" on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja **korkeakouluissa (1)** käytettävä käsite opiskeluvoikeuden menettänyt. Ammatillisessa koulutuksessa opiskelija katsotaan eronneeksi, jos on ilmeistä, että hänen tarkoituksenaan ei ole osallistua **henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman** mukaiseen **opetukseen (1)** ja **näyttöihin** tai muuhun **osaamisen osoittamiseen** eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä tai jos hän ei ole suorittanut **työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta** säädetyssä ajassa. Lisäksi ammatillisen koulutuksen käsite "eronneeksi katsottu" pitää sisällään tapauksen, jossa opiskelija itse ilmoittaa **koulutuksen järjestäjälle** kirjallisesti eroamisestaan. [*tr91 + 531/2017/rk*]

eronneeksi katsottu (tutkintokoulutukseen valmentava koulutus): Tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa (1215/2020) käytetään käsitettä eronneeksi katsottu. "Eronneeksi katsottu" on käsitteenä laajempi kuin yllä määritelty, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa (1) käytettävä käsite opiskeluvoikeuden menettänyt. Tapaukset, joissa tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija katsotaan eronneeksi, ks. **eronneeksi katsominen**. [*1215/2020 + teemar_43*]

Ks. myös **opiskeluvoikeuden menettäminen**. []

Käsitteen tunnus: c224

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: **Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan**

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 17.9.2018: Onko tässä otettava ensisijaiseksi ruotsin termiksi "den som har förlorat sin studierätt" myös lukiokoulutuksen osalta (eikä vain korkeakoulujen)? Lukiolain 714/2018 käännöksessä on näemmä käytetty tuota ilmaisua: "En studerande som inte har slutfört sina studier inom den tid som föreskrivs i 23 § 2 mom. eller inom den extra tid som beviljats och en studerande som inte har beviljats extra tid för att slutföra studierna, förlorar sin studierätt."

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 7.5.2019: Tarkistettava ruotsin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluvoimien menetys' ja 'opiskeluvoimien luopuminen').

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 27.2.2020: Tarkistettava ruotsin ja englannin vastineet, sillä suomenkielinen käsite on jaettu kahdeksi eri käsitteeksi ('opiskeluvoimien menetys' ja 'opiskeluvoimien luopuminen'). Aiemmat englannin vastineet olivat **student who has discontinued studies**; **dropout** (opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskeluvoimiansa eikä jatka opintoja myöskään muualla) ja **> school dropout** (ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus; opiskelija joka on katsottu eronneeksi tai menettänyt opiskeluvoimiansa eikä jatka opintoja myöskään muualla). Onko englannin osalta ok käyttää lukiokoulutuksen hyväksymää termiä "student who has forfeited the right to study"?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 27.2.2020: Mitä termiä tai termejä ammatillisessa halutaan/tarvitaan "eronneeksi katsotun" englannin vastineiksi? Lukion osalta päätettiin OKSasta jättää pois dropout ja school dropout -termit. Mutta miten ammatillinen, onko siellä eronneeksi katsotun vastineina "student who has discontinued studies" ja kenties myös dropout-termit?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 31.3.2020 / Merja: "student who has discontinued studies" ei sopiva ammatilliselle, sillä sitä on käytetty keskeyttämisestä.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko niin, että tämä käsite jää voimaan ainoastaan korkeakoulujen osalta (opiskeluvoimien menetys)? Ja että lukion, tuvan ja ammatillisen osalta tämä käsite on 1.8.2022 voimaantulleiden säädösmuutosten myötä vanhentunut ja korvautunut käsitteellä eronneeksi katsottu (1) (c1948)?

162

eronneeksi katsominen [*AmmRef_2017 + teemar_43*]

sv ~ anses ha avgått verb [*629/1998_sv + kielitr_lukio_sv_03*]; konstaterande att en studerande har avgått [*reformordlista_2017*]

en ~ deem to have discontinued studies verb [*kielitr_lukio_en_04 + kielitr_lukio_en_06*]; > deem to have dropped out verb <tilanteesta jossa opiskelija on katsottu eronneeksi eikä hän jatka opintojaan muualla> [*kielitr_lukio_en_04 + kielitr_lukio_en_07*]
not: deem to have resigned verb [*629/1998_en + kielitr_lukio_en_04*]

määritelmä

toimenpide, jossa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä* toteaa *oppijan* luopuneen tietyistä aloittamistaan oppinnoista oppijan oman ilmoituksen tai muun laissa mainitun syyn perusteella ja täten oppijan opiskeluoikeuden kyseisiin opintoihin päättyneen [*teemar_54_oppvelv*]

huomautus

Eronneeksi katsominen-käsite on käytössä sellaisessa *oppivelvollisuuskoulutuksessa*, jota oppija suorittaa sen jälkeen kun hänen velvollisuutensa suorittaa *perusopetusta* on päättynyt, sekä oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*. [*teemar_54_oppvelv + teemar_55_oppvelv*]

Eronneeksi katsominen tehdään em. koulutussektoreilla seuraavissa tapauksissa: [*teemar_54_oppvelv*]

1) Jos oppija itse ilmoittaa eroamisesta opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle. Kuitenkin oppivelvollinen voidaan katsoa eronneeksi oman ilmoituksen perusteella vain siinä tapauksessa, että hän on aloittanut uudet oppivelvollisuuskoulutukseksi luettavat opinnot. [*1214/2020 + 714/2018 + 531/2017 + 1215/2020*]

2) Jos on ilmeistä, että oppijan tarkoituksena ei ole osallistua opetukseen tai osaamisen osoittamiseen, eikä hän ole esittänyt poissaololleen perusteltua syytä. (Tämä koskee lukiokoulutusta, ammatillista koulutusta ja tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta.) [*714/2018 + 531/2017 + 1215/2020*]

3) Jos oppija ei ole suorittanut opintojaan laissa säädetyssä ajassa tai hänelle myönnettyssä lisäajassa. (Tämä koskee lukiokoulutusta, tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta ja työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta.) [*714/2018 + 531/2017 + 1215/2020*]

4) Jos oppivelvollinen keskeyttää oppivelvollisuuden suorittamisen toistaiseksi (ks. *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen*). [*1214/2020*]

Lukiolaissa 629/1998 käytettiin käsitettä eronneeksi katsominen; lukiolaissa 714/2018 sitä vastaa käsite *opiskeluoikeuden menettäminen*. [*teemar_24_lukio*]

Tämän käsitteen englanninkielisenä vastineena joskus käytettyä ilmaisua ”deem a student to have resigned” ei tule käyttää, sillä verbi resign viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei opiskelupaikan jättämiseen. [*kielitr_lukio_en_04*]

Ks. myös *eronneeksi katsottu* ja *eronnut*. []

Käsitteen tunnus: c1237

Luokka: <oppivelvollisuuskoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan ja Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 20.1.2023: Yhdistetty viime kokouksessa puhutun perusteella käsitteet eronneeksi katsominen ja *oppivelvollisen eronneeksi katsominen*, tarkistatteko onko ok?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 20.1.2023: Pyritti laatimaan huomautukseen koulutusasteiden yhteistä yleiskuvausta eri koulutusasteiden lakien pykälien pohjalta. Tarkistatteko, ovatko huomautuskappaleet ok ”oman” koulutusasteenne näkökulmasta; miten muokataan?

Oppivelvollisuus-teemasananastotyöryhmä 30.1.2023: määritelmän ”opiskeluoikeuden päättyminen” ei sovi perusopetukseen, mutta onko tämä perusopetukseen kuuluva käsite muutenkaan?

Oppivelvollisuus-teemasananastotyöryhmä 30.1.2023: perusopetuslaissa (lain 26 a §); on osallistuttava opetukseen tai muuten hankittava vastaavat tiedot -> opiskeluoikeuden menettäminen kuulostaa oudolta.

Oppivelvollisuus-teemasananastotyöryhmä 30.1.2023: toisella asteella ei myöskään oppivelvollisuus loppu, vaan muuttuu vain suhde koulutuksen järjestäjään + vastuut

Oppivelvollisuus-teemasananastotyöryhmä 30.1.2023: Kuitenkin myös 46 §: "Oppilas, jonka 26 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus suorittaa perusopetusta on päättynyt, katsotaan eronneeksi, jos -- " mitä tämä merkitsee perusopetuksessa? Tuleeko merkitä, että eronneeksi katsominen on myös perusopetuksen käsite?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 27.2.2023: Määritelmässä on mainittu piirre " -- ja täten oppijan opiskeluoikeuden kyseisiin opintoihin päätyneen". Päteekö opiskeluoikeuden päätyminen myös oppivelvollisuuskoulutukseen? -- **Oppivelvollisuus-teemasananastotyöryhmä 30.1.2023:** Oppivelvollisuus vahvempi kuin opiskeluoikeus.

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 27.2.2023: On jätetty merkkäämättä, että tämä käsite olisi käytössä perusopetuksessa, koska vaikutti, että on vain tietystä erikoistapauksessa (628/1998, 46 a §). Onko ok näin?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 20.1.2023: Pyritti laatimaan huomautukseen koulutusasteiden yhteistä yleiskuvausta eri koulutusasteiden lakien pykälien pohjalta. Tarkistattekko, ovatko huomautuskappaleet ok "oman" koulutusasteenne näkökulmasta; miten muokataan?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 20.1.2023: Minkä koulutusasteiden tai vastaavien käsite tämä on ("Luokka"-tieto), ovatko nykyiset "luokat" ok ja riittävät?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle, erit. lukiokoulutukselle, 20.1.2023: Vanhassa huomautuksessa sanotaan: "Lukiolaissa 629/1998 käytettiin käsitettä eronneeksi katsominen; lukiolaissa 714/2018 sitä vastaa käsite opiskeluoikeuden menettäminen". Olisikohan tämä selvintä jättää pois, kun terminkäyttö on aaltoillut: lakiuudistuksen/-päivityksen myötä lukiolaissa 714/2018 käytetään nykyisin termiä eronneeksi katsominen?

163

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus / näyttötutkinnot>

tutkinnon suorittaja [[oph/MerjaLahdenkauppi](#)]

sv examinand [[ophall_sanasto + OPH verkkosivut_sv + kielitr ammat sv 01](#)]

en adult student [[estrohm\[S-V-E\]](#)]; candidate [[ophall_sanasto](#)]

määritelmä

[opiskelija](#) tai muu henkilö, joka on suorittamassa [ammattillista tutkintoa näyttötutkintona](#) [[tr23 + tr61/rk + tr67](#)]

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 531/2017 voimaan tultua käsite näyttötutkinto poistui. [[rk](#)]

Käsitteen tunnus: c231

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (candidate)

164

tutkinto-opiskelija [*teemar_19_kk*]; **tutkintokoulutuksen opiskelija** <ammattillinen koulutus> [*tr83*]

sv studerande i examensutbildning [*opintopolku_e_perusteet + vp*]; studerande som deltar i examensutbildning [*531/2017 + vp*]; studerande inom examensutbildning <ammattillinen koulutus> [*reformordlista_2017*]

en student taking part in a program leading to an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus> [*kielitr_lukio_en_25*]; student studying for an upper secondary qualification <toisen asteen koulutus> [*kielitr_lukio_en_25*]; degree student <korkeakoulut> [*vp + kielitr_lukio_en_25*]

määritelmä

opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus tutkintokoulutuksessa* [*teemar_19_kk + tr90*]

huomautus

Esimerkiksi *ammattillisessa koulutuksessa* käytetään termimuotoa ”tutkintokoulutuksen opiskelija”. Ammatillisessa koulutuksessa tällä tarkoitetaan opiskelijaa, joka opiskelee suorittaakseen *ammattillisen tutkinnon* taikka yhden tai useamman ammatillisen *tutkinnon osan*. Ammatillisessa koulutuksessa *tutkintokoulutuksen* opiskelija voi osallistua *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai hän voi suorittaa *tutkinnon* ilman tutkintokoulutusta, jos hänen aiemmin hankkimansa osaaminen riittää *osaamisen osoittamiseen näytöissä* tai muulla tavoin. Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen opiskelija*. [*AmmRef_2017*]

Lukiokoulutuksessa opiskelijat voivat olla tutkinto-opiskelijoita tai *aineopiskelijoita*.

Aineopiskelijalla tarkoitetaan yhden tai useamman lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvan *oppiaineen* opintoja suorittavaa opiskelijaa. [*teemar_24_lukio*]

Käsitteen tunnus: c1622

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

165

perustutkinto-opiskelija [*tr90*]

sv grundexamensstuderande [*HY_sanasto_perustutkinto + vp*]

en undergraduate student [*HY_sanasto_perustutkinto + vp*]

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus ammattikorkeakoulututkinnon, alemman korkeakoulututkinnon, ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon* tai *ylemmän korkeakoulututkinnon* suorittamiseen [*teemar_19_kk + TTuhkanen + tr90*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1623

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

166

jatko-opiskelija [tr90]

sv forskarstuderande [TEPA + vp]

en postgraduate student [HY_sanasto_tohtori + vp]

määritelmä

tutkinto-opiskelija, jolla on *opiskeluoikeus jatkotutkinnon* suorittamiseen [teemar_19_kk + TTuhkanen + tr90]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1624

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

Terminologin kysymys korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmälle 25.6.2019: Onko määritelmä ok, tarvitaanko huomautusta?

167

tilauskoulutusopiskelija [tr89]

sv studerande som deltar i uppdragsutbildning [558/2009 + vp]; uppdragsutbildningsstuderande [yths_palvelut + vp]

en person participating in commissioned education [558/2009 + vp]; commissioned education student [yths_palvelut + vp]

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *tilauskoulutuksessa* [tr89]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1653

Luokka: <ammattillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

168

aineopiskelija [harmon]

sv ämnesstuderande n [Karlsson&Westerholm + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_03]

en subject student [kielitr_lukio_en_14 + kielitr_lukio_en_15]

not: syllabus student [kielitr_lukio_en_15]

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee yksittäistä *peruskoulun (1)* tai *lukion (1) opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvaa *oppiainetta*, ei koko *oppimäärää* [tr34/rk]

huomautus

Käsitteen tunnus: c229

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

169

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen opiskelija [*AmmRef_2017*]

sv studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning [*531/2017 + OPHwww / vp*]

en preparatory education student [*ophall_sanasto + opintopolku_en / vp*]

määritelmä

opiskelija, joka opiskelee *ammattilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa* [*AmmRef_2017*]

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan. [*tr104 + tr105*]

Vrt. *tutkintokoulutuksen opiskelija*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c1666

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

170

erillisopiskelija [*teemar_19_kk + tr90*]

sv fristående studerande [*ÅA_pedagogik + vp*]

en non-degree student [*HY_non-degree_studies / vp*]

määritelmä

opiskelija, jolla on oikeus suorittaa opintoja *erillisen opiskeluoikeuden* perusteella [*teemar_19_kk + tr90*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1621

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

171

avoimen korkeakoulutuksen opiskelija [*tr89*]

sv studerande i öppen högskoleundervisning [*vp*]

en []

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *ammattikorkeakoulun* tai *yliopiston avoimeen korkeakouluopetukseen* []

huomautus

Ks. myös *avoin ammattikorkeakouluopetus* ja *avoin yliopisto-opetus*. []

Käsitteen tunnus: c1652

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

172

täydennysopiskelija [tr89]

sv []

en []

määritelmä

opiskelija, joka on suorittanut *korkeakoulututkinnon* ja valmistumisensa jälkeen käyttää oikeuttaan suorittaa samassa *korkeakoulussa* (1) opintoja ilmaiseksi korkeakoulun (1) sisäisten ohjeiden ja tutkintojohtosäännön mahdollistamalla tavalla [tr89]

huomautus

Lainsäädännön näkökulmasta täydennysopiskelija opiskelee *erillisellä opiskeluoikeudella*. [tr89]

Käsitteen tunnus: c1650

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

173

täydennyskoulutuksen opiskelija [teemar_19_kk + tr89]

sv []

en []

määritelmä

opiskelija, joka ei ole tullut *korkeakoulun* (1) opiskelijaksi *yhteishaun* eikä *erillisvalinnan* kautta eikä ole *tutkinto-opiskelija*, vaan opiskelee *täydennyskoulutuksessa* tai sellaiseen vertautuvassa *opintokokonaisuudessa* (2) [teemar_19_kk + tr89]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1616

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

174

siirto-opiskelija [ih]

sv överflyttande studerande n [hu_med_fak + kielitr_sv]

en transfer student [kielitr_en]; migrant student [kielitr_en]

määritelmä

korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin otettu *opiskelija*, jonka *opiskeluoikeus* siirtyy *korkeakoulusta* (1) toiseen, tai *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, taikka *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen [ih + teemar_04 + tr47]

huomautus

Ammattikorkeakoulu tai yliopisto päättää siirtymisen edellytyksistä, jotka voivat liittyä esimerkiksi siirtoa hakevan opiskelijan *opintosuorituksiin* tai opintomenestykseen. Siirtyminen edellyttää voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta luopumista*. [tr23 + tr47]

Ks. myös [siirtohaku](#). []

Käsitteen tunnus: c230

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

175

ristiinopiskelija [tr90]

sv []

en cross-institutional student [Tuni_käsikirja/vp]

määritelmä

opiskelija, joka suorittaa opintoja toisessa *korkeakoulussa* (1) kotikorkeakoulunsa *opiskeluvoikeuden* perusteella [tr90]

huomautus

Korkeakoulujen (1) opetusyhteistyön verkostosopimuksessa sovitaan, mitä opiskelijaryhmiä ristiinopiskeluvoikeus koskee. Näitä ryhmiä voivat olla *tutkinto-opiskelijat*, *avoimen korkeakouluopetuksen* opiskelijat, *vaihto-opiskelijat* sekä muut sopimuksessa määriteltävät opiskelijaryhmät. [tr90]

Verkostosopimuksen perusteella suoritettavat opinnit hyväksytään yleensä ilman erillistä hyväksilukumenettelyä (ks. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*) osaksi suoritettavaa *tutkintoa* tai opintoja. Verkostosopimus määrittelee toisesta korkeakoulusta (1) saatavan *opintopisteen* (2) korvaushinnan korkeakoulujen (1) välillä. [tr90]

Käsitteen tunnus: c1656

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<OPI-viitearkkitehtuuri>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

176

väyläopiskelija [tr90]

sv []

en []

määritelmä

opiskelija, joka *avoimessa korkeakouluopetuksessa* suoritettujen opintojen perusteella hakee *avoimen väylän* kautta *tutkinto-opiskelijaksi* [tr90]

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen*. []

Käsitteen tunnus: c1658

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskelijan rooleja](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

177

koulutulokas [OPH]

sv barn *n* som ska börja skolan [Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

oppija, joka on aloittamassa *perusopetukseen* osallistumisen [oph/rk + tr30 + tr61/rk]

huomautus

Käsitteen tunnus: c226

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

178

alumni [\[tr31\]](#)

sv alumn [\[MOT Ruotsi 2.0a suomi-ruotsi + kielitr_sv\]](#)

en alumnus *m* [\[kielitr_en\]](#); alumna *f* [\[kielitr_en\]](#); alumni *m pl* [\[estrohm\[HY_verkkosivut\] + kielitr_en\]](#);
alumnae *f pl* [\[wikipedia/rk + kielitr_en\]](#)

määritelmä

[oppilaitoksessa](#) tai [korkeakoulussa \(1\)](#) aiemmin opiskellut [oppija](#) [\[tr31 + tr61/rk\]](#)

huomautus

Englannin kielessä termiä alumnus/alumna/alumni/alumnae käytetään kuten latinassa.

Monikkumuotoa alumni käytetään miespuolisten henkilöiden joukosta tai joukosta, jossa on kumpaakin sukupuolta olevia henkilöitä. Monikkumuotoa alumnae käytetään naispuolisten henkilöiden joukosta. [\[wikipedia/rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c233

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

179

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas <esiopetus, perusopetus> [tr87]; **erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija** <ammattillinen koulutus> [tr87 + teemar_30_lukio]; **erityisopetukseen oikeutettu opiskelija** <lukiokoulutus> [teemar_30_lukio]

ei: erityisoppilas <esiopetus, perusopetus> (vanhentunut) [tr50]; erityisopiskelija <lukiokoulutus, ammattillinen koulutus> (vanhentunut) [tr24 + tr78]

sv elev som har fått ett beslut om särskilt stöd <esiopetus, perusopetus> [kielitr_po_sv_01]; studerande med rätt till särskilt stöd <ammattillinen koulutus> [kielitr_po_sv_01 + kielitr_ammatt_sv_01]
 inte: specialelev <perusopetus> (föråldrad) [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_01]; specialstuderande n <ammattillinen koulutus> (föråldrad) [ophall_sanasto + fiv_utbild_ordlista]

en student receiving special support <perusopetus> [kielitr_po_en_03 + kielitr_po_en_10]; student with a decision on special support <perusopetus> [kielitr_po_en_03]; student entitled to special needs education <lukiokoulutus> [kielitr_lukio_en_21]; student entitled to special needs support (?) <ammattillinen koulutus> [kielitr_lukio_en_21]
 not: pupil with special needs [ophall_sanasto + kielitr_po_en_02]; student with special needs [ophall_sanasto + kielitr_lukio_en_04 + kielitr_po_en_02]

määritelmä

perusopetuksen oppija, joka on oikeutettu **erityiseen tukeen (1)**, **ammattillisen koulutuksen oppija**, joka on oikeutettu **erityiseen tukeen (2)** tai **lukiokoulutuksen oppija**, joka on oikeutettu **erityisopetukseen (2)** [tr24 + tr50/rk + tr87 + teemar_30_lukio/rk]

huomautus

erityisen tuen päätöksen saanut oppilas / erityisoppilas: Vuonna 2011 voimaan tulleen perusopetuslain (628/1998) muutokset toivat mukanaan muun muassa käsitteet **erityinen tuki (1)** ja erityisen tuen päätös. Uusien käsitteiden myötä ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisoppilas, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityisen tuen päätöksen saanut oppilas. Erityisen tuen tarve voi muun muassa olla lyhytaikainen. [tr87]

erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija / erityisopiskelija: Ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 64 §) säädetään **opiskelijan** oikeudesta erityiseen tukeen (2). Tämän myötä **toisen asteen koulutuksessa** ei ole enää suositeltavaa käyttää termiä erityisopiskelija, joka voi vaikuttaa leimaavalta, vaan ilmaisua erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija. [tr87]

erityisopetukseen oikeutettu opiskelija: Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada **erityisopetusta (2)** ja muuta **oppimisen tukea** yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. [teemar_30_lukio]

Käsitteen tunnus: c228

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.9.2019: Tämän käsitteen ruotsin ja englannin vastineet oli jo kertaalleen mietitty, mutta nyt suomenkielisiä termisuosituksia muutettiin ja niiden perustelut kirjattiin huomautuksiin. Vaikuttaako tämä ruotsin ja englannin vastinetermeihin?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammattillisen englannin kielityöryhmälle 27.2.2020: ammattillisen koulutuksen erityinen tuki: special support vai special needs support? Merja suosittaa jälkimmäistä. Varmistetaan ammattillisen koulutuksen enkkutyöryhmältä.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti ammattillisen ruotsin kielityöryhmälle 27.4.2022: Onko studerande med rätt till särskilt stöd ammattillisen koulutuksen alalla käytettävä termi? Tarkistettava myös specialstuderande! --> Ammatillisen ruotsin työryhmä 25.11.2022(Seija): Ammatillisessa ei käytetä specialstuderande, "kuulostaa ikävältä". Laitettu hylättäväksi.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (specialstuderande; specialelev; elev med särskilda behov; elev i behov av särskilt stöd)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil with special needs; student with special needs)

180

ylioppilas [*harmon*]

sv student (2) [*fisv utbild ordlista + kielitr_sv*]

en secondary school graduate [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en*]

määritelmä

ylioppilastutkinnon suorittanut *oppija* [*harmon + tr63*]

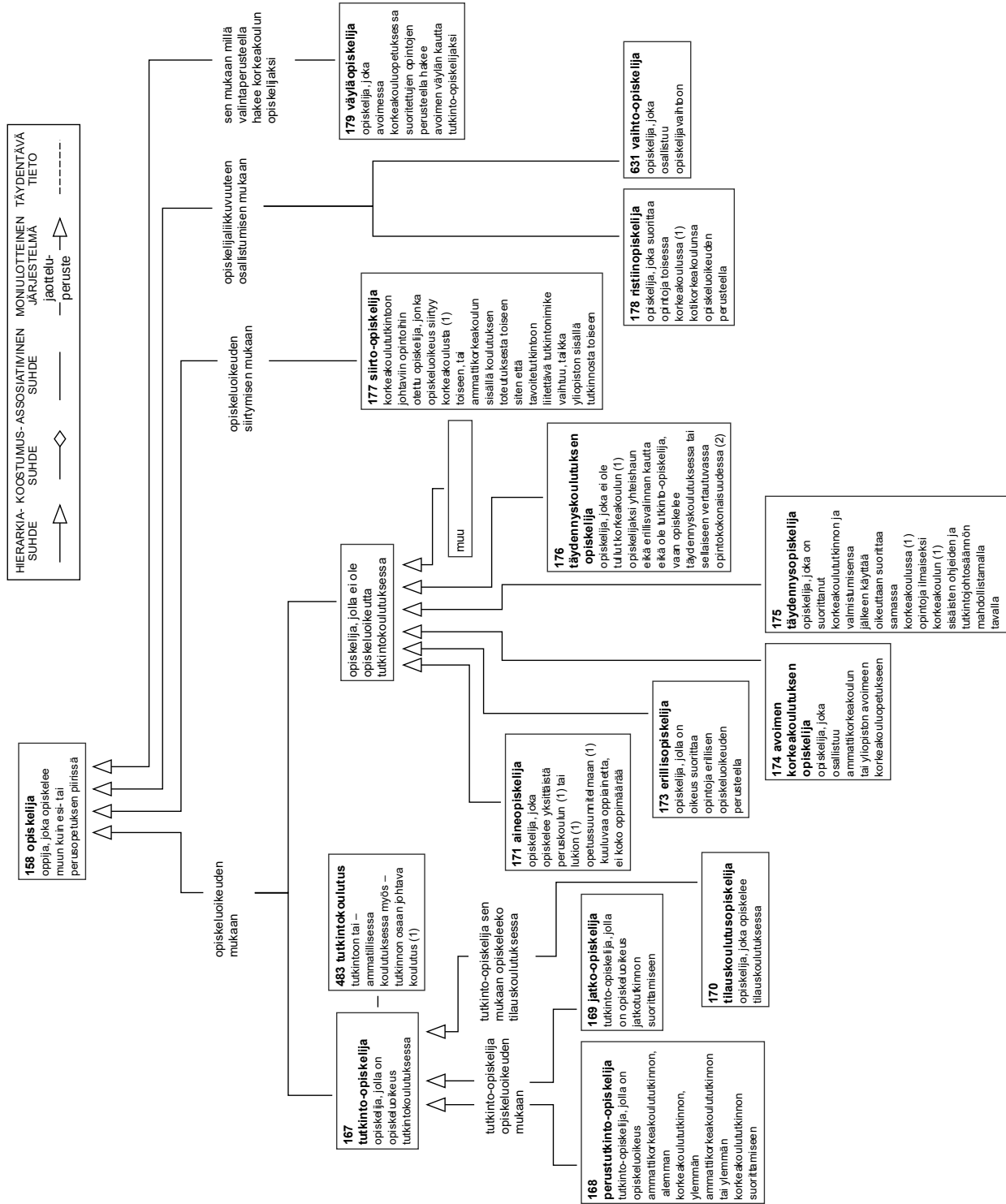
huomautus

Ylioppilaalta edellytetään myös *lukiokoulutuksen oppimäärän* tai *ammattillisen perustutkinnon* suorittamista. [*harmon*]

Käsitteen tunnus: c232

Käsittekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 16. Opiskelijan rooleja.

181

työpaikkaohjaaja [*Tyop_jari_koul_san_2019*]; vastuullinen työpaikkaohjaaja <ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa 531/2017> [*531/2017_72§*]

ei: työpaikkakouluttaja (vanhentunut) [*Tyop_jari_koul_san_2019*]
hakusana: ohjausosaaminen

sv arbetsplatshandledare [*ffisv_utbild_ordlista + 531/2017_sv_51§ + PDT_kielitr_sv_01*]; ansvarig arbetsplatshandledare <laissa 531/2017> [*531/2017_sv + PDT_kielitr_sv_01*]

en workplace instructor [*starsoft_lomake_en + kielitr_amm_en_01*]; principal workplace instructor <vastuullinen työpaikkaohjaaja> [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

koulutussopimuksessa tai **oppisopimuksessa** sovittu, koulutustyöpaikkaa edustava henkilö, jonka vastuulla on antaa **opiskelijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta** [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Työpaikkaohjaaja nimetään opiskelijan **henkilökohtaisessa osaamisen kehittämissuunnitelmassa**, ja tieto työpaikkaohjaajasta kirjataan koulutussopimukseen tai oppisopimukseen. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Työpaikkaohjaajan tulee olla ammattitaidoltaan, koulutukseltaan tai **työkokemukseltaan** pätevä, eli hänellä tulee olla nk. ohjausosaamista. Myös muut työpaikan henkilöt voivat ohjata opiskelijaa **osaamisen hankkimisessa**, mutta tehtävään nimetyllä nk. vastuullisella työpaikkaohjaajalla on sovittuja vastuutehtäviä. [*531/2017 + RLahtela + rk + Tyop_jari_koul_san_2019*]

Työpaikkaohjaajan tehtävänä voi olla esimerkiksi huolehtia opiskelijan perehdytyksestä, osallistua koulutussopimuksen tai oppisopimuksen ja näytön suunnitteluun, toteutukseen ja **arviointiin (2)**, ohjata opiskelijaa tavoitteellisesti henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaan sekä antaa **palautetta** opiskelijan osaamisen kehittymisestä. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat **työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa** toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1695

Käsitekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

182

<ammattillinen koulutus>

mentori [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv mentor [*oppisopimus_sv + PDT_kielitr_sv_01*]

en mentor [*Yrittäjän oppisopimus[vpunsar]*]

määritelmä

henkilö, joka toimii **työpaikkaohjaajan** tehtävässä **yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa** [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Oppisopimuskoulutusta saavan yrittäjän mentori voi olla kyseisen yrityksen tai jonkin toisen työnantajan palveluksessa. Mentorina voi toimia myös muu tehtävään soveltuva henkilö. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1696

Käsitekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

183

työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava (uudistermi) [*Tyop_jari_koul_san_2019*];
> **koulutussopimusvastaava** [*Tyop_jari_koul_san_2019*]; > **oppisopimusvastaava**
[*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats [*PDT_kielitr_sv_01*];
> ansvarsperson för utbildningsavtal <koulutussopimusvastaava> [*PDT_kielitr_sv_01*];
> ansvarsperson för läroavtal <oppisopimusvastaava> [*PDT_kielitr_sv_01*]

en > person responsible for training agreement [*OKM_training_agreement[vpunsar]*]

määritelmä

koulutuksen järjestäjä edustava henkilö, joka vastaa *koulutussopimuksessa* tai *oppisopimuksessa* siitä, että *työpaikalla järjestettävä koulutus* täyttää lainsäädännöstä tulevat vaatimukset ja *opiskelijan henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan* kirjatut tavoitteet [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Termi ”työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava” on ehdotus koulutussopimusvastaavan ja oppisopimusvastaavan yhteisen yläkäsitteen nimitykseksi.

[*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1699

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Ville, Sanastokeskus: en-termivastine-ehdotus lähempänä ”koulutussopimusvastaavaa”

184

koulutuksen hankintasopimusvastaava (uudistermi) [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv avtalsansvarig för anskaffning av utbildning (termförslag) [*PDT_kielitr_sv_02*]

en []

määritelmä

koulutuksen järjestäjä edustava henkilö, joka hoitaa *koulutuksen hankintaa* koskevaan sopimukseen liittyvät asiat ja toimii koulutuksen hankintaan liittyvissä asioissa *koulutuksen järjestäjän* yhteishenkilönä [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1700

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

185

oppilaitosohjaaja (uudistermi) [Tyop_jarj_koul_san_2019]

hakusana: vastuuopettaja (1); ohjaava opettaja

sv ~ ansvarig handledare [PDT_kielitr_sv_01]; ~ handledande lärare [PDT_kielitr_sv_01];

~ ansvarig lärare (3) [PDT_kielitr_sv_01]

en []

määritelmä

[koulutuksen järjestäjää](#) edustava henkilö, joka antaa [oppijalle työpaikalla järjestettävää ohjausta](#) [Tyop_jarj_koul_san_2019 + PDT-sanastotyoryhman_Slack_keskustelu_2019_09_04]

huomautus

Oppilaitosohjaajan roolissa voi [ammattillisesta koulutuksesta](#) annetun asetuksen (673/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä [opettaja](#) tai perustellusta syystä muu koulutuksen järjestäjän edustaja. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

oppilaitosohjaaja-termi: "Oppilaitosohjaaja" on työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastoprojektissa luotu termi (eli nimitys). Termi tarvittiin luoda, koska tietojärjestelmiä ja tiedonsiirtoa varten oli tarpeen saada nimitys [työpaikkaohjaaja](#)-käsitteen vastinparille. Oppilaitosohjaaja-termi ei siis välttämättä ole käytössä [oppilaitosten](#) arjessa, sillä tässä roolissa voi toimia opettaja tai muulla nimikkeellä oleva koulutuksen järjestäjän edustaja.

[Tyop_jarj_koul_san_2019]

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat [työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#) toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

ansvarig handledare, handledande lärare, ansvarig lärare: Ruotsin kielellä termille oppilaitosohjaaja ei löydy täydellistä vastinetta (esimerkiksi termi "läroanstaltshandledare" olisi kömpelö), joten tässä kohtaa on annettu eräitä ruotsinkielisiä tehtävänimikkeitä, joilla oppilaitosohjaajan roolissa voidaan toimia. [PDT_kielitr_sv_01/rk + PDT_kielitr_sv_02]

Käsitteen tunnus: c1704

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

186

oppisopimusasiantuntija [Tyop_jarj_koul_san_2019]; **oppisopimuskoordinoija**

[Tyop_jarj_koul_san_2019]

sv sakkunnig inom läroavtalsutbildning [lausuntokierros_2019 + PDT_kielitr_sv_03];

läroavtalskoordinator [PDT_kielitr_sv_01]

inte: läroavtalsexpert [PDT_kielitr_sv_01]

en apprenticeship training coordinator (new term) [vpunsar]

määritelmä

[työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava](#), joka hoitaa [koulutuksen järjestäjän oppisopimuskoulutukseen](#) liittyviä viranomaistehtäviä ja voi suorittaa [opiskelijalle](#) tehtävän [henkilökohtaistamisen](#) alkuvaiheen [Tyop_jarj_koul_san_2019]

huomautus

Oppisopimusasiantuntijan tehtäviin kuuluu muun muassa järjestää oppisopimuskoulutukseen liittyvät sopimusasiat, huolehtia [koulutuskorvauksista](#) ja tapauskohtaisesti [opintososiaalisista eduista](#), hankkia tietopuolista [koulutusta](#) (1) sekä tapauskohtaisesti maksaa opiskelijalle taloudellisia etuuksia. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat [työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#) toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

Käsitteen tunnus: c1705

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

187

HOKS-ohjaaja [*Työp_jari_koul_san_2019*]

hakusana: hoksaaja; hoksaajaopettaja; vastuuopettaja (2); omaopettaja

sv PUK-handledare [*PDT_kielitr_sv_01*]

en PCDP instructor (new term) [*vpunsar*]

määritelmä

koulutuksen järjestäjä edustava henkilö, jonka vastuulla on yhdessä *opiskelijan* kanssa laatia ja päivittää *ammattilliseen koulutukseen* osallistuvan opiskelijan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* [*Työp_jari_koul_san_2019*]

huomautus

HOKS-ohjaajana voi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan toimia koulutuksen järjestäjän nimeämä *opettaja*, *opinto-ohjaaja* tai tarvittaessa muu koulutuksen järjestäjän edustaja. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

Tässä luvussa määritellyt käsitteet kuvaavat *työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa* toimivien henkilöiden rooleja. Roolikäsitteillä ja niiden käsitte kuvauksilla ei oteta kantaa siihen, millaisilla tehtävänimikkeillä toimivat henkilöt rooleja hoitavat, koska tehtävänimikkeet ovat organisaatiokohtaisia ja yksi henkilö voi organisaatiokohtaisen työnkuvansa mukaisesti toimia useammassa roolissa. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1706

Käsittekaavio: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

188

<ammatillinen koulutus>

osaamisen arvioija [*AmmRef_2017*]

sv bedömare av kunnandet [*531/2017_sv_54§ + PDT_kielitr_sv_01*]

en assessor of competence [*ammatillisen_reformisan_en + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

henkilö, jonka ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* on nimennyt suorittamaan *osaamisen arvioinnin* (2) [*AmmRef_2017*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1312

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin](#) (2)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

4 Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit

4.1 Normatiivinen ohjaus

4.1.1 Säädökset

189

varhaiskasvatusoikeus [*vaka_tyoryhma_2016*]; **oikeus varhaiskasvatukseen** [*36/1973*]

sv rätt till småbarnspedagogik [*36/1973_ssu_vaka_tr-sv_03*]

en right to early childhood education and care [*minedu.fi + vaka_tr-en_03*]

määritelmä

lapsen oikeus saada *varhaiskasvatusta* [*36/1973_ssu*]

huomautus

Varhaiskasvatusoikeudesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 12 §). Jokaisella alle oppivelvollisuusikäisellä *lapsella* on oikeus saada varhaiskasvatusta. *Esiopetuksessa* olevalla

lapsella on oikeus *täydentävään varhaiskasvatukseen*. [*vaka_tr2019_2*]

Käsitteen tunnus: c953

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

190

tuntijako <perusopetus> [*oph*]; **lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot** <lukiokoulutus> [*810/2018 + teemar_26_lukio*]

sv timfördelning [*ophall_sanasto + 422/2012_sv + kielitr_po_sv_01*]

en distribution of lesson hours <perusopetus, lukiokoulutus> [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_25*]; distribution of study hours <perusopetus, lukiokoulutus> [*estrohm[S-V-E] + kielitr_lukio_en_25*]

määritelmä

valtioneuvoston asetuksella säädetty *opetukseen* (1) käytettävän ajan jakaminen eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien* opetukseen (1) sekä *oppilaanohjaukseen* tai *opinto-ohjaukseen* [*Perusopetuslaki 14§, Lukiolaki 10§, VNA 1435/2001, VNA 955/2002 + tr11 + rk + teemar_26_lukio*]

huomautus

Perusopetuksen tuntijako on säädetty valtioneuvoston asetuksessa perusopetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijaosta (422/2012). [*rk*]

Lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvistä opinnoista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa lukiokoulutuksesta (810/2018). [*teemar_26_lukio*]

Käsitteen tunnus: c278

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (timfördelning)

191

oppimäärä [*harmon + tr94*]; > **perusopetuksen oppimäärä** [*rk*]; > **lukiokoulutuksen oppimäärä** [*rk + teemar 33 lukio*]; > **oppiaineen oppimäärä** [*rk + tr84*]; > **oppimäärän laajuus (1)** <perusopetus> [*KLamberg*]

sv lärokurs [*ophall sanasto + fisv utbild ordlista + kielitr po sv 01*]; > den grundläggande utbildningens lärokurs <perusopetuksen oppimäärä> [*ophall sanasto + kielitr po sv 01*]; > gymnasiets lärokurs <lukiokoulutuksen oppimäärä> [*ophall sanasto*]; > ämneslärokurs <oppiaineen oppimäärä> [*kielitr lukio sv 03*]; > omfattning av lärokurs <oppimäärän laajuus> [*629/1998 sv/rk + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 01*]; > lärokursens omfattning <oppimäärän laajuus> [*629/1998 sv/rk + kielitr po sv 01*]

en > syllabus <kokonaisen koulutuksen oppimäärä> [*estrohm/ophall sanasto + kielitr lukio en 04*]; > primary and lower secondary education syllabus [*kielitr po en 02*]; > general upper secondary education syllabus <lukiokoulutuksen oppimäärä> [*rk + kielitr lukio en 04*]; > subject syllabus <yksittäisen oppiaineen oppimäärä> [*kielitr lukio en 04*]; > scope of syllabus <oppimäärän laajuus> [*kielitr lukio en 09*]
rather than: > basic education syllabus <perusopetuksen oppimäärä> [*ophall sanasto + 628/1998 en*]
not: course (3)

määritelmä

perusopetukseen, lukiokoulutukseen tai niiden **oppiaineeseen** kuuluvien opintojen laajuus ja sisältö [*OPH + 629/1998 + rk + teemar 04 + tr51 + teemar 28 lukio/rk + tr95*]

huomautus

perusopetuksen oppimäärä, lukiokoulutuksen oppimäärä, oppiaineen oppimäärä:

Perusopetuksessa ja **lukiokoulutuksessa** on määritelty sekä koko **koulutuksen (2)** oppimäärä että yksittäisten **oppiaineiden** oppimäärät. Perusopetuksen oppimäärästä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). Lukiokoulutuksen oppimäärästä on säädetty lukiolaissa (714/2018) ja kumotussa lukiolaissa (629/1998). Esimerkki yksittäisen oppiaineen oppimäärästä on matematiikan pitkä oppimäärä lukiokoulutuksessa. [*Kauppinen kommenttikierros + tr51 + tr68 + teemar 28 lukio*]

oppimäärän laajuus: Perusopetuslain (628/1998) mukaan **perusopetuksen** oppimäärän laajuus on yhdeksän vuotta. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvän kunkin oppiaineen ja **aineryhmän** oppimäärän laajuus ilmaistaan **vuosiviikkotunteina** (ks. valtioneuvoston asetus 422/2012). [*tr95*]
Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen ”oppimäärä” lisäksi myös käsitettä **opintojen laajuus**. [*teemar 33 lukio*]

Ammatillisessa koulutuksessa oppimäärä-käsitettä vastaa käsite **osaamisen laajuus** ja **korkeakouluissa (1)** käsite **opintojen laajuus**. [*tr23 + tr68 + tr71/rk + teemar 28 lukio*]

Course (3): Course-termiä ei tulisi käyttää oppiaineen oppimäärän englanninkielisenä vastineena. Esim. ”matematiikan pitkä oppimäärä” ilmaistaan englanniksi ”advanced mathematics syllabus” mieluummin kuin ”advanced mathematics course”. [*kielitr lukio en 24*]

basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen **perusopetus** kohdalta. [*kielitr po en 02*]

Käsitteen tunnus: c238

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: **Osaamiskokonaisuuksia, Koulutustarjonta ja opetustarjonta** ja **Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö**

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

Anu Halvari 31.3.2020: lukion englanti ok?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (gymnasiets lärokurs)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (lärokurs)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education syllabus)

192

oppivelvollisuus [*harmon*]

sv läroplikt /FI/ [*ffisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm + 1214/2020 + kielitr_po_sv_01*];

skolplikt /SE/ [*ffisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr_po_sv_01*]

en ~ compulsory education [*estrohm[S-V-E] + 628/1998_en + kielitr_po_en_01*]

not: compulsory schooling <pakollinen koulunkäynti; koulupakko> [*628/1998_en + kielitr_po_en_01*]

määritelmä

velvollisuus suorittaa kaikilta Suomessa vakituisesti asuivilta alle 18-vuotiailta henkilöiltä edellytettävää *koulutusta* (1) [*1214/2020 + tr104 + teemar_40_oppvelv*]

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan henkilön tulee oppivelvollisuuden suorittamiseksi suorittaa *perusopetuksen oppimäärä* ja siirtyä sen jälkeen suorittamaan *toisen asteen tutkintoon* tähtäävää *koulutusta* (2) tai muuta kyseisessä laissa tarkoitettua koulutusta (2). [*tr10 + tr102 + tr106*]

Toisen asteen tutkintoon tähtäävän koulutuksen (2) sijaan oppivelvollisuutta voi lain 1214/2020 mukaan suorittaa opiskelemalla esimerkiksi *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa* tai tietyissä tapauksissa *aikuisten perusopetuksessa*. [*tr102*]

Oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona lapsi täyttää seitsemän vuotta, ja päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun hän on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun *tutkinnon* taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen koulutuksen (2). [*tr102*]

compulsory education: Englannin termi compulsory education on merkitty oppivelvollisuuden lähikäsitteeksi sen vuoksi, että 'compulsory education' viittaa *koulutukseen* (1), johon on velvollisuus osallistua, eikä velvollisuuteen. Suomen käsite oppivelvollisuus ja englannin käsite compulsory education liittyvät kuitenkin samaan ilmiöön. [*kielitr_po_en_01*]

Vrt. *pidennetty oppivelvollisuus*. [*tr104*]

Skolplikt: Ruotsinruotsissa käytettävä skolplikt-käsite eroaa tässä esitetystä käsitteestä siinä, että Ruotsissa oppivelvollisuus aika on Suomea lyhyempi ja Ruotsissa oppilaalla on velvollisuus osallistua koulun järjestämään opetukseen. [*kielitr_po_sv_02*]

Käsitteen tunnus: c239

Käsitteekaaviot: *Koulutus* (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan ja *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin perusopetus>

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

193

oppivelvollinen [ev]

sv läropliktig /FI/ [*ophall_sanasto + fiv utbild ordlista + Karlsson&Westerholm + 1214/2020 + kielitr_po_sv_01 + kielitr_ammats_sv_01*]; skolpliktig /SE/ [*fiv utbild ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr_po_sv_01*]

en person within the scope of compulsory education [*kielitr_lukio_en_29*]; person of compulsory school age [*628/1998_en/rk + kielitr_lukio_en_29*]; > learner in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana> [*kielitr_po_en_01*]; > pupil in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana> [*628/1998_en + kielitr_lukio_en_29*]; > student in compulsory education <oppivelvollisuuden suorittamisen aikana> [*kielitr_lukio_en_29*]

määritelmä

henkilö, jolla on *oppivelvollisuus* [*rk + tr23 + tr66/rk*]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva 7–17-vuotias lapsi tai nuori, joka ei ole vielä suorittanut *perusopetuksen oppimäärää*. Lapsi katsotaan oppivelvollisuuslakia sovellettaessa Suomessa vakinaisesti asuvaksi, jos hänellä on kotikuntalaisia (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa. [*ev + tr23 + tr120*]

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollinen on Suomessa vakituisesti asuva henkilö siitä vuodesta lähtien, jona hän täyttää seitsemän vuotta, siihen saakka kun hän täyttää 18 vuotta tai on sitä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun *tutkinnon* taikka niitä vastaavan ahvenanmaalaisen tai ulkomaisen *koulutuksen (2)*. [*tr102*]

Skolpliktig: Ruotsinruotsissa käytettävä skolpliktig-käsite eroaa tässä esitetystä käsitteestä siinä, että Ruotsissa oppivelvollisuus aika on Suomea lyhyempi ja Ruotsissa oppilaalla on velvollisuus osallistua koulun järjestämään opetukseen. [*kielitr_po_sv_02*]

Käsitteen tunnus: c240

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läropliktig)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (child of compulsory education age)

194

esiopetusvelvollisuus (1) [*NederstromHeli*]

hakusana: velvollisuus osallistua esiopetukseen

sv plikt att delta i förskoleundervisningen [*628/1998_sv + RSuursalmi*]

en preschool education obligation [*hel.fi + vp*]

määritelmä

lapsen velvollisuus osallistua *esiopetukseen* [*NederstromHeli*]

huomautus

Lapsella on velvollisuus osallistua vuoden kestävään esiopetukseen tai *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavaan toimintaan *oppivelvollisuutta* edeltävänä vuonna. [*36/1973 + ssu + NederstromHeli*]

Perusopetuslain (628/1998, 6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös *varhaiskasvatukseen*. [*VAKA_sanasto*]

Käsitteen tunnus: c1066

Luokka: <esiopetus>

195

esiopetusvelvollisuus (2) [vaka_tyoryhma_2016 + NederstromHeli]

sv skyldighet att ordna förskoleundervisning [628/1998_sv]

en statutory duty to arrange pre-primary education [628/1998_en]; obligation to arrange pre-primary education [628/1998_en]

määritelmä

kunnan velvollisuus järjestää sen alueella asuville *lapsille esiopetusta* [628/1998 + ssu + *NederstromHeli*]

huomautus

Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta lasten *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna. Kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta myös *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä oleville lapsille sekä vuotta myöhemmin *perusopetuksensa* aloittaville lapsille.

[*NederstromHeli/rk*]

Kunta voi järjestää esiopetuspalvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta. [628/1998, ssu + *NederstromHeli*]

Käsitteen tunnus: c957

Luokka: <esiopetus>

196

koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen [tr30]

sv tidigareläggande *n* av inledandet av skolgången [628/1998_sv_27§/Karlsson&Westerholm]

en ~ start comprehensive school education one year earlier than enacted *verb* [628/1998_en]

määritelmä

perusopetuksen aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää aikaisemmaksi [tr30]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lapsella on oikeus aloittaa perusopetus vuotta säädettyä aikaisemmin, jos lapsella psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella on edellytykset suoriutua *opiskelusta*. [628/1998 + tr30]

Käsitteen tunnus: c241

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

197

koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen [oph]; koululykkäys [tr30]

hakusana: lykkääminen [tr30]

sv senareläggande *n* av inledandet av skolgången [628/1998_sv_27§/Karlsson&Westerholm]

en ~ start comprehensive school education one year later than enacted *verb* [628/1998_en/rk]

määritelmä

perusopetuksen aloittamisen siirtäminen lakisääteistä *oppivelvollisuuden* alkamisikää myöhemmäksi [tr30]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjä* voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin. [628/1998 + tr30]

Käsitteen tunnus: c242

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

4.1.2 Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja varhaiskasvatussuunnitelmat

198

varhaiskasvatussuunnitelman perusteet [[vaka tyoryhma 2016](#)]

sv grunderna för planen för småbarnspedagogik [[vaka tr-sv 02](#)]

en national core curriculum for early childhood education and care [[lophall_sanasto + minedu.fi + vaka tr-en 01 + vaka tr-en 03](#)]; national core curriculum for ECEC <lyhenteen sisältävä muoto, voi käyttää kun termi toistuu juoksevassa tekstissä> [[vaka tr-en 03](#)]

not: national curriculum guidelines on early childhood education and care (obsolete) [[vaka tr-en 01 + vaka tr-en 03](#)]

määritelmä

Opetushallituksen antama [valtakunnallinen määräys varhaiskasvatuksen](#) yhdenvertaisesta toteuttamisesta [[Vasu2017 luonnos, ssu, vaka tr 04](#)]

huomautus

Opetushallituksella on lain määräämä velvoite laatia varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (540/2018, 21 §). [[vaka tr 10, ssu](#)]

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä sisällöistä, [varhaiskasvatuksen järjestäjän](#) ja [lapsen huoltajien](#) välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä [lapsen varhaiskasvatussuunnitelman](#) sisällöstä. [[vaka tr 16](#)]

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden tehtävänä on tukea ja ohjata varhaiskasvatuksen paikallista toteuttamista ja kehittämistä. [[Vasu2017 luonnos, vaka tr 04](#)]

Käsitteen tunnus: c984

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#) ja [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

199

paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma [[vaka tyoryhma 2016](#)]

hakusana: toimintamuotokohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; yksikkökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ryhmäkohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; palveluntuottajakohtainen varhaiskasvatussuunnitelma

sv lokal plan för småbarnspedagogik [[vaka tr-sv 02](#)]

en local curriculum for early childhood education and care [[minedu.fi + vaka tr-en 03](#)]; local curriculum for ECEC [[vaka tr-en 03](#)]

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, joka tukee ja ohjaa [varhaiskasvatuksen](#) toteuttamista ja kehittämistä [varhaiskasvatuksen järjestäjän](#) toimialueella [[Vasu2017 luonnos, vaka tr 04](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestäjä laatii paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman, joka perustuu valtakunnalliseen [varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin](#) ja täydentää niitä alueellisilla ominaispiirteillä. [[Vasu2017 luonnos, vaka tr 16](#)]

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi lisäksi laatia [varhaiskasvatuksen toimintamuoto-](#), [toimipaikka-](#) tai [lapsiryhmäkohtaisia](#) suunnitelmia. Yksityinen [varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa. [[vaka tr 10 + vaka tr-sv 2022](#)]

Varhaiskasvatuksen järjestäjä voi myös laatia [varhaiskasvatuksen toimintamuoto-](#), [toimipaikka-](#) tai [lapsiryhmäkohtaisia](#) suunnitelmia. Yksityinen [varhaiskasvatuksen palveluntuottaja](#) voi myös soveltaa kunnan varhaiskasvatussuunnitelmaa. [[vaka tr 10](#)]

Käsitteen tunnus: c920

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

200

lapsen varhaiskasvatussuunnitelma [Vasu 2017 luonnos]; lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma [vaka tyoryhmä 2016]

sv barnets plan för småbarnspedagogik [vaka tr-sv_02]; barnets individuella plan för småbarnspedagogik [vaka tr-sv_02]

en individual early childhood education and care plan for a child [vasu2018 en + vaka tr-en_03 + vaka tr-en_06]; child's individual early childhood education and care plan [vasu2018 en + vaka tr-en_03 + vaka tr-en_06]; individual ECEC plan [vasu2018 en + vaka tr-en_04]
not: personal early childhood education and care plan (obsolete) [540/2018 en + vaka tr-en_03 + vaka tr-en_06]; personal ECEC plan (obsolete) [540/2018 en + vaka tr-en_04 + vaka tr-en_06]; personalised early childhood education and care plan [vaka tr-en_04]; personalised ECEC plan [vaka tr-en_04]

määritelmä

lain velvoittama varhaiskasvatussuunnitelma, johon kirjataan *lapsen* yksilöllinen *varhaiskasvatuksen* toteuttaminen *päiväkotitoiminnassa* ja *perhepäivähoidossa* [Vasu2017 luonnos, vaka tr_04]

huomautus

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan myös lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavan tuen*, tukitoimenpiteet ja niiden toteuttaminen. [vaka tr_16 + vaka tr2021_1 + vaka tr2021_4]

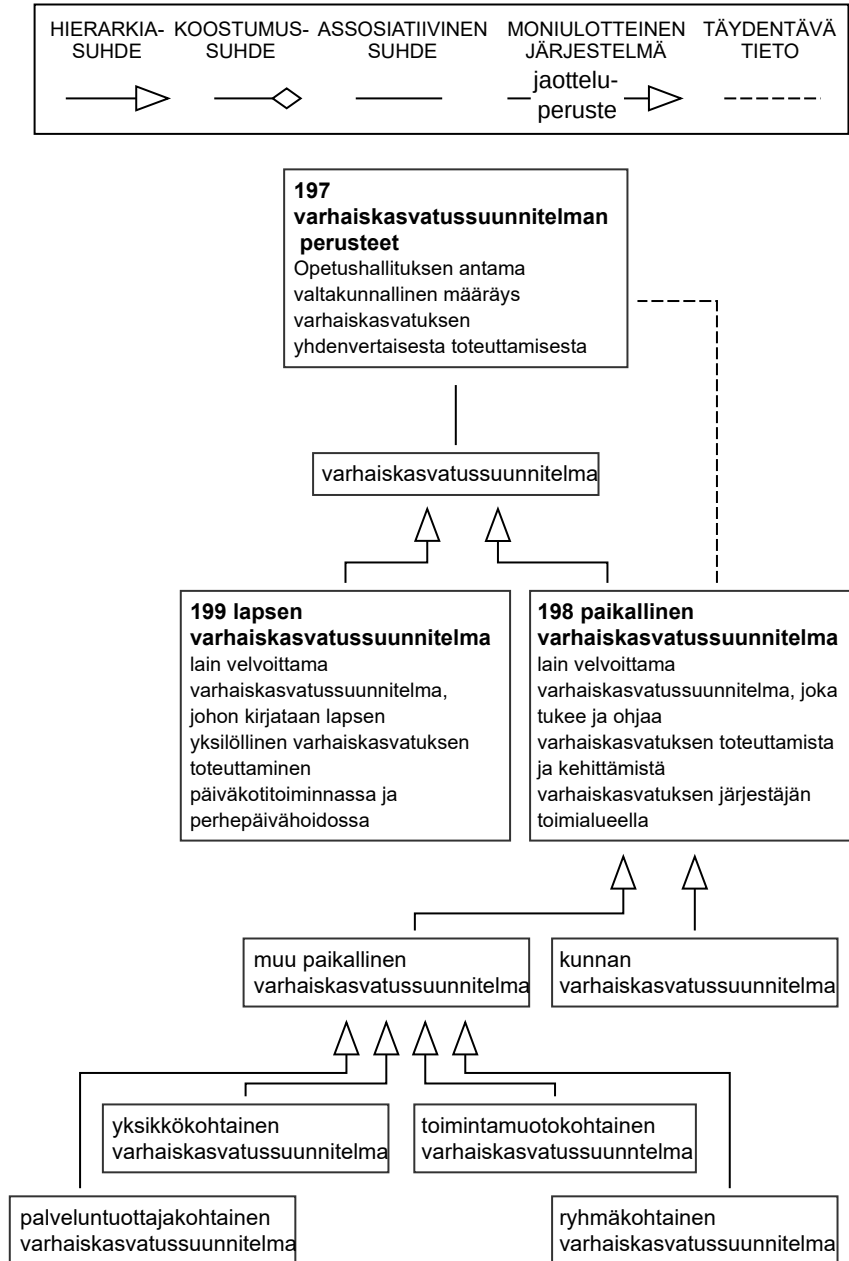
Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan yhteistyössä *varhaiskasvatushenkilöstön* ja lapsen *huoltajan* sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden kanssa. [vaka tr_16]

Käsitteen tunnus: c921

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatussuunnitelmat](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 19. Varhaiskasvatussuunnitelmat.

4.1.3 Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet

201

opetussuunnitelman perusteet *pl* [*oph + tr51*]

sv grunderna *pl* för läroplanen [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 02*]; läroplansgrunderna *pl* [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 02*]

en national core curriculum [*estrohm(ophall sanasto) + kielitr lukio en 04*]; core curriculum <lyhyempi, epätäsmällisempi muoto> [*628/1998 en + kielitr lukio en 04*]

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys *koulutuksen (1)* rakenteesta, tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä [*tr10 + pv/rk + tr21 + teemar_04 + tr50 + tr51*]

huomautus

Opetussuunnitelman perusteita ovat esimerkiksi *esiopetuksen* opetussuunnitelman perusteet, *perusopetuksen* opetussuunnitelman perusteet ja *lukiokoulutuksen* opetussuunnitelman perusteet. Lisäksi opetussuunnitelman perusteet laaditaan esimerkiksi *taiteen perusopetukselle*, *perusopetukseen valmistavalle opetukselle*, *aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukselle* ja *aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutukselle*. [*tr50 + tr51*]

Korkeakoulutuksessa ei määritellä opetussuunnitelman perusteita. [*tr11*]

Ammatillisessa koulutuksessa opetussuunnitelman perusteita vastaavaa määräystä kutsutaan *tutkinnon perusteiksi*. [*tr51*]

Opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti laaditaan *paikalliset opetussuunnitelmat*. [*tr11*]

Käsitteen tunnus: c234

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englantia kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kieliryhmälle 22.1.20189: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

202

lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet [*tr53 + tr69*]

sv grunderna *pl* för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning [*629/1998 sv/RSuursalmi + kielitr lukio sv 02*]; grunderna *pl* för gymnasieförberedande utbildning [*visma gymnasieförberedande/RSuursalmi + kielitr lukio sv 02*]

en national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education [*OPHwww + kielitr lukio en 06*]

määritelmä

opetussuunnitelman perusteet, joka koskee *lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta* [*tr50 + tr69/rk + ev*]

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteissa määritellään lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen opintojen muodostuminen, eri *oppiaineiden* ja *aineryhmien opetuksen (1)* tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä *oppilaitoksen* ja kodin yhteistyön ja *opiskelijahuollon* keskeiset periaatteet ja opetustoimeen kuuluvan opiskelijahuollon tavoitteet [*tr50/rk + ev*]

Käsite lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet oppivelvollisuuslain voimaantulon myötä 1.8.2022 alkaen, jolloin *tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen* toteuttaminen alkaa. [*tr104 + tr105*]

Käsitteen tunnus: c1327

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

203

tutkinnon perusteet *pl* [tr10]

sv grunderna *pl* för examen [fisv_utbild_ordlista]; examensgrunder *pl* [fisv_utbild_ordlista + reformordlista_2017]

en national qualification requirements [estrohm[S-V-E] + kielitr_amm_en_01]

määritelmä

Opetushallituksen antama *valtakunnallinen määräys*, joka koskee *ammattillisia tutkintoja* ja jossa määrätään ammatillisten tutkintojen *tutkintonimikkeet*, *osaamisalat*, *tutkinnon muodostuminen pakollisista tutkinnon osista* ja *valinnaisista tutkinnon osista*, *tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)*, *osaamisen laajuus osaamispisteinä* ja *osaamisen arviointi (2)* [oph(vayrynen&hypponen_ym) + tr11 + tr21 + tr22 + tr50]

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen perusteissa Opetushallitus määrää myös *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueiden laajuuden osaamispisteinä sekä sen, miltä osin *osaamisen arvioinnin (2)* *mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen* ei ole mahdollista. []

Tutkinnon perusteet -niminen määräys koski aiemmin vain ammatillista perustutkintoa; *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* puolestaan koski *näyttötutkinnon perusteet* -niminen määräys. Nämä määräykset yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi tutkinnon perusteet -nimiseksi määräykseksi. [tr50/rk]

Käsitteen tunnus: c235

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

204

(vanhentunut)

näyttötutkinnon perusteet [tr21]

sv grunderna *pl* för fristående examen [fisv_utbild_ordlista/rk]

en requirements of competence-based qualification [estrohm[S-V-E]]

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, joka koskee *ammattitutkintoa* ja *erikoisammattitutkintoa* ja jossa määritellään *näyttötutkinnon* osat, *tutkinnoissa* vaadittava ammattitaito, *ammattitaidon osoittamistavat* sekä tutkinnon yleiset *arviointikriteerit* [tr21/tr22]

huomautus

Aiempi tutkinnon perusteet -niminen määräys, joka koski *ammattillista perustutkintoa*, sekä näyttötutkinnon perusteet -niminen määräys yhdistyivät 1.8.2015 uudeksi *tutkinnon perusteet* -nimiseksi määräykseksi. Tässä yhteydessä näyttötutkinnon perusteet poistui käytöstä. [tr50/rk]

Käsitteen tunnus: c236

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

205

tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet [\[tr105\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen](#) tavoitteet, muodostuminen, koulutuksen järjestäminen sekä [oppijalle annettava palaute ja osaamisen arviointi \(2\)](#) [\[rk + tr106\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1815 [\[\]](#)

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Ensinnäkin kysymys, mitä merkitään tämän käsitteen "luokaksi", siis koulutusasteeksi/-asteiksi, joilla käsite on käytössä? OKM:n juristit ehdottivat, että OKSAan lisättäisiin uusi luokka, "oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus".

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Kuuluisiko käsite tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet muihin luokkiin kuin "oppivelvollisuuteen kuuluvaan koulutukseen"? Voiko se osalle oppijoista olla muutakin kuin oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.6.2021: Terminologi laatinut käsitteelle määritelmäluonnosta; tarkistatteko ja muokkaatte?

206

työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet [\[tr105\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään [työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) muodostuminen, [koulutuksen \(2\)](#) pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus [osaamispisteinä](#), [osaamistavoitteet \(2\)](#) ja [osaamisen arviointi \(2\)](#) [\[AmmRef_2017 + rk + tr106\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1172 [\[\]](#)

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

207

<ammatillinen koulutus>

valmentavan koulutuksen perusteet [tr53]

sv grunderna för handledande utbildning <ammatillinen koulutus>
[ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet 2015 + reformordlista 2017]; grunderna för förberedande utbildning <lukiokoulutus>
[lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet 2014]

en requirements for preparatory education and training [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

Opetushallituksen antama valtakunnallinen määräys, jossa määritellään *ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* muodostuminen, *koulutuksen (2)* pakolliset ja valinnaiset osat, koulutuksen (2) osien laajuus *osaamispisteinä, osaamistavoitteet (2)* ja *osaamisen arviointi (2)* [AmmRef 2017]

huomautus

Käsite valmentavan koulutuksen perusteet korvautuu käsitteellä *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet* 1.8.2022 alkaen. [tr105]

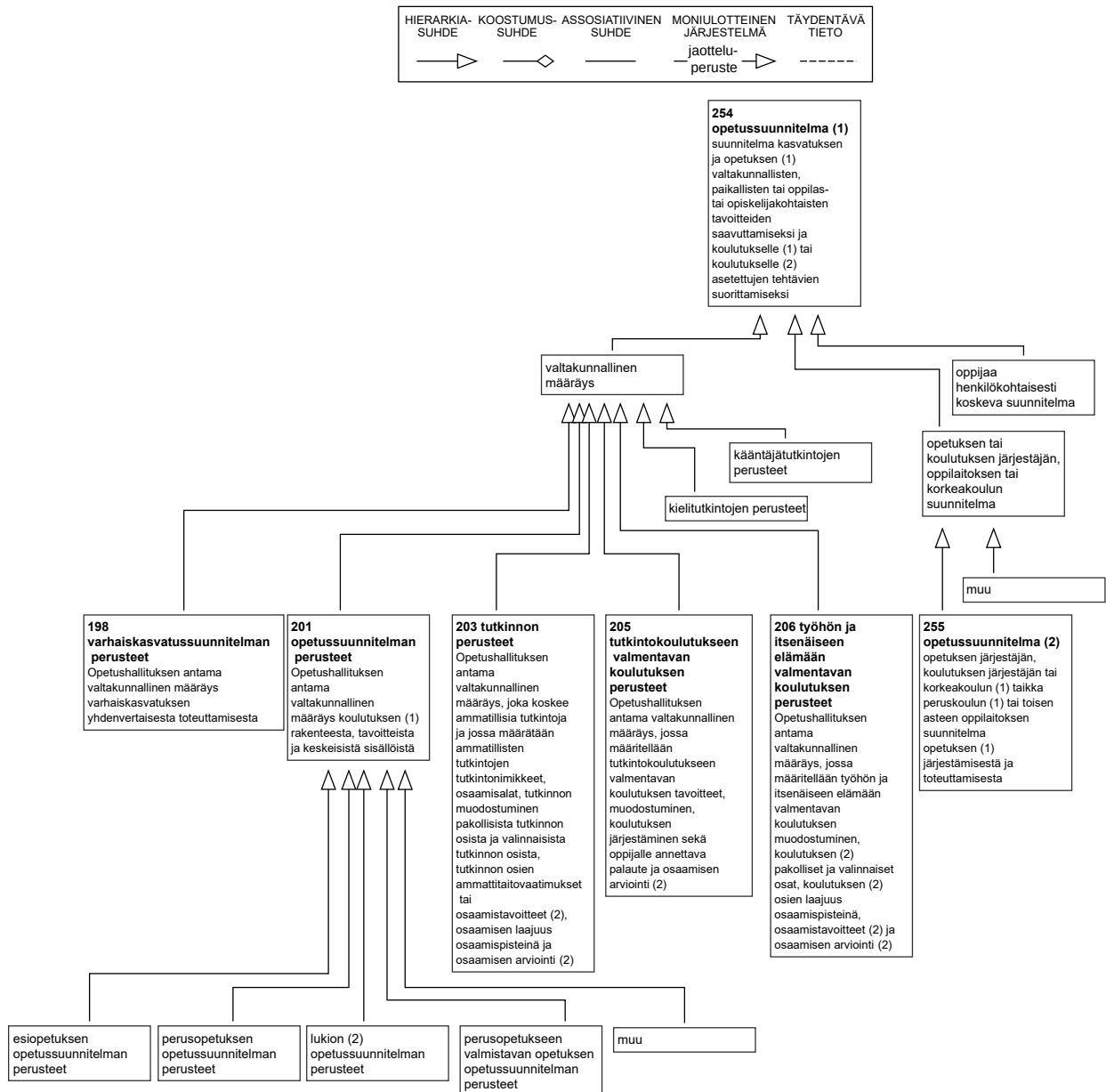
Käsitteen tunnus: c878

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Huom. VET-lain 50 § sisältää termin "koulutuksen perusteet" (ilman sanaa valmentavan). Pitäisi varmaan ottaa sanastoon?

Käsittekaavio 20. Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet.

4.2 Tutkintorakenne (1)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.5.2021: Miten tämän luvun alla olevat käsitteet kannattaisi jaotella lukuihin ja alalukuihin? Kysymys koskee ehkä lähinnä käsitteitä osaamiskokonaisuus (1), osaamiskokonaisuus (2), pieni osaamiskokonaisuus ja moduuli (2). Nämä eivät taida olla (ainakaan pelkästään) tutkintorakenteeseen liittyviä käsitteitä. Millaisen otsikon alle ne kannattaisi OKSAssa sijoittaa (luultavasti täytyy luoda uusi otsikko)? Pitäisikö esim. ennen lukua Tutkintorakenne (1) olla uusi sen kanssa samantasoinen otsikko "Osaamiskokonaisuuksia"? Sopsisiko tällainen otsikko ylätitsikon "Koulutuksen ja opetuksen sisällöt ja normit" alle?

208

tutkintorakenne (1) [*harmon/rk*]; **tutkinnon rakenne** [*rk*]; **tutkinnon muodostuminen** <ammatillinen koulutus> [*AmmRef 2017*]; **koulutuksen rakenne** [*tr9*]

sv examensstruktur [*fisv utbild ordlista + kielitr_sv*]; uppbyggnad av examen <ammatillinen koulutus> [*ophall_sanasto + kielitr_amm sv_01*]

en degree structure <korkeakoulut> [*kielitr_en_05*]; qualification structure (1) <ammatilliset tutkinnot ja korkeakoulujen erikoistumiskoulutukset> [*estrohm[S-V-E]/kielitr_en_05*]; composition of qualification <tutkinnon muodostuminen> [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

osat, joista tiettyyn *tutkintoon* johtavat tai tiettyyn *koulutukseen (2)* kuuluvat opinnot koostuvat [*rk + teemar_04*]

huomautus

Esimerkiksi *yliopistossa* suoritettavaan *korkeakoulututkintoon* johtavat opinnot voivat koostua seuraavista osista: pääaineopinnot, yleisopinnot, yhteiset opinnot, kieli- ja viestintäopinnot, sivuaineopinnot ja harjoittelu. [*VNK Korkeakoulusanasto 2005 + tr63*]

Käsitteen tunnus: c247

Luokka: <ammatillinen koulutus> <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkintorakenne](#) ja [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#)

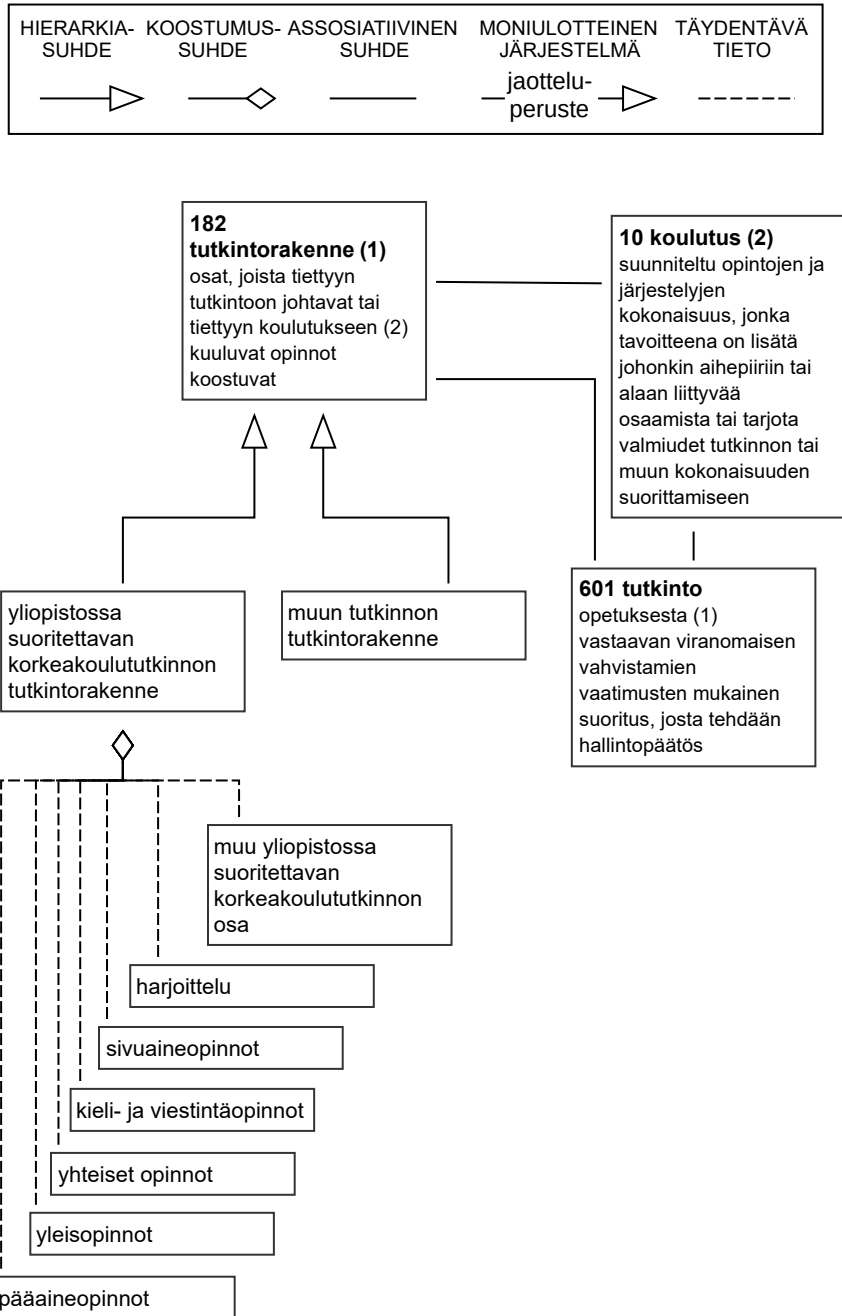
<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: OKSAssa ”tutkinnon muodostuminen” on synonyymina tutkintorakenteelle. Onko tämä näkemys ok? Ja pitääkö siis englannin termi ”composition of qualification” ottaa termien degree structure ja qualification structure synonyymiksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (uppbyggnad av examen)

Käsitekaavio 21. Tutkintorakenne.

209

pakollinen tutkinnon osa [tr9/tr23]; tutkinnon pakollinen osa [tr83]

hakusana: kaikille pakolliset tutkinnon osat

sv obligatorisk examensdel [ophall_sanasto + reformordlista 2017 + kielitr_ammats_sv_01]

en obligatory module [estrohm[ophall_sanasto]]; compulsory studies [estrohm[S-V-E]]; compulsory unit [ophall_sanasto]

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, joka kaikkien kyseistä tutkintoa suorittavien *oppijoiden* on suoritettava suorittaakseen tutkinnon [tr25/rk + tr69/rk]

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammattillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole pakollinen (tai valinnainen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla pakollinen ja toisessa valinnainen. [tr83]

Käsitteen tunnus: c248

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (obligatorisk examensdel)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (compulsory unit)

210

valinnainen tutkinnon osa [tr9/tr23]; tutkinnon valinnainen osa [tr83]

hakusana: kaikille valinnaiset tutkinnon osat

sv valbar examensdel [ophall_sanasto + reformordlista 2017 + kielitr_ammats_sv_01]; valfri examensdel [ophall_sanasto + kielitr_ammats_sv_01]

en optional module [estrohm[ophall_sanasto]]

määritelmä

sellainen osa *tutkintoa* tai *ammattillisessa koulutuksessa tutkinnon osa*, jollaisia *oppijan* on valittava suoritettaviksi tietty määrä tutkinnon muodostumissääntöjen mukaisesti [tr25/rk + tr69/rk]

huomautus

Mikään osa tutkintoa, tai ammattillisessa koulutuksessa mikään tutkinnon osa, ei itsessään ole valinnainen (tai pakollinen), vaan sama osa voi yhdessä tutkinnossa olla valinnainen ja toisessa pakollinen. [tr83]

Käsitteen tunnus: c249

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

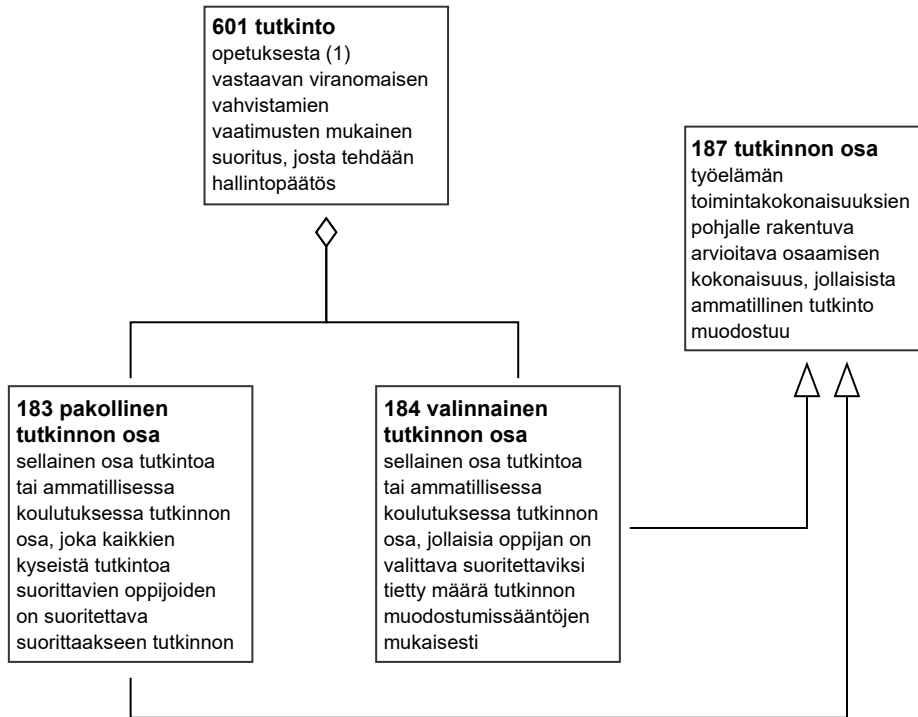
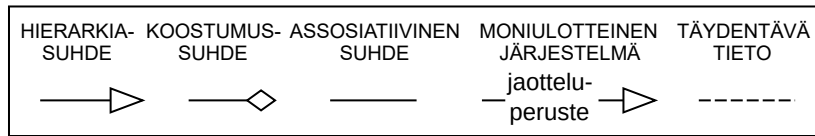
Käsittekaaviot: [Tutkinnon rakenne \(osien pakollisuuden mukaan\)](#) ja [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin ammattillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Käsitekaavio 22. Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan).

4.2.1 Eri koulutusasteille yhteisiä tutkintorakenteeseen tai opintojen rakenteeseen liittyviä käsitteitä

211

yhdistelmäopinnot <opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekieli> [tr74]

sv kombinationsstudier [391/1991 + vp]

en combination studies [https://www.sonkajarvi.fi/loader.aspx?id=ae5588bd-4bfa-411b-b90a-f7331ca17ee2 + vp]

määritelmä

toisen asteen koulutuksen opinnot, joissa *opiskelija* suorittaa sekä *ammattilliseen koulutukseen* että *lukiokoulutukseen* sisältyviä opintoja [rk + tr91]

huomautus

Yhdistelmäopinnot voivat olla tutkintotavoitteisia; opiskelijan tavoitteena voi olla suorittaa esimerkiksi sekä *ammattillinen perustutkinto* että *ylioppilastutkinto* (ks. *kaksoistutkinto*) tai nk. kolmoistutkinto eli yhdistelmä, johon kuuluu *ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* lisäksi lukiokoulutuksen *oppimäärä*. [rk + tr91]

Yhdistelmäopintoja voi kuitenkin suorittaa myös opiskelija, jonka tavoitteena on vain yhden *tutkinnon*, esimerkiksi ammatillisen perustutkinnon, suorittaminen. Ammatilliseen perustutkintoon sisältyvien opintojen lisäksi opiskelija voi suorittaa yhden tai useamman *opintojakson* verran lukiokoulutukseen sisältyviä opintoja. [rk + tr91]

termi yhdistelmäopinnot: Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö mahdollistaa tässä tarkoitettujen opintojen suorittamisen, mutta termiä yhdistelmäopinnot ei ole lainsäädännössä käytetty. Termi yhdistelmäopinnot on käytössä opetus- ja koulutusalan yleis- ja puhekielessä. [tr78]

Käsitteen tunnus: c1518

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

212

osaamiskokonaisuus (1) [jatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr104]

sv []

en []

määritelmä

opinnoista tai hankituista *osaamisista* muodostuva kokonaisuus [jatk_opp_sanastoproj_20_21]

huomautus

Tässä määritelty käsite osaamiskokonaisuus (1) on sisällöltään geneerinen ja lähellä yleiskieltä. Käsitettä käytetään muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla; opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla sovelletaan useammin kansalliseen *tutkintojen* viitekehykseen liittyvää käsitettä *osaamiskokonaisuus (2)*. [jatk_opp_sanastoproj_20_21]

Käsite osaamiskokonaisuus (1) kattaa laajat, vakiintuneet opintojen kokonaisuudet, kuten *osaamiskokonaisuus (2)*; suppeammat kokonaisuudet, kuten *opintokokonaisuus (2)*, *opintojakso* ja *moduuli (2)*; ja esimerkiksi sellaiset vakiintumattomat kokonaisuudet, jotka on muodostettu johonkin osaamistarpeeseen vastaamiseksi vaikkapa usean eri *korkeakoulun (1)* tarjoamien opintokokonaisuuksien (2) osista. [jatk_opp_sanastoproj_20_21]

Käsitteen tunnus: c648 []

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 20.8.2021: Tämä Jatkuvan oppimisen sanastossa määritelty käsite sovittiin lisättäväksi OKSAan. Terminologi luonnostellut käsitteelle määritelmää ja huomautuksia, ja osaamiskokonaisuudet-työryhmä kommentoi näitä kesäkuussa. Ovatko nyt ok?

213

<tutkintojärjestelmä>

osaamiskokonaisuus (2) [jatk opp sanastoproj 20 21]

sv []

en []

määritelmä

tutkinto, *koulutuksen (1) oppimäärä* taikka tutkintoon rinnastettava tai muutoin laaja *osaamiskokonaisuus (1)*, jonka *osaamistavoitteista (1)* säädetään laissa tai säädetään tai määrätään lain nojalla ja joka on sijoitettu kansalliseen osaamisen tasoa kuvaavaan viitekehykseen [jatk opp sanastoproj 20 21 + rk]

huomautus

Tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä annettua lakia (93/2017) sovelletaan tutkintoihin, *oppimääriin* ja niihin rinnastettaviin laajoihin osaamiskokonaisuuksiin (1), joista säädetään seuraavissa laeissa ja niiden nojalla annetuissa asetuksissa:

- 1) perusopetuslaki (628/1998);
- 2) lukiolaki (714/2018);
- 3) ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017);
- 4) tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettu laki (1215/2020);
- 5) ammattikorkeakoululaki (932/2014);
- 6) yliopistolaki (558/2009);
- 7) Maanpuolustuskorkeakoulusta annettu laki (1121/2008);
- 8) Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksesta annettu laki (1316/2006);
- 9) Poliisiammattikorkeakoulusta annettu laki (1164/2013); ja
- 10) Pelastusopistosta annettu laki (607/2006). [jatk opp sanastoproj 20 21]

Laissa 93/2017 tarkoitetut tutkinnot, oppimäärät ja muut laajat osaamiskokonaisuudet (1) jaotellaan niiden edellyttämän *osaamisen* perusteella kahdeksaan vaativuustasoon niin kutsutussa tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksessä.

[jatk opp sanastoproj 20 21]

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen on sijoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan ja muiden hallinnonalojen lainsäädännössä määritellyt tutkinnot ja oppimäärät. Tutkintojen ja oppimäärien lisäksi viitekehykseen on sijoitettu myös erikoislääkärin ja erikoishammaslääkärin koulutukset sekä muutamia muita *tutkintojärjestelmän* ulkopuolella olevia laajoja osaamiskokonaisuuksia eri hallinnonaloilta. Viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla niin sanottujen säänneltyjen ammattien kelpoisuus- tai pätevyysvaatimuksena olevia opintokokonaisuuksia tai sellaisia vakiintuneita, yleisesti tunnettuja ja laajasti suoritettuja osaamiskokonaisuuksia, joiden kautta täydennetään, päivitetään tai laajennetaan aiemmin suoritettua tutkintoa tai muuta osaamista tai jotka valmistavat *tutkintokoulutukseen* tai työelämään. [jatk opp sanastoproj 20 21]

Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehykseen sijoitettavien osaamiskokonaisuuksien tulee olla tutkintoihin rinnastettavia tai muutoin laajoja osaamiskokonaisuuksia (1) siten, että niiden vähimmäislaajuus on lähtökohtaisesti 30 *osaamispistettä* tai *opintopistettä (2)*. Muiden kriteerien täytyessä ja perustellusta syystä myös vähintään 20 osaamis- tai opintopisteen laajuisia kokonaisuuksia voidaan esittää sijoitettavaksi viitekehykseen. [jatk opp sanastoproj 20 21]

Käsitteen tunnus: c76

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 2.9.2021: Ovatko käsitteen tiedot nyt ok OKSA-jaoksen puolesta?

214

pieni osaamiskokonaisuus [[tr103](#) + [teemar_49_oskok](#) + [teemar_51_oskok](#)]; **piensuoritus**

(uudistermi) [[teemar_49_oskok](#) + [teemar_51_oskok](#)]

mieluummin kuin: mikrosuoritus [[teemar_42](#) + [teemar_46_oskok](#)]

ei: mikromeriitti [[TTuhkanen](#) + [teemar_46_oskok](#)]; mikrotutkinto [[COM/2021/770_fi](#) + [teemar_46_oskok](#)]

hakusana: lyhyt oppimissisältö [[teemar_51_oskok](#)]; mikro-oppiminen [[teemar_51_oskok](#)]; pieni tietopala [[teemar_51_oskok](#)]

sv micro merit (1) [[teemar_46_oskok](#)]

en micro-credential (1) [[COM/2021/770](#) + [tr103](#)]

search term: micro learning content [[teemar_51_oskok](#)]; micro learning [[teemar_51_oskok](#)]

määritelmä

pieni määrä opintoja tai hankittua osaamista, johon liittyvät [osaamistavoitteet](#) (1) on kuvattu, jonka laajuus on määritetty, joka on arvioitu (ks. [arviointi](#) (2)) luotettavasti ja josta annetaan [oppijan](#) omistuksessa ja hänen jaettavissaan oleva, sähköisesti hyödynnettävissä oleva [todistus](#) (1) [[teemar_39](#) + [teemar_41](#) + [MICROBOL_2022](#) + [teemar_46_oskok](#) + [teemar_49_oskok](#) + [teemar_50_oskok](#) + [teemar_51_oskok](#)]

huomautus

Määritelmä perustuu EU:n neuvoston suosituksen eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi (14.6.2022).

Neuvoston suosituksen mukaan termillä micro credential viitataan myös [todistukseen pienestä osaamiskokonaisuudesta](#). [[teemar_51_oskok](#)]

Määritelmä on yhteensopiva eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) asiakirjan Common Framework for Micro-credentials in the EHEA (maaliskuu 2022) kanssa. [[COM/2021/770](#) + [teemar_46_oskok](#)]

EU:n neuvoston näkökulmasta pieniä osaamiskokonaisuuksia voi tarjota mikä hyvänsä toimija, esimerkiksi koulutusalan toimija, julkisen hallinnon tai elinkeinoelämän organisaatio, työmarkkinajärjestö tai kansalaisjärjestö. [[COM/2021/770_fi](#)]

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) näkökulmasta

- pienet osaamiskokonaisuudet ovat [korkeakoulujen](#) (1) tarjoamia tai niiden tunnustamia [[teemar_39](#)]

- pienen osaamiskokonaisuuden laajuuden täytyy olla välillä 1–59 (ECTS-mitoituksen mukaista) [opintopistettä](#) (2) [[teemar_41](#)]

- pienillä osaamiskokonaisuuksilla tulee olla EHEA-viitekehykseen perustuvassa kansallisessa viitekehvyssä (QF-EHEA) määritellyt [osaamistavoitteet](#) (1) sekä ECTS-järjestelmän mukaisina [opintopisteinä](#) määritetty mitoitus

- pienten osaamiskokonaisuuksien tulee olla arvioituja (ks. [arviointi](#) (2)) ja

- pienten osaamiskokonaisuuksien laadunvarmistuksen tulee olla eurooppalaisten korkeakoulutuksen laadunvarmistusstandardien ja -ohjeiden (ESG) mukaista. [[teemar_39](#)]

Korkeakoulujen (1) [opintokokonaisuudet](#) (2), [moduulit](#) (2) ja [ammattillisen koulutuksen tutkinnon osat](#) voivat olla pieniä osaamiskokonaisuuksia, mutta kaikki niistä eivät ole, koska niistä ei anneta määritelmässä mainitut kriteerit täyttäviä [todistuksia](#) (1). [[teemar_49_oskok](#)]

Suomessa [korkeakoulujen](#) (1) tarjoamia pieniä osaamiskokonaisuuksia voivat olla esimerkiksi [tutkintokoulutukseen](#) kuuluvat [opintokokonaisuudet](#) (2) ja [opintojaksot](#) sekä [erikoistumiskoulutukset](#), [avoimen korkeakouluopetuksen](#) opinnot, [täydennyskoulutuksena](#) suoritettavat opintokokonaisuudet (2) sekä maksullinen täydennyskoulutus. [[teemar_39](#) + [teemar_50_oskok](#)]

Kaikkia [korkeakoulujen](#) (1) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää [moduuleina](#) (2), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä. [[teemar_42](#)]

Pienissä osaamiskokonaisuuksissa voidaan hyödyntää esimerkiksi lyhyitä oppimissisältöjä (engl. micro learning content) tai mikro-oppimista (engl. micro learning). [[teemar_51_oskok](#)]

mikrotutkinto: Eräiden EU-tekstilunnonsten suomenkielisissä käänöksissä on käytetty termiä mikrotutkinto, mutta sen käyttöä ei suositella muissa yhteyksissä, sillä pieni osaamiskokonaisuus ei ole [tutkinto](#). [[teemar_46_oskok](#) + [rk](#)]

Käsitteen tunnus: c1795

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 23.4.2021: myös opetushallinnon ulkopuoliset tahot tulevat tuottamaan näitä, siinä mielessä jatkuvan oppimisen sanasto olisi oikea paikka tämän työstämiselle – tosin tämä käsite on toistaiseksi rajattu pois jatkuvan oppimisen sanastosta. Voidaan valmistella myös OKSAn puolella ja pyytää sitten kommentit jatkuvan oppimisen sanastosta.

OKSA-jaos 23.4.2021: valmistellaan tätä käsitettä OKSA-jaoksen kokousten välillä. Ilmari kutsuu koolle kokouksen, johon voisivat osallistua ainakin Jonna Korhonen, Annika Bussman, Kirsi Heinivirta, Riina Kosunen.

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 24.5.2021: KOM-näkökulma on kaikki koulutusasteet ja myös yksityiset koulutuksen järjestäjät kattava. EHEA-määritelmä korkeakoulujen. OKSAssa (ainakin aluksi) lähtökohtana EHEA-määritelmä; KOM-näkökulma huomautuksiin (mahdollisesti myöhemmässä vaiheessa).

OKSA-jaos 11.6.2021: Määritelmän korkeakoulunäkökulmaa tulee laajentaa. Kun pientyöryhmä saanut ehdotuksensa valmiiksi, pyydetään kommentit muilta koulutusasteilta.

OKSA-jaos 11.6.2021: huomautuksissa ei näy esim. jatkuvan oppimisen näkökulma, joten kommenttipyyntöön olisi hyvä saada saatesanat, jotka liittävät käsitteet siihen. Aikataulu olisi pientyöryhmän seuraavan kokouksen jälkeen eli mahdollisesti elokuussa/syyskuussa.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2021: Määritelmän ja huomautusten näkökulma (korkeakoulut) vaikuttaa suppealta; toivottavasti sitä laajennetaan.

Totti T. osaamiskokonaisuudet-työryhmälle 18.6.2021: Jospa pyrimme ensin tuottamaan pienestä osaamiskokonaisuudesta suht' ilmaisuvoimaisen ja selvärajaisen korkeakoulukäsitteen. Myöhemmin sitä voidaan säätää geneerisemmäksi tai sen rinnalle voidaan perustaa pieni osaamiskokonaisuus (2), joka on ei-tutkintotavoitteisen ja ei-lakisäätöisen koulutustoiminnan tarpeisiin soveltuva.

Komission aloite:

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=89&newsId=10118&furtherNews=yes>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0770>

Definitions 5.

For the purposes of this Recommendation, the following definitions apply:

(a) 'Micro-credential' means the record of the learning outcomes that a learner has acquired following a small volume of learning. These learning outcomes have been assessed against transparent and clearly defined standards. Courses leading to micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Micro-credentials are owned by the learner, can be shared and are portable. They may be standalone or combined into larger credentials. They are underpinned by quality assurance following agreed standards in the relevant sector or area of activity.

(b) 'Providers of micro-credentials' means any actor, including education and training institutions and organisations, social partners (i.e. organisations representing workers and employers), employers and industry, civil society organisations and national authorities, designing, delivering and issuing microcredentials for formal, non-formal and informal learning.

EHEA/MICROBOL 3/2022: A micro-credential is a certified small volume of learning. Micro-credentials are designed to provide the learner with specific knowledge, skills, and competences that respond to societal, personal, cultural or labour market needs. Credentials are owned by the learner, are portable and may be combined into larger credentials or qualifications. Micro-credentials can be earned before, during and after higher education degree programmes and as a new way to certify competences acquired earlier in life

https://microcredentials.eu/wp-content/uploads/sites/20/2022/03/Micro-credentials_Framework_final-1.pdf

215

todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta [teemar_41 + TTuhkanen + rk + teemar_51_ oskok];
mikrotodiste [teemar_42]

sv micro merit (2) [teemar_46_ oskok]

en micro-credential (2) [teemar_51_ oskok]

määritelmä

asiakirja, joka todistaa, että *oppija* on hyväksytysti suorittanut *pienen osaamiskokonaisuuden* [rk + teemar_42 + rk]

huomautus

EU:n neuvoston suosituksen (suositus eurooppalaisesta lähestymistavasta pieniin osaamiskokonaisuuksiin elinikäisen oppimisen ja työllistyvyyden tukemiseksi, 14.6.2022) mukaisesti todistuksesta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot:

- (1) oppijan tunnistetiedot,
- (2) pienen osaamiskokonaisuuden nimi,
- (3) myöntäjän maa/alue,
- (4) myöntävä elin,
- (5) myöntämispäivä,
- (6) oppimistulokset,
- (7) oppimistulosten saavuttamisen edellyttämä ohjeellinen työmäärä (mahdollisuuksien mukaan eurooppalaisessa opintasuoritusten ja arvosanojen siirto- ja kertymisjärjestelmässä),
- (8) pieneen osaamiskokonaisuuteen johtavan oppimiskokemuksen taso (ja tarvittaessa sykli) (eurooppalainen tutkintojen viitekehys, eurooppalaisen korkeakoulutusalueen tutkintojen viitekehys) tapauksen mukaan,
- (9) arvioinnin tyyppi,
- (10) oppimiseen osallistumisen muoto ja
- (11) pienen osaamiskokonaisuuden perustana käytetyn laadunvarmistuksen tyyppi. [teemar_41]

Eurooppalaisen korkeakoulutusalueen (EHEA) asiakirjan Common Framework for Micro-credentials in the EHEA (maaliskuu 2022) määrittelyn mukaisesti todistuksen tulee sisältää mm. seuraavat tiedot:

- oppija
- pieni osaamiskokonaisuus (nimi, päivämäärä, aitoustodiste)
- taso, jolle osaamiskokonaisuus kuuluu tutkintojen viitekehyksessä
- pääsyvaatimukset
- myöntäjä
- tieto oppimisesta (oppimistulokset, työmäärä, arviointi, laadunvarmistus)
- osallistumismuoto. [teemar_41]

Käsitteen tunnus: c1816 []

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 1.7.2021: Pohdin, kannattaisiko tämä käsite määritellä erillään *pieni osaamiskokonaisuus* -käsitteestä. --

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmä 25.8.2021: Pohdittiin, kannattaako tätä pitää erillisenä käsitteenään vai yhdistää käsitteeseen pieni osaamiskokonaisuus. Kumpaakin näkökulmaa käsitteeseen on kyllä tarvittu, mutta olisi myös mahdollista sisällyttää tämän käsitteen tiedot vain pienen osaamiskokonaisuuden huomautukseen (joskin huomautusteksteistä tulisi tällöin hyvin pitkät). Pidetään erillisinä käsitteinä toistaiseksi, voidaan tarvittaessa yhdistää myöhemmin.

Terminologin kysymys osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmälle 23.3.2022: Erotetaanko pienestä osaamiskokonaisuudesta tämä todistuspuoli erilliseksi käsitteeksi? Komissio tuntuu omissa teksteissään ajattelevan, että micro-credential on nimenomaan tämä todistuspuoli.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.8.2022: Tarvitaanko tämä käsite määritellä OKSAssa käsitteestä piensuoritus erillään vai jätetäänkö pois? Todistus-käsittekaavioon tämä voidaan kyllä merkitä nk. apukäsitteeksi, vaikkei käsitettä erikseen määriteltäisi.

216

opintojakso <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö> [*harmon*]; **oppimisjakso** <vapaa sivistystyön oppijan näkökulma> [*tr37 + KLahde + PDT hanke 2018 19*]; **opetusjakso** <vapaa sivistystyön opettajan näkökulma> [*tr37 + KLahde + PDT hanke 2018 19*]; **kurssi (2)** <vapaa sivistystyö> [*KLahde*]; ~ **kurssi (3)** <korkeakoulut> [*tr26*]

sv studieavsnitt *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut> [*ophall sanasto + kielitr sv + 714/2018 + LOPS 2019 + kielitr lukio sv 04*]; studieperiod <ammattillinen koulutus> [*ophall sanasto + kielitr sv + + kielitr ammat sv 01*]; studiekurs [*ophall sanasto*]; ~ kurs (2) [*tr26/rk + kielitr sv*]

en study unit <lukiokoulutus, korkeakoulut> [*estrohms-V-E*] + *kielitr en 04 + kielitr en 23 + kielitr lukio en 17*; < course (1) > <korkeakoulut; sekä opintojaksosta että opintojakson toteutuksesta> [*estrohms + kielitr en 04 + kielitr en 23*]
search term: course unit [*kielitr en 23*]

määritelmä

tiettyä opiskeltavaa kokonaisuutta, *osaamisen* alaa, aihetta tai sisältöä käsittelevä, erikseen suoritettavissa oleva opintojen osa [*tr37 + teemar 29 lukio + tr91*]

huomautus

Yhden opintojakson voi usein suorittaa eri tavoilla (esim. luennoille osallistuminen, kirjatentti, *työharjoittelu*, osaamisen tunnustaminen). [*tr37*]

Opintojaksojen laajuus vaihtelee. Kuitenkin esimerkiksi korkeakouluopinnot rakentuvat useimmiten niin, että *opiskelija* suorittaa muutamaa opintojaksoa rinnakkain, ja kunkin opintojakson laajuus on vaikkapa 2–7 opintopistettä. [*teemar 38 kk*]

Koulutuksen järjestäjän tai *korkeakoulun (1)* näkökulmasta opintojakso on opintojen järjestämisen yksikkö. [*tr26*]

Opintojakso voidaan muodostaa pienemmistä osista, *moduuleista (2)*: esimerkiksi aloittava moduuli (kuten aloitusluento), ydinsisältömoduuli, syventävästi käsittelevä moduuli ja päättävä moduuli (kuten loppotentti). [*teemar 39*]

opintojakso / kurssi lukiokoulutuksessa: *Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden 2019* mukaisesti lukiokoulutuksen *pakolliset opinnot* ja *valtakunnalliset valinnaiset opinnot* on jäsennelly entisten *kurssien (1)* sijaan opintopistemäärältään eri laajuisiksi *moduuleiksi*, joista paikallisesti rakennetaan *oppiaineiden* omia tai oppiaineiden yhteisiä opintojaksoja. [*teemar 28 lukio*]

- Lukiolain (714/2018) mukaisesti lukio-opinnot myös arvioidaan (ks. *arviointi (2)*) opintojaksoittain. [*teemar 18 lukio + teemar 20 lukio*]

- Lukiokoulutuksessa *koulutuksen järjestäjä* päättää, minkä laajuisina opintojaksoina opinnot tarjotaan *opiskelijalle*. Koulutuksen järjestäjän tulee kuitenkin tarjota opiskelijalle mahdollisuus suorittaa valtakunnallisia valinnaisia opintoja kahden *opintopisteen (1)* laajuisina opintojaksoina. Opintojaksoina voidaan tarjota myös *lukiodiplomeja* ja muita valinnaisia opintoja koulutuksen järjestäjän *opetussuunnitelmassaan (2)* päättämällä tavalla. [*teemar 28 lukio*]

opintojakso / kurssi yliopistoissa: Useissa *yliopistoissa* käsitteiden opintojakso ja kurssi välille tehdään ero, ja lisäksi käsite kurssi voidaan määritellä kahdella eri tavalla: [*teemar 16 + TTuhkanen 20210629*]

- Yleensä 'opintojakso' ajatellaan abstraktimmaksi rakennekäsitteeksi, johon liittyvät pysyväluonteiset tiedot, kuten laajuus, sisältö ja *osaamistavoitteet (1)*. [*teemar 16 + TTuhkanen 20210629*]

- 'Kurssilla' puolestaan tarkoitetaan yleensä opintojakson toteutusta, johon liittyvät vaihtuvaluonteiset tiedot, kuten aika ja paikka sekä mahdollisesti *opetusmuoto* ja suoritustapa. Yhdestä opintojaksosta voi siis olla eri vuosina samanlaisia tai toisistaan hiukan poikkeavia toteutuksia, kursseja. [*teemar 16 + TTuhkanen 20210629*]

- Joissakin yliopistoissa 'kurssilla' viitataan rajatunmin vain niihin 'opintojakson' suoritustapoihin, joissa *opiskelija* osallistuu *lähiopetukseen* (kuten luennoille tai harjoituksiin). Muita opintojakson suoritustapoja voivat tällöin olla esimerkiksi itsenäinen opiskelu, esseen kirjoittaminen ja kirjatenttiin osallistuminen. [*teemar 16 + TTuhkanen 20210629*]

study unit / course (1): Englanniksi korkeakoulujen (1) opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää joko termiä study unit tai course (1). Opintojakson toteutus -käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit ja myös termillä course. [*kielitr en 23*]

Vrt. *opintokokonaisuus (1)*, *opintokokonaisuus (2)*, *moduuli (2)*. []

Käsitteen tunnus: c264

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#), [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#), [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#) ja [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammatillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle (erityisesti korkeakouluille?) 8.12.2017: Pitäisikö OKSAssa olla "opintojakson toteutus" (engl. mahdollisesti "course unit") omana käsitteenään? Vrt. käsitteet [koulutus \(2\)](#) ja [koulutuksen toteutus](#).

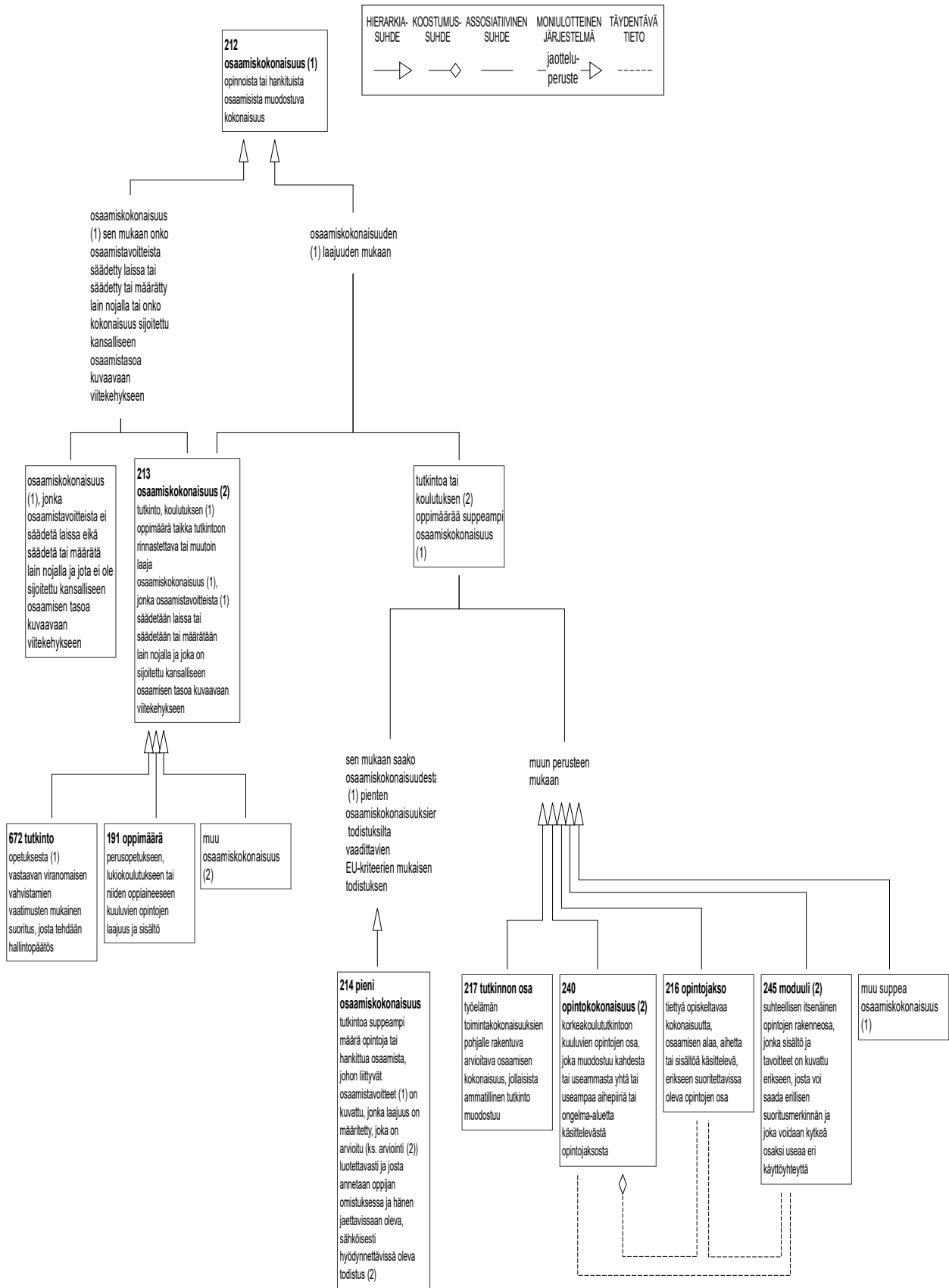
Terminologin kysymys osaaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmälle 24.5.2021: Lisätty huomautus, jossa puhutaan mahdollisuudesta muodostaa opintojakso moduuleista. Onko ok näin, miten muokataan?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (studieperiod; studiekurs; studieavsnitt)

Tampereen yliopiston kommentti OKSA-jaokselle ja OKSAn korkeakoulujen englannin työryhmälle 11.8.2022: OKSA-sanaston 'opintojakso' -termin kuvausta päivitettäessä on englanninkieliseksi käännökseksi kuvattu study unit. Tässä yhteydessä korkeakouluissa käytetty course unit on jäänyt opintojakso -termin käännöksestä pois, ja on löydettävissä tällä hetkellä vain 'opintojakso (ECTS-termi)' -kuvauksen yhteydestä. ECTS User's Guide (2015) toimii edelleen korkeakoulujen kansainvälisessä yhteistyössä tärkeänä lähteenä ja siinä *course unit* on *komponentti, jolle määritellään osaamistavoitteet ja jolla on rooli osana tutkintorakennetta*. Opintojakson rinnakkaisena käännökseenä study unit -termin lisäksi olisi tämän vuoksi jatkossakin korkeakouluissa hyvä pystyä käyttämään vakiintuneen tavan mukaisesti course unit -termiä. (Nyt kun OKSA:n kuvauksessa course unit on yhdistetty esimerkkinä opintojakson toteutuksen käännökseen, jää tämä merkittävä yhteys tutkintorakenteeseen puuttumaan. Opintojakson toteutuksesta käytettävät englanninkieliset termit ovat usein varsin teknisluonteisia, joten tähän ei ole yhtä luontevaa käännöstä (esim. course instance schema.org:n skeemassa). Usein tämä nimeäminen ei näy loppukäyttäjälle, kun esitetään esimerkiksi tietyn lukuvuoden toteutukset nimitietoineen opintojakson yhteydessä.) -Sami Hautakangas, erityisasiantuntija, Tampereen yliopisto

-- **Totti Tuhkasan kysymys terminologille ja OKSA-jaokselle 11.8.2022:** Voisimmeko valmistella ja saattaa tämän muutoksen nyt syksyn aikana OKSAan ja sen seuraavaan julkaistavaan laitokseen?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (Totti ja Ilmari) 12.8.2022: Mikä ero on käsitteillä opintojakso ja opintojakson toteutus? Riittääkö, että OKSAssa on määritelty vain opintojakso? Huomautuksessa on sanottu: "Englanniksi korkeakoulujen opintojakso-käsitteen vastineena voi käyttää joko termiä study unit tai course (1). Opintojakson toteutus -käsitteeseen puolestaan voidaan viitata englanniksi esimerkiksi termillä course unit ja myös termillä course". Onko mielestänne järkeenkäypää, että termit study unit ja course viittaavat opintojaksoon ja termit course ja course unit opintojakson toteutukseen? Vai pitääkö opintojaksolle ottaa vastineeksi study unit, course ja course unit??

Käsittekaavio 23. Osaamiskokonaisuuksia.

4.2.2 Ammatillisten tutkintojen rakenne

217

<ammatillinen koulutus>

tutkinnon osa [tr10]

sv del av examen [internetlahteita/rk + mp]; examensdel [OPH_verkkosivut + reformordlista_2017]

en qualification unit [kielitr amm en 01]; unit (2) <lyhyempi muoto ja EU-yhteyksissä käytettävä termi>

[kielitr amm en 01]; module (1) <koulutuksen alan yleiskielessä> [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr amm en 02]

not: subunit [estrohm[S-V-E] + kielitr amm en 02]

määritelmä

työelämän toimintakokonaisuuksien pohjalle rakentuva arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *ammatillinen tutkinto* muodostuu [tr25 + tr53 + AmmRef_2017]

huomautus

Sanaliittoa ”tutkinnon osa” käytetään eri koulutussektoreilla, mutta *ammatillisessa koulutuksessa* termi esiintyy *tutkinnon perusteissa* ja kyseessä on yo. tavalla määriteltävissä oleva käsite. [tr10 + rk + tr29 + tr58]

Ammatillisessa koulutuksessa tutkinnon osia ovat *ammatillinen tutkinnon osa* ja *yhteinen tutkinnon osa*. [tr10 + rk + tr21 + tr25 + tr53 + tr58 + teemar_14] Ammatilliset tutkinnon osat puolestaan jakautuvat *pakollisiin tutkinnon osiin* ja *valinnaisiin tutkinnon osiin*. [tr70/rk + teemar_14]

Ammatillisessa koulutuksessa kukin tutkinnon osa suoritetaan siten, että *opiskelija* osoittaa osaamisen (ks. *osaamisen osoittaminen*) *näytössä* tai siten, että opiskelijan osaaminen tunnustetaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) lainsäädännössä tarkemmin määritellyllä tavalla. [SRasku]

Korkeakouluissa (1) ammatillisen koulutuksen tutkinnon osa -käsitettä vastaa usein käsite *opintokokonaisuus* (2). Tietojärjestelmissä sekä ammatillisen koulutuksen tutkinnon osia että korkeakoulujen (1) opintokokonaisuuksia (2) pidetään yhdyntyyppisinä *koulutuksina* (2).

Ammatillisesta koulutuksesta poiketen korkeakouluja (1) koskevat säännökset eivät kuitenkaan määrittele käsitettä tutkinnon osa. Korkeakouluissa (1) tutkinnon osalla voidaan siis tarkoittaa periaatteessa mitä tahansa tutkintoa itseään pienempää osaa, eli käytännössä opintokokonaisuutta tai myös yksittäistä *opintojaksoa*. [tr21 + tr58 + teemar_19_kk]

Ks. *arviointi* (1). [rk]

Vrt. käsite *valmentavan koulutuksen osa*. []

Käsitteen tunnus: c250

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä, Kasvatus, opetus ja koulutus, Tutkinnon rakenne (osien pakollisuuden mukaan), Osaamiskokonaisuuksia, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Koulutustarjonta ja opetustarjonta, Osaamistavoitteet, Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä ja Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kieliryhmälle 8.1.2020: OKSAssa on ”tutkinnon osan” alakäsitteiden (”ammatillinen tutkinnon osa”, ”yhteinen tutkinnon osa”) englannin vastineissa on käytetty sanaa ”unit”. Tulisiko myös tutkinnon osa -yläkäsitteen kohdalla käyttää pelkästään tuota unit-termimuotoa? OKSAssa on tutkinnon osan kohdalla ollut synonyymeina myös ”module” ja ”subunit”. Poistetaanko nämä, vai merkitään epäsuositettaviksi tms.? Viittaavatko module ja subunit samaan vai eri käsitteeseen kuin unit; onko esim. subunit ”tutkinnon osan osa”?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitää mielestäni lisätä sana preparatory. Ei toimi lain käännöksessä ilman sitä. ks esim. 50 § VET-laissa, ehdotus: Valmentavan koulutuksen osa on suoritettu... A unit of preparatory education and training is considered completed...

Terminologin kysymys 6.3.2020: Tulisiko siis ehdottaa OKSA-jaokselle, että lisättäisiin sanastoon käsite *valmentavan koulutuksen osa*?

218

ammattillinen tutkinnon osa [oph]

sv yrkesinriktad examensdel [ophall_sanasto + reformordlista_2017 + + kielitr_ammats_sv_01]

en vocational unit [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää ammatillista osaamista [pv + AmmRef_2017]

huomautus

Käsitteen tunnus: c251

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: tutkinnon osa = qualification unit

Terminologin kysymys 9.3.2020: Tulisiko siis muuttaa ammatillinen tutkinnon osa = vocational qualification unit? Entä pidetäänkö vocational unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (yrkesinriktad examensdel)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational qualification unit)

219

yhteinen tutkinnon osa [SRasku + tr53]

ei: ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa (vanhentunut) [oph + tr53]

sv gemensam examensdel [TLamminranta + reformordlista_2017 + + kielitr_ammats_sv_01]

inte: examensdel som kompletterar yrkeskompetensen (föråldrad) [ophall_sanasto + + kielitr_ammats_sv_01]

en common unit [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

tutkinnon osa, joka sisältää yleissivistävää ja muuta työelämässä ja yhteiskunnassa tarvittavaa osaamista [SRasku + tr53]

huomautus

Yhteiset tutkinnon osat ovat **ammattillisen perustutkinnon** osia. Yhteisiä tutkinnon osia on kolme: viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen sekä yhteiskunta ja työelämäosaaminen. [TLamminranta + tr53 + AmmRef_2017]

Käsitteen tunnus: c252

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#) ja [Osaamistavoitteet](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amm sv 2022 tayd>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: tutkinnon osa = qualification unit

Terminologin kysymys 9.3.2020: Tulisiko siis muuttaa yhteinen tutkinnon osa = common qualification unit? Entä pidetäänkö common unit mukana myös (ja jos pidetään, merkitäänkö EU-termiksi)?

220

(vanhentunut)

vapaasti valittava tutkinnon osa [*oph + rk*]

sv fritt valbar examensdel [*ophall_sanasto*]

en free choice studies (?) [*lestrohm[S-V-E]*]

määritelmä

tutkinnon osa, jollaisia *oppija* voi valita suoritettaviksi osana *tutkintoaan* oman kiinnostuksensa mukaan [*tr21/rk + pv/rk*]

huomautus

Vapaasti valittavat tutkinnon osat ovat *ammattillisten perustutkintojen* osia. Vapaasti valittavat tutkinnon osat voivat olla oppijan opintojen tai harrastusten parista. [*pv/rk*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c254

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Kielenkääntäjä Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: ENG vastine mietintään, merkitään ainakin kysymysmerkillä.

221

paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa [*tr53*]

ei: paikallisesti tarjottava tutkinnon osa (vanhentunut) [*ks&ua*]

sv examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet [*kielitr_ammatt_sv_01*];

examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet [*ophall_sanasto + vp +*

kielitr_ammatt_sv_01]

inte: examensdel som erbjuds lokalt (föråldrad) [*oph_grundexamen_i_turism*]

en vocational unit based on local competence needs [*ophall_sanasto + vp*]

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa, joka perustuu työelämän alueellisiin tai paikallisiin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *opiskelijan* ammattitaidon syventämistarpeisiin ja jonka *koulutuksen järjestäjä* sisällyttää *opetussuunnitelmaansa* (2) [*tr53 + rk + teemar_13*]

huomautus

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien tutkinnon osien tulee vastata laajemmin paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin kuin pelkästään yhden yrityksen tarpeisiin. Nämä *tutkinnon osat* nimetään työelämän toimintakokonaisuuden pohjalta. [*tr53*]

Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvat tutkinnon osat ovat *valinnaisia tutkinnon osia*. [*teemar_14*]

Käsitteen tunnus: c255

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaavio: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#)

<amm sv 2022>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational unit based on local competence needs)

222

(vanhentunut)

tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa [*TLamminranta*]

ei: ammatillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa (vanhentunut) [*ks&ua + tr53*]

sv examensdel som individuellt breddar examen [*ophall_sanasto + kielitr_ammats_sv_01*]

inte: examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen (föråldrad) [*ophall_sanasto + kielitr_ammats_sv_01*]

en unit promoting individual vocational competence [*ophall_sanasto*]

määritelmä

ammattillinen tutkinnon osa tai *paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa*, jonka *oppija* voi yksilöllisesti sisällyttää *tutkintoonsa* yli tutkinnon laajuuden silloin, kun se on tarpeellista työelämän alakohtaisten tai paikallisten ammattitaitovaatimusten taikka oppijan ammattitaidon syventämisen kannalta [*ks&ua + tr21 + pv + SRasku + tr53*]

huomautus

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa tutkintoa yksilöllisesti laajentavia tutkinnon osia sisältyi sekä *ammattillisena peruskoulutuksena* että *näyttötutkintona* suoritettaviin *ammattillisiin perustutkintoihin*. [*pv + rk + teemar_04*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c253

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (unit promoting individual vocational competence)

223

ammattitaitovaatimus [OPH/rk]; ~ **ammattitaitovaatimukset** pl [teemar_36_amm]

sv krav *n* på yrkesskicklighet [fisiv_utbild_ordlista + PDT_kielitr_sv_01]; krav *n* på yrkeskunskap [fisiv_utbild_ordlista + PDT_kielitr_sv_01]

en vocational competence requirement [kielitr_amm_en_01]

not: vocational skills requirement (obsolete) [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_amm_en_01]

määritelmä

työelämän tehtävä- ja taitoalueiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *ammattillisen tutkinnon osan* osalta ilmaisee, mitä *ammattillisen koulutuksen* opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä [oph + rk + tr10/rk + teemar_36_amm]

huomautus

Ammattitaitovaatimukset on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen järjestäjän vahvistamissa paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvissa tutkinnon osissa*. [PDT_hanke_2018_19 + teemar_36_amm]

Kuhunkin *ammattilliseen tutkinnon osaan* liittyy yleensä useita ammattitaitovaatimuksia. [teemar_36_amm]

Ammattitaitovaatimukset määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä* ja kuvataan konkreettisenä työn tekemisenä. [ks&ua/rk]

Käsitettä ammattitaitovaatimus käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*. Vrt. käsite *osaamistavoite (2)*, jota käytetään ammattilliseen perustutkintoon kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*. [PDT_hanke_2018_19 + tr91]

ammattitaitovaatimukset (monikko): Monikkomuotoinen ammattitaitovaatimukset-termi viittaa kokoelmaan ammattitaitovaatimuksia; yleensä termillä viitataan yhden *ammattillisen tutkinnon osan* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen tutkinnon* ammattitaitovaatimusten kokonaisuuteen. [teemar_36_amm]

Vrt. myös *osaamistavoitteet (1)*. []

Käsitteen tunnus: c621

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

224

osaamistavoite (2) [*PDT_hanke_2018_19 + teemar_36_amm*]; ~ **osaamistavoitteet pl (2)** [*teemar_36_amm*]

sv mål *n* för kunnandet (2) [*Karlsson&Westerholm + 630/1998_sv + tr54*]

en key competence requirement [*kielit_r amm_en_01/rk*]

määritelmä

yleissivistykseen liittyvien sekä yhteiskunnan ja työelämän yleisten osaamistarpeiden pohjalta muodostettu tavoite, joka kunkin *yhteisen tutkinnon osan* osalta tai kunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osan* osalta ilmaisee, mitä opiskelijan odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä [*PDT_hanke_2018_19 + teemar_36_amm*]

huomautus

Osaamistavoitteet (2) on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa*. [*PDT_hanke_2018_19 + teemar_36_amm + teemar_43*]

Kuhunkin *yhteiseen tutkinnon osaan* ja kuhunkin *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osaan* liittyy yleensä useita osaamistavoitteita (2). [*teemar_36_amm*]

Osaamistavoitteet (2) määritetään hallittavina tietoina, taitoina ja *pätevyytenä*. [*teemar_36_amm*]

Käsitettä osaamistavoite (2) käytetään *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvissa *yhteisissä tutkinnon osissa* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osissa*; vrt. käsite ammattitaitovaatimus, jota käytetään *ammattillisissa tutkinnon osissa*. [*PDT_hanke_2018_19 + teemar_43*]

Osaamistavoitteet on määritelty Opetushallituksen vahvistamissa *tutkinnon perusteissa*. *Yhteisten tutkinnon osien* valinnaiset osaamistavoitteet voivat olla myös ammattillisen *koulutuksen järjestäjän* päättämiä muita valinnaisia osaamistavoitteita, jotka tukevat kyseisen tutkinnon osan ja sen osa-alueiden tutkinnon perusteissa määrättyjä tavoitteita. [*teemar_36_amm*]

osaamistavoitteet (monikko): Monikkomuotoinen osaamistavoitteet-termi viittaa kokoelmaan osaamistavoitteita; yleensä termillä viitataan yhden *yhteisen tutkinnon osan* tai yhden *valmentavan koulutuksen osan* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen tai kokonaisen *ammattillisen perustutkinnon* tai *valmentavan koulutuksen* osaamistavoitteiden kokonaisuuteen. [*teemar_36_amm*]

Vrt. *osaamistavoitteet (1)*. []

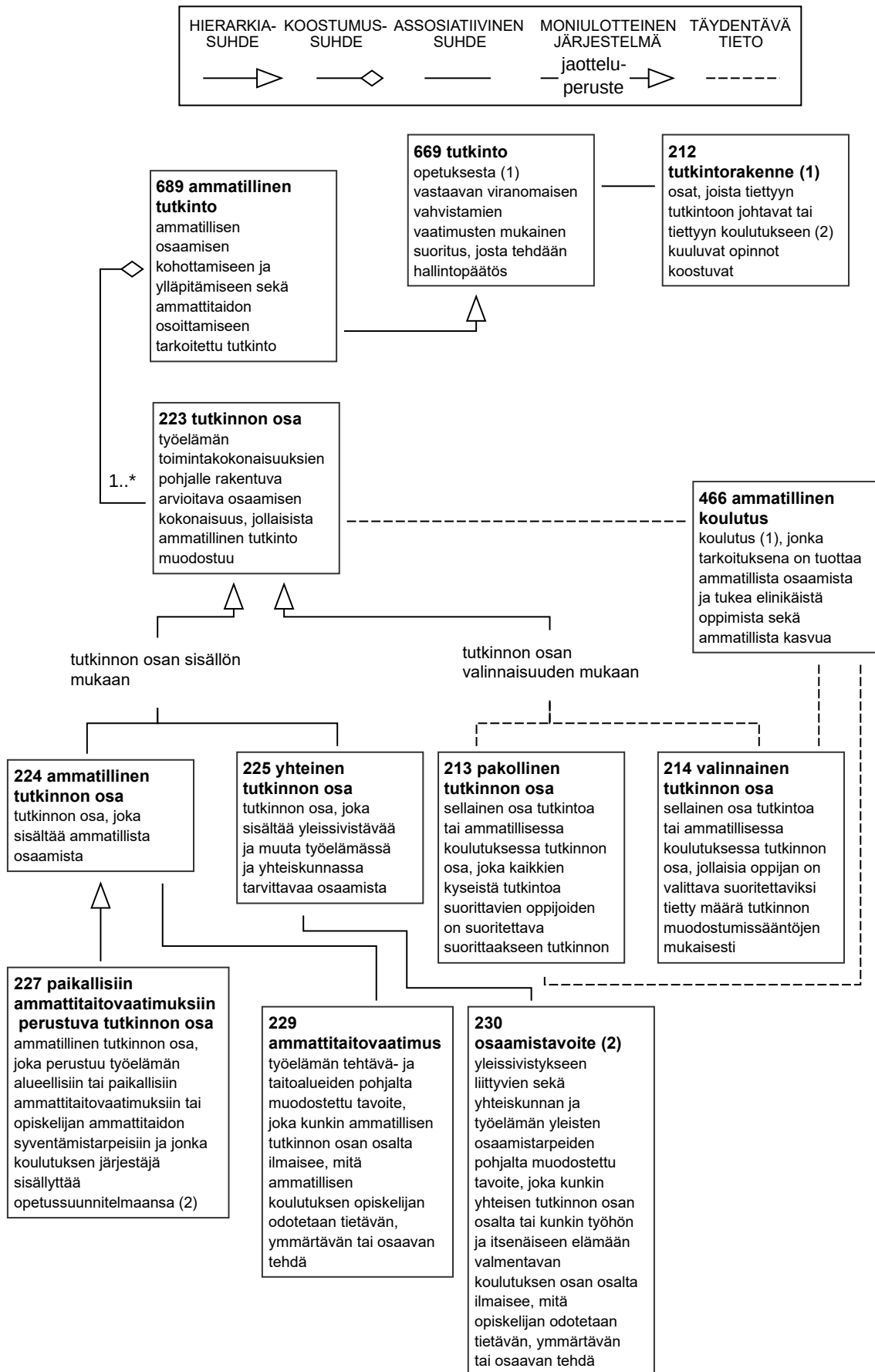
Käsitteen tunnus: c1648

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Henkilökohtaistaminen ammattillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammattillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Käsittekaavio 24. Ammatillisten tutkintojen rakenne.

4.2.3 Lukio-opintojen rakenne

4.2.3.1 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti

225

moduuli (1) [[teemar 17 lukio](#)]

sv []

en study module (1) [[kielitr lukio en 24](#)]

määritelmä

[lukiokoulutukseen](#) kuuluvien opintojen rakenteensa, jollaisina [pakolliset opinnot](#) ja [valtakunnalliset valinnaiset opinnot](#) vuonna 2019 annetuissa lukion [opetussuunnitelman perusteissa](#) tarjotaan [[teemar 17 lukio + teemar 28 lukio](#)]

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisten opintojen moduulit ovat 1–3 [opintopisteen \(1\)](#) laajuisia ja valtakunnallisten valinnaisten opintojen moduulit kahden opintopisteen (1) laajuisia. Moduulit ovat rakenteensa, joista [koulutuksen järjestäjä](#) muodostaa paikallisessa [opetussuunnitelmassa \(2\)](#) päätettävät [opintojaksot](#). [[teemar 28 lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1613

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin muistutus itselleen 26.2.2019: Muista lisätä käsite moduuli tarvittaviin käsittekaavioihin (mitkä ne ovat?).

Totti Tuhkanen 20.9.2019: M-määrittelyssä todettiin kategorisesti: "Opintojaksoja ei voi pilkkoa eli ne ovat atomisia." Rakennepuussa opintojakso palautui koulutuksen alarakenteeksi, joka mahdollisti puhumisen siitä koulutuksena. OKSAn käsittekaavioista ei yhtä selkeää tulkintaa löytyne, jos kohta ei estettäköän tuolle tulkinnalle.

Nykytilannetta hämärtää myös amk-puolen tapa käyttää opintojaksotason sijaan *moduuli*-käsitettä, esim. HAMK: <https://blog.hamk.fi/ohjeet/tutkintojen-osaamiskuvaukset/> "Koulutuksen moduulirakenne muodostuu ammattialan vaatimusten ja tutkinnon osaamistavoitteiden pohjalta. Tutkinnon osaamiskuvauksessa kuvataan moduulirakenne ja kunkin moduulin osaamistavoitteet. Moduuli on pienin toteutettava yksikkö."

Totti Tuhkanen 20.9.2019: OKSAssa ei moduulia ole määritelty kk-käsitteenä.

OKSA-jaos 17.12.2019: Mietitään, tarvitaanko "moduuli" myös korkeakoulujen käsitteenä. Tai tarvitaanko (moduulin sijaan tai lisäksi) määritellä käsite modulaarisuus?

OKSA-jaos 17.12.2019: Totti ja Ilmari selvittävät kk-kentän näkemystä/tarvetta/ehdotusta.

OKSA-jaos 30.10.2020: kk-näkökulmaa ei ehditä OKSAn toiseen laitokseen, mutta Totti ja Ilmari aloittavat käsittekuvausten laatimisen, ja asiaan palataan OKSAn 2. laitoksen julkaisemisen jälkeen.

226

opintokokonaisuus (1) [[teemar_27_lukio](#)]

sv [\[\]](#)

sv studiehelhet [[714/2018_sv](#)]

en > study entity <opintojakson laajuinen tai sitä suppeampi opintojen kokonaisuus> [[AnuHalvari_OPH + kielitr_lukio_en_24](#)]; > set of study units <usean opintojakson muodostama kokonaisuus> [[AnuHalvari_OPH + kielitr_lukio_en_24](#)]

määritelmä

[\[\]](#)

huomautus

Termillä opintokokonaisuus viitataan [lukiokoulutusta](#) koskevassa lainsäädännössä ja määräyksissä sekä [lukioissa \(1\)](#) useimmiten [opintojakson](#) laajuiseen opintojen kokonaisuuteen. Lisäksi termillä opintokokonaisuus voidaan viitata opintojaksoa laajempaan tai suppeampaan lukio-opintojen kokonaisuuteen. [[teemar_37_lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1629

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

227

pakolliset opinnot [[teemar_29_lukio](#)]

sv obligatoriska studier [[oph_sanasto + vp](#)]

en compulsory studies [[oph_sanasto + vp](#)]

määritelmä

opinnot, jotka [lukiokoulutuksen järjestäjän](#) tulee tarjota ja jotka [opiskelijan](#) tulee suorittaa suorittaakseen lukiokoulutuksen [oppimäärän](#) [[teemar_29_lukio](#)]

huomautus

Lukiokoulutuksen pakollisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa ([810/2018](#)) ja sen liitteessä. Pakollisissa opinnoissa on tietty määrä variaatiota; esimerkiksi jostakin oppiaineesta voi pakollisina opintoina olla valittavana vaikkapa kaksi eri laajuista oppimäärää.

[[teemar_29_lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1667

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (obligatoriska studier)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (compulsory studies)

228

valtakunnalliset valinnaiset opinnot [[teemar_29_lukio](#)]

sv riksomfattande valfria studier [[810/2018 + vp](#)]

en national optional studies [[oph_sanasto + vp](#)]

määritelmä

opinnot, jotka [lukiokoulutuksen järjestäjän](#) tulee tarjota ja joita [opiskelijan](#) tulee valita ja suorittaa tietty määrä suorittaakseen lukiokoulutuksen [oppimäärän](#) [[teemar_29_lukio](#)]

huomautus

Lukiokoulutuksen valtakunnallisista valinnaisista opinnoista on säädetty lukioasetuksessa ([810/2018](#)) ja sen liitteessä. [[teemar_29_lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1626

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

229

temaattiset opinnot [[teemar_25_lukio](#)]

sv tematiska studier pl [[714/2018 + kielitr_lukio_sv_04](#)]

en thematic studies pl [[kielitr_lukio_en_06](#)]

määritelmä

[lukiokoulutuksen valtakunnalliset valinnaiset opinnot](#), joiden pääasiallisena tavoitteena on kehittää [opiskelijan laaja-alaista osaamista](#) [[teemar_25_lukio + teemar_28_lukio + teemar_31_lukio](#)]

huomautus

[Koulutuksen järjestäjän](#) tulee tarjota temaattisia opintoja sekä nuorten että aikuisten lukiokoulutuksessa lukioasetuksessa (810/2018) säädetyssä laajuudessa. Temaattisten opintojen tavoitteista ja sisällöstä päätetään koulutuksen järjestäjän hyväksymässä [opetussuunnitelmassa \(2\)](#). [[teemar_27_lukio](#)]

Vrt. aiemmat käsitteet [teemaopinnot](#) ja [aihekokonaisuus](#). [[teemar_30_lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1505

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

230

paikalliset valinnaiset opinnot []

sv lokala valfria studier [[vp](#)]

en local optional studies [[vp](#)]

määritelmä

opinnot, joiden tarjoamisesta päätetään [lukiokoulutuksen järjestäjän](#) hyväksymässä [opetussuunnitelmassa \(2\)](#) ja joita [opiskelija](#) voi sisällyttää suorittamaansa lukiokoulutuksen [oppimäärään](#) [[teemar_29_lukio](#)]

huomautus

Paikalliset valinnaiset opinnot voivat olla esimerkiksi yhteen tai useampaan valtakunnalliseen [oppiaineryhmään](#) tai [oppiaineeseen](#) liittyviä opintoja, jotka syventävät [pakollisia opintoja](#) ja [valtakunnallisia valinnaisia opintoja](#). Ne voivat olla myös muita [lukiokoulutuksen tehtävään](#) soveltuvia opintoja. [[teemar_29_lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1627

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

231

lukiodiplomi *[tr10]*

sv gymnasiediplom *n* *[ophall_sanasto + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_03]*

en general upper secondary school diploma *[estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_06 + kielitr_lukio_en_21]*

määritelmä

tapa, jolla *lukio* voi osana lukio-opintojaan suorittaa eri *oppiaineryhmissä* tai *oppiaineissa* erityistä osaamista tai harrastuneisuutta osoittavan näytön *[OPH_JormaKauppinen + rk + teemar_17_lukio]*

huomautus

Lukiodiplomit ovat lukio-opinon yleissivistävän koulutustehtävän mukaista toimintaa.

[OPH_JormaKauppinen + teemar_17_lukio]

Lukiodiplomeja voi tällä hetkellä (helmikuu 2019) suorittaa kotitaloudessa, kuvataiteessa, käsityössä, liikunnassa, mediassa, musiikissa, tanssissa ja teatterissa. *[OPH_JormaKauppinen + teemar_17_lukio]*

Esimerkiksi musiikin lukiodiplomi perustuu lukio-opinon musiikinopetuksen tavoitteisiin ja sisältöihin sekä opiskelijan lukioaikaiseen musiikinopiskeluun. Musiikin lukiodiplomin voi suorittaa musiikkiprojektina (esimerkiksi konsertti) tai näytesalkkuna lukioaikaisista töistä (esimerkiksi soittamisesta tai sävellystyöstä). *[OPH_verkkosivu + rk + teemar_17_lukio]*

Valtioneuvoston asetuksen 942/2014 mukaisesti lukiodiplomin suorittamiseksi järjestetään lukiodiplomikurssi. Lukiodiplomikurssi on säännösten mukaan valtakunnallinen *soveltuva kurssi*. *[OPH_JormaKauppinen + teemar_17_lukio]*

Opetushallitus on laatinut lukiodiplomeille 1.8.2016 alkaen valtakunnalliset *opetussuunnitelman perusteet*. *[OPH_JormaKauppinen]*

Lukioasetuksen 810/2018 mukaan lukiodiplomit ovat lukio-opinon *opetussuunnitelman perusteissa* kahden *opintopisteen (1)* laajuisia *moduuleja (1)*. Lukio-opinon opetussuunnitelman perusteiden (LOPS 2019) mukaan lukiodiplomeja voi *koulutuksen järjestäjän* päätöksellä suorittaa yhdessä tai useammassa oppiaineryhmässä tai oppiaineessa. Lukiodiplomi voi koulutuksen järjestäjän *opetussuunnitelmassaan (2)* päättämällä tavalla sisältyä tietyn oppiaineen *paikallisiin valinnaisiin opintoihin*. *[teemar_17_lukio]*

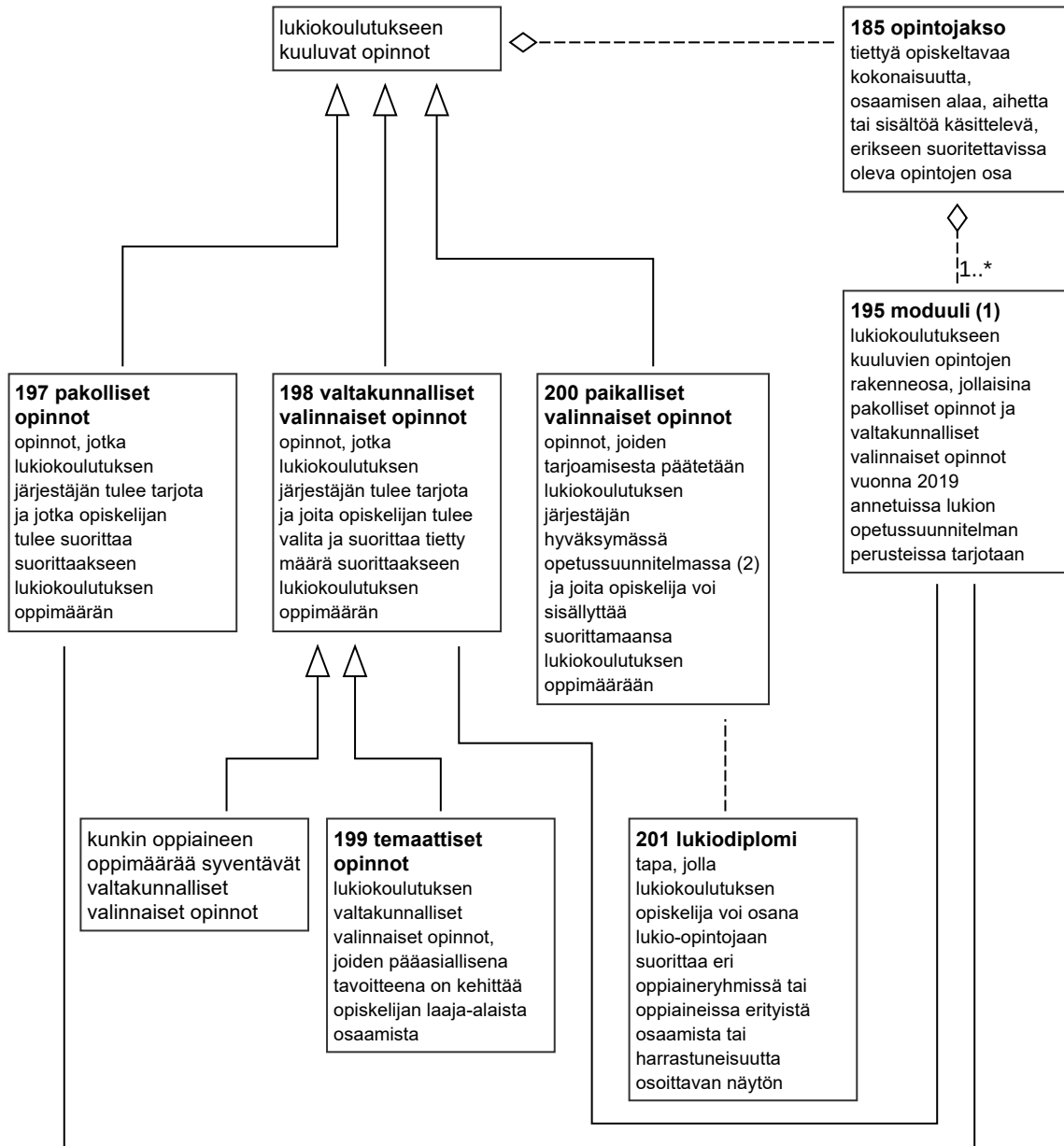
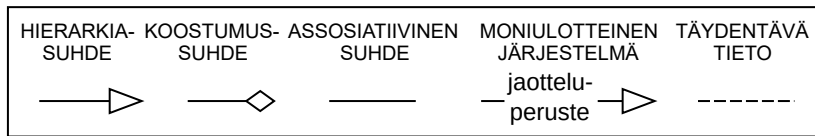
Lukio (1) antaa suoritetusta lukiodiplomista *lukiodiplomitodistuksen*, joka on *lukion päättötodistuksen* liite. *[OPH_JormaKauppinen + teemar_17_lukio]*

Käsitteen tunnus: c274

Luokka: <lukio-opinon>

Käsittekaaviot: [Lukio-opinon rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti](#) ja [Lukio-opinon rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukio-opinon>

Käsittekaavio 25. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 714/2018 mukaisesti.

4.2.3.2 Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti

232

kurssi (1) [*]*

sv kurs (1) [*vanda gymnasieutbildning + kielitr lukio sv_03]*

en course (2) [*minedu_en + kielitr lukio_en_06]*

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva opiskeltava kokonaisuus, joka käsittelee tiettyä *oppiainetta* tai muuta aihepiiriä ja joka toimii lukiokoulutuksen opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä [*rk + tr60]*

huomautus

Lukioasetuksen (810/1998) mukaan kurssi (1) kestää nuorten lukiokoulutuksessa keskimäärin 38 tuntia ja aikuisille tarkoitetussa lukiokoulutuksessa keskimäärin 28 tuntia.

[*OPH_JormaKauppinen]*

Kurssi (1) on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [*teemar_18_lukio]*

Aiemman lukiolain (629/1998) ja lukioasetuksen (810/1998) mukaisesti kurssia (1) käytettiin opintojen järjestämisen ja suorittamisen yksikkönä. Tällaisena yksikkönä kurssi (1) -käsite korvautuu käsitteellä *opintojakso*. Lisäksi kurssia (1) käytettiin *opintojen mitoitussyksikkönä* (ks. yllä lukioasetuksessa 810/1998 kurssille (1) säädetty laajuus). Uudemmassa lukiolaissa 714/2018 ja lukioasetuksessa 810/2018 opintojen mitoitussyksiköksi on säädetty *opintopiste (1)*. [*teemar_18_lukio]*

Käsitteen tunnus: c873

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

233

<lukiokoulutus>

pakollinen kurssi [*at]*

sv obligatorisk kurs (2) [*internetlähteitä_pk + kielitr lukio sv_03]*

en compulsory course (2) [*estrohm[OPHwww] + Kauppinen kommenttikierros + kielitr_en_13 + kielitr lukio_en_06]*; compulsory studies *pl* [*estrohm[OPHwww] + kielitr_en_13 + kielitr lukio_en_06]*; mandatory course (2) [*kielitr_en_13 + kielitr lukio_en_06]*; mandatory studies *pl* [*kielitr_en_13 + kielitr lukio_en_06]*

rather than: obligatory course (2) [*kielitr_en_13 + kielitr lukio_en_06]*; obligatory studies *pl* [*kielitr_en_13 + kielitr lukio_en_06]*

määritelmä

kurssi (1), jonka suorittaminen on edellytys *lukiokoulutuksen oppimäärän* suorittamiselle [*rk + tr24/rk + tr60]*

huomautus

Lukiokoulutuksen *tuntijaossa* pakollisista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa 942/2014 (9 §). [*tr60]*

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot. [*kielitr_en_17]*

Pakollinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [*teemar_28_lukio]*

Käsitteen tunnus: c271

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

234

<lukiokoulutus>

syventävä kurssi [at]

sv fördjupad kurs [f1sv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_03]

en specialisation course [Kauppinen kommenttikierros + kielitr_lukio_en_06]

not: in-depth course [minedu_en + kielitr_lukio_en_06]

määritelmä

kurssi (1), joka pääasiallisesti välittömästi liittyy aiempaan **pakolliseen kurssiin** ja lisää ja syventää sen tietoa ja jollaisia **opiskelijan** on valittava ja suoritettava säädetty määrä **lukiokoulutuksen oppimäärän** suorittamiseksi [OPH_JormaKauppinen + rk + tr60]

huomautus

Syventävät kurssit voivat olla valtakunnallisia tai koulukohtaisia. Valtioneuvoston asetuksen 942/2014 mukaan valtakunnallisilla syventävillä kursseilla on valtakunnalliset, lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteissa** määritellyt tavoitteet ja keskeiset sisällöt. Koulukohtaisten syventävien sisällöstä päättävät **lukiot (1)** itse. [OPH_JormaKauppinen + tr60]

Kaikki syventävät kurssit eivät välittömästi liity pakolliseen kurssiin ja lisää tai syvennä sellaisen tietoja; esimerkiksi lukiokoulutuksessa alkavan B3-kielen kurssit (1) – B3-kielessä ei ole pakollisia kursseja (1). [OPH_JormaKauppinen/rk + tr60]

Syventävä kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [teemar_28_lukio]

Käsitteen tunnus: c272

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

235

<lukiokoulutus>

soveltava kurssi [at]; > **valtakunnallinen soveltava kurssi** [teemar_25_lukio]; > **paikallinen soveltava kurssi** [teemar_25_lukio]

sv tillämpad kurs [f1sv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_03]

en applied course [Kauppinen kommenttikierros + kielitr_lukio_en_06]

määritelmä

lukiokoulutuksen opiskelijalle vapaaehtoinen **kurssi (1)**, jollaisia **koulutuksen järjestäjä** voi tarjota valittaviksi ja joka voi olla menetelmäkurssi, eri **oppiaineiden** aineksia sisältävä eheyttävä kurssi taikka saman tai muun koulutuksen järjestäjän tarjoamia ammatillisia opintoja tai muita **lukiokoulutuksen tehtävään** soveltuvia opintoja [at/rk + tr24 + tr60]

huomautus

valtakunnallinen soveltava kurssi, paikallinen soveltava kurssi: Lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** (2015) mukaisesti soveltavat kurssit jaetaan valtakunnallisiin soveltaviin kursseihin ja paikallisiin soveltaviin kursseihin. Valtakunnallisia soveltavia kursseja ovat eri **oppiaineissa** ja **aineryhmissä** suoritettavat **koulutuksen järjestäjän** tarjoamat valtakunnallisten opetussuunnitelman perusteiden mukaiset **lukiodiplomit** sekä ne taideopintokurssit, joille Opetushallitus on laatinut valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden luvussa Taiteiden väliset kurssit. [teemar_25_lukio]

Lukiokoulutuksen soveltavista kursseista on säädetty valtioneuvoston asetuksessa 942/2014. [tr60]

Soveltava kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen **opetussuunnitelman perusteiden** myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [teemar_28_lukio]

Käsitteen tunnus: c273

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

236

taiteiden välinen kurssi [*teemar_25_lukio*]

sv ämnesövergripande kurser i konststudier [*opintopolku_e_perusteet + vp*]

en []

määritelmä

valtakunnallinen *soveltava kurssi*, joka muodostuu taiteenaloja yhdistävistä opinnoista

[*teemar_25_lukio*]

huomautus

Taiteiden välinen kurssi on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [*teemar_25_lukio*]

Käsitteen tunnus: c1640

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiokoulutus ruotsi kesken>

237

teemaopinnot [*teemar_25_lukio*]

sv temastudier [*opintopolku_e_perusteet + vp*]

en theme studies [*vp*]

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluvat opinnot, jotka muodostuvat kolmesta valtakunnallisesta *syventävästä kurssista*, joiden tavoitteena on eheyttää *opetusta (1)*, vahvistaa *opiskelijoiden* yksittäistä *oppiainetta* laajempien kokonaisuuksien hallintaa ja lisätä oppiaineiden välistä yhteistyötä [*teemar_25_lukio*]

huomautus

Teemaopinnot on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [*teemar_25_lukio*]

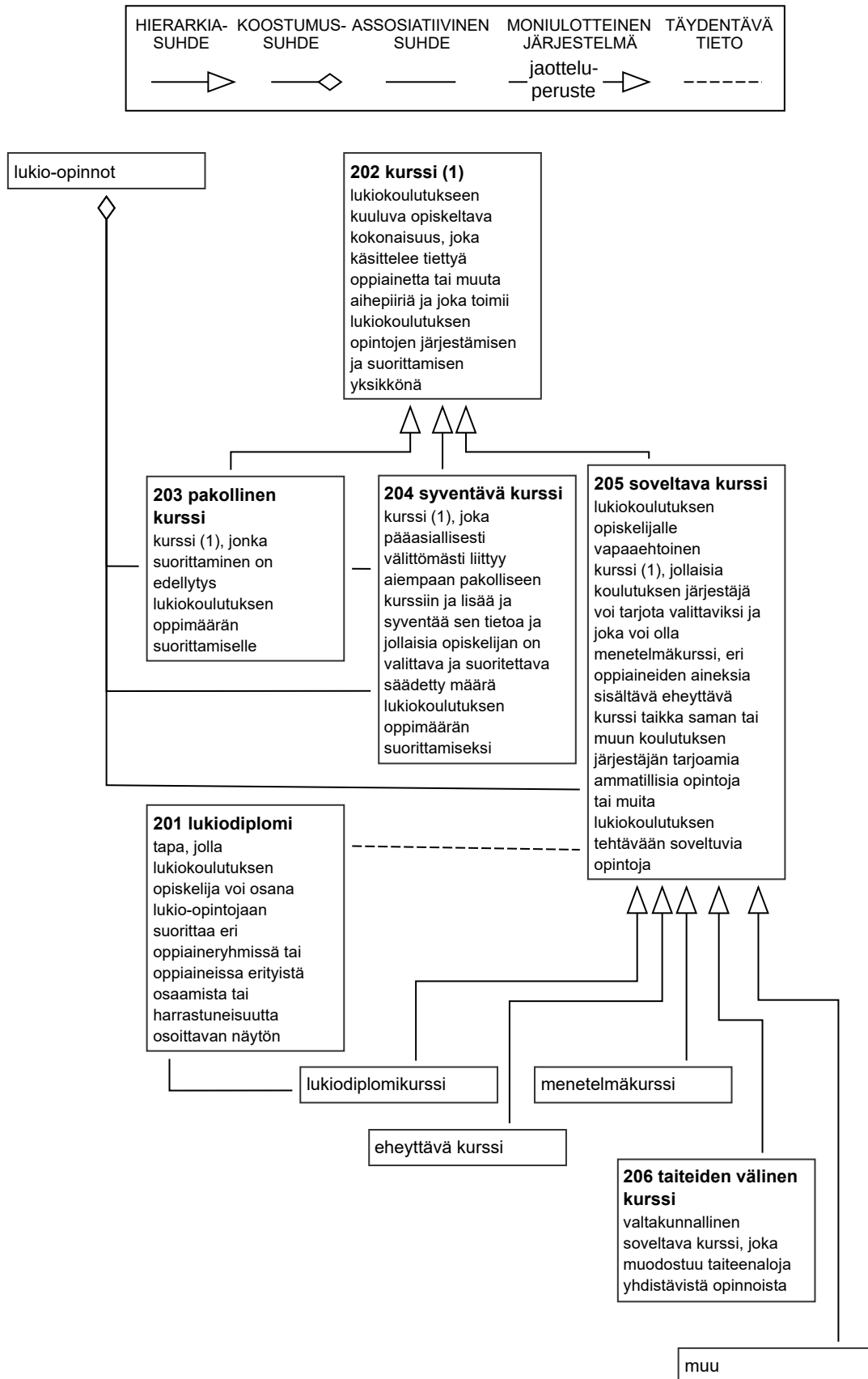
Vrt. *temaattiset opinnot*. []

Käsitteen tunnus: c1642

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Käsittekaavio 26. Lukio-opintojen rakenne lukiolain 629/1998 mukaisesti.

4.2.4 Korkeakoulututkinnon rakenne

238

<yliopisto>

pääaine [tr15]

sv huvudämne n [fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv]

en major [kielitr_en]; major subject [estrohm[valter_mot] + kielitr_en]

määritelmä

yliopistossa suoritettavan *korkeakoulututkinnon* pääasiallinen *oppiaine*, josta edellytetään eniten *opintosuorituksia tutkintoa* suoritettaessa ja jota opiskelemaan *hakija opiskelijavalinnassa* hyväksytään tai jonka *opiskelija* myöhemmin valitsee [rk + ua&ks + tr24]

huomautus

Alemmassa korkeakoulututkinnossa pääaineesta edellytetään suoritettavaksi *perusopinnot* ja *aineopinnot* sekä kandidaatin tutkinto. *Ylemmässä korkeakoulututkinnossa* suoritetaan *syventävät opinnot* sekä pro gradu -tutkielma. [Korkeakoulusanasto_2004 + ua&ks + tr24]

Käsitteen tunnus: c265

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

239

<yliopisto>

sivuaine [tr15]

sv biämne n [fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv]

en minor [kielitr_en]; minor subject [estrohm[valter_mot] + kielitr_en]

määritelmä

oppiaine, jonka *opiskelija* voi valita *pääaineen* ohella opiskeltavaksi *korkeakoulututkinnon* suorittamiseksi [tr24]

huomautus

Sivuaineita voi valita yhden tai useamman. [Korkeakoulusanasto_2004 + rk + ua&ks + tr24]

Käsitteen tunnus: c266

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys 16.1.2017: Onko niin, että jonkinlainen sivuaine on pakollinen - pelkällä pääaineella ei voi valmistua? Siitä ei tässä mainita. Jos sivuaine on pakollinen, olisiko tarpeen mainita siitä huomautuksessa?

240

<korkeakoulut>

opintokokonaisuus (2) [harmon]

hakusana: moduuli (3)

sv studiehelhet (2) [ophall_sanasto + kielitr_sv + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_04]

en study module (2) [estrohm(S-V-E) + kielitr_en]

määritelmä

korkeakoulututkintoon kuuluvien opintojen osa, joka muodostuu kahdesta tai useammasta yhtä tai useampaa aihepiiriä tai ongelma-aluetta käsittelevästä *opintojaksosta* [harmon + tr23]

huomautus

Yliopistoissa opintokokonaisuuksia (2) ovat esimerkiksi tietyn alan tai monitieteiset *perusopinnot*, *aineopinnot* ja *syventävät opinnot*. [harmon + tr23 + tr43]

Ammatillisessa koulutuksessa puhutaan opintokokonaisuuksien (2) sijaan *tutkinnon osista*.

Tietojärjestelmissä sekä *korkeakoulujen* (1) opintokokonaisuuksia (2) että tutkinnon osia pidetään yhdentyypisinä *koulutuksina* (2). [harmon + tr23 + KRepo]

Laaja opintokokonaisuus (2) voi sisältää osinaan myös toisia opintokokonaisuuksia (2). [tr36]

Ks. myös *moduuli* (2). []

Vrt. *lukiokoulutuksen* käsite *opintokokonaisuus* (1). []

Käsitteen tunnus: c263

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Osaamiskokonaisuuksia](#), [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

241

perusopinnot pl [SRemes]

sv grundstudier pl [kielitr_sv]

en core studies pl [kielitr_en]

not: basic studies pl (obsolete) [kielitr_en]

määritelmä

yliopiston tai *ammattikorkeakoulun oppiaineen* tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden ensimmäisenä suoritettava *opintokokonaisuus* (2) [tr43]

huomautus

Perusopintojen laajuus on vähintään 25 *opintopistettä* (2). [tr43]

Käsitteen tunnus: c267

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

242

aineopinnot [SRemes]

sv ämnesstudier pl [kielitr_sv]

en intermediate studies pl [kielitr_en]

määritelmä

yliopiston oppiaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden *opintokokonaisuus* (2), joka suoritetaan *perusopintojen* jälkeen [tr43]

huomautus

Käsitteen tunnus: c268

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

243

syventävät opinnot pl [\[SRemes\]](#)

sv fördjupade studier pl [\[kielitr_sv\]](#)

en advanced studies pl [\[kielitr_en\]](#); specialisation studies [\[ophall_sanasto\]](#)

määritelmä

[yliopiston oppiaineen](#) tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden [opintokokonaisuus \(2\)](#), joka suoritetaan [aineopintojen](#) jälkeen [\[tr43\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c269

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (specialisation studies)

244

pakollinen opintojakso [\[SRemes\]](#)

sv obligatorisk studieavsnitt n [\[kielitr_sv\]](#); obligatorisk studieperiod [\[kielitr_sv\]](#); obligatorisk kurs (1) [\[kielitr_sv\]](#)

en compulsory course (1) [\[kielitr_en_04\]](#); required course [\[kielitr_en_04\]](#); mandatory course (1) [\[kielitr_en_04\]](#); compulsory study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa> [\[kielitr_en_04\]](#); required study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa> [\[kielitr_en_04\]](#); mandatory study unit <tietojärjestelmissä, tilastoissa> [\[kielitr_en_04\]](#)

rather than: obligatory course (1) [\[kielitr_en_13\]](#); obligatory study unit [\[kielitr_en_13\]](#)

määritelmä

[opintojakso](#), joka [opiskelijan](#) on suoritettava suorittaakseen tietyn [opintokokonaisuuden \(2\)](#) tai [tutkinnon](#) [\[tr43\]](#)

huomautus

Englannin termimuodot, jotka alkavat sanalla obligatory, ovat selvästi harvemmin käytettyjä kuin muut tässä vastineina olevat englannin termimuodot. [\[kielitr_en_17\]](#)

Käsitteen tunnus: c270

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

245

<korkeakoulut>

moduuli (2) [teemar_38_kk]

sv []

en module (2) [teemar_39]

määritelmä

suhteellisen itsenäisen opintojen rakenneosa, jonka sisältö ja tavoitteet on kuvattu erikseen, josta voi saada erillisen suoritusmerkinnän ja joka voidaan kytkeä osaksi useaa eri käyttöyhteyttä [rk + teemar_38_kk + teemar_39]

huomautus

Määritelmässä mainitulla "käyttöyhteydellä" viitataan esimerkiksi erilaisiin korkeakoulun (1) opintokokonaisuuksiin (2) ja opintojaksoihin, joiden osaksi kyseinen moduuli (2) sopii. [teemar_39]

Moduuli (2) voi olla hyvin suppea ja lyhytkestoinen rakenneosa (esimerkiksi opintojakso tai opintojakson osa) tai laajempi, pienemmistä osista koostuva rakenneosa (esimerkiksi opintokokonaisuus (2)). [teemar_38_kk]

Moduuliin (2) voi liittyä yhdistelyehtoja, kuten esitietovaatimuksia ja täydentävyyksiä, ja tämän vuoksi määritelmässä todetaan moduuleiden (2) olevan "suhteellisen" itsenäisiä. [teemar_38_kk]

Määritelmässä todetaan, että moduuleista "voi saada" erillisen suoritusmerkinnän. Poikkeuksena on esimerkiksi korkeakoulujen (1) tutkintokoulutus, jossa ei ainakaan toistaiseksi anneta opintosuoritusrekisteriin vietävää arvosanaa opintojaksoa pienemmistä moduuleista. [teemar_39]

Opintojen jakaminen moduuleihin (2) perustuu sisältöön (eikä esimerkiksi ajalliseen keston): moduuli (2) on tiettyä sisältöteemaa käsittelevä kokonaisuus. [teemar_38_kk]

Sanaa moduuli esiintyy myös ammatillisen koulutuksen piirissä, mutta ei säädösteksteissä. Ammatillinen koulutus voidaan järjestää modulaarisesti, ja jotkut ammatillisen koulutuksen järjestäjät jakavat tarjoamansa koulutuksen (2) moduuleiksi nimittämiinsä osiin. [tr105]

Vrt. pieni osaamiskokonaisuus. Esimerkiksi kaikkia korkeakoulujen (1) pieniä osaamiskokonaisuuksia voidaan pitää moduuleina (2), mutta kaikki moduulit (2) eivät täytä pienten osaamiskokonaisuuksien rakennepiirteitä. [teemar_42]

Ks. myös. modulaarisuus. []

Käsitteen tunnus: c1788 []

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: Osaamiskokonaisuuksia ja Opintokokonaisuus ja opintojakso

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.3.2021: Merkitäänkö, että käsite moduuli (2) on nimenomaan korkeakoulujen käsite? Vai millä koulutusasteilla moduuli (2) -käsite on käytössä? (Tunnistaako lukiokoulutus tällaisen moduuli-käsitteen; siellähän moduuli on käytössä eri käsitteeseen viittaavana terminä?) Onko perusteltua esittää moduuli (2)- käsite ja modulaarisuus-käsite korkeakoulujen opintojen rakennetta käsittelevässä sanastoluvussa vai olisiko niille jokin muu paikka sanastossa? -- **OKSA-jaos 9.5.2021:** kotoutumiskoulutuksessa ollut käytössä moduuli-käsite

Terminologin kysymys ammatilliselle 20.8.2021: Onko se, mitä moduulista on sanottu ammatillisen koulutuksen osalta, ok?

Osaamiskokonaisuudet-pikkusanastotyöryhmän kommentti englannin kielityöryhmälle

24.5.2021: Huom. sekä opintokokonaisuuden (2) että moduulin (2) englannin vastine on "module", mikä voi osaltaan sekoittaa asioita. Kannattaisiko asiaa selventää jonkinlaisella huomautuksella?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.9.2021: Moduuli-käsite määritelty ja kuvattu ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta on yksi huomautus. Käsitteen tiedot lienevät ok näin ainakin toistaiseksi?

246

modulaarisuus [*teemar_38_kk*]

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

periaate, jonka mukaan opinnot rakentuvat porrasteisesti [moduuleista \(2\)](#) [*teemar_38_kk*]

huomautus

Määritelmässä mainittu porrasteisuus (tai hierarkkisuus) viittaa siihen, että päästäkseen suorittamaan jotakin moduulia (2) opiskelijan on mahdollisesti suoritettava määrättyjä esitietoina vaadittavia moduuleita (2). [*rk*]

Suomen korkeakouluissa (2) yleinen tutkintojen ”modulaarinen rakenne” on, että [tutkinto](#) koostuu opintopistemitoitetuista [opintokokonaisuuksista \(2\)](#), jotka koostuvat edelleen [opintojaksoista](#).

Moduuli-termiä käytetään joskus opintokokonaisuuksista (2), mutta joskus myös pienistä opintojakson osista (ks. [moduuli \(2\)](#)). Erityisesti työelämässä oleville suunnatusta [koulutuksesta \(1\)](#) puhuttaessa modulaarisuudella tarkoitetaan usein opintojen jaottelua hyvin lyhyisiin, esimerkiksi viikossa opiskeltaviin osiin. Myös englanninkielinen tutkimuskirjallisuus käsittelee modulaarisuutta useimmiten tässä merkityksessä. [*teemar_38_kk*]

Modulaarisuudesta puhuttaessa voidaan painottaa:

- Tutkintojen koostumista osista ja sitä, että osille on kuvattu itsenäisesti tavoitteet ja sisältö.
- [Opiskelijan](#) valinnanmahdollisuuksia ja opintojen joustavuutta yksilön kannalta (esimerkiksi opintokokonaisuudessa (2) suoritettavat opintojaksot ovat valinnaisia; tutkinnossa suoritettavat opintokokonaisuudet (2) ovat valinnaisia; valinnanmahdollisuuksia on yli korkeakoulurajojen).
- Samojen kokonaisuuksien tarjoamista eri tarkoituksiin (esimerkiksi osana tutkintoja, avoimena korkeakoulutuksena ja täydennyskoulutuksena).
- Opintojen (esimerkiksi [opintojaksojen](#)) jakamista hyvin pieniin paloihin helpottamaan työssäkäyvien opiskelua.
- Esitietovaatimusten kuvaamista geneerisesti, ei oman korkeakoulun (2) opintojaksoina.

[*teemar_38_kk*]

Myös [ammattillinen koulutus](#) voidaan järjestää modulaarisesti, vaikkakaan termiä moduuli tai modulaarisuus ei esiinny ammatillisen koulutuksen säädösteksteissä. Ks. [moduuli \(2\)](#). [*tr105*]

Käsitteen tunnus: c1789 [\[\]](#)

Luokka: <korkeakoulut>

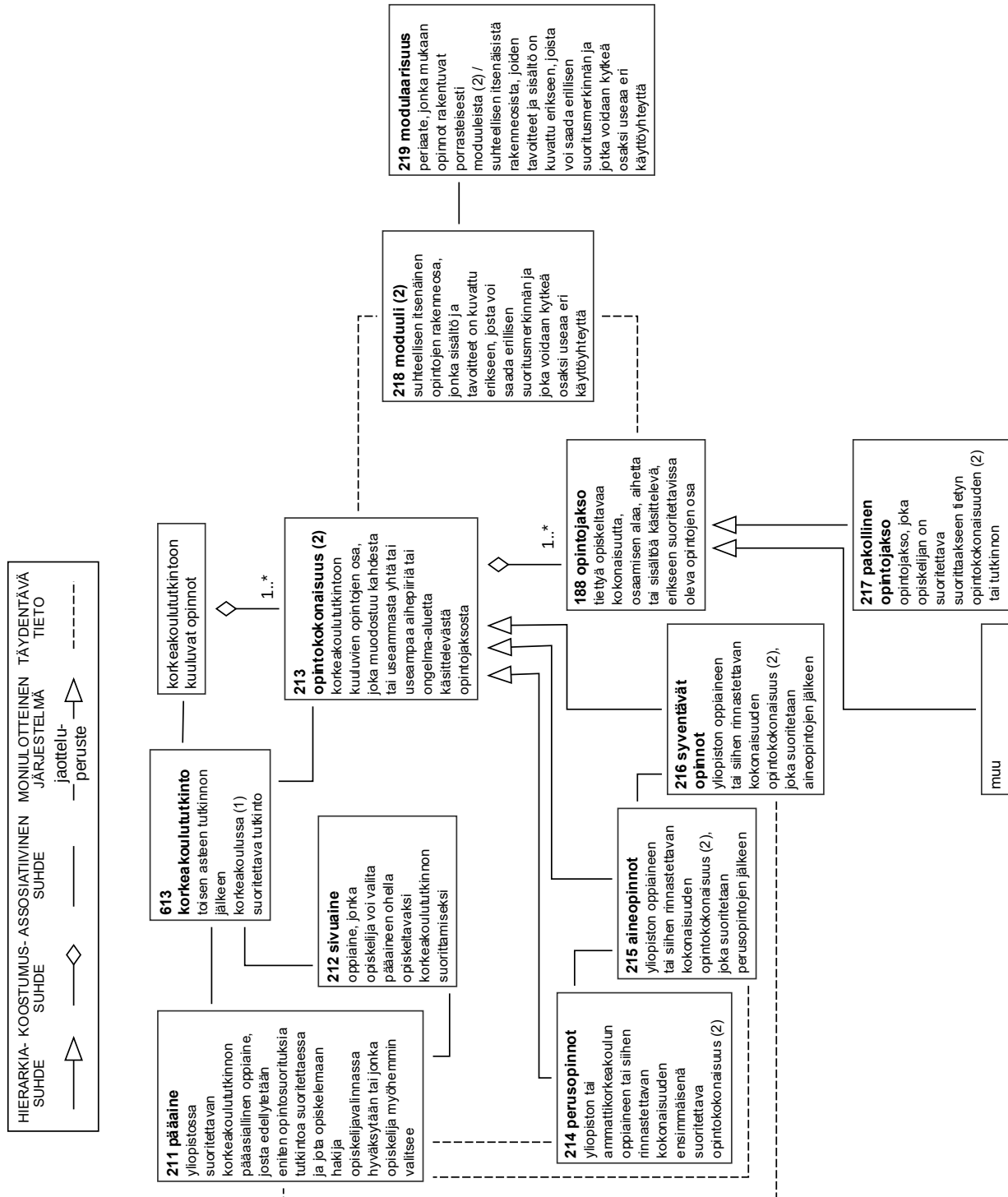
Käsitteekaavio: [Opintokokonaisuus ja opintojakso](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 2.9.2021: Hyväksytäänkö käsitteen modulaarisuus kuvaus OKSAan tällaisenaan? Kuvaus on siis tehty ainoastaan korkeakoulujen näkökulmasta; ammatillista koskee vain yksi huomautus.

OKSA-jaos 11.6.2021: Käsite ei käytössä varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa eikä perusopetuksessa. Ammatillisessa sanaa esiintyy, mutta ei säädösteksteissä. (Ammatillinen koulutus voidaan järjestää esim. modulaarisesti; jotkut koulutuksen järjestäjät käyttävät sanaa moduuli tarjoamastaan koulutuksesta.) Vapaan sivistystyön osalta olisi hyvä pyytää kommentteja käsitteekaavioon; Annika Bussmanin voisi pyytää jaoksen kokoukseen tai käydä keskustelun erikseen.

Käsitekaavio 27. Opintokokonaisuus ja opintojakso.

4.3 Oppiaine

247

oppiaine <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*harmon + tr119*]; yhteisen tutkinnon osan osa-alue <ammattillinen koulutus> [*teemar 13*]; YTO <ammattillinen koulutus> [*PDT hanke 2018 19*]

sv läroämne *n* [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 01*]; ämne *n* [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 01*]

en subject [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr lukio en 06 + kielitr po en 01*]; subject of common unit <yhteisen tutkinnon osan osa-alue> [*kielitr amm en 01*]

määritelmä

opiskeltava tiedonala tai aihealue [*rk + tr11*]

huomautus

Määritelmässä sanalla aihealue ei tarkoiteta samaa kuin *esiopetuksessa*. [*tr10*]

Ks. myös *yhteinen tutkinnon osa*. []

Käsitteen tunnus: c256

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>, <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmälle 4.11.2022: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok korkeakoulujen kannalta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 4.11.2022: Ovatko ehdotetut englannin vastineet ok korkeakoulujen kannalta?

248

yhteinen oppiaine [*ev*]

sv gemensamt ämne *n* [*fisv utbild ordlista + kielitr po sv 01*]; gemensamt läroämne *n* [*kielitr po sv 01*]

en compulsory subject [*kielitr po en 01*]
not: common subject [*vp + kielitr po en 01*]

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva *oppiaine*, jota kaikki *oppilaat* opiskelevat [*ev + tr23*]

huomautus

Perusopetuksen yhteiset oppiaineet on säädetty perusopetuslaissa 628/1998 ja niiden *tuntijako* valtioneuvoston asetuksessa 422/2012 (valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta). [*tr11 + OKM*]

Käsitteen tunnus: c257

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

249

valinnainen aine [ev]

sv valfritt ämne n [ophall_sanasto + fisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr_po_sv_01]
 inte: valbart ämne n [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02]; tillvalsämne n [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_01]
 en optional subject [ophall_sanasto + kielitr_po_en_01]

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään kuuluva oppiaine tai ainekokonaisuus, jonka oppilas voi valita opetustarjonnasta [ev + tr11 + tr121]

huomautus

Perusopetuksessa valinnaisina aineina voidaan tarjota syventäviä ja soveltavia oppiaineita tai useasta aineesta muodostuvia oppiainekokonaisuuksia. Opetuksen järjestäjä päättää valinnaisista aineista paikallisessa opetussuunnitelmassa (2). [tr122]

Eri koulutusasteilla valinnaisten opintojen käsitteet vaihtelevat hiukan. Perusopetuksessa käytettävä käsite on valinnainen aine. [tr11 + teemar_30_lukio]

Vrt. lukiokoulutuksen käsitteet syventävä kurssi, soveltava kurssi, valtakunnalliset valinnaiset opinnot ja paikalliset valinnaiset opinnot. [tr11 + teemar_30_lukio + tr119]

Vrt. ammatillisen koulutuksen käsite valinnainen tutkinnon osa. Lisäksi ammatillisiin perustutkintoihin sisältyvissä yhteisissä tutkinnon osissa on pakollisten osa-alueiden lisäksi valinnaisia osa-alueita. [tr11 + teemar_30_lukio + tr119]

[]

Käsitteen tunnus: c258

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: Oppiaine

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (optional subject)

250

ainevalinta [tr34]; > **kielivalinta** [tr34]

sv ämnesval n [Karlsson&Westerholm]; > språkval n [Karlsson&Westerholm]
 en subject selection [vp]

määritelmä

tapahtuma, jossa opiskelija tai perusasteen oppilaan huoltaja valitsee opiskeltavan kielen tai muun oppiaineen opetussuunnitelman (2) mukaisesta tarjonnasta [tr34]

huomautus

Käsitteen tunnus: c259

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: Oppiaine

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

251

aineryhmä <perusopetus, lukiokoulutus> [tr22]; **oppiainekokonaisuus** <perusopetus> [tr22];

ainekokonaisuus <perusopetus> [tr84]; **oppiaineryhmä** <lukiokoulutus> [teemar 30 lukio]

sv ämnesgrupp [fiv utbild ordlista + Karlsson&Westerholm]; läroämnesgrupp <lukiokoulutus> [714/2018 + kielitr lukio sv 04]; ämneshelhet (1) [Karlsson&Westerholm]

en subject group <lukiokoulutus> [629/1998 en + kielitr lukio en 17]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu kahdesta tai useammasta [oppiaineesta](#) [tr22]

huomautus

[Perusopetuksen](#) aineryhmiä ovat esimerkiksi ympäristö- ja luonnontieteet sekä taito- ja taideaineet. [tr22]

Perusopetuksessa termiä oppiainekokonaisuus käytetään epävirallisena synonyymina termille aineryhmä. [tr22 + teemar 30 lukio]

[Lukiokoulutuksessa](#) oppiaineryhmiä ovat esimerkiksi humanistis-yhteiskunnalliset opinnot ja matemaattis-luonnontieteelliset opinnot. [teemar 30 lukio]

Käsitteen tunnus: c260

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

252

katsomusaine [oph]

sv religion och livsåskådningkunskap [kielitr lukio sv 02]

en religion and worldview studies [kielitr lukio en 07 + kielitr lukio en 17]

määritelmä

□

huomautus

Katsomusaineiksi kutsutaan [peruskoulun](#) (1) ja [lukiokoulutuksen oppiaineista](#) uskontoa ja elämäntutkimustietoa. [tr30]

Käsitteen tunnus: c261

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

253

kieliohjelma [oph]

sv språkprogram n [f1sv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_02]

en language programme [efroeberg(icee) + kielitr_lukio_en_06]

määritelmä

□

huomautus

Termillä kieliohjelma viitataan *peruskoulun (1)* ja *lukion (1) opetuksen järjestäjän tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelman (2)* mukaiseen kielitarjontaan. Kieliohjelmasta ilmenee esimerkiksi, mitä kieliä peruskoulussa (1) tai lukiossa (1) voi opiskella ja kuinka laajasti (esimerkiksi miltä luokka-asteelta alkaen). [tr30 + tr51]

Käsitteen tunnus: c262

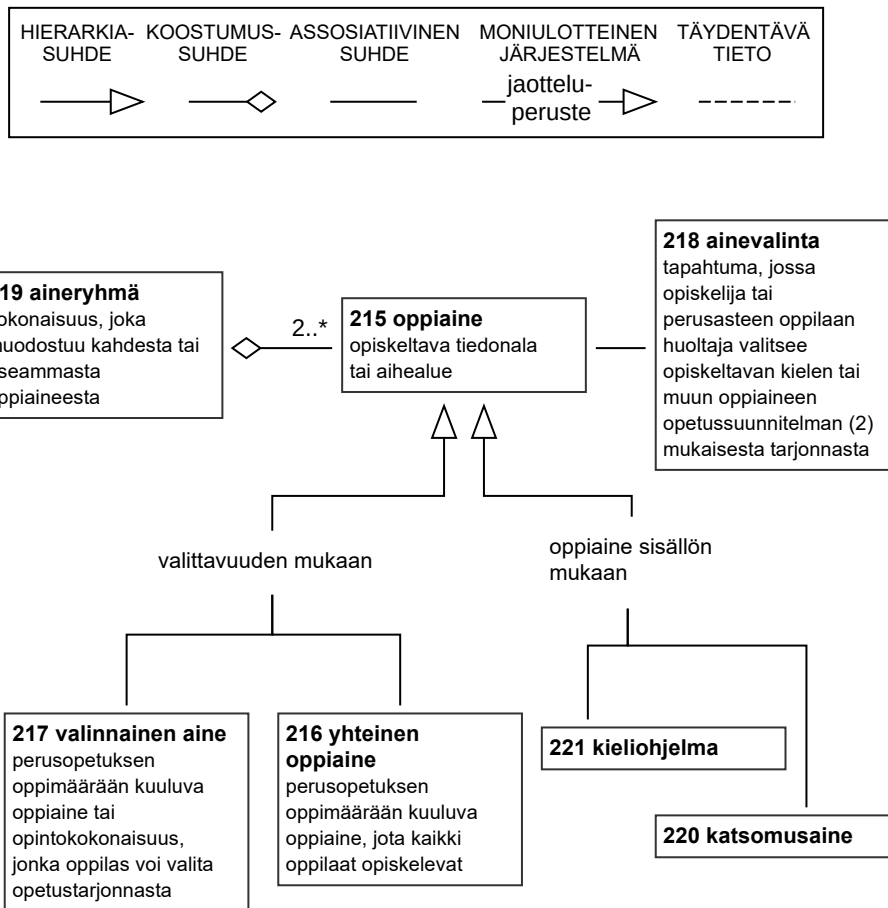
Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Oppiaine](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kielityöryhmälle 22.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Käsittekaavio 28. Oppiaine.

4.4 Koulutustoimijan opetussuunnitelmat ja koulutustarjonta

4.4.1 Opetussuunnitelma

254

opetussuunnitelma (1) *[harmon]*

sv läroplan *[fjstv utbild ordlista + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_01]*

en curriculum *[kielitr_lukio_en_04 + kielitr_po_en_01]*

määritelmä

suunnitelma *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* valtakunnallisten, paikallisten tai oppilas- tai opiskelijakohtaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ja *koulutukselle (1)* tai *koulutukselle (2)* asetettujen tehtävien suorittamiseksi *[tr19 + tr45]*

huomautus

Käsite opetussuunnitelma (1) on otettu OKSA-sanastohankkeessa käyttöön kokoavana yläkäsitteenä, jonka ajatellaan koskevan kaikkia *koulutusasteita*. *[tr120 + tr122]*

Käsitteen tunnus: c275

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

255

opetussuunnitelma (2) <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen, korkeakoulu> [\[tr17 + tr51 + tr62\]](#);
 > **paikallinen opetussuunnitelma** <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillisessa epävirallinen termi> [\[tr115 + tr119\]](#); > **opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma** <esi- ja perusopetus> [\[tr51\]](#); > **koulun opetussuunnitelma** <perusopetus: epävirallinen termi> [\[tr116\]](#); > **toteutussuunnitelma** <amatillinen koulutus: virallinen termi> [\[tr119\]](#); > **koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [\[tr51 + tr119\]](#); > **oppilaitoksen opetussuunnitelma** <toisen asteen koulutus: epävirallinen termi> [\[tr116 + tr119\]](#)

sv > lokal läroplan <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillisessa epävirallinen termi> [\[fiv utbild ordlista + kielitr sv 09 + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 02\]](#); > utbildningsanordnarens läroplan <opetuksen tai koulutuksen järjestäjän suunnitelma> [\[ophall sanasto + kielitr po sv 02\]](#); > skolans läroplan <perusopetus> [\[kielitr po sv 02\]](#); > plan för genomförande av utbildningen <amatillinen koulutus> [\[kielitr amat sv 01\]](#); > undervisningsplan <korkeakoulu> [\[kielitr sv 09 + kielitr lukio sv 02\]](#)

en local curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [\[efroeberg\(nutshell\) OPH\) + kielitr lukio en 06 + kielitr po en 02\]](#); > education provider-specific curriculum <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus: opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma> [\[kielitr lukio en 04 + kielitr po en 02\]](#); > school-specific curriculum <perusopetus: koulukohtainen opetussuunnitelma> [\[kielitr po en 02\]](#); institute-specific curriculum <korkeakoulu> [\[kielitr en 13\]](#)

määritelmä

opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai **korkeakoulun (1)** taikka **peruskoulun (1)** tai **toisen asteen oppilaitoksen** suunnitelma **opetuksen (1)** järjestämisestä ja toteuttamisesta [\[tr11 + rk + tr62 + tr115\]](#)

huomautus

Perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi **kasvatusta** ja **oppimisen** ja koulunkäynnin tukea. [\[ua + rk + tr115\]](#)

Lukiokoulutuksessa paikallinen opetussuunnitelma koskee opetuksen (1) lisäksi **kodin ja oppilaitoksen yhteistyötä** ja **opiskelijahuoltoa**. [\[rk + ua + tr120\]](#)

Esiopetuksen, perusopetuksen ja **lukiokoulutuksen** paikallisessa opetussuunnitelmassa noudatetaan **opetussuunnitelman perusteita**. [\[ks + ua + rk + tr17 + tr51 + tr115\]](#)

Amatillisen koulutuksen järjestäjän toteutussuunnitelmassa noudatetaan ammatillisen **tutkinnon perusteita**. [\[ks + ua + rk + tr17/rk + tr119 + tr122\]](#)

Perusopetuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä **opetuksen järjestäjän** tasolla ja/tai **koulun** tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma (2) ja sen lisäksi koulukohtaiset opetussuunnitelmat (2). [\[tr17 + tr115\]](#)

Lukiokoulutuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset opetussuunnitelmat. [\[tr120\]](#)

Amatillisessa koulutuksessa toteutussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan toteutussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset toteutussuunnitelmat. (???) [\[rk\]](#)

Kansanopistojen ja **liikunnan koulutuskeskusten** tulee laatia opetussuunnitelma (2) **koulutukselle (2)**, jonka kesto on vähintään kahdeksan viikkoa tai joka sisältää **etäopetusta** tai **työssäoppimista**. [\[vapaaan sivistystyon kommentti 20170426\]](#)

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmassa (2) kuvataan mm. **tutkintoon** johtavien opintojen rakenne, opintojen **osaamistavoitteet (1)** sekä **opetuksen (1)** järjestämistavat. [\[tr62 + tr121\]](#)

Korkeakoulun (1) opetussuunnitelmaa (2) ei välttämättä ole olemassa yhtenä dokumenttina, vaan se voi koostua osista, joista päätetään eri aikoina. [\[tr62\]](#)

Varhaiskasvatuksen osalta vrt. käsite **paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma**. [\[tr115\]](#)

Käsitteen tunnus: c276

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulu>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteet](#) ja [Opetussuunnitelma](#)

<amm sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulu>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (utbildningsanordnarens läroplan)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukiokoulutuksen englannin työryhmälle

4.7.2022: Tarvitaanko myös lukiokohtainen suunnitelma, siis oppilaitoksen opetussuunnitelma, englanniksi? Sopiiko school-specific curriculum? Ainakin perusopetuksen enkkutyöryhmän mukaan sana school sopii käytettäväksi myös lukiosta ("institute" ei käytössä tässä merkityksessä).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen, 2.1.2023: OKSA-jaoksessa päätettiin 9.12.22 lisätä huomautuksiin lukiota ja ammatillista koskien vastaava tieto, joka perusopetuksen osalta kuuluu näin: "Perusopetuksessa paikallinen opetussuunnitelma voidaan määritellä opetuksen järjestäjän tasolla ja/tai koulun tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan opetussuunnitelma (2) ja sen lisäksi koulukohtaiset opetussuunnitelmat (2)." Voisiko tämä huomautus ammatillisen osalta olla: "Ammatillisessa koulutuksessa toteutussuunnitelma voidaan määritellä koulutuksen järjestäjän tasolla ja/tai oppilaitoksen tasolla. Esimerkiksi suurella kunnalla voi olla yhteinen kunnan toteutussuunnitelma ja sen lisäksi oppilaitoskohtaiset toteutussuunnitelmat."?

Sanna 2.3.2023: Tutkin syvemmin, niin näyttäisi siltä, että toteutussuunnitelmat tehdään koulutuksen järjestäjätasolla.

Terminologin kysymys ammatilliselle 17.3.2023: Pitäisikö huomautuksen siis kuulua näin: "Ammatillisessa koulutuksessa toteutussuunnitelma määritellään koulutuksen järjestäjän tasolla."

Terminologin kysymys ammatilliselle 17.3.2023: Ja onko niin, että termi "oppilaitoksen opetussuunnitelma", joka on nyt merkitty toisen asteen koulutuksen käyttämäksi epäviralliseksi termiksi, tulisi merkitä vain lukiokoulutuksessa käytetyksi epäviralliseksi termiksi?

Ammatillisen koulutuksen ruotsin työryhmän 2022 kommentti (Seija): Mikä tekee toteutussuunnitelmasta virallisen termin? Työryhmä ei tunnistanut mitään virallista lähdettä. Ammatillisen ruotsin termi on työryhmän ehdotus, termiä ei ole virallisissa lähteissä.

256

lukuvuosisuunnitelma <perusopetus, lukiokoulutus> [*teemar 30 lukio + tr94*]; **oppilaitoksen työsuunnitelma** <ammattillinen koulutus> [*ua/tr17 + tr19 + tr94*]; **vuosittain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma** <lukiokoulutus> [*teemar 30 lukio*]; **vuosisuunnitelma** <lukiokoulutus> [*teemar 30 lukio*]; ~ **opetusohjelma** <korkeakoulutus> [*tr19*]

sv läsårsplan <perusopetus, lukiokoulutus> [*ophall sanasto + kielitr po sv 01*]; läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret <lukiokoulutus> [*kielitr lukio sv 02*]

en school-specific annual plan <perusopetus, lukiokoulutus> [*kielitr lukio en 07 + kielitr po en 02*]
not: annual plan for the implementation of the local curriculum [*ophall sanasto + kielitr po en 02*]

määritelmä

opetuksen järjestäjän tai *koulutuksen järjestäjän* laatima suunnitelma *lukuvuoden opetustarjonnasta, opetuksen (1)* järjestämisestä ja muusta toiminnasta sekä *oppilaitoksen* työajoista [*ua + rk + tr19 + teemar 08 + ErjaVitikka*]

huomautus

Tässä määritelty suunnitelma on käytössä *perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa*. [*tr17 + tr19/rk*]

Perusopetusasetuksessa (852/1998) ja lukioasetuksessa (810/1998) lukuvuosisuunnitelma on säädetty opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tehtäväksi. Suunnitelmassa päätetään kuitenkin oppilaitoskohtaisista asioista, ja käytännössä suunnitelman laatiminen on delegoitu *koulutusorganisaatioille (peruskouluille (1))* ja oppilaitoksille). [*ErjaVitikka*]

Korkeakouluissa (1) vastaavansisältöistä asiakirjaa kutsutaan opetusohjelmaksi. [*tr17 + tr19*]

Korkeakouluissa (1) tutkintovaatimukset ja kutakin lukuvuotta koskeva opetusohjelma muodostavat yhdessä *opetussuunnitelman (2)*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c277

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (läsårsplan)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (annual plan for the implementation of the local curriculum)

Ammatillisen koulutuksen ruotsin työryhmä / Seija Suonuuti 15.12.2022, kysymys OKSA-jakselle: Vastaus kysymykseen "Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?": eivät ole ok, läsar ei sovi. Kysymys OKSA-jakselle: Mistä tulee tähän ammatillisen koulutuksen osuus? Lainsäädännössä ammatillisessa koulutuksessa ei ole lukuvuotta tai -kautta. Pitäisikö olla kaksi eri käsitettä? Ei ole varmaa tietoa, mitä käytetään, koska oppilaitostasolla. Verksamhetsplan, mutta työryhmä ei haluaisi sitä tähän, koska käsite ei vaikuta ammatillisen kannalta oikealta.

Tomi ja Sanna 2.3.2023: tämä on juuri näin, että lukuvuotta/-kautta ei ole laissa käsitteenä enää ammatillisessa koulutuksessa.

257

<korkeakoulut>

tutkintovaatimukset [*SRemes + tr59*]

sv examensfordringar pl [*558/2009_sv_26§*]

en degree requirements pl [*558/2009_en_26§ + vp*]

määritelmä

korkeakoulun (1) opetussuunnitelman (2) osa, jossa kuvataan *tutkinnon* suorittamisen edellyttämät tiedot ja osaaminen [*tr62*]

huomautus

Tutkintovaatimuksia ei välttämättä kuvata erillisenä asiakirjana. [*tr62*]

Käsitteen tunnus: c1034

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

258

<esiopetus, perusopetus>

oppimissuunnitelma [*tr19*]

sv plan för elevens lärande [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01*]

en personalised learning plan [*Kauppinen_kommenttikierros + kielitr_po_en_02*]

määritelmä

esiopetuksessa olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle* laadittava kirjallinen, pedagoginen suunnitelma *oppimisen* ja/tai koulunkäynnin etenemisestä, opetusjärjestelyistä ja tarvittavasta tuesta [*oph(ev&ks) + tr19 + KLamberg&ev/rk*]

huomautus

Oppimissuunnitelmaa voidaan tarvittaessa käyttää osana *yleistä tukea (1)*, ja sitä tulee käyttää *tehostetun tuen (1)* aikana. Oppimissuunnitelma tehdään myös, jos perusopetuksen oppilaalla on päätös oman *opinto-ohjelman* mukaan etenemisestä, *erityisistä opetusjärjestelyistä* tai hänet on otettu *joustavan perusopetuksen* toimintaan. *Eriyistä tukea (1)* saavalle perusopetuksen oppilaalle tehdään oppimissuunnitelman sijaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*. [*oph(ev&ks) + tr19 + KLamberg&ev/rk*]

Käsitteen tunnus: c280

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

259

<perusopetus>

opinto-ohjelma [\[tr60\]](#)

sv studieprogram *n* [\[fisv_utbild_ordlista/rk + Karlsson&Westerholm + 852/1998_sv + kielitr_po_sv_02\]](#)

en study programme [\[estrohm + kielitr_po_en_02\]](#)

määritelmä

ohjelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä opintoja ja missä laajuudessa [perusopetuksen oppilaan](#) on tarkoitus tietynä ajanjaksona suorittaa [\[tr10\]](#)

huomautus

Perusopetusasetuksen (852/1998, 10 §) mukaan [perusopetuksen](#) oppilaalle tulee kunkin [lukuvuoden](#) päättyessä antaa [todistus](#) (1), johon merkitään oppilaan opinto-ohjelma ja oppiaineittain tai aineryhmittäin arvio siitä, miten oppilas on saavuttanut asetetut tavoitteet, sekä arvio oppilaan käyttäytymisestä. [\[tr60 + tr68\]](#)

Lisäksi käsite opinto-ohjelma liittyy perusopetuksen nk. vuosiluokkiin sitomattomaan [opiskeluun](#). Perusopetusasetuksen (852/1998, 11 §) mukaan [opetussuunnitelmassa](#) (1) voidaan määrätä, että eri [oppiaineiden](#) opinnoissa voidaan edetä [vuosiluokkiin](#) jaetun [oppimäärän](#) sijasta oppilaan oman opinto-ohjelman mukaisesti. [\[tr60 + tr68\]](#)

Käsitteen tunnus: c243

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<po sv 2022 tayd>

260

henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma [[tr01_2011_edu.fi](#)]; HOJKS [[harmon](#)]

sv individuell plan för anordnande av undervisning [[628/1998 + kielitr_po_sv_01](#)]; individuell plan för hur undervisning skall ordnas [[ophall_sanasto + fisv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01](#)]; IP [[fisv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01](#)]

en individualised educational plan [[estrohm\[helsingin_kaupunki_verkkosivut\] + ophall_sanasto + kielitr_po_en_02](#)]; IEP [[estrohm\[helsingin_kaupunki_verkkosivut\] + ophall_sanasto + kielitr_po_en_02](#)]

rather than: individual educational plan [[estrohm\[helsingin_kaupunki_verkkosivut\] + ophall_sanasto + kielitr_po_en_02](#)]
not: individualised curriculum [[estrohm\[helsingin_kaupunki_verkkosivut\] + kielitr_po_en_02](#)]

määritelmä

[erityisen tuen \(1\)](#) päätökseen perustuva suunnitelma [esiopetuksessa](#) olevan lapsen tai [perusopetuksen oppilaan oppimiseen](#) ja koulunkäyntiin liittyvistä tavoitteista sekä [opetuksen \(1\)](#) sisällöistä, tukimuodoista, pedagogisista menetelmistä ja [oppimisympäristöön](#) liittyvistä tukitoimista [[oph\(ev&ks\) + tr60 + tr64 + rk + EVitikka](#)]

huomautus

Perusopetuslain ([628/1998, 17 §](#)) mukaisesti erityistä tukea koskevan päätöksen toimeenpanemiseksi oppilaalle on laadittava henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Kaikki erityistä tukea saavan oppilaan tuki kirjataan HOJKSiin. HOJKS on kirjallinen suunnitelma, jossa määritellään mm. [opiskelun](#) erityiset painoalueet, oppilaan edistymisen [seuranta](#) ja [arviointi \(2\)](#), oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin, arviointitavat ja ajankohdat, oppilaan [itsearviointi \(2\)](#) sekä muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja [oppimateriaalit](#). [[tr60 + tr61](#)]

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain [531/2017](#) voimaantuloa [ammattillisen peruskoulutuksen koulutuksen järjestäjän](#) tuli erityisopetuksen toteuttamiseksi laatia [opiskelijalle henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma](#) (HOJKS). HOJKS:n sisällöstä säädettiin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta peruskoulutuksesta ([811/1998, 8 §](#)). Suunnitelma mainittiin myös laissa ammatillisesta peruskoulutuksesta ([630/1998, 20 §](#)). Lain [513/2017](#) voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#). [[kommenttikierros2015 + tr51/rk + teemar_13](#)]

Käsitteen tunnus: c281

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (individual educational plan)

261

henkilökohtainen opintosuunnitelma <lukiokoulutus, korkeakoulut> [tr01_2011.edu.fi + tr51 + teemar_27_lukio]; **HOPS** <lukiokoulutus, korkeakoulut> [tr19 + tr51 + teemar_13 + tr107]; **oma opinto-ohjelma** <perusopetukseen valmistava opetus> [tr51]

hakusana: rajattu HOPS [tr37]; avoin HOPS [tr37]

sv individuell studieplan <lukiokoulutus, korkeakoulut> [ophall_sanasto + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02]; ISP <lukiokoulutus, korkeakoulut> [hu_studieguiden + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02]; individuellt studieprogram n <perusopetukseen valmistava opetus> [opintopolku_e_perusteet + kielitr_po_sv_03]

en personal study plan [OPH/KatriLahikainen + kielitr_en_04 + kielitr_lukio_en_09]; PSP [kielitr_en_04]

rather than: personalised study plan [kielitr_lukio_en_09]; individual study plan [efroeberg(curriculumprep_2014) + kielitr_en_04 + kielitr_lukio_en_09]

määritelmä

lukiokoulutuksessa, korkeakouluissa (1) ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävä, **oppijan** omaan käyttöön tarkoitettu suunnitelma opintojen suorittamisesta [tr11 + rk]

huomautus

Lukiokoulutuksessa henkilökohtainen opintosuunnitelma koostuu opiskelusuunnitelmasta, ylioppilastutkintosuunnitelmasta sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelmasta. [teemar_27_lukio]

rajattu HOPS: Termiä rajattu HOPS (sv begränsad; en narrow) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka sisältää esimerkiksi opintojen aikataulutukseen, valinnaisiin opintoihin ja korvaavuuksiin liittyvät valinnat. [tr37]

avoin HOPS: Termiä avoin HOPS (sv öppen; en open-ended) käytetään tietojärjestelmissä viittaamaan siihen osaan henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta, joka liittyy laajemmin yksilöllisen opintopolun suunnitteluun osana henkilökohtaista kehittymistä. [tr37]

personal study plan / personalised study plan: Englannin vastine personal study plan on tämän käsitteen kohdalla suositettavampi kuin personalised study plan, sillä oppija laatii suunnitelman itse. (Sana personalised viittaisi prosessiin, jossa suunnitelma henkilökohtaistetaan oppijalle.) [kielitr_lukio_en_09]

individual study plan: Englannin sana "individual" voi viitata 'henkilökohtaisen' lisäksi myös 'yksittäiseen'. Monitulkintaisuuden vuoksi termin "individual study plan" käyttöä ei suositella henkilökohtaisen opiskelu- tai opintosuunnitelman vastineena. [kielitr_en]

Käsitteen tunnus: c279

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

262

henkilökohtainen opiskelusuunnitelma [[1215/2020 + teemar_43](#)]

sv personlig studieplan [[tuva_perust_2021_sv](#)]

en []

määritelmä

[tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelijalle](#) tehtävä suunnitelma, johon kirjataan [opiskelijan](#) tavoitteet valmentavalle koulutukselle, opintojen yksilöllinen rakentuminen ja eteneminen, opiskelijan [opetusta \(1\)](#), [ohjausta](#) ja tukea koskevat tiedot sekä opiskelijan jatkoopinto ja urasuunnitelma [[tuva_perust_2021 + 1215/2020 + teemar_49_oppvelv](#)]

huomautus

Henkilökohtaisesta opiskelusuunnitelmasta on säädetty [tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa \(1215/2020\)](#) ja siitä annetaan määräyksiä [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa \(2021\)](#). [[tuva_perust_2021 + 1215/2020](#)]

Kun [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää perusopetuksen järjestäjä](#) tai [lukiokoulutuksen järjestäjä](#), tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma [tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain \(1215/2020\)](#) 14 §:n mukaisesti. [[tuva_perust_2021 + 1215/2020](#)]

Kun [tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestää ammatillisen koulutuksen järjestäjä](#), henkilökohtainen opiskelusuunnitelma tehdään [ammattillisen koulutuksen henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman](#) (HOKS) mukaisesti, kuten [tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetussa laissa \(1215/2020, 14 §\)](#) säädetään. [[tuva_perust_2021](#)]

Käsitteen tunnus: c1919 []

Luokka: <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

263

henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma [[AmmRef_2017](#)]; **HOKS** [[AmmRef_2017 + teemar_13](#)]

sv personlig utvecklingsplan för kunnandet [[531/2017_sv_44§ + PDT_kielitr_sv_01](#)]; PUK [[PDT_kielitr_sv_01](#)]

en personal competence development plan [[ammattillisen reformisan_en + kielitr_amm_en_01](#)]

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma, joka sisältää [ammattillisen koulutuksen opiskelijalle](#) tehtävää [henkilökohtaistamista](#) koskevat tiedot [[AmmRef_2017](#)]

huomautus

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan opiskelijan yksilölliset [osaamisen tunnistamista](#), [osaamisen tunnustamista](#), osaamisen hankkimista ja osoittamista sekä ohjaus- ja tukitoimia koskevat tiedot. [[AmmRef_2017](#)]

Henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjataan tietoja mm. opiskelijan [ammattillisen tutkinnon](#) suorittamiseen tai [oppimiseen](#) liittyvistä tavoitteista, valinnoista, [opetuksesta \(1\)](#) ja [oppimisympäristöistä](#) sekä esimerkiksi mahdollisesta. [[AmmRef_2017](#)]

Henkilökohtainen osaaminen kehittämissuunnitelma laaditaan ja päivitetään yhdessä opiskelijan kanssa. Henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan ja suunnitelmaa päivitetään opintojen aikana tarvittaessa. [[PDT_hanke_2018_19](#)]

Henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman laatimiseen, päivittämiseen ja hyväksymiseen osallistuvista tahoista on säädetty [ammattillisesta koulutuksesta annetussa laissa \(531/2017\)](#). [[PDT_hanke_2018_19](#)]

Käsitteen tunnus: c1240

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opetussuunnitelma](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

264

henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma [*harmon + tr119*]; **HOVS** [*harmon + tr119*]

sv individuell studie- och träningsplan [*individuell studieplaner*]

en individual study and training plan [*Tuni_käsikirja + vp*]

määritelmä

suunnitelma, jossa yhdistyy *opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma* ja hänen urheilulajinsa valmennussuunnitelma [*tr41 + t119*]

huomautus

Henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma on kilpaurheilua harjoittaville opiskelijoille tehtävä suunnitelma, jossa huomioidaan esimerkiksi kilpailemiseen ja harjoitteluun liittyvät poissaolot ja erityisjärjestelyt, joita opiskelija tarvitsee, jotta pystyy suoriutumaan opinnoistaan. [*tr119*]

Käsitteen tunnus: c283

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetussuunnitelma](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Työryhmä 24.10.2014: englannin termi selvitettävä (coaching?)

Terminologin kysymys Tuula Sumkinille ja Tomi Kytölälle 10.5.2022: Onko määritelmässä käytetty termi "henkilökohtainen opiskelusuunnitelma" ok ja mihin OKSAn käsitteeseen se tulisi linkittää? OKSAssa on määritelty henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, mutta se on määritelty vain TUVA-koulutuksen käsitteenä, en tiedä voiko tätä linkittää siihen. Pitäisikö määritelmässä kenties viitata ammatillisen koulutuksen HOKS (henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma) -käsitteeseen?

OKSA-jaos 4.11.2022: kysymyksiä: miten paljon tätä käytetään, onko aivan marginaalinen? OPH:n asiantuntijoille paljolti tuntematon! ilmiö lienee kuitenkin varsin yleinen, suunnitelman nimike voi vaihdella

OKSA-jaos 4.11.2022: Sanna selvittää eteenpäin ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä

OKSA-jaos 4.11.2022: lukiopuoli? Vastaavanlaista suunnittelua varmaan tehdään myös, mutta millä termillä siitä puhutaan?

OKSA-jaos 4.11.2022 / Mikko: Sain Matti Pietilältä (liikunta-oppiaineen asiantuntija) HOVS:n liittyen jo vastauksen: "Tuo termi ei ole minulle tullut vastaan. En ole ollut niin syvällä erityisen tehtävän lukioiden kanssa. Tietäisikö OKM tuosta (Heikki Blom tai Kimmo Koskinen)?"

OKSA-jaos 4.11.2022: liittyy lukiossa siis erityisen koulutustehtävän lukioihin (urheilulukiot), joille OKM myöntää luvat

OKSA-jaos 4.11.2022: onko tästä säädetty? Mikko kysyy, tai pyytää Mattia kysymään

OKSA-jaos 4.11.2022: mikä on tämän paikka käsitejärjestelmässä: onko vieruskäsite HOKSille vai jotenkin siihen liittyvä käsite

Sanna, marraskuu 2022: HOVS ei linkity TUVA-koulutukseen, vaan juurikin HOKSiin ja henkilökohtaistamiseen. Tämä on kilpaurheilua harjoittaville opiskelijoille tehtävä suunnitelma, jossa esimerkiksi huomioidaan kilpailemiseen ja harjoitteluun liittyvät poissaolot ja mitä erityisjärjestelyjä opiskelija tarvitsee, jotta pystyy suoriutumaan opinnoistaan.

OKSA-jaos 9.12.2022: onko käsite enää käytössä? Voitaisiin merkitä vanhentuneeksi.

OKSA-jaos 9.12.2022: määräystasolta ei ole löytynyt tietoa tästä, mutta mainintoja sieltä täältä edelleen löytyy

OKSA-jaos 9.12.2022: Sanna, Mikko ja Tomi vaihtavat postia, palataan -- **Sanna 2.3.2023:** Selvittelen tähän liittyvää nykyistä käyttöä suoraan Vierumäeltä vielä, palataan tähän.

265

(vanhentunut)

henkilökohtainen opiskeluohjelma [*tr11 + tr51*]

sv personligt studieprogram *n* [*OPH/ks*]

en individual study programme [*OPH/ks*]

määritelmä

oppisopimuskoulutuksessa tehtävä suunnitelma, johon kirjataan ammattitaito, johon *opiskelija* pyrkii, ja tapa, jolla opiskelija osoittaa saavuttamansa ammattitaidon [*tr57*]

huomautus

Henkilökohtaiseen opiskeluohjelmaan voidaan kirjata myös *näyttötutkinnon henkilökohtaistamista* koskevat tiedot. [*rk + tr57*]

Henkilökohtaisen opiskeluohjelman laativat opiskelija, työnantaja ja *koulutuksen järjestäjä*. [*tr11 + ks&ua + tr22 + SRasku + tr51*]

Vrt. *henkilökohtaistamista koskeva asiakirja*. []

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*. [*teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c935

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

266

(vanhentunut)

henkilökohtainen näyttösuunnitelma [*harmon*]; **HENSU** [*harmon*]

sv individuell plan för fristående examen [*Karlsson&Westerholm*]

en individual plan for completing competence-based qualification [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

henkilökohtainen suunnitelma *näyttötutkinnon* osien suorittamisesta [*tr11*]

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*. [*teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c282

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englantia kesken>

267

(vanhentunut)

henkilökohtaistamista koskeva asiakirja [*rk + tr57*]

sv dokument om personlig tillämpning [*OPHwww*]

en personalisation documentation [*OPHwww*]

määritelmä

ammattillisessa aikuiskoulutuksessa käytettävä asiakirja, johon kirjataan tiedot *näyttötutkintoon* liittyvästä *henkilökohtaistamisesta* [*rk + tr57*]

huomautus

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan laatii *koulutuksen järjestäjä* yhdessä *tutkinnon suorittajan* kanssa. [*rk + tr57*]

Henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksessa (25.6.2015) ammatilliseen aikuiskoulutukseen liittyvästä henkilökohtaistamisesta. [*rk + tr57*]

Henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan merkitään muun muassa tutkinnon suorittajan aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen, tiedot niistä *tutkinnon osista*, jotka on ilmoitettu *tutkintotoimikunnalle* niiden liittämiseksi tutkintosuoritukseen, tiedot niistä tutkinnon osista, joista on tehty tutkintotoimikunnalle esitys *osaamisen tunnustamista* varten; *näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen* ja muun ammattitaidon hankkimisen tarve; tarvittava *ohjaus* ja tuki; mahdollisesti tarvittavat opiskeluvalmiuksia parantavat opinnot. [*rk + tr57*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*. [*teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c934

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

4.4.1.1 Opetussuunnitelmaan liittyviä käsitteitä

268

<lukiokoulutus>

aihekokonaisuus [ua]

sv temaområde [lophall_sanasto + LOPS_2015_sv + kielitr_lukio_sv_02]; ämneshelhet (2) [629/1998_sv + kielitr_lukio_sv_02]; genomgående tema [lophall_sanasto]; ämnesområde [lophall_sanasto]

en cross-curricular theme [629/1998_en + kielitr_lukio_en_06]

määritelmä

lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa (1) annettu, *opetuksen* (1) eheyttämiseen pyrkivä teema, jolla on liittymäkohtia useisiin *oppiaineisiin* ja jota käsitellään eri oppiaineiden yhteydessä ja *oppilaitoksen* muussa toiminnassa [OPH_verkkosivut + rk + tr17 + ev]

huomautus

Esimerkkejä *lukiokoulutuksen* vuoden 2015 opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaisista aihekokonaisuuksista ovat "ihmisenä kasvaminen", "kulttuuri-identiteetti ja kansainvälisyys" sekä "osallistuva kansalaisuus". [rk + tr17 + ev + tr84]

Aihekokonaisuus on lukiolain (714/2018), lukioasetuksen (810/2018) ja niiden nojalla annettavien lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteiden* myötä siirtymäajan puitteissa vanheneva käsite. [teemar_24_lukio]

Käsitteellä aihekokonaisuus, samoin kuin lukiolain 714/2018 myötä tulleilla käsitteillä *laaja-alainen osaaminen* ja *temaattiset opinnot*, on *opetusta* (1) eheyttävä tehtävä. [teemar_31_lukio]

Käsite aihekokonaisuus on mainittu myös perusopetuslaissa (628/1998). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta. [ErjaVitikka_2020_11_23 + rk]

Käsitteen tunnus: c285

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle, erityisesti perusopetukselle, 11.1.2019:

Onko tässä määritelty "aihekokonaisuus" sama kuin asetuksessa 422/2012 (Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta) mainittu käsite "ainekokonaisuus"? (ruotsiksi "helheter som bildas av flera läroämnen")? Vai ovatko nämä eri käsitteitä? -> **OKSA-jaos 24.5.2019:** Käsite oppiainekokonaisuus/ainekokonaisuus on eri käsite kuin tämä. Oppiainekokonaisuus on perusopetuksen käsite, aihekokonaisuus taas lukion. (POPS käyttää termiä oppiainekokonaisuus.)

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: laissa 629/1998 (vanha lukiolaki) puhutaan suomeksi aihekokonaisuuksista; ruotsiksi ämneshelhet

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Tämä käsite saattaa olla vanhentunut (tai korvattu uudella), joten voisi ehkä jättää ruotsiksikin vain vanhan vastineen "ämneshelhet"?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Palataan tämän käsitteen ruotsin vastineisiin, kun OKSA-jaoksen lukiotyöryhmä ottanut kantaa

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: entä "temahelhet"? Tämä voisi olla uudempi termi, ja sitä on käytetty perusopetuksen puolella

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: entä "temastudier"? LOPS 2015

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: "ämnesövergripande studier"?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: myös temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot ovat läheisesti liittyviä käsitteitä

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.1.2019: Voisiko OKSaan lisätä myös käsitteet temaattiset opinnot [on OKSAssa] ja ilmiöpohjaiset opinnot ja tuoda esiin sitä, että käsitteissä aihekokonaisuus, temaattiset opinnot ja ilmiöpohjaiset opinnot on kyseessä pohjimmiltaan sama käsite, mutta nimitykset ovat vaihdelleet. Tai jos näiden käsitteiden välillä on jotain sisällöllistä/pedagogista eroa, niin voisi olla hyvä selventää sitä...? -- **OKSAn lukiosanastotyöryhmä 12.3.2020:** ilmiöpohjaiset opinnot: ei säädöksissä eikä LOPSissa. Esim. Helsingin kaupunki kyllä käyttänyt, mutta vaihtelua koulutuksenjärjestäjittäin. Jätetään määrittelemättä.

Lukion sanastotyöryhmä 12.3.2020: Temaattisilla opinnoilla on laajuus, aihekokonaisuudella ei, aihekokonaisuuksille ei ole varattu opetusaikaa. Näillä kaikilla, aihekokonaisuus, laaja-alainen osaaminen ja temaattiset opinnot, on sinällään opetusta eheyttävä tehtävä.

OKSA-jaos 30.10.2020: ei vakan käsite

OKSA-jaos 30.10.2020: esiopetus(?), perusopetus: näillä asteilla tämä käsite ollut aiemmin. Pitäisikö käsitteen kuvausta muokata sopivaksi myös näille asteille?

OKSA-jaos 30.10.2020: Erja palaa tähän vielä ennen OKSAn toisen laitoksen julkaisemista

Erja Vitikka 23.11.2020: Aihekokonaisuus-käsite on edelleen perusopetuslaissa (628/1998) kyllä, ja sen on ollut käytössä perusopetuksessa opetussuunnitelman perusteissa (2004). Nykyisissä (2014) opetussuunnitelman perusteissa aihekokonaisuus-käsite ei ole käytössä. Esiopetuksessa käsite ei ole ollut käytössä aiemminkaan.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. perusopetus, 23.11.2020: Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös perusopetukseen (vai tehdäänkö perusopetukselle eri käsite, aihekokonaisuus (2), jos käsitteet ovat hyvin erilaiset?)?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Temaområde; genomgående tema; ämnesområde)

269

<lukiokoulutus>

laaja-alainen osaaminen [[teemar 24 lukio](#)]

sv mångsidig kompetens [[ophall_sanasto](#)]

en transversal competence [[teemar 25 lukio + kielitr lukio en 20](#)]

määritelmä

osaaminen, joka rakentuu tiedoista, taidoista, arvoista, asenteista ja tahdosta, jotka tarvitaan [lukiokoulutuksen opiskelijan](#) hyvää yleissivistystä ja hyväksi ihmiseksi kasvamista, kestävän tulevaisuuden rakentamista sekä jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksia varten [[teemar 25 lukio + teemar 28 lukio](#)]

huomautus

Laaja-alaisella osaamisella on lukiokoulutusta eheyttävä tehtävä. [Lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa](#) 2019 laaja-alaisen osaamisen osa-alueet muodostavat lukiokoulutuksen [oppiaineiden](#) yhteiset tavoitteet. [[teemar 28 lukio](#)]

Laaja-alaisen osaamisen kuusi osa-alueita ovat hyvinvointiosaaminen, vuorovaikutusosaaminen, monitieteinen ja luova osaaminen, yhteiskunnallinen osaaminen, eettisyys ja ympäristöosaaminen sekä globaali- ja kulttuuriosaaminen. [[teemar 25 lukio](#)]

Käsite laaja-alainen osaaminen on käytössä lukiokoulutuksen lisäksi myös [varhaiskasvatuksessa](#), [esiopetuksessa](#) ja [perusopetuksessa](#). OKSAn 2. laitoksessa käsite on kuitenkin määritelty vain lukiokoulutuksen näkökulmasta. [[Erja Vitikka 2020 11 18 + rk](#)]

Vrt. [temaattiset opinnot](#). []

Käsitteen tunnus: c1638

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. vaka, esi- ja perusopetus, 23.11.2020: Käsite on käytössä myös varhaiskasvatuksessa, esiopetuksessa ja perusopetuksessa. Miten määritelmää ja huomautusta muokattava, että ne sopisivat myös näihin?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään työlistalle laajentaa käsitteen määritelmä kattamaan tai ottamaan huomioon perusopetus

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (mångsidig kompetens)

270

opetuksen eriyttäminen [*ev*]

sv differentiering av undervisningen [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio_sv_02*]

en differentiation of teaching [*efroeberg(turku.fi_en) + kielitr lukio_en_06*]

määritelmä

toiminta, jossa samaan *opetusryhmään* (2) kuuluville *oppilaille* tai *opiskelijoille* annetaan *opetusta* (1) heidän toisistaan poikkeavien tarpeidensa mukaisesti [*rk + tr19*]

huomautus

Eriyttämisessä voidaan tarpeiden mukaan vaihdella *opiskelun* laajuutta, syvyyttä ja etenemisnopeutta. Eriyttäminen voi tapahtua esimerkiksi opetuksen (1) sisältöjä, käytettäviä *opetusmateriaaleja* ja menetelmiä, työtapoja, kotitehtävien määrää ja käytettävissä olevaa aikaa vaihtelemalla. [*rk + tr19*]

Käsitteen tunnus: c286

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

271

koulutuksen tavoitteet *pl* [629/1998 + tr29 + ev/rk]; > **esiopetuksen tavoitteet** *pl* [628/1998];
> **perusopetuksen tavoitteet** *pl* [628/1998 + ev/rk]; > **lukiokoulutuksen tavoitteet** *pl* <valtioneuvoston
asetus 942/2014> [629/1998 + 942/2014 + ev/rk]; > **lukiokoulutuksen tehtävät** *pl* <lukion
opetussuunnitelman perusteet 2015> [lops2015]; > **lukiokoulutuksen tarkoitus** <lukiolaki 714/2018>
[714/2018]

mieluummin kuin: opetuksen tavoitteet *pl* <esiopetus, perusopetus> [422/2012 + 628/1998_2§]

sv utbildningens mål *n pl* [629/1998_sv / rk + kielitr_lukio_sv_02]; > mål *n pl* för
förskoleundervisningen [628/1998]; > mål *n pl* för den grundläggande utbildningen [628/1998 +
kielitr_lukio_sv_02]; > gymnasieutbildningens mål *n pl* [629_1998_sv + kielitr_lukio_sv_02]
hellre än: mål *n pl* för undervisningen [fisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm]
en mission of education [kielitr_lukio_en_09]; > mission of general upper secondary education
<lukiokoulutuksen tavoitteet> [LOPS_2015_en + kielitr_lukio_en_07]

määritelmä

niiden päämäärien kokonaisuus, joihin **koulutuksella** (1) pyritään [tr9 + ev + tr29 + teemar_04 + ev/rk]
huomautus

Esiopetuksen ja **perusopetuksen** tavoitteista on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja
valtioneuvoston asetuksessa perusopetuslaissa tarkoitettuna opetuksen valtakunnallisista
tavoitteista ja perusopetuksen **tuntijaosta** (422/2012). [tr29 + kommenttikierros2015 + tr51]

Lukiokoulutuksen tavoitteista on säädetty lukiolaissa (629/1998) sekä valtioneuvoston
asetuksessa lukiolaissa tarkoitettuna koulutuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista ja
tuntijaosta (942/2014). [tr29 + kommenttikierros2015 + tr51]

Perusopetuksen tavoitteita ovat esimerkiksi tukea **oppilaan** kasvamista ihmisyyteen ja eettisesti
vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen, tarjota elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja, lisätä
sivistystä ja tasa-arvoa ja turvata yhdenvertaisuutta. [628/1998]

Lukiokoulutuksen tavoitteita ovat lain 942/2014 mukaan esimerkiksi tukea **opiskelijan**
tasapainoista henkistä, fyysistä ja sosiaalista kasvua sekä edistää elämän, ihmisoikeuksien,
kestävän kehityksen, ympäristön ja kulttuurien monimuotoisuuden kunnioittamista. [924/2014]

Esi- ja perusopetuksella on yleis- ja erityistavoitteet. Valtioneuvoston asetuksessa 422/2012
säädetään perusopetuksen yleiset tavoitteet ja asetuksen 5 §:ssä lisäksi muille kuin
oppivelvollisuuttaan suorittaville oppilaille annettavan **opetuksen** (1) erityiset tavoitteet. [tr29 +
kommenttikierros2015 + tr51]

opetuksen tavoitteet: Säädöksissä (esim. perusopetuslaki 628/1998 ja valtioneuvoston asetus
422/2012) käytetään lyhyttä termimuotoa ”opetuksen tavoitteet”, jolla viitataan sekä käsitteeseen
esiopetuksen tavoitteet ja että käsitteeseen perusopetuksen tavoitteet. Termin opetuksen
tavoitteet käyttäminen koulutuksen (1) tavoitteista ei kuitenkaan ole suositeltavaa, sillä termillä
opetuksen tavoitteet viitataan myös yksittäisten **oppiaineiden** tavoitteisiin. Esimerkiksi
perusopetuksen osalta oppiaineiden tavoitteista on säädetty **opetussuunnitelman perusteissa**.
[ev + kielitr_lukio_en_09]

Käsitteen tunnus: c287

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus
englanti kesken>

272

opetustunti [ua]

sv lektion [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_01]; undervisningstimme [fisv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_02 + kielitr_po_sv_01]

en lesson [efroeberg(632/1998_en) + kielitr_lukio_en_06]

not: teaching hour [efroeberg(tilastokeskus_kasitteisto) + kielitr_lukio_en_06]

määritelmä

yksikkö, joka ilmaisee *opetukseen* (1) käytettävää aikamäärää tuntia kohti [ua + rk + tr17]

huomautus

Opetustuntia käytetään aikayksikkönä opetuksessa (1), opetuksen (1) suunnittelussa ja hallinnossa. [ua + rk + tr17]

Käsitteen tunnus: c288

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (lektion)

4.4.2 Koulutustarjonta

273

koulutustarjonta [*harmon + tr47*]

sv utbildningsutbud *n* [*fisv utbild ordlista + kielitr sv*]

en study opportunities available [*kielitr en 16 + kielitr lukio en 16*]; provision of study opportunities [*kielitr en 16 + kielitr lukio en 16*]; education and training provision [*estrohm/S-V-E*] + *OPH + kielitr en 16 + kielitr lukio en 16*]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyinä aikana tarjottavista *koulutusmahdollisuuksista*, tarjolla olevia *aloituspaikkoja* koskevista tiedoista sekä muista koulutusmahdollisuuksiin liittyvistä tiedoista [*tr8 + rk + tr14 + tr16 + ih + rk + tr45 + rk*]

huomautus

Tarjottavista koulutusmahdollisuuksista voidaan antaa tietoa esimerkiksi verkkopalveluissa tai opinto-oppaissa. [*rk + tr45*]

Käsite koulutustarjonta voidaan ymmärtää myös muilla tavoilla. Esimerkiksi *hakijan* kannalta koulutustarjonta on kokonaisuus, joka muodostuu *koulutustoimijoiden* tarjoamista koulutusmahdollisuuksista yhteensä. Yksittäisen koulutustoimijan näkökulmasta koulutustarjonta voidaan ymmärtää toimijan itsensä tarjoamien *koulutuksen toteutusten* kokonaisuudeksi. [*tr8 + tr45*]

Käsitteen tunnus: c289

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Digivisio / Matti Riihimäki, Aalto, 1.12.2021: Digivisioissa yritetään noudattaa jatkuvan oppimisen sanastoa

https://www.tsk.fi/tiedostot/luonnokset/jatkuvaoppiminen/jatkuvan_oppimisen_sanasto_lausunlounno_s.pdf Koulutus on tosin vähän haastava :) Em. luonnoksessa sitä käsitellään ansiokkaasti erilaisilla ryhmittelyillä.

Tiedoksi että Digivisiossa (tai tarkemmin sen arkkitehtuurityössä ja RRF-projektihakemuksessa) koulutusta/koulutustarjontaa on toistaiseksi rakennettu ao standardin mukaisesti ottamalla lähtökohdaksi koulutuksen formaalisuuden...

Totti Tuhkanen 3.12.2021: Koulutus-käsitettä ei saada kattavasti haltuun ilman koulutus 1..n rinnakkaismäärittäyksiä. Koulutustarjonta ja opetustarjonta ovat näille alisteisia.

Digivision kuvauksessa koulutustarjonta ja opetustarjonta näyttävät käsittemerkityksinä hieman sekoittuvan.

Ja on huomattava, että kv-koulutustarjontaankin voi sisältyä sekä formaaleja että ei-formaaleja opetustarjonnan muotoja, eli se ei ole rinnasteisessa vaan hierarkkisessa suhteessa edellisiin. Jotenkin tuntuu, että formaalisuuden astevaihtelu on johdettu jostain sellaisesta piirremäärittelymallista, joka ei ole suoraan yhteensopiva OKSA:n määrittelylogiikan kanssa. Asia pitää siis avata ja arvioida.

Lienee tarvetta tehdä attribuuttitasen käsitteiden tarkennuksia.

Esim. seminaari, jos se on gradu-seminaari, on lähtökohtaisesti formaalia opetus suunnitelmaperustaista opetusta, joka sisältyy tutkintotavoitteiseen opiskeluun.

Vapaasti valittava seminaari joka on tyypiltään vaikka konferenssi, voidaan taas mieltää joksikin muuksi kuin formaaliksi koulutustarjonnaksi.

Näyttäisi siltä, että tässä on OKSAlle työmaata/paimennettavaa. Matin kommentit alla ovat hyvää pohdintaa.

274

opetustarjonta <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulutus> [tr8 + tr87]; **opintotarjotin**

<lukiokoulutus> [teemar_24_lukio]; **opintojaksotarjotin** <lukiokoulutus> [teemar_24_lukio]

ei: > kurssitarjotin <lukiokoulutus> (vanhentunut) [kielitr_lukio_en_07]

sv undervisningsutbud n [edusk_209/2011 + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02]

en teaching on offer [kielitr_en_04]; available courses and modules [kielitr_en_04]; > course selection <lukiokoulutuksen opintojaksoista> [OPH + kielitr_en_25]; > courses on offer <opintojaksoista> [kielitr_en_04]; > available courses <opintojaksoista> [kielitr_en_04] rather than: available teaching [kielitr_en_04]; available instruction [kielitr_en_04]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu yksittäisistä *opintojaksoista*, *opintokokonaisuuksista (1)*, *opintokokonaisuuksista (2)* tai *tutkinnon osista*, joiden suorittamismahdollisuutta tietyssä aikana tarjotaan, tai (*perusopetuksen* osalta) *oppiaineiden oppimääristä*, joita tietyssä aikana on tarkoitus suorittaa [tr8 + tr14 + tr46 + THuttunen + teemar_24_lukio + tr89]

huomautus

Ero *koulutustarjonnan* ja *opetustarjonnan* välillä on, että koulutustarjonta on suunnattu henkilöille, jotka eivät toistaiseksi opiskele kyseisessä *koulutusorganisaatiossa* tai *koulutuksessa (2)*; opetustarjonta puolestaan on tarkoitettu tarjoavan koulutusorganisaation *oppilaille* tai *opiskelijoille*. [tr8 + rk + teemar_04 + teemar_24_lukio + tr87 + tr89]

Käsitteen tunnus: c290

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 24.9.2018: Course selection on nykytilan mukainen termi; uuden lukiolainsäädännön ja lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaiset englannin termit varmistettava myöhemmin. (Jatkossakin pääsanana varmaankin selection, mutta mikä selection?)

275

koulutustarjonnan koulutuslaji [tr28]; **koulutuslaji** [ks+ua + tr15 + tr24]

sv typ av utbildning inom utbildningsutbud [Karlsson&Westerholm + kielitr_sv + kielitr_sv_12]

en type of education [kielitr_en_04]

not: form of education (2) [kielitr_en_04]

määritelmä

[]

huomautus

Koulutuksen hakumenettelyn ja *opiskelijavalinnan* yhteydessä *hakijoille* näytettävät koulutuslajivaihtoehdot ovat tällä hetkellä (tammikuu 2018) nuorten koulutus ja *aikuiskoulutus*. Esimerkiksi nuorten ja aikuisten *lukiokoulutus*; aikuisten *perusopetus*. [harmon + tr14 + tr74]

Termi (koulutustarjonnan) koulutuslaji ei näy *hakijalle* (esim. Opintopolussa tai muussa viestinnässä), vaan se on käytössä lähinnä opintohallinnon puolella. [tr74]

Käsitteen tunnus: c291

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OPH / Ruotsinkielinen koulutus / Karlsson, Westerholm ym.: Sv typ av utbildning

Terminologin kysymys 14.9.2015: Mikä valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi? OKSA-työryhmä päätyi 13.6.2014 termiin "utbildningsslag", kun taas OPH:n ruotsinkielisestä yksiköstä esitettiin kommenttikierroksella "typ av utbildning". Vipusessa koulutuslaji on "utbildningsslag".

Ruotsin kielityöryhmän kommentti 1.12.2015: slag on hieman epämääräinen

Terminologin kysymys 7.12.2015: Jos ja kun sv-termi muutetaan erilaiseksi kuin Vipusessa (ks. *koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu)*), mitä tehdään Vipusen nykyiselle termille? -> **OKSA-työryhmä 29.1.2016:** kysytään tästä Karilta ja Mariannelta -> **Terminologi 5.2.2016:** Kysytty Karilta ja Mariannelta, onko ok muuttaa Vipusen puolellekin "typ av utbildning".

Marianne Portin 8.2.2016: -- OKSAn kokouksessa 13.6.2014 hyväksytyt koulutuksen järjestämiseen liittyvien käsitteiden ruotsin- ja englanninkieliset käännökset. Siellä "typ av utbildning" = "koulutustyyppi" ja "koulutuslaji" = "utbildningsslag". Termi "typ av utbildning" on siis jo varattuna.

Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 10.2.2016: Täytyykö tosiaan ottaa huomioon, että Vipusen puolella on myös käsitteet *ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi* ja *ammattillisen koulutuksen koulutustyyppi*, joiden vastineet ovat vastaavassa järjestyksessä "typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning" ja "typ av utbildning inom yrkesutbildning". (Pelkkä *koulutustyyppi* on käsitteenä OKSasta kokonaan poistettu. Vipusessakin termiä on tarkennettu yllä olevalla tavalla eli "ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi" ja "ammattillisen koulutuksen koulutustyyppi".)

Englannin kielityöryhmän kommentti: range of X / selection of X

Englannin kielityöryhmän kommentti 21.6.2016: Vipunen käyttää koulutuslajista vastinetta form of education, mutta eikö mene tällöin sekaisin *koulutusmuoto (2):n* kanssa? Näillä nyt molemmilla sama termi englanniksi.

Englannin kielityöryhmän kysymys 21.6.2016 OKSA-jaostolle: Onko OPH:lla englanninkielinen käänнос koulutuslajille?

Ruotsin kielityöryhmä 5.9.2016: Tarkastetaan Vipusen ja Opintopolun termit -> pyritään yhtenäisyyteen käytettyjen termien kesken. Määritelmä tulee myös tarkastaa ja tarvittaessa päivittää.

Vipunen/Anssi Pänkäläinen 16.9.2016 (sähköpostilla): Koulutuslajia ei ole muistaakseni käytetty haku ja opiskelijavalinnan yhteydessä. Mutta esim. amk-opiskelijatilastoissa "nuorten/aikuisten koulutus" on suomeksi koulutustyyppi ja se on käännetty ruotsiksi "typ av utbildning" ja englanniksi "type of education".

Tilastokeskus/Anna Loukkola 19.9.2016 (sähköpostilla): Koulutuslaji-käsitettä on meillä käytetty lukiokoulutuksessa ja ammattikorkeakoulutuksessa juuri jaottelulla nuorten koulutus ja aikuiskoulutus. Ammatillisessa koulutuksessa koulutuslajeja on ollut enemmän ks. http://pxnet2.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/StatFin/StatFin__kou__aop/?tablelist=true Koulutuslaji on meillä käännetty "utbildningsslag" ja "type of education"

Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle: Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji (*koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu)*) olisi ruotsiksi utbildningsslag, koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty *koulutustarjonnan koulutuslaji*, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi ruotsiksi "typ av utbildning", koska se on suppeammin määritelty? (Jos ruotsin "slag" on epämääräisempi kuin "typ", kuten yllä on kommentoitu?)

Terminologin kysymys 6.10.2016 sv-kielityöryhmälle ja OKSA-jaostolle: Olisiko ok, että Vipusen koulutuslaji (*koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu)*) olisi englanniksi "form of education and training", koska se on monimuotoisempi kuin OKSAn puolella määritelty *koulutustarjonnan koulutuslaji*, ja OKSAn koulutustarjonnan koulutuslaji taas olisi englanniksi "type of education" (tai jotain muuta, mitä englannin kielityöryhmä ehdottaa), koska se on suppeammin määritelty?

Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 28.11.2016: "koulutuslaji" Vipusen termeissä on sisällöltään hieman laajempi kuin koulutustarjonnan koulutuslaji OKSA:ssa (vain nuorten ja aikuiskoulutus). Kysymys OKSA-sanastojaostolle: tulisiko näitä määritelmiä yhtenäistää jotenkin?

KK-valmisteluryhmä (Totti, Outi) 2.12.2016: Pohdintaa: Käyttöalan merkitseminen selkeästi (koulutustarjonnan koulutuslaji, ID291 ja koulutustyyppi, ID653)? Koulutustyyppi liittyy vain ammatilliseen puoleen; koulutustyyppiä ei tulisi käyttää ilman määrettä....? Mihin käsitteisiin tämä on suhteessa OKSA:ssa rinnakkaiskäsitteenä? Huomautuksiin selkeästi käyttöala ja ero toiseen termiin?

OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv- ja en-kielityöryhmille: voisiko sv- ja en-termeihin jotenkin lisätä termin "koulutustarjonta" (niin saisi eron Vipusen koulutuslaji-käsitteeseen)? Siis esim. ruotsiksi koulutustarjonnan koulutuslaji = "typ av utbildning inom utbildningsutbud"?

OKSA-jaosto 24.3.2017: kysymys sv-kielityöryhmille: Olisiko kovin huono ratkaisu, jos sekä koulutuslaji- että koulutustyyppi-käsitteet olisivat ruotsiksi typ av utbildning (jotenkin tarkennettuina)? Siis

- koulutustarjonnan koulutuslaji = typ av utbildning inom utbildningsutbud
- koulutuslaji (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning
- ammattikorkeakoulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkeshögskoleutbildning ja
- ammatillisen koulutuksen koulutustyyppi (Vipunen-tilastopalvelu) = typ av utbildning inom yrkesutbildning? -- **Terminologin kommentti 27.3.2017:** Tämä ei ilmeisesti käy, sillä Vipusessa koulutuslajilla ilmaistaan eri asiaa kuin koulutustyyppillä, ja jos ruotsin vastineet olisivat kaikissa kohdissa muotoa "typ av utbildning (+ tarkenne)", niin tästä saisi virheellisen mielikuvan.

Ruotsin kielityöryhmä 27.9.2017: Pohdittiin, että mahdollista olisi tehdä ratkaisu, että koulutustarjonnan koulutuslaji ja Vipusen koulutuslaji olisivat kumpikin "utbildningsslag" ja koulutustyyppit olisivat "typ av utbildning". Tälle perusteluna olisi, että Tilastokeskus käyttää "utbildningsslag"-termiä koulutuslajista. Kuitenkaan kaikki työryhmässä eivät pitäneet tätä ratkaisua kovinkaan hyvänä. Palataan myöhemmässä kokouksessa.

Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017: "utbildningsslag" (OKSAn koulutustarjonnan koulutuslajille ja Vipusen koulutuslajille) olisi hyväksyttävä, jos katsotaan, ettei Vipusen ruotsin vastinetta (utbildningsslag) voi muuttaa. Selvitettävä, voidaanko Vipusen termiä muuttaa.

Ruotsin kielityöryhmä 13.10.2017: Ruotsin kielessä ei juuri ole yhdyssanoja (kuten "utbildningstyp" tai "utbildningsslag"), vaan yhdyssanat ovat heijastumaa suomen kielestä. Enemmän ruotsin kielen mukaista olisikin, että koulutuslaji- ja koulutustyyppi-termit olisivat kaikki ruotsiksi "typ av utbildning" (+ mahdollinen tarkenne, kuten "inom utbildningsutbud", "inom yrkeshögskoleutbildning" tai "inom yrkesutbildning").

Ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 13.10.2017: Voidaanko Vipusen ruotsin termiä (utbildningsslag) muuttaa (tai sen muuttamisesta keskustella) ja jos, miten se tapahtuisi? Jos on hankalaa, niin ruotsin kielityöryhmä voinee elää sen kanssa, että koulutuslaji olisi utbildningsslag.

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018: Termi koulutuslaji ei näy Opintopolussa hakijalle, on virkailijapuolen käsite jolla erotetaan nuorten koulutus ja aikuiskoulutus.

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille 26.1.2018: Koska Vipusen käsitteet jätetään pois OKSAn 1. julkaisusta, kielityöryhmien ei tarvitse tässä vaiheessa välittää siitä, mitkä vastineet Vipusessa on. Palataan asiaan, kun Vipunen käydään läpi ja yhdistetään OKSAan.

276

opintojen laajuus <lukiokoulutus, tutkintokoulutukseen valmentava koulutus, korkeakoulut> [tr15 + teemar 26 lukio + tr119]; **osaamisen laajuus** <ammattillinen koulutus> [tr71]; > **oppimäärän laajuus (2)** <lukiokoulutus> [teemar 33 lukio]

sv studiernas omfattning [518/2011 sv + kielitr sv + Karlsson&Westerholm]; omfattning av studierna [645/2011 sv §7 + kielitr sv + Karlsson&Westerholm]

en scope of studies [kielitr en]; scope of competence (??) <ammattillinen> [tr71]
rather than: range of studies [kielitr en]; extent of studies [kielitr en]

määritelmä

ominaisuus, joka liittyy suoritettavaan opintojen osaan tai kokonaisuuteen ja joka kuvaa kyseiseen yksikköön liittyvää *opiskelijan* työmäärää, annettavan *opetuksen (2)* määrää tai yksikköön sisältyvän osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä [harmon/rk + tr14 + kommenttikierros2015 + tr51 + teemar 30 lukio/rk + tr94 + teemar 33 lukio + tr95]

huomautus

Opintojen laajuus on ominaisuus, joka liittyy

- *ammattillisessa koulutuksessa*: *tutkintoon, tutkinnon osaan* tai *opintojaksoon*
- *lukiokoulutuksessa*: lukiokoulutuksen koko *oppimäärään*, yksittäisen *oppiaineen* oppimäärään, *moduuliin* ja *opintojaksoon*
- *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*: *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen osaan* ja
- *korkeakouluissa (1)*: *tutkintoon, opintojaksoon* ja *opintokokonaisuuteen (1)*

ja kuvaa

- *ammattillisessa koulutuksessa*: osaamisen kattavuutta, vaikeusastetta ja merkittävyyttä suhteessa *ammattitaitovaatimuksiin* ja *osaamistavoitteisiin (2)*
- *lukiokoulutuksessa*: opiskelijalle annettavan *opetuksen (2)* määrää
- *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa*: opiskelijalle annettavan *opetuksen (2)* ja *ohjauksen* määrää ja
- *korkeakouluissa (1)*: suorittamiseen vaadittavan opiskelijan työn määrää. [tr92 + teemar 33 lukio + tr119 + KatriKuukka 2023 02 23]

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opintojen laajuus ilmaistaan *viikkoina*. [tr119]

Ammattillisessa koulutuksessa osaamisen laajuus ilmaistaan *osaamispisteinä*. [harmon/rk + tr14 + tr15 + kommenttikierros2015 + tr51/rk]

Lukiokoulutuksessa pakollisten opintojen ja *valtakunnallisten valinnaisten opintojen* laajuudesta säädetään lukioasetuksella (810/2018). Lukiokoulutuksen oppimääriin kuuluvien opintojen laajuus ilmaistaan opintojen keston mukaan *opintopisteinä (1)*. Lukiokoulutuksessa käytetään käsitteen opintojen laajuus lisäksi käsitettä *oppimäärä*. [teemar 33 lukio]

Korkeakouluissa (1) opintojen laajuus ilmaistaan *opintopisteinä (2)*. [harmon/rk + tr14 + tr15 + kommenttikierros2015 + tr51/rk + tr73]

Perusopetuksessa käsitettä opintojen laajuus vastaa käsite *oppimäärä*. [tr72 + tr73 + teemar 26 lukio]

Ks. myös *opintojen laajuusyksikkö*. []

Käsitteen tunnus: c293

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä *rahoitukseen vaikuttava yksikkö* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

277

<ammattillinen koulutus>

osaamisala [*ks&ua + tr37*]

ei: koulutusohjelma (1) (vanhentunut) [*harmon + tr37*]

sv kompetensområde *n* [*tr40 + reformordlista 2017 + kielitr_ammatsv_01*]

inte: utbildningsprogram *n* (1) (föråldrad) [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_ammatsv_01*]

en competence area [*kielitr_amm_en_01*]

not: training programme [*estrohm[S-V-E] + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

itsenäiseen työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvä suuntautuminen *ammattillisen tutkinnon* sisällä [*AmmRef_2017*]

huomautus

Esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan *ammattillisessa perustutkinnossa* osaamisalana voi olla lasten ja nuorten hoidon ja kasvatuksen osaamisala tai vammaistyön osaamisala. [*tr24 + tr37 + AmmRef_2017*]

Käsitteen tunnus: c299

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammattillinen>

278

suuntautumisvaihtoehto <yliopisto, ammattikorkeakoulu> [*tr15 + tr65*]; **erikoistumisala** <yliopisto, ammattikorkeakoulu> [*teemar_19_kk*]; **opintosuunta** <yliopisto> [*harmon + tr65*]; **linja** [*Tuhkanen_20161124*]

sv studieinriktning [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]; inriktningalternativ [*kielitr_sv*]; studieriktning [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]

en specialisation [*kielitr_en_13*]; specialist option <yliopisto> [*kielitr_en_13*]

määritelmä

opintokokonaisuuksien (2) tai *tutkinnon osien* joukko, jonka valitseminen ja suorittaminen suuntaa *koulutuksen* (2) sisältöä tiettyyn aihepiiriin tai tietylle alalle [*harmon + rk + tr65*]

huomautus

Suuntautumisvaihtoehto-termillä viitataan keskenään vaihtoehtoisin valintoihin, joilla on merkitystä myös *opiskeluoikeuden* suhteen. Kun *opiskelijan* opiskeluoikeuteen täsmennetään yksi suuntautumisvaihtoehto, muut vaihtoehtoiset suuntautumisvaihtoehdot opintoineen eivät ole opiskelijalle mahdollisia ilman eri menettelyä. [*Tuhkanen_20161124 + tr65*]

Yliopistossa suuntautumisvaihtoehdon valitseminen voi tulla kyseeseen *tutkintoon* johtavassa koulutuksessa (2). [*tr24 + tr65*]

Käsitteen tunnus: c302

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

279

osaamistavoitteet *pl* (1) [*tr15*]; **osaamisen tavoitteet** *pl* [*tr84*]

sv lärandemål *n pl* <korkeakoulut> [*ea + kielitr_sv*]; mål *n pl* för kunnandet (1) <ammattillinen koulutus> [*Karlsson&Westerholm + 630/1998_sv + tr54*]

en learning outcomes *pl* (1) [*tr29 + kielitr_en*]; intended learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term) [*kielitr_en_27 + kielitr_lukio_en_28*]; defined learning outcomes *pl* <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term) [*tr83 + kielitr_lukio_en_28*]; learning objectives [*kielitr_en*]

määritelmä

tavoitteet, jotka ilmaisevat, mitä *opiskelijan* odotetaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti [*tr29/rk + teemar_05 + tr83*]

huomautus

Koulutuksen (1) alan eurooppalaisen yhteistyön avulla on otettu laajasti käyttöön osaamistavoitteiden (1) kuvaaminen. Osaamista voidaan kuvata sekä koulutuksellisenä että ammatillisena tavoitteena. [*tr15 + ua&ks + tr16 + kommenttikierros2015 + tr51*]

Vertaa käsitettä osaamistavoitteet (1) lähikäsitteeseen *oppimistulokset*. Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. *Oppimistuloksilla* taas tarkoitetaan samaa kuin termillä *saavutetut osaamistavoitteet* eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä. [*kielitr_en_27 + tr83*]

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään *yhteisten tutkinnon osien* ja *valmentavan koulutuksen osien* kohdalla geneerisen käsitteen osaamistavoitteet (1) sijaan käsitettä *osaamistavoite* (2). *Ammatillisten tutkinnon osien* kohdalla vastaava käsite on *ammattitaitovaatimus*. [*tr91 + rk*]

lärandemål: Ruotsin käsitteen lärandemål voidaan hahmottaa koostuvan suppeammista käsitteistä, kuten kunskapsmål, färdighetsmål ja attitydmål. [*kielitr_sv*]

learning outcomes (1), intended learning outcomes, defined learning outcomes: Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä osaamistavoitteet (1) ja toisaalta *oppimistulokset*. (Sanan outcome(s) perusmerkitys englannin kielessä on 'tulos', 'tulokset'.) Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: osaamistavoitteista (1) vastinetta "intended learning outcomes" tai "defined learning outcomes" ja *oppimistuloksista* vastinetta "achieved learning outcomes". [*kielitr_en_27 + tr83 + MerjaFleming + rk*]

[*kielitr_en_27*]

Käsitteen tunnus: c303

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*, *Osaamistavoitteet* ja *Osaaminen ja sen lähikäsitteitä*
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 19.11.2018: Onko tarpeen harkita osaamistavoitteille ruotsinkieliseksi vastineeksi myös termiä *kompetensmål*? Tämä on Merja Flemingin mukaan VNK:n termipankista löytyvä vastine termille oppimistulokset.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen enkun ryhmälle 22.10.2020: Onko ammatillisen koulutuksen kannalta tarpeen lisätä englannin synonyymeihin "learning targets" (jolle mahdollisesti laitettaisiin jokin käyttöalatarkenne)?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (targeted learning outcome)

280

oppimistulokset *pl* <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*kielitr_en_27 + tr83*]; **saavutetut osaamistavoitteet** *pl* (uudistermi) [*tr83*]

sv inlärningsresultat *n* <perusopetus, ammatillinen koulutus> [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_01 + kielitr_ammatt_sv_01*]; lärrresultat *n* <perusopetus, ammatillinen koulutus> [*kielitr_po_sv_02 + kielitr_ammatt_sv_01*]

en learning outcomes (2) [*kielitr_en_27 + tr83 + kielitr_lukio_en_25*]; achieved learning outcomes <kun tarvitaan tehdä ero osaamistavoitteet vs. oppimistulokset> (new term) [*kielitr_en_27*]; learning achievements *pl* [*kielitr_lukio_en_25*]; learning attainments *pl* [*kielitr_lukio_en_25*]

määritelmä

tulokset, jotka ilmaisevat, mitä *oppilas* tai *opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen, kun on suorittanut *koulutuksen* (2) tai *tutkinnon* hyväksytysti [*tr83 + tr84*]

huomautus

Vertaa käsitettä oppimistulokset lähikäsitteeseen *osaamistavoitteet* (1). Osaamistavoitteilla (1) tarkoitetaan sitä, mitä opiskelijan odotetaan opintojakson tai -kokonaisuuden suoritettuaan tietävän, ymmärtävän tai osaavan tehdä. Oppimistuloksilla taas tarkoitetaan samaa kuin ilmaisulla ”saavutetut osaamistavoitteet” eli sitä tietämistä, ymmärtämistä ja osaamista, jonka opiskelija on oppimistyönsä tuloksena *opintojakson* tai -kokonaisuuden suoritettuaan saavuttanut. Osaamistavoitteet (1) -käsite esiintyy esimerkiksi *yliopistojen* opintojaksokuvauksissa; oppimistulokset taas esimerkiksi PISA-tulosten yhteydessä. [*kielitr_en_27 + tr83*]

learning outcomes (2): Termiä learning outcomes käytetään kahden eri käsitteen englannin vastineena: yhtäältä *osaamistavoitteet* (1) ja toisaalta oppimistulokset. Mikäli mahdollista, onkin suositettavaa käyttää tarkempia englanninkielisiä vastinetermejä, jotka kuvaavat, kummasta käsitteestä on kyse: *osaamistavoitteista* (1) vastinetta ”intended learning outcomes” tai ”defined learning outcomes” ja oppimistuloksista vastinetta ”achieved learning outcomes”. [*kielitr_en_27 + tr83 + MerjaFleming + rk*]

Käsitteen tunnus: c1631

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>
<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (inlärningsresultat)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022: Onko oikein merkitty OKSAssa, että termi oppimistulokset olisi käytössä ainoastaan perusopetuksessa, lukiossa ja korkeakouluissa, ei ammatillisessa koulutuksessa? -- **Sanna, joulukuu 2022:** Termi oppimistulokset on käytössä myös ammatillisessa koulutuksessa, ks. esim.

<https://karvi.fi/amatillinen-koulutus/oppimistulosten-arviointit/>, mutta itse käsitän sen niin, että ammatillisen koulutuksen oppimistulokset ovat itse asiassa ammatillista osaamista.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022: Onko oikein merkitty OKSAssa, että termi oppimistulokset olisi käytössä ainoastaan perusopetuksessa, lukiossa ja korkeakouluissa, ei ammatillisessa koulutuksessa? Voisin itse kuvitella, että ko. termin käyttöaloihin tulisi merkitä myös ammatillinen koulutus.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022: Oppimistulokset-käsitteen lähikäsitteeksi ammatillisessa koulutuksessa on merkitty todennettu osaaminen. Olisiko mahdollista kuvata käsitettä todennettu osaaminen, ja mahdollisesti sitä mikä käsitteille oppimistulokset ja todennettu osaaminen on yhteistä ja miten ne poikkeavat toisistaan? Kysymys liittyy ruotsin kielityöryhmän työhön: he pohtivat, tuleeko heidän hakea ruotsinkielinen vastine sekä käsitteelle oppimistulokset että käsitteelle todennettu osaaminen. Pitäisikö todennettu osaaminen olla oma käsitteensä? Sitä käytetään ammatillisessa koulutuksessa [sv: intygade kunnande], mutta ei välttämättä perustu koulutuksen tai tutkinnon suorittamiseen.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2017/20170673> -- **Sanna, joulukuu 2022:** Todennettu osaaminen liittyy henkilökohtaistamisprosessissa osaamisen tunnustamiseen. Todennettu osaaminen on opiskelijan suorittamia opintoja, jotka ovat toimivaltaisen viranomaisen arvioimia ja todentamia. Tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta koulutuksesta (673/2017), 10 §.

Sanna ja Tomi 2.3.2023: Todennettu osaaminen on merkitty lähikäsitteeksi ja pidemmän keskustelun pohjalta totesimme, että se on omanlainen kuvionsa ja sen voisi poistaa oppimistulosten yhteydestä. Todennettu osaaminen olisi hyvä määritellä OKSA-sanastossa erikseen. Se onkin jo ehdotuksena (c898).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.3.2023: Erotetaan siis käsite todennettu osaaminen oppimistulokset-käsitteestä erilliseksi. Käsitellään myöhemmin, lisätäänkö todennettu osaaminen OKSAan uutena käsitteenä.

Ammatillisen ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.12.2022: Tämä on enemmän KARVIn aluetta kuin yksittäisen koulutustason. Pitäisikö käyttöalajaioitteet poistaa termeistä?

281

tutkinnon vaatavuustaso [*tr16*]

sv examens kvalifikationsnivå [*kielitr_sv_09*]; examens kravnivå [*OPH verkkosivut + kielitr_sv_09*]
en qualifications level <EQF-viitekehysten yhteydessä> [*kielitr_en*]

määritelmä

luokka, jollaisiin *tutkinnot* jaotellaan niiden edellyttämän tai tuottaman osaamisen perusteella [*tr16 + rk*]

huomautus

Suomessa tutkintojen ja muun osaamisen kansallinen viitekehys rakentuu eurooppalaisen tutkintojen viitekehysten (EQF) pohjalle. Viitekehysten ja tutkinnon vaatavuustasojen tarkoituksena on lisätä tutkintojen kansainvälistä vertailtavuutta. Viitekehysten mukaan kuhunkin tutkinnon vaatavuustasoon liittyvä osaaminen ilmaistaan tietoina, taitoina ja pätevyyksinä.

[*OKM verkkosivu + rk*]

Viitekehysten mukaisia tutkinnon vaatavuustasoja on kahdeksan. Esimerkiksi *perusopetuksen oppimäärä* sijoittuu tasolle 2, *ylioppilastutkinto*, *lukiokoulutuksen oppimäärä*, *ammattilliset perustutkinnot* ja *ammattitutkinnot* sijoittuvat tasolle 4, *erikoisammattitutkinnot* tasolle 5, *ammattikorkeakoulututkinnot* ja *alemmat korkeakoulututkinnot* tasolle 6, *ylemmät korkeakoulututkinnot* tasolle 7 ja *korkeakoulujen (1) jatkotutkinnot* tasolle 8. [*OKM verkkosivu + rk*]

Käsitteen tunnus: c305

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kommentti 19.9.2016: Aiemmin OKSAssa terminä olikin ”tutkinnon taso”, mutta se on muutettu muotoon ”tutkinnon vaatavuustaso”. Kumpi parempi? Vai jokin muu?

Terminologin kysymys OKSA-työryhmälle 6.10.2016: Ks. englannin kielityöryhmän kysymys alla. Onko termi ”tutkinnon vaatavuustaso” käyttökelpoinen tässä yhteydessä?

Englannin kielityöryhmän kommentti: Suvi googlaa EQF-vastineen

- Reference level? (CERF)

- Level of competence?

- Qualification level?

Suvi Remes / kysymys, kesä 2016: Onkohan Suomi jo vahvistanut EQF:n käyttöönoton? (erityisesti englannin) vastinetta on ajateltu haettavan EQF-luokituksesta, mutta joku heitti epäilyn, että Suomi ei olisi ratifioinut sitä. Nyt määritelmän huomautus viittaisi suoraan viitekehysten sisältöön. Asian valmistelusta kertova ministeriön sivu on aika vanhaa vuosikertaa:

http://www.minedu.fi/OPM/Koulutus/artikkelit/ammattillisen_koulutuksen_koeopenhamina-prosessi/Eurooppalainen_tutkintojen_osaamisen_viitekehys_xEQFx.html Kansallinen viitekehys on lausunnolla. -> **Tre3-koulutuksen koordinaatioryhmä eli Tampereen korkeakoulujen yhdistämishankkeen toimijat:** ”qualifications level” on hyvä termi. Kansainvälisesti puhumme ”qualifications frameworkista”, jossa on nämä levelit.

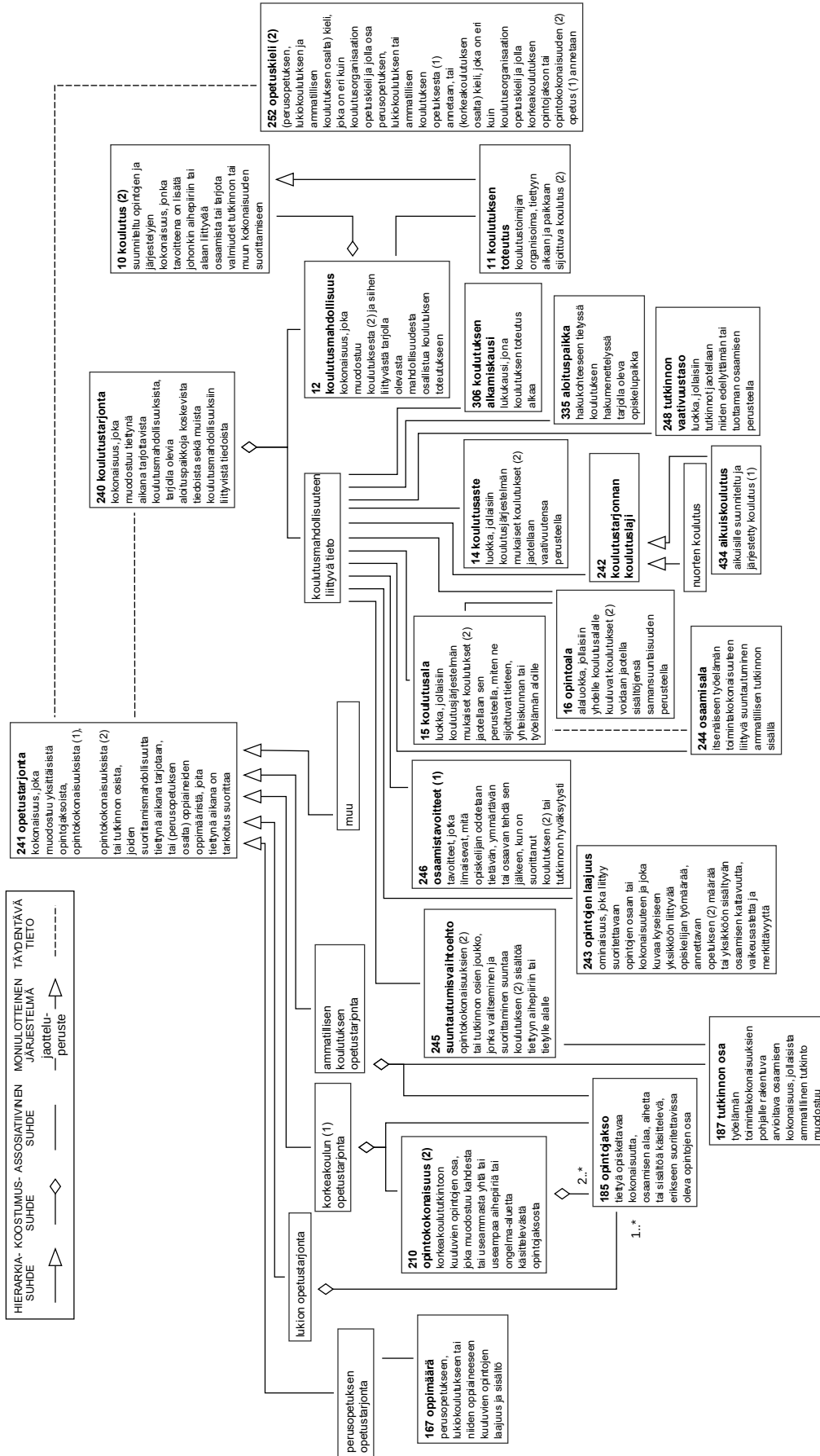
Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.8.2016: EQF-asiakirjan kääntäminen suomeksi, kuka tekee? On tarpeen arvioida suomenkielisen termin (”tutkinnon vaatavuustaso”) käyttökelpoisuus tässä yhteydessä.

OKSA-jaoston kokous englannin kielityöryhmälle 21.10.2016: kansallinen viitekehys on ollut lausunnolla, sitä ei ole vielä ratifioitu; kääntäminen on tulevaisuutta.

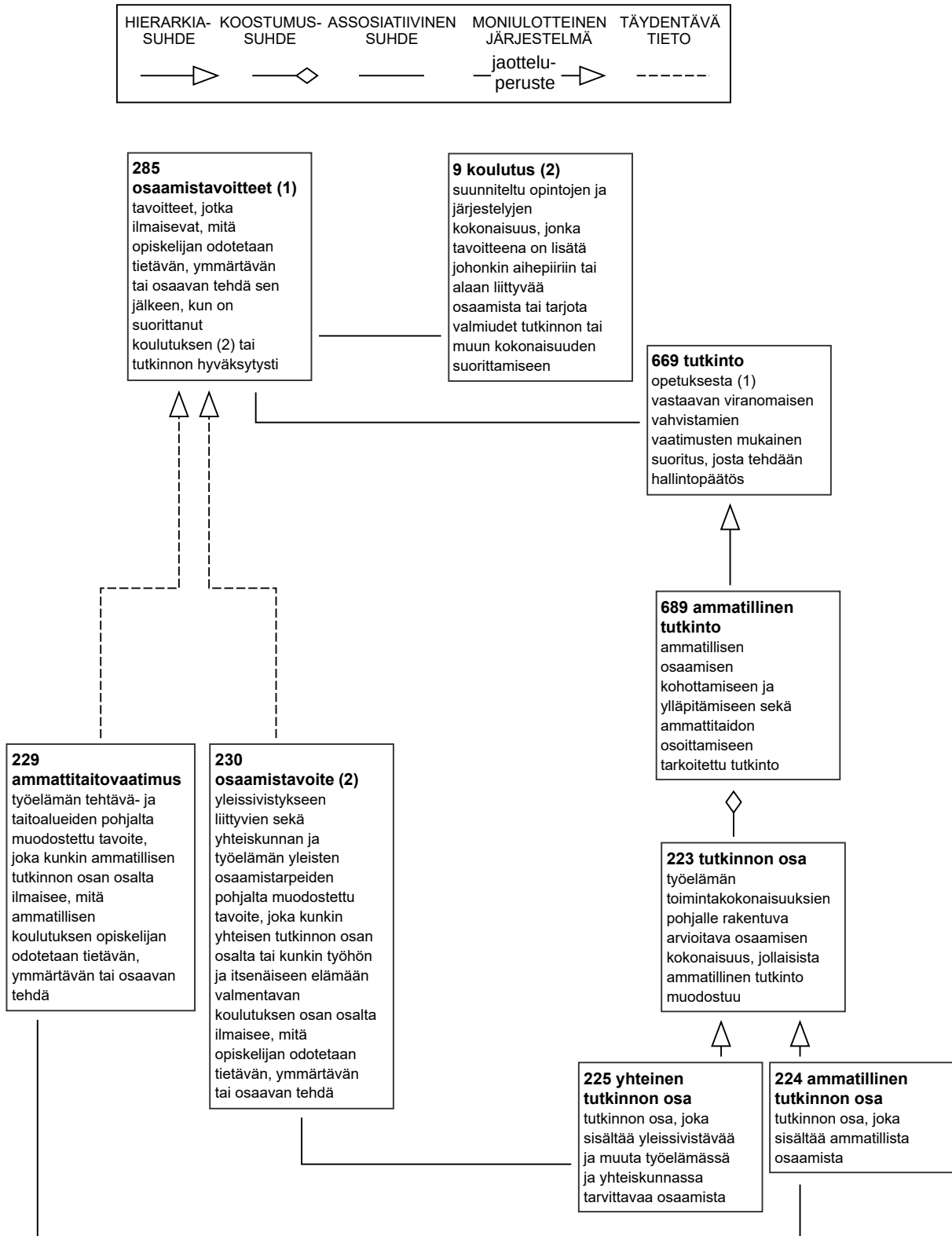
Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Tutkinnon vaatimustasosta monta eri määritettä. Nykyisen määritelmän mukaan on laajempi käsite kuin vain EQF. -- **Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 29.12.2016:** Onko muokattava huomautusta, jossa puhutaan EQF:stä?

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: termi ”vaatavuustaso” on laissa 93/2017 (Laki tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehyksestä) käytetty termi

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle tiedoksi: [https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?f\[0\]=im_field_entity_type%3A97](https://ec.europa.eu/ploteus/search/site?f[0]=im_field_entity_type%3A97) ja lisäksi taulukko: <https://ec.europa.eu/ploteus/en/content/descriptors-page>

Käsitemäärittely 30. Koulutustarjonta ja opetustarjonta.

Käsitekaavio 31. Osaamistavoitteet.

4.5 Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

282

asiointikieli [tr60]

sv kontaktspråk [*sanakirja + vp*]; kommunikationsspråk [*sanakirja + vp*]

en communication language [*DVV + vp*]

määritelmä

asiakkaan tarjolla olevista kielistä valitsema kieli, jota viranomaisen halutaan käyttävän vuorovaikutuksessa asiakkaan kanssa [*Julkisen hallinnon yhteinen sanasto*]

huomautus

Käsitteen tiedot perustuvat Julkisen hallinnon yhteisessä sanastossa julkaistuihin tietoihin, ks. [asiointikieli](#). [*rk*]

Käsitteen tunnus: c1612

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

283

varhaiskasvatuksen toimintakieli [tr81]

sv verksamhetspråk inom småbarnspedagogik [*hel.fi + vaka_tr-sv_2021*]; språk inom småbarnspedagogik [*LHakalisto_2021 + vaka_tr-sv_2021*]

en language used in early childhood education and care [*LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_05*]; language used in ECEC [*vaka_tr-en_05*]

määritelmä

kieli, jota käytetään [varhaiskasvatuksessa lapsen](#) ja [varhaiskasvatushenkilöstön](#) kesken [*KirsiAlila + MarjaanaLarpa + vaka_tr_sahkoposti_12/2019*]

huomautus

Varhaiskasvatustlain (540/2018, 8 §) mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen, ruotsin tai saamen kielellä. [*540/2018 + vaka_tr_sahkoposti_12/2019*]

Varhaiskasvatuksen toimintakieli vastaa perusopetuksen [opetuskieltä \(2\)](#). [*vaka_tr2022_6*]

Varhaiskasvatusta voidaan antaa myös muilla kielillä. [*vaka_tr2019_2*]

Käsitteen tunnus: c1610

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa \(1\), koulutuksessa \(1\), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

284

koulutusorganisaation opetuskieli [*harmon + tr48 + tr50*]; **opetuskieli (1)** [*rk*]; **koulun opetuskieli** <perusopetus> [*POPS 2014*]; **perusopetuslain mukainen opetuskieli** <perusopetus> [*POPS 2014*]; **oppilaitoksen opetuskieli** <lukiokoulutus> [*HE lukiolaiksi 2018*]; **ammattillisen koulutuksen opetuskieli** <ammattillinen koulutus> [*AmmRef 2017 + teemar 13 + kielitr amm en 01*]; **korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli** <korkeakoulutus> [*tr46 + tr48*]

hakusana: opetus- ja tutkintokieli

sv undervisningsspråk *n* (1) [*fisv utbild ordlista + kielitr sv + kielitr lukio sv 02 + reformordlista 2017*]; undervisnings- och examensspråk *n* [*558/2009 sv + kielitr sv + kielitr lukio sv 02*]

en language of instruction (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen koulutus> [*kielitr lukio en 07 + kielitr amm en 02*]; language of instruction, examinations and degrees <korkeakoulutus> [*estrohm + kielitr en 06*]

rather than: language of instruction and degrees <korkeakoulutus> [*kielitr en + kielitr en 07*]

not: language of instruction and examination <yliopistolain 558/2009 käännöksessä> [*558/2009 en + kielitr en + kielitr en 07*]

määritelmä

kieli, jolla **koulutuksen järjestäjällä** tai **koulutusorganisaatiolla** on velvollisuus antaa **opetus (1)** tai **koulutus (1)** tai **tutkinnon** ja tutkintoon sisältyvien opintojen suorittamismahdollisuus [*tr16 + tr28 + teemar 04 + tr46 + tr50 + teemar 13*]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan **peruskoulun (1)** opetuskieli (1) ja muualla kuin **peruskoulussa (1)** järjestettävässä **perusopetuksessa** käytettävä kieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden ohella opetuskielenä (1) voi olla saame, romani tai **viittomakieli**. Lisäksi erillisessä **opetusryhmässä (2)** tai **oppilaitoksessa** koulutusorganisaation opetuskieli voi olla muu kuin jokin näistä kielistä. [*628/1998 10 §/ss + tr61 + tr84*]

Ammattillisen koulutuksen opetuskieli määrätään **koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa**. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammattillisen koulutuksen opetuskieli voi olla suomi, ruotsi tai saame. Koulutuksen järjestäjä voi olla myös kaksikielinen, jolloin opetuskielinä ovat suomi ja ruotsi. Ammatillisen koulutuksen järjestämisluvassa määrätyn opetuskielen (1) lisäksi koulutuksen järjestäjä voi antaa **opetusta (1)** toisella kotimaisella kielellä, romanikielellä, viittomakielellä tai vieraalla kielellä (vrt. **opetuskieli (2)**). [*AmmRef 2017 + tr69/rk*]

Lukiolain (714/2018) mukaan **lukiokoulutuksessa** koulutusorganisaation opetuskieli määrätään **koulutuksen järjestäjälle koulutuksen järjestämisluvassa**. Koulutusorganisaation opetuskieli on joko suomi tai ruotsi. Niiden lisäksi koulutusorganisaation opetuskielenä voi olla saame, romani tai viittomakieli taikka muu **koulutuksen järjestämisluvassa** määrätty kieli. [*tr28 + teemar 34 lukio + teemar 37 lukio*]

Ammattikorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli määrätään ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan **ammattikorkeakoulun toimiluvassa**. [*351/2003 + tr28 + tr46*]

Yliopistojen opetus- ja tutkintokielistä säädetään yliopistolaissa (558/2009). Lain mukaan esimerkiksi Helsingin yliopiston opetus- ja tutkintokielet ovat suomi ja ruotsi ja Åbo Akademin ja Svenska handelshögskolanin opetus- ja tutkintokieli on ruotsi. Useiden muiden yliopistojen opetus- ja tutkintokieli on lain mukaan suomi. Yliopisto voi lisäksi päättää muun kielen kuin lain mukaisen opetus- ja tutkintokielenä käyttämisestä opetus- ja tutkintokielenä ja **opintosuorituksissa** (ks. **opintosuorituksen kieli**). [*558_2009/rk + tr28 + tr60*]

Vapaan sivistystyön oppilaitosten ylläpitämisluvissa on määriteltä opetuskieli (1), suomi tai ruotsi; saamelaisalueilla yhdellä vapaan sivistystyön oppilaitoksella saamen kieli. [*KLahde*]

Käsitteen tunnus: c308

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: **Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan**

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>
<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ruotsin kieliryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok perusopetuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 12.4.2022: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok myös ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko jotain ammatillisen koulutuksen omaa tarkempaa ruotsinkielistä termiä?

Ammatillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020: language of instruction and language of qualifications

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: OKSAssa on käsitteen "koulutusorganisaation opetuskieli" kohdalla ammatillisen koulutuksen suomen termeissä ainoastaan "opetuskieli", mutta pitäisikö lisätä myös "tutkintokieli"? Ainakin lain 531/2017 pykälän 24 teksti vaikuttaisi siltä, että OKSAn "koulutusorganisaation opetuskieli"-käsitteen määritelmä kattaisi ammatillisen osalta niin opetuskielen kuin tutkintokielenkin.

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Jos lisätään ammatillisen termeihin myös "tutkintokieli", niin pitäisikö englanninkielisten vastineiden osalta tarkentaa, että opetuskieli = language of instruction ja tutkintokieli = language of qualifications?

285

opetuskieli (2) [tr48]

sv undervisningsspråk *n* (2) [*kielitr_sv_01 + kielitr_lukio_sv_02*]

en language of instruction (2) [*kielitr_en_06 + kielitr_lukio_en_07*]

määritelmä

(perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla osa *perusopetuksen*, *lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen opetuksesta* (1) annetaan, tai (korkeakoulutuksen osalta) kieli, joka on eri kuin *koulutusorganisaation opetuskieli* ja jolla *korkeakoulutuksen opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) *opetus* (1) annetaan [*tr48 + tr61 + tr81 + teemar_37_lukio*]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 10 §) mukaan perusopetuksessa erillisessä *opetusryhmässä* (2) tai *peruskoulussa* (1) opetus (1) voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin *koulun opetuskielillä*. Esimerkiksi saamelaiden kotiseutualueella asuvien saamen kieltä osaavien *oppilaiden* opetus (1) tulee antaa pääosin saamen kielellä. Tällaisessa tapauksessa perusopetuslain mukainen *koulun opetuskieli* voi olla suomi tai ruotsi ja opetuskielenä (2) käytetään saamen kieltä. [*tr61*]

Lukiolain (714/2018) mukaan osa *lukiokoulutuksen oppimäärän opetuksesta* (1) voidaan antaa myös muulla kuin koulutusorganisaation opetuskielillä, jos tämä ei vaaranna *opiskelijan* mahdollisuutta seurata opetusta (1) ja suorittaa oppimäärä ja *ylioppilastutkinto*.

Opetuskielystä (2) voidaan päättää *lukion* (1) paikallisessa *opetussuunnitelmassa* (2).

Esimerkkinä voidaan mainita suomenkielisessä *lukiossa* (1) englannin kielellä annettava matematiikan *opetus* (1). [*teemar_34_lukio*]

Korkeakouluiissa (1) opetuskielillä (2) viitataan kieleen, jota opetustilanteessa käytetään, ei *opintosuorituksen kieleen* (esimerkiksi *opintojakson* tai *opintokokonaisuuden* (2) suorituskieli). [*teemar_08*]

Käsitteen tunnus: c865

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta* ja *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa* (1), *koulutuksessa* (1), *opintosuorituksessa* ja *tutkinnoissa käytettävä kieli sekä opetus* (1) ja *koulutus* (1) *kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

286

kohdekieli [*kielitr_lukio_en_05 + tr79*]

sv målspråk [*OPHwww/vp*]

en target language [*vp*]

määritelmä

kaksikielisessä *perusopetuksessa* käytettävä *opetuskieli (2)*, joka on eri kuin *koulun opetuskieli* ja jolla osa kaksikielisestä *opetuksesta (1)* annetaan [*EVitikka + rk*]

huomautus

Esimerkiksi *peruskoulun (1) opetuskieli (1)* voi olla suomi, mutta peruskoulussa voidaan antaa myös suomi–englanti-opetusta, jossa englanti on nk. kohdekieli. [*EVitikka + rk*]

Huom.: Kääntämisen ja tulkkauksen erikoisalalla termillä kohdekieli viitataan eri käsitteeseen: kieleen, jolle käännetään tai tulkataan (vs. lähtökieli, joka on kieli, josta käännetään tai tulkataan (lähde: Tieteen termipankki, viitattu 22.2.2019)). Tätä toista kohdekieli-käsitettä käytetään muun muassa asioimistulkkauksen *ammattitutkinnon tutkinnon perusteissa*. [*tr80*]

Käsitteen tunnus: c1614

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

287

ammattillisen koulutuksen tutkintokieli <ammattillinen tutkintokoulutus> [*AmmRef_2017 + teemar_13 + tr81*]; **opintosuorituksen kieli** <lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*tr48*]

sv examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: tutkintokieli> [*reformordlista_2017*]; > utbildningsanordnarens examensspråk *n* <ammattillinen koulutus: koulutuksen järjestäjän tutkintokieli> [*reformordlista_2017*]; studiespråk *n* <lukiokoulutus, korkeakoulutus??> [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_02*]

en language of qualification <ammattillisen koulutuksen tutkintokieli> [*kielitr_amm_en_02*]; language of learning <lukiokoulutuksen ja korkeakoulun opintosuorituksen kieli> [*kielitr_en + kielitr_lukio_en_28*]

määritelmä

kieli, jolla *oppija* suorittaa *ammattillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* tai tekee *lukiokoulutukseen* tai *korkeakoulutukseen* kuuluvan *opintosuorituksen* [*tr16 + teemar_04 + tr48 + tr58 + teemar_13 + tr81 + teemar_35_lukio*]

huomautus

Ammattillisen koulutuksen tutkintokielellä *ammattillisen tutkintokoulutuksen opiskelija* osoittaa *tutkinnon* edellyttämän ammattitaidon ja osaamisen. *Ammattillisessa koulutuksessa todistukset (1)* annetaan tutkintokielellä. Ammattillisen *koulutuksen järjestäjän* tutkintokieliä ovat *koulutuksen järjestämisluvassa* määrätyt *ammattillisen koulutuksen opetuskielet* sekä *järjestämisluvassa* tutkinnoittain määrätyt muut kielet. [*AmmRef_2017 + teemar_13 + tr81*]
Lukiokoulutuksessa opintosuorituksen kieli voi olla *koulutusorganisaation opetuskieli, opetuskieli (2)* tai muu kieli. [*teemar_35_lukio*]

Yliopistojen osalta esimerkkinä opintosuorituksen kieli -käsitteestä voidaan mainita tapaus, jossa *opiskelija* suorittaa *opintojakson* kirjatentillä lukemalla englanninkielistä tenttikirjallisuutta ja vastaamalla kysymyksiin suomeksi. OKM:n tekemän yliopistojen opintopistetiedonkeruun mukaan opintosuorituksen kieli on tässä tapauksessa suomi. [*virta_palvelu/SRemes*]

Käsitteen tunnus: c309

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys ammattillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Onko ehdotettu ruotsin vastine ok ammattillisen koulutuksen kannalta?

Lukion sanastotyöryhmän kommentti ammattillisen ja korkeakoulujen englannin kielityöryhmille 14.5.2019: Mielestämme "language of learning" kuulostaa kovin samalta kuin "language of instruction" (joka on opetuskieli (2) -käsitteen vastine). Sopsisiko "language of studies" tai "study language"?

288

vieraskielinen opetus [*tr29*]

sv undervisning på främmande språk [*Helsingin_kaupungin_opetustoimen_verkkosivut + kielitr_sv*]

en teaching provided in a foreign language [*kielitr_en*]

määritelmä

muulla kielellä kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä annettu *opetus (1)* [*tr29*]

huomautus

Termillä vieraskielinen opetus ei tarkoiteta opetusta (1), joka annetaan muulla kuin *koulutusorganisaation opetuskielellä* tai henkilön äidinkielellä. [*tr30*]

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen koulutus*. [*tr30/rk*]

Käsitteen tunnus: c306

Käsitteekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opetus (1)*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

289

vieraskielinen koulutus [*harmon*]

sv utbildning på främmande språk [*1191/1998_sv + kielitr_sv*]

en education provided in a foreign language [*kielitr_en*]

määritelmä

koulutus (1), jossa *opetus (1)* annetaan pääosin muulla kuin suomen, ruotsin tai saamen kielellä, romanikielellä tai viittomakielellä [*tr29 + teemar_04*]

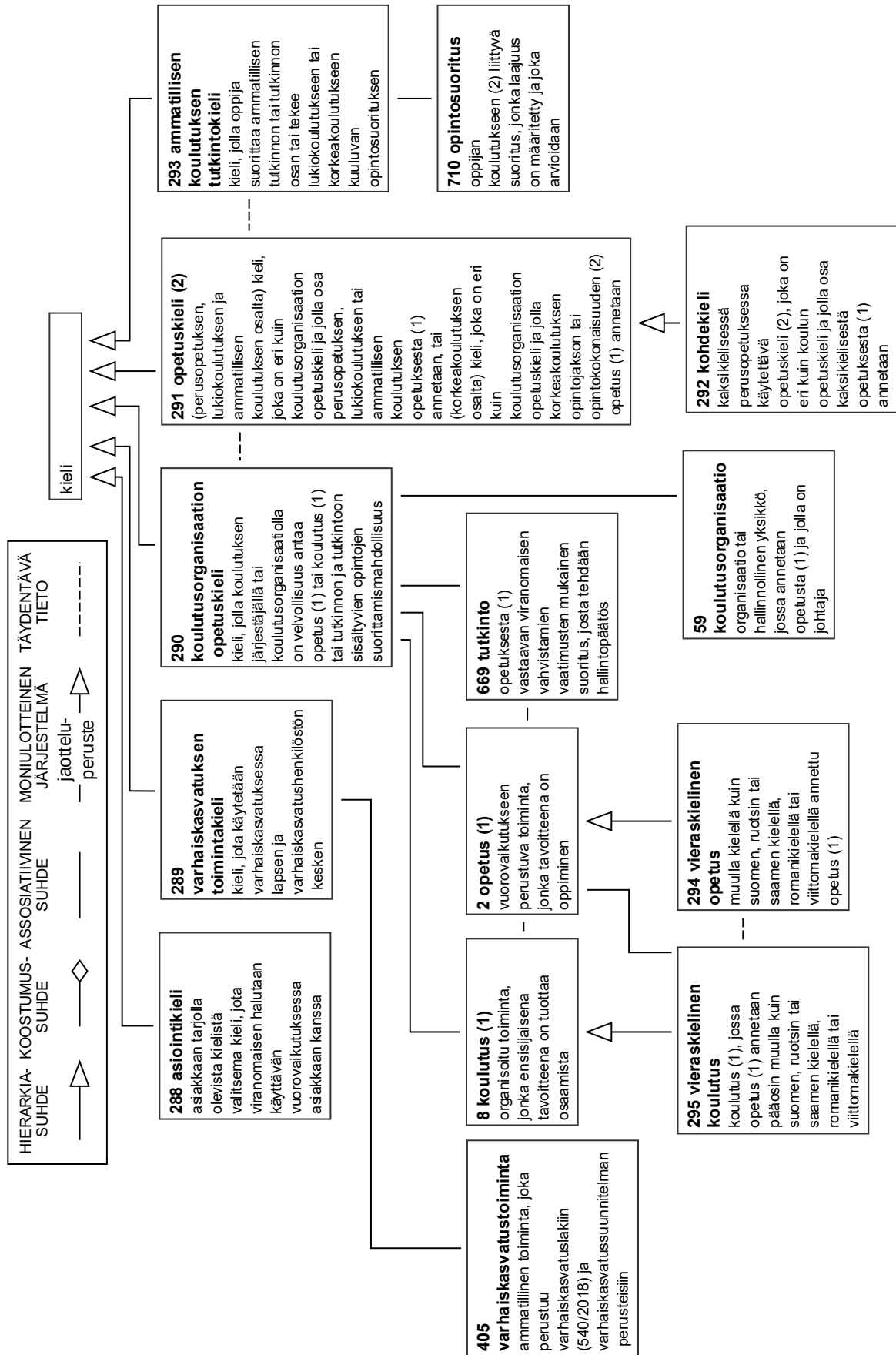
huomautus

Vrt. lähikäsite *vieraskielinen opetus*. [*tr30/rk*]

Käsitteen tunnus: c307

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Koulutus (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 32. Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019: Sanastoon ja tähän kaavioon on tullut mukaan käsite varhaiskasvatuksen toimintakieli, joten kaavioon otsikkoa on muutettu.

-- Aiempi otsikko: Opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

-- Nykyinen otsikko: Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1), koulutuksessa (1), opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 23.12.2019: Onko uusi otsikko ok?

odottaa käsittelyä

4.6 Opintojen ja osaamisen mitoitus ja laajuus

290

opintojen laajuusyksikkö [*ks + ua + teemar_33_lukio*]; **opintojen mitoitusyksikkö** [*teemar_33_lukio*]; **osaamisen laajuusyksikkö** <ammattillinen koulutus> [*tr71*]

sv enhet för studiernas omfattning [*kielit_r sv + kielitr_lukio sv_02*]

en unit of scope [*kielit_r en_04 + kielitr_en_07 + kielitr_lukio_en_07*]; unit of the scope of studies [*kielit_r en_04 + kielitr_en_07 + kielitr_lukio_en_07*]

määritelmä

yksikkö, jolla ilmaistaan *perusopetuksen* tai siihen kuuluvan *oppiaineen oppimäärän* laajuutta, *ammattillisen koulutuksen osaamisen laajuutta* taikka *lukiokoulutuksen, tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* tai *korkeakoulujen (1) opintojen laajuutta* [*rk + tr15 + tr71 + teemar_26_lukio + teemar_28_lukio + tr119 + KatriKuukka_2023_02_23*]

huomautus

Perusopetuksessa opintojen laajuusyksikkö on *vuosiviikkotunti*, tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa opintojen laajuusyksikkö on *viikko*, lukiokoulutuksessa opintojen mitoitusyksikkö on *opintopiste (1)*, ammatillisessa koulutuksessa osaamisen laajuusyksikkö on *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) opintojen laajuusyksikkö on *opintopiste (2)*. [*teemar_26_lukio/rk + teemar_33_lukio + tr119 + KatriKuukka_2023_02_23*]

Käsitteen tunnus: c294

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

291

vuosiviikkotunti [*tr15*]

sv årsveckotimme [*ophall_sanasto + 422/2012 + kielitr_lukio sv_02*]

en weekly lesson per year [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_07*]; average weekly instruction time per year <selittävä käännös> [*kielit_r lukio_en_18*]

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka ilmaisee *opetuksen (1)* määrää siten, että yksi viikoittainen oppitunti *lukuvuoden* ajan vastaa yhtä tällaista yksikköä [*tr15 + rk*]

huomautus

Perusopetuksessa lukuvuosi sisältää 38 viikkoa, joten yksi vuosiviikkotunti vastaa 38 oppituntia. [*tr15 + tr73 + tr74*]

Käsitteen tunnus: c298

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

292

<tutkintokoulutukseen valmentava koulutus>

viikko [[tr118](#)]; **TUVA-viikko** [[tr119](#)]

sv []

en []

määritelmä

[tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen](#) liittyvä [opintojen laajuusyksikkö](#), joka muodostuu kalenteriviikon pituisesta opiskelujaksosta, jota kohti [opiskelija](#) saa 29 tuntia [opetusta \(2\)](#) ja [ohjausta](#) [[1215/2020 + tr118](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1947 []

Luokka: <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

293

opintopiste (1) [[teemar_26_lukio](#)]

sv studiepoäng n (1) [[fifsv utbild ordlista + kielitr_sv + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_04](#)]

en credit (1) [[kielitr_lukio_en_07](#)]

määritelmä

[opintojen mitoituksyksikkö](#), joka kuvaa [lukiokoulutuksessa](#) annettavan [opetuksen \(1\)](#) määrää [[teemar_28_lukio/rk + teemar_33_lukio](#)]

huomautus

Opintopiste (1) on lukiokoulutuksen [oppimäärien](#) ja niihin kuuluvien opintojen mitoituksen peruste. [[teemar_28_lukio](#)]

Lukiokoulutuksen opinnot pisteytetään niiden keston mukaan. Nuorille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 150 op, aikuisille tarkoitetun lukiokoulutuksen oppimäärän laajuus on 88 op ja lukiokoulutuksen valmistavan koulutuksen oppimäärän laajuus on 50 op. [[teemar_28_lukio](#)]

Opetusta (1) annetaan nuorille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 14 h 15 min opintopistettä (1) kohden ja aikuisille tarkoitetussa koulutuksessa keskimäärin 9 h 20 min opintopistettä (1) kohden. Lisäksi opintoihin kuuluu niiden tavoitteiden ja sisällön kannalta tarpeellinen ja [opiskelijan](#) kannalta kohtuullinen määrä opiskelijan omatoimista työskentelyä. [[teemar_28_lukio](#)]

[[teemar_28_lukio](#)]

Käsitteen tunnus: c1647

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

294

osaamispiste [*OPH/KatriLahikainen + tr37*]

sv kompetenspoäng *n* [*tr48 + reformordlista_2017*]

en competence point [*tr48 + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

osaamisen laajuusyksikkö, joka kuvaa *ammattillisen tutkinnon, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* tai niiden osan laajuutta ja syvyyttä [*AmmRef_2017 + tr71/rk + teemar_43*]

huomautus

Ammattillisen tutkinnon *tutkinnon osien* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osien* osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko ammatillisen tutkinnon tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen *ammattitaitovaatimukseen* ja *osaamistavoitteisiin (2)*. [*AmmRef_2017*]

Myös *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa* käytetään *opintojen laajuusyksikkönä* osaamispistettä, silloin kun tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa suoritetaan ammatillisen koulutuksen osia. [*tr118*]

Käsitteen tunnus: c297

Luokka: <amatillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitekaaviot: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö ja Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

295

opintopiste (2) [*harmon*]

sv studiepoäng *n* (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_04*]

en credit (2) <lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*kielitr_en_04 + kielitr_lukio_en_07*]; cr [*ks + tr54*]; > ECTS credit [*estrohm[ophall_sanasto] + tr48 + kielitr_en*]; > ECTS cr [*ks + tr54*]

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *korkeakoulun (1) koulutuksen (2), opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseksi vaadittavan työn määrää siten, että yhden *lukuvuoden* opintojen suorittamiseen *opiskelijalta* keskimäärin vaadittava 1600 tunnin työpanos vastaa 60 tällaista yksikköä [*harmon/rk + tr15*]

huomautus

Suomen korkeakoulujen (1) opintopisteen (2) laajuus on ECTS-järjestelmän (European Credit Transfer System) mukainen, minkä vuoksi termin englanninkielisenä vastineena voidaan käyttää myös termiä ECTS credit. [*tr54*]

Käsitteen tunnus: c295

Luokka: <korkeakoulutus>

Käsitekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

296

(vanhentunut)

opintoviikko [*tr15*]

sv studievecka [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]

en credit unit [*kielitr_en_04*]

rather than: study week [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_04*]

määritelmä

opintojen laajuusyksikkö, joka kuvaa *koulutuksen (2)*, *opintokokonaisuuden (2)* tai *opintojakson* suorittamiseen vaadittavan työn määrää siten, että *opiskelijan* noin 40 tunnin työ vastaa yhtä tällaista yksikköä [*rk + tr15*]

huomautus

Käsite opintoviikko oli käytössä *ammattillisessa peruskoulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1)*.

Ammattillisessa peruskoulutuksessa käsite korvautui käsitteellä *osaamispiste* ja korkeakouluissa (1) puolestaan käsitteellä *opintopiste (2)*. [*tr63*]

Käsitteen tunnus: c296

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

297

opiskelijaviikko [*Bussman&Lahde kommenttikierros*]

sv studerandevecka [*Bussman&Lahde kommenttikierros*]

en student instruction week [*oph_sanasto + vp*]

määritelmä

kansanopistojen rahoituksen valtionosuuden määrään vaikuttava yksikkö, joka muodostuu yhden *opiskelijan* sellaisesta viiden työpäivän pituisesta opiskelujaksosta kansanopistossa, jona opiskelija on saanut ohjattua *opetusta (1)* keskimäärin vähintään viisi tuntia päivässä

[*Bussman&Lahde kommenttikierros*]

huomautus

Kansanopistojen *lähiopetusta* korvaavassa *etäopetuksessa* ja *työssäoppimisessa* opiskelijaviikolla tarkoitetaan *opetussuunnitelman (1)* perusteella arvioitua 40 tunnin ohjattua työmäärää. [*Bussman&Lahde kommenttikierros*]

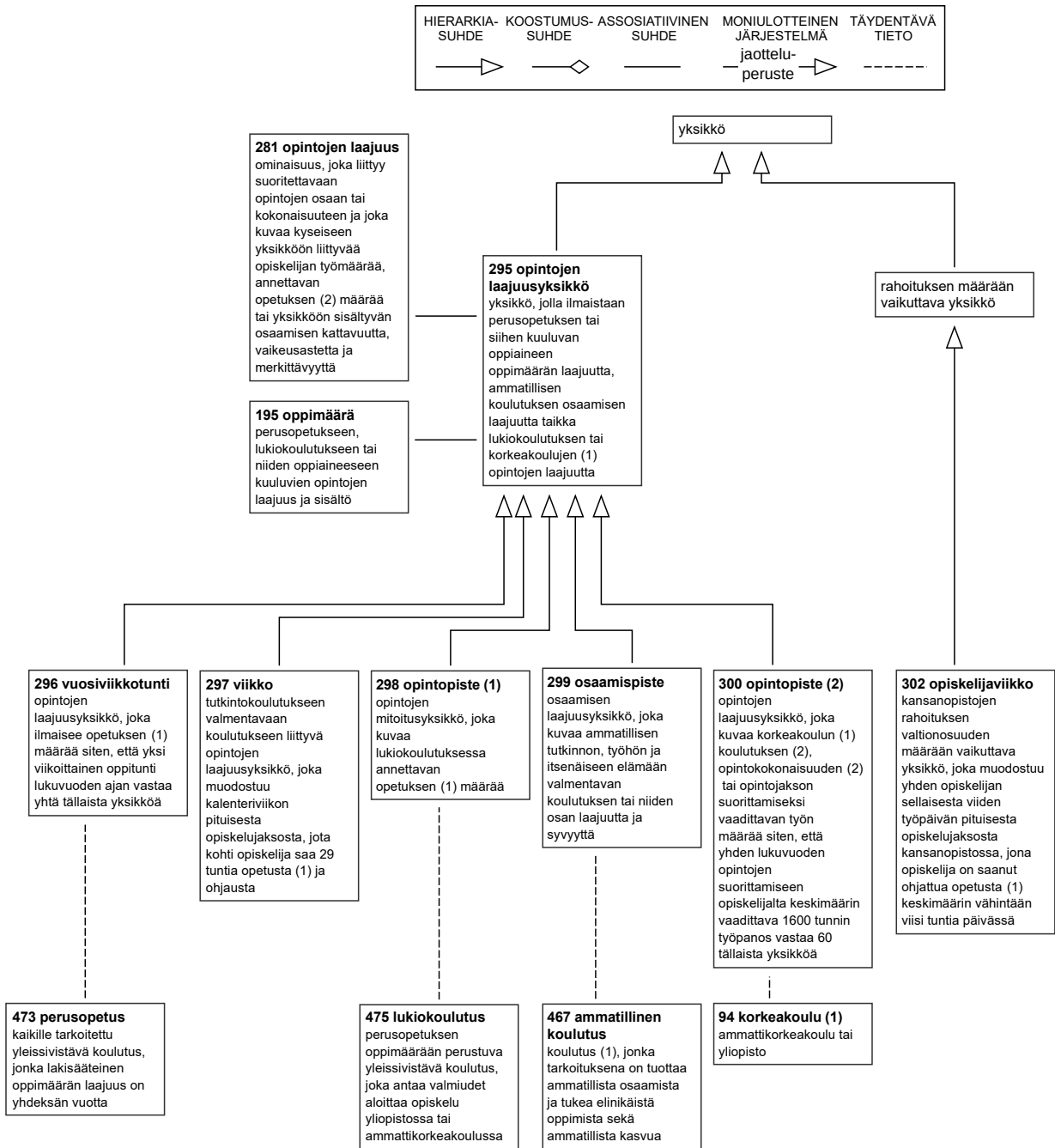
Kansanopistojen vuotuinen valtionosuuden peruste lasketaan kertomalla opiskelijaviikkojen määrä opiskelijaviikkoa kohden määrättyllä yksikköhinnalla.

[*kommenttikierros2015_Bussman&Lahde*]

Käsitteen tunnus: c875

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö

Käsitekaavio 33. Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö.

5 Haku ja valinta

5.1 Varhaiskasvatuksen haku ja valinta

298

varhaiskasvatukseen hakeminen [*vaka tyoryhma 2016*]

sv ansökan till småbarnspedagogik [*ssu. vaka tr-sv_03*]

en applying for early childhood education [*Espoon kaupunki verkkosivut + vaka tr-en_04*];

application procedure for early childhood education [*vaka tr-en_05*]

määritelmä

toimenpide, jolla *lapsen huoltaja* hakee lapselle *varhaiskasvatuspaikkaa* [*Loimaa-varhaiskasvatus*]

huomautus

Kunnan järjestämään *varhaiskasvatukseen* voi hakea ympäri vuoden, kuitenkin viimeistään 4 kuukautta ennen tarpeen alkamista. Jos varhaiskasvatuksen tarve johtuu ennakoimattomasta työllistymisestä, *koulutuksesta (2)* tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia, haetaan paikkaa niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään 2 viikkoa ennen tarpeen alkamista.

[*Loimaa-varhaiskasvatus, vaka tr_16*]

Käsitteen tunnus: c958

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 23.8.2021: "application procedure" on OKSAssa muiden koulutusasteiden kohdalla ollut vastineena käsitteelle "koulutukseen hakumenettely" = menettely, jolla koulutustoimija mahdollistaa henkilöille pyrkimisen koulutuksen toteutuksiin ja jolla se valitsee ja ottaa opiskelijat koulutuksen toteutuksiin. Tämä käsite "varhaiskasvatukseen hakeminen" on kuitenkin määritelty huoltajan toimenpiteenä, joten "application procedure" ei ehkä käy? Sitten puolestaan "*koulutukseen hakeminen*" on OKSAssa englanniksi "applying for education", joten "applying" varmaan käy myös varhaiskasvatukseen hakemiseen?

299

varhaiskasvatukseen hakija [*vaka tyoryhma 2016*]

sv sökande till småbarnspedagogik [*ssu. vaka tr-sv_03*]

en applicant for early childhood education and care [*vaka tr-en_04*]; ECEC applicant [*vaka tr-en_04*]

määritelmä

huoltaja, joka hakee *varhaiskasvatuspaikkaa lapselleen* [*ssu. vaka tr_07*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c959

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka20221>

300

varhaiskasvatuspäätös [[vaka tyoryhma 2016, vaka tr 07, vaka tr 10](#)]

ei: päätös päivähoidosta (vanhentunut) [[vaka tyoryhma 2016, vaka tr 07](#)]

sv beslut *n* om anordnande av småbarnspedagogik [[vaka tr-sv 05](#)]; beslut *n* om småbarnspedagogik [[vaka tr-sv 2022](#)]

en decision on the admission to early childhood education and care [[vaka tr-en 05](#)]; administrative decision on the admission to early childhood education and care <kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös> [[vaka tr-en 05 + vaka tr-en 09](#)]; ~~early childhood education decision-
[[Espoon kaupunki verkkosivut + vaka tr-en 05](#)]~~
not: decision on the organisation of early childhood education and care [[540/2018_en + vaka tr-en 05](#)]

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *lapselle* annettavasta *varhaiskasvatuksesta* [[vaka tr 16 + tr111](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuspäätökseen voi sisältyä myös tieto *varhaiskasvatuksen toimipaikasta* ja aloituspäivästä.

Yksityinen varhaiskasvatus perustuu yksityisen *varhaiskasvatuksen palveluntuottajan* ja asiakkaan väliseen sopimukseen.

Ks. myös *varhaiskasvatuspaikka*. []

Käsitteen tunnus: c955

Luokka: <varhaiskasvatus>

-> [pidetään molemmat synonyymit, palataan tarvittaessa](#)

-> vrt. C1903

> [Riina 8.5.23: Viety Morphoniin](#)

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Kommentti VAKA-2022 ruotsin työryhmältä: Voisiko englannin vastineita karsia?

301

varhaiskasvatuspaikka [[vaka tyoryhma 2016, vaka tr 01](#)]

ei: päivähoitopaikka (vanhentunut) [[vaka tyoryhma 2016, vaka tr 08](#)]

sv plats inom småbarnspedagogik [[vaka tr-sv 03, vaka tr-sv 04 + vaka tr-sv 2021](#)]

inte: dagvårdsplats (föräldrad) [[vaka tr-sv 03](#)]

en place in early childhood education and care [[540/2018_en 15§ + vaka tr-en 05](#)]; early childhood education and care place [[540/2018_en + vaka tr-en 05](#)]; place in ECEC [[vaka tr-en 05](#)]; ECEC place [[vaka tr-en 05](#)]

määritelmä

lapselle varattu paikka tietyssä *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* [[ssu, vaka tr 13](#)]

huomautus

Yhtä varhaiskasvatuspaikkaa voi käyttää eri aikoina useampi lapsi. *Varhaiskasvatuspaikkojen määrään* lasketaan niiden lasten lukumäärä, jotka voivat maksimissaan samanaikaisesti olla *varhaiskasvatuksen toimipaikassa*. Toimipaikassa kirjoilla olevien lasten lukumäärä voi olla suurempi. Vertaa *varhaiskasvatuspaikkojen määrä*. [[vaka tr 16, Varda + vaka tr2021 4](#)]

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018) on säädetty varhaiskasvatuspaikan säilymisestä isyysrahaajaksojen aikana. [[vaka tr2019 1](#)]

Käsitteen tunnus: c954

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

302

varhaiskasvatuspaikkojen määrä [ssu]

sv antal *n* platser inom småbarnspedagogik [vaka_tr-sv_2021]

en number of ECEC places [vaka_tr-en_09]; number of ECEC places available [vaka_tr-en_09];
~ ECEC intake (tilastoissa) [vaka_tr-en_09]

määritelmä

lapsien laskennallinen lukumäärä, joka voi maksimissaan olla samanaikaisesti *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* [vaka_tr2021_4]

huomautus

Varhaiskasvatuspaikkojen määrää voi poiketa toimipaikassa kirjoilla olevista lapsista. Yksi *varhaiskasvatuspaikka* voi olla jaettu esimerkiksi kahdelle osa-aikaisesti varhaiskasvatuksessa olevalle lapselle. [vaka_tr2021_4]

Varhaiskasvatuspaikkojen määrään vaikuttavat myös *varhaiskasvatuksessa* olevien lasten ikä sekä toimipaikassa *kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivan henkilöstön* määrä tai *perhepäivähoitajien* määrä. Lasten ja henkilökunnan välisestä suhdeluudesta säädetään varhaiskasvatusasetuksessa (753/2018). [vaka_tr2021_4]

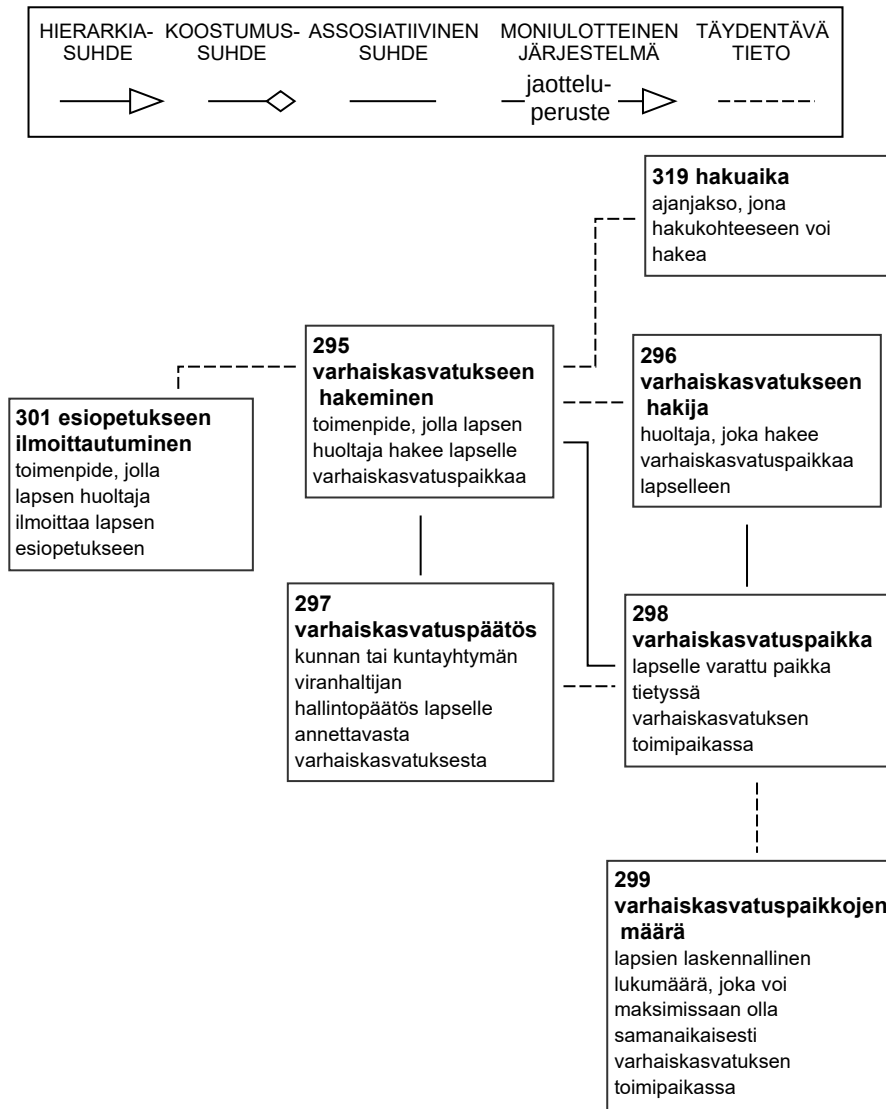
Käsitteen tunnus: c1845 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 34. Varhaiskasvatuksen haku ja valinta.

5.2 Haku

5.2.1 Henkilön toiminta koulutukseen pääsemiseksi

303

hakeutuminen [tr26]

sv söka sig till utbildning verb [kielitr sv 10 + kielitr lukio sv 02]

hellre än: ~ söka information om utbildningar verb [rk + kielitr sv 10]; ~ söka utbildning verb [rk + kielitr sv 10]

en screening of application opportunities [kielitr en + kielitr lukio en 07]; ~ pre-application stage [kielitr en 08 + kielitr lukio en 07]

määritelmä

toiminta, jossa henkilö pohtii osaamistarpeitaan ja etsii itselleen sopivaa tutkinto- tai [koulutustarjontaa](#) [tr26]

huomautus

Ks. myös [hakeutuja](#). [rk]

Käsitteen tunnus: c310

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

304

esiopetukseen ilmoittautuminen [harmon + LahikainenKatri + tr43]

sv inskrivning till förskolan [Karlsson&Westerholm]; anmälan till förskolan [Karlsson&Westerholm]

en pre-primary education enrolment [vantaan kaupunki verkkosivut + vp]; early childhood education enrolment [vantaan kaupunki verkkosivut + Espoon kaupunki verkkosivut / vp]

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen [huoltaja](#) ilmoittaa lapsen [esiopetukseen](#) [tr15 + rk + tr46]

huomautus

Käsitteen tunnus: c313

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen haku ja valinta](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

Seija Suonuuti / vakan ruotsin kokous 7.12.2021: esiopetukseen ilmoittautuminen: Charlotta Rehnin mukaan inskrivning on vanhentunut termi. Hänen ehdotuksensa on anmälan till förskoleundervisning.

305

oppivelvollisuusilmoitus [tr30]

sv meddelande n om läroplikt []

en education note [Helsingin kaupunki verkkosivut + vp]

määritelmä

ilmoitus, jolla asuinkunta tiedottaa [huoltajalle](#) lapsen [oppivelvollisuuden](#) alkamisesta [oph/rk + tr30 + tr102]

huomautus

Oppivelvollisuusilmoitus lähetetään sinä vuonna, jona [lapsi](#) tulee oppivelvollisuusikänsä. [oph/rk + tr30 + tr102]

Käsitteen tunnus: c312

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

306

kouluun ilmoittautuminen [*LahikainenKatri*]; **peruskouluun ilmoittautuminen** [*LahikainenKatri*]; **perusopetukseen ilmoittautuminen** [*tr46*]

sv anmälan till skolan [*Karlsson&Westerholm*]; anmälan till grundläggande utbildning [*Karlsson&Westerholm*]

en school enrolment [*Helsingin kaupunki verkkosivut + vp*]; comprehensive school enrolment [*Helsingin kaupunki verkkosivut + vp*]

määritelmä

toimenpide, jolla lapsen *huoltaja* ilmoittaa lapsen *perusopetukseen ensisijaiseen kouluun* [*LahikainenKatri/rk + tr46*]

huomautus

Kouluun ilmoittautumisella lapsen huoltaja vastaanottaa kunnan osoittaman koulupaikan.

[*LahikainenKatri/rk + tr46*]

Vrt. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun.* [*rk*]

Käsitteen tunnus: c314

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi ja ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

307

opetukseen ilmoittautuminen [tr26]; **opintoihin ilmoittautuminen** <lukiokoulutus> [teemar_22_lukio]; **opiskelijaksi ilmoittautuminen (2)** <vapaa sivistystyö> [tr73]; **koulutukseen ilmoittautuminen** <ammattillinen koulutus> [tr73]; > **kurssi-ilmoittautuminen** <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta> [tr73]; ~ **opintojaksovalinnat** pl <lukiokoulutus> [teemar_22_lukio]; ~ **kurssivalinnat** pl <lukiokoulutus> (vanhentunut) [kielitr_lukio_en_07]
 sv anmälan till undervisning [rk + kielitr_sv_01 + kielitr_lukio_sv_02]; > kursanmälan <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta> [kielitr_sv_01 + kielitr_lukio_sv_02]
 en registration (1) [kielitr_en]; > course registration <muusta kuin opintokokonaisuuteen ilmoittautumisesta> [kielitr_en_26]; ~ decide which courses to take verb <lukiokoulutus: kurssivalinnat> [kielitr_lukio_en_07]

määritelmä

toimenpide, jolla henkilö ilmaisee haluavansa osallistua *opintojaksoon* tai (*korkeakouluissa (1)* myös) *opintokokonaisuuteen (2)* [tr26 + teemar_22_lukio]

huomautus

Ilmoittautumiseen voi – koulutussektorin mukaan – kuulua osallistumismaksun maksaminen tai sitoutuminen sen maksamiseen. [tr26]

Termiä opetukseen ilmoittautuminen käytetään esimerkiksi *lukiokoulutuksessa* ja maahanmuuttajien *perusopetuksessa*. [oph/SariEllonen - rk]

Ammatillisessa koulutuksessa käytetään termiä koulutukseen ilmoittautuminen esimerkiksi kenelle tahansa tarkoitettuun kurssimuotoiseen tilityökorttikoulutukseen ilmoittautumisesta. [tr73]

Lukiokoulutuksessa opiskelijat tekevät opintojaksovalintansa sähköisesti, yleensä koko *lukuvuodeksi* samalla kertaa. Opintojaksovalintojen tekeminen toimii tavallaan samalla ilmoittautumisena opintojaksolle; erillistä opintojaksoilmoittautumista ei lukiokoulutuksessa *lukion (1)* itse tarjoamille opintojaksolle ole. Sen sijaan ilmoittautumista voidaan vaatia *lukion (1) opetustarjontaan* kuuluvan, mutta ulkopuoliselle taholle tentittävän suorituksen kohdalla (esimerkiksi hygieniapassin suorittaminen). [kielitr_lukio_en_07]

Käsitteen tunnus: c317

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin vst>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<vapaa sivistystyö ruotsi kesken> <vapaa sivistystyö englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion englannin kielityöryhmälle 17.9.2018: Se osa tästä tietueesta, joka koskee lukiokoulutusta, lienee ”kurssi-ilmoittautuminen”. Eli mitä olisi kurssi-ilmoittautuminen (tai mikä se tulee jatkossa olemaan, opintojaksolle ilmoittautuminen) englanniksi?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle / lukiokoulutukselle 24.9.2018:

Tarkistettava tämän käsitteen tiedot lukiouudistuksen näkökulman mukaisiksi (tässä ainakin puhutaan kurseista).

308

kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun

[LahikainenKatri]

sv ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga

[Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

oppivelvollisen lapsen **huoltajan** toiminta, jonka tavoitteena on saada oppivelvolliselle koulupaikka muun kuin **ensisijaisen koulun perusopetukseen** **[LahikainenKatri/rk + tr46]**

huomautus

Kouluun hakeutumista muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun voi olla esimerkiksi **haku painotettuun opetukseen**. **[rk + KLamberg]**

Vrt. **kouluun ilmoittautuminen**. **[rk]**

Käsitteen tunnus: c315

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi ja ilmoittautumiskäsitteitä**

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

309

haku painotettuun opetukseen **[LahikainenKatri]**

sv ansökan till undervisning med särskild betoning **[Karlsson&Westerholm]**

en applying to weighted-curriculum education **[Espoon_kaupunki_verkkosivut + vp]**

määritelmä

oppivelvollisen lapsen **huoltajan** toiminta, jonka tavoitteena on saada **oppivelvolliselle** koulupaikka **painotettuun opetukseen** **[LahikainenKatri/rk + tr46 + tr70]**

huomautus

Painotettuun opetukseen voi hakea muuhun kuin **ensisijaiseen kouluun** (ks. **kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun**) tai, mikäli ensisijainen koulu tarjoaa painotettua opetusta, ensisijaiseen kouluun. **[KLamberg]**

Ks. myös **oppilasvalinta**. **[]**

Käsitteen tunnus: c318

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: **Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi**

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

310

koulutukseen hakeminen **[tr54]; koulutukseen haku (2)** **[tr56]**

sv ansökning till utbildning **[kielitr_sv + tr54 + kielitr_sv_01]**; ansökan till utbildning (1) **[kielitr_sv_02]**

en applying for education **[kielitr_en_05 + kielitr_en_08]**; > applying for education and training

<ammattilinen koulutus> **[kielitr_amm_en_01]**

määritelmä

hakijan toiminta **koulutuksen toteutukseen** pääsemiseksi **[harmon/teemar_01 + tr45]**

huomautus

Käsitteen tunnus: c316

Käsittekaaviot: **Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi, Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja ilmoittautumiskäsitteitä**

<kieliversiointiin korkeakoulut>

311

siirtohaku [OPH]

sv ansökan om överflyttning [kielitr_sv_07]; ansökan för överflyttande studerande [kielitr_sv_07]
en transfer application procedure [kielitr_en_08 + kielitr_en_16]

määritelmä

koulutukseen hakeminen, jossa *korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin otettu *opiskelija* hakee *opiskeluoikeutensa* siirtämistä *korkeakoulusta* (1) toiseen, *ammattikorkeakoulun* sisällä *koulutuksen toteutuksesta* toiseen siten, että tavoitetutkintoon liitettävä *tutkintonimike* vaihtuu, tai *yliopiston* sisällä *tutkinnosta* toiseen [ih + tr47/rk]

huomautus

Opiskelijaa, joka siirtohaun kautta siirtyy korkeakoulusta (1) tai koulutuksen toteutuksesta toiseen, kutsutaan *siirto-opiskelijaksi*. [OPH/rk]

Siirtohaku ei tarkoita kandidaatin- ja maisterintutkinnon välisessä *nivelvaiheessa* tapahtuvaa siirtymistä. [tr43]

Käsitteen tunnus: c327

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

312

hakija [harmon]; **koulutukseen hakija** [tr15 + rk]

sv sökande *n* (1) [esteeton_opas + kielitr_sv]

en applicant [estrohm + kielitr_en]

määritelmä

oppija, joka on *koulutukseen* (2) tai *opetukseen* (1) päästäkseen jättänyt *hakemuksen* (1) tai *hakemuksen* (2) [YSR + tr15 + tr46 + teemar_04 + tr61]

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakija": "henkilö tai oikeushenkilö, joka on pannut asian vireille hakemuksella".

[tr2010 + tr15 + rk]

Ks. *koulutukseen hakeminen*. [rk]

Käsitteen tunnus: c311

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#), [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#), [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#), [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä ja Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

313

ensikertalainen hakija [SRemes + tr59]; **ensikertalainen** [SRemes + tr59]; **ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija** [SRemes + tr59]

sv förstagångssökande *n* [kielitr_sv_01]

en first-time applicant [OPH/KatarinaRepo + kielitr_en_08]

määritelmä

hakija, jolla ei ole *korkeakoulututkintoa* tai voimassa olevaa korkeakoulututkintoon johtavaa *opiskeluoikeutta* ja jolla ei ole ollut tällaista opiskeluoikeutta myöskään aiemmin [SRemes/rk + tr59]

huomautus

Käsitteen tunnus: c879

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

314

ensikertalaisena kohdeltava hakija [*SRemes + tr59*]; **ensikertalaisena kohdeltava** [*SRemes + tr59*]

sv person som behandlas som förstagångssökande [*kielitr_sv_07*]

en person who qualifies as a first-time applicant [*kielitr_en_08*]

määritelmä

hakija, jolla on *korkeakoulututkinto* tai joka on vastaanottanut korkeakoulututkintoon johtavan *opiskeluoikeuden* vuoden 2014 syksyn *opiskelijavalinnassa* tai sen jälkeen [*SRemes/rk + tr59*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c880

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: *Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa* ja *Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

315

hakemus (1) [*harmon*]; **hakemus koulutukseen** [*tr15 + rk*]

sv ansökan till utbildning (2) [*Karlsson&Westerholm + kielitr_sv*]; ansökan (2) [*studieinfo + kielitr_sv*]

en application [*kielitr_en*]

määritelmä

asiakirja, jolla pyydetään *opiskeluoikeutta* yhteen tai useampaan *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* [*tr2010 + tr15 + rk + tr16 + tr43*]

huomautus

Vrt. JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmän hallinnonalojenvälinen määritelmä käsitteelle "hakemus": "asiakirja tai asiakirjojen muodostama kokonaisuus, jolla pyydetään tai vaaditaan etuutta, oikeutta tai toimenpidettä". [*YSR*]

Ks. *koulutukseen hakeminen*. [*tr43*]

Käsitteen tunnus: c346

Käsitekaaviot: *Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi* ja *Muita hakukäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

316

hakemus (2) [*rk*]; **hakemus kouluun** [*LahikainenKatri*]; **> hakemus painotettuun opetukseen** [*LahikainenKatri*]; **> hakemus toissijaiseen kouluun** [*LahikainenKatri*]

sv ansökan (3) [*RSuursalmi*]; ansökan till skolan [*RSuursalmi*]; > ansökan till betonad undervisning <haku painotettuun opetukseen> [*betonad undervisning vanda + RSuursalmi*]; > ansökan till sekundär skola <haku toissijaiseen kouluun> [*ansökan sekundär skola vanda/RSuursalmi*]

en []

määritelmä

asiakirja, jolla *oppivelvollisen huoltaja* pyytää oppivelvolliselle koulupaikkaa *painotettuun opetukseen* tai muun kuin *ensisijaisen koulun perusopetukseen* [*LahikainenKatri/rk + tr43 + rk*]

huomautus

Perusopetuksessa termiä hakemus käytetään ainoastaan määritelmässä mainituissa tapauksissa; muuten puhutaan ilmoittautumisesta. []

Ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun* ja *haku painotettuun opetukseen*. []

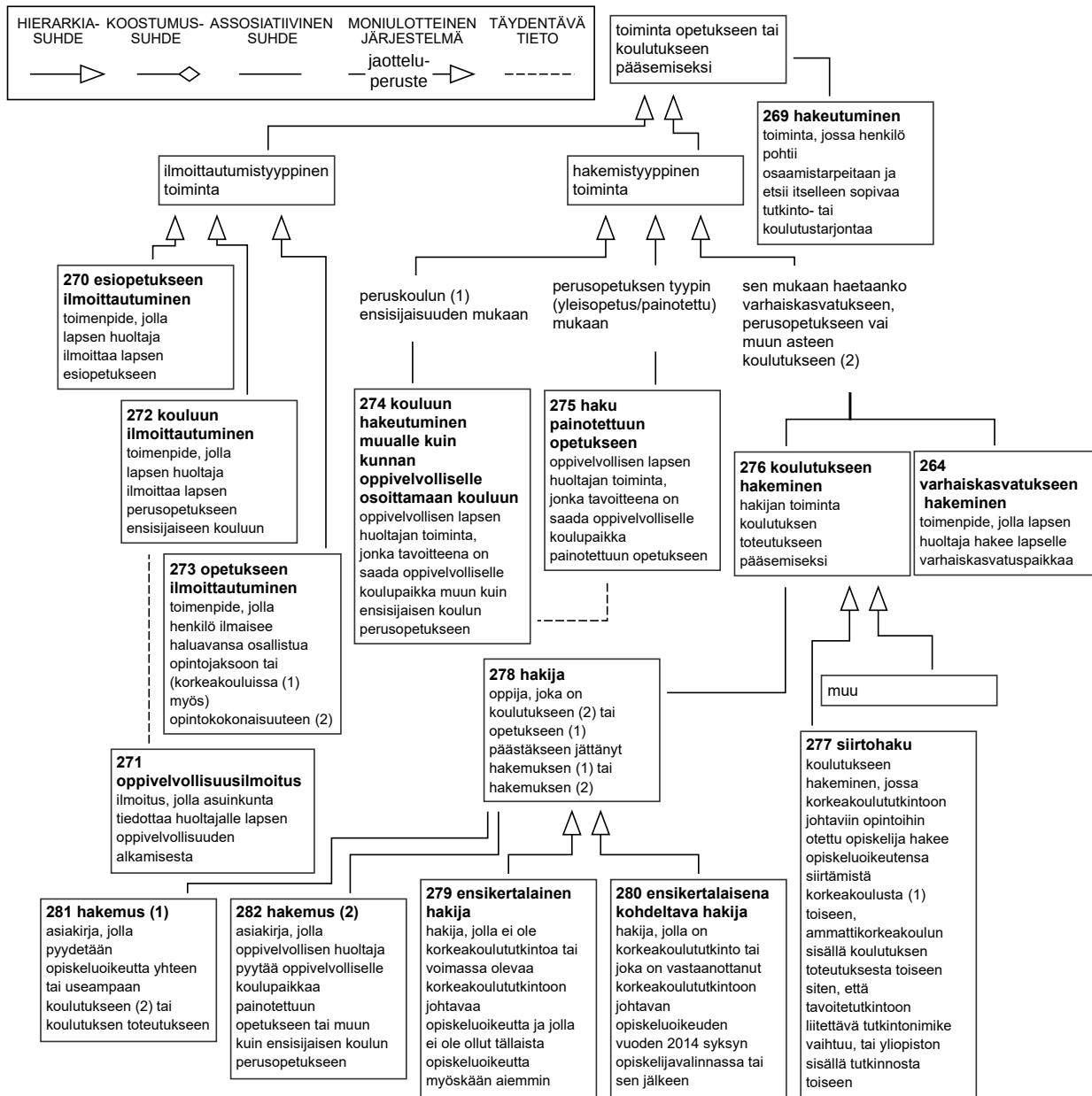
Käsitteen tunnus: c347

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: *Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi* ja *Muita hakukäsitteitä*

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 35. Toiminta varhaiskasvatukseen tai koulutukseen pääsemiseksi.

5.2.2 Koulutukseen hakemisen vaiheita

317

opiskelupaikan vastaanotto [*harmon*]

sv mottagande *n* av studieplats [*studieinfo* + *kielitr_sv* + *kielitr_lukio_sv_02*]

en accepting a student place [*kielitr_en_22* + *kielitr_lukio_en_07*]; accepting an offered student place [*kielitr_en_22* + *kielitr_lukio_en_07*]; accepting an offer of admission [*kielitr_en* + *kielitr_en_22*]

määritelmä

toiminta, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa, ottaako hän *opiskelupaikan* vastaan [*tr2010/TR_OT:n käsitelyryhmä*]

huomautus

Korkeakouluissa (1) on *opiskelupaikan* vastaanottamisen lisäksi tehtävä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*. [*tr48 + rk*]

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)* -toimenpidettä, vaan opiskelupaikan vastaanotto kattaa myös *oppilaitoksen opiskelijaksi* ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen. [*teemar_23_lukio*]

Ks. myös *aloituspaikka*, *opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c345

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta?

318

opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto [*KRepo*]

ei: jonotus (vanhentunut) [*harmon/teemar_09*]

sv ta emot studieplatsen villkorligt *verb* [*kielitr_sv_09*]; villkorligt mottagande *n* av studieplats [*kielitr_sv_09*]

en conditional acceptance of student place [*kielitr_en_11*]; conditional acceptance of an offer of admission [*kielitr_en_22*]

määritelmä

opiskelupaikan vastaanotto, jossa *koulutuksen toteutukseen hyväksytyt* ilmoittaa ottavansa *opiskelupaikan* vastaan sillä ehdolla, ettei tule hyväksytyksi ylempään *hakutoiveeseensa varasijalta* [*rk + teemar_09*]

huomautus

Termi opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto on ainoastaan haun ja valinnan ammattilaisten käytössä. *Hakijalle* näkyvä ilmaus on ”ottanut paikan vastaan ja jonottaa ylempään”.

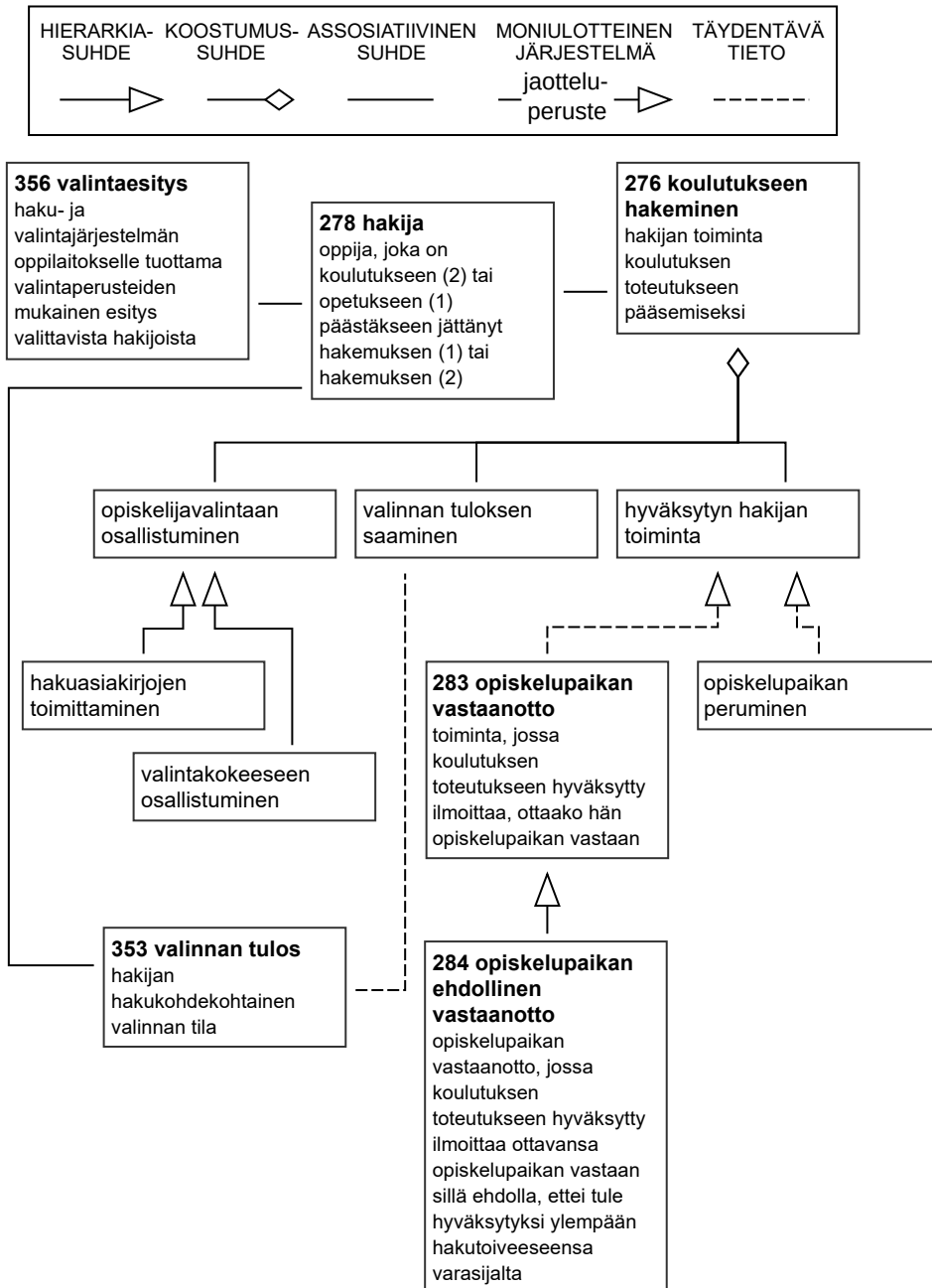
[*teemar_09*]

Käsitteen tunnus: c344

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Koulutukseen hakemisen vaiheita](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 36. Koulutukseen hakemisen vaiheita.

5.2.3 Hakutapoja ja -tyyppejä

319

koulutuksen hakumenettely [*tr56*]; **koulutukseen haku (1)** [*tr54/rk*]; **haku (1)** [*kielitr_en_09*];
> ammatillisen koulutuksen hakumenettely [*AmmRef_2017*]

hakusana: hakumenettely

sv ansökningsförfarande *n* till utbildning [*kielitr_sv_07*]; > ansökningsförfarande *n* inom yrkesutbildningen <amatillisen koulutuksen hakumenettely> [*reformordlista_2017*]

en application procedure [*kielitr_en_08 + kielitr_lukio_en_07*]; admissions procedure (1) [*kielitr_en_23 + kielitr_lukio_en_07*]

määritelmä

menettely, jolla *koulutustoimija* mahdollistaa henkilöille pyrkimisen *koulutuksen toteutukseen* ja jolla se valitsee ja ottaa *opiskelijat* koulutuksen toteutuksiin [*rk + SRemes + tr72/rk*]

huomautus

Koulutuksen hakumenettely sisältää *opiskelijavalinnan* sekä sitä edeltäviä muita osia, jotka liittyvät *koulutukseen hakemisen* mahdollistamiseen, kuten *koulutustarjonnan* julkaisemisen sekä hakumenettelyn ohjeistamisen *hakeutujille*. [*tr56 + tr72*]

Koulutuksen hakumenettelyllä on mm. *hakutapa* ja *hakutyyppi*. [*tr56*]

Ammatillisen koulutuksen hakumenettelyllä tarkoitetaan menettelyä, jolla *amatillisen koulutuksen* järjestäjä mahdollistaa henkilölle *hakeutumisen* tai *hakemisen koulutuksen toteutukseen* tai suorittamaan *amatillista tutkintoa* ja jolla se ottaa tämän opiskelijaksi. [*AmmRef_2017*]

application procedure; admissions procedure (1): Englanniksi koulutukseen hakumenettelystä suositetaan käytettäväksi vastinetta application procedure, jotta pystytään tekemään ero koulutukseen hakumenettelyn ja siihen sisältyvän opiskelijavalinnan (engl. student admissions) välille. Kansainvälisesti kuitenkin usein käytetään termiä admissions kokonaisuudesta, joka muodostuu hausta ja valinnasta; sen vuoksi application procedure -termin synonyymiksi on otettu myös admissions procedure (1). [*kielitr_en_23*]

application procedure; admissions procedure (1): Lisäksi englannin termissä application näkökulma on enemmän opiskelijan, termissä admissions taas *korkeakoulun* (1). [*kielitr_en_23*]

Käsitteen tunnus: c890

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Hakutapoja ja -tyyppejä*, *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi* ja *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

320

hakutapa [*harmon*]

sv ansökningsätt [*kielitr_sv_07*]

en type of application procedure [*kielitr_en_08*]

määritelmä

koulutuksen hakumenettelyn toteuttamistavan kertova tieto [*harmon + teemar_04 + tr54/rk + tr56*]

huomautus

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapoja ovat *yhteishaku* ja *erillishaku*. [*harmon + tr54 + tr56 + ks*]

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä hakutapa, *hakutyyppi* ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)*-käsitteen ominaisuuksina. [*ks/rk + tr56*]

Käsitteen tunnus: c329

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Hakutapoja ja -tyyppejä* ja *Hakukohde*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

321

hakutyyppi [*harmon*]

en []

sv ansökningstyp [*kielitr_sv_07*]; typ av ansökan [*kielitr_sv_07*]

inte: ansökningssomgång (2) [*kielitr_sv_07*]

en type of application round [*kielitr_en_08*]

määritelmä

hakutavan tyypin kertova tieto [*harmon + teemar_04 + tr48 + rk*]

huomautus

Hakutyyppejä ovat *varsinainen haku* ja *lisähaku*. [*harmon + tr48*]

Opiskelijavalinnan tietojärjestelmässä *hakutapa*, hakutyyppi ja *hakuaika* esitetään teknisen *haku (2)* -käsitteen ominaisuuksina. [*ks/rk + tr56*]

Käsitteen tunnus: c328

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Hakutapoja ja -tyyppejä* ja *Hakukohde*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

322

hakuaika [*harmon*]

sv ansökningstid [*studieinfo + kielitr_sv*]

en application period [*kielitr_en*]

määritelmä

ajanjakso, jona *hakukohteeseen* voi hakea [*tr15 + teemar_04*]

huomautus

JHS 175 -sanastotyöprosessin ydinsanastoryhmä on määritellyt hakuaika-käsitteen yleisemmin "ajanjakso, jonka aikana asian saa vireille *hakemuksella (2)*." [*tr2010 + teemar_04*]

Käsitteen tunnus: c330

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Varhaiskasvatuksen haku ja valinta*, *Hakutapoja ja -tyyppejä*, *Muita hakukäsitteitä* ja *Hakukohde*

<vaka2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

VAKA-työryhmän kommentti 2022: Käsite ei ole tarpeen varhaiskasvatuksessa. Poistettu varhaiskasvatusta koskeva kommentti, koska asia on selitetty käsitteen varhaiskasvatukseen hakeminen yhteydessä.

323

yhteinen haku [*tr45*]

sv ansökan till flera mål samtidigt (termförslag) [*kielitr_sv*]

inte: gemensam ansökan (2) [*kielitr_sv*]

en shared application procedure [*kielitr_en_08*]

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea usean *koulutusorganisaation* useaan *koulutuksen toteutukseen* [*tr45 + rk*]

huomautus

Yhdellä hakulomakkeella voi hakea *erityisopetuksena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen* sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen*. [*KRepo + tr107*]

Käsitteen tunnus: c319

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Hakutapoja ja -tyyppejä* ja *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

324

yhteishaku [*harmon*]

hakusana: ammatillisen koulutuksen valtakunnallinen hakumenettely [*AmmRef_2017*]; valtakunnallinen hakumenettely

sv gemensam ansökan (1) [*studieinfo + kielitr_sv*]

en joint application procedure [*kielitr_en_08*]

search term: joint application system [*kielitr_en_08*]; national application procedure [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

valtakunnallinen, lainsäädännössä määritelty *tutkintokoulutukseen valmentavaa koulutusta, ammatillista koulutusta, lukiokoulutusta ja korkeakouluja (1)* koskeva *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* voi yhdellä *hakemuksella (1)* hakea useaan *koulutuksen toteutukseen* [*tr45 + tr52/rk + teemar_13 + 834/2021 + tr118*]

huomautus

Yhteishaussa *hakija* voi hakea tiettyyn määrään *koulutuksen toteutuksia*. Osassa yhteishauista hakijan tulee asettaa koulutuksen toteutukset ensisijaisuusjärjestykseen. [*tr43 + tr45 + tr99*]

Yhteishaku on *ajallisesti määritelty* eli siihen liittyy *haku aika* (vrt. *erillishaku*, joka voi olla ajallisesti määritelty tai *jatkuva*). [*tr56*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijaksi ottamisessa* voidaan käyttää valtakunnallisia hakumenettelyitä (ruots. riksomfattande ansökningsförfarande, engl. national application procedure), kuten yhteishakua. Näissä hakumenettelyissä haku aika ja mahdollisesti *valintaperusteet* on määrätty valtakunnallisesti (vrt. *jatkuva haku*, jolla ei ole valtakunnallisesti määrättyä haku aikaa). [*AmmRef_2017 + 531/2017 + teemar_43*]

Kun puhutaan yhteishakujärjestelmästä, englanniksi käytetään yleisesti vastinetta "joint application system". [*kielitr_en_09*]

Käsitteen tunnus: c320

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 25.8.2021: Huomautuksessa mainitaan valmentava koulutus; miten muokataan?

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: Muutetaan valmentava koulutus -> työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAan voi myös hakea sekä yhteishaussa että jatkuvassa haussa

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Tulisiko OKSAan lisätä yhteishaku-käsitteen kohdalle myös TUVA-koulutuksen näkökulma? Pitäisikö asian näkyä jo määritelmätasolla? Vai vain huomautuksessa? Vai eikö tarvita lisätä TUVA-näkökulmaa?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (joint application system)

325

erillishaku [[tr54](#)]; **erillisvalinta** [[teemar_09](#)]

mieluummin kuin: suorahaku [[tr54](#)]

sv separat ansökan [[finlex_645/2001_sv + Karlsson&Westerholm + kielitr_sv](#)]
hellre än: direkt ansökan [[Karlsson&Westerholm + kielitr_sv](#)]

en separate application procedure [[kielitr_en + kielitr_en_16](#)]; separate admissions procedure
<korkeakoulujen erillisvalinta-termin vastineena> [[558/2009_en + kielitr_en_11](#)]

määritelmä

yhden tai usean *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jossa *hakija* hakee suoraan kyseisen koulutusorganisaation tiettyyn *koulutuksen toteutukseen* [[tr45 + tr52/rk + tr57/rk](#)]

huomautus

Erillishaku voidaan toteuttaa *ajallisesti määriteltynä hakuna* tai *jatkuvana hakuna*. [[tr56](#)]

Termiä erillishaku käytetään, jotta voidaan tehdä ero *yhteishakuun*. Koulutusorganisaatiot, jotka eivät osallistu yhteishakuun, käyttävät (erillishaun tyyppisestä) *haustaan (1)* yksinkertaisesti termiä "haku" (tai, jos haulla (1) ei ole määrättyä *hakuaikaa*, termiä "jatkuva haku"). [[tr57](#)]

Yliopistojen erillishausta on säädetty yliopistolaisissa (558/2009, 36 a §) ja *ammattikorkeakoulujen* erillishausta ammattikorkeakoululaissa (932/2014, 28 a §). Näissä laeissa käytetään erillishaun sijaan termiä erillisvalinta. [[tr57](#)]

Vertaa *yhteinen haku* ja *yhteishaku*. [[tr52](#)]

Käsitteen tunnus: c321

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

326

jatkuva haku [*harmon*]

hakusana: ammatillisen koulutuksen jatkuva haku [*AmmRef_2017*]

sv kontinuerlig ansökan [*kielitr_sv*]; fortgående ansökan [*polisen + kielitr_sv*]

en rolling application procedure [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17 + kielitr_en_22 + kielitr_amm_en_01*]; rolling admissions [*kielitr_en_17*]

määritelmä

koulustoitimijan tai *koulutusorganisaation* järjestämä *koulutuksen hakumenettely*, jolla ei ole määrättyä *hakuaikaa* [*YSR + tr15 + tr71/rk*]

huomautus

Jatkuva haku muistuttaa *erillishakua* siinä mielessä, että myös jatkuvassa haussa haetaan usein suoraan tiettyyn *koulutusorganisaatioon*. [*tr26*]

Ammatillisen koulutuksen jatkuvassa haussa (mukaan lukien *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* jatkuvassa haussa) haetaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjälle* tai *ammattilliseen oppilaitokseen*. [*AmmRef_2017 + tr67/rk + tr119*]

Ammatillisen koulutuksen (mukaan lukien *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen*) jatkuvassa haussa ei ole valtakunnallisesti määriteltyä *hakuaikaa*, mutta koulutuksen järjestäjä voi tarvittaessa asettaa erillisen *hakuajan*. [*AmmRef + tr67 + tr119*]

Lukiokoulutuksessa pääsääntöinen tapa ottaa *opiskelijoita* on valtakunnallinen *yhteishaku*. Tämän lisäksi *koulutuksen järjestäjä* voi ottaa *opiskelijoita* jatkuvassa haussa koulutuksen järjestäjän itse päättämällä tavalla. [*teemar_25_lukio*]

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen voi hakea *yhteishaun* lisäksi jatkuvassa haussa. [*tr118*]

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*. [*kielitr_en_23/rk*]

Käsitteen tunnus: c325

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: *Hakutapoja ja -tyyppejä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (continuous admission)

OKSA-jaos 7.10.2022: Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen voi hakea myös jatkuvassa haussa, lisättiin tieto huomautukseen. Pitäisikö huomautusta täydentää kaikkien nivelvaiheen koulutusten näkökulmalla vai voiko jäädä näin? TELMA sisältyy kaiketi ammatillista koulutusta koskevaan huomautukseen, koska ovat samassa laissa. Vaikuttaisi olevan ok näin; Sanna tarkistaa kuitenkin vielä kokousten välillä, palataan jos tarvis.

327

ajallisesti määritelty haku [*harmon*]

sv ansökan med ansökningstid [*kielitr_sv*]

en time-restricted application procedure [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17 + kielitr_en_22*]; time-restricted admissions [*kielitr_en_17*]

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, jolla on määrätty *hakuaika* [*YSR + tr15*]

huomautus

Englannin termien application procedure ja admissions erosta ks. *koulutuksen hakumenettely*. [*kielitr_en_23/rk*]

Käsitteen tunnus: c326

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: *Hakutapoja ja -tyyppejä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

328

varsinainen haku [*harmon*]

sv egentlig ansökan [*jauhola + kielitr_sv*]

en primary application round [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17*]

määritelmä

yhteishakuun kuuluvan *hakukierroksen* ensimmäinen *koulutuksen hakumenettely*, jossa ovat tarjolla seuraavana *lukukautena* alkavien *koulutuksen toteutusten* kaikki *hakukohteet* [*harmon + teemar_27_lukio*]

huomautus

Yhteishaun jakaminen varsinaisen haun vaiheeseen ja *lisähaun* vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa. [*KatariinaMannikko_OPH_2019_10_04 + MerjaVaisto_OPH_2020_09_01 + tr107*]

Käsitteen tunnus: c322

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

329

lisähaku [*harmon*]

sv tilläggsansökan [*arcada_verkkosivut + kielitr_sv*]

en supplementary application round [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17*]

rather than: additional application round [*kielitr_en_17*]

määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla aiemmin täyttämättä jääneet *aloituspaikat* [*harmon + ks + rk + tr48/rk*]

huomautus

Lisähaku voidaan toteuttaa *erillishakuna*. [*tr52*]

Yhteishaun jakaminen *varsinaisen haun* vaiheeseen ja *lisähaun* vaiheeseen on käytössä *korkeakouluihin (1)* haettaessa. [*KatariinaMannikko_OPH_2019_10_04 + MerjaVaisto_OPH_2020_09_01 + tr107*]

Englannin termin additional application round käyttöä *lisähaun* vastineena ei suositella, sillä termistä voi saada mielikuvan, että haussa olisi ylimääräisiä *aloituspaikkoja* (eikä varsinaisessa haussa täyttämättä jääneitä). [*kielitr_en_17*]

Käsitteen tunnus: c324

Käsittekaavio: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

330

(vanhentunut)

täydennyshaku [*harmon*]

sv kompletteringsansökan [*studieinfo + kielitr_sv*]

en secondary application round [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17*]

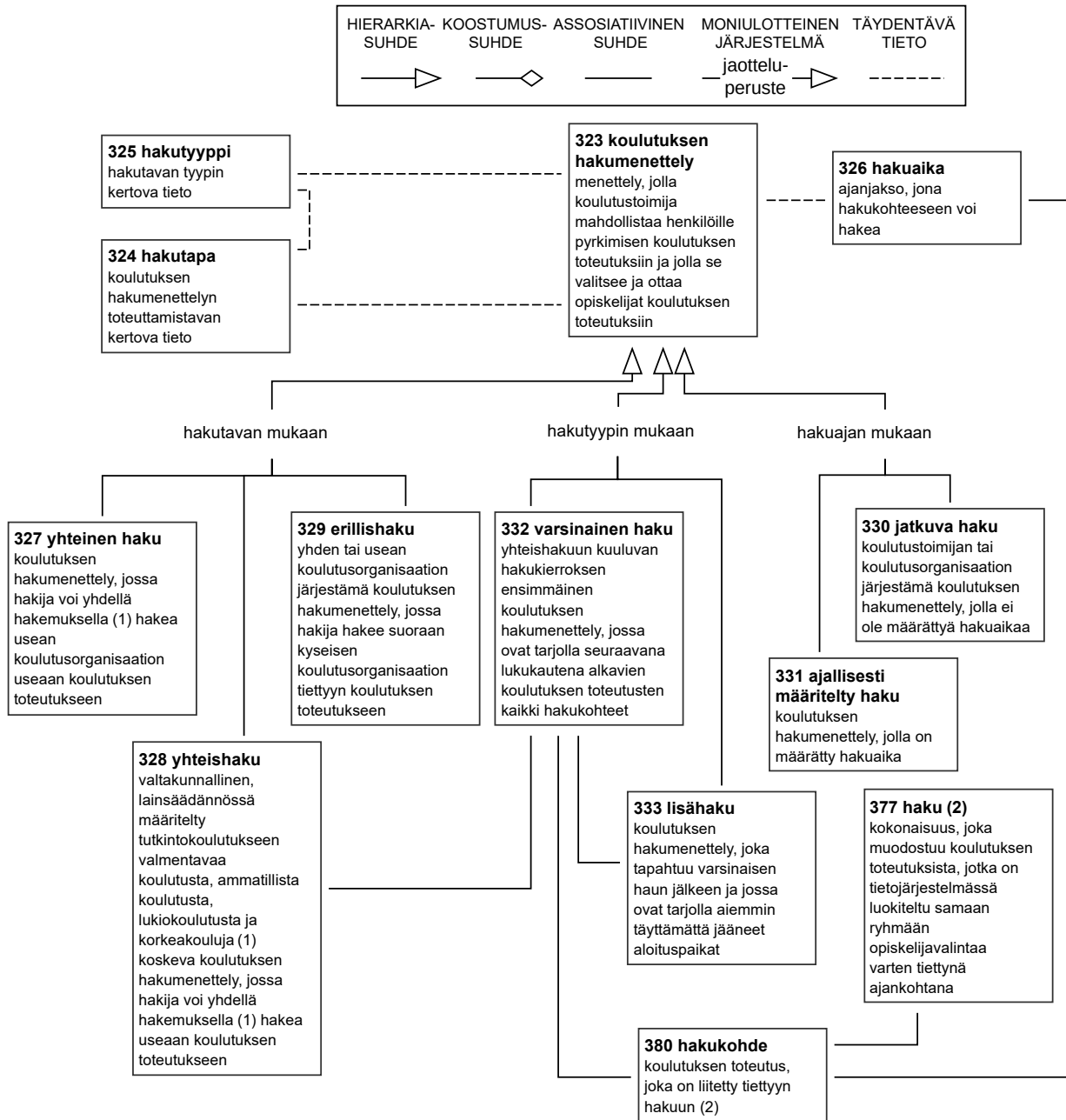
määritelmä

koulutuksen hakumenettely, joka tapahtuu *varsinaisen haun* jälkeen ja jossa ovat tarjolla varsinaisessa haussa täyttämättä jääneet *aloituspaikat* [*harmon + teemar_27_lukio*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c323

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 37. Hakutapoja ja -tyyppejä.

5.2.4 Hakukelpoisuus

331

hakukelpoisuus [*harmon*]; **valintakelpoisuus** (uudistermi) [*tr31*]; > **kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin** <korkeakoulut; lait 932/2014 ja 558/2009> [*932/2014 + 558/2009 + tr88*]; ~ **opiskelijaksi ottamisen edellytykset** <lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017> [*714/2018 + teemar_26_lukio + 531/2017 + tr88*]

sv ansökningsbehörighet [*kielitr_sv*]; behörighet att ansöka [*examensinriktad vuxenutbildning antagning + kielitr_sv*]; behörighet för viss utbildning [*ophall_sanasto + rk + kielitr_sv*]; behörighet till viss utbildning [*ophall_sanasto + rk + kielitr_sv*]; antagningsbehörighet <valintakelpoisuus; koulutusorganisaation näkökulma> [*kielitr_sv*]
 en eligibility (1) [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en*]; ~ prerequisites for admission of a student <opiskelijaksi ottamisen edellytykset> [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että *hakija* täyttää *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* valituksi tulemisen edellytykset [*tr7 + tr30/rk*]

huomautus

Termiä hakukelpoisuus käytetään laajasti, esimerkiksi Opintopolku-palvelussa, vaikka termiä voidaan pitää harhaanjohtavana – *koulutukseen hakeminenhan* on sallittua kaikille. Tässä määriteltyä käsitettä paremmin kuvaava termi olisi valintakelpoisuus, joka on käytössä useissa *korkeakouluissa (1)*. [*tr7 + tr47 + tt + tr88*]

Vrt. laajempi käsite *kelpoisuus*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c338

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

332

pohjakoulutusvaatimus [*mp*]

sv krav *n* på tidigare utbildning [*kielitr_sv*]; krav *n* på grundutbildning [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]
 en required prior studies [*kielitr_en_17*]

määritelmä

koulutukselle (2) määritelty vaatimus, jonka mukaan *hakijalla* on oltava tietty *pohjakoulutus* voidakseen tulla valituksi kyseiseen koulutukseen (2) [*mp + tr8 + rk*]

huomautus

Pohjakoulutusvaatimuksen täyttäminen on yksi *hakukelpoisuuden* edellytyksistä. [*tr8*]

Koulutuksen järjestäjät ja *korkeakoulut (1)* voivat valita hakijoita (1) *opiskelijoiksi* myös ilman pohjakoulutusvaatimusta, ks. *harkinnanvarainen valinta*. [*tr8*]

Käsitteen tunnus: c339

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic educational requirements)

333

pohjakoulutus [*harmon*]; ~ koulutustausta [*tr34*]

sv tidigare utbildning [*kielitr_sv*]; grundutbildning (1) [*kielitr_sv*]; > grundutbildning (2) <korkeakoulut> [*ophall_sanasto/rk + kielitr_sv*]; > skolunderbyggnad <perusaste> [*kielitr_sv*]; ~ utbildningsbakgrund <koulutustausta> [*kielitr_sv*]

sökord: forskarutbildning []

en previous qualifications [*kielitr_en*]; previous degree <korkeakoulut> [*kielitr_en + MFleming*]; prior degree <korkeakoulut> [*kielitr_en + MFleming*]; ~ educational background <koulutustausta> [*kielitr_en*]

määritelmä

koulutus (2) tai *tutkinto*, jonka *hakija* on suorittanut ennen toiseen koulutukseen (2) hakemista [*tr34 + teemar_05*]

huomautus

grundutbildning: Ruotsin yleiskielessä termiä grundutbildning käytetään samassa merkityksessä kuin suomen termiä pohjakoulutus (määritelty yllä). Kuitenkin *korkeakoulujen (1)* sisäisessä kielenkäytössä termillä grundutbildning viitataan suppeampaan käsitteeseen: korkeakoulun (1) perustutkintoon eli opintoihin, jotka *opiskelija* on suorittanut korkeakoulussa (1) ennen jatko-opintoja. Korkeakouluissa (1) onkin käytössä termipari grundutbildning ja forskarutbildning (joista jälkimmäinen viittaa *lisansiaatin tutkintoon* ja *tohtorin tutkintoon* tähtäävään koulutukseen). [*kielitr_sv/rk + kielitr_sv_01*]

Käsitteen tunnus: c340

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

334

jatko-opintokelpoisuus (1) [*harmon + tr56*]

sv behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt) [*629/1998_sv + kielitr_sv*]

en eligibility for further studies [*estrohm/ophall_sanasto + kielitr_en_08 + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

tutkinnon tai opintojen henkilölle antama *hakukelpoisuus*, joka koskee suoritettujen opintojen jälkeiseen *koulutukseen (2)* valituksi tulemista [*tr7 + rk + teemar_05 + tr48*]

huomautus

Vrt. esivaatimukset [*rk*]

Käsitteen tunnus: c341

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

335

jatko-opintokelpoisuus (2) [*tr56*]

sv behörighet för påbyggnadsstudier [*kielitr_sv_01*]; behörighet för forskarutbildning [*kielitr_sv_01*]; behörighet för doktorsutbildning [*kielitr_sv_01*]; behörighet för doktorandstudier [*kielitr_sv_01*]

en eligibility for third-cycle studies [*kielitr_en_08*]; > eligibility for doctoral studies [*kielitr_en_08*]

rather than: eligibility for postgraduate studies [*kielitr_en_08*]

määritelmä

korkeakoulututkinnon tai -opintojen *opiskelijalle* antama *jatko-opintokelpoisuus (1)*, joka koskee *yliopiston jatkotutkintoon* valituksi tulemista [*tr56*]

huomautus

Englannin termi eligibility for doctoral studies on suppeampi kuin suomen jatko-opintokelpoisuus (2), sillä doctoral studies ei kata *lisansiaatin tutkintoa*. [*kielitr_en_08*]

Englannin termin eligibility for postgraduate studies käyttöä ei suositella, sillä termi postgraduate studies saattaa viitata myös *ylempään korkeakoulututkintoon* (esim. maisterin tutkinto) johtaviin opintoihin. [*kielitr_en*]

Käsitteen tunnus: c905

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

336

tutkintokohtainen terveydentilavaatimus [*ks&ua*]

sv examensspecifikt krav *n* på hälsotillståndet [*OPH/ks + Karlsson&Westerholm*]

en qualification-specific health requirement [*OPH/kstubbe*]

määritelmä

tutkinnolle määritelty vaatimus, jonka mukaan *opiskelijaksi* hakeutuvan ja valitun henkilön terveydentilan on oltava sellainen, että hän voi selviytyä tutkintoon johtavasta *koulutuksesta* (2), koulutukseen (2) sisältyvästä työpaikalla tapahtuvasta *oppimisesta* ja alan tehtävissä toimimisesta [*ks&ua + tr29 + teemar_05*]

huomautus

Terveydentilavaatimukset on määritelty tutkintokohtaisesti säädöksissä. [*tr29 + tr30*]

Tutkintokohtaisilla terveydentilavaatimuksilla ei tarkoiteta pelkästään nk. SORA-lainsäädännössä (1.1.2012 voimaan tullut "soveltumattomuuteen ratkaisuja"-lainsäädäntö, joka liittyy opiskelijoiden soveltumattomuus- ja turvallisuuskysymyksiin) tarkoitettuja potilas- tai asiakasturvallisuuteen liittyviä rajoituksia, vaan myös muita terveydentilaan liittyviä vaatimuksia. [*tr30/rk + tr35*]

Käsitteen tunnus: c342

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

337

<koulutus>

hakuperuste [*harmon*]

sv grund för ansökning [*kielitr_sv*]

en demonstration of eligibility [*kielitr_en*]

määritelmä

hakukelpoisuuden täyttämistapa, jonka *hakija* on valinnut perusteeksi hakiessaan *koulutukseen* (2) [*ss+rs / rk + teemar_05*]

huomautus

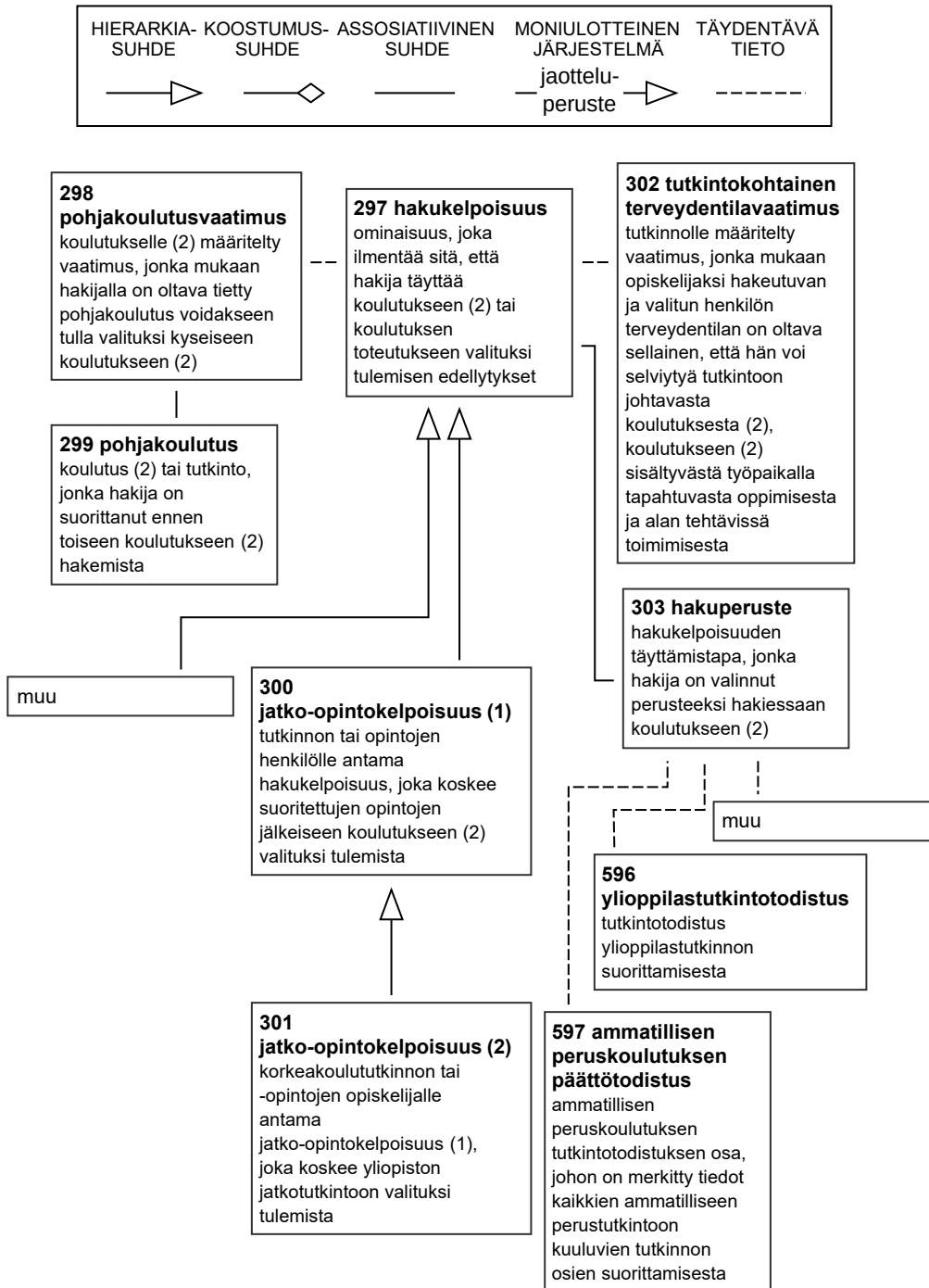
Hakija voi valita hakuperusteeksi esimerkiksi *ylioppilastutkintotodistuksen* tai *ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistuksen*. [*tr15*]

Käsitteen tunnus: c343

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 38. Hakukelpoisuus.

5.2.5 Muita hakukäsitteitä

338

hakukausi [*harmon + tr52*]

sv ansökningstermin [*starsoft verkkosivut + kielitr_sv_02*]

inte: ansökningsperiod [*kielitr_sv + kielitr_sv_02*]

en application term [*kielitr_en_08*]; application semester /US/ [*kielitr_en_08*]

määritelmä

lukukausi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea [*tr12 + rk + teemar_05*] ilmoitettujen *hakuajkojen* mukaisesti [*tr56 + teemar_09*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c348

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

339

hakuvuosi [*harmon*]

sv ansökningsår *n* [*starsoft verkkosivut + kielitr_sv*]

en application year [*estrohm + kielitr_en*]

määritelmä

kalenterivuosi, jonka aikana *koulutuksen toteutukseen* voi hakea [*tr7 + rk + teemar_05 + teemar_09*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c349

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

340

koulutuksen alkamiskausi [*harmon*]

sv starttermin för utbildningen [*kielitr_sv/rk + kielitr_sv_02*]; inledningstermin för utbildningen [*kielitr_sv/rk + kielitr_sv_02*]; ~ utbildningen inleds [*kielitr_sv + kielitr_sv_02*]

inte: begynnelsetermin för utbildningen (föräldrad) [*Tilastokeskus verkkosivut_sv/rk + kielitr_sv*]; begynnelseperiod (föräldrad) [*kielitr_sv*]

en first term of studies [*kielitr_en_11*]; first semester of studies [*kielitr_en_15*]; first term of school <perusopetus, lukiokoulutus> [*kielitr_en_11*]

määritelmä

lukukausi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa [*harmon + tr14 + teemar_04 + tr56*]

huomautus

Koulutuksen alkamiskausi voi olla syys- tai kevätlukukausi. [*harmon + tr14*]

Ruotsiksi on useassa kontekstissa luontevampaa ilmaista koulutuksen alkamiskausi lauseella, kuten "Utbildningen inleds hösten 2016", kuin substantiivimuotoisella termillä. [*kielitr_sv + rk*]

Käsitteen tunnus: c350

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutustarjonta ja opetustarjonta](#) ja [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

341

koulutuksen alkamisvuosi [*harmon*]

sv begynnelseår *n* för utbildningen [*Tilastokeskus verkkosivut sv/rk + kielitr sv*]

en first calendar year of educational programme [*kielitr en_09*]

määritelmä

kalenterivuosi, jona *koulutuksen toteutus* alkaa [*tr13 + teemar_05*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c351

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Muita hakukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

342

lukukausi [*harmon*]

sv termin [*ophall sanasto + synergia ruotsi + kielitr sv*]

en term [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr en*]; semester [*estrohm[valter mot] + kielitr en*]

määritelmä

opetuksen (1) järjestämistä jaksottava osa *lukuvuotta* [*tr36*]

huomautus

Lukukausia ovat syys-, kevät- ja joissakin tapauksissa kesälukukausi. [*harmon*]

Esimerkiksi Isossa-Britanniassa ja Yhdysvalloissa lukuvuosi jakautuu kolmeen lukukauteen, ja niistä käytetään englanniksi termiä "term". Suomessa lukuvuodessa on ainakin tällä hetkellä vain kaksi lukukautta, ja niistä käytetään englanniksi sekä termiä "term" että termiä "semester".

[*kielitr en_08*]

Uudet *opiskelijat* aloittavat *opiskelun* yleensä lukukauden alussa. [*tr36*]

Käsitteen tunnus: c352

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

343

lukuvuosi [*ev*]

sv läsår *n* [*ophall sanasto + synergia ruotsi + kielitr sv*]

en academic year <korkeakoulut> [*estrohm[HY verkkosivut] + kielitr en*]; school year [*estrohm[S-V-E] + kielitr en_09*]

not: study year [*kielitr en_09*]

määritelmä

vuoden mittainen jakso, jollaisiin *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* toiminta ja työskentely jaetaan [*MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0 + tr33 + tr36*]

huomautus

Lukuvuosi alkaa useimmiten 1.8. ja päättyy 31.7. seuraavana kalenterivuonna. [*tr36*]

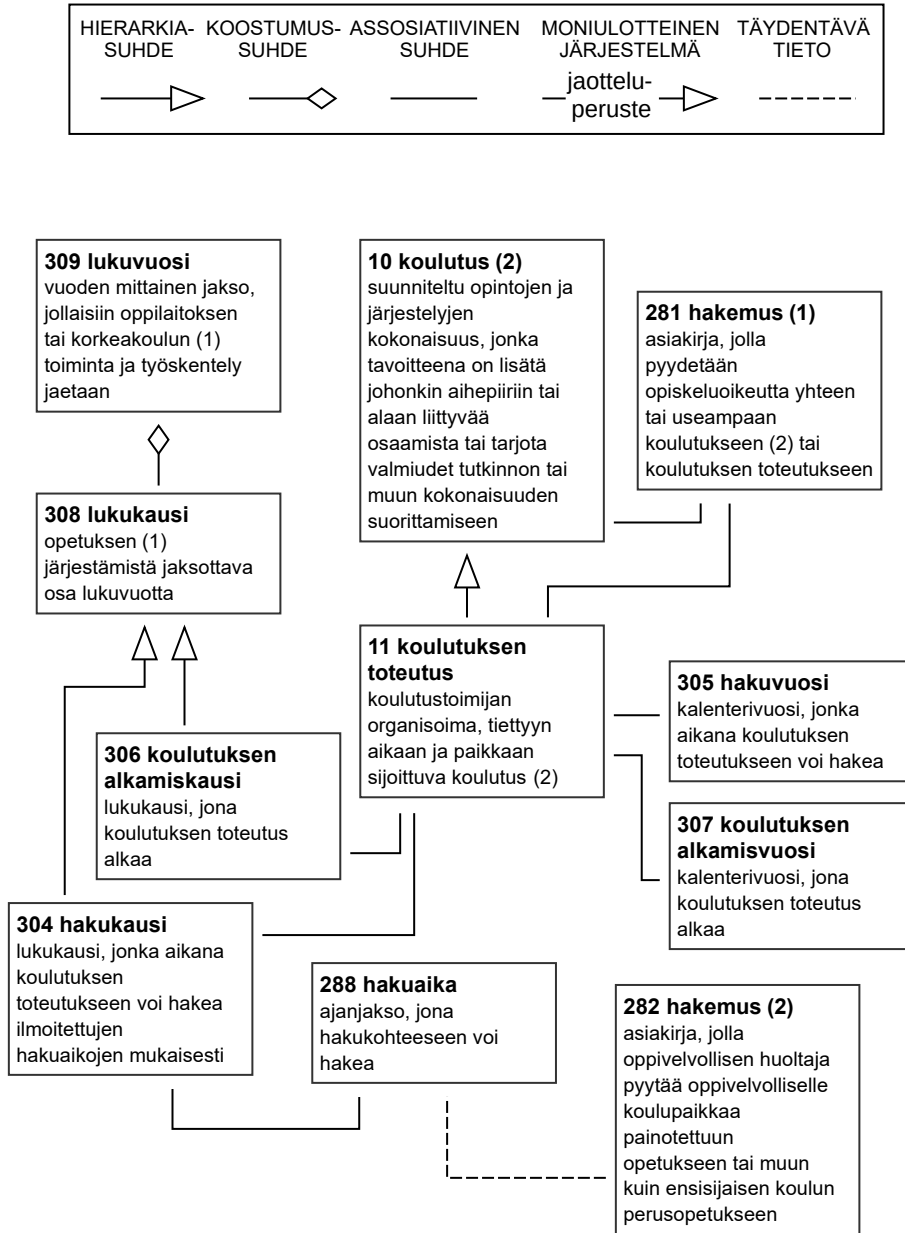
Käsitteen tunnus: c353

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Muita hakukäsitteitä](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

Käsitekaavio 39. Muita hakukäsitteitä.

5.3 Valinta

5.3.1 Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi

344

hakukierros [*harmon*]

sv ansökningsomgång (1) [*kielitr_sv + Karlsson&Westerholm*]

en application cycle [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17*]

rather than: application round [*kielitr_en_08 + kielitr_en_17*]

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa, kun *koulutustoimija* tai muu taho päättää *koulutustarjonnasta* ja *valintaperusteista*, ja joka päättyy, kun *opiskelupaikan vastaanottoon* ja *opiskelijaksi ilmoittautumiseen* (1) liittyvät tiedot ovat *haku- ja valintajärjestelmässä* [*tr2010 + tr16/KRepo/rk*]

huomautus

Yhteishakuun kuuluvan *koulutuksen* (1) osalta hakukierrokseen liittyvistä asioista säädetään asetuksessa. [*tr01_2011 + teemar_05*]

Englannin termin application round käyttöä hakukierroksen vastineena ei suositella, sillä termi ei sisällä viittausta niihin hakukierroksen vaiheisiin, jotka edeltävät sitä, että *hakija* voi toimia eli hakea *koulutuksen toteutuksiin*. Vrt. *hakutyyppi*. [*kielitr_en/SRemes + kielitr_en_09*]

Käsitteen tunnus: c354

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

345

opiskelijavalinta [*harmon*]

- sv antagning av studerande (1) [*ophall sanasto + kielitr sv 02 + kielitr lukio sv 02*]; studentantagning [*kielitr sv 02 + kielitr lukio sv 02*]
 inte: urval n [*kielitr sv 02 + kielitr lukio sv 02*]; intagning av studerande (föråldrad) [*ophall sanasto + kielitr sv 02*]
- en student admissions <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulut> [*kielitr en 09 + kielitr lukio en 07 + kielitr lukio en 16*]; student selection <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä> [*kielitr en 09 + kielitr en 17 + kielitr lukio en 07 + kielitr lukio en 16*]; ~ select students verb <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulut tietyissä yhteyksissä> [*kielitr en 09 + kielitr en 17*]

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *koulutustoimija* valitsee ja/tai ottaa *hakijan opiskelijaksi koulutuksen toteutukseen hakemuksen (1)* ja *valintaperusteiden* perusteella [*tr57 + tr72 + tr73*]

huomautus

Lainsäädännössä *lukiokoulutuksen, ammatillisen koulutuksen* ja *korkeakoulujen (1)* opiskelijavalinnasta käytetään termiä ”opiskelijaksi ottaminen”. Tässä sanastossa on kuitenkin tehty ero käsitteiden opiskelijavalinta ja opiskelijaksi ottaminen välillä: *opiskelijaksi ottaminen* on opiskelijavalinnan yksi vaihe. [*tr61 + tr72*]

urval: Ruotsin sanaa urval ei tule käyttää opiskelijavalinnan vastineena muun muassa siksi, että se on monimerkityksinen ja viittaa valinnan lisäksi muun muassa valikoimaan, otantaan ja otokseen. Joissakin yhdyssanoissa sanaa urval kuitenkin käytetään, esimerkiksi urvalsprov (valintakoe). [*kielitr sv 02 + kielitr lukio sv 02*]

student admissions: Termi student admissions on suositettava englannin vastine opiskelijavalinta-käsitteelle niin *toisen asteen koulutuksen* kuin korkeakoulujenkin (1) osalta. [*kielitr lukio en 16*]

student selection: Opiskelijavalinnasta näkee käytettävän englanniksi myös vastinetta student selection; näin etenkin *toisen asteen koulutuksen* osalta. Myös korkeakouluissa (1) käytetään joissakin tapauksissa termiä student selection (tai ilmausta to select students). Esimerkiksi Taideyliopistossa opiskelijavalinnan yhteydessä voi toimia arviointiraateja, jotka valitsevat hakijoista (1) koulutuksen toteutukseen pääsevät, ja niiden toiminnasta voidaan käyttää select-verbä. Myös jatko-opintoihin voidaan valita opiskelijat sopivan opintomenestyksen ja tutkimussuunnitelman perusteella, jolloin select saattaa olla sopiva verbi. Myös korkeakoulun (1) perustutkintoon jo valittujen opiskelijoiden valitsemisesta tietyille erikoiskurssille esim. opintomenestyksen perusteella voi olla sopivaa käyttää verbiä select. [*kielitr en 26/rk + kielitr lukio en 16*]

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*. [*tr57*]

Käsitteen tunnus: c359

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyypit*, *Hakukohde* ja *Ilmoittautumiskäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ja ammatillisen ruotsin asiantuntijoille 14.10.2016: Mikä ruotsin termi on käytössä ammatillisessa ja lukiokoulutuksessa?

Seija-terminologi 20.1.2017: määritelmää voisi muokata niin, että esim. valintaperusteiden määrittäminen kuuluisi paremmin tähän sisälle. Esim. ”koulutustoimijan toimenpiteiden kokonaisuus, joka tähtää siihen, että koulutustoimija pystyy ottamaan hakijoita (1) opiskelijoiksi koulutuksen toteutukseen --”

346

opiskelijaksi ottaminen [tr57]

sv antagning som studerande [714/2018 + kielitr lukio_sv_02]; antagning av studerande (2) [kielitr_sv_08]

en admission of a student [kielitr_en_25/rk + kielitr lukio_en_08 + kielitr amm_en_01]

määritelmä

toiminta, jossa *koulutustoimija* tai *koulutusorganisaatio* päättää *hakijan* ottamisesta *opiskelijaksi opiskelijavalinnan* lopputuloksena [tr57 + teemar_09 + tr72]

huomautus

Opiskelijaksi ottaminen on opiskelijavalinnan viimeinen vaihe. [OKM_lukiokoulutus_20171124 + tr73]

Ks. myös *päätös opiskelijaksi ottamisesta*. [tr57/rk]

Käsitteen tunnus: c947

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi* ja *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmän kommentti 28.11.2016: Termi ok korkeakoulujen osalta. Tätä on ehkä hyvä tiedustella vielä toiselta asteelta.

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

347

valintaperuste [harmon]

sv antagningsgrund [studieinfo + kielitr_sv_07 + kielitr lukio_sv_02]; antagningskriterium [kielitr_sv_07 + kielitr lukio_sv_02]; urvalsgrund <ammattillinen koulutus> [reformordlista_2017] hellre än: antagningsprincip (1) [kielitr_sv_03]

en admissions criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, korkeakoulutus> [estrohm(valter_mot) / kielitr_en_08 + kielitr lukio_en_11]; selection criterion <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus; korkeakoulutus tietyissä yhteyksissä> [estrohm(S-V-E) + kielitr_en_08 + efroeberg(629/1998_en) + kielitr lukio_en_11]

määritelmä

lainsäädännön ja *koulutustoimijan* määrittämä peruste, jonka mukaan *hakijoita* valitaan *opetukseen* (1) tai *koulutukseen* (2) [tr7 + teemar_05 + tr47]

huomautus

Valintaperusteita ovat esimerkiksi "*todistuksen* (1) perusteella", "*valintakokeen* perusteella", "*soveltuvuuskokeen* perusteella" sekä näiden yhdistelmät. [rk]

selection criterion: Suositeltava englannin vastine valintaperusteelle on admissions criterion. Vastinetta selection criterion on kuitenkin johdonmukaista käyttää samoissa yhteyksissä, joissa opiskelijavalinnasta käytetään vastinetta student selection. Ks. tarkempi kuvaus käsitteen *opiskelijavalinta* kohdalla. [kielitr_en_26/rk + kielitr lukio_en_16/rk]

admissions criterion, selection criterion: Englannin sanan criterion monikkomuoto on criteria. [kielitr lukio_en_11]

Käsitteen tunnus: c366

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi*, *Valintatyypit* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

348

lisänäyttö [*KRepo*]

sv tilläggsprestation [*Karlsson&Westerholm + 714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_02*]

en additional proof of competence [*kielitr_lukio_en_09*]

määritelmä

valintaperuste, jota voidaan käyttää *opiskelijavalinnassa todistuksen (1)* ja mahdollisen *valintakokeen* tai *pääsy- ja soveltuvuuskokeen* lisäksi [*ks/rk + tr46 + tr61*]

huomautus

Lisänäyttö on käytössä *lukiokoulutuksessa*. [*tr61 + teemar_13*]

Lisänäytön voi muodostaa esimerkiksi todiste tai näyttö osaamisesta, aiemmasta *koulutuksesta (2)* tai harrastuneisuudesta. [*ks/rk + teemar_09*]

Käsitteen tunnus: c373

Luokka: <lukiokoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

349

valintapiste [*ss*]

sv antagningspoäng [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]

en admission point [*kielitr_en + kielitr_en_16*]; ~ admission score [*kielitr_en_16*]

määritelmä

tietyn *valintaperusteen* mukaan *hakijalle* annettu piste [*rs+vl/ss*]

huomautus

Kunkin hakijan saamien valintapisteiden yhteenlaskettu summa määrittää hakijoiden (1) keskinäisen järjestyksen *opiskelijavalinnassa*. [*rs+vl/ss*]

Englannin termi admission score viittaa yhteispisteisiin. [*kielitr_en_16*]

Käsitteen tunnus: c361

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

350

hakijaryhmä [*OPH/ks*]

sv grupp av sökande [*RP_44/2012_sv/rk + Karlsson&Westerholm*]

en applicant category [*kielitr_en*]

määritelmä

hakijoiden joukko, johon sovelletaan tiettyjä *valintaperusteita* tai jolle varataan tietty osa *aloituspaikoista* [*OPH/ks + tr13 + tr47*]

huomautus

Perusteista, joilla hakijoita (1) voidaan jakaa hakijaryhmiin, säädetään lainsäädännössä. [*tr47*]

Käsitteen tunnus: c368

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

351

valintakiintiö [*harmon*]

sv antagningskvot [*RP 44/2012 sv + kielitr sv*]
 en intake quota [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en*]

määritelmä

opiskelijavalinnassa käytettävä kiintiö, jossa tietyille *hakijaryhmälle* on varattu tietty määrä *aloituspaikkoja* [*tr2010*]

huomautus

Valintakiintiön perusteena voi olla esimerkiksi *hakijan pohjakoulutus*. [*korkeakoulusan 281/tr01_2011 + tr12*]

Käsitteen tunnus: c369

Käsitekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

352

valintakoe [*harmon + HE lukiolaiksi_2018*]; **pääsykoe** [*tr7*]

sv urvalsprov *n* [*studieinfo + kielitr sv + kielitr lukio sv_03*]; antagningsprov *n* [*kielitr lukio sv_03*]; inträdesprov *n* <pääsykoe> [*ophall sanasto + kielitr sv + kielitr lukio sv_03*]

en entrance examination [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_09 + kielitr lukio_en_08 + kielitr amm_en_01*]; entrance exam [*kielitr lukio_en_08*]; entrance test [*estrohm[OPHwww] + kielitr_en_09 + kielitr lukio_en_08*]

määritelmä

koe, joka järjestetään osana *oppilas-* tai *opiskelijavalintaa* [*tr7*]

huomautus

Valintakokeita on erityyppisiä. Usein valintakokeella mitataan *hakijan* tietoja esimerkiksi tietystä aineistosta (vrt. *soveltuvuuskoe*, jolla selvitetään tietojen sijaan edellytyksiä ja soveltuvuutta). Valintakoe voi sisältää soveltuvuus- ja *kielikokeen (1)* tai jommankumman näistä. [*tr12*]

Toisaalta termejä valintakoe ja pääsykoe käytetään joskus termin *soveltuvuuskoe* synonyymina kokeista, joissa mitataan kykyjä ja ominaisuuksia (kuten musikaalisuus, rytmitaju). [*tr12*]

Valintakokeessa menestyminen voi (esimerkiksi *todistusten (1)* sijaan) olla *valintaperuste*. [*harmon*]

Käsitteen tunnus: c371

Käsitekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Valintatyyppi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistaatko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019, OKSAn ruotsin kielityöryhmille: Lisäksi tiedoksi: Hankenilla olemme minimoineet termin "urvalsprov" käyttöä vaikka se onkin kansallisesti OKSA-määritelty termi valintakokeelle, koska "urvalsprov" sanaa ei valitettavasti käytetä Google-hauissa Suomessa, eikä myöskään Ruotsin korkeakouluissa (haulla site:se urvalsprov = 3 900, inträdesprov = 14 300). Myönnän, että olin itse aikoinaan "urvalsprov":in kannattaja, koska se on oikeampi käännös suomenkielisestä sanasta valintakoe, mutta nyt olemme huomanneet että hakijat eivät käytä termiä (Google Analytics todistaa sen), joten käytämme "inträdesprov" termiä.

353

soveltavuuskoe [[tr7](#) + [HE_lukiolaiksi_2018](#)]; **pääsy- ja soveltavuuskoe** <amatillinen koulutus, lukiokoulutus> [[tr12/rk](#)]

sv lämplighetsprov *n* [[studieinfo/rk](#) + [kielitr_sv](#)]; antagnings- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus> [[714/2018](#) + [kielitr_lukio_sv_03](#)]; inträdes- och lämplighetsprov *n* <toisen asteen koulutus> [[studieinfo](#) + [kielitr_sv](#)]

en aptitude test [[estrohm\[valter_mot\]](#) + [kielitr_en_09](#) + [kielitr_lukio_en_08](#) + [kielitr_amm_en_01](#)]

määritelmä

koe, jolla selvitetään [hakijan](#) edellytykset ja soveltavuus [opetukseen \(1\)](#) tai [koulutukseen \(2\)](#) [oppilas-](#) tai [opiskelijavalintaa](#) varten [[tr12](#) + [teemar_05](#)]

huomautus

Edellytyksillä ja soveltavuudella voidaan tarkoittaa esimerkiksi taitoja (kuten vuorovaikutustaidot tai jonkin instrumentin käsittelytaito), kykyjä (kuten fyysinen koordinaatiokyky) tai henkilön luonteen tai muiden ominaisuuksien sopivuutta. [[tr12](#)]

Käsitteen tunnus: c372

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti amatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok amatillisen näkökulmasta?

354

<opetushallinto>

kielikoe (1) [[vl_14.12.10](#)]; **opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe** [[tr52](#)]

sv språkprov *n* [[kielitr_sv](#)]

en language proficiency test (1) [[kielitr_en_09](#)]; language test [[kielitr_en_09](#)]

määritelmä

koe, jonka tarkoituksena on [opetuskielen \(1\)](#) tai [opetuskielen \(2\)](#) hallinnan osoittaminen [[tr52](#)]

huomautus

Kielikokeita (1) voidaan järjestää esimerkiksi [opiskelijavalintojen](#) yhteydessä tai [oppilaitoksen](#) sisäisesti. [[tr52](#)]

Opiskelijavalinnassa [koulutuksen järjestäjä](#) tai [korkeakoulu \(1\)](#) voi edellyttää [hakijan](#) suorittavan kielikokeen (1) silloin, kun järjestettävän [koulutuksen \(2\)](#) kieli on eri kuin hakijan äidinkieli.

Kielikoe (1) voi olla osa [valintakoetta](#). [[TR_OT:n käsitelyryhmä/ss](#) + [teemar_05](#) + [tr47](#)]

Vrt. [kielitutkinto](#). [[rk](#)]

Käsitteen tunnus: c374

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

355

päätös oppilaaksi ottamisesta <perusopetus> [tr72]; **päätös opiskelijaksi ottamisesta** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus> [oph/ks + tr13 + tr56]; **valintapäätös** [harmon + tr56]

sv beslut *n* om antagning som studerande [714/2018/kielitr lukio sv 03]; antagningsbeslut *n* [ophall paatos 51/011/2009 sv + kielitr sv 01]

en admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus> [kielitr en 09 + kielitr en 17 + kielitr lukio en 08 + kielitr lukio en 14]; administrative decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus; kun halutaan viestiä että kyseessä on hallintopäätös> [kielitr en 09 + kielitr en 17 + kielitr lukio en 08 + kielitr lukio en 14 + vaka tr-en 09]; admission decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus> [kielitr en 09 + kielitr en 17 + kielitr lukio en 08 + kielitr lukio en 14]; decision on admission <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus> [kielitr en 09 + kielitr en 17 + kielitr lukio en 08]; decision on student admission <lukiokoulutus, ammattillinen, korkeakoulutus> [efroeberg(629/1998 en) + kielitr lukio en 08] rather than: selection decision <perusopetus, lukiokoulutus, ammattillinen> [kielitr lukio en 09 + kielitr lukio en 14]

määritelmä

[koulustoitimijan](#) tai [koulutusorganisaation opiskelijaksi ottamisesta](#) tai [oppilaaksi ottamisesta](#) tekemä hallintopäätös [teemar 09 + tr72]

huomautus

Opiskelijaksi ottamista tai oppilaaksi ottamista koskevasta päätöksestä voidaan antaa [hakijalle](#) asiakirja tai muu ilmoitus. Myös tätä asiakirjaa tai ilmoitusta voidaan kutsua päätökseksi opiskelijaksi ottamisesta tai valintapäätökseksi. [teemar 09/rk + KRepo]

Käsitteen tunnus: c375

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinta>

Käsittekaavio: [Koulustoitimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen ja ammattillisen englannin työryhmille 12.2.2019: Sopiiko perusopetukselle ja ammattilliselle ”decision on admission”, kuten lukiolle ja korkeakouluille?

356

ennakkotehtävät *pl* [harmon]; **esitehtävät** *pl* [tr12]

sv förhandsuppgifter *pl* [Aalto yliopisto verkkosivut + kielitr sv]

en preliminary assignments *pl* [kielitr en 09]; advance assignments *pl* [kielitr en 09]

määritelmä

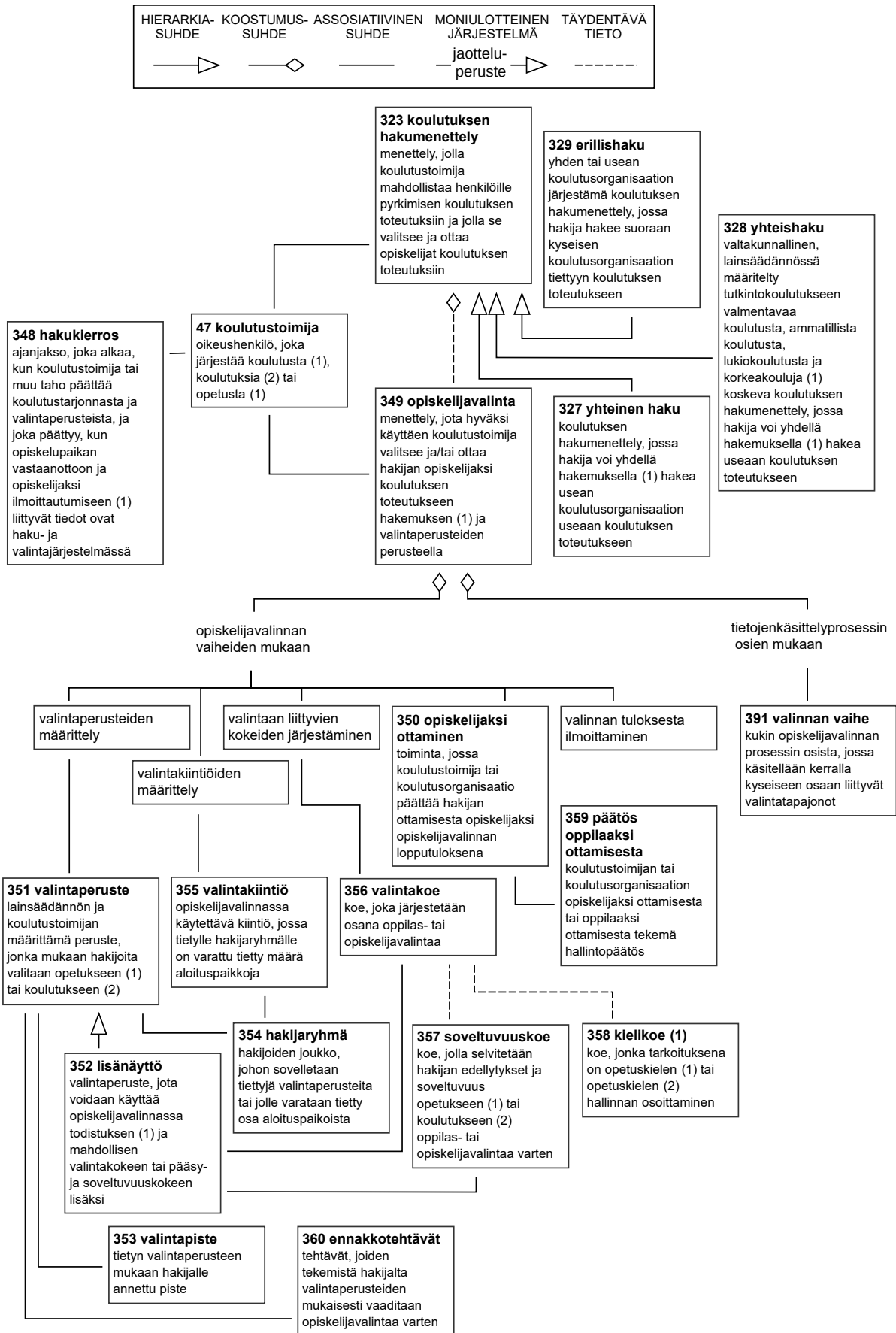
tehtävät, joiden tekemistä [hakijalta valintaperusteiden](#) mukaisesti vaaditaan [opiskelijavalintaa](#) varten [tr12]

huomautus

Käsitteen tunnus: c376

Käsittekaavio: [Koulustoitimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

Käsitekaavio 40. Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi.

5.3.2 Valintatyyppiä

357

oppilaaksi ottaminen [*harmon*]; **oppilaaksiotto** [*OPH*]

sv antagning av elev (1) [*Karlsson&Westerholm*]; elevantagning (1) [*Karlsson&Westerholm*]

en pupil admission (1) [*628/1998_en/rk*]; admission of pupils (1) [*628/1998_en*]

määritelmä

menettely, jolla *opetuksen järjestäjä* ottaa lapsen *esi-* tai *perusopetukseen* [*tr7/rk*]

huomautus

Oppilaaksi ottaminen suoritetaan viranhaltijan tekemällä päätöksellä. [*oph/ua*]

Käsitteen tunnus: c357

Käsitekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin esiopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<perusopetus englanti kesken>

<esiopetus ruotsi kesken>

<esiopetus englanti kesken>

Outi Tasalan kommentti 14.12.2016: Admissions ja application termien käyttö ja näiden ero ei täysin selvää: kerätään tähän liittyvät käsitteet yhteen dokumenttiin ja otetaan ENG kielityöryhmän käsittelyyn yhdessä kokouksessa.

Outi Tasalan kommentti 14.12.2016: Ks. opiskelijaksi ottaminen, ID947

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 1.2.2017: Tapahtuu (pääsääntöisesti) koulupiiriin perusteella ja poikkeaa tässä opiskelijavalinnasta. Merja tarkastaa lukiolain ja perusopetuslain.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.10.2017: Ehdotetaan siirrettäväksi toisen asteen/alempien asteiden ryhmien tehtäväksi. OPH:n kommenttia toivotaan, ettei ristiriitaa.

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Saadaanko oppilaaksi ottamisen ja *oppilasvalinnan* (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero?

358

oppilasvalinta [*harmon*]

sv antagning av elev (2) [*852/1998_sv_9b§ + Karlsson&Westerholm*]; elevantagning (2) [*Karlsson&Westerholm/rk*]

en pupil admission (2) [*628/1998_en/rk*]; admission of pupils (2) [*628/1998_en*]; pupil admission based on selection criteria (??) [*628/1998_en/rk*]; pupil selection [*Espoon_kaupunki_verkkosivut*]

määritelmä

menettely, jota hyväksi käyttäen *opetuksen järjestäjä* hyväksyy lapsen *esi-* tai *perusopetukseen hakemuksen (2)* ja *valintaperusteiden* perusteella [*tr7/rk*]

huomautus

Esimerkki oppilasvalintaa käyttävästä *perusopetuksesta* on *painotettu opetus*, kuten kuvataiteen, musiikin ja liikunnan erikoisluokat. [*tr7 + TiinaKavilo/OPH + tr8*] Painotetun opetuksen oppilasvalintaan liittyy *soveltuvuuskoe*, haastattelu ja/tai arvonta. [*LahikainenKatri/rk + tr43*]

Oppilasvalintaa käytetään myös haettaessa esimerkiksi *joustavan perusopetuksen opetusryhmään (2)* tai *taiteen perusopetukseen*. [*LahikainenKatri/rk + tr43*]

Ks. myös *haku painotettuun opetukseen*. []

Käsitteen tunnus: c358

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Valintatyytit](#) ja [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys OPH:n Karlsson&Westerholmille 23.9.2015: Onko ruotsiksi eri vastineet suomen termeille oppilaaksi ottaminen ja oppilasvalinta? Edellinen viittaa viranhaltijan tekemällä päätöksellä suoritettavaan lapsen ottamiseen esi- tai perusopetukseen; jälkimmäisellä taas tarkoitetaan hakemuksen ja valintaperusteiden perusteella tapahtuvaa lapsen hyväksymistä esi- tai perusopetukseen.

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Saadaanko oppilaaksi ottamisen (ID357) ja oppilasvalinnan (ID358) englanninkielisiin vastineisiin ero? Jos "admission of pupils" / "pupil admission" sopii kumpaankin (ainakin tätä on käytetty perusopetuslain 628/1998 englanninkielisessä käännöksessä: "In the admission of pupils referred to in this subsection, the applicants shall be subject to equal selection criteria. If education is given according to a curriculum with special emphasis on one or several subjects, the admission of pupils may also be based on a test showing aptitude for said education"), niin voisiko oppilasvalintaa lisäksi tarkentaa jotenkin ("pupil admission based on selection criteria" tms.)?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 2.11.2017: Vai onko "pupil selection" kenties sopivampi vastine oppilasvalinnalle kuin "pupil admission"? Espoon kaupunki käyttänyt termiä "pupil selection" omilla sivuillaan, kun puhuu esim. englanninkieliseen perusopetukseen valinnasta.

359

esivalinta [*harmon*]

sv förurval [*kielitr_sv_07*]; första urval [*kielitr_sv_07*]
inte: förhandsantagning [*lophall_paatos_45/011/2010_sv + kielitr_sv_07*]

en preliminary selection phase [*kielitr_en_16*]

määritelmä

opiskelijavalinnan mahdollinen osa, jossa osa tai kaikki *hakijoista* valitaan seuraavaan *valinnan vaiheeseen* [*harmon*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c364

Käsitekaavio: [Valintatyytit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

360

yhteisvalinta [*harmon*]

sv gemensam antagning [*kielitr_sv*]

en joint admissions [*estrohm[es]/kielitr_en_17*]

määritelmä

korkeakoulujen (1) yhteistyönä toteutettava *opiskelijavalinta*, jossa yhteistyöhön osallistuvilla *hakukohteilla* on yhteiset *valintaperusteet* ja/tai yhteinen *valintakoe* [*teemar_09*]

huomautus

Yhteisvalinta on käytössä esimerkiksi kauppatieteen alalla. [*teemar_09*]

Ks. *hakutoiveiden priorisointi*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c360

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

361

harkinnanvarainen valinta [*tr29*]

ei: joustava valinta (vanhentunut) [*tr29*]

sv antagning enligt provning [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]

en discretionary admission [*kielitr_en + kielitr_en_16*]

määritelmä

opiskelijavalinta, joka tapahtuu henkilöön liittyvällä erityisellä perusteella *hakukelpoisuudesta* ja *valintaperusteista* riippumatta [*tr29 + tr47*]

huomautus

Koulutuksen järjestäjä tai *korkeakoulu* (1) voi käyttää harkinnanvaraista valintaa silloin, kun *hakijalla* ei ole hakukelpoisuutta. Koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) voi valita esimerkiksi enintään 30 prosenttia hakijoista valintapistemääristä riippumatta hakijoiden (1) esittämien syiden perusteella. [*tr29 + tr47*]

Harkinnanvaraisessa valinnassa voi tulla valituksi esim. henkilö, jolta puuttuu vaadittava *pohjakoulutus* tai *työkokemus*, mutta jolla *oppilaitos* tai korkeakoulu (1) katsoo olevan riittävät tiedot ja taidot opintoja varten. [*tr29*]

Käsitteen tunnus: c362

Luokka: <yhteinen/yleinen>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: *Valintatyypit*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

362

todistusvalinta [*harmon*]; ~ suoravalinta [*tr59*]

sv antagning på basis av betyg [*ophall_sanasto + kielitr_sv_07*]; betygsbaserad antagning [*kielitr_sv_07*]; ~ direktantagning <suoravalinnasta> [*kielitr_sv_09*]

en certificate-based admission [*kielitr_en_09 + kielitr_en_12 + kielitr_en_16*]; < admission based on prior academic record [*kielitr_en_09 + kielitr_en_12 + kielitr_en_16*]; ~ direct admission <suoravalinnasta> [*kielitr_en_11 + kielitr_en_16*]

määritelmä

opiskelijavalinta, jossa *valintaperusteena* on erillisen *valintakokeen* sijaan *hakijan* aiemmasta *koulutuksesta* (2) saama *todistus* (1) [*teemar_10*]

huomautus

Esimerkki todistusvalinnasta on, että hakija valitaan *yliopiston* tai *ammattikorkeakoulun koulutukseen* (2) *ylioppilastutkintotodistuksen arvosanojen* perusteella tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtavaan koulutukseen (2) *alemman korkeakoulututkinnon* todistuksen perusteella. [*teemar_10*]

Joskus termiä suoravalinta käytetään rajatusti tarkoittamaan sellaista todistusvalintaa, jossa pääsyt takaavat kriteerit on kerrottu etukäteen. Esimerkiksi tapaus, jossa valituiksi tulevat *hakijat*, jotka ovat kirjoittaneet *ylioppilastutkinnon* ainerealin kemian kokeessa arvosanan laudatur. [*teemar_10*]

Muutoin suoravalinta on todistusvalinnan lähikäsite; hiukan todistusvalintaa väljempi siinä mielessä, että suoravalinnassa valituksi tulemisen perusteena ei ole välttämättä todistus aiemmasta koulutuksesta (2). Esimerkki suoravalinnasta on, että hakija valitaan yliopiston koulutukseen (2) matematiikkakilpailumenestyksen perusteella. [*teemar_10 + rk*]

Käsitteen tunnus: c365

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Valintatyypit](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (selection based on school certificate)

5.3.3 Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä

363

hyväksytytty [tr66]

sv antagen (2) [kielitr_sv_11 + kielitr_sv_12]

en admission offered [kielitr_en_22]

määritelmä

[hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila* [rk + tr66/rk]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1088

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

tarkistettava

Englannin kielityöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 27.9.2017: Miksi hakijan rooleista on määritelty ainoastaan [hyväksytytty hakija](#) (ID367) ja valinnan tiloista ainoastaan ”hyväksytytty”? Kielivastineiden kannalta olisi hyödyllistä että sanastossa olisi määritelty myös esim. käsitteet ”varasijalla oleva hakija” ja ”hylätty hakija” ja näille annettaisiin vastineet ruotsiksi ja englanniksi. Mutta onko erikseen määriteltyille käsitteille tarvetta tietojärjestelmien tai muun OKSAn kannalta?

Terminologin kommentti OKSA-jaokselle ja englannin kielityöryhmälle 5.10.2017: Mikäli käsitteitä ”varasijalta hyväksytytty hakija”, ”varasijalla oleva hakija”, ”hylätty hakija” ym. ei jostain syystä määritellä, niin näille voitaisiin sanastossa esittää ainoastaan termit suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Mutta käsitteiden määrittelemisen auttaisi kyllä myös kielivastineiden valinnassa. Lisätäänkö tulevien täydennysten listalle?

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.11.2017: Missä kontekstissa tämä käsite esiintyy? Onko ainoastaan tietojärjestelmässä virkailijalle?

Englannin kielityöryhmän kommentti 17.11.2017: Kontekstin tietäminen keskeistä tässä kohdassa – OKSA-jaoksen täsmennettävä tätä. Valittiin vastineeksi ”admission offered”. Voidaan tarkistaa vastineen toimivuus, mikäli ”hylätty” ja muut valinnan tilat lisätään sanastoon.

Katarina Repo, OPH, 11/2017: Näitä tiloja voisi määritellä muitakin [esim. hylätty ja hyväksyttävissä oleva]

OKSA-jaos 26.4.2019: Lisätään tiloja

Laila Puranen, OPH, 24.5.2019: OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytytty varasijalta, hyväksytytty. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

OKSA-jaos 22.11.2019: Lisätään sanastoon erillisinä käsitteinä myös valinnan tilat ”hylätty” ja ”varasijalla”. Riina lisää.

364

ehdollinen valinta [tr111]; **ehdollisesti hyväksytytty** [tr111]

sv []

en []

määritelmä

[ehdollisesti hyväksytylle hakijalle](#) tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila* [TTuhkanen + rk +tr112]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1075

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

365

hylätty [tr92]

sv []

en []

määritelmä

hylätylle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila* [rk + tr92]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1262

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

366

varasijalla [tr92]

sv på reservplats [vp]

en []

määritelmä

varasijalla olevalle hakijalle tietojärjestelmään määritetty *valinnan tila* [rk + tr92]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1264

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

367

hyväksytty hakija [tr66]

sv sökande *n* som antagits [*studieinfo + kielitr_sv*]; antagen (1) [*kielitr_sv*]; > nyantagen [*kielitr_sv_01*]

en admitted student (1) [*kielitr_en_09*]; admittee [*kielitr_en_09*]

not: admitted [*kielitr_en*]

määritelmä

koulutuksen toteutukseen otettu *hakija* [tr01_2011 + teemar_05]

huomautus

Ruotsiksi käytetään termiä nyantagen hakijoista, jotka on otettu koulutuksen toteutukseen kyseisenä vuonna. [*kielitr_sv_01*]

Englannin kielessä attribuutti admitted vaatii pääsanana, jota se määrittää (esim. "admitted student"). Mikäli esimerkiksi koodistossa halutaan käyttää lyhyempää muotoa, suositellaan sanaa "admittee". [*kielitr_en*]

Ks. myös *valinnan tila, hyväksytty*. [tr66]

Käsitteen tunnus: c367

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Henkilön roolit oppimisessa/koulutuksessa](#) ja [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

368

ehdollisesti hyväksytty hakija [*rk + tr112*]

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

hakija, joka on otettu *koulutuksen toteutukseen* sillä ehdolla, että *opiskelijaksi ottamiseen* vaikuttavien seikkojen, joista on valintahetkellä käytettävissä vain ennakkotietoa tai oletuksia, voidaan myöhemmin osoittaa pitävän paikkansa [*IHyvonen + tr112*]

huomautus

Hakija voidaan hyväksyä ehdollisesti *korkeakoulutukseen* esimerkiksi, jos hän on suorittanut *IB-* tai *EB-tutkinnon*, mutta valintamenettelyn hyväksymisvaiheessa tutkinnon valmistumisesta ei ole varmuutta ja arvosanoista on tiedossa vasta opettajan tekemät ennakoarviot, ei lopullisia arvosanoja. Tällöin *opiskelijavalinta* tehdään opettajan tekemien ennakoarvioiden perusteella, ja hakija hyväksytään sillä ehdolla, että tutkinto tulee suoritetuksi ja mahdollisesti ennakoarviosta poikkeavat lopulliset arvosanat eivät pudota hakijaa valittujen joukosta. [*tr112*]

Ehdollisesti hyväksytyltä hakijalta voidaan edellyttää esimerkiksi virallisesti oikeaksi todistettuja asiakirjoja, kuten tutkintotodistusta lopullisine arvosanoineen, tai tietoa hakuajan jälkeen tapahtuneesta valmistumisesta. [*HY verkkosivut + tr112*]

Käsitteen tunnus: c1855 [\[\]](#)

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken>, <korkeakoulut englanti kesken>

369

varasijalla oleva hakija [*tr83*]

sv ~ på reservplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä> [*LPuranen*]

en ~ on a waiting list <hakijoille suunnatussa viestinnässä> [*LPuranen*]

määritelmä

hakija, joka on *opiskelijavalinnassa varasijalla* tiettyyn *koulutuksen toteutukseen* pääsemiseksi [*rk + tr89*]

huomautus

Varasijalla olevan hakijan on mahdollista tulla valituksi koulutuksen toteutukseen, mikäli paikka vapautuu. Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. *Aloituspaikka* voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytty* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan. [*ih + TottiTuhkanen / rk + tr57*]

Käsitteen tunnus: c1267

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: [Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

370

hylätty hakija [*tr83*]

sv ~ du har inte fått en studieplats <hakijoille suunnatussa viestinnässä> [*LPuranen*]

en ~ you have not received a study place <hakijoille suunnatussa viestinnässä> [*LPuranen*]

määritelmä

hakija, joka ei *opiskelijavalinnassa* ole tullut otetuksi *koulutuksen toteutukseen* [*rk + tr89*]

huomautus

Hakija voi jäädä ottamatta koulutuksen toteutukseen eri syistä. Yleisimmin syynä on se, että vaikka hakija on hakukelpoinen (ks. *hakukelpoisuus*) ja hän täyttää muut kriteerit, hän jää koulutuksen toteutuksen aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Muita syitä ovat, että hakijalla ei ole hakukelpoisuutta tai ettei hän täytä muita *opiskelijavalinnan* kriteereitä, esimerkiksi kielitaitovaatimuksia, ja se, ettei hakijalle voida myöntää *opiskeluoikeutta* SORA-lainsäädännön perusteella. [*tr90*]

Ks. myös *opiskelijaksi ottaminen*, *aloituspaikka*. []

Käsitteen tunnus: c1268

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>, <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>, <ammattillinen englanti kesken>

371

aloituspaikka [*harmon*]

hakusana: aloituspaikkamäärä; päätöksen mukaiset aloituspaikat; valinnan aloituspaikat; palpa; valpa

sv nybörjarplats [*ophall sanasto + kielitr_sv + kielitr_sv 13*]

sökord: antal nybörjarplatser [*ophall sanasto*]

en available student place [*kielitr_en 21 + kielitr_en 22*]; ~ initial intake [*kielitr_en 22*]; ~ available intake [*kielitr_en 22*]; ~ potential intake [*kielitr_en 22*]; ~ maximum intake [*kielitr_en 22*]

määritelmä

hakukohteeseen tietyssä *koulutuksen hakumenettelyssä* tarjolla oleva *opiskelupaikka* [*tr14 + rk*]

huomautus

Aloituspaikkamäärä on määrä, joka *koulutustoimijalla* on oikeus ja suunnitelman mukaiset edellytykset ottaa *opiskelijoita*. Aloituspaikkamäärä on optio; se ei välttämättä toteudu.

[*Tuhkanen + teemar 16*]

Ilmaissalla ”aloituspaikat” viitataan *koulutuksen järjestäjän* tai *korkeakoulun* (1) ilmoittamaan tietoon siitä, kuinka monta opiskelupaikkaa hakukohteeseen on tietyssä koulutuksen hakumenettelyssä tarjolla. [*tr14 + rk*]

Ilmaissalla ”pätöksen mukaiset aloituspaikat” (lyhenne ”palpa”) tarkoitetaan koulutuksen järjestäjän, *oppilaitoksen* ylläpitäjän tai korkeakoulun (1) päättämää aloituspaikkojen lukumäärää. [*mp/tr14 + rk*]

Ilmaissalla ”valinnan aloituspaikat” (lyhenne ”valpa”) tarkoitetaan *opiskelijavalinnassa* käytettävää aloituspaikkamäärää, jossa on varauduttu peruutuksiin tai jossa osa päätöksen mukaisista aloituspaikoista on varattu opiskeluoikeuden aikaisemmin saaneille. [*mp/tr14*]

Englannin intake-loppuisilla vastineilla viitataan hakukohteeseen tarjolla olevien opiskelupaikkojen kokonaismäärään. [*kielitr_en 22*]

Käsitteen tunnus: c370

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutustarjonta ja opetustarjonta*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

372

varasija [*ih + TottiTuhkanen*]

sv reservplats (???) [*TSK_MariSuhonen*]

en []

määritelmä

ilman *aloituspaikkaa* jääneen *hakijan* asema, jossa hakijan on vielä mahdollista tulla valituksi *koulutuksen toteutukseen*, mikäli paikka vapautuu [*ih + TottiTuhkanen / rk + tr57*]

huomautus

Varasijalla oleva hakija täyttää *hyväksytyksi* tulemisen minimivaatimukset, mutta jää tarjolla olevan aloituspaikkamäärän ulkopuolelle. Aloituspaiikka voi vapautua esimerkiksi silloin, kun *hakukohteeseen* aiemmin *hyväksytyt* hakija päättää olla ottamatta tarjottua aloituspaikkaa vastaan. [*ih + TottiTuhkanen / rk + tr57*]

Ks. myös *varasijalla oleva hakija*. []

Käsitteen tunnus: c882

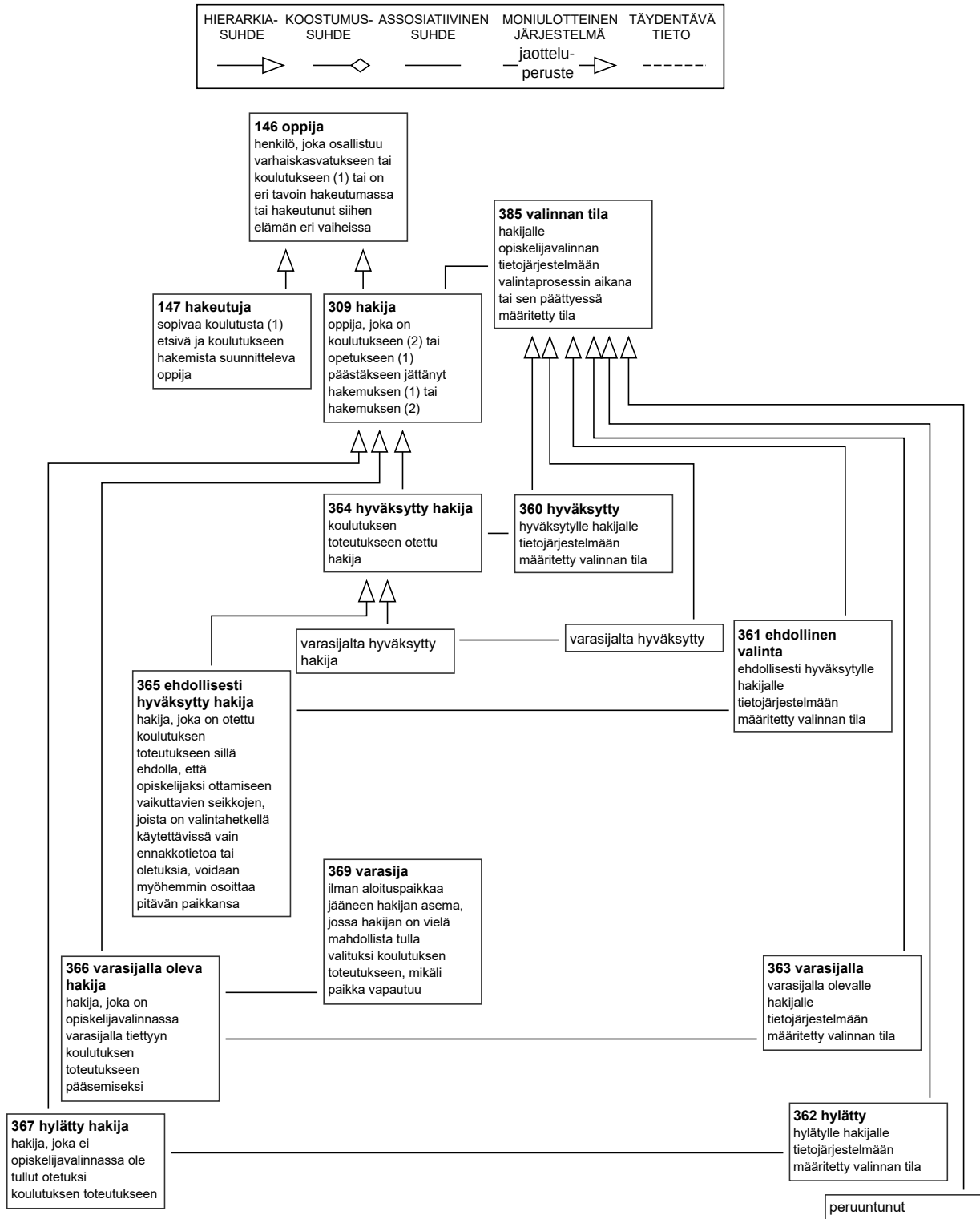
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 42. Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä.

5.3.4 Haku ja valinta: tietojärjestelmän käsitteitä

5.3.4.1 Hakukohde

373

<koulutukseen haun ja valinnan tietojärjestelmä>

haku (2) [*tr12*]

sv ansökan (1) [*kielitr_sv*]; urvalsparti <Svenska handelshögskolan> [*XDW 2.01 + kielitr_sv*]

en application data [*kielitr_en 14*]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *koulutuksen toteutuksista*, jotka on tietojärjestelmässä luokiteltu samaan ryhmään *opiskelijavalintaa* varten tietynä ajankohtana [*sr + ks + teemar_04*]

huomautus

Tässä tarkoitettu haku (2) on tekninen käsite. Tietojärjestelmässä hakuun (2) kiinnitetään tiedot muun muassa *hakutavasta*, *hakutyypistä* ja *hakuajasta*. [*sr+rk + teemar_04 + tr54 + rk + tr56*]

Käsitteen tunnus: c336

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#) ja [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

374

hakukohdejoukko [*harmon*]

sv grupp av ansökningsmål [*kielitr_sv_02*]; grupp av ansökningsobjekt [*kielitr_sv_02*]; grupp av ansökningsalternativ [*kielitr_sv_02*]

en set of study options available for applicants [*kielitr_en*]

määritelmä

joukko *hakukohteita*, joita sitovat toisiinsa tietyt säännöt [*tr12 + rk + KRepo*]

huomautus

Hakukohdejoukkoa sitova sääntö voi koskea esimerkiksi sitä, mihin hakukohteisiin tulee hakea tai mihin ei saa hakea, jos hakee tiettyyn hakukohteeseen. Sääntö voi koskea myös esimerkiksi sitä, missä järjestyksessä tietyt hakukohteet tulee priorisoida. [*tr12*]

Esimerkki hakukohdejoukosta ovat lääketieteen hakukohteet *korkeakoulujen (1) yhteishaussa*. [*tr12*]

Käsitteen tunnus: c334

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

375

valintaryhmä [*KRepo*]

sv urvalsgrupp [*kielitr_sv_07*]

en []

määritelmä

hakukohdejoukko, joka käyttää *opiskelijavalinnassa* yhteisiä laskentakaavoja [*ops(ks) + tr13*]

huomautus

Valintaryhmä-käsitettä ei tule sekoittaa valintakoeryhmä-käsitteeseen. Valintaryhmä on tietojärjestelmiin liittyvä käsite; se on tapa ryhmitellä *hakukohteita valintaperusteiden* mallinnuksessa. Valintaryhmän hakukohteilla ei välttämättä ole minkäänlaista valintakoeyhteistyötä keskenään (vrt. *valintakoeryhmä*). [*KRepo*]

Käsitteen tunnus: c335

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

376

hakukohde [*harmon*]

- sv ansökningsmål *n* <Studieinfo.fi, Svenska handelshögskolan> [*XDW_2.01 + OPH(KRepo) + kielitr_sv_08*]; ansökningsobjekt *n* <Helsingfors universitet> [*XDW_2.01 + kielitr_sv_08*]; ansökningsalternativ *n* <Aalto-universitetet> [*lea + kielitr_sv_08*]
- en option available for application [*kielitr_en_08*]; study programme available for application [*kielitr_en_08*]

määritelmä

koulutuksen toteutus, joka on liitetty tiettyyn *hakuun (2)* [*teemar_01 + tr44*]

huomautus

Esimerkki *ammattillisen koulutuksen* hakukohteesta *yhteishaussa* on puualan perustutkinto (180 *osaamispistettä*) kevään 2015 yhteishaussa. [*tr45*]

Esimerkki *korkeakoulutuksen* hakukohteesta yhteishaussa on yleinen kielitiede (180 *opintopistettä (2)*) kevään 2015 *korkeakoulujen (1)* yhteishaussa. [*tr45*]

Käsitteen tunnus: c331

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Hakutapoja ja -tyyppejä](#), [Hakukohde](#), [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

377

hakutoive [*TR_OT:n käsitelyryhmä + HE lukiolaiksi 2018*]

- sv ansökningsönskemål *n* [*studieinfo + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03*]
- en preferred option for application [*kielitr_en_08 + kielitr_lukio_en_09*]; preferred study programme <lukiokoulutus, jossa linjoja; korkeakoulut> [*kielitr_en_08 + kielitr_lukio_en_09*]

määritelmä

hakukohde, jonne *hakija* hakee *opiskelu-oikeutta* [*tr2010 + tr8*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c332

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti ammattillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.2.2019: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmät antaneet ruotsin vastineen/vastineet; varmistatko että ok ammattillisen näkökulmasta?

378

hakutoiveiden priorisointi [*harmon*]

mieluummin kuin: hakukohteiden priorisointi [*harmon*]

- sv prioritering av ansökningsönskemål [*Finlex + kielitr_sv*]; rangordning av ansökningsönskemål [*kielitr_sv*]
- en ~ order of preference [*kielitr_en*]

määritelmä

hakijan tekemä *hakukohteiden* etusija- tai mieluisuusjärjestykseen asettaminen [*harmon + tr7*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c333

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

379

valintakoeryhmä [*ops(ks)*]

sv grupp för urvalsprovssamarbete [*kielitrv_sv_08*]
hellre än: urvalsprovgrupp [*esteeton_opas + kielitrv_sv + kielitrv_sv_09*]
en entrance examination group [*kielitrv_en + kielitrv_en_16*]

määritelmä

koulutuksen toteutukset, joissa käytetään yhteistä *valintakoetta* [*oph(ks) + tr13 + tr56*]

huomautus

Valintakoeryhmäyhteistyössä olevat *koulutusorganisaatioilla* valintakoe voi olla kaikilla koulutuksen toteutuksilla sama tai osalla eri, mutta koulutusorganisaatiot hyväksyvät toisessa samaan yhteistyöryhmään kuuluvassa koulutusorganisaatiossa tehdyn valintakokeen tuloksen. [*tr56/rk*]

Käsitteen tunnus: c337

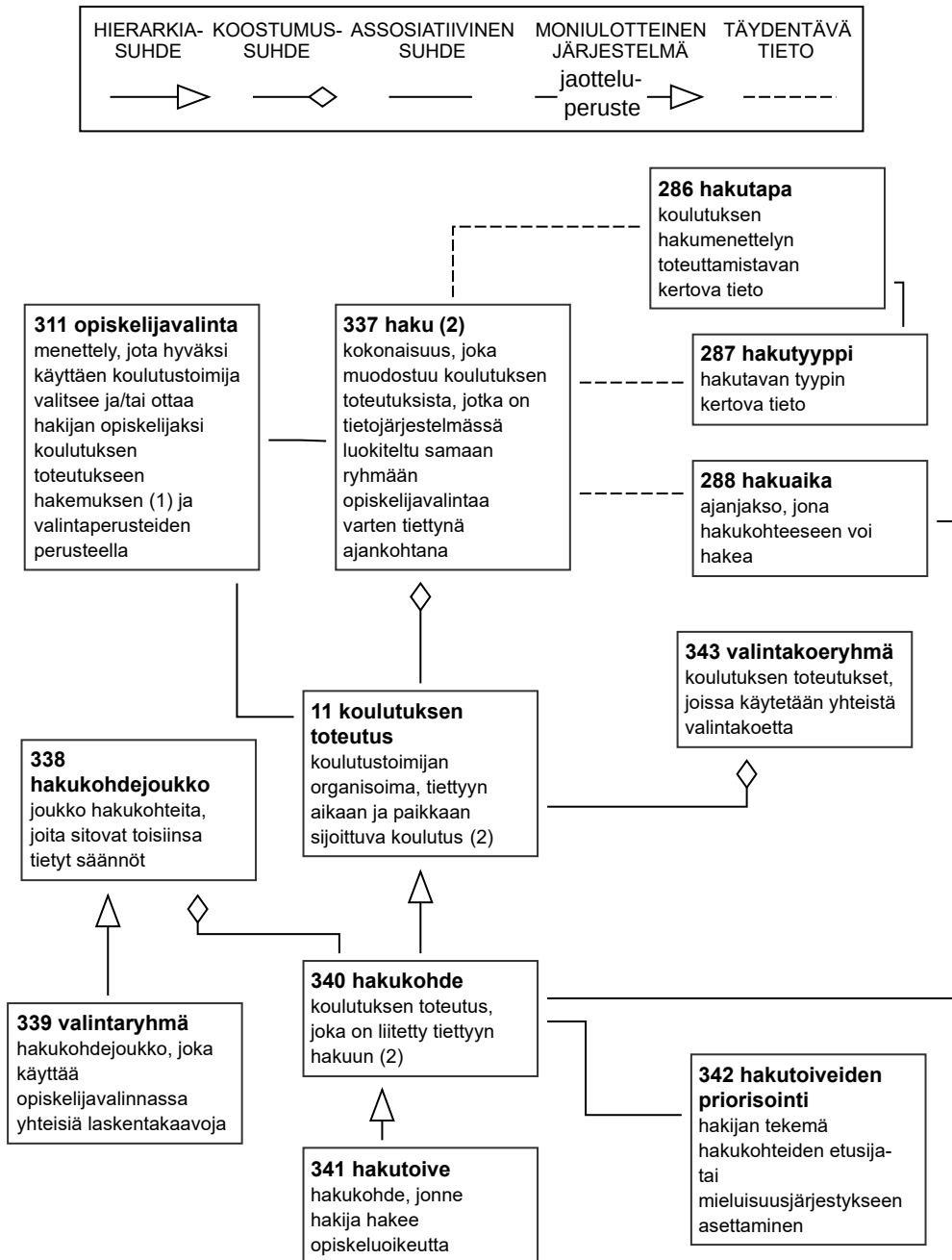
Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Hakukohde](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OPH / Katarina Repo sähköpostilla Outille 12.12.2016: Voi olla eri koe mutta sen tulos kelpaa valintakoeryhmän sisällä. Pалаan tähän käsitteeseen vielä sen ruotsinnoksen osalta.

Käsittekaavio 43. Hakukohde.

5.3.4.2 Tietojärjestelmällä suoritettava opiskelijavalintaan liittyvä prosessi

380

haku- ja valintajärjestelmä [*harmon*]

sv ansöknings- och antagningsystem *n* [*OKM_verkkosivut + kielitr_sv*]

en application and admissions system [*kielitr_en_11*]

määritelmä

opiskelijavalintarekisteriä hyödyntävä tietojärjestelmä, jonka avulla voi hakea ja tulla valituksi *koulutukseen (2)* tai *koulutuksen toteutukseen* [*tr2010 + teemar_05/rk + KRepo*]

huomautus

Ks. myös *koulutukseen hakeminen, opiskelijavalinta.* []

Käsitteen tunnus: c377

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

381

valintalaskenta [*KRepo*]

sv urvalskörning [*kielitr_sv_08 + kielitr_sv_09*]; antagningskörning [*kielitr_sv_08 + kielitr_sv_09*]

en admission ranking phase [*kielitr_en_11 + kielitr_en_15*]

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jonka tuloksena *hakijat* ovat *valintaperusteiden* mukaan *valintatapajonoittain* keskinäisessä järjestyksessä ja kunkin *hakijan valinnan tila* on joko 'hyväksyttävissä oleva' tai 'hylätty' [*teemar_09/rk + KRepo*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c906

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

382

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

sijoittelu [*tr56*]

sv placering [*kielitr_sv_08*]

en placement [*kielitr_en_11*]

määritelmä

tietojärjestelmällä suoritettavan, *opiskelijavalintaan* liittyvän prosessin vaihe, jossa *hakija* valitaan *valintalaskennan* tuloksen perusteella ylimpään sellaiseen *hakutoiveeseensa*, johon hänen on *aloituspaikkojen* puitteissa mahdollisuus päästä [*tr12/tr56/rk + teemar_09/rk + KRepo*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c907

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

383

opiskelijavalintarekisteri [*harmon*]

ei: hakijarekisteri (vanhentunut) [*tr7 + tr51*]

sv antagningsregister *n* [*1058/1998 sv 1§ + kielitr sv*]

en student admissions register [*estrohm[es]/kielitr_en + kielitr_en_17*]

rather than: student selection register [*kielitr_en/SRemes + kielitr_en_17*]

määritelmä

erityislailla säädetty rekisteri, joka sisältää tiedot *opiskelijavalinnan* toteuttamiseksi [*harmon + tr51 + tr56*]

huomautus

Opiskelijavalintarekisteristä on säädetty laissa 1058/1998. [*tr7*]

Opiskelijavalintarekisteri voi sisältää tiedot *hakijoista*, *hakutoiveista*, *hakukohteista*, *valintaperusteista*, *opiskelijavalinnoista*, *opiskelupaikan vastaanotosta* ja *opiskelijaksi ilmoittautumisesta* (1). Sitä käytetään myös opinnoista tiedottamiseen ja *arviointiin* (2). [*harmon + tr7*]

Opiskelijavalintarekisteri koostuu seuraavista osarekistereistä: 1) *korkeakoulujen* (1) hakurekisteri ja 2) *ammattillisen koulutuksen*, *lukiokoulutuksen* ja muun *perusopetuksen* jälkeisen *koulutuksen* (1) hakurekisteri. [*1058/1998 1§/ss*]

Student selection register -termiä tavataan joissakin suomalaisissa lähteissä, mutta kansainvälisesti vakiintunut englanninkielinen termi on student admissions register. [*kielitr_en_09*]

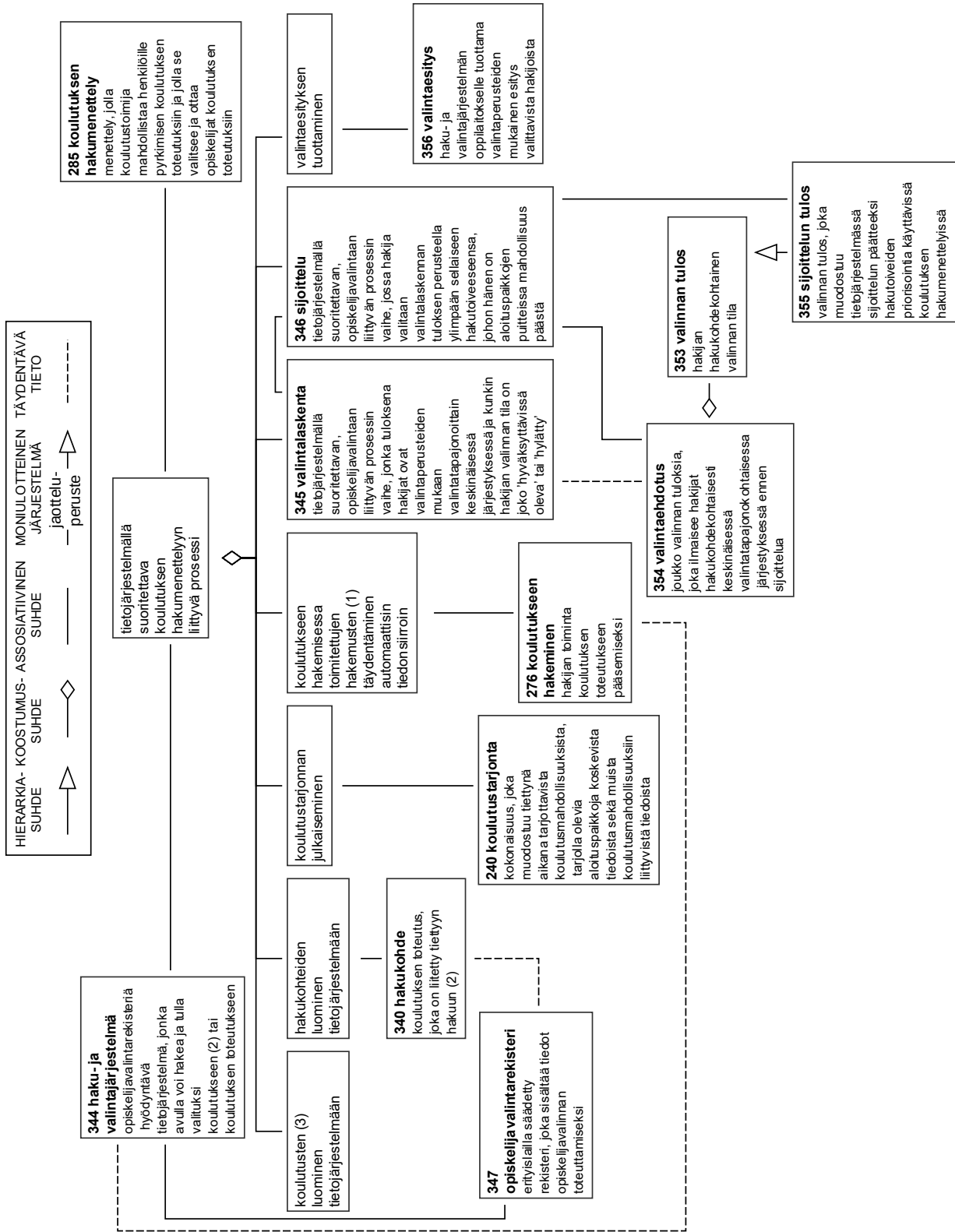
Käsitteen tunnus: c355

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 44. Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi.

5.3.4.3 Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot

384

<koulutuksen haku- ja valintajärjestelmä>

valintatapa [*harmon*]; **valintamenettely** [*tr72*]

- sv antagningsätt *n* [*kielitr sv 07*]; antagningsförfarande *n* [*kielitr sv 07 + PuckSumelius_sahkoposti_2019_02_25 + VNA_1044/2009_3§*]; urvalsmetod <ammattikorkeakouluissa> [*kielitr sv 07*]
 hellre än: urvalssätt *n* <Svenska handelshögskolan> [*XDW 2.01 + kielitr sv 02*]; urvalsförfarande *n* [*XDW 2.01 + kielitr sv 02*]
 inte: antagningsprincip (2) <Helsingfors universitet> (föråldrad) [*XDW 2.01 + kielitr sv*]
- en selection procedure <perusaste, lukiokoulutus, ammatillinen> [*kielitr en 08 + kielitr en 22 + kielitr en 23 + kielitr lukio en 09*]; admissions procedure (2) <korkeakoulut> [*kielitr en 08 + kielitr en 22 + kielitr en 23*]
 rather than: selection method [*kielitr en 15*]

määritelmä

tieto, joka ilmaisee, mitä *valintaperustetta* käytetään *hakijan* hyväksymisessä *koulutukseen (2)* [*harmon + teemar 05*]

huomautus

Valintatapoja ovat esimerkiksi *todistuksen (1)*, *valintakokeen* tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella. Samassa *hakukohteessa* hakijoita voidaan valita eri valintatavoilla.

[*harmon, OPH ja Raketti XDW*]

antagningsprincip (2): Valintatavan ruotsinkielisenä vastineena käytettiin aiemmin esimerkiksi Helsingin yliopistossa termiä antagningsprincip. Nykyisin termiä antagningsprincip käytetään *valintaperusteen* ruotsinkielisenä vastineena, joten termin käyttöä valintatavan vastineena ei enää suositella. [*kielitr sv/rk*]

selection method: *Ammattikorkeakoulujen* valintaperustesuosituksessa käytetään termiä selection method. Tässä sanastossa termi selection on kuitenkin varattu *toisen asteen koulutuksen* käyttöön, ja tästä syystä myöskään termin selection method käyttöä ei suositella muuten kuin toisen asteen koulutuksen yhteydessä. [*kielitr en 15/rk*]

Ks. *todistusvalinta*. []

Käsitteen tunnus: c378

Luokka: <opiskelijavalinnat>, <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: lukiolaissa 714/2018 ei käytetä termiä valintatapa

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: entä antagningsförfarande?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: antagningsmetod ja urvalsmetod kuulostavat oudoilta; Riina voisi varmistaa korkeakoulujen ruotsin ryhmältä, ovatko edelleen sitä mieltä että perusteltu. antagningsmetod-termillä ei tule myöskään yhtään google-osumaa.

Terminologin kommentti lukion ruotsin työryhmälle 22.2.2019: kysytty korkeakoulujen ruotsin työryhmältä termeistä antagningsmetod ja urvalsmetod

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: antagningsätt löytyy erään korkeakouluja koskevan lain perusteluista

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: palataan asiaan, kun Pamela pääsee mukaan, hänellä saattaisi olla tietoa

Puck Sumelius 22.2.2019: Hei, Google-haku *"antagningsmetod site:.se"* antaa kyllä osumia. Vain kourallisen verran (36 kpl) ruotsalaisilta sivuilta, sen sijaan suomalaiset osumat (hakuehdolla *site:.fi* tai rajaamalla hakua vain Suomeen) liittyvät kaikki jollain tapaa OKSA-sanastotyöhön. Sen sijaan *"ansökningsförfarande"* esiintyy m.m. Finlexissä: Valtioneuvoston asetus ammatikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§: Haku- ja valintamenettelyt, Ansöknings- och antagningsförfarande) Antagningsförfarande Google-hakuna antaa 87 .se –osumaa, 586 kpl .fi –osumaa, ja se tuntuu olevan yleisesti käytössä meillä korkeakoulukontekstissa. HY:n kääntäjät eivät enää aikoihin ole käyttäneet urval-alkuisia valinnoista puhuttaessa; ainoa käytössä oleva lienee *"urvalsprov"*, valintakoe. Toki on tilanteita joissa urval on osana antagning –prosessia. Toivottavasti tästä oli apua. Mitä mieltä muut ovat?

Lilian Sjöberg, Arcada, 25.2.2019: Ammattikorkeakoulut käyttävät käsitettä urvalsmetod.

Sabina Eerola, Hanken, 25.2.2019: Olen ollut mukana OKSA-ryhmässä, ja muistaakseni olin mukana kyseisessä kokouksessa. Hankenilla käytetään eniten "antagningssätt" tässä yhteydessä, kun valitaan näistä termeistä: antagningssätt, antagningmetod, urvalsmetod. Ruotsissa tehdään toisin (kansallisella tasolla, en tiedä miten tämä näkyy yksittäisten yliopistojen sivuilla): Ruotsin opintopolku.fi- sivustolla antagning.se käytetään urval-sanaa ainakin mm. termissä "urvalsgrupp". esim. "När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund du har avgör i vilken urvalsgrupp du konkurrerar. [...] Alla platser till en utbildning på grundnivå fördelas så att minst 1/3 av platserna går till sökande med betyg (betygsurval) och minst 1/3 till sökande som gjort högskoleprovet (provurval). Utöver det får högst 1/3 av platserna tillsättas utifrån de förutsättningar eller urvalsgrunder som varje universitet eller högskola beslutat om, till exempel alternativt urval utifrån intervjuer." (<https://www.antagning.se/sv/Ta-reda-pa-mer-/Platsfordelning-och-urval/>)

Terminologi Riina Kosunen OKSAn korkeakoulujen ruotsin ryhmälle 15.4.2019: Vastaustenne perusteella vaikuttaa siltä, että

- antagningssätt kannattaa edelleen säilyttää (esim. Hanken käyttää sitä valintatavan ruotsin vastineena)
- urvalsmetod-termin voisi merkitä ammattikorkeakouluissa käytettäväksi termiksi
- antagningsmetod-termin voisi ehkä poistaa (Puckin mukaan kaikki .fi-osumat Google-haussa viittaavat OKSA-työhön).

1) Oletteko samaa mieltä noista yllä olevista kolmesta ratkaisusta?

2) Olisiko mielestänne järkevää lisätä valintatavan ruotsin vastineeksi Puckin mainitsema antagningsförfarande? Tuota ruotsin termiä on siis käytetty mm. valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakoulujen yhteishausta (1044/2009, 3§), jossa valintamenettely = antagningsförfarande. OKSAn mukaan valintatapa ja valintamenettely ovat synonyymeja, mutta itse en ole varma, onko tuossa ammattikorkeakoulujen yhteishausta annetussa asetuksessa tarkoitettu valintamenettelyllä nimenomaan tätä "todistuksen, valintakokeen tai näistä yhdessä muodostuvien kriteerien perusteella" - asiaa, johon OKSAssa valintatavalla viitataan. Onko sinulla näkemystä, Puck?

Sabina Eerola, Hanken, ja Maria Ljung, ÅA, 16.4.2019: Riina: understödes! Kohta 1: Ok, käy. Kohta 2: antagningsförfarande lisätään = OK. Mielestäni "tapa" = todistusvalinta tai valintakoe ja "menettely" = viittaa enemmänkin prosessiin/työtappoihin.

385

avoimen väylä [[synergia ruotsi 20130227](#)]

sv öppna universitetsleden [[kielitr sv](#)]; öpu-leden [[kielitr sv](#)]

en open university route [[kielitr en 10](#)]

rather than: open university track [[kielitr en 10](#)]

määritelmä

[korkeakoulun \(1\) opiskelijavalinnassa hakijoille](#) tarjottu mahdollisuus tulla valituksi [avoimessa korkeakouluopetuksessa](#) suoritettujen opintojen perusteella [[tr25](#)]

huomautus

Avoimen väylä on yksi [valintatavoista](#). [[tr25](#)]

Käsitteen tunnus: c379

Luokka: <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

386

valintatapajono [*OPH/ks + tr15*]

sv antagningskö [*rk + kielitr_sv*]

en listing based on admissions type [*kielitr_en_10 + kielitr_en_15*]; admissions type listing [*kielitr_en_10 + kielitr_en_15*]
rather than: admission queue [*kielitr_en_15*]

määritelmä

jono, joka muodostuu *valintaperusteiden* mukaan järjestykseen asetetuista *hakijoista* [*harmon*]

huomautus

Samassa *hakukohteessa* voi olla useita valintatapajonoja (esim. *todistusvalinta*, *valintakoevalinta* tai näiden yhdistelmä). [*harmon*]

Ammattikorkeakoulujen valintaperustesuosituksessa valintatapajonosta käytetään englanniksi termiä admission queue. Termit listing based on admissions type ja admissions type listing kuvaavat kuitenkin käsitettä paremmin, ja tämän vuoksi termin admission queue käyttöä ei suositella. [*kielitr_en_15/rk*]

Käsitteen tunnus: c380

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

387

valinnan vaihe [*harmon*]

sv antagningssskede *n* [*Karlsson&Westerholm + kielitr_sv_08*]

hellre än: > urvalsskede *n* [*kielitr_sv_08*]

en stage of admissions procedure [*kielitr_en_10*]

määritelmä

kukin *opiskelijavalinnan* prosessin osista, jossa käsitellään kerralla kyseiseen osaan liittyvät *valintatapajonot* [*OPH/ks + tr15 + rk + KRepo/rk*]

huomautus

Valinnan vaiheita on useita, esimerkiksi hakukelpoisuusvaihe, lähtöpisteiden laskemisvaihe, koekutsuvaihe, esivalintavaihe ja varsinainen valinta. Kun kaikki valinnan vaiheet on suoritettu, *hakija* on joko hyväksyttävissä jatkoon tai *hylätty*. [*teemar_09 + rk + KRepo*]

Käsitteen tunnus: c381

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: [Koulutustoimijan tai koulutusorganisaation opiskelijavalintaprosessi](#) ja [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

388

valinnan tila [*harmon*]; **hakijan valinnan tila** [*SRemes*]; **valintatieto** [*tr46 + tr59*]

sv antagningsstatus [*kielitr_sv_09*]; urvalsstatus [*kielitr_sv_09*]

en admission status [*kielitr_en_10 + kielitr_en_15*]

määritelmä

hakijalle opiskelijavalinnan tietojärjestelmään valintaprosessin aikana tai sen päättyessä määritetty tila [*harmon + rk + ks*]

huomautus

Valinnan tiloja ovat muun muassa *hyväksytyt*, *hylätyt*, *varasijalta* hyväksytyt, *varasijalla* ja peruuntunut. [*harmon + tr46*]

Valinnan tila on lähinnä *haku- ja valintajärjestelmässä* käytettävä tieto/käsite. *Hakijoille* suunnatussa viestinnässä näytettävä tieto on *valinnan tulos*. [*OPH+rk*]

Käsitteen tunnus: c389

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Hakijan roolit valinnassa ja valinnan tilat tietojärjestelmässä* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Laila Puranen, OPH, 24.5.2019: OPH:n haku- ja valintajärjestelmissä (korkeakoulujen ja toisen asteen yhteishauissa) käytössä olevat valinnan tilat ovat: perunut, peruttu, peruuntunut, hylätty, varalla, hyväksytyt varasijalta, hyväksytyt. Tilastointi (vipunen) ei välttämättä käytä näitä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.5.2019: Onko tarpeen muuttaa huomautusta, jossa annetaan esimerkkejä valinnan tiloista?

389

valinnan tulos [*harmon*]

sv antagningsresultat *n* [*XDW_2.01 + kielitr_sv*]

inte: urvalsresultat *n* [*kielitr_sv_03*]

en admissions result [*kielitr_en_10*]

määritelmä

hakijan hakukohdekohtainen *valinnan tila* [*harmon, OPH hakeutujan palvelut, KA-taulukot + KRepo*]

huomautus

Ruotsiksi termin urvalsresultat käyttöä valinnan tulos -käsitteen vastineena ei suositella, sillä urvalsresultat assosioituu pikemminkin esimerkiksi *valintakokeen* (ruotsiksi urvalsprov) tulokseen. [*kielitr_sv*]

Käsitteen tunnus: c383

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaaviot: *Koulutukseen hakemisen vaiheita*, *Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi* ja *Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

390

valintaehdotus [*KRepo*]; **valintalaskennan tulos** [*KRepo*]

sv antagningsförslag *n* [*rwn + kielitr_sv_08 + kielitr_sv_10 + kielitr_lukio_sv_03*]
hellre än: urvalsförslag [*kielitr_sv_09*]

en proposal for placement phase [*kielitr_en_15 + TTuhkanen + kielitr_en_22*]

määritelmä

joukko *valinnan tuloksia*, joka ilmaisee *hakijat* hakukohdekohtaisesti keskinäisessä valintatapajonokohtaisessa järjestyksessä ennen *sijoittelua* [*tr29 + tr67*]

huomautus

Valintaehdotus syntyy *valintalaskennan* tuloksena. [*KRepo*]

Valinnan tulos on hakijakohtainen; valintaehdotus puolestaan on joukko valinnan tuloksia eli se muodostuu listasta hakijoita (1). [*KRepo/rk*]

Ks. myös *hakukohde*. []

Käsitteen tunnus: c382

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

391

sijoittelun tulos [*harmon*]

sv resultat *n* av placeringen [*kielitr_sv_08*]

en placement results *pl* [*kielitr_en_11*]

määritelmä

valinnan tulos, joka muodostuu tietojärjestelmässä *sijoittelun* päätteeksi *hakutoiveiden priorisointia* käytävissä *koulutuksen hakumenettelyissä* [*teemar_09 + rk + KRepo/rk*]

huomautus

Sijoittelun tulosta käytetään *yhteishaussa* ja *sijoittelua* käytävissä *erillishauissa*. [*teemar_09*]

Käsitteen tunnus: c384

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

392

valintaesitys [*harmon*]

sv antagningsframställning [*kielitr_sv_10*]

en admissions proposal [*kielitr_en_11 + kielitr_en_17*]

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmän oppilaitokselle tuottama *valintaperusteiden* mukainen esitys valittavista *hakijoista* [*tr2010*]

huomautus

Valintaesityksen perusteella tehdään *päätös opiskelijaksi ottamisesta*. [*tr56*]

Käsitteen tunnus: c385

Luokka: <opiskelijavalinnat>

Käsitekaaviot: [Koulutukseen hakemisen vaiheita, Koulutuksen hakumenettelyn tietojärjestelmällä suoritettava prosessi ja Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

393

valintaperustemalli [*OPH/ks*]

sv modell för antagningsgrunderna [*kielitr_sv_09*]

en computation model for admissions [*kielitr_en + kielitr_en_17*]

not: < data model for admissions [*kielitr_en + kielitr_en_17*]

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmään tallennettu laskentakaava, jolla lasketaan kunkin *valintaperusteen* perusteella *opiskelijavalinnassa* saatavat pisteet [*tr13*]

huomautus

Valintaperustemalli voidaan liittää *hakukohteeseen* tai *valintaryhmään*. [*OPH/ks + tr13*]

Käsitteen tunnus: c387

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

394

hakemusnumero [*TR_OT:n käsitelyryhmä*]

sv ansökningsnummer *n* [*kielitr_sv_03*]; ansökans nummer *n* [*rwn + kielitr_sv*]

en application ID [*kielitr_en_10*]

rather than: application number [*kielitr_en_10*]

määritelmä

haku- ja valintajärjestelmän hakemukselle (1) antama tunnus [*TR_OT:n käsitelyryhmä + tr29 + TTuhkanen + KRepo*]

huomautus

Hakemusnumero voi koostua numeroista ja kirjainmerkeistä. [*tr29*]

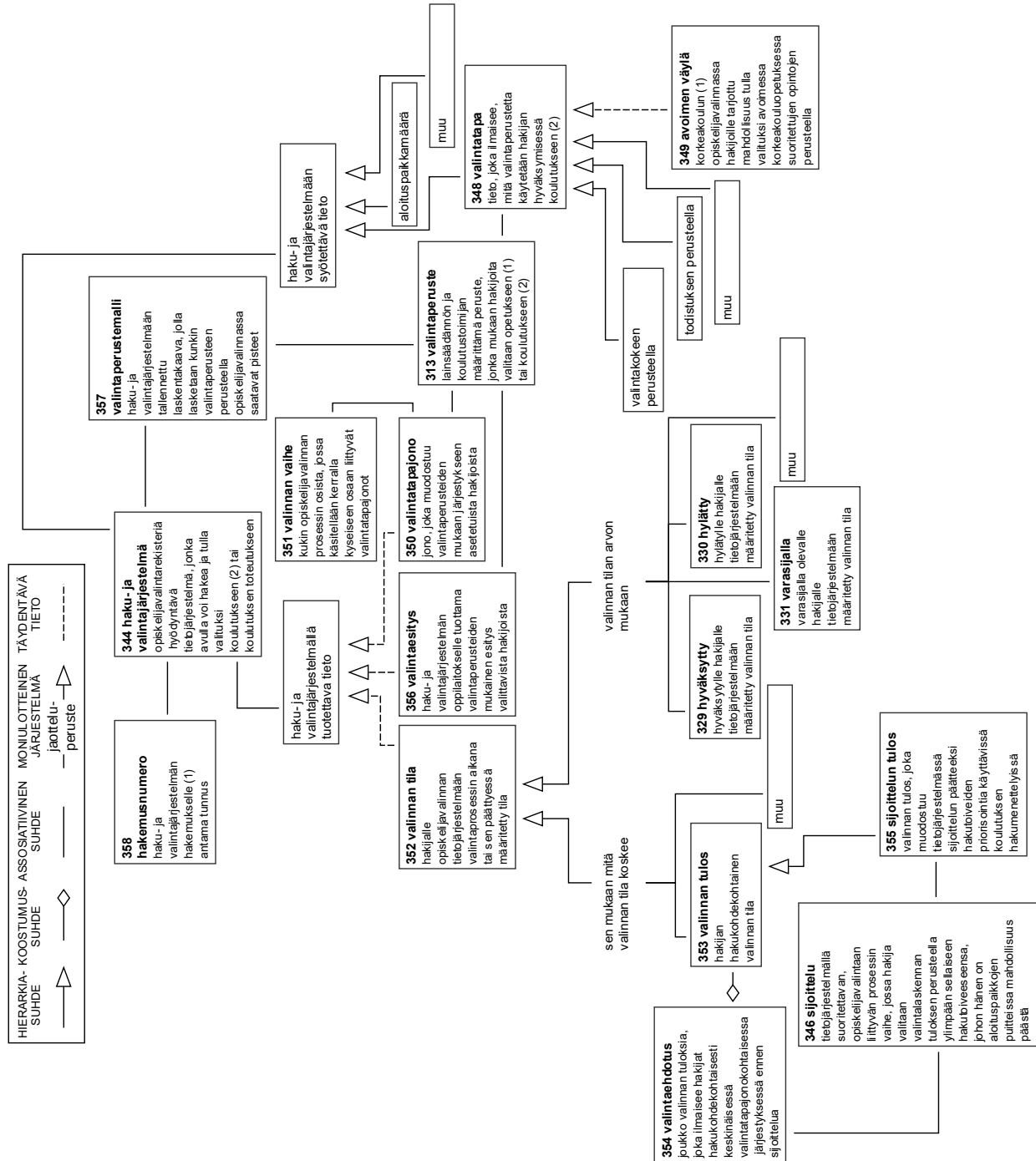
Englannin termin application number käyttöä hakemusnumeron vastineena ei suositella, koska hakemusnumero voi sisältää myös kirjainmerkkejä. [*kielitr_en*]

Käsitteen tunnus: c388

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <opiskelijavalinnat>

Käsittekaavio: [Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

Käsitikaavio 45. Haku- ja valintajärjestelmässä käsiteltävät tiedot.

5.4 Peruskoulun määräytyminen tai valinta

395

koulutarjonta [*tr30*]; **kouluverkko** [*tr30*]

sv skolutbud *n* [*internetlahteita + rk*]; skolnät *n* [*helsingin_kaupunki_verkkosivut*]

en []

määritelmä

joukko, joka muodostuu kunnan tarjoamista *peruskouluista* (1) ja niiden *opetuspisteistä*, joihin *oppilas* voidaan ilmoittaa [*tr30*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c390

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

396

ensisijainen koulu [*tr30*]; **lähikoulu** [*628/1998 + tr47*]

sv primär skola [*porvoo_verkkosivut + rk*]; närskola [*helsingin_kaupunki_verkkosivut + rk*]

en []; neighbourhood school [*628/1998 en section 6 + vp*]; local school

[*Espoon_kaupunki_verkkosivut + vp*]

määritelmä

kunnan *oppivelvolliselle* osoittama *peruskoulu* (1) [*tr30 + tr47*]

huomautus

Ensisijainen koulu osoitetaan *oppilaan* asuinpaikan mukaiselta *oppilaaksiottoalueelta*. [*rk + tr47*]

Tässä määrittelystä käsitteestä käytetään perusopetuslaissa 628/1998 termiä lähikoulu.

Lähikoulu ei nimityksestään huolimatta välttämättä ole oppilaan asuinpaikkaa maantieteellisesti lähimpänä sijaitseva peruskoulu (1). [*tr47 + rk*]

Käsitteen tunnus: c391

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

397

toissijainen koulu [*LahikainenKatri*]

hakusana: toissijainen hakija

sv sekundär skola [*Karlsson&Westerholm*]

en secondary school [*Espoon_kaupunki_verkkosivut + vp*]

määritelmä

peruskoulu (1), joka ei ole kunnan/kaupungin *oppivelvolliselle* osoittama peruskoulu (1) ja josta *huoltaja* hakee oppivelvolliselle koulupaikkaa [*LahikainenKatri/rk + tr47*]

huomautus

Toissijainen koulu voi olla esimerkiksi *painotettua opetusta* tarjoava koulu. [*KatriLahikainen/rk + tr47*]

Termi toissijainen koulu ei ole käytössä kaikissa kunnissa. [*LahikainenKatri/rk + tr47*]

Toissijaiseen kouluun hakevaa oppilasta kutsutaan toissijaiseksi hakijaksi. [*LahikainenKatri + tr47*]

Ks. *kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun, haku painotettuun opetukseen, hakemus* (2). [*rk*]

Käsitteen tunnus: c392

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

398

oppilaaksiottoalue [tr30]

hakusana: laajennettu oppilaaksiottoalue

sv elevupptagningsområde *n* [helsingin kaupunki verkkosivut + rk]

en school admission area [helsingin kaupunki verkkosivut + vp]

määritelmä

maantieteellinen alue, jolta kukin *peruskoulu (1)* ottaa *oppilaansa* [tr30]

huomautus

Se, mihin oppilaaksiottoalueeseen *oppivelvollinen* kuuluu, määräytyy hänen asuinpaikkansa mukaan. Oppivelvollisella on oikeus päästä siihen peruskouluun (1), jonka oppilaaksiottoalueella hän asuu. [tr30]

Joissakin kunnissa oppilaaksiottoalueella voi sijaita useampi kuin yksi peruskoulu (1).

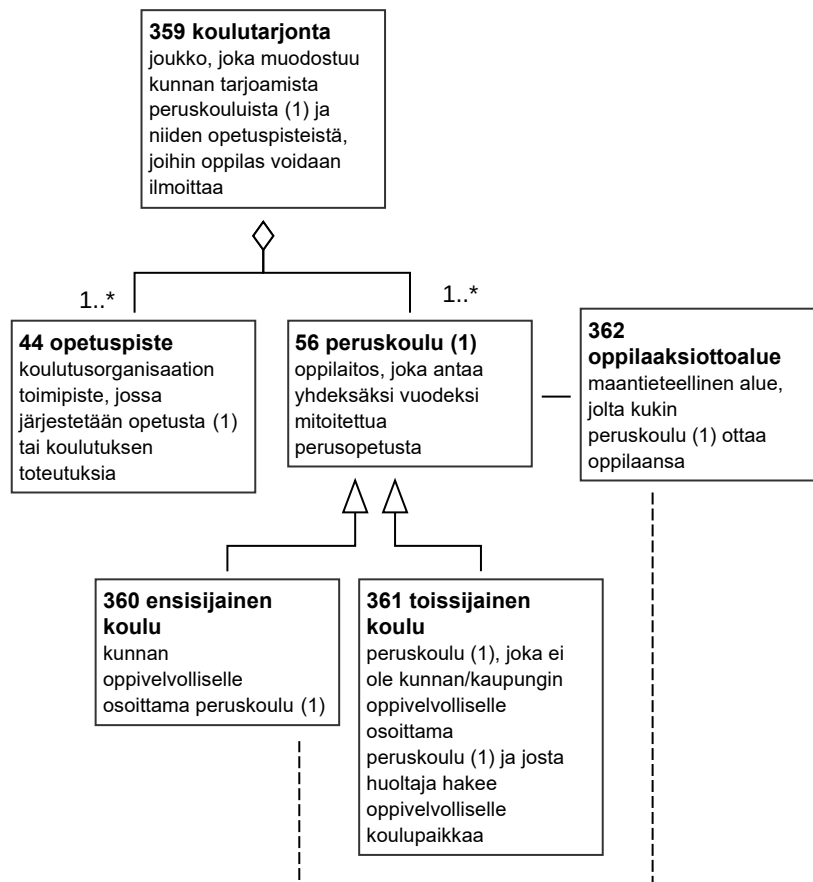
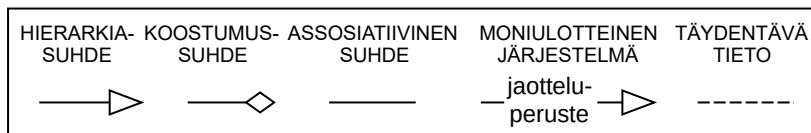
Esimerkiksi Helsingin kaupungissa oppilaaksiottoalueesta, jolla sijaitsee useampi kuin yksi peruskoulu (1), käytetään termiä laajennettu oppilaaksiottoalue. [LahikainenKatri/rk + tr46]

Käsitteen tunnus: c394

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Peruskoulun määräytyminen tai valinta](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englantia kesken>

Käsittekaavio 46. Peruskoulun määräytyminen tai valinta.

6 Koulutuksen toteuttaminen ja opintoprosessit

6.1 Varhaiskasvatus

6.1.1 Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja

399

varhaiskasvatuspalvelu [*sopalu*]

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogisk service [*okm verkkosivut_sv + vaka_tr-sv*]; småbarnspedagogiska tjänster *pl* [*vaka_tr-sv_01*]; tjänster *pl* inom småbarnspedagogik [*vaka_tr-sv_01*]
inte: dagvårdsservice (föräldrad) [*36/1973_sv + vaka_tr-sv*]

en early childhood education and care service [*540/2018_en + vaka_tr-en_05*]; ECEC service [*vaka_tr-en_05*]

määritelmä

varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaista *varhaiskasvatusta* tuottava palvelu [*ssu_36/1973_*
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/lainsaadanto/varhaiskasvatus_vaka_tr2021_1]

huomautus

Kunnalla tai kuntayhtymällä on lain säätämä velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksen järjestämismuodosta riippuen kunta voi toimia myös *varhaiskasvatuksen palveluntuottajana*. [*vaka_tr2021_1*]

Yksityinen *päiväkotitoiminta* on luvanvaraista 1.1.2023 alkaen. Ennen lain voimaantuloa yksityisten palvelujen antajien rekisteriin merkityillä yksityisillä päiväkodeilla on siirtymäaikaa luvan hakemiseen 31.12.2026 asti. Yksityinen *perhepäivähoito* on ilmoituksenvaraista.

[*vaka_tr2022_6*]

småbarnspedagogiska tjänster / tjänster inom småbarnspedagogik: Jos ruotsinkielisessä tekstissä käsitellään sekä virkoja (tjänst) että palveluja, suositellaan varhaiskasvatuksen viroista käytettäväksi muotoa tjänster inom småbarnspedagogik. [*vaka_tr-sv_02*]

Käsitteen tunnus: c395

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

400

varhaiskasvatustoiminta [*vaka_tr_02*]

sv verksamhet inom småbarnspedagogik [*vaka_tr-sv_01*]; småbarnspedagogisk verksamhet (2) [*36/1973 + ssu + vaka_tr-sv*]

en early childhood education and care activities [*vaka_tr-en_05*]; ECEC activities [*vaka_tr-en_05*]

määritelmä

ammattillinen toiminta, joka perustuu varhaiskasvatuslakiin (540/2018) ja *varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin* [*vaka_tr_02 + vaka_tr_03*]

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat *päiväkotitoiminta*, *perhepäivähoito*, mukaan lukien *ryhmäperhepäivähoito*, ja *avoin varhaiskasvatustoiminta*. [*vaka_tr_02, vaka_tr_03, vaka_tr2021_3*]

Käsitteen tunnus: c1582

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksessa](#), [opetuksessa \(1\)](#), [koulutuksessa \(1\)](#), [opintosuorituksessa ja tutkinnoissa käytettävä kieli sekä opetus \(1\) ja koulutus \(1\) kielen mukaan](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

401

varhaiskasvatuksen inklusioperiaate [[vaka_tr2022_1](#)]; **inklusiivisuus** [[vaka_tr2022_1](#)]

sv principen om inkludering i småbarnspedagogiken [[OKM 2021:13, vaka_tr-sv_2022](#)]

en [principles of inclusion in early childhood education and care; principles of inclusion in ECEC; inclusiveness](#) [[OKM 2021:13](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatustoiminnan](#) periaate, joka muodostaa [varhaiskasvatuksen](#) järjestämisen arvoperustan ja jossa [lapsi](#) voi osallistua yhdenvertaisesti varhaiskasvatukseen hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden [[vaka_tr2022_1](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen inklusioperiaatteen mukaan lapsen osallistuminen varhaiskasvatukseen ei riipu esimerkiksi [varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) tarpeista, vammaisuudesta tai lapsen kulttuurisesta tai sosioekonomisesta taustasta. [[OKM 2021:13, vaka_tr2022_1](#)]

[Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#) noudattaa inklusioperiaatetta. [[vaka_tr2022_1](#)]

anmärkning

Käsitteen tunnus: c1911 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

→ ok

> Riina 8.5.23: Viety Morphoniin

Käsittekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#) ja [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

402

varhaiskasvatuksen toimintamuoto [[vaka_tr2021_3](#)]

sv verksamhetsform inom småbarnspedagogik [[Liisi Hakalisto 2021 + ssu + vaka_tr-sv_2021](#)]

en type of ECEC activity [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) toteutetaan [[ssu](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat [päiväkotitoiminta](#), [perhepäivähoito](#), mukaan lukien [ryhmäperhepäivähoito](#), ja [avoin varhaiskasvatustoiminta](#). [[vaka_tr2021_3](#)]

Vertaa [opetusmuoto](#).

Käsitteen tunnus: c1848 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

403

päiväkotitoiminta [[vaka_tr_01](#)]

sv daghemsverksamhet [<https://www.turku.fi/sv/daghemsverksamhet-9992>, [vaka_tr-sv_01](#)]

en early education centre activities [[vaka_tr-en_05](#)]; centre-based early education activities [[vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota toteutetaan [päiväkodissa](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1024

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: "centre-based early education activity". Lain en-käännöksestä. Päiväkotikäsitteen käännös pitää sopia ennen tämän käsittelyä.

404

perhepäivähoito [*vaka_tr_02*]

sv familjedagvård [<http://www.hel.fi/www/Helsinki/sv/dagvard-och-utbildning/dagvord/familje/> + *vaka_tr-sv*]

en family daycare (1) [*vaka_tr-en_01*]; family-based daycare <rinnastettaessa perhepäivähoitoa päiväkotitoimintaan / as opposed to centre-based early education activities> [*vaka_tr-en_01*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen toimintamuoto, jota toteutetaan *perhepäiväkodissa*

huomautus

Perhepäivähoitoa järjestetään pääsääntöisesti *perhepäivähoitajan* kotona, mutta sitä voidaan antaa myös *lapsen* tai lasten kotona tai *ryhmäperhepäivähoitona*. [*sopalu* + *vaka_tr_01* + *ssu*, *vaka_tr_13*]

Ks. *ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta*.

Käsitteen tunnus: c397

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

405

ryhmäperhepäivähoito [*vaka_tr_03*]

sv gruppfamiljedagvård [*ssu* + *vaka_tr-sv*]

en group family daycare (1) [*vaka_tr-en_01*]

määritelmä

perhepäivähoito, jota antaa kaksi tai kolme *perhepäivähoitajaa* yhdessä [*ssu*, *vaka_tr_03*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1584

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

406

avoin varhaiskasvatustoiminta [[36/1973](#) + [vaka_tr_03](#) + [HE 40/2018](#) + [vaka_tr_14](#)]

ei: muu varhaiskasvatus (vanhentunut) [[vaka_tyoryhma_2016](#), [vaka_tr_03](#)]; avoin päiväkotitoiminta (2) (vanhentunut) [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

sv öppen småbarnspedagogisk verksamhet
[http://www.oph.fi/download/172232_smabarnspedagogik_webbforfragan_inledning.pdf + [vaka_tr-sv](#)]

sökord: övrig småbarnspedagogik

en open early childhood education and care activities [[vaka_tr-en_05](#)]; open activities in early childhood education and care [[vaka_tr-en_05](#)]; open ECEC activities [[vaka_tr-en_05](#)]; open activities in ECEC [[vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

kerholuonteinen [varhaiskasvatuksen toimintamuoto](#), jota tarjotaan [lapsille](#) tai lapsille yhdessä aikuisen kanssa

huomautus

Avoin varhaiskasvatustoiminta on pääsääntöisesti suunnattu lapsille, jotka eivät osallistu [osa-](#) tai [kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen](#). Toiminta voi olla kohdennettu tietyille ikäryhmille ja sen nimi voi vaihdella toiminnan painotuksen mukaan. [[vaka_tr_02](#)]

Avointa varhaiskasvatustoimintaa ovat esimerkiksi leikki- ja kerhotoiminta ja [avoin päiväkotitoiminta \(1\)](#). [[sopaluovaka_tr_13](#), [vaka_tr_16](#)]

Lainsäädännössä ei säädetä avoimen varhaiskasvatustoiminnan [henkilöstön](#) mitoituksista tai kelpoisuusehdoista. [[vaka_tr_13](#)]

muu varhaiskasvatus: Termiä muu varhaiskasvatus käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä. [[vaka_tr_16](#)]

övrig småbarnspedagogik: Ruotsin termiä övrig småbarnspedagogik käytettiin aikaisemmin lainsäädännössä. [[vaka_tr-sv_01](#)]

Käsitteen tunnus: c398

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

407

avoin päiväkotitoiminta (1)

sv öppen daghemsverksamhet
[http://www.peda.net/veraja/porvoo/paivahoito/oppna/oppnen_daghemsverksamhet?language=ar + [vaka_tr-sv](#)]

en open centre-based early education activities [[LHakalisto_2021](#) + [vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

[avoin varhaiskasvatustoiminta](#), jota järjestetään sitä varten varatuissa tiloissa [[sossan-asiakas](#)]

huomautus

Avoimen päiväkotitoiminnan (1) toimintamuodot voivat vaihdella.

Käsitteen tunnus: c412

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitteekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

408

varhaiskasvatuksen järjestämismuoto [[vaka_tr2021_3](#)]

sv form för anordnandet av småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_2021](#)]

en form in which early childhood education and care is organised [[vaka_tr-en_09](#)]

määritelmä

tapa, jolla [varhaiskasvatustoiminta](#) on järjestetty [[vaka_tr2021_3](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen järjestämismuotoja ovat kunnan tai kuntayhtymän järjestämä [varhaiskasvatus](#), kunnan tai kuntayhtymän ostopalveluna järjestetty varhaiskasvatus, palvelusetelillä järjestetty varhaiskasvatus, yksityisen hoidon tuella järjestetty varhaiskasvatus ja [yksityinen varhaiskasvatus](#) ilman yksityisen hoidon tukea.

Käsitteen tunnus: c1849 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

409

yksityinen varhaiskasvatus [[vaka_tr_03](#)]

sv privat småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_02](#)]; privat småbarnspedagogisk verksamhet [[vaka_tr-sv_02](#)]

en private early childhood education and care [[Espoon kaupunki verkkosivut + vaka_tr-en_05](#)]; privately run early childhood education and care [[540/2018 en + vaka_tr-en_05](#)]; private ECEC [[vaka_tr-en_05](#)]

not: private daycare [[helsingin kaupunki verkkosivut + vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

liike- tai ammattitoimintaan perustuva [varhaiskasvatustoiminta](#) [[ssu, vaka_tr_13, vaka_tr_16](#)]

huomautus

Yksityinen [päiväkotitoiminta](#) on luvanvaraista 1.1.2023 alkaen. Ennen lain voimaantuloa yksityisten palvelujen antajien rekisteriin merkityillä yksityisillä päiväkodeilla on siirtymäaikaa luvan hakemiseen 31.12.2026 asti. Yksityinen [perhepäivähoito](#) on ilmoituksenvaraista. [[vaka_tr2022_05](#)]

Kunta, aluevalvontavirasto ja sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto valvovat yksityistä varhaiskasvatusta. [[vaka_tr_13, vaka_tr_17](#)]

Käsitteen tunnus: c994

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

<vaka2022>

410

varhaiskasvatuksen lupaviranomainen [[vaka_tr2022_05](#)]; **lupaviranomainen** [[HE224/2021](#)]

sv tillståndsmyndighet inom småbarnspedagogik [[RP224/2021sv](#), [vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

valtakunnallinen viranomainen, joka myöntää luvan yksityiselle [päiväkotitoiminnalle](#) ja sen olennaisille muutoksille [[HE224/2021 + vaka_tr2022_05](#)]

huomautus

[Varhaiskasvatuksen](#) lupaviranomaisena toimii aluehallintovirasto. Olennainen muutos toiminnassa on esimerkiksi [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) lukumäärän lisääminen. Varhaiskasvatuksen lupaviranomaisesta on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018). [[HE224/2021 + vaka_tr2022_05](#)]

Käsitteen tunnus: c1889 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

→ [Päivi selvittää kääntäjäkollegalta ym., myös muut selvittävät](#)

→ [Päivi selvittää minkänimisiä lupia on Briteissä ym.](#)

→ [Tarjan kokemus työryhmistä: licence](#)

→ [entä authorisation \(kuten perusopetuksen järjestämislupa ja koulutuksen järjestämislupa\)?](#)

→ [opetuksen ja koulutuksen järjestämislupa: tarkoituksenmukaisuusharkinta](#)

→ [vakan luvassa \(yksityiselle toimijalle\) ei tarkoituksenmukaisuusharkintaa](#)

[Täältä saattaisi löytyä apua, mutta ei juuri nyt osunut oikeat termit silmiin: Early childhood education and care - valvira englanti - Valvira](#)

[AVIt toimivat lupaviranomaisina](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

411

lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa [[vaka_tr2022_05 + vakat_tr-sv_2022](#)]; **lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi** [[HE224/2021](#)]

sv tillstånd att bedriva privat daghemsverksamhet [[RP224/2021sv](#), [vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksen lupaviranomaisen yksityiselle varhaiskasvatuksen palveluntuottajalle](#) myöntämä lupa harjoittaa [päiväkotitoimintaa](#) [[vaka_tr-sv_2022 + tarkistus sähköpostilla](#)]

huomautus

[Varhaiskasvatusta](#) järjestävällä tai tuottavalla yksityisellä [varhaiskasvatuksen palveluntuottajalla](#) on ennen toiminnan aloittamista oltava lupa [päiväkotitoiminnan](#) harjoittamiseksi. [[HE224/2021](#)]

Käsitteen tunnus: c1890 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

412

ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta [\[HE224/2021\]](#)

sv anmälan om bedrivande av privat familjedagvård [\[vaka_tr-sv_2022\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[perhepäivähoitoa](#) järjestävän tai tuottavan yksityisen [varhaiskasvatustoimijan](#) tekemä ilmoitus [varhaiskasvatuksesta](#) vastaavalle kunnan monijäseniselle toimielimelle [\[HE224/2021\]](#)

huomautus

Yksityisen varhaiskasvatustoimijan ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon aloittamisesta tai muuttamisesta on tehtävä ennen toiminnan aloittamista tai muuttamista. [\[HE224/2021\]](#)

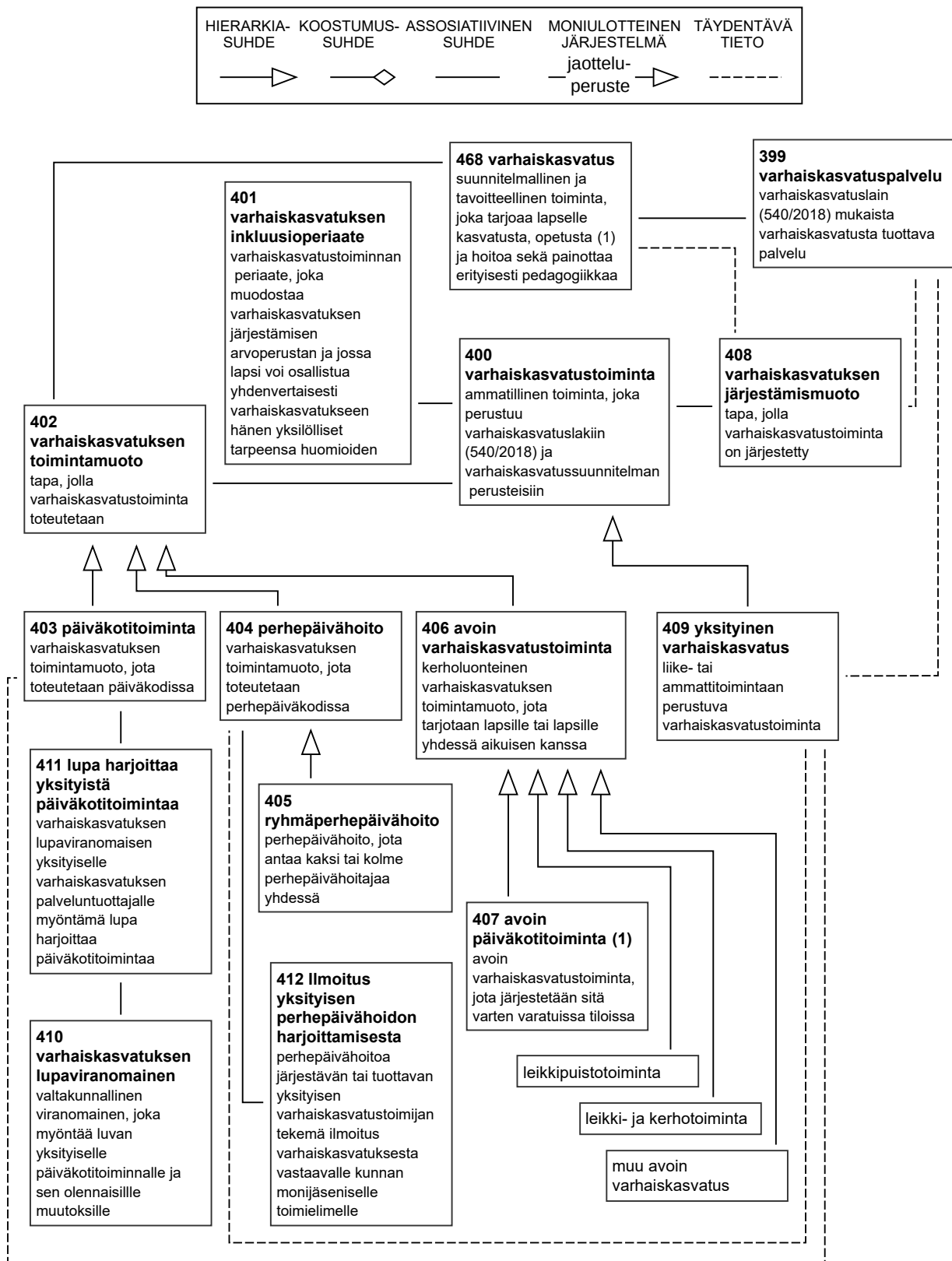
Käsitteen tunnus: c1891 [\[\]](#)

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatustoimijat ja varhaiskasvatuksen toimipaikat](#) ja [Varhaiskasvatuksen toimintamuodot](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

Käsitekaavio 47. Varhaiskasvatuksen toimintamuodot.

6.1.2 Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja

413

varhaiskasvatuksen toimintavuosi [*vaka_tyoryhma_2016*]

sv verksamhetsår *n* inom småbarnspedagogik [*RP80/2015rd + ssu. vaka_tr-sv_01*]

en working year in early childhood education and care [*vaka_tr-en_05 + vaka_tr-en_09*]; working year in ECEC [*vaka_tr-en_09*]; ECEC working year [*vaka_tr-en_09*]

määritelmä

ajanjakso, joka alkaa elokuun alusta ja loppuu seuraavan vuoden heinäkuun loppuun [*Esitys20160120*]

huomautus

Vertaa *koulutuksen (1)* käsite *lukuvuosi*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c967

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

414

varhaiskasvatuksen toimintakausi [*vaka_tyoryhma_2016*]

sv verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik [*vaka_tr-sv_01*]

en working term in early childhood education and care [*vaka_tr-en_09*]; working term in ECEC [*vaka_tr-en_09*]; ECEC working term [*vaka_tr-en_09*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen järjestämistä jaksottava osa *varhaiskasvatuksen toimintavuodesta* [*vaka_tr_03*]

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintavuosi jakautuu syys- ja kevätkauteen. [*vaka_tr_03*]

Vertaa *koulutuksen (1)* käsite *lukukausi*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c968

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

415

kokoaikainen varhaiskasvatus [*vaka_tr_01*]

sv småbarnspedagogik på heltid [*RP80/2015rd + vaka_tr-sv_05*]

en full-time early childhood education and care [*540/2018_section_12_en + vaka_tr-en_05*]; full-time ECEC [*vaka_tr-en_06*]

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan 35 tuntia tai enemmän viikossa [*Esitys20160120, vaka_tr_04, vaka_tr_17*]

huomautus

Kokoaikainen varhaiskasvatus on *varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin* liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko *osapäiväisessä* tai *kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa*.

Käsitteen tunnus: c404

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

416

osa-aikainen varhaiskasvatus [*vaka_tyoryhma_2016*]

sv småbarnspedagogik på deltid [*RP80/2015rd + vaka_tr-sv*]

en part-time early childhood education and care [*vp + vaka_tr-en_05*]; part-time ECEC [*vaka_tr-en_06*]

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan alle 35 tuntia viikossa [*sossan-asiakas_vaka_tr_04*]

huomautus

Osa-aikainen varhaiskasvatus on *varhaiskasvatuksen asiakasmaksuihin* liittyvä käsite ja siitä on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016).

Osa-aikaisessa varhaiskasvatuksessa oleva lapsi voi päiväkohtaisesti olla joko *osapäiväisessä* tai *kokopäiväisessä varhaiskasvatuksessa*. [*vaka_tr2019_1*]

Käsitteen tunnus: c940

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaaviot: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#) ja [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

417

kokopäiväinen varhaiskasvatus [*vaka_tyoryhma_2016*]; **kokopäivähoito** [*Sossan-asiakas*]

sv heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik [*sähköposti Malin Eriksson, Charlotta Rehn 11. - 26.6.2018 + vaka_tr-sv_05 + vaka_tr-sv_2021*]; heldagsvård [*RP80/2015rd + vaka_tr-sv_05*]

en full-day early childhood education and care [*vaka_tr-en_05*]; full-day ECEC [*vaka_tr-en_06*]

not: full-time early childhood education and care [*540/2018_en + vaka_tr-en_05*]

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsen* on sovittu osallistuvan yli 5 tuntia päivässä [*Sossan-asiakas_vaka_tr_04_vaka_tr2019_1*]

huomautus

Kokopäiväisen varhaiskasvatuksen raja, yli viisi tuntia päivässä, perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan varhaiskasvatus saa pääsääntöisesti kestää enintään kymmenen tuntia yhtäjaksoisesti.

Käsitettä kokopäiväinen varhaiskasvatus käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa.

Kokopäiväinen varhaiskasvatus voi olla varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaan joko *kokoaikaista* tai *osa-aikaista varhaiskasvatusta*.

full-day early childhood education and care vs. full-time early childhood education and care: Englannin termit full-day early childhood education and care ja full-time early childhood education and care voisivat periaatteessa viitata samaan käsitteeseen, ja varhaiskasvatuslain (540/2018) englanninkielisessä käännöksessä on käytetty kokopäiväisestä varhaiskasvatuksesta vastinetta full-time early childhood education and care. Lakikäännöksen julkaisemisen jälkeen opetus- ja kulttuuriministeriössä on kuitenkin linjattu, että termiä full-day early childhood education and care käytetään käsitteestä kokopäiväinen varhaiskasvatus ja termiä full-time early childhood education and care varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain (1503/2016) mukaisesta käsitteestä *kokoaikainen varhaiskasvatus*. [*vaka_tr-en_05*]

Vertaa *kokoaikainen varhaiskasvatus*. [*ssu*]

Käsitteen tunnus: c1591

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmä 17.1.2022: Perustelu full-day- ja full-time -termiversioiden välillä on hyödyllinen, vaikka vaka-lakikäännös tullaan muuttamaan (eli lakikäännökseen tulee kokopäiväisen vastineeksi full-day). Muokataan huomautusta, kun lakikäännös on muutettu.

418

osapäiväinen varhaiskasvatus [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

ei: osapäivähoito [[vaka_tr_07](#)]

sv halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik [[sähköposti Malin Eriksson, Charlotta Rehn 11.-25.6.2018 + vaka_tr-sv + vaka_tr-sv_2021](#)]; halvdagsvård [[RP80/2015rd + vaka_tr-sv](#)]

en part-day early childhood education and care [[vaka_tr-en_05](#)]; part-day ECEC [[vaka_tr-en_05](#)];
~ half-day early childhood education and care [[vaka_tr-en_05](#)]; ~ half-day ECEC [[vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan 5 tuntia tai vähemmän päivässä [[vaka_tr2019_1](#)]

huomautus

Osapäiväisen varhaiskasvatuksen raja viisi tuntia tai vähemmän päivässä perustuu varhaiskasvatusasetuksen (753/2018) mukaiseen henkilöstömitoitukseen. Käsitettä käytetään varhaiskasvatuksen tiedontuotannossa. [[vaka_tr2019_1](#)]

Termejä osapäivähoito ja halvdagsvård on käytetty aikaisemmin lainsäädännössä. [[vaka_tr-sv_04](#)]

Käsitteen tunnus: c405

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

419

osaviikkoinen varhaiskasvatus [[vaka_tyoryhma_2016](#)]

sv småbarnspedagogik under en del av veckan [[RP80/2015rd + vaka_tr-sv](#)]

en part-weekly early childhood education and care [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]; part-weekly ECEC [[vaka_tr-en_06](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan vain tiettyinä viikonpäivinä [[sossan-asiakas](#)]

huomautus

Osaviikkoisen varhaiskasvatuksen viikonpäivät sovitaan asiakaskohtaisesti. [[vaka_tr_04](#)]

Käsitteen tunnus: c941

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

420

päivittäinen varhaiskasvatus [[vaka_tr_17](#)]

sv småbarnspedagogik som ordnas dagligen [[HE 40/2018_sv + vaka_tr-sv](#)]

en daily early childhood education and care [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]; daily ECEC [[vaka_tr-en_06](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), johon [lapsen](#) on sovittu osallistuvan kaikkina arkipäivinä [[vaka_tr_17](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1595

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

421

varhaiskasvatuspäivä [[vaka_tr_13](#)]

sv dag inom småbarnspedagogik [[HE 40/2018-sv + vaka_tr-sv](#)]; småbarnspedagogisk dag [[HE 40/2018_sv + vaka_tr-sv](#)]

en day in early childhood education and care [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]; early childhood education and care day [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]; day in ECEC [[vaka_tr-en_05](#)]; ECEC day [[vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

päivä, jona [lapsen](#) on sovittu osallistuvan [varhaiskasvatukseen](#) [[ssu_vaka_tr_03](#)]

huomautus

Lapsen varhaiskasvatuspäivät ja säännölliset poissaolopäivät sovitaan aina etukäteen.

Käsitteen tunnus: c943

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

422

varhaiskasvatuksen toimintapäivä [[HE 40/2018_vaka_tr_17](#)]

sv verksamhetsdag inom småbarnspedagogik [[HE 40/2018_sv + vaka_tr-sv](#)]

en operating day of the early childhood education and care unit [[vaka_tr-en_05](#)]

määritelmä

päivä, jona [varhaiskasvatuksen toimipaikka](#) tarjoaa [varhaiskasvatusta](#) [[HE 40/2018_vaka_tr_17](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1596

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

423

varhaiskasvatuksen vuoroahoito [[vaka_tr_06](#)]; **vuoroahoito** [[vaka_tr_08](#)]

ei: vuoropäivähoito (vanhentunut) [[vaka_tr_03](#)]

sv skiftomsorg inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_2021](#)]; skiftomsorg [[vaka_tr-sv_2021](#)];

skiftesvärd inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_05](#)]; skiftesvärd

[

en ~~early childhood education and care with extended hours; ECEC with extended hours; flexibly scheduled early childhood education and care [[vaka_tr-en_09](#)]; flexibly scheduled ECEC [[vaka_tr-en_09](#)];~~ non-standard hours early childhood education and care [[vaka_perusteet_en + vaka_tr-en_05](#)]; non-standard hours ECEC [[vaka_perusteet_en + vaka_tr-en_05](#)]; ~ extended hours in ECEC (1) [[vaka_tr-en_09](#)]

not: ~~flexibly scheduled early childhood education and care [[vaka_tr-en_09](#)]; flexibly scheduled ECEC [[vaka_tr-en_09](#)];~~

shift care in early childhood education and care [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]; shift care in ECEC [[540/2018_en + vaka_tr-en_05](#)]; [day and night care in ECEC](#)

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), jota järjestetään myös [varhaiskasvatuksen toimipaikkojen](#) normaalin aukioloajan lisäksi [[vaka_tr_03](#), [vaka_tr_04](#), [vaka_tr_07](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaan myös illalla, yöllä, viikonloppuna tai arkipyhinä. Varhaiskasvatuksen toimipaikkojen normaali aukioloaika on yleensä kello 6.00 ja 18.00 välinen aika maanantaista perjantaihin. [[vaka_tr_13](#), [vaka_tr_17](#)]

Varhaiskasvatuksen vuoroahoidon muotoja ovat [ympärivuorokautinen varhaiskasvatus](#), [varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito](#) ja [varhaiskasvatuksen iltahoito](#). [[vaka_tr_13](#)]

Käsitteen tunnus: c406

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

→ shift care: mielikuva että työvuoron ajaksi, ja tämä onkin juuri näin

→ shift care: idiomaattisuus? Ymmärrettävyyys kansainvälisesti? Selainosumat lähinnä Suomesta, eli

englanninkielinen suomalainen termi.

→ shift-sana ei toimi määreenä care-sanalle (vrt. shift worker) (ja toisaalta suomen vuoroahoito, jossa vuoro määrittää hoitoa)

→ flexibly scheduled: tuleeko mielikuva että vanhemmat voivat itse päättää ajat tm. Sama pulma kyllä myös non-standard hourissa.

→ Päivi tutkii shift care -termin ja muiden synonyymien käyttöä ja konnotaatioita. Briteissäkin tällaista hoitoa on, mutta ei ehkä lainsäädännön tasolla. Shift care terminä kuulostaa oudolta englannin kielen kannalta.

Kati: Vuorohoidosta tutkijat ovat käyttäneet kahta eri termiä: ECEC with extended opening hours TAI Flexibly scheduled ECECja aiemmin myös day and night care.

Päivi: erityisesti tuo ECEC with extended opening hours kuulostaa toimivalta!

> Riina 8.5.23: Viety Morphoniin

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

424

ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus [vaka_tr_06]; **ympäri vuorokautinen hoito** [vaka_tr_09]

ei: ympäri vuorokautinen päivähoito (vanhentunut) [vaka_tr_03]

sv småbarnspedagogisk verksamhet dygnet runt [vaka_tr-sv_2021]; dygnet runt vård [RP80/2015rd + vaka_tr-sv]

en 24/7 early childhood education and care [vaka_tr-en_09]; 24/7 ECEC [vaka_tr-en_09]; ECEC services which operate 24/7 [vaka_tr-en_09]; rather than: 24-hour early childhood education and care; around-the-clock early childhood education and care [LHakalisto_2021]

määritelmä

varhaiskasvatuksen vuoroahoito, jota järjestetään kaikkina vuorokauden aikoina ja kaikkina viikonpäivinä [sossan-asiakas, vaka_tr_03]

huomautus

Tarpeen mukaan lapsi voi osallistua ympäri vuorokautiseen varhaiskasvatukseen myös useita vuorokausia peräkkäin. [vaka_tr_03 + vaka_tr2019_2]

Käsitteen tunnus: c407

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

→ around-the-clock ehkä OKM:n esitteistä

> Riina 8.5.23: Viety Morphoniin

<vaka2021> ruotsia päivitetty

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus englanti kesken>

Liisi Hakalisto, OKM, 2021: Ehdotus: around-the-clock early childhood education and care. Käsitettä ei vakalaissa. Tässä käännösehdotus keskustelun pohjaksi ja paranneltavaksi.

Varhaiskasvatuksen englannin kieliryhmä 14.3.2022: Riina, kysy Liisiltä, käytetäänkö hänen ehdottamaansa around-the-clock, jos käytetään, laitetaan sallittavaksi tai rather than; pohditaan Liisin tietojen pohjalta

425

varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito [vaka_tr_06]; **viikonloppuhoito** [vaka_tr_06]

sv småbarnspedagogik under veckoslut [https://www.vaasa.fi/sv/producenter/rodluvans-daghem + vaka_tr-sv]; vård under veckoslut [https://www.vaasa.fi/sv/producenter/rodluvans-daghem + vaka_tr-sv]

en early childhood education and care at weekends; ECEC at weekends ;

not: weekend care in early childhood education and care [vaka_tr-en_09]; weekend care in ECEC [vaka_tr-en_09]

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoroahoito](#), jota järjestetään perjantai-illan ja maanantaiaamun välisenä aikana [[sossan asiakas + ssu, vaka_tr_04](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1598

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

→ virallisissa ohjausasiakirjoissa ei ole ollut [weekend care in early childhood education and care](#), joten voidaan poistaa. Perusteena termin vaihdolle, että care on harhaanjohtava kun puhutaan vakasta.

> Riina 8.5.23: Viety Morphoniin

426

varhaiskasvatuksen iltahoito [[vaka_tr_06](#)]; **iltahoito** [[vaka_tr_06](#)]; ~ **varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo** [[vaka_tr_09](#)]

sv kvällsvård inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_05](#)]; kvällsvård [[http://www.esbo.fi/sv-fi/Barndagvard_och_utbildning/Dagvard/Bra_att_veta_om_dagvard+vaka_tr-sv](#)]

en [early childhood education and care in the evenings; ECEC in the evenings; ~ extended hours in ECEC \(2\)](#) [[vaka_tr-en_09](#)]

not: evening care in early childhood education and care [[LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_09](#)]; evening care in ECEC [[vaka_tr-en_09](#)]; ~ extended hours in ECEC (2) [[vaka_tr-en_09](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatuksen vuoroahoito](#), jota järjestetään normaalin aukioloajan lisäksi myös kello 18.00 ja 22.00 välisenä aikana [[Kuntakysely2013](#)]

huomautus

Ilmaus varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo viittaa toimintaan, jossa varhaiskasvatusta tarjotaan illasta pidennetyllä aukioloajalla maanantaista perjantaihin. [[vaka_tr_09](#)]

Käsitteen tunnus: c1599

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

→ ok

> Riina 8.5.23: Viety Morphoniin

427

sairaalassa järjestettävä varhaiskasvatus [[vaka_tr2022_6](#)]

sv småbarnspedagogik som ordnas vid sjukhus [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatus](#), jota järjestetään sairaalahoidossa olevalle [lapselle](#) [[vaka_tr2022_6](#)]

huomautus

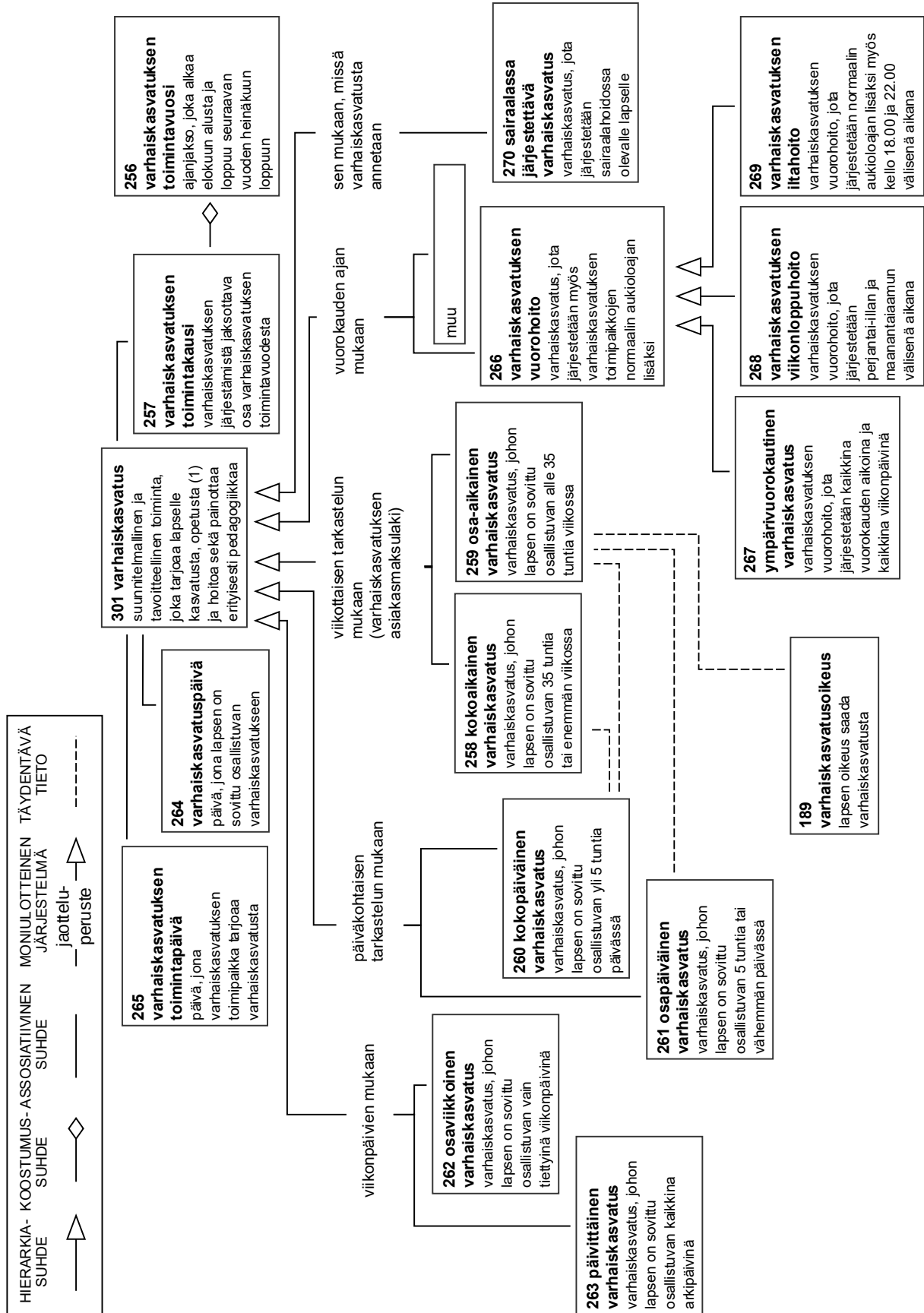
Käsitteen tunnus: c1898 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 48. Varhaiskasvatuksen toiminta-aikojä.

6.2 Opetus (1)

428

ryhmäopetus [*harmon*]

sv gruppundervisning [*fisv utbild ordlista*]

en team study [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

[opetusryhmälle \(2\)](#) tarkoitettu [opetus \(1\)](#) [*tr2010*]

huomautus

Ryhmäopetusta ovat esimerkiksi pienryhmäopetus, seminaariopetus, ryhmässä suoritettavat harjoitukset, lukupiiri ja vertaisryhmäopetus. [*tr2010*]

Käsitteen tunnus: c413

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opetus \(1\)](#)

429

luokkaopetus [*harmon*]

sv klassundervisning [*fisv utbild ordlista*]

en class teaching [*Finto + vp*]

määritelmä

[oppilaitoksen](#) tiloissa annettava [ryhmäopetus](#) [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c414

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Opetus \(1\)](#)

430

yksilöopetus [*harmon*]

sv individuell undervisning [*fisv utbild ordlista*]

en []

määritelmä

yhdelle [oppijalle](#) tarkoitettu [opetus \(1\)](#) [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c415

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opetus \(1\)](#)

Ruotsi: Terminologi 28.12.2012: Tarkistettava onko ruotsin vastine ok

431

luento-opetus [*harmon*]

sv föreläsningsundervisning [*1738/1991_sv_29§ + kielitr_sv*]; föreläsning [*kielitr_sv*]

en lecture [*kielitr_en_06*]; lectures [*kielitr_en_06*]; instruction given in the form of lectures [*kielitr_en_06*]

määritelmä

luentoina järjestettävä [opetus \(1\)](#) [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c416

Luokka: <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

432

tukiopetus [*harmon*]

sv stödundervisning [*ophall_sanasto + fiv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01*]

en remedial instruction [*kielitr_po_en_06*]; remedial teaching [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_po_en_04 + kielitr_po_en_05*]; remedial education [*kielitr_po_en_06*]

not: extra lesson [*kielitr_po_en_06*]

määritelmä

opetus (1), joka on tarkoitettu tilapäistä tai lyhytaikaista tukea opinnoissaan tarvitsevalle **oppilaalle** [*oph(ev&ks)/rk + tr19*]

huomautus

Oppilaalla, joka on tilapäisesti jäänyt jälkeen opinnoissaan tai muutoin tarvitsee **oppimisessaan** lyhytaikaista tukea, on oikeus saada tukiopetusta heti, kun oppimiseen liittyvät vaikeudet on havaittu. Tukiopetuksella voidaan myös ehkäistä vaikeuksia ennakolta. Tukiopetus on **opetuksen eriyttämisen** muoto, jolle ovat ominaisia yksilöllisesti suunnitellut tehtävät, ajankäyttö ja **ohjaus**. Sitä voidaan antaa **yleistä, tehostettua** ja **erityistä tukea (1)** saavalle oppilaalle.

[*oph(ev&ks) + tr19*]

Tukiopetuksen antamiseen ei tarvita erityistä päätöstä kuten esimerkiksi **erityisopetuksen (1)** antamiseen. [*tr2010*]

Käsitteen tunnus: c417

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (remedial teaching)

433

osa-aikainen erityisopetus [*oph*]

sv specialundervisning på deltid [*fiv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01*]; deltidsspecialundervisning [*fiv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01*]

en part-time special needs education [*estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]*]

määritelmä

opetus (1), jota annetaan **yleisen, tehostetun** tai **erityisen tuen (1)** piirissä olevalle, **oppimisessaan** tai koulunkäynnissään lieviä vaikeuksia omaavalle **oppilaalle** muun opetuksen (1) ohessa [*oph + pops2004 + rk + tr19*]

huomautus

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan esimerkiksi **oppijalle**, jolla on vaikeuksia yksittäisissä **oppiaineissa**, opiskelutaidoissa, sosiaalisissa taidoissa tai koulunkäynnissä. Sitä annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai **yksilöopetuksena**. [*oph(ev&ks) + tr19*]

Käsitteen tunnus: c418

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: **Opetus (1)** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: (kokoaikaista) erityisopetusta annetaan vain erityisen tuen päätöksellä, osa-aikaista kaikilla tuen tasoilla

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: kuitenkin osa-aikaisen erityisopetuksen englannin vastinetermi toiminee yksinkertaisesti niin, että erityisopetuksen englanninkielisen termin (joka vielä selvitteillä) eteen ilmaisu "part-time"

434

erityisopetus (1) [harmon]

sv specialundervisning (1) [ophall_sanasto + fisv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01]

en special needs education (1) [ophall_sanasto + estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut] + kielitr_po_en_02]

rather than: special education [kielitr_po_en_02/rk + kielitr_po_en_04]

määritelmä

opetus (1), jota annetaan *erityisen tuen (1)* piiriin kuuluvalle *esiopetuksessa* olevalle *lapselle* tai *perusopetuksen oppilaalle* osana erityistä tukea (1) [oph(ev&ks) + rk + tr19 + teemar_13]

huomautus

Perusopetuksessa erityisopetus on erityisen tuen (1) keskeinen pedagoginen osa-alue.

Sellaisen oppilaan, jolle on tehty erityisen tuen päätös, opetus (1) ja muu tuki annetaan hänelle laaditun *henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman* mukaisesti. [tr19]

Perusopetuksen erityisopetuksessa (1) voidaan poiketa *oppiaineista* ja niitä koskevasta valtakunnallisesta *tuntijaosta* sen mukaan kuin erityistä tukea koskevassa päätöksessä määrätään. [oph(ev&ks) + 628/1998 + tr19] Perusopetuksen erityisopetus (1) voidaan järjestää joko muun opetuksen (1) yhteydessä tai osittain tai kokonaan *erityisluokalla* tai muussa soveltuvassa paikassa. [oph(ev&ks) + 628/1998 + tr19]

Käsitteen tunnus: c419

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "*erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus*" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "*erityiset opetusjärjestelyt*" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special needs education)

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 4.7.2022: Tarvittaisiinko termille special needs education ottaa synonyymiksi myös special education? *Erityisopettaja*-käsitteen kohdalla meillä on kumpikin vaihtoehto: special educational needs teacher ja special education teacher. *Varhaiskasvatuksen erityisopettaja* -käsitteen kohdalla OKSAssa on itse asiassa ainoastaan special education teacher in ECEC.

United Nations Office at Geneva: DISABILITY-INCLUSIVE LANGUAGE GUIDELINES

(<https://www.ungeneva.org/sites/default/files/2021-01/Disability-Inclusive-Language-Guidelines.pdf>): 3. DO NOT USE CONDESCENDING EUPHEMISMS Some expressions have gained popularity over time as alternatives to inappropriate terms. However, many of them reflect the misguided idea that disability needs to be softened. We should therefore not use terms such as “differently abled”, “people of all abilities”, “disAbility” or “people of determination”, as they are all euphemistic and can be considered patronizing or offensive. For example, “differently abled” is problematic because, as some advocates note, we are all differently abled. Euphemisms are, in fact, a denial of reality and a way to avoid talking about disabilities. “Persons with disabilities” is a more neutral term than “differently abled”. The term “special” used in relation to persons with disabilities is commonly rejected, as it is considered offensive and condescending because it euphemistically stigmatizes that which is different. This term should not be used to describe persons with disabilities, including in expressions such as “special needs” or “special assistance”. We recommend more neutral or positive language when possible, such as “tailored assistance”. The expression “special education” is also widely used to refer to school programmes, but this term carries negative connotations since it usually refers to segregated education.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: "special needs" on huonolla tavalla eufemistinen ilmaisu jota englannissa ei nykyisin suositella käytettävän (ks. YK:n ohjeistus: <https://www.ungeneva.org/sites/default/files/2021-01/Disability-Inclusive-Language-Guidelines.pdf>)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: jos OKSAssa pidetään special needs, ratkaisu saattaa olla ongelmallinen valtioneuvoston kanslian käännöksissä jos siellä on yleisesti päädytty toiseen ratkaisuun

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: vammainen: person with disability, mutta tämäntyyppinen ei sovellu erityisopetukseen. Entä "special education" tai "exceptional education"?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: myös suomen kielessä hiukan kyseenalaistettu yleisopetus ja erityisopetus -jakoa

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.11.2022: Merja tutkii lisää ja lähettää kaikille sähköpostilla selvitystä

Terminologin kommentti 17.11.2022: Jos englannin termiä päädyttäisiin muuttamaan, se saattaa vaikuttaa hyvin moneen muuhunkin käsitteeseen (erityinen tuki, vaativa erityinen tuki, erityisopettaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, erityisryhmä, erityiskoulu, jne. jne.). Mahdollisesti olisi tarpeen informoida OKSA-jaosta ennen kuin aletaan tehdä muutoksia kaikkiin tähän liittyvien käsitteiden vastineisiin. Sitä paitsi tulisi myös suomenkielisiä termejä harkita muutettaviksi? Hankala tehtävä, sillä ovat varsin vakiintuneita.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: special educational needs education → ei toimi, tämä ratkaistava

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: What is SEN and SEND

Children with SEN may need very little additional support, or they may need significant support and adjustments. Depending on their needs they may only receive SEN support for a short amount of time, or may require it throughout their educational journey. Children who have SEN are likely to be given support at school that is extra, or different to that of other children in their class.

SEND stands for special educational needs and disabilities, and covers a range of different disabilities and conditions such as specific learning difficulties like dyslexia and dyspraxia, recognised disabilities such as having a hearing impairment, emotional and social difficulties as well as speech and language difficulties.

Lähteet:

Children with special educational needs and disabilities (SEND): Special educational needs support - GOV.UK (www.gov.uk)

<https://www.twinkl.fi/teaching-wiki/special-educational-needs-coordinator-senco>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: Englannissa on siis yleisesti SEN support eli special educational needs support ja SEND support eli special educational needs and disability support (special educational provision). Sen päälle on sitten additional support, jos SEN support ei riitä.

Inklusiivisuuden ja neutraalin kielenkäytön kannalta pyritään siihen, ettei määritellä lasta: "children who have special educational needs" samalla tavalla kuin nykyään ei vammaisista käytetä "the disabled" vaan "person(s) with a disability (ja muita vastaavia neutraaliuteen orientoituneita ilmaisuja)

435

erityisopetus (2) [[teemar_27_lukio](#)]

sv specialundervisning (2) [[f1sv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_03](#)]

en special needs education (2) [[estrohm/helsingin_kaupunki_verkkosivut](#)] + [kielitr_lukio_en_24](#)]

määritelmä

[opetus \(1\)](#), jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa [lukiokoulutuksen opiskelijaa](#), jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoritua opinnoistaan [[teemar_27_lukio](#)]

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoritua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta (2) ja muuta [oppimisen tukea](#) yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Mahdollinen tuen tarve kirjataan opiskelijan [henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan](#) sisältyvään opiskelusuunnitelmaan. Tuen tarvetta seurataan opintojen ajan. [[teemar_27_lukio](#)]

Ks. myös [erityisopettaja](#). []

Käsitteen tunnus: c1659

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "[erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus](#)" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "[erityiset opetusjärjestelyt](#)" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyn erityisopetus-käsitteeseen.

436

erityisopetus varhaiskasvatuksessa [[vaka_tr2022_6](#)]

sv specialundervisning inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksen erityisopettajan](#) antama [opetus \(1\)](#) []

huomautus

Erityisopetus varhaiskasvatuksessa voi olla osa- tai kokoaikaista. []

Käsitteen tunnus: c1949 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<Kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

437

starttiluokka [tr31]; starttiopetus [tr31]

sv startklass [[helsingin kaupunki verkkosivut](#)]

en start class [[helsingin kaupunki verkkosivut + vp](#)]

määritelmä

[koulunkäynnin aloittamisen lykkäämisen](#) tapauksessa järjestettävä, [perusopetuksessa](#) tarvittavien valmiuksien kehittämiseen tähtäävä [opetus \(1\) \[tr31 + tr52\]](#)

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 27 §) mukaan [opetuksen järjestäjä](#) voi psykologisten ja tarvittaessa lääketieteellisten selvitysten perusteella antaa lapselle luvan aloittaa perusopetus vuotta säädettyä myöhemmin. [[tr60](#)]

Ks. myös [oppivelvollisuus](#). [[rk](#)]

Käsitteen tunnus: c451

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

VAKA-sanastotyöryhmän terminologin kommentti 4.7.2016: Tämäkin on kai vain tarkastettava VAKAssa. Laittaisin kysymyksen kuuluuko tämä esi- vai perusopetuksen puolelle. Jos kukaan on sitä miettinyt.

438

joustava perusopetus []

sv flexibel grundläggande utbildning [[ophall sanasto](#)]

en flexible basic education [[estrohm\[ophall sanasto\]](#)]; flexible comprehensive education [[estrohm\[helsingin kaupunki verkkosivut\]](#)]

määritelmä

[perusopetuksen vuosiluokkien 7–9](#) yhteydessä järjestettävä [opetus \(1\)](#) ja [oppimisen](#) ja kasvun tuki, jonka tavoitteena on vähentää perusopetuksen keskeyttämistä ja ehkäistä syrjäytymistä [[ev + rk + tr36 + teemar_03](#)]

huomautus

Joustava perusopetus järjestetään [opetussuunnitelman perusteiden](#) mukaan. [[ev + rk + tr36](#)]

Joustava perusopetus järjestetään pienryhmämuotoisesti koulussa ja muissa [oppimisympäristöissä](#) moniammatillista yhteistyötä sekä tuki- ja neuvontapalveluita käyttäen. [[ev + rk + tr36 + ev](#)]

Ks. myös [perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu](#). []

Käsitteen tunnus: c453

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

439

verkko-opetus [terminfo 1/2006. tt]

sv nätbaserad undervisning [[fifsv utbild ordlista + kielitr_sv](#)]; nätundervisning [[fifsv utbild ordlista + kielitr_sv](#)]; webbaserad undervisning [[kielitr_sv](#)]; ~ webbkurs [[fifsv utbild ordlista](#)]; ~ e-kurs [[fifsv utbild ordlista](#)]; ~ kurs via Internet [[fifsv utbild ordlista](#)]

en online teaching [[kielitr_en 11](#)]; web-based teaching [[kielitr_en 11](#)]; ~ e-teaching [[kielitr_en 11](#)]; ~ computer-aided teaching [[kielitr_en 11](#)]

määritelmä

tietoverkossa tai sen avulla toteutettu [opetus \(1\) \[tr2010/ss\]](#)

huomautus

Yleisimmin verkko-opetus tapahtuu internetin kautta tai avulla. [[tr55](#)]

Käsitteen tunnus: c427

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

440

aineenopetus [*ua*]

sv ämnesundervisning [*852/1998_1§ + kielitr_lukio_sv_03*]

en subject teaching [*kielitr_lukio_en_10*]

määritelmä

tiettyyn *oppiaineeseen* liittyvä, kyseiseen oppiaineeseen pätevöityneen *aineenopettajan* antama *opetus (1)* [*rk + tr29 + teemar_05*]

huomautus

Perusopetuksessa aineenopetusta on pääosin *vuosiluokilla* 7–9; tätä alemmilla vuosiluokilla lähes kaikkien oppiaineiden opetusta (1) antaa *luokanopettaja*. *Lukiokoulutuksessa* kaikkien oppiaineiden opetus (1) on aineenopetusta. [*harmon + ua + rk + tr29*]

Käsitteen tunnus: c428

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: *Opetus (1)*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

441

korvaava opetus [*ev*]

sv ersättande undervisning [*852/1998_5§*]

en []

määritelmä

perusopetuksen oppilaalle jonkin *oppiaineen* opetuksen (1) sijaan järjestettävä *opetus (1)* tai *ohjaus* [*tr29*]

huomautus

Korvaavaa opetusta saava oppilas vapautuu korvattun oppiaineen opetuksesta (1). [*ev + rk + tr29*]

Käsitteen tunnus: c429

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

442

kaksikielinen opetus [*tr30*]

sv undervisning på två språk [*ophall_sanasto/rk + kielitr_po_sv_01*]; tvåspråkig undervisning [*ifisv_utbild_ordlista/rk + kielitr_po_sv_01*]

en bilingual instruction [*ophall_sanasto + kielitr_po_en_04*]; <bilingual education <kaksikielinen koulutus> [*estrohm+ kielitr_po_en_04*]

määritelmä

opetus (1), jossa käytetään kahta kieltä [*tr30*]

huomautus

Perusopetuksen kaksikielisessä opetuksessa osa *opetuksesta (1)* annetaan jollain muulla kielellä kuin *koulun opetuskielellä*. Opetusta (1) voidaan myös antaa pääosin tai kokonaan muulla kuin koulun opetuskielellä. [*OPHwww/rk*]

Ks. myös *opetuskieli (2)*. []

Käsitteen tunnus: c438

Luokka: <perusopetus>

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (bilingual instruction)

443

kielikylpy [tr30]

sv språkbud n [fiv utbild ordlista + kielitr sv]

en language immersion [kielitr en 11 + vaka tr-en 09 + kielitr po en 04]

määritelmä

kielenopetusmenetelmä, jossa on tavoitteena opetella muuta kieltä kuin *oppijan* äidinkieltä siten, että kyseistä kieltä käytetään tarkoituksellisesti oppijan toimintaympäristössä [OPH/rk + tr30]

huomautus

Kielikylpyä voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* sekä *esi-* ja *perusopetuksessa*. Perusopetuksessa järjestettävässä kielikylpyopetuksessa oppija oppii usein lukemaan ja kirjoittamaan suoraan opeteltavalla kielellä ja eri *oppiaineita* opetetaan opeteltavalla kielellä. [tr30 + tr55]

Ks. myös *kielisuihku*. [rk]

Käsitteen tunnus: c439

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

444

kielisuihku [tr61]

sv språkdusch [fiv utbild ordlista]

en language shower [vaka tr-en 07]

määritelmä

kielikylvyn kevyt muoto, jossa *oppijan* kosketukset opetettavaan kieleen ovat lyhyitä ja tapahtuvat muun toiminnan ohessa [AlilaKirsi + tr61]

huomautus

Kielisuihkussa kosketukset kieleen voivat tapahtua esimerkiksi laulujen, leikkien tai lorujen avulla. [AlilaKirsi + tr61]

Kielisuihku-käsitettä ei ole määritelty varhaiskasvatuksen lainsäädännössä eikä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa. [tr111]

Käsitteen tunnus: c1056

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

445

vuosikurssi (1) <lukiokoulutus> [teemar_24_lukio + tr122]; **vuosiluokka** <lukiokoulutus> [tr11 + tr51 + tr121]; **vuositaso** <lukiokoulutus> [kielitr_lukio_en_23]

sv årskurs (1) [Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_01]

en grade (1) <perusopetus, lukiokoulutus> [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_10 + kielitr_po_en_04]; year <perusopetus, lukiokoulutus> [kielitr_lukio_en_10 + kielitr_po_en_04]

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista *oppilaista* tai *opiskelijoista* [tr61/rk + tr121]

huomautus

Vuosiluokan muodostavat esimerkiksi tietyn *peruskoulun (1)* kuudensien *luokkien* oppilaat. [tr60]
Perusopetuksen käsite vuosiluokka on määritely perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:ssä. [tr60]

Termillä vuosiluokka viitataan perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* myös toiseen käsitteeseen eli *lukuvuoden* mittaiseen jaksoon, jollaisiin perusopetuksen *oppimäärän* suorittaminen on jaettu; esim. ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”. [tr60]

Käsitteen tunnus: c1049

Luokka: <lukiokoulutus>

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus englantia kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.8.2022: Perusopetuksen näkökulmasta tässä annettu määritelmä käsitteelle vuosiluokka ei vaikuta relevantilta; perusopetuksessa termi vuosiluokka viittaa oikeastaan vain huomautuksessa mainittuun toiseen käsitteeseen (lukuvuoden mittainen jakso, jollaisiin perusopetuksen oppimäärän suorittaminen on jaettu; esim. ”ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä”, ”seitsemännen vuosiluokan oppimäärä”). Kannattaisiko käsite vuosiluokka tässä merkityksessä rajata ainoastaan lukiokoulutuksen käsitteeksi?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.8.2022: Kannattaisiko OKSAssa määritellä käsite vuosiluokka (2), joka olisi tuo perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa tarkoitettu käsite?

OKSA-jaos 13.1.2023: Pohdittiin, voiko tämän käsitteen merkitä vain lukion käsitteeksi (perusopetus pois).

Riina-terminologi itselleen 7.2.2023: Poista tästä huomautukset ja tee muut muokkaukset, jos perusopetus poistetaan

446

vuosiluokka (2) [tr121]

sv []

en []

määritelmä

lukuvuoden mittainen jakso, jollaisiin *perusopetuksen oppimäärän* suorittaminen on jaettu [tr121]

huomautus

Perusopetusasetuksen (852/1998) 2 §:n mukaan perusopetuksen opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. [852/1998 + tr121 + rk]

Esim. "ensimmäisen vuosiluokan oppimäärä", "seitsemännen vuosiluokan oppimäärä". []

Käsitteen tunnus: c1955 []

Luokka: <perusopetus>

Terminologin kysymys Erjalle, Mikalle ja Terolle 7.2.2023: Kun aloin käydä läpi OKSAssa tuohon käsitteeseen vuosiluokka (1) tehtyjä viittauksia muista sanaston käsitteistä, niin huomasin, että täytyy vielä varmistaa, että kaikissa tapauksissa voidaan tosiaan ajatella, että perusopetuksessa ei tuota ykkösmerkitystä ole/tarvita. Ehdittekö käydä nämä kahdeksan tapausta läpi ja kommentoida, onko nähdäkseenne kaikissa kohdissa ok muuttaa viittaus tuohon vuosiluokka (2):een?

Terminologin kysymys Erjalle, Mikalle ja Terolle 7.2.2023: Minusta on hiukan veteen piirretty viiva, milloin alla olevissa vuosiluokka-viittauksissa tarkoitetaan oppilasryhmää ja milloin tuota lukuvuoden mittaista aikaa, jollaisiin perusopetuksen oppimäärän suorittaminen on jaettu. Tuolla perusopetusasetuksessa vielä sanotaan, että opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain, ja siitä tulee mieleen, että voidaanko perusopetuksessakin tuolla sanalla "vuosiluokka" viitata myös niihin opetusryhmiin.

447

luokka <perusopetus> [tr19]; **opetusryhmä (1)** <perusopetuksen lainsäädännössä> [tr85 + tr115]; **ryhmänohjausryhmä** <lukiokoulutus> [teemar 23 lukio]; **lähiohjausryhmä** <lukiokoulutus> [teemar 23 lukio]; < **opiskelijaryhmä** <lukiokoulutus> [teemar 23 lukio]; < **ryhmä** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus> [teemar 13 + kielitr lukio en 10]

hakusana: yhdysluokka

sv klass <perusopetus> [fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 03 + kielitr po sv 01]; undervisningsgrupp (1) <perusopetuksen lainsäädännössä> [628/1998 + kielitr po sv 02]; > sammansatt klass <yhdysluokka> [ophall sanasto + kielitr po sv 01]; < grupp <ammattillinen koulutus> [kielitr ammat sv 01]

en class <perusopetus> [MOT englantia + kielitr po en 04]; homeroom group <lukiokoulutus> [kielitr lukio en 23]; < group <ammattillinen koulutus> [kielitr lukio en 08]; > multigrade class <yhdysluokka> [ophall sanasto + kielitr po en 06]; > multi-year class <yhdysluokka> [kielitr po en 06]

not: tutor group [kielitr lukio en 10 + kielitr lukio en 22]

määritelmä

joukko, joka muodostuu samassa koulunkäynnin tai *opiskelun* vaiheessa olevista, hallinnollisesti saman *opettajan* valvontaan kuuluvista *oppilaista* tai *opiskelijoista*, tai *ammattillisessa koulutuksessa* joukko opiskelijoita jotka hankkivat samaa osaamista ja kuuluvat hallinnollisesti saman opettajan valvontaan [tr61 + teemar 13]

huomautus

Pienessä *peruskoulussa* (1) voi olla esimerkiksi vain yksi 3. luokka; suuremmassa oppilaat on jaettu esim. luokkiin 3A ja 3B. Yhden luokan oppilaat voivat muodostaa *opetusryhmän* (2), tai luokan oppilaat voivat jakaantua eri *opetusryhmiin* (2) esimerkiksi valinnaisten kielten *opettamista* varten. [rk + tr29]

Yhdysluokalla tarkoitetaan *perusopetuksen opetusryhmää* (2), joka muodostuu kahden tai useamman peräkkäisen *vuosiluokan* oppilaista, esimerkiksi pienen peruskoulun (1) yhdistetty viides ja kuudes luokka. [rk + tr29]

Lukiokoulutuksen osalta terminkäyttö vaihtelee. Lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* käytetään termiä *ryhmänohjaus*, ja siitä johdettu termi ryhmänohjausryhmä on suhteellisen yleinen. [teemar 23 lukio]

Ammattillisessa koulutuksessa ei käytetä termiä luokka. Lähin vastaava käsite on ryhmä, ruotsiksi grupp. [kielitr ammat sv 01]

homeroom group: Tässä sanastossa on pyritty antamaan käsitteille ensisijaisesti brittienglannin mukaiset vastineet. "Homeroom group" on amerikanenglannin termi. Sitä on kuitenkin päädytty suosittamaan Suomen lukiokoulutuksen ryhmänohjausryhmän vastineeksi sen vuoksi, että Suomen järjestelmä poikkeaa tältä osin niin paljon brittijärjestelmästä, ettei brittienglannista löydy kuvaavaa termiä tälle käsitteelle. [kielitr lukio en 23]

group: Englannin termi group viittaa laajempaan käsitteeseen kuin suomen luokka; *koulutuksen* (1) alalla group viittaa mihin tahansa opetusryhmään. [kielitr lukio en 10]

Ks. myös *luokanvalvoja*; *ryhmänohjaaja*. [kielitr lukio en 10]

Käsitteen tunnus: c445

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 21.4.2020: Onko ammatillisessa käytössä jokin täsmällisempi termi kuin "group"? Meillä oli aluksi lukiokoulutuksessa vain tuo "group", mutta löysimme sitten tarkemman ilmaisun "homeroom group".

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (multi-grade class)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatillinen koulutus, 27.10.2022:

Terminologin kysymys 14.12.2022 (Seija): Pitäisikö termiä ryhmä/grupp/group koskevat huomautukset yhdistää yleisemmäksi huomautukseksi?

448

opetusryhmä (2) [*ev + tr85*]

sv undervisningsgrupp (2) [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_01*]
en teaching group [*628/1998_en + 629/1998_en + kielitr lukio_en_11 + kielitr_po_en_04*]
not: study group [*629/1998_en + kielitr lukio_en_08 + kielitr lukio_en_11*]

määritelmä

joukko, joka muodostuu yhtä aikaa opetettavista *oppilaista* tai *opiskelijoista* [*ev/rk + tr17 + tr19/rk*]

huomautus

Opetusryhmä (2) voi muodostua esimerkiksi yhden tai useamman *luokan* tai *oppilaitoksen* oppilaista tai tietyn *oppiaineen* valinneista oppilaista tai opiskelijoista. [*ev + tr17*]

study group: Englannin termin study group käyttöä opetusryhmä-käsitteen vastineena ei suositella, sillä se viittaa myös toiseen käsitteeseen, tiettyä aihetta opiskelemaan kokoontuvien, toisiaan tukevien henkilöiden ryhmään. [*kielitr lukio_en_11*]

Käsitteen tunnus: c444

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

449

erityisluokka [*tr30*]

sv specialklass [*fisv utbild ordlista + kielitr_po_sv_01*]
en special needs class [*estrohm[helsingin kaupunki verkkosivut]*]

määritelmä

opetusryhmä (2), joka muodostuu *erityistä tukea (1)* tarvitsevista *oppilaista* [*rk + tr30*]

huomautus

Erityisluokan oppilaat voivat opiskella samalla *vuosiluokalla* tai erityisluokka voi muodostua useamman luokka-asteen oppilaista. [*tr30*]

Käsitteen tunnus: c434

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Opetus \(1\)](#)

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

450

opetusryhmäkoko [*tr19*]

sv undervisningsgruppens storlek [*OKM verkkosivut + kielitr lukio_sv_03*]
en teaching group size [*kielitr lukio_en_11*]

määritelmä

yhteen *opetusryhmään (2)* kuuluvien *oppilaiden* tai *opiskelijoiden* määrä [*rk + tr29*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c446

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

451

vuosikurssi (2) [tr11 + tr51]

sv årskurs (2) [kielitrv sv 09]

en students who begin their studies in the same year [kielitrv en 14]; student year group [kielitrv en 14]

määritelmä

joukko *opiskelijoita*, jotka ovat aloittaneet opintonsa *koulutusorganisaatiossa* samana vuonna [tr11 + tr51 + tr62]

huomautus

Esimerkiksi vuosikurssi 2002 eli vuonna 2002 aloittaneet. [tr11 + tr51]

Käsitteen tunnus: c1052

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

452

varhaiskasvatusympäristö [HE 40/2018]

sv småbarnspedagogisk miljö [HE 40/2018 + vaka tr-sv]

en early childhood education and care environment [LHakalista 2021 + vaka tr-en 06]; ECEC environment [vaka tr-en 06]

määritelmä

varhaiskasvatuksen fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja digitaalisen ympäristön kokonaisuus, joka on kehittävä, *oppimista* edistävä sekä terveellinen ja turvallinen [HE 40/2018 + vaka tr 14, vaka tr 15]

huomautus

Varhaiskasvatusympäristössä tulee ottaa huomioon *lapsen* ikä, kehitys ja muut edellytykset ja sen tulee suojata väkivallalta, kiusaamiselta ja muulta häirinnältä. [HE 40/2018 + vaka tr 14]

Varhaiskasvatusympäristö kattaa myös piha-alueet ja muun lähiympäristön. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava asianmukaisia ja niissä on huomioitava esteettömyys. [HE 40/2018 + vaka tr 14]

Vertaa *oppimisympäristö*.

Käsitteen tunnus: c1600

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

453

oppimisympäristö [*ev + tr51*]; **opiskeluympäristö** [*Kauppinen_kommenttikierros + tr51*]

sv lärmiljö [*fisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_03*]; lärandemiljö [*kielitr_lukio_sv_03*]; inlärningsmiljö [*fisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_03*]

en learning environment [*estrohmfophall_sanasto + kielitr_lukio_en_17*]

määritelmä

fyysisen tai digitaalisen ympäristön, psyykkisten tekijöiden, sosiaalisten suhteiden ja pedagogisten ratkaisujen kokonaisuus, jossa *opetus (1)*, *ohjaus*, *opiskelu* ja *oppiminen* tapahtuvat [*tr11 + tr65 + tr86*]

huomautus

Oppimisympäristöjä voivat olla esimerkiksi *oppilaitos*, työpaikka ja erilaiset verkkoympäristöt. [*tr11 + tr65*]

Säädöksissä (kuten perusopetuslaki 628/1998 ja laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017) käytetään termiä opiskeluympäristö; esimerkiksi säädetään oikeudesta turvalliseen opiskeluympäristöön. [*tr51 + tr86*]

Vrt. *opetustila*. [*tr65*]

Käsitteen tunnus: c244

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

454

nivelvaihe [tr21]

sv övergångsskede *n* [ophall_sanasto + fiv_utbild_ordlista + kielitr_po_sv_01]

en transition point [ophall_sanasto + kielitr_po_en_02 + kielitr_po_en_11]

not: transition [vaka_tr-en_06 + kielitr_po_en_11]; transition phase [ophall_sanasto + vaka_tr-en_06 + kielitr_po_en_11]

määritelmä

koulutusjärjestelmään kuuluvien, yksilön elämänsä aikana tyypillisesti toisiaan seuraavien *koulutusten* (1) välinen vaihe tai koulutusjärjestelmään kuuluvan koulutuksen (1) ja työelämän välinen vaihe [tr22 + tr121 + rk]

huomautus

Koulutusjärjestelmässä olevia nivelvaiheita ovat esimerkiksi *varhaiskasvatuksen* ja *esiopetuksen* välinen vaihe, *esiopetuksen* ja *perusopetuksen* välinen vaihe, *perusopetuksen* ja *toisen asteen koulutuksen* välinen vaihe ja *toisen asteen koulutuksen* ja *korkeakoulutuksen* välinen vaihe.

[tr21 + internetlahteita + rk + tr22 + tr80 + tr121]

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen voidaan ajatella itsessään olevan *perusopetuksen* ja *toisen asteen koulutuksen* välinen nivelvaihe, tai sitten voidaan puhua nivelvaiheesta esimerkiksi tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen ja *lukiokoulutuksen* välillä. [tr122]

Joissakin lähteissä puhutaan myös yhden koulutuksen (1) eri vaiheiden välisistä nivelvaiheista. Esimerkiksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa on mainittu nivelvaiheina *perusopetuksen* 2. ja 3. vuosiluokan välinen vaihe ja perusopetuksen 6. ja 7. vuosiluokan välinen vaihe. Koulutuksen sisäisille nivelvaiheille tyypillistä on, että niissä opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai opiskelumuoto muuttuvat merkittävästi. [tr22 + tr121]

Termejä nivelvaihe ja siirtymävaihe käytetään usein toistensa synonyymeina, mutta OKSA-sanastotyössä on tehty ero näiden käsitteiden välille. Käsite nivelvaihe nähdään osana koulutusjärjestelmää. Käsitteessä *siirtymävaihe* olennainen piirre on puolestaan oppijan siirtyminen. [tr121]

Käsitteen tunnus: c246

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus> <kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus englanti kesken> <esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Varhaiskasvatuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 17.1.2022: Käyttävätkö muut koulutusasteet nivelvaiheen synonyymina termiä siirtymävaihe? (Varhaiskasvatuksessa käytetään.)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (transition phase; transition point)

Annamari Kajasto 21.6.22 kokouksen jälkeen: Tein haun Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteista (2014), ja siellä käsitettä *nivelvaihe* käytetään 21 kertaa. Vuosiluokkien 1-2 A1-kielen opetussuunnitelman perusteissa (2019) nivelvaihetta ei käytetty kertaakaan. Mutta sitten on myös käsite *siirtymävaihe* – POPSissa 20 kertaa ja VOPSissa 4 kertaa.

Siirtymävaihe on käännetty en-POPSissa ja en-VOPSissa sanalla transition phase ja en-POPSissa nivelvaihe sanalla transition point. Enpä osaa näin äkkiseltään sanoa, mikä ero siirtymä- ja nivelvaiheella on. Yritin vähän katsoa en-POPSista, olisiko kyse siitä, että transition phase on ajallisesti pidempi tapahtuma kuin transition point.

Riina-terminologi 21.6.2022: Myös LOPS 2019 käyttää muuten termiä siirtymävaihe, joten alarajaus <varhaiskasvatus> ei vaikuta oikealta siirtymävaihe-termin kohdalla, esim.: LOPS 2019: ”Paikalliseen opetussuunnitelmaan tulee sisältyä kuvaus siitä, miten siirtymävaiheen yhteistyötä toteutetaan perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen sekä muiden koulutusta järjestävien tahojen kanssa.”

Riina-terminologi 21.6.2022: Itselläni ei taida olla LOPS 2019 -enkkukäännöstä, mutta LOPS 2015 -enkkukäännöksessä näyttää olevan ”transition point or phase”, esim.: ”The significance of guidance is emphasised at the transition points and phases of the education.” Lisäksi on käytetty pelkkää transitionia, esim.: ”Attention is also paid to the transition to further studies during the final stage of upper secondary school studies.”

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 4.7.2022: Tulisiko ratkaisumme muokata vielä Annamarin yllä mainittujen löydösten perusteella? Olisiko kuitenkin otettava (lähi)synonyymiksi myös transition point? Nähdäänkö ero ilmaisuilla transition phase ja transition point, voidaanko/tarvitaanko kuvata se sanastoon?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.7.2022: Tämän käsitteen luokkatieto ei taida pitää enää paikkaansa, on vain vaka, esiopetus ja perusopetus. Kuitenkin myös esim. lukiokoulutuksessa tätä näkyy käytettävän ihan sujuvasti. Kysymys: Mille kaikille koulutusasteille tämä käsite kuuluu? Pitää ehkä merkitä merkinnällä <yleinen/yhteinen>, mutta sen lisäksi olisi hyödyllistä tunnistaa koulutusasteet, joilla tätä eksplisiittisesti käytetään.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.7.2022: Olisiko luokkatieto siis: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: nivelvaihe vs. siirtymävaihe, eivätkö ole kaksi eri käsitettä? Tässä esitetty synonyymisina.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: nivelvaihe: koulutusjärjestelmän vaiheiden välinen vaihe, teknisempi käsite. Koulutusasteiden välinen vaihe; esim. ysluokan ja toisen asteen välinen vaihe on nimenomaan nivelvaihe eikä siirtymävaihe.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: Siirtymävaihe liittyy vakaan ja myös tukeen, ehkä pedagogisempi näkökulma?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 11.8.2022: OKSA-jaoksen tulee käsitellä näiden käsitteiden määritelmät ja pohtia, ovatko kaksi eri käsitettä.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 11.8.2022: Joka tapauksessa sekä nivelvaihe-käsite että siirtymävaihe-käsite on relevantti perusopetuksessa, ja enkuvastineet kaivataan kummallekin. → Palataan näihin OKSA-jaoksen keskustelun jälkeen.

OKSA-jaos 2.9.2022: vasuperusteet käyttää termiä siirtymävaihe: varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen

OKSA-jaos 2.9.2022: perusopetuksessa esim. toiselta kolmannelle luokalle siirtyminen olisi siirtymävaihe

OKSA-jaos 2.9.2022: kysymys Mikalle ja Erjalle: pitäisikö huomautuksessa olevat perusopetuksen sisäiset horisontaaliset siirtymät nimetä siirtymävaiheiksi, nivelvaihe jäisi vain vertikaalisille siirtymille?

OKSA-jaos 2.9.2022: LOPS: nivelvaihe ja siirtymävaihe synonyymeina. Tulisiko siirtymävaihe esittää nivelvaiheen synonyymina paitsi vakan, myös lukion osalta (Mikko)?

OKSA-jaoksen kysymys ammatilliselle ja lukiolle 13.1.2023: Jaettu nivelvaihe ja siirtymävaihe kahdeksi eri käsitteeksi. Tarkistatteko ammatillisen koulutuksen ja lukion kannalta, onko jako nähdäkseen ok näin.

OKSA-jaos 13.1.2023: Erja V. totesi, että POPS2014 käyttää 2.-3. luokan välissä ja samoin 6.-7. luokan välissä termiä "nivelvaihe", mutta Erjan mukaan tämän terminkäytön voi sivuuttaa. Joten OKSAan jää tulkinta, että nivelvaihe on vain siirryttäessä koulutusasteelta toiselle.

Perusopetuksen englannin työryhmän kommentti OKSA-jaokselle 2.2.2023: Ehdotamme, että nivelvaiheen ja siirtymävaiheen määritelmiä muokataan vielä niin, että niistä käy selvemmin ilmi, että nivelvaihe on koulutusjärjestelmän koulutusten välinen vaihe (tai piste) ja siirtymävaihe on oppijan/henkilön siirtymiseen liittyvä asia. (Mielestämme sekoittaa, jos myös nivelvaiheen määritelmässä mainitaan "henkilö".)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.2.2023: Käsitteen siirtohaku (c427) kohdalla sanotaan näin: "Siirtohaku ei tarkoita kandidaatin- ja maisterintutkinnon välisessä nivelvaiheessa tapahtuvaa siirtymistä". Onko tämä terminkäyttö linjassa nivelvaiheen määritelmämme kanssa?

OKSA-jaoksen (Sanna Laiho, OPH) ehdotus perusopetuksen englannin työryhmälle 17.2.2023: Sopsisiko nivelvaiheen englannin vastineeksi educational transition? Ja voisiko siirtymävaihe olla transition phase?

OKSA-jaoksen (Sofia Mursula, OPH) kommentti perusopetuksen englannin työryhmälle 17.2.2023: Toisaalta EU-komission Eurydice-verkosto käyttää "transition point" (s. 9) kuvaamaan "between ISCED levels or education programmes" (<https://eurydice.eacea.ec.europa.eu/publications/structure-european-education-systems-20222023-schematic-diagrams>)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.3.2023: Muokattu nivelvaiheen ja siirtymävaiheen määritelmiä ja huomautuksia viime kokouksen keskustelun perusteella. Tarkistatteko erityisesti määritelmät, kuvastavatko nyt ajatteluamme?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.3.2023: Kirjattu huomautukseen, että TUVA voi itsessään olla nivelvaihe tai sitten voidaan puhua nivelvaiheesta TUVAn ja lukiokoulutuksen tm. välillä. Onko ok?

455

siirtymävaihe [*vaka_tr-en_06 + tr121*]; **siirtymä** [*tr122*]

sv [□](#)

en transition phase [*kielitr_po_en_11*]; transition [*kielitr_po_en_11*]

määritelmä

oppijayksilön koulutuspolkuun sisältyvä ajanjakso, jonka aikana *oppija* siirtyy yhdestä *koulutuksesta* (1) seuraavaan koulutukseen (1) taikka koulutuksen (1) sisällä *opetuksen* (1) vaiheesta toiseen niin että opetuksen (1) menetelmät, sisällöt, tavoitteet tai *opetusmuoto* muuttuvat merkittävästi, tai koulutuksesta (1) työelämään [*tr121 + rk*]

huomautus

Siirtymävaiheita on koulutusten (1) välisissä *nivelvaiheissa*, kuten aloitettaessa *varhaiskasvatukseen* kuuluvaa *esiopetusta*, siirryttäessä esiopetuksesta *perusopetuksen* alkuopetukseen, siirryttäessä *perusopetuksesta toisen asteen koulutukseen* ja toisen asteen koulutuksesta *korkeakoulutukseen*. [*tr21 + internetlahteita + rk + tr22 + tr80 + tr121*]

Siirtymävaiheita on myös yhden koulutuksen (1) eri vaiheiden välillä, esimerkiksi siirryttäessä perusopetuksen toiselta vuosiluokalta kolmannelle ja siirryttäessä *perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulusta perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 kouluun*. [*tr121*]

Ammatillisessa koulutuksessa siirtymävaiheiksi kutsutaan vaiheita, joissa opiskelija esimerkiksi siirtyy *koulutusasteelta* toiselle tai *koulutuksen järjestämis muodosta* toiseen, vaihtaa *koulutus alalta* toiselle tai siirtyy valmentavasta koulutuksesta suorittamaan *ammattillista tutkintoa*. [*tr122*]

Varhaiskasvatuksessa termiä siirtymävaihe käytetään myös *varhaiskasvatuspäivän* aikana tapahtuvasta siirtymisestä esiopetukseen. [*tr121*]

Termejä nivelvaihe ja siirtymävaihe käytetään usein toistensa synonyymeina, mutta OKSA-sanastotyössä on tehty ero näiden käsitteiden välille. Käsite *nivelvaihe* nähdään koulutusjärjestelmän osana. Käsitteessä siirtymävaihe näkökulma on puolestaan oppijan: voidaan tarkastella muun muassa sitä, miten oppijan siirtymästä voidaan tehdä mahdollisimman joustava ja sujuva. Useat oppijan kokemista siirtymävaiheista sijoittuvat koulutusjärjestelmän koulutusten (1) välisiin nivelvaiheisiin. [*tr121*]

Käsitteen tunnus: c1952 [□](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.1.2023: Olisiko tämänkin käsitteen (vrt. nivelvaihe) luokkatieto: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>?

Riina-terminologi 21.6.2022: Myös LOPS 2019 käyttää muuten termiä siirtymävaihe, joten alarajaus <varhaiskasvatus> ei vaikuta oikealta siirtymävaihe-termin kohdalla, esim.: LOPS 2019: ”Paikalliseen opetus suunnitelmaan tulee sisältyä kuvaus siitä, miten siirtymävaiheen yhteistyötä toteutetaan perusopetuksen, ammatillisen koulutuksen, korkea-asteen koulutuksen sekä muiden koulutusta järjestävien tahojen kanssa.”

Riina-terminologi 21.6.2022: Itselläni ei taida olla LOPS 2019 -enkkukäännöstä, mutta LOPS 2015 -enkkukäännöksessä näyttää olevan ”transition point or phase”, esim.: ”The significance of guidance is emphasised at the transition points and phases of the education.” Lisäksi on käytetty pelkkää transitionia, esim.: ”Attention is also paid to the transition to further studies during the final stage of upper secondary school studies.”

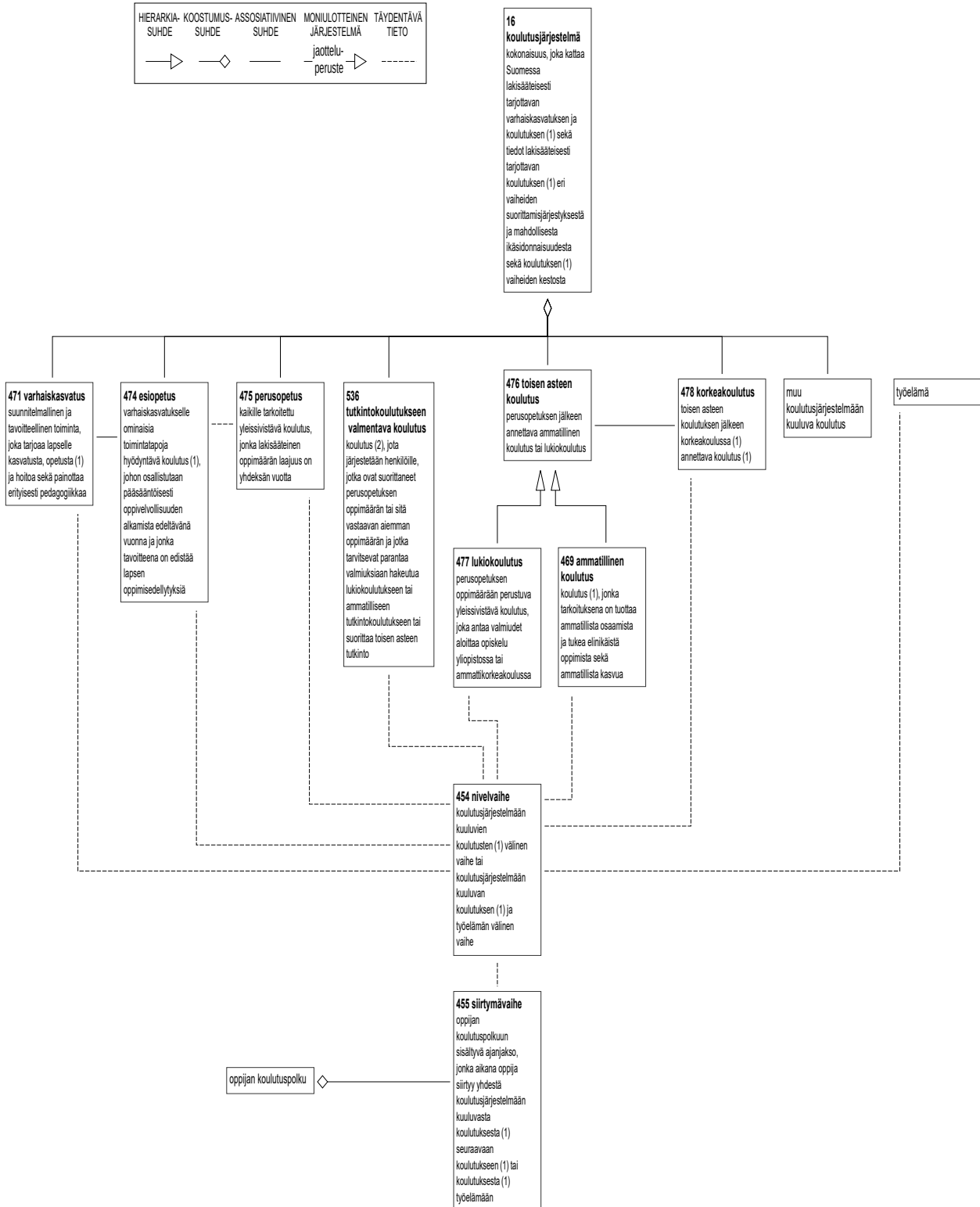
Terminologin kommentti perusopetuksen englannin työryhmälle 30.1.2023: OKSA-jaos jakoi käsitteet kahdeksi eri käsitteeksi, nivelvaihe (koulutusjärjestelmä lähtöinen käsite) ja siirtymävaihe (oppijälähtöinen käsite). Mitä näiden käsitteiden englannin vastineet voisivat olla?

Terminologin kommentti lukion englannin työryhmälle 30.1.2023: Sopiiko OKSA-jaoksessa tehty käsitejako (nivelvaihe, siirtymävaihe) myös lukion näkökulmasta? Entä englannin vastineet, tuleeko näillä olla eri termit vastineina?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.3.2023: Muokattu nivelvaiheen ja siirtymävaiheen määritelmiä ja huomautuksia viime kokouksen keskustelun perusteella. Tarkistattekko erityisesti määritelmät, kuvastavatko nyt ajatteluamme?

OKSA-jaoksen kysymys Erjalle ja Merville 13.1.2023: Tarkistattekko huomautustekstit ja muokkaatte loppuun Riinan kanssa?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 17.3.2023: Lisätty tälle synonyymiksi pelkkä siirtymä, onko ok?

Käsittekaavio 49. Nivelvaihe ja siirtymävaihe.

456

<perusopetus, lukiokoulutus>

toimintakulttuuri [*tr19*]

sv verksamhetskultur [*fisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_03*]

en school ethos [*kielitr_lukio_en_18*]; school values, practices and procedures <selittävä vastine>
[*kielitr_lukio_en_13*]; school culture [*POPS_2014_en + LOPS_2015_en + kielitr_lukio_en_13*]
not: operating culture [*estrohm[es] + kielitr_lukio_en_13*]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu *oppilaitoksessa* vallitsevista ajattelu-, käyttäytymis- ja toimintamalleista ja joka on määritelty *opetussuunnitelman perusteissa* [*ua + kielitoim + rk + tr19*]

huomautus

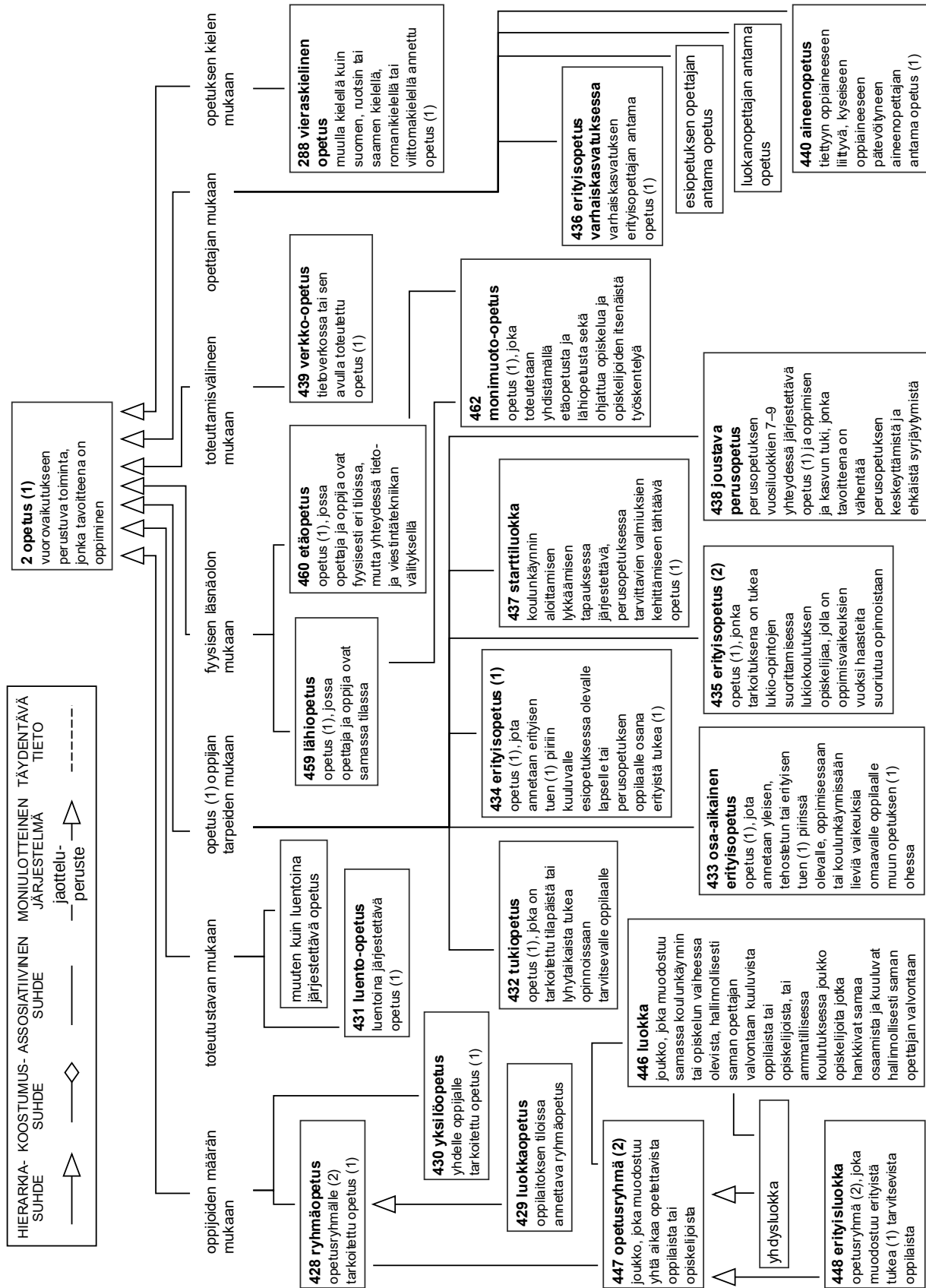
Toimintakulttuuriin sisältyvät myös oppilaitoksen työn laadun perustana olevat säännöt, arvot, periaatteet ja kriteerit. [*OPH_verkkosivut + rk + tr19*]

Käsitteen tunnus: c447

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 50. Opetus (1).

6.2.1 Opetusmuotokäsitteitä

OKSA-jaos 29.3.2019: koulutustarjonnan uudistamisessa tulisi varmistaa, että koodistokäsitteistä käytetyt termit ovat ajan tasalla

OKSA-jaos 29.3.2019: Palataan OKSAn koodistokäsitteisiin (opetusmuoto, opiskelumuoto (2), opetustapa, opetusajankohta) myöhemmin koulutustarjontauudistuksen yhteydessä. Laila Purasen mukaan käsitteiden tulisi olla selvillä alkusyksystä 2019. Saisiko Laila myös käsitelistausten nykyisin käytössä olevista käsitteistä?

OKSA-jaos 29.3.2019: Koodistokäsitteet tulevat esiin myös eHOKSin yhteydessä!

OKSA-jaos 28.8.2020: Koodistokäsitteistä ei ole varsinaisesti tullut palautetta, joten julkaistaan OKSAn 2. laitoksessa kuten nyt ovat. Koodistokäsitteiden omistajuus epäselvä!

457

<koodistot>

opetusmuoto [tr34]; **opiskelumuoto (1)** <opiskelijan näkökulmasta tarkasteltaessa> [tr34]

hakusana: päiväopetus (1); iltaopetus (1); päiväopiskelu; iltaopiskelu; monimuoto-opiskelu; varhaiskasvatuksen toimintamuoto

sv undervisningsform [851/1948_sv + 68/2005_sv + kielitr_sv]

en mode of teaching [kielitr_en]

määritelmä

tapa, jolla *opetus (1)* ja *opiskelu* järjestetään ja johon sisältyvät käytettävät toimintatavat, välineet, ajankohdat ja paikat [ks&ua + tr22]

huomautus

Opetusmuotoa voidaan kuvata *opiskelumuodon (2)*, *opetustavan* ja *opetusajankohdan* yhdistelminä; esimerkiksi ohjattu opiskelu *lähiopetuksena* iltaisin. [tr34]

Näkökulman mukaan (esim. opettaja/opiskelija) käsitteestä opetusmuoto käytetään myös termiä opiskelumuoto (1). Vrt. myös näkökulma yhtäältä termeissä päivä- ja iltaopetus sekä *monimuoto-opetus* ja toisaalta termeissä päivä- ja iltaopiskelu sekä monimuoto-opiskelu. [tr54]

Varhaiskasvatuksen puolella tätä käsitettä vastaa käsite *varhaiskasvatuksen toimintamuoto*, ks. myös käsitteen *varhaiskasvatus* kohdalla oleva huomautus. [tr81]

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto*. [rk]

Käsitteen tunnus: c420

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Englannin kielityöryhmän kommentti: englanti ok, kun opiskelumuoto korjattu (erotettu eri käsitteeksi)

Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Opetusmuoto ja opiskelumuoto ovat eri käsitteitä; tulee jakaa kahdeksi ja tehdä määritelmät sen mukaan. Kyseessä ei ole pelkkä näkökulmaero [opettaja/opiskelija].

OKSA-jaoksen kysymys korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 15.6.2018: Jos opetusmuoto- ja opiskelumuoto-termeillä/-käsitteillä on jokin muu kuin näkökulmaero, niin siitä tarvittaisiin lisäselvitystä tai esimerkkejä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 9.6.2022: Tulisiko mielestänne opiskelumuoto (1) erottaa opetusmuodosta erilliseksi käsitteeksi? Tai mitä mielestänne ovat lähiopiskelu, etäopiskelu ja monimuoto-opiskelu? Olisiko niiden yläkäsite opiskelutapa (vrt. lähiopetuksen ja etäopetuksen yläkäsite opetustapa)?

458

<koodistot>

opiskelumuoto (2) [tr34]

sv studieform [kielitr_sv]

en form of learning [kielitr_en_06]

määritelmä

koulutuksen (2) osaamistavoitteiden (1) saavuttamistapa, joka ilmaisee, onko *opiskelu* ohjattua vai itsenäistä [tr34/rk + teemar_05]

huomautus

Opiskelumuotoja (2) ovat ohjattu opiskelu ja itsenäinen opiskelu. [tr34]

Käsitteen tunnus: c421

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

459

<koodistot>

opetustapa [synergia_glossarygroup]

sv undervisningssätt n [synergia_glossarygroup + Opintopolku + kielitr_sv]

inte: undervisningsmetod [kielitr_sv]

en form of instruction [kielitr_en_06]

määritelmä

opetuksen (1) muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä *opettaja* ja *oppija* ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun *opiskelun* aikana [tr34 + kielitr_en/rk]

huomautus

Opetustapoja ovat *lähi-* ja *etäopetus*. [synergia_glossarygroup + rk + tr63]

Opetustapa-tiedon ruotsinkielisenä vastineena koodistoissa on suositeltavaa käyttää termiä undervisningssätt. Termiä undervisningsmetod ei tulisi tässä yhteydessä käyttää, sillä se kuuluu lähinnä pedagogiikan alaan ja viittaa opetusmetodiin. [kielitr_sv_03]

Vrt. *verkko-opetus*. [tr63]

Käsitteen tunnus: c422

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

460

<koodistot>

opetusajankohta [*tr54*]

mieluummin kuin: opetusaika [*tr54*]

hakusana: päiväopetus (2); iltapäätys (2); viikonloppuopetus

sv undervisningstidpunkt [*kielitr_sv + tr54 + kielitr_sv_03*]

en time period when teaching takes place [*kielitr_en_06*]; > time period when instruction takes place [*kielitr_en_06*]

not: teaching time [*kielitr_en + tr54*]

määritelmä

ajankohta, jona *opetus* (1) tai *opettaminen* tapahtuu [*synergia_glossarygroup + tr32 + rk*]

huomautus

Opetusajankohta voi olla esimerkiksi päivä, ilta tai viikonloppu, jolloin kyseessä on vastaavasti päivä-, ilta- tai viikonloppuopetus. [*pm + tr32*]

Englanniksi voidaan käyttää termimuotoa "time of day or week day when instruction takes place", kun viitataan esimerkiksi *varhaiskasvatukseen*. [*kielitr_en/rk*]

Englannin termi teaching time viittaa opetuksen (1) tai opettamisen keston, esim. kaksi tuntia. [*kielitr_en + tr54*]

Käsitteen tunnus: c423

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

461

lähiopetus [*harmon*]

sv kontaktundervisning [*kielitr_sv + tr54*]; närundervisning [*ophall_sanasto + kielitr_sv + tr54*]

en contact teaching [*synergia_glossarygroup + kielitr_en*]

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti samassa tilassa [*tr2010 + teemar_05*]

huomautus

Lähiopetus on yksi *opetustapa*. [*synergia_glossarygroup + rk + tr63*]

Ks. myös *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto* []

Käsitteen tunnus: c424

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Opetus \(1\)](#) ja [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

462

etäopetus [*harmon*]

sv distansundervisning [*fisv utbild ordlista + kielitr_sv*]

en distance teaching [*synergia_glossarygroup + kielitr_en*]; remote teaching [*kielitr_en*]; distance education [*EncyclopediaBritannica*]

määritelmä

opetus (1), jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä [*tr2010 + teemar_05 + TTuhkanen + tr113*]

huomautus

Etäopetus on yksi *opetustapa*. [*synergia_glossarygroup + rk + tr63*]

Lähtökohtaisesti etäopetus on synkronista *opetusta* (1): opettaja ja oppija ovat samanaikaisessa yhteydessä toisiinsa. Tällaisessa etäopetuksessa oppija voi siis valita etäyhteyspaikan, mutta opetuksen (1) aika on opetusjärjestelyissä määrätty. [*TTuhkanen + tr113*]

Etäopetuksella voidaan kuitenkin tarkoittaa laajemmin kaikkea opetusta (1), jossa opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä, riippumatta siitä onko tämä yhteys samanaikainen. Näin käytettynä käsitettä etäopetus voidaan ajatella yläkäsitteeksi muun muassa käsitteille *monimuoto-opetus* ja *verkko-opetus* (jonka piiriin puolestaan kuuluvat muun muassa kaikille avoimet verkkokurssit eli MOOCit). [*TTuhkanen + tr113*]

Etäopetuksiksi voidaan mieltää myös opiskelua tukevien materiaalien avulla tapahtuva *opettaminen*, jossa opettajan rooli on minimoitu ja vuorovaikutus tapahtuu lähinnä oppijan ja opiskelumateriaalin välillä. Tästä esimerkkejä ovat aiemmilla vuosikymmenillä yleiset kirjekurssit sekä Yleisradion yhteistyössä *koulutustoimijoiden* kanssa tuottamat televisoidut opetusohjelmat. [*tr113 + tr114*]

Käsitettä etäopetus käytetään *toisen asteen koulutuksen*, *korkeakoulujen* ja *vapaan sivistystyön* lisäksi myös *aikuisten perusopetuksessa* mutta ei lasten ja nuorten *perusopetuksessa*. Viimeksi mainitun osalta ks. *etäyhteyksiä hyödyntävä opetus*. [*tr114*]

Vrt. *opetuksen järjestämismuoto*; *koulutuksen järjestämismuoto* []

Käsitteen tunnus: c425

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: *Opetus* (1) ja *Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<korkeakoulut englanti kesken> <- korkeakoulujen englanti tarkistettava, koska käsittekuvaus muuttunut vuoden 2016 jälkeen

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (distansundervisning; distansstudier)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (distance learning)

463

etäyhteyksiä hyödyntävä opetus [*pops_2014 + tr111*]

sv ~ fjärruppkoppling i undervisningen [*pops_2014_sv*]

en []

määritelmä

oppivelvollisten perusopetukseen kuuluvaa *lähiopetusta* tietyissä erityistilanteissa täydentävä *opetus (1)*, jota *opettaja* antaa etäyhteyksiä hyödyntäen *lukuvuosisuunnitelman* mukaisina työaikoina [*tr113 + tr114*]

huomautus

Määritelmässä mainittu etäyhteys voidaan muodostaa tieto- ja viestintäteknikan avulla, esimerkiksi videon tai tietokoneen välityksellä. [*OPHwww*]

Perusopetuslain (628/1998) mukaan lasten ja nuorten perusopetus on annettava lähiopetuksena, eikä laki mahdollista opetuksen (1) järjestämistä sellaisena *etäopetuksena*, jossa *oppilas* itse voisi valita *opiskelun* ajan ja paikan. Tämän vuoksi lasten ja nuorten perusopetuksessa käytetään käsitteen etäopetus sijaan käsitettä etäyhteyksiä hyödyntävä opetus. [*pops_2014 + tr114*]

Etäyhteyksiä hyödyntävää opetusta voidaan käyttää täydentämään lähiopetusta. Etäyhteyksiä hyödyntämällä voidaan tukea esimerkiksi harvemmin opiskeltujen kielten, uskontojen ja valinnaisten *oppiaineiden* opetusta (1). Etäyhteyksiä hyödyntävällä opetuksella voidaan edistää myös oppilaiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia monipuoliseen ja laadukkaaseen perusopetukseen koulun koosta ja sijainnista riippumatta. [*pops_2014 + tr114*]

Esimerkiksi pandemiasta johtuvien poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen aikana perusopetukseen kuuluva opetus (1) voidaan järjestää osittain tai kokonaan etäyhteyksiä hyödyntävänä opetuksena, kunhan perusopetuksessa annettavaa opetusta (1) koskevat edellytykset (opettajan antama opetus lukuvuosisuunnitelmassa määriteltynä työaikoina) täyttyvät. [*tr113*]

Käsitteen tunnus: c1889 []

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 11.3.2022: määritellään tämä käsite erillään etäopetus-käsitteestä; Riina muotoilee määritelmäluonnoksen

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 28.3.2022: Tarkistatteko määritelmäluonnoksen ja huomautukset (osa huomautuksista on jo muokattukin Mikan ja Erjan maaliskuisten kommenttien perusteella).'

OKSA-jaos 1.4.2022: Huomautukset ovat ok. Käsitteelle laadittu määritelmäluonnos käytävä kuitenkin vielä läpi juristin kanssa. Mika palaa asiaan.

OKSA-jaos 13.5.2022: Lisätään käsite etäyhteyksiä hyödyntävä opetus opetusmuodot-käsittekaavioon, ehkä siten saataisiin ero näkyviin.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 6.6.2022: Lisätty kaavioon käsite etäyhteyksiä hyödyntävä opetus. Onko niin, että se ei ole yhdentyypinen opetustapa, toisin kuin lähiopetus, etäopetus ja monimuoto-opetus? (opetustapa on määriteltä "opetuksen1 muoto tarkasteltuna sen mukaan, missä ympäristössä tai millä välineillä opettaja ja oppija ovat yhteydessä toisiinsa ohjatun opiskelun aikana")

464

monimuoto-opetus [tr35]; ~ **sulautuva opetus** [tr111 + tr114]; ~ **hybridiopetus** [tr114]; ~ **joustava hybridiopetus** [tr113]

ei: HyFlex [tr113]

sv flerformsundervisning [synergia ruotsi + kielitr_sv]

en blended teaching [kielitr_en]; ~ hybrid teaching [UniversityOfEdinburgh verkkosivut]; hybrid flexible teaching [tr113 + rk]; HyFlex teaching [tr113 + rk]

not: multiform teaching (obsolete) [kielitr_en]

määritelmä

opetus (1), joka toteutetaan yhdistämällä **etäopetusta** ja **lähiopetusta** sekä ohjattua opiskelua ja **opiskelijoiden** itsenäistä työskentelyä [osterin_keruuaineisto/rk + tr36 + teemar_05 + tr111]

huomautus

Käsitteet monimuoto-opetus, sulautuva opetus, hybridiopetus ja joustava hybridiopetus on otettu käyttöön eri aikoina. Monimuoto-opetus on käsitteistä vanhin ja hybridiopetus ja joustava hybridiopetus uusimpia. Käsitteet ovat keskenään hyvin samankaltaisia, mutta niiden välille on tehtävissä pieniä painotuseroja. [tr114 + TTuhkanen]

Monimuoto-opetusta on kaikki opetus, joka toteutetaan yhdistämällä etäopetusta ja lähiopetusta sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijoiden itsenäistä työskentelyä. Monimuoto-opetus on siis tässä määritellyistä käsitteistä yleisluonteisin. [tr114 + rk + TTuhkanen + MHartikainen]

Sulautuvassa opetuksessa pyritään sulauttamaan erilaisia oppimisympäristöjä (esimerkiksi fyysinen opetustila, virtuaalinen oppimisalusta, työelämän ympäristöt, sosiaalinen media, kaupunkiympäristö) pedagogisesti toimivaksi kokonaisuudeksi. Sulautuvassa opetuksessa yhdistetään lähi- ja etäopetusta sekä ohjattua opiskelua ja itsenäistä työskentelyä. Lisäksi sulautuvassa opetuksessa voidaan hyödyntää synkronista ja asynkronista **opetusta (1)** ja **ohjausta**, opetuksen (1) eri menetelmiä, tiedon ja toiminnan eri muotoja sekä edellä mainitun kaltaisia ympäristöjä. [tr114 + tr116 + TTuhkanen + MHartikainen]

Käsitteiden monimuoto-opetus ja sulautuva opetus välillä voidaan tunnistaa tavoite- ja menetelmäeroja, mutta esimerkiksi koulutuspalveluiden tietojärjestelmissä näitä termejä käytetään usein synonyymisesti. [tr114 + TTuhkanen]

Hybridiopetus on yhtäaikaista lähiopetuksena ja etäopetuksena järjestettävää opetusta. Opetustilanne toteutuu toisella kahdesta vaihtoehdoista tavasta tai niitä vuorotellen:

1) opettajan lähiopetukseen osallistuu oppijoita lähiosallistujina (= samassa fyysisessä tilassa kuin opettaja) ja etäyhteyden välityksellä etäosallistujina tai

2) opettajan etäopetukseen osallistuu oppijoita etäyhteyden välityksellä lähiosallistujina (= keskenään samassa fyysisessä tilassa) ja etäosallistujina.

- Molemmissa vaihtoehdoissa lähi- ja etäosallistujien toiminta on synkronista ja yhteistoiminnalliseksi suunniteltua. Opetusryhmä on yhteisessä oppimisympäristössä, joka muodostuu vuorovaikutuksesta ja siihen käytetystä välineistöstä.

- Usein toteutusmuoto 1 ja 2 vaihtelevat niin, että opettaja on välillä läsnä, välillä etänä, ja myös oppijat voivat olla välillä lähi- ja välillä etäosallistuvassa roolissa.

- Vaihtoehtoa 1 voidaan pitää hybridiopetuksen perusmuotona. Vaihtoehto 2 voi liittyä esimerkiksi opetusyhteistyöverkostojen toimintatapaan, jossa opintojaksolla on opettajia useista eri korkeakouluista (1). [tr114 + TTuhkanen + MHartikainen]

joustava hybridiopetus: Kun hybridiopetus toteutetaan niin, että etäosallistujilla on mahdollisuus osallistua opintoihin opetusajankohdasta riippumattomasti ja ohjatusta lähiopetuksesta poikkeavalla tavalla, toteutustapaa kutsutaan joustavaksi hybridiopetuksiksi (engl. hybrid flexible, HyFlex). [k + tr113 + TTuhkanen + MHartikainen]

Ks. myös **opetustapa**, **opiskelumuoto (2)**. [rk]

Käsitteen tunnus: c426

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaaviot: **Opetus (1)** ja **Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä**

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Totti T, helmikuu 2022: Pedagogisesti perusteltu hybridiopetus tarkoittaa ohjelmallisesti läpisuunniteltua opintojaksoa, jossa läsnäolo ja etäosallistuminen vuorottelevat tarkoituksenmukaisella ja tasa-arvoistavalla tavalla, ja toiminnan aktiviteetit suunnitellaan läsnä olevan ja verkossa yksin/ryhminä toimivan opiskelumuodon vahvuuksia ja mahdollisuuksia hyödyntäen. Nämä ovat tunnuspiirteitä myös monimuoto-opetukselle.

OKSA-jaos 10.6.2022 / Tuula: tämä käsittekuvaus poikkeaa OKSAn muusta linjasta, tiivistämisen tarvetta. Käsitteet myös elävät voimakkaasti, niin että onko tarpeen tässä vaiheessa ottaa näin paljon kantaa? Myös akateemisten asiantuntijoiden/tutkijoiden näkemykset poikkeavat toisistaan.

OKSA-jaos 10.6.2022 / Mikko: samoja ajatuksia kuin Tuulalla. Lisäksi hybridiopetuksen kohdalla tarve tarkentaa, ensin tuli väärinymmärrys.

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: totta, poikkeavat linjasta ja linjasta poikkeaminen heikentääkin tämän käsittekuvausten arvoa. Mutta OKSA on paras foorumi ottaa näihin kantaa.

OKSA-jaos 10.6.2022: Näistä on aivan ilmeisesti tarvetta sanoa paljon. Näistä käsitteistä on eri käsityksiä eri puolella, mutta yhtenäistämistä kohti on syytä pyrkiä.

OKSA-jaos 10.6.2022: Totti, Riina, Tuula, Ilmari: tehdään tiivistetty versio ja käydään keskustelua sähköpostissa. Totti tekee ekan tiivistysversion valmisteluryhmälle. Palataan OKSA-jaoksessa valmistelun jälkeen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.7.2022: Käsittekuvausta tiivistetty ja muokattu yhteistyössä Totin ja Mikon kanssa. Kommentoitteko?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.7.2022: Onko kukaan törmännyt siihen, mitä termiä monimuoto-opetuksesta käytetään englanniksi? Nyt mukana termiehdokkaissa näkyy olevan blended teaching, onkohan tämä ok? Käytetäänkö blended teaching -termiä sekä monimuoto-opetuksesta että sulautuvasta opetuksesta?

Totti Tuhkanen 18.7.2022: Noin se [käsitteiden kuvaus] menee. Vaikka sumeaksi voi jäädä, mikä vahva piirreominaisuus erottaa sulautuvan opetuksen ja joustavan hybridiopetuksen toisistaan? -->

Riina-terminologi 26.8.22: Eikö joustava hybridiopetus ole yhdentyypistä hybridiopetusta, jolloin etä- ja lähiopetus ovat yhtäaikaista? Sen sijaan kuvittelin, että sulautuvassa opetuksessa kaikki osallistujat osallistuvat joka hetki keskenään samalla tavalla (siis esim. kaikki lähiopetukseen tai etäopetukseen tm.)?

465

lähiopiskelu [\[tr115\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

opiskelu, jossa *opettaja* ja *oppija* ovat fyysisesti samassa tilassa [\[tr115\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1929 [\[\]](#)

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 6.6.2022: Katsotteko, onko käsittekuvaus ok? Perustuu viime kokouksessa puhuttuun.

466

etäopiskelu [tr114]

sv []

en distance learning [rk]

määritelmä

opiskelu, jossa opettaja ja oppija ovat fyysisesti eri tiloissa, mutta yhteydessä tieto- ja viestintätekniiikan välityksellä [tr114]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1920 []

Ks. myös *etäopetus*. []

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

467

monimuoto-opiskelu [*SRemes + tr108*]; ~ **hybridiopiskelu** [*tr113*]

sv ~ blandade lärmiljöer pl [*univ och hogskoleradet*]

en blended learning [*rk*]; hybrid learning [*rk*]

määritelmä

opiskelu, johon liittyy yhdistelmä **lähiopetusta** ja **etäopetusta** sekä ohjattua opiskelua ja opiskelijan itsenäistä työskentelyä [*rk + tr111*]

huomautus

Monimuoto-opiskelu on opiskelua **monimuoto-opetuksessa**. Monimuoto-opiskeluun voi sisältyä esimerkiksi opettajan luentoja luentosalissa ja opettajan tekemiä videoita verkossa, keskusteluja ja ryhmätöitä verkossa, tenttejä tenttisalissa ja verkossa, tuutorin ohjaamaa opintoryhmätyöskentelyä, tutustumiskäyntejä ja itsenäistä opiskelua (esimerkiksi esseen kirjoittamista ja tentteihin valmistautumista kotona). [*opintopolku.fi*]

Termit monimuoto-opiskelu ja ja hybridiopiskelu ovat eri aikoina syntyneitä tai käyttöön otettuja nimityksiä. Monimuoto-opetus on termeistä vanhempi. Termit viittaavat lähes samaan käsitteeseen, mutta painotukset poikkeavat jonkin verran. [*tr114 + TTuhkanen + rk*]

Hybridiopiskelu on opiskelua **hybridiopetuksessa** (ks. hybridiopetuksen kuvaus käsitteen **monimuoto-opetus** kohdalta). [*tr114 + TTuhkanen + rk*]

Vrt. **monimuoto-opetus**. []

Käsitteen tunnus: c1059

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: [Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä](#)

odottaa käsittelyä / käsittelyyn lisä 2019

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Suvi Remes 3.8.2016: Olen saanut toiveen, että seuraavat käsitteet määriteltäisiin ja lisättäisiin OKSA-sanastoon: monimuoto-opiskelu ja päiväopinnot (engl. daytime studies). Kata, onko teillä OPH:ssa näille olemassa olevia määritelmiä (kun esiintyvät ainakin Opintopolussa koodistoarvoina jo)? Jos ei, niin muotoillaan J.

Terminologin kysymys 19.8.2016: Monimuoto-opetus ja monimuoto-opiskelu on mainittu käsitteen opetusmuoto yhteydessä. Nämä ovat myös sanaston hakemistossa ja niistä on viittaus ”ks. opetusmuoto”. Tarvitaanko monimuoto-opiskelu kuitenkin määritellä myös erikseen?

OKSA-jaos 15.6.2018: Kysymys, lisätäänkö tämä käsite OKSAan, jäi vielä auki. Käsite liittyy **opetusmuoto**-käsitteeseen; tämän käsitteen OKSAan ottaminen riippuu siitä, mitä opetusmuoto-käsitteelle tehdään.

OKSA-jaos 10.9.2021: Viitearkkitehtuurissa opiskelumuotoja ovat lähi-, etä- ja hybridiopiskelu. Viitearkkitehtuuri sanallistettu kuitenkin oppijälähtöisesti; keskustellaan OKSA:n näkökulma. -- **Totti T, helmikuu 2022:** Yleispätevämpi ja selkeämpi ymmärretty olisi jako lähi-, etä- ja monimuoto-opiskelu.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: hybridiopetus tai -opiskelu olisi opetustapa; monimuoto-opetus tai -opiskelu tarkistettava: Opintopolussa monimuoto on sekä opiskelumuoto että opetustapa

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: ehdotetaan jaokselle, että pidetään sekä monimuoto-opetus että -opiskelu

<https://www.uhr.se/>: **blandade lärmiljöer / blended learning:** Definition: utbildningsform där fysiska moment varvas med digitala verktyg och moment (synkrona eller asynkrona) i avsikt att främja lärande genom att ta tillvara fördelar med de olika formaten

Anmärkning: Det kan till exempel handla om klassrumsundervisning och en digital lärplattform som inte behöver användas synkront. Den engelska termen används ibland även på svenska. Blandade lärmiljöer ska inte förväxlas med hybridundervisning.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 29.12.2021: Onko nykyinen määritelmä ok? Vrt. Ruotsin UHR:n määritelmä.

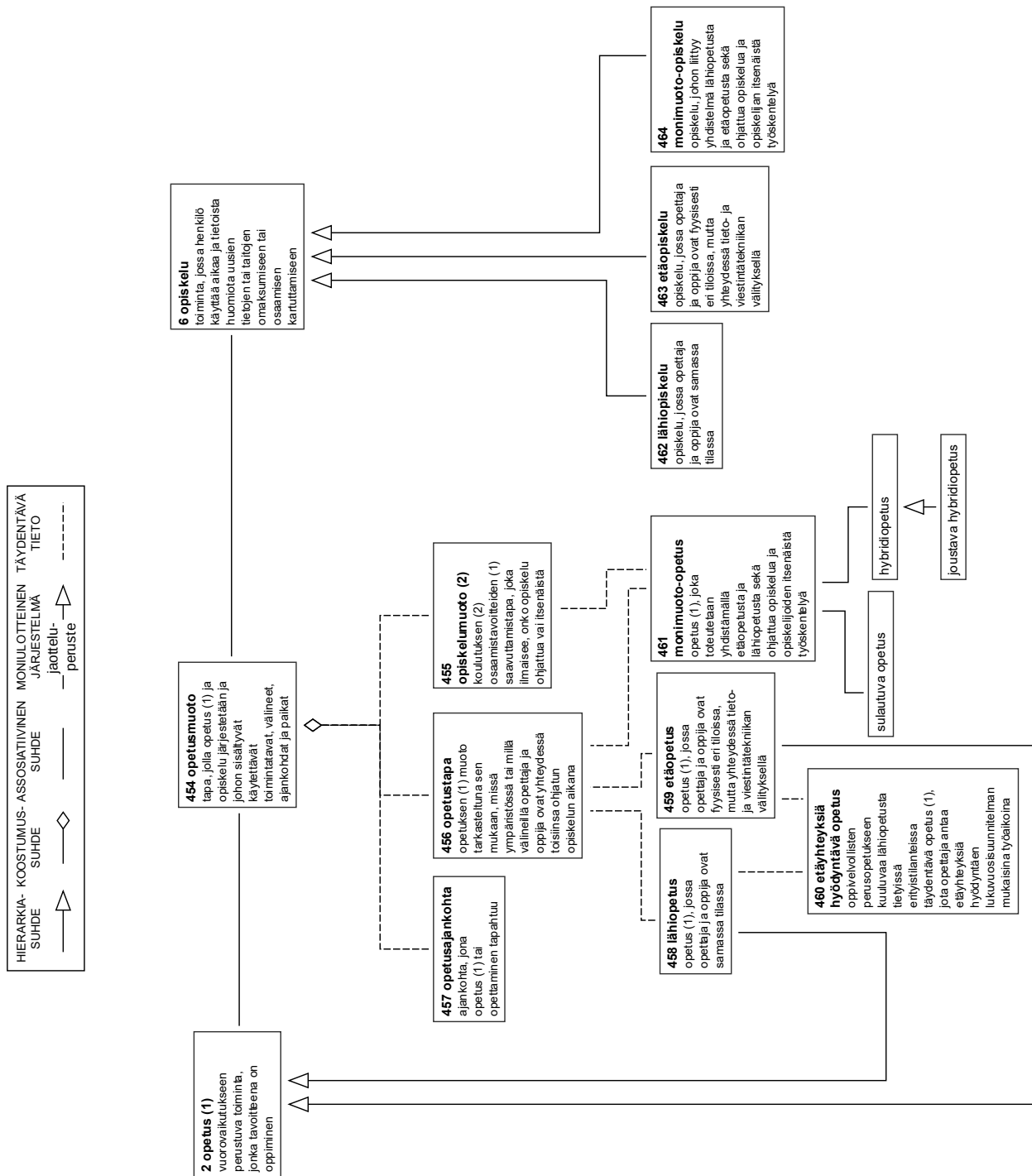
OKSA-jaos 28.1.2022: lukio: itsenäisesti suoritettavat opinnot, lähiopetuksessa suoritettavat opinnot, ”etäopetus toteutetaan monimuoto-opetuksena” -- **Totti T, helmikuu 2022:** tarkoittaa että siihen sisältyy myös synkronista/kontaktiopiskelua jokin osa.

OKSA-jaos 28.1.2022: <https://opintopolku.fi/wp/aikuiskoulutus/mietitko-aikuiskoulutusta/opiskelum muodot/monimuoto-opiskelu/>

OKSA-jaos 11.3.2022: valmisteluryhmä: Tuula, Mikko, Ilmari, Totti

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022: Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määrittellä, kun on määriteltäviä opetus-loppuisia käsitteitä? Mietin myös, onko esim. hybrid learning sama kuin hybridiopiskelu vai viittaako hybrid learning jotenkin oppimiseen? Oppimisen lukuisat alakäsitteet olemme rajanneet OKSAn ulkopuolelle.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 12.7.2022: Kirjoitettu huomautusluonnokset käsitteiden monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu. Onko nähdäkseen ok kuvata nämä käsitteet vain vastaavien opetus-loppuisien käsitteiden (monimuoto-opetus ja hybridiopetus) kautta?

Käsitteekaavio 51. Opetusmuotoon liittyviä käsitteitä.

OKSA-jaos 1.4.2022: Kaavion opiskelukäsitteet: olisi lisättävä etäopiskelu ja kenties lähiopiskelu, jotta olisi symmetrinen. Pohditaan lisätäänkö puuttuvat opiskelukäsitteet vai jätetäänkö opiskelukäsitteet kokonaan pois. Riina valmistelee.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 22.4.2022: Tarvitaanko opiskelu-loppuisia käsitteitä (etäopiskelu, monimuoto-opiskelu ja hybridiopiskelu) määritellä, kun on määritelty opetus-loppuiset käsitteet?

6.3 Koulutus (1)

6.3.1 Koulutus (1) luonteen, koulutusasteen ja koulutuslajin mukaan

468

yleissivistävä koulutus [\[OPH\]](#)

sv allmänbildande utbildning [\[fösv utbild ordlista + kielitr lukio sv 03\]](#)

en general education [\[estrohm\[ophall_sanasto\] + kielitr lukio_en_20\]](#)

määritelmä

[koulutus \(1\)](#), jonka tarkoituksena on antaa tietoja ja taitoja, jotka auttavat toimimaan ja vaikuttamaan yhteiskunnassa [\[wikipedia + tr31\]](#)

huomautus

Yleissivistävää koulutusta ovat [esiopetus](#), [perusopetus](#), [lukiokoulutus](#) ja muut ei-ammattilliset opinnot esimerkiksi [vapaan sivistystyön oppilaitoksissa](#). [\[OPH/rk + tr31 + tr52\]](#)

Vrt. [ammattillinen koulutus](#). [\[rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c448

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Kasvatus](#), [opetus ja koulutus](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

469

ammattillinen koulutus [*harmon*]; **ammattikoulutus** [*rk + SRasku*]

sv yrkesutbildning [*ophall sanasto + kielitr lukio sv 01 + PDT kielitr sv 01*]

en vocational education and training [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr amm en 01*]; vocational upper secondary education and training [*kielitr amm en 01*]; VET [*kielitr amm en 01*]

not: upper secondary vocational education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto> [*kielitr lukio en 02*]; technical vocational education and training <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella> [*kielitr amm en 02*]; TVET <käytössä ensisijaisesti Euroopan ulkopuolella> [*kielitr amm en 02*]

määritelmä

koulutus (1), jonka tarkoituksena on tuottaa ammatillista osaamista ja tukea *elinikäistä oppimista* sekä ammatillista kasvua [*630/1998+ss + tr36 + AmmRef 2017*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa voi suorittaa *ammatillisia perustutkintoja* sekä *ammatti- ja erikoisammattitutkintoja*. [*tr36 + AmmRef 2017*]

Ammatillisessa koulutuksessa voi *tutkinnon* suorittamisen lisäksi suorittaa *tutkinnon osia, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osia sekä *muuta ammatillista koulutusta*. [*tr36 + AmmRef 2017 + teemar 49 oppvelv*]

Ammatillisen koulutuksen tarkoitus ja tavoitteet on tarkemmin kuvattu ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017). [*AmmRef 2017*]

vocational education and training: Myös termi vocational education and training viittaa nimenomaan toisen asteen ammatilliseen koulutukseen, vaikkei termissä ole eksplisiittisesti mukana koulutusastetta ("upper secondary"). Sana "vocational" assosioituu *toisen asteen koulutukseen; korkeakouluissa (1)* käytetään sanaa "professional". [*kielitr amm en 02*]

upper secondary vocational education: Ammatillinen koulutus -käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjystä: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. Myös *lukiokoulutus*-käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: general upper secondary education vs. upper secondary general education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja vocational upper secondary education ja general upper secondary education. [*kielitr lukio en 02*]

technical vocational education and training (TVET): Termiä technical vocational education and training käytetään ammatillisen koulutuksen englanninkielisenä vastineterminä erityisesti Euroopan ulkopuolella. Termillä tarkoitetaan (sanasta "technical" huolimatta) laajasti koko ammatillista koulutusta, ei pelkästään tekniikan alan *koulutusta (1)*. [*kielitr amm en 02*]

Käsitteen tunnus: c449

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Muu koulutuksen henkilöstö, Ammatillisten tutkintojen rakenne, Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö, Nivelvaihe ja siirtymävaihe, Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan, Työpaikalla järjestettävä koulutus, Ammatillisen koulutuksen lajeja, Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)*

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 14.9.2020: Onko ok, että ammatillisen koulutuksen määritelmässä on mainittuna *elinikäinen oppiminen*? OKSA-jaos totesi 28.8.2020, että ammatillisen koulutuksen aiemmassa lainsäädännössä oli maininta elinikäisestä oppimisesta, mutta sitä ei ole enää nykyisessä laissa.

470

vapaa sivistystyö [632/1998]; **vapaan sivistystyön koulutus** [harmon + KLahde]

sv fritt bildningsarbete [ophall_sanasto + 632/1998_sv]

en liberal adult education [estrohm[OKM_verkkosivut] + kielitr_lukio_en_14]; < non-qualification programmes [MerjaFleming&PaiviCreber_2023_03_14]

not: non-formal adult education [JUHO_ontologia_2023_03_02]

määritelmä

kaikille avoin, omaehtoinen ja vapaatavoitteinen **koulutus (1)** [tr2010 + tr63]

huomautus

Vapaa sivistystyö on **tutkintoon** johtamatonta koulutusta (1). Vapaa sivistystyö voi olla luonteeltaan esimerkiksi harrastuspohjaista. [tr63/rk]

Vapaasta sivistystyöstä säädetään vapaasta sivistystyöstä annetussa laissa (632/1998). [ss]

Vapaan sivistystyön järjestämiseen vaaditaan **oppilaitoksen ylläpitämislupa**, ks. **vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä**. [tr63]

Käsitteen tunnus: c463

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: **Koulutusjärjestelmä**, **Koulutus (1)** koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan ja **Koulutus (1)** tutkintotavoitteisuuden mukaan

<lukiolaki>

Terminologin kysymys vapaan sivistystyön englannin työryhmälle 12.2.2019: Tämä käsite esiintyy lukiolaissa, ja lukion englannin työryhmä hyväksyi tämän vastineen, koska se on vakiintunut. Pulmana on, että eihän VST rajoitu vain aikuisiin. Onko teillä kantaa, tai parempaa ehdotusta englanninkieliseksi termiksi?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (fritt bildningsarbete)

Petra Heikkinen, OKM, 9.11.2022: Olemme OPH:n kollegoiden ja kielenkääntäjä Merja Flemingin kanssa käyneet keskustelua ”kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus” -termin kääntämisestä englannin kielelle ja päätyneet seuraavaan käännökseen: Non-qualification Programmes at Folk High Schools for Learners within the Scope of Compulsory Education (Programmes tarkoituksella monikossa) [--] Lisäksi meillä oli keskustelua siitä, että vapaan sivistystyön käännös Liberal Adult Education ei ole paras mahdollinen ja esim. brittienglannissa vie ajatukset poliittiseen aatemaailmaan, mitä emme missään nimessä haluaisi. Olisiko meidän mahdollista käynnistää pieniluontoinen sanastokeskustelu tästä jollain porukalla? Pitäisi keskustella siitä, mikä termi olisi parempi ja toisaalta myös siitä, millä porukalla tästä pitäisi keskustella ja ketä pitäisi kenties kuulla asiassa (?).

Päivi Creber, VNK, 10.3.2023: Pari yleistä viitettä: https://www.sanakirja.fi/oxford_english/english-english/liberal%20arts liberal arts noun [plural] ETYMOLOGIA 1. NORTH AMERICAN Arts subjects such as literature and history, as distinct from science and technology. 2. HISTORICAL The medieval trivium and quadrivium. https://en.wikipedia.org/wiki/Liberal_arts_education https://fi.wikipedia.org/wiki/Vapaat_taidot https://sv.wikipedia.org/wiki/De_fria_konsterna Wikipedian innokkaat jäsenet ovat kirjoittaneet sivukaupalla liberal artsista ja siitä, mitä se tarkoittaa eri maissa. Selvä on, että Suomen vapaa sivistystyö ei ole enää pitkään aikaan vastannut englanninkielistä käsitettä liberal arts, vaikka historiallisesti järjestelmä onkin varmaan kummunnut samasta ajatuksesta.

Päivi Creber, VNK, 10.3.2023: Suomalaisen vapaan sivistystyön määritelmä nyt: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/vapaa-sivistystyo> Suomalaisen vapaan sivistystyön historia ja juuret: <https://www.vapausjavastuu.fi/svv-toiminta/julkaisut/vst-eilen-tanaan-huomenna/> <https://peda.net/yhdistykset/vst/mallisivu/historia-luonnos/historia>

Päivi Creber, VNK, 10.3.2023: Oma tiivistelmäni: liberal arts on tarkoittanut – ja joissakin maissa edelleen tarkoittaa – tiettyjä oppiaineita, joilla sivistyneistö on syventänyt ja laajentanut sivistystään, kun taas vapaassa sivistystyössä sivistystyö tarkoittaa sitä, että rahvaallakin on oikeus sivistyä, ja vapaa tarkoittaa sitä, että tässä on hyvä sauma levittää vapaasti kaikenlaisia aatteita.

<https://finto.fi/juho/fi/search?clang=fi&q=vapaa+sivistysty%C3%B6> non-formal adult education Tässä vastineessa ongelma on se, että vapaaseen sivistystyöhön osallistuu muitakin kuin aikuisia, kuten Merja ja Petra huomauttavat. Lisäksi non-formal-käsite on laajempi, myös OKSassa.

Päivi Creber, VNK, 10.3.2023: Käytin nyt työn alla olevassa käännöksessä Merjan kehittämää non-qualification programme -termiä tällä tavalla OKM:n tiedotteessa:

fi: Osana jatkuvan oppimisen uudistusta uudistetaan koulutustarjontaa kehittämällä pieniä osaamiskokonaisuuksia ja aikuisten perustaitojen kansallinen osaamismerkkijärjestelmä, jolla vapaassa sivistystyössä hankittu osaaminen saadaan tunnustettua ja tunnustettua. Pienet osaamiskokonaisuudet mahdollistavat työelämässä tarpeellisen osaamisen hankkimisen ilman koko tutkinnon suorittamista.

en: The reform of continuous learning seeks to develop micro-credentials and a national Open Badge system for basic skills for adults, which will help to identify and recognise learning acquired through non-qualification programmes. Micro-credentials enable the acquisition of learning needed in employment without completing a full qualification programme.

Päivi Creber, VNK, 10.3.2023: Pari non-qualification-viitettä: toinen aste, UK
<https://cardinalwiseman.coventry.sch.uk/non-qualification-programme/>
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1085338/ESFA_Funding_Regulations_-_2021_to_2023_-_Draft-v1a__002_.pptx Hours are categorised as either qualification hours (planned learning hours) or non-qualification hours (planned employment, enrichment and pastoral (EEP) hours).

Päivi Creber, VNK, 10.3.2023: Myös käytössä non-qualification activities. UK:ssa viittaavat siihen, että opiskelijat tekevät muutakin kuin tutkintoon tähtääviä opintoja, esimerkiksi työharjoittelu kuuluu non-qualification hours -osuuteen. On siis eri juttu kuin Suomen vapaa sivistystyö, mutta minusta ainakin tässä kontekstissa toimii, koska vastaparina on full qualification programme ja mainittu myös micro-credentials.

Riina-terminologi 10.3.2023: Tuossa Päivin käännöstekstissä tuo non-qualification programmes vaikuttaa toimivalta ratkaisulta, mutta itselleni maallikkona ja terminologina on vielä epäselvää, voisiko tuo ilman tarkennetta toimia vapaa sivistystyö -käsitteen enkkuvastineena. Tuntuu, että korkeintaan laajempaan tai lähikäsitteenä? Koska eikö myös muualla kuin vapaassa sivistystyössä ole non-qualification programmes? Samalla kysyisin, mitä mieltä olette tuosta liberal adult education -termistä siinä mielessä, että kun OKSAsta tulee 3. laitoksen julkaisu syksyllä, niin voiko tuon termin julkaista vapaan sivistystyön enkkuvastineena, jos ei ehditä käydä tuota vastinekeskustelua ennen kuin aineiston sisällön täytyy olla valmis? Vai olisiko parempi jättää liberal adult education kokonaan pois, niin että vapaalla sivistystyöllä ei olisi enkkuvastinetta julkaisussa ollenkaan?

Päivi Creber, VNK, 14.3.2023: No kyllä, non-qualification programmes on laajempi käsite. Jos sitä ei syksyyn mennessä ehditä käsitellä, ehkä voisi jättää liberal adult educationin sanastoon ja laittaa lähikäsitteeksi non-qualification programmes? JUHOssa kumminkin on jo yksi uusi vastine käytössä. Soppa tietysti sakenee, mutta toisaalta voi kysyä, onko tarkoituksenmukaista käyttääkään yhtä termivastinetta joka paikassa. Joka maassa on oma "vapaan sivistystyön kenttä" mutta ei tällaista kaikenkattavaa yleistermiä. Siksi se on niin kulttuurisidonnainen käsite

471

varhaiskasvatus [tr33]

ei: päivähoito (2) (vanhentunut)

sv småbarnspedagogik [Alila&muut kommenttikierros + vaka tr-sv 0]; småbarnspedagogisk verksamhet (1) [vaka tr-sv 01]; förskola /SE/ [vaka tr-sv 01]
inte: dagvård (föräldrad) [vaka tr-sv 01]

en early childhood education and care [ophall sanasto + vaka tr-en 01]; ECEC [vaka tr-en 01]; < early years education <kansainvälisissä yhteyksissä käytetty termi; voi sisältää varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta ja alkuopetusta> [vaka tr-en 03]
not: daycare (obsolete) [vaka tr-en 03]; kindergarten (1) (obsolete) [vaka tr-en 03]; playschool (1) [vaka tr-en 03]; preschool (1) [vaka tr-en 03]

määritelmä

suunnitelmallinen ja tavoitteellinen toiminta, joka tarjoaa lapselle kasvatukselta, opetusta (1) ja hoitoa sekä painottaa erityisesti pedagogiikkaa [346/2016 + vaka tr 02]

huomautus

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta. Opetuksen (1) ja koulutuksen (1) puolella käsitettä varhaiskasvatuksen toimintamuoto vastaa käsite opetusmuoto. [vaka tr 02, vaka tr 10, vaka tr 14 + tr81]

early years education: Englanninkielistä termiä early years education esiintyy kansainvälisissä yhteyksissä. Se on kuitenkin käsitteenä laajempi kuin Suomen varhaiskasvatus; early years education voi käsittää varhaiskasvatuksen lisäksi esiopetusta ja alkuopetusta (eli perusopetuksen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan opetusta (1)) vastaavaa toimintaa. [vaka tr-en 03]

Käsitteen tunnus: c125

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: Kasvatus, opetus ja koulutus, Koulutusjärjestelmä, Varhaiskasvatuksen toimintamuodot, Varhaiskasvatuksen toiminta-aikoja, Nivelvaihe ja siirtymävaihe ja Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<varhaiskasvatus ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: englannin vastineiden kohdalle olisi hyvä jotenkin (esim. tähdellä??) merkitä, että kun käsitteestä puhutaan englanniksi, olisi hyvä mainita ikävuodet joihin tähän osallistutaan.

Lukion englannin kielityöryhmä 17.8.2018: Näin erityisesti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kohdalla; toinen aste ei niinkään, koska siellä on myös aikuisopiskelijoita.

<vaka021)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (småbarnsfostran)

Riinan kysymys varhaiskasvatuksen ruotsin työryhmälle 21.3.2022: Opetushallinnon sanastossa on vastineena småbarnsfostran, pitäisikö se merkitä vanhentuneeksi tai muuten hylättäväksi?

472

täydentävä varhaiskasvatus [*HE vakalain muuttamiseksi 2019*]

sv kompletterande småbarnspedagogik [*LHakalisto 2021 + vaka tr-sv 2021*]

en supplementary early childhood education and care [*vaka tr-en 06*]; supplementary ECEC [*vaka tr-en 06*]

määritelmä

varhaiskasvatus, johon *lapsi* voi osallistua ennen oppivelvollisuusiä *esiopetuksen*, *esiopetuksen tavoitteet* saavuttavan toiminnan tai *perusopetuksen* lisäksi [*HE vakalain muuttamiseksi 2019*]

huomautus

Täydentävä varhaiskasvatus järjestetään varhaiskasvatuslain (540/2018) perusteella. [*vaka tr2019 2*]

Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään perusopetuksen *oppilaille*. [*vaka tr2019 2*]

Käsitteen tunnus: c1669

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

473

varhaiserityiskasvatus [*vaka tr2022 6*]

sv specialpedagogik inom småbarnspedagogik [*vaka tr-sv 2022*]

en []

määritelmä

varhaiskasvatus, jossa *lapsi* saa tarvitsemaansa tukea ja jossa painottuu erityispedagoginen lähestymistapa [*vaka tr2022 6*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1900 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

474

esiopetus [*harmon*]

ei: esikouluopetus (vanhentunut) [*tr31*]

sv förskoleundervisning [*Opetushallitus verkkosivut*]

en pre-primary education [*ophall_sanasto + 628/1998_en + kielitr_lukio_en_03 + vaka_tr-en_01 + kielitr_po_en_02*]; < preschool (3) <kansainvälisissä yhteyksissä käytettävä käsite, joka viittaa esiopetuksen lisäksi osaan varhaiskasvatuksesta> [*estrohm[helsingin kaupunki verkkosivut] + vaka_tr-en_09 + kielitr_po_en_02*]

määritelmä

varhaiskasvatukselle ominaisia toimintatapoja hyödyntävä *koulutus (1)*, johon osallistutaan pääsääntöisesti *oppivelvollisuuden* alkamista edeltävänä vuonna ja jonka tavoitteena on edistää lapsen oppimisedellytyksiä [*OKM NederstromHeli_ym + vaka_tr_02 + vaka_tr_3 + tr62*]

huomautus

Esiopetuksesta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998). [*kuhmonen/ss + OKM NederstromHeli_ym + ssu + vaka_tr_02 + + vaka_tr_03*] Perusopetuslain (6 §) mukaan esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus myös varhaiskasvatukseen. [*VAKA_sanasto*]

Kunta voi järjestää esiopetuksen itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia sen muulta julkiselta tai yksityiseltä palveluntuottajalta. [*kuhmonen/ss*]

Esiopetusta voi järjestää kunta tai yksityinen *perusopetuksen* järjestäjä, jolla on *opetuksen järjestämisluvan* myötä oikeus järjestää myös esiopetusta. [*OKM NederstromHeli_ym*]

Esiopetusta voidaan antaa *päiväkodissa* tai *peruskoulussa (1)*. [*tr33 + tr49 + vaka_tr_02*]

Määritelmän sana ”pääsääntöisesti” viittaa siihen, että nk. *pidennetyn oppivelvollisuuden* piirissä olevilla *oppilailla* esiopetus kuuluu oppivelvollisuuden alkuun. [*HeliNederstrom OKM/rk*]

pre-primary education: Esimerkiksi Britannian, Ranskan tai Yhdysvaltain *koulutusjärjestelmissä* ei ole Suomen esiopetusta vastaavaa, nimenomaan vuotta ennen oppivelvollisuusikää annettavaa, koulutusta (1). Termi pre-primary education on luotu kuvaamaan Suomen esiopetus-käsitettä, mutta jotta termi ymmärrettäisiin oikein kansainvälisissä yhteyksissä, sen yhteydessä kannattaa mainita, että Suomessa esiopetukseen osallistutaan vuosi ennen oppivelvollisuusikää ja oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää seitsemän vuotta. (Pelkkä termi pre-primary education saattaa kansainvälisissä yhteyksissä herättää mielikuvan esiopetuksesta nuoremmille lapsille annettavasta *varhaiskasvatuksesta*.) [*kielitr_lukio_en_03 + tr77 + vaka_tr-en_09*]

preschool: Kansainvälisissä yhteyksissä ja monien maiden koulutusjärjestelmissä käytetään käsitettä preschool, mutta preschool kattaa Suomen esiopetusta vastaavan koulutuksen (1) lisäksi 2,5- tai 3-vuotiaille ja sitä vanhemmille lapsille annettavan varhaiskasvatuksen. Tämän vuoksi myös termi preschool Suomen esiopetuksen vastineena kaippaa usein tarkennusta siitä, missä iässä Suomessa esiopetukseen osallistutaan. [*vaka_tr-en_09*]

Käsitteen tunnus: c450

Luokka: <varhaiskasvatus>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Kasvatus*, *opetus ja koulutus*, *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö*, *Nivelvaihe ja siirtymävaihe* ja *Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan*

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pre-primary education)

475

perusopetus [*harmon*]; **peruskoulu (2)** [*tr49*]

sv grundläggande utbildning [*ophall sanasto + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 02*];
grundskola (2) [*Karlsson&Westerholm + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 02*]
en primary and lower secondary education [*kielitr en 18 + kielitr lukio en 16*]; comprehensive
school education [*kielitr en 18 + kielitr lukio en 01 + kielitr po en 09*]; comprehensive
education [*kielitr lukio en 01*]
rather than: basic education [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr en 18*]
not: elementary education /USI [*kielitr po en 02*]; compulsory school [*kielitr po en 11*]

määritelmä

kaikille tarkoitettu *yleissivistävä koulutus*, jonka lakisääteinen *oppimäärän* laajuus on yhdeksän vuotta [*ua + rk + tr31*]

huomautus

Perusopetusta annetaan *peruskouluissa (1)*. Sen lisäksi sitä voidaan antaa myös *kansanopistoissa*, aikuislukioissa tai muissa *oppilaitoksissa*. Perusopetukseen osallistumalla tai hankkimalla muulla tavoin vastaavat tiedot suoritetaan perusopetuslakiin (628/1998) perustuva oppimäärä. [*kuhmonen/tr2010*]

Perusopetus antaa *jatko-opintokelpoisuuden (1) toisen asteen koulutukseen*. [*tr2010*]

Perusopetuksesta voidaan käyttää englanniksi joko vastinetta primary and lower secondary education tai comprehensive school education (josta on myös lyhyempi muoto comprehensive education). Basic education on puolestaan vain harvoihin yhteyksiin sopiva vastine. [*kielitr po en 11*]

primary and lower secondary education: Termi primary and lower secondary education kuvastaa perusopetuksen sijoittumista kansainvälisten koulutusjärjestelmäluokitusten (kuten ISCED-luokitus) tasoihin ja antaa siten oikean mielikuvan käsitteestä myös Suomen *koulutusjärjestelmää* tuntemattomalle vastaanottajalle. [*kielitr lukio en 16/rk + kielitr po en 02*]

comprehensive school education: Termiä comprehensive school education voidaan käyttää Suomen perusopetus-käsitteen vastineena pitemmän ilmauksen primary and lower secondary education sijaan esimerkiksi silloin, kun termin ei tarvitse tarkasti kuvastaa perusopetuksen sijoittumista kansainväliseen koulutusjärjestelmäluokitukseen. [*kielitr lukio en 01 + kielitr po en 09*]

Toisekseen termiä comprehensive school education voidaan käyttää, jos on tarve tehdä ero yhtäältä koulussa annettavan perusopetuksen ja toisaalta esimerkiksi sairaalaopetuksen tai kotiopetuksen välillä. [*kielitr lukio en 01 + kielitr po en 09*]

Termin sana comprehensive viittaa siihen, että (Suomen) perusopetus on tarkoitettu koko ikäluokalle eikä oppilaita erotella erityyppisiin kouluihin esimerkiksi koulumenestyksen perusteella. Englanninkielisissä maissa termiä comprehensive school education käytetään laajasti. Kuitenkin esimerkiksi Isossa-Britanniassa käsitejärjestelmä poikkeaa Suomesta: siellä tehdään ero comprehensive school vs. grammar school, joista jälkimmäiseen valitaan pääsykokeen perusteella. [*PaiviCreber 2023/rk*]

Käytettäessä perusopetuksesta vastinetta comprehensive school education voi olla hyödyllistä tarkentaa, minkä ikäisenä perusopetukseen Suomessa osallistutaan, sillä muissa maissa comprehensive school education *-koulutukseen (1)* osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa. [*kielitr lukio en 03 + tr77*]

comprehensive education: Muotoa comprehensive education voi käyttää pidemmän muodon comprehensive school education sijaan toiston välttämiseksi, kun pitempi muoto on aiemmin mainittu. Pelkkä ilmaus comprehensive education ilman pitempää termimuotoa tai selvää asiayhteyttä saatetaan kuitenkin tulkita merkitsemään kokonaisvaltaista, laaja-alaista tai kattavaa koulutusta. [*PCreber&MFleming 2023_02_24*]

basic education: Perusopetuksesta on aiemmin monissa yhteyksissä käytetty englanniksi termiä basic education. OKSA-sanastossa tämän termin käyttöä perusopetuksen vastineena ei kuitenkaan suositella, koska termi on monitulkintainen ja koska sille on olemassa tarkempia ja kansainvälisesti yleisemmin käytettyjä vaihtoehtoja. [*kielitr en 18 + kielitr lukio en 01/rk + PCreber&MFleming 2023_02_24*]

Termiä basic education käytetään eri maissa ja kansainvälisissä organisaatioissa viittaamaan hyvin erilaisiin käsitteisiin. Esimerkiksi Unescon mukaan basic education kattaa koulussa tapahtuvan muodollisen oppimisen lisäksi epämuodollista oppimista sekä arkioppimista. Toisaalta esimerkiksi englannin yleiskielessä basic education -ilmauksella viitataan Suomen perusopetusta huomattavasti suppeampaan käsitteeseen: pelkästään oppimisen alkeisiin, kuten lukemisen sekä yhteen- ja vähennyslaskun oppimiseen. [*kielitr en 18 + kielitr lukio en 01/rk + PCreber&MFleming 2023_02_24*]

Basic education voi kuitenkin olla hyödyllinen termi esimerkiksi kun viestitään Suomen perusopetuksesta koulutusalan asiantuntijoille, joille käsite basic education on tuttu. Termiä basic education käytettäessä kannattaa varmistaa (muun muassa täsmentämällä ikävuodet, joina perusopetukseen tyypillisesti osallistutaan), että vastaanottaja ymmärtää käsitteen oikein. [\[kielitr en 18 + kielitr lukio en 01/rk + PCreber&MFleming 2023 02 24\]](#)

Ks. myös [perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu](#), [perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu](#). []

Käsitteen tunnus: c452

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Kasvatus, opetus ja koulutus](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö sekä rahoitukseen vaikuttava yksikkö](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#), [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#), [Perusopetuksen lajeja ja Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po sv 2022 taid>

<po en 2022 taid>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englantia kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: comprehensive school education: Merja ja kollegat muotoilevat termin "käyttöohjetta": missä yhteyksissä sitä kannattaa käyttää. Milloin sitä käytetään mieluummin kuin termiä primary and lower secondary education?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 23.12.2022: Onko tarpeen sanoa jotain myös siitä, milloin termiä comprehensive education voi/kannattaa käyttää? Tai milloin ei. Nyt on todettu vain, että jos käyttää termiä comprehensive education, kannattaa täsmentää ikä.

476

toisen asteen koulutus [*harmon*]

sv utbildning på andra stadiet [*ophall sanasto + kielitr lukio sv 01*]

en upper secondary education [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr lukio en 01*]

määritelmä

[perusopetuksen](#) jälkeen annettava [ammattillinen koulutus](#) tai [lukiokoulutus](#) [*tr2010/rk*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c455

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Koulutusjärjestelmä](#), [Muu koulutuksen henkilöstö](#), [Nivelvaihe ja siirtymävaihe](#) ja [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

477

lukiokoulutus [*harmon*]; lukio (2) [*tr49*]

sv gymnasieutbildning [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_sv_01*]

en general upper secondary education [*estrohm[ophall_sanasto] + AnuHalvari + kielitr_lukio_en_02*]

not: upper secondary general education <sanajärjestyksen vuoksi hylättävä muoto> [*AnuHalvari + kielitr_lukio_en_02*]

määritelmä

perusopetuksen oppimäärään perustuva *yleissivistävä koulutus*, joka antaa valmiudet aloittaa *opiskelu yliopistossa* tai *ammattikorkeakoulussa* [*Kauppinen_kommenttikierros + tr49/rk*]

huomautus

Lukiokoulutus antaa myös valmiudet aloittaa opiskelu lukiokoulutuksen *oppimäärään* perustuvassa *ammattillisessa koulutuksessa*. [*Kauppinen_kommenttikierros + tr49/rk*]

Lukiokoulutuksen päätteeksi suoritetaan *ylioppilastutkinto*. [*tr49*]

Lukiokoulutusta annetaan pääasiassa *lukioissa* (1). [*tr49*]

general upper secondary education: Suomessa suoraan *perusopetuksesta* lukiokoulutukseen jatkavat *opiskelijat* ovat lukiokoulutuksen aikana tyypillisesti 16–19 vuoden ikäisiä. Tämä tieto voi olla hyödyllistä mainita, kun Suomen lukiokoulutus-käsitteestä puhutaan kansainvälisissä yhteyksissä, sillä muissa maissa upper secondary education -tason *koulutukseen* (1) osallistuvat saattavat olla eri ikäisiä (usein vuotta nuorempia) kuin Suomessa. [*kielitr_lukio_en_03*]

upper secondary general education: Lukiokoulutus-käsitteen englanninkielisessä vastineessa on vaihtelevaa sanajärjestystä: general upper secondary education vs. upper secondary general education. Myös *ammattillinen koulutus* -käsitteen englanninkielisessä vastineessa sanajärjestys vaihtelee: vocational upper secondary education vs. upper secondary vocational education. On tarkoituksenmukaista, että näiden kahden käsitteen englanninkielisissä vastineissa on yhdenmukainen sanajärjestys. Kielenkäytön yhtenäistämiseksi on suositettavaa käyttää yleisempiä muotoja general upper secondary education ja vocational upper secondary education. [*kielitr_lukio_en_02 + rk*]

Ks. myös *perusopetus*. []

Käsitteen tunnus: c456

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitteekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Muu koulutuksen henkilöstö*, *Opintojen ja osaamisen laajuusyksikkö* sekä *rahoitukseen vaikuttava yksikkö*, *Nivelvaihe* ja *siirtymävaihe* ja *Koulutus* (1) *koulutusasteen*, *tarkoituksen* ja *koulutuslajin* mukaan

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

478

korkeakoulutus [*harmon*]

sv högskoleutbildning [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]; utbildning på högskolenivå [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]

en higher education [*estrohm[OPHwww] + kielitr_en_07*]; tertiary education [*kielitr_en_07*]

määritelmä

toisen asteen koulutuksen jälkeen *korkeakoulussa* (1) annettava *koulutus* (1) [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c457

Käsitteekaaviot: *Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä*, *Koulutusjärjestelmä*, *Nivelvaihe* ja *siirtymävaihe* ja *Koulutus* (1) *koulutusasteen*, *tarkoituksen* ja *koulutuslajin* mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

479

ammattikorkeakoulutus [*harmon*]

sv yrkeshögskoleutbildning [*68/2005_sv + kielitr_sv*]

en university of applied sciences education [*kielitr_en_07 + ih*]; education provided by universities of applied sciences [*kielitr_en_07 + ih*]

not: polytechnic education (obsolete) [*kielitr_en + kielitr_en_07 + ih*]

määritelmä

ammattikorkeakoulussa annettava *korkeakoulutus* [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c459

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

480

yliopistokoulutus [*harmon*]

sv universitetsutbildning [*stat.fi + kielitr_sv*]

en university education [*estrohm[es] + kielitr_en*]

määritelmä

yliopistossa annettava *korkeakoulutus* [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c458

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

481

taiteen perusopetus [*harmon*]

sv grundläggande konstundervisning [*ophall_sanasto*]

en basic education in arts [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

peruskoulun (1) ulkopuolinen, ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettu eri taiteenalojen *koulutus (1)*, joka ei johda *tutkintoon* [*kuhmonen/ss*]

huomautus

Taiteen perusopetusta annetaan mm. musiikkioppilaitoksissa, kuvataidekouluissa, tanssioppilaitoksissa ja käsityökouluissa. [*kuhmonen/ss*]

Käsitteen tunnus: c462

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Koulutus \(1\)](#) tutkintotavoitteisuuden mukaan

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (grundläggande konstundervisning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education in the arts)

482

avoin korkeakouluopetus [*tr30*]

sv öppen högskoleundervisning [*ffisv_utbild_ordlista + kielitr_sv*]

en open higher education studies [*kielitr_en_07*]

määritelmä

tutkintovaatimusten mukainen *korkeakoulutus*, jota tarjotaan henkilöille, joilla pääsääntöisesti ei ole tutkinnonsuorittamisoikeutta [*tr30 + tr55 + tr65*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c431

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\)](#) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

483

avoin yliopisto-opetus [tr30]

sv öppen universitetsundervisning [fifsv_utbild_ordlista + kielitr_sv + Karlsson&Westerholm]

en open university studies [kielitr_en + kielitr_en_07]

määritelmä

yliopistossa annettava *avoin korkeakouluopetus* [tr30]

huomautus

Käsitteen tunnus: c432

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (open university instruction)

484

avoin ammattikorkeakouluopetus [tr30]

sv öppen yrkeshögskoleundervisning [351/2003_sv_17§ + kielitr_sv]

en open university of applied sciences studies [kielitr_en_07 + ih + kielitr_en_10]; open UAS studies [kielitr_en_07 + ih + kielitr_en_10]

not: open polytechnic education (obsolete) [S-V-E/estrohm + kielitr_en_07 + ih + kielitr_en_10]

määritelmä

ammattikorkeakoulussa annettava *avoin korkeakouluopetus* [tr30]

huomautus

Käsitteen tunnus: c433

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

485

aikuiskoulutus [harmon]

sv vuxenutbildning [1191/1998_sv + synergia_ruotsi + kielitr_sv]

en adult education and training [estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en]

määritelmä

aikuisille suunniteltu ja järjestetty *koulutus (1)* [tr2010 + teemar_05]

huomautus

Aikuiskoulutusta järjestetään kaikilla koulutuksen (1) osa-alueilla. Se voi olla esimerkiksi *täydennyskoulutusta* tai *tutkintoon* johtavaa tai valmistavaa koulutusta (1). Aikuiskoulutus voi olla *omaehtoista koulutusta (1)*, *henkilöstökoulutusta* tai *työvoimakoulutusta*. [kuhmonen/ar + jatk_opp_sanastoproj_20_21]

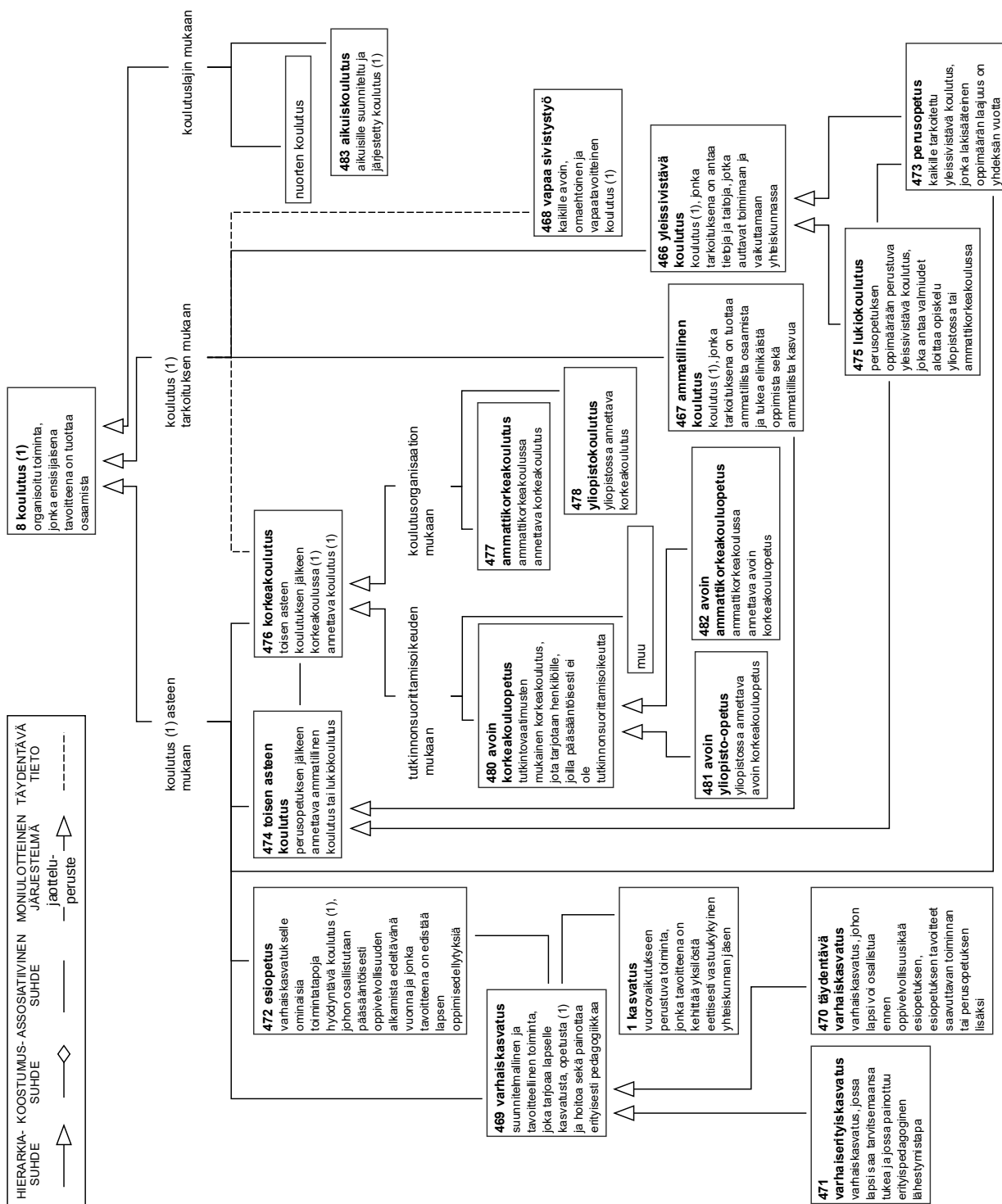
Käsite *ammattillinen aikuiskoulutus* poistui käytöstä, kun ammatillisesta koulutuksesta annettu laki (531/2017) tuli voimaan 1.1.2018. [tr67]

Käsitteen tunnus: c464

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä, Koulutustarjonta ja opetustarjonta ja Koulutus \(1\) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 52. Koulutus (1) koulutusasteen, tarkoituksen ja koulutuslajin mukaan.

6.3.2 Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan eli tutkintoon johtavat ja tutkintoon johtamattomat koulutukset (1)

486

tutkintokoulutus [*AmmRef 2017 + tr71*]; > **tutkintoon johtava koulutus** [*teemar 16*]

sv examensutbildning [*558/2009 sv 10§ + kielitr lukio sv 02*]; examensinriktad utbildning [*714/2018 sv + kielitr lukio sv 02*]; utbildning som leder till examen [*fisv utbild ordlista + RSuursalmi + kielitr lukio sv 03*]

en > programme leading to a general upper secondary qualification <lukiokoulutus> [*kielitr lukio en 15*]; > education and training to complete a qualification <ammattillinen koulutus> [*kielitr amm en 01*]; > degree programme (4) <korkeakoulut> [*kielitr lukio en 15*]; > graduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus> [*kielitr lukio en 15*]; > graduate studies <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtavat opinnot> [*kielitr lukio en 15*]; > postgraduate programme <ylempään korkeakoulututkintoon tai jatkotutkintoon johtava koulutus> [*kielitr lukio en 17*]

määritelmä

tutkintoon tai – **ammattillisessa koulutuksessa** myös – **tutkinnon osaan** johtava **koulutus (1)** [*tr71*]

huomautus

programme / studies: Englannin sana programme viittaa määrämuotoiseen koulutukseen (1); studies voi olla vähemmän määrämuotoinen kokoelma opintoja. [*kielitr lukio en 15*]

graduate programme, graduate studies: Englannin termit graduate programme ja graduate studies viittaavat yleisesti ainoastaan **ylempään korkeakoulututkintoon** ja **jatkotutkintoihin** johtavaan koulutukseen (1) tai opintoihin, eivät muuhun tutkintokoulutukseen.

[*kielitr lukio en 15*]

Käsitteen tunnus: c1488

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Opiskelijan rooleja](#) ja [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiolaki>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 24.1.2019: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok ammatillisen koulutuksen kannalta? Tarvitaanko vastine myös suppeammalle käsitteelle "tutkinnon osaan johtava koulutus"?

Päivi Creber, VNK, 3.4.2019: Andrew Carnegie-Brown on täällä englannin asiantuntijana EU-puheenjohtajuuden ajan. Kysäisin häneltä graduate studies -juttua. Kävimme yhdessä läpi monen eri maan yliopistojen graduate studies -ohjelmia/osastoja/henkilöstöä (Singapore, USA, Kanada, Etelä-Afrikka, Britannia). Kaikissa graduate studies viittasi ylempään korkeakoulututkintoon ja jatko-opintoihin sen jälkeen. Sitä näytetään käytettävän lyhempänä versiona sanasta postgraduate studies. Tätä tukee ainakin yksi sanakirjavastine. Substantiivin määritteenä graduate on Collins Cobuild -sanakirjan mukaan yksiselitteisesti sama kuin postgraduate, esimerkkeinä graduate students in the philosophy department ja the graduate prospectus.

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 3.5.2019: Lukion englannin työryhmä haki tälle käsitteelle vastinetta lukiokoulutuksen näkökulmasta, mutta törmäsi myös korkeakoulukontekstissa käytettäviin vastineisiin (graduate programme, graduate studies ja postgraduate programme). Mitä mieltä olette näistä vastineista, niiden suositettavuusjärjestyksestä ja niitä koskevista huomautuksista?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 3.5.2019: Lukion ruotsin työryhmä haki tälle käsitteelle vastineita. Ovatko nämä löydetty vastineet (examensutbildning; examensinriktad utbildning; utbildning som leder till examen) ok myös korkeakoulukontekstiin? Vrt. myös englannin vastineet, joissa on omat terminsä korkeakoulututkintoon johtavalle koulutukselle.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Pitäisikö sanastoon lisätä termi "valmistava tutkintokoulutus"? Esiityy VET-laissa pykälässä 33. -- **Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 9.3.2020:** Olisiko siis olennaista käyttää eri verbiä (johtaa vs. valmistaa)? Tulisiko ammatillisen koulutuksen osalta ottaa suomenkieliseksi termiksi "tutkintoon valmistava koulutus"?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: englannin termeissä on ammatillisen osalta ”education and training to complete a qualification”. Vrt. ammatillinen koulutus = vocational education and training. Miten saadaan ero näkyviin ja samalla säilytettyä VET-ajatus termin käännoksessä?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: pitäisikö tässä (”education and training to complete a qualification”) olla myös ”or a unit of a qualification”, kun määritelmän mukaan voi olla tutkinnon osa...?

487

muuntokoulutus [*LeenaKononen*]

sv examensinriktad fortbildning [*fisv_utbild_ordlista*]

en retraining and upgrading of qualifications [*http://finto.fi/yso/fi/page/p171110?clang=en + vp*]

määritelmä

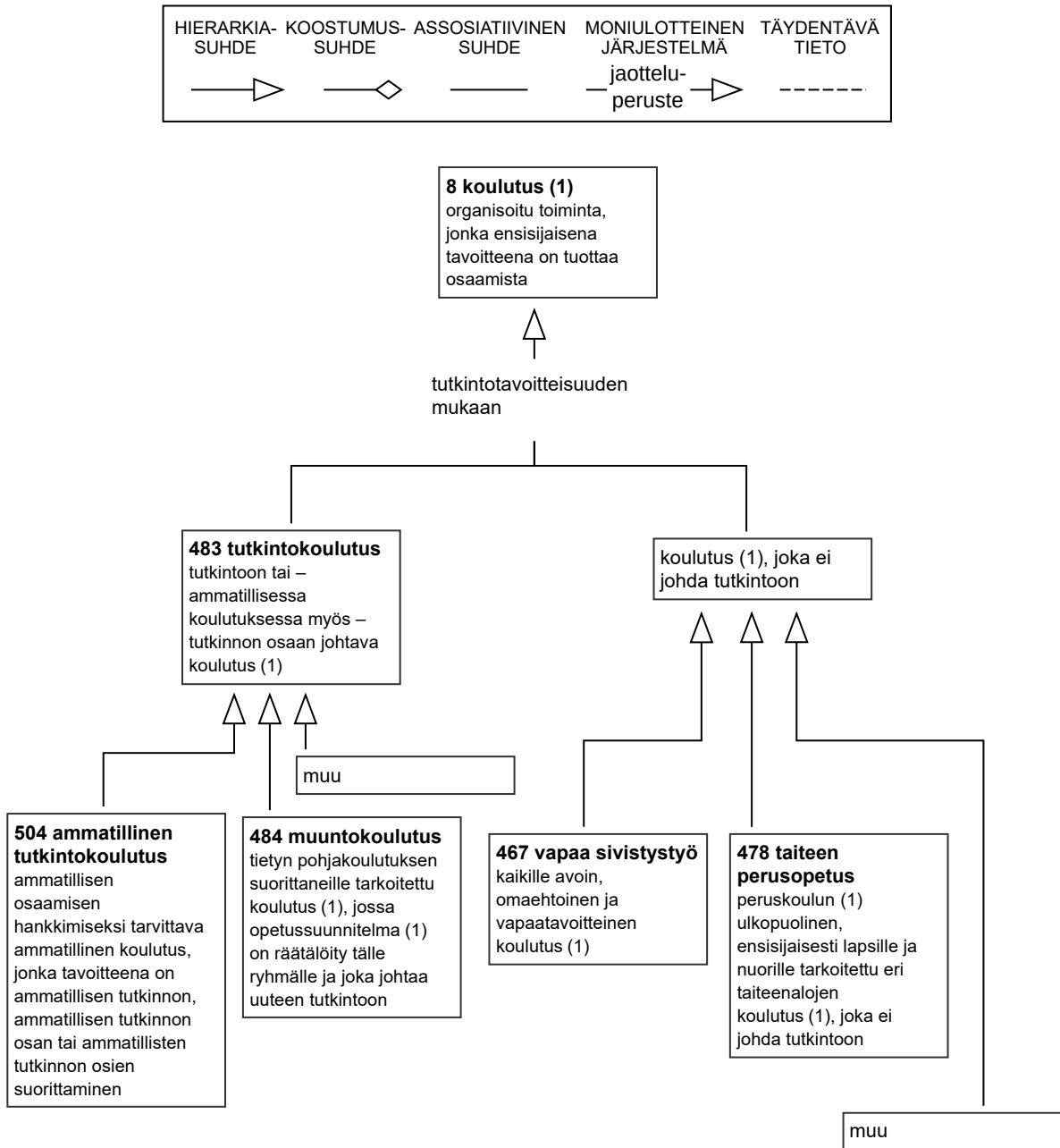
tietyn *pohjakoulutuksen* suorittaneille tarkoitettu *koulutus (1)*, jossa *opetussuunnitelma (1)* on räätälöity tälle ryhmälle ja joka johtaa uuteen *tutkintoon* [*tr31*]

huomautus

Esimerkki muuntokoulutuksesta on insinööritutkintoon johtava kaivosalan *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu henkilöille, jotka ovat suorittaneet insinööri (AMK)- tai DI-tutkinnon kone- ja tuotantotekniikan, sähkötekniikan tai tuotantotalouden alalta. [*tr31*]

Käsitteen tunnus: c461

Käsitekaavio: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#)

Käsitekaavio 53. Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan.

tarkistettava

Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020: Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitokseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet "ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus": muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

6.3.3 Koulutus (1) järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

488

tilauskoulutus [AmmRef_2017]

sv uppdragutbildning [558/2009_sv + 714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_01]

en commissioned education [kielitr_lukio_en_10 + kielitr_amm_en_01]

määritelmä

yhteisötilaajan rahoittamana opiskelijaryhmälle järjestettävä *tutkintokoulutus* [AmmRef_2017/rk]

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan *ammattillisen koulutuksen* järjestäjä voi järjestää tilauskoulutuksena *koulutuksen järjestämisluvassa* määrättyjä *ammattillisia tutkintoja* ja *tutkinnon osia* sekä niihin valmistavaa *tutkintokoulutusta*. [AmmRef_2017/rk + tr71]

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *yliopisto* ja *ammattikorkeakoulu* voivat järjestää tilauskoulutuksena *korkeakoulututkintoon* johtavaa *koulutusta (1)*. [tr90]

Tilauskoulutuksen tilaajan on oltava yhteisö (ei yksittäinen henkilö). [teemar_16]

Yliopistolain (558/2009), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) säännösten mukaan tilauskoulutuksen voi tilata ja rahoittaa Suomen valtio, toinen valtio, kansainvälinen järjestö taikka suomalainen tai ulkomainen julkisyhteisö, säätiö tai yksityinen yhteisö. [AmmRef_2017 + teemar_16 + tr89]

Lukiokoulutuksessa tilauskoulutusta saa järjestää *koulutuksen järjestäjä*, jonka *koulutuksen järjestämislupa* sisältyy lupa järjestää *IB-tutkintoon* johtavaa koulutusta (1). [tr71]

Ammattikorkeakouluissa tilauskoulutuksena annettavan *opetuksen (1)* on liitettävä *ammattikorkeakoulun toimiluvassa* määrättyyn koulutustehtävään. [tr71]

Yliopistoissa tilauskoulutuksena annettavan opetuksen (1) on liitettävä sellaiseen perus- tai jatkokoulutukseen, jossa yliopistolla on tutkinnonanto-oikeus. [tr71]

Tilauskoulutuksesta on koulutuksen tilaajalta perittävä vähintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset kattava maksu. Koulutuksen tilaajalla on oikeus periä tilauskoulutukseen osallistuvilta *opiskelijoilta* koulutuksen sijaintivaltion lainsäädännön tai oman käytäntönsä mukaisia maksuja. [558/2009 + teemar_16 + tr118]

Käsitteen tunnus: c1299

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken> <korkeakoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus englantia kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin kielityöryhmälle 3.12.2018: Onko korkeakoulujen puolesta uppdragutbildning ok? Esiintyy myös yo-laissa 558/2009.

489

henkilöstökoulutus [AmmRef_2017]

sv personalutbildning [ffsv_utbild_ordlista]

en personnel training [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

työnantajan *henkilöstölleen* järjestämä tai hankkima *koulutus (1)* [AmmRef_2017]

huomautus

Henkilöstökoulutuksen voi rahoittaa työnantaja kokonaan tai osittain. Henkilöstökoulutus voi saada myös julkista rahoitusta; vrt. *julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus*. [tr68/rk]

Vrt. *omaehtoinen koulutus*, jonka sisällön *opiskelija* itse valitsee *koulutustarjonnasta*. [AmmRef_2017/rk]

Käsitteen tunnus: c1300

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 29.9.2020: pidetään mukana, katsotaan pitääkö OKSAn tietoa muuttaa

490

julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus [*AmmRef_2017 + tr67 + tr68*]

sv offentligfinansierade personalutbildning [*linguee_fi_sv + fisv_utbild_ordlista*]; offentlig finansierade personalutbildning [*linguee_fi_sv + fisv_utbild_ordlista*]; > statligt finansierade personalutbildning [*linguee_fi_sv + fisv_utbild_ordlista*]

en []

määritelmä

[henkilöstökoulutus](#), joka on osin työnantajan rahoittamaa ja osin julkisesti rahoitettua [*AmmRef_2017 + tr67 + tr68*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1095

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Koulutustoiminta](#) ja [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti ruotsin kielityöryhmille (kesä 2018):

”Statligt finansierade personalutbildning” vain siinä tapauksessa, että rahoitus tulee valtiolta.

491

oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus [*teemar_40_oppvelv*]; **oppivelvollisuuskoulutus (?)** []

sv []

en []

määritelmä

[koulutus \(1\)](#), jossa henkilö suorittaa [oppivelvollisuuttaan](#) [*teemar_40_oppvelv*]

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan oppivelvollisuuteen kuuluvaa koulutusta (1) voivat olla [perusopetus](#) ja sen jälkeen suoritettava [toisen asteen tutkintoon](#) tähtäävä [koulutus \(1\)](#) tai viimeksimainitulle vaihtoehtoisesti esimerkiksi [tutkintokoulutukseen valmentava koulutus](#), [työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus](#), kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaa sivistystyön koulutus tai tietyissä tapauksissa [aikuisten perusopetus](#). [*628/1998 + 1214/2020 + rk + teemar_40_oppvelv*]

Käsitteen tunnus: c1340 []

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(1\) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-teemasanastotyöryhmälle 20.1.2023: Sopiiko tälle käsitteelle synonyymiksi oppivelvollisuuskoulutus? Se olisi usein kätevämpi muoto juoksevassa tekstissä.

492

täydennyskoulutus [*harmon*]

sv fortbildning (1) [*115/1998 sv 15§ + 256/1995 sv 3§ + kielitr sv + tr55*]

en continuing education [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en + kielitr_en_16*]; continuing professional development [*kielitr_en_16*]; in-service training <toisen asteen koulutus> [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_16*]; further training <toisen asteen koulutus> [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_16*]
rather than: extension studies [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en + kielitr_en_16*]

määritelmä

aikaisempaa *koulutusta* (2) tai *pätevyyttä* täydentävä ja ajanmukaistava *koulutus* (1) [*tr2010 + YSR 15.5.2013 + tr28 + teemar_03*]

huomautus

Täydennyskoulutus on yleistermi, jolla voidaan viitata hyvin monenlaisiin, muun muassa *toisen asteen oppilaitoksissa*, *yliopistoissa* ja *ammattikorkeakouluissa* järjestettäviin *koulutuksiin* (2). [*tr55*]

Täydennyskoulutuksella ei tarkoiteta *erillisiä opintoja*, esim. *aineenopettajaksi* pätevöittäviä erillisiä opintoja. [*tr55*]

Englanninkielisellä termillä extension studies on eri maissa eri merkityksiä, minkä vuoksi sen käyttöä täydennyskoulutuksen vastineena ei suositella. [*kielitr_en_16*]

Vrt. *korkeakoulujen täydennyskoulutus*, *ammattillinen lisäkoulutus*. [*tr55*]

Käsitteen tunnus: c460

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: *Koulutus* (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoon tämän käsitteen määritelmään lisättiin sana osaaminen: "aikaisempaa osaamista, koulutusta2 tai pätevyyttä täydentävä ja ajanmukaistava koulutus1". Onko muutos ok myös OKSAan?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä OKSA-jaokselle 25.3.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoon huomautusta muokattiin seuraavasti: "Täydennyskoulutuksia voidaan järjestää toisen asteen oppilaitoksissa, yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa sekä muissa viranomaisen hyväksymissä organisaatioissa. Täydennyskoulutuksina pidetään esimerkiksi työtehtäviin tarvittavien lupien tai todistusten saamiseksi järjestettäviä lyhyitä koulutuksia (2)." Halutaanko OKSAssa tehdä vastaavat muokkaukset?

493

korkeakoulujen täydennyskoulutus [*tr55*]

sv högskolornas fortbildning [*tr55/rk + kielitr sv_10*]; fortbildning (2) [*tr55 + kielitr sv_10*]

en academic continuing education [*kielitr_en_12*]

määritelmä

korkeakoulututkinnon suorittaneelle tarjottava, liiketaloudellisin perustein järjestettävä, asiakkaalle maksullinen *täydennyskoulutus* [*tr62*]

huomautus

Täydennyskoulutuksen kesto vaihtelee yhden päivän mittaisesta *koulutuksesta* (2) usean *lukukauden* mittaiseen koulutukseen (2). Täydennyskoulutusta järjestetään avoimina ohjelmina sekä *henkilöstökoulutuksena*, joka suunnitellaan vastaamaan asiakkaan osaamistarpeisiin. [*tr62*]

Käsitteen tunnus: c891

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Koulutus* (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

<kieliversiointiin korkeakoulut>

494

työvoimakoulutus [*harmon*]

ei: työvoimapolitiittinen koulutus (vanhentunut) [*harmon + tr39 + AmmRef_2017*]

sv arbetskraftsutbildning [*ophall_sanasto + reformordlista_2017 + kielitr_amm_sv_01*]

en labour market training [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

koulutus (1), jonka toteutus perustuu työ- ja elinkeinohallinnon ennakoititoimintaan sekä työ- ja elinkeinoelämän tarpeista lähtien tuotettuun suunnitelmaan [*YSR 15.5.2013 + tr28 + teemar_03 + AmmRef_2017*]

huomautus

Työvoimakoulutus voi olla *ammattillista koulutusta* tai sitä voidaan järjestää *korkeakouluissa* (1). [*AmmRef_2017*]

Työvoimakoulutuksen *opiskelijat* valitaan työ- ja elinkeinoviranomaisen toteaman koulutustarpeen perusteella. Työvoimakoulutusta järjestetään ensisijaisesti työttömille ja työttömyysuhan alaisille henkilöille. [*YSR 15.5.2013 + tr28 + AmmRef_2017*]

Työvoimakoulutuksesta ja *opiskelijavalinnasta* säädetään julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa (916/2012). [*AmmRef_2017*]

Käsitteen tunnus: c466

Käsittekaavio: *Koulutus* (1) oppivelvollisuuteen kuulumisen, järjestäjän, tavoitteen, rahoittajan ja kielen mukaan

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

tarkistettava / käsittelyyn

tarkistettava / käsittelyyn tarkistettavat 2019

Luonnos ehdotukseksi julkisista rekrytointi- ja osaamispalveluista annettavaksi laiksi:

"Kasvupalvelukoulutuksena tarjottaisiin ammatillisesti suuntautunutta koulutusta, jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Lisäksi kasvupalvelukoulutuksena voitaisiin tarjota yrittäjyyskoulutusta ja kotoutumisen edistämisestä annetun lain 17 §:ssä tarkoitettua kotoutumiskoulutusta. Julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain 5 luvun 1 §:n 2 momentista poiketen kasvupalvelukoulutuksena ei voitaisi järjestää koulutusta, jonka tavoitteena olisi ammatillisen tutkinnon tai sen osan suorittaminen. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformin yhteydessä tutkintoon johtava ammatillinen koulutus esitetään siirrettäväksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnon alan järjestämisvastuulle. Tutkintoon johtavan koulutuksen järjestämisestä säädettäisiin ammatillisesta koulutuksesta annettavassa laissa, jonka mukaan ammatilliseen tutkintoon johtavaa koulutusta järjestettäisiin työvoimakoulutuksena. Erotuksena ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitettua työvoimakoulutuksesta maakunnan järjestämästä nykyistä työvoimakoulutusta vastaavasta koulutuksesta käytettäisiin nimitystä kasvupalvelukoulutus.

Terminologin kysymys 23.5.2017: Pitäisikö määritelmässä sanoa, että työvoimakoulutus on tutkintoon johtavaa koulutusta? (Onko näin tosiaan myös korkeakouluissa annettavassa työvoimakoulutuksessa?) Vrt. kasvupalvelukoulutus, joka ei johda tutkintoon.

Terminologi Mari Suhonen 31.8.2017: TEM:n TE digi -sanastotyöpajassa oltiin vahvasti sitä mieltä, että tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus on OKM:n/opetushallinnon käsite eikä TE-käsite. Tämä käsite liittyy näihin maakuntien ja kasvupalvelujen uudistuksiin.

6.3.4 Työpaikalla järjestettävän koulutuksen peruskäsitteitä

495

työpaikalla järjestettävä koulutus <säädöksissä> [*Työp_jari_koul_san_2019*]; **työpaikalla opiskelu** [*Työp_jari_koul_san_2019*]; ~ **työelämässä oppiminen** [*Työp_jari_koul_san_2019*]; ~ **työpaikalla oppiminen** [*Työp_jari_koul_san_2019*]

ei: ~ työssäoppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite> [*Työp_jari_koul_san_2019*]; ~ työssä oppiminen <työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan käsite> [*Työp_jari_koul_san_2019*]; työharjoittelu (2) <termi vanhentunut ammatillisen koulutuksen kontekstissa> (vanhentunut) [*Työp_jari_koul_san_2019*]

sv utbildning som ordnas på en arbetsplats <säädöksissä> [*531/2017_sv + fisv_utbild_ordlista + PDT_kielitr_sv_01 + kielitr_amm_sv_01*]; UA (1) [*PDT_kielitr_sv_01 +*]; ~ lärande i arbetslivet <työelämässä oppiminen> [*Työp_jari_koul_san_2019*]

hellre än: ~ inläring i arbetslivet <työelämässä oppiminen> [*ffisv_utbild_ordlista/rs + PDT_kielitr_sv_01*]; ~ inläring i yrkeslivet <työelämässä oppiminen> [*ffisv_utbild_ordlista/rs + PDT_kielitr_sv_01*]

inte: ~ inläring i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla> [*PDT_kielitr_sv_01*]; ~ lärande i arbetet <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla> [*PDT_kielitr_sv_02*]; ~ IA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla> [*PDT_kielitr_sv_01*]; ~ LIA <työssäoppiminen työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla> [*PDT_kielitr_sv_01*]

en workplace education and training [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä [*Työp_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Työpaikalla järjestettävä koulutus kattaa *ammattillisesta koulutuksesta* annetussa laissa (531/2017) säädettyt muodot eli *koulutussopimukseen perustuvan koulutuksen* ja *oppisopimuskoulutuksen*. Lisäksi työpaikalla järjestettävä koulutus voi käsittää muita muotoja, joista sovitaan *koulutuksen järjestäjän* ja työpaikan edustajan kesken ja jotka kirjataan *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaan*. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

työelämässä oppiminen, työpaikalla oppiminen: Lähikäsitteet työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen poikkeavat käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus (eli työpaikalla opiskelu). Työpaikalla järjestettävä koulutus on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan organisoimaa toimintaa: määrämuotoista, sovittua, suunnitelmallista, tavoitteellista ja ohjattua. Sen sijaan työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen ovat yksilön toimintaa, jota tapahtuu, vaikkei kyse olisi suunnitelmallisesta osaamisen hankkimisesta. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

Opetus- ja kulttuuriministeriö on hyväksynyt, että termejä työelämässä oppiminen ja työpaikalla oppiminen voidaan käyttää esimerkiksi yrityksille suunnatussa viestinnässä viittaamaan työpaikalla järjestettävään koulutukseen silloin, kun asiayhteydestä on selvää, että kyse on nimenomaan työpaikalla järjestettävästä koulutuksesta. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

työssäoppiminen, työssä oppiminen: Termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ei suositella käytettäväksi *ammattillisen koulutuksen* yhteydessä, sillä työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla (mm. hallituksen esityksessä 93/2018 julkisista rekrytointipalveluista ja osaamisen kehittämisspalveluista annettavaksi laiksi) näitä termejä käytetään eri merkityksessä. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

työharjoittelu: Termi työharjoittelu on vanhentunut tässä määriteltyyn käsitteeseen viittaavana nimityksenä ammatillisen koulutuksen yhteydessä. [*Työp_jari_koul_san_2019*]

inläring / lärande: Ruotsin sana inläring assosioituu yleensä yksisuuntaiseen, *opettajalta* opiskelijalle tapahtuvaan *opettamiseen*, joten termin käyttöä ei suositella, kun puhutaan nykyisestä ammatillisesta koulutuksesta oppimiskäsityksineen. Sana lärande puolestaan viittaa *oppimiseen*, joka ei välttämättä tapahdu tiettyyn aikaan tietyissä paikassa, vaan prosessina, ja joka voi tapahtua yksin tai ryhmässä. [*PDT_kielitr_sv_01*]

Käsitteen tunnus: c1709

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020: Nimitys "työpaikalla järjestettävä koulutus" kuulostaa paljon laajemmalta kuin on tarkoitettu (koulutussopimuskoulutus ja oppisopimuskoulutus). Voidaanko termille tehdä jotain vielä tässä vaiheessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 15.12.2020: Tämänhetkiset määritelmät eivät tuo eroa työpaikalla järjestettävän koulutuksen ja työvoimakoulutuksen välille: myös työvoimakoulutuksessa osaaminen hankitaan pääosin työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 30.4.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin tämän käsitteen tietoja. Pohdittava, ovatko muutokset tai osa niistä tarpeen myös OKSAssa.

1) Jatkuvan oppimisen sanastossa muokattiin käsitteen määritelmää seuraavaan muotoon: "opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle kuuluva ammatillinen koulutus tai työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle kuuluva koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä". Tämä siksi, että saataisiin tarkennetuksi eroa käsitteiden työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn määritelmää seuraavasti: "ammatillinen koulutus, jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen tapahtuu pääosin työelämässä käytännön työtehtävien yhteydessä"? Näin saataisiin näkyviin ero, että työharjoittelu on korkeakouluopintoihin liittyvää.

2) Muut muutokset koskevat termejä työssäoppiminen ja työssä oppiminen ja niihin liittyvää huomautusta. Nämä termit on Jatkuvan oppimisen sanastossa merkitty sallittaviksi synonyymeiksi (eikä hylättäviksi termimuodoiksi, kuten OKSAssa). Niitä koskeva huomautusteksti kuuluu seuraavasti: "työssäoppiminen, työssä oppiminen: Työssäoppiminen ja työssä oppiminen ovat työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus." Onko OKSAn termisuositusta tarpeen muuttaa? Ehkä riittäisi suositusmerkintä "mieluummin kuin", ja selitykseksi, että termejä ei suositella käytettäväksi OKM:n hallinnonalalla, sillä ne ovat TEMin hallinnonalalla käytettyjä nimityksiä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 27.9.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite "työelämässä oppiminen" erotettiin käsitteestä työpaikalla järjestettävä koulutus erilliseksi käsitteeksi. Toimitaanko OKSAssa niin vai pidetäänkö nämä käsitteet kuten ovat?

Riinan kysymys ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022: Tämän käsitteen ruotsin vastineet on käyty läpi OKM:n rahoittaman Parasta DigiTukea -hankkeen ruotsin työryhmässä, mutta tarkistattekko vielä, onko Opetushallinnon sanaston vastine "arbetslivsorienterad inläarning" (jota ei PDT-hankkeessa ole näemmä syystä tai toisesta otettu mukaan) lainkaan tarpeen? Jos ko. termiä esim. käytetään laajasti, mutta työryhmä on sitä mieltä, että se ei ole suositettava, niin se olisi hyvä ottaa mukaan epäsuositettavana (DTEA-) tai hylättävänä (DTEB-) vastineena. (Nyt termi kirjattu ruotsin STE-kenttään, RK 15.11.2022.) --> **Ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmä 2022:** eri asia kuin työpaikalla järjestettävä koulutus, Ehkä lähinnä työvoimalähtöinen koulutus? Voisi tulla oppisopimustyyppisen koulutuksen työelämäjakoista?

496

koulutussopimus [*AmmRef_2017*]

sv utbildningsavtal [*fisv utbild ordlista + 531/2017 sv 44§ + PDT kielitr sv 01*]; UA (2)
[*PDT kielitr sv 02*]

en training agreement [*starsoft lomake en + ammatillisen reformisan en + kielitr amm en 01*]

määritelmä

koulutustoimijan ja työpaikan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus *opiskelijan osaamisen hankkimisesta* työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä [*AmmRef_2017 + tr69 + teemar_16*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutussopimukseen kuuluu, että opiskelija hankkii osaamista työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ilman, että on työsuhteessa työpaikkaan. [*AmmRef_2017 + teemar_16*] *Yliopistoissa* koulutussopimuksia tehdään esimerkiksi lääkäreiden *erikoistumiskoulutuksen* suorittamiseksi kliinisessä ympäristössä. Yliopistojen sopimuksiin kuuluu, että opiskelija solmii työnantajaansa normaalin työsuhteen. [*teemar_16*]

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa* koulutussopimus sovitaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisesti *tutkinnonosa-* tai koulutuksenosakohtaisesti. Koulutussopimukseen liitetään opiskelijan henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma siltä osin kuin se koskee koulutussopimukseen perustuvaa *koulutusta (2)*. Henkilökohtaisesta osaamisen kehittämissuunnitelmasta ilmenevät ne käytännön työtehtävät, joita tekemällä opiskelija voi saavuttaa tavoitteeksi asetetun osaamisen. [*AmmRef_2017 + teemar_14 + teemar_48 oppvelv*]

Vrt. *oppisopimus*. [*tr69/rk*]

Käsitteen tunnus: c1232

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: *Työpaikalla järjestettävä koulutus* ja *Ammatillisen koulutuksen lajeja*

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

497

koulutussopimukseen perustuva koulutus [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]

hakusana: koulutussopimuskoulutus [*rk*]

sv utbildning som grundar sig på utbildningsavtal [*531/2017 sv 71§ + PDT kielitr sv 01*]

en training based on a training agreement [*starsoft lomake en*]

määritelmä

koulutus (1), jossa *opiskelijan osaamisen hankkiminen* järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on *koulutustoimijan* ja työpaikan välinen *koulutussopimus* [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]

huomautus

Koulutussopimus on käytössä sekä ammatillisessa koulutuksessa että *yliopistoissa*. Näin ollen koulutussopimukseen perustuva koulutus voi olla *ammattillista koulutusta* tai *korkeakoulutusta*.

[*Tyop_jarj_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1710

Käsitekaavio: *Työpaikalla järjestettävä koulutus*

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

498

oppisopimus [teemar_13]

sv läroavtal [f1sv utbild ordlista + 531/2017 sv 44§ + PDT kielitr sv 02]; LA [PDT kielitr sv 02]
en apprenticeship agreement [starsoft lomake_en + kielitr amm_en 01]

määritelmä

[ammattillisen koulutuksen opiskelijan](#) ja työnantajan välinen kirjallinen määräaikainen sopimus, jonka perusteella järjestetään [oppisopimuskoulutusta](#) [teemar_13 + PDT hanke 2018 19]

huomautus

Oppisopimuksesta tulee ilmetä sopimuksen voimassaoloaika, sovellettava työaika ja opiskelijan palkkauksen perusteet. Oppisopimukseen tulee myös liittää [henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma](#) siltä osin kuin suunnitelma koskee oppisopimuskoulutusta. [teemar_13]

Joskus näkee käytettävän termiä yrittäjän oppisopimus, mutta termi on virheellinen, sillä yrittäjälle ei solmita varsinaista oppisopimusta, vaan tehdään ainoastaan sopimus [oppisopimuskoulutuksen](#) järjestämisestä. Ks. myös [yrittäjän oppisopimuskoulutus](#). [PDT hanke 2018 19 + tr82]

Käsitteen tunnus: c1430

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

499

oppisopimuskoulutus [harmon]

hakusana: sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä [Tyop jarj koul san 2019]

sv läroavtalsutbildning [ophall sanasto + Tyop jarj koul san 2019 + kielitr ammat sv 01]
en apprenticeship training [estrohm[ophall sanasto] + kielitr amm_en 01]

määritelmä

[ammattillinen koulutus](#), jossa [opiskelijan osaamisen hankkiminen](#) järjestetään pääosin tai kokonaan työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa opiskelija on työnantajaan työsopimussuhteessa, virkasuhteessa tai virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelussuhteessa tai toimii yrittäjänä [tr2010 + oph + ks + tr28 + teemar_14 + PDT hanke 2018 19]

huomautus

Määritelmän sana 'pääosin' viittaa siihen, että oppisopimuskoulutuksessa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuvaa oppimista täydennetään tarvittaessa muissa [oppimisympäristöissä](#), kuten [oppilaitoksessa](#), tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. Tässä mielessä oppisopimuskoulutus poikkeaa [koulutussopimukseen perustuvasta koulutuksesta](#). [PDT hanke 2018 19 + tr82]

Yrittäjälle voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen [koulutuksen järjestäjä](#) ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat (eli tekevät sopimuksen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä). [teemar_14 + Tyop jarj koul san 2019]

Oppisopimuskoulutuksessa olevan [opiskelijan](#) viikoittaisen työajan tulee olla keskimäärin vähintään 25 tuntia. [AmmRef 2017]

Työpaikalla järjestettävää oppisopimuskoulutusta täydennetään muissa [oppimisympäristöissä](#) tapahtuvalla osaamisen hankkimisella. [AmmRef 2017]

Oppisopimuskoulutuksessa opiskelijan tulee olla 15 vuotta täyttänyt. Oppisopimuskoulutus perustuu työnantajan ja opiskelijan väliseen [oppisopimukseen](#) sekä [koulutuksen järjestäjän](#) ja työnantajan väliseen sopimukseen oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä. [AmmRef 2017 + teemar_13 + PDT hanke 2018 19 + tr82]

Vrt. [koulutussopimus](#). [tr69]

Käsitteen tunnus: c483

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#), [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammattillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

500

työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus [Tyop_jari_koul_san_2019]

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande [531/2017_sv_71\$/rs + PDT_kielitr_sv_01 + PDT_kielitr_sv_03]

en apprenticeship training based on an employment relationship [OKM_training_agreement_pdf]

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan työsuhteessa [Tyop_jari_koul_san_2019]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1711

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

501

virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus [Tyop_jari_koul_san_2019]

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande [531/2017_sv_70\$/rs + PDT_kielitr_sv_01]

en apprenticeship training based on a public service relationship [OKM_training_agreement_pdf/vpunsar]

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteessa [Tyop_jari_koul_san_2019]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1712

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Ville, Sanastokeskus: englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteinen" = "public service relationship"

502

virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelusuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus [Tyop_jari_koul_san_2019]

sv läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande [531/2017_sv_70\$/rs + PDT_kielitr_sv_01]

en apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation [OKM_training_agreement_pdf/vpunsar]

määritelmä

[oppisopimuskoulutus](#), jossa [opiskelija](#) on työnantajaan virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelusuhteessa [Tyop_jari_koul_san_2019]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1713

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Työpaikalla järjestettävä koulutus](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Ville, Sanastokeskus: englanninkielinen vastine johdettu OKM:n OKM-training_agreement-lomakkeesta, jossa "virkasuhteeseen verrattavassa julkisoikeudellisessa palvelusuhteessa" = "comparable service relationship in a public corporation"

503

yrittäjän oppisopimuskoulutus [Työpaja koulusana 2019]

sv läroavtalsutbildning för företagare [531/2017 sv/PDT kielitr sv 01]; företagarens läroavtalsutbildning [oppisopimus sv + PDT kielitr sv 01]

en entrepreneur's apprenticeship training [Mentoripankki[vpunsa]]

määritelmä

oppisopimuskoulutus, jossa opiskelija toimii yrittäjänä ja työpaikkana on opiskelijan yritys [Työpaja koulusana 2019]

huomautus

Ammatillisen koulutuksen opiskelijalle, joka toimii yrittäjänä, voidaan järjestää oppisopimuskoulutusta omassa yrityksessään, jos ammatillisen koulutuksen järjestäjä ja yrittäjä siitä kirjallisesti sopivat. [OKSA 01] Yrittäjän oppisopimuskoulutuksessa toisessa yrityksessä tai organisaatiossa toimiva kokenut yrittäjä tai työntekijä toimii opiskelijan mentorina.

[Työpaja koulusana 2019]

Käsitteen tunnus: c1714

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: Työpaikalla järjestettävä koulutus

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

504

osaamisperusteisuus [Työpaja koulusana 2019]

hakusana: osaamisperusteisuus; ammatillinen osaaminen

sv kompetensinriktning [kielitr ammat sv 01]; ~ kompetensbaserad utbildning [ophall sanasto + PDT kielitr sv 01 + lausuntokierros 2019 + PDT kielitr sv 03 + kielitr ammat sv 01]

en ~ competence-based [ophall sanasto[vpunsa]]

määritelmä

pedagogista toimintaa ohjaava periaate, jonka mukaan koulutuksessa (1) tärkeintä on se, että oppija saavuttaa hänelle tavoitteeksi asetetun osaamisen, ei se, millä tavoin ja minkä ajan kuluessa osaaminen on hankittu [Työpaja koulusana 2019]

huomautus

Osaamisperusteisen pedagogiikan mukaan koulutuksessa (1) ei pyritä opiskelemaan tiettyjä oppiaineita ja suorittamaan vakiomäärää opintoja, vaan tärkeintä on, että oppijalle tavoitteeksi asetettu osaaminen tulee koulutuksen (2) aikana hankittua. Lähtökohtana on oppijan aikaisemmin hankittu tutkinnon kannalta olennainen osaaminen, jonka päälle kerrytetään tarvittavin osin uutta osaamista. Oppijat voivat saavuttaa osaamisensa erilaisissa oppimisympäristöissä (ei esimerkiksi pelkästään oppilaitoksessa), keskenään eri tavoin ja eri tahdissa. [Työpaja koulusana 2019]

Ammatillinen osaaminen on kokonaisuus, joka muodostuu ammatissa tarvittavista tiedoista ja taidoista ja niiden soveltamisesta käytännön työtehtäviin. [Työpaja koulusana 2019]

Käsitteen tunnus: c1715

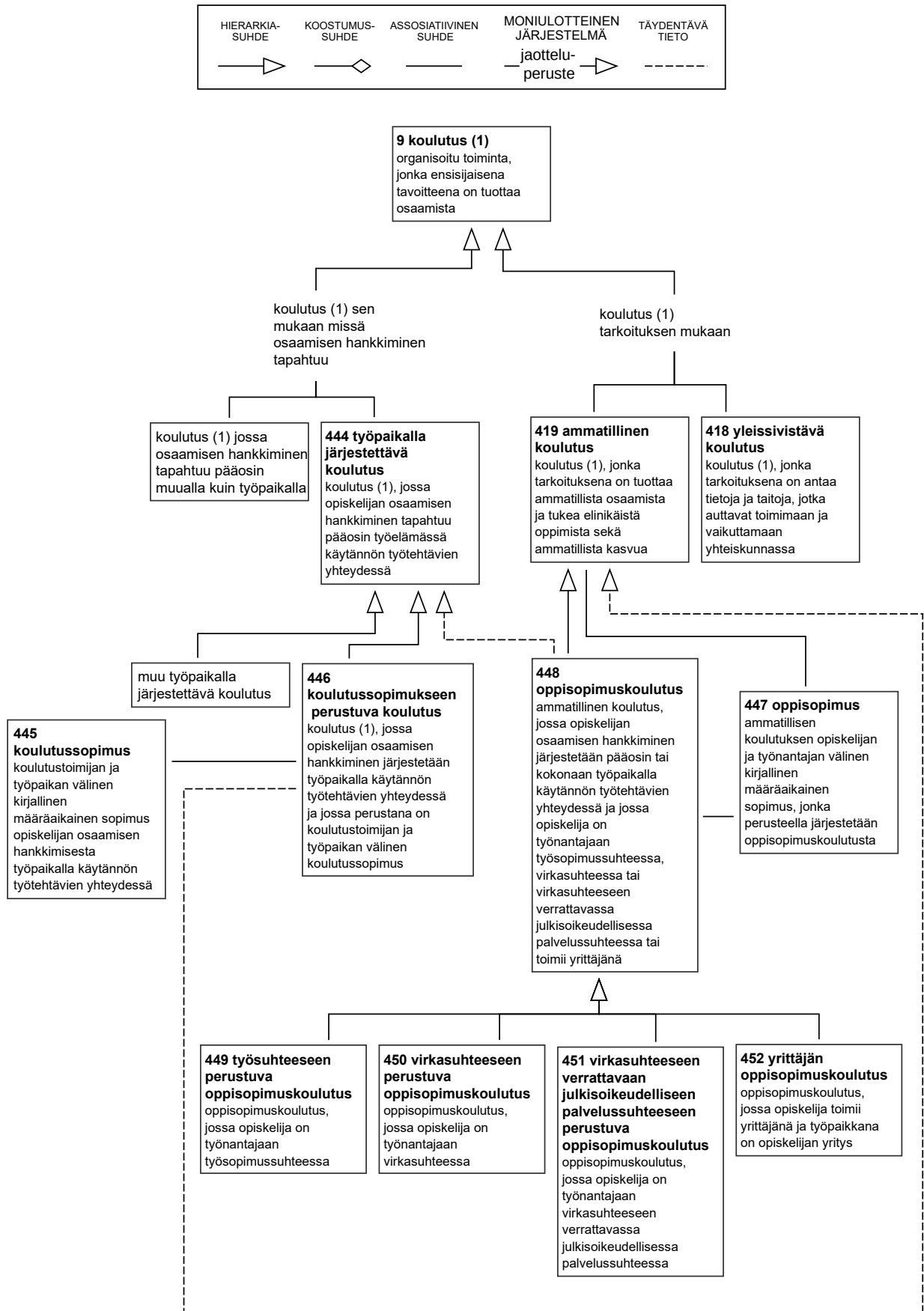
Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: Osaaminen ja sen lähikäsitteitä

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 55. Työpaikalla järjestettävä koulutus.

6.3.5 Perusopetuksen lajeja

505

painotettu opetus [tr30]

hakusana: erikoisluokka

sv betonad undervisning [OKM_verkkosivut]

en ~ weighted-curriculum [estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]]

määritelmä

perusopetus, jossa jonkin **oppiaineen**, **aineryhmän** tai muun sisältöalueen **opetusta (2)** annetaan enemmän ja vaativammin tavoittein kuin muussa perusopetuksessa [oph + tr30 + KLamberg]

huomautus

Esimerkkejä painotusalueista ovat musiikki, kuvataide, ilmaisutaito, matemaattis-luonnontieteelliset aineet ja liikunta. [rk+ tr30] Painotettua opetusta annetaan esimerkiksi musiikin, kuvataiteen, ilmaisutaidon ym. erikoisluokilla. [LahikainenKatri/rk]

Ks. myös **oppilasvalinta**. []

Käsitteen tunnus: c435

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

506

sairaalaopetus [tr30]

sv sjukhusundervisning [edu.fi]

en hospital education [estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]]

määritelmä

perusopetus, jota annetaan **peruskoulun (1) oppilaalle** sairaala- tai avohoidon aikana [oph/rk + tr30]

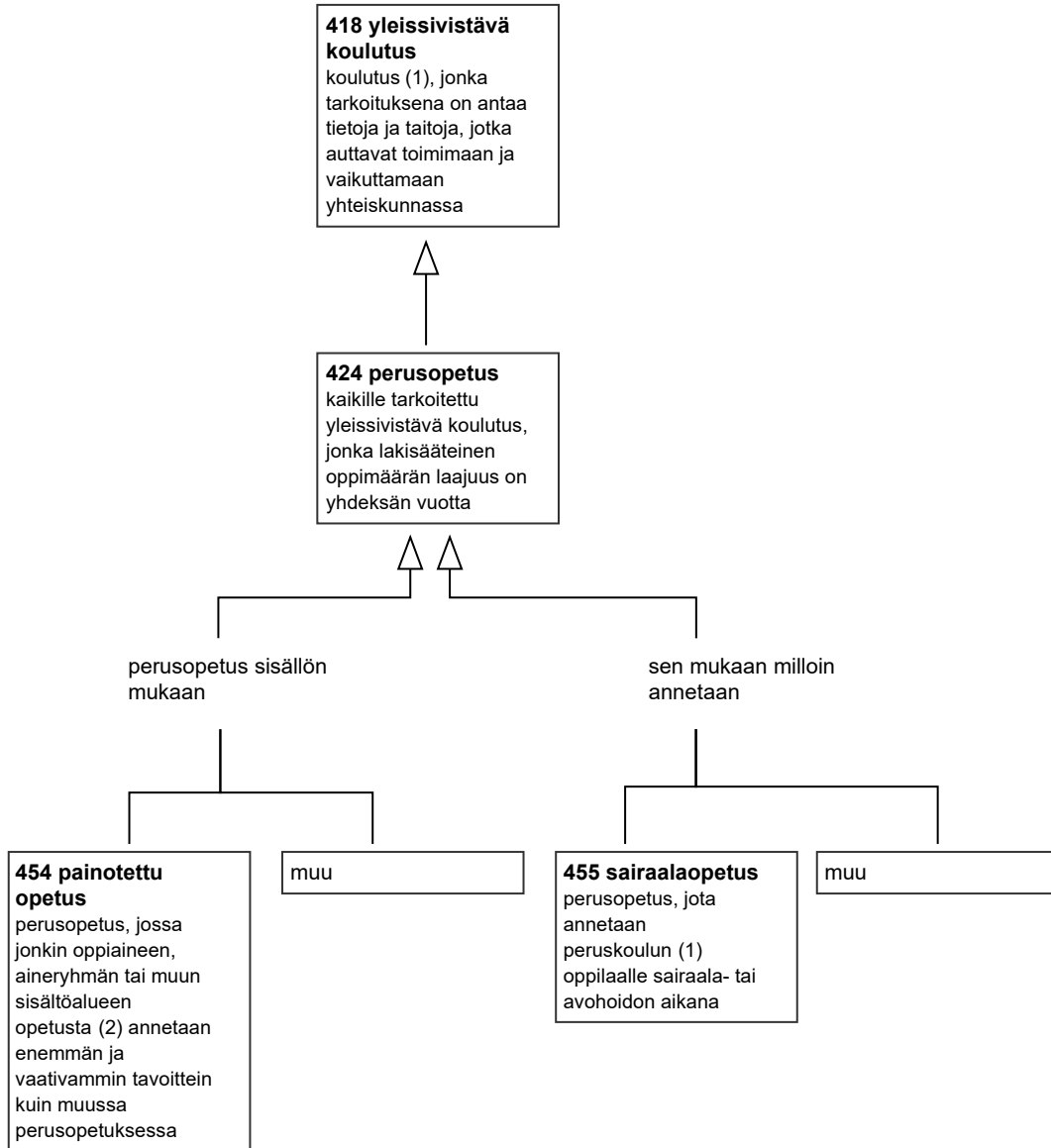
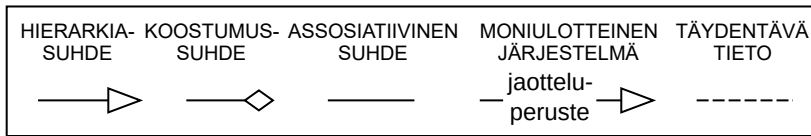
huomautus

Käsitteen tunnus: c437

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Käsitekaavio 56. Perusopetuksen lajeja.

6.3.6 Ammatillisen koulutuksen lajit ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaisesti

507

ammatillinen tutkintokoulutus [*AmmRef_2017*]

sv yrkesinriktad examensutbildning [*studeranderespons_vnk*]

en []

määritelmä

ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava *ammatillinen koulutus*, jonka tavoitteena on *ammatillisen tutkinnon*, ammatillisen *tutkinnon osan* tai ammatillisten tutkinnon osien suorittaminen [*AmmRef_2017/rk*]

huomautus

Vrt. *tutkintokoulutus*. []

Käsitteen tunnus: c1213

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Koulutus \(1\) tutkintotavoitteisuuden mukaan](#), [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#), [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\) ja Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tällä käsitteellä ei ole OKSAssa englannin vastinetta. Vocational education and training to complete a qualification?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Pitäisikö sanastoon lisätä termi "workplace education and training" = workplace education and training (VET-laki 51§)? --

Riinan kommentti 9.3.2020: Tämä käsite (työpaikalla järjestettävä koulutus) on jo määritelty Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanastossa; se on tulossa osaksi OKSAA. Merkkasin tuohon sanastoon tämän englannin vastineen "workplace education and training".

508

muu ammatillinen koulutus [*AmmRef_2017*]

sv övrig yrkesutbildning [*531/2017_sv_8§*]

en other vocational education and training [*kielitr_amm_en_01*]; other VET [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus tai *ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus* [*AmmRef_2017*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1218

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (Johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyyppinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyyppinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: muu ammatillinen koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: tutkintoon johtamaton ammatillinen koulutus, jonka puitteissa järjestetään ammatillista osaamista syventävää tai täydentävää koulutusta ja ammatilliseen tehtävään valmistavaa koulutusta

509

ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus [AmmRef_2017]

sv utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen [531/2017 sv 8§]

en advanced or supplementary vocational education and training [kielit_amm_en_01/rk]; advanced or supplementary VET [kielit_amm_en_01]

määritelmä

ammattillinen koulutus, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista [AmmRef_2017/rk]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1219

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka syventää tai täydentää ammatillista osaamista

510

ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus [*AmmRef_2017*]

sv utbildning som förbereder för yrkesuppgifter [*531/2017_sv_8§*]

en education (and training?) for a particular vocational task [*MerjaFleming_2020_03_02*]

määritelmä

ammattillinen koulutus, jonka tavoitteena ei ole *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin [*AmmRef_2017/rk*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1220

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologi Seija Suonuuti 3.2.2017: Kommentti: Jatkossa voisi miettiä yleisempää määritelmää. Esimerkiksi ”-- valmistaa tiettyyn ammatilliseen tehtävään, joka ei ole tarpeeksi laaja tai soveltuva tutkintoon ja johon voi saada valtion rahoitusta”.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: On nyt laissa näin: ”education (and training?) for a particular vocational task”. Seija ottanee kantaa?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisitkö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva koulutus (2), jonka tavoitteena ei ole tutkinnon tai tutkinnon osan suorittaminen ja joka valmistaa ansio- ja liikennelentäjän, lennonjohtajan tai kaupunkiraideliikenteen kuljettajien tehtäviin

511

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

valmentava koulutus [*AmmRef_2017*]

sv handledande utbildning [*531/2017_sv_7§*]; förberedande utbildning [*ffisv_utbild_ordlista*]

en preparatory education and training [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* [*AmmRef_2017*]

huomautus

Valmentavista koulutuksista ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä 1.8.2021 alkaen. Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus jäi tällöin edelleen voimaan. [*tr104 + tr105*]

Käsitteen tunnus: c1221

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaos 30.10.2020: Tämän käsitteen määritelmää pitää laajentaa: tulee sisältää maahanmuuttajien AMK-koulutukseen valmentava jne.

OKSA-jaos 30.10.2020: jatkuvan oppimisen sanastosta saadaan määritelmän pohjaa

OKSA-jaos 30.10.2020: oppivelvollisuuden laajentamisen yhteydessä tarkistettava tämän käsitteen tiedot

OKSA-jaos 10.9.2021 / Tomi: Käsiteversiointi (valmentava koulutus 1 ja valmentava koulutus 2) tarvitaan, jotteivät vanhat tietomallit mene rikki. Vanhoissa lähteissä ilmaisu "valmentava koulutus" viittaa edelleen tähän käsitteeseen (yhteinen yläkäsite VALMAlle ja TELMAlle), nykyisin taas eri käsitteeseen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 5.10.2021: Ratkaisun taustaksi vielä kysymys, että tarvitaanko tietomalleissa jatkuvasti viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin? Maallikko voisi kuvitella, että tietomallit pyrittäisiin päivittämään niin, että viittaukset olisivat ajantasaisiin käsitteisiin. Tai ehkä kysymys voisi kuulua, *miten kauan* on tarvis viitata myös vanhentuneisiin käsitteisiin.

512

(vanhentunut)

valmentavan koulutuksen osa [*kielityoryhma_amm_en_02*]

sv del i den handledande utbildningen [*opintopolku_e_perusteet*]

en unit of preparatory education and training (?) [*MFleming*]

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *valmentava koulutus* muodostuu [*rk + SeijaRasku_2020_05_15*]

huomautus

Esimerkkejä valmentavan koulutuksen osista olivat *ammattilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen* osa "opiskeluvalmiuksien vahvistaminen" sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* osa "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen". [*rk + SeijaRasku_2020_05_15 + rk_2022_06_03*]

Vrt. käsite *tutkinnon osa*, jollaisista *ammattillinen tutkintokoulutus* muodostuu. [*rk + SeijaRasku_2020_05_15*]

Käsite valmentavan koulutuksen osa on vanhentunut, kun oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus* korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* 1.8.2021 alkaen. [*rk_2022_06_03*]

Ks. *koulutuksen osa*. []

Käsitteen tunnus: c1491

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

513

koulutuksen osa [teemar_14]

sv utbildningsdel [opintopolku_e_perusteet]

en education and training unit [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

arvioitava osaamisen kokonaisuus, jollaisista *tutkintokoulutukseen valmentava koulutus* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* muodostuu [rk + SeijaRasku_2020_05_15 + teemar_49_oppvelv]

huomautus

Esimerkkejä koulutuksen osista ovat *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen osa* "opiskelu- ja urasuunnittelutaidot" ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen osa* "ammattillisen toimintakyvyn vahvistaminen". [rk + SeijaRasku_2020_05_15 + teemar_49_oppvelv]

Ammatillisessa koulutuksessa on käytössä käsitteen koulutuksen osa lisäksi käsite *tutkinnon osa*. Jälkimmäinen käsite liittyy *ammattilliseen tutkintokoulutukseen*. [rk + SeijaRasku_2020_05_15 + rk]

Käsitteen tunnus: c1927

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammattillisen koulutuksen lajeja](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

514

(vanhentunut)

ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus [*AmmRef_2017*]; **VALMA** [*TKytola + tr52*]

ei: ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus (vanhentunut) [*TKytola + tr52 + AmmRef_2017*]

sv utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning [*Karlsson&Westerholm*]; utbildning som handleder för yrkesutbildning [*ophall_sanasto + kielitr_ammatt_sv_01*]

en preparatory education and training for VET [*ammattillisen_reformisan_en*]; preparatory education and training for vocational education and training [*ammattillisen_reformisan_en/rk*]; preparatory education for vocational training [*ophall_sanasto*]

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa *opiskelijalle* valmiuksia *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa *ammattillinen tutkinto* [*AmmRef_2017*]

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* voivat järjestää tutkintoon johtamattomana *valmentavana koulutuksena* ammatilliseen koulutukseen valmentavaa koulutusta sekä *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta*. [*TKytola/rk + tr52 + AmmRef_2017*]

Ennen ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) vuonna 2015 voimaantullutta muutosta koulutuksen järjestäjät saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä *koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus*, valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus 1. (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen. [*TKytola/rk + tr52 + AmmRef_2017 + teemar_13*]

Ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista oppivelvollisuutta oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös ammatilliseen koulutukseen valmentavassa koulutuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka. [*tr105*]

Ks. myös *hakeutuminen*. []

Käsitteen tunnus: c861

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

tarkistettava / käsitteeseen tarkistettavat 2019

Lukion englannin kielityöryhmän (Anu Halvari, OPH) kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 5.12.2018: Pitääkö ”valmentavien” koulutusten englannin vastineiden poiketa jotenkin ”valmistavien” koulutuksen englannin vastineista? Siis jotain sellaista kuin ”coaching(???)” vs. ”preparatory”. Tämä jää ammatillisen koulutuksen englannin työryhmän pohdittavaksi.

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (Johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyyppinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyyppinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus*, *UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS*: ammatilliseen koulutukseen kuuluva, tutkintoon johtamaton koulutus (2), joka antaa opiskelijalle valmiuksia ammatilliseen tutkintokoulutukseen hakemiseksi sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen tutkinto

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Merkitään vanhentuneeksi, linkitys TUVAn koulutus käsitteeseen

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2021: Käsitteen korvautumisesta tutkintokoulutukseen valmentava koulutus -käsitteellä kirjoitettu huomautus. Tarkistattekko ja muokkaatte?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (preparatory education for vocational training)

515

työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus [TKytola + tr52 + AmmRef_2017]; **TELMA** [TKytola + tr52 + AmmRef_2017]

sv utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv [ophall_sanasto + Karlsson&Westerholm + reformordlista_2017 + kielitr_amm_sv_01]

en preparatory education and training for work and independent living [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

tutkintoon johtamaton *ammattillinen koulutus*, joka antaa sairauden tai vamman vuoksi *erityistä tukea (2)* tarvitsevalle *opiskelijalle* henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista *opetusta (1)* ja *ohjausta* [AmmRef_2017]

huomautus

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus on yksi tapa suorittaa *oppivelvollisuutta*. [tr107]

Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus sisältää ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) muutosta järjestetyn työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan ja kuntouttavan opetuksen ja ohjauksen (nk. valmentava II; ks. *vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus*). [TKytola/rk + tr52]

Ammatillista perusopetusta koskevan lain (630/1998) elokuussa 2015 voimaan tulleen muutoksen mukaan ammatillisen *koulutuksen järjestäjät* saattoivat järjestää tutkintoon johtamattomana valmentavana koulutuksena ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa koulutusta (nyk. ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus) sekä työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta. [tr47]

Käsitteen tunnus: c862

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitteekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: OKSA-jaoksen kokouksessa 30.10.2020 (johon Tomi osallistui) keskusteltiin OKSAn käsitteiden koulutus (1) ja koulutus (2) alakäsitevalikoimasta. Todettiin, että on epäloogista ja -systemaattista, jos esim. lukiokoulutukseen valmistava koulutus on yhdentyypinen koulutus (2) ja ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus on yhdentyypinen koulutus (1). Sovittiin, että ammatillisen koulutuksen puolella kuuden käsitteen määritelmiä muokattaisiin niin, että niiden yläkäsitteeksi tulee koulutus (2), jotta saadaan OKSAn sisäinen systematiikka toimimaan. Ehtisittekö kommentoida, ovatko seuraavien käsitteiden määritelmämuutokset ok: valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, muu ammatillinen koulutus, ammatillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus ja ammatilliseen tehtävään valmistava koulutus?

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 10.11.2020: työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus, UUSI MÄÄRITELMÄEHDOTUS: ammatilliseen koulutukseen kuuluva, tutkintoon johtamaton koulutus (2), joka antaa sairauden tai vamman vuoksi erityistä tukea (2) tarvitsevalle opiskelijalle henkilökohtaisten tavoitteiden ja valmiuksien mukaista opetusta (1) ja ohjausta

516

ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus [*AmmRef_2017*]

sv utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens [*531/2017_sv_1§ + PDT_kielitr_sv_01 + kielitr_ammatt_sv_01*]

en education required for achieving vocational competence [*ophall_sanasto + ammatillisen_reformisan_en*]

määritelmä

ammattillinen koulutus, jota ammatillisen koulutuksen *opiskelija* tarvitsee *tutkinnon perusteissa* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteissa* edellytetyn osaamisen osoittamiseksi tai muun ammatillisen osaamisen hankkimiseksi [*AmmRef_2017 + teemar_49_oppvelv*]

huomautus

Ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus tarkoittaa kaikkea ammatillista koulutusta, jossa opiskelija hankkii häneltä puuttuvaa, *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaista osaamista. Kuten ammatillinen koulutus yleensä, ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voi olla *ammattillista tutkintokoulutusta, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa koulutusta* tai *muuta ammatillista koulutusta*. [*SRasku + teemar_13 + teemar_49_oppvelv*]

Ammatillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus voidaan toteuttaa työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä järjestettävänä tai *koulutuksen järjestäjän* omissa *oppimisympäristöissä* annettavana *koulutuksena (1)*. [*Työp_jarj_koul_san_2019*]

Ks. myös *osaamisen osoittaminen, osaamisen hankkiminen*. []

Käsitteen tunnus: c1302

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (education required for achieving vocational competence)

Riinan kysymys ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 21.3.2022: Parasta DigiTukea -projektin ruotsin työryhmä päätyi suosittamaan "utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens". Entä Opetushallinnon sanastossa oleva "utbildning för förvärvande av yrkeskompetens", onko se sallittava synonyymi vai tarvitaanko sitä lainkaan? --> Ammatillisen ruotsin kielityöryhmä 2022: "utbildning för förvärvande av yrkeskompetens" on harhaanjohtava eikä sitä pidä näyttää lainkaan.

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 23.1.2020: Työryhmänne oli pohtinut, että laissa 531/2017 "osaamisen hankkiminen" voitaisiin kääntää "acquiring competence". Pitäisikö tätä samaa termiä käyttää myös "ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus"-termin englanninkielisessä vastineessa? Nyt se on "education required for achieving vocational competence".

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: vai acquiring vocational competence? Achieve = sisältää konnotaation "saavuttaminen" kun taas acquire on mielestäni "hankkiminen" -- **Riinan kommentti 9.3.2020:** Tästä muistaakseni puhuttiin kokouksessamme 18.2.2020, ja silloin päädyttiin siihen, että tässä yhteydessä achieving olisi ok?

517

urheilijan ammatillinen koulutus [KRepo]

sv yrkesutbildning för idrottare [Karlsson&Westerholm]

en vocational education and training for athletes [https://www.gradia.fi/en/education/vocational-education + vp]

määritelmä

ammatillinen koulutus, jossa **opiskelijalle** tarjotaan **opiskelun** ohella mahdollisuus urheilulajiin valmentautumiseen [ks/rk + tr47/rk]

huomautus

Urheilijan ammatillista koulutusta järjestetään niissä **koulutusorganisaatioissa**, joilla on **erityinen koulutustehtävä** tällaisen **koulutuksen (1)** järjestämiseksi. [ks/rk + tr47]

Käsitteen tunnus: c485

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

518

erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus [KRepo]

sv yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning [Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

ammatillinen koulutus, joka on tarkoitettu erityisopetusta tarvitseville **opiskelijoille** [ks/rk + tr47]

huomautus

Koulutuksen järjestäjällä tulee olla **erityinen koulutustehtävä** erityisopetuksen järjestämiseen, jotta se voi suunnata **hakukohteita** erityisopetuksena järjestettäviksi. Myös koulutuksen järjestäjä, jolla ei ole erityistä koulutustehtävää erityisopetuksen järjestämiseen, voi järjestää ammatillista koulutusta erityisopetuksena erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. [ks/rk + tr47]

Käsitteen tunnus: c486

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSassa oleva **erityisopetus (1)** (joka on perusopetuksen käsite) tai **erityisopetus (2)** (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

519

<ammatillinen koulutus>

opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot [*AmmRef_2017*]

sv studier som stöder studiefärdigheterna [*531/2017_sv_48§*]

en studies supporting learning skills [*kielit_ amm_en_01*]

määritelmä

osana *ammatillista tutkintokoulutusta* järjestettävät opinnot, joiden tarkoituksena on mahdollistaa *tutkinnon* tai *tutkinnon osan* suorittaminen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen osallistuminen ja *osaamisen osoittaminen näytössä* silloin, kun *opiskelijalla* ei ole riittäviä opiskeluvalmiuksia [*AmmRef_2017*]

huomautus

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot perustuvat kunkin opiskelijan yksilöllisiin tarpeisiin.

[*AmmRef_2017*]

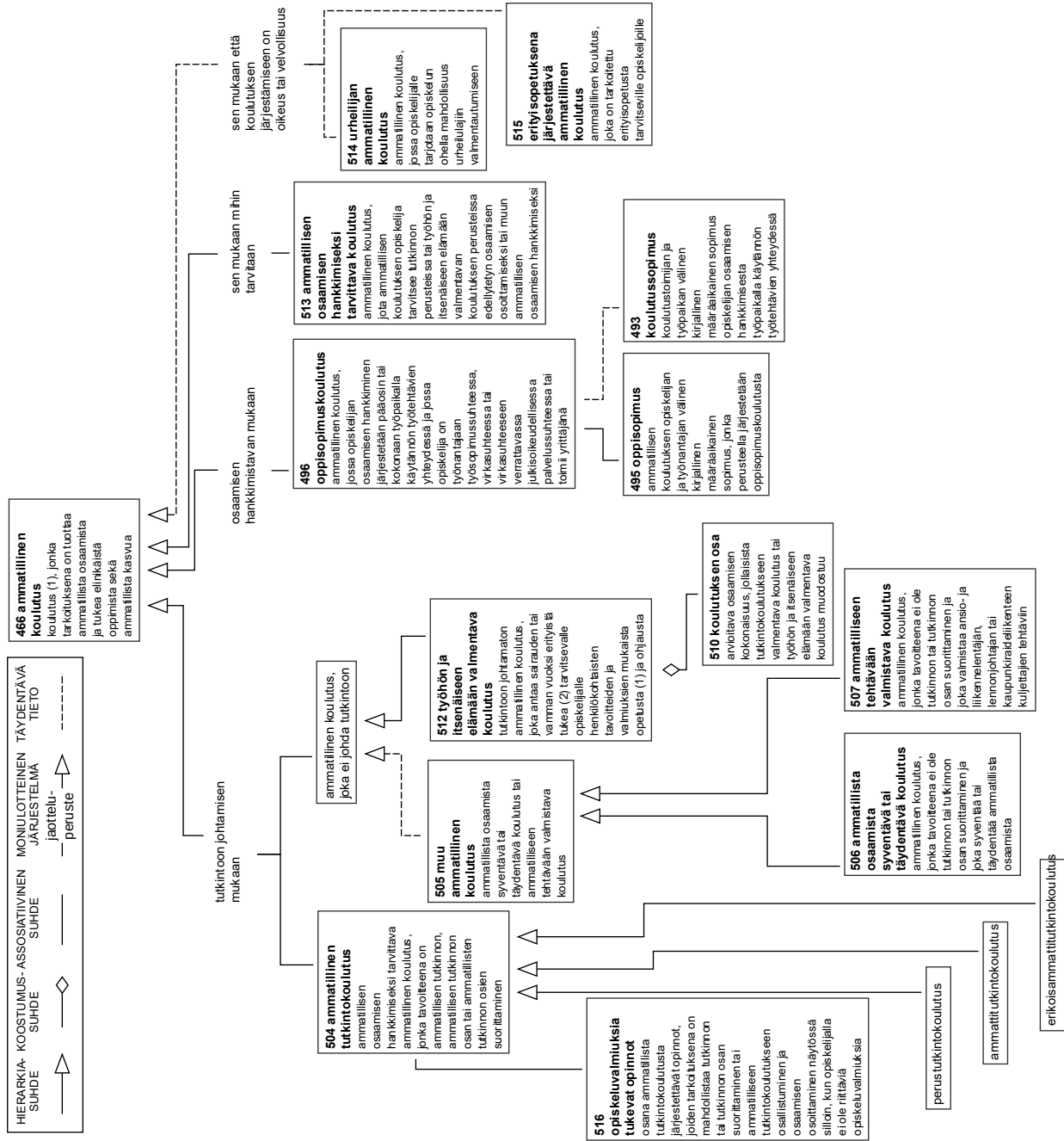
Käsitteen tunnus: c1303

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Ammatillisen koulutuksen lajeja](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

Käsitekaavio 57. Ammatillisen koulutuksen lajeja.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.12.2021: Kysymys kaaviosta "ammatillisen koulutuksen lajeja", jossa esiintyy vanhentunut käsite valmentava koulutus. Mitkä ovat ammatillisen koulutuksen lajit nykyisin? Ammatillinen tutkintokoulutus, muu ammatillinen koulutus ja mitä muuta? Työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus?

6.3.7 Ammatillisen koulutuksen lajit, järjestämismuodot ja -tavat ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 voimaantuloa

520

(vanhentunut)

ammatillinen peruskoulutus [*harmon*]

sv grundläggande yrkesutbildning [*ophall_sanasto + kielitr_ammats_sv_01*]

en vocational upper secondary education and training [*ophall_sanasto*]; vocational upper secondary education [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

ammatilliseen perustutkintoon johtava tai valmistava *ammatillinen koulutus* [*tr2010*]

huomautus

Ammatillinen peruskoulutus antaa laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet ja yleisen *jatko-opintokelpoisuuden (1) korkeakouluihin (1)*. [*vl 14.12.10/ss + tr27*]

Ammatillista peruskoulutusta järjestävät esimerkiksi *ammatilliset oppilaitokset, ammatilliset erityisoppilaitokset* ja *kansanopistot*. [*kuhmonen/tr2010*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c481

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational upper secondary education and training)

521

(vanhentunut)

ammatillinen lisäkoulutus [*harmon*]

sv yrkesinriktad tilläggsutbildning [*ophall_sanasto + kielitr_ammats_sv_01*]

en vocational further education and training [*ophall_sanasto*]

määritelmä

ammatillinen koulutus, joka valmistaa *ammatti-* tai *erikoisammattitutkintoon*, tai ei *tutkintoon* valmistava ammatillinen jatko- ja *täydennyskoulutus* [*ar/ss + tr27*]

huomautus

Ammatti- ja erikoisammattitutkinto suoritetaan aina *näyttötutkintona*. [*ar + tr27*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c482

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational further education and training)

522

(vanhentunut)

ammattillinen aikuiskoulutus [*mh*]

sv yrkesinriktad vuxenutbildning [*ophall_sanasto*]

en vocational upper secondary education for adults [*estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]*];
vocational adult education and training [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

aikuisille suunnattu ja järjestetty *ammattillinen koulutus* [*tr27*]

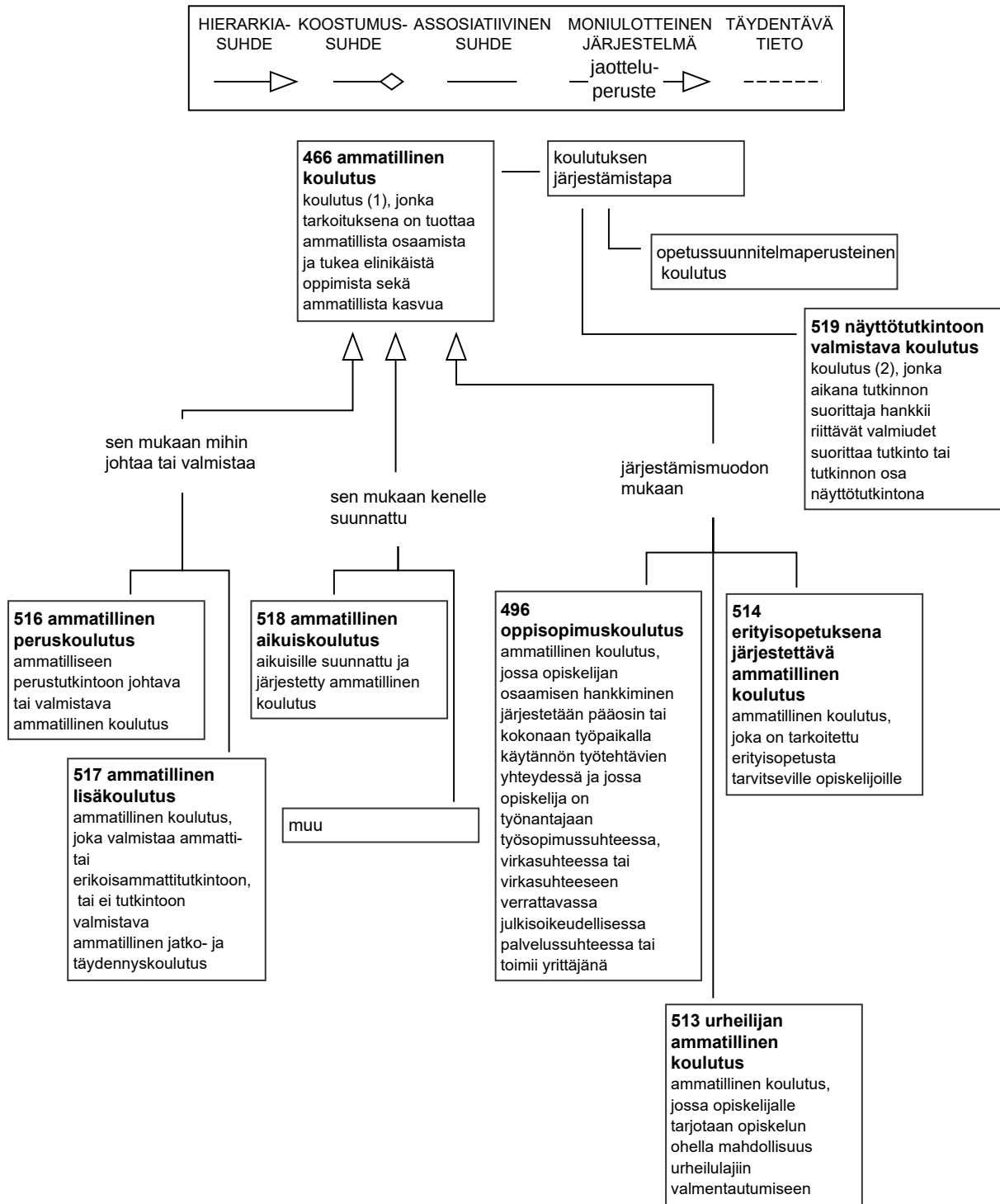
huomautus

Ammatillisessa aikuiskoulutuksessa voi suorittaa *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon*, *erikoisammattitutkinnon* tai osan jostain tutkinnosta (ks. *tutkinnon osa*). Opintoja voi tehdä työn ohessa, *oppisopimuskoulutuksena*, *työvoimapolitiittisena koulutuksena* tai *henkilöstökoulutuksena*. [*www.hel.fi*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c484

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

Käsittekaavio 58. Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa.

6.4 Koulutus (2)

523

(vanhentunut)

näyttötutkintoon valmistava koulutus []

sv utbildning som förbereder för fristående examen [[ophall_sanasto](#)]

en preparatory training for a competence-based qualification [[ophall_sanasto + MerjaFleming_2020_05_27](#)]

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jonka aikana [tutkinnon suorittaja](#) hankkii riittävät valmiudet suorittaa [tutkinto](#) tai [tutkinnon osa näyttötutkintona](#) [[tr31](#)]

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [[teemar_13](#)]

Käsitteen tunnus: c474

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ammatillisen koulutuksen lajeja ja muotoja ennen lain 531/2017 voimaantuloa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

524

erilliset opinnot pl [[tr35](#)]

sv fristående studier utan rätt att avlägga examen [[1082/2009_sv](#)]

en non-degree studies [<https://guide.student.helsinki.fi/en/article/non-degree-studies>]

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), joka suoritetaan [erillisen opiskeluoikeuden](#) perusteella [[tr35 + SRemes + TTuhkanen](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c478

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

525

erikoistumiskoulutus [[tr46](#)]

ei: erikoistumisopinnot pl (vanhentunut) [[harmon](#)]

sv specialiseringsutbildning [[kielitr_sv](#)]; specialiseringsstudier pl [[ffisv_utbild_ordlista + kielitr_sv](#)]

en professional specialisation education [[kielitr_en_07](#)]; specialist education [[kielitr_en_13](#)]; specialist training <lääketieteen koulutukset> [[kielitr_en_13](#)]

määritelmä

ammattillista kehittymistä ja erikoistumista edistävä [koulutus \(2\)](#), jollaisia [yliopistot](#) ja [ammattikorkeakoulut](#) järjestävät [korkeakoulututkinnon](#) suorittaneille, työelämässä jo toimineille henkilöille ja niille, joilla [korkeakoulu \(1\)](#) toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet [[tr46](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c477

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

526

koulutuskokeilu [*tr40*]

sv utbildningsförsök [*kielitr_sv*]

en education trial [*kielitr_en_22*]; education pilot [*kielitr_en_13*]; training trial <toisen asteen koulutus> [*kielitr_en*]

rather than: educational trial [*kielitr_en + kielitr_en_22*]

määritelmä

toiminta, jolla selvitetään *koulutuksen (2)*, *tutkinnon* tai *ammattillisen koulutuksen osaamisalan* toimivuutta ja sitä, miten se vastaa siihen kohdistuviin tarpeisiin tai vaatimuksiin [*tr40 + rk + teemar_05 + tr47*]

huomautus

Koulutuskokeilussa *koulustoitimijalle* voidaan myöntää *opetuksen järjestämislupa* tai *koulutuksen järjestämislupa* kyseessä olevan koulutuksen (2) järjestämiseksi esimerkiksi muutaman *lukuvuoden* ajan. [*rk + teemar_05 + tr47 + tr56*]

Englannin termit education trial ja education pilot ovat synonyymisia ilmauksia. Kuitenkin esimerkiksi pääministeri Juha Sipilän hallitus (v. 2015–2019) käytti termiä education pilot, kun viitattiin hallituksen kokeilukulttuurin mukaisiin, pienimuotoisiin ja lyhytkestoisiin koulutuskokeiluihin. [*kielityöryhma_en_22/rk*]

Termiä education trial voi käyttää kaikilla *koulutusasteilla*, termiä training trial puolestaan käytetään vain *toisen asteen koulutuksessa*. [*kielityöryhma_en_19/rk*]

Käsitteen tunnus: c480

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

527

työpaikkaohjaajakoulutus [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv arbetsplatshandledarutbildning [*NinaSandlin_20190809 + PDT_kielitr_sv_03*]

en workplace instructor training [*vpunsar(Critical_points.doc)*]

määritelmä

koulutus (2), jonka tavoitteena on tuottaa työelämässä toimivalle henkilölle valmiudet toimia *työpaikkaohjaajana* [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Koulutuksen järjestäjät järjestävät työpaikkaohjaajakoulutuksia. Työpaikkaohjaajien on suositeltavaa osallistua työpaikkaohjaajakoulutukseen, mutta osallistumista ei edellytetä. [*RiikkaLahtela + Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1717

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

528

osaamisen arvioijan perehdytys [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv introduktion av bedömare [*ThomasFant_2019_09_03 + PDT_kielitr_sv_03*]

en []

määritelmä

koulutuksen järjestäjän vastuulla oleva perehdytys, jonka tavoitteena on varmistaa, että *osaamisen arviointia (2)* suorittavalla henkilöllä on tähän tarvittava osaaminen [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017, 54 §) mukaan koulutuksen järjestäjällä on velvoite järjestää perehdytys *osaamisen arvioijille*. Vrt. *työpaikkaohjaajakoulutus*, jonka järjestämistä suositellaan. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1718

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

529

(vanhentunut)

perusopetuksen lisäopetus [*harmon + tr35*]; **lisäopetus** [*ev + tr35*]; **10. luokka** [*ev + tr35*]; **kymppiluokka** [*rk + tr35*]

sv påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02*]; tionde klass [*studieinfo + kielitr_po_sv_02*]

inte: påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen [*kielitr_po_sv_02*]

en voluntary additional primary and lower secondary education [*kielitr_po_en_02*]

rather than: voluntary additional basic education [*ophall_sanasto + kielitr_po_en_02*]

määritelmä

lukuvuoden kestävä vapaaehtoinen, yleissivistävä *koulutus (2)*, joka on tarkoitettu *perusopetuksen päättötodistuksen* samana tai edellisenä vuonna saaneille [*ev + rk + tr29 + tr65*]

huomautus

Perusopetuksen lisäopetuksen laajuus on vähintään 1100 tuntia. [*ev + tr29*]

Perusopetuksen lisäopetus korvautui *tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella* oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. Oppivelvollisuuslain mukaista *oppivelvollisuutta* oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös perusopetuksen lisäopetuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka. [*tr104 + tr105*]

voluntary additional basic education: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun *basic education* virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta. [*kielitr_po_en_02*]

Käsitteen tunnus: c430

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (voluntary additional basic education)

530

aikuisten perusopetus [tr31 + 1214/2020 + tr102]

ei: oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus (vanhentunut) [628/1998 + tr84 + tr102]

sv grundläggande utbildning för vuxna [fisv utbild ordlista + kielitr po sv 02]

en preparatory instruction and lower secondary education for adults [kielitr po en 07]

rather than: basic education for adults (obsolete) [ophall_sanasto + kielitr po en 02]

määritelmä

perusopetuksen päättötodistuksen saamiseen tähtäävä **koulutus (2)**, joka on tarkoitettu 17 vuotta täyttäneille henkilöille, jotka eivät ole suorittaneet perusopetuksen **oppimäärää** [OPH/rk + tr31 + TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 + KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92 + tr103]

huomautus

Aikuisten perusopetus koostuu **opiskelijan** osaamistarpeen mukaan alku- ja päättövaiheen tai ainoastaan päättövaiheen **opetuksesta (1)**. Opiskelijan osaamistarpeen mukaan alkuvaihe voi sisältää lisäksi lukutaitovaiheen. [628/1998 + TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 + KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92]

Aikuisten perusopetuksessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia **oppiaineita** (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen **arvosanaa**. [TeijoKoljonen_OPH_2020_02_10/rk + tr92]

oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus: Perusopetuslaki (628/1998) käytti vuoteen 2020 saakka termiä oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus, koska termi aikuisten perusopetus ei sopinut tapaukseen, jossa opiskelija oli oppivelvollisuuden ylittänyt (eli esimerkiksi 17-vuotias) muttei kuitenkaan vielä aikuinen eli 18 vuotta täyttänyt.

Oppivelvollisuuslain (1214/2020) käyttämä termi on kuitenkin aikuisten perusopetus. [tr84 + TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 + KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92 + tr102/rk]

basic education for adults: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen **perusopetus** kohdalta. [kielitr po en 02]

Ks. myös **oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen alkuvaihe**, **oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen päättövaihe**, **oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe**. []

Käsitteen tunnus: c479

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: **Koulutus (2)** -käsitteen alakäsitteitä

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (basic education for adults)

531

aikuisten perusopetuksen alkuvaihe [tr92 + tr102]

sv inledningsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02]

en preparatory instruction for lower secondary education for adults [kielitr_po_en_07]
rather than: introductory phase to basic education for adults (obsolete) [ophall_sanasto + kielitr_po_en_02]

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen* (2) tavoitteena on antaa *oppijalle* sellaiset tiedot ja taidot, että hänellä on mahdollisuus jatkaa opintojaan *aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa* [rk + TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 + KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92 + tr102]

huomautus

Aikuisten perusopetuksen alkuvaihe voi sisältää lukutaitovaiheen (ks. *aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe*). [TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 + KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92 + tr102]

introductory phase to basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä ensinnäkin suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta), ja toisaalta ilmaus introductory phase to basic education for adults ei anna ymmärrettävää käsitystä tästä koulutusvaiheesta ja sen tavoitteesta. [kielitr_po_en_02 + kielitr_po_en_05]

Käsitteen tunnus: c1643

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (introductory phase to basic education for adults)

532

aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe [tr92 + tr102]

sv läskunnighetsskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02]

en entry phase for preparatory instruction for lower secondary education for adults [kielitr_po_en_07]

rather than: literacy training phase of basic education for adults (obsolete) [ophall_sanasto + kielitr_po_en_02]

määritelmä

aikuisten perusopetuksen alkuvaiheeseen mahdollisesti sisällytettävä vaihe, jossa annettava *opetus (2)* on tarkoitettu henkilöille, joilla ei ole luku- ja kirjoitustaitoa tai joiden luku- ja kirjoitustaito ovat puutteellisia [TeijoKoljonen OPH 2020 01 28 + AnnikaBussman OKM 2020 02 04 + KatriKuukka OPH 2020 02 10 + tr92 + tr102]

huomautus

Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä. [TeijoKoljonen OPH 2020 01 28 + tr92 + tr102]

literacy training phase of basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta). [kielitr_po_en_02 + kielitr_po_en_05]

Vrt. *vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*. []

Käsitteen tunnus: c1644

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (literacy training phase of basic education for adults)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 9.9.2022: Olisiko tarpeen tehdä lisähuomautus englanniksi, nyt kun englannin termi ei sisällä tietoa lukutaidosta ja muista sisällöistä? Kääntää englanniksi suomenkielinen huomautus: "Aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe sisältää luku- ja kirjoitustaidon alkeita, numeerisia perustaitoja ja kotoutumista tukevia sisältöjä." Riina laita Merjalle käännettäväksi sähköpostiin!

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 9.9.2022: Keskusteltiin siitä, olisivatko numeeriset taidot "arithmetic"? Onko liian suppea? "Reading, writing and arithmetic"? Onko arithmetic kuitenkin liian vaativantasoinen? Entä "numeracy"? → vaikuttaa sopivammalta lukutaitovaiheeseen kuin arithmetic <https://www.nationalnumeracy.org.uk/what-numeracy>. Lisäksi numeracy olisi ehkä paremmin perusteltavissa ja on ainakin joillekin tuttu termi esim. PISA- ja PIAAC-tutkimuksista.

533

aikuisten perusopetuksen päättövaihe [tr92 + tr102]

sv slutskedet *n* i den grundläggande utbildningen för vuxna [ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02]

en lower secondary education for adults [kielitr_po_en_05]

rather than: final phase of basic education for adults (obsolete) [ophall_sanasto + kielitr_po_en_02]

määritelmä

aikuisten perusopetuksen vaihe, jossa annettavan *opetuksen* (2) tavoitteena on *perusopetuksen* koko *oppimäärän* suorittaminen ja *päättötodistuksen* saaminen ja joka on tarkoitettu henkilöille, joilla on opintoista suoriutumiseen riittävät opiskelutaidot sekä riittävä *opetuskielen* (1) hallinta

[TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 +

KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92 + tr102]

huomautus

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheen opinnot vastaavat perusopetuksen *vuosiluokkien* 7–9 opintoja. [opintopolku.fi + TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + tr92]

Aikuisten perusopetuksen päättövaiheessa voi perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisen sijaan opiskella myös yksittäisiä perusopetuksen oppimäärään kuuluvia *oppiaineita* (nk. aineopiskelija) tai korottaa perusopetuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen *arvosanaa*.

[TeijoKoljonen_OPH_2020_01_28 + AnnikaBussman_OKM_2020_02_04 +

KatriKuukka_OPH_2020_02_10 + tr92]

final phase of basic education for adults: Tämä aiemmin käytössä ollut termi on merkitty sanastossa epäsuositettavaksi, sillä suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti (katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta). Termin lower secondary education for adults katsotaan kuvaavan käsitteen sisältöä suomalaista järjestelmää tuntemattomalle vastaanottajalle. [kielitr_po_en_02 + kielitr_po_en_05]

Käsitteen tunnus: c1645

Luokka: <perusopetus>

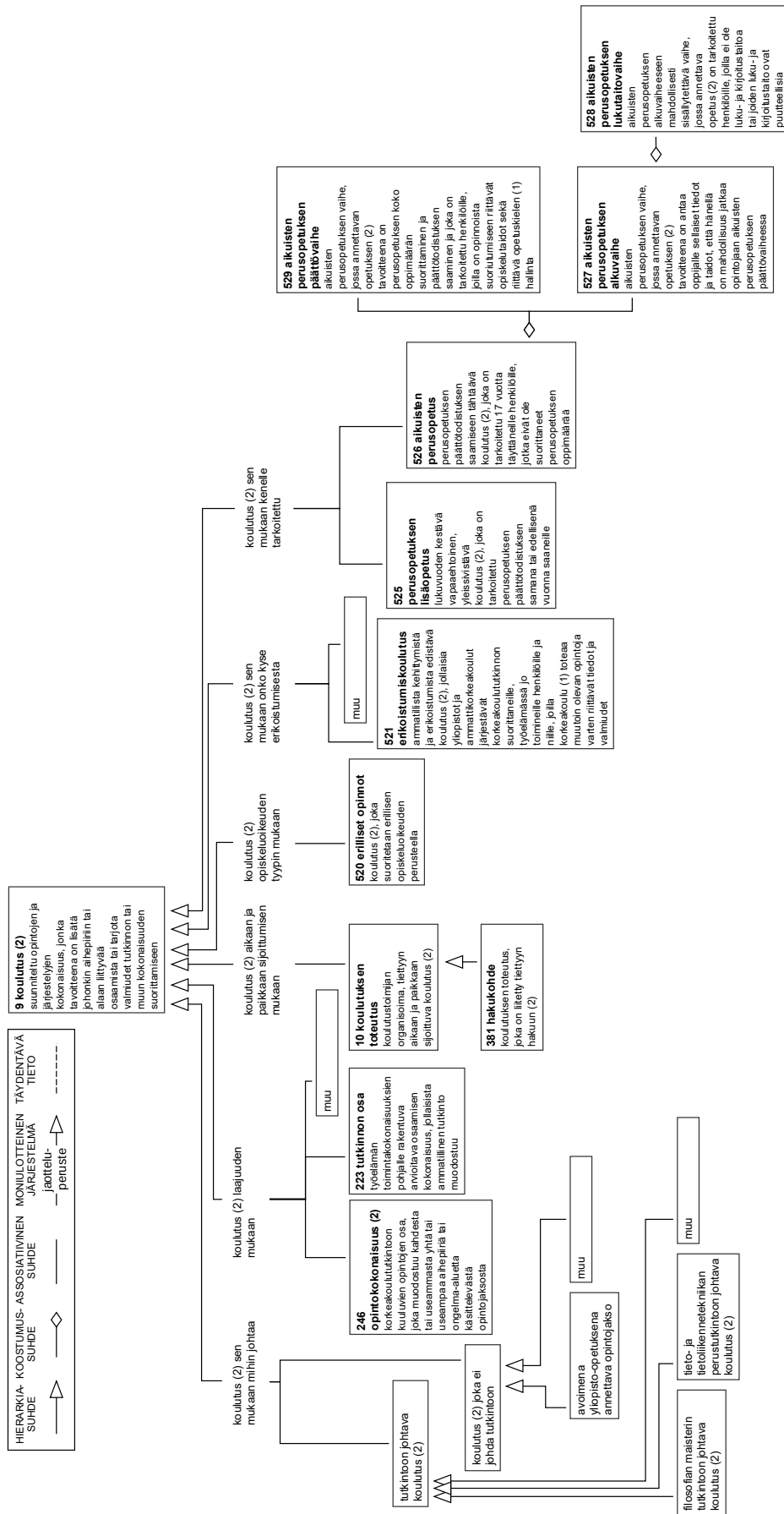
Käsitteekaavio: [Koulutus \(2\) -käsitteen alakäsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (final phase of basic education for adults)

Käsitekaavio 59. Koulutus (2) -käsitteen alakäsitteitä.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Muutettu kaaviossa "Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)" olleiden käsitteiden (kuten perusopetukseen valmistava opetus, lukiokoulutukseen valmistava koulutus, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus, aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus jne.) yläkäsitteeksi koulutus (1) koulutus (2):n sijaan. Syynä se, että ammatillisen koulutuksen puolella käsitteet "ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus" ja "työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus" (ja niiden yhteinen yläkäsite "valmentava koulutus") oli määritelty yhdyntyyppiseksi ammatilliseksi koulutukseksi, ja ammatillinen koulutus on koulutus (1):ä. On vaikeaa ajatella (ainakaan terminologin ilman asiantuntijoiden tukea), missä kohtaa ammatillisen koulutuksen lajit konkretisoituvat yhdyntyyppiseksi koulutus (2):ksi (= "suunniteltu opintojen ja järjestelyjen kokonaisuus, jonka tavoitteena on lisätä johonkin aihepiiriin tai alaan liittyvää osaamista tai tarjota valmiudet tutkinnon tai muun kokonaisuuden suorittamiseen"). Ja eikö toisaalta vaikkapa "lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta" voida ajatella yhtä hyvin koulutus (1):nä kuin koulutus (2):nä?? Riippuu näkökulmasta, nähdäänkö se "toimintana, jonka tavoitteena on lisätä osaamista" vai "suunniteltuna opintojen ja järjestelyjen kokonaisuutena". Vai?

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Samalla kun teki tuon muutoksen em. kaavion käsitteisiin (ja antoi uuden kaavion nimeksi "Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan"), piti tehdä remonttia moneen koulutus (2):n alakäsitteeseen ja muuttaa ne koulutus (1):n alakäsitteiksi. Tässä saattoi mennä rikki jotain, mikä oli aikanaan pohdittu Suvi Remeksen ja Katarina Revon kanssa... Mutta nämä (= kaikki koulutus 1:n ja koulutus 2:n alakäsitteet) pitäisi joskus käydä läpi jonkun työryhmän kanssa niin että olisivat yhtenäisesti, sillä Suvin ja Katan kanssa aikanaan ajateltu linja on muutenkin saattanut vuosien saatossa pettää.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Esimerkiksi "täydennyskoulutus" ja "henkilöstökoulutus" on (alusta lähtien) määritelty koulutus (1):nä. Missä se ratkaiseva ero (vaikkapa "lukiokoulutukseen valmentavaan koulutukseen") on? Se että lukiokoulutukseen valmentavalla koulutuksella on opetussuunnitelman perusteet, ei riitä, koska myös perusopetuksella ja lukiokoulutuksella on opetussuunnitelman perusteet.

Terminologi-Riinan kommentti 8.7.2020: Koulutus (2):n alakäsitteiksi on nyt jäänyt opintokokonaisuus, tutkinnon osa ja koulutuksen toteutus, ja "konkreettisempina" alakäsitteinä on nyt ainoastaan erilliset opinnot ja erikoistumiskoulutus. Tosin ei liene mitään varmuutta, että jälkimmäiset tulisi määrittellä nimenomaan koulutus (2):na eikä niitä missään tapauksessa voisi ajatella koulutus (1):nä. Keskusteltava korkeakoulujen asiantuntijoiden kanssa (Totti, Ilmari, Lara?).

6.4.1 Tutkintoon johtamattomia koulutuksia (2)

534

perusopetukseen valmistava opetus [tr84]

sv undervisning som förbereder för grundläggande utbildning [[helsingin kaupungin verkkosivut + vp](#)]

en preparatory education for basic education [[helsingin kaupungin verkkosivut + vp](#)]; preparatory instruction for basic education [[ophall_sanasto](#)]

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään esi- ja perusopetusikäisille maahanmuuttajataustaisille lapsille ja nuorille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [esiopetukseen](#) tai [perusopetukseen](#) siirtymistä varten [[rk + MarjaanaLarpa + BussmanAnnika + tr87](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1633

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

535

(vanhentunut)

lukiokoulutukseen valmistava koulutus [tr52]

ei: maahanmuuttajien ja vieraskielisten lukiokoulutukseen valmistava koulutus (vanhentunut) [OPH/ks + tr52]

sv utbildning som förbereder för gymnasieutbildning [lops2015 + kielitr_lukio_sv_01]

en preparatory education for general upper secondary education [studyinfo.fi + kielitr_lukio_en_18]

not: course preparatory to general upper secondary education <kielellisesti virheellinen muoto>

[efroberg(629/1998_en) + kielitr_lukio_en_11]; instruction preparing for general upper secondary education

[ophall_sanasto + kielitr_lukio_en_18]; instruction preparatory to general upper secondary education <kielellisesti

virheellinen muoto> [efroberg(629/1998_en) + kielitr_lukio_en_11]; preparatory education for general upper secondary

education for immigrants and foreign-language speakers (obsolete) [estrohm(OPHwww) + kielitr_lukio_en_11]

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään maahanmuuttajille ja vieraskielisille ja jonka tarkoituksena on antaa [oppijalle](#) kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet [lukiokoulutukseen](#) siirtymistä varten [teemar_03 + [opintopolku.fi](#) + tr52 + rk]

huomautus

Lukiokoulutukseen valmistava koulutus korvautui [tutkintokoulutukseen valmentavalla koulutuksella](#) oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen.

Oppivelvollisuuslain mukaista [oppivelvollisuutta](#) oli kuitenkin mahdollista suorittaa myös

lukiokoulutukseen valmistavassa koulutuksessa vielä siirtymäkauden ajan eli 31.7.2022 saakka.

[tr105]

Käsitteen tunnus: c469

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

536

tutkintokoulutukseen valmentava koulutus [*KatriKuukka_OPH_2020_06_18 + tr105*]; **toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus** [*ljatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr105*]; **TUVA-koulutus** [*TeroHuttunen_maaliskuu2021 + tr105*]; < **nivelvaiheen koulutus** [*ljatk_opp_sanastoproj_20_21 + tr104*]

sv []

en []

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään henkilöille, jotka ovat suorittaneet *perusopetuksen oppimäärän* tai sitä vastaavan aiemman oppimäärän ja jotka tarvitsevat parantaa valmiuksiaan hakeutua *lukiokoulutukseen* tai *ammattilliseen tutkintokoulutukseen* tai suorittaa *toisen asteen tutkinto* [*ljatk_opp_sanastoproj_20_21/rk + tr105*]

huomautus

Tutkintokoulutukseen valmistavasta koulutuksesta annetun lain (1215/2020) mukaan tutkintokoulutukseen valmistavan koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia hakeutua lukiokoulutukseen tai ammatilliseen tutkintokoulutukseen, ohjata opiskelijaa jatko-opinto- ja työelämäsuunnitelman laadintaan sekä vahvistaa opiskelijan edellytyksiä suorittaa lukiokoulutuksen oppimäärä ja sen päätteeksi suoritettava *ylioppilastutkinto* taikka *ammattillinen tutkinto*. [*1215/2020 + rk*]

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus on tarkoitettu sellaisille *oppivelvollisille* ja muille ilman toisen asteen tutkintoa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat valmentavaa koulutusta; opiskelijoille, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame; sekä opiskelijoille, jotka ovat suorittaneet perusopetuksen tai sitä vastaavan koulutuksen muulla kielellä kuin suomeksi, ruotsiksi tai saameksi. [*TeroHuttunen_maaliskuu2021 + tr105 + tr105*]

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen laajuus on enintään 38 *viikkoa*.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suoritus aika on enintään vuosi, mutta opiskelija voi jo aiemmin siirtyä opiskelemaan *lukiokoulutukseen* tai *ammattilliseen koulutukseen*. [*tr118*]

Tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen on yhdistetty aiemmat perusopetuksen ja toisen asteen tutkintotavoitteisen koulutuksen väliin sijoittuneet nivelvaiheen koulutukset eli *perusopetuksen lisäopetus*, *lukiokoulutukseen valmistava koulutus* ja *ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus*. [*tr105*]

Käsitteen tunnus: c1688

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <oppivelvollisuuskoulutus>

Käsittekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Nivelvaihe ja siirtymävaihe*, *Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)* ja *Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa*

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

537

(vanhentunut)

aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus [tr39]

sv utbildning i läs- och skriftfärdigheter för vuxna invandrare [OPH_verkkosivut]

en literacy training for adult migrants [OPH_verkkosivut]

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on, että [oppija](#) oppii suomen tai ruotsin kielen alkeet sekä luku- ja kirjoitustaidon perusteet [[aikumamu_luki_ops_2012 + OPH_UllaRonnberg + tr92](#)]

huomautus

Käsite aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on vanhentunut 1.1.2018. Aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus oli työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla järjestetty koulutus (2), joka oli tarkoitettu oppijoille, jotka eivät osanneet lukea millään kielellä tai osasivat lukea muulla kuin latinalaisella kirjaimistolla, mutta lukutaito ei ollut riittävä tietoyhteiskunnan vaatimusten näkökulmasta. Vuoden 2018 alussa aikuisten luku- ja kirjoitustaidon koulutus siirrettiin opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle osaksi [koulutusjärjestelmää](#). [[aikumamu_luki_ops_2012 + AnnikaBussman OKM syyskuu 2019 + tr92](#)]

Vuoden 2018 alusta lähtien aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus on korvautunut käsitteillä [oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe](#) sekä [vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus](#). Myös [aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksessa](#) on mahdollisuus vahvistaa latinalaisen kirjaimiston hallintaa. [[okm_verkkosivut + AnnikaBussman OKM syyskuu 2019 + tr92](#)]

Käsitteen tunnus: c471

Luokka: ?

538

vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus [tr87]

sv utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete [OPHwww + vp]

en literacy training in liberal adult education [OPHwww + vp]

määritelmä

[koulutus \(2\)](#), jota annetaan [vapaan sivistystyön oppilaitoksissa](#) maahanmuuttajille kotoutumisen tueksi ja jonka tarkoituksena on kehittää [oppijan](#) luku- ja kirjoitustaitoa [[rk + AnnikaBussman OKM + tr92](#)]

huomautus

Luku- ja kirjoitustaidon kehittämisen ohella vapaan sivistystyön lukutaitokoulutuksen tavoitteena on tutustuttaa oppijaa suomalaiseen yhteiskuntaan, kulttuuriin ja arkielämään. [[AnnikaBussman OKM/rk + tr92](#)]

Vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus on tarkoitettu kotoutumisen tueksi sellaisille maahanmuuttajille, joilla ei omassa kotimaassaan tai muualla ole ollut mahdollisuutta saada riittävästi koulutusta ja yleissivistystä, jotta he voisivat selviytyä [opiskelun](#), työssäkäynnin sekä käytännön arjen toimintojen haasteista suomalaisessa yhteiskunnassa. [[rk + opetussuunnitelmasuositus + AnnikaBussman OKM + tr92](#)]

Opetushallitus on antanut vapaan sivistystyön lukutaitokoulutukseen opetussuunnitelmasuosituksen, joka tuli voimaan 1.1.2018. [[rk + AnnikaBussman OKM + tr92](#)]

Käsitteen tunnus: c1646

Luokka: <vapaa sivistystyö>

Käsitekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

539

kotoutumiskoulutus [*kotoutumissanasto_2021*]; aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus [*aikumamu koto ops 2012 + tr39*]

sv integrationsutbildning av vuxna invandrare [*OPH_verkkosivut*]; integrationsutbildning [*ophall_sanasto*]

en integration training for adult migrants [*OPH_verkkosivut*]; integration training for migrants [*ophall_sanasto*]

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään oppivelvollisuusiän ylittäneille maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on kehittää *oppijan* suomen tai ruotsin kielen taitoa ja muita kotoutumista edistäviä valmiuksia, jotka tukevat henkilön pääsyä opintoihin ja työelämään sekä osallistumista yhteiskunnan toimintaan [*aikumamu koto ops 2012 + tr52 + kotoutumissanasto_2021*]

huomautus

Kotoutumiskoulutukseen sisältyy 1) suomen tai ruotsin kielen *opetusta (1)*; 2) ammatillisten ja muiden työelämässä tarvittavien valmiuksien opetusta (1), ammatillista suunnittelua ja *ohjausta* jatko-opintoihin, työllistymistä edistäviin palveluihin tai työmarkkinoille; 3) muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia valmiuksia. Kotoutumiskoulutuksen sisällöt määräytyvät Opetushallituksen antamien *opetussuunnitelman perusteiden* ja Opetushallituksen suositusten mukaisesti. [*kotoutumissanasto_2021/rk + tr92*]

Kotoutumiskoulutuksen kielellisenä tavoitteena on, että henkilö saavuttaa suomen tai ruotsin kielessä toimivan peruskielitaidon. [*kotoutumissanasto_2021 + tr92*]

Kotoutumiskoulutus toteutetaan pääsääntöisesti *työvoimakoulutuksena*. [*kotoutumissanasto_2021 + tr92 + 1386/2010*]

Vrt. *oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen lukutaitovaihe, vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus*. [*rk + tr92*]

Käsitteen tunnus: c472

Luokka: ?

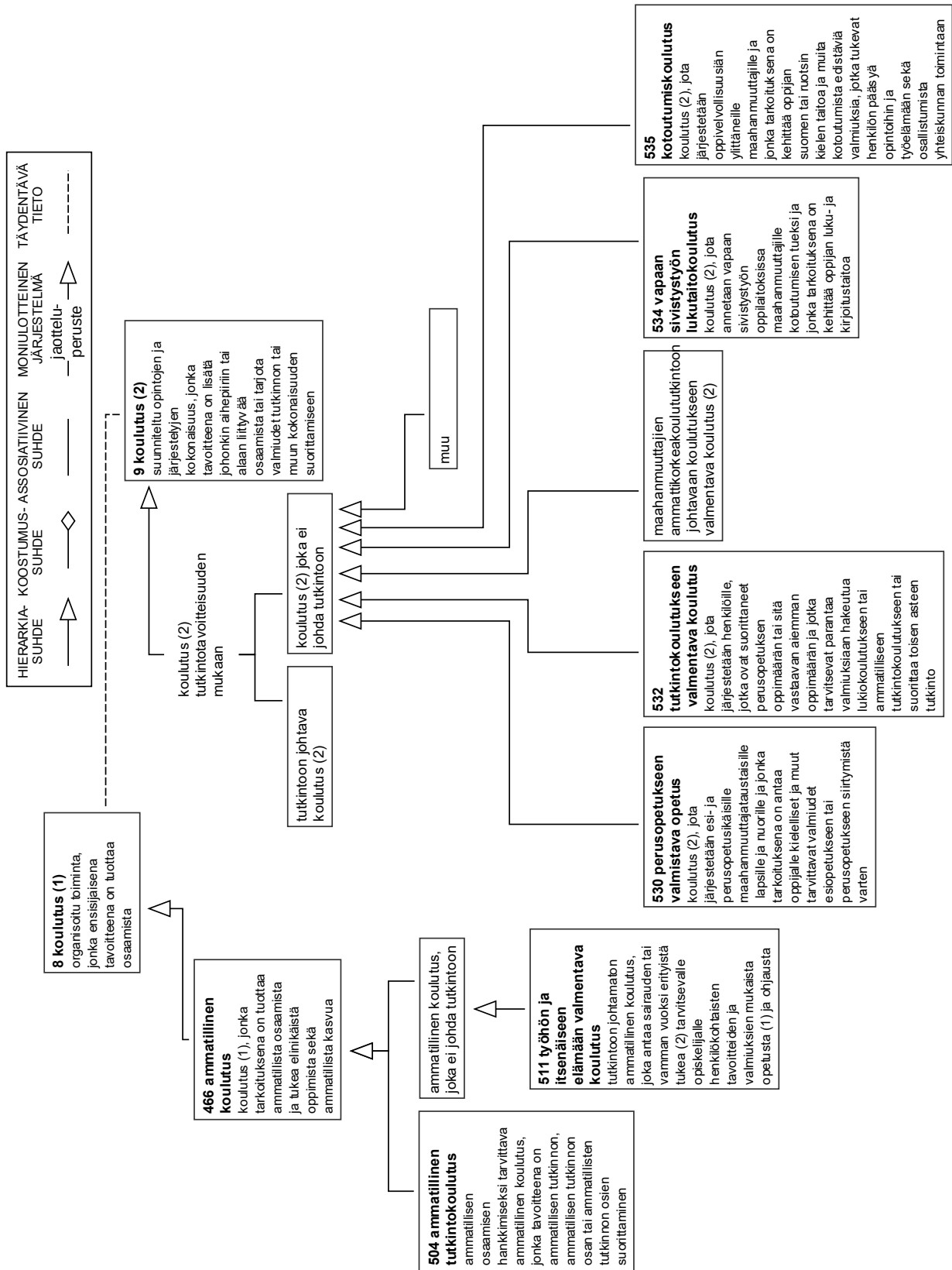
Käsittekaaviot: [Koulutusjärjestelmä](#) ja [Tutkintoon johtamattomat koulutukset \(2\)](#)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 20.2.2020: Mille koulutusasteelle tämän käsitteen ajatellaan kuuluvan? Pitäisikö perustaa uusi aihepiiriluoikka ”työvoimakoulutus” (tm.)? -- **OKSA-jaos 15.5.2020:** Todettiin, että ei sovi nykyisiin luokkiin.

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 30.4.2020: Tämän käsitteen englannin termissä on käytetty sanaa ”migrant”; joissakin muissa maahanmuuttajille tarkoitetuissa koulutuksissa ”immigrant”.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (integrationsutbildning)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (integration training for migrants)

Käsitekaavio 60. Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2).

tarkistettava

Terminologi-Riinan kommentti 26.11.2020: Pitäisikö tämän kaavion käsitteitä ja kaavion ”Tutkintoon johtamattomat koulutukset (2)” käsitteitä yhdistää yhteen kaavioon tai erottaa eri kaavioihin?? Toisaalta OKSAn 2. laitukseen jäivät vielä auki ammatillisen koulutuksen käsitteet ”ammatilliseen koulutukseen

valmentava koulutus” ja ”työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus”: muutetaanko ne olemaan koulutus (2):ia ammatillisen koulutuksen eli koulutus (1):n sijaan.

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Huomio: käsittekaavio tutkintoon johtamattomat koulutukset tarkistettava

Terminologin kysymys 18.5.2021: Tästä kaaviosta poistetaan varmaankin ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmentava koulutus. Tarvitaanko muita muokkauksia?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2021: Poistettu kaaviosta vanhentuvat käsitteet valmentava koulutus, ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus ja lukiokoulutukseen valmistava koulutus. Tarkistuspyyntö: onhan kaavio nyt ok?

6.4.1.1 Ennen vuotta 2015 järjestettyjä tutkintoon johtamattomia, ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)

Terminologi-Riinan kysymys 10.7.2020: Ks. kommentit kaavion ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan” kohdalta. Onko tässä luvussa olevat ammatillisen koulutuksen käsitteet syytä määritellä nimenomaan koulutus (2):n alakäsitteinä, vai olisiko syytä noudattaa samaa linjaa kuin kaaviossa ”Koulutus (1) tutkintotavoitteisuuden mukaan”, jossa valmentava koulutus on määritelty yhdentyypisenä ammatillisena koulutuksena eli sitä kautta tutkintoon johtamattomana koulutus (1):nä?

540

(vanhentunut)

ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus [*pv*]; **ammattistartti** [*ks + tr35*]

sv orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen [*811/1998 sv 19a§*]; utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning [*ffisv utbild ordlista*]

en preparatory training and guidance for vocational upper secondary education [*estrohm[helsingin kaupunki verkkosivut]*]; pre-vocational programme [*estrohm[OPHwww]*]; preparatory education for vocational studies [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

koulutus (2), jonka tavoitteena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammatilliseen perustutkintoon* johtavaan koulutukseen (2) sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto [*OPH verkkosivut + rk + pv + tr35 + teemar_05*]

huomautus

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavan ja valmistavan koulutuksen tavoitteena on tarjota *opiskelijalle ammatillisessa peruskoulutuksessa* tarvittavat perustiedot ja -taidot ja yksilöllistä tukea vastuulliseksi ja tasapainoiseksi ihmiseksi ja aktiiviseksi yhteiskunnan jäseneksi kehittymiseen. [*OPH verkkosivut + pv + tr35*]

Ammatilliseen koulutukseen ohjaavaa ja valmistavaa koulutusta voidaan järjestää esimerkiksi opiskelijoille, joilla on heikko *perusopetuksen päättötodistuksen* keskiarvo tai joilla ei ole riittäviä valmiuksia ammatilliseen koulutukseen *hakeutumiseen* tai opinnoista suoriutumiseen.

Kohderyhmään voivat lukeutua muun muassa maahanmuuttajat ja vammaiset. [*tr2012 + OPH verkkosivut + rk + pv + tr35*]

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin *630/1998 koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia ammatilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2): ammatilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, kotitalousopetus, vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus* 1. (ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus eli nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain *531/2017* myötä *ammatilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*). [*TKytola/rk + teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c476

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

541

(vanhentunut)

maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus [OPH/ks]

sv förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare [oph.fi]

en preparatory education for immigrants for vocational education and training
[estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_29]

määritelmä

koulutus (2), jota järjestetään maahanmuuttajille ja jonka tarkoituksena on antaa **oppijalle** kielelliset ja muut tarvittavat valmiudet **ammattilliseen peruskoulutukseen** siirtymistä varten [OPHwww]

huomautus

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 **koulutuksen järjestäjät** saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia **ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)**: **ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus**, maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus, **kotitalousopetus**, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. **vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus**) sekä **oppisopimuskoulutuksen** ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä **ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi**). [tr47]

Käsitteen tunnus: c470

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

542

(vanhentunut)

<ammattillinen peruskoulutus>

kotitalousopetus [OPH/ks + tr36]

sv undervisning i huslig ekonomi [ophall_sanasto + OPHwww + kielitr_ammatt_sv_01]

en course in home economics [ophall_sanasto + estrohm[OPHwww]]

määritelmä

tutkintoon johtamaton **koulutus (2)**, jonka tavoitteena on antaa **oppijalle** kotitalouden hoitamisessa sekä hyvinvoinnin edistämiseksi tarvittavia käytännön tietoja ja taitoja [tr36 + teemar_03 + tr52]

huomautus

Tässä määritelty kotitalousopetus ei tarkoita **perusopetuksen** kotitalous-**oppiainetta**. [tr36]

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 **koulutuksen järjestäjät** saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia **ammattilliseen koulutukseen hakeutumista edistäviä koulutuksia (2)**: **ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus**, **maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus**, kotitalousopetus, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I; ks. **vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus**) sekä **oppisopimuskoulutuksen** ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä **ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi**). [TKytola/rk + tr52]

Käsitteen tunnus: c467

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (course in home economics)

543

(vanhentunut)

vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus [tr2010 + tr52]

sv undervisning och handledning i tränings- och rehabiliteringssyfte för handikappade
[f1sv_utbild_ordlista + ks + kielitr_ammats_sv_01]

en rehabilitative instruction and guidance for the disabled [ophall_sanasto + estrohm[OPHwww]]

määritelmä

opetus (1) ja *ohjaus*, joiden tarkoituksena on täydentää *oppijan* valmiuksia hakeutua *ammattilliseen perustutkintoon* johtavaan *koulutukseen (2)* sekä tukea ja vahvistaa oppijan edellytyksiä suorittaa ammatillinen perustutkinto, tai joiden tarkoituksena on antaa *erityistä tukea (2)* runsaasti tarvitsevalle oppijalle lisää valmiuksia, mahdollisuuksia ja edellytyksiä *ammattilliseen peruskoulutukseen*, työhön ja itsenäiseen elämään [OPH_verkkosivut + rk + tr36]

huomautus

Vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus on vammaisille *opiskelijoille* järjestettävää *tutkintoon* johtamatonta *koulutusta (2)*. Se voi olla ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava I) tai työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaa ja kuntouttavaa opetusta ja ohjausta (nk. valmentava II). [kommenttikierros_2015 + tr52]

Ennen elokuussa 2015 voimaan tullutta muutosta lakiin 630/1998 *koulutuksen järjestäjät* saattoivat lain nojalla järjestää seuraavia *ammattilliseen koulutukseen hakeutumista* edistäviä koulutuksia (2): *ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus*, *maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen valmistava koulutus*, *kotitalousopetus*, ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus (nk. valmentava I) sekä *oppisopimuskoulutuksen* ennakkopakso. Elokuussa 2015 voimaan tulleen lakimuutoksen jälkeen nämä koulutukset (2) sisältyivät ammatilliseen peruskoulutukseen valmentavaan koulutukseen (jonka nimi muuttui ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 531/2017 myötä *ammattilliseen koulutukseen valmentavaksi koulutukseksi*). [TKytola/rk + tr52]

Käsitteen tunnus: c475

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (rehabilitative instruction and guidance for the disabled)

6.5 Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä

544

opiskelu-oikeus [tr12]; **opinto-oikeus** [tr12]; **opiskelupaikka** [tr72]; > **tutkintoon johtava opiskelu-oikeus** [tr96]; > **tutkintoon johtava opinto-oikeus** [tr96]; > **tutkinnonsuoritusoikeus** [Hyvonen + TTuhkanen + tr109]; > **rajattu opiskelu-oikeus** [tr96]; > **rajattu opinto-oikeus** [tr96]

sv studierätt [ophall sanasto + synergia ruotsi + kielitr sv + kielitr lukio sv 01]; studieplats <opiskelupaikasta> [ophall sanasto + kielitr sv 13 + kielitr lukio sv 01]
inte: examensrätt [kielitr sv]

en right to study [kielitr en 16 + kielitr lukio en 10]; student place <opiskelupaikasta> [kielitr en 23 + kielitr lukio en 10]
rather than: study right [kielitr en 17]
not: study entitlement [estrohmlvalter mot] + kielitr en]; study place [kielitr en/rk]

määritelmä

oikeus suorittaa *tutkinto* tai osallistua *koulutukseen* (2) tai *opetukseen* (1) [tr12 + teemar 05]

huomautus

Yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014) säädellään tutkintoon johtavia opiskelu-oikeuksia. Yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaan opiskelu-oikeuden määritelmä on siis yllä annettua suppeampi: opiskelu-oikeudella tarkoitetaan nimenomaan oikeutta suorittaa tutkinto (ei oikeutta osallistua koulutukseen (2) tai opetukseen (1)). [tr12] *Ammatillisessa koulutuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* opiskelu-oikeus syntyy, kun *koulutuksen järjestäjä* ottaa *hakijan opiskelijaksi*. Opiskelu-oikeus alkaa *koulutuksen järjestäjän* päättämänä ajankohtana. [AmmRef 2017 + teemar 23 lukio]

Lukiokoulutuksessa opiskelijan opiskelu-oikeus alkaa koulutuksen järjestäjän päättämänä ajankohtana. Opiskelu-oikeus päättyy, kun opiskelija saa opintonsa suoritetuiksi, mutta kuitenkin viimeistään neljän vuoden kuluttua opintojen aloittamisesta tai opiskelijalle mahdollisesti myönnettävän lisäajan jälkeen. Opiskelu-oikeus voi päättyä myös siihen, että opiskelija menettää opiskelu-oikeutensa (ks. *opiskelu-oikeuden menettänyt*) tai siihen, opiskelija itse eroaa eli luopuu opiskelu-oikeudestaan (vrt. *eroamisesta ilmoittaminen*). [teemar 17 lukio + 714/2018 + rk]

tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus;

tutkinnonsuoritusoikeus sekä **rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus:** Termin opiskelu-oikeus käyttöyhteydessä täytyy erikseen tarkentaa, onko kyse tutkintoonjohtavasta oikeudesta (termit "tutkintoon johtava opiskelu-oikeus", "tutkintoon johtava opinto-oikeus" ja "tutkinnonsuoritusoikeus") vai oikeudesta osallistua *koulutukseen* (2) tai *opetukseen* (1) (termit "rajattu opiskelu-oikeus" ja "rajattu opinto-oikeus"). [teemar 07 + tr58 + tr109]

opiskelupaikka: Termit opiskelu-oikeus ja opiskelupaikka ovat (ainakin lähes) synonyymeja, mutta niillä on hiukan eri käyttökontekstit. Esimerkiksi puhutaan *opiskelupaikan vastaanotosta* eikä opiskelu-oikeuden vastaanotosta. [tr72/rk]

examensrätt: Ruotsin termiä examensrätt käytetään joskus virheellisesti viittaamaan opiskelu-oikeuteen, vaikka se merkitsee tutkinnon myöntämislupaa. [kielitr sv]

study place: Englannin termi study place sisältää myös viittauksen fyysiseen paikkaan, joten sen käyttöä ei suositella suomen opiskelupaikka-termin vastineena. [kielitr en]

Ks. myös *opiskelu-oikeuden päättyminen*. []

Käsitteen tunnus: c487

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Opiskelu-oikeuteen liittyviä toimenpiteitä*, *Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä* ja *Opiskelun keskeytyminen*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 30.6.2020:

Suomenkielisiin synonyymeihin on lisätty termit tutkintoon johtava opiskelu-oikeus; tutkintoon johtava opinto-oikeus; tutkinnonsuoritusoikeus sekä rajattu opiskelu-oikeus; rajattu opinto-oikeus. Olisiko näille tarpeen hakea ruotsin- ja englanninkieliset vastineet?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-teemasananostotyöryhmälle 28.2.2023: Ovatko tämän käsitteen tiedot (lähinnä huomautukset) ajan tasalla ammatillisen ja lukion osalta oppivelvollisuuslaki huomioon ottaen?

545

opiskeluoikeuden tila [tr28]

sv studierättens status [XDW 2.2 + kielitr_sv]

en status of the right to study [kielitr_en + kielitr_en_07 + kielitr_en_16]

not: study entitlement status [kielitr_en + kielitr_en_07]

määritelmä

oppijan opiskeluoikeudelle tietojärjestelmään määritetty tila [YSR 15.5.2013 + tr28/rk]

huomautus

Opiskeluoikeuden tiloja voivat olla esimerkiksi aktiivinen, optio, päättynyt, passivoitu, luopunut ja peruutettu. Tilaa ”aktiivinen” tarkennetaan *lukukausi-ilmoittautumisen tila* -tiedolla. [tr25 + tr31 + teemar_19_kk + tr89]

Käsitteen tunnus: c488

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

546

opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus> [rk + teemar_21_lukio]

sv []

en ~ put studies on hold verb [kielitr_lukio_en_27]

määritelmä

oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetun *lukiokoulutuksen* tai *ammatillisen koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla *opiskelijan opiskeluoikeus* keskeytetään väliaikaisesti [teemar_21_lukio + teemar_53_oppvelv]

huomautus

Kun opiskeluoikeus keskeytetään väliaikaisesti, opiskelijan opiskeluoikeus säilyy, mutta hän ei aktiivisesti opiskele keskeytyksen aikana. Vrt. *opiskeluoikeuden menettäminen*, jossa opiskelija menettää opiskeluoikeutensa kokonaan. [tr89]

Oppivelvollisuuden piiriin kuulumattomille tarkoitetuissa lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa *koulutuksen järjestäjä* päättää *opiskeluoikeuden väliaikaisesta keskeyttämisestä* opiskelijan hakemuksesta. [teemar_21_lukio + tr89 + teemar_53_oppvelv]

Lukiokoulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään lukiolaissa (714/2018, 23 §). Ammatillisen koulutuksen opiskelijan oikeudesta opiskeluoikeuden väliaikaiseen keskeyttämiseen säädetään puolestaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017, 96 §). Sekä lukiokoulutuksessa että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalla on oikeus keskeyttää opiskeluoikeutensa väliaikaisesti esimerkiksi siksi ajaksi, jonka hän on suorittamassa asevelvollisuuttaan. [tr78]

Korkeakouluissa (1) opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen -käsitettä vastaa lähinnä käsite *poissaolevaksi ilmoittautuminen*. [tr89/rk]

Ks. myös *väliaikaisesti keskeyttänyt*. []

Vrt. *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen*. []

Käsitteen tunnus: c1628

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 24.6.2020: Lukion englannin kielityöryhmän valitsema termi; sopiiko ammatilliselle?

547

opiskeluoikeuden peruuttaminen [tr12]

sv indragning av studierätten [630/1998 sv 27b§ + kielitr sv]

en revocation of the right to study [kielitr en 16 + kielitr amm en 02]; revoking the right to study [kielitr amm en 02]

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* toimenpide, jolla soveltumattomaksi osoittautuneen *opiskelijan opiskeluoikeus* peruutetaan [tr13 + rk + AmmRef 2017]

huomautus

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voi tulla kysymykseen *koulutuksessa (2)*, johon liittyy alaikäisten turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Peruuttaminen voidaan tehdä esimerkiksi, jos opiskelija on vaarantamalla toistuvasti tai vakavasti toisen henkilön terveyden tai turvallisuuden osoittautunut ilmeisen soveltumattomaksi toimimaan koulutukseen (2) liittyvissä käytännön tehtävissä tai jos hän on terveydentilansa vuoksi soveltumaton. Opiskeluoikeuden peruuttamisesta on säädetty ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014). [558/2009 43a§ + 932/2014 33§ + tr13 + rk + AmmRef 2017]

Opiskeluoikeuden peruuttaminen voidaan tehdä myös kurinpidollistyyppisestä syystä. Opiskeluoikeus voidaan peruuttaa esimerkiksi tapauksessa, jossa opiskelijan *opiskelijavalinnassa* käyttämä dokumentaatio todetaan vilpilliseksi. [tr77]

Käsitteen tunnus: c489

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (lukio) 13.5.2019: Onko tämä käsite käytössä lukiokoulutuksessa? Nyt käsite merkitty vain korkeakoulujen ja amatillisen käsitteeksi. Ovatko käsitteen tiedot (termi, määritelmä, huomautus) lukion kannalta ok?

548

opiskeluoikeuden palauttaminen [tr12]

sv återställande n av studierätten [351/2003 sv 25§ + kielitr sv]

en reinstatement of the right to study <peruutetun opiskeluoikeuden palauttamisesta> [kielitr en + kielitr en 07 + 558/2009 en + kielitr en 16 + kielitr en 17 + kielitr en 19]; ~ readmission <menetetyn opiskeluoikeuden palauttamisesta> [kielitr en 16 + kielitr en 19]

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän* päätös, jolla *opiskelijan* peruutettu *opiskeluoikeus* palautetaan [rk + tr14 + AmmRef 2017]

huomautus

Peruutettu opiskeluoikeus (ks. *opiskeluoikeuden peruuttaminen*) tulee palauttaa, jos *opiskelija* osoittaa, ettei opiskeluoikeuden peruuttamisen aiheuttaneita syitä enää ole. [rk + tr14 + AmmRef 2017]

Termillä opiskeluoikeuden palauttaminen viitataan joskus myös menetetyt opiskeluoikeuden (ks. *opiskeluoikeuden menettäminen*) takaisin antamiseen, vaikka esimerkiksi *amatillisessa koulutuksessa* ja yliopistolaissa (558/2009) sillä tarkoitetaan nimenomaan peruutetun opiskeluoikeuden palauttamista. [tr62]

Englanniksi (peruutetun) opiskeluoikeuden palauttamisesta käytetään termiä reinstatement of the right to study (esimerkiksi *yliopistolain 558/2009 englanninkielisessä käännöksessä*).

Menetetyn opiskeluoikeuden takaisin hakemisesta puolestaan käytetään epävirallisesti termiä reapplication ja menetetyt opiskeluoikeuden palauttamisesta termiä readmission. [kielitr en 17]

Käsitteen tunnus: c491

Luokka: <amatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

549

opiskeluoikeuden menettäminen [tr12]

sv förlust av studierätten [351/2003 sv 25§ + kielitr sv + 714/2018 sv + kielitr lukio sv 01]

en forfeiture of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut> [kielitr en 16 + kielitr lukio en 10]

määritelmä

koulutuksen järjestäjän toimenpide, joka seuraa säännösten noudattamatta jättämisestä ja jossa *opiskelija* menettää *opiskeluoikeutensa* [rk + TTuhkanen + teemar_21_lukio]

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelija menettää opiskeluoikeutensa, jos hän ei ole suorittanut opintojaan laissa säädettyssä ajassa tai hänelle mahdollisesti myönnettyssä lisäajassa.

Opiskeluoikeutensa menettää myös opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa *opetuksesta* (1), mikäli on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja. [714/2018 + teemar_21_lukio]

Korkeakoulun (1) opiskelija voi menettää *opiskeluoikeutensa* esimerkiksi mikäli hän on laiminlyönyt yliopistolain mukaisen ilmoittautumisvelvollisuuden (ks. *opiskelijaksi ilmoittautuminen* (1)) tai ei ole suorittanut opintojaan säädettyssä ajassa. [558/2009_43a§ + tr13]

Menetetty opiskeluoikeus on mahdollista saada takaisin. [tr16]

Ks. myös *opiskeluoikeuden menettänyt*. []

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsite *eronneeksi katsominen*. []

Käsitteen tunnus: c490

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan](#), [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#) ja [Opiskelun keskeytyminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Onko niin, että tämä käsite jää voimaan ainoastaan korkeakoulujen osalta (opiskeluoikeuden menettäminen)? Ja että lukion osalta tämä käsite on 1.8.2022 voimaantulleiden säädösmuutosten myötä vanhentunut ja korvautunut käsitteellä *eronneeksi katsominen*?

550

eroamisesta ilmoittaminen <ammattillinen, lukiokoulutus> [*TimLamminranta OPH 2019_05_23 + teemar 24 lukio*]; **eroaminen** <ammattillinen, lukiokoulutus> [*teemar 24 lukio + tr91*];
opiskeluoikeudesta luopuminen <korkeakoulutus> [*t62*]

sv avstå sin studierätt verb [*tr50*]

en waiver of the right to study <korkeakoulutus> [*kielitr_en_16*]; renouncement of the right to study <korkeakoulutus> [*kielitr_en_16*]

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jossa opiskelija ilmoittaa *koulutuksen järjestäjälle* eroavansa tai *korkeakoululle (1)* luopuvansa *opiskeluoikeudestaan* [*ih + rk + tr14 + tr91*]

huomautus

Ks. myös *eronneeksi katsottu*, *opiskeluoikeudesta luopunut*. []

Käsitteen tunnus: c504

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitekaaviot: *Oppijan rooleja opintojen keskeyttämisen tai niistä luopumisen mukaan*, *Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Opiskelun keskeyttäminen*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle 6.11.2020: Nämä englannin vastineet ovat korkeakoulujen englannin työryhmän työstämät. Varmistus: sopivatko lukionkin näkökulmasta? Vrt. *eronnut*, jonka enkun vastineet ovat "student who has waived the right to study"; "student who has relinquished the right to study" ja hylättävä "student who has resigned".

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-teemasanastotyöryhmälle 25.1.2023: Viime kokouksessa sovittiin, että *eronnut*-termi merkitään *eronneeksi katsottu*n suppeammaksi synonyymiksi; *eronnut*-ilmaisua voidaan käyttää puhekielessä, kun on kyse oppijasta joka itse ilmoittaa eroamisestaan. Näettekö, että sanastossa tarvitaan edelleen pitää myös käsite "eroamisesta ilmoittaminen"?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Näettekö, että tämä käsite on myös oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvä käsite? Voidaanko ajatella, että myös oppivelvollinen voi ilmoittaa eroamisesta?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 8.11.2022: Jos on myös oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvä käsite, niin tarvitaan muokata määritelmää. Pitäisikö lisätä "OPETUKSEN TAI koulutuksen järjestäjälle"? Ja pitäisikö opiskelija korvata oppijalla, vai ovatko kaikki jotka voivat ilmoittaa eroamisesta, opiskelijoita (eivätkä oppilaita)?

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmälle 28.2.2023: Jos on myös oppivelvollisuuden suorittamiseen liittyvä käsite, niin tarvitaan muokata myös käsitteen Luokka-tietoa. Pitäisikö nykyisten lisäksi lisätä <oppivelvollisuuskoulutus>?

551

opiskeluoikeuden päättyminen [teemar 17 lukio]

sv studierättens upphörande [714/2018_sv]

en termination of the right to study [kielitl lukio_en 21]

määritelmä

opiskelijan opiskeluoikeuden loppuminen [714/2018/rk + teemar 24 lukio + tr90/rk]

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat **eroamisesta ilmoittaminen**, **opiskeluoikeuden menettäminen** sekä se, että opiskelija on suorittanut **koulutuksen (2)**, johon hänet on otettu opiskelijaksi. Lukiolain (714/2018) mukaan **koulutuksen järjestäjä** antaa opiskeluoikeuden päättymisestä erillisen päätöksen. [714/2018/rk + teemar 24 lukio + tr90]

Ammatillisessa koulutuksessa opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat opiskelijan **eronneeksi katsominen** sekä se, että opiskelija on suorittanut **tutkinnon, tutkinnon osan** tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi. **Työvoimakoulutuksessa** opiskeluoikeus päättyy **koulutuksen järjestäjän** ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tai työ- ja elinkeinotoimiston sopimana ajankohtana. [tr90 + 531/2017_98§ + tr91]

Korkeakouluissa (1) opiskeluoikeuden päättymisen perusteita ovat **opiskeluoikeudesta luopuminen**, **opiskeluoikeuden menettäminen** sekä se, että opiskelija on suorittanut tutkinnon tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi. [tr90]

Käsitteen tunnus: c1615

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukiokoulutukselle 27.9.2019: Ammatillinen koulutus lisäsi päättymisen perusteisiin ”tai kun henkilö on suorittanut tutkinnon, tutkinnon osan tai koulutuksen (2), johon hänet on otettu opiskelijaksi”. Voiko tämän (tai vastaavan) katsoa pätevän myös lukiokoulutukseen? (Ks. lukiota koskeva huomautus.)

Terminologin kysymys oppivelvollisuus-teemasananastotyöryhmälle 28.2.2023: Onko opiskeluoikeuden päättymisen edelleen ajankohtainen/olemassaoleva käsite lukiossa ja ammatillisessa?

552

lisääajan myöntäminen opiskeluoikeuteen [*teemar_23_lukio*]; **opiskeluoikeuden jatkaminen**

<korkeakoulut> [*kielitr_en + tr55 + tr62*]

ei: suoritusajan pidennys <lukiokoulutus> (vanhentunut) [*tr60*]

sv förlängning av studierätt <korkeakoulut> [*kielitr_sv_08*]; förlängning av studietid <korkeakoulut> [*kielitr_sv_08*]; ~ fortsatt studierätt <korkeakoulut> [*kielitr_sv_06*]

en extension of the right to study <lukiokoulutus, korkeakoulut> [*kielitr_en_16 + kielitr_lukio_en_10*]; extension of the time for completing studies <lukiokoulutus> [*efroeberg(629/1998_en) + kielitr_lukio_en_10*]

määritelmä

koulutusorganisaation toimenpide, jolla opintojen suorittamisen sallittua kestoa tai *opiskeluoikeuden* kestoa jatketaan *opiskelijan* hakemuksesta [*558/2009_42§/rk + tr62 + tr65*]

huomautus

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorittaa lukiokoulutuksen *oppimäärä* enintään neljässä vuodessa, jollei *koulutuksen järjestäjä* myönnä opiskelijalle sairauden, vamman tai muun erityisen syyn vuoksi lisääaikaa opintojen loppuun saattamiseen. [*teemar_23_lukio*]

Korkeakoulutuksessa opiskelijan on opiskeluoikeuden jatkamista koskevan hakemuksen yhteydessä esitettävä suunnitelma opintojen loppuun saattamisesta. Opiskeluoikeutta voidaan jatkaa, mikäli opiskelijalla on suunnitelman perusteella mahdollisuus saattaa opintonsa loppuun kohtuullisessa ajassa. Yliopistolain (558/2009) mukaan opiskeluoikeutta voidaan *korkeakoulussa* (1) jatkaa korkeintaan kaksi vuotta tavoiteaikaa pidemmäksi. [*tr61/rk*]

Käsitteen tunnus: c892

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: Missä tästä on säädetty? Lukiolaista ei löydy. OPS-perusteet?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 11.1.2019: Mats selvittää mitä ilmaisua käytetty. Ja voihan mukaan ottaa kaksikin vastinetta, mietitään järjestys.

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: kysymys OKSAn lukiotyöryhmälle: pitäisikö suomen termiä ("suoritusajan pidennys") muuttaa uuden lukiolain mukaiseksi, esim. "lisääajan myöntäminen suoritusajaksi"? Tämä vaikuttaa siihen, mikä termi valitaan ruotsinkieliseksi vastineeksi. -- **Lukion sanastotyöryhmän kommentti englannille 21.5.2019:** Muutettu ensisijaiseksi suomen termiksi "lisääajan myöntäminen opiskeluoikeuteen".

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: palataan ruotsin vastineeseen

553

ensisijainen opiskeluoikeus [*synergia_ruotsi_20130227/rk*]

sv primär studierätt [*synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv*]

en primary right to study [*kielitr_en_16*]

määritelmä

useasta yhdessä *korkeakoulussa* (1) samaan aikaan voimassaolevasta *opiskeluoikeudesta* se, jonka *opiskelija* ilmoittaa ensisijaiseksi [*tr25*]

huomautus

Eri tavoitetutkintoihin tähtäävistä, samassa korkeakoulussa (1) samaan aikaan voimassaolevista opiskeluoikeuksista vain yksi voi kunakin ajanjaksona olla ensisijainen. [*tr25*]

Käsitteen tunnus: c493

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

554

erillinen opiskeluoikeus [\[tr35\]](#); **erillinen opinto-oikeus** [\[tr35\]](#)

sv separat studierätt [\[HY_verkkosivut + kielitr_sv\]](#)

en non-degree right to study [\[kielitr_en_16\]](#); right to complete non-degree studies [\[kielitr_en\]](#)

not: separate non-degree right to study [\[kielitr_en_17\]](#)

määritelmä

ajallisesti rajattu [opiskeluoikeus](#), joka oikeuttaa [opiskelijan](#) suorittamaan rajatun määrän

[korkeakoulun \(1\) tutkintoon](#) kuuluvia opintoja ilman tutkinnonsuoritusoikeutta [\[tr35 + tr36 + tr39 + tr40\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c494

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskeluoikeuteen liittyviä toimenpiteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

6.6 Ilmoittautuminen

555

oppilaaksi ilmoittautuminen [tr7]

sv anmälning (1) [vanda_anmälan]

en []

määritelmä

toimenpide, jolla *oppilasvalintaa* käytävään *esi-* tai *perusopetukseen* hyväksytty *oppilas* ilmoittaa, aikooko hän osallistua *opetukseen* (1) [tr8]

huomautus

Käsitteen tunnus: c495

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

556

opiskelijaksi ilmoittautuminen (1) [harmon + 558/2009_39§]

ei: kirjoittautuminen (vanhentunut) [SRemes + rk + tt]

sv anmälning (2) [558/2009_39§_sv + 351/2003_23§_sv / rk + kielitr_sv_02]

inte: inskrivning (1) [558/2009_39§_sv + 351/2003_23§_sv + rk + kielitr_sv_02]

en enrolment [kielitr_en_12]

not: registration (2) [kielitr_en_11]

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelupaikan* vastaanottanut *hakija* ilmaisee *korkeakoululle* (1) aloittavansa *opiskelun*, minkä jälkeen hänet merkitään korkeakoulun (1) opiskelijarekisteriin *opiskelijaksi* [harmon + tr31 + SRemes + rk]

huomautus

Henkilön on tehtävä opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), kun hän saa uuden *opiskeluoikeuden*. [teemar_08]

Opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) yhteydessä korkeakouluopiskelija tekee *lukuvuosi-ilmoittautumisen* läsnä olevaksi tai, mikäli laissa määritellyt ehdot täyttyvät, poissa olevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014). [teemar_08]

Mikäli korkeakouluopiskelijalla ei ole aiempia opiskeluoikeuksia, opiskelijaksi ilmoittautumisen (1) tuloksena tapahtuu *kirjoilletulo*. [teemar_07]

Lukiokoulutuksessa ei ole erillistä "opiskelijaksi ilmoittautuminen"-toimenpidettä, vaan *opiskelupaikan vastaanotto* kattaa myös *oppilaitoksen* opiskelijaksi ilmoittautumista vastaavan toimenpiteen. [teemar_23_lukio]

enrolment, registration: Englannin registration-termiä käytetään ilmoittautumisesta *lukuvuosille* tai *lukukausille* (ks. *lukuvuosi-ilmoittautuminen* ja *lukukausi-ilmoittautuminen*), kun taas opiskelijaksi ilmoittautuminen (1), engl. enrolment, tehdään vain kerran, opintojen alussa. [kielitr_en_17]

Ks. myös *opiskelupaikan vastaanotto*. []

Myös *vapaassa sivistystyössä* käytetään termiä opiskelijaksi ilmoittautuminen, mutta sillä viitataan eri käsitteeseen; ks. *opetukseen ilmoittautuminen*. [tr73]

Käsitteen tunnus: c496

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Ilmoittautumiskäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

557

opiskelun alkamisen siirtäminen [*tr55*]

sv skjuta upp studiestarten verb [*kielitr_sv_11*]

en deferral of the start of studies [*kielitr_en*]; postponement of the start of studies [*kielitr_en*]

määritelmä

opiskelijan toimenpide, jolla *opiskelun* alkamista ensimmäisenä *lukuvuonna* siirretään myöhempään ajankohtaan [*rk + tr14 + tr55 + SRemes*]

huomautus

Opiskelun alkamisen siirtäminen on mahdollista ainoastaan laissa säädetyistä syistä. [*SRemes + rk*]

Opiskelun alkamisen siirtäminen tapahtuu ilmoittautumalla ensimmäiseksi lukuvuodeksi - tai poikkeuksellisesti ensimmäiseksi *lukukaudeksi* - poissa olevaksi (ks. *lukukausi-ilmoittautuminen*). [*SRemes + rk + tr59*]

Vrt. *poissaoleva opiskelija*. [*SRemes + rk*]

Käsitteen tunnus: c492

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: *Opiskelu oikeuteen liittyviä toimenpiteitä* ja *Ilmoittautumiskäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

558

<korkeakoulut>

kirjoilletulo [*pm*]

sv inskrivning (2) [*kielitr_sv*]; inskrivning i matrikeln <historiallinen, juhlallinen> [*kielitr_sv*]

en entry into the student register [*kielitr_en*]

määritelmä

henkilön ensimmäinen kirjaaminen *korkeakoulun* (1) opiskelijarekisteriin *tutkintoon* johtavien opintojen aloittamisen yhteydessä [*pm + tr31 + teemar_07*]

huomautus

Ks. myös *opiskelijaksi ilmoittautuminen* (1). [*rk*]

Käsitteen tunnus: c500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: *Ilmoittautumiskäsitteitä* ja *Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

559

lukuvuosi-ilmoittautuminen [*kielitr_en + rk + tr55*]

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (1) [*teemar_07*]

sv läsårsanmälan /FI/ [*kielitr_sv_02*]

en registration for the academic year [*kielitr_en*]

rather than: annual registration [*kielitr_en*]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu tietyn *lukuvuoden lukukausia* koskevista *lukukausi-ilmoittautumisista* [*SRemes + rk + teemar_08 + SRemes + rk*]

huomautus

Opiskelijan velvollisuudesta ilmoittautua joka lukuvuosi säädetään yliopistolaissa (558/2009) ja ammattikorkeakoululaissa (932/2014). [*rk*]

Lukuvuosi-ilmoittautumisella opiskelija voi ilmoittautua lukuvuoden lukukausiksi läsnäolevaksi tai, mikäli laissa mainitut ehdot täyttyvät, poissaolevaksi. Poissaolon syistä säädetään yliopistolaissa ja ammattikorkeakoululaissa. [*teemar_08/rk*]

Lukuvuosi-ilmoittautuminen voi kohdistua *korkeakouluun* (1) tai tiettyyn *opiskelu oikeuteen*. [*SRemes*]

Käsitteen tunnus: c883

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: *Ilmoittautumiskäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

560

lukukausi-ilmoittautuminen [tr25]

mieluummin kuin: läsnäoloilmoittautuminen (2) [pm + tr34]

sv terminsanmälän [synergia ruotsi + tr34 + kielitr sv 06]

en registration for the academic term [kielitr en 11]

määritelmä

toimenpide, jolla *opiskelija* ilmoittaa olevansa läsnä tai poissa tietyn *lukukauden* ajan [tr25 + tr48]

huomautus

Käsitteen tunnus: c497

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: Ilmoittautumiskäsitteitä ja Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

561

poissaolevaksi ilmoittautuminen [t89]

sv anmäla sig som frånvarande verb [HY verkkosivut]

en register as non-attending verb [HY verkkosivut]

määritelmä

lukukausi-ilmoittautuminen, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* ilmoittaa olevansa *lukukauden* poissa [tr48 + TimLamminranta + tr63 + teemar 20 lukio + tr83 + rk]

huomautus

Korkeakoulussa (1) opiskelijan tulee yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan ilmoittautua joka lukuvuosi läsnä- tai poissaolevaksi. [tr89/rk]

Korkeakoulujen (1) poissaolevaksi ilmoittautuminen -käsitettä vastaa *toisen asteen koulutuksessa* lähinnä käsite *opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen*. [tr89/rk]

Ks. myös *poissaoleva opiskelija, väliaikaisesti keskeyttänyt*. []

Käsitteen tunnus: c1660

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: Ilmoittautumiskäsitteitä

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

562

lukukausi-ilmoittautumisen tila [synergia ruotsi 20130227]; ~ **lukuvuosi-ilmoittautumisen tila** [SRemes + rk + tr59]

sv status för terminsanmälans [synergia ruotsi 20130227 + kielitr sv 08]

en registration status for the academic term [kielitr en 11]; ~ registration status for the academic year [kielitr en 11]

määritelmä

opiskelijan lukukausi-ilmoittautumiselle tietojärjestelmään määritetty tila [teemar 07 + SRemes + rk + tr59]

huomautus

Lukukausi-ilmoittautumisen tila liittyy tarkentavana tietona *opiskeluoikeuden tilaan* ”aktiivinen”. [pm + tr31]

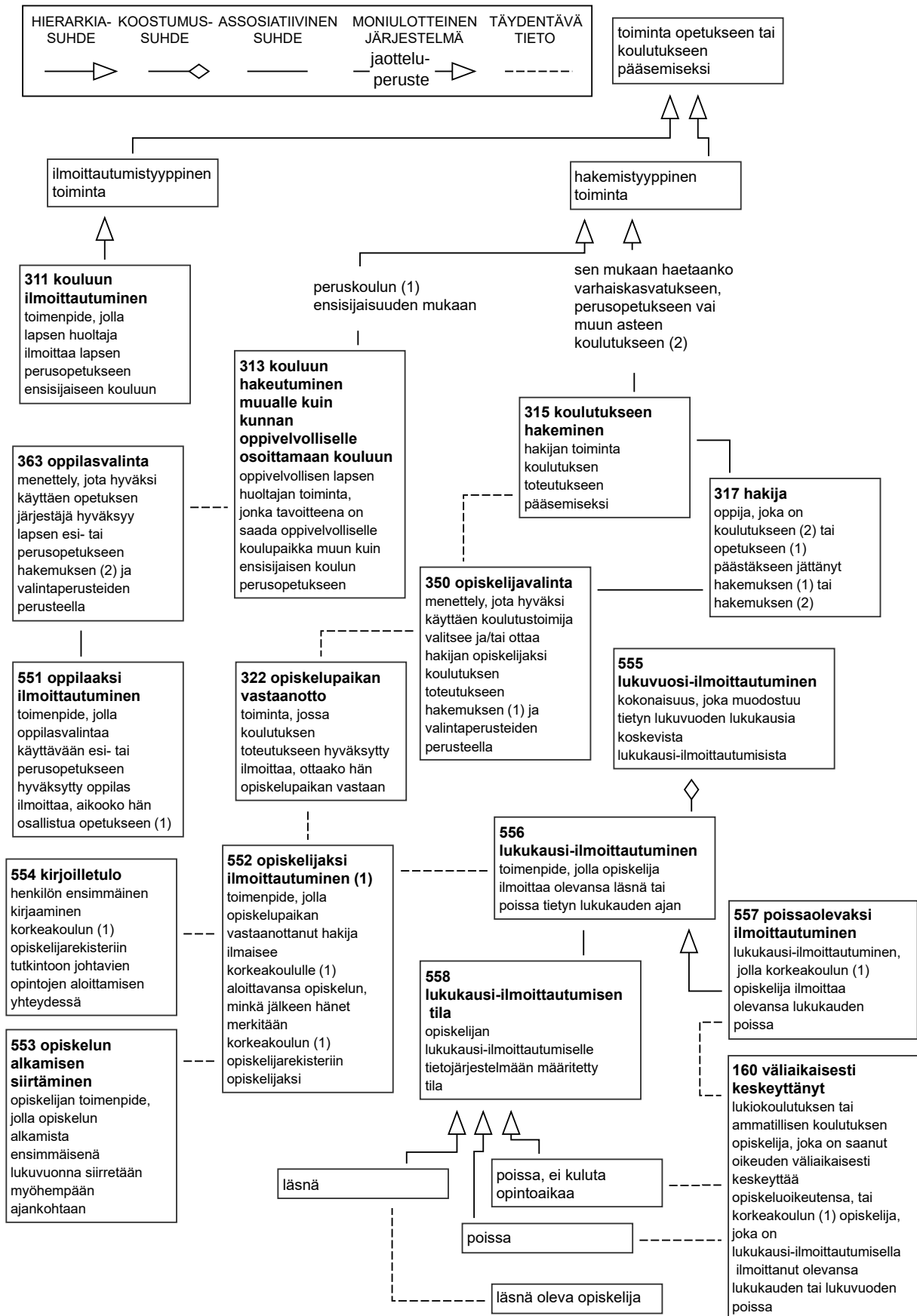
Lukukausi-ilmoittautumisen tiloja ovat ”läsnä”, ”poissa” ja ”poissa, ei kuluta opintoaikaa”. [pm + tr31 + SRemes + tr59]

Lukuvuosi-ilmoittautumisen tila muodostuu tietyn *lukuvuoden* lukukausi-ilmoittautumisten tilatiedoista. [SRemes + rk + tr59]

Käsitteen tunnus: c884

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: Ilmoittautumiskäsitteitä

Käsittekaavio 62. Ilmoittautumiskäsitteitä.

563

<korkeakoulut>

kirjoilletulopäivämäärä [*tr25*]; **kirjoihintulopäivämäärä** [*synergia ruotsi 20130227*]

sv inskrivningsdatum *n* [*kielitr sv + kielitr sv 06*]

en date of entry into the student register [*kielitr sn*]

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan kirjoilletulo* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tapahtunut [*pm/rk + tr31*]

huomautus

Käsite kirjoilletulopäivämäärä on eri kuin käsite *opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä*.
[*teemar 07/rk*]

Käsitteen tunnus: c501

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

564

lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä [*pm*]; ~ **lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä** [*teemar 07*]

sv datum *n* för terminsanmälan [*kielitr sv + kielitr sv 06*]

en date of registration for the academic term [*kielitr en 10*]; ~ date of registration for the academic year [*kielitr en 10*]

not: enrolment date [*kielitr en 10*]

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt *lukukausi-ilmoittautumisen* [*pm/rk + tr31*]

huomautus

Tietojärjestelmiin merkitään hienomman jaon mukainen tieto eli tieto lukukausi-ilmoittautumisesta. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä päätellään lukukausi-ilmoittautumispäivämääristä. Lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä on siis päivämäärä, jona opiskelija on opiskelijarekisterin merkinnän mukaan tehnyt tiettyyn *lukuvuoteen* liittyvät lukukausi-ilmoittautumiset. [*teemar 07/rk*]

Käsitteen tunnus: c499

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

565

<korkeakoulut>

opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä [*tr55*]

sv startdatum *n* för studierätten [*synergia ruotsi 20130227 + kielitr sv 08*]

en start date of the right to study [*kielitr en 16*]

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelijan opiskeluoikeus* on *korkeakoulun (1)* opiskelijarekisterin merkinnän mukaan alkanut [*pm + tr31*]

huomautus

Opiskeluoikeus alkaa korkeakoulussa (1) yleensä ensimmäinen elokuuta tai ensimmäinen tammikuuta. [*teemar 07*]

Käsitteen tunnus: c502

Käsitekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

566

opintojen aloittamispäivämäärä [teemar_07]

sv studiernas startdatum n [kielitr_sv_09]

en start date of studies [kielitr_en_13 + kielitr_en_15]

määritelmä

päivämäärä, jona *opiskelija* on *korkeakoulussa* (1) ensimmäistä kertaa läsnä olevana [teemar_07]

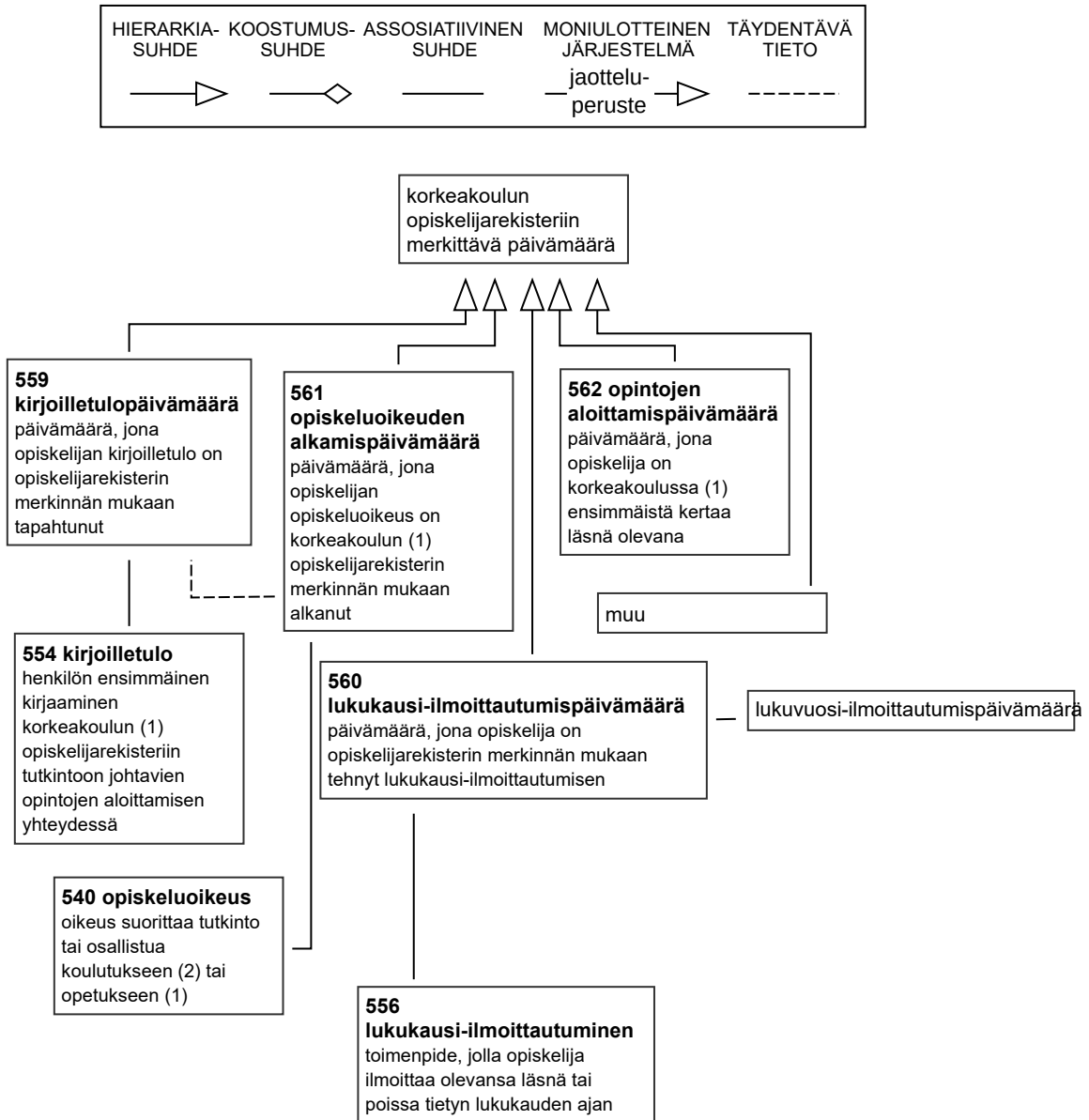
huomautus

Käsitteen tunnus: c908

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä](#)

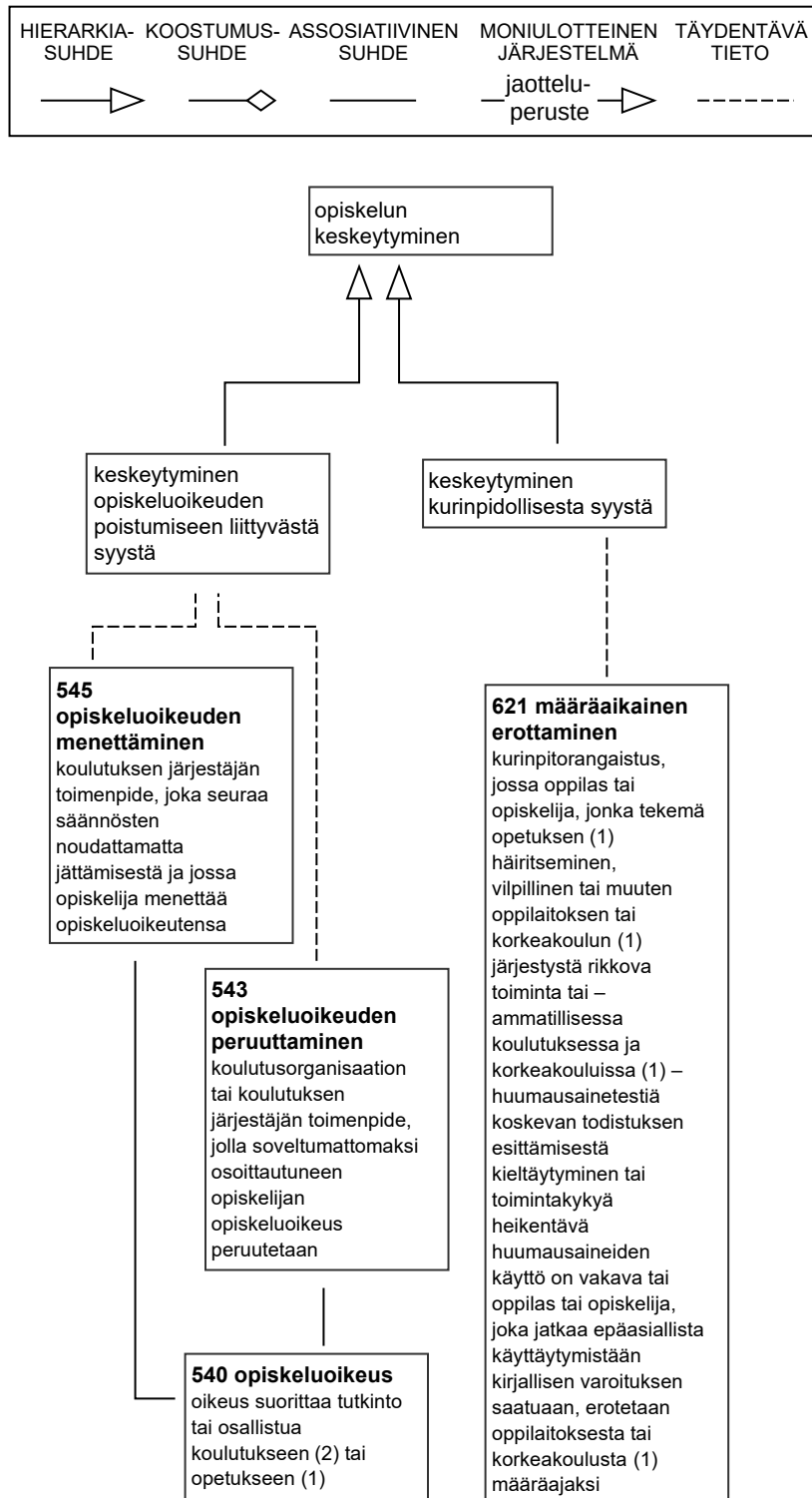
<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsittekaavio 63. Korkeakoulun opiskelijarekisterin päivämääriä.

6.7 Opintojen keskeytyminen ja keskeyttäminen

6.7.1 Opiskelun keskeytyminen

Käsittekaavio 64. Opiskelun keskeytyminen.

6.7.2 Oppivelvollisuuden suorittamisen tai muun opiskelun keskeyttäminen

567

esiopetuksen keskeyttäminen [*Alila&muut_kommenttikierros + tr60*]

sv avbrytande *n* av förskoleundervisning [*peda_porvoo + RSuursalmi*]

en []

määritelmä

tilanne, jossa *lapsi* lakkaa osallistumasta *esiopetukseen* [*Alila&muut_kommenttikierros + tr60*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c877

Luokka: <esiopetus>

Käsittekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

568

(vanhentunut)

koulunkäynnin keskeyttäminen [*tr14*]

sv avbrytande *n* av skolgång [*oph_romanil_po_tila*]

en []

määritelmä

tilanne, jossa *oppilas* lakkaa suorittamasta *oppivelvollisuuttaan* [*tr14 + rk*]

huomautus

Käsite koulunkäynnin keskeyttäminen vanhentui oppivelvollisuuslain (1214/2020) voimaantulon myötä eli 1.8.2021 alkaen. [*teemar_40_oppvelv*]

Vrt. [oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#). []

Käsitteen tunnus: c503

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 23.4.2021: "lakkaa suorittamasta", mistä ilmaisu peräisin? Ja sopiiko etenkin nykyiseen oppivelvollisuuslakiin

OKSA-jaos 23.4.2021: korvataanko tämä käsitteellä "oppivelvollisuuteen kuuluvien opintojen suorittamisen keskeyttäminen"? Tero tarkistaa juristeilta.

OKSA-jaos 23.4.2021: Kysymystä ei tarvitse miettiä, jos käsite poistuu.

OKM:n juristien kysymys OKSA-jaokselle 14.6.2021: Tarvitaanko OKSAan vanhentuvan käsitteen koulunkäynnin keskeyttäminen tilalle käsite oppivelvollisuuden luvattomalle keskeyttämiselle ([oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen](#) on "luvallista")? Jos tarvitaan, termi voisi olla esim. "oppivelvollisuuden luvaton keskeyttäminen", ja käsite olisi yhteinen kaikille oppivelvollisuuteen kuuluville koulutuksille.

569

oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen [*tr102 + teemar_40_oppvelv*]

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

opetuksen järjestäjän, koulutuksen järjestäjän tai *oppivelvollisen* asuinkunnan toimenpide, jolla oppivelvollisen oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytyy määräajaksi tai toistaiseksi [*tr102 + rk + teemar_40_oppvelv + teemar_53_oppvelv*]

huomautus

Oppivelvollisella on oikeus tietyissä erityistilanteissa keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi tai toistaiseksi. Tästä oikeudesta on säädetty oppivelvollisuuslaissa (1214/2020, 7 §). [*1214/2020 + rk + teemar_53_oppvelv*]

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen määräajaksi esimerkiksi oppivelvollisuuden suorittamisen estävän pitkäaikaisen sairauden tai vamman vuoksi. [*1214/2020 + rk + teemar_53_oppvelv*]

Oppivelvollisella on oikeus keskeyttää oppivelvollisuuden suorittaminen toistaiseksi, jos oppivelvollisuuden suorittamisen estävä sairaus tai vamma on luonteeltaan pysyvä. Jos oppivelvollisuuden suorittaminen keskeytetään toistaiseksi, oppivelvollinen katsotaan eronneeksi. (ks. *eronneeksi katsominen*). [*teemar_53_oppvelv*]

Ks. myös *oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt*. [\[\]](#)

Käsitteen tunnus: c1791 [\[\]](#)

Luokka: <perusopetus>, <oppivelvollisuuskoulutus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelpäivien koulutus>

Käsittekaavio: [Opiskelun keskeyttäminen](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

570

(vanhentunut)

opintojen työvoimapolitiittinen keskeyttäminen [*tr15*]

sv < avbrott i studierna [*kielitr_sv*]

en temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds [*kielitr_en_17*]

määritelmä

toimenpide, jossa yliopisto-opiskelija ilmoittaa luopuvansa *opiskeluoikeudestaan* väliaikaisesti vähintään vuoden ajaksi, jona aikana häntä ei työttömyysturvalain mukaan pidetä päätoimisena *opiskelijana* [*tr15 + rk*]

huomautus

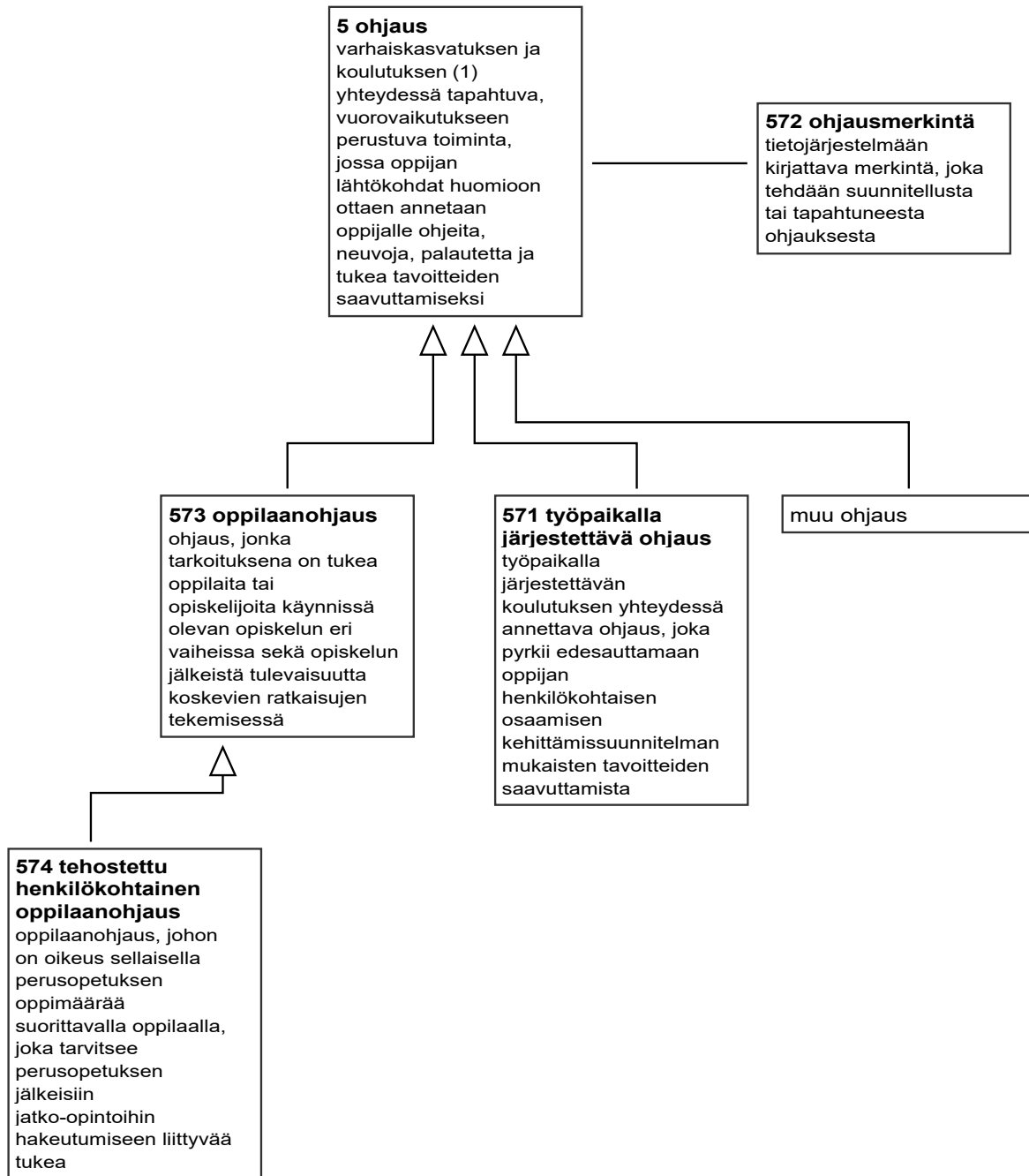
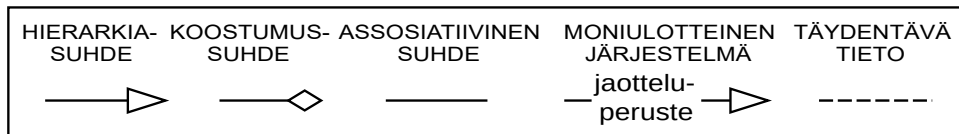
Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaan yliopisto-opiskelijaa, joka on keskeyttänyt opintonsa vähintään vuoden ajaksi, ei keskeytysaikana pidetä päätoimisena opiskelijana. [*ih*]

Vrt. *opiskeluoikeudesta luopuminen*. [\[\]](#)

Käsitteen tunnus: c506

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

6.8 Ohjaus

Käsitekaavio 66. Ohjauskäsitteitä.

571

työpaikalla järjestettävä ohjaus [Tyop_jarj_koul_san_2019]; **työpaikkaohjaus** [Tyop_jarj_koul_san_2019]

sv arbetsplatshandledning [ohjaan.fi_sv + PDT_kielitr_sv_01]

en workplace tutoring [ohjaan.fi_en_tutoring]

määritelmä

työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä annettava *ohjaus*, joka pyrkii edesauttamaan *oppijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* mukaisten tavoitteiden saavuttamista [Tyop_jarj_koul_san_2019]

huomautus

Työpaikalla järjestettävän ohjauksen tavoitteena on ohjata *opiskelijaa osaamisen hankkimisessa* ja valmistaa opiskelijaa *näyttöön*. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

Työpaikalla järjestettävää ohjausta voivat antaa *työpaikkaohjaaja* ja *oppilaitosohjaaja*. [Tyop_jarj_koul_san_2019]

Käsitteen tunnus: c1720

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

572

ohjausmerkintä [Tyop_jarj_koul_san_2019]; **ohjauskirjaus** [Tyop_jarj_koul_san_2019]

sv dokumentering av handledning [PDT_kielitr_sv_03]

en []

määritelmä

tietojärjestelmään kirjattava merkintä, joka tehdään suunnitellusta tai tapahtuneesta *ohjauksesta* [Tyop_jarj_koul_san_2019]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1721

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Ohjauskäsitteitä](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

6.9 Opiskelun tuki

Seija-terminologin kysymys 16.1.2017: Eikö näitä lukuja saisi (myöhemmässä vaiheessa) yhdisteltyä tai osaa käsitteistä siirrettyä muualle?

6.9.1 Oppilaan ohjaus ja opinto-ohjaus

573

oppilaanohjaus <perusopetus> [*kielitr_en + ev*]; **opinto-ohjaus (1)** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [*kielitr_en + tr60 + teemar 13 + teemar 35 lukio*]; **opintoneuvonta** <korkeakoulut> [*kielitr_en*]; > **opinto-ohjaus (2)** <yliopistot> [*kielitr_en*]; ~ **opiskelijaneuvonta** <korkeakoulut> [*kielitr_en*]

sv elevhandledning <perusopetus> [*ophall_sanasto + studieinfo/rk + kielitr_po_sv_02*]; studiehandledning <ammatillinen koulutus, lukiokoulutus> [*630/1998 sv 12§ + Opintojen ohjaus korkeakouluissa seuranta 2005 + kielitr_sv + kielitr_sv_06 + teemar 13 + kielitr_lukio_sv_01 + kielitr_ammatt sv_01*]; < studierådgivning <korkeakoulut> [*kielitr_sv + kielitr_sv_06*]

en study and careers guidance <perusopetus, lukiokoulutus> [*kielitr_po_en_07 + kielitr_po_en_11*]; study guidance <korkeakoulut> [*kielitr_en_10 + kielitr_lukio_en_10 + kielitr_po_en_11*]; student advice <korkeakoulut> [*kielitr_en_10*]; academic advice <yliopistojen opinto-ohjaus (2)> [*kielitr_en_10*]; ~ study and careers education <perusopetus ja lukiokoulutus; oppiaineeseen rinnastettava oppilaanohjaus ja opinto-ohjaus> [*kielitr_po_en_07 + kielitr_po_en_11*]

not: guidance counselling [*efroeberg/curriculumprep 2014*] + *kielitr_lukio_en_10 + kielitr_po_en_04 + kielitr_po_en_07 + kielitr_po_en_11*

määritelmä

ohjaus, jonka tarkoituksena on tukea *oppilaita* tai *opiskelijoita* käynnissä olevan *opiskelun* eri vaiheissa sekä opiskelun jälkeistä tulevaisuutta koskevien ratkaisujen tekemisessä [*tr11 + tr32 + kielitr_en + tr57 + rk + tr63*]

huomautus

Tässä määriteltyyn ohjaustoimintaan sisältyy *perusopetuksessa* ja *lukiokoulutuksessa* myös opintoja: perusopetuksessa kaikille yhteiseen *oppiaineeseen* rinnastettava oppilaanohjauksen *oppimäärä* ja *lukiokoulutuksessa oppiaineeseen* rinnastettava opinto-ohjauksen pakollinen *oppimäärä*. [*teemar 27 lukio*]

Perusopetuksen oppilaanohjaukseen kuuluu oppilaiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Perusopetuksen oppilaanohjausta antaa *oppilaanohjaaja*. Perusopetuksen oppilaanohjaus on oppilaiden, *oppilaitoksen henkilöstön* ja *huoltajien* yhteistoimintaa. Perusopetuksen oppilaanohjaus tutustuttaa oppijoita myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään. [*wikipedia + tr11 + tr32 + teemar 27 lukio + tr121*]

Ammatillisen koulutuksen opinto-ohjaukseen (1) kuuluu opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Opinto-ohjaus (1) on opiskelijoiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa. Ammatillisessa koulutuksessa opinto-ohjauksen1 tavoitteena on muun muassa turvata opintojen sujuminen, tukea ja edistää henkilökohtaista kehitystä ja ammatillista kasvua sekä antaa tietoa työmarkkinoista, työllisyystilanteesta, työllistymismahdollisuuksista ja jatko-opintoihin hakeutumisesta. [*wikipedia + tr11 + tr32 + teemar 27 lukio + OPHwww + tr91*]

Lukiokoulutuksen opinto-ohjaukseen (1) kuuluu opiskelijoiden tukeminen opintojen etenemisessä, auttaminen oppimisongelmissa sekä henkilökohtainen ohjaus. Lukiokoulutuksen opinto-ohjaus (1) on opiskelijoiden, oppilaitoksen henkilöstön ja huoltajien yhteistoimintaa. Opinto-ohjaus (1) tutustuttaa oppijoita myös työntekoon järjestämällä tutustumiskäyntejä yrityksiin ja toteuttamalla käytännön tutustumista työelämään. [*wikipedia + tr11 + tr32 + teemar 27 lukio*]

Lukiokoulutuksen osalta vertaa myös opinto-ohjausta (1) laajempi käsite *opintojen ohjaus*. Jälkimmäiseen sisältyy opinto-ohjauksen (1) lisäksi henkilökohtaista ja muuta opintoihin ja jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta. [*teemar 35 lukio*]

Korkeakouluissa (1) käytetään termiä opintoneuvonta. Opintoneuvonnan tavoitteena on neuvoa opiskelijoita opiskeluun liittyvissä kysymyksissä (esimerkkinä *pääaineen* vaihtamiseen tai tietyn *siiväineen* saamiseen liittyvät menettelyt). [*tr57*]

Yliopistoissa käsite opinto-ohjaus (2) on suppeampi kuin tässä määritelty käsite opintoneuvonta. Yliopistojen opinto-ohjauksella (2) tarkoitetaan kunkin *opintoalan* toimintaa, jota voi tehdä *professori* tai muu *opetushenkilöstön* edustaja. [*kielitr_en/rk + tr57 + teemar 19 kk*]

Korkeakoulujen (1) käsite opiskelijaneuvonta on tässä määriteltyä laajempi käsite, johon sisältyy esimerkiksi *opiskelijavaihtoa* koskeva neuvonta. [*kielitr_en + tr57*]

studierådgivning: Ruotsin termi studierådgivning viittaa tässä määriteltyä laajempaan käsitteeseen, esimerkiksi opintososiaaliin teemoihin liittyvään ohjaamiseen. [*kielitr_sv*]

study and careers education: Termi study and careers education viittaa *lukiokoulutuksen oppiaineeseen* rinnastettavaan opinto-ohjaukseen sekä toisaalta *opinto-ohjaajan* tekemään ryhmä- tai henkilökohtaiseen ohjaukseen, joka liittyy edellä mainittuun oppiaineeseen rinnastettavaan opinto-ohjaukseen. [*kielitr_lukio_en_28 + kielitr_po_en_06 + kielitr_po_en_11*]

guidance counselling: Termiä guidance counselling käytetään joillakin englanninkielisillä kulttuurialueilla oppilaanohjauksen ja opinto-ohjauksen tyypisistä toiminnasta. Kuitenkin koska guidance counselling toisilla englanninkielisillä kulttuurialueilla assosioituu terapian luonteiseen toimintaan ja esimerkiksi koulupsykologin tai koulukuraattorin tekemään työhön, termin käyttöä oppilaanohjauksen tai opinto-ohjauksen englanninkielisenä vastineena ei suositella.

[kielitr po en 11]

Käsitteen tunnus: c902

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Ohjauksen käsitteitä](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<po en 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (guidance counselling)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys lukion englannin työryhmälle 21.10.2022:

Olemme päätyneet ehdottamaan, että oppilaanohjaus olisi guidance counsellingin sijaan study and careers guidance, ja oppiaine nimeltä oppilaanohjaus olisi study and careers education. Voitaisiko myös lukion osalta pohtia vielä uudelleen käsitteen opinto-ohjaus (c902) englannin vastineita? Ovat olleet ohjauksen osalta guidance for studies ja oppiaineen osalta guidance counselling. Ehdottaisimme harkittaviksi muotoa "study and careers guidance" muodon "guidance for studies" sijaan/rinnalle, ja oppiaineen opinto-ohjaus osalta "study and careers education" "guidance counsellingin" sijaan. (Riina: Tosin aiheuttaako ongelmaa, että guidance for studies on ehkä lukiolain englannin käännöksessä?)

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Kommentti: elementtejä perusopetuksen osalta huomautuksen täsmentämiseen. Lisäsehdotus perusopetuslaki 11a§: Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta. -- **Terminologin kysymys 7.11.2022:** Olisiko tarpeen tarkentaa, mikä on opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta? Onko olemassa myös muuta kuin opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta? (Voi olla, että laissa ei ole tarkoitettu tehdä eroa ops:n mukaisen ja muun oppilaanohjauksen välille, haluan vain varmistaa.) -- **OKSA-jaos 13.1.2023:** myös tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on opetussuunnitelman mukaista, po-lain 11 a§:n muotoilu on harhaanjohtava

Mika, Erja, Tero, marras 2022: Tekstejä, joita voisi hyödyntää huomautuksen täsmentämisessä: Oppilaanohjauksella edistetään oppilaan koulutyön onnistumista, opintojen sujumista sekä koulutuksen tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta. Oppilaanohjauksen tehtävänä on edistää oppilaiden kasvua ja kehitystä siten, että jokainen oppilas pystyy kehittämään opiskelunvalmiuksiaan ja vuorovaikutustaitojaan sekä oppimaan elämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Oppilaanohjaus tukee oppilaita tekemään omiin valmiuksiinsa, arvoihinsa ja lähtökohtiinsa sekä kiinnostukseensa perustuvia arkielämää, opiskelua, jatko-opintoja sekä tulevaisuutta koskevia päätöksiä ja valintoja. Ohjauksen avulla oppilaat oppivat tiedostamaan mahdollisuutensa vaikuttaa oman elämänsä suunnitteluun ja päätöksentekoon. Oppilaita kannustetaan pohtimaan ja kyseenalaistamaan koulutukseen ja ammatteihin liittyviä ennakkokäsityksiä ja tekemään valintansa omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan vastaten. Oppilaanohjausta toteutetaan yhteistyössä huoltajien kanssa.

Terminologin kysymys perusopetukselle (ed. kommenttiin liittyen) 7.11.2022: Ovatko oppilaanohjausta koskevassa nykyisessä huomautuksessa olevat tiedot mielestänne ok, osa niistä on peräisin Wikipediasta, joten niiden oikeellisuus ja ajantasaisuus olisi syytä tarkistaa. Vai onko tarkoitus vain täydentää tietoja em. POPS 2014:n teksteillä?

574

tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus [*kielitr_po_en_04*]

sv intensifierad personlig elevhandledning [*628/1998_11a§_sv*]

en []

määritelmä

oppilaanohjaus, jota annetaan **perusopetuksen oppimäärää** suorittavalle oppilaalle, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea [*628/1998*]

huomautus

Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla. [*628/1998*]

Käsitteen tunnus: c1938 []

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Ohjaukäsisteitä](#)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Huom.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus> -> tämä liittyy uuteen oppivelvollisuuslakiin. Käsitelisysehdotus OKSAan! + jatko-opintosuunnitelma

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.10.2022: OKSA-jaoksessa puhuttiin 7.10.22, että perusopetuksen ohjaukseen liittyvät käsitteet olisi syytä ottaa uudelleen tarkasteluun OKSA-jaoksessa ja ajantasaistaa niitä. Lisäksi oli puhetta käsitteen tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus mahdollisesta lisäämisestä. Lisätäänkö siis käsite?

Perusopetuslaki 628/1998, 11 a § (30.12.2020/1216): Oikeus saada oppilaanohjausta Oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta. Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus). Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

OPH:n verkkosivut (<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628#L4P11a>): Tehostettu oppilaanohjaus Osa oppilaista tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta (Perusopetuslaki 11 a §). Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa annetaan oppilaalle henkilökohtaista ohjausta, pienryhmäohjausta sekä tehostetaan työelämään ja koulutukseen tutustumista. Tästä ohjauksesta laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8:lla ja 9:llä vuosiluokalla.

OKSA-jaos 7.10.2022: Perusopetukseen liittyvät ohjaukäsisteet tulisi katsoa kokonaisuutena läpi ja ajantasaistaa, käsitteinä ainakin ohjaus ja oppilaanohjaus. Lisäksi uusi käsite tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus. Mika, Erja ja Tero käyvät valmistavaa keskustelua kokousten välillä.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.10.2022: Lisätäänkö OKSAan käsite tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus? Terminologi laatinut luonnosta määritelmäksi ja huomautuksiksi, miten muokataan?

Mika, Erja ja Tero, marraskuu 2022: Kommentti: perusopetuslaki 11a§ tekstit. Erityisesti boldattu kohta pitäisi saada näkyville näissä: Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada **opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi** tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (*tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus*).

Mika, Erja ja Tero, marraskuu 2022: laki 628/1998, 11 a§; Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa oppilaalle annetaan henkilökohtaista ja muuta oppilaanohjausta sekä laaditaan henkilökohtainen jatko-opintosuunnitelma. Tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta annetaan 8. ja 9. vuosiluokalla.

Mika, Erja ja Tero, marraskuu 2022: OPH (<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus>): Tehostetussa henkilökohtaisessa oppilaanohjauksessa annetaan oppilaalle henkilökohtaista ohjausta, pienryhmäohjausta sekä tehostetaan työelämään ja koulutukseen tutustumista.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.11.2022: Tulisiko huomautukseen lisätä noita OPH:n verkkosivuilla olevia asioita (pienryhmäohjaus, työelämään ja koulutukseen tutustumisen tehostaminen)?

Heli Nederström: Itse hahmotan asiaa niin[, että tehostetun henkilökohtaisen oppilaanohjauksen tulisi tulla opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen alle]

Minna Polvinen: tehostettu on kyllä mielestäni nimenomaisesti opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen alle tuleva ohjauksen muoto.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.11.2022: Luotan asiantuntijoiden näkemykseen siitä, että tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus on opetussuunnitelman mukaista oppilaanohjausta, sen yksi muoto. On vain mielestäni hiukan hämmentävää, että perusopetuslain 11 a § sanoo: "Sellaisella perusopetuksen oppimäärää suorittavalla oppilaalla, joka tarvitsee perusopetuksen jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää tukea, on oikeus saada *opetussuunnitelman mukaisen oppilaanohjauksen lisäksi* tarpeidensa mukaista henkilökohtaista oppilaanohjausta (tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus)." Näin maallikolla herää tuosta ajatus, että tehostettua henkilökohtaista oppilaanohjausta ei laissa pidettäisi opetussuunnitelman mukaisena oppilaanohjauksena. Alla nyt kuitenkin uusi kaavioluonnos, jossa lähtökohtana on, että geneerinen "ohjaus" voi perusopetuksessa toteutua mm. oppilaanohjauksena ja että oppilaanohjauksen yksi alatyyppejä on tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus. Sekä oppilaanohjaus että tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus ovat ilmeisesti opetussuunnitelman mukaista - oikeastaan herää kysymys, onko olemassa oppilaanohjausta, joka ei olisi opetussuunnitelman mukaista.

OKSA-jaos 13.1.2023: Riina, laita Terolle myös tämä käsite, katsovat Mikan ja parin muun asiantuntijan kanssa, onko vielä muokkausehdotuksia, muuten mennään tällä

6.9.2 Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut

575

opintososiaalinen etu <perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus> [ua + 629/1998 + 630/1998 + tr71]; **opintososiaalinen etuus** <ammatillinen koulutus> [AmmRef 2017 + 531/2017 + tr71];

~ **opintososiaalinen palvelu** [tr73]

hakusana: opintoetus [ophall sanasto]

sv studiesocial förmån [ffisv utbild ordlista/kielitr lukio sv 01 + kielitr po sv 02 + kielitr ammat sv 01]

en social benefit for students [kielitr amm en 02]

määritelmä

lakisääteinen etu, jolla ylläpidetään ja edistetään *perusopetuksen oppilaan* tai *toisen asteen koulutuksen opiskelijan* oppimista, terveyttä ja hyvinvointia [ua + rk + tr71/rk]

huomautus

Etuudella tarkoitetaan taloudelliselta arvoltaan määriteltävissä olevaa hyödykettä, joka myönnetään saajan aseman tai elämäntilanteen perusteella ennalta määritellyin perustein. Etuudet eivät aina ole rahamääräisiä, mutta niiden rahallinen arvo on laskettavissa. [Lähde: Kelan terminologinen sanasto – Etuuksiin liittyvät käsitteet, 4. laitos (TSK 49, 2017).] Etu puolestaan on yleiskielen sana ja viittaa hyödylliseen tai myönteiseen asiaan ottamatta kantaa siihen, voidaanko asian taloudellista arvoa määrittää. Opetus- ja koulutusallalla termejä opintososiaalinen etu ja opintososiaalinen etuus käytetään kuitenkin osin synonyymisesti. [KelanSanasto 2017]

Opintososiaaliset edut tai opintososiaaliset etuudet on laaja käsite, ja nämä edut tai etuudet voivat olla myös palveluita (nk. opintososiaaliset palvelut). Esimerkkejä opintososiaalisista palveluista ovat *opiskeluhoito* sekä niihin sisältyvät *opiskeluterveydenhuolto* ja *kouluterveydenhuolto*. [tr73]

Perusopetukseen, lukiokoulutukseen ja *ammatilliseen perustutkintoon* johtavaan *ammatilliseen koulutukseen* sekä *tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen* liittyviä opintososiaalisia etuja ovat esimerkiksi *opetuksen (1)* ja *kouluaterian* maksuttomuus. [ua + rk + tr71 + teemar 48 oppvelv]

Ammatilliseen koulutukseen ja lukiokoulutukseen liittyviä opintososiaalisia etuuksia ovat esim. avustajapalvelut ja erityiset apuvälineet sekä ammatillisessa koulutuksessa lisäksi *oppisopimuskoulutuksessa* päiväraha ja korvaus majoitus- ja matkakustannuksista. [tr71 + HE lukiolaiksi 2018]

Vertaa Kelan maksamat opintoetuudet eli etuudet, joilla tuetaan *peruskoulun (1)* jälkeisiä päätoimisia opintoja. Kelan myöntämiä opintoetuuksia ovat opintotukeen kuuluvat opintoraha, opintotuen asumislisä ja opintolainan valtiontakaus sekä koulumatkatuki, ateriatuki ja korkoavustus. [KelanSanasto 2017]

Käsitteen tunnus: c636

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#) ja [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 8.6.2022: Englannin vastine "social benefit for students" on ammatillisen koulutuksen näkökulmasta ajateltu; mikä sopisi kuvaamaan esim. perusopetuksen kouluaterian maksuttomuuden tyyppistä etua?

Riina-terminologin kysymys ammatillisen ruotsin työryhmälle 15.11.2022: Lukion ruotsin työryhmä on poistanut Opetushallinnon sanastosta peräisin olevan "studieförmån" in REMKiin ja kirjannut sinne, että "eri käsite". Tämä ratkaisu lienee ok myös ammatillisen osalta. Mutta tämän käsitteen voisi kuitenkin katsoa ammatillisen kannalta, että ovathan mukana olevat ruotsin vastineet ok myös ammatillisen kannalta. --> **Ammatillisen ruotsin kielityöryhmä 2022:** On ok.

576

oppilashuolto <esiopetus, perusopetus> [628/1998 + oph]; **opiskelijahuolto** <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [714/2018 + 531/2017 + oph]; **opiskeluhoito** <yhteinen nimitys oppilashuollolle ja opiskelijahuollolle> [1287/2013]

hakusana: psykologi- ja kuraattoripalvelut

sv elevvård <esiopetus, perusopetus> [630/1998 sv 37a§, 718/1984 sv 61§ + kielitr lukio sv 02 + kielitr po sv 02]; studerandevård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [Karlsson&Westerholm + kielitr lukio sv 02]; elevhälsa <opiskeluhoito> [kielitr lukio sv 02]

en student welfare <oppilashuolto, opiskelijahuolto ja niiden yhdessä muodostama opiskeluhoito> [estrohm(ophall sanasto) + kielitr lukio en 11 + kielitr lukio en 14 + kielitr amm en 01 + kielitr po en 06]; ~ student welfare body <opiskeluhoitoyhdistys> [estrohm(S-V-E) + kielitr lukio en 11]

rather than: pupil welfare [kielitr po en 06]

not: pupil and student welfare <opiskeluhoito> [kielitr lukio en 14]; student care services [efroeberg(629/1998 en) + kielitr lukio en 11]

määritelmä

oppilaitoksessa tapahtuva toiminta, jonka tavoitteena on edistää **esiopetuksessa** olevan lapsen, **perusopetuksen oppilaan** tai **lukiokoulutuksen** tai **ammattillisen koulutuksen opiskelijan oppimista** ja tukea hänen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiaan [tr11 + tr57 + NederstromHeli + tr87]

huomautus

Esiopetuksessa oppilashuollon palveluita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä terveydenhoitopalvelut, jotka järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina lastenneuvolapalveluina. [SeijaSuonuuti + HietanenPeltola 2019 12 12]

Perusopetuksen oppilashuollon palvelut muodostuvat **kouluterveydenhuollon** sekä **koulukuraattorin** ja **koulupsykologin** palveluista. [rk + tr87 + HietanenPeltola 2019 12 12]

Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijahuollon palvelut muodostuvat **opiskeluterveydenhuollon** palveluista sekä opiskeluhoiton **kuraattorin** ja **psykologin** palveluista. [rk + tr87 + HietanenPeltola 2019 12 12]

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan opiskeluhoiton psykologin ja kuraattorin antamaa koulunkäynnin ja **opiskelun** tukea ja **ohjausta**, joilla edistetään koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä **oppijoiden** perheiden ja muiden läheisten kanssa ja tuetaan oppijoiden **oppimista** ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia. [tr87]

Oppilas- ja opiskelijahuolto on maksutonta. [tr11]

oppilashuolto, opiskelijahuolto, opiskeluhoito: Oppilas- ja opiskelijahuollosta on säädetty laissa 1287/2013. Laissa käytetään termiä opiskeluhoito, jolla viitataan sekä perusopetuslain (628/1998) mukaiseen oppilashuoltoon että lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaiseen opiskelijahuoltoon. [tr57 + rk + tr87]

student welfare: Englanniksi suositellaan käytettäväksi termiä student welfare myös oppilashuollosta. Termiä on käytetty myös oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) englannin käännöksessä. [kielitr po en 09]

Käsitteen tunnus: c508

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken><ammattillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student welfare services)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil welfare; student welfare)

Terminologin kysymys perusopetuksen työryhmälle 17.11.2022: Oppilas-käsitteen kohdalla olimme vielä linjaamassa, että oppilaan vastineena on pupil, ja tästä on kirjoitettu huomautuskin. Kuitenkin myöhemmin pidetyissä kokouksissamme olemme linjanneet, että oppilashuolto olisi student welfare ja oppilaan arviointi olisi student assessment eikä pupil assessment. Tarvitaan yhtenäistää ratkaisut ja perustelut.

577

kouluterveydenhuolto [\[tr87\]](#)

sv skolhälsovård [\[ophall_sanasto + 1287/2013_sv + kielitr_po_sv_02\]](#)

en school healthcare [\[estrohm + kielitr_po_en_07\]](#)

not: school health service [\[ophall_sanasto + kielitr_po_en_04\]](#)

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on seurata ja tukea [perusopetuksen oppilaiden](#) kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia sekä ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan [\[tr47 + HietanenPeltola_2019_08_29 + tr87\]](#)

huomautus

Kouluterveydenhuollon tehtäviin kuuluu myös tarjota ja järjestää tukea oppilaiden tarpeen mukaan, tukea vanhempia heidän kasvatustehtävässään sekä varmistaa kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus ja yhteisön hyvinvointi. [\[HietanenPeltola_2019_08_29 + tr87\]](#)

Kouluterveydenhuoltoon kuuluvat muun muassa [koululääkärin](#) ja [kouluterveydenhoitajan](#) tekemät terveystarkastukset, terveysneuvonta ja suun terveyden huolto. [\[tr47 + THL_verkkosivut + HietanenPeltola_2019_08_29 + tr87\]](#)

[Esiopetuksessa](#) yksilölliset terveystarkastukset ja yksilöllinen terveysneuvonta järjestetään terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisina lastenneuvolapalveluina. [\[SeijaSuonuuti + NederstromHeli + tr87\]](#)

Kouluterveydenhuollon palveluiden järjestämisvastuu on [peruskoulun \(1\)](#) sijaintikunnalla. [\[tr47 + HietanenPeltola_2019_08_29 + tr87\]](#)

Kouluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010). [\[HietanenPeltola_2019_12_12\]](#)

Käsitteen tunnus: c198

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Muu koulutuksen henkilöstö](#) ja [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (Opetushallinnon sanastossa kouluterveydenhoito = school health service)

578

opiskeluterveydenhuolto [*kommenttikierros2015 + tr50*]

mieluummin kuin: opiskelijaterveydenhuolto [*tr68*]

sv studerandehälsovård <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [*531/2017_sv + 714/2018_sv + 1287/2013_sv + kielitr_sv*]; studenthälsovård <korkeakoulut> [*1287/2013_sv + kielitr_sv*]

en student health care [*estrohm[tamperewww] + kielitr_en_03*]; student health service [*ophall_sanasto*]

määritelmä

toiminta, jonka tarkoituksena on edistää *toisen asteen oppilaitosten* ja *korkeakoulujen (1) opiskelijoiden* terveyttä, ennaltaehkäistä heidän sairauksiaan sekä parantaa ja hoitaa sairaita opiskelijoita [*tr47*]

huomautus

Opiskeluterveydenhuollon palvelut kuuluvat *lukioiden (1)*, *ammattillista koulutusta* antavien *oppilaitosten* sekä *korkeakoulujen (1) opiskelijoille*. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyvät opiskelijoiden terveyden ja opiskelukyvyn edistäminen, oppilaitosympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä opiskeluyhteisön hyvinvoinnin turvaaminen ja parantaminen, terveyden- ja sairaanhoitopalvelut, opiskelijan *erityisen tuen (2)* ja tutkimuksen tarpeen varhainen tunnistaminen ja tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon ohjaaminen. [*kommenttikierros2015 + tr50 + HietanenPeltola_2019_12_12*]

Opiskeluterveydenhuollosta säädetään terveydenhuoltolaissa (1326/2010) ja korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa (695/2019).

[*KelanSanasto kokous_2019_10_22*]

Käsitteen tunnus: c199

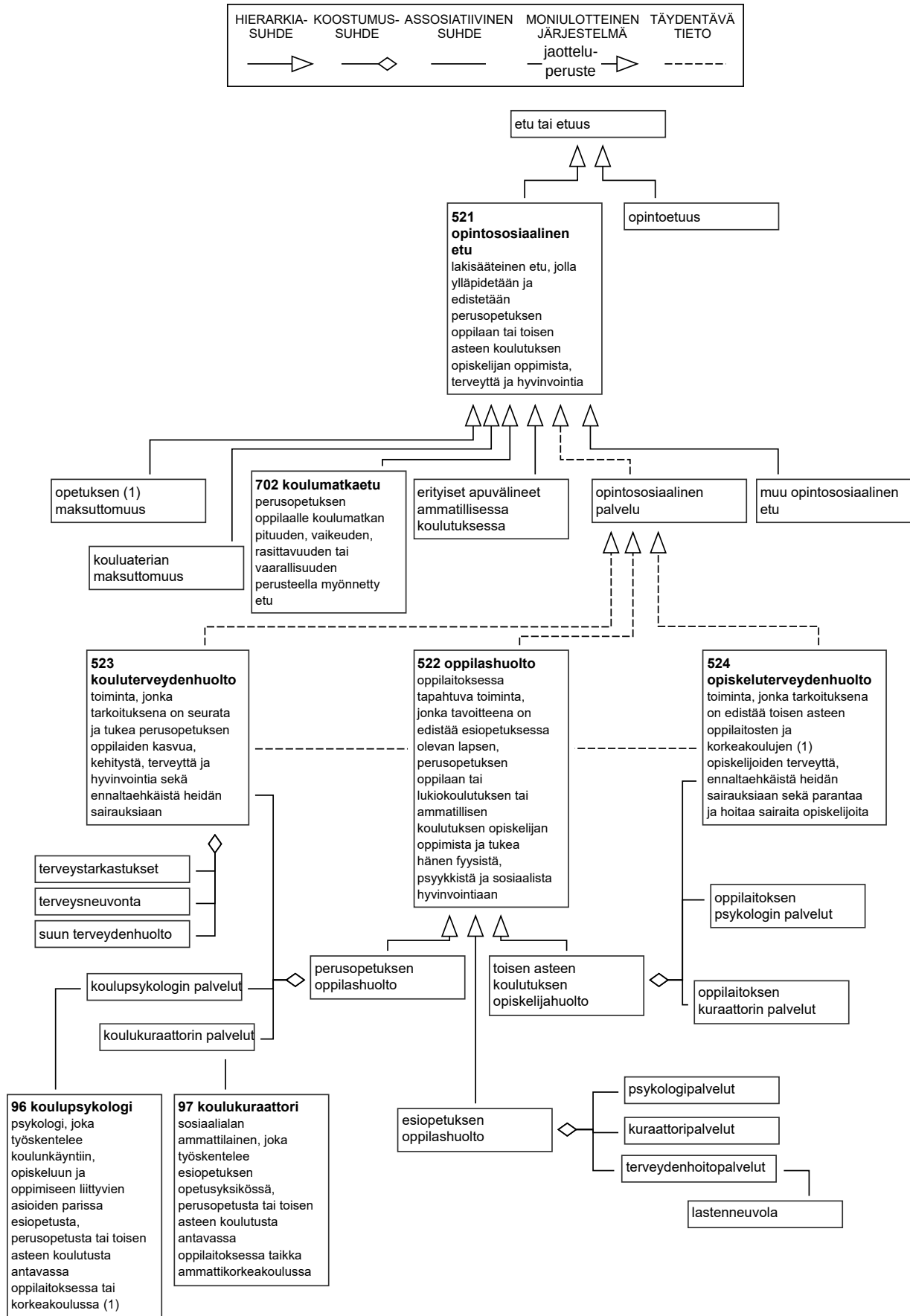
Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: *Muu koulutuksen henkilöstö* ja *Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student health service)

Käsitekaavio 67. Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut.

6.9.2.1 Työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviä etuuksia ja korvauksia

579

opiskelijan ateriakorvaus [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]; ruokaraha [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]
sv mältidsersättning för studerande [*NinaSandlin_20190809 + ThomasFant + PDT_kielitr_sv_03*]
en []

määritelmä

opiskelijan ateriointikulujen kattamiseen tarkoitettu korvaus, joka maksetaan *ammattilliseen perustutkintoon* johtavan *koulutuksen (2)* opiskelijalle sellaisina opiskelupäivinä, joina opiskelija on ollut oikeutettu *maksuttomaan ateriaan* mutta ei ole voinut käyttää tätä oikeuttaan [*Tyop_jarj_koul_san_2019 + tr107*]

huomautus

Opiskelijan ateriakorvausta maksetaan muun muassa *työpaikalla järjestettävän koulutuksen* ajalta. [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]

Vrt. käsite *maksuton ateria*. [*Tyop_jarj_koul_san_2019 + tr107 + teemar_43*]

Tässä määriteltyä käsitettä ei tule sekoittaa toiseen ateriakorvaus-nimiseen käsitteeseen, jolla tarkoitetaan esimerkiksi työnantajan työntekijälle maksamaa kustannusten korvausta ateriointikuluista, jotka johtuvat työmatkasta. [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1724

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: ateriakorvauksesta ei säädetä missään. Ateriakorvaus käytössä työpaikalla järjestettävän koulutuksen yhteydessä, mutta käytännöt vaihtelevat. Voisi harkita, pitäisikö käsite poistaa OKSAsta kokonaan.

580

koulutuskorvaus [*Tyop_jarj_koul_san_2019*]
sv utbildningsersättning [*NinaSandlin_20190809 + PDT_kielitr_sv_03*]
en financial compensation for education and training [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

korvaus, jota *koulutuksen järjestäjä* maksaa työnantajalle *oppisopimuskoulutuksesta* aiheutuvista kustannuksista [*RiikkaLahtela + Tyop_jarj_koul_san_2019 + Tyop_jarj_koul_san_2019*]

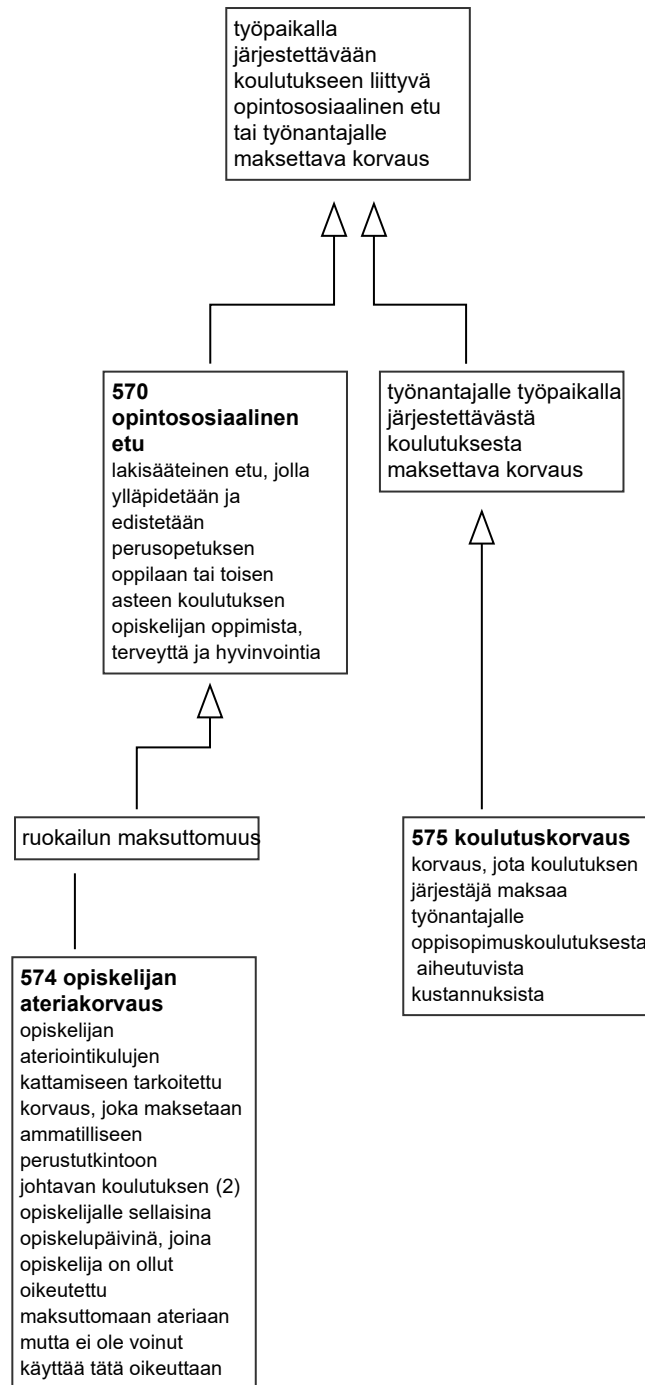
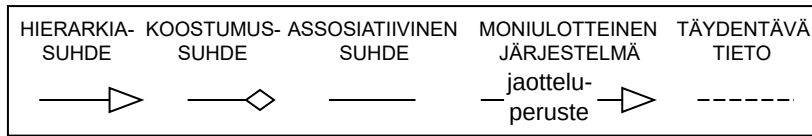
huomautus

Koulutuksen järjestäjä maksaa koulutuskorvausta oppisopimuskoulutuksen järjestämistä koskevan sopimuksen mukaisesti. [*RiikkaLahtela + Tyop_jarj_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1726

Käsittekaavio: [Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

Käsitekaavio 68. Etuuksia ja korvauksia työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa.

6.9.3 Muut opiskelua tukevat palvelut

581

opiskelun tukipalvelut [ks + ua]

sv stödtjänster för studerande [kielitr_sv + kielitr_sv_06]

en ancillary student support services [kielitr_en]; non-academic student support services
<korkeakoulut> [kielitr_en]
rather than: study support services [kielitr_en]; student services [kielitr_en]
not: academic support services [kielitr_en]

määritelmä

koulutusorganisaation tarjoamat, varsinaista **opiskelua** tukevat palvelut [tr16 + rk]

huomautus

Esimerkkejä opiskelun tukipalveluiksi luettavista **korkeakoulujen (1)** palveluista ovat opiskelijapalvelut, terveydenhuoltopalvelut (ks. **opiskeluterveydenhuolto**), esteettömyyspalvelut, vakuutuspalvelut, vapaa-ajanpalvelut ja liikuntapalvelut. [tr16 + rk]

Monissa **korkeakouluissa (1)** opiskelun tukipalveluihin sisältyvät myös tieto- ja viestintätekniikan tukipalvelut. [tr57]

Käsitteen tunnus: c509

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

6.9.4 Lapsen, oppilaan ja opiskelijan tukeminen varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa

582

varhaiskasvatuksessa annettava tuki [HE 148/2021, vaka tr2021_4]

sv stöd inom småbarnspedagogik [HE 148/2021 sv + vaka tr-sv_2021]

en support provided in early childhood education and care [vaka tr-en_09]; support provided in ECEC [vaka tr-en_09]

määritelmä

tuki, jonka lähtökohtana ovat **varhaiskasvatuksessa** olevan **lapsen** vahvuudet sekä **oppimiseen**, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet [vasu2018 + HE 148/2021 + vaka tr2021_4]

huomautus

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämää tukea heti tuen tarpeen ilmettyä.

Varhaiskasvatuksessa annettava tuki rakentuu lasten yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. [vaka tr2022_1]

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan lapsen tarvitsema tuki kirjataan **lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan** ja lapselle määritellään hänelle sopiva tuki ja tuen muodot. Suunnitelmaan kirjataan varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen liittyvät vastuut ja työnjako, tukitoimenpiteet sekä niiden toteuttamistapa ja arviointi. [vasu2018, vaka tr2021_1, vaka tr2022_4]

Käsitteen tunnus: c1851 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaaviot: **Varhaiskasvatuksessa annettava tuki** ja **Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa**

<vaka2022>

<vaka2021>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

583

<varhaiskasvatuksessa>

tuen tarpeen arviointi [*vaka_tr2022_3*]

sv bedömning av stödbehovet [*VAKAtuki luonnos sv. vaka_tr-sv_2022*]; bedömning av behovet av stöd [*vaka_tr-sv_2022*]

en []

määritelmä

arviointi, joka koskee *lapsen varhaiskasvatuksessa annettavan tuen* tarvetta ja sen riittävyyttä sekä toteutumista [*OKM 2021:30*]

huomautus

Lapsen tuen tarpeen arviointi kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Päätös annettavasta tuesta* edellyttää tuen tarpeen arviointia. [*vaka_tr2022_3*]

Lapsen tuen tarpeen arvioinnista ja arvioinnin ajankohdista on säädetty varhaiskasvatuslaissa (540/2018). [*OKM 2021:30 + vaka_tr2022_3*]

Käsitteen tunnus: c1901 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki*

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

584

<varhaiskasvatuksessa>

tuen vaikuttavuuden arviointi [*OKM 2021:13*]

sv utvärdering av stödets inverkan [*vasu2022 sv. vaka_tr-sv_2022*]; utvärdering av stödets effekt [*vaka_tr-sv_2022*]

en []

määritelmä

lapselle varhaiskasvatuksessa annettujen tuen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen ja hyödyn arviointi [*OKM 2021:13. vaka_tr2022_4. vaka_tr2022_6*]

huomautus

Tuen vaikuttavuuden arvioinnin perusteella päivitetään suunnitelma varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta. [*vaka_tr2022_03. vaka_tr2022_6*]

Tuen vaikuttavuuden arviointi kirjataan *lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan*. [*OKM 2021:13*]

Käsitteen tunnus: c1902 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki*

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

585

päätös varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja tukipalveluista [*vaka_tr2022_6*]

sv beslut *n* om stöd och stödtjänster som ges i småbarnspedagogiken [*VAKAtuki luonnos sv. vaka_tr-sv_2022*]

en []

määritelmä

kunnan tai kuntayhtymän viranhaltijan hallintopäätös *varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja tukipalveluista* [*VAKAtuki luonnos, vaka_tr2022_4, vaka_tr2022_6*]

huomautus

Päätös annetaan *tehostetusta* ja *erityisestä tuesta* ja *yleisen tuen* kohdalla tukipalveluista. [*vaka_tr2022_6*]

Käsitteen tunnus: c1903 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: *Varhaiskasvatuksessa annettava tuki*

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

586

varhaiskasvatuksen tukipalvelut [[vaka_tr2022_6](#)]; **tukipalvelut** [[vaka_tr2022_6](#)]

sv stödtjänster inom småbarnspedagogik [[VAKAtuki luonnos sv, vaka_tr-sv_2022](#)]; stödtjänster [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

eri viranomaisten [varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) toteuttamista tukevat palvelut

[[vaka_tr2022_4](#), [vaka_tr2022_6](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen tukipalveluista säädetään varhaiskasvatuslaissa (540/2018). Tukipalveluita voivat olla esimerkiksi [varhaiskasvatuksen erityisopettajan](#) antama konsultaatio ja [opetus \(1\)](#), tulkitsemis- ja avustamispalvelut sekä apuvälineet. [[vaka_tr2022_4](#)]

Käsitteen tunnus: c1905 []

Varhaiskasvatuksen tukipalveluita voivat järjestää esimerkiksi [varhaiskasvatuksen järjestäjä](#) tai sosiaali- ja terveydenhuolto. [[vaka_tr2022_4](#)]

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

587

varhaiskasvatuksen tuen muoto [[vaka_tr2022_4](#)]; **tukimuoto** [[vaka_tr2022_4](#)]

sv stödform inom småbarnspedagogik [[vasu2018](#), [vaka_tr-sv_2022](#)]; stödform [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksessa annettavaan tukeen](#) liittyvä toimenpide, joka toteuttaa [lapsen](#) etua ja vastaa hänen tuen tarvettaan [[HE 148/2022](#)]

huomautus

Varhaiskasvatuksen tuen muotoja ovat [pedagogiset](#), [rakenteelliset](#) ja [hoidolliset toimenpiteet](#). [[vaka_tr2022_6](#)]

Käsitteen tunnus: c1914 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

588

pedagogiset toimenpiteet [[vaka_tr2022_03](#)]; **pedagogiset järjestelyt** [[vaka_tr2022_03](#)];
pedagogiset ratkaisut [[vaka_tr2022_03](#)]

sv pedagogiska åtgärder [[vaka_tr-sv_2022](#)]; pedagogiska arrangemang [[vaka_tr-sv_2022](#)];
pedagogiska lösningar [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksen tuen muoto](#), joka vastaa [lapsen](#) tuen tarpeisiin niiden edellyttämillä pedagogisilla ja erityispedagogisilla toimintatavoilla ja -menetelmillä [[VAKAtuki luonnos, vaka_tr2022_4](#)]

huomautus

Pedagogisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#) toistuvien toimintojen ja struktuurin luominen lapsen päivän rakenteeseen ja sensitiiviset ja saavutettavat vuorovaikutus- ja kommunikointitavat, kuten puhetta korvaavat kommunikaatiomenetelmät. Pedagogisiin toimenpiteisiin kuuluvat myös toiminnan suunnittelu, havainnointi, dokumentointi ja arviointi. [[VAKAtuki luonnos](#)]

Pedagogisia toimenpiteitä voivat olla myös [varhaiskasvatuksen erityisopettajan](#) antama konsultaatio ja [opetus \(1\)](#). [[VAKAtuki luonnos](#)]

Käsitteen tunnus: c1907 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

589

rakenteelliset toimenpiteet [[vaka_tr2022_6](#)]; **rakenteelliset järjestelyt** [[vaka_tr2022_6](#)];
rakenteelliset ratkaisut [[vaka_tr2022_6](#)]

sv strukturella åtgärder [[vaka_tr-sv_2022](#)]; strukturella arrangemang [[vaka_tr-sv_2022](#)]; strukturella lösningar [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksen tuen muoto](#), joka vastaa [lapsen](#) tuen tarpeisiin henkilöstön osaamista tai määrää lisäämällä, [varhaiskasvatuksen lapsiryhmän](#) kokoa pienentämällä tai tulkitsemis- ja avustamispalveluiden ja apuvälineiden avulla [[HE 148/2021, vaka_tr2022_4, vaka_tr2022_6](#)]

huomautus

Rakenteellisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi tarvittavan henkilöstön lisääminen lapsiryhmään tai ryhmän lapsimäärän pienentäminen tai henkilöstörakenteen tarkastelu ja muuttaminen lapsen tuen tarpeen mukaan. [[HE 148/2021, vaka_tr2022_6](#)]

Käsitteen tunnus: c1908 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

590

hoidolliset toimenpiteet [[vaka_tr2022_6](#)]; **hoidolliset järjestelyt** [[vaka_tr2022_6](#)]; **hoidolliset ratkaisut** [[vaka_tr2022_6](#)]

sv vårdinriktade åtgärder [[vaka_tr-sv_2022](#)]; vårdinriktade arrangemang [[vaka_tr-sv_2022](#)];
vårdinriktade lösningar [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksen tuen muoto](#), joka vastaa [lapsen](#) perushoittoon, hoivaan sekä avustamiseen ja tarvittaessa myös lapsen terveydenhoidollisiin tarpeisiin [[HE 148/2021](#)]

huomautus

Hoidolliset toimenpiteet voivat olla esimerkiksi pitkäaikaissairauksien hoitoon, lääkitykseen, ruokavalioon ja liikkumiseen liittyviä avustamisen tarpeita ja apuvälineitä. [[HE 148/2021](#)]

Käsitteen tunnus: c1909 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

591

<varhaiskasvatus>

monialainen yhteistyö [[vaka_tr2022_7](#)]

sv sektorsövergripande samarbete [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

yhteistyö [opetuksesta \(1\)](#), liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta sosiaalihuollosta sekä [lasten](#) neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien ja muiden tarvittavien tahojen kanssa [[vaka_tr2022_7](#)]

huomautus

Monialaista yhteistyötä ohjaa lapsen edun ensisijaisuus. [[vaka_tr2022_7](#)]

Varhaiskasvatuslain ([540/2018](#)) mukaan [varhaiskasvatusta](#) järjestettäessä on luotava tarvittavat yhteistyörakenteet. [[vaka_tr2022_7](#)]

Käsitteen tunnus: c1910 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

592

yleinen tuki varhaiskasvatuksessa [[vaka_tr2022_1](#)]; **yleinen tuki (2)** [[vaka_tr2022_1](#)]

sv allmänt stöd *n* inom småbarnspedagogik [[HE 148/2021 sv, vaka_tr-sv_2022](#)]

en []

määritelmä

[varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) toteutus, jossa [lapsi](#) tarvitsee yleensä lyhytkestoista tai yksittäisiä [varhaiskasvatuksen tukimuotoja](#) sisältävää ja intensiteetiltään matalaa tukea ja saa sitä osana [varhaiskasvatuksen](#) perustoimintaa [[OKM 2021:13, vaka_tr2022_1, vaka_tr2022_3](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1915 []

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

593

tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa [[vaka_tr2022_1](#)]; **tehostettu tuki (2)** [[vaka_tr2022_1](#)]

sv intensifierat stöd *n* inom småbarnspedagogik [[HE 148/2021 sv, vaka_tr-sv_2022](#)]

en intensified support [[MFleming](#)]

määritelmä

[varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) toteutus, jossa [lapsi](#) tarvitsee ja saa tukea, kun [yleinen tuki \(2\)](#) ei riitä vastaamaan hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa

huomautus

Käsitteen tunnus: c1916 [\[\]](#)

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

594

erityinen tuki varhaiskasvatuksessa [[vaka_tr2022_1](#)]; **erityinen tuki (3)** [[vaka_tr2022_1](#)]

sv särskilt stöd *n* inom småbarnspedagogik [[VAKAtuki luonnos sv](#)]

en intensive support [\[\]](#); intensive special support [\[\]](#)

määritelmä

[varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) vahvin toteutus, jossa [lapsi](#) tarvitsee ja saa pitkäkestoista, jatkuvaa, kokoaikaista ja yleensä erityispedagogista osaamista ja useita tuen muotoja sisältävää tukea vastaamaan hänen yksilöllisiin tarpeisiinsa

huomautus

Erityisessä tuessa lapsi tarvitsee tukea vammasta tai sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta lapsen [oppimisen](#) ja kehityksen tuen tarpeesta johtuen. [[vaka_tr2022_1](#)]

Käsitteen tunnus: c1917 [\[\]](#)

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

595

vaativa monialainen tuki varhaiskasvatuksessa [[vaka_tr2022_1](#)]

sv krävande sektorsövergripande stöd *n* inom småbarnspedagogik [[vaka_tr-sv_2022](#)]

en highly intensive (special) support [\[\]](#)

määritelmä

[varhaiskasvatuksessa annettavan tuen](#) toteutus joka edellyttää [monialaista yhteistyötä](#) ja jota annetaan [yleisen tuen \(2\)](#), [tehostetun tuen \(2\)](#) tai [erityisen tuen \(3\)](#) osana [[VAKAtuki luonnos, vaka_tr2022_4, vaka_tr2022_6, vaka_tr2022_07](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1918 [\[\]](#)

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsittekaavio: [Varhaiskasvatuksessa annettava tuki](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2022>

596

yleinen tuki (1) [oph(ev&ks)]

sv allmänt stöd n [ophall_sanasto + OPH_verkkosivut + kielitr_po_sv_02]

en general support [ophall_sanasto + Kauppinen_kommenttikierros + kielitr_po_en_04]

määritelmä

kaiken *kasvatuksen* ja *opetuksen (1)* osana *opettajan arvioinnin (2)* perusteella annettava tuki, jonka tehtävänä on tukea *oppijaa* tavoitteiden saavuttamisessa [oph(ev&ks)/rk + tr19]

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (2014) mukaan yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata *oppilaan* tuen tarpeeseen. Tämä tarkoittaa yleensä yksittäisiä pedagogisia ratkaisuja sekä ohjaus- ja tukitoimia, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa osana *peruskoulun (1)* arkea. Perusopetuslain (628/1998, 30 §) mukaan *oppimisen* ja koulunkäynnin tukea annetaan heti tuen tarpeen ilmetessä, eikä tuen aloittaminen edellytä erityisiä tutkimuksia tai päätöksiä. [tr60]

Yleisen tuen aikana voidaan käyttää kaikkia tukimuotoja lukuun ottamatta *erityisen tuen (1)* päätökseen perustuvaa *erityisopetusta*. Tuen tarpeen kasvaessa ja oppilaan tarvitessa suunnitelmallista tukea hänen tulee saada *tehostettua tukea (1)*. [oph(ev&ks) + tr19 + tr60]

Käsitteen tunnus: c510

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (general support)

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet pitää käydä uudelleen läpi, kun harmonisointi VAKAN tukikäsitteiden kanssa on mahdollista.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: sana "educational" olisi hyödyllinen/informatiivinen, mutta ei lisätä ainakaan tässä vaiheessa, koska vakiintunut ilman sitä. Odotetaan vakan enkkutermejä ja vertaillaan sitten. Ainakin toistaiseksi siis ok näin.

597

tehostettu tuki (1) [*oph(ev&ks)*]

sv intensifierat stöd *n* [*ophall_sanasto + 628/1998 sv_16a§ + kielitr_po_sv_02*]

en intensified support [*ophall_sanasto + Kauppinen_kommenttikierros + kielitr_po_en_04*]

määritelmä

tuki, jota annetaan *oppijalle*, joka tarvitsee *yleistä tukea (1)* voimakkaampaa, säännöllisempää ja suunnitelmallista tukea [*oph(ev&ks)/rk + tr19*]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 16a §) mukaan *oppilaalle*, joka tarvitsee *oppimisessaan* tai koulunkäynnissään säännöllistä tukea tai samanaikaisesti useita tukimuotoja, on annettava tehostettua tukea hänelle tehdyn *oppimissuunnitelman* mukaisesti. [*tr60*]

Tehostettu tuki sisältää erityisesti *tukiopetusta* ja *osa-aikaista erityisopetusta, opetukseen (1)* osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustajapalveluita, muita opetuspalveluita, erityisiä apuvälineitä, *oppilashuollon* palveluita sekä tarvittavia pedagogisia järjestelyjä. Tehostetun tuen ja oppimissuunnitelman keskeisestä sisällöstä määrätään *opetussuunnitelman perusteissa*. [*tr60*]

Käsitteen tunnus: c511

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (intensified support)

Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 8.6.2022: Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteiden määrittely valmistuu kuitenkin vasta elo-/syyskuussa 2022.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet pitää käydä uudelleen läpi, kun harmonisointi VAKAN tukikäsitteiden kanssa on mahdollista.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: sana "educational" olisi hyödyllinen/informatiivinen, mutta ei lisätä ainakaan tässä vaiheessa, koska vakiintunut ilman sitä. Odotetaan vakan enkkutermejä ja vertaillaan sitten. Ainakin toistaiseksi siis ok näin.

598

<esiopetus, perusopetus>

erityinen tuki (1) [*ev + tr60*]

hakusana: erityisen tuen päätös

sv särskilt stöd n [*ophall_sanasto + 628/1998_sv + kielitr_po_sv_02*]

en special support [*ophall_sanasto + Kauppinen kommenttikierros + kielitr_po_en_01 + kielitr_po_en_04*]; ~ decision for a student to receive special support <erityisen tuen päätös, perusopetuksessa> [*kielitr_po_en_03 + kielitr_po_en_06*]

määritelmä

tuki, jota annetaan *esiopetuksessa* olevalle lapselle tai *perusopetuksen oppilaalle*, jonka kasvun, kehityksen tai *oppimisen* tavoitteiden saavuttaminen ei toteudu riittävästi *tehostetun tuen (1)* avulla [*pops2011 + tr60*]

huomautus

Esi- ja perusopetuksessa peruste sille, että *oppija* kuuluu erityisen tuen (1) piiriin, voi olla esimerkiksi vammaisuus, sairaus, kehityksessä viivästyminen tai tunne-elämän häiriö. [*ks&ua + tr87*]

Perusopetuslain (628/1998, 17 §) mukaan erityinen tuki (1) muodostuu *erityisopetuksesta (1)* ja muusta *oppilaan* tarvitsemasta, perusopetuslain mukaan annettavasta tuesta. [*tr60*]

Eryyisen tuen (1) antamiseksi *opetuksen järjestäjän* tulee tehdä kirjallinen päätös.

Eryyisopetus (1) ja oppilaan saama muu tuki muodostavat järjestelmällisen kokonaisuuden.

Käytettävissä ovat kaikki perusopetuslain mukaiset tukimuodot. Eryyinen tuki (1) järjestetään joko yleisen *oppivelvollisuuden* tai *pidennetyin oppivelvollisuuden* piirissä. Eryyistä tukea saava oppilas opiskelee joko oppiaineittain tai toiminta-alueittain. Mikäli oppilas opiskelee *oppiaineittain*, hän opiskelee eri oppiaineissa joko yleisen tai yksilöllistetyn *oppimäärän* mukaisesti. [*tr60*]

Perusopetuksen erityistä tukea varten oppilaasta tehdään *pedagoginen selvitys*, minkä jälkeen tehdään erityistä tukea koskeva hallintopäätös (nk. erityisen tuen päätös, engl. decision for a pupil to receive special support). [*tr19*]

Oppilaalle laaditaan *henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma*, josta käy ilmi erityistä tukea koskevan päätöksen mukaisen *opetuksen (1)* ja muun tuen antaminen. [*tr17 + 628/1998 + ev + tr19*]

special support: Tämän käsitteen englanninkieliseksi vastineeksi on vakiintunut special support. Täsmällisempi termi olisi special educational support. Kannattaa huomata, että vaikka englannin termi special support on varsin geneerinen, Suomen käsitteen erityinen tuki piiriin kuuluu ainoastaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyvä tuki. [*kielitr_po_en_03*]

Käsitteen tunnus: c512

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019: Ammatillisen koulutuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen vastine-ehdotus näyttää olevan ”special needs support” (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja ammatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special support)

Riinan kommentti perusopetuksen ruotsin ja englannin kielityöryhmille 8.6.2022: Jos olen ymmärtänyt oikein, varhaiskasvatukseen voisi tulla neljä tukikäsitettä: yleinen tuki, tehostettu tuki, erityinen tuki ja vaativa tuki varhaiskasvatuksessa (?). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa on käsitteet erityinen tuki (2) ja vaativa erityinen tuki. Vakan, perusopetuksen ja ammatillisen koulutuksen tukikäsitteiden ruotsin ja englannin vastineet kannattaisi tietysti sovittaa yhteen, mikäli mahdollista. Vakan tukikäsitteiden määrittely valmistuu kuitenkin vasta elo-/syyskuussa 2022.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet pitää käydä uudelleen läpi, kun harmonisointi VAKAN tukikäsitteiden kanssa on mahdollista.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: OKSAssa on erityinen tuki niin perusopetuksen, ammatillisen kuin varhaiskasvatuksenkin käsitteenä. VNK:ssa ollaan tutkimassa, sopiiko "special educational support" enkkuvastineeksi näihin kaikkiin.

599

pedagoginen arvio tehostettua tukea varten [*ev + tr19*]

sv pedagogisk bedömning för intensifierat stöd [*OPH_verkkosivut/rk*]

en pedagogical evaluation [*estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]*]

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *yleisestä tuesta (1)* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *tehostetun tuen (1)* tarpeesta [*pops2011/rk + tr19*]

huomautus

Tehostetun tuen aloittaminen ja käsittely moniammatillisessa oppilashuoltotyössä perustuu kirjalliseen pedagogiseen arvioon. Arvion laativat *oppilaan opettaja* tai opettajat yhdessä, ja tarvittaessa muut asiantuntijat yhteistyössä oppilaan ja *huoltajan* kanssa. Pedagogisessa arviossa kuvattavat asiat, kuten oppimisen ja koulunkäynnin tilanne kokonaisuutena, oppilaan saaman *yleisen tuen (1)* vaikutukset sekä arvio tarvittavista tukijärjestelyistä, sisältyvät *opetussuunnitelman perusteisiin*. [*oph(ev&ks) + tr19*]

Käsitteen tunnus: c513

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Ruotsi: Terminologi 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

600

pedagoginen selvitys erityistä tukea varten [*ev + tr19*]

sv pedagogisk utredning för särskilt stöd [*OPH_verkkosivut/rk*]

en pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil [*estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]*]

määritelmä

asiakirja, joka sisältää kuvauksen *oppijan oppimisen* ja koulunkäynnin tilanteesta, oppimisvalmiuksista ja erityistarpeista, hänen saamastaan *tehostetusta tuesta (1)* sekä arvion tarvittavista tukijärjestelyistä ja *erityisen tuen (1)* tarpeesta [*pops2011/rk + tr19*]

huomautus

Pedagogisessa selvityksessä arvioidaan *oppilaan* erityisen tuen (1) tarvetta. Pedagoginen selvitys tehdään ennen erityistä tukea koskevaa päätöstä. [*oph(ev&ks)/rk + tr19*]

Käsitteen tunnus: c515

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

601

perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä [ev]

sv individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen [OPH_verkkosivut/rk]

en individualised curriculum [estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]]

määritelmä

oppimäärä, joka on määritelty *erityistä tukea (1)* saavan *oppilaan* tavoitetasolle hänen omien edellytystensä mukaiseksi [oph(ev&ks) + tr19]

huomautus

Käsitteen tunnus: c516

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Ruotsi: Terminologiharjoittelija 30.12.2012: Ruotsin termi on terminologin (lähteiden perusteella) muodostama, pitäisi natiivin tarkistaa!

602

pidennetty oppivelvollisuus [ev + 1214/2020 + tr102]

sv förlängd läroplikt [pops2004]

en extended compulsory education [estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut]]

määritelmä

oppivelvollisuus, joka alkaa vuotta säädettyä aiemmin [oph(ev&ks) + tr19 + 1214/2020 + tr102 + teemar 40 oppvelv]

huomautus

Jos *perusopetukselle* säädettyjä tavoitteita ei lapsen vammaisuuden tai sairauden vuoksi ilmeisesti ole mahdollista saavuttaa yhdeksässä vuodessa, oppivelvollisuus alkaa sinä vuonna, jona *lapsi* täyttää kuusi vuotta. Pidennetyn oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat vaikeasti vammaiset ja sairaat lapset. Päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta tehdään pääsääntöisesti ennen oppivelvollisuuden alkamista. Lapselle tehdään aina myös päätös *erityisestä tuesta (1)*. [ev + tr19 + tr102]

Käsitteen tunnus: c517

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

603

toiminta-alueittain järjestetty opetus [oph(ev&ks)]

sv undervisning enligt verksamhetsområde [Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

oppiainejaon sijasta käytettävä *perusopetuksen* järjestämistapa, jota voidaan käyttää vammaisen tai vakavasti sairaan *oppilaan* kohdalla ja josta tehdään päätös *erityisen tuen (1)* päätöksessä [oph(ev&ks) + rk + tr19]

huomautus

Vaikeimmin kehitysvammaisten *oppilaiden opetus (1)* voidaan järjestää oppiainejaon sijasta *koulutuksen järjestäjän* toiminta-alueittain. Myös muulla tavoin vammaisen tai vakavasti sairaan oppilaan opetus (1) voi olla perusteltua järjestää toiminta-alueittain. Perusopetuksen *opetussuunnitelmaan (1)* kuuluvat toiminta-alueet ovat motoriset taidot, kieli ja kommunikaatio, sosiaaliset taidot, päivittäisten toimintojen taidot ja kognitiiviset taidot. [oph(ev&ks) + tr19]

Käsitteen tunnus: c518

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

604

erityiset opetusjärjestelyt <perusopetus> [*ev*]; **erityiset opetus- ja opiskelijajärjestelyt** <ammattillinen koulutus> [*teemar 13*]

sv särskilda undervisningsarrangemang [*628/1998_sv*]

en []

määritelmä

hallintopäätökseen perustuva *opetuksen (1)* järjestäminen toisin kuin laissa ja sen nojalla säädetään tai määrätään [*oph(ev&ks) + rk + tr19*]

huomautus

Perusopetuksessa erityisiä opetusjärjestelyitä voidaan käyttää, kun kyse on *erityistä tukea (1)* saavasta *oppilaasta*. Tällaisen oppilaan erityisistä opetusjärjestelyistä määrätään erityisen tuen päätöksessä. [*tr19/rk*]

Erityisiä opetusjärjestelyjä voidaan käyttää myös tietyissä muissa perusopetuslain (628/1998) mukaisissa tilanteissa, kuten jos oppilaalla katsotaan joltakin osin ennestään olevan perusopetuksen *oppimäärää* vastaavat tiedot ja taidot, jos perusopetuksen oppimäärän suorittaminen olisi oppilaalle joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja oppilaan terveydentilaan liittyvistä syistä. Erityisistä opetusjärjestelyistä tehdään hallintopäätös, minkä jälkeen oppilaalle laaditaan *oppimissuunnitelma*. [*tr19*]

Ammatillisessa koulutuksessa erityisiä opetus- ja opiskelijajärjestelyitä voidaan käyttää, kun on kyse erityisopetuksessa olevasta *opiskelijasta*. [*kommenttikierros 2015*]

Erityisiä opetus- ja opiskelijajärjestelyitä voidaan käyttää myös tietyissä muissa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisissa tilanteissa, kuten jos *opiskelijalla* katsotaan joltakin osin ennestään olevan tutkinnon sisältämiä opintoja vastaavat tiedot ja taidot, jos *tutkinnon* sisältämien opintojen suorittaminen olisi opiskelijalle olosuhteet ja aikaisemmat opinnot huomioon ottaen joltakin osin kohtuutonta tai jos järjestelyt ovat perusteltuja opiskelijan terveydentilaan liittyvistä syistä. [*tr19 + teemar 13/rk*]

Ammatillisessa koulutuksessa erityisten opetus- ja opiskelijajärjestelyiden käyttämisen tavoitteena on, että opiskelija voi suorittaa *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)*, vaikka hän joiltakin osin ei voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai koulutuksen (2) perusteiden mukaisia *ammattitaitovaatimuksia* tai *osaamistavoitteita (2)*. Ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) voidaan poiketa vain siinä määrin kuin se on välttämätöntä. [*kommenttikierros 2015 + teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c519

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys 29.12.2020: Tulisiko OKSAan lisätä erityisopetus ammatillisen koulutuksen käsitteenä? Tai vähintään tarkistaa, sopiiko OKSAssa oleva erityisopetus (1) (joka on perusopetuksen käsite) tai erityisopetus (2) (joka on lukion käsite) myös ammatilliselle koulutukselle (ehkä jotenkin muokattuna). Erityisopetukseen viitataan mm. käsitteen "erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus" määritelmässä ja huomautuksessa sekä käsitteen "erityiset opetusjärjestelyt" huomautuksessa. Nyt viittaukset poistettu, sillä johtivat perusopetuksen kannalta määriteltyyn erityisopetus-käsitteeseen.

605

<ammattillinen koulutus>

erityinen tuki (2) [*AmmRef_2017*]; **ammattillisen koulutuksen erityinen tuki** [*AmmRef_2017*]

sv särskilt stöd n (2) [*ophall_sanasto + 531/2017_sv_48§ + kielitr_amm_sv_01*]

en special needs support [*ammattillisen_reformisan_en + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

tuki ja siihen liittyvät erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt, jota annetaan *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hän tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä *oppimisen* ja *opiskelun* tukea oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi [*AmmRef_2017*]

huomautus

Erityinen tuki (2) on opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista ja pedagogista tukea. [*AmmRef_2017*]

Käsitteen tunnus: c1306

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#) ja [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle 28.1.2019:

Perusopetuksen puolella erityinen tuki -käsitteen englanninkielinen termiehdotus näyttää olevan "special support" (en tiedä, jääkö tämä lopulliseksi). Mutta onko perusteltua, että perusopetuksen erityinen tuki -käsitteellä ja ammatillisen koulutuksen erityinen tuki -käsitteellä on eri vastineet englanniksi?

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (special support)

606

<ammattillinen koulutus>

vaativa erityinen tuki [*AmmRef_2017*]

sv krävande särskilt stöd n [*531/2017_sv_65§ + kielitr_amm_sv_01*]

en intensive special needs support [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

erityinen tuki (2), jota annetaan *ammattillisen koulutuksen opiskelijalle* silloin, kun hänellä on vaikea vamma tai sairaus, joiden vuoksi hän tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista tukea [*AmmRef_2017*]

huomautus

Vaativaa erityistä tukea voivat antaa vain vaativan erityisen tuen tehtävän saaneet *koulutuksen järjestäjät*. [*AmmRef_2017*]

Käsitteen tunnus: c1307

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa](#)

<amm sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin ammatillinen>

607

osaamisen arvioinnin mukauttaminen [*AmmRef_2017*]

sv anpassning av bedömningen av kunnandet [*531/2017_sv_67§ + reformordlista_2017 + kielitr_ammats_sv_01*]

en adjustment of competence assessment [*ammattillisen_reformisan_en*]

määritelmä

järjestely, jossa *erityistä tukea (2)* saavan *opiskelijan ammatillisen perustutkinnon perusteiden* mukaista *osaamisen arviointia (2)* muutetaan laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2), jossa otetaan huomioon opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet [*kommenttikierros2015 + rk*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa erityisen tuen (2) tavoitteena on, että opiskelija voi saavuttaa *tutkinnon perusteiden* tai *koulutuksen (2)* perusteiden mukaiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet (2)*. Erityistä tukea (2) saavan opiskelijan osalta ammatillisen perustutkinnon perusteiden mukaista osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa laatimalla opiskelijalle yksilöllinen osaamisen arviointi (2). Osaamisen arviointia (2) voidaan mukauttaa vain siinä määrin, kuin se on opiskelijan henkilökohtaiset tavoitteet ja valmiudet huomioon ottaen välttämätöntä. [*kommenttikierros2015 + rk + teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c881

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa* ja *Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa*

<amm sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Kääntäjät pohtivat tätä. Adjust vai adapt?

608

oppimisen tuki [*kielitr_lukio_en_26*]

sv *l*

en support for learning [*kielitr_lukio_en_26*]

määritelmä

tuki, jonka tarkoituksena on tukea lukio-opintojen suorittamisessa *lukiokoulutuksen opiskelijaa*, jolla on oppimisvaikeuksien vuoksi haasteita suoriutua opinnoistaan [*teemar_37_lukio*]

huomautus

Yksi lukiokoulutuksessa käytetty oppimisen tuen muoto on *erityisopetus (2)*. Muita tuen muotoja ovat esimerkiksi *aineenopettajan* antama pedagoginen tuki, erilaiset opetusjärjestelyt ja *ylioppilaskokeen* suorittamiseen annettava lisäaika. [*teemar_37_lukio*]

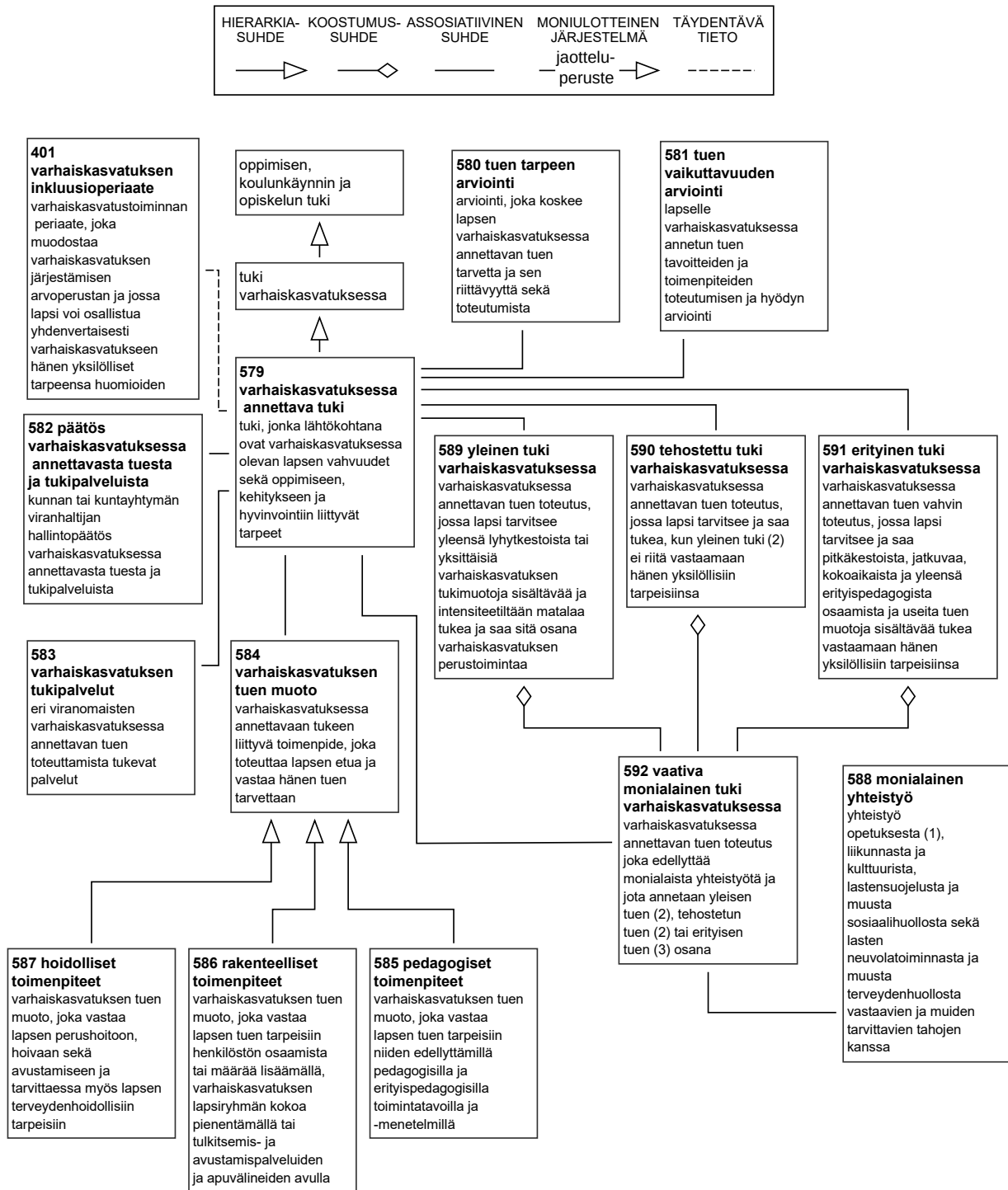
Käsitteen tunnus: c1686

Luokka: <lukiokoulutus>

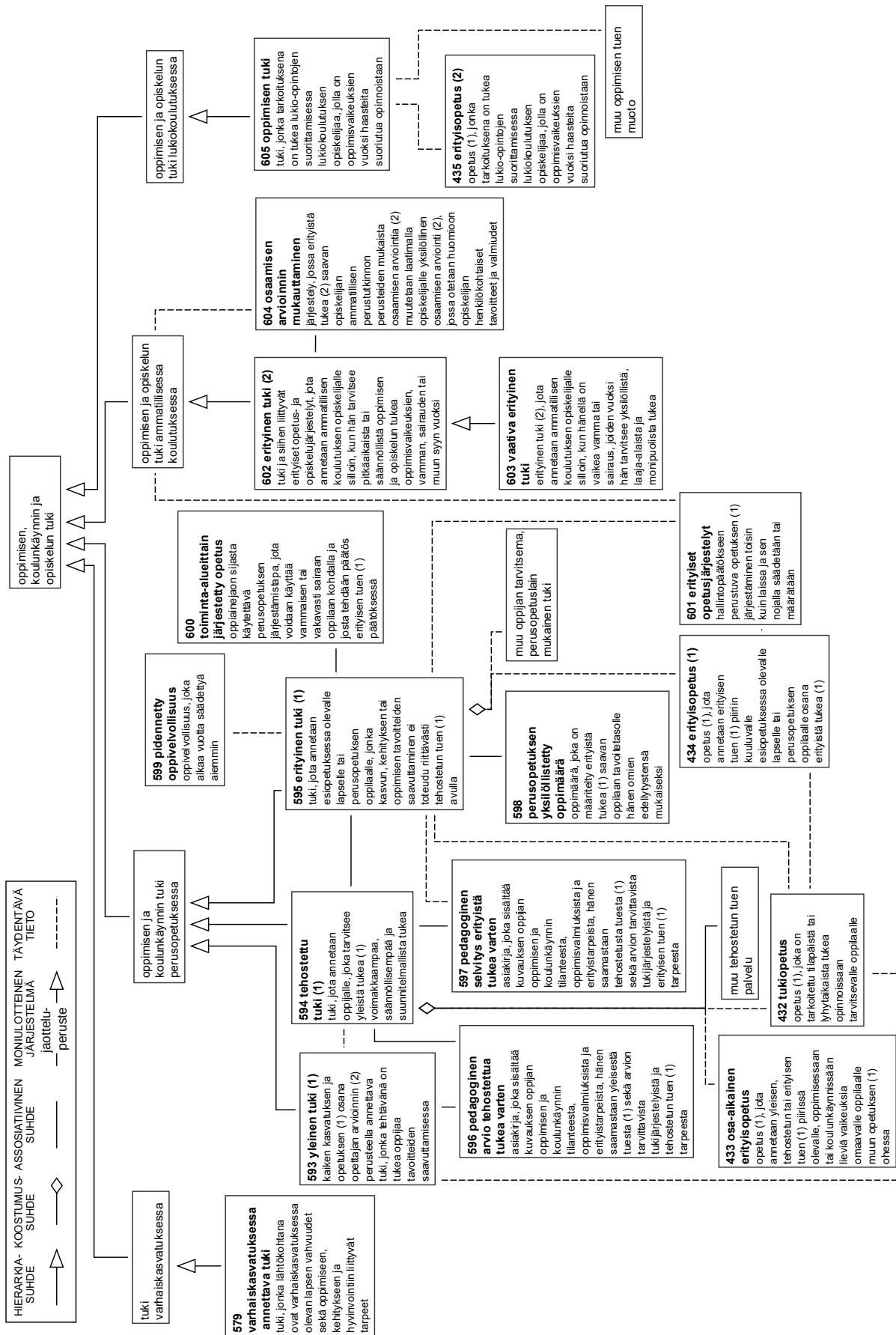
Käsittekaavio: *Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukiokoulutuksessa*

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

Käsittekaavio 69. Varhaiskasvatuksessa annettava tuki.

Käsitekaavio 70. Oppimisen, koulunkäynnin ja opiskelun tuki perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja lukio- ja yliopistokoulutuksessa.

6.9.5 Turvallisuuteen ja työrauhaan liittyvät ja kurinpidolliset toimenpiteet

6.9.5.1 Kurinpito

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Englannissa useita pääsanavaihtoehtoja: action, procedure, proceedings, measures; miten valita näistä kurinpidolle, kurinpitotoimille ja –rangaistuksille sopivat?

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Näitä on tarpeen verrata yleishallintotoimenpiteiden englanninkielisiin nimityksiin. Merja ja Niina-terminologi vertaavat näitä VNK:n Yleishallintotermit-sanastoon.

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: Kurinpitokäsitteiden enkun vastinetyöryhmä oli VNK:ssa, mutta se ei ehtinyt työtään loppuun.

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: Merja tehnyt lukiolain käännökseen jotkin ratkaisut kurinpitokäsitteiden vastineille (eivät välttämättä samat joihin OKSassa päädytään); niitä päivitetään myöhemmin jos tarvis. Lukiolain termit tulevat LOPSiin (Anu Halvari).

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming: Palataan kurinpitokäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.</COMM>

609

kurinpito [ua]

sv disciplin [628/1998_sv_36§ + 714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_01]

en discipline [714/2018_en + kielitr_lukio_en_28]

määritelmä

opetuksen (1) yhteydessä *oppilasta* tai *opiskelijaa* kohtaan käytettävä menettely, joka tähtää järjestyksen ylläpitämiseen, *oppimisympäristön* turvallisuuteen ja *vilppiä* koskevien sääntöjen noudattamiseen [ua + rk + tr17 + tr75]

huomautus

Ks. myös *järjestyssäännöt*. []

Käsitteen tunnus: c522

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

610

vilppi [558/2009]

hakusana: tenttivilppi; luntaaminen; plagiointi; autoplagiointi; havaintojen vääristely; anastaminen

sv fusk [fisv utbild ordlista + hanken handlingsplan + 714/2018 sv + kielitr lukio sv 01]

sökord: luntning [hanken handlingsplan + RSuursalmi]; plagiering [hanken handlingsplan + RSuursalmi / rk]

en cheating [efroeberg(HYavoin en) + 672/2005 en + 629/1998 en + kielitr lukio en 11]

search term: cheating on exam; plagiarism; autoplagerism; misrepresentation; falsification; misappropriation

määritelmä

tahallinen, epärehellinen teko tai keino, jonka tarkoituksena on antaa väärä kuva *oppijan* omasta tai toisen henkilön osaamisesta taikka tutkittavaa aihetta koskevista havainnoista tai tutkimustuloksista [Aalto yliopisto Tietotekniikan koulutusohjelman opinto-opas 2012 2013 + tr76]

huomautus

Korkeakouluopinnoissa vilpin eri muotoja ovat esimerkiksi tenttivilppi eli luntaaminen (ruots. luntning, engl. cheating), plagiointi (ruots. plagiering, engl. plagiarism) eli luvaton toisen julkituoman tutkimussuunnitelman, käsikirjoituksen, artikkelin tai muun tekstin tai sen osan esittäminen omana, autoplagiointi (engl. autoplagerism) eli omien töiden kierrättäminen uusissa *opintosuorituksissa*, sepittäminen (engl. fabrication) eli tekaistujen havaintojen tai tulosten esittäminen tiedeyhteisölle, havaintojen vääristely (engl. misrepresentation, falsification) eli alkuperäisten havaintojen tarkoituksellinen muokkaaminen tai esittäminen niin, että havaintoihin perustuva tulos vääristyy, ja anastaminen (engl. misappropriation) eli luottamuksella esitetyn aineiston luvaton esittäminen tai esittäminen omissa nimissään. [Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2002 + Aalto-yliopiston opiskelua koskevat eettiset säännöt ja niiden rikkomusten käsittely 10.5.2011]

Käsitteen tunnus: c1530

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

611

järjestyssäännöt [AmmRef 2017]; **järjestysmääräykset** [AmmRef 2017]

sv ordningsregler [fisv utbild ordlista + oh anvisning + kielitr lukio sv 01]; ordningsstadga [fisv utbild ordlista + 714/2018 sv + kielitr lukio sv 01]; ordningsbestämmelser [714/2018 sv + kielitr lukio sv 01]

en rules [kielitr lukio en 14 + kielitr amm en 01]; rules of procedure [kielitr amm en 01]; rules and regulations [kielitr lukio en 14]; > school rules <perusopetus, toisen asteen koulutus>

[kielitr lukio en 14]; > school rules and regulations <perusopetus, lukiokoulutus> [kielitr lukio en 14]

not: school ordinance [629/1998 en + kielitr lukio en 14]

määritelmä

koulutuksen järjestäjän oppilaitokselle hyväksymät tai *korkeakoulun (1)* itselleen hyväksymät säännöt, joilla edistetään sisäistä järjestystä, *opiskelun* esteetöntä sujumista sekä *opiskeluympäristön* ja yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä [AmmRef 2017 + HE lukiolaiksi 2018]

huomautus

Järjestyssääntöjen loukkaaminen voi johtaa *kurinpitokeinojen* käyttöön. [TTuhanen + rk]

Käsitteen tunnus: c1309

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Terminologin kysymys lukion ruotsin kielityöryhmälle 19.11.2018: Ovatko ehdotetut ruotsin vastineet ok lukiokoulutuksen kannalta?

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne on miettinyt, että englannin vastineiksi tulisi rules tai rules of procedure. OKSAssa on myös lukion englannin työryhmän pohtima vastine rules and regulations. Onko se ok myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Otetaanko mukaan sekä rules of procedure että rules and regulations?

Ammattillisen englannin kielityöryhmä 16.1.2020: 'Rules' ammatillisen koulutuksen näkökulmasta riittävä. Katsottava myös lukiokoulutuksen näkökulma.

612

<opetus ja koulutus>

kurinpitokeino <perusopetus, ammatillinen, lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*AmmRef_2017 + KLamberg + TTuhkanen*]; **kurinpitotoimenpide** <perusopetus, korkeakoulutus> [*KLamberg/rk + TTuhkanen*]

hakusana: suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteiden käytäntöjen käyttämisestä [*ev*]

sv disciplinär åtgärd [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_01*]

en disciplinary action (1) [*kielitr_lukio_en_10 + kielitr_lukio_en_28*]; disciplinary measure [*629/1998_en + LOPS_2015_en + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

keino *kurinpidon* toteuttamiseksi [*AmmRef_2017 + rk + tr75*]

huomautus

Kurinpitokeinot voidaan jakaa lievempiin keinoihin ja *kurinpitorangeistuksiin*. [*rk + tr75*]

Perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja *ammattillisessa koulutuksessa* lievempiä kurinpitokeinoja ovat esimerkiksi *oppijan* poistaminen *opetustilasta* sekä *opetukseen osallistumisen epääminen*. [*tr75*]

Perusopetuslain (628/1998) mukaan *opetuksen järjestäjän* tulee *opetussuunnitelman* (2) yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen ja *kasvatustieteiden* käytäntöjen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. [*ev + rk*]

Käsitteen tunnus: c1310

Luokka: <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammatillisen englannin työryhmälle 22.10.2020:

Merja Flemingin selvittelyn mukaan kurinpitokeinosta käytetään sekä action että measure, joten pelkällä lukiokoulutuksen englannin työryhmällä ei kannata yrittää suosittaa vain jompaa kumpaa. Pidetään siis ainakin toistaiseksi molemmat.

613

<opetus ja koulutus>

kurinpitörangaistus [*AmmRef_2017*]

sv disciplinär straff n [*fisv utbild ordlista + 628/1998_sv_36§ + 629/1998_sv_26§ + 714/2018_sv + kielitr lukio_sv_01 + kielitr lukio_sv_03*]; disciplinStraff n [*531/2017_sv_88§ + 558/2009_sv_45a§ + 714/2018_sv + kielitr lukio_sv_01 + kielitr lukio_sv_03*]

en sanction [*lops2015 + kielitr lukio_en_19*]; disciplinary sanction [*kielitr lukio_en_19*];
< disciplinary action (2) [*714/2018_en + kielitr lukio_en_28*]
rather than: punishment [*kielitr lukio_en_19*]

määritelmä

kurinpitokeino, jota käytetään vakavassa tai toistuvassa rikkomuksessa ja jossa *opiskelijaa* tai *oppilaan huoltajaa* on kuultava ennen toimenpiteitä [*AmmRef_2017 + tr75*]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*. [*KirsiLamberg*]

Lukiolain (714/2018) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat *kirjallinen varoitus* ja *määräaikainen erottaminen*. [*tr75*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen sekä *asuntolasta erottaminen*. [*531/2017 + rk*]

Yliopistolain (558/2009) mukaisia kurinpitörangaistuksia ovat kirjallinen varoitus ja opiskelijan määräaikainen erottaminen. Opiskelijalle annettavasta kirjallisesta varoituksesta päättää *yliopiston rehtori* ja opiskelijan määräaikaisesta erottamisesta yliopiston hallitus. Ennen asian ratkaisemista on kurinpitörangaistukseen syynä oleva teko tai laiminlyönti yksilöitävä, hankittava tarpeellinen selvitys sekä varattava opiskelijalle tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. [*rk + tr77*]

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa* ja *ammatillisessa koulutuksessa* kurinpitörangaistusten antamista voivat rajoittaa syytteen vireilläolo ja tuomioistuinten ratkaisut. [*tr75*]

Käsitteen tunnus: c1311

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020: action/sanction: uudessa lukiolaissa kurinpitörangaistus oli luontevampaa kääntää action kuin sanction, joten OKSAssa on tarpeen selostaa, että joissakin konteksteissa on luontevampaa jotain ja joissakin jotain muuta...

Lukion englannin kielityöryhmä 14.9.2020 / Merja Fleming: Palataan kurinpitokäsitteiden englannin vastineisiin, kun VNK:n kieli- ja käännöstoimialan muutoksenhakukäsitteitä pohtinut ryhmä saa aikaa tämän pohtimiseen.

6.9.5.2 Kurinpitokeinoja perusopetuksessa, ammatillisessa koulutuksessa, lukiokoulutuksessa ja korkeakouluissa

614

kasvatuskeskustelu [ev + tr60]

sv fostrande samtal n [ophall_sanasto + Karlsson&Westerholm + kielitr_po_sv_02]

en disciplinary educational discussion [ophall_sanasto + kielitr_po_en_07]

määritelmä

toimenpide, jossa *opetusta* (1) häirinneen tai muutoin *peruskoulun* (1) järjestystä rikkoneen, vilpillisesti menetelleen tai epäkunnioittavasti käyttäytyneen *oppilaan* kanssa keskustellen yksilöidään tämän teko tai laiminlyönti, tarvittaessa selvitetään sen syyt ja seuraukset sekä keinot oppilaan käyttäytymisen ja hyvinvoinnin parantamiseksi [1267/2013 + rk + tr47 + tr75]

huomautus

Kasvatuskeskustelusta on säädetty perusopetuslain muuttamisesta annetussa laissa (1267/2013). Kasvatuskeskustelu on yllä mainitussa tapauksessa ensisijainen toimenpide. Keskustelu kestää yhteensä enintään kaksi tuntia, ja se voidaan järjestää kerralla tai useassa osassa. Kasvatuskeskusteluun määrää *peruskoulun* (1) *opettaja* tai *rehtori*. [1267/2013 + rk + tr47]

Ks. myös *vilppi*. [rk]

Vrt. *kurinpito*. [rk]

Käsitteen tunnus: c523

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (disciplinary educational discussion)

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 8.6.2022: Voiko/kannattaako kasvatuskeskustelu- ja jälki-istunto-käsitteiden englannin vastineita pohtia erikseen, jos tällä kertaa ei voida työstää myös muita kurinpitokeinoja (oppilaan poistumaan määrääminen, oppilaan poistaminen, opetukseen osallistumisen epääminen, kirjallinen varoitus, määräaikainen erottaminen)?

615

jälki-istunto [ev]

sv kvarsittning [628/1998 sv_36§]

en detention [kielitr_lukio_en_19 + kielitr_po_en_10]

määritelmä

perusopetuksessa käytettävä *kurinpitokeino*, jossa *oppilas opetuksen* (1) häiritsemisen, *oppilaitoksen* järjestyksen rikkomisen tai *vilpin* käytön vuoksi määrätään jäämään *oppilaitoksen* tiloihin normaalin koulupäivän päättymisen jälkeen [MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0 + rk + tr60]

huomautus

Jälki-istunto on perusopetuslain (628/1998) mukainen kurinpitokeino. Jälki-istunnon pituus voi olla enintään kaksi tuntia. Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä ja harjoituksia. Tehtävien ja harjoitusten tulee olla *kasvatusta*, opetusta (1) ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. [628/1998 + tr60]

Käsitteen tunnus: c524

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

616

poistumismääräys [tr76]; **oppilaan poistumaan määrääminen** <perusopetus> [tr75 + tr76]; **opiskelijan poistumaan määrääminen** <ammattillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulutus> [tr75 + 558/2009 + tr76]

sv bestämmelse om att lämna utrymmet [oh_disciplinära_åtgärder/RSuursalmi]; uppmaning att avlägsna sig [kielit_rukio_sv_01]

en order to leave [kielit_rukio_en_11]; ~ order someone to leave verb [kielit_rukio_en_29]

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *opetusta* (1) häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä tai turvallisuutta vaarantava *oppilas* tai *opiskelija* määrätään poistumaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta* (1) annetaan, taikka *koulutusorganisaation* järjestämästä tilaisuudesta [tr75 + tr76]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1538

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

617

oppilaan poistaminen [tr75 + tr76]; **opiskelijan poistaminen** [tr75 + tr76]

sv avlägsnande av en elev [oh_disciplinära_åtgärder/RSuursalmi + kielit_rukio_sv_01]; avlägsnande av en studerande [kielit_rukio_sv_01]

en > removal from the class <poistaminen oppitunnilta> [kielit_rukio_en_11]; > removal from the premises <poistaminen koulun alueelta> [kielit_rukio_en_11]

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, joka ei noudata *poistumismääräystä*, poistetaan luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa *opetusta* (1) annetaan, taikka *oppilaitoksen* järjestämästä tilaisuudesta, tarvittaessa käyttäen tarpeellisia voimakeinoja [tr76]

huomautus

Oppilaan poistaminen on käytössä *perusopetuksessa*, *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*. Näiden *koulutusasteiden* lainsäädännön mukaan *rehtorilla* ja *opettajalla* on lisäksi oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta oppilas tai opiskelija, joka ei poistu alueelta saatuaan tiedon *opetukseen osallistumisen epäamisestä*. [tr76]

Perusopetuslaissa (628/1998), lukiolaissa (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) todetaan, että jos poistettava *oppija* koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, *rehtorilla* ja *opettajalla* on oikeus käyttää sellaisia oppijan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. [tr75]

Käsitteen tunnus: c1540

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin perusopetus>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

618

opetukseen osallistumisen epääminen [tr13]

sv ~ förvägra (någon) rätt att delta i undervisning verb [714/2018 + kielitr_lukio_sv_01]; förvägrande av rätten till undervisning [reformordlista_2017]

en banning a student from attending instruction [629/1998_en/efroeberg]

määritelmä

kurinpitokeino, jossa *oppilaan* tai *opiskelijan* häiritsevän, uhkaavan tai väkivaltaisen käyttäytymisen vuoksi häneltä kielletään *opetukseen (1)* osallistuminen [628/1998 + rk + kommenttikierros2015 + tr75/rk + tr76]

huomautus

Opetukseen osallistumisen epääminen on perusopetuslain (628/1998), lukiolain (629/1998) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) sekä ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukainen kurinpito- ja turvaamiskeino. Opetukseen osallistumisen epääminen voidaan tehdä vain lain nojalla. [tr60]

Perusopetuksessa, *lukiokoulutuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa* ja *korkeakouluissa (1) oppijan* osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai opiskelijan tai *oppilaitoksessa*, korkeakoulussa (1) tai muussa *opetustilassa* työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi tai jos opetus (1) tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan tai opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. [tr60 + 628/1998 + 629/1998 + 531/2017 + 558/2009]

Perusopetuksessa oppilaan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi. [tr60 + tr75]

Lukiokoulutuksessa ja *ammattillisessa koulutuksessa* opiskelijan osallistuminen opetukseen (1) voidaan evätä enintään kolmeksi työpäiväksi. [629/1998 + AmmRef_2017 + 531/2017]

Vrt. *poistumismääräys*, *oppilaan poistaminen*. []

Käsitteen tunnus: c527

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin esiopetus> <kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>
<kieliversiointiin ammatillinen>

<esiopetus ruotsi kesken> <esiopetus englanti kesken> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Merja vertaa yo-lakiin, amk-lakiin ja vaka-lakiin

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: palataan

619

kirjallinen varoitus [*tr35*]

sv skriftlig varning [*628/1998_sv_36§ + kielitr_lukio_sv_01*]

en written warning [*estrohm + kielitr_lukio_en_11*]

not: written caution [*efroberg(629/1998_en) + 558/2009_en + kielitr_lukio_en_11*]

määritelmä

kurinpitörangastus, jossa *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annetaan asiakirja, jossa todetaan hänen *opetusta (1)* häiritsevä, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toimintansa tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytymisensä tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttämisensä sekä varoitetaan häntä toiminnan tai menettelyn mahdollisista seurauksista [*EIF + rk + tr40 + rk + tr75/rk*]

huomautus

Kirjallinen varoitus on käytössä *perusopetuksessa*, *ammattillisessa koulutuksessa*, *lukiokoulutuksessa*, *ammattikorkeakouluissa* ja *yliopistoissa*. [*rk + tr75*]

Perusopetuslain (628/1998) ja lukiolain (629/1998) mukaan kirjallinen varoitus voi seurata *opetuksen (1)* häiritsemisestä, koulun järjestyksen rikkomisesta ja vilpillisestä menettelystä. [*628/1998 + tr76*]

Ammattillisessa koulutuksessa, yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa opiskelijalle voidaan ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), yliopistolain (558/2009) tai ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan antaa kirjallinen varoitus, jos opiskelija häiritsee opetusta, käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti, menettelee vilpillisesti tai muuten rikkoo oppilaitoksen tai korkeakoulun (1) järjestystä, kieltäytyy huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä tai on selvityksen perusteella käyttänyt huumausaineita muihin kuin lääkinnällisiin tarkoituksiin siten, että hänen toimintakykynsä on heikentynyt. [*531/2017 + 558/2009 + 932/2014*]

Ammattillisessa koulutuksessa kirjallinen varoitus voidaan antaa myös *koulutuksen järjestäjän* asuntolassa asuvalle, jos hän käyttäytyy väkivaltaisesti tai uhkaavasti asuntolan tiloissa tai rikkoo asuntolan järjestystä. [*AmmRef_2017*]

written caution: Englannin termin written caution käyttöä kirjallisen varoituksen vastineena ei suositella, sillä termi viittaa poliisiin liittyvissä yhteyksissä eri käsitteeseen. [*kielitr_lukio_en_11*]

Ks. myös *vilppi*. []

Käsitteen tunnus: c529

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaavio: *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

620

opiskeluoikeuden pidättäminen [tr75]; ~ pidättää oikeus opiskeluun verbi [tr75]

sv avstängning från studierna [kielitrlukio_sv_01]; avhållande n från studierätt [fisv_utbild_ordlista + RSuursalmi + kielitrlukio_sv_01]; avhållande n från studierna [reformordlista_2017]; ~ avhålla från studier verb [629/1998_sv + RSuursalmi / rk + kielitrlukio_sv_01]

en suspension of a student from school [629/1998_en + kielitrlukio_en_29 + 714/2018_en]

määritelmä

koulutusorganisaation tai *koulutuksen järjestäjän kurinpitotoimenpide*, jolla *ammattillisen koulutuksen* tai *korkeakoulun (1) opiskelijan opiskelu-oikeus* pidätetään, kunnes opiskelija suostuu todistamaan täyttävänsä opiskelu-oikeuden säilyttämisen edellytykset terveydentilan, toimintakyvyn ja mahdollisen rikostaustan osalta, tai jolla *lukiokoulutuksen* opiskelijan opiskelu-oikeus pidätetään siihen saakka, kunnes opiskelija ei enää ole tutkimuksen alaisena rikoksesta [531/2017 + 932/2014 + 558/2009 + 629/1998 + rk]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa ja *korkeakouluissa (1)* opiskelu-oikeuden pidättäminen tulee ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), ammattikorkeakoululain (932/2014) ja yliopistolain (558/2009) mukaan kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija kieltäytyy tietyistä em. laeissa tarkoitetuista terveydentilansa tai toimintakykynsä toteamiseksi suoritettavista tarkastuksista tai tutkimuksista tai em. laeissa tarkoitettua rikosrekisteriotteen nähtäväksi antamisesta. Opiskelu-oikeus voidaan pidättää siihen saakka, kunnes opiskelija suostuu tarvittaviin tarkastuksiin tai tutkimuksiin tai rikosrekisteriotteen toimittamiseen nähtäväksi. [531/2017 + 932/2014 + 558/2009]

Lukiolain (629/1998) mukaan lukiokoulutuksessa opiskelu-oikeuden pidättäminen tulee kyseeseen tapauksessa, jossa opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta ja jos pidättäminen on opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden perusteltua. [629/1998]

Käsitteen tunnus: c1539

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaavio: *Kurinpitoon liittyviä käsitteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin korkeakoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 26.11.2018: Tulisiko termeille "opiskelu-oikeuden pidättäminen" ja "pidättää oikeus opiskeluun" antaa synonyymiksi myös "koulutuksesta pidättäminen"? 714/2018, 41 §:ssä mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja 714/2018, 50 §:ssä "koulutuksesta pidättäminen". Onko kyseessä sama asia?

Terminologin kysymys lukiokoulutuksen ruotsin kielityöryhmälle 4.9.2018: Onko tarpeen ottaa mukaan muoto "avhålla från studier" (vastineeksi suomen ilmaisulle "pidättää oikeus opiskeluun"), käytetäänkö tuollaista muotoa joskus?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: pohdittiin, onko eroa opiskelu-oikeuden pidättämisellä ja opiskelusta pidättämisellä tms.

Lukion ruotsin kielityöryhmä 29.11.2018: Riina, kysy tästä Matti Sillanmäeltä OKM:stä. Palataan kysymykseen.

Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019: maallikkoarvio on, että 41 §:ssä oleva opiskelu-oikeuden pidättäminen ja 50 §:ssä oleva koulutuksesta pidättäminen olisivat sama asia

Lukion sanastotyöryhmä 21.5.2019: tästä kannattaa kysyä Matti Sillanmäeltä (on juristi)

Terminologin kysymys Matti Sillanmäelle, OKM, 27.5.2019: OKSAn ruotsin kielityöryhmä, joka pohtii käsitteiden vastineita ruotsiksi, totesi työssään, että laissa 714/2018, 41 §:ssä, mainitaan "pidättää oikeus opiskeluun" ja saman lain 50 §:ssä mainitaan "koulutuksesta pidättäminen". Työryhmä tarvitsisi tietää, onko kyseessä sama asia (siis onko lukiolain kontekstissa opiskelu-oikeuden pidättäminen = koulutuksesta pidättäminen).

Matti Sillanmäki, OKM, 28.5.2019: Kyllä, 41 § opiskelu-oikeuden pidättäminen / "pidättää oikeus opiskeluun" ja 50 §:ssä mainittu koulutuksesta pidättäminen tarkoittaa samaa asiaa. Lain 42 §:ssä käytetään myös käsitettä "opiskelusta pidättäminen".

621

<perusopetus, ammatillinen koulutus, lukiokoulutus, korkeakoulut>

määräaikainen erottaminen [tr13]

sv avstängning för viss tid [628/1998_sv_36§ + 558/2009_sv_45§ + reformordlista_2017 + 714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_01]; uppsägning för viss tid [reformordlista_2017]

en suspension [kielitr_en]; suspension for a fixed term [629/1998_en]; suspension for a fixed period [558/2009_en]

määritelmä

kurinpitorangeistus, jossa *oppilas* tai *opiskelija*, jonka tekemä *opetuksen (1)* häiritseminen, vilpillinen tai muuten *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun (1)* järjestystä rikkova toiminta tai – *ammattillisessa koulutuksessa* ja korkeakouluissa (1) – huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisestä kieltäytyminen tai toimintakykyä heikentävä huumausaineiden käyttö on vakava tai oppilas tai opiskelija, joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta (1)* määräajaksi [tr13 + rk + tr31 + tr76]

huomautus

Määräaikainen erottaminen merkitsee opiskelijalle *opiskeluoikeuden menettämistä* määräaikaisesti. [tr16]

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilas, jonka opetuksen (1) häiritseminen, muu oppilaitoksen järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava, samoin kuin oppilas, joka jatkaa aiempaa epäasiallista käyttäytymistään *jälki-istunnon* tai kirjallisen varoituksen saatuaan, voidaan erottaa määräaikaisesti, enintään kolmeksi kuukaudeksi. [KLamberg/rk]

Ammattillisessa koulutuksessa opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. Ks. myös *asuntolasta erottaminen*. [AmmRef_2017]

Lukiolain (629/1998) mukaan opiskelija voidaan erottaa oppilaitoksesta enintään yhdeksi vuodeksi. [tr76]

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voidaan erottaa enintään yhdeksi vuodeksi. [tr76]

Ks. myös *vilppi*. []

Käsitteen tunnus: c530

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Opiskelun keskeytyminen](#) ja [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>
<kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus englanti kesken> <lukiolaki englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 26.11.2018: Merja tutkii yo-lain ja amk-lain

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: "for a fixed term": ei ehkä tarvita?

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: Merjan evästys: katsotaan myös yo-lain en-käännöksestä

yo-laki 558/2009, 45 §, en-käännös: "he or she may be suspended from the university for a fixed period of one year at most"

Lukion englannin kielityöryhmä 22.10.2020: Käsitteen tiedot päivitettävä suomeksi; ainakin lukiokoulutuksen lakiviittaus on vanhaan lakiin. Riina laita viestiä Anulle, Mikolle ja Akille.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020: miten määräaikainen erottaminen ja *opiskeluoikeuden pidättäminen* eroavat? englannin vastineet riipuvat tästä erosta. käykö sama termi kumpaankin?

Terminologin kysymys lukion englannin työryhmälle ja OKSA-jaokselle ja lukion suomen työryhmälle 6.11.2020: Itse pohdin tässä nyt, voisiko opiskeluoikeuden pidättäminen olla englanniksi suspension of the right to study ja määräaikainen erottaminen jotain sellaista kuin suspension (for a fixed period?) of a student from school.

622

asuntolasta erottaminen []

sv uppsägning från elevhemmet <lukiokoulutus> [714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_01]; uppsägning från internatboendet <lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [531/2017_sv]
inte: uppsägning från studieboenden [714/2018_sv + kielitr_lukio_sv_02]

en denial of access to dormitory accommodation [efroeberg(629/1998_en) + kielitr_lukio_en_29]

määritelmä

kurinpitorangaistus, jossa *opiskelija*, jonka tekemä *oppilaitoksen* tai *koulutuksen järjestäjän* asuntolan järjestyksen rikkominen tai vilpillinen menettely on vakava tai joka jatkaa epäasiallista käyttäytymistään *kirjallisen varoituksen* saatuaan, erotetaan *koulutuksen järjestäjän* asuntolasta [tr76]

huomautus

Asuntolasta erottamista voidaan käyttää *lukiokoulutuksessa* ja *ammattillisessa koulutuksessa*, ja lukiolain (714/2018) ja ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan se voidaan tehdä määräajaksi tai opintojen jäljellä olevaksi ajaksi. [714/2018 + 531/2017]

uppsägning från studieboenden: Termiä uppsägning från studieboenden ei tule käyttää asuntolasta erottamisen vastineena, sillä sana studieboend viittaa ylipäänsä opiskelija-asuntoon, ei pelkästään asuntolaan. []

Ks. myös *vilppi*. []

Käsitteen tunnus: c528

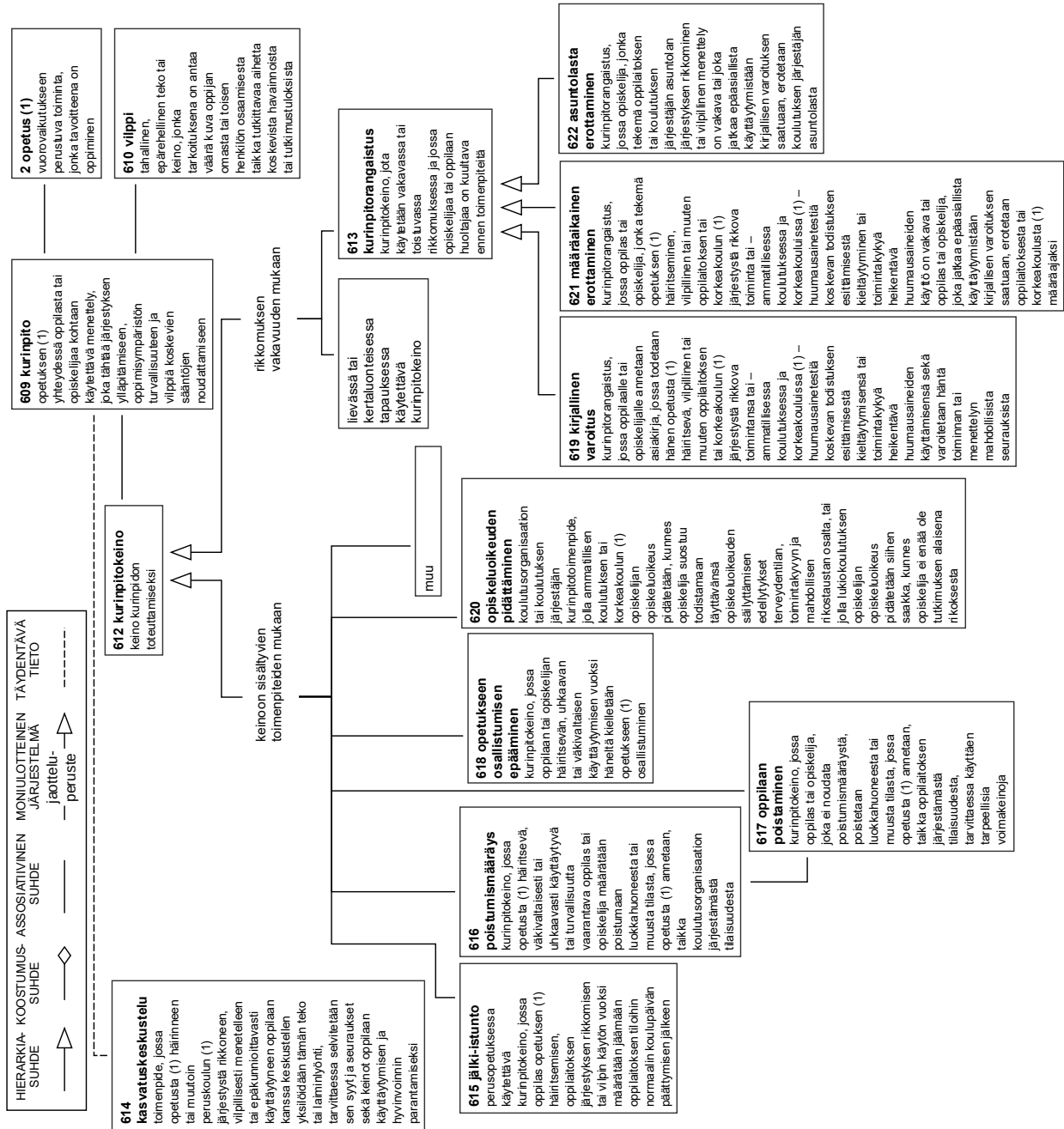
Luokka: <lukiokoulutus>, <amatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Kurinpitoon liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

Käsittekaavio 71. Kurinpitoon liittyviä käsitteitä.

6.10 Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa

623

<ammatillinen koulutus>

henkilökohtaistaminen [*harmon*]

sv personlig tillämpning [*Karlsson&Westerholm + PDT kielitr sv 01*]

en personalisation [*ammatillisen reformisan en + kielitr amm en 01*]

määritelmä

toiminta, jossa tehdään *opiskelijan* aiemmin hankkiman *osaamisen tunnistaminen* ja *tunnustaminen* sekä suunnitellaan opiskelijan tarvitseman *osaamisen hankkiminen* ja *osoittaminen* ja tarvittavat ohjaus- ja tukitoimet [*AmmRef 2017*]

huomautus

Määritelmän ilmaisu ”suunnitellaan opiskelijan tarvitseman osaamisen hankkiminen ja osoittaminen” kattaa tarvittaessa *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeamisen* ja *osaamisen arvioinnin mukauttamisen*. [*PDT hanke 2018 19 + tr82*]

Henkilökohtaistaminen tehdään opiskelijan esittämien asiakirjojen ja muiden selvitysten perusteella. Henkilökohtaistamisessa otetaan huomioon opiskelijan edellytykset ja valmiudet sekä hänen *urasuunnitelmansa*. [*AmmRef 2017 + PDT hanke 2018 19 + tr82*]

Määritelmässä mainittuihin ”tarvittaviin ohjaus- ja tukitoimiin” voivat opiskelijan tarpeesta riippuen sisältyä myös *opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot* ja *erityinen tuki (2)*. [*PDT hanke 2018 19 + tr82*]

Henkilökohtaistamisesta laaditaan *henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma*. [*AmmRef 2017*]

Ennen ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantuloa henkilökohtaistamisella tarkoitettiin ”näyttötutkintoon tai siihen valmistavaan *koulutukseen (2)* hakeutumisen, näyttötutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen suunnittelua ja toteuttamista asiakaslähtöisesti”. Lain (531/2017) mukaisesti vuoden 2018 jälkeen ei ole enää näyttötutkintojärjestelmää eikä näyttötutkintoja, joten henkilökohtaistamisen käsite on muuttunut yllä kuvatun kaltaiseksi. [*SRasku/rk + PDT hanke 2018 19*]

Käsitteen tunnus: c440

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

624

urasuunnitelma [*Tyop jarj koul san 2019*]

sv karriärplan [*673/2017 sv 9§ + PDT kielitr sv 01*]

en career plan (new term) [*vpunsar*]

määritelmä

henkilökohtaiseen osaamiseen kehittämissuunnitelmaan sisältyvä suunnitelma, joka koskee toimenpiteitä, joilla edistetään *opiskelijan* työllistymistä tai jatko-opintoihin sijoittumista välittömästi *tutkinnon* tai *koulutuksen (2)* suorittamisen jälkeen [*Tyop jarj koul san 2019*]

huomautus

Opiskelijan tavoitteena voi olla esimerkiksi työllistyminen määrättyihin työtehtäviin, yrittäjyys tai jatko-opinnot. [*Tyop jarj koul san 2019*]

Urasuunnitelma koskee opiskelijan opintojen aikaisen *osaamisen hankkimisen* sisällön ja toteutuksen suunnittelua sekä yksilöllisten valintojen tekemistä, jotta yksilön osaaminen vastaisi työelämän tarpeita ja edesauttaisi työllistymistä. Toisaalta urasuunnitelmaan voi sisältyä jatko-opintosuunnitelma taikka suunnitelma työelämään siirtymiseksi tai työuralla etenemiseksi. [*Tyop jarj koul san 2019*]

Opetushallituksen ohjeistuksen mukaan urasuunnitelman sisältöön vaikuttavista tekijöistä sovitaan opintojen aloittamisesta lähtien tutkinnon suorittamisen loppuun asti.

[*Tyop jarj koul san 2019*]

Käsitteen tunnus: c1728

Käsittekaavio: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

625

ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen [AmmRef_2017]; ammatillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen [AmmRef_2017]

hakusana: poikkeaminen [AmmRef_2017]

sv avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen för kunnandet [531/2017 sv_66§]

en exception to vocational competence requirements or to key competence requirements [kielitr amm_en_01]

määritelmä

järjestely, jossa *ammattillisen perustutkinnon* suorittajan ei tarvitse osoittaa jotakin *tutkinnon perusteiden* edellyttämää osaamista [AmmRef_2017]

huomautus

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen tehdään osana *henkilökohtaistamista*. Siitä on tehtävä päätös, josta *opiskelijalla* on oikeus hakea oikaisua. [SRasku_2017_11_23]

Ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen on mahdollista siinä tapauksessa, että *tutkinnon perusteiden* tai *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteiden* mukaiset *ammattitaitovaatimukset* tai *osaamistavoitteet (2)* ovat joko olosuhteet tai aiemmin hankittu osaaminen huomioiden joltakin osin *opiskelijalle* kohtuuttomia tai jos poikkeaminen on perusteltua opiskelijan vammaan tai terveydentilaan liittyvistä syistä. [AmmRef_2017 + teemar_48 oppvelv]

Esimerkiksi maahanmuuttanut, joka ei ole koskaan opiskellut ruotsin kieltä, voi suorittaa vastaavan osaamispistemäärän suomen kieltä tai omaa äidinkieltään. [AmmRef_2017]

Käsitteen tunnus: c1308

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

Ammatillisen englannin kieliryhmä 9.1.2020: exception to vocational competence requirements or recognition of professional qualificationskey competence requirements

626

(vanhentunut)

hakeutumisen henkilökohtaistaminen [tr47]

sv personlig tillämpning vid ansökan [Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* tai siihen valmistavaan *koulutukseen (1)* *hakeutuminen* suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti [rk + tr33]

huomautus

Hakeutumisen henkilökohtaistamisessa selvitetään *hakijan* näyttötutkinnon suorittamiseen ja *opiskeluun* vaikuttavat lähtökohdat, soveltuva *tutkinto*, aiemmin hankittu osaaminen, koulutustarve sekä *ohjauksen* ja *erityisen tuen (2)* tarve. Hakeutumisvaiheeseen sisältyy hakijan saavutetun *osaamisen tunnistaminen* sekä osoitetun *osaamisen tunnustaminen*.

Henkilökohtaistaminen alkaa viimeistään silloin, kun *koulutuksen järjestäjä* vastaanottaa *hakemuksen (1)* ja käsittelee sen. [ar + OPH + rk + tr33 + tr47]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. []

Käsitteen tunnus: c441

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

627

(vanhentunut)

tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen [ar + tr34]

sv personlig tillämpning vid genomförandet av examen [Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkinnon* suorittaminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti [rk + tr34]

huomautus

Tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistamisessa etsitään *tutkinnon suorittajalle* soveltuvat ja perustellut tutkintosuoritustavat ja toteutetaan ne. Henkilökohtaistetussa tutkinnon suorituksessa noudatetaan *tutkinnon perusteissa* määriteltyjä *ammattitaitovaatimuksia*, *arviointin (2)* kriteereitä sekä *ammattitaidon osoittamistapoja*. Tutkintosuorituksiksi hyväksytään myös aikaisemmin osoitettu osaaminen (vrt. *osaamisen tunnustaminen*). [ar/rk + tr34]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [teemar 13]

Käsitteen tunnus: c442

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

628

(vanhentunut)

tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen [ar + tr34]

sv personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet [Karlsson&Westerholm]

en []

määritelmä

henkilökohtaistamisen osa, jossa *näyttötutkintoon* liittyvä tarvittavan ammattitaidon hankkiminen suunnitellaan ja toteutetaan asiakaslähtöisesti [rk + tr34]

huomautus

Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen tarkoittaa *opiskelijan* osaamisen täydentämistä niiltä osin kuin tavoitteena oleva osaaminen tai ammattitaito on vielä vajaa. [ar/ss]

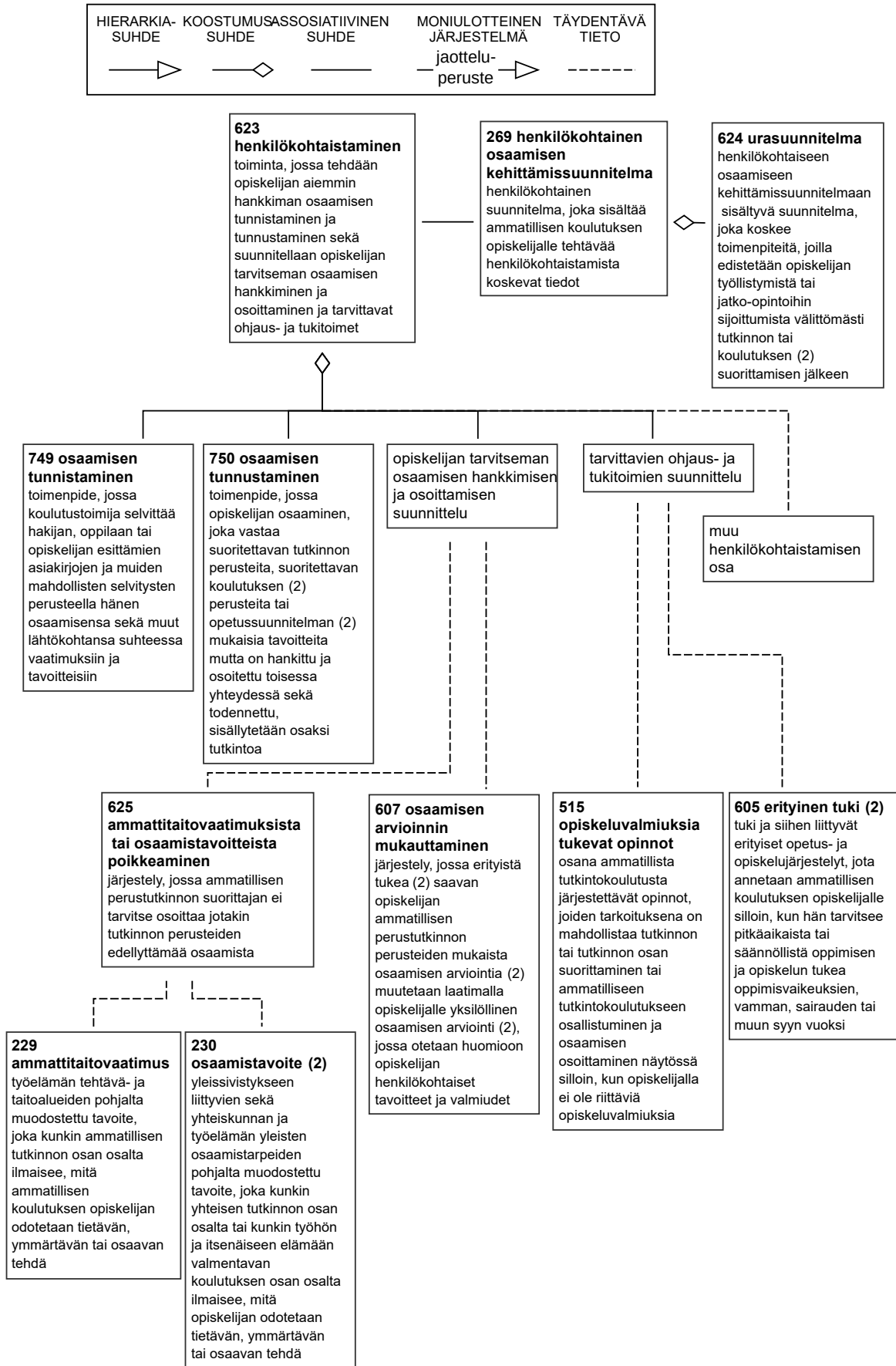
Tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen tarkoittaa sellaisten joustavien opiskelijajärjestelyjen ja oppimismahdollisuuksien suunnittelua ja toteutusta sekä *oppimisympäristöjen* valintaa, joissa otetaan huomioon *opiskelijan* elämän- ja työtilanne, aikaisemmin hankittu osaaminen ja todetut oppimistarpeet ja oppimisvalmiudet. Ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisessa käytetään *ohjauksen*, neuvonnan ja *opetuksen (1)* menetelmiä sekä erilaisia tukitoimia. [ar + tr34]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [teemar 13]

Käsitteen tunnus: c443

Luokka: <amatillinen koulutus>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

Käsitekaavio 72. Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa.

6.11 Opiskelijaliikkuvuus

629

opiskelijaliikkuvuus [*synergia ruotsi 20130227*]

sv studentmobilitet [*synergia ruotsi 20130227 + kielitr_sv*]; studerandemobilitet

[*synergia ruotsi 20130227 + kielitr_sv 08*]; studentrörlighet [*kielitr_sv 08*]

en student mobility [*estrohm + kielitr_en*]; > credit mobility (1) [*tr31*]; > degree mobility [*tr31*]

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* tekee *tutkintoonsa* tai *henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa* sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa *oppilaitoksessaan*, *korkeakoulussaan* (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa maassa, johon on muuttanut opintojen suorittamista varten ja joka on muu kuin se maa, jossa hän on suorittanut *hakukelpoisuuden* antavan *pohjakoulutuksensa* [*XDW_2.01/rk + tr25 + tr31 + tr86*]

huomautus

Opiskelijaliikkuvuus on käsite, joka kattaa esimerkiksi kansainvälisen *opiskelijavaihdon*, kotimaisen opiskelijaliikkuvuuden (esimerkiksi korkeakoulujen (1) välisiin sopimuksiin perustuva kotimainen liikkuvuus, ks. *joustava opiskeluoikeus*) ja tutkintoon johtavan kansainvälisen opiskelijaliikkuvuuden. [*pm + tr35*]

Tutkinnon suorittamisen sisällä tapahtuvaa opiskelijaliikkuvuutta ovat mm. kansainvälinen *opiskelijavaihto* sekä *oppilaitoksen* tai korkeakoulun (1) ulkopuolella suoritettava *työharjoittelu*. [*XDW_2.01/rk + tr31 + pm + tr35*]

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1) osan lähtömaan tutkintoonsa sisältyvistä opinnoista, käytetään englanniksi termiä credit mobility. [*XDW_2.01/rk + tr31 + pm + tr35*]

Opiskelijaliikkuvuudesta, jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut korkeakoulun (1) hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa, käytetään englanniksi termiä degree mobility. [*tr31*]

Ruotsin yhdyssana-alkuosa ”student-” on modernimpaa kieltä kuin ”studerande-”. Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä. [*kielitr_sv/rk*]

Käsitteen tunnus: c531

Luokka: <amatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.6.2019: OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen määritelmässä kohta ”suorittaa tutkintoonsa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan” ei päde amatilliseen, vrt. oppisopimus ja koulutussopimus. Kuitenkin myös amatillisessa koulutuksessa on käytössä käsite opiskelijaliikkuvuus. Joten OKSAn opiskelijaliikkuvuus-käsitteen tiedot pitäisi tarkistaa amatillisen koulutuksen kannalta. -> **OKSA-jaos** lisäsi määritelmään ”koulutustyöpaikassaan”

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: Onko tämänhetkisen määritelmän mukaan opiskelijaliikkuvuuden alainen sellainen ulkomailta Suomeen [esim. humanitaarisen kriisin takia] muuttanut henkilö, joka on suorittanut lähtömaassaan pohjakoulutuksen ja hankkii tutkinnon Suomessa?

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: määritelmässä on käytetty sanaa ”suorittaa”: amatillisessa opiskelija ei välttämättä tee suorituksia: ulkomailta voidaan oppia asioita, mutta näyttö järjestetään Suomessa. Silti kyse on liikkuvuudesta. Voisiko määritelmässä olla ”opiskelee”?

Parasta digitukea -sanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 14.10.2019: Sopisiko määritelmäksi ”toiminta, jossa opiskelija opiskelee tutkintoonsa tai henkilökohtaiseen osaamisen kehittämissuunnitelmaansa sisältyviä opintoja muualla kuin varsinaisessa oppilaitoksessaan, korkeakoulussaan (1) tai koulutustyöpaikassaan tai jossa opiskelija suorittaa koko tutkintonsa muussa maassa kuin siinä jossa on suorittanut hakukelpoisuuden antavan pohjakoulutuksensa ja tutkinnon suorittamisen alkaessa vaihtaa opintojen vuoksi maata”? Jälkimmäisen tarkennuksen on tarkoitus sulkea pois esim. muista syistä tulleet maahanmuuttajat, jotka alkavat opiskella Suomessa.

630

opiskelijavaihto [rk]; **oppilasvaihto** <lukiokoulutus> [tr25]

sv studentutbyte [kielitr_sv]; studerandeutbyte n [XDW_2.01 + kielitr_sv]

en student exchange [pm + kielitr_en]; credit mobility (2) <tilastot> [pm + kielitr_en]

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* suorittaa osan yhden maan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) *tutkinnosta* toisen maan oppilaitoksessa tai korkeakoulussa (1) [motsuomi + XDW_2.01 + tr25]

huomautus

Opiskelijavaihto-termin englanninkielinen vastine on student exchange. Euroopan komission alainen tilastotietoa tuottava Eurostat käyttää kuitenkin termiä credit mobility erottaakseen käsitteen nk. degree mobility -käsitteestä (ks. määritelmät kohdasta *opiskelijaliikkuvuus*). [rk]

Ruotsin yhdyssana-alkuosa ”student-” on modernimpaa kieltä kuin ”studerande-”. Edellistä muotoa käytetään esimerkiksi opiskelijaviestinnässä, jälkimmäistä esimerkiksi *yliopistojen* johtosäännöissä. [kielitr_sv/rk]

Käsitteen tunnus: c532

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

631

vaihto-opiskelija [rk]; **vaihto-oppilas** <lukiokoulutus> [tr25]

sv utbytesstudent [tr31 + kielitr_sv]; utbyteselev <lukiokoulutus> [Karlsson&Westerholm + julkhyv]

en exchange student [tr31 + kielitr_en]

määritelmä

opiskelija, joka osallistuu *opiskelijavaihtoon* [rk + tr31]

huomautus

Käsitteen tunnus: c533

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Opiskelijan rooleja](#) ja [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

632

lähtevä vaihto-opiskelija [synergia_ruotsi_20130227]

sv utresande utbytesstudent [synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv]

en outgoing exchange student [tr25 + kielitr_en]

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka lähtee *oppilaitoksesta* tai *korkeakoulusta* (1) *opiskelijavaihtoon* toiseen maahan [rk + tr31]

huomautus

Käsitteen tunnus: c534

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

633

saapuva vaihto-opiskelija [tr25]

mieluummin kuin: tuleva vaihto-opiskelija [tr31]

sv inkommande utbytesstudent [synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv]

en incoming exchange student [tr25 + kielitr_en]

määritelmä

vaihto-opiskelija, joka saapuu *opiskelijavaihtoon oppilaitokseen* tai *korkeakouluun* (1) toisesta maasta [rk + tr31]

huomautus

Termiä tuleva vaihto-opiskelija ei suositella sen monitulkintaisuuden vuoksi. [tr31]

Käsitteen tunnus: c535

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

634

joustava opiskeluoikeus [tr59]; **joustava opinto-oikeus** [tr59]; **JOO** [tr59]

hakusana: JOO-opinnot; JOO-opiskelija

sv flexibel studierätt [fiv utbild ordlista]

en []

määritelmä

määräaikainen *opiskeluoikeus*, joka mahdollistaa suomalaisen *yliopiston opiskelijalle tutkintoonsa* sisällytettävien opintojen suorittamisen toisessa suomalaisessa yliopistossa [tt/rk + tr62]

huomautus

Joustavaa opiskeluoikeutta koskeva kansallinen sopimus, nk. JOO-sopimus, on tehty 11. kesäkuuta 2003. JOO-sopimuksen piiriin kuuluvat perustutkinto- ja jatkotutkinto-oikeuden saaneet opiskelijat. Joustavan opiskeluoikeuden tarkoittamat opinnot ovat lähtökohtaisesti sellaisia, joita ei ole tarjolla opiskelijan kotiyliopistossa, mutta jotka on mahdollista ja tarkoituksenmukaista liittää osaksi opiskelijan tutkintoa. JOO-opinnot ovat opiskelijalle maksuttomia, mutta opiskelijan kotiyliopisto sitoutuu suorittamaan korvauksen joustavan *opiskelijaliikkuvuuden* kustannuksista kohdeyliopistolle. JOO-opiskelijaksi pääseminen edellyttää kotiyliopiston puolta ja kohdeyliopiston vahvistusta määräaikaiselle *opiskeluoikeudelle*. Yliopistoilla on myös alueellisia JOO-sopimuksia yhteistyöyliopistojen ja *ammattikorkeakoulujen* kanssa. [tr62]

Joustavan opiskeluoikeuden käyttäminen on *kotimaista opiskelijaliikkuvuutta*. [tr59/rk + tr62]

Käsitteen tunnus: c903

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opiskelijaliikkuvuus](#)

635

<ammattillinen koulutus>

ulkomaanjakso [RLahtela + Tyop_jari_koul_san_2019]

sv period av utbildning utomlands [PDT kielitr sv 03]

en []

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijan henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelmaan kirjattu ajanjakso, jonka aikana opiskelijan *osaamisen hankkiminen* tapahtuu ulkomailla [Tyop_jari_koul_san_2019]

huomautus

Osaamisen hankkiminen ulkomailla voi tapahtua *koulutussopimuksen* perusteella tai muulla sovitulla tavalla, kuten *opiskelijavaihdossa*. [Tyop_jari_koul_san_2019]

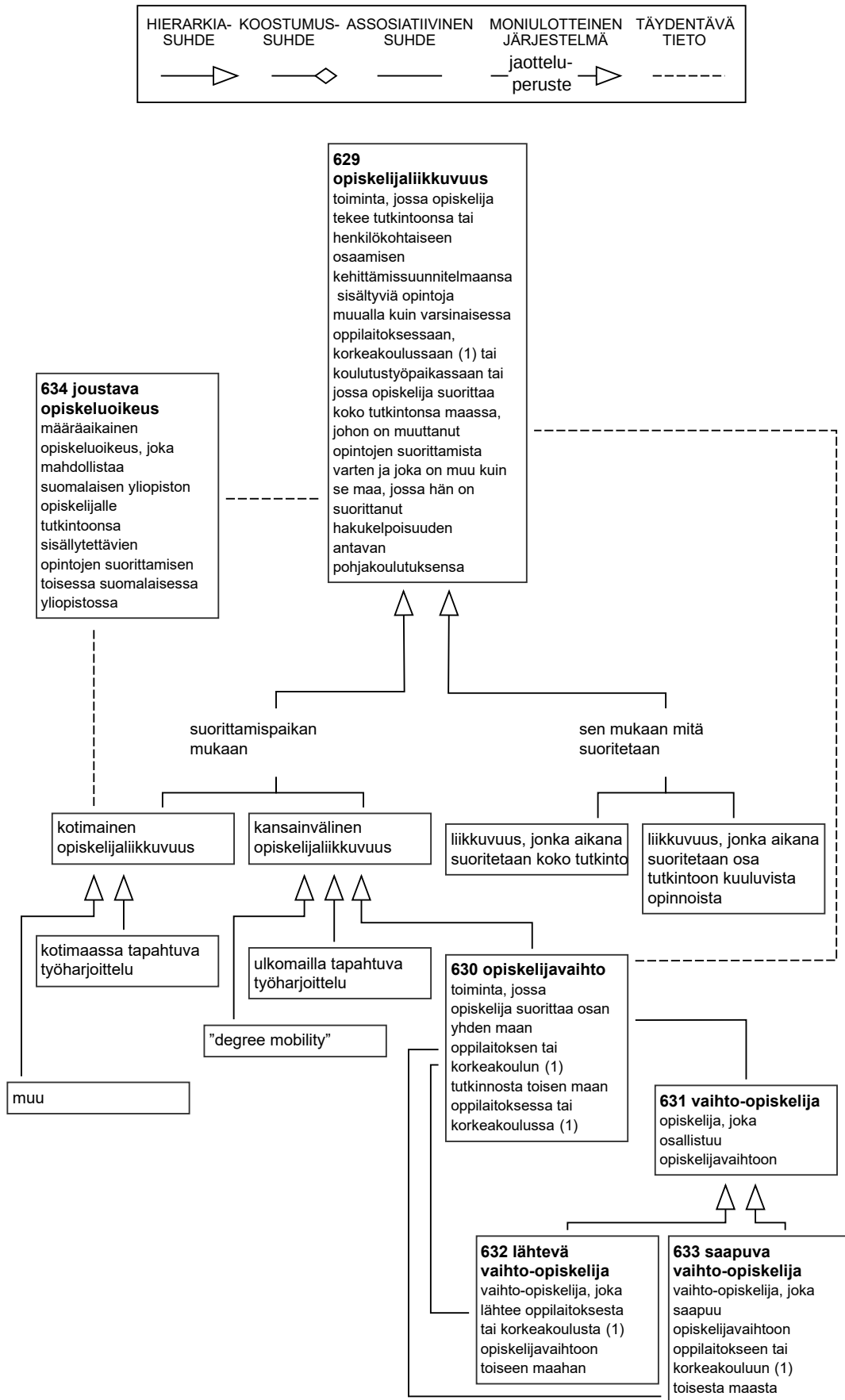
Tietojärjestelmissä oletuksena on, että osaamisen hankkiminen tapahtuu kotimaassa, ja tämän vuoksi tietojärjestelmissä rajataan erikseen ainoastaan ne tapaukset, joissa osaamisen hankkiminen tapahtuu ulkomailla. [Tyop_jari_koul_san_2019]

Käsitteen tunnus: c1729

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 73. Opiskelijaliikkuvuus.

6.12 Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu

636

työelämään tutustuminen [oph]; TET [oph]

sv praktisk arbetslivsorientering [ophall_sanasto + pops2004 + kielitr_po_sv_02]; prao [kielitr_po_sv_02]

en work experience learning period [ophall_sanasto + kielitr_po_en_07]

not: period of work experience [ophall_sanasto + kielitr_po_en_07]

määritelmä

perusopetukseen kuuluva jakso, jonka aikana *oppilas* tutustuu työelämään ja ammatteihin aidossa työympäristössä [tr11]

huomautus

Käsitteen tunnus: c536

Luokka: <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (period of work experience)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 21.10.2022: Pitäisikö termin olla työelämään tutustumisjakso? Tai jos termi on työelämään tutustuminen, pitäisikö määritelmästä poistaa sana "jakso"? Ainakin POPS 2014:ssa käytetty sekä termiä työelämään tutustuminen että termiä työelämään tutustumisjakso, näkyvät viittaavan eri asioihin.

POPS 2014: Työelämään tutustuminen: Eri elinkeinoihin, työelämään ja ammattialoihin tutustuminen sekä työn hakemisen harjoittelu lisäävät oppilaiden työelämätietoutta. Samalla oppilaat tutustuvat itseään kiinnostaviin aloihin, ammatteihin ja yrittäjyyteen. Työelämätaitoja harjoitellaan erityisesti *työelämään tutustumisjaksoilla (TET)*, joista saatua kokemusta, tietoa ja palautetta hyödynnetään eri oppiaineiden opiskelussa sekä tulevaisuuden suunnitelmia tehtäessä. Huomiota kiinnitetään työelämän tasa-arvokysymyksiin.

637

työharjoittelu (1) <korkeakoulut> [*oph*]; korkeakouluharjoittelu <korkeakoulut> [*tr11*]; työssäoppiminen <vapaa sivistystyö> [*oph + tr57*]; ~ koulutussopimukseen perustuva koulutus <ammattillinen koulutus> [*SRasku*]

sv arbetspraktik <korkeakoulut> [*ffisv utbild ordlista + kielitr sv*]; praktik <korkeakoulut> [*ffisv utbild ordlista + kielitr sv*]; högskolepraktik <korkeakouluharjoittelu> [*ulkoasiainministerio verkkosivut + kielitr sv*]; inläring i arbetet <ammattillinen koulutus> [*OPH verkkosivut + kielitr sv*]

en traineeship <korkeakoulut> [*kielitr en*]; placement [*kielitr en*]; traineeship for university students <yliopistojen korkeakouluharjoittelu> [*kielitr en*]; internship /US/ <korkeakoulut, erityisesti lääketiede ja eläinlääketiede> [*estrohm[uvawww] + kielitr en*]; on-the-job learning <ammattillinen koulutus> [*estrohm[OPHwww] + kielitr en*]; on-the-job training <ammattillinen koulutus> [*kielitr en*]; job placement [*estrohm[S-V-E]*]; work-study (?) [*kielitr en*]

määritelmä

tavoitteellinen *oppiminen*, joka tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä [*tr11*]

huomautus

Ammattikorkeakouluissa ja *yliopistoissa* käytetään termejä työharjoittelu ja korkeakouluharjoittelu. [*tr11 + kommenttikierros2015 + tr51 + teemar 13*]

Käsitteen tunnus: c537

Luokka: <yleinen/yhteinen>?, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken>

Englannin kielityöryhmä 17.2.2016: Tarkistettava amk-terminkäyttö: Miten korkeakouluharjoittelu käännetään amk-puolella, kun yo-puolella se käännetään traineeship for university students?

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: Merja Flemingin selvitys:

teaching practice (opetusharjoittelu)

practical traineeship (yleensä)

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: kopioi tähän Suvin muistiinpanot (hahmottelua siitä onko työssäoppiminen ym. yläkäsite)

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: työelämäjakso -> vaaditaan kaikilta, ei välttämättä olla korkeakouluharjoittelua

Englannin kielityöryhmä 8.4.2016: huom. entä oppisopimus ja kisällioppiminen -> **OKSA-jaosto /**

Kari Korhonen 22.4.2016: asiaa käsitellään ammatillisen koulutuksen reformissa

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: harjoittelujen mahdollisia jakoperusteita:

-- työsuhde (oppisopimuskoulutus, korkeakouluharjoittelu) vs ei työsuhdetta

-- opintoihin sisältyvyys vs ei

-- ohjausvastuu (koulutusorganisaatio vs työnantaja)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja ammatilliselle koulutukselle 12.10.2017: Otetaanko ammatillisen koulutuksen puolelta (lähi)synonyymiksi "koulutussopimukseen perustuva koulutus" ja jos, voisiko kertoa tarkemmin, miten poikkeaa muiden asteiden työharjoittelu-käsitteestä? Ainakaan koulutussopimukseen perustuvassa koulutuksessa ei ole työsopimusta/työsuhdetta, kuten oppisopimuskoulutuksessa tai korkeakouluharjoittelussa.

Terminologi Seija Suonuutin kysymys kesäkuu 2017: Onko harkittu ratkaisu, että työharjoittelua ei ole määriteltä yhdeksi tyypiksi harjoitteluksi, vrt. *kliininen harjoittelu*, *auskultointi (1)* ja *opetusharjoittelu*, jotka ovat kaikki harjoitteluja? Voisiko työharjoittelun määritelmä olla esim. "harjoittelu, jonka tarkoituksena on työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä tapahtuva tavoitteellinen oppiminen"?

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: palataan syksyllä

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Entä (EU-konteksteissa käytettävä ja esim. IATE-termipankin antama) "work placement"?

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Onko käytössä eri vastineita sen mukaan, onko harjoittelu pakollinen vai vapaaehtoinen? (Vaihtoehtojahan englannin vastineissa riittää, esim. traineeship, practical training...)

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Myös suomenkielinen termistö vakiintumatonta. Esim. HY:ssä käytössä oleva "työelämäjakso" - onko sama asia kuin työharjoittelu?

Englannin kielityöryhmän kommentti 6.10.2017: Termit työharjoittelu, korkeakouluharjoittelu ym. ovat kyllä erittäin tärkeitä ja tulevat usein vastaan, joten vastineita kaivattaisiin. Palataan asiaan kuitenkin vasta, kun OKSA-jaos on käsitellyt asiaa lisää.

Terminologi Mari Suhonen, Sanastokeskus, 13.12.2017: Teimme TE digissä pieniä muutoksia seuraaviin OKSasta lainattuihin käsitteisiin: oppisopimus, työharjoittelu. Muutokset liittyvät työelämän näkökulmaan. Jos ja kun työt jatkuvat, olisi hyvä käsitellä näitä jotenkin yhdessä.

Terminologi Päivi Kouki, Sanastokeskus, 21.9.2020: Työllisyyspalveluiden sanastossa on määritelty oppisopimussuhde ja työharjoittelusuhde.

Terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 11.11.2019: Enää ei liene järkevää pitää koulutussopimukseen perustuva koulutus -termiä työharjoittelun lähisynonyymina? Se on määritelty erikseen Parasta DigiTukea -sanastossa: "koulutus (1), jossa opiskelijan osaamisen hankkiminen järjestetään työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä ja jossa perustana on koulutuksen järjestäjän ja työpaikan välinen koulutussopimus". Ehkä riittää vain tehdä viittaus työharjoittelu-käsitteen kohdalta: "Ks. myös koulutussopimukseen perustuva koulutus"?

Terminologi 25.9.2020: Työharjoittelu-käsite jätetty pois OKSAn 1. julkaisusta, koska käsittekuvaus kesken. Julkaisua varten on luotu käsitettä kaaviossa edustava apukäsite.

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021: Jatkuvan oppimisen sanastoa varten tämän käsitteen OKSasta lainattua luonnosmääritelmää muokattiin seuraavaan muotoon: "korkeakoulutukseen sisältyvä, kestoaltaan määritelty tavoitteellisen oppimisen jakso, jossa oppiminen tapahtuu työpaikalla käytännön työtehtävien yhteydessä". Tällä määritelmämuodolla pyrittiin saamaan esiin ero käsitteen työpaikalla järjestettävä koulutus ja työharjoittelu välillä. Muokataanko myös OKSAn työharjoittelun määritelmäluonnosta tähän suuntaan?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän kommentti OKSA-jaokselle 20.4.2021: Myös huomautuksia täydennettiin Jatkuvan oppimisen sanastoa varten seuraavilla kappaleilla:

1. huomautus: Korkeakoulutukseen liittyvä työharjoittelu on pääosin palkallista. Työharjoittelusta tehdään sopimus korkeakoulun, työnantajaorganisaation ja opiskelijan välillä, ja harjoitteluun voi liittyä myös harjoittelijan ja työnantajaorganisaation välinen sopimus.

2. huomautus: Toisen asteen koulutuksessa ja työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla tätä käsitettä vastaa osittain käsite työpaikalla järjestettävä koulutus / työssäoppiminen.

638

kliininen harjoittelu [[kommenttikierros2015 + tr51](#)]

sv klinisk praktik [[kielitr_sv_06](#)]

en clinical training [[kielitr_en_12](#)]

määritelmä

lääketieteen tai terveysalan [korkeakoulututkintoon](#) johtavan [koulutuksen \(2\)](#) tai erikoislääkärikoulutuksen aikana aidossa toimintaympäristössä tapahtuva harjoittelu [[kommenttikierros2015 + tr59 + tr62](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1033

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

639

auskultointi (1) [tr25]; tuomioistuinharjoittelu [kielitr_en]

sv auskultering [synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv]

en court training [kielitr_en_12]

määritelmä

oikeustieteen [ylemmän korkeakoulututkinnon](#) jälkeen tuomioistuimessa suoritettavissa oleva harjoittelu [tr25/rk + tr36 + tr58]

huomautus

Auskultointi (1) pätevoittää varatuomariksi, ja siinä perehdytään kärjäoikeuden, hovioikeuden ja hallinto-oikeuden lainkäyttötehtäviin. [1043/2011 + tr36 + kielitr_en/rk]

Käsitteen tunnus: c538

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

640

opetusharjoittelu [kielitr_en]

ei: auskultointi (2) (vanhentunut) [kielitr_en]

sv undervisningspraktik [kielitr_sv_06]

en teaching practice [volaki + kielitr_en_10]

not: teacher training [kielitr_en_10]

määritelmä

opettajankoulutukseen kuuluva, [oppilaitoksessa](#) tapahtuva [opettamisen](#) harjoittelu [kielitr_en/rk + tr58]

huomautus

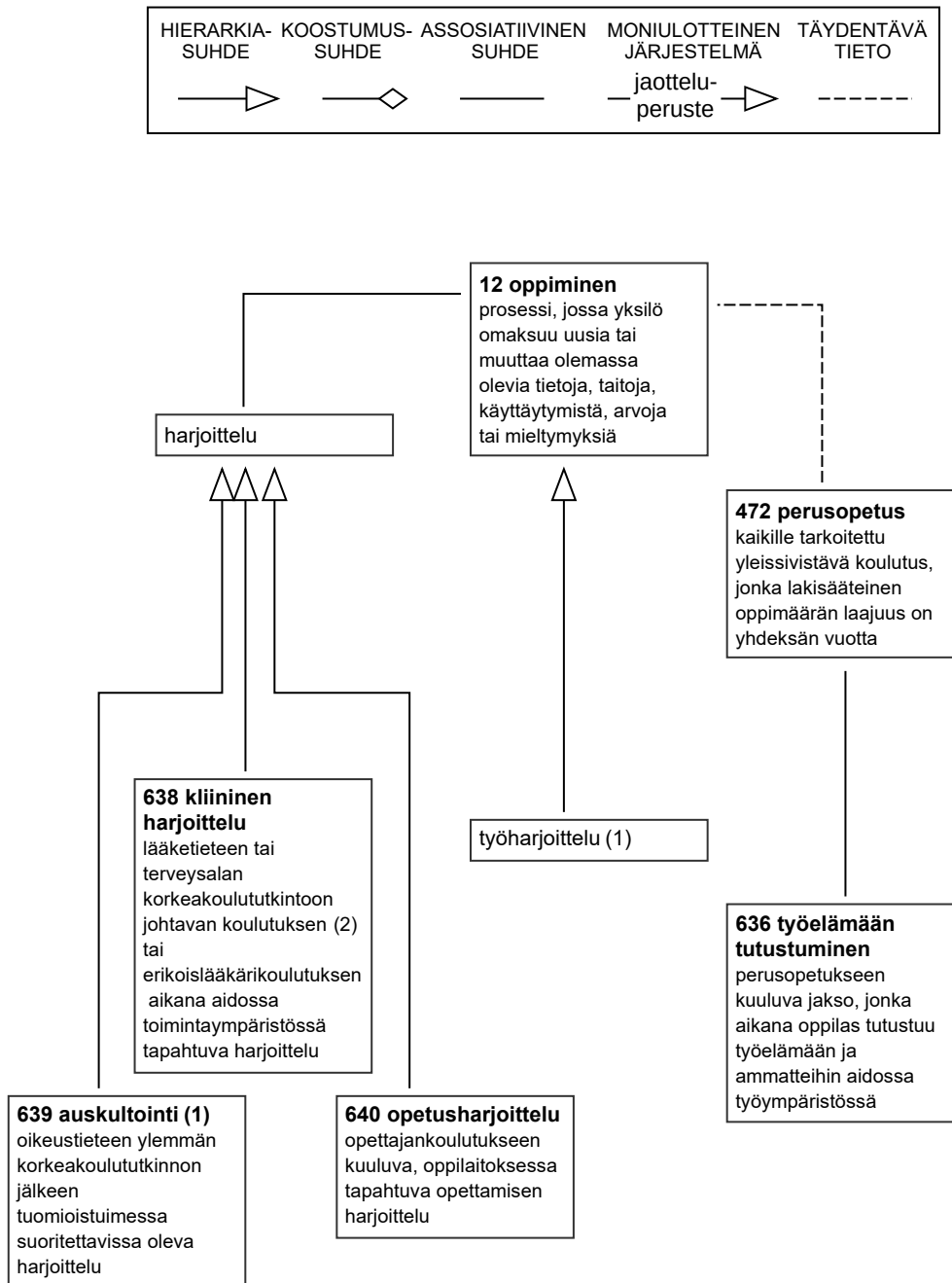
Käsitteen tunnus: c904

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaosto 22.4.2016: erotettu eri käsitteiksi

Käsitekaavio 74. Työelämään tutustuminen ja työharjoittelu.

HUOM! Työharjoittelu kaaviossa apukäsitteenä, koska käsitteen käsittely on kesken eikä se ehdi ensimmäiseen julkaisuun.

6.13 Oppilaan suoritukset, arvosanat ja näytöt

6.13.1 Todistus

641

todistus (2) *[rk]*

määritelmä

jonkin seikan todistava asiakirja *[Kielitoimiston_sanakirja+ teemar_50_oskok]*

huomautus

Käsite todistus (2) toimii OKSA-sanastossa yläkäsitteenä niin *koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyville todistuksille* (todistus (1)) kuin myös *koulutusjärjestelmän* ulkopuoliseen *koulutukseen (1)* liittyville todistuksille. Todistus (2) -käsitteen alakäsitteitä ovat myös esimerkiksi työtodistus ja pätevyystodistus, mutta niitä ei ole määritelty tässä sanastossa. *[rk + teemar_50_oskok]*

Käsitteen tunnus: c1867 *[]*

Käsitekaavio: [Todistus](#)

Osaamiskokonaisuudet-teemasanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2022: Mitä mieltä olette tähän tapaan kuvatun geneerisen todistus-käsitteen ottamisesta OKSAan? Työryhmämme ehdottaa tätä, koska näyttää, että kaikki OKSAssa määriteltäviksi tulevat todistus-käsitteet eivät mene OKSAn aiemman todistus-käsitteen (c1386) alle.

642

koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyvä todistus [*teemar_50_oskok*]; **todistus (1)** [*tr95*]

sv betyg *n* <arvioinnin sisältävä todistus> [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02 + kielitr_ammatt_sv_01*];
intyg *n* <todistus ilman arviointia> [*kielitr_po_sv_03 + kielitr_ammatt_sv_01*]

en certificate [*kielitr_lukio_en_28 + kielitr_po_en_06*]; diploma (3) [*kielitr_lukio_en_28 + kielitr_po_en_06*]; report card [*kielitr_lukio_en_28 + kielitr_po_en_06*]; ~ licence [*kielitr_lukio_en_28*]

määritelmä

koulutusjärjestelmään kuuluvaan *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä asiakirja, joka todistaa tällaiseen *opetukseen (1)* tai *koulutukseen (1)* osallistumisesta, *koulutuksen (2)*, *tutkinnon*, *oppimäärän* tai *näytön* suorittamisesta, *oppimisen* tai opintojen etenemisestä tai muusta *oppijan* koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutusprosessiin liittyvästä tapahtumasta tai seikasta [*tr95*]

huomautus

Esiopetuksessa käytettävä todistustyyppi on *lukuvuoden* päätteeksi annettava esiopetuksen *osallistumistodistus*. [*tr95*]

Perusopetuksessa käytettävät todistustyypit ovat *lukuvuositodistus*, *välitodistus*, *päätötodistus* ja *erotodistus* sekä *erityiseen tutkintoon* liittyvät todistukset eli *todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta*, *todistus osittain suoritettu perusopetuksen oppimäärästä* ja *todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta*. [*tr94*]

Tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa annettavat todistustyypit ovat *todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)* ja *todistus suoritetuista opinnoista*. [*teemar_49_oppvelv*]

Ammatillisessa koulutuksessa todistustyypit ovat *tutkintotodistus*, *todistus suoritetuista tutkinnon osista*, *todistus suoritettu työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta*, *todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)* ja *todistus koulutukseen osallistumisesta* (yhtäältä *tutkintokoulutukseen* ja toisaalta *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta*). Lisäksi ammatillisessa koulutuksessa voidaan antaa todistus osaamisesta. [*tr94 + tr96 + teemar_49_oppvelv*]

Lukiokoulutuksessa käytettävät todistustyypit ovat *päätötodistus*, *todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta* ja *erotodistus*. Päätötodistukseen voi sisältyä liitteinä muita todistuksia. [*teemar_32_lukio + tr96*]

Korkeakouluissa (1) käytettäviin todistustyyppihin kuuluu muiden muassa *tutkintotodistus*. Lisäksi korkeakouluissa (1) annetaan todistuksia esimerkiksi *erikoistumiskoulutuksen* suorittamisesta. Korkeakoulun (1) opiskelijalle voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista myös *opiskelun* kestäessä. *Yliopistojen* ja *ammattikorkeakoulujen* todistuksista säädetään asetuksissa 794/2004 ja 1129/2014. [*tr97 + 794/2004 + 1129/2014*]

Vapaassa sivistystyössä yleisimmin käytettävä todistustyyppi on *osallistumistodistus*. Toinen vapaassa sivistystyössä käytettävä todistustyyppi on *todistus opiskelijan osaamisesta*.

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön *koulutuksessa (2)* annetaan todistus (1), jonka tiedoista määrätään Opetushallituksen antamissa *opetussuunnitelman perusteissa*. Jos kansanopiston oppivelvollisille suunnatun vapaan sivistystyön koulutuksen (2) *opiskelija* eroaa tai keskeyttää koulutuksen (2) suorittamisen, ylläpitäjän tulee opiskelijan pyynnöstä antaa hänelle *todistus suoritetuista opinnoista (2)*. [*ABussman_OKM_2020_05_15 + ABussman_OKM_2022_11_16*]

Käsitteen tunnus: c1386

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaaviot: [Todistus ja Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

<korkeakoulutus ruotsi kesken> <korkeakoulutus englanti kesken>

Terminologin kysymys kielityöryhmille (perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulut)

10.9.2020: Käsite lisätty OKSAan syksyllä 2020. Ruotsin- ja englanninkieliset vastineet tulisi täydentää eri koulutusasteiden näkökulmasta. --> **Ammatillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmä:** on ok.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle (erit. ammatillinen koulutus) 11.4.2022: Ammatillisen koulutuksen todistuksia koskevassa huomautuksessa mainitaan todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta ja todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta. Miten muokataan? Korvataan käsitteillä todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta ja todistus työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta? (Käsitteet todistus suoritetusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta ja todistus tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen osallistumisesta, onko tällaisia? Jos on, eivät kai ainakaan kuulu ammatilliseen koulutukseen?)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (betyg)

Oppivelvollisuus-pikkusanastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 25.5.2022: Myös VST:ssä on todistussääntelyä oppivelvollisuuskoulutuksen osalta: VST-laki 25g §. Pitäisikö lisätä todistus-käsitteen huomautukseen?

VST-laki 25 g § (30.12.2020/1219): Todistukset ja osaamisen arviointi: Tämän luvun [Oppivelvollisille suunnattu koulutus] mukaiseen koulutukseen osallistumisesta opiskelijalle annetaan todistus. [--] Kansanopiston ylläpitäjän tulee antaa opiskelijan pyynnöstä todistus suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen.

Osaamiskokonaisuudet-teemasananastotyöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 15.6.2022:

Työryhmässämme todettiin, että OKSAan täytyy ottaa tässä määriteltyä todistus-käsitettä geneerisempi todistus-käsite. Tästä seuraa, että tälle todistus-käsitteelle on tarpeen saada tarkempi nimitys (termi) kuin pelkkä todistus. Ehdotamme "koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen liittyvä todistus". Onko ok? -- **OKSA-jaos 7.10.2022:** Käsitellään tämä samalla kun käsitellään osaamiskokonaisuudet-käsitteistöä kommenttikierroksella saatu palaute.

643

päättötodistus [*harmon*]

ei: päästötodistus (vanhentunut) [*tr85*]

sv avgångsbetyg *n* [*ophall_sanasto/rk + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_02*]

määritelmä

todistus (1) tietyn **koulutuksen (2)** koko **oppimäärän** suorittamisesta [*tr01_2011 + tr52*]

huomautus

Käsite päättötodistus on käytössä mm. **perusopetuksessa**, **lukiokoulutuksessa** sekä **taiteen perusopetuksessa** (kuten musiikki- ja tanssiopistoissa). [*rk*]

Käsitteelle päättötodistus ei löydy englanninkielistä vastinetta, vaan englanninkielisen vastineen valinta riippuu siitä, minkä **koulutuksen (2)** tai **oppimäärän** suorittamisesta todistus (1) annetaan. [*kielitr_lukio_en_17 + kielitr_po_en_07 + rk*]

Ks. myös **perusopetuksen päättötodistus**, **lukion päättötodistus**. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c539

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: **Todistus** ja **Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset**

<po en 2022 tayd>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus englanti kesken>

<lukiolaki>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: tarkistettava diplomian käyttökonteksti, onko se esim. taiteen perusopetus? Tämän jälkeen voi pohtia, tarvitseeko diploma palauttaa julkaisussa näkyväksi vastineeksi.

644

todistus suoritetuista opinnoista (1) <lukiokoulutus> [OPH(mp)]

sv betyg *n* över slutförda studier <lukiokoulutus> [ophall sanasto + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03]

en transcript of completed studies <lukiokoulutus> [kielitr_lukio_en_26]; > transcript of completed study units <lukiokoulutus; opintojaksoista> [kielitr_lukio_en_26]

määritelmä

todistus (1), jossa on tieto *oppilaan* tai *opiskelijan opintosuorituksista* [rk + tr83]

huomautus

Suoritetuista opinnoista voidaan antaa todistus opintojen aikana tai keskeytyneen *koulutuksen (2)* jälkeen. [pv + tr13 + rk + tr35 + tr84]

Kun *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelija päättää koulutuksen (2) suorittamisen, hän saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista (2)*. Tämän lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista *perusopetuksen, lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen* opinnoista. [teemar_43]

Lukiokoulutuksessa todistus suoritetuista opinnoista (1) ei kuulu lukiokoulutuksen *opetussuunnitelman perusteissa* lueteltuihin todistustyyppisiin, mutta lukiokoulutuksessa voidaan antaa todistus suoritetuista opinnoista (1) esimerkiksi jos opiskelija opiskeluaikanaan tarvitsee todisteen opiskelijastatuksestaan. [kielitr_lukio_en_26]

transcript of completed studies / transcript of completed study units: *Lukiokoulutuksessa* englanninkielinen termi transcript of completed studies on suositettavampi (kuin transcript of completed study units), sillä opintosuoritukset eivät välttämättä ole *opintojaksoja*. [kielitr_lukio_en_27]

Vrt. *ammattillisen koulutuksen* käsitteet *todistus suoritetuista tutkinnon osista* ja *todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)*. [rk]

Vrt. *opintosuoritusote, erotodistus*. [tr12 + rk]

Käsitteen tunnus: c546

Luokka: <lukiokoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsitteekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

645

opintosuoritusote [*tr12*]; **opintorekisteriote** [*tr83*]; **ote opintosuoritusrekisteristä** [*tr83*]

sv studieprestationsutdrag n [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv + kielitr_ammats_sv_01*]; utdrag över studieprestationer [*ophall_sanasto + kielitr_ammats_sv_01*]

en transcript of study records [*estrohm[uvawww] + kielitr_en_10*]

määritelmä

koulustojen antama asiakirja, jossa on tieto *opiskelijan* rekisteröidyistä *opintosuorituksista* [*teemar_19_kk*]

huomautus

Lukiokoulutuksessa käsite opintosuoritusote on käytössä, mutta siitä ei ole säädetty lukiolainsäädännössä. [*teemar_34_lukio*]

Kun *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija* päättää koulutuksen (2) suorittamisen, hän saa *todistuksen suoritetuista koulutuksen osista (2)*. Lisäksi opiskelija saa erillisen todistuksen koulutuksen (2) aikana suoritetuista *perusopetuksen, lukiokoulutuksen* tai *ammattillisen koulutuksen* opinnoista; näistä ammattillisen koulutuksen opinnot ilmenevät opintosuoritusotteelta. [*teemar_43*]

Korkeakouluissa (1): Tarvitessaan todisteen opintosuorituksistaan opiskelija voi ladata *korkeakoulun (1)* tietojärjestelmästä epävirallisen sähköisen opintosuoritusotteen tai tilata virallisen, allekirjoituksella ja korkeakoulun (1) leimoilla varmennetun opintosuoritusotteen. [*teemar_19_kk*]

Vrt. *todistus suoritetuista opinnoista (1)* ja *erotodistus*. [*teemar_33_lukio +]*

Käsitteen tunnus: c1625

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Oppivelvollisuuden laajentuminen -pikkusanastotyöryhmä 26.11.2021: TUVAssa "todistus suoritetuista koulutuksen osista". Opiskelija saa lisäksi erillisen todistuksen tai opintosuoritusotteen koulutuksen aikana suoritetuista perusopetuksen, lukiokoulutuksen tai ammattillisen koulutuksen opinnoista. Eli TUVA-koulutuksessa suoritetuista ammattillisen koulutuksen opinnoista saa opintosuoritusotteen.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (transcript of record)

646

todistus suoritetuista tutkinnon osista [[teemar_14](#)]; **todistus tutkinnon osan suorituksesta** [[ks&ua + teemar_14](#)]

sv betyg *n* över avlagda examensdelar [[ophall_sanasto + betygsmodeller_2012 + kielitr_ammats_sv_01](#)]; betyg *n* över avlagd examensdel [[betygsmodeller_2012/rk + kielitr_ammats_sv_01](#)]

en certificate of completed qualification units [[kielitr_amm_en_02](#)]

määritelmä

[todistus \(1\)](#), jonka [koulutuksen järjestäjä](#) antaa [opiskelijalle ammatillisen tutkinnon osan](#) tai osien suorittamisesta [[ks&ua + tr47](#)]

huomautus

Ennen 1.1.2018 voimaan astunutta ammatillisen koulutuksen reformia todistuksen suoritetuista tutkinnon osista antoi [tutkinnon suorittajalle tutkintotoimikunta](#). [[ks&ua + tr47](#)] + [[teemar_14](#)]

Vrt. [todistus suoritetuista koulutuksen osista \(1\)](#) sekä [todistus suoritetuista opinnoista \(1\)](#). [[rk](#)]

Käsitteen tunnus: c547

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen englanti kesken>

647

todistus suoritetuista koulutuksen osista (1) <työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus> [[tr83](#)]

sv []

en []

määritelmä

[todistus \(1\)](#), jonka [koulutuksen järjestäjä](#) antaa [opiskelijalle työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen](#) osan tai osien suorittamisesta [[tr94 + teemar_49 oppvelv](#)]

huomautus

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen opiskelijalle todistus suoritetuista koulutuksen osista, jos opiskelija on katsottu eronneeksi.

Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista myös opiskelijan pyynnöstä. [[531/2017 + teemar_49 oppvelv](#)]

Vrt. [todistus suoritetuista työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta](#). [[rk](#)]

Käsitteen tunnus: c1682

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 10.9.2021: Myös [pienet osaamiskokonaisuudet](#) saattavat aiheuttaa tarvetta muokata sisältöä niin että kattaa muutakin valmentavaa koulutusta

OKSA-jaos 10.9.2021: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/todistusmaarays_oph-54-2018.pdf ★ tästä pitäisi olla uudempi määräys, voimaan 2/2021

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Todistusm%C3%A4%C3%A4r%C3%A4ys%20OPH-2147-2020.pdf>

<https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/todistuksiin-ja-niiden-liitteisiin-merkittavat-tiedot-0>

Tuulalta tieto, kumpi ylläolevista kahdesta on voimassaoleva!

648

todistus suoritetusta koulutuksesta [*OPH(mp)*]; > **todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta** <ammattillinen koulutus> [*531/2017 58§ + teemar 49 oppvelv*]; > **todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)** <tutkintokoulutukseen valmentava koulutus> [*teemar 49 oppvelv*]

sv betyg *n* över slutförd utbildning [*488/2008 sv 13§*]

en certificate of completed education and training [*kielitr amm en 01*]; > certificate of completed preparatory education and training for work and independent living (?) <todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta> [*kielitr amm en 01 + rk*]

määritelmä

todistus (1), joka annetaan *tutkintoon* johtamattoman *koulutuksen (2)* suorittamisesta [*tr12 + teemar 05*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee antaa *opiskelijalle* todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta, kun *työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus* on suoritettu. [*531/2017 58§ + teemar 49 oppvelv*]

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen järjestäjän tulee antaa opiskelijalle todistus suoritetuista koulutuksen osista, kun *opiskelija* päättää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen suorittamisen. Koulutuksen järjestäjän tulee antaa todistus suoritetuista koulutuksen osista opiskelijan pyynnöstä myös muulloin. [*teemar 49 oppvelv*]

Korkeakoulujen (1) puolelta esimerkki tutkintoon johtamattomasta koulutuksesta (2), josta saa todistuksen, ovat *yliopistossa* suoritettavat erilliset *opettajan* pedagogiset opinnot. [*tr12 + teemar 05 + tr107*]

Vrt. *tutkintokoulutuksesta* annettava *tutkintotodistus*. [*tr13 + teemar 05*]

Käsitteen tunnus: c545

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <koulutuspolun nivelvaiheen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin oppivelv> <oppivelv ruotsi kesken> <oppivelv englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 5.6.2022: Tälle käsitteelle tarvittaisiin myös geneerinen englannin vastine, siis sellainen joka ei liittyisi mihinkään tiettyyn koulutukseen kuten TUVAan tai TELMAan, vaan ihan vain "toditus suoritetusta koulutuksesta" (versus esim. tutkintotodistus).

Terminologin kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 5.6.2022: Aiemmin ammatillisen koulutuksen termi oli todistus suoritetusta valmentavasta koulutuksesta, mutta se on muuttunut muotoon todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta. Tarkistatteko englannin?

649

tutkintotodistus [tr2010]

sv examensbetyg n [ophall_sanasto + korkeakoulusanasto + reformordlista_2017 + kielitr_lukio_sv_03]
en qualification certificate <ammattillinen koulutus> [kielitr_en_17 + kielitr_amm_en_01]; degree certificate <korkeakoulutus> [estrohm[valter_mot] + kielitr_en_10]; degree diploma <korkeakoulutus> [estrohm[S-V-E] + kielitr_en_10 + kielitr_en_17]; <certificate (2)> [kielitr_en_17]

määritelmä

suoritetusta *tutkinnosta* annettava *todistus* (1) [tr2010]

huomautus

Tutkintotodistus on käsitteenä käytössä *lukiokoulutuksessa, ammatillisessa koulutuksessa ja korkeakouluissa* (1). Lukiokoulutuksessa tutkintotodistuksena pidetään *ylioppilastutkintotodistusta*. [kielitr_lukio_en_22/rk + tr94]

Tutkintotodistuksiin voidaan rinnastaa myös *perusopetuksen päättötodistus* ja *lukion päättötodistus*, mutta ne eivät ole tutkintotodistuksia, sillä *perusopetuksen* tai lukiokoulutuksen *oppimäärän* suorittamista ei tavata pitää tutkinnon suorittamisena. [tr94]

certificate, diploma: Englannin termeillä certificate ja diploma viitataan todistuksen lisäksi joskus myös tutkintoon. Certificate viittaa myös muihin todistuksiin kuin tutkintotodistukseen, mutta sitä voidaan käyttää termin tutkintotodistus käännöksenä, kun kontekstista on muuten selvää, että kyseessä on tutkintotodistus (esim. käännettäessä tutkintotodistuksen otsikko). [kielitr_en_02 + kielitr_en_17]

Vrt. *todistus suoritetusta koulutuksesta*. [tr13 + rk]

Käsitteen tunnus: c550

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Todistus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#), [Tutkintotodistus](#) ja [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

Anu Halvari: LOPSissa ”tutkinto” vain viittauksena ylioppilastutkintoon. (LL2018 myös muihin tutkintoihin)

Totti T., huhtikuu 2020: Lukion päättötodistuksella on sidos hakukelpoisuuteen esim. amk-opintoihin.

650

<amatillinen koulutus>

todistus opiskelijan osaamisesta [*tr96 + teemar_50_oskok*]; **todistus osaamisesta** [*tr96 + teemar_50_oskok*]

sv

en

määritelmä

todistus (1), joka osoittaa, mitä *amatillisen koulutuksen opiskelija* tietää, ymmärtää tai osaa tehdä sen jälkeen kun on suorittanut *amatillisen tutkinnon* tai *tutkinnon osan* siten, että *osaamisen arviointia (2)* on mukautettu tai *ammattitaitovaatimuksista* tai *osaamistavoitteista (2)* on poikettu ja todetaan ettei opiskelija ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2) [*rk*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta voidaan antaa, kun on kyseessä *osaamisen arvioinnin mukauttaminen* tai *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*. Ammatillisen *koulutuksen järjestäjä* arvioi, onko opiskelija saavuttanut *tutkinnon osien* keskeiset *ammattitaitovaatimukset* ja *osaamistavoitteet (2)*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä ei voi antaa *tutkintotodistusta*. Jos opiskelija ei ole saavuttanut tutkinnon osien keskeisiä ammattitaitovaatimuksia tai osaamistavoitteita (2), koulutuksen järjestäjä antaa opiskelijalle todistuksen siitä opiskelijan osaamisesta, jonka hän on osoittanut.

[opintopolku_e_perusteet + tr97]

Käsitteen tunnus: c1687

Luokka: <amatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin amatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin vst>

<vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

OKSA-jaos 12.6.2020: Tuula tarkistaa amatillisen lainsäädännön

OKSA-jaos 12.6.2020: e-perusteissa löytyy amatillisesta, kun on mukautettu ja on poikettu vaatimuksista, kun ei voida antaa todistusta tutkinnon osasta

OKSA-jaos 12.6.2020: Riina muotoilee määritelmäluonnoksen amatillisen näkökulmasta, palataan muihin asteisiin elokuussa

Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020: Miten terminologin hahmottelemaa määritelmää pitää koulutusasteenne näkökulmasta muokata?

Terminologin kysymys amatilliselle 30.6.2020: Onko (amatillisen koulutuksen osalta) totta, että tutkinnon osa on pitänyt "suorittaa hyväksytysti" - suorittaako opiskelija hyväksytysti jos ei saavuta keskeisiä ammattitaitovaatimuksia?

Terminologin kysymys amatilliselle, korkeakouluille ja vapaalle sivistystyölle 30.6.2020: Pitäisikö määritelmässä mainittua kohtaa "hankkinut osaamista" tarkoittaa: "hankkinut osaamista, joka on tunnustettu ja tunnustettu"?

Seija Rasku elokuva 2020: amatillisessa koulutuksessa todistus opiskelijan osaamisesta annetaan nimenomaan silloin, kun opiskelija ei saavuta tutkinnon osan keskeisiä osaamistavoitteita tai ammattitaitovaatimuksia mukauttamisen tai poikkeamisen vuoksi. Hänelle ei näin ollen voi antaa todistusta suoritetusta tutkinnon osasta tai tutkintotodistusta, vaan hän saa todistuksen osaamisestaan (= siitä osaamisesta, jonka on osoittanut). Tuo kaavaillun määritelmän alkuosa on siis ok, mutta jälkimmäinen osa ("sen jälkeen, kun on suorittanut hyväksytysti") ei istu amatilliseen.

OKSA-jaos 28.8.2020: Käsite on olemassa paitsi amatillisessa, myös vapaassa sivistystyössä.

OKSA-jaos 28.8.2020: Tomi, Tuula, Seija ja Riina laativat määritelmän joka sopii amatilliseen koulutukseen (ja toistaiseksi vain siihen).

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: VST-laissahan on kovin vähän pykälää sisällöistä. oppivelvollisuus uudistuksessa sinne on tulossa tällainen pykälä: 25 g § Todistukset ja osaamisen arviointi Tämän luvun mukaiseen koulutukseen osallistumisesta opiskelijalle annetaan todistus. Opetushallitus määrää opetussuunnitelman perusteissa todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistusten liitteistä. Kansanopiston ylläpitäjän tulee antaa opiskelijan pyynnöstä todistus suoritetuista opinnoista, jos opiskelija eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen. Opiskelijan osaamista arvioidaan vertaamalla sitä opetussuunnitelman perusteissa määrättyyn osaamiseen. Arvioinnin tulee kattaa kaikki suoritettavan opetussuunnitelman perusteiden mukaiset vaatimukset ja tavoitteet. Opiskelijalle on annettava mahdollisuus itsearviointiin. Itsearviointi ei vaikuta osaamisen arviointiin. Osaaminen arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Kansanopiston ylläpitäjän tulee järjestää mahdollisuus osaamisen uusimiseen, jos opiskelijan osaamisen arviointi on hylätty

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: Myös meidän työryhmän työn tuloksena koulutus tulee menemään yhä enemmän siihen suuntaan, että osaamista arvioidaan ja minusta silloin nimenomaan annetaan osaamisesta todistus. Sanoitus tässä pykäläluonnoksessa ole aivan kohdallaan, mutta minusta tämä todistus osaamisesta on juuri se tapa miten meidän pitäisi vst:ssä ilmaista asia, kun koulutusta nyt kehitetään osaamisperusteiseen suuntaan

Annika Bussman, OKM, 12.6.2020: [pykäläluonnostekstissä olisi ollut hyvä] kirjoittaa todistus osaamisesta, koska siitä tässä on kyse. Joten minusta vst saisi olla tuossa kohdassa mainittuna, jos se tulee oksaan.

Terminologin kysymys ammatilliselle (Tomi, Tuula, Seija Rasku) 18.9.2020: Kommentoitteko käsitteen määritelmää ja huomautusta? Olen hyvin epävarma monesta määritelmän kohdasta (esim. voidaanko sanoa, että opiskelija "suorittaa" tutkinnon tai tutkinnon osan, jos tehdään mukauttaminen ja/tai poikkeaminen), joten muokausehdotukset tai -kehotukset ovat tervetulleita!

OKSA-jaos 19.2.2021: Korkeakoulujen käsitteenä "todistus osaamisesta" olisi eri käsite kuin ammatillisen alalla määritelly ★ ei määritellä ainakaan toistaiseksi korkeakoulujen käsitteenä.

651

osallistumistodistus [*ev*]; > **esiopetuksen osallistumistodistus** <esiopetus> [*opintopolku e perusteet*]; > **todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta** <ammattillinen koulutus> [*kielitr amm en 02*]; > **todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta** <työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus> [*kielitr amm en 02 + teemar 49 oppvelv*]

sv intyg *n* över deltagande [*ophall sanasto + kielitr po sv 02*]; > intyg *n* över deltagande i förskoleundervisning <esiopetus> [*opintopolku e perusteet + kielitr po sv 03*]; > intyg *n* över deltagande i examensutbildning <ammattillinen koulutus> [*rk + kielitr ammat sv 01*]

en certificate of attendance <esiopetus?> [*ophall sanasto + kielitr po en 10*]; certificate of participation <perusopetusta täydentävä opetus, perusopetukseen valmistava opetus> [*kielitr po en 10*]; certificate of participation in VET <ammattillinen koulutus> [*kielitr amm en 02*]; > certificate of participation in education and training to complete a qualification <todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta> [*kielitr amm en 02*]; > certificate of participation in preparatory education and training <todistus työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen osallistumisesta> [*kielitr amm en 02 + teemar 49 oppvelv*]

määritelmä

todistus (1) opetukseen (1) tai koulutukseen (2) osallistumisesta [*ev/rk + tr12 +teemar 47 oskok*]

huomautus

Esiopetuksessa on käytössä **lukuvuoden** päätteeksi annettava esiopetuksen osallistumistodistus. [*tr95*]

Perusopetuksessa oppilaalle annetaan **lukuvuoden** päättyessä osallistumistodistus perusopetusta täydentävään saamen kielen, romanikielen tai oppilaan oman äidinkielen opetukseen osallistumisesta. [*kielitr po en 10*]

Osallistumistodistus annetaan myös esimerkiksi **perusopetukseen valmistavaan opetukseen** osallistumisesta. [*tr12 + KirsiAlila + tr61*]

Ammatillisessa koulutuksessa osallistumistodistus annetaan muuhun ammatilliseen koulutukseen osallistumisesta. [*tr12 + KirsiAlila + tr61 + kielitr amm en 02*]

Ammatillisessa koulutuksessa ovat käytössä käsitteet todistus **tutkintokoulutukseen** osallistumisesta ja todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta; jälkimmäinen annetaan **työhön ja itsenäiseen elämään valmentavaan koulutukseen** osallistumisesta. [*kielitr amm en 02 + teemar 49 oppvelv*]

Vapaassa sivistystyössä osallistumistodistus on yleisimmin käytettävä todistustyyppi. Osallistumistodistuksessa kuvataan, millaiseen **koulutukseen (2) opiskelija** on osallistunut (esimerkiksi koulutuksen nimi tai aihe ja laajuus). [*ABussman 2022 11 16*]

Osallistumistodistuksia voivat antaa myös **koulutusjärjestelmän** ulkopuoliset **koulustoimijat**. [*teemar 50 oskok*]

Käsitteen tunnus: c549

Luokka: <esiopetus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: [Todistus](#)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of attendance)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus englanti kesken>(harmonisointi vakan kanssa)

Annamari syyskuu 2022: "Oppilaalle annetaan lukuvuoden päättyessä osallistumistodistus perusopetusta täydentävän oppilaan saamen kielen/romanikielen/oman äidinkielen opiskelusta." = certificate of attendance

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: ok, esiopetus ja perusopetus voivat käyttää tätä

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: attendance vai participation?

-- participation vaikuttaa aktiivisemmalta osallistumiselta

-- attendance viittaa läsnäoloon

-- lisäksi onko sanoilla ero sen suhteen, onko velvoittavaa (perusopetusta täydentävään opetukseen osallistuminen ei velvoittavaa)?

-- esiopetus: velvoittavaa, tarvitsee olla läsnä, joten attendance soveltuvampi? → **Riina**, kysy esiopetuksen asiantuntijoilta onko esiopetuksen osallistumistodistuksessa parempi attendance vai participation.

652

osaamismerkki [*teemar_50_oskok*]

sv [\[\]](#)

en digital badge [*termitalkoot_2022_05_20*]; e-badge [*termitalkoot_2022_05_20*]; competence badge [*JY/rk + termitalkoot_2022_05_20*]; open badge <avoimen Open Badges -standardin mukainen termi> [*JY + TTuhkanen*]

määritelmä

digitaalisessa muodossa oleva visuaalinen *todistus (2)*, jolla myöntäjätaho todistaa, että henkilö on osallistunut *osaamista* tuottavaan toimintaan tai saavuttanut tietyt kriteerit täyttävän osaamisen [*ok-sivis.fi + TTuhkanen + rk + teemar_50_oskok*]

huomautus

Osaamismerkki koostuu kuvasta ja siihen liitetyistä metatiedoista. Metatietoja voivat olla esimerkiksi merkin nimi, kuvaus, osaamiskriteerit, myöntäjän tiedot ja merkin voimassaoloaika. [*ok-sivis.fi + rk + teemar_50_oskok*]

Määritelmässä mainittu osaaminen voi liittyä esimerkiksi tietoon, taitoon, *pätevyyteen*, rooliin, tehtävään tai asenteeseen. [*ok.sivis.fi + rk + teemar_50_oskok*]

Osaamismerkin voi ansaita esimerkiksi osallistumalla *koulutukseen (2)*, työelämään, yhdistys- tai järjestötoimintaan, harrastustoimintaan tai vapaaehtoistyöhön. Joissakin tapauksissa saavutettu osaaminen tulee osoittaa kokeella osaamismerkin saavuttamiseksi. [*ok.sivis.fi + rk + teemar_50_oskok*]

Osaamismerkin voi myöntää *koulutusorganisaation* lisäksi esimerkiksi yritys, järjestö tai julkishallinto. Työelämässä osaamismerkkejä voidaan hyödyntää esimerkiksi työntekijöiden perehdyttämisessä, ja järjestötoiminnassa osaamismerkeillä voidaan edistää toimijoille karttuvan osaamisen tunnistamista ja tunnustamista. [*termitalkoot_2022_05_20 + teemar_50_oskok*]

Oppija voi linkittää osaamismerkkinsä esimerkiksi sähköiseen ansioluetteloonsa tai sosiaalisen median sivustolle. [*termitalkoot_2022_05_20 + teemar_50_oskok*]

open badge: Open Badges on avoin kansainvälinen standardi sähköisen osaamismerkin kuvaamiseksi tietojärjestelmissä. Standardissa käytettyä termiä open badge käytetään myös osaamismerkin englanninkielisenä yleisnimityksenä. [*TottiTuhkanen*]

Käsitteen tunnus: c1818 [\[\]](#)

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsitekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

653

kielitodistus [*kaavio-vl*]

sv språkintyg *n* [*Valvira verkkosivut + kielitr_sv*]; > intyg *n* över avlagd allmän språkexamen <yleisestä kielitutkinnosta> [*OPH verkkosivut/rk + julkhyv*]

en certificate of language proficiency [*kielitr_en_12*]; language proficiency certificate [*kielitr_en_12*]

määritelmä

todistus (2), joka osoittaa henkilön osaavan tiettyä kieltä määrätyllä tasolla [*tr01_2011*]

huomautus

Kielitodistuksia myöntävät niin *koulutusjärjestelmään* kuuluvat toimijat kuin koulutusjärjestelmän ulkopuolisetkin toimijat. [*teemar_50_oskok*]

Käsitteen tunnus: c559

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Todistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

654

osaamistodistus [jatk_opp_sanastoproj_20_21]

sv □

en certificate of competence (?) [JY]

määritelmä

todistus (2), joka osoittaa todeksi lyhytkestoisen **koulutuksen (2)** avulla tai työelämässä tai vapaa-ajan toiminnassa saavutetun **osaamisen** [jatk_opp_sanastoproj_20_21 + rk + teemar_50_oskok]

huomautus

Osaamistodistuksena voi toimia lyhytkestoisen **koulutuksen (2)**, kuten **opintojakson** tai opintojakson osan, suorittamisesta myönnetty todistus, tai työtodistus. Myös pätevyystodistus voi toimia samalla osaamistodistuksena. [rk + teemar_50_oskok]

Esimerkki osaamistodistuksesta voi olla **ammattikorkeakoulussa** verstastilan työkonoiden käyttöön perehdyttävän **opintojakson** suorittamisesta myönnettävä todistus. [TottiTuhkanen + rk + teemar_50_oskok]

Osaamistodistuksia on eriluonteisia. Esimerkiksi monet luvat, kuten ajolupa tai lupa henkilönostimen käyttöön rakennustyömaalla, toimivat samalla myös osaamistodistuksina. [jatk_opp_sanastoproj_20_21 + teemar_50_oskok]

Osaamistodistuksina toimivien asiakirjojen nimitykset vaihtelevat; nimityksiä voivat olla esimerkiksi todistus, diplomi, sertifikaatti, kortti (kuten tulityökortti) ja passi (kuten hygieniapassi). Myös **osaamismerkkiä** voidaan pitää yhdyntyyppisenä osaamistodistuksena. [jatk_opp_sanastoproj_20_21 + teemar_50_oskok]

Osaamistodistuksina pidettäviä todistuksia (2) myöntävät niin **koulutusjärjestelmään** kuuluvat toimijat kuin koulutusjärjestelmän ulkopuolisetkin toimijat. [teemar_50_oskok]

Käsitteen tunnus: c1829

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>, <korkeakoulut>

Käsittekaaviot: [Todistus](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

Sanastotyöryhmä 4.9.2020: Liittyy myös micro credentials -käsitteeseen, joka on myös todiste osaamisesta. Esim. rakentamisesta todistus, joka ilmaisee että osaa tehdä tiettyä vaihetta.

KMP maaliskuu 2021: todistus, joka osoittaa todeksi viranomaisen tai lainsäädännön edellyttämän kelpoisuuden tai rekisteröintiä edellyttävän pätevyyden tai muun valmiuden suoritua erilaisista tehtävistä ja rooleista

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 13.4.2021: Määritelmä on terminologin luonnos. Miten muokataan? Onko kyseessä mikä hyvänsä osaaminen, vai liittyykö osaamistodistus nimenomaan tiettyssä oppimisympäristössä saavutettuun osaamiseen?

Sanastotyöryhmä 15.6.2021: osaamistodistuksen ja pätevyystodistuksen ero? Jos lainsäädännössä edellytetään tiettyä pätevyyttä, nimetään todistus pätevyystodistukseksi.

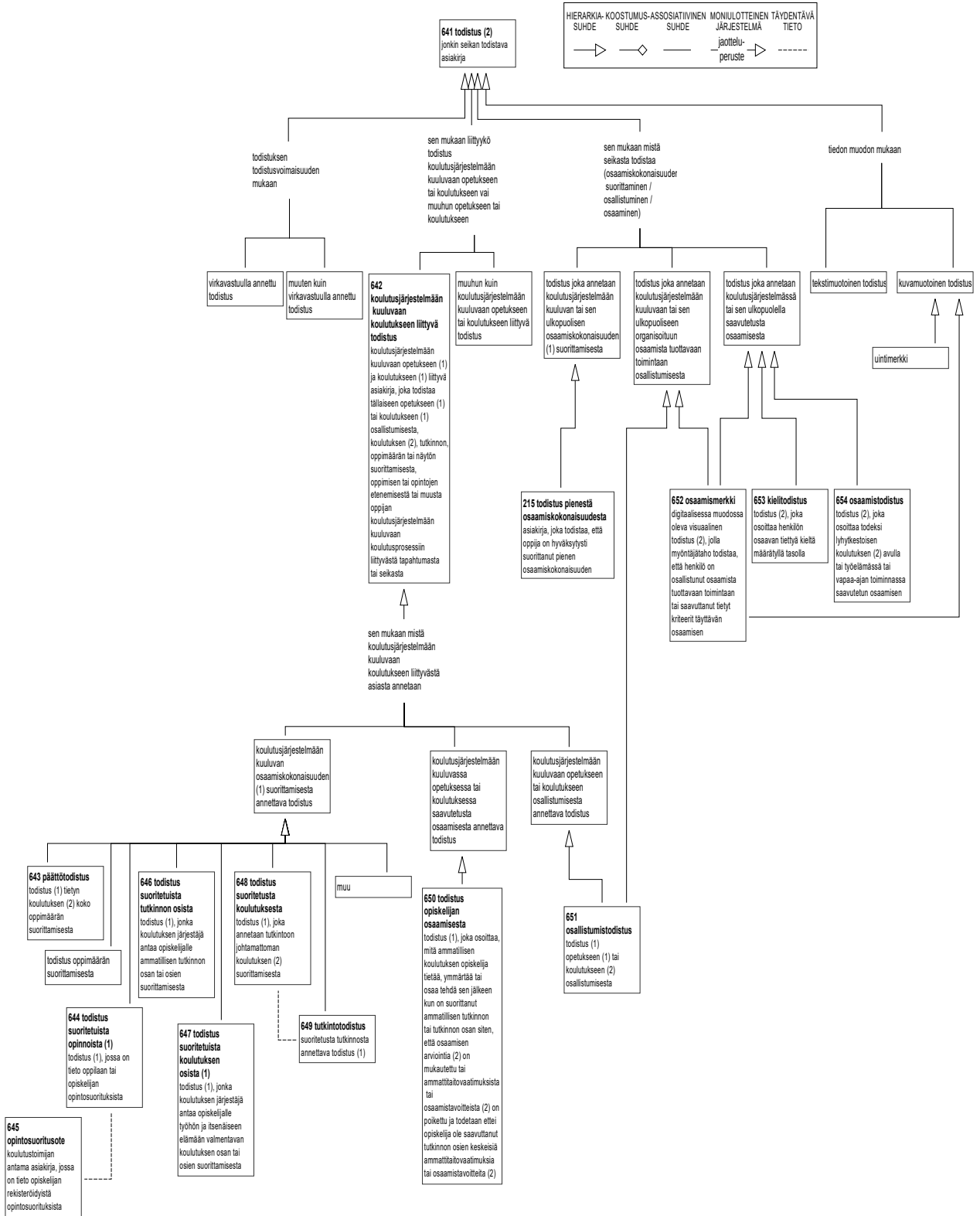
KMP elokuu 2021: edelleen mietin tuota maaliskuussa laatimaani määritelmää - henkilön koulutuksessa (2) hankkiman tai muuten ansiotyön vaatimukset täyttävän osaamisen oikeaksi todistava asiakirja

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 27.9.2021: Onko niin, että osaamistodistus on tavallaan roolikäsite: koulutukseen liittyvät todistukset, työtodistukset ja pätevyystodistukset (tai muun muassa nämä) voivat toimia osaamistodistuksen roolissa? Käsitteen tietoja muokattu nyt tämänsuuntaisesti. Kommentoitteko käsitteen tietoja (määritelmä, huomautukset)?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: VST:n puolella myös alettu puhua osaamistodistuksista

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: entä työnantajan antama suositus, onko osaamistodistus?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.10.2021: Riina vie tämän käsitteen OKSAan ja pienen osaamiskokonaisuuden määrittelytyöryhmälle. Jatkuvan oppimisen sanaston todistuskäsitteisiin vain maininta osaamistodistuksesta.

Käsitekaavio 75. Todistus.

655

välitodistus [ev]

sv mellanbetyg n [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_lukio_sv_03 + kielitr_po_sv_02*]

en interim certificate [*kielitr_po_en_06*]; interim report card [*kielitr_lukio_en_24*]

not: intermediate report [*ophall_sanasto + POPS_2014_en + kielitr_po_en_06*]

määritelmä

perusopetuksessa lukuvuoden aikana, muulloin kuin lopussa, annettava *todistus (1)* [*ev/rk + KLamberg + teemar_32_lukio*]

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan lukuvuoden aikana voidaan antaa välitodistuksia *opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassa* päätettävällä tavalla. Välitodistuksen sisällöstä määrätään perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa. [*ev + KLamberg*]

Vrt. *lukuvuositolistus* sekä mm. *lukiokoulutuksessa* käytettävä käsite *opintosuoritusote*.

[*fisv_utbild_ordlista + teemar_32_lukio*]

Käsitteen tunnus: c558

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022>

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (intermediate report)

656

lukuvuositolistus []

sv läsårsbetyg n [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02*]

en end of school year certificate [*kielitr_po_en_06*]; end of school year report card [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_en_28 + kielitr_po_en_06*]

not: school year report [*ophall_sanasto + kielitr_po_en_06*]

määritelmä

perusopetuksessa lukuvuoden päättyessä annettava *todistus (1)* [*tr12*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c557

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

657

perusopetuksen päättötodistus [*kaavio-v1*]

sv avgångsbetyg *n* från den grundläggande utbildningen [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02*]

en primary and lower secondary education certificate [*kielitr_lukio_en_17 + kielitr_po_en_06*]

not: basic education certificate (obsolete) [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_17 + kielitr_po_en_06*]; final certificate [*628/1998_en + kielitr_lukio_en_17*]

määritelmä

päättötodistus perusopetuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta [*tr01_2011 + tr52*]

huomautus

basic education certificate: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen *perusopetus* kohdalta. [*kielitr_po_en_02*]

Käsitteen tunnus: c540

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

658

lukion päättötodistus [*kaavio-v1*]

sv avgångsbetyg *n* från gymnasiet [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_sv_03*]

en general upper secondary education certificate [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_en_17*]

not: high school diploma /US/ [*kielitr_en_22*]

määritelmä

päättötodistus lukiokoulutuksen koko *oppimäärän* suorittamisesta [*tr01_2011 + tr52*]

huomautus

Amerikanenglannin termi high school diploma viittaa suunnilleen Suomen lukion päättötodistusta vastaavaan käsitteeseen Yhdysvalloissa. Termiä ei kuitenkaan voi käyttää suomalaisesta lukion päättötodistuksesta. [*kielitr_en_22*]

Ks. myös *lukio (1)*. []

Käsitteen tunnus: c541

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#) ja [Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

659

todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta [*harmon/OPH*]

sv betyg *n* i en ämneslärokurs i den grundläggande utbildningen [*fisv utbild ordlista + kielitr po sv 02*]

en certificate for the completion of a primary and lower secondary education subject syllabus [*kielitr po en 06*]

not: certificate for the completion of a basic education subject syllabus (obsolete) [*kielitr po en 06*]

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen jonkin **oppiaineen oppimäärän** suorittamisesta [*tr12*]

huomautus

certificate for the completion of a basic education subject syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen **perusopetus** kohdalta. [*kielitr po en 02*]

Käsitteen tunnus: c542

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

660

todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä [*harmon/OPH*]

sv betyg *n* över delvis fullgjord lärokurs i den grundläggande utbildningen [*fisv utbild ordlista + kielitr po sv 02*]

en certificate for the partial completion of the primary and lower secondary education syllabus [*kielitr po en 06*]

not: certificate for the partial completion of the basic education syllabus (obsolete) [*kielitr po en 06*]

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen oppimäärän osan suorittamisesta [*tr12*]

huomautus

Todistus voidaan antaa esimerkiksi yhden **vuosiluokan** oppimäärän suorittamisesta. [*tr12*]

certificate for the partial completion of the basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen **perusopetus** kohdalta. [*kielitr po en 02*]

Käsitteen tunnus: c543

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po sv 2022 tayd>

<po en 2022 tayd>

<kieliversiointiin perusopetus>

661

todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta [*harmon/OPH*]

sv betyg *n* över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02*]; betyg *n* över slutförd lärokurs i alla ämnen i den grundläggande utbildningen [*ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02*]

en certificate for the completion of the entire primary and lower secondary education syllabus [*kielitr_po_en_06*]

not: certificate for the completion of the basic education syllabus (obsolete) [*kielitr_po_en_06*]; certificate of completion of the basic education syllabus (obsolete) [*ophall_sanasto + kielitr_po_en_06*]

määritelmä

todistus (1) perusopetuksen koko **oppimäärän** suorittamisesta [*tr12*]

huomautus

certificate for the completion of the basic education syllabus: Suomalaista koulutusjärjestelmää tuntematon vastaanottaja saattaa ymmärtää ilmaisun basic education virheellisesti, katso tarkemmin käsitteen **perusopetus** kohdalta. [*kielitr_po_en_02*]

Käsitteen tunnus: c544

Luokka: <perusopetus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of completion of the basic education syllabus)

662

todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta [*tr52*]

sv betyg *n* över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom gymnasieutbildningen [*714/2018/kielitr_lukio_sv_03*]

en certificate for completion of a subject syllabus [*kielitr_lukio_en_12*]

määritelmä

todistus (1) lukiokoulutuksen jonkin **oppiaineen oppimäärän** suorittamisesta [*tr52*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c887

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

663

<lukiokoulutus>

todistus suullisesta kielitaidosta [*tr61*]; **todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta** [*LOPS_2019*]

sv intyg *n* över muntlig språkfärdighet [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_sv_03*]

en certificate of oral skills [*ophall_sanasto + kielitr_lukio_en_17*]

määritelmä

todistus (1), joka annetaan **lukion päättötodistuksen** liitteenä kielen suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta [*tr61*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1057

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

664

lukiodiplomitodistus [teemar_31_lukio]

sv □

en certificate of a general upper secondary school diploma [kielitr_lukio_en_22]

määritelmä

todistus (1), joka annetaan **lukion päättötodistuksen** liitteenä **lukiodiplomin** suorittamisesta [rk + teemar_32_lukio]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1678

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

hyväksytty

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

665

puheviestintätaitojen päättökokeen todistus [teemar_31_lukio]; **puhvi-todistus** <arkikielessä> [teemar_31_lukio]

hakusana: puheviestintätaitojen päättökoe; puhvi-koe

sv □

en certificate of final examination for oral communications skills [kielitr_lukio_en_24]

not: certificate for puhvi test [kielitr_lukio_en_24]; puhvi certificate [kielitr_lukio_en_24]

search term: final examination for oral communications skills [kielitr_lukio_en_22]

määritelmä

todistus (1), joka annetaan **lukiokoulutuksen** aikana puheviestintätaitojen päättökokeen suorittamisesta [rk + teemar_32_lukio]

huomautus

Puheviestintätaitojen päättökoe (engl. final examination for oral communications skills) on Opetushallituksen vuosittain lukiolaisille ja **ammattillisen peruskoulutuksen opiskelijoille** laatima koe, jossa arvioidaan opiskelijan puhe- ja vuorovaikutustaitoja. Kokeen järjestämisestä päätetään paikallisesti. [rk + teemar_32_lukio]

certificate for puhvi test; puhvi certificate: Näitä termimuotoja ei tulisi käyttää, sillä englannin kielen termissä ei pitäisi käyttää suomenkielistä lyhennettä. [kielitr_lukio_en_24]

Käsitteen tunnus: c1680

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

666

erotodistus <perusopetus, lukiokoulutus> [*harmon + teemar 32 lukio*]; > **todistus lukiosta eroamisesta** <lukiokoulutus> [*LOPS 2019 + teemar 33 lukio*]; > **todistus suoritetuista opinnoista (2)** <lukiolaissa 714/2018 ja kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön koulutuksessa> [*714/2018 + teemar 33 lukio + 632/1998*]

sv skiljebetyg *n* [*ophall sanasto + kielitr lukio sv 03*]; intyg *n* över avlagda studier <vapaassa sivistystyössä: todistus suoritetuista opinnoista> [*632/1998 sv*]

en certificate of school discontinuation <perusopetus> [*kielitr po en 07*]; certificate of termination of studies <oppivelvollisuuden piiriin kuulumaton lukiokoulutus> [*POPS 2014 en + kielitr lukio en 24 + kielitr po en 06*]

rather than: > proof of completed study units <lukiokoulutus> [*kielitr lukio en 24*]

not: certificate of resignation [*estrohm[S-V-E] + kielitr lukio en 22*]; > certificate of resignation from general upper secondary school <lukiokoulutus> [*kielitr lukio en 22*]

määritelmä

todistus (1), josta ilmenevät todistuksen antamisajankohtaan mennessä suoritettut opinnot ja joka annetaan **perusopetuksen oppilaalle**, joka vaihtaa toiseen **peruskouluun (1)**, eroaa koulusta kesken perusopetuksen **oppimäärän** suorittamista tai ei ole saanut **oppivelvollisuutta** suoritetuksi oppivelvollisuusiän aikana, taikka **lukiokoulutuksen opiskelijalle**, joka eroaa **lukiosta (1)** ennen lukiokoulutuksen koko oppimäärän suorittamista tai jonka **opiskelu-oikeus** on päättynyt kesken lukiokoulutuksen, taikka **kansanopiston** oppivelvollisille suunnatun **vapaan sivistystyön koulutuksen** opiskelijalle, joka eroaa tai keskeyttää koulutuksen suorittamisen [*tr12 + teemar 05 + teemar 32 lukio + tr94 + tr95 + AnnikaBussman 2022 11 15*]

huomautus

Perusopetuksen erotodistuksesta säädetään perusopetusasetuksessa (852/1998).

Perusopetusasetuksen mukaan erotodistus annetaan kesken perusopetuksen oppimäärän suorittamista koulusta eroavalle oppilaalle. [*tr64 + rk + tr94 + ev + kielitr po en 10*]

Lukiokoulutuksen erotodistuksesta säädetään lukioasetuksessa (810/1998). [*tr64 + rk*]

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa **vapaan sivistystyön koulutuksessa** annettavasta suoritettuja opintoja koskevasta todistuksesta ("todistus suoritetuista opinnoista") säädetään laissa vapaasta sivistystyöstä (632/1998). [*AnnikaBussman 2022 11 15*]

certificate of resignation; certificate of resignation from general upper secondary school:

Erotodistuksen vastineena ei pitäisi käyttää sanan "resignation" sisältäviä termejä, sillä verbi "resign" viittaa työstä irtisanoutumiseen, ei **opiskelupaikan** jättämiseen, ja lisäksi "resignation" tapahtuu aina henkilön omasta aloitteesta. [*kielitr lukio en 24*]

Käsitteen tunnus: c548

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <vapaa sivistystyö>

Käsitteekaavio: [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

vst ruotsi kesken> <vst englanti kesken>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 30.9.2022: certificate of termination of studies at/in a certain school

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 30.9.2022: > termination of studies: ei kerro, että lakkaa olemasta tietyn koulun oppilas (vai voidaanko tulkita että kertoo?)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 21.10.2022: erotodistus on hallinnollinen päätös. (Sen ei tarvitsisi sisältää eri oppiaineiden arvosanoja; KOSKI-järjestelmä korvaa tätä puolta.)

oph.fi, **Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla:**

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/peruskoulun-oppilaan-opiskelu-ulkomailla>: "Koulusta eroaminen määräajaksi tai kokonaan Huoltaja voi pidempiaikaisen poissaolon ajaksi tehdä myös ilmoituksen oppilaan eroamisesta koulusta määräajaksi tai toistaiseksi. Oppilaan eroaminen ei keskeytä oppivelvollisuutta, vaan oppivelvollisuuden keskeyttämisestä päätetään edellä kuvatulla tavalla erikseen. Kun oppivelvollisuuden keskeyttämistä koskeva määräaika päättyy tai edellytykset keskeyttämiselle poistuvat, oppivelvollisuus palautuu takaisin. Jos oppilas on eronnut koulusta kokonaan, tulee hänen Suomeen palattuaan hakea uudestaan perusopetuksen oppilaaksi."

Peruskoulun oppilaan opiskelu ulkomailla Perheen muuttaessa ulkomaille huoltajan on hyvä tietää, mitä mahdollisuuksia lapsen koulunkäynnin järjestämiseen on tulevassa asuinmaassa on. Ulkomailla asumisen aikana lapsi voi käydä joko ulkomai...

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys oppivelvollisuuden laajentuminen - teemaryhmälle 12.1.2023: Tätä käsitettä täytyy harmonisoida oppivelvollisuuslain käsitteiden kanssa (eronnut, eronneeksi katsottu ym.) Katsotteko, onko käsittekuvaus mielestänne linjassa muiden eroamiseen liittyvien käsitteiden kanssa?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: Oudolta tuntuu, että erotodistus annetaan myös koulun vaihtamisesta -> siirrytään toiseen kouluun, kotiopetukseen tai ulkomaille -> todistus jonnekin siirtymisestä? -- **Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023:** "(certificate of transition" kaipaisi lähtöpaikan ja kohteen

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: entä "todistus oppivelvollisuuden jatkamisesta jossain muualla", tosin jossain toisessa maassa oppivelvollisuus on saattanut päättyä 17-vuotiaana

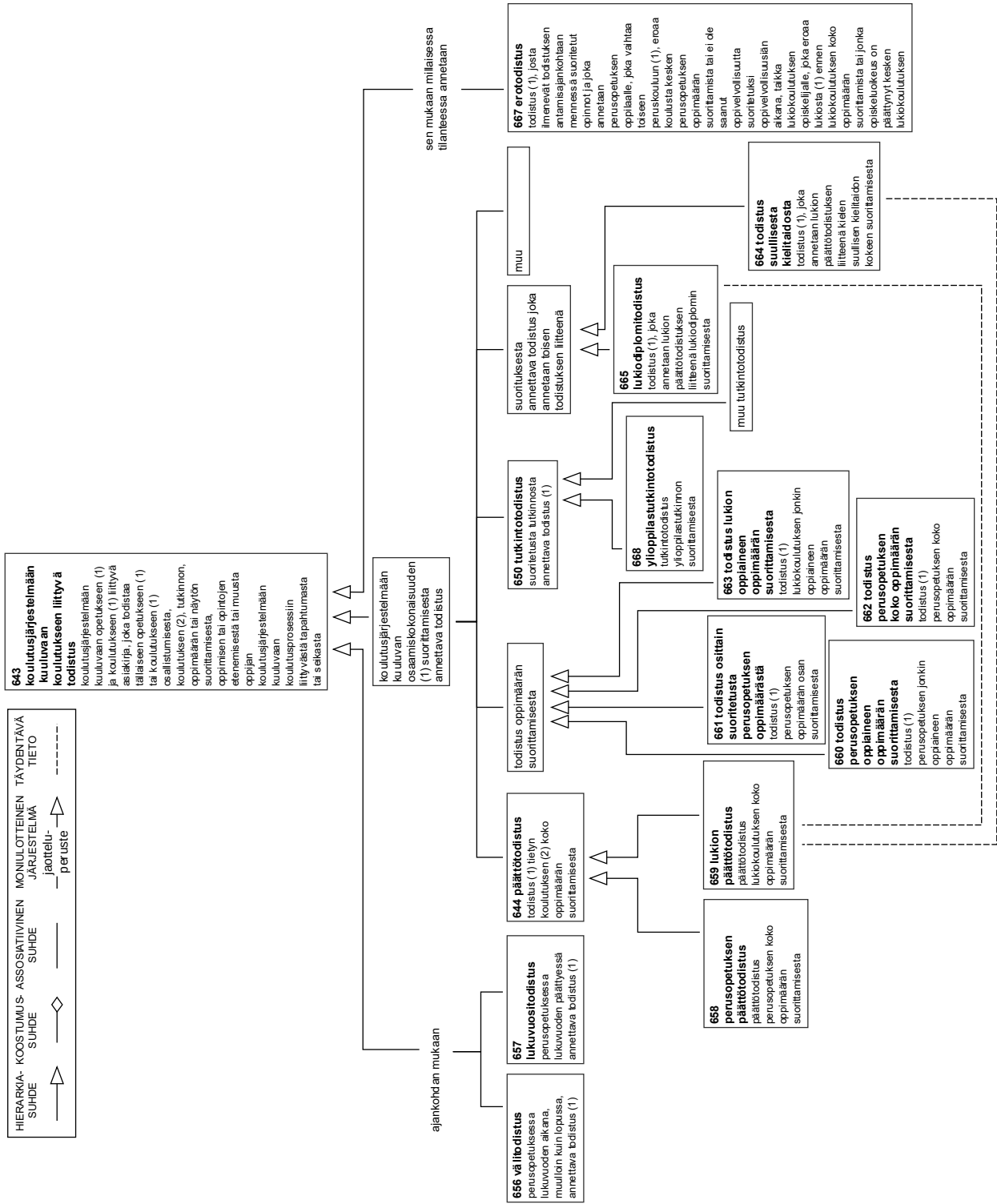
Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: Erotodistus määriteltynä POPSin arvioinnin uudistetussa luvussa 6 (2020): "Erotodistus annetaan oppilaalle, joka vaihtaa toiseen kouluun, eroaa kesken perusopetuksen oppimäärän suorittamista koulusta tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuutensa aikana. Erotodistuksen liitteenä tulee olla koulussa noudatettu tuntijako sekä selvitys opetuksen mahdollisista painotuksista." Erillistä erotodistusta ei tarvitse antaa, jos oppilas siirtyy saman opetuksen järjestäjän ylläpitämään toiseen kouluun. Erotodistus annetaan samoin periaattein kuin lukuvuositodistus. Erotodistukseen ei merkitä käyttäytymisen arvioita. → tätä lukua ollaan päivittämässä, joten **Annamari laittaa viestiä eteenpäin, että voisi katsoa yhteen oppivelvollisuuslain kanssa**

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: Oppivelvollisuuslaki: Oppivelvollisuus päättyy, kun oppivelvollinen täyttää 18 vuotta tai kun oppivelvollinen on tätä ennen hyväksytysti suorittanut ylioppilastutkinnosta annetussa laissa (502/2019) tai ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017) tarkoitetun tutkinnon taikka niitä vastaavan Ahvenanmaalla suoritettua tai ulkomaisen koulutuksen.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.1.2023: ei löydy sellaista englannin termiä, joka kattaisi kaikki määritelmässä mainitut tilanteet/tapaukset, joten voisiko suomen käsitteen jakaa useammaksi käsitteeksi ja antaa niille tarkemmat suomenkieliset termit?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 12.1.2023: Perusopetuksen osalta määritelmä on ristiriidassa huomautuksen kanssa. Määritelmässä puhutaan myös koulunvaihtotilanteesta (POPS 2014:n perusteella), mutta huomautuksessa mainitussa asetuksessa ei koulunvaihtotilannetta mainita. Nähdäksemme käsitteen voisi määritellä vain asetuksen näkökulmasta. Voisiko määritelmäksi siis muuttaa vain "todistus, josta ilmenevät todistuksen antamisajankohtaan mennessä suoritettut opinnot ja joka annetaan perusopetuksen oppilaalle, joka eroaa koulusta kesken perusopetuksen oppimäärän suorittamista tai ei ole saanut oppivelvollisuutta suoritetuksi oppivelvollisuusiän aikana"?

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 12.1.2023: Asetuksessa mainittuun tapaukseen sopisi ehkä parhaiten school discontinuation (discontinuation → opinnot voivat jatkua)

Käsittekaavio 76. Perusopetuksen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset.

667

ylioppilastutkintotodistus [tr52]

sv studentexamensbetyg *n* [ophall_sanasto + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03]

en matriculation examination certificate [kielitr_en_10 + kielitr_lukio_en_17]

määritelmä

tutkintotodistus ylioppilastutkinnon suorittamisesta [tr01_2011]

huomautus

Ks. myös *lukion päättötodistus*. [rk]

Käsitteen tunnus: c551

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsittekaaviot: [Hakukelpoisuus](#), [Perusopetukseen ja lukiokoulutukseen liittyvät todistukset ja Tutkintotodistus](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

668

(vanhentunut)

ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus [tr52]

sv avgångsbetyg *n* från grundläggande yrkesutbildningen (?) [rk]

en vocational upper secondary certificate [ophall_sanasto]

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty tiedot kaikkien *ammattilliseen perustutkintoon* kuuluvien *tutkinnon osien* suorittamisesta [tr52/rk]

huomautus

Toisen osan ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksesta muodostaa *näyttötodistus*. [tr12 + oph + rk]

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [teemar_15]

Käsitteen tunnus: c886

Käsittekaavio: [Hakukelpoisuus](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

ruotsi tarkistettava (termi terminologin itse muodostama)

OPH / Westerholm 13.11.2015:

Examensbetyg från den grundläggande yrkesutbildningen
examensbetyg = avgångsbetyg + yrkesprovsbetyg

Ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistus
tutkintotodistus = päättötodistus + näyttötodistus

Maarit Luhtala selvitti ammattillisen opolta 26.3.2019, että ammattillisessa koulutuksessa on nykyisin tutkintotodistus = näytöt + opintokortti

669

(vanhentunut)

näyttötodistus []

sv yrkesprovsbetyg *n* [*ophall_sanasto*]

en certificate of skills demonstration [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

ammattillisen peruskoulutuksen tutkintotodistuksen osa, johon on merkitty *opiskelijan* hyväksytysti suorittamat *näytöt* [*tr12 + AmmRef_2017*]

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_15*]

Käsitteen tunnus: c552

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

670

(vanhentunut)

näyttötutkintotodistus [*ar*]

sv betyg *n* över fristående examen [*ophall_paaatos_56/011/2009_sv*]

en competence-based qualification [*kielitr_en_18*]; certificate of skills demonstration [*kielitr_en_18*]

määritelmä

tutkintotodistus ammatillisen tutkinnon suorittamisesta *näyttötutkintona* [*tr01_2011 + ss*]

huomautus

Näyttötutkintotodistuksen voi saada *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* suorittamisesta. [*tr01_2011*]

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_15*]

Käsitteen tunnus: c553

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 27.4.2017: Merja tiedustelee OKM:stä tätä ammatillisen koulutuksen reformiin liittyen.

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 22.8.2017: Termi competence-based qualification on tällä hetkellä sekä *näyttötutkinnon* että näyttötutkintotodistuksen englanninkielisenä vastineena. Onko ok näin? Jos, niin täytyy merkitä homonyyminumerot (competence-based qualification (1) ja competence-based qualification (2)).

671

(vanhentunut)

ammattikirja [oph]

sv yrkesbevis [ophall_sanasto + fisv_utbild_ordlista + OPH/ks + kielitr_amat_sv_01]

en certificate of vocational skills [ophall_sanasto + OPH/ks]

määritelmä

Opetushallituksen hyväksymä asiakirja, jonka voi saada *ammattillisen perustutkinnon*, *ammattitutkinnon* tai *erikoisammattitutkinnon* hyväksytysti suorittanut henkilö ja johon tehty merkintä *tutkinnosta* tai *tutkinnon osasta* on erilliseen todistukseen verrattava *todistus (1)* tutkinnon tai sen osan suorittamisesta [rk + tr31]

huomautus

Ammattikirjaan merkitään seuraavat tiedot: ammattikirjan haltija henkilötunnuksineen, suoritettut tutkinnot ja tutkinnon osat, muut *koulutukset (2)* ja *pätevyudet* sekä työ- ja muut palvelussuhteet. [nayttotutkinnot.fi + tr31]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [tr72]

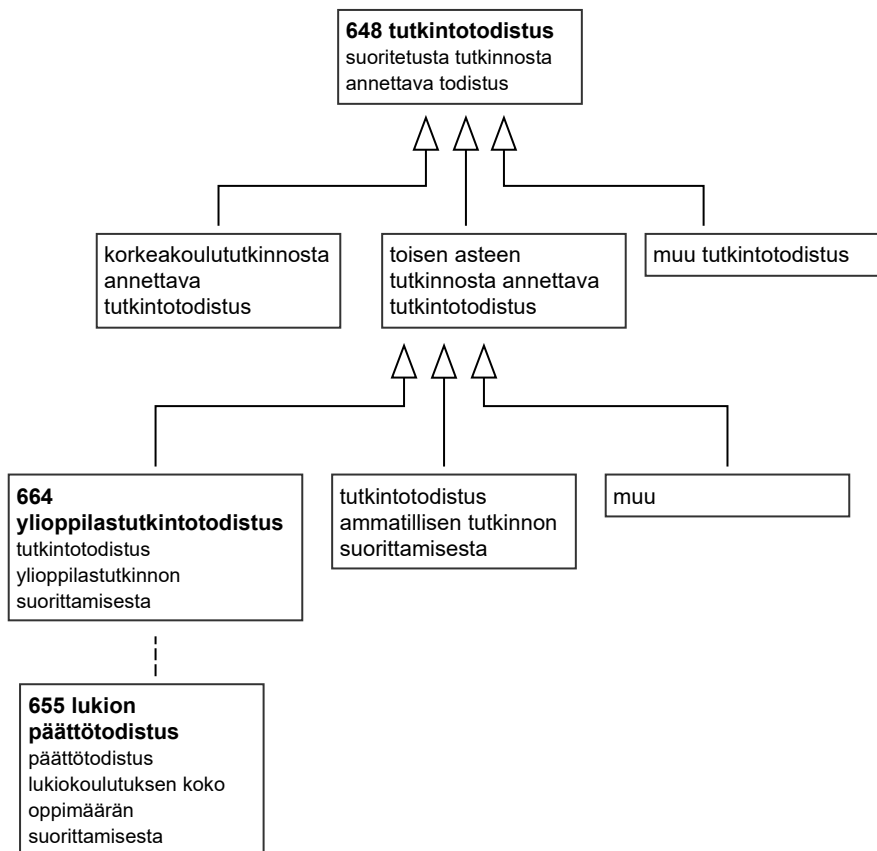
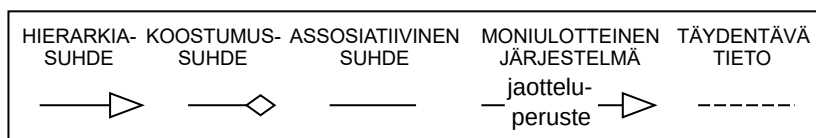
Käsitteen tunnus: c554

Luokka: <amatillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin amatillinen> <amatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (certificate of vocational skills)

Käsitekaavio 77. Tutkintotodistus.

6.13.2 Tutkinto

672

tutkinto [*harmon*]

sv examen [*ophall sanasto + kielitr sv*]

en qualification (1) [*estrohm[S-V-E] + kielitr en*]; degree (1) <korkeakoulut> [*estrohm + kielitr en*]; < certificate (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta> [*kielitr en 02*]; < diploma (1) <sekä tutkinnosta että todistuksesta> [*kielitr en 17*]; ~ studies (3) <tutkinnon edellytyksenä oleva koulutus (2)> [*estrohm[S-V-E] + kielitr en 02*]

määritelmä

opetuksesta (1) vastaavan viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukainen suoritus, josta tehdään hallintopäätös [*tr2010 + tr36 + tr62*]

huomautus

Tutkinnon saaminen edellyttää A) jonkin *koulutuksen (2)* suorittamista ja/tai B) osallistumista *tutkintotilaisuuteen* ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. Esimerkiksi filosofian maisterin tutkinto edellyttää tietyn koulutuksen (2) läpikäymistä, kun taas esimerkiksi *näyttö* edellyttää tutkintotilaisuuteen osallistumista ja tilaisuudessa annetun suorituksen hyväksymistä. *Ylioppilastutkinto* puolestaan edellyttää kumpaakin: A) *lukiokoulutuksen* suorittamista sekä B) tutkintotilaisuuteen osallistumista ja suorituksen hyväksymistä. [*tr59/rk*]

Se, mitä viranomaisen vahvistamien vaatimusten mukaisia suorituksia pidetään tutkintoina, perustuu osin konventioihin. Esimerkiksi *perusopetuksen* ja lukiokoulutuksen koko *oppimääriä* ei pidetä tutkintoina eikä niiden suorittamista tutkinnon suorittamisena. [*tr94*]

certificate, diploma: Englannin termit certificate ja diploma viittaavat tutkinnon lisäksi todistukseen (ks. *tutkintotodistus*). [*kielitr en 02 + kielitr en 17*]

studies: Englanniksi suomen tutkinto-termin vastineena voidaan joissakin tilanteissa käyttää myös termiä studies. Tällöin on yleensä kyseessä terminologisesti epätäsmällinen kielenkäyttö, jossa suomen termillä tutkinto viitataan tutkinnon edellytyksenä olevaan *koulutukseen (2)*. [*kielitr en 02/rk*]

Käsitteen tunnus: c560

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaaviot: *Koulutusjärjestelmä*, *Tutkintorakenne*, *Tutkinnon rakenne* (osien pakollisuuden mukaan), *Osaamiskokonaisuuksia*, *Ammatillisten tutkintojen rakenne*, *Osaamistavoitteet*, *Varhaiskasvatuksessa, opetuksessa (1)*, *koulutuksessa (1)*, *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan*, *Tutkinto*, *Ulkomainen tutkinto*, *Aiemmat ammatilliset tutkinnot ja Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

673

tutkintonimike [*harmon*]

hakusana: tutkinnon nimi

sv examensbenämning [*fisv utbild ordlista + reformordlista_2017 + kielitr_sv*]; ~ akademisk grad [*kielitr_sv*]

en qualification title <toisen asteen koulutus> [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en + kielitr_en_26 + kielitr_amm_en_01*]; degree title <korkeakoulut> [*kielitr_en + kielitr_en_26*]

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää suorittuaan sen käyttöön oikeuttavan *tutkinnon* [*harmon/ss + tr34 + AmmRef_2017 + tr67*]

huomautus

Ammatillisten perustutkintojen sekä *ammatti-* ja *erikoisammattitutkintojen* osalta tutkintonimikkeistä on 1.8.2015 lähtien päättänyt Opetushallitus. [*tr46 + AmmRef_2017*]

Ammattikorkeakoulujen osalta tutkintonimikkeistä säädetään asetuksella (1129/2014). [*tr46*]

Yliopistoissa tutkintonimikkeiden säätely ei ole yhtä yksityiskohtaisella tasolla kuin ammattikorkeakouluissa. Esimerkkejä yliopistojen tutkintonimikkeistä ovat filosofian maisteri, tekniikan tohtori ja proviisori. [*ih + TTuhkanen*]

Epätäsmällisessä kielenkäytössä termiä tutkintonimike käytetään joskus myös viitattaessa tutkinnon nimeen. Tutkinnon nimi ja tutkintonimike ovat kuitenkin kaksi eri käsitettä. Esimerkki tutkinnon nimestä on ”filosofian maisterin tutkinto” ja esimerkki tutkintonimikkeestä ”filosofian maisteri”. [*ih + TTuhkanen*]

Ruotsin termi akademisk grad ei viittaa tutkintonimikkeeseen eikä tutkintoon, vaan arvoon (esimerkiksi kunniatohtorin arvo). [*kielitr_sv*]

Käsitteen tunnus: c588

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen ruotsi kesken>

674

(vanhentunut)

perusasteen tutkinto [*harmon*]

sv examen på grundstadiet [*OKM_verkkosivut + kielitr_sv*]; examen på grundnivå <Tilastokeskus> [*Tilastokeskus_verkkosivut + kielitr_sv*]

en comprehensive school qualification [*kielitr_en_18*]; basic education qualification [*kielitr_en_18*]

määritelmä

perusopetuksen oppimäärän mukainen *tutkinto* [*tr2010*]

huomautus

Käsite perusasteen tutkinto on ollut käytössä aiemmin muun muassa tilastoinnissa, mutta koska *perusopetuksen oppimäärää* ei pidetä *tutkintona*, käsitteen perusasteen tutkinto käyttöä ei harhaanjohtavuuden vuoksi enää suositella. [*tr111*]

Käsitteen tunnus: c561

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

675

toisen asteen tutkinto [*harmon*]

sv examen på andra stadiet [*OKM verkkosivut + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03*]

en upper secondary qualification [*kielitr_en_18*]

määritelmä

toisen asteen koulutuksessa suoritettava *tutkinto* [*tr2010 + tr72*]

huomautus

Toisen asteen tutkintoja ovat esimerkiksi *lukiokoulutuksen tutkinnot* (*ylioppilastutkinto*, *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto*) ja *ammattillinen tutkinto*. [*tr72*]

Käsitteen tunnus: c562

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: *Tutkinto*, *Toisen asteen tutkinnot* ja *Aiemmat ammatilliset tutkinnot*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

676

korkeakoulututkinto [*harmon + tr72*]

sv högskoleexamen [*korkeakoulusan + kielitr_sv*]

en > university degree <yliopistotutkinto> [*kielitr_en*]; > university of applied sciences degree <ammattikorkeakoulututkinto> [*kielitr_en_07*]; academic degree [*korkeakoulusan + kielitr_en*]; degree (2) [*korkeakoulusan + kielitr_en*]

rather than: higher education degree [*korkeakoulusan + kielitr_en*]

not: polytechnic degree <ammattikorkeakoulututkinto> (obsolete) [*kielitr_en*]

määritelmä

toisen asteen tutkinnon jälkeen *korkeakoulussa* (1) suoritettava *tutkinto* [*tr2010*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c573

Käsitekaaviot: *Opintokokonaisuus ja opintojakso*, *Tutkinto*, *Korkeakoulututkinto* ja *Aiemmat ammatilliset tutkinnot*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

677

kielitutkinto []

hakusana: kielikoe (2)

sv språkexamen [*ophall_sanasto/rk + kielitr_sv*]

en language proficiency test (2) [*kielitr_en*]

search term: TOEFL

määritelmä

kielitaidon osoittamiseen tarkoitettu *tutkinto* [*rk + tr36*]

huomautus

Kielitutkintoja ovat *yleiset kielitutkinnot* ja *valtionhallinnon kielitutkinto*. [*tr36*]

Viranomaisten määrittelemien kielitutkintojen lisäksi on olemassa esimerkiksi kaupallisten tahojen järjestämiä kokeita, kuten TOEFL-kielikoe. [*tr36/rk*]

Käsitteen tunnus: c581

Käsitekaavio: *Tutkinto*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

678

yleinen kielitutkinto [tr11]

sv allmän språkexamen [fisiv_ utbild_ ordlista]

en national certificate of language proficiency [OPH_ www + kielitr_ en + kielitr_ en_ 12]

not: national language examination [estrohm[S-V-E] + kielitr_ en_ 12]

määritelmä

kielitaidon hankkimistavasta riippumaton, toiminnallisen kielitaidon osoittamiseksi järjestetty **kielitutkinto** [laki_ 964/2004 + tr36]

huomautus

Yleisellä kielitutkinnolla mitataan viestinnällistä kielitaitoa tehtävissä, joita aikuinen voi kohdata henkilökohtaisissa, julkisissa, **koulutukseen** (1) ja työhön liittyvissä kielenkäyttötilanteissa, joissa puhutaan, kuunnellaan, kirjoitetaan tai luetaan vierasta kieltä joko Suomessa tai ulkomailla.

Yleisen kielitutkinnon voi suorittaa seuraavissa kielissä: englanti, espanja, italia, ranska, ruotsi, saame, saksa, suomi, venäjä (tilanne v. 2014). [oph + tr36]

Englannin sana examination viittaa koetilaisuuteen, joten termimuotoa national language examination ei suositella yleisen kielitutkinnon vastineeksi. [kielitr_ en_ 12/rk]

Käsitteen tunnus: c582

Käsittekaavio: [Tutkinto](#)

679

valtionhallinnon kielitutkinto [tr11]

sv språkexamen för statsförvaltningen [ophall_ sanasto]

en public administration language examination [kielitr_ en_ 20]

rather than: > state administration language examination [424/2003_ en]

määritelmä

julkishallinnon **henkilöstöltä** vaadittavan toisen kotimaisen kielen hallinnan osoittamiseen tarkoitettu **kielitutkinto** [oph + tr36]

huomautus

Laissa julkisyhteisöjen henkilöstöltä vaadittavasta kielitaidosta (424/2003) käsitteestä käytetään termiä valtionhallinnon kielitutkinto. Tutkintoa käytetään kuitenkin nykyisin paitsi valtion, myös esimerkiksi kuntien ja evankelis-luterilaisen kirkon palveluksessa olevalta henkilöstöltä vaadittavan kielitaidon osoittamiseen. Tässä mielessä termi on suppea. [424/2003 + 1055/1991]

Valtionhallinnon kielitutkinnosta suositellaan käyttämään englanninkielistä termiä public administration language examination mieluummin kuin termiä state administration language examination, sillä edellinen kattaa valtionhallinnon lisäksi muun julkishallinnon, kuten kunnallishallinnon ja kirkon. Termiä state administration language examination on kuitenkin käytetty lain 424/2003 englanninkielisessä käännöksessä. [kielitr_ en_ 20/rk]

Käsitteen tunnus: c583

Käsittekaavio: [Tutkinto](#)

680

auktorisoidun kääntäjän tutkinto [tr11]

sv examen för auktoriserade translatorer [ophall_ sanasto + laki_ 1231/2007 + kielitr_ sv]

en examination for authorised translators [kielitr_ en_ 13]; authorised translators' examination [kielitr_ en_ 13]

määritelmä

tutkinto, joka järjestetään auktorisoidun kääntäjän ammatinharjoittamisessa tarvittavan kieli-, kääntämis- ja muun taidon osoittamiseksi [laki_ 1231/2007 + tr36]

huomautus

Käsitteen tunnus: c584

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

681

(vanhentunut)

opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto [*harmon*]

sv läroplansbaserad examen [*Tilastokeskuksen verkkosivut/rk*]

en []

määritelmä

opetussuunnitelmaan (2) perustuvana *koulutuksena* (2) suoritettava *tutkinto* [*tr2010 + tr28 + teemar_05*]

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*SRasku*]

Käsitteen tunnus: c589

682

(vanhentunut)

näyttötutkinto [*harmon*]

sv fristående examen [*ophall_sanasto + tr36*]

en competence-based qualification [*ophall_sanasto*]; competence-based vocational qualification for adults [*estrohm[S-V-E]*]

määritelmä

ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa ammattitaito osoitetaan työtä tekemällä *tutkintotilaisuudessa* [*tr2010 + pv/rk + tr36*]

huomautus

Näyttötutkintona on mahdollista suorittaa *ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* tai *erikoisammattitutkinto*. [*pv/rk*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_13*]

Käsitteen tunnus: c590

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

683

<perusopetus, lukiokoulutus>

erityinen tutkinto [*ua*]

sv särskild examen [*718/1984_sv_148§ + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_03*]

en separate examination <perusopetus, lukiokoulutus> [*kielitr_lukio_en_23 + kielitr_po_en_08*]
not: special examination [*628/1998_en + kielitr_lukio_en_12 + kielitr_po_en_08*]

määritelmä

tietojen ja taitojen hankkimistavasta riippumaton *tutkinto*, jossa osoitetaan tietojen ja taitojen vastaavan *perusopetuksen* tai *lukiokoulutuksen oppimäärää* tai jommankumman oppimäärän osaa [*ua + rk + tr36 + tr85*]

huomautus

Erityisestä tutkinnosta on säädetty perusopetuslaissa (628/1998) ja -asetuksessa (852/1998) sekä lukiolaissa (714/2018) ja -asetuksessa (810/1998). [*arv_tr7*]

Käsitteen tunnus: c580

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Tutkinto](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (separate basic education examination)

684

kaksoistutkinto [tr59]

hakusana: kansainvälinen kaksoistutkinto; kolmoistutkinto

sv dubbelexamen [kielitr sv 06 + kielitr lukio sv 03]

en ~ parallel studies to complete two or more qualifications <toisen asteen koulutus>

[kielitr lukio en 23]; > double degree <korkeakoulut> [kielitr en 13 + kielitr lukio en 22]; > dual degree <korkeakoulut> [kielitr en 13 + kielitr lukio en 22]

määritelmä

koulutusorganisaatioiden väliseen sopimukseen perustuva kahden eri *tutkinnon* muodostama kokonaisuus [tr59]

huomautus

Yleiskielessä sanalla kaksoistutkinto viitataan usein nimenomaan *ylioppilastutkinnosta* ja *ammattillisesta perustutkinnosta* muodostuvaan kokonaisuuteen. Lainsäädännöstä ei kuitenkaan löydy kaksoistutkinnolle tällaista määritelmää. Yleiskielen ilmaus kaksoistutkinto on tässä tapauksessa myös osin harhaanjohtava, sillä kyseessä on kaksi erillistä tutkintoa. [tr73]

Korkeakouluissa (1) termillä kaksoistutkinto puolestaan tarkoitetaan useimmiten nimenomaan kansainvälistä kaksoistutkintoa eli kaksoistutkintoa, jonka *opiskelija* saa kahden eri maissa sijaitsevan korkeakoulun (1) opintojen suorittamisesta. [tr73]

Vrt. myös termi kolmoistutkinto, jolla viitataan *lukiokoulutuksen oppimäärän*, *ylioppilastutkinnon* ja *ammattillisen perustutkinnon* muodostamaan kokonaisuuteen. Termi kolmoistutkinto ei esiinny lainsäädännössä, mutta sitä käytetään yleiskielessä. Termi on myös osin harhaanjohtava, sillä lukiokoulutuksen oppimäärä ei ole tutkinto. [tr74]

Ks. myös *yhdistelmäopinnot*. []

Käsitteen tunnus: c1038

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

6.13.2.1 Toisen asteen tutkinnot

685

lukiokoulutuksen tutkinto [tr34]

sv gymnasieexamen [kielitr_sv]

en general upper secondary qualification [OKM_kaantajat + kielitr_lukio_en_13]

määritelmä

ylioppilastutkinto tai *tutkinto*, jonka suorittaminen tuottaa samat oikeudet kuin ylioppilastutkinnon suorittaminen [tr34 + 672/2005_17§ + tr36]

huomautus

Lukiokoulutuksen tutkinnot ovat *toisen asteen tutkintoja*. Lukiokoulutuksen tutkinnot antavat keskenään yhteneväiset *jatko-opintokelpoisuudet (1)*.

[lukiokoulutuksen_asiantuntija_OKM_20171124]

Lukiokoulutuksen tutkintoja ovat ylioppilastutkinnon lisäksi *EB-tutkinto*, *IB-tutkinto*, *Reifeprüfung-tutkinto* ja *DIA-tutkinto*. [tr34 + rk + tr36 + kommenttikierros_2015 + tr72]

Käsitettä lukiokoulutuksen tutkinto käytetään tilastoissa. [tr36]

Ruotsin termi gymnasieexamen pienellä alkukirjaimella kirjoitettuna viittaa tässä määritellyyn käsitteeseen; isolla alkukirjaimella kirjoitettuna se viittaa ahvenanmaalaiseen tutkintoon (*Gymnasieexamen*). Myös Ruotsissa termi gymnasieexamen on käytössä merkityksessä 'lukiokoulutuksen tutkinto'. [kielitr_sv]

Ks. myös *lukiokoulutus*. [rk]

Käsitteen tunnus: c563

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: Pyydetään Pamelan kanta tähän. Palataan.

686

ylioppilastutkinto [*harmon*]

sv studentexamen [*ophall sanasto + kielitr sv + kielitr lukio sv 03*]; finländsk studentexamen [*kielitr sv*]

sökord: högskoleprov

en matriculation examination [*kielitr lukio en 17 + kielitr lukio en 21*]; Finnish matriculation examination [*629/1998 en + kielitr en 02 + kielitr en 18 + kielitr lukio en 12 + kielitr lukio en 21*]; national school-leaving examination <selittävä käännös> [*kielitr en 02 + kielitr en 18 + kielitr lukio en 12*]

määritelmä

lukiokoulutuksen oppimäärän mukainen valtakunnallinen yleissivistävä *tutkinto* [*tr2010*]

huomautus

Ylioppilastutkinto laaditaan valtakunnallisesti ja sen kokeet tarkastetaan keskitetysti yhtenäisin perustein. Ylioppilastutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta. Kokeita järjestetään keväisin ja syksyisin. Kokelas saa suorittaa tutkinnon kerralla tai osina enintään kolmena peräkkäisenä tutkintokertana. [*rs*]

finländsk studentexamen: Ruotsinruotsalaiselle yleisölle viestittäessä voi olla tarpeen käyttää pelkän termin ”studentexamen” sijaan täsmäntävää synonyymia ”finländsk studentexamen”, jottei käsite sekoittuisi Ruotsin studentexamen-käsitteeseen. Ruotsissa ei ole suomalaistyyppistä lukiokoulutuksesta erillistä ylioppilastutkintoa kokeineen, vaan kun *opiskelija* on suorittanut kaikki *lukiokoulutuksen kurssit (1)*, hän saa ylioppilastutkinnon. Ruotsissa on erikseen vapaaehtoinen nk. högskoleprov, jota voidaan käyttää pyrittäessä *korkeakoulutukseen*. [*kielitr sv 03*]

Käsitteen tunnus: c564

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>

Käsitekaaviot: [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

Terminologin kysymys Nordisk mobilitet -projektille (Mari Suhonen) 16.6.2016: Olisiko sinulla kanavia kysyä tuon [Ruotsin systeemiä selvittävän] huomautuksen asiasisällön oikeellisuudesta? Jos ei - tai jos menee vaikeaksi - niin ei mitään! (Varmaan ainakin pitäisi kääntää huomautus ruotsiksi, jos haluaisi asiasisältöön kommentteja, vai?)

687

EB-tutkinto [*harmon*]; **European Baccalaureate -tutkinto** [*672/2005*]

sv European Baccalaureate-examen [*1463/2007 sv 3§ + kielitr sv + kielitr lukio sv 03*]; Europaskolornas European Baccalaureate -examen [*kielitr sv + kielitr lukio sv 03*]; EB-examen [*kielitr sv + kielitr lukio sv 03*]

en European Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus> [*kielitr en 18*]; EB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus> [*kielitr en 18*]; ~ European Baccalaureate certificate <päättötodistus> [*kielitr lukio en 27*]; ~ EB certificate <päättötodistus> [*kielitr lukio en 27*]; <European Baccalaureate> [*kielitr en 18*]

määritelmä

suomalaista *ylioppilastutkintoa* vastaava *Eurooppa-koulujen tutkinto*, joka suoritetaan kaksivuotisen *lukiokoulutuksen* päätteeksi [*opintoluotsi + rk + tr34*]

huomautus

European Baccalaureate: Englannin termi European Baccalaureate viittaa paitsi EB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön. [*kielitr en 18*]

Käsitteen tunnus: c565

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

688

IB-tutkinto [*harmon*]; **International Baccalaureate -tutkinto** [672/2005]

sv International Baccalaureate-examen [672/2005 sv 17§ + kielitr sv + kielitr lukio sv 03]; IB-examen [kielitr sv + kielitr lukio sv 03]

en International Baccalaureate diploma <tutkinto ja tutkintotodistus> [kielitr en 18]; IB diploma <tutkinto ja tutkintotodistus> [kielitr en 18]; ~ International Baccalaureate certificate <todistus osin suoritetusta IB-tutkinto-ohjelmasta> [kielitr lukio en 26]

määritelmä

suomalaista *ylioppilastutkintoa* vastaava kansainvälinen englanninkielinen *tutkinto*, johon johtavaa *opetusta (1)* annetaan Suomessa *erityisen koulutustehtävän* saaneissa *lukioissa (1)* [opintoluotsi + rk + tr34]

huomautus

Englannin termi International Baccalaureate viittaa paitsi IB-tutkintoon myös tämän tutkinnon suorittaneeseen henkilöön. [kielitr en 18]

International Baccalaureate diploma, International Baccalaureate certificate:

Englanninkieliset termit International Baccalaureate diploma ja International Baccalaureate certificate viittaavat eri käsitteisiin. IB diploma annetaan *opiskelijalle*, joka suorittaa koko IB-tutkinto-ohjelman eli kuusi ainetta, kun taas IB certificate annetaan opiskelijalle, joka suorittaa ohjelman vain osittain (esimerkiksi viisi ainetta). [kielitr lukio en 26]

Käsitteen tunnus: c566

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

689

Reifeprüfung-tutkinto [*harmon + tr34*]; **Abiturprüfung-tutkinto** [tr34]

sv Reifeprüfung-examen [672/2005 sv 17§ + kielitr sv + kielitr lukio sv 03]; RP-examen [kielitr sv + kielitr lukio sv 03]

en Reifeprüfung diploma [OKM kaantajat + Opintopolku + kielitr lukio en 26]

määritelmä

suomalaista *ylioppilastutkintoa* vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava vanhempi *tutkinto* [opintoluotsi + rk + tr34/rk]

huomautus

Suomessa Reifeprüfung -tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa *koulutusorganisaation opetuskieli* on saksa. [opintoluotsi + rk + tr34 + tr52]

Reifeprüfung-tutkinnon korvaa kevästä 2019 lukien *DIA-tutkinto*. [HE 32/2017 + rk]

Käsitteen tunnus: c567

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

690

DIA-tutkinto [[tr72](#)]; **Deutsche Internationale Abitur -tutkinto** [[tr72](#)]

sv Deutsche Internationale Abitur-examen [[kielitr_sv_13](#)]; DIA-examen [[kielitr_sv_13](#)]

en German International Abitur Diploma [[kielitr_lukio_en_26](#)]

määritelmä

suomalaista [ylioppilastutkintoa](#) vastaava Saksan ulkomaankouluissa suoritettava uusi [tutkinto](#), joka korvaa [Reifeprüfung-tutkinnon](#) [[HE_32/2017 + OnnelaAnne](#)]

huomautus

Suomessa DIA-tutkinnon voi suorittaa Helsingin Saksalaisessa koulussa, jossa [koulutusorganisaation opetuskieli](#) on saksa. DIA-tutkintoon tähtäävä [koulutus \(2\)](#) on alkanut lukuvuonna 2016–2017. [[opintoluotsi + rk + tr34 + tr52 + OnnelaAnne](#)]

DIA-tutkinto korvaa [Reifeprüfung-tutkinnon](#) kevästä 2019 lukien. [[HE_32/2017 + OnnelaAnne](#)]

Käsitteen tunnus: c1498

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

691

Gymnasieexamen [[mp](#)]

sv Gymnasieexamen [[kielitr_sv](#)]

en Gymnasieexamen diploma [[kielitr_lukio_en_27](#)]; general upper secondary school

Gymnasieexamen diploma [[kielitr_lukio_en_27](#)]

not: Gymnasieexamen high school diploma [[kielitr_lukio_en_27](#)]

määritelmä

ahvenanmaalaisen Ålands lyceum -lukion myöntämä [tutkinto](#), joka yhdessä kansallisen [ylioppilastutkinnon](#) kanssa muodostaa yleissivistävän [lukiokoulutuksen tutkinnon](#), tai Ålands yrkesgymnasium -ammattilukion myöntämä tutkinto, joka yhdessä [näyttötutkinnon](#) kanssa muodostaa ammattisuuntautuneen lukiokoulutuksen tutkinnon [[rk + tr34 + tr39 + MaijuTuominen_2016_08_24](#)]

huomautus

[Opiskelija](#) voi käyttää Gymnasieexamen-tutkinnosta saamaansa [todistusta \(1\)](#) (gymnasieexamensbetyg) esimerkiksi hakeutuessaan opiskelemaan Ruotsiin.

[[MaijuTuominen_2016_08_24](#)]

Käsitteen tunnus: c568

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

692

ammatillinen tutkinto [[harmon](#)]

sv yrkesinriktad examen [[fisv_utbild_ordlista + kielitr_sv](#)]

en vocational qualification [[estrohm\[S-V-E\] + kielitr_amm_en_01](#)]

määritelmä

ammatillisen osaamisen kohottamiseen ja ylläpitämiseen sekä ammattitaidon osoittamiseen tarkoitettu [tutkinto](#) [[tr2010 + tr36 + AmmRef_2017](#)]

huomautus

Ammatillisia tutkintoja ovat [ammatillinen perustutkinto](#), [ammattitutkinto](#) ja [erikoisammattitutkinto](#). [[tr36](#)]

Käsitteen tunnus: c569

Käsittekaaviot: [Kaavioiden merkinnät - esimerkkejä](#), [Ammatillisten tutkintojen rakenne](#), [Osaamistavoitteet](#), [Toisen asteen tutkinnot](#) ja [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017: vocational qualification. yleiskielinen termi, ei varsinainen tutkintotaso; käsittää ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon

693

ammattillinen perustutkinto [*harmon*]

sv yrkesinriktad grundexamen [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]

en initial vocational qualification [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ammattillinen tutkinto, jossa osoitetaan laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito vähintään yhdellä työelämän toimintakokonaisuuteen liittyvällä osa-alueella [*tr2010 + rk + tr36 + teemar_05 + 630/1998 + 631/1998 + SRasku + AmmRef_2017*]

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*. [*tr39*]

Käsitteen tunnus: c570

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

694

ammattitutkinto [*harmon*]

sv yrkesexamen [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]

en further vocational qualification [*estrohm[S-V-E] + ophall_sanasto + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ammattillinen tutkinto, jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on *ammattillista perustutkintoa* syvällisempää tai kohdistuu rajatumpiin työtehtäviin [*tr2010 + tr36 + 630/1998 + 631/1998 + SRasku + rk + AmmRef_2017*]

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*. [*tr39*]

Käsitteen tunnus: c571

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKM:n kääntäjien kommentti englannin vastineista 21.4.2017: further vocational qualification (OPH). Perustermi on noin; erilaisten tutkintojen nimet rakennetaan Further Qualification in/for, esim. Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics
http://www.oph.fi/saadokset_ja_ohjeet/kaannossuosituksia

Terminologin kysymys englannin kielityöryhmälle 23.8.2017: Onko tarkoitus, että laitetaan huomautukseen tietoa tarkempien tutkintonimien rakenteesta ja esimerkkejä vastineista (kuten Further Qualification in Food Processing, Further Qualification for Car Mechanics)?

695

erikoisammattitutkinto [*harmon*]

sv specialyrkesexamen [*ophall_sanasto + kielitr_sv*]

en specialist vocational qualification [*estrohm[OPHwww] + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ammattillinen tutkinto, jossa osoitetaan työelämän tarpeiden mukaisesti kohdennettua ammattitaitoa, joka on *ammattitutkintoa* syvällisempää ammatin hallintaa tai monialaista osaamista [*tr2010 + tr36 + 630/1998 + 631/1998 + SRasku + rk*]

huomautus

Ks. myös tilastokäsite *ammattillisen koulutuksen tutkintotyyppi*. [*tr39*]

Käsitteen tunnus: c572

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Toisen asteen tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

6.13.2.2 Korkeakoulututkinto

696

ammattikorkeakoulututkinto *[harmon]*

sv yrkeshögskoleexamen *[korkeakoulusan + kielitr_sv]*

en bachelor's degree (2) *[MerjaFleming_20180301 + kielitr_en]*; Bachelor's degree (2) *[MerjaFleming_20180301 + kielitr_en]*

not: first-cycle polytechnic degree (obsolete) *[kielitr_en + ih + kielitr_en_10]*; polytechnic Bachelor's degree (obsolete) *[kielitr_en + ih + kielitr_en_10]*

määritelmä

alin *ammattikorkeakoulussa* suoritettava *korkeakoulututkinto* *[tr2010]*

huomautus

Termin bachelor's degree / Bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa ammattikorkeakouluissa Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa. *[kielitr_en_26]*

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja *tutkintojen* nimistä, esim. Bachelor of Health Care, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta. *[kielitr_en_26]*

Käsitteen tunnus: c575

Käsittekaaviot: [Korkeakoulututkinto](#) ja [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

697

alempi korkeakoulututkinto *[harmon]*

sv lägre högskoleexamen *[korkeakoulusan + kielitr_sv]*

en bachelor's degree (1) *[kielitr_en_26]*; Bachelor's degree (1) *[kielitr_en + kielitr_en_26]*; < first-cycle degree (1) *[kielitr_en + kielitr_en_26]*

not: lower university degree *[kielitr_en]*

määritelmä

alin *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto* *[tr2010]*

huomautus

bachelor's degree / Bachelor's degree: Termin bachelor's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa *korkeakouluissa* (1) Suomessa käytetään edelleen isolla B-kirjaimella alkavaa muotoa. *[kielitr_en_26]*

Englannin termin bachelor's degree kirjoittaminen pienellä b:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä alempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan alemman korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja *tutkintojen* nimistä, esim. Bachelor of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta. *[kielitr_en_26]*

first-cycle degree: Englannin termi first-cycle degree (samoin kuin second-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualueen luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen *tutkintorakenteen* (2) (alempi ja *ylempi korkeakoulututkinto* sekä *jatkotutkinnot*) vakiinnuttaminen. Termiä first-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista. *[kielitr_en_26 + OPH verkkosivut/rk]*

Käsitteen tunnus: c574

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.5.2022: Onko termiä first-cycle degree koskeva huomautus nähdäkseenne ok nyt, kun OKSAan on lisätty myös käsite ensimmäisen syklin tutkinto?

OKSA-jaos / Ilmari 13.5.2022: periaatteessa englanniksi voitaisiin erottaa "university Bachelor's degree" ja "UAS Bachelor's degree", mutta ei kannattane esittää näin

698

ylempi ammattikorkeakoulututkinto [*harmon*]

sv högre yrkeshögskoleexamen [*korkeakoulusan + kielitr_sv*]

en master's degree (2) [*MerjaFleming_20180301 + kielitr_en*]; Master's degree (2) [*MerjaFleming_20180301 + kielitr_en*]

not: second-cycle polytechnic degree (obsolete) [*kielitr_en_06*]; polytechnic Master's degree (obsolete) [*kielitr_en_06*]

määritelmä

ammattikorkeakoulututkinnon tai muun soveltuvan korkeakoulututkinnon pohjalta *ammattikorkeakoulussa* suoritettava *korkeakoulututkinto* [*tr2010*]

huomautus

master's degree / Master's degree: Termin master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa *korkeakouluissa* (1) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa. [*kielitr_en_26*]

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi ammattikorkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään ammattikorkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja *tutkintojen* nimistä, esim. Master of Business Management, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta. [*kielitr_en_26*]

Käsitteen tunnus: c577

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

699

ylempi korkeakoulututkinto [*harmon*]

sv högre högskoleexamen [*korkeakoulusan + kielitr_sv*]

en master's degree (1) [*kielitr_en + kielitr_en_26*]; Master's degree (1) [*kielitr_en + kielitr_en_26*]; second-cycle degree [*kielitr_en + kielitr_en_26*]

not: higher university degree [*kielitr_en*]

määritelmä

alemman korkeakoulututkinnon tai vastaavien opintojen pohjalta *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto* [*tr2010*]

huomautus

master's degree / Master's degree: Termin master's degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. Kuitenkin mm. monissa *korkeakouluissa* (1) Suomessa käytetään edelleen isolla M-kirjaimella alkavaa muotoa. [*kielitr_en_26*]

Englannin termin master's degree kirjoittaminen pienellä m:llä koskee kuitenkin ainoastaan yläkäsitetä, tässä tapauksessa käsitettä ylempi korkeakoulututkinto. Kun puhutaan ylempään korkeakoulututkinnon alakäsitteistä ja *tutkintojen* nimistä, esim. Master of Arts, on kunkin nominin alussa käytettävä isoa alkukirjainta. [*kielitr_en_26*]

second-cycle degree: Englannin termi second-cycle degree (samoin kuin first-cycle degree ja third-cycle degree) on peräisin Bolognan prosessista eli vuonna 1999 käynnistetyistä eurooppalaisen korkeakoulualan luomisesta, johon kuului mm. kolmiportaisen *tutkintorakenteen* (2) (alempi ja ylempi korkeakoulututkinto sekä *jatkotutkinnot*) vakiinnuttaminen. Termiä second-cycle degree voidaan käyttää niputtavana yläkäsitteenä esimerkiksi puhuttaessa useiden eri alojen keskenään samantasoisista tutkinnoista. [*kielitr_en_26 + OPH_verkkosivut/rk*]

Käsitteen tunnus: c576

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.5.2022: Onko termiä second-cycle degree koskeva huomautus nähdäkseen ok nyt, kun OKSAan on lisätty myös käsite toisen syklin tutkinto?

700

jatkotutkinto [*harmon*]

sv påbyggnadsexamen [*kielitr_sv*]; forskarexamen [*kielitr_sv*]
en third-cycle degree [*kielitr_en_14 + kielitr_en_26*]; ~ licenciante and doctoral degrees *pl* [*kielitr_en_26*]; ~ licenciante or doctoral degree [*kielitr_en_26*]
rather than: < postgraduate degree [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_14*]

määritelmä

ylemmän korkeakoulututkinnon jälkeen *yliopistossa* suoritettava *korkeakoulututkinto* [*tt + tr41*]

huomautus

Jatkotutkintoja ovat *tohtorin tutkinnot* ja *lisansiaatin tutkinnot* lukuun ottamatta eläinlääketieteen, hammaslääketieteen ja lääketieteen lisensiaatin tutkintoja. [*tt + tr41*]

Termiä jatkotutkinto käytettiin myös *ammattikorkeakoulujen* jatkotutkintokokeilussa (v. 2002–2005). Tästä kokeilusta annetussa laissa tarkoitettuja ammattikorkeakoulujen jatkotutkintoja olivat ammattikorkeakoulun liiketalouden jatkotutkinto, ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan jatkotutkinto ja ammattikorkeakoulun tekniikan jatkotutkinto. Kokeilun jälkeen ammattikorkeakouluihin vakiintui kuitenkin termin jatkotutkinto sijaan termi *ylempi ammattikorkeakoulututkinto*. Ylempi ammattikorkeakoulututkinto vastaa yliopistojen *ylempää korkeakoulututkintoa*. [*tr52*]

postgraduate degree: Englannin postgraduate degree -termiä käytettäessä tulee ottaa huomioon, että sillä voidaan viitata tässä määritellyn jatkotutkinnon lisäksi myös ylempään korkeakoulututkintoon (esim. maisterin tutkinto). [*kielitr_en_14*]

Käsitteen tunnus: c593

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 3.5.2022: Termillä jatkotutkinto näyttää olevan ensisijaisena englannin vastineterminä third-cycle degree. Onko tämä ratkaisu mielestänne ymmärrettävä nyt, kun OKSAan on lisätty myös käsite *kolmannen syklin tutkinto*? (Eli jatkossa jatkotutkinto olisi englanniksi third-cycle degree (1) ja kolmannen syklin tutkinto olisi varmaankin third-cycle degree (2).)

701

lisensiaatin tutkinto [*harmon*]; **lisensiaatintutkinto** [*kielitoim-sk*]

sv licentiatexamen [*korkeakoulusan + kielitr_sv*]

en licentiate degree [*kielitr_en_26*]; Licentiate degree [*kielitr_en_13 + kielitr_en_26*]; interim degree preceding the doctorate <kuvaileva vastine> [*kielitr_en_13*]; pre-doctoral degree <kuvaileva vastine> [*kielitr_en_13*]

määritelmä

yliopistossa suoritettava alempi *jatkotutkinto* [*tr48 + tt/rk*]

huomautus

Lisensiaatin tutkinto on jatkokoulutuksen välitutkintona toiseksi ylin *korkeakoulututkinto*. [*tt/ss*]

Poikkeuksia ovat lääketieteen, hammaslääketieteen ja eläinlääketieteen alat, joilla lisensiaatin tutkinto on *ylempi korkeakoulututkinto*. Näiden alojen lisensiaatintutkinnot ovat laajempia kuin tavanomainen ylempi korkeakoulututkinto, maisterintutkinto. [*tt/rk*]

Jatkokoulutukseen otettu *opiskelija* voi suorittaa lisensiaatin tutkinnon, kun hän on suorittanut yliopiston määräämän osan jatkokoulutukseen kuuluvista opinnoista, *tutkintoon* mahdollisesti sisältyvän *erikoistumiskoulutuksen* sekä laatinut *opinnäytetyönä* lisensiaatintutkimuksen, jossa opiskelija osoittaa hyvää perehtyneisyyttä tutkimusalaansa sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä. Musiikin, teatterin ja tanssin alalla lisensiaatintutkimuksen voi korvata myös julkisilla opin- ja taidonnäytteillä. [*tt/ss*]

licentiate degree / Licentiate degree: Termin licentiate degree kirjoitusmuoto (pieni vs. iso alkukirjain) vaihtelee kansainvälisesti ja myös Ison-Britannian sisällä. Nykyinen suuntaus englannin kielessä kuitenkin on, että isoja alkukirjaimia sisältävistä muodoista siirrytään kohti pienillä kirjaimilla kirjoitettuja muotoja. Tämän vuoksi tässä sanastossa on annettu ensisijaiseksi pienellä kirjaimella alkava muoto. [*kielitr_en_26*]

Englanniksi ensisijainen termi on licentiate degree, mutta mikäli tarvitaan kuvailevaa vastinetta, niin voidaan käyttää muotoja 'interim degree preceding the doctorate' tai 'pre-doctoral degree'. [*kielitr_en*]

Käsitteen tunnus: c578

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

702

tohtorin tutkinto [*harmon*]; **tohtorintutkinto** [*rk*]

sv doktorsexamen [*korkeakoulusan + kielitr_sv*]

en doctoral degree [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_13*]; doctorate [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_13*]; Doctor's degree [*kielitr_en + kielitr_en_13*]
rather than: PhD /US/ [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_13*]

määritelmä

yliopistossa suoritettava ylin *jatkotutkinto* [*tr48 + tt*]

huomautus

Tohtorin tutkinto koostuu tieteellisen tai taiteellisen jatkokoulutuksen opinnoista sekä julkisesti puolustetusta väitöskirjatutkimuksesta tai kuvataiteen, musiikin, taideteollisella ja teatteri- ja tanssialalla väitöskirjalle vaihtoehtoisesti julkisesta opin- ja taidonnäytteestä. Tutkintoon liittyvissä opinnoissa ja *opinnäytetöissä* tulee *tutkinnon* suorittajan osoittaa hyvää perehtyneisyyttä omaan tutkimusalaan sekä valmiutta itsenäisesti ja kriittisesti soveltaa tieteellisen tutkimuksen menetelmiä. [*tt/ss*]

PhD: Yhdysvalloissa termiä PhD käytetään tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena (ei esimerkiksi vain filosofian tohtorin tutkinto -käsitteen vastineena). [*kielitr_en*]

Käsitteen tunnus: c579

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

703

yhteistutkinto [\[tr52\]](#)

sv gemensam examen [\[kielitr_sv_06\]](#)

en joint degree [\[tr52\]](#)

määritelmä

korkeakoulututkinto, jonka **opiskelija** saa kahden tai useamman **korkeakoulun** (1) yhdessä kehittämän ja järjestämän **koulutusohjelman** (2) suorittamisesta [\[tr59 + tr67\]](#)

huomautus

Yhteistutkinnon suorittamisesta annetaan yksi **tutkintotodistus**. Kun kahden tai useamman korkeakoulun (1) yhdessä järjestämän koulutusohjelman (2) suorittaminen tuottaa kaksi tutkintotodistusta, kyseessä on **kaksoistutkinto**. [\[tr52 + tr74/rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c888

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

704

<korkeakoulut>

koulutusohjelma (2) [\[tr59\]](#); ~ **tutkinto-ohjelma** [\[SRemes + tr59\]](#)

sv utbildningsprogram *n* (2) [\[kielitr_sv\]](#)

en degree programme (3) [\[ks + SRemes + kielitr_en_04\]](#); degree studies [\[kielitr_en_04\]](#)

määritelmä

kokoelma opintoja, joiden perusteella **opiskelija** saa **korkeakoulututkinnon** [\[SRemes/rk\]](#)

huomautus

Korkeakouluissa (1) termillä koulutusohjelma (2) viitataan tapaan järjestää **tutkintoon** johtavat opinnot. Opintojen järjestäminen koulutusohjelmapohjaisesti on vaihtoehto oppiainepohjaiselle järjestämiselle. [\[tr24 + tr37\]](#)

Joskus termejä koulutusohjelma (2) ja tutkinto-ohjelma käytetään synonyymisesti, mutta usein näitä käsitteitä pidetään toistensa lähikäsitteinä tai jompaa kumpaa käsitettä pidetään toisen yläkäsitteenä. [\[SRemes + tr59\]](#)

Esimerkiksi Tampereen yliopistossa tutkinto-ohjelmaksi kutsutaan tutkintoon johtavaa koulutusohjelmaa (2). Tällöin tutkinto-ohjelma on koulutusohjelman (2) hierarkkinen alakäsite. [\[tr59\]](#)

Jossakin korkeakoulussa (1) puolestaan koulutusohjelma (2) (kuten sähkötekniikan koulutusohjelma) voi koostua useista tutkinto-ohjelmista (kuten sähkötekniikan kandidaattiohjelmasta ja sähkötekniikan DI-ohjelmasta). Tällaisessa tapauksessa koulutusohjelma (2) voidaan hahmottaa tutkinto-ohjelman koostumussuhteiseksi yläkäsitteeksi. [\[SRemes + rk + tr59\]](#)

Vrt. toisen asteen **ammattillisen koulutuksen osaamisala**, josta käytetään myös termiä koulutusohjelma (1). [\[tr24 + tr37\]](#)

Vrt. **erikoistumiskoulutus**. [\[tr48\]](#)

Käsitteen tunnus: c300

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

705

maisteriohjelma [*synergia_ruotsi_20130227*]

sv magisterprogram [*synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv*]

en Master's degree programme [*tr25 + kielitr_en_04*]; Master's programme [*kielitr_en_04*]

määritelmä

koulutusohjelma (2), joka tähtää *ylempään korkeakoulututkintoon* ja pohjautuu *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sitä tasoltaan vastaavaan *koulutukseen (2)* ja johon on erillinen *opiskelijavalinta* [*tr29 + teemar_05*]

huomautus

Opetusministeriön asetuksessa [767/2008](#) on lueteltu maisteriohjelmat, jotka kussakin *yliopistossa* voi suorittaa. Asetuksessa mainittujen maisteriohjelmien lisäksi on olemassa muita maisterivaiheen *koulutuksia (2)*, joihin on erilliset opiskelijavalinnat. Myös niistä käytetään arkikielessä termiä maisteriohjelma. [*tr29/rk*]

Käsitteen tunnus: c301

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

706

ensimmäisen syklin tutkinto [tr72]

hakusana: Bolognan prosessi

sv []

en first-cycle degree (1) [kielitr_en + kielitr_en_26]

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluva eli *alempaa korkeakoulututkintoa* vastaava *korkeakoulututkinto* [Wikipedia/rk + tr115]

huomautus

Ensimmäisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 180–240 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Useimmiten ensimmäisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii 3–4 lukuvuoden opiskelua. [Wikipedia/rk + tr115]

Suomen koulutusjärjestelmässä ensimmäisen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat *alemmat korkeakoulututkinnot* (kuten kandidaatin tutkinto) ja ammattikorkeakouluissa suoritettavat *ammattikorkeakoulututkinnot*. [tr115]

Määritelmässä mainittu Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla *tutkintorakenteita (1)*, luomalla yhteinen opintojen mitoitusjärjestelmä ja lisäämällä *opiskelijaliikkuvuutta*. [rk]

Käsitteen tunnus: c1500

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

Terminologin luonnosta 22.1.2022: Bolognan prosessi on Euroopan maiden ministerikokousten sarja, joka käynnistyi Bolognan julistukseksi kutsutun asiakirjan allekirjoittamisesta Bolognassa vuonna 1999. Bolognan prosessin alkuperäisenä tarkoituksena oli lisätä eurooppalaisen korkeakoulutuksen kilpailukykyä ja vetovoimaa muihin maanosiin verrattuna. Tavoitteeseen on pyritty muun muassa yhdenmukaistamalla tutkintorakenteita, luomalla yhteinen opintojen mitoitusjärjestelmä ja lisäämällä opiskelijoiden liikkuvuutta.

Terminologin kysymys korkeakouluille 22.1.22: Määritelmässä ei ehkä pelkkä "luokituksen ensimmäiselle tasolle kuuluminen" riitä, jos on tullut myös short cycle (lyhyen syklin???) -tutkinnot tai -koulutusohjelmat? Siksi mietin, pitäisikö tasoa kuvata "alemmman korkeakoulututkinnon vastaamisella". Mitä mieltä olette? Tai sitten EQF:n tasolla (taso 6)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle/korkeakouluille 22.4.2022: Mikä suhde on yhtäältä käsitteillä *alempi* ja *ylempi korkeakoulututkinto* ja *jatkotutkinto* ja sitten toisaalta ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto? Voiko jälkimmäiset määritellä edellisten avulla? (Ainakin käsitteiden alempi korkeakoulututkinto ja ylempi korkeakoulututkinto kohdalla olevat huomautukset Bolognasta ja sykleistä kannattaa varmaan poistaa tai siirtää käsitteiden ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto kohdalle.)

OKSA-jaos 13.5.2022: käsittekuvaus ok, pohditaan vain miten esitetään rinnastus tämän ja (OKSassa tällä hetkellä apukäsitteenä olevan) *alemmman korkeakouluasteen tutkinnon* välillä. Ilmari, Totti ja Riina valmistelivat.

OKSA-jaos 13.5.2022: Onko nämä ajankohtaiset TK:n määritelmät:

<https://www.stat.fi/tk/tt/luokitukset/popup/koulustem.html>

OKSA-jaos 13.5.2022: pohdittava, miten voitaisiin yhdistää *alemmman korkeakouluasteen tutkinto* ja 1. syklin tutkinto jne. Bolognassa ykkösykliin lasketaan myös muissa maissa järjestettävät kandia lyhyemmät tutkinnot. Näitä ei Suomessa ole, eikä tiedetä mihin ne Suomessa laskettaisiin, jos sellaisia olisi.

<https://www.stat.fi/tk/tt/luokitukset/popup/koulustem.html#:~:text=Alemman%20korkeakouluasteen%20tutkinnon%20suorittaminen%20antaa,insin%C3%B6%C3%B6ri%2C%20mets%C3%A4talousinsin%C3%B6%C3%B6ri%20ja%20merikapteeni>

OKSA-jaos 13.5.2022: Tilastokeskus puhuu alempi korkeakouluaste, ylempi kk-aste ja tutkijakoulutusaste, eli ei tutkinnoista

OKSA-jaos 13.5.2022: pohditaan esitetäänkö "alemmman korkeakouluasteen tutkinto" ensimmäisen syklin tutkinnon lähikäsitteenä vai esitetäänkö se omana käsitteenään ja omalla määritelmällään (Ilmari, Totti ja Riina-terminologi)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.8.2022: Onko tarpeen avata määritelmässä mainittu Bolognan prosessi? Onko viimeisessä huomautuksessa oleva kuvaus ok?

707

toisen syklin tutkinto [\[tr72\]](#)

sv [\[\]](#)

en second-cycle degree [\[kielitr_en + kielitr_en_26\]](#)

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöönotetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen toiselle tasolle kuuluva eli [ylempää korkeakoulututkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#) [\[Wikipedia/rk\]](#)

huomautus

Toisen syklin tutkinnot ovat laajuudeltaan tyypillisesti 60–120 opintopistettä (ECTS); vähintään 60 opintopistettä lukuvuotta kohti. Toisen syklin tutkinnon suorittaminen vaatii useimmiten 1–2 lukuvuoden opiskelua ensimmäisen syklin tutkinnon suorittamisen jälkeen. [\[Wikipedia/rk\]](#)

Suomen koulutusjärjestelmässä toisen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [ylemmät korkeakoulututkinnot](#) (kuten maisterin tutkinto) ja ammattikorkeakouluissa suoritettavat [ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot](#). [\[tr115 + rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c1501

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2022: Onko Suomen järjestelmää koskeva huomautus oikein (varmistus vain)?

OKSA-jaos 13.5.2022: pohditaan esitetäänkö "ylemmän korkeakouluasteen tutkinto" toisen syklin tutkinnon lähikäsitteenä vai esitetäänkö se omana käsitteenään ja omalla määritelmällään (Ilmari, Totti ja Riina-terminologi)

708

kolmannen syklin tutkinto [\[tr72\]](#)

sv [\[\]](#)

en third-cycle degree [\[kielitr_en_14 + kielitr_en_26\]](#)

määritelmä

Bolognan prosessissa käyttöön otetun korkeakoulututkintojen kolmiportaisen luokituksen kolmannelle tasolle kuuluva eli [jatkotutkintoa](#) vastaava [korkeakoulututkinto](#) [\[Wikipedia/rk\]](#)

huomautus

Kolmannen syklin tutkinnoissa on suuria alakohtaisia kesto- ja kattavuuseroja, joten niille on vaikea ilmoittaa laajuuden vaihteluväliä. Joidenkin maiden tohtorintutkinnoilla on kuitenkin vähimmäislaajuus; useimmiten 120-420 opintopistettä (ECTS). [\[Wikipedia/rk\]](#)

Kolmannen syklin tutkinto edellyttää tavallisesti 2–4 lukuvuoden opiskelua, josta pääosan muodostaa ohjauksessa tehtävä oma tutkimus. [\[Wikipedia/rk\]](#)

Suomen koulutusjärjestelmässä kolmannen syklin tutkintoja ovat yliopistoissa suoritettavat [jatkotutkinnot](#) (kuten lisensiaatin tutkinto ja tohtorin tutkinto). [\[rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c1502

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Korkeakoulututkinto](#)

OKSA-jaos / Ilmari 24.11.2017: Sanastoon voisi lisätä myöhemmin Bolognan [korkeakoulututkintojen?] luokittelun: ensimmäisen, toisen ja kolmannen syklin tutkinto.

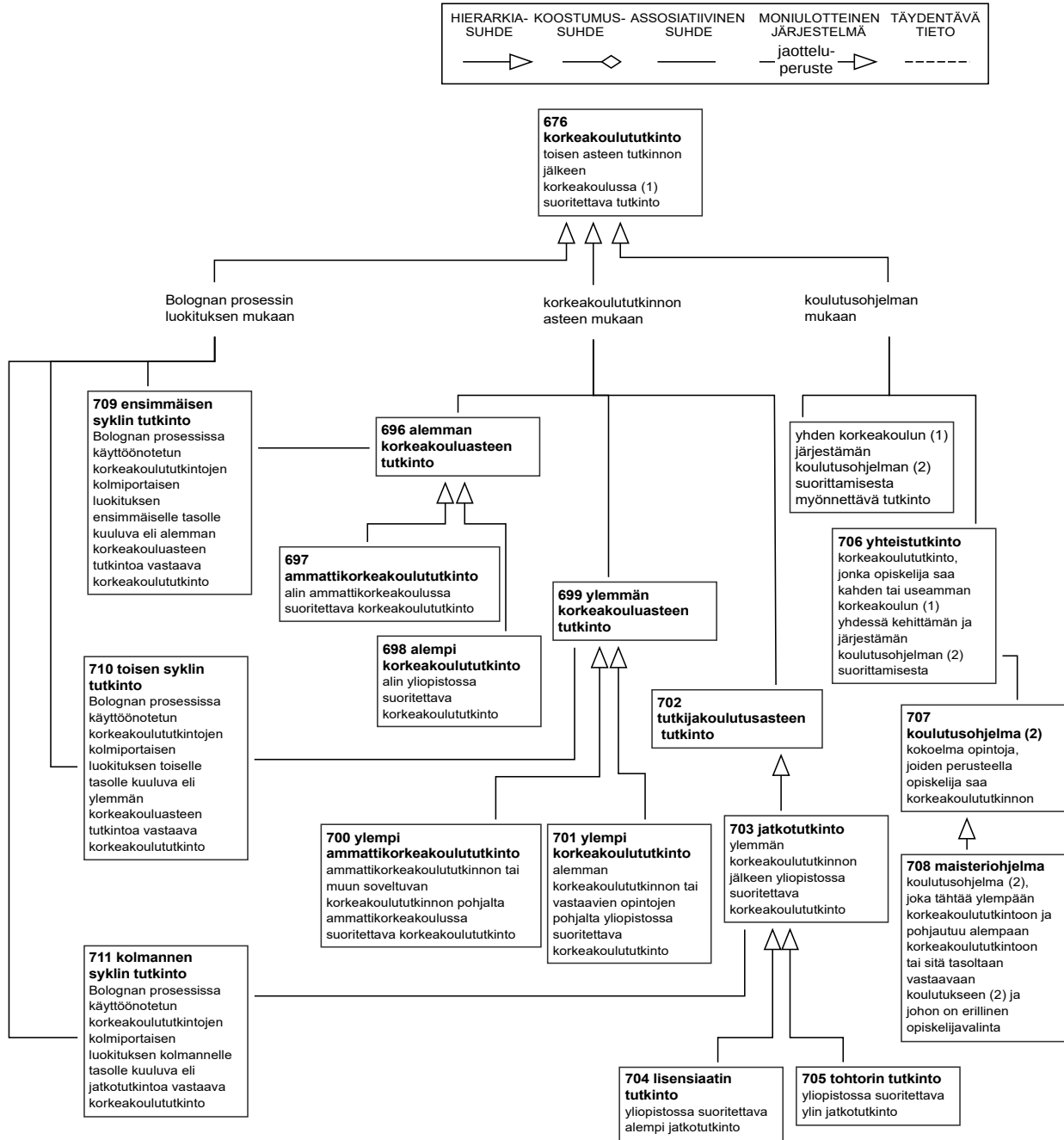
Terminologin kysymys 28.11.2017: Tai riittäisikö näistä huomautus käsitteen [korkeakoulututkinto](#) kohdalla?

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.3.2022: Kommentoitteko määritelmä- ja huomautusluonnoksia? Pohjautuvat Wikipediaan, joten kannattaa olla kriittinen.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 7.6.2022: Onko Suomen järjestelmää koskeva huomautus oikein? On toisaalta epäselvää, tarvitaanko huomautusta (tai siellä ainakaan mainintaa jatkotutkinnosta), jos määritelmässä on jo mainittu tuo jatkotutkinto.

OKSA-jaos 13.5.2022: pohditaan esitetäänkö tutkijakoulutusasteen tutkinto kolmannen syklin tutkinnon lähikäsitteenä vai esitetäänkö se omana käsitteenään ja omalla määritelmällään (Ilmari, Totti ja Riina-terminologi)

Käsittekaavio 80. Korkeakoulututkinto.

6.13.2.3 Ulkomainen tutkinto

709

ulkomainen tutkinto [ss + tr36]

mieluummin kuin: ulkomailla suoritettu tutkinto [harmon]

sv examen som avlagts utomlands [finlex + kielitr_sv]; utomlands avlagd examen [https://www.amkhaku.fi/aikuishaku/amkhakuohj + finlex + kielitr_sv]; > utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier <Helgingin yliopisto> [kielitr_sv]

en foreign qualification [kielitr_en]; foreign diploma [kielitr_en]; foreign degree <korkeakoulut> [kielitr_en]

määritelmä

muun maan kuin Suomen *koulutusjärjestelmässä* suoritettu *tutkinto* [sm + tr36]

huomautus

Ulkomainen tutkinto voi tuottaa *hakijalle hakukelpoisuuden koulutukseen* (2) Suomessa. [tr47/rk]

Yliopistolain (558/2009) mukaan pelkästään *alempaan korkeakoulututkintoon* tai sekä alempaan että *ylemmän korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa *opiskelijaksi* henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa *kelpoisuuden* vastaaviin korkeakouluopintoihin. [tr47]

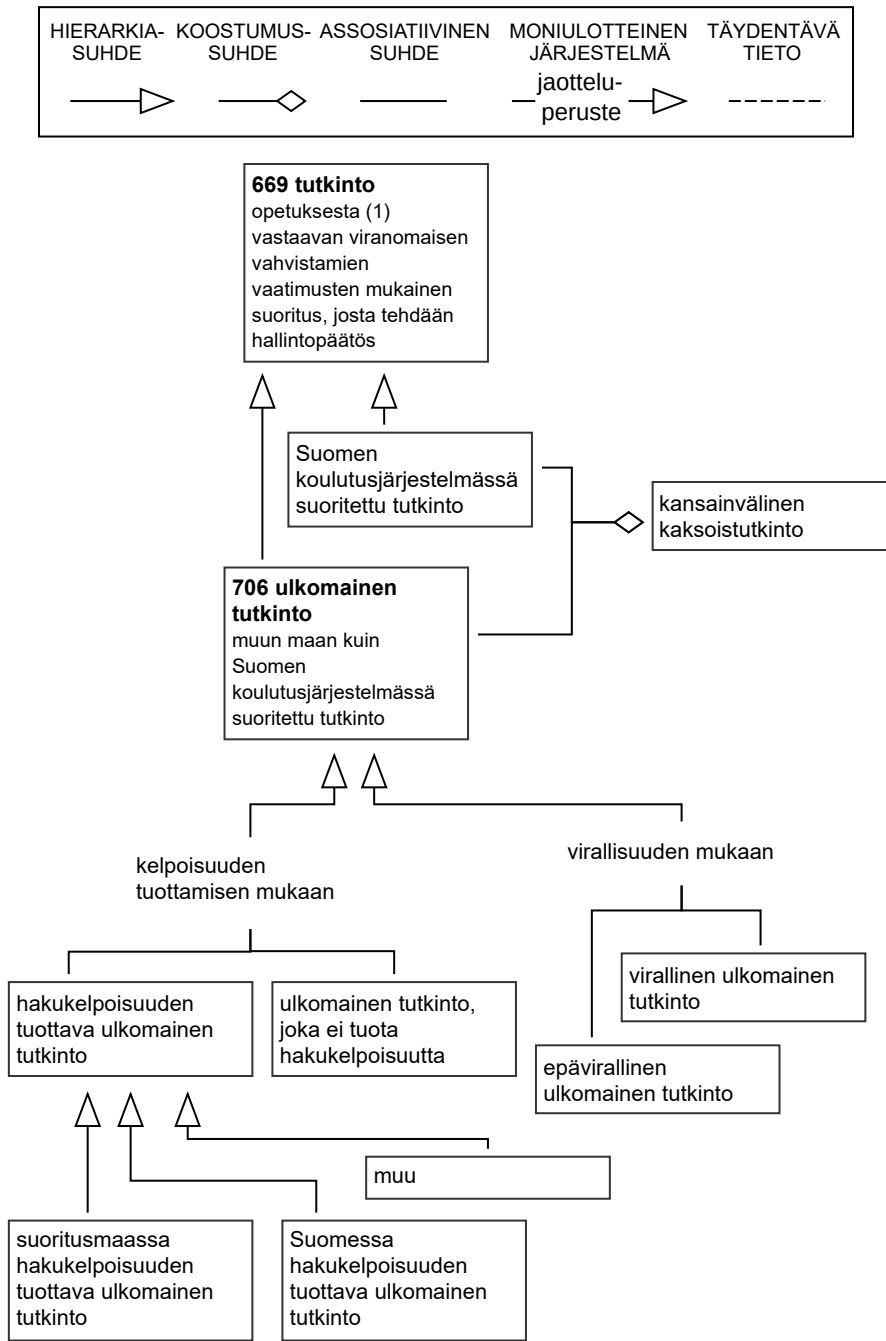
Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan *ammattikorkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut ulkomaisen koulutuksen (2), joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin. []

Käsitteen tunnus: c591

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Tutkinto](#) ja [Ulkomainen tutkinto](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Käsitekaavio 81. Ulkomainen tutkinto.

6.13.2.4 Aiemmat ammatilliset tutkinnot

710

(vanhentunut)

kouluasteen tutkinto [*harmon*]

sv examen på skolstadiet [*studieinfo*]

en []

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, alemman asteen opintolinjojen *tutkinto* [*harmon + tr34*]

huomautus

Käsite kouluasteen tutkinto poistui käytöstä 1990-luvun puolivälissä *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin kouluasteen tutkintoja vastaavat *toisen asteen tutkinnot*. [*tr34*]

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste. [*OPH + rk + tr34*]

Ks. myös *opistoasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c585

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

711

(vanhentunut)

opistoasteen tutkinto [*mp*]

sv examen på institutnivå [*fisv_utbild_ordlista*]; institutexamen [*fisv_utbild_ordlista*]

en []

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, keskimmäisen asteen opintolinjojen *tutkinto* [*rk + tr34*]

huomautus

Opistoasteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin opistoasteen tutkintoja vastaavat lähinnä *toisen asteen tutkinnot* ja *ammattikorkeakoulututkinnot*. [*tr34 + teemar_05*]

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa opistoasteen tutkinnot ovat käytössä edelleen. [*tr34*]

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammatillinen korkea-aste. [*rk + tr34*]

Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *ammattillisen korkea-asteen tutkinto*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c586

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammatilliset tutkinnot](#)

712

(vanhentunut)

ammattillisen korkea-asteen tutkinto [mp]

sv examen inom yrkesutbildning på högre nivå [fisv_utbild_ordlista]

en []

määritelmä

ammattillisten *oppilaitosten* aikaisempien, ylimmän asteen opintolinjojen *tutkinto* [rk]

huomautus

Ammattillisen korkea-asteen *koulutuksen (1)* sisäänotto päättyi 1990-luvun lopussa *ammattillisen koulutuksen* rakenneuudistuksen myötä. Nykyisin ammattillisen korkea-asteen tutkintoja vastaavat lähinnä *ammattikorkeakoulututkinnot*. [tr34 + teemar_05]

Opetushallinnon koulutusasteluokituksessa ammattillisen korkea-asteen tutkinnot ovat käytössä edelleen. [tr34]

Ammatillisten oppilaitosten aiemmat opintolinjat alimmasta ylimpään olivat kouluaste, opistoaste ja ammattillinen korkea-aste. [rk + tr34]

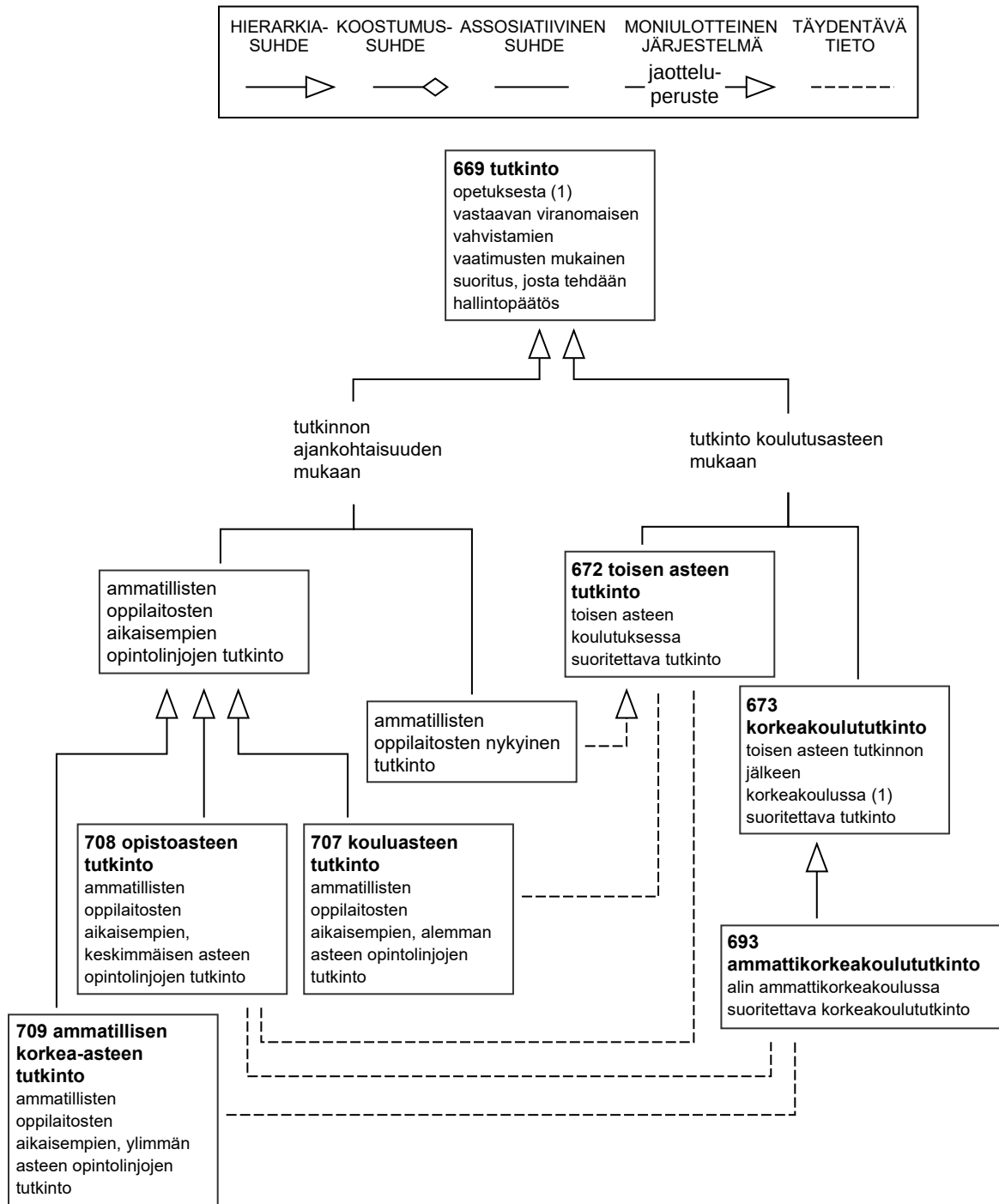
Ks. myös *kouluasteen tutkinto*, *opistoasteen tutkinto*. [rk]

Käsitteen tunnus: c587

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Aiemmat ammattilliset tutkinnot](#)

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

Käsitekaavio 82. Aiemmat ammatilliset tutkinnot.

6.13.3 Opintosuorituksia

713

opintosuoritus [*synergia ruotsi 20130227*]

sv studieprestation [*synergia ruotsi 20130227 + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03*]

en completed study unit <suoritettu opintojakso> [*kielitr_en_13 + kielitr_en_23*]; completed course <suoritettu opintojakso korkeakoulussa> [*kielitr_en_13*]; completed credit <lukiokoulutus, korkeakoulutus> [*kielitr_en_13*]; completed unit (?) <ammattillinen koulutus> [*tr71*]; performance [*kielitr_lukio_en_24*]; study attainment <erityisesti säädöksissä> [*kielitr_en_01 + kielitr_en_23*]; successful pass <hyväksyty opintosuoritus, esim. ylioppilastutkinnon koe> [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_01 + kielitr_lukio_en_24*]; ~ assessment result [*XDW_2.01 + tr25 + kielitr_en_01*]

määritelmä

oppijan koulutukseen (2) liittyvä suoritus, jonka laajuus on määritetty ja joka arvioidaan [*XDW_2.01 + tr25 + rk + tr35 + teemar_13*]

huomautus

Opintosuorituksen laajuus voidaan ilmaista esimerkiksi *opintopisteinä (1)*, *opintopisteinä (2)*, *opintoviikkoina* tai *osaamispisteinä*. [*tr25 + tr35*]

Opintosuoritus-käsitteelle tarvitaan englanniksi useita eri vastinetermejä, joita kutakin käytetään hiukan eri konteksteissa. Käyttöesimerkkejä: [*kielitr_en_23*]

[opiskelijan omassa tietojärjestelmänäkymässä, jossa opintosuoritukset pisteinä:] 'completed study units: --' tai 'completed courses: --' [*kielitr_en_23*]

fi: Mattin opintosuoritus liittyy kokonaisuuteen "Maantieteen perusopinnot".

en: Matti's study attainment is a part of the module 'Basic Studies in Geography'. [*kielitr_en_23*]

fi: *Opettaja* syöttää tulevaisuudessa opintosuoritukset itse tietojärjestelmään.

en: In the future, the teacher enters the assessment results to the data system. [*kielitr_en_23*]

fi: *Opiskelijalla* on hyväksyty opintosuoritus *opintojaksosta* "Johdatus kasvatustieteeseen".

en: The student has successfully passed the course 'Introduction to Educational Science'.

[*kielitr_en_23*]

fi: Voitko tulostaa minulle opintosuoritusotteeni?

en: Can you print me my transcript of study records, please? [*kielitr_en_23/rk*]

Vrt. *opintosuoritusote*. []

Ks. myös *arviointi (2)*. [*teemar_13/rk*]

Käsitteen tunnus: c624

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsitteekaaviot: *Varhaiskasvatuksessa*, *opetuksessa (1)*, *koulutuksessa (1)*, *opintosuorituksessa ja tutkinnossa käytettävä kieli sekä opetus (1) ja koulutus (1) kielen mukaan ja Opintosuorituksia*

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kommentti/kysymys ammatillisen koulutuksen englannin kielityöryhmälle

29.8.2017: OKSA-jaoksessa esitettiin kysymysmerkillä, että ammatillisen koulutuksen "opintosuorituksesta" käyttämä englannin vastine olisi "completed unit". Termi täytyy tarkistaa ammatillisen koulutuksen englantia tuntevalta.

714

opinnäytetyö [*ks&ua + tr58*]; ~ **opinnäyte** [*ks&ua + tr58*]

hakusana: pro gradu -työ; diplomityö; väitöskirja

sv lärdomsprov *n* [*fisv utbild ordlista + 794/2004 + 1129/2014 + kielitr sv*]; examensarbete *n* <akademisk> [*fisv utbild ordlista + kielitr sv*]; ~ vetenskapligt arbete *n* <akademisk> [*fisv utbild ordlista + kielitr sv*]

en final project <lähinnä toisen asteen koulutus> [*estrohm[OPHwww] + valter mot + kielitr en 01*]; thesis <lähinnä korkeakoulut> [*estrohm[valter mot]+ kielitr en 01 + kielitr en 16*]; thesis project <lähinnä korkeakoulut> [*kielitr en 01*]

määritelmä

opiskelijan koulutuksen (1) aikana hankkimaa tietoa ja osaamista kokoava ja osoittava kirjallinen tai muu työ [*ks&ua/rk + tr22 + teemar 05*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa opinnäytetyö voi olla esimerkiksi *opiskelijan* suunnittelema ja tekemä tuote, portfolio tai esitys. *Korkeakouluissa (1)* opinnäytetöitä ovat esimerkiksi pro gradu- ja diplomityöt sekä väitöskirjat. [*ks&ua/rk + tr22*]

Opinnäyte-termiä käytetään usein opinnäytetyö-termin synonyymina. Toisaalta opinnäyte-termillä voidaan viitata opinnäytetyön koostumussuhteiseen yläkäsitteeseen (opinnäyte voi koostua useista opinnäytetöistä). Kolmanneksi opinnäyte-termillä voidaan viitata *tutkinnon* osaan, jonka suorittamistapa on opinnäytetyön tekeminen. [*tr58*]

Ruotsin termi lärdomsprov on käytössä myös akateemisessa ympäristössä; esim. Åbo Akademi viittaa tällä termillä pro gradun ja *kypsyysnäytteen* muodostamaan kokonaisuuteen. [*kielitr sv*]

Helsingin yliopisto käyttää opinnäytetyöstä (esim. pro gradu) ruotsiksi vastinetta examensarbete. [*kielitr sv*]

Englannin kielessä sana thesis viittaa kirjalliseen tuotokseen. Tämän vuoksi thesis-sanaa ei voi käyttää (ainakaan yksinään), jos opinnäytetyökokonaisuus sisältää kirjallisen työn lisäksi myös muuta. [*kielitr en 16*]

Ruotsin termillä "vetenskapligt arbete" viitataan tietoa ja osaamista kokoavaan ja osoittavaan *opintojaksoon* tai *kurssiin (3)*. [*kielitr sv*]

Käsitteen tunnus: c606

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

715

kypsyysnäyte [*kielitr_en_01*]; **maturiteetti** [*tr72*]

sv mognadsprov *n* [*kielitr_sv_13 + PuckSumelius_2017_12_11*]; mogenhetsprov *n* [*kielitr_sv_13*]
inte: maturitetsprov *n* (föräldrad) [*kielitr_sv_13 + PuckSumelius_2017_12_11*]

en maturity essay [*kielitr_en_01*]; maturity test [*kielitr_en_23*]

määritelmä

kirjallinen työ, jolla *korkeakoulun (1) opiskelija* osoittaa perehtyneisyytensä *opinnäytetyönsä* alaan sekä *tutkintoa* varten vaadittavan suomen tai ruotsin kielen taitonsa [*352/2003 + 794/2004 + TTuhkanen/rk + tr72*]

huomautus

Kypsyysnäyte muodostuu lyhyehköstä opinnäytetyön alaan liittyvästä esseekirjoitelmasta.

Kypsyysnäytteellä pyritään varmentamaan opinnäytetyön ja sen tekijän yhteys. [*794/2004 + 352/2003 + TTuhkanen + rk*]

Kypsyysnäyte vaaditaan *ammattikorkeakoulututkintoa* sekä *alempaa korkeakoulututkintoa* ja *ylempää korkeakoulututkintoa* varten. [*352/2003 + 794/2004*] [*TTuhkanen*] Kun kypsyysnäyte edellytetään jo alempaa korkeakoulututkintoa varten, sillä usein kuitataan myös ylempään tutkintoon liittyvä näytevaatimus. [*TTuhkanen*]

Mikäli *yliopiston* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, yliopisto määrää kypsyysnäytteen kielestä erikseen. [*794/2004*]

Mikäli *ammattikorkeakoulun* opiskelijalta ei tutkintoa varten vaadita suomen tai ruotsin kielen taitoa, ammattikorkeakoulu päättää kypsyysnäytteestä. [*352/2003*]

Käsitteen tunnus: c1050

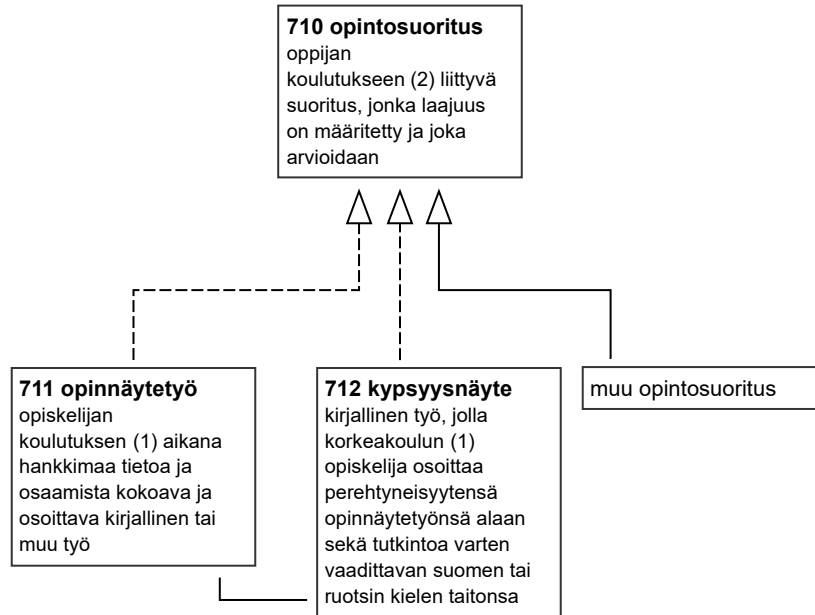
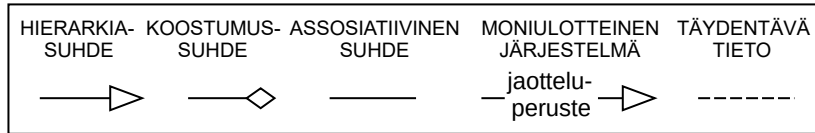
Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Opintosuorituksia](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ruotsin kielityöryhmälle 5.12.2017: Olisin vielä kysynyt tarkennusta kypsyysnäytteen vastineisiin mogenhetprov ja maturitetsprov. Ovatko kumpikin tosiaan hylättäväksi merkittäviä termimuotoja? Ja onko kumpikin myös vanhentunut termimuoto? -- **Puck Sumelius 5.12.2017:** Tässä näkyy käytäntö vaihtelevan, huomaan Google-haun perusteella. HY:n ruotsin kääntäjät käyttävät vain mognadsprov. Muualla HY:ssä saattaa olla kaksi muuta vielä käytössä, mutta ainakin minun korvissani maturitetsprov tuntuu hieman vanhanaikaiselta. Päädyn siihen, että vannomatta paras – voin kysellä hieman HY:n ulkopuolisilta tutuilta, miten tämän asian laita oikein on. Älä hylkää kumpaakaan.

Käsitekaavio 83. Opintosuorituksia.

6.13.4 Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa

716

<ammatillinen koulutus>

osaamisen osoittaminen [*AmmRef_2017*]

sv pävisande av kunnandet [*531/2017_sv_52§*]

en demonstration of competence [*kielitr_amm_en_01*]

not: skills demonstration (obsolete) [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

toiminta, jolla *ammatillisen tutkintokoulutuksen* tai *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen opiskelija* osoittaa *ammatillisen tutkinnon perusteissa* tai tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteissa määritellyn ammattitaidon tai osaamisen [*AmmRef_2017 + rk + tr105*]

huomautus

Osaamisen osoittaminen voi tapahtua *näytön* kautta tai muulla tavalla. [*AmmRef_2017 + rk*]

Käsitteen tunnus: c1317

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsitekaaviot: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammatillinen ruotsi kesken>

717

<ammattillinen koulutus>

näyttö [*AmmRef_2017*]

ei: näyttökoe (vanhentunut) [*tr109*]

sv yrkesprov n [*531/2017 sv_52§ + PDT kielitr sv_01*]

en competence demonstration [*ammattillisen reformisan_en + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

toiminta, jossa *opiskelija* osoittaa käytännön työtehtäviä tekemällä, miten hyvin hän on saavuttanut *ammattillisen tutkinnon perusteissa* määritellyn keskeisen ammattitaidon ja osaamisen [*AmmRef_2017 + teemar_13*]

huomautus

Ammatilliset tutkinnot (*ammattillinen perustutkinto*, *ammattitutkinto* ja *erikoisammattitutkinto*) suoritetaan näytön avulla. [*SeijaSuonuuti/rk*]

Näyttö arvioidaan suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin *arviointikriteereihin*.

[*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Näyttö on yhdenlaista *osaamisen osoittamista*. [*rk*]

Näyttö korvaa *ammattillisen koulutuksen* aikaisemmat käsitteet *ammattiosaamisen näyttö* ja *tutkintotilaisuus*. [*AmmRef_2017*]

Ks. myös *osaamisen arviointi (2)*. [*tr82*]

Käsitteen tunnus: c1318

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsitekaavio: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Vrt. *osaamisen osoittaminen*, jonka englannin vastine on demonstration of competence. Vaikea tehdä eroa englanniksi pelkällä sanajärjestyksellä...

Terminologin kysymys 9.3.2020: Onko mahdollista muodostaa osaamisen osoittamiselle ja näytölle eri englanninkieliset vastineet? Jos ei, niin sitten pitää vain laittaa competence demonstration (1) ja competence demonstration (2), mutta tämä ei tietysti toimi käännostekstissä.

Arviointisanastotyöryhmän ja Seija-terminologin kysymys ammatilliselle koulutukselle 15.6.2020: Olisiko tarpeen lisätä näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen arviointiaineisto? Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä.

718

näyttöympäristö [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

sv yrkesprovsmiljö [*lausuntokierros_2019 + PDT_kielitr_sv_03*]; omgivning där yrkesprovet genomförs [*531/2017_sv_52§ + kielitr_ammats_sv_01*]; > plats för yrkesprovet <fyysinen paikka> [*PDT_kielitr_sv_01 + kielitr_ammats_sv_01*]

en environment for competence demonstration [*ophall_sanasto[vpunsar] + rk*]

määritelmä

ympäristö, jossa *opiskelija* osoittaa ammatillisen osaamisen käytännön työtehtäviä tekemällä [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

huomautus

Näyttöympäristö on paikka, jossa *näyttö* suoritetaan. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Tavoitteena on, että näyttöympäristö on mahdollisimman autenttinen eli ensisijaisesti todellinen työympäristö tai, mikäli se ei ole mahdollista, mahdollisimman pitkälle todellista työympäristöä vastaava. [*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Näyttöympäristönä toimii usein työpaikka, mutta perustellusta syystä näyttöympäristö voi olla myös muu paikka, esimerkiksi *oppilaitoksen* oma ympäristö tai simulaattori.

[*Tyop_jari_koul_san_2019*]

Käsitteen tunnus: c1730

Luokka: <ammatillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Työpaikalla järjestettävän koulutuksen sanasto, 2019

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (authentic environment for competence demonstration)

719

(vanhentunut)

ammattiosaamisen näyttö [*mh + tr28*]

sv yrkesprov n [*ophall_sanasto + VNK_kuukauden_termit*]

en []

määritelmä

ammatillisessa peruskoulutuksessa käytettävä *tutkinnon osien arviointimenetelmä (2)*, jossa *opiskelija* osoittaa osaamisensa käytännön työtehtäviä tekemällä [*pv + tr28*]

huomautus

Erityistä tukea (2) tarvitseva opiskelija voi suorittaa näytön mukautetuin ammattitavoittein ja *arviointikriteerein*; ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*. [*oph + tr28*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*. [*AmmRef_2017 + teemar_13/rk*]

Käsitteen tunnus: c604

Luokka: <ammatillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: "vocational skills demonstration" - tätä on käytetty OPH:n nettisanastoissa. Miten erotetaan ammattitaidon hankkiminen ja osaamisen hankkiminen englanniksi?

720

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

tutkintotilaisuus [OPH/MerjaLahdenkauppi]

sv examenstillfälle *n* [fisiv_ utbild_ ordlista + Karlsson&Westerholm]

en demonstration of skills [estrohm[S-V-E]]

määritelmä

tilaisuus, jossa *näyttötutkinnon* suorittaja osoittaa *tutkinnon perusteissa* määritellyn, tiettyyn *tutkinnon osaan* liittyvän ammattitaidon [ks&ua + rk + tr22]

huomautus

Tutkintotilaisuuksia järjestetään tutkinnonosittain. [ks&ua/Krk]

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. Lain 513/2017 voimaan tullessa tämän käsitteen korvasi käsite *näyttö*. [AmmRef_2017 + teemar_13/rk]

Käsitteen tunnus: c605

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

721

(vanhentunut)

näyttötutkinnon tutkintosuoritus [ks&ua]

hakusana: tutkintosuoritus [rk]

sv examensprestation vid fristående examen [fisiv_ utbild_ ordlista + Karlsson&Westerholm]

en execution [estrohm[S-V-E]]

määritelmä

näyttötutkinnon suorittajan *tutkintotilaisuudessa* antama osoitus *tutkinnon perusteissa* vaadittavasta ammattitaidosta [tr22]

huomautus

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [AmmRef_2017 + teemar_13/rk]

Käsitteen tunnus: c619

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

722

<ammattillinen koulutus>

ammattitaidon osoittamistavat [OPH]

sv sätt *n pl* att visa yrkesskickligheten [ophall_sanasto + kielitr_ ammat_sv_01]

en method of demonstrating competence [ophall_sanasto]

määritelmä

määräys siitä, miten *ammattillisten tutkinnon osien* edellyttämä ammattitaito osoitetaan [oph(hypponen&vayrynen&muita) + tr10]

huomautus

Ammattitaito osoitetaan *ammattiosaamisen näytöissä* tai *tutkintotilaisuuksissa*. [tr10]

Käsitteen tunnus: c620

Luokka: <ammattillinen koulutus>

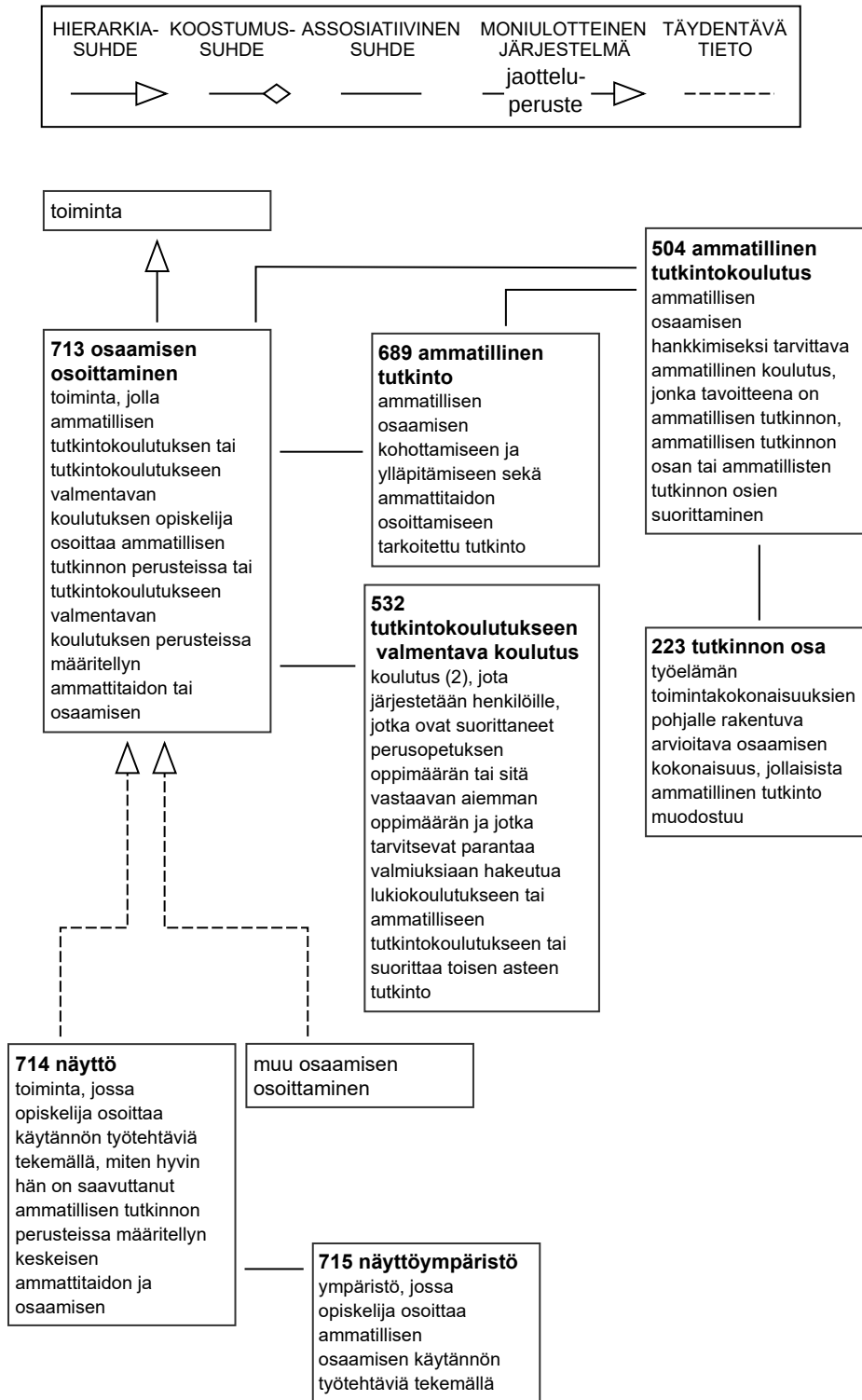
<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen englanti kesken>

Terminologin hkysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmä sopinut, että ”ammattitaidon osoittaminen” käännetään laissa 531/2017 englanniksi ”demonstration of vocational skills”. Tämän pohjalta tulisi varmaan muodostaa myös tämän ammattitaidon osoittamistavat -käsitteen englannin vastine.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (method of demonstrating competence)

Käsitekaavio 84. Tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa.

Oppivelvollisuuden laajentaminen -kartoitus, TH, kevät 2021: Huomio: käsitekaavio tutkinnon suorittaminen ammatillisessa koulutuksessa tarkistettava

Terminologin kysymys 11.3.2021: Mitä kohtia kaaviossa muokattava? Valmentava koulutus varmaan ainakin.

OKSA-jaos 21.5.2021: valmentava koulutus poistuu; Riina poista kaaviosta

6.13.5 Oppilaan ja opiskelijan suorituksen arviointi

723

arviointi (2) [*tr21 / rk*]; **oppilaan arviointi** [*tr10*]; **opiskelijan arviointi** [*tr10*]; **opintosuorituksen arviointi** <korkeakoulut> [*tr17*]; > **arvostelu** [*tr65*]

sv bedömning [*ophall sanasto + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_03*]; elevbedömning <oppilaan arviointi> [*Karlsson&Westerholm + kielitr_sv_03*]; bedömning av eleven <oppilaan arviointi> [*Karlsson&Westerholm + kielitr_sv_03*]; bedömning av den studerande <opiskelijan arviointi> [*LOPS_2015 + kielitr_lukio_sv_03*]; bedömning av studieprestationer <opintosuorituksen arviointi korkeakouluissa> [*kielitr_sv*]

inte: utvärdering (2) [*Karlsson&Westerholm + kielitr_sv*]; evaluering (2) [*kielitr_sv_10*]

en assessment (1) [*jakku arviointi + kielitr_en_01 + kielitr_po_en_08*]; student assessment <oppilaan tai opiskelijan arviointi> [*kielitr_lukio_en_17 + kielitr_po_en_08*]; > assessment of learning [*kielitr_lukio_en_16*]; > assessment of learning outcomes <oppimistulosten arviointi> [*estrohm(S-V-E) + kielitr_en_01*]; > assessment for learning <formatiivisessa arvioinnissa> [*kielitr_lukio_en_16*]; > marking <arvostelu> [*kielitr_lukio_en_24*]; > grading <arvostelu> [*kielitr_lukio_en_24*]
rather than: pupil assessment <oppilaan arviointi> [*ophall sanasto + kielitr_po_en_08*]
not: evaluation (2) [*jakku arviointi + kielitr_en_01 + 629/1998_en*]

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten* arvottaminen [*oph(pv&sh&mp) + tr17 + ssu + rk*]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaan arvioinnissa arvioidaan oppilaan oppimista, työskentelyä, käyttäytymistä ja *opintosuorituksia*. [*628/1998 + rk + tr17*]

Arviointia (2) voidaan tehdä opintojen aikana ja opintojen päättyessä (nk. *päättöarviointi*).

Opintojen aikaista arviointia (2) on esimerkiksi kokeen tai tentin pisteyttäminen ja kurssiarvosanan antaminen. [*OPH verkkosivut + rk + tr17*]

Arvioinnin (2) tyyppejä ovat *numeerinen arviointi* ja *sanallinen arviointi*. [*oph(pv&sh&mp) + tr17*]

Termiä arvostelu käytetään suppeammassa merkityksessä; esimerkiksi kokeen arvostelu. [*tr65*]

Englannin termi assessment viittaa tavoitteen ja tuloksen vertailuun mittauksen perusteella, joten se voidaan kääntää suomeksi paitsi sanalla ”arviointi”, myös sanalla ”mittaaminen”.

[*jakku arviointi + kielitr_en_01*]

assessment / evaluation: Kun on kyse yksilön oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvioinnista (2), englannin kielessä käytetään termiä assessment, ei evaluation. Englannin termi evaluation tarkoittaa arvottavaa analyysia, ja koulutuksen alalla evaluation liittyy lähinnä järjestelmän tason *arviointiin (1)* (esimerkiksi *koulutuksen arviointi*). [*jakku arviointi + kielitr_en_01 + AnuHalvari*]

assessment / evaluation: Esimerkki englannin termien evaluation ja assessment käytöstä opetus- ja koulutusallalla:

fi: Tämän oppimisen ja osaamisen arviointiin perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa kohdentuneen arvioinnin tarkoituksena on [--].

en: The purpose of this evaluation focusing on the assessment of learning and competence in basic education and general upper secondary education is to [--]. [*kielitr_lukio_en_17*]

pupil assessment: Oppilaan arvioinnista suositetaan käyttämään englanninkielistä vastinetta student assessment vastineen pupil assessment sijaan. Termiä pupil assessment voidaan kuitenkin käyttää EU-yhteyksissä, ks. tarkemmin käsitteen *oppilas* kohdalta. [*kielitr_po_en_09*]

Käsitteen tunnus: c594

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Muutoksenhaku arviointiin (2)*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen*, *Arviointi* ja *Arviointeihin liittyviä käsitteitä*

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<lukiolaki>

<perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <amatillinen ruotsi kesken> <amatillinen englantia kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen ruotsin kielityöryhmälle 22.2.2019: Korkeakoulujen ja lukion ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 18.12.2018: suomenkielisistä synonyymeista puuttuu ”oppimisen arviointi” (engl. assessment of learning). Tätä termiä käytetty LOPSissa. Tulisiko se lisätä myös OKSAan, samoin kuin englanninkielinen vastine? -- **Najat Ouakrim-Soivio 11.2.2019:** HUOM! Assessment for learning tarkoittaa oppimisen aikaista arviointia, osaamisen arviointi on puolestaan assessment of learning. En missään tapauksessa käyttäisi englanninkielisiä käsitteitä vaan oppimisen arvioinnin synonyyminä formatiivista arviointia ja osaamisen arvioinnin synonyyminä summatiivista arviointia. -- **OKSA-jaos 15.2.2019:** Tässä käsitteessä lienee yhdistetty oppimisen aikainen eli formatiivinen arviointi ja oppimistulosten arviointi eli summatiivinen arviointi. Voisiko tämä toimia yhteisenä yläkäsitteenä näille molemmille?

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (pupil assessment; student assessment)

Terminologin kysymys perusopetuksen englannin työryhmälle 8.6.2022: Voiko/kannattaako työstää vain näiden muutamien arviointiin liittyvien käsitteiden englannin vastineita, jos koko kokonaisuutta ei voida tällä erää ottaa käsittelyyn?

724

arviointiaineisto [*ks&ua*]

sv bedömningsmaterial n [*fisv utbild ordlista*]; evalueringsmaterial n [*ophall sanasto*]

en evaluation data [*estrohm[ophall sanasto]*]; > assessment data <oppilaan, opiskelijan tai opintosuorituksen arviointi> [*MFleming*]

määritelmä

kaikki [arvioinnissa \(1\)](#) tai [arvioinnissa \(2\)](#) käytetty ja sitä varten kerätty tieto ja materiaali tai annettu näyttö, johon arviointi (1) tai arviointi (2) perustuu [*ks&ua + YSR 15.5.2013 + tr28 + arv_tr3*]

huomautus

Arviointiaineisto voi olla tuotettu esimerkiksi myös kyselyillä, haastatteluilla tai muilla [arviointimenetelmillä \(1\)](#).

Arviointiaineistoa voi olla esimerkiksi kirjallinen tai muuten tallennettu opintoja tai osaamista koskeva aineisto. [*YSR 15.5.2013 + tr28/rk*]

Määritelmässä käytetty sana näyttö on merkitykseltään laajempi kuin [ammattillisessa koulutuksessa](#) käytettävä käsite [näyttö](#).

Käsitteen tunnus: c609

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

Kysymys arviointisanastoryhmän kokouksessa 15.6.2020: Pitäisikö ammatillisen koulutuksen osalta arviointiaineiston ja näytön välillä olla suhde? Termi näyttö esiintyy myös yleissivistävässä koulutuksessa, mutta käsite ei ole sama kuin ammatillisessa koulutuksessa. Voisiko joku ammatillisen koulutuksen asiantuntija ottaa kantaa? Laissa on näytön kohdalla viittaus arviointiaineiston säilyttämisestä. **Jan** voisi kysyä Karvissa. Toisaalta näyttö on tässä määritelmässä yleisemmässä merkityksessä ja sitä ei linkitetä näyttö-käsitteeseen.

Vastaus 2.7. Janilta: Tällaisen vastauksen sain: Itse miellen asian seuraavasti: näyttö on toiminnallinen tilanne, jossa opiskelija osoittaa osaamisensa työtehtäviä tekemällä aidoissa työelämän tilanteissa. Arviointiaineisto on taas puolestaan se, johon kirjataan opiskelijan näytöstä tai muusta arviointimenetelmästä (esim. koe) saama arvosana sekä arvioinnin perustelut. Koulutuksen järjestäjien tulee lain mukaan säilyttää tätä aineistoa vähintään puoli vuotta mahdollisten opiskelijan pyytämien tarkistus- ja oikaisupyyntöjen vuoksi.

Vastaus ammatillisen koulutuksen työryhmältä 8.7.2020: Arviointisanastotyöryhmä kysyi OKSAn ammatillisen koulutuksen työryhmältä 15.6.2020, olisiko tarpeen lisätä ammatillisen koulutuksen näyttö-käsitteen kohdalle viittaus käsitteeseen "arviointiaineisto". Viittaus voisi tulla esim. sitä kautta, että laissa säädetään (141 §) näyttöön liittyvän arviointiaineiston säilyttämisestä. Ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ei 26.6. pidetyssä kokouksessaan nähnyt järkeväksi lisätä huomautusta näyttö-käsitteen kohdalle, vaan osaamisen arviointi (c1099) -käsitteen kohdalle. Sinne lisättiin huomautus: "Osaamisen arviointi tehdään arviointiaineiston pohjalta." **Lisäksi:** "Arviointiaineisto-käsitteen määritelmässä on ok käyttää näyttö-sanaa yleisemmässä merkityksessä kuin ammatillisessa koulutuksessa määritelty näyttö-käsite. Kuitenkin ammatillisen koulutuksen sanastotyöryhmä ehdottaa, että arviointiaineisto-käsitteen (c609) kohdalle merkittäisiin esim. viimeiseksi huomautukseksi seuraava: "Määritelmässä käytetty sana 'näyttö' on merkitykseltään laajempi kuin ammatillisessa koulutuksessa käytettävä käsite /näyttö/."

Seija 5.8.2020: Kirjattu ehdotus uudeksi huomautukseksi ammatillisen koulutuksen työryhmän mukaan.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 17.8.2020

725

arviointikriteeri [*oph/LahdenkauppiMerja*]; **arvioinnin kriteeri** <ammattillinen koulutus> [*oph + teemar 15*]; **arviointiperuste** <lukiokoulutus> [*ua*]

sv bedömningskriterium *n* [*ophall sanasto + kielitr lukio sv 03*]; utvärderingskriterium *n* [*ophall sanasto + kielitr lukio sv 03*]; kriterium *n* för bedömning [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 03*]; kriterium *n* för utvärdering [*fisv utbild ordlista + kielitr lukio sv 03*]

en > evaluation criterion <arvioinnin (1) kriteeri> [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr lukio en 13*]; > assessment criterion <arvioinnin (2) kriteeri> [*estrohm[S-V-E] + kielitr lukio en 13*]

määritelmä

peruste, jonka avulla *arvioinnin (1)* tai *arvioinnin (2)* kohteen tai kohteiden arvo, tila tai keskinäinen järjestys määritetään [*jakku arviointi + YSR 15.5.2013 + tr28 + rk + teemar 15*]

huomautus

Arvioinnissa (1) ja arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta. [*arv tr5*]

Toiminnan arvioinnissa (1) arviointikriteerit kertovat millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan. [*arv tr3*]

Arviointikriteeri on *varhaiskasvatuksessa laatuindikaattoria* tarkemmin määrittävä tai erotteleva ominaisuus. [*arv tr5*]

Oppilaan tai *opiskelijan* arvioinnissa (2) arviointikriteerit määrittelevät eri *arvosanoihin* vaadittavan osaamisen tason. Arviointikriteerit on määritelty esimerkiksi *perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa* ja *lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteissa*. Vertaa *päättöarviointin kriteeri*. [*Opp.arv.perus*]

Ammatillisessa koulutuksessa arvioinnin kriteereitä ovat *osaamisen arvioinnissa (2)* käytettävät kuvaukset kunkin *arvosanan* edellyttämästä osaamisesta. Määritelmässä mainittu ”kohteiden keskinäisen järjestyksen määrittäminen” ei päde ammatilliseen koulutukseen, sillä ammatillisessa koulutuksessa *arvioinnin (2)* tarkoitus on osoittaa *opiskelijan* osaamisen taso suhteessa ennalta määrättyihin arvioinnin kriteereihin, ei esimerkiksi asettaa opiskelijoita paremmuusjärjestykseen. [*teemar 15*]

evaluation criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”One evaluation criterion used in evaluating learning outcomes is the number of students who enter higher education.” [*kielitr lukio en 24*]

assessment criterion: Esimerkki termin käytöstä: ”When assessing a pupil’s knowledge and skills for the purpose of issuing reports and certificates, assessment criteria derived from the objectives defined in the core curriculum are used.” [*kielitr lukio en 24*]

Käsitteen tunnus: c613

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Arviointi* ja *Laatukäsitteitä*

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus englanti kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 17.8.2020 ja tarkennettu 2.9.2020

726

<perusopetus>

päätösarvioinnin kriteeri [*oph*]

sv kriterium *n* vid slutbedömning [*fisv_utbild_ordlista*]

en final assessment criteria [*estrohm[es]*]

määritelmä

arviointikriteeri, jota käytetään *perusopetuksen oppilaan* kunkin *oppiaineen* päätösarvosanaa muodostettaessa ja joka perustuu oppiaineelle määriteltyihin *arvosanoihin* vaadittavaan tieto- ja taitotasoon [*oph + rk + tr60 + arv_tr5*]

huomautus

Arvioinnissa (2) käytetään usean arviointikriteerin kokonaisuutta. [*arv_tr6*]

Perusopetuksen *yhteisten oppiaineiden* päätösarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa*. [*oph + rk + tr60*]

Perusopetuksen päätösarvioinnin kriteerit arvosanoille 5, 7, 8 ja 9 otetaan käyttöön 1.8.2021 alkaen. Tätä aikaisemmin kriteerit on määritelty vain arvosanalle 8. [*arv_tr5*]

Käsitteen tunnus: c614

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020.

727

arvosana [*harmon + oph*]; > **numeroarvosana** [*ua*]

sv vitsord *n* [*studieinfo + synergia ruotsi + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_04 + kielitr_po_sv_02*]; > siffervitsord *n* <numeroarvosana> [*Karlsson&Westerholm + LOPS_2015 + kielitr_lukio_sv_04 + kielitr_po_sv_02*]

en grade (2) [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en_01 + kielitr_lukio_en_13*]; mark [*kielitr_lukio_en_13*]; > matriculation examination grade <ylioppilastutkinnon arvosana> [*kielitr_lukio_en_17*]; > matriculation examination test grade <ylioppilaskokeen arvosana> [*kielitr_lukio_en_17*]

määritelmä

arvioinnin (2) tuloksena *oppilaalle* tai *opiskelijalle* annettava, järjestetystä joukosta valittava numeerinen tai sanallinen ilmaus [*oph/ev + tr17*]

huomautus

Numeromuotoinen arvosana voidaan antaa esimerkiksi asteikolta 4–10 (*perusopetus* ja *lukiokoulutus*) tai 1–5. [*oph*]

Esimerkki sanallisen ilmauksen muotoisesta arvosanasta on magna cum laude approbatur. [*rk + tr17*]

Käsitteen tunnus: c617

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<po sv 2022 tayd>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Ei muutoksia arviointisanastoryhmässä

728

arvosana-asteikko [*ua*]

- sv vitsordsskala [*ffisv utbild ordlista + synergia ruotsi + kielitr sv + kielitr lukio sv 04 + kielitr po sv 02*]; betygsskala [*ophall sanasto + kielitr po sv 02*]
hellre än: bedömnings skala [*ophall sanasto + kielitr sv + kielitr po sv 02*]
- en grading scale [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr en 01 + kielitr lukio en 13 + kielitr po en 08*];
marking scale [*kielitr lukio en 13 + kielitr po en 08*]
not: assessment scale [*ophall sanasto + kielitr po en 08*]

määritelmä

asteikko, joka määrittää *arvosanojen* keskinäisen järjestyksen ja suhteet [*ev + rk*]

huomautus

Eri *koulutusasteilla* käytetään eri asteikkoja. Esimerkiksi *perusopetuksessa* käytetään numeroasteikkoa 4–10. [*rk + arv_tr6*]

Arvosana-asteikoista on säädetty lainsäädännössä, esimerkiksi perusopetusasetuksessa (1998/852) ja asetuksessa lukiokoulutuksesta (1998/810). [*ssu*]

Ruotsin termi bedömnings skala viittaa mihin tahansa arviointiasteikkoon. [*kielitr sv*]

Käsitteen tunnus: c618

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment scale)

729

arviointimenetelmä (2) [*oph(pv&sh&mp)*]

- sv bedömningsmetod [*ophall sanasto + kielitr po sv 02*]; metod för bedömning [*ffisv utbild ordlista + kielitr po sv 02*]
- en assessment method (2) [*ophall sanasto + MFleming + kielitr po en 10*]; evaluation method (2) [*estrohm[ophall sanasto] + kielitr po en 10*]

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan oppimisen*, osaamisen tai *oppimistulosten arvioinnissa (2)* käytettävä kohdekohtainen *arviointimenetelmä (1)* [*ssu + arv_tr3*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c610

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020 ja 2.9.2020 (määritelmän muokkaus)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment method; evaluation method)

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käyttää uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

730

osaamisen arviointi (1) []

sv []

en []

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* tiedollisen ja taidollisen osaamisen tason *arviointi (2)* [*arv_tr5*]

huomautus

Perusopetuksessa osaamisen arvioinnissa (1) käytetään perusopetuksen *opetussuunnitelman perusteissa* määriteltyjä, tavoitteista johdettuja *arviointikriteereitä* kuudennen *vuosiluokan* päätteeksi annettavassa arvioinnissa (2) ja *päättöarvioinnissa*. [*arv_tr5*]

Käsitteen tunnus: c1736

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

731

<ammattillinen koulutus>

osaamisen arviointi (2) [*AmmRef_2017*]

sv bedömning av kunnandet [*531/2017_sv_136§ + PDT_kielitr_sv_01*]

en competence assessment [*kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

ammattillisen tutkintokoulutuksen tai *valmentavan koulutuksen opiskelijan* osaamisen olemassaolon ja tason *arviointi (2)* [*AmmRef_2017*]

huomautus

Osaamisen arviointi (2) tapahtuu vertaamalla osaamista *tutkinnon perusteissa* tai *koulutuksen (2)* perusteissa määrättyihin *ammattitaitovaatimuksiin* tai *osaamistavoitteisiin (2)* ja niiden *arviointikriteereihin*. [*AmmRef_2017*]

Eryistä tukea (2) saavalle opiskelijalle voidaan laatia yksilöllinen osaamisen arviointi (2) (ks. *osaamisen arvioinnin mukauttaminen*). Lisäksi ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2) on mahdollista poiketa (ks. *ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen*). [*PDT_hanke_2018_19*]

Osaamisen arviointia (2) tehdään *osaamisen tunnistamisen* ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä sekä erilaisten osaamisen osoittamistapojen, kuten *näyttöjen*, yhteydessä. [*PDT_hanke_2018_19 + SeijaRasku_20191107*]

Osaamisen arviointi (2) tehdään *arviointiaineiston* pohjalta. [*teemar_36_amm*]

Käsitteen tunnus: c1099

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilöiden rooleja työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja rooleihin liittyviä käsitteitä](#), [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#), [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

732

<oppijan arviointi>

sanallinen arviointi [tr17]

sv verbal bedömning [fivsv_utbild_ordlista]; verbalt omdöme [fivsv_utbild_ordlista]

en written assessment [estrohm + kielitr_po_en_08]

not: verbal assessment <suullinen arviointi> [ophall_sanasto + kielitr_po_en_08]

määritelmä

arviointi (2), jonka tulos ilmaistaan tekstinä [tr17 + rk + arv_tr5]

huomautus

Sanallinen arviointi voidaan ilmaista yhteydestä riippuen määrättyssä muodossa tai yksilöllisenä tekstinä. [arv_tr5]

Käsitteen tunnus: c595

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (verbal assessment)

733

numeerinen arviointi []

sv numerisk bedömning [opintopolku_e_perusteet + khele]

en numerical assessment [eacea_assessment + khele + kielitr_po_en_08]

määritelmä

arviointi (2), jonka tulos ilmaistaan numerona *arvosana*-asteikolla [arv_tr5]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1535

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

734

päätösarviointi []

sv slutbedömning [ophall_sanasto + Karvi 7:2020 + kielitr_po_sv_02]

en final assessment [kielitr_lukio_en_16/rk]

määritelmä

opintojen päättyessä tehty **arviointi (2)** []

huomautus

Perusopetuksessa päätösarvioinnin tehtävänä on määrittää, kuinka hyvin ja missä määrin **oppilas** on saavuttanut perusopetuksen **opetussuunnitelman perusteissa oppiaineille** asetetut tavoitteet perusopetuksen päättyessä. [Opp.arv.perus]

Käsitteen tunnus: c1423

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

735

itsearviointi (2) [oph(pv&sh&mp)]; **oppilaan itsearviointi** [arv_tr7]; **opiskelijan itsearviointi** [arv_tr7]

sv självbedömning [ophall_sanasto + Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_03];

självvärdering (2) [ophall_sanasto + Karlsson&Westerholm]; självutvärdering [starsoft + Karlsson&Westerholm]; självvärdering (2) [fisv_utbild_ordlista + Karlsson&Westerholm]

en self-assessment [estrohmp[ophall_sanasto] + kielitr_lukio_en_13]

määritelmä

arviointi (2), jossa **oppilas** tai **opiskelija** itse arvottaa **oppimistaan**, osaamistaan tai työskentelyään [ev + rk + tr28 + rk]

huomautus

Itsearvioinnin (2) tulee tapahtua suhteessa tavoitteeseen ja perustellusti. [OPH + rk + tr28]

Vrt. **itsearviointi (1)**, jossa arvioinnin kohde on yleisempi. []

Käsitteen tunnus: c616

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: kysytään vielä Pamelalta

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: självbedömning olisi ensisijainen termi

Lukion ruotsin kielityöryhmä 7.2.2019: entä värdering ja utvärdering? Ovatko esim. joillakin toisilla koulutusasteilla käytössä, esim. perusopetus?? Kysytään tosiaan Pamelalta näistä.

Hyväksytty arviointisanastoryhmässä 19.10.2020

736

<varhaiskasvatus, opetus ja koulutus>

palaute

hakusana: palautekeskustelu; palauteraportti

sv respons [[karvi_0719 + khele](#)]

en feedback [[karvi_0719 + khele](#)]

määritelmä

[oppimisesta](#), osaamisesta, työskentelystä tai toiminnasta saatava kommentti tai arvio, joka tukee kohteen kehittymistä tai kehittämistä [[fi.wiktionary.com + arv_tr2](#)]

huomautus

Palaute voi olla luonteeltaan hyvin erilaista ja se voi olla henkilökohtaista tai kohdistua esim. [koulutuksen](#) tai [varhaiskasvatuksen järjestäjään](#) tai [koulutukseen \(1\)](#).

Palaute voi olla positiivista tai negatiivista.

Jotta palautetta voidaan saada tai antaa, tavoitteen saavuttamista on pitänyt ensin arvioida. [[oph.fi](#)]

Palautetta voidaan käsitellä palautekeskustelussa tai siitä voidaan laatia palauteraportti. [[arv_tr2](#)]

Palaute on osa [formatiivista arviointia](#). [[arv_tr2](#)]

Käsitteen tunnus: c1737

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020

737

vertaispalaute [*arv_tr1*]

sv [\[1\]](#)

en peer feedback [*peer_feedback + khele*]

määritelmä

palaute, jonka ryhmän jäsenet antavat toisilleen [*ssu*]

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisesta*, osaamisesta tai työskentelystä antama palaute. [*rk + TTuhkanen + ssu*]

Vertaispalautteen tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää palautetaitoja.

Vertaispalaute on lähellä *vertaisarviointia* (1).

Perusopetuksessa itsearviointi (2) ja vertaispalaute ovat osa *formatiivista arviointia*.

[*opp.arv.perus*]

Käsitteen tunnus: c1739

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

Käsite erotettu vertaisarvioinnin (1) käsitteestä omaksi käsitteekseen arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020. Siirretään ehkä jatkossa muiden palautekäsitteiden yhteyteen?

Terminologin kommentti 12.5.2020: Korkeakouluissa on käytössä lähikäsite **vertaisoppiminen**, jolla tarkoitetaan yhteisöllistä työtapa, jossa oleellista on toiselta yhteisöltä oppiminen, aktiivinen vuorovaikutus ja yhteiseen kehittämiseen sitoutuminen. Vertaisoppiminen on parhaimmillaan osa pitkäkestoista kehittämiskumppanuutta. (Korkeakoulujen auditointikäsikirja 2019 - 2024, Karvi Julkaisut 19:2019). Vastavuoroinen oppimisprosessi, jossa organisaatiot tai yhteisöt jakavat tietoa, osaamista ja kokemuksia. Vertaisoppimisessa organisaatio voi saada vertaispalautetta omasta toiminnastaan sekä uusia ideoita ja ideoita oman organisaation ja sen toiminnan kehittämiseen. Vertaisoppimista voi tapahtua eri tasoilla: yksilö, organisaatio tai verkostot. (Karvi.fi: Arvioinnin ja laadunhallinnan tuen käsitteet). **Vertaisoppiminen lisätään sanastoon, jos OKSA-työryhmä niin päättää. Ei kuulu arviointiryhmän rajaukseen.** Välitetty pääryhmälle / Riina Kosuselle

<arviointi ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 28.5.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

738

<ammattillinen koulutus>

palaute osaamisen kehittämisestä [*AmmRef_2017*]

sv respons på hur kunnandet utvecklats [*531/2017_sv_51§*]

en [\[1\]](#)

määritelmä

ammattillisen koulutuksen opiskelijalle annettava *palaute*, jolla ohjataan ja kannustetaan *henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman* tavoitteiden saavuttamiseen sekä kehitetään edellytyksiä *itsearviointiin* (2) [*AmmRef_2017*]

huomautus

Opiskelijan osaamisen kehittämistä arvioi ja siitä palautetta voi antaa esimerkiksi *opetuksesta* (2) vastaava *opettaja* tai *työpaikkaohjaaja*. Palaute osaamisen kehittämisestä annetaan *ammattillisen tutkintokoulutuksen* aikana tai *ammattillisen tutkinnon* suorittamisen ja *osaamisen arvioinnin* (2) yhteydessä. [*AmmRef_2017 + teemar_15/rk*]

Ks. myös *näyttö*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c1313

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englantia kesken>

OKSA-jaos / Tim L. 15.2.2019: Kun OKSAn arviointiluvut ovat valmiit, niin tämän käsitteen kohdalle lisätään viittaus käsitteeseen 'opintojen/opetuksen/oppimisen aikainen arviointi' (mikä käsitteen termiksi sitten lopullisessa arviointiluvussa tuleekaan, 'formatiivinen arviointi' vai??)

739

tieteellisen julkaisun vertaisarviointi [*TSV_vertaisarviointi + teemar_19_kk*]; **vertaisarviointi (2)** [*TSV_vertaisarviointi + teemar_19_kk*]

sv referentgranskning [*khele*]

en peer review [*oph_2013:3 + khele*]

määritelmä

menettely, jossa tutkimustuloksia julkaiseva taho pyytää tieteenalan asiantuntijoita ennakolta arvioimaan julkaistavaksi tarjotun käsikirjoituksen tieteellisen julkaisukelpoisuuden

[*TSV_vertaisarviointi + teemar_19_kk*]

huomautus

Tieteellisen julkaisun vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan, että tutkimustulokset ovat valideja, ajanmukaisia ja kiinnostavia. Vertaisarviointi (2) liittyy myös julkaisukanavien tasoluokitusvaatimukseen. [*+ teemar_19_kk*]

Vertaisarviointia (2) voivat käyttää esimerkiksi lehdet, konferenssit ja kirjankustantajat.

[*TSV_vertaisarviointi + teemar_19_kk*]

Käsitteen tunnus: c1547

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Korkeakoulujen pikkusanastotyöryhmä 5.4.2019: käsite liittyy tähän lukuun vain assosiaation kautta. Tässä ei ole kyse vuorovaikutteisesta toiminnasta, jollaista tässä luvussa määritelty vertaisarviointi on.

740

(vanhentunut)

<ammattillisen koulutuksen näyttötutkinnot>

arviointikeskustelu [*OPH/MerjaLahdenkauppi*]

sv bedömningsamtal *n* [*ophall_sanasto + kielitr_ammatt_sv_01*]; utvärderingssamtal *n* [*fisv_utbild_ordlista + kielitr_ammatt_sv_01*]

en assessment discussion [*estrohm[ophall_sanasto]*]

määritelmä

keskustelu, joka käydään *tutkinnon suorittajan* sekä opetusalan ja työelämän edustajien välillä osana *arviointia (2)* [*tr22 + teemar_14*]

huomautus

Arviointikeskustelu käydään esimerkiksi *tutkintotilaisuuden* arvioinnin (2) yhteydessä. [*tr22*]

Ammattillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_14*]

Käsitteen tunnus: c607

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammattillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment discussion)

741

(vanhentunut)

näyttötutkinnon arviointikokous [*oph(pv&sh&mp)/tr22*]

sv bedömningsmöte *n* []

en []

määritelmä

kokous, jossa työnantajia, työntekijöitä ja *opettajia* edustavat, *tutkintotoimikunnan* hyväksymät arvioijat tekevät *arviointiaineiston* perusteella esityksen *tutkinnon osan arvioinnista (2)* tutkintotoimikunnalle [*tr21*]

huomautus

Arvioijilla tarkoitetaan henkilöitä, jotka arvioivat *opiskelijan* oppimista, osaamista tai tutkintosuoritusta. [*ks&ua + tr21*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_14*]

Käsitteen tunnus: c608

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

742

(vanhentunut)

tutkinnon osan arviointisuunnitelma [*oph(pv&sh&mp)/tr22*]

sv bedömningsplan för examensdel [*Karlsson&Westerholm*]

en []

määritelmä

suunnitelma *tutkinnon osan arvioinnin (2)* tekemisestä ja *arviointimenetelmistä (2)* [*OPH/rk + tr22*]

huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_14*]

Käsitteen tunnus: c611

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

743

(vanhentunut)

<ammattillinen koulutus>

arviointiesitys [*oph(pv&sh&mp)*]

sv bedömningsförslag *n* [*Karlsson&Westerholm*]

en []

määritelmä

työnantajia, työntekijöitä ja *opettajia* edustavan arvioijaryhmän tekemä tutkinnonosakohtainen esitys, joka tehdään *tutkintotoimikunnalle* päätöksentekoa varten ja joka perustuu kattaviin *näyttötutkintojen tutkintosuoritusten arviointeihin (2)* [*oph(pv&sh&mp)*]

huomautus

Arvioijaryhmä esittää tutkintotoimikunnalle, miltä osin *opiskelijan todennettu osaaminen* soveltuu tunnustettavaksi vastaamaan suoritettavan *tutkinnon tutkinnonosia*.

[*SeijaRasku_OKM_20161125*]

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_14*]

Käsitteen tunnus: c615

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

6.13.5.1 Muutoksenhaku arviointiin (2)

744

arvioinnin tarkistuspyyntö [*AmmRef_2017*]

sv begäran om kontroll av bedömningen [*531/2017_sv_55§ + RSuursalmi*]

en request for rectification of assessment [*ammattillisen_reformisan_en + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

kirjallinen pyyntö, jolla *ammattillisen koulutuksen opiskelija* hakee *arvioinnin tarkistamista* saamaansa *osaamisen arviointiin (2)* [*AmmRef_2017/rk*]

huomautus

Mikäli opiskelija on tyytymätön osaamisen arviointiin (2), hän voi tehdä *osaamisen arvioijille* arvioinnin tarkistuspyynnön. [*AmmRef_2017/rk*]

Perusopetuksessa ammatillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistuspyyntö vastaa lähinnä käsite arvioinnin uusimispyyntö. [*KLamberg + ev + rk*]

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta vrt. *arvioinnin oikaisupyntö*. [*teemar_16/rk*]

Käsitteen tunnus: c1315

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Tämän englannin vastine pitää tarkastaa Päivi Koskelaiselta.

745

arvioinnin uusiminen (1) [*ua*]

sv ombedömning [*OPH/ks + kielitr_lukio_sv_03*]

en reassessment [*OPH/ks + kielitr_lukio_en_13 + kielitr_amm_en_01*]

not: revised decision on assessment [*kielitr_lukio_en_25*]

määritelmä

ratkaisu *huoltajan, oppilaan* tai *opiskelijan* pyyntöön tehdä uusi sellainen *arviointi (2)*, johon liittyy opinnoissa etenemistä tai (*perusopetuksessa*) *vuosiluokalle* jättämistä koskeva päätös, tai ratkaisu huoltajan, oppilaan tai opiskelijan pyyntöön tehdä uusi *päätösarviointi* [*tr17 + rk + tr22/rk + 714/2018_42§ + teemar_27_lukio/rk*]

huomautus

Arvioinnin uusimista (1) voi itse pyytää 15 vuotta täyttänyt oppilas. [*arv_tr7*]

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin uusimista (1) koskevan ratkaisun antaa *oppilaitoksen rehtori*. [*tr17 + KLamberg*]

Ratkaisu voi olla uuden arvioinnin (2) tekeminen tai pyynnön hylkääminen. [*KLamberg/rk*]

Ammattillisessa koulutuksessa perusopetuksen käsitettä arvioinnin uusiminen (1) vastaa lähinnä *arvioinnin tarkistaminen*. [*KLamberg + ev + rk*]

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta vrt. *arvioinnin oikaisu*. [*teemar_16/rk*]

Vapaan sivistystyön oppivelvollisille suunnatussa *koulutuksessa (2)* *opiskelija* voi pyytää *rehtorilta* arvioinnin uusimista (1). [*632/1998 + AnnikaBussman*]

Käsitteen tunnus: c601

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 19.10.2020

746

arvioinnin tarkistaminen [*AmmRef_2017*]

sv kontroll av bedömningen [*531/2017 sv 55§*]

en rectification of assessment (1) [*ammattillisen reformisan en/rk + kielitr amm en 01*]

määritelmä

ratkaisu, jossa *osaamisen arvioijat opiskelijan* kirjallisesta pyynnöstä tarkistavat *osaamisen arviointia* (2) tai hylkäävät pyynnön [*AmmRef_2017*]

huomautus

Ks. myös *arvioinnin tarkistuspyyntö*. [*teemar_15*]

Jos *ammattillisen koulutuksen* opiskelija on tyytymätön arvioinnin tarkistamista koskevaan päätökseen, hän voi pyytää *arvioinnin oikaisua* (ks. *arvioinnin oikaisu*). [*AmmRef_2017 + teemar_49 oppvelv + rk*]

Perusopetuksessa ammattillisen koulutuksen käsitettä arvioinnin tarkistaminen vastaa lähinnä käsite *arvioinnin uusiminen* (1). [*KLamberg + ev + rk*]

Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen osalta vrt. *arvioinnin oikaisu*. [*teemar_16/rk*]

Käsitteen tunnus: c1314

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin ammattillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Terminologin kysymys ammattillisen englannin kielityöryhmälle 21.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for rectification of assessment" kuulostaa terminologisesti ajateltuna ennemminkin arvioinnin tarkistuspyynnöltä kuin arvioinnin tarkistamiselta...? Voisiko OKSAssa olla "arvioinnin tarkistuspyyntö" = "request for rectification of assessment" ja "arvioinnin tarkistaminen" = "rectification of assessment"? Tällöin pitäisi vielä ottaa huomioon, että "rectification of assessment" on OKSAssa tällä hetkellä myös "arvioinnin oikaisun" englannin vastineena (sellaisessa tapauksessa, että arvioinnin oikaisussa on kyse virheellisten tietojen korjaamisesta). Eli tarvittaisiin homonyyminumerot (1 ja 2).

Lukion englannin kielityöryhmän kommentti ammattillisen englannin työryhmälle 19.5.2020: Näkisimme, että rectification-ilmaisu olisi hyvä muuttaa (vrt. muut koulutusasteet, joilla rectification-termi on vaihdettu muihin ilmaisuihin).

747

arvioinnin oikaisuvaatimus <perusopetus, lukiokoulutus, korkeakoulut, vapaa sivistystyö> [628/1998 + 714/2018 + 558/2009 + 632/1998]; **arvioinnin oikaisupyynnö** <ammattillinen koulutus, korkeakoulut> [AmmRef 2017 + 558/2009]

sv begäran om omprövning [kielitr lukio_sv_03]; ~ begära omprövning av bedömningen *verb* [kielitr lukio_sv_03]

en request for an administrative review of an assessment [kielitr lukio_en_19]
not: claim for a revised assessment [Kuntasanasto_2013/kielitr lukio_en_18 + kielitr lukio_en_19 + rk]; request for rectification of an assessment [kielitr lukio_en_29]; appeal (2) <valitus> [kielitr lukio_en_19]; challenge <yleiskielitä> [kielitr lukio_en_19]

määritelmä

pyyntö, jolla *arvioinnin uusimiseen* (1), *arvioinnin tarkistamiseen* tai – *korkeakoulussa* (1) – opintosuorituksen *arviointiin* (2) tai *opintosuorituksen hyväksilukemiseen* tyytymätön *huoltaja* tai *oppija* hakee oikaisua arvioinnin uusimista (1), arvioinnin tarkistamista, *opintosuorituksen* arviointia (2) tai *hyväksilukemista* koskevaan päätökseen [AmmRef_2017 + KLamberg + rk]

huomautus

Arvioinnin oikaisuvaatimuksen tai -pyynnön voi tehdä oppilaan huoltaja tai 15-vuotias tai sitä vanhempi *oppilas* tai *opiskelija* itse. [TeroHuttunen_2016_12_14]

Perusopetuksessa ja *lukiokoulutuksessa* arvioinnin oikaisuvaatimus osoitetaan aluehallintovirastolle. [OPH_verkkosivut + rk + tr22 + tr62 + AmmRef_2017]

Ammatillisessa tutkintokoulutuksessa arvioinnin oikaisupyynnön on oltava kirjallinen. Pyyntö osoitetaan ammatillista koulutusta koskevan lain mukaisesti *työelämätoimikunnalle* ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavassa koulutuksessa rehtorille*. [AmmRef_2017 + teemar_49_oppvelv]

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* opiskelija voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan suullisesti tai kirjallisesti pyytää oikaisua *opintosuorituksensa arviointiin* (2) tai muualla suoritettujen opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa hyväksilukemiseen. Opintosuorituksen arviointia (2) koskeva oikaisupyynnö on tehtävä arvostelun suorittaneelle *opettajalle*. Hyväksilukemista koskeva oikaisupyynnö on tehtävä päätöksen tehneelle henkilölle. [558/2009 + teemar_16/rk + 932/2014]

Yliopistossa ja *ammattikorkeakoulussa* arvioinnin oikaisupyynnön johdosta tehtyyn päätökseen (*arvioinnin oikaisu*) saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. [558/2009 + teemar_16/rk]

Kansanopistojen oppivelvollisille suunnatussa *vapaan sivistystyön koulutuksessa opiskelija* saa vaatia oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen *arviointiin* (2) tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, aluehallintovirastolta. [632/1998 + AnnikaBussman]

Käsitteen tunnus: c1316

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus> <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>
<ammattillinen englanti kesken>

Ammatillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020: arvioinnin oikaisu = request for review of assessment

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisupyynnöltä eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisupyynnön englannin vastineena on ollut "request for an administrative review of an assessment". Voisiko OKSAssa tämän pitkän muodon sijaan tai synonyymiksi siis ottaa lyhyemmän (ja hiukan epätarkemman) muodon "request for review of assessment"? Kumpi muoto otetaan ensisijaiseksi?

Riina-terminologi sähköpostilla Petra Heikkiselle (cc. Annika B ja Tero H) 9.2.2023: Kiitos kommenteista myös Petralle! Tein Petran kommenttien pohjalta muokkauksia vapaata sivistystyötä koskevaan huomautuskappaleeseen (allekirjoitukseni alla, sinisellä fontilla). Kommentoitteko, tuliko asia oikein esitetyksi ja millaisia muokkauksia vielä kaivattaisiin. "Vapaassa sivistystyössä opiskelija saa vaatia aluehallintovirastolta oikaisua pyynnöstä tehtyyn uuteen arviointiin (2) tai ratkaisuun, jolla pyyntö on hylätty, muutamassa erikoistapauksessa. Oikeus arvioinnin oikaisuvaatimukseen on ensinnäkin siinä tapauksessa, että arvioinnin kohteena oleva opintosuoritus on tallennettu valtakunnalliseen Koski-tietovarantoon. Toisekseen oikeus arvioinnin oikaisuvaatimukseen on opiskelijalla, joka opiskelee kansanopiston oppivelvollisille suunnatussa vapaan sivistystyön koulutuksessa (2)."

748

arvioinnin oikaisu [ua + AmmRef_2017 + 628/1998]

- sv omprövning av bedömning [fisv utbild ordlista + OPH/ks + kielitr_sv + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_04 + 628/1998_sv(42c§) + kielitr_po_sv_03]; > rättelse av bedömning av kunnande <ammattillinen koulutus, osaamisen arvioinnin oikaisu> [ophall_sanasto + kielitr_ammatt_sv_01]
 inte: rättelse av bedömning [ophall_sanasto + reformordlista_2017 + 852/1998_sv(19§) + kielitr_po_sv_03]
- en administrative review of an assessment [kielitr_lukio_en_19 + kielitr_amm_en_02 + kielitr_po_en_09]; ~ correction of an assessment <virheellisten tietojen korjaaminen> [OPH/ks + ophall_sanasto + kielitr_en_01 + kielitr_lukio_en_19 + kielitr_amm_en_02 + kielitr_po_en_09]
 not: revised decision [kielitr_lukio_en_25]; rectification of assessment (2) [ophall_sanasto + kielitr_lukio_en_25];
 assessment rectification [kielitr_lukio_en_25]

määritelmä

ratkaisu [arvioinnin oikaisuvaatimukseen tai -pyyntöön](#) [ua + rk + tr17 + tr62 + AmmRef_2017 + kielitr_amm_en_02]

huomautus

[Perusopetuksessa](#) ja [lukiokoulutuksessa](#) kirjallinen [arvioinnin oikaisuvaatimus](#) osoitetaan aluehallintovirastolle. Aluehallintoviraston ratkaisuna voi olla kyseisen [arvioinnin uusimista \(1\)](#) koskevan hallintopäätöksen muuttaminen, hallintopäätöksen kumoaminen, arvioinnin oikaisu koskevan vaatimuksen hylkääminen tai asian palauttaminen [rehtorille](#) uudelleen käsiteltäväksi. [OPH_verkkosivut + rk + tr22 + tr62 + tr65]

[Ammatillisessa koulutuksessa](#) arvioinnin oikaisu koskee vain [osaamisen arviointia \(2\)](#) ja [ammattillisen koulutuksen järjestäjä](#) voidaan perustellusta syystä myös edellyttää asettamaan uudet [osaamisen arvioijat](#). [AmmRef_2017]

[Yliopistossa](#) ja [ammattikorkeakoulussa opiskelija](#) voi yliopistolain 558/2009 ja ammattikorkeakoululain 932/2014 mukaan pyytää oikaisua [opintosuorituksensa arviointiin \(2\)](#) tai muulla suoritetun opintojensa tai muulla tavoin osoitetun osaamisensa [hyväksilukemiseen](#) (ks. [arvioinnin oikaisupyyntö](#)). [558/2009 + teemar_16/rk + 932/2014]

Yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa arvioinnin oikaisupyynnön johdosta tehtyyn arvioinnin oikaisuun saa vaatia oikaisua tutkintolautakunnalta tai muulta siihen tehtävään määrättyltä toimielimeltä siten kuin hallintolaissa säädetään. [558/2009 + teemar_16/rk]

Käsitteen tunnus: c602

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Muutoksenhaku arviointiin \(2\)](#)

<po en 2022>

<amm sv 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen>

OKSAn ja Opetushallinnon sanaston harmonisointi: Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: rectification: tämä termi peräisin Opetushallinnon sanastosta. Kuitenkin sopii yhteyteen, jossa pyydetään esim. virheellisten tietojen korjaamista, ei niinkään hyvä tähän. Anu Halvari puhuu rectification-termistä OPH:ssa, onko harkittu ratkaisu vai voidaanko OPH:n sanastossakin korvata review'llä.

Lukion englannin kielityöryhmä 26.6.2019: Anu H. toivoo, että pidetään rectification toistaiseksi sallittavana synonyymina. Huom. Merja ja Päivi näkevät, että rectification olisi oikeastaan eri käsitteen termi, arvioinnin oikaisu (2) –käsitteen (jollaista ei ole OKSAssa) vastine.

Ammatillisen englannin kielityöryhmä 9.1.2020: request for review of assessment

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Työryhmänne ehdottama termimuoto "request for review of assessment" kuulostaa ennemminkin arvioinnin oikaisupyynnöltä eikä arvioinnin oikaisulta...? OKSAssa arvioinnin oikaisun englannin vastineina on ollut "administrative review of an assessment", "administrative review of a reassessment" ja "rectification of an assessment". Mitkä kaikki näistä muodoista halutaan pitää mukana? Otetaanko OKSAan mukaan myös lyhyempi (ja hiukan epätarkempi) muoto "review of assessment"? Mikä termimuodoista tulee ensisijaiseksi? Halutaanko/tarvitaanko mukaan myös tuo "rectification of an assessment" - työryhmänne on ehdottanut, että käsitteen "arvioinnin tarkistaminen" vastineeksi tulisi "rectification of assessment".

Ammatillisen englannin työryhmän kommentti lukion englannin ryhmälle 20.2.2020:

Muuttaisimme rectification-termin muotoon correction, sillä rectification on OKSAssa käytössä eri käsitteen (*arvioinnin tarkistaminen*) vastineena.

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Pohdittiin, onko lukion englannin termi "administrative review of a reassessment" vai "administrative review of an assessment". Lukiokoulutuksessahan oikaisuvaatimus ei koske alkuperäistä arviointia, kuten vaikkapa korkeakouluissa, vaan arvioinnin uusimista. Mutta pitäisikö englannin termin olla sama kaikille koulutusasteille, vai olisiko hyvä, että englannin termeissä näkyisivät nämä erot...? Merja pyytää kommentit (ainakin) tähän kohtaan VNK:n Päivi Koskelaiselta; Riina, muistuta Merjaa.

Lukion englannin kielityöryhmä 19.5.2020: Käännösmuisteista löytyy myös esim. "rectification of decision" (päätöksen oikaisu). "Rectification" laitettiin hylättäväksi, tämä pätee ainakin lukion puolella, ammatillisella täytyy vielä käydä tästä keskustelu (Merja, Tomi, Seija).

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys ammatillisen englannin työryhmälle 19.5.2020:

Ainakin lukiokoulutuksen puolella on todettu, että "rectification of assessment" ei ole juridisessa mielessä hyvä käännös, vaan se laitettiin hylättäväksi vastineeksi. Kannattaisiko myös ammatillisen koulutuksen puolella ottaa käyttöön termi "administrative review of an assessment" ja merkitä "rectification of assessment" hylättäväksi?

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 26.10.2020

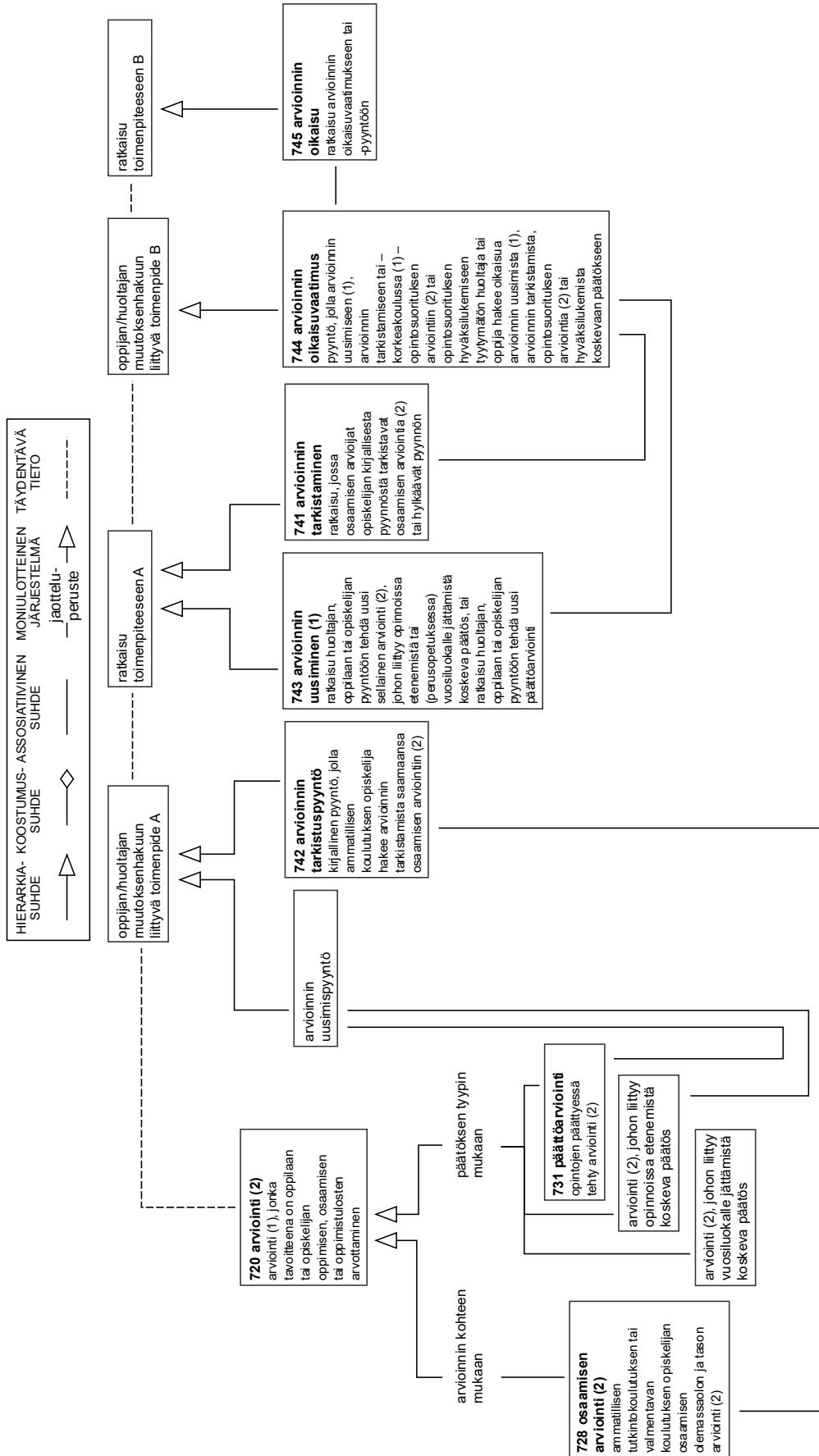
Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (rättelse av bedömning av kunnande)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (rectification of assessment)

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti ammatillisen ruotsin työryhmälle 21.6.2022:

Tarkistettava, pitäisikö synonyymien olla *omprövning av bedömning av kunnande* (eikä *rättelse av bedömning av kunnande*)?

Käsitekaavio 86. Muutoksenhaku arviointiin (2).

6.13.5.2 Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen

749

suorituksen uusiminen [*tr83*]; **opintosuorituksen uusiminen** [*HY_intranet*]; **arvioinnin uusiminen (2)** <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017> [*ks&ua + tr21 + 531/2017*]; **osaamisen osoittamisen uusiminen** <ammatillinen koulutus> [*531/2017 + tr83*]

sv omtagning [*OPH/ks + kielitr_lukio_sv_03*]; omtagning av bedömningen <laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017> [*reformordlista_2017 + 531/2017_sv*]

en ~ resit a test verb <kokeen uusiminen> [*kielitr_lukio_en_20*]; ~ resit an exam verb <kokeen uusiminen> [*kielitr_lukio_en_22*]; ~ retake a test verb <kokeen uusiminen> [*kielitr_lukio_en_20*]; ~ retake an exam verb <kokeen uusiminen> [*kielitr_lukio_en_22*]

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* tekee *opintosuorituksensa* uudelleen tai osoittaa osaamisensa uudelleen ja saa siitä uuden *arvioinnin (2)* tai *osaamisen arvioinnin (1)* [*ks&ua + tr21 + tr22 + teemar_05 + AmmRef_2017 + ssu + arv_tr8*]

huomautus

Perusopetuksessa suorituksen uusiminen tulee kyseeseen tilanteissa, joissa *oppija* ei ole suorittanut hyväksytysti *koulutukseen (2)* kuuluvia opintoja tai hänen *arviointinsa (2)* on hylätty. [*lmh + ssu + arv_tr8 + tr103*]

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää *opiskelijalle* mahdollisuus osaamisen osoittamisen uusimiseen, jos opiskelijan *osaamisen arviointi (2)* on hylätty. [*531/2017 + tr101*]

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus suorituksen uusimiseen sekä hylätyn että hyväksytyyn opintosuorituksen kohdalla. Sekä hyväksytyyn että hylätyn opintosuorituksen uusimisessa voi olla kyse myös *arvosanan korottamisesta*. [*arv_tr8 + tr101*]

Korkeakouluissa (1) suorituksen uusiminen voi tulla kyseeseen sekä hylätyn että hyväksytyyn opintosuorituksen kohdalla. Korkeakoulu (1) voi määrätä vähimmäis- ja enimmäismäärän *opetukseen (1)* liittyvien kuulusteluiden ja muiden opintosuoritusten uusimiskerroille.

[*TottiTuhkanen + https://studies.helsinki.fi/ohjeet/artikkeli/suoritusten-uusiminen-ja-korottaminen + tr103*]

Ks. myös *osaamisen osoittaminen*, *arvioinnin uusiminen (1)* ja *arvosanan korottaminen*. ¶

Käsitteen tunnus: c600 ¶

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Lukion englannin kielityöryhmä 14.2.2020: Eri koulutusasteille tarvitaan varmaan eri vastineet englanniksi. Lukiossa resit/retake a test/exam.

750

arvosanan korottaminen [tr22]

sv höjning av vitsord [fisv utbild ordlista + kielitr sv + kielitr lukio sv 04]

en grade improvement [kielitr en 01 + kielitr lukio en 13]; mark improvement [efroeberg(curriculumprep 2014) + kielitr lukio en 13]; improving a grade [kielitr amm en 01]; improving a mark [kielitr amm en 01/rk]; ~ raise a grade verb [kielitr lukio en 13]; ~ raise a mark verb [kielitr lukio en 13]

fr

määritelmä

toiminta, jossa *oppilas* tai *opiskelija* uusii *arvioinnin* (2) tai *osaamisen arvioinnin* (1) perustana olleen *opintosuorituksen* tai muun *osaamisen osoittamisen* tai tekee lisäsuorituksen saadakseen korkeamman *arvosanan* [tr22/rk + AmmRef_2017 + tr83]

huomautus

Perusopetuksessa oppilas voi *opetukseen* (1) osallistumatta korottaa *lukuvuositodistukseen* merkittyä hylättyä arvosanaa. Hyväksytyin arvosanan korottamisesta ei ole erikseen säädetty, mutta *opetuksen järjestäjä* voi antaa tällaisen mahdollisuuden oppilaalle. Muu kuin perusopetuksen oppilas voi korottaa perusopetuksen arvosanojaan *tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa, aikuisten perusopetuksessa* tai *erityisessä tutkinnossa*. [ssu + www.oph.fi/fi/usein-kysyttya/arvosanojen-korottaminen-perusopetuksessa + arv_tr7 + teemar_43]

Lukiokoulutuksessa opiskelijalla on oikeus korottaa sekä hyväksytyä että hylättyä arvosanaa *suorituksen uusimisen* kautta. [arv_tr8/rk]

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän tulee järjestää opiskelijalle mahdollisuus osaamisen arvioinnin perusteella annetun hyväksytyin arvosanan korottamiseen (hylätyn arvosanan kohdalla käytetään käsitettä *osaamisen osoittamisen uusiminen*). [tr101]

Korkeakouluissa (1) arvosanan korottaminen tapahtuu *suorituksen uusimisen* kautta. [tr103/rk]

Vrt. *suorituksen uusiminen, arvioinnin oikaisuvaatimus*. []

Käsitteen tunnus: c603

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Luokka: <arviointi>

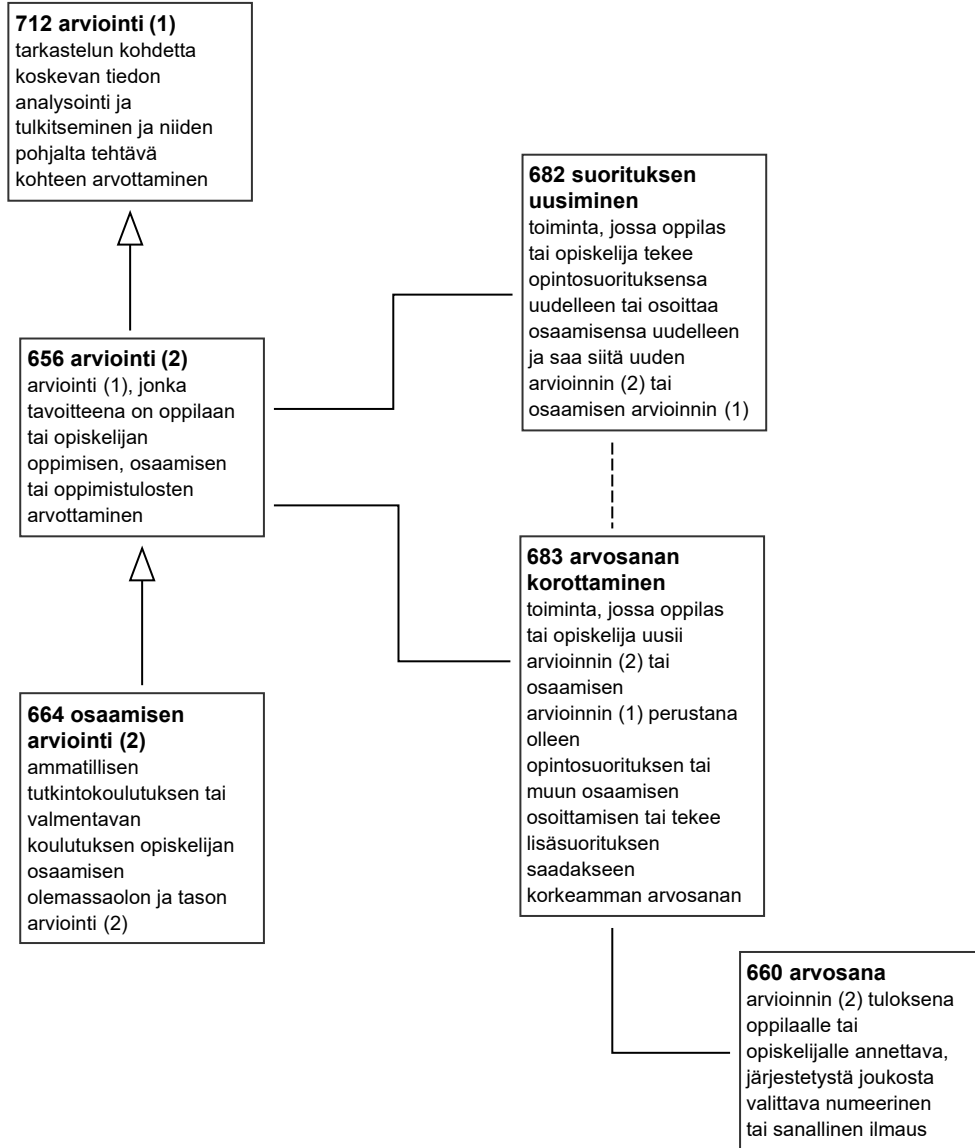
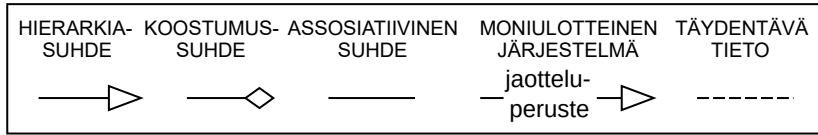
Käsittekaavio: [Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti ammatillisen englannin kielityöryhmälle 18.12.2018: Korkeakoulujen ja lukion englannin työryhmät antaneet englannin vastineita; varmistatteko että ok ammatillisen koulutuksen näkökulmasta?

Käsitekaavio 87. Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen.

6.14 Opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen sekä tutkinnon tunnustaminen

751

opinnollistaminen [tr85]

- sv godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen [Wendelin ÅA 2020 12 17]; godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt [Wendelin ÅA 2020 12 17 + Tove Ahlskog 2021 03 10]; godkännande av kunskaper som visats på annat sätt <selittävä käännös> [aalto verkkosivut]
- en identification and documentation of planned learning [Bill Hellberg Aalto 2020 03 02]; recognition of non-formal learning [Tampereen vo Anna Naukkarinen 2020 03 09]; recognition of informal learning [Vilja Pitkanen Aalto 2020 03 09]; accreditation of experiential learning [UK verkkosivuja/Vilja Pitkanen Aalto]; accreditation of learning demonstrated in some other manner <selittävä käännös> [aalto verkkosivut]

määritelmä

toimenpide, jossa sovitaan, että osaaminen, jota *opiskelija* tulee hankkimaan *oppilaitoksen* tai *korkeakoulun* (1) ulkopuolella muuten kuin opiskelemalla, tullaan dokumentoimaan, tunnistamaan (ks. *osaamisen tunnistaminen*) ja tunnustamaan (ks. *osaamisen tunnustaminen*) osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa* [tr85 + tr90 + tr91/rk]

huomautus

Opinnollistamisessa voidaan jo ennen osaamista tuottavaa toimintaa (esimerkiksi työ tai harrastustoiminta) pohtia, miten kyseinen toiminta olisi sellaista, että se edistäisi oppimistavoitteiden saavuttamista. [tr90 + tr91]

Opinnollistaminen eroaa *osaamisen tunnustamisesta* siten, että opinnollistamisesta sovitaan ennen osaamisen hankkimista (esimerkiksi työn aloittamista). [tr91]

Käsitteen tunnus: c1636

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin ammatillinen>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

OKSA-jaoksen kommentti kielityöryhmille / terminologille 31.1.2020: Tämä on AMKien käsite ja työpajojen. Näiltä voisi tiedustella sv- ja en-vastineita.

Terminologin kysymys Glossary Groupille, erit. korkeakouluedustajille, 24.2.2020 (sähköposti): Mitä termiä/ilmaisua teidän korkeakoulussanne tai oppilaitoksessanne on käytetty ruotsin- ja englanninkielisenä vastineena tälle käsitteelle?

HY / Irma Hallberg-Rautalin 28.2.2020: "Termi on minulle ihan uusi, mutta huomasin että tosiaan lääketieteellisessä tiedekunnassa käyttävät tuota termiä. Aallon sivuilta löysin tämmöisen: <https://into.aalto.fi/display/enopisk/Accreditation+of+learning+demonstrated+in+some+other+manner>. Vilja ja Bill, onko tuttu asia? Selvittelen alkuviikosta lääkiksen opintohallinnosta josko heillä olisi jo käytössä englanninkielinen termi.

Aalto / Vilja Pitkanen 28.2.2020: "Moi, nopeana vastauksena Irmalle: meillä Aallossa tuo on hyväksilukujen yhteydessä käytössä, mutta mitään näppärää termiä ei ole, vaan juuri tuo selittävä hässäkkä minkä Irma löysitkin, mutta pohdintaa on ollut muistakin varianteista. Meillä on vähän kiireinen työrupeama menossa, mutta lupasimme Riinalle palata asiaan vähän tuonnempana."

TY / Antti Koskinen 28.2.2020: Täältä Turusta myös sellainen pikakommentti, että tuntuu vaikealta (tai jopa mahdottomalta) keksiä tuolle vähän keinotekoiselle uudissanalle mitään yhtä englannin sanaa vastineeksi, tai edes sopivaa fraasia. Meillä ei ole koettu tarvetta ko. termin käyttämiselle muutenkaan, ainakaan vielä.

Yrkehögskolan Novia / Thomas Böckelman 28.2.2020: Tietääkseni meillä (yh Novia) ei ole käytetty termiä ainakaan missään yleisessä käytössä. Täytyypä kysyä omalta väeltä.

HY / Puck Sumelius 28.2.2020: Meilläkään (HY/Kielipalvelut/ruotsin käännökset) tätä ei ole mielestäni käytetty, AHOT on tietenkin tuttu. Huomasin, että Aallossa on käytössä "godkännande av kunskaper som förvärvats på annat sätt". Jos AHOT on "identifiering (och godkännade) av tidigare förvärvad kunskap" niin mikä ruotsin sana toisi esiin opinnollistamisen etukäteissuunnitteluaspektin? Minustakin koko sana on vähän keinotekoinen.

Arcada / Lilian Sjöberg 2.3.2020: Ei ole Arcadassa käytössä vielä. Olen itse miettinyt tätä asiaa toisessa yhteydessä, enkä keksinyt mitään hyvää sanaa. Suomeksi ei saisi keksiä mitään uutta termiä miettimättä samalla käännoiksi 😊, koska suomen rakenne mahdollistaa melkein rajattomasti uusia sanoja. AMK-puolella ainakin Laurea ja Humak käyttävät termiä work-based learning (<https://wiki.humak.fi/display/IE/Work-based+learning+guide>).

Taideyliopisto / Minna Salomaa 2.3.2020: Kysyin vastaavalta opintopäälliköltämme asiasta, on kuulemma tuttu termi mutta se ei ole meillä vakiintuneessa käytössä, enkä itse ole kääntänyt sitä mitään tekstiä varten. Käännoksessä täytyy varmaan tyytyä selittämiseen ja varautua siihen, ettei eroa ahotointiin saada itsestään selvästi esille.

Aalto / Bill Hellberg 2.3.2020: Kuten sanottiin, termi on tullut vastaan mutta mitään näppärä termi ei ole käytössä meillä Aallossa. Vaikka ei kysytty, annan joitakin ajatuksia mahdollisista uusista vastineista.

Work-based learning voi olla kelpo vastine. Jos on tärkeä tuo esille, että opinnollistaminen tapahtuu ennen suorittamista, pitäisikö olla intended/planned/target tai jokin vastaava? Määritelmässä mainitaan, että kyseessä voi olla myös harrastustoiminta, onko sitten work liian rajoitettu sana? Ajattelin, että ehkä riittää, jos sanotaan vaan learning, kunhan learning on dokumentoitu ja tunnistettu/tunnustettu. Tunnistettu ja tunnustettu ehkä sulattaisiin yhteen recognition-sanan alle. Joten (esim.): identification and documentation of planned learning (?)

Tämä on vaan tämän hetken heittoni. Hyvä vastine riippuu tietysti siitä, miten termi tulee olemaan käytetty, eli kenelle. Onko tärkeä, että termi avautuisi ulkomaasta tuleville maksaville opiskelijoille? Vai onko tärkeämpi, että on yksi, mieluummin lyhyt hallinnollinen termi, jolla olisi tietty vakio määritelmä ja olisi lähinnä vain koulutushallintoihmisten käytössä?

Hämeen ammattikorkeakoulu / Irina Aittomäki 9.3.2020: Meillä HAMKissa on käytetty myös jossain määrin work-based learning termiä, mutta juuri tuon saman problematiikan kanssa olemme paineet, ettei termi kata kuin murto-osan siitä, mitä suomenkielinen termi kattaa ja termin erottaminen työharjoitteluun liittyvistä ohjeistuksista on hankalaa. Mieluummin sisällyttäisin termin osaamisen tunnistamiseen.

Ehkä AHOTissakin on turha raahata mukana enää sanoja "aiemmin hankitun". Mitä tulevat tai nykyiset opiskelijat tekevät historiatiedolla, jos ajatusmaailma on muuttunut hyväksymään myös koulutuksen aikana hankitun osaamisen hyväksilukemisen ja näytön? Tarkoitan sitä, että onko tarve erottaa AHOT ja OT (? osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen) korkeakoulujen henkilökunnasta lähtöisin oleva tarve, jonka sisällyttäminen väkisin näihin termeihin tekee asiasta hyvin sekavan opiskelijoille? Voisiko määrittelyssä lukea jotenkin: aiempi termi AHOT.

Identification and recognition of learning kattaisi menneen ja tulevan osaamisen. Vaihtoehtona voisi olla Accreditation of learning. Näyttö (skills demonstration) ja hyväksiluku (credit transfer) kuuluvat osaamisen tunnistamiseen.

Tampereen yliopisto / Anna Naukkarinen 9.3.2020: Termi ei ole juurikaan esiintynyt käännoksissäni täällä Tampereen yliopistossa, mutta olen jossain yhteydessä kääntänyt sen "recognition of non-formal learning" (termiin sisältyi mm. tieteellisten käsikirjoitusten arviointia, konferenssiesityksiä, tutkimushankkeen suunnitteluun osallistumista yms.)

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: OKSAn määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse *ei ole aiemmista opinnoista*. Toisin sanoen OKSAssa (ja näin myös Aallossa) aiempien *opintojen* tunnustaminen on *hyväksilukua*, kun taas *työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin* tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on *opinnollistamista*. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: Minusta tässä vain on sellainen ristiriita, että hyväksiluku vaikuttaa tässä yläkäsitteeltä, jonka alle menee sekä aiempien opintojen että muun osaamisen tunnustaminen, mikä ei sitten taas vastaa OKSAn määritelmää. Myönnettäköön, että minusta Aallon termien käyttö on välillä minusta kähmäistä tai sitten en ymmärrä sitä. Välillä vaikuttaa siltä, että Aallossa opinnollistaminen olisi hyväksiluvun alakäsite, mutta sitten kuitenkin sanotaan, että opinnollistaminen ei ole hyväksilukua. Aallon hyväksilukuohjeissa sanotaan näin (boldaukset minun):

-- Muuten kuin muodollisessa koulutuksessa hankitun osaamisen tunnistamisessa noudatetaan Aalto-yliopistossa pääosin kahta vaihtoehtoista toimintamallia: Kun opiskelija tunnistaa saavuttaneensa jonkin Aallon kurssin osaamistavoitteet muualla kuin muodollisessa koulutuksessa, voi opiskelija hakea kurssin hyväksilukua. Silloin opiskelijan hankkimaa osaamista verrataan korvattaviksi esitettyjen kurssien osaamistavoitteisiin ja opiskelijalta voidaan edellyttää kirjallisen dokumentoinnin lisäksi näyttöä osaamisestaan. Lisänäyttönä voi olla esimerkiksi suullinen tai kirjallinen tentti, essee, portfolio tai harjoitustyö.

-- Aalto-yliopisto tunnistaa joitakin vakiintuneita tapoja (esimerkiksi Aalto-yhteisön luottamustoimet, harjoittelu) hankkia osaamista muodollisen koulutuksen ulkopuolella. Tällaisella tavalla hankittua osaamista varten on olemassa kursseja, joista opiskelija voi kokemuksensa pohjalta hakea opintopisteitä kurssille määritetyn suorittamistavan mukaisesti. Opinnollistamiseen voidaan myös käyttää ns. vaihtuvasisältöistä kurssikoodia, jolloin osaamista tarkastellaan suhteessa koulutusohjelman tai tutkinnon osaamistavoitteisiin. Tällä menettelyllä mikä tahansa tutkintoon soveltuva muualla hankittu osaaminen voidaan opinnollistaa ohjelmajohtajan päätöksellä. Kyse ei ole tällöin hyväksiluvusta.

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: [po.] ohjeessa *ei ole mainintaa siitä, että opinnollistamisen tapauksessa pitäisi sopia asiasta etukäteen*. Voisin olla asiasta yhteydessä vielä meidän opintolakimiehiin, joiden kanssa näitä käännöksiä olemme pyöritelleet.

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: Kun tutkimme tätä Aallon hyväksilukukäännöksiä varten, tuli vastaan erilaisia vastineita. Yksi oli tuo Annan mainitsema non-formal learning. Oli myös informal learning ja vähän lähteestä riippuen oli erilaisia rajanvetoja, mikä näiden kahden ero on. UK:ssa näytti olevan käytössä tällaiset kuin "accreditation of prior certificated learning" (APCL) joka on muodollisen oppimisen hyväksilukua ja "accreditation of prior experiential learning" (APEL) joka on työkokemuksen tms. muun osaamisen hyväksilukua. Minusta näissä ollaan oikeilla jäljillä siinä mielessä, että on tehty termittasolla ero opintojen ja muun osaamisen välillä. Emme kuitenkaan Aallossa päätyneet ottamaan näitä toistaiseksi tällaisenaan käyttöön, kun täällä on aiemmissa materiaaleissa käytetty mm. "muualla hankittua osaamista" ja "muuten osoitettua osaamista" ja ehkä vielä jotakin muutakin, ja opinnollistamisen suhde noihin oli osittain epäselvä. Siksi päädyimme siihen kauheaan selittävään rimpsuun, jonka Irmakin oli löytänyt 😊. Jos päätyisimme yhteiseen ratkaisuun jotenkin, todella mieluusti ehdottaisimme niitä käyttöön myös Aallossa.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Glossary Groupin englannin jaoksella haasteita saada käsitteelle englannin vastinetta.

Pitääkö opinnollistamisen erota ensisijaisesti opintosuorituksen hyväksilukemisesta (opinnollistaminen kohdistuisi muuten kuin muodollisesti opiskelemalla saavutettuun osaamiseen ja hyväksilukeminen opintosuoritukseen) (Aallon näkökanta, ainakin mahdollisesti)

VAI

pitääkö opinnollistamisen erota ennen kaikkea osaamisen tunnustamisesta (opinnollistaminen on suunnittelua joka tapahtuu ennen osaamisen hankkimista, ja osaamisen tunnustaminen tapahtuu sitten osaamisen hankkimisen jälkeen) (OKSAn tämänhetkinen näkökanta)?

Korkeakouluissa tuntuu olevan käsitystä, että osaamisen tunnustaminen on yläkäsite, joka jakaantuu opinnollistamiseen (muuten kuin opiskelemalla saavutetun osaamisen tunnustaminen) ja opintosuorituksen hyväksilukemiseen.

OKSA-jaos 12.6.2020: kaaviomme pitää sinällään paikkansa [esim. Aallon kommentitkin huomioon ottaen], mutta organisaatiokohtaiset käytännöt voivat poiketa

OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti: Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsittelyssä.

OKSA-jaos 12.6.2020: AMKeilla on oma OHA-forum, ja näillä myös yhteinen kokous

Terminologin kysymys OKSAn ruotsin Glossary Groupille 24.8.2020: Sain yhteydenoton Åbo Akademista, jossa hankkeessa "Yrittäjyysosaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen (AHOT) ja yrittäjyysosaamista kerryttävän työskentelyn opinnollistaminen" pohdittiin näin: "Varsinkin ruotsinkieliset käsitteet ovat tuottaneet meillekin päänvaivaa, koska yliopistossamme hankitun osaamisen tunnistamisesta ja opinnollistamisesta puhutaan vielä vähän. Hankitun osaamisen tunnistamisesta olemme Åbo Akademilla paremman puutteessa käyttäneet puhekielistä sanaa "ahotering". Hankkeen yhteydessä olemme taas kääntäneet suomenkieliset käsitteet seuraavasti: "Identifiering och erkännande av tidigare förvärvad entreprenörskapskunnande (AHOT) och tillgodoräknande av erfarenheter relaterade till entreprenörskapskunnande". "

Eli tuon hankkeen nimen käännöksen pohjalta ”opinnollistamisen” ruotsinkielinen vastine olisi jotain sellaista kuin ”tillgodoräknande av erfarenheter”. Ja Glossary Groupin ruotsin asiantuntijoiden kesken on tähän saakka ollut esillä selittävä käännös ”godkännande av kunskaper som visats på annat sätt”. Olisiko kenellekään tullut mieleen mitään näppärää ja/tai informatiivista ilmaisua? Mietin itse, että olisiko se opinnollistamisen tiivistetty idea, joka pitäisi kääntää ruotsiksi, jotain sellaista kuin ”osaamisen muuttaminen tunnustetuiksi opinnoiksi ennalta sovitusti”. Hyvin kömpelön kouluruotsin pohjalta ”konvertering av kunnande till studier som bestäm(t)s i förhand”??? (Tuossa tuo ”som” kyllä näyttää viittaavan sanaan ”studier”, vaikka haluaisin sen viittaavan ”konvertering”iin.)

OHA-forum 18.9.2020: OHA-forum (toimeksisaaneet Kati Toikkanen (TUNI) ja Soili Törmälä) selvittänyt vuonna 2019 kansallisia ahot-linjauksia yliopistoille. Tässä työssä Kati Toikkanen perehtynyt OKSAn käsitteiden (opinnollistaminen, osaamisen tunnistaminen, osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen) kuvauksiin ja toteaa, että käsitte kuvaukset sopivat hyvin yhteen kansallisten ahot-linjauksien taustalla olevan ajattelun kanssa.

Charlotta Wendelin, project manager, Handelshögskolan vid Åbo Akademi 17.12.2020: Olemme Åbo Akademiella syksyn mittaan keskustelleet paljon näistä termeistä useiden henkilöiden kanssa ja yrittäneet keksiä niille ruotsinkieliset vastineet, jotka kuvaisivat näitä prosesseja/ilmiöitä mahdollisimman hyvin ja selkeästi. Kuten ensimmäisessä viestissäni mainitsin, olemme mukana OKM:n rahoittamassa kansallisessa opiskelijayrittäjyyden ja yrittäjyystaitojen kehittämishankkeessa (HOTIT OPIT, 2018-2020), jonka aikana olemme mm. kehittäneet yoop.fi –nimisen digityökalun (www.yoop.fi) yrittäjyysosaamisen ahotoinnin ja opinnollistamisen helpottamiseksi. Työkalun suomenkielistä sisältöä käännettäessä ruotsiksi havauduimme käännösfirman kanssa siihen, että ahotoinnista ja opinnollistamisesta puhutaan suomeksi usein samassa lauseessa, esim. näin: ”Ahotoinnin- ja opinnollistamisen käytännöt vaihtelevat korkeakouluittain”, joten totesimme tarvitsevamme ilmaisun ruotsiksi, joka kattaa nämä kaksi termiä. Emme nimittäin keksineet ahotoinnille ja opinnollistamiselle yksittäisiä termejä, vaan muokkasimme jo olemassa olevia selittäviä käännöksiä, jotka löytyvät OKSA:sta ja/tai lähettämästäsi viestistä. Ehdotuksemme ovat seuraavat:

Osaamisen tunnistaminen (Ahotointi/Hottaus)

Erkännande av tidigare förvärvat kunnande

Totesimme, että sana ”tidigare” on hyvä olla mukana ilmaisussa, vaikka sana ”förvärvat” viittaakin menneeseen aikaan, jotta käy selkeästi ilmi, että osaaminen on hankittu ennen tarkasteluhetkeä. Sana ”kunnande” taas viittaa osaamiseen laajemmin eikä vain yksittäiseen taitoon (kompetens). Jos halutaan, niin koko ilmaisun voi myös kirjoittaa muotoon ”identifiering och erkännande av...”, vaikka tunnistaminen on edellytys tunnustamiselle, joten sanaa ”identifiering” ei välttämättä tarvita (vrt. osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen).

Opinnollistaminen

Godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt

Totesimme, että sana ”förvärva” pitäisi olla muodossa ”förvärvats”, jotta käy ilmi, että osaaminen hankitaan tarkasteluhetken jälkeen. Totesimme myös, että ”på annat sätt” ilmaus kertoo jo, että osaaminen hankitaan muulla tavalla kuin muodollisessa koulutuksessa, joten ei ole tarvetta käyttää esim. ilmaisua ”...som förvärvats utanför den formella utbildningen”, jotta tämä käy ilmi. Kun puhutaan siitä, että opiskelija on jo opinnollistanut osaamistaan, niin ilmaisu pitää tietenkin muuttaa muotoon ”godkännande av kunnande som förvärvats på annat sätt”.

Yhteisnimike näille kahdelle:

Tillgodoräknande av icke-formellt lärande

Totesimme OKSA:n termejä analysoidessamme, että hyvä yhteisnimike ahotoinnille ja opinnollistamiselle voisi olla ”tillgodoräknande av icke-formellt lärande”. Tämä siitä syystä, että termit sisällyttäminen ja korvaaminen koskevat muodollista opetusta ja ahotointi (osaamisen tunnistaminen) ja opinnollistaminen viittaavat muodollisen opetuksen ulkopuolelta hankittuun/hankittavaan osaamiseen. Olemme tietoisia siitä, että on olemassa formaalia, non-formaalia ja informaalia oppimista, ja että ahotointi ja opinnollistaminen viittaavat niin non-formaaliin kuin informaaliinkin oppimiseen. Totesimme kuitenkin, että ilmaus ”Tillgodoräknande av lärande som förvärvats utanför den formella utbildningen” on liian pitkä käytettäväksi, joten olemme sitä mieltä, että ns. maallikko ymmärtää ilmauksen ydinajatuksen sanasta ”icke-formell”, vaikka tieteellisestä näkökulmasta katsottuna sana itsessään ei ota huomioon esim. vapaa-ajalla hankittua osaamista (informaali oppiminen). Mainittakoon vielä, että sana ”validering” nousi esiin monessa eri yhteydessä, mm. ehdotuksena tälle yhteisnimikkeelle, mutta tulimme siihen lopputulokseen, että ”validering” viittaa pikemminkin itse tilaisuuteen (esim. näyttöpäivä tai keskustelu), jossa opetushenkilökunnan edustaja varmistaa, että opiskelijalla on väittämänsä osaamista ja näyttöä siitä.

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 16.1.2021: Åbo Akademista on ehdotettu kahta termiä/ilmaisua, godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen ja godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt (perustelut yllä). Sopivatko nämä tai toinen niistä? Entä tarvitaanko muotoa "godkännande av kunskaper som visats på annat sätt" lainkaan?

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 16.1.2021: Mitkä ehdotetuista muodoista pidetään OKSAssa mukana? Entä onko mitään apua ruotsin kielityöryhmän pohdinnoista (mm. Åbo Akademista saadut ehdotukset)?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.1.2021: Åbo Akademista saatiin kommentteja/ehdotuksia etenkin OKSAn ruotsinkielisiä vastinetermejä ajatellen. Mutta OKSA-jaokselta tarvittaisiin kommentteja, onko ruotsinkielisten termien taustalla oleva ajattelu ok. Voidaanko ajatella, että opintosuorituksen korvaaminen, opintosuorituksen hyväksilukeminen, osaamisen tunnustaminen ja opinnollistaminen ovat kaikki yhdentyypistä hyväksilukemista? Entä onko kommentteja ruotsinkieliseen vastineeseen "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

OKSA-jaos 9.3.2021: ÅA:sta tullut ruotsin termiä koskeva ehdotus: On opinnollistaminen tuotakin, mutta hiukan yllättävä näkökulma, erilainen painotus kuin OKSAssa ajateltu. Totti käy keskustelua aiheesta korkeakoulujen, muidenkin kuin ÅA:n, kanssa.

Tove Ahlskog-Pursiainen, Hanken, 10.3.2021: Opinnollistaminen on edelleen mahdoton käännettävä J, ÅA:n ehdotus "godkännande av kunnande som förvärvas på annat sätt" varmaan paras mahdollinen.

Terminologin kysymys Hankenille 12.3.2021: Entä täsmällisempi vastine-ehdotus eli "godkännande av kunnande som förvärvas utanför den formella utbildningen"?

752

osaamisen tunnistaminen [*harmon*]

sv identifiering av kunnannde [*OPH/ks + kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_04 + PDT_hanke_2018_19*]
en identification of prior learning [*OPH/ks + kielitr_en_01 + kielitr_lukio_en_13 + tr83 + kielitr_amm_en_01*]; identification of learning [*kielitr_amm_en_01*]; identification of competence [*tr83 + kielitr_amm_en_01*]

määritelmä

toimenpide, jossa *koulutustoimija* selvittää *hakijan*, *oppilaan* tai *opiskelijan* esittämien asiakirjojen ja muiden mahdollisten selvitysten perusteella hänen osaamisensa sekä muut lähtökohtansa suhteessa vaatimuksiin ja tavoitteisiin [*ks&ua + tr22 + teemar_08 + tr88 + tr92*]

huomautus

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä 'osaaminen' viittaa myös ammatitaidon hankkimistavasta riippumattomaan osaamiseen, josta *oppijalla* ei ole asiakirjoja, jotka riittävästi ilmaisisivat taidon tason vastaavuutta *tutkinnon perusteissa* määrättyjen *ammattitaitovaatimusten* tai *osaamistavoitteiden (2)* kanssa. [*ar + rk + tr22 + teemar_08 + tr59 + tr88 + SeijaRasku_20191107*]

Ammatillisessa koulutuksessa tapahtuvan osaamisen tunnistamisen yhteydessä *koulutuksen järjestäjän* edustaja selvittää hakijan tai opiskelijan saavuttaman osaamisen erilaisin menetelmin, mukaan lukien verkkosivusto www.osaan.fi. Niiltä osin kuin todennettu osaaminen vastaa suoritettavan *tutkinnon* osia tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alueita, osaaminen tunnustetaan osaksi tutkintoa. Jos opiskelijalla on asiakirjojen tai muiden selvitysten perusteella osaamista, jonka perusteella *tutkinto*, *tutkinnon osa* tai *yhteisten tutkinnon osien* osa-alue on mahdollista suorittaa ilman osaamisen hankkimista, koulutuksen järjestäjän tulee ohjata opiskelija osoittamaan osaamisensa (ks. *osaamisen osoittaminen*). Osaaminen osoitetaan vain siltä osin, kuin sitä ei ole aiemmin arvioitu ja todennettu. [*ar + rk + tr22 + tr59 + tr88 + SeijaRasku_20191107*]

identification of prior learning: Englannin termi identification of prior learning on peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin sitä käytetään laajemminkin. Termin ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnistettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnistamistoimenpidettä. [*tr83 + tr85 + kielitr_lukio_en_28*]

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*, *osaamisen arviointi (2)*. []

Käsitteen tunnus: c628

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsitteekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

OKSA-jaos 1.4.2022: OPH:n juristilta yllättävää palautetta käsitteisiin osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen liittyen: toisin kuin (muun muassa OKSA-jaoksen keskusteluissa) on ajateltu, näihin ei välttämättä liittyisi aina hallintopäätöstä. Palataan, kun Mikko saanut asiasta tarkempaa tietoa.

753

osaamisen tunnustaminen [*harmon + tr22*]

mieluummin kuin: aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen [*tr85*]; AHOT [*tr85*]; ahotointi [*tr85*]

sv erkännande av kunnande [*OPH/ks + kielitr sv + kielitr lukio sv 04 + PDT hanke 2018 19*]
helle än: erkännande av tidigare förvärvat kunnande [*ToveAhlskog 2021 03 10*]; > erkännande av tidigare förvärvat kompetens [*kielitr sv*]

en recognition of prior learning [*OPH/ks + kielitr en 01 + tr83 + kielitr lukio en 17 + kielitr amm en 01*]; accreditation of prior learning (2) [*estrohm(S-V-E) + kielitr en 01 + tr83 + kielitr lukio en 17*]; recognition of learning [*kielitr amm en 01*]; recognition of competence [*629/1998 en + kielitr lukio en 13 + tr83 + kielitr lukio en 17 + kielitr amm en 01*]; accreditation of competence [*kielitr lukio en 17*]

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* osaaminen, joka vastaa suoritettavan *tutkinnon perusteita*, suoritettavan *koulutuksen (2)* perusteita tai *opetussuunnitelman (2)* mukaisia tavoitteita mutta on hankittu ja osoitettu toisessa yhteydessä sekä todennettu, sisällytetään osaksi *tutkintoa* [*ks&ua + rk + tr22 + PDT hanke 2018 19 + tr88 + SeijaRasku 20191107 + tr101*]

huomautus

Toisessa yhteydessä hankittu osaaminen tulee todentaa, mikä voi tapahtua esimerkiksi opiskelijan esittämällä *todistuksella (2)*. [*tr86*]

Esimerkiksi *korkeakoulujen (1)* osaamisen tunnustamisen prosessissa yksi tai useampi asiantuntija arvioi todennetun osaamisen ja valitun tutkinnon *tutkintovaatimusten* vastaavuuden sekä esittää tutkinnon myöntäjälle osaamisen tunnustamista tutkinnoksi tai sen osaksi. [*harmon + rk + tr22 + tr86 + tr89*]

Osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muitakin kuin *opintosuorituksia*. [*tr87*]

aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen; AHOT; ahotointi: Suomenkielinen termi aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen on tässä sanastossa merkitty epäsuositettavaksi termiksi, koska siitä saattaa syntyä virheellinen mielikuva, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen koulutuksen (2) aloittamista. (Osaaminen on kuitenkin aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä.) [*tr85*]

erkännande av tidigare förvärvat kompetens: Ruotsin sana kompetens (ilmauksessa "tidigare förvärvat kompetens") viittaa yksittäiseen taitoon. Taito-käsite on suppeampi kuin käsite osaaminen. [*kielitr sv/rk*]

recognition of prior learning, accreditation of prior learning (2): Englannin termit recognition of prior learning ja accreditation of prior learning (2) ovat peräisin Euroopan unionin teksteistä, mutta nykyisin niitä käytetään laajemminkin. Termien ilmaus "prior learning" ei viittaa siihen, että tunnustettavan osaamisen täytyisi olla hankittu esimerkiksi ennen *koulutuksen (2)* aloittamista, vaan siihen, että osaaminen on aina hankittu ennen tunnustamistoimenpidettä. [*tr83 + tr85 + kielitr lukio en 28*]

Vrt. tutkinnon tunnustaminen. [*SRemes + rk*]

Käsitteen tunnus: c629

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Käsittekaaviot: [Henkilökohtaistaminen ammatillisessa koulutuksessa](#), [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>, <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiolaki>

<ammattillinen ruotsi kesken>

Terminologin kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 11.2.2018: Korkeakoulujen ruotsin työryhmä antanut ruotsin vastineen/vastineet; varmistattekko että ok lukiokoulutuksen näkökulmasta?

HAMK / Irina Aittomäki 10.3.2020: käytämme edelleen AHOT-termiä suomeksi ja englanniksi, mutta olen aiemminkin osallistunut vastaavanlaisen keskusteluun, jossa korkeakoulujen kesken vertailimme käsityksiämme siitä, onko nykyaikaista puhua AHOTista, HOTista vai jopa OTista. Tämän keskustelun osallistujat eivät tosin olleet kielenkääntäjiä tai terminologeja. Konsultoin tuolloin ”osaamisen asiantuntijoita”, mutta siitä huolimatta käytämme edelleen AHOTia (englanniksi RPL:ää, jota käyttää myös osa UK:n korkeakouluista). Olemme vain lisänneet mukaan kuvausta opinnollistamisesta, joka tuo mukaan näkökulman opintojen aikaisen osaamisen kertymisestä muulla tavalla kuin formaalissa korkeakoulutuksessa. <https://minedu.fi/documents/1410845/5554689/Alustus+2.+11.2017+LVN.pdf> Yläkäsitteenä AHOT häiritsee, koska se ei ohjaa opiskelijaa hakemaan osaamisen tunnistamista esim. opintojen ohella tehtävästä työstä tai ei-korkeakoulutasoisesta osaamisesta kuten puolustusvoimain palveluksesta tai partiotoiminnasta, joista meillä voi saada opintopisteitä. Lisäksi tuleviin kehityssuuntiin kuuluvat esiahotointi (joka nimi voisi olla jotain muuta) ja ristiinopiskelu, joka lisääntyy koko ajan.

OHA-forum 18.9.2020: Määritelmässä ”tutkintovaatimusten” sijaan tulisi mahdollisesti puhua ”opetussuunnitelmasta” ja/tai ”osaamistavoitteista”. [Tämä kysymys riittää ottaa keskusteluun vuoden 2021 puolella.]

OKSA-jaos 1.4.2022: OPH:n juristilta yllättävää palautetta käsitteisiin osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen liittyen: toisin kuin (muun muassa OKSA-jaoksen keskusteluissa) on ajateltu, näihin ei välttämättä liittyisi aina hallintopäätöstä. Palataan, kun Mikko saanut asiasta tarkempaa tietoa.

754

oppijan arvio osaamisen tunnistamisen mahdollisuuksista (uudistermi) [tr90]; ~ esi-HOKS

<ammattillinen koulutus> [tr90]

mieluummin kuin: esiahotointi <korkeakoulut> [tr85]

sv []

en []

määritelmä

toiminta, jossa *oppija* vertaa jo hankittua tai tavoitteena olevaa osaamistaan tarjolla olevan *koulutuksen (2)* sisältöön ja arvioi mahdollisuuksia *osaamisen tunnistamiseen* tai *opintosuoritusten hyväksilukemiseen* [tr85/rkj]

huomautus

Oppijan arvio osaamisen tunnistamisen mahdollisuuksista voi sisältää pohdintaa siitä, mihin vaihtoehtoiseen *oppilaitokseen* tai *koulutukseen (2)* hakemalla oppija voisi tarkoituksenmukaisesti saada hyväksiluetuksi olemassa olevaa tai tavoitteena olevaa osaamistaan. [tr85]

Korkeakoulun (1) opiskelija voi tehdä arvion osaamisen tunnistamisen mahdollisuuksista (eli nk. esiahotoinnin) ennen koulutusta (2), koulutuksen (2) aikana tai uuteen koulutukseen (2) hakeutuessaan. [tr90]

Käsitteen tunnus: c1634

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

755

ennakollinen hyväksilukeminen [\[tr85\]](#); **ennakollinen hyväksiluku** [\[tr85\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* kotikorkeakoulu päättää, että opinnot, jotka opiskelija tulee suorittamaan muussa *oppilaitoksessa* tai *korkeakoulussa (1)*, tullaan sisällyttämään osaksi opiskelijan tavoitteena olevaa *tutkintoa opintosuorituksen hyväksilukemisen* kautta [\[tr85\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1635

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

756

opintosuorituksen hyväksilukeminen [*synergia_ruotsi_20130227*]; **opintosuorituksen hyväksiluku** [*synergia_ruotsi_20130227*]

sv tillgodoräknande *n* av studieprestation [*synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv*]; tillgodoräknande av studier [*ophall_sanasto*]

en accreditation of prior learning (1) [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_01*]; credit transfer [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_01 + kielitr_lukio_en_17*]

määritelmä

toimenpide, jossa *opiskelijan* aiempi *opintosuoritus* sisällytetään osaksi tavoitteena olevaa *tutkintoa* [*XDW_2.01/rk + tr25 + rk + tr35*]

huomautus

Opintosuorituksen hyväksilukeminen voi tapahtua *opintosuorituksen korvaamisen* tai *opintosuorituksen sisällyttämisen* kautta. [*tr25/rk + tr35*]

Ammatillisen koulutuksen osalta käsite opintosuorituksen hyväksilukeminen on vanhentunut.

Ammatillisessa koulutuksessa *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen* muodostavat yhdessä vastaavan toimenpiteen kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen, mutta tunnistettava ja tunnustettava osaaminen voi olla muutakin kuin opintosuorituksia. [*tr88*]

Lukiokoulutuksessa lukiolain (714/2018) mukaan *koulutuksen järjestäjän* on tunnustettava toisessa lukiolain mukaista koulutusta antavassa *oppilaitoksessa* suoritettut lukiokoulutuksen *oppimäärään* kuuluvat opinnot hyväksilukemalla ne osaksi lukiokoulutuksen oppimäärää. [*teemar_31_lukio*]

sisällyttää: Opintosuorituksen hyväksilukeminen -käsitteen määritelmässä esiintyvää sanaa "sisällyttää" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja osaamisen tunnustamisen yhteydessä) kahdessa merkityksessä. Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämällä viitataan nimenomaan sanastossa määriteltyyn *opintosuorituksen sisällyttämiseen* (erotukseksi opintosuorituksen korvaamisesta). [*tr88*]

Ks. myös *osaamisen tunnustaminen*. [*tr87*]

Käsitteen tunnus: c625

Luokka: <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<korkeakoulut englanti kesken>

Ilmari Hyvönen 12.9.2019: hiukan kyllä mietityttää tämä tutkintokeskeisyys. Eli voisi olla niin että hyväksiluetaan osaksi tutkinnon osaa, opintokokonaisuutta tms. tutkintoa pienempää moduulia.. mutta ei ehkä avata tätä nyt.

Totti Tuhkanen 12.9.2019: OKSA on pääosiltaan tuotettu tutkintokeskeisen koulutusjärjestelmän aikana ja tarpeisiin. Nyt viritellään paradigmaan muutosta, ja se on haaste johdonmukaisen näkökulman säilyttämiselle. Asiasta on otettava koppi, mutta periaatteista on ryhmässä keskusteltava. Ilmarin ehdotus määrittelyratkaisuksi on mahdollinen sillä rajauksella, että en käyttäisi moduuli-termiä ennen kuin se on kk-tarpeisiin määritelty. (Löytyy OKSAsta lukiosanastosta).

Aalto / Vilja Pitkänen 9.3.2020: OKSAn [opinnollistamisen] määritelmää katsoessa olennaista on se, että opinnollistaminen on muun kuin opintojen kautta saadun osaamisen, eli työkokemuksen tai muun tunnustamista osaksi tutkintoa. Siksi minusta ideaalitapauksessa [englanninkielisessä] termissä pitäisi näkyä se, että kyse ei ole aiemmista opinnoista. Toisin sanoen OKSAssa (ja näin myös Aallossa) aiempien opintojen tunnustaminen on hyväksilukua, kun taas työ- tai muun kokemuksen laskeminen mukaan opintoihin tai tavallaan "opinnoiksi muuttaminen" on opinnollistamista. Siitä näkökulmasta tämänhetkinen OKSAn englannin vastine hyväksiluvulle "accreditation of prior learning" on liian laaja, kun määritelmän mukaan puhutaan nimenomaan aiempien opintosuoritusten eli opintojen eikä minkä tahansa osaamisen hyväksiluvusta. Ennen kuin opinnollistamista oli keksitty termiksi, tämä ei tietenkään ollut ongelma, mutta nyt se vähän on. Eli pitäisi olla ylätermi "aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen", joka jakautuu hyväksilukuun ja opinnollistamiseen. Tai näin olen ymmärtänyt asian täällä Aallossa ja siltä se OKSAssakin näyttää.

Terminologi Riina Kosunen 9.3.2020: Tosiaan osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen voivat OKSAn mukaan kohdistua osaamiseen, joka on hankittu ”millä tavalla hyvänsä”, mutta opintosuorituksen hyväksiluku kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen. Tässä mielessä opintosuorituksen hyväksiluvun enkkuvastine ”accreditation of prior learning” on liian laaja, ja tämän me itse asiassa totesimme aikanaan Glossary Groupin korkeakoulukokouksessakin, mutta silloin oltiin sitä mieltä, että opintosuoritukselle on vaikea löytää hyvää vastinetta ja niinpä tuo prior learning saa olla. Mutta sittemmin tilanne on tosiaan tainnut muuttua, koska tämän jälkeen sanastoon on lisätty tuo ”osaamisen tunnistaminen”, joka sekin on tuollaista accreditation/recognition-tyyppistä toimintaa mutta voi kohdistua myös vaikkapa työssä tai harrastuksessa hankittuun osaamiseen. Eli opintosuorituksen hyväksiluvulle tarvittaisiin ehkä täsmällisempi vastine? ”opintosuoritus” on OKSAssa ”completed study unit”, ”completed course” tai ”study attainment”. Mitä mieltä tosiaan olette Viljan mainitsemasta UK-termistä ”accreditation of certificated learning” opintosuorituksen hyväksilukemisen vastineena?

Aalto / Vilja Pitkänen 10.3.2020: sekä aiempien opintojen että muun osaamisen hyväksyminen osaksi tutkintoa vaatii ymmärtääkseni aiemman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen. Siksi on epäloogista, jos hyväksiluvun määritelmässä ei ole [osaamisen tunnistamista ja tunnustamista] ja opinnollistamisen määritelmässä on.

HAMK / Aittomäki 10.2.2020: Jako on meilläkin selkeä tältä osin: vain korkeakoulutasoisista opinnoista voi saada hyväksiluvun ja kaikki muu osaaminen osoitetaan näytöllä. Hyväksiluku on siis osaamisen tunnustamisen alikäsitem.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Voiko ajatella - ja OKSAssa kuvata - että hyväksilukeminen on osaamisen tunnistamisen erikoistapaus, siis sellainen, jossa hyväksyminen kohdistuu nimenomaan opintosuoritukseen (eikä muulla tavoin hankittuun osaamiseen)? -- **Totti T., huhtikuu 2020:** Kiinnostava näkökulma.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. korkeakouluille, 10.3.2020: Tai jos noin ei voi ajatella, niin pitäisikö näkyä, että opintosuorituksen hyväksilukeminen edellyttää osaamisen tunnistamista ja osaamisen tunnustamista (vrt. Aallon kommentti yllä)? Nythän OKSAn huomautus vaikuttaa siltä kuin osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen olisivat (vain?) ammatillisen koulutuksen käsitteitä ja että siellä osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustamisen muodostavat yhdessä [korkeakoulujen ja lukion] opintosuorituksen hyväksilukemista vastaavan käsitteen? Millä tavalla tai missä tilanteissa osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen toteutuvat korkeakouluissa?

OKSA-jaos 12.6.2020 / Totti: Voisi käsitellä yliopistojen OHA-forumissa. Totti ottaa esille siellä, Lara mukana käsitteilyssä.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (tillgodoräknande av studier)

757

opintosuorituksen korvaaminen [tr25]

hakusana: korvaaminen [tr25]

sv ersättande av studieprestation [kielitr_sv + Karlsson/Westerholm]

en substitution of studies [kielitr_en_01 + kielitr_en_14]; substitution of a course [kielitr_en_14];
> substitution of a credit <korkeakoulut> [kielitr_en_14]

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* eri yhteydessä suorittaman *opintosuorituksen* todetaan vastaavan jotakin tavoitteena olevan *tutkinnon tutkintovaatimusten* kohtaa ja jossa kyseisen tutkintovaatimusten kohdan suorittaminen kokonaan tai osittain korvataan eri yhteydessä suoritettulla opintosuorituksella [rk + tr35 + teemar_08 + tr59]

huomautus

Esimerkiksi Helsingin yliopistossa matematiikkaa opiskeleva voi mahdollisesti korvata tutkintovaatimusten edellyttämän *opintojakson* Analyysi I Turun yliopistossa tehdyllä suorituksella Analyysi I. [teemar_08 + tr59]

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen korvaaminen ja *opintosuorituksen sisällyttäminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*. [tr88]

Käsitteen tunnus: c626

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitteekaavio: Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

<kieliversiointiin korkeakoulut>

758

opintosuorituksen sisällyttäminen [tr25]

hakusana: sisällyttäminen [tr25]

sv inkluderande av studieprestation [kielitr_sv]

en inclusion of studies [kielitr_en_01 + kielitr_en_14]; inclusion of a course [kielitr_en_14];
> inclusion of a credit [kielitr_en_14]

määritelmä

opintosuorituksen hyväksilukemisen muoto, jossa *opiskelijan* jossakin *koulutusorganisaatiossa* tekemä *opintosuoritus* sisällytetään osaksi toisen *koulutusorganisaation tutkintoa* ilman, että suoritus korvaa mitään sisällöllisesti tarkasti määriteltyä kohtaa *tutkintovaatimuksissa* [teemar_08 + tr59/rk]

huomautus

Esimerkiksi opiskelija sisällyttää kauppatieteen *perusopinnot sivuaineeksi* tutkintoonsa *yliopistossa*, jossa ei järjestetä kauppatieteen *koulutusta (2)*. [teemar_08 + tr59]

sisällyttäminen: Opintosuorituksen sisällyttäminen -käsitteen nimityksessä esiintyvää sanaa "sisällyttäminen" käytetään tässä sanastossa (ja ylipäänsä opintosuoritusten hyväksilukemisen ja *osaamisen tunnustamisen* yhteydessä) kahdessa eri merkityksessä. Suppeammin ajateltuna sisällyttämisellä viitataan nimenomaan tässä määriteltyyn opintosuorituksen sisällyttämiseen (erotukseksi *opintosuorituksen korvaamisesta*). Laajemmin ajateltuna sisällyttäminen toimii opintosuorituksen korvaamisen ja opintosuorituksen sisällyttämisen yhteisenä yläkäsitteenä. [tr88]

Ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä käsitteitä opintosuorituksen sisällyttäminen ja *opintosuorituksen korvaaminen*, vaan näitä vastaavan toimenpiteen muodostavat *osaamisen tunnistaminen* ja *osaamisen tunnustaminen*. [tr88]

Käsitteen tunnus: c627

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

759

tutkinnon tunnustaminen [*SRemes*]; **tutkinnon rinnastaminen** <Opetushallituksen käyttämä termi> [*OPH MaisaMontonen 2021 10 26*]; **tutkinnon laillistaminen** <Valviran käyttämä termi> [*OPH MaisaMontonen 2021 10 26*]; > **ammattillinen tunnustaminen** [*tr114/rk*]; > **akateeminen tunnustaminen** [*tr114/rk*]

sv erkännande av examina [*ophall_sanasto*]

en recognition of qualifications [*ophall_sanasto*]

määritelmä

toimenpide, jossa selvitetään, millaisen *kelpoisuuden* tai *pätevyyden* jossakin maassa suoritettu *tutkinto* tai *opintosuoritus* antaa haettaessa työtä tai *opiskelupaikkaa* toisessa maassa, ja jonka lopputuloksena on asiaa koskeva hallintopäätös [*SRemes + tr107 + OPH MaisaMontonen 2021 10 26 + tr111 + tr112 + tr114*]

huomautus

Tutkinnon tunnustamisessa selvitetään työn tai opiskelupaikan hakemista varten muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuus suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tehdään asiaa koskeva päätös. Tutkinnon tunnustamisen lopputuloksena on päätös tutkinnon tunnustamisesta. [*tr111 + tr112 + rk + tr113*]

Tutkinnon tunnustaminen eroaa käsitteistä *osaamisen tunnustaminen* ja *opintosuorituksen hyväksilukeminen* siten, että tutkinnon tunnustamisesta ei seuraa päätöstä tutkinnon, osaamisen tai opintosuorituksen hyväksilukemisesta osaksi laajempaa kokonaisuutta, vaan siinä tehdään ainoastaan päätös muussa maassa suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuudesta suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa. [*tr111*]

Tutkinnon tunnustamisesta vastaa tilanteen mukaan työnantaja tai viranomainen (ns. ammatillinen tunnustaminen) tai koulutuksen järjestäjä (ns. akateeminen tunnustaminen). Joissakin tilanteissa tunnustamisen ehdoksi voidaan määrätä täydentäviä opintoja tai muita täydentäviä suorituksia. [*OPH MaisaMontonen 2021 10 26 + rk*]

ammattillinen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan työtä, puhutaan käsitteestä ammatillinen tunnustaminen. Mikäli haettuun tehtävään vaaditaan lain mukaan tietty tutkinto, opintosuoritus tai ammatinharjoittamisoikeus, tutkinnon tunnustamisesta vastaa viranomainen. Päätöksiä tekeviä viranomaisia ovat esimerkiksi Valvira (sosiaali- ja terveysala) ja Opetushallitus (mm. opetus- ja varhaiskasvatusala, yleinen virkakelpoisuus ja virkakelpoisuus oikeustieteellistä tutkintoa edellyttäviin tehtäviin). [*OPH MaisaMontonen 2021 10 26 + tr114 + rk*]

Esimerkiksi Valvira voi hakemuksesta myöntää oikeuden harjoittaa Suomessa sosiaali- ja terveydenhuollon alan ammattia (kuten lääkäri tai geronomi) laillistettuna ammattihenkilönä henkilölle, jolle on jossakin muussa valtiossa kuin Suomessa suoritettua koulutuksen perusteella myönnetty tutkintotodistus tai muu asiakirja, joka kyseisessä valtiossa vaaditaan kyseiseen ammattiin. [*rk + OPH MaisaMontonen 2021 10 26*]

akateeminen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkinnon tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella viitataan opinto-oikeuden myöntämiseen suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua *koulutuksen (2)* perusteella, sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemiseen osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa. Näistä päätöksistä vastaavat *koulutuksen järjestäjät* ja *korkeakoulut (1)*. [*OPH MaisaMontonen 2021 10 26 + rk + tr111 + rk*]

Tutkinnon tunnustaminen on yleistermi. Samasta toiminnasta voidaan käyttää muitakin termejä, joista useat ovat peräisin lainsäädännöstä. Esimerkkejä synonyymisistä nimityksistä ovat tutkinnon rinnastaminen (Opetushallitus) ja tutkinnon laillistaminen (Valvira).

[*OPH MaisaMontonen 2021 10 26/rk*]

Vrt. *opintosuorituksen hyväksilukeminen*, *osaamisen tunnustaminen*. []

Käsitteen tunnus: c1035

Luokka: <korkeakoulut>

Käsittekaavio: [Suoritusten hyväksilukeminen, osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen](#)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (recognition of qualifications)

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (erkännande av examina)

Suvi 19.4.2016: http://www.oph.fi/koulutus_ja_tutkinnot/tutkintojen_tunnustaminen

Heli Hiltunen / Tilastokeskus, 12.10.2021: Lupasin aiemmassa OKSAn kokouksessa selvittää tunnustettujen tutkintojen käsitteeseen liittyen sitä, mistä kaikkialta tulee Tilastokeskuksen tutkintorekisteriin tutkintoja. Lähteitä on kaksi: 1) Ulkomailla suoritettut ja Suomessa laillistetut terveydenhuollon tutkinnot (VALVIRA) Vuosittain n. 1000 tutkintoa. Päivitysaineistosta väestöön kuuluu 70-80 prosenttia. 2) Ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamis- ja rinnastamispäätökset (OPH) Vuosittain 600-800 tutkintoa. Osa tutkinnon tunnustamista hakeneista ei kuulu väestöön.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: OPH:lta saatujen muokkausten perusteella vaikuttaa siltä, että tähän käsitteeseen on toisaalta yhdistetty sekä ammatillinen tutkinnon tai opintosuorituksen tunnustaminen että akateeminen tunnustaminen, mutta toisaalta määritelmä ei nähdäkseni nykyisellään täysin kata akateemista tunnustamista (määritelmäluonnoksessa puhutaan opiskelupaikan hakemisesta, mutta ei muusta opintosuorituksen hyväksilukemisesta tai osaamisen tunnustamisesta osaksi suoritettavaa tutkintoa).

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.11.2021: Onko OPH:n käyttämä käsite akateeminen tunnustaminen synonyymi OKSAssa aiemmin määritellylle käsitteelle *opintosuorituksen hyväksilukeminen* ja/tai *osaamisen tunnustaminen*? Onko toimiva lähestymistapa tehdä tutkinnon tunnustaminen -käsitteen määritelmästä niin laaja, että se kattaa sekä ammatillisen tutkinnon/opintosuorituksen tunnustamisen että opintosuorituksen hyväksilukemisen tai osaamisen tunnustamisen? Vai pidetäänkö nämä eri käsitteinä?

OKSA-jaos 28.1.2022: tutkinnon tunnustaminen on vain vastaavuuspäätöksiä kelpoisuuteen ja pätevytyteen liittyen, eli kun tehdään päätös siitä että joku vastaa jotain. Näistä ei seuraa sisällyttämispäätöksiä, tästä ero ahotointiin

OKSA-jaos 28.1.2022: akateeminen tunnustaminen: tätä tapahtuu sekä opiskelijavalintatilanteissa että opintosuorituksen hyväksilukemisessa

<https://www.oph.fi/fi/palvelumme/tutkintojen-tunnustaminen>

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/tutkintojen-ja-opintojen-akateeminen-tunnustaminen>

Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022: Miten käsittekuvausta saataisiin muokattua niin, ettei siinä ole sisäistä ristiriitaa? Nyt ensimmäisessä huomautuskappaleessa todetaan, että tutkinnon tunnustaminen on eri käsite kuin opintosuorituksen hyväksilukeminen ja osaamisen tunnustaminen, mutta viimeisessä sanotaan, että hyväksiluku on yksi synonyyminen termi tutkinnon tunnustamiselle.

Terminologin kysymys Ilmarille ja Mikolle ja OKSA-jaokselle 14.2.2022: Lisäksi terminologin näkökulmasta vaikuttaa, että tuo mitä sanotaan akateemiseksi tunnustamiseksi ei ole tässä määritellyn tutkinnon tunnustamisen alakäsite, koska tutkinnon tunnustamisen määritelmässä ei mainita hyväksilukemista mutta akateemisen tunnustamisen kuvaukseen hyväksilukeminen sisältyy.

OKSA-jaos 18.2.2022: pohditaan, olisiko käsitettä supistettava ja rajattava: akateeminen tunnustaminen eri käsitteeksi kuin tutkinnon tunnustaminen? ja ammatillisesta tunnustamisesta pois työnantajan tekemä "tunnustaminen"?

OKSA-jaos 1.4.2022: Ilmarilta muotoilu akateemiseen tunnustamiseen liittyvän huomautuksen korjaamiseksi

OKSA-jaos 1.4.2022: Mikko saanut tiedon OPH:sta, että työnantajan rekrytoinnin yhteydessä tekemiä päätöksiä ei voi rinnastaa tutkinnon tunnustamiseen

Mikolta: "Rekrytointiprosessissa työnantajan tekemää arvioita rekrytoivan henkilön kelpoisuudesta ei voida nähdäkseni katsoa tutkinnon tunnustamista koskevaksi päätökseksi. Prosessissa ei myöskään laadita erillistä hallintopäätöstä yksittäisen hakijan kelpoisuudesta. Kysymyksestä voi halutessaan konsultoida vielä Carita Blomqvistiä."

OKSA-jaos 1.4.2022: Hyvä vuokaavio asiasta:

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/11439%20OPH%20Flow%20Chart%20FIN_korjattu_1.pdf

OKSA-jaos 1.4.2022: akateeminen tunnustaminen (OPH:n verkkosivun mukaan): ulkomaisten opintojen hyväksilukemisesta osaksi suomalaista tutkintoa

OKSA-jaos 1.4.2022: akateeminen → menee akateemisen henkilön pöydälle

OKSA-jaos 1.4.2022: ammatillinen ja akateeminen tunnustaminen vain tutkinnon tunnustamisen huomautuksiin -> Riina, poista erilliset tietueet

Terminologin kysymys Ilmarille 26.4.2022: Muokkasin akateemista tunnustamista koskevaa huomautustekstiä seuraavasti, kommentoitko:

akateeminen tunnustaminen: Kun ulkomailla suoritettua tutkintoa tai opintosuorituksen perusteella haetaan opiskelupaikkaa, puhutaan käsitteestä akateeminen tunnustaminen. Akateemisella tunnustamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jossa koulutuksen järjestäjä tai korkeakoulu (1) selvittää hakijan muussa maassa suorittaman tutkinnon tai opintosuorituksen vastaavuuden suomalaisen tutkinnon tai opintosuorituksen kanssa ja tekee asiaa koskevan päätöksen. Akateemisen tunnustamisen perusteella hakijalle voidaan myöntää opinto-oikeus suomalaisiin opintoihin ulkomailla suoritettua koulutuksen (2) perusteella ja hänen ulkomailla suorittamansa opinnot voidaan mahdollisesti hyväksilukea osaksi Suomessa suoritettavaa tutkintoa (???)

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 26.4.2022: Tehdäänkö tutkinnon tunnustamisesta aina hallintopäätös, olipa kyse sitten ammatillisesta tai akateemisesta tunnustamisesta? (Määritelmään siis "hallintopäätös" vai pelkkä "päätös"?)

6.15 Varhaiskasvatukseen, opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut

760

varhaiskasvatuksen asiakasmaksu [*vaka tr 07, vaka tr 09*]

sv klientavgift för småbarnspedagogik [*ssu, 734/1972 + vaka tr-sv*]; kundavgift för småbarnspedagogik [*vaka tr-sv 05*]

en early childhood education and care client fee [*LHakalisto 2021 + vaka tr-en 06*]; client fee for early childhood education and care [*vaka tr-en 06*]; ECEC client fee [*vaka tr-en 06*]

määritelmä

varhaiskasvatuksesta perittävä asiakasmaksu [*ssu*]

huomautus

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksu on aina lapsikohtainen ja kunta tekee siitä maksupäätöksen tai *yksityinen varhaiskasvatuksen palveluntuottaja* sopimuksen. [*HE-VAKA maksulaki, vaka tr 13, vaka tr2021 1, vaka tr2021 4*]

Laissa varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä *päiväkotitoiminnassa* ja *perhepäivähoidossa* perittävistä asiakasmaksuista. Muusta kunnan järjestämästä varhaiskasvatuksesta, esimerkiksi *avoimesta varhaiskasvustoiminnasta* kunta voi periä päättämänsä asiakasmaksun. [*HE-VAKA maksulaki*]

Käsitteen tunnus: c1602

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021>

761

kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu [*vaka tr 07*]

sv klientavgift för småbarnspedagogik på heltid [*ssu + vaka tr-sv*]; kundavgift för småbarnspedagogik på heltid [*vaka tr-sv 05*]

en client fee for full-time early childhood education and care [*vaka tr-en 06*]; full-time ECEC client fee [*vaka tr-en 06*]

määritelmä

kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä *varhaiskasvatuksen asiakasmaksu* [*ssu*]

huomautus

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016). [*vaka tr2019 2*]

Käsitteen tunnus: c1603

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

762

osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu [*vaka tr 07, vaka tr 09*]

sv klientavgift för småbarnspedagogik på deltid [*ssu + vaka tr-sv 05*]; kundavgift för småbarnspedagogik på deltid [*vaka tr-sv 05*]

en client fee for part-time early childhood education and care [*vaka tr-en 06*]; part-time ECEC client fee [*vaka tr-en 06*]

määritelmä

osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta perittävä *varhaiskasvatuksen asiakasmaksu* [*ssu*]

huomautus

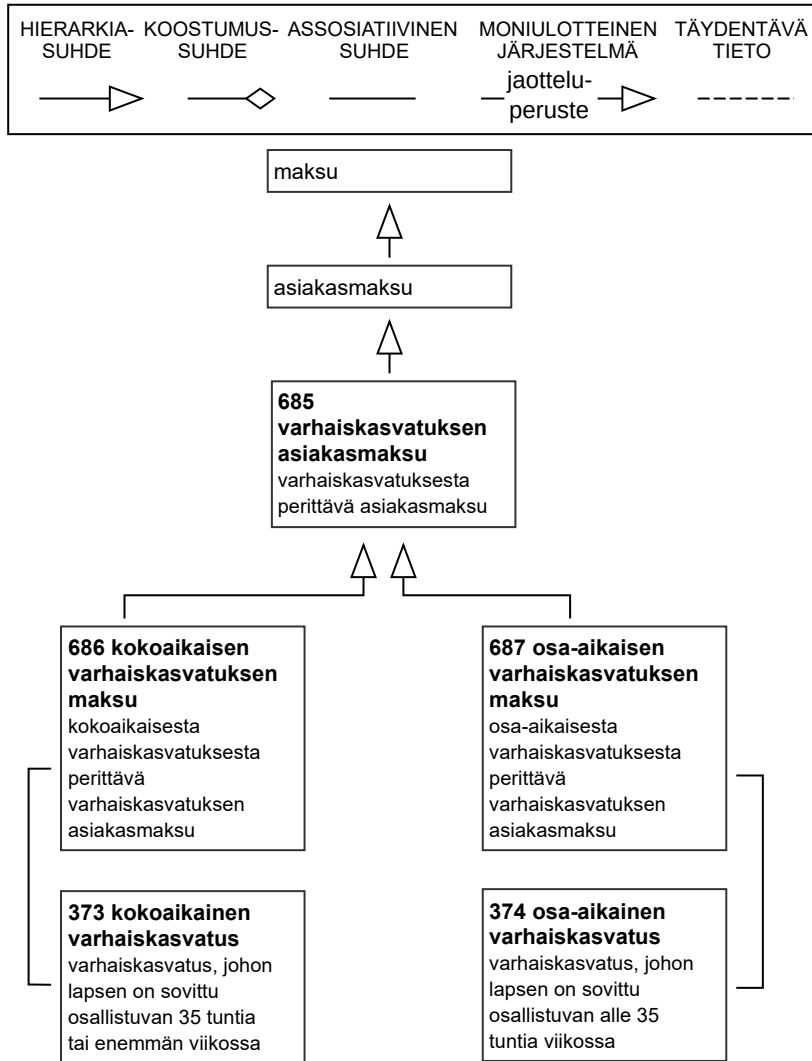
Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksusta on säädetty varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain 6 §:ssä (1503/2016). [*vaka tr2019 2*]

Käsitteen tunnus: c1604

Luokka: <varhaiskasvatus>

Käsitekaavio: [Varhaiskasvatuksen maksut](#)

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Käsitekaavio 89. Varhaiskasvatuksen maksut.

763

opiskelumaksu [OPH]; **opintomaksu** [OPH]; **opiskelijamaksu** [OPH]; **maksu opetukseen osallistumisesta** <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu> [tr92]; **opetuksesta perittävä maksu** <korkeakoulut> [tr92 + 1082/2009/rk]; ~ **materiaalimaksu** [tr92]

hakusana: kurssimaksu [tr72/rk]

sv studieavgift [XDW_2.2]

en > course fee <esim. aikuisten lukiokoulutuksessa aineopiskelijalta perittävä maksu opetukseen osallistumisesta> [kielitr_lukio_en_20]; > education and training fee <ammattillinen koulutus> [estrohm[S-V-E] + kielitr_amm_en_02]; ~ materials fee <materiaalimaksu> [kielitr_lukio_en_20]

määritelmä

koulutukseen (1) osallistumisesta perittävä maksu [tr26 + teemar_05]

huomautus

Toisen asteen koulutukseen (lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus) liittyvä *opetus (1)* ja *ohjaus* on maksutonta, mutta *opiskelijoilta* voidaan periä esimerkiksi materiaalimaksuja. [tr92]

Ammattitutkintokoulutuksessa, erikoisammattitutkintokoulutuksessa ja muussa ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjä voi periä opiskelijalta kohtuullisen opiskelumaksun, jolla katetaan osittain *koulutuksen (2)* järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. [kielitr_amm_en_02]

Aikuisten *lukiokoulutuksessa* yksittäisen *oppiaineen* opiskelijalta (nk. aineopiskelija) voidaan periä maksu opetukseen osallistumisesta. [tr92]

Vapaa sivistystyön lainsäädännössä käytetään termiä opiskelumaksu, mutta yleiskielessä vapaa sivistystyön opiskelumaksuista käytetään nimityksiä kurssimaksu, *lukukausimaksu* ja lukuvuosimaksu. Vapaa sivistystyön koulutuksessa voi olla myös materiaalimaksuja. [tr72 + tr92]

Ammattikorkeakoulujen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1440/2014) mukaan *ammattikorkeakoulu* voi periä maksuja avoimista ammattikorkeakouluopinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista. [1440/2014]

Yliopistojen toiminnassa perittävistä maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1082/2009) mukaan *yliopisto* voi periä maksuja avoimista yliopisto-opinnoista ja *erillisellä opiskeluoikeudella* suoritettavista opinnoista. [1082/2009]

Korkeakouluissa (1) voidaan edellä mainittujen opetuksesta perittävien maksujen lisäksi periä myös mm. materiaalimaksuja. [tr92]

Käsitteen tunnus: c634

Luokka: <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsittekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin korkeakoulut>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 10.1.2017: Onko tämä sellainen käsite, joka tulisi ottaa korkeakoulujen kielityöryhmien kieliversioitavaksi? Vai mille asteelle kuuluu (nyt merkitty lukio, ammatillinen, vapaa sivistystyö, vai onko kaikille yhteinen? Onko määritelmä ok?

OKSA-jaos 28.8.2020: Palataan tähän, sillä käsite menee osin uusiksi oppivelvollisuuden laajentamisen vuoksi. Joko syksyllä 2020 tai viimeistään vuoden 2021 alussa.

764

lukukausimaksu [*harmon*]; ~ **lukuvuosimaksu** [*tr72*]

sv termsavgift [*677/2009 sv \$3a + kielitr sv*]; ~ läsårsavgift <lukuvuosimaksu> [*kielitr sv 13*]

en tuition fee /GB/ [*estrohm[IATE] + kielitr en 01*]; ~ annual tuition fee <lukuvuosimaksu> [*kielitr en 23*]

rather than: tuition (2) /US/ [*kielitr en 13*]

määritelmä

koulutuksesta (1) *lukukautta* kohti perittävä *opiskelumaksu* [*OPH/Tr Ot + rk + tr22 + teemar_05 + tr72*]

huomautus

Termillä lukuvuosimaksu viitataan *lukuvuotta* kohti perittävään opiskelumaksuun. [*tr72/rk*]

Lainsäädännössä termi lukuvuosimaksu (tai lukukausimaksu) on käytössä ainoastaan *korkeakoulujen* (1) osalta. Kuitenkin myös muilla *koulutusasteilla* (esim. *perusopetuksessa erityisen koulutustehtävän* saaneilla *oppilaitoksilla* sekä *vapaassa sivistystyössä*) perittäviä maksuja voidaan nimittää lukukausi- tai lukuvuosimaksuiksi. [*tr72*]

Suomen *korkeakouluissa* (1) lukukausimaksu on käytössä EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tuleville *opiskelijoille vieraskielisessä koulutuksessa*. [*tr22 + teemar_16*]

Englannin sana tuition viittaa *opettamiseen*. Amerikanenglannissa termi tuition viittaa myös *opetukseen* (1) liittyvään maksuun, kuten lukukausimaksuun; brittienglannissa tuition-sanan perään on lisättävä 'fee'. On suositettavampaa käyttää sanaa tuition *opettamisesta* ja tuition fee opetukseen liittyvästä maksusta, jotta käsitteiden välille saadaan tehtyä ero. [*kielitr en 13/rk*]

Käsitteen tunnus: c630

Luokka: <perusopetus>, <korkeakoulut>, <vapaa sivistystyö>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

765

lukuvuosimaksuvelvollisuus [*tr77*]

sv []

en []

määritelmä

opiskelijan velvollisuus suorittaa lukuvuosimaksu [*tr77*]

huomautus

Lukuvuosimaksulla tarkoitetaan *koulutuksesta* (1) *lukuvuotta* kohti perittävää *opiskelumaksua*, ks. *lukukausimaksu*. [*rk + TTuhkanen*]

Suomen *korkeakouluissa* (1) lukuvuosimaksu ja lukuvuosimaksuvelvollisuus liittyy *koulutukseen* (1), joka on muun kuin suomen- tai ruotsinkielistä, johtaa *alempaan* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* eikä ole *tilauskoulutusta*. Esimerkki tällaisesta koulutuksesta (1) on vieraskielinen perustutkintokoulutus, kuten englanninkielisen *maisteriohjelman koulutus* (2). [*Synergia ryhma + rk + TTuhkanen*]

Yliopistolain (558/2009) ja ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan opiskelijalla ei ole lukuvuosimaksuvelvollisuutta, mikäli hän on Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalainen tai mikäli hänet Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, tai mikäli hän on edellä mainittujen perheenjäsen. Lukuvuosimaksuvelvollisuutta ei ole myöskään opiskelijalla, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa tai jos hän on edellä mainittujen perheenjäsen. [*Synergia ryhma + 558/2009 10§ + 932/2014*]

Käsitteen tunnus: c1541

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

766

lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija [tr77]

sv []

en []

määritelmä

opiskelija, jolla on **lukuvuosimaksuvelvollisuus** [rk + TTuhkanen]

huomautus

Lukuvuosimaksuvelvollisia ovat **korkeakoulujen (1) tutkinto-opiskelijat**, joilta korkeakoulu (1) lain mukaisesti perii **opiskelusta** lukuvuosimaksun. [ih + TTuhkanen]

Yliopistolain (558/2009) mukaan **yliopiston** on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen **alempaan** tai **ylempään korkeakoulututkintoon** johtavaan **koulutukseen (2)** hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu **lukuvuodessa**. [ih + 558/2009 + TTuhkanen]

Ammattikorkeakoululain (932/2014) mukaan **ammattikorkeakoulun** on perittävä muuhun kuin suomen- tai ruotsinkieliseen **ammattikorkeakoulututkintoon** tai **ylempään ammattikorkeakoulututkintoon** johtavaan koulutukseen (2) hyväksytyltä opiskelijalta vähintään 1 500 euron suuruinen maksu lukuvuodessa. [ih + 932/2014 + TTuhkanen]

Ks. myös **lukukausimaksu**. []

Käsitteen tunnus: c1542

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: **Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut**

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

767

tutkintomaksu [ks&ua]

sv examensavgift [ophall_sanasto + fisv_utbild_ordlista + OPH/ks]

en qualification fee [ophall_sanasto]

määritelmä

tutkintoon osallistumisesta perittävä maksu [tr52]

huomautus

Esimerkiksi **ylioppilastutkintoon** osallistuvalta tutkintomaksu peritään tutkintoon ilmoittautumisen yhteydessä. [ks&ua + tr22]

Käsitteen tunnus: c631

Luokka: <lukiokoulutus>

Käsitekaavio: **Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut**

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken> <lukiokoulutus englanti kesken>

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (examensavgift)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (qualification fee)

768

ylioppilaskunnan jäsenmaksu [tr22]

sv studentkårens medlemsavgift [hu_studieguiden + kielitr_sv]; studentkårsavgift [hu_studieguiden + kielitr_sv]

en student union membership fee [estrohm[VYYwww] + kielitr_en_01]

määritelmä

maksu, joka peritään **ylioppilaskunnan** jäsenyydestä [tr22]

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenmaksu on **yliopistojen perustutkinto-opiskelijoille** pakollinen. [tr22]

Käsitteen tunnus: c632

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: **Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut**

<kieliversiointiin korkeakoulut>

769

opiskelijakunnan jäsenmaksu [*kielitr_en_01*]

sv studerandekårens medlemsavgift [*rk*]; studerandekårsavgift [*rk*]
en student association membership fee [*kielitr_en_01 + kielitr_en_14*]

määritelmä

maksu, joka peritään *opiskelijakunnan* (1) jäsenyydestä [*tr22/rk + tr83*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1051

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<korkeakoulut englanti kesken> <korkeakoulut ruotsi kesken>

Terminologin kysymys korkeakoulujen englannin työryhmälle 25.6.2018: Onko ehdotettu englannin vastine ok?

Terminologin kysymys korkeakoulujen ruotsin työryhmälle 25.6.2018: Ovatko em. ruotsinkieliset vastineet ok; ovat terminologin "itse kehittämiä?"

770

YTHS-maksu [*synergia_ruotsi_20130227*]; **Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu** [*synergia_ruotsi_20130227/rk*]

sv SHVS-avgift [*synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv*]; avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse [*kielitr_sv*]

en Finnish Student Health Service fee [*estrohm[es] + kielitr_en_13*]
rather than: FSHS fee [*estrohm[JYYwww] + kielitr_en_01 + kielitr_en_13*]

määritelmä

terveydenhuoltopalveluista *korkeakoulun* (1) *lukukausi-ilmoittautumisen* yhteydessä perittävä maksu [*tr25/rk*]

huomautus

YTHS-maksu on *opiskelijalle* pakollinen, jos hän ilmoittautuu läsnä olevaksi. [*tr25*]

Käsitteen tunnus: c633

Luokka: <korkeakoulut>

Käsitekaavio: [Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut](#)

<kieliversiointiin korkeakoulut>

771

(vanhentunut)

maksu tutkinnon järjestämisestä [*tr26*]

sv avgift för examensarrangemangen [*Karlsson&Westerholm*]

en []

määritelmä

maksu, joka voidaan periä *ammattitutkintoon* tai *erikoisammattitutkintoon* osallistuvilta, joka suorittaa *tutkinnon* osallistumatta tutkintoon valmistavaan *koulutukseen* (2) [*tr26 + teemar_05*]

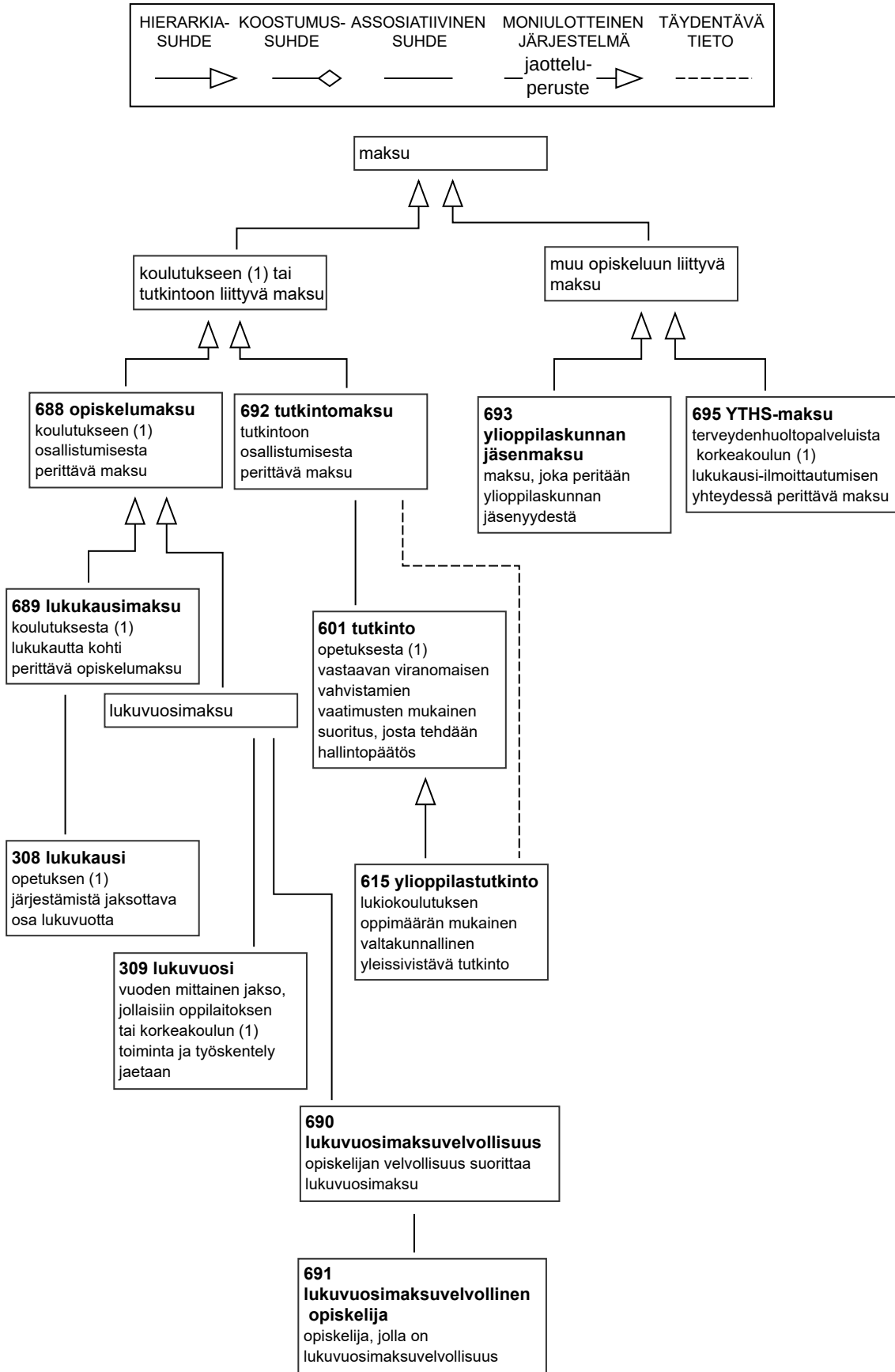
huomautus

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) voimaantulon myötä vanhentunut käsite; tarkista mahdollinen siirtymäaika. [*teemar_15*]

Käsitteen tunnus: c635

Luokka: <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Käsitekaavio 90. Opiskeluun ja tutkinnon suorittamiseen liittyvät maksut.

6.16 Muita koulutuksen toteuttamiseen/läpivientiin ja opintoprosesseihin liittyviä käsitteitä

772

aamu- ja iltapäivätoiminta [rs]

hakusana: aamupäivätoiminta; iltapäivätoiminta

sv morgon- och eftermiddagsverksamhet [opetushallitus_verkkosivut]

en before- and after-school activities [kielitr_po_en_08]

rather than: morning and afternoon activities [estrohm[helsingin_kaupunki_verkkosivut] + kielitr_po_en_08]

määritelmä

[perusopetuksen oppilaille](#) ennen koulupäivää tai sen jälkeen järjestettävä vapaaehtoinen toiminta [oph/ev + tr31]

huomautus

Aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1- ja 2-luokkalaisille sekä niille muiden vuosiluokkien oppilaille, jotka saavat [erityistä tukea \(1\)](#). [tr33 + tr34]

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä on säädetty perusopetuslaissa (628/1998).

Opetushallitus päättää aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteista. [tr31 + tr33]

Aamu- ja iltapäivätoimintaa ovat esimerkiksi [koulun kerhotoiminta](#) ja [taiteen perusopetus](#).

Toiminnan järjestäjinä voivat olla esimerkiksi [peruskoulut \(1\)](#), kunnan nuorisopalvelut, järjestöt tai seurakunnat. [tr31]

morning and afternoon activities: Tämän termin käyttöä ei suositella, sillä se voi viitata muussakin kuin perusopetuksen yhteydessä (esimerkiksi ikääntyneille) järjestettävään aamu- ja iltapäivätoimintaan. [kielitr_po_en_08]

Käsitteen tunnus: c454

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Muu koulutuksen henkilöstö](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

773

koulun kerhotoiminta [Alila&muut_kommenttikierros2015 + tr49]

hakusana: kerhotoiminta

sv skolans klubbverksamhet [sivistysvantaa_klubbverksamhet]

en []

määritelmä

[perusopetuksen oppilaille](#) järjestetty vapaa-ajan toiminta, jonka lähtökohtana ovat [peruskoulun \(1\)](#) kasvatukselliset, opetukselliset ja ohjaukselliset tavoitteet [pops2014/rk + tr60]

huomautus

Perusopetuslain (628/1998, 47 §) mukaan perusopetuksen yhteydessä voidaan oppilaille järjestää kirjastotoimintaa, kerhotoimintaa ja muuta [opetukseen \(1\)](#) läheisesti liittyvää toimintaa. [tr60]

Koulun kerhotoimintaa järjestetään [perusopetuksen](#) yhteydessä oppituntien ulkopuolella.

Kerhotoiminnan tavoitteena on olla monipuolista, lasten ja nuorten kasvua tukevaa toimintaa, joka vakiintuu osaksi lasten ja nuorten iltapäivää. [OPH/r + tr60]

Käsitteen tunnus: c876

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

774

varhaiskasvatuksen ruokailu [*vaka_tyoryhma_2016*]

sv måltider inom småbarnspedagogik [*vaka_tr-sv_2021*]

en meals *pl* in early childhood education and care [*LHakalisto_2021 + vaka_tr-en_06*]; ECEC meals *pl* [*vaka_tr-en_06*]

määritelmä

varhaiskasvatuksessa olevalle *lapselle* järjestetty tarkoituksenmukainen ja ohjattu ruokailu [*36/1973_ssu*]

huomautus

Vertaa *kouluateria*. [*ssu*]

Käsitteen tunnus: c976

Luokka: <varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<vaka2021> ruotsi päivitetty

775

kouluateria <perusopetus> [*ua*]; **maksuton ateria** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus>

[*teemar_31_lukio*]; ~ **kouluruokailu** <perusopetus> [*ua*]; ~ **maksuton ruokailu** <ammattillinen koulutus ja lukiokoulutus> [*teemar_15*]

sv skolmåltid [*718_1984_sv_§63 + Karlsson&Westerholm + kielitr_lukio_sv_04*]

en school meal [*minedu_en + kielitr_lukio_en_16*]

määritelmä

oppilaitoksen oppilailleen tai *opiskelijoilleen* maksutta tarjoama ateria [*ua/rk + tr78*]

huomautus

Aterian järjestämisestä vastaa *opetuksen järjestäjä* tai *koulutuksen järjestäjä*, mutta käytännössä aterian tarjoaa oppilaitos. [*tr78*]

Esiopetuksessa ja *perusopetuksessa* opetuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää oppilaille maksuton ateria työpäivittäin. Oikeus kouluateriaan koskee perusopetukseen valmistavan *opetuksen (1)* oppilaita, perusopetuksen oppilaita sekä oppivelvollisuusiän ylittäneitä perusopetuksen opiskelijoita. Oikeus kouluateriaan koskee myös *tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen* opiskelijoita. [*tr78 + tr79 + teemar_48_oppvelv*]

Lukiokoulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria päätoimisille opiskelijoille työpäivittäin. Velvollisuus järjestää maksuton ateria liittyy nuorten lukiokoulutukseen sekä toisaalta sisäoppilaitosmuotoisesti järjestettävään lukiokoulutukseen. Ks. tarkemmin lukiolaki 714/2018, 35 §. [*tr78/rk*]

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjällä on velvollisuus järjestää maksuton ateria muun muassa päätoimisille ammatillisen perustutkintokoulutuksen ja *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* opiskelijoille sellaisina päivinä, joina opiskelijan on oltava läsnä koulutuksen järjestäjän osoittamassa koulutuspaikassa. *Oppivelvollisella* opiskelijalla on oikeus maksuttomaan ateriaan myös päätoimisessa ammattitutkintokoulutuksessa. Ks. tarkemmin laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 100 §. [*tr78 + tr83*]

Ammatillisessa koulutuksessa oikeus maksuttomaan ruokailuun ei kuitenkaan koske *oppisopimuskoulutuksen*, *työvoimakoulutuksen* eikä *henkilöstökoulutuksen* opiskelijoita. [*531/2017_100§ + teemar_15*]

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan *peruskoulu (1)* määrittelee omassa *opetuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan* kouluruokailun keskeiset periaatteet sekä kuvaa järjestämisessä huomioon otettavat terveys-, ravitsemus- ja tapakasvatuksen tavoitteet. [*OPH + rk*]

Vrt. *varhaiskasvatuksen ruokailu*. []

Käsitteen tunnus: c637

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken> <ammattillinen ruotsi kesken>

<ammattillinen englanti kesken>

776

koulumatka [*ua*]

sv skolväg <koulumatka etäisyytenä tai konkreettinen tie tai reitti> [*fisv utbild ordlista + Karlsson&Westerholm + kielitr lukio sv 04*]; skolresa <koulumatka siirtymisenä paikasta toiseen> [*628/1998 + 629/1998 + kielitr lukio sv 04*]

en distance between home and school [*Kela verkkosivut*]; distance between a student's home and school [*kielitr lukio en 22*]
not: school travel [*628/1998 en + kielitr lukio en 20*]

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* matka asuinpaikasta *oppilaitokseen* [*ua + rk + tr63*]

huomautus

Perusopetuksessa oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos matka kodin ja koulupaikkakoulun välillä on yli viisi kilometriä tai jos matka on oppilaalle esimerkiksi liian vaarallinen. [*OPH + rk + tr79*]

Oppilas tai opiskelija voi koulumatkatukilain (48/1997) mukaan olla oikeutettu koulumatkatukeen (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä *Kelan sanastosta*). [*tr82*]

Käsitteen tunnus: c638

Luokka: <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

777

koulumatkaetu [*628/1998 + tr85*]

sv skolreseförmån (??) [*628/1998*]; skolskjutsförmån [*porvoo verkkosivut*]

en school transport (?) [*AHalvari*]

määritelmä

perusopetuksen oppilaalle koulumatkan pituuden, vaikeuden, rasittavuuden tai vaarallisuuden perusteella myönnetty etu [*628/1998 32§ + tr79*]

huomautus

Koulumatkaetu voidaan myöntää, jos *oppilaan* koulumatka on yli viisi kilometriä tai jos koulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Koulumatkaetu voi olla maksuton kuljetus tai oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä avustus. [*628/1998 32§ + tr79*]

Lukiokoulutuksessa perusopetuksen koulumatkaetua vastaa Kelan maksama koulumatkatuki (katso koulumatkatuki-käsitteen määritelmä *Kelan sanastosta*). [*teemar 23 lukio*]

Käsitteen tunnus: c639

Luokka: <perusopetus>

Käsittekaavio: [Opintososiaaliset edut ja opintososiaaliset palvelut](#)

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: Perusopetuslaissa (628/1998) käytetään termiä ”koulumatkaetu”, onko se kuljetusedun synonyymi? Pitäisikö koulumatkaetu lisätä suomenkieliseksi termiksi?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: suomen termiä kuljetusetu ei löydy säädöksistä. Perusopetuslaissa ”koulumatkaetu” on käännetty ”stöd för skolresor”.

OKSA-jaoksen kommentti lukion ruotsin työryhmälle 14.6.2019: Suomen termimuoto ”kuljetusetu” oli virheellinen, tarkoitus on olla perusopetuslain mukainen termi ”koulumatkaetu”.

Anu Halvari / OPH: koulukuljetus: school transport. Check Leo

778

kuljetuspäätös [*oph + tr79*]

sv beslut *n* om skolskjuts [*starsoft/rk + kielitr lukio sv 04*]

en []

määritelmä

koulumatkaedun myöntämistä koskeva päätös [*oph/rk + tr79*]

huomautus

Kuljetuspäätös tehdään oppijakohtaisesti. Kuljetuspäätös tehdään myös väliaikaisesta kuljetusedusta, jollainen voi tulla kyseeseen esimerkiksi loukkaantumistapauksessa. [*oph/rk + tr79*]

Käsitteen tunnus: c641

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

Anu Halvari / OPH: koulukuljetus: school transport. Check Leo

779

kodin ja koulun yhteistyö <perusopetus> [*kielitr lukio en 18*]; **kodin ja oppilaitoksen yhteistyö** <lukiokoulutus> [*ks&ua*]

sv samarbete *n* mellan hem och skola <perusopetus> [*OPH verkkosivut + tr31 + kielitr lukio sv 04*]; samarbete *n* mellan hem och läroanstalt <lukiokoulutus> [*714/2018 + kielitr lukio sv 04*]

en cooperation between home and school <perusopetus, lukiokoulutus> [*kielitr lukio en 18*]; home-school cooperation <perusopetus, lukiokoulutus> [*kielitr lukio en 18*]; ~ homes and schools working together [*kielitr lukio en 18*]

määritelmä

toiminta, jossa *huoltajilla* on mahdollisuus yhdessä *opettajan* ja *oppilaiden* kanssa osallistua *oppilaitoksen* opetus- ja kasvatustyön suunnitteluun ja *arviointiin* (1) [*ks&ua + rk + tr31*]

huomautus

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden (1) mukaan huoltajille tulee antaa tietoa *opetussuunnitelmasta* (1), *opetuksen* (1) järjestämisestä, *oppilashuollosta* ja mahdollisuudesta osallistua kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön. [*ks&ua*]

Käsitteen tunnus: c514

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

7 Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi

7.1 Arvioinnin peruskäsitteitä

780

arviointi (1) [*jakku_arviointi + tr26*]

sv utvärdering (1) [*jakku_arviointi + kielitr_sv_09*]; evaluering (1) [*kielitr_sv_09*]

en evaluation (1) [*jakku_arviointi + kielitr_en_01*]; > assessment (2) <oppijan, oppimisen tai opintosuorituksen arviointi> [*kielitr_en_13*]

määritelmä

tarkastelun kohdetta koskevan tiedon analysointi ja tulkitseminen ja niiden pohjalta tehtävä kohteen arvottaminen [*YSR 15.5.2013 + tr28/rk*]

huomautus

Arviointi (1) tehdään *arviointikriteerien* tai tavoiteasetannan perusteella. [*YSR 15.5.2013 + tr28/rk*]

Arviointi (1) voi kohdistua esimerkiksi toiminnan tai sen tulosten laatuun tai tehokkuuteen. [*rk + YSR 15.5.2013 + tr28*]

Opetustoimen alueella tehtävää arviointia (1) ovat mm. *opintosuoritusten* arviointi (ks. *arviointi (2)*) ja *koulutuksen arviointi*. [*rk + YSR 15.5.2013 + tr28*]

utvärdering / bedömning: Ruotsin kielessä terminkäyttö poikkeaa suomen kielestä. Tässä määritellystä yläkäsitteestä arviointi (1) sekä käsitteestä koulutuksen arviointi käytetään termiä utvärdering, kun taas mm. käsitteistä oppilaan arviointi, opiskelijan arviointi ja opintosuorituksen arviointi (ks. *arviointi (2)*) käytetään termiä bedömning. [*kielitr_sv_06*]

assessment (2): Englannin termi assessment (2) viittaa ennen kaikkea mittausten perusteella tehtävään tavoitteen ja tuloksen vertailuun, ja suomeksi assessment käännetään usein sanalla mittaaminen. Termiä assessment käytetään myös käsitteen oppilaan arviointi / opiskelijan arviointi / opintosuorituksen arviointi (ks. arviointi (2)) englanninkielisenä vastineena. [*jakku_arviointi + rk*]

Ks. myös *arviointikriteeri*. [*tr28*]

Käsitteen tunnus: c750

Luokka: <yhteinen/yleinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi*, *Suorituksen uusiminen ja arvosanan korottaminen*, *Arviointi*, *Arviointeihin liittyviä käsitteitä* ja *Laatukäsitteitä*

<kieliversiointiin korkeakoulut>

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin voidaan jättää pois

Terminologien (Riina Kosunen ja Seija Suonuuti) kommentti 16.8.2016: käsite arviointi (1) tarvitaan monen muun käsitteen yläkäsitteenä, ei suositella jätettäväksi pois. Sen sijaan auditointi ja seuranta voidaan sanastotyön kannalta tarvittaessa jättää pois (jollei ole esim. vaarana, että alan kielenkäytössä käsitteet arviointi (1), auditointi ja seuranta sekoittuvat keskenään ja tarvitaan selvennystä).

Terminologin kommentti (Seija): siirretty tähän arviointisanastotyön ajaksi. Voidaan tarvittaessa siirtää takaisin kohtaan Oppilaan arviointi.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 7.5.2020

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 2.12.2022: Merja laittaa VNK:n pohdinnat ryhmälle, Mika sen jälkeen yhteydessä Karviin

781

seuranta [*jakku_arviointi + tr26*]

sv uppföljning [*kielitr_sv*]

en monitoring (?) [*kielitr_en_01*]; follow-up (?) [*kielitr_en_01*]

määritelmä

tiedonkeruun perusteella tehtävä kohteen järjestelmällinen havainnointi [*YSR 15.5.2013/tr28*]

huomautus

Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä *oppijoiden oppiminen*, osaaminen ja *oppimistulokset* ja toisaalta *opetukseen (1)* ja *koulutukseen (1)* liittyvä toiminta ja järjestelmät. [*tr74*]

Seuranta ei ole luonteeltaan arvottavaa, vrt. *arviointi (1)*. [*rk + tr28*]

Käsitteen tunnus: c752

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016: tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois

Englannin kielityöryhmän kommentti 31.5.2016: Merja selvittää, mitä Karvi käyttää, tarvitaan varmaan useita synonyymeja

Englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaostolle 31.5.2016: Määritelmässä ”kohteen” on hyvin epämääräinen, kohdehan voi olla vaikka yksittäinen lapsi. Mitä tällä tarkemmin tarkoitetaan?

OKSA-jaoksen kommentti korkeakoulujen englannin kielityöryhmälle 26.1.2018: Seurannan kohteet ovat samat kuin arvioinnin (1) kohteet. Asiasta on kirjoitettu täsmentävä huomautus: ”Opetus- ja koulutussektorilla seurannan kohteena voivat olla yhtäältä oppijoiden oppiminen, osaaminen ja oppimistulokset ja toisaalta opetukseen (1) ja koulutukseen (1) liittyvä toiminta ja järjestelmät.”

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018: Käsitteen esiintymiskontekstiin kaivataan täsmennystä, jotta englannin vastineet voidaan valita.

Korkeakoulujen englannin kielityöryhmän kommentti 2.2.2018: 'Student tracking' saa osumia UK:ssa. En tiedä, onko sama asia.

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

782

kehittävä arviointi []

sv utvecklande utvärdering [[karvi.fi/sv + khele](#)]

en enhancement-led evaluation [[karvi.fi/en + khele](#)]

määritelmä

[arviointin \(1\)](#) toimintaperiaate, jossa kehitetään toimintaa sitomalla yhteen arviointi (1) ja aktiivinen kehittäminen [[arv_tr4 + arv_tr5](#)]

huomautus

Kehittävä arviointi on osallistavaa ja sen perustana on arvioinnin (1) toteuttajan ja arviointiin osallistuvan välinen luottamus ja [koulutusorganisaation](#) vastuu toimintansa kehittamisestä.

[[Karvi Tiivistelmät 8:2020](#)]

Kehittävän arvioinnin menetelmät voidaan räätälöidä tapauskohtaisesti tukemaan [arviointien vaikuttavuutta](#) ja toiminnan kehittämistä jo arviointiprosessin aikana. [[Karvi Tiivistelmät 8:2020](#)]

Kehittävän arvioinnin tuloksena osallistujat saavat [palautetta](#) toimintansa kehittämiskohteista, hyvistä käytänteistä ja vahvuuksista. [[Karvi Tiivistelmät 8:2020](#)]

Käsitteen tunnus: c1742

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

783

kansallinen arviointi [[arv_tr1](#)]; **kansallisen tason arviointi** [[arv_tr1](#)]

sv nationell utvärdering [[karvi.fi/sv + khele](#)]

en national evaluation [[karvi.fi/en + khele](#)]

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), joka tehdään valtakunnallisesti samoilla yhteisillä periaatteilla [[ssu](#)]

huomautus

[Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#) (Karvi) vastaa [varhaiskasvatuksen](#), [opetuksen \(1\)](#) ja [koulutuksen \(1\)](#) kansallisesta arvioinnista. [[1295/2013](#)]

Kansallinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi [koulutustoimijoihin](#) tai oppilas- tai opiskelijaryhmiin. Kansallinen arviointi voi olla myös esimerkiksi [teema-arviointia](#). [[arv_tr1](#)]

Kansallinen arviointi on [ulkoista arviointia](#). [[ssu](#)]

Käsitteen tunnus: c1744

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

784

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus [2013/1295]; **Karvi** [2013/1295]

sv Nationella centret för utbildningsutvärdering [ophall_sanasto + 2013/1295]

en Finnish Education Evaluation Centre [ophall_sanasto + karvi.fi]; FINEEC [karvi.fi]

määritelmä

koulutuksen (1) ja **varhaiskasvatuksen ulkoisen arvioinnin** riippumaton asiantuntijaorganisaatio, jonka tehtävät määritellään laissa [2013/1295]

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus tuottaa **arviointiin (1)** perustuvaa tietoa koulutuspoliittista päätöksentekoa ja koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen kehittämistä varten. [2013/1295]

Arviointikeskuksen päätehtävänä on toteuttaa koulutukseen (1) ja varhaiskasvatukseen sekä **varhaiskasvatuksen**, **opetuksen** ja **koulutuksen järjestäjien** ja **korkeakoulujen (1)** toimintaan sekä **vapaaseen sivistystyöhön** liittyviä arviointeja (1), tehdä **arviointisuunnitelman** mukaisia **oppimistulosten arviointeja**, tukea **varhaiskasvatuksen**, **opetuksen** ja **koulutuksen järjestäjiä** sekä korkeakouluja (1) arviointia (1) ja **laadunhallintaa** koskeissa asioissa sekä kehittää koulutuksen (1) ja varhaiskasvatuksen arviointia (1). [2013/1295]

Arviointikeskuksesta on säädetty laissa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (2013/1295).

Käsitteen tunnus: c1745

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Hyväksytty Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (Nationella centret för utbildningsutvärdering)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (Finnish Education Evaluation Centre)

785

arviointineuvosto [arv_tr1]

sv utvärderingsrådet [karvi.fi/sv + khele]

en Evaluation Council [karvi.fi/en + khele]

määritelmä

valtioneuvoston nimittämä asiantuntijaelin, joka seuraa ja kehittää **Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen** toimintaa ja laatii toiminnan strategiset linjaukset sekä vastaa kansallisesta koulutuksen **arviointisuunnitelman** laatimisesta [arv_tr4]

huomautus

Arviointineuvostoilla on keskeinen rooli kansallisten arviointikohteiden määrittämisessä. [arv_tr1]

Arviointineuvoston kokoonpanosta, tehtävistä ja päätösvaltaisuudesta säädetään asetuksessa Kansallisesta koulutuksen arviointikeskuksesta (1317/2013).

Käsitteen tunnus: c1746

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty Arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu Karvissa.

786

paikallinen arviointi []; paikallisen tason arviointi

sv lokal utvärdering [*karvi utvärdering_sv + quality_en + khele*]

en local evaluation [*karvi paikall + khele*]; local-level evaluation [*karvi paikall + khele*]

määritelmä

arviointi (1), joka tehdään alueellisesti tai yhden toimijan alueella [*ssu*]

huomautus

Paikallinen arviointi voi olla esimerkiksi yhden *koulutuksen* tai *varhaiskasvatuksen järjestäjän* tai *palveluntuottajan* tekemä arviointi (1). [*karvi.fi*]

Käsitteen tunnus: c1747

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

787

toiminnan tasolla tehtävä arviointi []; yksikössä tehtävä arviointi

sv []

en []

määritelmä

paikallinen arviointi, joka tehdään yhden toimijan alueella tai *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *koulutusorganisaation toimipisteessä* []

huomautus

Toiminnan tasolla tehtävä arviointi on *itsearviointia* (1). []

Käsitteen tunnus: c1748

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty kokouksessa 7.5.2020

788

<varhaiskasvatus>

pedagogisen toiminnan arviointi [*arv_tr2 + KirsiAlila_2021_01_22*]

sv utvärdering av den pedagogiska verksamheten [*studieinfo_vaka_sv + khele*]

en evaluation of pedagogical activity [*amk_peda + khele*]

määritelmä

toiminnan tasolla tehtävä arviointi, joka tehdään *varhaiskasvatuksen toimipaikassa* tai *lapsiryhmässä* [*Karvi_24/2018 + arv_tr2*]

huomautus

Pedagogisen toiminnan tasolla *arvioinnin* (1) kohteena on *varhaiskasvatushenkilöstön* toiminta ja *lapsen* kohtaama *varhaiskasvatuksen* laatu. Arvioinnin kohteena eivät ole lasten ominaisuudet, kehitys tai *oppiminen*. [*Karvi_24/2018 + KirsiAlila_2021_01_22*]

Pedagogisen toiminnan arviointi on pääasiassa *itsearviointia* (1). [*Karvi_24/2018*]

Käsitteen tunnus: c1749

Luokka: varhaiskasvatus

Luokka: arviointi

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

Kirsi Alila 22.1.2021: Minusta pedagogisen toiminnan arviointi pitäisi ehdottomasti koskea muutakin [=muutakin koulutusasteita] kuin varhaiskasvatusta, mutta te osaatte sanoa, voinko sen vielä lisätä muille ja keskusteluttaa sen lisäämisestä tässä vaiheessa vai vasta myöhemmin. Yksi vaihtoehto toki on, että jos keskustelu tästä käsitteestä käydään muiden tahojen osalta myöhemmin, myös vakan osalta se käydään silloin samaan aikaan, eli jäisi nyt kokonaan pois. Minulle käy kuinka vaan.

789

ulkoinen arviointi [*u*]; **ulkopuolinen arviointi**

sv extern utvärdering [*RP_117/2013_sv + khele*]

en external evaluation [*karvi_ext_en + khele*]; extern evaluation [*oph_2013:3 + khele*]

määritelmä

arviointi (1), jonka tekee kohteen ulkopuolinen arvioija [*SSu*]

huomautus

Varhaiskasvatus- ja *koulutustoimijoita* on laeissa velvoitettu osallistumaan ulkoiseen arviointiin, esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014, ja yliopistolaki 558/2009. [*ssu*]

Kansallista koulutusta koskeva ulkoisen arviointi on laissa (2013/1295) säädetty *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* (Karvi) tehtäväksi. [*2013/1295 + arv_tr8*]

Vertaa *itsearviointi (1)*.

Käsitteen tunnus: c1479

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: *Arviointi*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

790

itsearviointi (1) [*vaka_tyoryhma_2016*]

sv självbedömning [*ffisv_utbild_ordlista + 531/2017_sv_51§*]; självvärdering (1) [*ffisv_utbild_ordlista*]; självvärdering (1) [*ffisv_utbild_ordlista*]; intern utvärdering [*ffisv_utbild_ordlista*]
en self-evaluation [*kielitlr_lukio_en_20*]

määritelmä

arviointin (1) kohteen itse tekemä *arviointi (1)* [*Vasu2017_luonnos/rk*]

huomautus

Itsearviointin (1) kautta tuotetaan tietoa toiminnasta, *toimintakulttuurista* sekä vallitsevista arvoista ensisijaisesti toimijan sisäiseen käyttöön. Itsearviointi (1) auttaa tunnistamaan kehittämiskohteita sekä olemassa olevia vahvuuksia, joita voidaan edelleen hyödyntää systemaattisen kehittämisen tukena. [*Karvi_24/2018*]

Itsearviointi (1) on keskeisessä asemassa laadun ylläpitämisessä ja kehittämisessä. []

Itsearviointi (1) on osa *formatiivista arviointia*. []

Esimerkiksi varhaiskasvatuslaki (540/2018) ja perusopetuslaki (628/1998) velvoittavat *koulutuksen järjestäjiä* oman toiminnan arviointiin (1). []

Itsearviointi (1) on käytössä *oppilaiden* ja *opiskelijoiden* arvioinnissa. Vrt. *itsearviointi (2)* [*Vasu2018_arv_tr1*]

Vertaa *ulkoinen arviointi*. []

Käsitteen tunnus: c1029

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: *Arviointi*

<arviointi ruotsi kesken>

<arviointi englanti kesken>

Terminologin kommentti 6.5.2016: OKSAn puolella on käsitteet arviointi (1), arviointi (2) ja arviointi (3):

arviointi (1) on yleinen arviointi-käsite (arviointi (2):n ja arviointi (3):n yläkäsite)

arviointi (2); opiskelijan/opintosuorituksen arviointi = oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvon määrittäminen (c594)

arviointi (3); koulutuksen arviointi = toiminta, jossa selvitetään, missä määrin opetus (1) tai koulutus (1) on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa (c642)

Terminologin kysymys Karville 14.8.2018: Tulisiko käsitteen *vertaisarviointi* (ID1094) olla tässä luvussa, jossa on yleisiä arviointikäsitteitä (kuten tekijän mukaan itsearviointi ja ulkopuolinen arviointi)? Onko vertaisarviointi sekä oppilaan/opiskelijan arvioinnin että koulutuksen arvioinnin muoto?

Seija 22.4.2020: Nyt esimerkeissä on vain varhaiskasvatus. Niitä voidaan joko muokata yleisemmiksi tai lisätä esimerkkejä muilta koulutusasteilta.

Seija 15.5.2020: Onko lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden itsearviointi oikeasti aikaisemmin määriteltyä itsearviointi (2):sta? 28.5.2020: Todettiin, että lapset voi jättää pois itsearviointin yhteydessä.

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020

791

vertaisarviointi (1) [*kielitrv_sv_10*]

sv kamratbedömning [*kielitrv_sv_10*]; kollegial bedömning [*kielitrv_sv_10*]; referentgranskning [*kielitrv_sv_10*]

en peer evaluation [*oph_2013:3*]; peer assessment [*oph_2013:3*]

määritelmä

arviointi (1), jossa arvioitavat arvioivat toisiaan tai jossa arvioinnin (1) tekevät arvioitavia vastaavassa ryhmässä toimivat ulkoiset arvioijat [*oph.fi + ssu + arv_tr1*]

huomautus

Esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* tekemä toisen oppilaan tai opiskelijan *oppimisen*, osaamisen tai työskentelyn vertaisarviointi (1). [*arv_tr3*]

Vertaisarvioinnin (1) tavoite oppilaan ja opiskelijan työskentelyssä on myös kehittää arviointitaitoja. [*ssu*]

Vertaisarviointia (1) voidaan käyttää myös *varhaiskasvatus-* tai *koulutustoimijoiden* arvioinnissa. [*arv_tr3*]

Vrt. *tieteellisen julkaisun vertaisarviointi* ja *vertaispalaute*.

Käsitteen tunnus: c1094

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: *Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi* ja *Arviointi*

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Ruotsin kielityöryhmä 6.2.2017: Ehdotus OKSA-sanastoon/ kysymys OKSA-sanastojoastolle: pitäisikö sanastoon lisätä kamratbedömning / kollegial bedömning / referentgranskning ?

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tämä käsite mahdollisesti lisättävä arviointikäsitteisiin (itsearviointi, ulkopuolinen arviointi, vertaisarviointi...)

OKSA-jaos 15.6.2018: arviointikäsitteet yleensäkin kaipaavat Karvin osallistumista

OKSA-jaos 15.6.2018: pyydetään Karvia kommentoimaan OKSAn arviointikäsitteitä ja ehdottamaan lisäysehdotuksia

OKSA-jaos 15.6.2018: Riina tekee arviointikäsitteisiin liittyvistä kysymyksistä Excel-taulukon joka lähetetään Karviin

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Tulisiko vertaisarviointi-käsite olla sanastossa määritelty oppilaan/opiskelijan arvioinnin muotona vai koulutuksen arvioinnin muotona vai kenties sekä että?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Pidetäänkö vertaisarviointia ulkopuolisen arvioinnin muotona vai jaotellaanko erikseen itsearviointi, ulkopuolinen/ulkoinen arviointi ja vertaisarviointi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle ja Karville 14.8.2018: Pitäisikö määritellä myös ulkopuolinen/ulkoinen arviointi -käsite?

OKSA-jaos 24.8.2018: Käsite on käytössä korkeakouluilla käytössä sekä tässä määritellyssä merkityksessä että liittyen tieteellisten artikkeleiden arvioimiseen julkaisua varten. Kun määritelmä on selvillä, näkee, tarvitaanko tieteellisten artikkeleiden tapaus määritellä eri käsitteenä.

Totti Tuhkanen 24.9.2018: Korkeakouluissa tieteelliseen julkaisemiseen liittyvä vertaisarviointi määritellään usein julkaisusarjakohtaisesti, kuten <https://aikakauskirjalahde.wordpress.com/vertaisarviointi/>, tai yliopisto/laitostasolla vahvistettuna tutkimuksen laadunvarmistusperiaatteena. Tieteellisten Seurain Valtuuskuunta kuvaa va-toiminnan tiivistetysti: <https://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus/lisatieto-vertaisarvioinnista>

Seija 12.5.2020: Käsite on jaettu kahtia kokouksen 7.5.2020 päätöksen mukaisesti. Korkeakoulujen vertaisoppiminen on toistaiseksi jätetty pois, koska oppimiskäsitteet eivät kuulu arviointityöryhmän työn rajaukseen.

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 15.6.2020. Tarkistettu 17.8.2020.

792

systemaattinen arviointi []

sv systematisk utvärdering [[Karvi_24/2018](#)]

en systematic evaluation [[Karvi_24/2018](#)]

määritelmä

[arviointi \(1\)](#), jossa kohteesta kerätään tietoa suunnitelmallisesti eri tavoin ja menetelmin ja tietoa verrataan ennalta asetettuihin ominaisuuksiin ja tavoitteisiin [[Karvi_24/2018 + ssu](#)]

huomautus

Systemaattiseen arviointiin liittyy myös ajallinen suunnitelmallisuus ja toistettavuus. [[arv_tr1](#)]

Määriteltyjä tavoitteita voidaan kuvailla tarkemmin [laatuindikaattorien](#) avulla. [[Karvi_24/2018](#)]

Systemaattisen arviointitiedon kerääminen edellyttää, että indikaattorit käsitteellistetään vielä arviointiperusteiksi, [arviointikriteereiksi](#). [[Karvi_24/2018](#)]

Käsitteen tunnus: c1750

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 7.5.2020.

793

diagnostinen arviointi [[tr59/rk](#)]

sv diagnostisk bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi> [[arv_tr4](#)]; diagnostisk utvärdering [[föreningsresursen](#)]

en diagnostic assessment [[oph_2014:9_en](#) + [oph_2013:3](#) + [khele](#)]

määritelmä

etukäteen tehtävä [arviointi \(1\)](#), jonka tarkoitus on selvittää [oppilaan](#) tai [opiskelijan](#) lähtötaso [[ssu](#)]

huomautus

Diagnostisen arvioinnin tarkoitus on kartoittaa oppimisedellytyksiä ja sitä, miten oppilas tai opiskelija hallitsee arvioitavia tietoja ja taitoja. [[oph.fi](#)]

Diagnostinen arviointi on tyypillistä myös oppimisvaikeuksien seulonnassa. [[arviointi.webnode.fi](#)]

Diagnostiseen arviointiin voi liittyä [seurantaa](#). [[arv_tr2](#)]

Käsitteen tunnus: c1041

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta ”Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi” ja siirretään ehdolle lukuun ”Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi”

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa

Seija 30.4.2020: mukana on myös aikaisemmin kirjattu termi koulutuksen diagnostinen arviointi, mutta jos koulutuksen arvioinnilla arvioidaan tavoitteiden saavuttamista, voidaanko sitä tehdä lähtötason selvittämiseksi etukäteen?

Hyväksytty arviointityöryhmässä 28.5.2020

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Määritelmässä puhutaan oppilaan tai opiskelijan lähtötasosta, ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi [arviointi \(2\)](#) (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen), mutta yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos diagnostinen arviointi liittyy oppijan (osaamisen?) lähtötasoon, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen diagnostinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko diagnostisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Näin maallikon/terminologin näkökulmasta diagnostinen ja formatiivinen arviointi kuulostavat nykymääritelmiensä perusteella arviointi (2):n alakäsitteiltä, mutta [summatiivisen arvioinnin](#) määritelmä on kirjoitettu yleisemmin, niin että se selvästi sopii arviointi (1):n alakäsitteeksi (ja sen erikoistapauksena on oppijan summatiivinen arviointi).

794

formatiivinen arviointi [*tr59/rk*]; **ohjaava arviointi** [*arviointi.webnode.fi*]

sv formativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi> [*arv_tr4*]; formativ utvärdering [*föreningsresursen*]; formativ utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi> [*RSuursalmi*]
en formative assessment [*oph_2013:3 + karvi_0719 + karvi_en + khele*]

määritelmä

oppimisprosessin aikainen arviointi (1), jonka tarkoitus on ohjata ja tukea *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* edistymistä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin [*Opp.arv.perus + ssu*]

huomautus

Formatiivinen arviointi auttaa oppilasta tai opiskelijaa ymmärtämään omaa oppimistaan, tunnistamaan vahvuuksiaan ja kehittämään työskentelyään asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Formatiiivinen arviointi on osa *opetusta (1)*. [*Opp.arv.perus*]

Itsearviointi (1) ja *vertaispalautte* ovat osa formatiivista arviointia. [*Opp.arv.perus*]

Käsitteen tunnus: c1043

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

Hyväksytty kokouksessa 28.5.2020

Riina-terminologin kysymys 23.2.2022: Määritelmän mukaan tämän on "tarkoitus ohjata ja tukea oppilaan tai opiskelijan oppimisen edistymistä", ja tämän vuoksi tulee mieleen, että käsitteen yläkäsite olisi *arviointi (2)* (= arviointi (1), jonka tavoitteena on oppilaan tai opiskelijan oppimisen, osaamisen tai oppimistulosten arvottaminen). Yläkäsitteeksi on kuitenkin valittu arviointi (1). Varmistus: onhan tämä harkittu ratkaisu? Jos formatiivinen arviointi liittyy oppijan oppimisen edistämiseen, niin silloinko se ei ole arviointi (2):a? Pohdin käsitteen formatiivinen arviointi ruotsin ja englannin vastineita: oppijan osaamisen tai oppimisen arvioinnista käytetään ruotsiksi bedömning ja englanniksi assessment; yleisemmästä (esim. koulutuksen) arvioinnista käytettäisiin utvärdering ja evaluation. Tarvitaanko formatiivisen arvioinnin vastineiksi ruotsiksi sekä utvärdering että bedömning ja englanniksi sekä evaluation että assessment, vai miten?

795

prognostinen arviointi [*tr59/rk*]; **koulutuksen prognostinen arviointi** [*rk*]

sv prognostisk utvärdering [*RSuursalmi*]; prognostisk utvärdering av utbildning <koulutuksen arviointi>
[*RSuursalmi*]

en []

määritelmä

arviointi (1), joka pyrkii ennustamaan nykytilan perusteella tulevaa [*SeijaSuonuuti*]

huomautus

Suomalaisessa *koulutusjärjestelmässä* esimerkiksi *ylioppilastutkinnolla* ja *valintakokeilla* on prognostinen tehtävä.

Käsitteen tunnus: c1042

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä 2016, kun käsitellään muutakin ammatillista

Terminologin kysymys 26.5.2016: Tarvitaanko siis luoda sanastoon mm. käsitteet *prognostinen arviointi (1)*, joka on opiskelijan/opintosuorituksen arviointia, ja *prognostinen arviointi (2)*, joka on koulutuksen arviointia? Eli luodaanko kaikista näistä käsitteistä kaksi homonyymista versiota?

Arviointisanastoryhmä 28.5.2020: Tämä ei ryhmän mielestä kuulu sen rajauksessa oleviin arviointikäsitteisiin. Pitäisi käsitellä ammatillisen koulutuksen puolella. Kahta käsitettä ei meistä tarvita ja määritelmäehdotuksesta on tehty yleinen. Samoin on tehty arviointisanastoryhmässä tässä yhteydessä oleville muille arviointikäsitteille.

Riina- ja Seija-terminologit 5.6.2020: Tämän kohdalta on poistettu CLAS <arviointi>, jotta Riinan ei tarvitse varoa muokkaamasta tietuetta. Mutta kuuluu siis toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulujen arviointikäsitteistöön.

796

summatiivinen arviointi [tr59/rk]

sv summativ bedömning <oppilaan tai opiskelijan arviointi> [arv_tr4]; summativ utvärdering <koulutuksen arviointi> [föreningsresursen]

en summative assessment [oph_2013:3 + karvi_en + khele]

määritelmä

tarkastelujakson lopussa tehtävä *arviointi (1)*, jonka tarkoitus on selvittää, saavutettiin asetetut tavoitteet [Karvi_24/2018 + ssu]

huomautus

Summatiivinen arviointi voi kohdistua esimerkiksi *oppilaan* tai *opiskelijan* osaamiseen.

Summatiivista arviointia käytetään esimerkiksi kuvaamaan, kuinka hyvin ja missä määrin oppilas tai opiskelija on saavuttanut *opetussuunnitelmassa (2)* asetetut tavoitteet. [ssu]

Esimerkiksi perusopetusasetus (852/1998) velvoittaa antamaan kunkin *lukuvuoden* päättyessä oppilaalle *lukuvuositolustuksen*, joka perustuu summatiiviseen arviointiin. Myös opintojen päättyessä annettu *päättötodistus* perustuu summatiiviseen arviointiin. [arv_tr6]

Koulutuksen (1) summatiivisesta arvioinnista käytetään ruotsin termiä summativ utvärdering av utbildning. [RSuursalmi]

Käsitteen tunnus: c1044

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

OKSA-jaosto 22.4.2016: poistetaan diagnostinen, prognostinen, formatiivinen ja summatiivinen arviointi luvusta "Oppilaan, opiskelijan tai tutkinnon suorittajan suorituksen arviointi" ja siirretään ehdolle lukuun "Varhaiskasvatus- ja koulutusjärjestelmän, oppimistulosten ja osaamisen arviointi"

OKSA-jaosto 20.5.2016 / Tomi Kytölä: näitä käytetään ammatillisella puolella myös opiskelijan/opintosuorituksen arvioinnissa -> käsitellään tämä syksyllä, kun käsitellään muutakin ammatillista

Hyväksytty kokouksessa 28.5.2020, tarkistettu vielä 17.8.2020

797

koulutuksen arviointi [tr9]; < arviointi (3) [rk + tr56]

sv utvärdering av utbildning [ophall_sanasto]; evaluering av utbildning [ophall_sanasto]

en evaluation of education [estrohm/S-V-E] + kielitr_lukio_en_16]; < evaluation (3) [jakku_arviointi + kielitr_lukio_en_16]

määritelmä

arviointi (1), jossa selvitetään, missä määrin *opetus (1)* tai *koulutus (1)* on saavuttanut lainsäädännön mukaiset tavoitteensa [ua + rk + teemar_05 + tr56 + rk]

huomautus

Koulutuksen arviointi koskee kaikkia *koulutusasteita*. Koulutuksen arvioinnilla pyritään tukemaan *koulutuksen (1)* toteuttamista ja kehittämistä ja parantamaan *oppimisen* edellytyksiä. [tr56]

Koulutuksen järjestäjällä voi olla velvollisuus arvioida järjestämänsä koulutusta (1) itse (ks. *itsearviointi (1)*) ja osallistua ulkopuolisen tahon tekemään koulutuksen arviointiin (1) (nk. *ulkoisen arviointi*). [tr56 + rk]

Käsitteen tunnus: c642

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>, <korkeakoulutus>

Luokka: <arviointi>

Käsitteekaavio: [Arviointi](#)

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiolaki>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

798

oppimistulosten arviointi []

sv utvärdering av inlärningsresultat [[ophall_sanasto + kielitr_po_sv_02](#)]; utvärdering av lärresultat [[karvi.fi/sv + khele + kielitr_po_sv_02](#)]

en learning outcomes evaluation [[karvi.fi/en + khele + kielitr_po_en_08](#)]; learning outcomes assessment [[ophall_sanasto + kielitr_po_en_10](#)]

määritelmä

[opetussuunnitelman \(1\)](#) tavoitteiden saavuttamisen, [oppiaineen](#) osaamisen tason sekä [koulutuksen \(2\)](#) tasa-arvon toteutumisen [arviointi \(1\)](#) [[karvi.fi/esi-ja-perusopetus/oppimistulosten-arvioinnit](#)]

huomautus

Oppimistulosten arviointi koostuu yleensä tehtäväsarjasta, joka voi kohdistua osaamisen eri osa-alueille. [[arv_tr6](#)]

[Esi- ja perusopetuksessa](#) kansallinen oppimistulosten arviointi kohdistuu [opetussuunnitelman perusteiden](#) tavoitteiden saavuttamiseen ja on yleensä [otantaperustaista arviointia](#), jonka tulokset voidaan yleistää koskemaan koko ikäluokkaa. [[karvi.fi/esi-ja-perusopetus/oppimistulosten-arvioinnit](#)]

PISA (Programme for International Student Assessment) on esimerkki kansainvälisestä oppimistulosten arvioinnista. PISA on OECD:n jäsenmaiden yhteinen tutkimusohjelma, joka tuottaa tietoa [koulutuksen \(2\)](#) tilasta ja tuloksista kansainvälisessä vertailukehyksessä. Muita esimerkkejä kansainvälisistä arvioinneista ovat TIMMS (Trends in International Mathematics and Science Study) ja PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study). [[arv_tr5](#)]

Käsitteen tunnus: c1752

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <esiopetus>, <perusopetus>

Käsitteekaavio: [Arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020, lisätty huomautus 24.9.

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (assessment of learning outcomes)

799

otantaperustainen arviointi []

hakusana: otos

sv []

en []

määritelmä

arviointi (1), jossa tarkastellaan vain osaa kohteista ja otoksen perusteella tehdään päätelmiä kokonaisuudesta [ssu]

huomautus

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus arvioi **oppimistuloksia** otantaperustaisesti. Kansalliset **oppimistulosten arvioinnit** eivät ensisijaisesti arvioi yksittäisiä kouluja, **oppilaita** tai **opiskelijoita**, vaan ne arvioivat **koulutusjärjestelmää**.

Otos on varsinaisen kohderyhmän osa, joka valitaan joko satunnaisotannalla tai systemaattisella otannalla. Otoksen edustavuus ratkaisee, kuinka tarkasti tulokset kuvaavat koko kohderyhmää.

[wikipedia:otanta]

Käsitteen tunnus: c1754

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

800

kriteeriperustainen arviointi [arv_tr5]; **kriteeriperusteinen arviointi** [arviointisan_opettajille + arv_tr5]

sv kriteriebaserad bedömning [kielitr_po_sv_02]

en criterion-referenced evaluation [oph_2014:9_en + khele + kielitr_po_en_10]; criterion-referenced assessment [ophall_sanasto_en + khele + kielitr_po_en_10]

määritelmä

arviointi (1), jossa kohdetta verrataan ennalta määriteltuihin **arviointikriteereihin** [peda.net + arv_tr5]

huomautus

Esimerkiksi **varhaiskasvatuksessa arvioinnin (1)** kohteena olevaa toimintaa verrataan arviointikriteereihin ja sen perusteella päätellään, miten toiminta toteutuu. [Karvi 24:2018 + arv_tr5]

Perusopetuksessa yhteisten oppiaineiden päättöarvioinnin kriteerit on määritelty perusopetuksen **opetussuunnitelman perusteissa**. [oph + rk + tr60]

Oppilaan tai **opiskelijan arvioinnissa (2)** arviointikriteerit määrittelevät eri **arvosanoihin** vaadittavan osaamisen tason [arv_tr4]

Toiminnan laatua ja tuloksia verrataan yleensä yhdessä sovittuihin arviointikriteereihin. [peda.net + arv_tr5]

Käsitteen tunnus: c1756

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#) ja [Arviointi](#)

<po en 2022>

<po sv 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken>

Seija 28.4.2020: Tästä puuttuvat muut koulutusasteet, koska ne ovat tällä hetkellä arviointikäsitteistön rajauksen ulkopuolella.

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kommentti 18.5.2022: Tämä käsite kuuluu käsitteisiin, joiden ruotsinkieliset vastineet (mahdollisesti arviointiin erikoistunut kielityöryhmä) voisi käydä uudelleen läpi osana arviointikäsitteiden kokonaisuutta.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (criterion-referenced assessment)

801

teema-arviointi []

sv []; temautvärdering [*ophall_sanasto_sv*]

en thematic evaluation [*oph_2014:9_en + karvi.fi/en + oph_2013:3 + khele*]; sector-specific evaluation [*oph_2014:9_en + khele*]; thematic review [*ophall_sanasto_en + khele*]

määritelmä

arviointi (1), joka kohdistuu johonkin sisällölliseen kokonaisuuteen tai aihepiiriin [*Karvi.fi*]

huomautus

Teema-arviointi voi kohdistua *koulutusta (1)* tai *varhaiskasvatusta* käsitteleviin, yhteiskunnallisesti ajankohtaisiin ja kriittisiin teemoihin tai *koulutusjärjestelmän* osaan tai tilaan. [*Arv_tr4 + arv_tr5*]

Käsitteen tunnus: c1758

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointi](#)

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (temautvärdering)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (thematic review)

802

arvioinnin vaikuttavuus []

sv effekt [*ophall_sanasto*]

en impact []; effectiveness [*ophall_sanasto*]

määritelmä

arviointitiedon hyödyntämisen aikaansaama ensi- tai toissijainen muutos [*karvi.fi + ssu + arv_tr2*]

huomautus

Arvioinnilla (1) haetaan ensisijaisesti positiivista vaikuttavuutta. Vaikuttavuus voi olla suoraa tai epäsuoraa.

Arvioinnin vaikuttavuus voi ilmetä tietyllä aikajänteellä sekä *arvioinnin (1)* kohteille että päätöksenteossa ja kehittämisessä *koulutusjärjestelmän* eri tasoilla.

Esimerkki epäsuorasta vaikuttavuudesta on *ylioppilastutkinnon* kielikoetyyppien heijastuminen *oppimateriaaleihin* ja koetyyppien käyttö lukio-opetuksessa. [*oph_2013:3*]

Arvioinnin vaikuttavuus on esimerkiksi myös yksi *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* strategisista tavoitteista. [*karvi.fi*]

Käsitteen tunnus: c1759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<arviointi englanti kesken>

<arviointi ruotsi kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (effekt)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (effectiveness)

803

arvioinnin viitekehys []

sv referensram [*120/2017*]

en framework of reference [*alte.org*]

määritelmä

arvioinnin (1) runkona toimivat ja sitä ohjaavat osaamisen ja laadun määrittelyt [*ssu*]

huomautus

Arvioinnin viitekehys voi arvottaa eri osaamisen tasoja ja tavoitteita. Sen voivat muodostaa esimerkiksi laatustandardit, erilaisten osaamiskokonaisuuksien määrittelyt tai arviointi- tai laatuksiteerit. [*ssu + arv_tr2*]

Tutkintojen viitekehuksesta säädetään tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa laissa (*93/2017*) sekä tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehuksesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (*120/2017*). Viitekehys perustuu Euroopan parlamentin ja neuvoston suositukseen eurooppalaisesta tutkintojen viitekehuksesta (European Qualifications Framework, EQF). [*Humak-käsikirja*]

Muita arvioinneissa (1) käytettäviä viitekehyyksiä ovat esimerkiksi perusopetuksen laatuksiteerit ja Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset (Karvi 24:2018) sekä esimerkiksi myös kansainväliset varhaiskasvatuksen laadun teoreettinen viitekehys (European Quality Framework for Early Childhood and Care 2014) ja kielenopetuksessa käytettävä Eurooppalainen viitekehys (Common European Framework of Reference, CEFR). [*ssu*]

Käsitteen tunnus: c1760

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

804

arviointisuunnitelma []

hakusana: kansallinen arviointisuunnitelma

sv utvärderingsplan [[1295/2013_sv](#)]

en evaluation plan [[1295/2013_en](#)]

määritelmä

suunnitelma, joka sisältää [arvioinnin \(1\)](#) kohteet ja arviointien (1) aikataulun [[1295/2013](#)]

huomautus

[Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen](#) toimintaa ohjaa koulutuksen arviointisuunnitelma, jonka opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa. [[arv_tr6](#)]

[Varhaiskasvatuksen](#) tai [koulutuksen järjestäjillä](#) tai palveluntuottajilla voi olla organisaatio- tai kuntakohtainen arviointisuunnitelma [[arv_tr1](#) + [arv_tr6](#)]

Käsitteen tunnus: c1761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmän kokouksessa 24.9.2020.

805

arviointiraportti [[arv_tr2](#)]

hakusana: kansallinen arviointiraportti

sv utvärderingsrapport [[fisiv_utbild_ordlista](#) + [pk](#)]

en evaluation report [[karvi.fi/en](#) + [khele](#)]

määritelmä

[arvioinnista \(1\)](#) ja sen tuloksista kirjoitettu raportti [[ssu](#) + [arv_tr6](#)]

huomautus

Arviointiraportit voivat olla paikallisesti, kansallisesti tai kansainvälisesti julkaistavia. Paikallisia raporteja julkaisevat esimerkiksi [varhaiskasvatuksen](#) ja [koulutuksen järjestäjät](#). Kansallisia arviointiraportteja julkaisee esimerkiksi [Kansallinen koulutuksen arviointikeskus](#). [[ssu](#) + [arv_tr6](#)]

Käsitteen tunnus: c1762

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020.

806

arviointimenetelmä (1) [*arv_tr5*]; **arviointimetodi** [*arv_tr5*]

hakusana: arviointityökalu

sv []

en evaluation method (1) [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_po_en_10*]; assessment method (1) [*ophall_sanasto + MFleming + kielitr_po_en_10*]

määritelmä

menettelyiden ja menetelmien kokonaisuus, joiden avulla tuotetaan tietoa *arviointia (1)* tai *arviointia (2)* varten [*ssu + arv_tr5*]

huomautus

Eri arviointimenetelmiä (1) voidaan käyttää esimerkiksi *varhaiskasvatuksen*, *koulutuksen (2)* tai *opetuksen (1)* toteuttamisen arviointiin (1) tai *oppilaan* tai *opiskelijan oppimisen* ja osaamisen arviointiin (2). [*arv_tr5*]

Arviointimenetelmien (1) käyttöön liittyviin kokonaisuuksiin, esimerkiksi arviointikriteeristöihin (ks. *arviointikriteeri*) tai *itsearviointiin (1)* kyselylomakkeisiin, voidaan joissain yhteyksissä viitata termillä arviointityökalu. [*arv_tr8*]

Vrt. *arviointimenetelmä (2)* []

Käsitteen tunnus: c1763

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Oppijan oppimisen, osaamisen ja oppimistulosten arviointi](#), [Arviointi](#) ja [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi>

<arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmän kokouksessa 2.9.2020

Terminologin kysymys arviointikäsitteiden englannin työryhmälle 30.1.2023: Perusopetuksen englannin työryhmä totesi, että ainakin arviointimenetelmä (2):n kohdalla tarvitaan enkkuvastineiksi sekä assessment että evaluation. Onko näin myös arviointimenetelmä (1):n kohdalla? Jos, niin kumpi laitetaan ensisijaiseksi?

807

arviointijärjestelmä (1) []

hakusana: laadunarviointijärjestelmä

sv utvärderingssystem *n* [*ronnholm_raisanen + khele*]; system *n* för utvärdering [*raisanen + ronnholm_raisanen + khele*]

en evaluation system [*karvi.fi/en + khele*]

määritelmä

tietojärjestelmä, jonka avulla kerätään arviointitietoja ja tuotetaan *arviointiin (1)* tai *arviointiin (2)* perustuvaa tietoa [*karvi.fi + ssu + arv_tr2*]

huomautus

Esimerkki arviointijärjestelmästä (1) on *varhaiskasvatuksen* laadunarviointijärjestelmä. [*arv_tr2*]

Käsitteen tunnus: c1769

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointisanastoryhmän kokouksessa 28.5.2020.

808

arviointijärjestelmä (2) [1]; kansallinen laadun arviointijärjestelmä [srv_tr1]

sv [1]

en [1]

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla [arviointeja \(1\)](#) toteutetaan ja arviointitietoa kerätään [[avr_tr1](#) + [arv_tr6](#)]

huomautus

Yhtenäisellä arviointijärjestelmällä (2) pyritään suunnitelmalliseen ja kumuloituvaan arviointi- ja seurantatiedon tuotantoon. Kansallisella laadun arviointijärjestelmällä pyritään myös arviointien (1) luotettavuuden lisäämiseen. [[Karvi_24/2018](#)]

Käsitteen tunnus: c1770

Luokka: <yleinen/yhteinen>

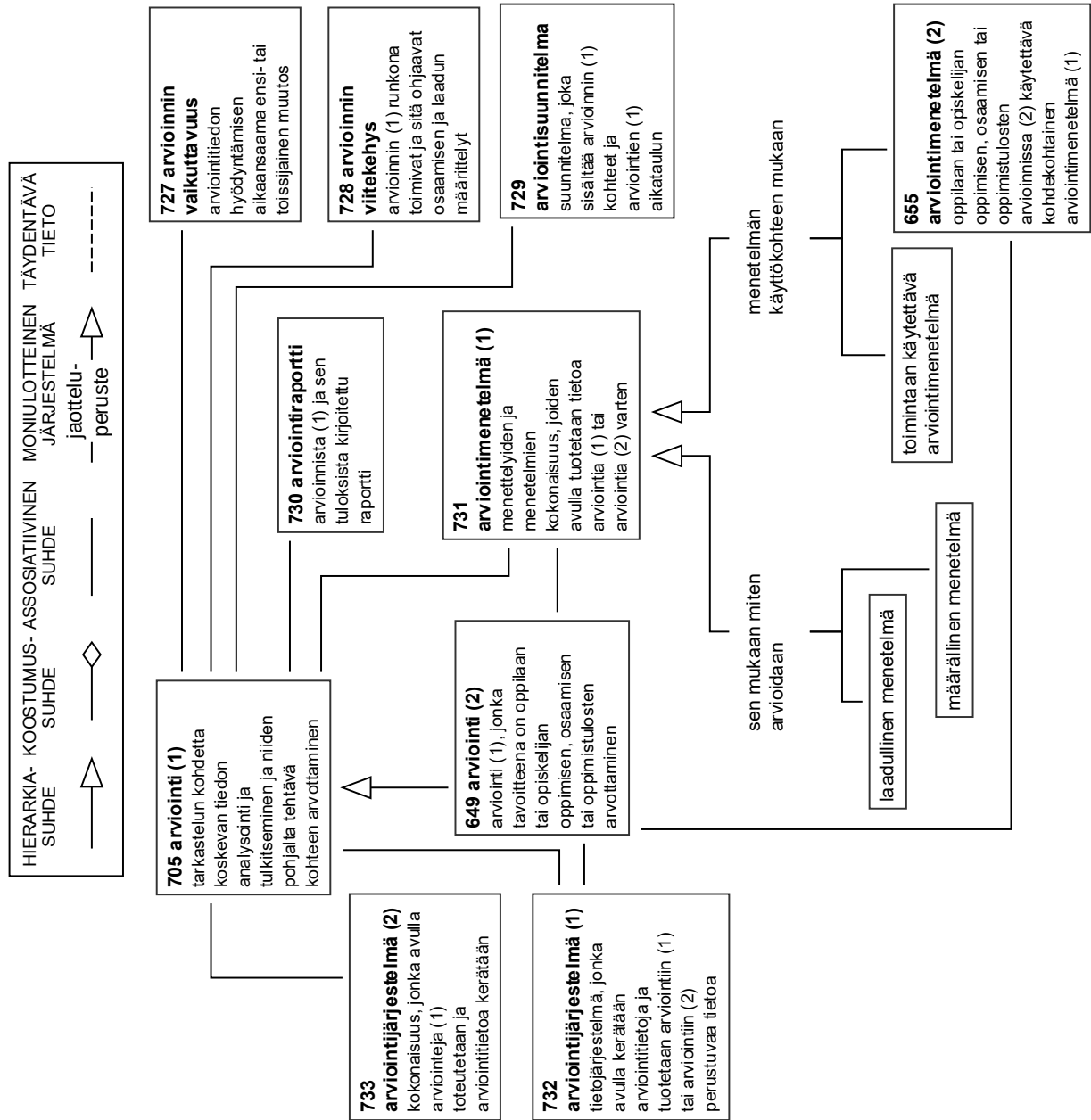
Luokka: <arviointi>

Käsittekaaviot: [Arviointeihin liittyviä käsitteitä](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Seija 13.5.2020: Jaettu kahdeksi käsitteeksi kokouksen 7.5.2020 päätöksellä.

Hyväksytty arviointisanastotyöryhmässä 24.9.2020 ja tarkistettu laatukäsitteiden yhteydessä 24.9.2020

Käsittekaavio 92. Arviointeihin liittyviä käsitteitä.

7.2 Laatu

809

laadun arviointi []

sv utvärdering av kvaliteten [932/2014_sv + khele]

en quality evaluation <varhaiskasvatus> [quality_rec_en + khele]; evaluation of quality <varhaiskasvatus> [quality_rec_en + khele]

määritelmä

arviointi (1), jonka tavoitteena on laadun tarkastelu suhteessa asetettuihin kriteereihin [arv_tr6]

huomautus

Varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tulee arvioida toimintaansa (esimerkiksi varhaiskasvatuslaki 540/2018, perusopetuslaki 628/1998, lukiolaki 714/2018, laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, ammattikorkeakoululaki 932/2014 ja yliopistolaki 558/2009). *Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen* tehtävänä on tukea varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä sekä *korkeakouluja (1)* arviointia (1) ja *laadunhallintaa* koskevissa asioissa (1295/2013, § 2). [arv_tr6]

Laatukriteeri on ominaisuus, joka on valittu laadun määrittämisen perusteeksi. Ks. myös *arviointikriteeri*. [Vocabulary of Quality]

Käsitteen tunnus: c1773

Luokka: <arviointi>

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Arviointi](#) ja [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 24.9.2020

810

laadunarviointimalli []

sv []

en quality assessment model [amk_asiakas + nat_plan_en + khele]

määritelmä

arviointimalli, jonka tukee *laadunhallintaa* ja laadun kehittämistä [ssu + arv_tr6]

huomautus

Laadunarviointimalli voi kohdistua esimerkiksi järjestäjätasolle tai pedagogiseen toimintaan esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa*. [arv_tr6]

Esimerkki yleisesti käytetystä järjestäjätason laadunarviointimallista on CAF-arviointimalli (Common Assessment Framework, European Public Administration Network). [ssu + arv_tr6]

Käsitteen tunnus: c1774

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

811

laatuindikaattori []

sv kvalitetsindikator [*karvi laatu + khele*]

en quality indicator [*karvi laatu + khele*]

määritelmä

laatulausuma, jolla kuvataan millaista toimintaa, tulosta tai laatutasoa tavoitellaan [*ssu*]

huomautus

Laatuindikaattorit muunnetaan systemaattisen arviointitiedon keräämiseksi *arviointikriteereiksi*.

[*arv_tr5*]

Varhaiskasvatuksessa laatuindikaattori on kuvaus laadukkaan varhaiskasvatuksen olennaisista ja tavoiteltavista ominaisuuksista. Varhaiskasvatuksen laatuindikaattorit kuvaavat tavoitetason ja ne luovat pohjan kansallisesti yhtenäisille toimintatavoille ja periaatteille, joiden mukaisesti varhaiskasvatuksen *arviointia* (1) ja kehittämistä voidaan toteuttaa. [*arv_tr5*]

Käsitteen tunnus: c1775

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty arviointityöryhmässä 2.9.2020

812

laadunhallinta []

sv kvalitetsledning [*Vocabulary of Quality*]; kvalitetsäkring [*ophall_sanasto*]

en quality management [*wikipedia*]

määritelmä

toimenpiteet, joilla pyritään määrittämään ja saavuttamaan organisaation laatutavoitteet [*ssu + Vocabulary of Quality*]

huomautus

Laadunhallinta sisältää johtamista, suunnittelua, *arviointia* (1) ja toiminnan kehittämistä.

Laadunhallinta kattaa laadun suunnittelun ja ohjauksen, laadunvarmistuksen ja laadun parantamisen tai kehittämisen. Laadunhallinta on laadukasta organisaation johtamista, eikä sitä voi toteuttaa organisaation johtamisjärjestelmästä erillisenä. [*Karvi 24:2018 + wikipedia/ssu*]

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen tehtävänä on tukea *varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjiä* sekä *korkeakouluja* (1) *arviointia* (1) ja laadunhallintaa koskevissa asioissa (1295/2013, § 2). [*1295/2013*]

Käsitteen tunnus: c1776

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kvalitetssäkring)

813

laadunhallintajärjestelmä []; **laatujärjestelmä** [*karvi.fi*]; **laadunvarmistusjärjestelmä** [*karvi.fi*]

sv kvalitetsstyrningssystem [*IATE*]; kvalitetssystem [*ophall_sanasto*]

en quality management system [*ophall_sanasto + IATE*]

määritelmä

kokonaisuus, jonka avulla laatua hallitaan ja *laadunhallintaan* liittyvää tietoa kerätään ja käsitellään []

huomautus

Laadunhallintajärjestelmä kattaa yleensä ainakin laadunhallinnan organisaatiosta,

vastuunjaosta, menettelytavoista ja resursseista muodostuvan kokonaisuuden. [*karvi.fi*]

Vrt. *arviointijärjestelmä (2)*

Käsitteen tunnus: c1777

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

<kieliversiointiin arviointi> <arviointi ruotsi kesken> <arviointi englanti kesken>

Hyväksytty 24.9.2020 arviointityöryhmän kokouksessa

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (kvalitetssystem)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (quality management system)

814

laatutekijä []; **laadun tekijä** []

sv kvalitetsfaktor [*karvi utvärdering_sv + karvi laatu + khele*]

en factor of quality [*karvi laatu + khele*]; quality factor <varhaiskasvatus> [*quality_rec_en + khele*]

määritelmä

tekijä, joka kuvaa laatua tietyistä näkökulmista [*arv_tr7*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1778

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

Käsittekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 19.10.2020

815

laadun rakennetekijä []

sv strukturell kvalitetsfaktor [*karvi utvärdering sv + karvi laatu + khele*]

en structural factor of quality [*karvi laatu + khele*]; structural quality factor <varhaiskasvatus> [*quality_rec_en + khele*]

määritelmä

varhaiskasvatuksen tai *koulutuksen (2)* järjestämiseen liittyvä *laatutekijä*, jota määrää lainsäädäntö tai muu sääätely [*Karvi 24:2018 + arv_tr7*]

huomautus

Laadun rakennetekijöitä voidaan säädellä esimerkiksi laeissa, asetuksissa tai muissa valtakunnallisissa asiakirjoissa, esimerkiksi *opetussuunnitelmassa (1)*. [*arv_tr7*]

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun rakennetekijät liittyvät toiminnan puitteisiin, kuten varhaiskasvatuksen järjestämiseen, toimintamuotoihin, tiloihin ja turvallisuuteen, *varhaiskasvatushenkilöstön* ja *lasten* suhdelukuihin, *kelpoisuuksiin* ja henkilöstörakenteeseen. [*ka + jv*]

Laadun rakennetekijät ovat suhteellisen pysyviä ja ne luovat reunaehtoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli *laadun prosessitekijöille*. [*arv_tr7*]

Käsitteen tunnus: c1780

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 26.10.2020

816

laadun prosessitekijä []

sv process-relaterad kvalitetsfaktor [*karvi utvärdering sv + karvi laatu + khele*]

en process-related factor of quality [*karvi laatu + khele*]; process-related quality factor <varhaiskasvatus> [*quality_rec_en + khele*]

määritelmä

laatutekijä, joka kuvaa miten toiminnalle asetettuja tavoitteita ja sisältöjä toteutetaan [*Karvi 24:2018 + ka&jv*]

huomautus

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun prosessitekijät ovat pedagogiikan ydintoimintoja ja yksikön pedagogista *toimintakulttuuria* kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys *lapsen* kokemuksiin. [*Karvi 24:2018*]

Esimerkiksi *varhaiskasvatuksessa* laadun prosessitekijät ovat pedagogista toimintakulttuuria, kuten vuorovaikutusta, pedagogista prosessia tai toiminnan sisältöjä kuvaavia tekijöitä, joilla on suora yhteys *lapsen* kokemuksiin, *oppimiseen*, kehitykseen ja hyvinvointiin. [*ka&jv*]

Laadun rakennetekijät luovat reunaehtoja pedagogisen toiminnan toteuttamiselle eli laadun prosessitekijöille. [*ka&jv*]

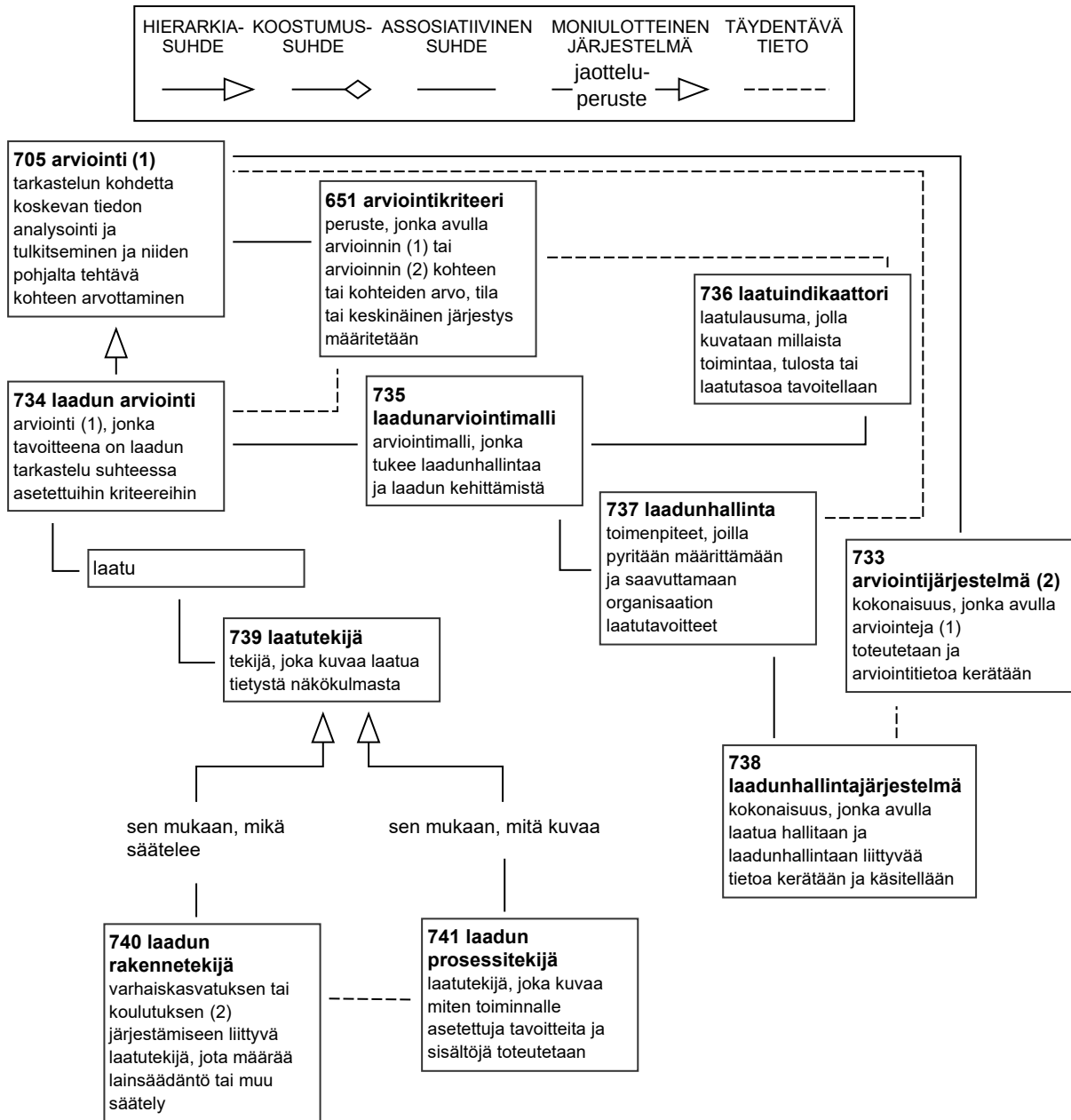
Käsitteen tunnus: c1782

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <varhaiskasvatus>

Luokka: <arviointi>

Käsitekaavio: [Laatukäsitteitä](#)

Hyväksytty arviointisansatotyöryhmässä 26.10.2020

Käsittekaavio 93. Laatukäsitteitä.

8 Muutoksenhaku

817

muutoksenhaku [*AmmRef_2017*]

sv ändringssökande [*531/2017_sv_12_luku*]; sökande av ändring [*reformordlista_2017*]
en request for a review [*VNK_muutoksenhakukaaviot_2020 + kielitr_lukio_en_25*]; review procedure [*kielitr_lukio_en_21*]; ~ appeal (1) [*434/2003_en + Kuntasano_2013 + 558/2009_en + kielitr_lukio_en_19*]

määritelmä

toimenpide, jolla tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta pyritään saamaan muutos hallintoviranomaisen tai tuomioistuimen ratkaisuun [*Tuomioistuinsanasto + JHS-luonnos 180 + AmmRef_2017*]

huomautus

Varhaiskasvatuksessa varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua kunnan monijäseniseltä toimielimeltä. *Lapsen varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea* koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen voi hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeudelle. [*vaka_tr2022_7*]

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan hallinto-oikeudelle, jos se koskee *opiskelijalle* annettavaa *kirjallista varoitusta*, opiskelijan *määräaikaista erottamista*, asuntolasta erottamista, *opiskelu-oikeuden* pidättämistä tai säädettyjä etuja ja oikeuksia. [*AmmRef_2017*]

Ammatillisessa koulutuksessa muutoksenhaku osoitetaan opiskelijoiden oikeusturvautakunnalle, jos se koskee *opiskelu-oikeuden peruuttamista* tai *opiskelu-oikeuden palauttamista*. [*AmmRef_2017*]

Käsitteen tunnus: c1320

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulutus>
<vaka2022>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Onko tarpeen pitää OKSAssa muutoksenhakuun liittyviä käsitteitä? Jos on, tarvitsisiko niitä olla muitakin kuin vain muutoksenhaku ja oikaisuvaatimus? Kannattaisiko käsitteet erottaa omaksi muutoksenhaku-luvukseen OKSAn sisällä? Ovatko muutoksenhakukäsitteet yhteisiä kaikille koulutusasteille (tai ainakin perusopetus, lukio, ammatillinen, korkeakoulutus) vai onko näiden välillä eroja? -- **OKSA-jaos 24.4.2020:** Jos OKSAssa muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Vrt. esim. Kelan sanasto, jossa on erillinen luku muutoksenhakukäsitteille. Tosin Kelakin on ollut sitä mieltä, etteivät käsitteet ole mitenkään Kela-spesifejä ja että oikeastaan ne kuuluisivat jonkun muun tehtäväksi (julkisen hallinnon yhteinen Ydinsanastoryhmä tmv.) hallinnonalojenvälisesti.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 24.1.2020: Muutoksenhaun määritelmä Kelan sanastossa: "menettely, jossa viranomaisen tai tuomioistuimen päätökseen haetaan muutosta". Onko OKM:n hallinnonalalla kuitenkin olennaista, että muutosta haetaan nimenomaan ja aina "tuomioistuimelta tai muulta muutoksenhakuviranomaiselta"?

OKSA-jaos 24.4.2020: Jos OKSAssa muodostettaisiin "Muutoksenhaku"-luku, niin sen käsitteitä olisivat muutoksenhaku ja sen "alakäsitteet" oikaisuvaatimus ja valitus. Ja lisäksi kantelu. Näistä käsitteistä kaivataan myös kaaviota. Riina valmistelee.

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 28.3.2023: Englannin vastineet ovat lukion englannin työryhmän työstämät, sopivatko varhaiskasvatukseen?

818

oikaisuvaatimus [*AmmRef_2017*]

sv begäran om omprövning [*531/2017_sv_111§ + RSuursalmi*]; rättelseyrkan [*fisv_utbild_ordlista + RSuursalmi*]; rättelseyrkande n [*fisv_utbild_ordlista + RSuursalmi*]

en request for an administrative review [*VNK_muutoksenhakukaaviot_2020 + kielitr_lukio_en_19*]
not: claim for a revised decision [*Kuntasanasto_2013 + kielitr_lukio_en_18 + kielitr_lukio_en_19*]

määritelmä

oikaisukeino, jossa hallintoviranomaiselle tehdään kirjallinen pyyntö viranomaisen päätöksen muuttamiseksi [*AmmRef_2017 + teemar_27_lukio + Kuntasanasto + tr95*]

huomautus

Hallintolain (434/2003) mukaan oikaisua saa vaatia laissa säädettyihin päätöksiin. Opetustoimen alalla päätöksistä, joihin saa vaatia oikaisua, on säädetty eri *koulutusasteita* koskevissa laeissa. [*tr94*]

Varhaiskasvatuksessa saa vaatia oikaisua *lapsen* varhaiskasvatusta koskevaan päätökseen kunnan toimielimeltä (varhaiskasvatuslaki 540/2018). Lapsen *varhaiskasvatuksessa annettavaa tukea* koskevaan päätökseen haetaan oikaisua aluehallintovirastolta [*tr94, vaka_tr2022_7*]

Perusopetuksessa saa vaatia oikaisua perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun päätökseen, joka koskee *oppilaaksi ottamista*, oikeutta saada uskonnon ja elämäntutkimustiedon *opetusta (1)*, *erityisen tuen (1)* järjestämistä, *erityisiä opetusjärjestelyjä, pidennettyä oppivelvollisuutta* tai perusopetuksen poikkeavaa aloittamisajankohtaa. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle. [*628/1998 + tr95*]

Ammatillisessa koulutuksessa saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista, opiskelijalle annettavaa erityistä tukea (2)* tai *osaamisen arvioinnin mukauttamista, ammattitaitovaatimuksista ja osaamistavoitteista (2)* poikkeamista, *työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen* suoritusaikaa, opiskelijan *eronneeksi katsomista* tai huumausainetestiä koskevan todistuksen esittämisvelvollisuutta. Oikaisuvaatimus tehdään aluehallintovirastolle. [*AmmRef_2017*]

Lukiokoulutuksessa saa vaatia oikaisua esimerkiksi päätökseen, joka koskee *opiskelijaksi ottamista*, lisäajan myöntämistä opintoihin, *opiskeluvoikeuden* päättymistä, suoritettujen *opintosuoritusten hyväksilukemista, opiskelun* poikkeavaa järjestämistä tai oikeutta saada uskonnon tai elämäntutkimustiedon opetusta (1). Edellä mainittuja päätöksiä koskevat oikaisuvaatimukset tehdään aluehallintovirastolle. [*teemar_34_lukio*]

Lukiokoulutuksessa oikaisuvaatimus voi koskea myös *ylioppilastutkintolautakunnan* tekemää päätöstä. [*teemar_29_lukio*]

Korkeakouluissa (1) saa vaatia oikaisua päätökseen, joka koskee *opintosuorituksen* arvostelua tai *opiskelijavalintaa*. Oikaisuvaatimus tehdään korkeakoululle (1) itselleen. [*tr94*]

Vrt. käsite *arvioinnin oikaisuvaatimus; arvioinnin oikaisupyyntö*. []

Käsitteen tunnus: c1321

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>
<vaka2022>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus> <kieliversiointiin ammatillinen> <kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

OKSA-jaos 24.4.2020: Näistä [muutoksenhakuun liittyvistä] käsitteistä kaivataan kaaviota.

Terminologin kysymys varhaiskasvatuksen englannin työryhmälle 28.3.2023: Englannin vastineet ovat lukion englannin työryhmän työstämät, sopivatko varhaiskasvatukseen?

9 Koulutuksen strategisen ohjauksen käsitteitä

OKSA-jaos 12.11.2021: strategisen ohjauksen luonne käsitteiden määrittelyn kautta näkyväksi

OKSA-jaos 12.11.2021: tutkintotavoitteiden vieruskäsitteitä voisivat olla kasvatustavoitteet ym.

OKSA-jaos 12.11.2021: lyhyt linjaus- ja taustoituskeskustelu myöhemmässä OKSA-jaoksen kokouksessa: strategisen tason käsitteiden lisääminen OKSAan

819

tutkintotavoite [*MerjaFleming + tr115*]

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

tavoite, joka kertoo, kuinka monen tietyn tason tai alan *tutkinnon* suorittamiseen *korkeakoulun (1)* tai korkeakoulujen (1) *koulutustoiminnan* tulisi johtaa sovittuna aikana [www.minedu.fi/rk + *tr115*]

huomautus

Tutkintotavoitteet sovitaan opetus- ja kulttuuriministeriön ja kunkin korkeakoulun (1) välisessä tulossopimuksessa. Sopimuskausi voi olla esimerkiksi neljä vuotta. [www.minedu.fi/rk + *tr115*]

Tulossopimuksissa sovittavat tutkintotavoitteet ovat osa mekanisme, jolla valtio ohjaa korkeakoulujen (1) tutkintokoulutuksen laajuutta Suomessa. [*tr115*]

Ylempien korkeakoulututkintojen määrää koskevat tavoitteet sovitaan korkeakouluille (1) yhteisesti koulutuslaryhmittäin (ks. *koulutusala*). [*tr115*]

Alempien korkeakoulututkintojen, tohtoritutkintojen ja ylempien ammattikorkeakoulututkintojen määriä sekä ammatillisen opettajankoulutuksen suorittaneiden määrää koskevat tavoitteet sovitaan korkeakoulukohtaisesti. [www.minedu.fi/rk + *tr115*]

Käsitteen tunnus: c1492

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut> <korkeakoulut ruotsi kesken> <korkeakoulut englanti kesken>

10 Muita opetustoimeen liittyviä käsitteitä

820

ammattiala [*oph*]

sv bransch [*ophall_sanasto + fivsv_utbild_ordlista + kielitr_ammatt_sv_01*]; yrkesområde *n* [*ophall_sanasto + fivsv_utbild_ordlista + kielitr_ammatt_sv_01*]; fackområde [*fivsv_utbild_ordlista + stat_meta_luokitukset*]

en vocational field (?) [*estrohm[S-V-E] + ophall_sanasto*]

määritelmä

luokka, jollaisiin ammatit jaotellaan sen perusteella, miten ne sijoittuvat yhteiskunnan tai työelämän aloille [*tr41 + jatk_opp_sanastoproj_20_21*]

huomautus

Ammattialoja ovat esimerkiksi elektroniikka, sähköteollisuus ja kauneudenhoitoala. [*ua&ks*]

Käsitteen tunnus: c754

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <ammattillinen koulutus>

<amm sv 2022>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen englanti kesken>

Merja Flemingin kommentti 14.12.2016: Termi "vocational field" on suppeampi kuin määritelmä. Mikä termi käytössä Tilastokeskuksessa?

Ammattillisen koulutuksen ruotsin kielityöryhmä 2022: Fackområde voisi muuten poistaa, mutta sitä käytetään tilastoissa.

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (vocational field)

821

<koulutus, työnhaku>

kelpoisuus [*tr30*]

sv behörighet [*kielitr_sv*]

en eligibility (2) [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en_02*]; qualification (2) [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr_en_02*]; competence [*estrohm[S-V-E] + kielitr_en_02*]; ~ meet the requirements *verb* [*kielitr_en_02*]

määritelmä

ominaisuus, joka ilmentää sitä, että henkilö täyttää *koulutukseen* (2) tai työtehtävään valituksi tulemisen edellytykset [*tr30 + teemar_05/rk*]

huomautus

Koulutukseen (2) liittyvien edellytysten täyttämiseen viitataan täsmällisemmin termillä *hakukelpoisuus*. [*tr30*]

Työtehtävään liittyvien edellytysten täyttämisen voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet kelpoisuus ja *pätevyys*. [*tr30 + pm + rk + tr31*]

Ks. myös *pääsyyvaatimukset*. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c755

<kieliversiointiin korkeakoulut>

822

kokelasnumero [*teemar_33_lukio*]

sv []

en matriculation examination candidate ID [*kielitr_lukio_en_29*]

määritelmä

tunnus, joka annetaan *ylioppilastutkintoon* osallistuvalla henkilöllä kunkin tutkintokerran yksilöimistä varten [*teemar_34_lukio*]

huomautus

Vrt. *oppijanumero*, *opiskelijanumero*. []

Käsitteen tunnus: c1683

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

823

koulunkäyntihistoria [tr30]

sv []

en student education record [kielitr_lukio_en_29]; education record [kielitr_lukio_en_29]

määritelmä

tieto *oppilaitoksista*, joissa *oppilas* on opiskellut [tr30]

huomautus

Koulunkäyntihistoria on usein opintohallintojärjestelmään liittyvä, ja historiatietoja kerätään esimerkiksi koulunvaihtotilanteissa. [tr30]

Käsitteen tunnus: c756

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

824

lähtökoulu [harmon]

sv []

en []

määritelmä

peruskoulu (1), josta *oppilas* siirtyy kesken *oppivelvollisuuden* suorittamisen toiseen peruskouluun (1) tai *perusopetuksen* päätyttyä jatko-opintoihin [tr61]

huomautus

Käsitteen tunnus: c757

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

<perusopetus ruotsi kesken>

Harjoittelija Riikka Suursalmi-Seppälä, TSK, kommentti perusopetuksen ruotsin

kielityöryhmälle (kesä 2018): edu.fi-sivustolla perusopetuksen oppilaan arviointia käsittelevän otsikon alla olevassa ”erotodistus”-kohdassa puhutaan suomeksi lähtökoulusta, mutta ruotsinkielisessä vastaavassa tekstissä käytetään nimitystä ”gammal skola”. Ks.

https://www.edu.fi/perusopetus/oppilaan_arviointi/ops2004/erotodistus &

https://www.edu.fi/planera/grundlaggande_utbildning/elevbedomningen/skiljebetyg. Herää kysymys, pitääkö termi luoda itse, mikäli ”den gamla skolan” on liian yleiskielinen.

825

mukautettu arviointi []

sv anpassad bedömning /SE/ [spsm.se + RSuursalmi]

en []

määritelmä

[]

huomautus

Käsitteen tunnus: c895

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite *ammattillisen koulutuksen mukauttaminen* ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

826

mukautetut osaamistavoitteet []

sv anpassade krav pl på yrkesskicklighet [531/2017_sv_137§ + RSuursalmi]

en []

määritelmä

[]

huomautus

Käsitteen tunnus: c896

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: mukautettu arviointi, mukautetut osaamistavoitteet, yms... nyt OKSAsta löytyy vain käsite ammatillisen koulutuksen mukauttaminen ja siinä viitataan näihin ja muihinkin mukautuskäsitteisiin. Näistä voisi ainakin keskustella, että lisätäänkö.

827

opetustila [tr59]

sv undervisningslokal [kielitr_sv + kielitr_lukio_sv_04]

hellre än: undervisningsutrymme [kielitr_sv + 714/2018 + kielitr_lukio_sv_04]

en teaching facilities [kielitr_en_02 + kielitr_en_14]; education facilities [kielitr_lukio_en_20];

> classroom <luokkahuone> [kielitr_en_02 + kielitr_en_14]; > lecture room <luentosali> [kielitr_en_02 + kielitr_en_14]

search term: luokkahuone; luentosali

määritelmä

fyysinen tila, jossa *opetusta* (1) järjestetään [tr59 + tr65]

huomautus

Opetustiloja ovat esimerkiksi luokkahuone, luentosali ja auditorio. [tr59 + kielitr_lukio_en_20]

Opetustila ja *opiskelutila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*. [tr65]

Käsitteen tunnus: c758

Luokka: <yleinen/yhteinen>, <perusopetus>, <ammatillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

<kieliversiointiin perusopetus> <perusopetus ruotsi kesken> <perusopetus englanti kesken>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammatillinen ruotsi kesken> <ammatillinen englanti kesken>

828

opiskelutila [tr59]

sv studierum n [kielitr_sv_06]

en study facilities pl [kielitr_en_02]; learning facilities pl [kielitr_en_02]

määritelmä

fyysinen tila, joka on tarkoitettu *oppijan* itsenäiseen *opiskeluun* [tr59]

huomautus

Esimerkkejä opiskelutiloista ovat ryhmätyöskentelytila ja mikroluokka. [tr59]

Opiskelutila ja *opetustila* on tässä sanastossa määritelty fyysisiksi tiloiksi. Muut kuin fyysiset tilat kattava käsite on *oppimisympäristö*. [tr65]

Käsitteen tunnus: c759

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

829

opiskelijakunta (1) [tr25]

sv studerandekår (1) [*Vaasan ammattikorkeakoulun opiskelijakunta verkkosivut + kielitr_sv*]

en student association (1) [*kielitr_en_14*]

rather than: student body (2) [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_02 + kielitr_en_14*]; student union (2) [*estrohm[samokwww] + kielitr_en_02 + kielitr_en_14*]

määritelmä

ammattikorkeakoulun opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö [tr25/rk]

huomautus

Ammattikorkeakoulun opiskelijakuntaan kuuluminen on vapaaehtoista; vrt. *yliopiston ylioppilaskunta*. [tr59]

student body (2), student union (2): Opiskelijakunnan vastineina käytetään joskus myös termejä student body ja student union, mutta niiden käyttöä ammattikorkeakoulun opiskelijakunnan (1) englanninkielisenä vastineena ei suositella. Student body -termi viittaa *oppilaitoksen* kaikkien opiskelijoiden muodostamaan kokonaisuuteen, ja sitä käytetään perusasteen *oppilaskunnista* ja *toisen asteen oppilaitosten opiskelijakunnista (2)*. Student union puolestaan on *yliopistojen* vastaavan käsitteen, *ylioppilaskunnan*, englanninkielinen vastine. [*kielitr_en_02 + kielitr_en_14*]

Vrt. *oppilaskunta, ylioppilaskunta*. [rk]

Käsitteen tunnus: c774

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

830

opiskelijanumero [SRemes]

sv elevnummer *n* [*synergia ruotsi 20130227/rk + kielitr_sv_03*]; studienummer *n* [*kielitr_sv_03*]; studentnummer *n* (1) <korkeakoulut> [*kielitr_sv_03*]; studerandenummer *n* <lukiokoulutus, korkeakoulut> [*synergia ruotsi 20130227/rk + kielitr_sv_03*]; ~ matrikelnummer <korkeakoulut juhlavissa yhteyksissä> [*kielitr_sv_03*]

inte: inlärandenummer (1) [*kielitr_sv*]

en student number [*kielitr_en_02 + kielitr_en_14 + kielitr_lukio_en_25*]

määritelmä

koulutusorganisaation sisäisessä käytössä oleva **opiskelijan** yksilöivä tunnus [*SRemes + kielitr_sv + rk + tr59 + tr92*]

huomautus

Toisen asteen oppilaitoksissa käytäntö vaihtelee: joissakin **oppilaitoksissa** on oppilaitoksen sisäisessä käytössä oleva opiskelijanumero, toisissa ei. [*tr92*]

studentnummer (1), studerandenummer, matrikelnummer: Joissakin **yliopistoissa** termi matrikelnummer on täysi synonyymi termeille studentnummer (1) ja studerandenummer. Toisissa yliopistoissa matrikelnummer on puolestaan lähinnä historiallinen ja juhlavissa yhteyksissä käytettävä termi. Joissakin yliopistoissa studerandenummer- ja matrikelnummer-nimiset tunnukset muodostetaan keskenään eri tavalla. [*kielitr_sv/rk*]

Vrt. **oppijanumero**. [*rk*]

Käsitteen tunnus: c897

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <lukiokoulutus>, <korkeakoulutus>

<kieliversiointiin korkeakoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<lukiokoulutus ruotsi kesken>

<ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

Lukion sanastotyöryhmän kommentti lukion ruotsin kielityöryhmälle 21.5.2019: YTL:ssä kokeilla on numerot (8 merkkiä pitkät), mutta YTL:n numero ei tietysti käsitteenä ole sama kuin koulutusorganisaation oma opiskelijanumero... Oppilaitoksilla lienee kyllä omissa järjestelmissään (esim. Vilmassa) oppilaitoskohtaiset numerot.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 14.2.2020: Onko niin, että perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa ei ole tällaista oppilaitoskohtaista numeroa (oppilasnumero tai opiskelijanumero)? Voidaanko OKSAan merkitä, että tämä käsite on käytössä vain korkeakouluissa? Muilla koulutusasteilla käytetään valtakunnallista ID:tä?

OKSA-jaos 28.2.2020: Toisella asteella käytäntö vaihtelee oppilaitoksittain, joissakin oppilaitoksissa opiskelijanumero on, toisissa ei. Pidetään tästä huolimatta käsite myös lukion ja ammatillisen alalla käytössä olevana.

Lukion ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 1.3.2019: Missä tätä termiä käytetään (lukioyhteyksissä)? Mistä lähteistä ruotsin vastinetermejä kannattaa hakea tai kysyä? Oppilaitoksista?

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: elevnummer: ei kuulosta sopivalta lukioon

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studienummer: kuulostaa oudolta

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studentnummer: olisi virheellinen lukioon

Lukion ruotsin kielityöryhmä 1.3.2019: studerandenummer: kuulostaa sopivimmalta/oikeimmalta lukioon; eri asia on, käytetäänkö tätä missään!

Terminologin kysymys lukion ja ammatillisen sv-kielityöryhmille 27.11.2020: Merkitäänkö, että elevnummer on käytössä lukiossa/ammattillisessa koulutuksessa? Entä studienummer?

831

opiskelijapalaute [*tr31*]

sv studentrespons [*kielitr_sv*]

en student feedback [*kielitr_en_16*]

määritelmä

toiminta, jossa *opetukseen (1)* tai *koulutuksen toteutukseen* osallistunut *oppija* antaa tietoa niitä koskevista näkemyksistään huomioonotettavaksi opetuksen (1) tai *koulutuksen (2)* arvioimisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä, tai tällaisen toiminnan tulos [*pm/rk + tr34 + teemar_05 + rk*]

huomautus

Opetukseen (1) tai koulutuksen toteutukseen osallistunut *opiskelija* voi olla velvoitettu tai oikeutettu antamaan siitä *palautetta*. [*pm/rk + tr34*]

Käsitteen tunnus: c623

<kieliversiointiin korkeakoulut>

832

oppijanumero [*ks&ua*]

sv studentnummer *n (2)* <lain 1058/1998 mukainen termi kaikille koulutusasteille> [*1058/1998 + kielitr_sv + tr54*]; nationellt elevnummer *n* [*kielitr_sv*]

inte: inlärandenummer *n (2)* [*kielitr_sv*]

en national learner ID [*kielitr_en_02*]

määritelmä

oppijan yksilöivä valtakunnallinen tunnus [*ks&ua + tr22 + tr54 + tr58*]

huomautus

Oppijanumeroa voidaan käyttää yksilöintiin ja indeksointiin, ja sitä voivat käyttää niin *koulutuksen* ja *opetuksen järjestäjät* kuin viranomaisetkin. [*ks&ua + tr22*]

Henkilölle luodaan oppijanumero, kun hän asioi ensimmäistä kertaa Opintopolku-palvelussa. [*tr22 + tr58*]

Oppijanumero on valtakunnallisesti yksikäsitteinen, joten sitä voidaan käyttää korvaamaan *koulutusorganisaatioiden* paikalliset *opiskelijanumerot* ja -tunnukset. Oppijanumero on 11 numeroa pitkä luku, jonka viimeinen numero on tarkistusmerkki. Teknisesti oppijanumero rakentuu osaksi JHS 159:n ohjeistamaa ISO OID -yksilöintitunnusta (International Standard Organization: Object Identifier). ISO OID -koodi on puurakenteinen hierarkia, jonka haara 1.2.246.562.24 on varattu oppijanumerolle. [*ks&ua + tr22*]

studentnummer (2), nationellt elevnummer: Laissa 1058/1998 (laki opiskelijavalintarekisteristä, korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta ja ylioppilastutkintorekisteristä) oppijanumeron ruotsinkielisenä vastineena käytetään termiä studentnummer *koulutusasteesta* riippumatta. Tämän termin sijaan voi käyttää termiä nationellt elevnummer niissä yhteyksissä, joihin termi studentnummer ei konnotaatioidensa vuoksi sovi (ruotsin sana 'student' viittaa *ylioppilaaseen* ja korkeakouluopiskelijaan). [*SRemes + kielitr_sv + rk + tr92*]

Käsitteen tunnus: c760

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammattillinen koulutus>, <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

<kieliversiointiin perusopetus>

<kieliversiointiin varhaiskasvatus>

<kieliversiointiin ammatillinen> <ammattillinen ruotsi kesken> <ammattillinen englanti kesken>

OKSA-jaos 21.5.2021: Oppijanumeron kuvausta tulee tarkistaa, mutta ei tehdä sitä nyt.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021: Mihin tarkistustarve liittyy, liittyikö se jotenkin koulutusjärjestelmän laajentamiseen lakisääteisestä? Syyn voisi kirjoittaa muistiin tulevaa käsittelyä varten.

OKSA-jaos 11.6.2021: Tämän käsitteen käytön laajentamista suunnitellaan nk. KOSKI-HE:ssa. Määritelmä voisi muuttua kattamaan oppijan lisäksi henkilökunnan jäsenet. Palataan kysymykseen vuodenvaihteen 2021-2022 jälkeen.

833

oppilaskunta <perusopetus> [tr25]; **opiskelijakunta (2)** <lukiokoulutus, ammatillinen> [teemar_17_lukio]

hakusana: oppilaskunnan hallitus; opiskelijakunnan hallitus

sv elevkår <perusopetus> [628/1998 + kielitr lukio sv 04]; studerandekår (2) <lukiokoulutus> [714/2018 + kielitr lukio sv 04]

en student body (1) <perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus> [kielitr lukio en 17 + kielitr amm en 01 + kielitr po en 08]

not: student association (2) [ophall sanasto + kielitr po en 08]

määritelmä

perusopetusta antavan *oppilaitoksen oppilaista* tai *toisen asteen oppilaitoksen opiskelijoista* muodostuva yhteisö [tr25/rk + tr84]

huomautus

Perusopetuksessa oppilaskunta voi muodostua yhden *peruskoulun (1)* oppilaista tai olla useamman koulun yhteinen. Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaskunnan tehtävänä on edistää oppilaiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää oppilaiden ja *opetuksen järjestäjän* välistä yhteistyötä. [628/1998 + tr87]

Ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjän oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta (2). Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. [531/2017 + tr91]

Lukiokoulutuksessa jokaisella oppilaitoksella tulee olla opiskelijakunta (2). Koulutuksen järjestäjän eri oppilaitoksilla voi olla myös yhteinen opiskelijakunta. Lukiolain (714/2018) mukaan opiskelijakunnan (2) tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista sekä kehittää opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä. Opiskelijakunnat myös osaltaan valmistavat opiskelijoita aktiiviseen ja kriittiseen kansalaisuuteen. [714/2018]

Oppilas- tai opiskelijakunta voi keskuudestaan valita hallituksen. Käsitteet oppilaskunta ja oppilaskunnan hallitus (*toisen asteen oppilaitoksissa* opiskelijakunta (2) ja opiskelijakunnan hallitus) sekaantuvat toisinaan keskenään. [tr84]

Vrt. *opiskelijakunta (1)*, *ylioppilaskunta*. []

Käsitteen tunnus: c773

Luokka: <perusopetus>, <lukiokoulutus>, <ammatillinen koulutus>

<po en 2022>

<kieliversiointiin perusopetus> <kieliversiointiin lukiokoulutus> <kieliversiointiin ammatillinen>

<perusopetus ruotsi kesken> <ammatillinen ruotsi kesken>

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (student association)

834

koulutusmateriaali [tr15 + tr65]; > **kurssimateriaali** [tr65]

sv utbildningsmaterial [kielitr sv 10]

en educational material [kielitr en 02]; > course material <erityisesti korkeakoulut; kurssimateriaalista> [kielitr en 02]

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* tai *oppija* käyttää *opetuksen (1)* yhteydessä [tr65]

huomautus

Käsite koulutusmateriaali kattaa oppijan käyttämän *oppimateriaalin* ja opettajan käyttämän *opetusmateriaalin* (esim. tehtävien ratkaisut). [tr65]

Termillä kurssimateriaali viitataan esim. *korkeakoulun (1) opintojaksolla* käytettävään koulutusmateriaaliin. [tr65]

Käsitteen tunnus: c1072

<kieliversiointiin korkeakoulut>

835

opetusmateriaali [\[tr65\]](#)

sv undervisningsmaterial [\[kielitr_sv_10\]](#); ~ lärarens material [\[kielitr_sv_10\]](#)

en teaching material [\[kielitr_en_14\]](#); instructional material [\[kielitr_en_14\]](#)

määritelmä

aineisto, jota *opettaja* käyttää *opetuksen* (1) yhteydessä tai jonka avulla *opettaminen* tapahtuu [\[tr65/rk\]](#)

huomautus

Opettajan käyttämä opetusmateriaali voi poiketa *oppijan* käyttämästä *oppimateriaalista* esim. siten, että edellinen sisältää tehtävien ratkaisut. [\[kielitr_en_02\]](#)

Käsitteen tunnus: c1073

<kieliversiointiin korkeakoulut>

836

oppimateriaali [\[tr15\]](#)

hakusana: kurssin kirjallisuus

sv studiematerial [\[kielitr_sv + kielitr_sv_10\]](#); ~ elevens material [\[kielitr_sv\]](#)

en learning material [\[kielitr_en_02\]](#); study material [\[kielitr_en_02\]](#)

määritelmä

aineisto, jota *oppija* käyttää *opetuksen* (1) yhteydessä tai jonka avulla *oppiminen* tapahtuu [\[rk\]](#)

huomautus

Oppimateriaaleja voivat olla kirjat ja muut painotuotteet, audiovisuaaliset aineistot kuten televisio-ohjelmat sekä mm. erilaiset sähköiset aineistot. [\[rk + tr65\]](#)

Kullakin *opintojaksolla* käytettävä oppimateriaali voidaan mainita opetustarjontatietojen yhteydessä (kohdassa "kurssin kirjallisuus"). [\[tr15 + rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c761

Luokka: <yleinen/yhteinen>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

837

<työnhaku>

pätevyys [\[tr24\]](#); **ammattipätevyys** [\[tr29\]](#)

sv behörighet [\[synergia_ruotsi\]](#); kompetens [\[Työsuojelusanasto\]](#)

en professional competence [\[estrohm\[S-V-E\] + kielitr_en_02\]](#); occupational competence [\[kielitr_en_02\]](#); vocational competence [\[estrohm\[S-V-E\] + kielitr_en_02\]](#); vocational skill [\[estrohm\[S-V-E\] + kielitr_en_02\]](#)

määritelmä

se, että henkilö täyttää työtehtävään liittyvät vaatimukset [\[motsuomi/rk + tr30\]](#)

huomautus

Työtehtävään liittyvien vaatimusten täyttämässä voidaan joissakin tapauksissa erottaa toisistaan lähikäsitteet pätevyys ja *kelpoisuus*. [\[tr30 + pm + rk + tr31\]](#)

Käsitteen tunnus: c763

<kieliversiointiin ammatillinen>

<amatillinen englanti kesken> <amatillinen ruotsi kesken>

Terminologin kysymys ammatillisen englannin kielityöryhmälle 10.1.2020: Sovittu, että lain 531/2017 käännöksessä käytetään "ammattipätevyden tunnustamisesta" vastinetta "recognition of professional qualifications". Pitäisikö tämä "professional qualification" ottaa mukaan myös tämän pätevyys; ammattipätevyys -käsitteen englannin vastineisiin?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: Jos "professional" on pakko olla lain 531/2017 englannin käännöksessä, niin silloin olisi mielestäni syytä lisätä "ammattipätevyys" -termin yhdeksi vastineeksi tuo professional...

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmän ja terminologin kysymys OKSA-jaokselle 11.10.2021:

Jatkuvan oppimisen sanastossa käsite on määritelty eri tavalla, tulisiko OKSAN määritelmää muokata vastaavaan suuntaan?

838

tutkinnon vahvistuspäivämäärä []

sv []

en []

määritelmä

[]

huomautus

Käsitteen tunnus: c899

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Mietittiin, että [tutkinnon vahvistuspäivämäärä] pitäisi laittaa käsitteeksi ja määritellä, mitä oikeasti tarkoittaa vahvistuspäivämäärä. Esim. ammatillisella puolella pitäisi olla oppilaitoksen rehtorin allekirjoitus ja tutkintotoimikunnan puheenjohtajan allekirjoitus. Eli onko vahvistuspäivämäärä esimerkiksi sellainen päivä, jolloin allekirjoitukset on tehty tai tutkintosuoritus on sähköisesti hyväksytty.

839

työkokemus [*harmon*]

sv arbetserfarenhet [*examensinriktad vuxenutbildning antagning*]

en []

määritelmä

taitojen ja tietojen kokonaisuus, jonka työssäolo ja ammatillinen toiminta tuottaa [*MOT Kielitoimiston sanakirja 2.0 + rk + YSR 15.5.2013 + tr28*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c748

840

viittomakieli [*ua*]

sv teckenspråk n [*ophall sanasto + MOT ruotsi*]

en sign language [*estrohm[ophall sanasto]*]

määritelmä

kuurojen käyttämä luonnollinen kieli, joka on käsien ja kehon sekä ilmeiden avulla osoitettujen merkkien järjestelmä [*motsuomi*]

huomautus

Perusopetuksessa viittomakieli on äidinkieli ja kirjallisuus -*oppiaineen oppimäärä* sekä mahdollinen *koulutusorganisaation opetuskieli*. [*ua/rk*]

Käsitteen tunnus: c749

Luokka: <perusopetus>

<kieliversiointiin perusopetus>

UA 5.6.2012: perusopetus: äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen oppimäärä, mahdollinen opetuskieli

UA 5.6.2012: lukio: viittomakieltä käyttävä syntymäkuuro, varhaislapsuudessa kuuroutunut tai kuuroilta vanhemmilta äidinkielenään viittomakielen oppinut henkilö

Terminologi 8.6.2012: sijoitetaanko käsite julkishallinnon käsitteisiin (käsitettä ei ole JHSmetassa) vai esim. koulutustarjontaan? Vai käsitteen opetuskieli yhteyteen?

Ophall_sanasto_sv_tarkistettava (teckenspråk)

Ophall_sanasto_en_tarkistettava (sign language)

841

ylioppilaskoe [*harmon*]; **ylioppilastutkinnon koe** [*kielitr lukio_en_17*]

sv studentexamensprov *n* [*ylioppilastutkinto_sv + kielitr lukio_sv_04*]; prov *n* i studentexamen [*kielitr lukio_sv_04*]

en matriculation examination test [*kielitr lukio_en_17 + kielitr lukio_en_21*]; test [*kielitr lukio_en_21*]

määritelmä

ylioppilastutkinnon myöntämisen edellytyksenä oleva koe [*wikipedia/rk*]

huomautus

Lukiolain (714/2018) mukaan ylioppilaskokeita järjestetään äidinkielessä ja kirjallisuudessa, toisessa kotimaisessa kielessä, vieraissa kielissä, matematiikassa ja reaaliaineissa. Jokainen ylioppilaskoe arvostellaan erikseen. Mikäli kokelas saa vähintään neljässä ylioppilaskokeessa hyväksytyt *arvosanan* tietyin lisäehdoin, hänelle myönnetään ylioppilastutkinto. [*wikipedia/rk + tr63*]

matriculation examination test: Esimerkiksi käsitteen ”äidinkielen (suomi) ylioppilaskoe” vastine englanniksi on ”matriculation examination test in Finnish language and literature”. [*kielitr lukio_en_21*]

Käsitteen tunnus: c770

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

842

ylioppilastutkintolautakunta [*harmon + tr60*]

sv studentexamensnämnden [*ylioppilastutkinto_sv + kielitr lukio_sv_04*]

en Matriculation Examination Board [*estrohm[ophall_sanasto] + kielitr lukio_en_21*]

määritelmä

opetus- ja kulttuuriministeriön alainen virasto, joka vastaa *ylioppilastutkinnon* johtamisesta, järjestämisestä ja toimeenpanosta sekä ylioppilastutkinnon hallinnosta [*OPH_www/rk + tr60*]

huomautus

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimittää ylioppilastutkintolautakunnan jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Lautakunnalla on oikeus ottaa apujäseniä. [*OPH_www/rk + tr60*]

Käsitteen tunnus: c771

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

843

ylioppilastutkinnon suoritusvuosi [*harmon/ss + tr60*]

sv år *n* då studentexamen har avlagts [*kielitr lukio_sv_04*]

en year of completion of the matriculation examination [*kielitr lukio_en_28*]

määritelmä

vuosi, jona henkilölle on myönnetty *ylioppilastutkinto* [*harmon + tr60*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c772

Luokka: <lukiokoulutus>

<kieliversiointiin lukiokoulutus>

844

ylioppilaskunnan jäsen [*synergia_ruotsi_20130227*]

sv studentkårsmedlem [*synergia_ruotsi_20130227 + kielitr_sv*]

en student union member [*kielitr_en_02*]

määritelmä

□

huomautus

Ylioppilaskunnan jäsenyyden saa maksamalla jäsenmaksun. Jäsenyys oikeuttaa tiettyihin sosiaalipalveluihin ja taloudellisiin etuihin. Kaikkien *yliopistojen ylempää korkeakoulututkintoa* ja *alempaa korkeakoulututkintoa* suorittavien tulee maksaa *ylioppilaskuntien jäsenmaksu* ilmoittautuessaan läsnä olevaksi *opiskelijaksi*. *Jatkotutkintoa* suorittaville maksun suorittaminen on vapaaehtoista. [*XDW_2.01*]

Käsitteen tunnus: c776

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

845

ylioppilaskunta [*tr25*]

sv studentkår [*synergia_ruotsi_20130227/rk + kielitr_sv*]

en student union (1) [*estrohm[valter_mot] + kielitr_en_02*]

määritelmä

Yliopiston opiskelijoiden julkisoikeudellinen yhteisö [*tr25/rk + tr62*]

huomautus

Yliopistolain (558/2009) mukaan ylioppilaskuntaan kuuluvat kaikki yliopiston opiskelijat, jotka on otettu opiskelijoiksi *alempaan korkeakoulututkintoon* tai *ylempään korkeakoulututkintoon* johtaviin opintoihin, lukuun ottamatta *tilauskoulutukseen* osallistuvia opiskelijoita. [*tr62*]

Ylioppilaskunta voi hyväksyä jäsenikseen myös muita yliopiston opiskelijoita, esimerkiksi *jatko-opiskelijoita*. [*tr62*]

Vrt. *oppilaskunta*, *opiskelijakunta* (1). □

Käsitteen tunnus: c775

Luokka: <korkeakoulut>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

11 Liite 2: European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementtien nimiä ja sisältökuvauksia suomeksi

Tässä OKSA-sanaston liitteessä on annettu noin 45 European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) -tietoelementin suomenkieliset nimet sekä lyhyet kuvaukset tietoelementtien sisällöstä. Tietoelementtien sisältökuvaukset on laadittu terminologisen sanastotyön periaatteista poikkeavalla tavalla.

11.1 Koulutustoimija (Learning Opportunity Provider)

846

esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut [*tr18*]

en GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

tietoa *koulutustoimijan* esteettömyydestä ja palveluista vammaisille *opiskelijoille* [*tr26*]

huomautus

ECTS-tiedon kuvaus englanniksi: Descriptive information about facilities that would be useful to students with special needs contemplating study at an institution providing ECTS learning opportunities [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

Käsitteen tunnus: c777

<vaka2022>

847

hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi [*LearningOpportunityProvider-taulukko + tr18*];
organisaation nimi [*tr18*]; **koulutustoimija (ECTS-termi)** [*tr18*]

en InstitutionName [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

koulutustoimijan yksilöivä tunnus [*TTuhkanen_20161124*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c778

848

kansainväliset koulutusohjelmat [*tr18*]; **vieraskieliset koulutusohjelmat** [*tr18*]

en GeneralInformationOnInternationalProgrammes [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

kuvaus kansainvälisille *opiskelijoille* suunnatuista *koulutusohjelmista (2)* [*tr18*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c779

849

kieliopinnot [\[tr18\]](#)

en GeneralInformationOnLanguageCourses [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

tietoa [koulutuksen järjestäjän](#) tarjoamista kieliopinnoista [\[tr18 + TTuhkanen_20161124\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c780

Katarina Repo 21.12.2015: Avointen korkeakoulujen tarjontaan ollaan lisäämässä seuraavanlaisia opintokokonaisuus-käsitteitä:

- Soveltavat opinnot
- Kieliopinnot
- Yleiset/yhteiset opinnot
- Vapaasti valittavat opinnot
- Ammattiopinnot

Katarina Repo 21.12.2015: Käsite kieliopinnot löytyy ECTS-luvusta, joten sen voisi käsitellä myös Suomen korkeakoulutuksen näkökulmasta.

KK valmisteluryhmä 9.9.2016: Ehdotus termiksi: "koulutuksen järjestäjän tarjoamat kieliopinnot"

Terminologin kysymys 9.9.2016 Katalle (Slack): Kysyisin, oliko ajatus siis, että varsinaisen määrittelevän sanaston puolelle lisättäisiin Suomen korkeakoulujen käsitteenä kieliopinnot? Toisaalta en tiedä, mikä käsite korkeakouluissa vastaa tätä ECTS:n "kieliopinnot"-tietoa. Osaatko sinä sanoa/ehdottaa...? Niin ja eikö käsitettä kieliopinnot (tms.) ole tarpeen määritellä muuten kuin korkeakoulujen näkökulmasta? Eli eikö esim. ammatillisessa tai lukiossa ole / voi olla tällaista käsitettä?

Katarina Repo 12.9.2016: ei kieliopinnot varmastikaan ole mikään kk-spesifi käsite mutta se on sattunut tulemaan tuon avoimen kk-tarjonnan kautta ehdolle

850

opetuksen vastuuhenkilöt [\[tr18\]](#)

en InstitutionAcademicAuthorities [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

tietoa [koulutuksen \(2\)](#) suunnittelun, toteutuksen ja korvaavuuksien määrittelystä vastaavista henkilöistä [\[TTuhkanen_20161124\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c781

851

opetuksen vuosikello [\[tr18\]](#)

en InstitutionAcademicCalendar [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

[lukukausien](#) ja periodien sekä [opetustarjonnan](#) ajankohdat kertova [koulutustoimijan](#) kalenteri [\[tr18\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c782

852

opintojen rahoitus [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

en GeneralInformationOnFinancialSupport [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

tietoa opintotuesta, stipendeistä ja muusta rahoitukseen liittyvästä [\[tr18\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c783

853

opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa [\[tr18\]](#)

sv [\[\]](#)

en InstitutionMainUniversityRegulations [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

opintojen hyväksilukemista koskeva [koulutustoimijan](#) ohjeisto [\[Tuhkanen_20161124\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c784

854

opiskelijapalvelut [\[tr22\]](#); **opintotoimisto** [\[LearningOpportunityProvider-tilukko + tr22\]](#);
~ **hakutoimisto** <ammattikorkeakoulut> [\[tr22\]](#)

en GeneralInformationOnStudentAffairsOffice [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

tietoa opiskelijapalveluiden yhteystiedoista ja palveluista [\[tr18\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c785

855

opiskelijaruokailu [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

en GeneralInformationOnMeals [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

tietoa ruokailusta, opiskelijaravintoloista ja opiskelijalounaan hinnoista [\[tr18\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c786

856

organisaation ECTS-koordinaattori [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

sv [\[\]](#)

en InstitutionalEctsCoordinator [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

[\[\]](#)

huomautus

ECTS User's Guide -dokumentissa ei ole nimetty/määritelty organisaation ECTS-koordinaattoria. Annettu tarkkuustaso kuvattavalle asialle on yleisempi: organisaation tiedoista tulee löytyä kuvaus [opiskelijalle](#) tarjottavista opintopalveluista. Kyseessä on siis [koulutustoimijan](#) itse määrittelemä ja asettama kansainvälisiin opintohallintoasioihin liittyvä vastuurooli.

[\[Tuhkanen_20161124/rk\]](#)

Käsitteen tunnus: c787

857

opintoihin liittyvät työharjoittelut [\[tr18\]](#)

en GeneralInformationOnInternships [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

tietoa siitä, miten [työharjoittelun](#) voi liittää opintoihin, mahdollisesta rahoituksesta ja [opintopisteistä \(2\)](#) sekä työpaikan hankkimismenettelyistä [\[tr18\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c788

858

organisaation yleiskuvaus [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

sv [\[\]](#)

en InstitutionGeneralDescription [\[LearningOpportunityProvider-tilukko\]](#)

määritelmä

[koulutustoimijaa](#) koskevaa tietoa, josta käy ilmi mm. organisaation tyyppi [\[Tuhkanen_20161124\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c789

859

opiskelijajärjestöt [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

sv studentnätverk *n pl* [*linguee_fi_sv + RSuursalmi*]

en GeneralInformationOnStudentAssociations [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

tietoa opiskelijajärjestöjen toiminnasta ja yhteistyöstä *korkeakoulun (1)* kanssa [*tr18 + rk*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c790

860

terveydenhuoltopalvelut [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

en GeneralInformationOnMedicalFacilities [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

tietoa opiskelijaterveydenhuollosta (ml. yhteystiedot ja hinnat) (ks. OKSA-sanaston käsite *opiskeluterveydenhuolto*) [*tr18*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c791

861

tietoa elämisen kustannuksista [*tr18*]

en GeneralInformationOnCostOfLiving [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

opiskelijaa ohjaavaa tietoa siitä, mihin kaikkeen opintojen rahoituksen tulisi riittää [*tr18*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c792

862

tietoa opiskelijaliikkuvuudesta [*tr18*]

sv [*tr18*]

en GeneralInformationForMobileStudents [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

käytännön tietoa *vaihto-opiskelijoille*, vaihtoon lähteville, koko *tutkinnon* suorittamista harkitseville ulkomailla asuville ja *yhteistutkinnoista* kiinnostuneille henkilöille (vrt. OKSA-sanaston käsite *opiskelijaliikkuvuus*) [*tr18*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c793

Ruotsi: Terminologi 21.2.2013: Synergia-ryhmän mukaan "opiskelijaliikkuvuudesta" on korkeakoulujen tietomallissa tähän asti käytetty termiä "studerandemobilitet"; Synergia-ryhmän suositus on "studentmobilitet". Onko näillä termeillä jokin ero? Onko esim. studerandemobilitet termi, joka sopii myös muualle kuin korkeakouluihin?

863

tietoa opiskelijaliikkunnasta [*tr18*]

sv [*tr18*]

en GeneralInformationOnSportsFacilities [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

tietoa *koulutustoimijan*, *opiskelijajärjestöjen* ja muiden yhteistyötahojen *opiskelijoille* tarjoamista liikuntapalveluista [*TTuhanen_20161124*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c794

864

tietoa oppimisympäristöstä [*tr18*]

en GeneralInformationOnStudyFacilities [*LearningOpportunityProvider-taulukko*]

määritelmä

konkreettinen kuvaus *opetuksen (1)* fyysisistä (mm. tilat, välineet ja opetusmateriaalit) ja tietoteknisistä resursseista (vrt. OKSA-sanaston käsite *oppimisympäristö*) [*tr18*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c795

865

tietoa vakuutuksista [[LearningOpportunityProvider-tilukko](#)]

en GeneralInformationOnInsurance [[LearningOpportunityProvider-tilukko](#)]

määritelmä

[koulustoitimijan](#) tarjoamaa tietoa [opiskelun](#) aikaisista vakuutuksista [[tr18](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c796

866

valintamenettely (ECTS-termi) [[LearningOpportunityProvider-tilukko](#)]

sv [□](#)

en InstitutionAdmissionProcedures [[LearningOpportunityProvider-tilukko](#)]

määritelmä

tietoa [opiskelijavalintojen](#) toteutuksesta [[tr18](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c797

867

vapaa-ajanpalvelut [[LearningOpportunityProvider-tilukko](#)]

en GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities [[LearningOpportunityProvider-tilukko](#)]

määritelmä

tietoa tarjolla olevista vapaa-aikaan liittyvistä palveluista [[tr18](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c798

11.2 Koulutus (Learning Opportunity)

868

arviointikriteerit (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

sv [□](#)

en DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegulations [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

sanallinen kuvaus arviointikriteereistä (vrt. OKSA-sanaston käsite [arviointikriteerit](#))

[[LearningOpportunityTiedot-tilukko + tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c799

869

arviointimenetelmät (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

sv [□](#)

en CourseUnitAssessmentMethods [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

menetelmä, jolla [opiskelijan](#) osaaminen mitataan ja todetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite

[arviointimenetelmä \(2\)](#)) [[LearningOpportunityTiedot-tilukko + tr20](#)]

huomautus

Esimerkiksi kirjalliset kokeet, testit, haastattelut, portfoliot. [[tr20](#)]

Käsitteen tunnus: c800

870

jatko-opintomahdollisuudet [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

sv [□](#)

en DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

tietoa mahdollisista jatko-opintoväylistä [[LearningOpportunityTiedot-tilukko + teemar_11](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c802

871

koulukselliset ja ammatilliset tavoitteet [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

sv [\[\]](#)

en DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

kuvaus siitä, mitä *oppija* tietää, ymmärtää tai kykenee tekemään *koulutuksen* (2) suoritettuaan (vrt. OKSA-sanaston käsite *osaamistavoitteet* (1)) [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c803

872

koulutuksen nimi [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]; **tutkintoon johtavan koulutuksen nimi** [[tr20](#)]

sv [\[\]](#)

en DegreeProgrammeTitle [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

koulutuksen (2) yksilöivä, luonnollista kieltä oleva tunnus [[TTuhkanen_20161124](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c804

873

koulutuksen rakenne (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

sv [\[\]](#)

en DegreeProgrammeStructureDiagram [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

osat, joista *tutkintoon* johtavat tai *koulutukseen* (2) kuuluvat opinnot koostuvat (vrt. OKSA-sanaston käsite *tutkintorakenne* (1)) [[LearningOpportunityTiedot-tilukko + tr20 + tr22 + teemar_05](#)]

huomautus

Koulutuksen rakenne esitetään kaaviona ja kuvauksena. Koulutuksen rakenne -tiedoista ilmenevät osat, joista opinnot koostuvat, sekä *tutkinnon osien* laajuudet ja mahdollisesti suoritusaikataulu. [[tr20 + rk](#)]

Käsitteen tunnus: c805

874

koulutuksen tyyppi [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

sv [\[\]](#)

en LearningOpportunityType [[LearningOpportunityTiedot-tilukko](#)]

määritelmä

tieto siitä, minkä tyyppinen *koulutus* (2) on kyseessä [[LearningOpportunityTiedot-tilukko + tr20](#)]

huomautus

Arvoja ovat esimerkiksi *tutkinto*, *tutkinnon osa*, *opintokokonaisuus* (2) ja *opintojakso*. [[tr20](#)]

Käsitteen tunnus: c806

875

koulutustunnus [[synergia ruotsi_20130227 + TTuhkanen_20161124](#)]

mieluummin kuin: koulutusmoduulitunnus [[synergia ruotsi_20130227 + TTuhkanen_20161124](#)]

sv id n för utbildning [[synergia ruotsi_20130227](#)]

en [\[\]](#)

määritelmä

oppilaitoksen tai *korkeakoulun* (1) *koulutukselle* (2) antama tunnus [[tr25 + TTuhkanen_20161124](#)]

huomautus

Koulutustunnus voidaan antaa Learning Opportunitylle tai LO-instancelle. [[tr34](#)]

Tunnuksen on oltava yksikäsitteinen kontekstissa, jossa sitä käytetään. [[tr25](#)]

Käsitteen tunnus: c807

876

kuvaus valmistumiseen vaadittavista opinnäytetöistä [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)];
kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en DegreeProgrammeFinalExamination [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

sanallinen kuvaus [koulutuksen \(2\)](#) loppukokeista/opinnäytetyöstä [[LearningOpportunityTiedot-taulukko + tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c808

877

luennoitsija (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]; **opettaja (ECTS-termi)**
[[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en Lecturer [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

[koulutuksen \(2\)](#) sisällöllisestä toteutuksesta vastaava henkilö [[TTuhkanen_20161124](#)]

huomautus

Vrt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite [opettaja](#). [[TTuhkanen_20161124](#)]

Käsitteen tunnus: c809

878

ohjeellinen suoritusvuosi [[tr20](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitYearOfStudy [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

tieto siitä, millä [vuosiluokalla opintojakso](#) on tarkoitus suorittaa [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c810

879

opetuskieli (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]; **opetuskielet (ECTS-termi)**
[[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en LanguageOfInstruction [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

kieli, jolla [opetusta \(1\)](#) annetaan (vrt. OKSA-sanaston käsite [koulutusorganisaation opetuskieli](#))
[[LearningOpportunityTiedot-taulukko + tr40](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c811

880

opetusmenetelmät [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitTeachingMethods [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

kuvaus opetusmenetelmistä [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c812

881

opintojakso (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]; **kurssi (ECTS-termi)** [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]; **opinto (ECTS-termi)** [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnit [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

vt. Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) käsite [opintojakso](#) [[rk](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c813

882

opintojakson kuvaus [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitContent [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

kuvaus [opintojakson](#) sisällöstä [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c814

883

opintojakson nimi [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]; **kurssin nimi** [[tr20](#)]; **opinnon nimi** [[tr20](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitTitle [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

[opintojakson](#) yksilöivä tunnus [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c815

884

opintojakson taso [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]; **kurssin taso** [[tr20](#)]; **opinnon taso** [[tr20](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitLevel [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

kansallisella tasolla käytetyn tasoluokituksen mukainen tieto [[TTuhkanen_20161124](#)]

huomautus

Esimerkiksi [korkeakouluissa \(1\) perusopinnot, aineopinnot](#) ja [syventävät opinnot](#). [[tr20](#)]

Käsitteen tunnus: c816

885

opintojakson tunnus [[LearningOpportunityTiedot-taulukko + tr20 + TTuhkanen_20161124](#)]; **kurssin tunnus** [[LearningOpportunityTiedot-taulukko + tr20 + TTuhkanen_20161124](#)]; **opinnon tunnus** [[tr20 + TTuhkanen_20161124](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitCode [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

[opintojakson](#), kurssin tai opinnon yksiselitteisesti yksilöivä tunnus [[TTuhkanen_20161124](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c817

886

opintojakson tyyppi <ECTS-termi> [[LearningOpportunityTiedot-taulukko + TTuhkanen_20161124](#)]; **kurssin tyyppi** [[tr20](#)]; **opinnon tyyppi** [[tr20](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitType [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

[opintojakson](#), kurssin tai opinnon pakollisuutta kuvaava tieto [[TTuhkanen_20161124](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c818

887

oppimateriaali (ECTS-termi) [[tr20](#)]; > kirjallisuus [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitRecommendedReading [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

aineisto, jota käytetään [opetuksessa \(1\)](#) tai jonka avulla [oppiminen](#) tapahtuu (vrt. OKSA-sanaston käsite [oppimateriaali](#)) [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c819

888

pääsyaatimukset [[tr22](#)]; **edellytykset** [[tr22](#)]

sv [\[\]](#)

en prerequisite [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

vaatimukset, jotka [hakijan](#) tai [opiskelijan](#) täytyy täyttää päästäkseen [koulutukseen \(2\)](#) tai tietylle [opintojaksolle](#) [[tr20](#)]

huomautus

Esimerkiksi mitä opintoja tai millainen [työkokemus](#) hakijalla (1) on oltava.

[[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

Vrt. Opetus- ja koulutussanastossa (OKSA) määritelty osittain vastaava käsite [hakukelpoisuus](#). [[tr22 + rk](#)]

Käsitteen tunnus: c820

889

toistuva opetuksen järjestämisaikajakso [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en CourseUnitTermPattern [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

[\[\]](#)

huomautus

Esimerkiksi "syyslukukausittain", "joka toinen vuosi kevätlukukaudella", "vuosittain periodissa 2".

[[LearningOpportunityTiedot-taulukko + tr20](#)]

Käsitteen tunnus: c821

890

tutkintonimike (ECTS-termi) [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

sv [\[\]](#)

en qualification (ECTS) [[LearningOpportunityTiedot-taulukko](#)]

määritelmä

nimike, jota henkilö voi käyttää, kun hän on suorittanut jonkin [tutkinnon](#) (vrt. OKSA-sanaston käsite [tutkintonimike](#)) [[tr20](#)]

huomautus

Käsitteen tunnus: c822

12 Lisättäväksi sovittuja käsitteitä

891

osaamisprofiili [\[tr108\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[\[\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1833 [\[\]](#)

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä: ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 13.9.2021: Varmistettava, onko kyseessä tosiaan käsite osaamisprofiili vai oppimisprofiili. Osaamisprofiili kuulostaa "lopullisemmalta".

OKSA-jaos 15.10.2021: Osaamisprofiili on vakiintumaan päin oleva käsite, joten mieluummin se kuin oppimisprofiili (joka monimerkityksisempi)

OKSA-jaos 15.10.2021: sopii lisätä OKSAan, jos käsite tulee käyttöön uusissa palveluissa

892

osaamisen kartoitus [\[\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[\[\]](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c1834 [\[\]](#)

Luokka:

Käsittekaavio: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#)

25.8.2021 Jatkuvan oppimisen digi -arkkitehtuuriryhmä: ehdotamme että OKSAan lisätään tämä käsite

OKSA-jaos 15.10.2021: lisätään OKSAan

893

suoritustapa [\[\]](#)

sv [\[\]](#)

en [\[\]](#)

määritelmä

[\[\]](#)

Luokka:

Totti Tuhkanen 10.10.2017: Koulutuksen toteutustietoja kuvaavassa M2R-skeemassa on kohdassa suoritustapa | tapa seuraavat arvot:

Kirjallinen tentti

Sähköinen tentti: luokat Exam-tentti, muu sähköinen tentti

Suullinen tentti

Essee

Harjoitustyö(t)

Tutkielma / opinnäytetyö

Projekti / käytännön työ

Työharjoittelu

Portfolio

Luento- / oppimispäiväkirja

Osallistuminen opetukseen

Seminaari

Näyttökoe

OKSA-jaos 12.11.2021: nykyisin nämä ovat suoritteen attribuutteja, eivät ehkä kaipaa syvällistä määrittelyä

OKSA-jaos 12.11.2021: tulisiko nämä olla OKSAssa jonkin käsitteen kohdalla, voisi auttaa harmonisointia ja yhtenäistää esim. arvojen nimityksiä

OKSA-jaos 12.11.2021: Jos vuonna 2022 koetetaan jälleen keskittyä OKSAn roolin löytämiseen digitalisaatiohankkeissa, tässä hyvä esimerkki siitä, mille tasolle käsitteiden määrittely terminologisessa sanastossa kannattaa viedä ja mikä jätetään koodistoihin.

OKSA-jaos 12.11.2021: suoritustapa-käsite lisätään OKSAan, nämä tulisivat sen huomautukseen esimerkkeinä koodiarvoista (linkitys Peppi- ym. maailmaan)

894

korkea-asteen tutkinto [*KRepo + rk*]

sv □

en □

määritelmä

□

huomautus

Käsitteen tunnus: c1499

Luokka:

Kata Repo 23.11.2017: Onko käsite *toisen asteen tutkinto* käytössä? En pidä esimerkiksi *korkeakoulututkintoa* ja *toisen asteen tutkintoa* toisiinsa verrannollisina. Pitäisi ehkä puhua ”korkea-asteen tutkinnosta” jos haluttaisiin rinnastaa?

Terminologin kysymys 28.11.2017: Lisätäänkö sanastoon käsite korkea-asteen tutkinto? Joka voisi olla vieruskäsite käsitteille perusasteen tutkinto ja toisen asteen tutkinto, vai...?

Tilastokeskus: Korkea-asteen tutkinnon suorittaneet jaetaan alimman korkea-asteen, alemman korkeakouluasteen, ylemmän korkeakouluasteen ja tutkijakoulutusasteen suorittaneisiin. Alimman korkea-asteen koulutus kestää 2-3 vuotta keskiasteen jälkeen. Näitä ovat esim. teknikon, merkonomin ja sairaanhoitajan tutkinnot, jotka eivät ole ammattikorkeakoulututkintoja. Alempaan korkeakouluasteeseen luetaan ammattikorkeakoulututkinnot ja alemmat korkeakoulututkinnot.

Ylempään korkeakouluasteeseen luetaan ylempät ammattikorkeakoulututkinnot ja ylempät korkeakoulututkinnot (maisteritutkinnot) sekä lääkäreiden erikoistumistutkinnot. Tutkijakoulutusasteen tutkinnot ovat tieteellisiä lisensiaatin ja tohtorin tutkintoja.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko korkeakoulututkinto-kaavio ajan tasalla. ja tulisiko OKSAan korkeakoulututkinnon alakäsitteiksi lisätä Bolognan mukaiset syklit.

OKSA-jaos 12.11.2021: Lisätään käsite OKSAan, Riina työstää eteenpäin

13 Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä

895

osaaminen [Työll palv san luonnos(2020 09 17) + jatk opp sanastoproj 20 21]; ~ kompetenssi <erityisesti kansainvälisissä yhteyksissä> [jatk opp sanastoproj 20 21]

sv kompetens [VA-sanastoluonnos 2021 03 24]; kunnande [VA-sanastoluonnos 2021 03 24]

en competence [VA-sanastoluonnos 2021 03 24]

määritelmä

kokonaisuus, joka muodostuu henkilöllä olevista tiedoista ja taidoista sekä valmiuksista käyttäen niitä tiettyyn tarkoitukseen [jatk opp sanastoproj 20 21]

huomautus

Osaamiseen sisältyvät henkilön tiedot ja taidot. Osaamiseen liittyvät myös henkilön käyttäytyminen, arvot, asenteet ja mieltymykset. [Työll palv san luonnos(2020 09 17) + jatk opp sanastoproj 20 21]

Määritelmässä käytetyllä sanalla valmiudet viitataan muun muassa arvoihin, asenteisiin ja käyttäytymiseen. [jatk opp sanastoproj 20 21]

Määritelmässä mainittu "tietty tarkoitus" voi olla esimerkiksi työtehtävä tai ammatillinen tai henkilökohtainen kehittyminen. [jatk opp sanastoproj 20 21]

Käsitteen tunnus: c95

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaaviot: [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä](#) ja [Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa](#)

Lähde: Jatkuvan oppimisen sanastoluonnos (kesäkuu 2021)

<kieliversiointiin korkeakoulut> <kieliversiointiin ammatillinen>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 4.6.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa on määritelty käsite osaaminen. Tulisiko käsite lisätä myös OKSAan? Ja jos lisätään, sopiiko sama käsittekuvaus kuin Jatkuvassa oppimisessa, vai tulisiko sitä muokata?

OKSA-jaos 11.6.2021: mahdollisesti tämän käsitteen voisi lisätä OKSAan, toki geneerinen

OKSA-jaos 11.6.2021: Kysymys: missä ja miten on määritelty tieto ja taito? Riina selvittää.

OKSA-jaos 11.6.2021: tulisiko koulutus/koulutusjärjestelmä mainita jotenkin ainakin huomautuksessa, ainakin OKSAn puolella?

OKSA-jaos 11.6.2021: myös muualla kuin koulutusjärjestelmässä hankittu osaaminen pyritään laajenevasti tunnustamaan

OKSA-jaos 11.6.2021: osaamis-käsite OKSAssa syytä pitää laajana, myös yleissivistävyyden kattavana, ei vain esim. työelämän tarvitsemia taitoja sisältävänä

OKSA-jaos 11.6.2021: chat: "Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta. Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla."

Terminologin kommentti OKSA-jaokselle 30.12.2021: "Osaaminen"-käsitettä, samoin kuin käsitteitä "tiedot" ja "taito", on alustavasti pohdittu TEM:n **Työllisyyspalvelujen sanastoluonnoksessa** (toukokuu 2021) **ESCO-luokituksen sanaston** pohjalta (alustavissa luonnoksissa näyttää muodostuvan kehä osaamisen ja taidon välille). Jos näitä käsitteitä määritellään OKSAssa, ne otetaan mielellään vastaan Työllisyyspalvelujen sanastossa.

- **tiedot:** määritelmä: oppimalla tapahtuneen asioiden omaksumisen tulos. huomautus: Tiedot muodostuvat työ- tai opintoalaan liittyvien faktojen, periaatteiden, teorioiden ja käytäntöjen kokonaisuudesta.

- **taito:** kyky soveltaa tietoja ja käyttää olemassa olevaa osaamista tehtävien suorittamiseen ja ongelmien ratkaisuun

- **osaaminen:** tietojen ja taitojen kokonaisuus

Tässä vaikuttaa olevan määrittelykehä taidon ja osaamisen käsitteiden välillä, täytyy kysyä tästä.

ESCO-luokituksen sanasto:

knowledge: "knowledge means the outcome of the assimilation of information through learning. Knowledge is the body of facts, principles, theories and practices that is related to a field of work or study."

skill: ESCO applies the same definition of "skill" as the European Qualifications Framework (EQF). According to this "skill means the ability to apply knowledge and use know-how to complete tasks and solve problems". They can be described as cognitive (involving the use of logical, intuitive and creative thinking) or practical (involving manual dexterity and the use of methods, materials, tools and instruments).

competence: ESCO applies the same definition of "competence" as the European Qualification Framework (EQF). According to this "competence means the proven ability to use knowledge, skills and personal, social and/or methodological abilities, in work or study situations and in professional and personal development." They are described in terms of responsibility and autonomy. While sometimes used as synonyms, the terms skill and competence can be distinguished according to their scope. The term skill refers typically to the use of methods or instruments in a particular setting and in relation to defined tasks. The term competence is broader and refers typically to the ability of a person - facing new situations and unforeseen challenges - to use and apply knowledge and skills in an independent and self-directed way.

OKSA-jaos 12.11.2021: mahdollisesti lisätään? Tai vähintään käydään kunnollinen keskustelu, kun mukana laajemmin edustava joukko jaoksen jäseniä.

OKSA-jaos 12.11.2021: alkuvuoteen 2022, kun saadaan Jatkuvan oppimisen sanaston lausuntopalaute mukaan ja kun ollaan lisäämässä Jatkuvan oppimisen sanaston käsitteitä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: toiveena, että mukana olisi myös käsitekaavio, kun näitä käsitteitä käsitellään

OKSA-jaos 12.11.2021: selvitettävä osaamisen suhde käsitteeseen kyvykkyys

OKSA-jaos 12.11.2021: osaaminen on yhtäältä yleiskielinen ilmaus, toisaalta käsitteelle voitaisiin määrittämällä saada vakiinnutettu käsitteisisältö. Kuitenkin osaaminen-käsitteen määritelmältä puuttunee säädöspohja. Tosin EU:n käyttämä kompetenssi-käsite on kuvattu EY-säädöksissä.

OKSA-jaos 12.11.2021: yksi mahdollisuus olisi ottaa OKSAssa määriteltäviksi säädöspohjaiset osaamiskäsitteet, kuten perusopetuksen "laaja-alainen osaaminen" (transversal skills) ja ammatillisen koulutuksen "osaamisen hankkiminen"

OKSA-jaos 12.11.2021: Terminologin kommentti: Jos osaaminen-käsite määritellään, OKSAssa olisi käytävä läpi kaikki viittaukset ilmaisuun/käsitteeseen osaaminen ja tarkistettava, onko kyse OKSAssa määritellystä käsitteestä vai yleiskielisestä.

OKSA-jaos 12.11.2021: OKSAn koulutus (1) -käsitteen määritelmän mukaan osaaminen on koulutuksen (1) lopputuote

OKSA-jaos 12.11.2021: vrt. osaamismerkki

Terminologin kommentti 30.12.2021: Jatkuvan oppimisen sanastossa **kyvykkyys** on määritelty "organisaation kyky toimia tarkoituksenmukaisella tavalla tietyllä osa-alueella sekä hyödyntää osaamistaan ja muita resurssejaan, jotta tavoitteet saavutetaan". Eli "osaaminen" liittyy Jatkuvan oppimisen sanastossa yksilöön, "kyvykkyys" organisaatioon.

896

osaamistaso []

sv []

en []

määritelmä

oppilaan tai *opiskelijan* osaaminen verrattuna määriteltyihin *arviointikriteereihin* [ssu]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1785

Luokka: <perusopetus>

Luokka: <arviointi>

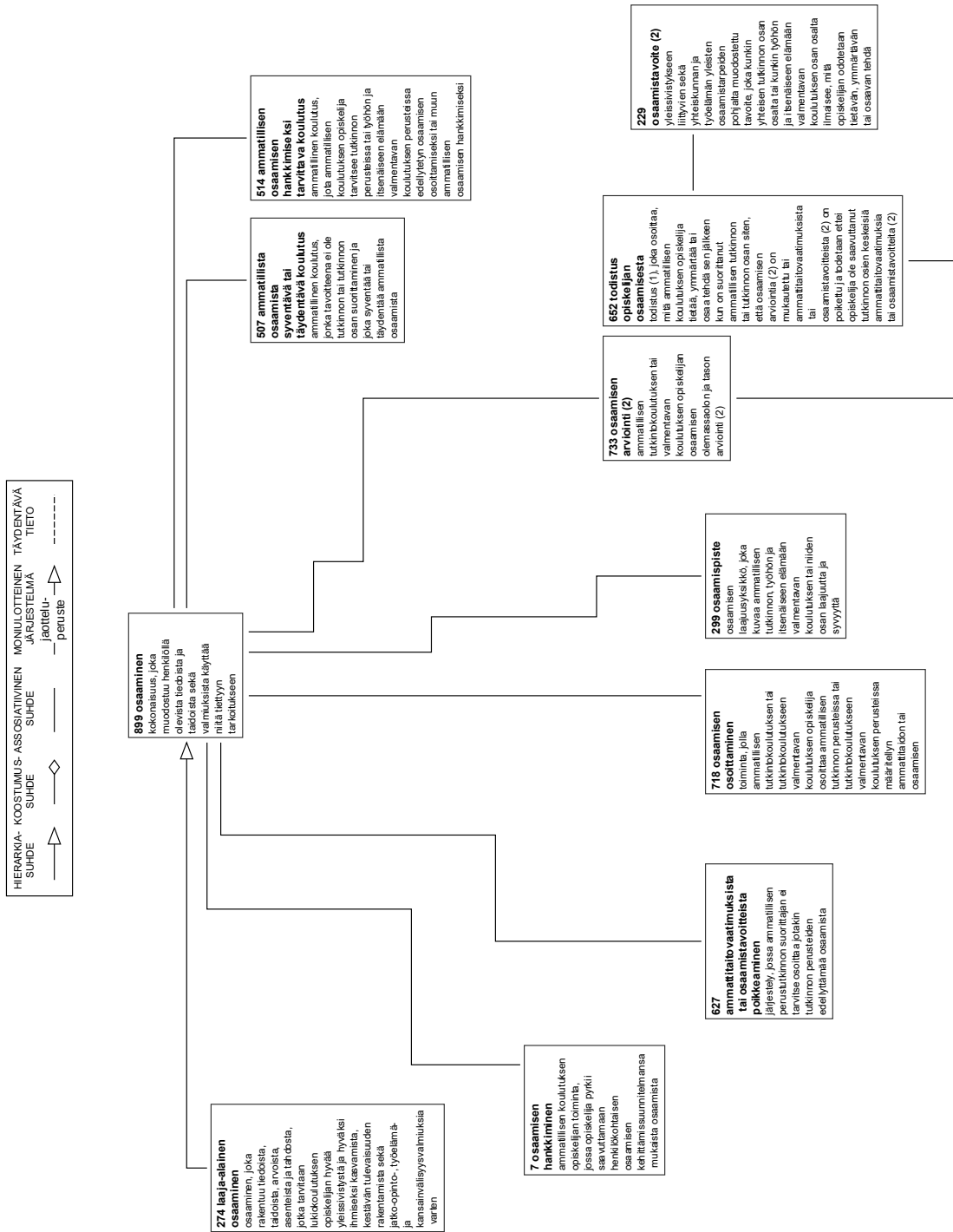
Seija 31.8.2020: todella monessa määritelmässä on käytetty ilmaisua ”osaamisen taso”. Tätä on käytetty enemmän yleiskielisenä ja osaamistason lisääminen tarkoittaa, että nämä ilmaisut on käytävä läpi. Niitä on paljon myös ammatillisessa koulutuksessa. Mahtaako aika riittää tähän?

Jos käsite määritellään, sen linkkautuminen muihin käsitteisiin tulee esille, jos termi muissa määritelmissä muutetaan. Esim osaamisen arvioinnin määritelmä muuttuu ”..tiedollisen ja taidollisen osaamistason arviointi”.

Ei määritellä arviointityöryhmässä, päätös 24.9.2020. Siirretään jatkokehityslistalle. Käsite esiintyy laajasti ja sanastossa viitataan usein osaamiseen, osaamisen tasoon ja osaamistasoon. Siirretään viimeistelyssä lukuun Lisättäväksi ehdotettuja käsitteitä.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: voidaan mahdollisesti lisätä OKSAan, jos tämä koetaan tarvittavan myös määriteltynä käsitteenä eikä vain yleiskielisenä ilmaisuna (osaamisen taso). Tosiaan sOKSAn kohdat, joissa mainitaan ”osaamisen taso” täytyy käydä läpi ja pohtia, onko niissä kyse tässä määritellystä käsitteestä vai onko ilmaus yleiskielisemmin käytetty.

OKSA-jaos 12.11.2021: ratkaistaan, kun käsitellään käsitettä osaaminen (Riina liittää siihen kokonaisuuteen)

Käsitekaavio 95. Osaaminen ja sen lähikäsitteitä perusopetuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.

897

oppiarvo []

sv []

en []

määritelmä

varsinkin korkeakoulussa suoritettujen opinnäytteiden perusteella saavutettu arvo []

huomautus

Aiemmin esimerkiksi maisteri oli maksullinen arvonimi, jonka sai ylemmän korkeakoulututkinnon suorittamisen jälkeen maksamalla pienen maksun. Maisterin arvonimen hankkimiseen oikeuttava tutkinto oli esimerkiksi humanistisella alalla filosofian kandidaatti (fil. kand. tai FK), ja tämä nimi tarkoitti silloin ylempää tutkintoa, ei alempaa kuten nykyisin. Alempaa tutkintoa kutsuttiin esimerkiksi humanistisilla aloilla nimellä humanististen tieteiden kandidaatti (hum. kand tai HuK), luonnontieteellisillä aloilla nimellä luonnontieteiden kandidaatti. [lähde: www.kirjastot.fi] []

Käsitteen tunnus: c1545

Luokka: <korkeakoulut>

Sanastokeskus TSK:n työntekijän kommentti/kysymys 13.9.2018: Onko oppiarvo sama vai eri käsite kuin *tutkintonimike*? Jos kyseessä on eri käsite, voisiko myös käsitteen oppiarvo määritellä? Tai jos oppiarvo on tutkintonimikkeen synonyymi, voisiko sen mainita tutkintonimikkeen kohdalla? Onko oppiarvo kenties vanhentunut termi?

Korkeakoulusanasto: ”Tutkinnon suorittaneelle voidaan myöntää oikeus käyttää tutkintoa vastaavaa, suoritettujen opinnäytteiden perusteella saavutettua oppiarvoa, esimerkiksi humanististen tieteiden kandidaatin arvo, lääketieteen kandidaatin arvo, maisterin arvo (oikeustieteen maisterin arvo, filosofian maisterin arvo jne.), ekonomin arvo ja tohtorin arvo. Oppiarvoja ei käännetä.”

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: mahdollisesti ei lisättäväksi OKSAan?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Riina laittaa kysymyksen Ilmarille ja Totille, onko käsite vanhentunut, voiko jättää pois vai vaikuttaako tarpeelliselta

Terminologin kysymys itselleen 5.1.2022: Riina, selvitä muistiinpanoista mitä Totin ja Ilmarin kanssa keskusteltiin.

898

ryhmänohjaus [*kielitr lukio_en_29*]

sv []

en homeroom group guidance [*kielitr lukio_en_29*]

määritelmä

lukiokoulutukseen kuuluva *ohjaus*, jota *ryhmänohjaaja* antaa *ryhmälleen* [*kielitr lukio_en_29*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1784

Luokka: <lukiokoulutus>

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 22.10.2020: OKSAsta puuttuu tämä lukiokoulutuksessa tarpeellinen käsite. Sopiiko lisätä? Yllä oma luonnoksemme määritelmäksi.

Mikko Hartikainen, OKSAn lukiutyöryhmän jäsen, OPH, 6.11.2020: Nopeasti asiaa pohdittuani, lisäämiselle olisi ehkä hyvät perusteensa. Selkeästi määrittyvä ja laajasti vakiintunut käsite ryhmäohjaus lukiokoulutuksessa on. Käsittäökseni myös aikuisten perusopetuksessa se on ainakin jossain määrin käytössä. Oppivelvolliselle annettavassa perusopetuksessa ryhmänohjaus ei käsittäökseni ole perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014 käsite, eikä myöskään perusopetuksen järjestämisessä käytössä yksiselitteisenä käsitteenä. On siis ennen kaikkea toisella asteella, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa tunnistettu / käytetty termi.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle, erit. ammatilliselle koulutukselle, 6.11.2020: Tulisiko määritellä laajemmin, siis myös ammatillisen koulutuksen näkökulmasta? Eli pitäisikö esim. määritelmään kirjoittaa ”lukiokoulutukseen ja ammatilliseen koulutukseen kuuluva ohjaus, jota --”?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: voisiko mennä ohjaus-käsitteen suppeampana synonyymina?

OKSA-jaos 12.11.2021: Riina laittaa viestiä Mikolle ja Anulle, mitä mieltä ovat: voisiko tämän käsitteen tiedot esittää ohjaus-käsitteen kohdalla, vai onko tämän käsitteen kuvaus parempi olla erikseen? (Vai vaikuttaako kenties, että käsite kannattaisi jättää pois?)

899

todennettu osaaminen [tr84]

sv intygat kunnande n [673/2017_sv + kielitr_ammats_sv_01]

en validated competence [kielitr_amm_en_01]

määritelmä

opiskelijan suorittamat opinnot (?), jotka toimivaltainen viranomainen on arvioinut ja todentanut osaamisen tunnustamisessa (?) [SannaLaiho_2022 + 673/2017 + rk]

huomautus

Käsitteen tunnus: c898

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.3.2023: Määritelläänkö tämä käsite OKSAssa erikseen? Meilläähän on ainakin osaamisen tunnistaminen ja osaamisen tunnustaminen, tarvitaanko tämä niiden lisäksi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.3.2023: Mistä lähteistä kannattaa hakea tietoa tämän määritelmän pohjaksi?

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.3.2023: Minkä koulutusasteiden käsite tämä on? Onko muidenkin kuin ammatillisen koulutuksen käsite?

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: Todennetun osaamisen rekisterin kehittämisen tiimoilta on noussut muutamia käsitetarpeita, jotka voin tässä luetella.

Katarina Repo / OPH 21.12.2015: todennettu osaaminen: Mietittiin tätä siitä näkökulmasta, että pitäisi määritellä mitä tarkoittaa todennettu osaaminen. Todennettu osaaminen sisältää luvanvaraisen ja viranomaisen tunnustaman tutkinto- ja suoritustiedon. Ehkä se voisi maallikolle olla hyvä tarkenne kun esimerkiksi tutkinto-käsitteestä ei ehkä aukene kunnolla? Tästäkin voidaan keskustella, että tarvitaanko lisätä.

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: validation of learning -> validation of competence (ammattillinen osaaminen)? learning olisi kai lähinnä todennettu oppiminen?

Merjan kysymys ammatillisen koulutuksen englannin työryhmälle 2.3.2020: vrt. esim. kansallinen todennetun osaamisen rekisteri – national register of verified competence

Sanna Laiho, OPH, joulukuu 2022: Todennettu osaaminen liittyy henkilökohtaistamisprosessissa osaamisen tunnustamiseen. Todennettu osaaminen on opiskelijan suorittamia opintoja, jotka ovat toimivaltaisen viranomaisen arvioimia ja todentamia. Tarkemmin valtioneuvoston asetuksessa ammatillisesta koulutuksesta (673/2017), 10 §.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 16.3.2023: Olisiko syytä lisätä jonkintyyppinen linkitys tämän käsitteen ja käsitteen oppimistulokset välille? Todennettu osaaminen oli yhdessä vaiheessa esitetty oppimistulosten lähisynonyymina.

900

tutkimus- ja kehittämistoiminta [*tr26*]; **t&k-toiminta** [*tr26*]

sv forsknings- och utvecklingsverksamhet [*2012/992_sv + 2014/1444_sv + RSuursalmi*]; FoU [*stat_forsknings- och_utvecklingsverksamhet_(FoU) + RSuursalmi*]

en [□](#)

määritelmä

järjestelmällinen / suunnitelmallinen toiminta tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä [□](#)

huomautus

Käsitteen tunnus: c768

Luokka: <korkeakoulut>

Työryhmä 12.4.2013: Otetaanko mukaan? Vrt. ammatillisessa koulutuksessa työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta. Ammattikorkeakouluilla on kaikilla t&k-toimintaa (eli ei ole sidottu mihinkään erikseen määriteltyyn tehtävään, kuten toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa).

OKSA-jaosto 20.5.2016: Suvi R. välittää tämän TUHA-verkoston pohdittavaksi.

KK valmisteluryhmä 9.9.2016: Pitäisikö olla tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta?

Terminologin kysymys 9.9.2016: Onko Outi Tasalalla tietoa, onko TUHA-verkosto saanut tämän pohdittavakseen ja ovatko kommentoineet jotain käsitteen tarpeellisuudesta sanastossa?

Outi Tasala 12.9.2016: ”tutkimus- ja kehittämistoiminta”-termin osalta sain seuraavan tiedon TUHA-ryhmän koordinaattorilta. Termi löytyy heiltä ja määrittely kuulemma tarketunee vielä:

järjestelmällistä / suunnitelmallista toimintaa tiedon lisäämiseksi ja uusien sovellusten löytämiseksi tietoa käyttämällä. Kriteeri on, että tavoitteena on oltava jotain olennaisesti uutta. T & K toimintaa sisältyy tavallisesti perustutkimus, soveltava tutkimus sekä kehittämistyö

OKSA-jaosto 23.9.2016: Käsitteellä on kuvaus TUHA-verkoston sanastossa. Ei sisällytetä tätä käsitettä ainakaan OKSAn ensimmäiseen julkaisuversioon.

901

vapaaehtoinen kieli [*kielitr_po_en_01*]

sv [□](#)

en [□](#)

määritelmä

[□](#)

Luokka:

Perusopetuksen englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 10.6.2022: Ehdotamme harkittavaksi, että perusopetuksen käsite vapaaehtoinen kieli lisättäisiin OKSAan. (Oksassa on jo perusopetuksen käsitteet yhteinen aine ja valinnainen aine.)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 10.6.2022: Tuntijakoasetus: vapaaehtoinen A2-kieli jne. Kielten vapaaehtoiset ja valinnaiset oppimäärät.

902

suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus []

sv []

en []

määritelmä

[]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1685

Luokka:

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Kuulimme, ettei OKSAan ole otettu esim. yksittäisiä oppiaineita erillisinä käsitteinään. Ymmärrämme, ettei oppiaineita ole määritelty, mutta ehdottaisimme, että ylioppilastutkinnon eri kokeet (jotka osin ovat samoja kuin oppiaineet) otettaisiin mukaan ilman määritelmiä eli pelkillä ruotsin ja erityisesti(?) englannin vastinetermeillä varustettuina.

Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020: portugali, lyhyt oppimäärä / portugali, pitkä oppimäärä? Oppiaineet ja yo-tutkinnon kokeet tosiaan osin eri nimisiä.

Lukion englannin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle 27.2.2020: Ylioppilaskokeiden kohdalla englannin termipulmia aiheuttaneet mm. "suomi tai ruotsi toisena kielenä", "suomi toisena kotimaisena kielenä", "reaaliaineet", "islamin uskonto" ("islam religion" vai pelkkä "islam"?) jne. -> **Lukion sanastotyöryhmä 26.5.2020:** nämä saattaisivat kaivata määrittelemistä/avaamista.

OKSA-jaos 15.5.2020: Todettiin, että on OKSAan on toivottu lisättäväksi käsitteitä, esim. oppiaineet tai yo.tutkinnon kokeet, joita ei kuitenkaan kannata määritellä, mutta joille tarvittaisiin luotettavasti selvitetty ruotsin ja englannin vastineet.

OKSA-jaos 15.5.2020: Keskusteltiin, voisivatko tällaiset käsitteet olla OKSAssa omana liitteenään tai voitaisiinko Opetushallinnon sanastoa (<http://www03.oph.fi/sanasto/>) päivittää ja viedä käsitteet osaksi sitä. Opetushallinnon sanasto pitäisi harmonisoida OKSA-sanaston vastineiden kanssa, nykyisellään Opetushallinnon sanasto vanhentunut. Käsitteitä on monessa paikassa ja ajantasalla pitäminen haastavaa, tämä haaste puoltaisi liitettä OKSA-sanastoon. VNK:n kääntäjillä kaikista ajantasaisimmat listaukset sv- ja en-vastineista; niitä kannattaa hyödyntää. Sovittiin, että Tuula Sumkin selvittää Opetushallinnon sanaston tilanteen ja tiedustelee ylläpidon tilannetta. Riina tiedustelee VNK:n kääntäjiltä listauksia.

OKSA-jaos 9.3.2021: Tässä mennään helposti oppiainekeskusteluun. Onko OKSAn rajauksen mukaista sisällyttää sanastoon käsitteitä, joilla ei ole terminologisia määritelmiä? Tero ottaa yhteyttä OPH:hon; palataan seuraavassa kokouksessa.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: tämäntyyppiset käsitteet ovat enemmän OPH:n sanaston kaltaista käsitteistöä (ei määrittelevää tietoa vaan pelkät vastineet)

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: pelkät suomi-ruotsi- ja suomi-englanti-vastineparit tulisivat ehkä osaksi esim. MOTiin vietävää listaa, joka harmonisoitu OKSAn kanssa vastineiden osalta. Palataan tähän, kun päätetään OPH:n sanaston ja OKSAn harmonisoinnista.

OKSA-jaos 12.11.2021: tarkastellaan, kun Opetushallinnon sanaston ja OKSAn välinen vertailu on tehty

903

auditointi [*jakku_arviointi + tr26*]

sv auditing [*jakku_arviointi*]

en auditing [*jakku_arviointi + kielitr_en_01*]

määritelmä

toiminnan tai järjestelmän *arviointi* (1), jossa kohdetta verrataan toimijan itse laatimaan toiminnan tai järjestelmän standardin tai mallin mukaiseen kuvaukseen [*YSR 15.5.2013 + tr28*]

huomautus

Käsitteen tunnus: c751

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Luokka: <arviointi>

<kieliversiointiin korkeakoulut>

Varhaiskasvatuksen sanastoryhmä 9.3.2016: tämä on ok myös varhaiskasvatuksen näkökulmasta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: termiä tarvitsee tarkentaa, tai sitten jätetään käsite kokonaan pois vakan osalta

OKSA-jaoston kokous 22.4.2016: Tero varmistaa vakan puolelta, tarvitaanko näitä (arviointi, auditointi, seuranta), mutta jos ei, niin jätetään pois vakan osalta

Arviointityöryhmä 7.5.2020: Jätetään hautumaan, kunnes ammatillinen ja korkeakoulutus ovat mukana. Keskeinen esim ammatillisella ja korkeakoulupuolella. Ehkä jatkossa varhaiskasvatuksessa. VAKAssa tehty kunnan laatustandardien tsekkaamisessa.

OKSA-jaos 12.11.2021: Jos ja kun arviointikäsitteitä tarkastellaan myös ammatillisen ja korkeakoulujen näkökulmasta, tämä voi osoittautua tarpeelliseksi. Palataan siinä vaiheessa.

13.1 Rahoitukseen liittyviä käsitteitä

904

omaehtoinen koulutus (2) [*ss*]

sv frivillig utbildning [*ophall_sanasto*]; självständig utbildning (2) [*ophall_sanasto*]; självständiga studier [*ophall_sanasto*]; utbildning på egen hand [*ophall_sanasto*]

en self-motivated education (2) [*estrohml_ophall_sanasto*]

määritelmä

omaehtoinen koulutus (1), joka kustannetaan valtaosin valtion ja kuntien rahoituksella ja mahdollisesti pieneltä osin *opiskelumaksuilla* [*tr68*]

huomautus

Ammatillisen koulutuksen ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet omaehtoinen koulutus (2) ja *henkilöstökoulutus* (1) ovat vastinpari. [*tr68*]

Käsitteen tunnus: c473

Luokka: <ammatillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

OKSA-jaos 18.8.2017: Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin omaehtoinen koulutus (2) ja *henkilöstökoulutus* (2) OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

OKSA-jaos 21.5.2021: OKSasta karsittiin pois käsite omaehtoinen koulutus (määritelmällä "muu kuin oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus"). Tuntui oudolta ajatella, että esim. korkeakoulutus olisi omaehtoista koulutusta, ja muutenkin käsitteen koettiin enemmän sekoittavan kuin selventävän.

Terminologin kysymys OKSA-jaokselle 8.6.2021: Tarvitaanko siis myöskään käsitettä omaehtoinen koulutus (2)? Tai jos tarvitaan, silloin täytyy ehkä lisätä myös omaehtoinen koulutus (1).

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

905

henkilöstökoulutus (2) [*harmon + tr67*]

sv personalutbildning [*ffsv utbild ordlista*]

en staff-development and other training provided or purchased by employers
[*estrohm[helsingin kaupunki verkkosivut]]*; staff training [*ammattillisen reformisan en*]

määritelmä

henkilöstökoulutus, joka on kokonaan tai osittain työnantajan rahoittamaa [*tr2010 + AmmRef 2017 + tr67 + tr68*]

huomautus

Ammattillisen koulutuksen ja *vapaan sivistystyön* rahoituksen näkökulmasta käsitteet henkilöstökoulutus (2) ja *omaehtoinen koulutus (2)* ovat vastinpari. [*tr68*]

Käsitteen tunnus: c465

Luokka: <ammattillinen koulutus>, <vapaa sivistystyö>

Ammattillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017: OKSA-jaostolle ehdotus: pidetään sanastossa myös käsite *henkilöstökoulutus (1)*, jota EI määritellä rahoituksen kautta vaan yksinkertaisesti ”työnantajan henkilöstölleen järjestämä tai hankkima koulutus (1)”. Tämä käsite on vastinpari OKSAn käsitteelle *omaehtoinen koulutus (1)*.

Ammattillisen reformisanaston työryhmän kysymys OKSA-jaostolle 30.3.2017: Ehdotetaan että vastinparin ”henkilöstökoulutus (1)” & ”omaehtoinen koulutus (1)” lisäksi tulee toinen vastinpari: ”henkilöstökoulutus (2)” (rahoituksen kautta määritelty) & ”omaehtoinen koulutus (2)”. Onko ok?

Terminologin kysymys OKSA-jaostolle 7.4.2017: Pitäisikö/voisiko tämän käsitteen nimetä täsmällisemmin, esim. ”työnantajan rahoittama henkilöstökoulutus”? Tai ”työnantajan kokonaan tai osittain rahoittama henkilöstökoulutus”?

OKSA-jaos 18.8.2017: Riina viestittää Kari Korhoselle, että karsittiin *omaehtoinen koulutus (2)* ja *henkilöstökoulutus (2)* OKSAn ensimmäisestä julkaisusta; siirretään käsiteltäviksi siinä vaiheessa kun sanastoon lisätään muut rahoituskäsitteet.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 2.11.2021: Ei ehdoteta tätä käsitettä lisättäväksi OKSAn ainakaan juuri nyt. Siirretään päätös tästä käsitteestä samaan yhteyteen, kun päätetään OKSAn mahdollisesti lisättävistä rahoituksen käsitteistä. (Pohdittava myös rahoituskäsitteistön ja valtionosuuskäsitteistön suhdetta.)

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

906

maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta [*teemar 15*]

sv []

en []

määritelmä

[]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1495

Luokka: <ammattillinen koulutus>

Seija Rasku 7.11.2017: Maksuihin liittyen ”maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta” voisi olla käsite, joka voitaisiin lisätä. Ks. laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, 105 §.

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistöstä kokonaisuutena.

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

907

laskennallinen rahoitus []

sv []

en imputed funding []

määritelmä

[]

huomautus

Käsitteen tunnus: c1543

Olga Lappi, OPH:n viestintä ja OPH:n sanastotyöryhmä, 14.6.2018: Toinen hankaluus on "laskennallinen rahoitus"- termin käännöksen kanssa. Ministeriö käyttää "imputed funding". Tämä on ilmeisesti rahoitusalan perussanastoa, mutta meille aiemmin tuntematon. Olemme aikaisemmin käyttäneet "calculatory funding", joka on meidän mielestä paljon ymmärrettävämpi, mutta onko sillä sitten kovinkin eri merkitys?

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: Ehdotetaan, että päätös tämän käsitteen lisäämisestä tai poisjättämisestä tehdään samassa yhteydessä kun keskustellaan rahoituskäsitteistä kokonaisuutena.

OKSA-jaos 12.11.2021: päätetään tästä käsitteestä kun käsitellään rahoituskäsitteitä kokonaisuutena

908

vaativa tuki []; **vaativa erityinen tuki (2)** []

sv []

en []

määritelmä

[]

Luokka: <perusopetus>

kieliversiointiin perusopetus

Perusopetuksen ruotsin kielityöryhmän kysymys OKSA-jaokselle toukokuu 2022: OKSAssa tulisi tarkastella varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tukikäsitteiden harmonisointia (niin käsittekuvausten kuin ruotsin ja englannin vastineiden osalta). Tulisiko OKSAan lisätä myös käsite vaativa (erityinen) tuki perusopetuksen käsitteenä?

909

formaali oppiminen []; **muodollinen oppiminen** [OPH_verkkosivut]; **virallinen oppiminen** [IATE]

sv []

en formal learning [IATE]; structured learning [IATE]

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu maan (virallisen/julkisen/??) koulutusjärjestelmään kuuluvassa **koulutuksessa** (1) [rk]

huomautus

Formaali oppiminen on julkisen hallinnon / **opetuksesta** vastaavien viranomaisten (?) tai julkisen hallinnon hyväksymien yksityisten toimijoiden organisoimaa. Formaali oppiminen johtaa **opetuksesta** vastaavien viranomaisten vahvistamien vaatimusten mukaisiin tutkintoihin tai oppimääriin. []

Formaaliin oppimiseen luetaan esimerkiksi perusopetuksessa, toisen asteen koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa sekä aikuiskoulutuksessa (?) tapahtuva oppiminen. []

Käsitteen tunnus: c91

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsittekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.9.2020: Nämä (formaali, informaali ja non-formaali oppiminen) ovat EU:ssa käytettyjä käsitteitä

<http://www.young-adults.eu>: Formal learning refers to what takes place in the education and training system of a country. It is official, structured, organised by public organisations or recognised private institutions and results with formal certification and formal level of qualification which is recognised by relevant national educational authorities. Formal education is usually organised as full – time education and is organised as a continuous process with defined stages. Formal education encompasses primary, lower and upper secondary education, higher and university education that culminate in the achievement of a degree or a professional qualification or diploma or a recognised certification as well as adult education programmes.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Mikä olisi sopiva suomenkielinen termi (nimitys) tälle käsitteelle? Onko muodollinen oppiminen ok? Laitetaanko se ensisijaiseksi eli suositettavaksi termiksi? Entä mitä tehdään termimuodolle virallinen oppiminen, onko se "sallittava" synonyymi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Miten määritelmää ja huomautuksia pitää muokata?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: tässä olennainen piirre myös, miten koulutus on rahoitettu (julkinen rahoitus)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: myös työvoimakoulutus on formaalia

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: esim. kaavio "Suomen koulutusjärjestelmä" kuvaa vain osan formaalista oppimisesta

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: entä määritelmään ilmaus "luvan saaneet kouluttajat", joka sisältäisi eri hallinnonalat?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: mihin tätä samoin kuin non-formaali oppiminen - käsitettä tarvitaan jatkuvan oppimisen palvelujärjestelmän kehittämisessä ja sanallistamisessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käytössä kv-konteksteissa, esim. OECD, mutta entä Suomessa?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käsitteet formaali, non-formaali ja informaali oppiminen voitaisiin rajata pois jatkuvan oppimisen sanastosta, määritellä vain OKSAssa ja viitata Jatkuvan oppimisen sanastosta sinne

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: nämä (formaali, non-formaali ja informaali) voitaisiin mahdollisesti lisätä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyy jatkuvaan oppimiseen

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyviä käsitteitä: pieni osaamiskokonaisuus ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

OKSA-jaos 12.11.2021: nämä käsitteet on määritelty EU-konteksteissa ja ovat vakiintuneet siellä, joten siinä mielessä näitä ei olisi tarvetta määritellä OKSAssa

OKSA-jaos 12.11.2021: lähtökohtaisesti ei lisätä OKSAan, mutta tästä päätöksestä voidaan peruuttaa jos tulee tarve

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: Digivision lausunnolla olevassa valmisteluaineistossa on muun muassa käsitteet formaali oppiminen, nonformaali oppiminen ja informaali oppiminen. Olisiko nämä syytä määritellä myös OKSAssa? Digivision aineistoon lainatut kuvaukset eivät oikein vastaa OKSA-tyyppisiä määritelmiä. -- **Tuula:** Näitä käsitteitä oli ehdotettu OPH:n lausunnossa myös Jatkuvan oppimisen sanastoon. -- **Riina:** Nämä käsitteet olivat ensin ehdolla JO:n sanastoon, sieltä OKSAan, ja OKSA-jaoksessa todettiin että nämä (tai ainakaan informaali oppiminen) eivät kuulu OKSAn rajaukseen. -- **Ilmari:** Syytä kuitenkin ottaa esille nämä käsitteet jälleen, palataan.

910

non-formaali oppiminen [ATE]; epämuodollinen oppiminen [OPH_verkkosivut]; epävirallinen oppiminen [ATE]

sv []

en non-formal learning [ATE]

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu koulutukseksi (1) organisoidussa, mutta maan (virallisen/julkisen/??) koulutusjärjestelmän ulkopuolisessa **koulutuksessa** (1) []

huomautus

Non-formaali oppiminen on oppijan kannalta tavoitteellista. []

Non-formaali oppiminen ei johda kansallisten opetuksesta vastaavien viranomaisten hyväksymiin tutkintoihin. []

Non-formaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi ase- ja siviilipalveluksessa sekä yksityisten koulutusjärjestäjien koulutuksissa (2). []

Käsitteen tunnus: c93

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.9.2020: Nämä (formaali, informaali ja non-formaali oppiminen) ovat EU:ssa käytettyjä käsitteitä

Terminologin kysymys 22.9.2020: Mistä tietoa määritelmän pohjaksi?

Learning which is embedded in planned activities not explicitly designated as learning (in terms of learning objectives, learning time or learning support), but which contain an important learning element. Non-formal learning is intentional from the learner's point of view. It typically does not lead to certification. Source: Cedefop, 2003.

<http://www.young-adullit.eu>: Non-formal learning is characterised by a deliberate choice of the person, which takes place outside of the systems mentioned above, in any organisation pursuing educational and training purposes, even volunteering, the national civil service, private social service and in enterprises. Thus, non – formal education is any type of structured and organised learning which is institutionalised, intentional and planned by an educational provider, but which does not lead to formal level of qualification recognised by the relevant national education authorities. People of all age groups can participate in non - formal education which can be offered through courses, workshops, seminars.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Mikä olisi sopiva suomenkielinen termi (nimitys) tälle käsitteelle? Onko epämuodollinen oppiminen ok? Laitetaanko se ensisijaiseksi eli suositettavaksi termiksi? Entä mitä tehdään termimuodolle epävirallinen oppiminen, onko se "sallittava" synonyymi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Miten määritelmää ja huomautuksia pitää muokata?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käsitteet formaali, non-formaali ja informaali oppiminen voitaisiin rajata pois jatkuvan oppimisen sanastosta, määritellä vain OKSAssa ja viitata Jatkuvan oppimisen sanastosta sinne

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021:

[https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32012H1222(01)&from=EN)
epävirallinen ja arkioppiminen

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: nämä (formaali, non-formaali ja informaali) voitaisiin mahdollisesti lisätä OKSAan

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyy jatkuvaan oppimiseen

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyviä käsitteitä: pieni osaamiskokonaisuus ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

OKSA-jaos 12.11.2021: nämä käsitteet on määritelty EU-konteksteissa ja ovat vakiintuneet siellä, joten siinä mielessä näitä ei olisi tarvetta määritellä OKSAssa

OKSA-jaos 12.11.2021: lähtökohtaisesti ei lisätä OKSAan, mutta tästä päätöksestä voidaan peruuttaa jos tulee tarve

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: Digivision lausunnolla olevassa valmisteluaineistossa on muun muassa käsitteet formaali oppiminen, nonformaali oppiminen ja informaali oppiminen. Olisiko nämä syytä määritellä myös OKSAssa? Digivision aineistoon lainatut kuvaukset eivät oikein vastaa OKSA-tyyppisiä määritelmiä.

911

informaali oppiminen []; **arkioppiminen** []

sv []

en informal learning []

määritelmä

oppiminen, joka tapahtuu arkipäivän toiminnassa ja ympäristöissä, joita ei ole organisoitu erityisesti *koulutukseksi* (1) []

huomautus

Informaali oppiminen ei oppijan kannalta ole välttämättä tavoitteellista. []

Informaalia oppimista tapahtuu esimerkiksi arkielämän erilaisissa vuorovaikutustilanteissa: työssä, perheen tai suvun kesken ja vapaa-ajalla. []

Käsitteen tunnus: c92

Luokka: <yleinen/yhteinen>

Käsitteekaavio: [Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu](#)

Jatkuvan oppimisen **sanastotyöryhmä 4.9.2020**: Nämä (formaali, informaali ja non-formaali oppiminen) ovat EU:ssa käytettyjä käsitteitä

Terminologin kysymys 22.9.2020: Mistä tietoa määritelmän pohjaksi?

Cedefop Terminology of European education and training policy,

http://www.cedefop.europa.eu/EN/Files/4064_en.pdf (21.9.2011): "Learning resulting from daily activities related to work, family or leisure. It is not organised or structured in terms of objectives, time or learning support. Informal learning is in most cases unintentional from the learner's perspective. (...) informal learning outcomes do not usually lead to certification but may be validated and certified in the framework of recognition of prior learning schemes; (...) informal learning is also referred to as experiential [IATE:1404130] or incidental/random learning."

<http://www.young-adults.eu>: Informal learning, lastly, is also developed whether or not there is a deliberate choice and is realised in the performance, by any person, of activities in everyday situations and interactions that take place in them, within the context of work, family and leisure, i.e. it is without external support and is not institutionalised. In the educational process, therefore, the soft dimensions come into play such as teaching styles and management of interactions that enable, especially those who do not have access to the resources that allow them to be active and able participants, to make use of knowledge to achieve their personal ambitions. Furthermore, this also attenuates or reinforces motivations, expectations, intentions, self-representations and practices of inclusion and exclusion, discrimination and social hierarchisation.

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Mikä olisi sopiva suomenkielinen termi (nimitys) tälle käsitteelle? Onko arkioppiminen ok? Laitetaanko se ensisijaiseksi eli suositettavaksi termiksi?

Terminologin kysymys sanastotyöryhmälle 10.12.2020: Miten määritelmää ja huomautuksia pitää muokata?

Jatkuvan oppimisen sanastotyöryhmä 4.3.2021: käsitteet formaali, non-formaali ja informaali oppiminen voitaisiin rajata pois jatkuvan oppimisen sanastosta, määritellä vain OKSAssa ja viitata Jatkuvan oppimisen sanastosta sinne

Tero ja Riina -valmistelupalaveri 4.11.2021: nämä (formaali, non-formaali ja informaali) voitaisiin mahdollisesti lisätä OKSAan

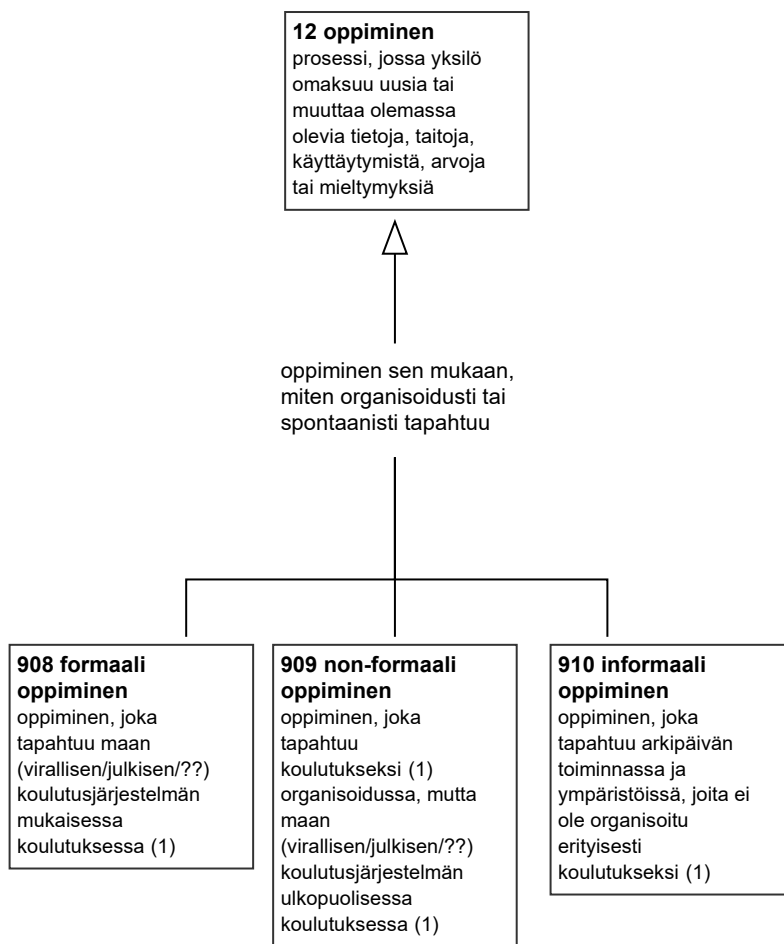
OKSA-jaos 12.11.2021: liittyy jatkuvaan oppimiseen

OKSA-jaos 12.11.2021: liittyviä käsitteitä: pieni osaamiskokonaisuus ja osaamisen tunnistaminen ja tunnustaminen

OKSA-jaos 12.11.2021: nämä käsitteet on määritelty EU-konteksteissa ja ovat vakiintuneet siellä, joten siinä mielessä näitä ei olisi tarvetta määritellä OKSAssa

OKSA-jaos 12.11.2021: lähtökohtaisesti ei lisätä OKSAan, mutta tästä päätöksestä voidaan peruuttaa jos tulee tarve

OKSA-jaos 10.6.2022 / Totti: Digivision lausunnolla olevassa valmisteluaineistossa on muun muassa käsitteet formaali oppiminen, nonformaali oppiminen ja informaali oppiminen. Olisiko nämä syyt määritellä myös OKSAssa? Digivision aineistoon lainatut kuvaukset eivät oikein vastaa OKSA-tyyppisiä määritelmiä.

Käsittekaavio 96. *Oppiminen sen mukaan, miten organisoidusti tai spontaanisti tapahtuu.*

912

laajamittainen kaksikielinen opetus [*kielit_r_po_en_04*]

sv

en

määritelmä

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Lisäysehdotuksia OKSAan (ovat myös vakassa ja esiopetuksessa): ▪ laajamittainen kaksikielinen opetus (25 prosenttia tai yli opetuksesta kohdekielellä) ▪ suppea kaksikielinen opetus (eli kielirikasteinen opetus) (alle 25 prosenttia opetuksesta kohdekielellä)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: samalla syytä tarkistaa kielikylpy ja kielisuihku.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä / Riina-terminologi 26.8.2022: Jos näitä määritellään, niin Annamari Kajasto (OPH) kannattaa pyytää mukaan

Annamari 25.8.2022: Vuoden 2014 perusteiden en-käännöksessä käsite bilingual education (kaksikielinen opetus). Koulut käyttävät käsitettä CLIL = content and language integrated learning, kun opetus joko osin tai kokonaan englanninkielellä. Kielikylpyopetus on osa kaksikielistä opetusta perusteissa, käytetään käsitettä total immersion in the national languages (kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylpy); kielikylpy = language immersion

913

suppea kaksikielinen opetus [*kielitr_po_en_04*]; **kielirikasteinen opetus** [*kielitr_po_en_04*]

sv [□](#)

en [□](#)

määritelmä

[□](#)

Luokka: <varhaiskasvatus>, <perusopetus>

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Lisäysehdoituksia OKSAan (ovat myös vakassa ja esiopetuksessa): ▪ laajamittainen kaksikielinen opetus (25 prosenttia tai yli opetuksesta kohdekielellä) ▪ suppea kaksikielinen opetus (eli kielirikasteinen opetus) (alle 25 prosenttia opetuksesta kohdekielellä)

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: samalla syytä tarkistaa kielikylypy ja kielisuihku.

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä / Riina-terminologi 26.8.2022: Jos näitä määritellään, niin Annamari Kajasto (OPH) kannattaa pyytää mukaan

Annamari 25.8.2022: Vuoden 2014 perusteiden en-käännöksessä käsite bilingual education (kaksikielinen opetus). Koulut käyttävät käsitettä CLIL = content and language integrated learning, kun opetus joko osin tai kokonaan englanninkielellä. Kielikylypyopetus on osa kaksikielistä opetusta perusteissa, käytetään käsitettä total immersion in the national languages (kotimaisten kielten varhainen täydellinen kielikylypy); kielikylypy = language immersion

914

jatko-opintosuunnitelma [*kielitr_po_en_04*]

sv [□](#)

en [□](#)

määritelmä

[□](#)

Luokka:

Perusopetuksen englannin kielityöryhmä 26.8.2022: Huom.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/tehostettu-henkilokohtainen-oppilaanohjaus> -> tämä liittyy uuteen oppivelvollisuuslakiin. Käsitelisysehdoitus OKSAan! + jatko-opintosuunnitelma

915

oppivelvollisille suunnattu koulutus [□](#)

sv [□](#)

en [□](#)

määritelmä

[□](#)

Luokka:

OKSA-jaos 9.12.2022: oppivelvollisille suunnattu koulutus: omaehtoista koulutusta, ei synonyymi käsitteelle *oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus*

OKSA-jaos 9.12.2022: Tarvitaanko tämä käsite määritellä erikseen? Mietitään kun VST-näkökulma lisätään OKSAan. -- **Riina-terminologi:** Tätä termiä on siis käytetty ainakin vapaan sivistystyön laissa 632/1998, 7 a -luku. (Onkohan muualla?)

Terminologin kommentti itselleen 2.1.2023: Käsitteestä arvioinnin oikaisuvaatimus tulisi VST-huomautuksen kohdalta linkitys tähän käsitteeseen, mikäli oppivelvollisille suunnattu koulutus otetaan sanastoon.

916

kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus [*PetraHeikkinen_OKM*]

sv □

en non-qualification programmes at folk high schools for learners within the scope of compulsory education [*MerjaFleming + PetraHeikkinen_OKM*]

määritelmä

□

Luokka:

Petra Heikkinen, OKM, 9.11.2022: Olemme OPH:n kollegoiden ja kielenkääntäjä Merja Flemingin kanssa käyneet keskustelua ”kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus” -termin kääntämisestä englannin kielelle ja päätyneet seuraavaan käännökseen: Non-qualification Programmes at Folk High Schools for Learners within the Scope of Compulsory Education (Programmes tarkoituksella monikossa)

Tero Huttunen, 9.11.2022: OKSAssa työstetään käsitteitä eli se ei ole pelkästään termisanasto. Jostain pitää kuitenkin aloittaa ja tuon termin vieminen sanastoon voidaan sopia tehtäväksi tällä viestillä, välitän tämän meidän terminologille. Se kuitenkin tarkoittaa sitä, että pitäisi myös luoda termille (kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus) määritelmä ja huomautukset. En-kielivastine siis onkin jo, onko termille myös ruotsinkielistä vastinetta?

Englanninkielinen hakemisto / English index

Numbers in the index refer to the term record numbers.

24/7 early childhood education and care	424	alumni	178
24/7 ECEC	424	alumnus	178
academic advice	573	ancillary student support services	581
academic continuing education	493	annual plan for the implementation of the local curriculum	256
academic degree	676	annual registration	559
academic staff	105	annual tuition fee	764
academic support services	581	appeal (1)	817
academic year	343	appeal (2)	747
academy	93	applicant	312
accepting a student place	317	applicant category	350
accepting an offer of admission	317	applicant for early childhood education and care	299
accepting an offered student place	317	application	315
accreditation of competence	753	application and admissions system	380
accreditation of experiential learning	751	application cycle	344
accreditation of learning demonstrated in some other manner	751	application data	373
accreditation of prior learning (1)	756	application ID	394
accreditation of prior learning (2)	753	application number	394
achieved learning outcomes	280	application period	322
acquiring competence	7	application procedure	319
acquisition of competence	7	application procedure for early childhood education ..	298
additional application round	329	application round	344
additional proof of competence	348	application semester	338
adjustment of competence assessment	607	application term	338
administrative decision on admission	355	application year	339
administrative decision on the admission to early childhood education and care	300	applied course	235
administrative review of an assessment	748	applying for early childhood education	298
admission based on prior academic record	362	applying for education	310
admission decision	355	applying for education and training	310
admission decision	355	applying to weighted-curriculum education	309
admission of a student	346	apprenticeship agreement	498
admission of pupils (1)	357	apprenticeship training	499
admission of pupils (2)	358	apprenticeship training based on a comparable service relationship in a public corporation	502
admission offered	363	apprenticeship training based on a public service relationship	501
admission point	349	apprenticeship training based on an employment relationship	500
admission queue	386	apprenticeship training coordinator	186
admission ranking phase	381	aptitude test	353
admission score	349	area of study	30
admission status	388	around-the-clock early childhood education and care	424
admissions criterion	347	assessment (1)	723
admissions procedure (1)	319	assessment (2)	780
admissions procedure (2)	384	assessment criterion	725
admissions proposal	392	assessment data	724
admissions result	389	assessment discussion	740
admissions type listing	386	assessment for learning	723
admitted	367	assessment method (1)	806
admitted student (1)	367	assessment method (2)	729
admitted student (2)	150	assessment of learning	723
admittee	367	assessment of learning outcomes	723
adult education and training	485	assessment rectification	748
adult education centre	84	assessment result	713
adult student	163	assessment scale	728
advance assignments	356	assessor of competence	188
advanced or supplementary VET	509	assistant (ECEC)	130
advanced or supplementary vocational education and training	509	assistant in early childhood education and care	130
advanced studies	243		
alumna	178		
alumnae	178		

Numbers in the index refer to the term record numbers.

auditing	903	training for work and independent living (?)	648
authorisation to award a qualification and to provide VET	46	certificate of completed qualification units	646
authorisation to provide education	46	certificate of completion of the basic education syllabus	661
authorised translators' examination	680	certificate of final examination for oral communications skills	665
authority	107	certificate of language proficiency	653
autoplagerism; see cheating.....	610	certificate of oral skills	663
available courses	274	certificate of participation	651
available courses and modules	274	certificate of participation in education and training to complete a qualification	651
available instruction	274	certificate of participation in preparatory education and training	651
available intake	371	certificate of participation in VET	651
available student place	371	certificate of resignation	666
available teaching	274	certificate of resignation from general upper secondary school	666
average weekly instruction time per year	291	certificate of school discontinuation	666
bachelor's degree (1)	697	certificate of skills demonstration	669
Bachelor's degree (1)	697	certificate of skills demonstration	670
bachelor's degree (2)	696	certificate of termination of studies	666
Bachelor's degree (2)	696	certificate of vocational skills	671
banning a student from attending instruction	618	certificate-based admission	362
basic education	475	challenge	747
basic education certificate	657	cheating	610
basic education for adults	530	cheating on exam; see cheating.....	610
basic education in arts	481	child	151
basic education qualification	674	child's individual early childhood education and care plan	200
basic education syllabus	191	childcarer (ECEC)	128
basic studies	241	childcarer in early childhood education and care ..	128
before- and after-school activities	772	childminder in family daycare	129
before- and after-school activities instructor	109	claim for a revised assessment	747
bilingual education	442	claim for a revised decision	818
bilingual educational institution	80	class	447
bilingual instruction	442	class supervisor	135
blended learning	467	class teacher	136
blended teaching	464	class teaching	429
business and industry committee	98	classroom	827
campus	57	classroom assistant	117
candidate	163	classroom teacher	136
care	3	client fee for early childhood education and care ..	760
career plan	624	client fee for full-time early childhood education and care	761
careers adviser	141	client fee for part-time early childhood education and care	762
caregiver	152	clinical training	638
centre-based early education activities	403	college	92
certificate	642	combination studies	211
certificate (1)	672	commissioned education	488
certificate (2)	649	commissioned education student	167
certificate for completion of a subject syllabus	662	common subject	248
certificate for puhvi test	665	common unit	219
certificate for the completion of a basic education subject syllabus	659	communication language	282
certificate for the completion of a primary and lower secondary education subject syllabus	659	competence	821
certificate for the completion of the basic education syllabus	661	competence	895
certificate for the completion of the entire primary and lower secondary education syllabus	661	competence area	277
certificate for the partial completion of the basic education syllabus	660	competence assessment	731
certificate for the partial completion of the primary and lower secondary education syllabus	660	competence badge	652
certificate of a general upper secondary school diploma	664	competence demonstration	717
certificate of attendance	651	competence point	294
certificate of competence (?)	654	competence-based	504
certificate of completed education and training	648	competence-based qualification	670
certificate of completed preparatory education and		competence-based qualification	682

competence-based vocational qualification for adults	credit (1)	293
.....	credit (2)	295
completed course	credit mobility (1)	629
completed credit	credit mobility (2)	630
completed study unit	credit transfer	756
completed unit (?)	credit unit	296
composition of qualification	criterion-referenced assessment	800
comprehensive education	criterion-referenced evaluation	800
comprehensive school	cross-curricular theme	268
comprehensive school education	cross-institutional student	175
comprehensive school enrolment	curriculum	254
comprehensive school qualification	custodian	152
compulsory course (1)	daily early childhood education and care	420
compulsory course (2)	daily ECEC	420
compulsory education	data model for admissions	393
compulsory school	date of entry into the student register	563
compulsory schooling	date of registration for the academic term	564
compulsory studies	date of registration for the academic year	564
compulsory studies	day in early childhood education and care	421
compulsory study unit	day in ECEC	421
compulsory subject	daycare	471
compulsory unit	daycare centre	39
computation model for admissions	decide which courses to take	307
computer-aided teaching	decision for a student to receive special support	598
conditional acceptance of an offer of admission	decision on admission	355
conditional acceptance of student place	decision on student admission	355
contact teaching	decision on the admission to early childhood	
continuing education	education and care	300
continuing professional development	decision on the organisation of early childhood	
continuous learning	education and care	300
contract for arranging competence-based	deem to have discontinued studies	162
qualifications	deem to have dropped out	162
cooperation between home and school	deem to have resigned	162
coordinating teacher	deferral of the start of studies	557
core curriculum	defined learning outcomes	279
core studies	degree (1)	672
correction of an assessment	degree (2)	676
course (1)	degree certificate	649
course (2)	degree diploma	649
course (3)	degree mobility	629
course coordinator	degree programme (1)	9
course fee	degree programme (2)	10
course in home economics	degree programme (3)	704
course material	degree programme (4)	486
course preparatory to general upper secondary	degree requirements	257
education	degree structure	208
course registration	degree student	164
course selection	degree studies	704
course unit; see study unit	degree system	31
courses on offer	degree title	673
CourseUnit	DegreeProgrammeAccessToFurtherStudies	870
CourseUnitAssessmentMethods	DegreeProgrammeEducationAndProfessionalGoals	
CourseUnitCode	871	
CourseUnitContent	DegreeProgrammeExaminationAndAssesmentRegul	
CourseUnitLevel	ations	868
CourseUnitRecommendedReading	DegreeProgrammeFinalExamination	876
CourseUnitTeachingMethods	DegreeProgrammeStructureDiagram	873
CourseUnitTermPattern	DegreeProgrammeTitle	872
CourseUnitTitle	demonstration of competence	716
CourseUnitType	demonstration of eligibility	337
CourseUnitYearOfStudy	demonstration of skills	720
court training	denial of access to dormitory accommodation	622
cr	deputy head of early education centre	122
	designated person	107

detention	615	ECEC applicant	299
development and service activities for working life	63	ECEC centre	39
diagnostic assessment	793	ECEC client fee	760
differentiation of teaching	270	ECEC day	421
digital badge	652	ECEC director	120
diploma (1)	672	ECEC employee	103
diploma (3)	642	ECEC environment	452
direct admission	362	ECEC intake (tilastoissa)	302
director of early childhood education and care	120	ECEC meals	774
disciplinary action (1)	612	ECEC personnel	101
disciplinary action (2)	613	ECEC place	301
disciplinary educational discussion	614	ECEC service	399
disciplinary measure	612	ECEC service organiser	33
disciplinary sanction	613	ECEC service provider	34
discipline	609	ECEC services which operate 24/7	424
discretionary admission	361	ECEC staff	101
distance between a student's home and school .	776	ECEC staff member	103
distance between home and school	776	ECEC unit	35
distance education	462	ECEC working term	414
distance learning	466	ECEC working year	413
distance teaching	462	ECTS cr	295
distribution of lesson hours	190	ECTS credit	295
distribution of study hours	190	education (1)	1
Doctor's degree	702	education (2)	2
doctoral degree	702	education (3)	8
doctorate	702	education (and training?) for a particular vocational	
double degree	684	task	510
dropout	161	education and training fee	763
dual degree	684	education and training provision	273
e-badge	652	education and training to complete a qualification	486
e-teaching	439	education and training unit	513
early childhood education and care	471	education assistant	117
early childhood education and care activities	400	education facilities	827
early childhood education and care centre	39	education institution (2)	56
early childhood education and care client fee	760	education licence	46
early childhood education and care day	421	education note	305
early childhood education and care environment .	452	education pilot	526
early childhood education and care personnel	101	education programme (1)	9
early childhood education and care place	301	education programme (2)	10
early childhood education and care service	399	education provided by universities of applied	
early childhood education and care service organiser		sciences	479
.....	33	education provided in a foreign language	289
early childhood education and care service provider .		education provider (1)	43
34		education provider (2)	44
early childhood education and care site	35	education provider offering comprehensive education	
early childhood education and care staff	101	43
early childhood education and care unit	35	education provider offering general upper secondary	
early childhood education decision	300	education	44
early childhood education enrolment	304	education provider-specific curriculum	255
early childhood education premises	35	education record	823
early childhood educator (1)	125	education required for achieving vocational	
early childhood educator (2)	128	competence	516
early childhood educator (3)	127	education system	16
early education centre	39	education trial	526
early education centre activities	403	educational background	333
early education setting	35	educational establishment (1)	55
early years education	471	educational establishment (2)	56
early years teacher; see teacher in early childhood		educational guidance	5
education and care.....	125	educational institute (1)	55
EB certificate	687	educational institute (2)	56
EB diploma	687	educational institution (1)	55
ECEC	471	educational institution (2)	56
ECEC activities	400	educational level	27

educational material	834	extent of studies	276
educational organisation	55	extern evaluation	789
educational premises	57	external evaluation	789
educational trial	526	extra lesson	432
educator in early childhood Steiner education	131	facilitation	4
educator in early childhood Steiner education and care	131	factor of quality	814
effectiveness	802	faculty (1)	93
elementary education	475	faculty (2)	105
elementary school	58	falsification; see cheating.....	610
eligibility (1)	331	family daycare (1)	404
eligibility (2)	821	family daycare (2)	40
eligibility for doctoral studies	335	family daycare childminder	129
eligibility for further studies	334	family daycare premises	40
eligibility for postgraduate studies	335	family-based daycare	404
eligibility for third-cycle studies	335	fee-paid teacher	144
end of school year certificate	656	fee-paying service	70
end of school year report card	656	feedback	736
enhancement-led evaluation	782	field of education (1)	28
enrolment	556	field of education (2)	30
enrolment date	564	field of study (1)	28
entrance exam	352	field of study (2)	30
entrance examination	352	field of vocational education and training	28
entrance examination group	379	final assessment	734
entrance test	352	final assessment criteria	726
entrant	150	final certificate	657
entrepreneur's apprenticeship training	503	final examination for oral communications skills; see certificate of final examination for oral communications skills.....	665
entry into the student register	558	final phase of basic education for adults	533
entry phase for preparatory instruction for lower secondary education for adults	532	final project	714
environment for competence demonstration	718	financial compensation for education and training	580
European Baccalaureate	687	FINEEC	784
European Baccalaureate certificate	687	Finnish Education Evaluation Centre	784
European Baccalaureate diploma	687	Finnish matriculation examination	686
European School	78	Finnish Student Health Service fee	770
European Schooling	78	first calendar year of educational programme	341
evaluation (1)	780	first semester of studies	340
evaluation (2)	723	first term of school	340
evaluation (3)	797	first term of studies	340
Evaluation Council	785	first-cycle degree (1)	697
evaluation criterion	725	first-cycle degree (1)	706
evaluation data	724	first-cycle polytechnic degree	696
evaluation method (1)	806	first-time applicant	313
evaluation method (2)	729	flexible basic education	438
evaluation of education	797	flexible comprehensive education	438
evaluation of pedagogical activity	788	flexibly scheduled early childhood education and care	423
evaluation of quality	809	flexibly scheduled ECEC	423
evaluation plan	804	folk high school	82
evaluation report	805	follow-up (?)	781
evaluation system	807	foreign degree	709
evening care in early childhood education and care .. 426	426	foreign diploma	709
evening care in ECEC	426	foreign language educational institution	79
examination for authorised translators	680	foreign qualification	709
exception to vocational competence requirements or to key competence requirements	625	forfeiture of the right to study	549
exchange student	631	form in which early childhood education and care is organised	408
execution	721	form of education (1)	52
extended compulsory education	602	form of education (2)	275
extended hours in ECEC (1)	423	form of education (2)	53
extended hours in ECEC (2)	426	form of education (3)	50
extension of the right to study	552	form of instruction	459
extension of the time for completing studies	552	form of learning	458
extension studies	492		

form of vocational education and training; see form of education (3).....	50	guardian	152
form teacher	135	guidance	5
formal learning	909	guidance counselling	573
formative assessment	794	guidance counsellor (1)	140
framework of reference	803	guidance counsellor (2)	141
free choice studies (?)	220	guidance for studies	5
freshener	150	Gymnasieexamen diploma	691
freshman	150	Gymnasieexamen high school diploma	691
FSHS fee	770	half-day early childhood education and care	418
full-day early childhood education and care	417	half-day ECEC	418
full-day ECEC	417	head of early childhood education and care	120
full-time early childhood education and care	415	head of early education centre	121
full-time early childhood education and care	417	head of family daycare	123
full-time ECEC	415	head of family-based daycare	123
full-time ECEC client fee	761	high school (1)	75
full-time teacher	133	high school (2)	59
further training	492	high school diploma	658
further vocational qualification	694	higher education	478
general education	468	higher education degree	676
general support	596	higher education institution	89
general upper secondary education	477	higher university degree	699
general upper secondary education certificate	658	highly intensive (special) support	595
general upper secondary education syllabus	191	holder of parental responsibility	152
general upper secondary qualification	685	home-school cooperation	779
general upper secondary school	75	homeroom group	447
general upper secondary school diploma	231	homeroom group guidance	898
general upper secondary school Gymnasieexamen diploma	691	homeroom teacher	135
GeneralInformationForMobileStudents	862	homes and schools working together	779
GeneralInformationOnCostOfLiving	861	hospital education	506
GeneralInformationOnExtraMuralAndLeisureFacilities	867	hourly-paid teacher	144
GeneralInformationOnFacilitiesForStudentsWithSpecialNeeds	846	hybrid flexible teaching	464
GeneralInformationOnFinancialSupport	852	hybrid learning	467
GeneralInformationOnInsurance	865	hybrid teaching	464
GeneralInformationOnInternationalProgrammes	848	HyFlex teaching	464
GeneralInformationOnInternships	857	IB diploma	688
GeneralInformationOnLanguageCourses	849	identification and documentation of planned learning	751
GeneralInformationOnMeals	855	identification of competence	752
GeneralInformationOnMedicalFacilities	860	identification of learning	752
GeneralInformationOnSportsFacilities	863	identification of prior learning	752
GeneralInformationOnStudentAffairsOffice	854	IEP	260
GeneralInformationOnStudentAssociations	859	impact	802
GeneralInformationOnStudyFacilities	864	improving a grade	750
geographical area of operation of a vocational education and training provider	67	improving a mark	750
German International Abitur Diploma	690	imputed funding	907
grade (1)	445	in-depth course	234
grade (2)	727	in-service training	492
grade improvement	750	inclusion of a course	758
grading	723	inclusion of a credit	758
grading scale	728	inclusion of studies	758
graduate programme	486	inclusiveness	401
graduate studies	486	incoming exchange student	633
group	447	individual early childhood education and care plan for a child	200
group family daycare (1)	405	individual ECEC plan	200
group family daycare (2)	41	individual educational plan	260
group family daycare premises	41	individual plan for completing competence-based qualification	266
group in early childhood education and care	36	individual study and training plan	264
group in ECEC	36	individual study plan	261
group supervisor	135	individual study programme	265
group tutor	135	individualised curriculum	260
		individualised curriculum	601
		individualised educational plan	260

informal learning	911	language proficiency test (2)	677
initial intake	371	language programme	253
initial vocational qualification	693	language shower	444
institute-specific curriculum	255	language test	354
InstitutionAcademicAuthorities	850	language used in early childhood education and care	283
InstitutionAcademicCalendar	851	language used in ECEC	283
InstitutionAdmissionProcedures	866	LanguageOfInstruction	879
InstitutionalEctsCoordinator	856	learner	148
InstitutionGeneralDescription	858	learner in compulsory education	193
InstitutionMainUniversityRegulations	853	learning	12
InstitutionName	847	learning achievements	280
instruction (1)	2	learning attainments	280
instruction (2)	4	learning environment	453
instruction given in the form of lectures	431	learning facilities	828
instruction preparatory to general upper secondary education	535	learning material	836
instruction preparing for general upper secondary education	535	learning objectives	279
instructional material	835	learning opportunity (1)	9
instructor	117	learning opportunity (2)	10
instructor	132	learning opportunity (3)	11
intake quota	351	learning opportunity instance	10
integration training for adult migrants	539	learning opportunity specification	9
integration training for migrants	539	learning outcomes (1)	279
intended learning outcomes	279	learning outcomes (2)	280
intensified support	593	learning outcomes assessment	798
intensified support	597	learning outcomes evaluation	798
intensive special needs support	606	LearningOpportunityType	874
intensive special support	594	lecture	431
intensive support	594	lecture room	827
interim certificate	655	lecturer	133
interim degree preceding the doctorate	701	Lecturer	877
interim report card	655	lectures	431
intermediate report	655	legal entity for early childhood education and care	32
intermediate studies	242	legal entity for education	42
International Baccalaureate certificate	688	lesson	272
International Baccalaureate diploma	688	level of education	27
internship	637	liberal adult education	470
introductory phase to basic education for adults	531	liberal adult education institution	81
job placement	637	liberal adult education teacher	147
joint admissions	360	licence	642
joint application procedure	324	licence to award a qualification and to provide VET	46
joint application system; see joint application procedure.....	324	licence to provide education	46
joint degree	703	licenciate and doctoral degrees	700
junior high school	59	licenciate or doctoral degree	700
key competence requirement	224	licenciate degree	701
key competences for lifelong learning	14	Licenciate degree	701
kindergarten (1)	471	lifelong learning	13
kindergarten (2)	39	lifewide learning	13
kindergarten special teacher	126	listing based on admissions type	386
kindergarten teacher	125	literacy training for adult migrants	537
labour market training	494	literacy training in liberal adult education	538
language immersion	443	literacy training phase of basic education for adults ..	532
language of instruction (1)	284	local curriculum	255
language of instruction (2)	285	local curriculum for early childhood education and care	199
language of instruction and degrees	284	local curriculum for ECEC	199
language of instruction and examination	284	local evaluation	786
language of instruction, examinations and degrees	284	local optional studies	230
language of learning	287	local school	396
language of qualification	287	local-level evaluation	786
language proficiency certificate	653	LOI; see organisation of studies.....	10
language proficiency test (1)	354		

LOS; see studies (1).....	9	national certificate of language proficiency	678
lower secondary education for adults	533	national core curriculum	201
lower secondary school	59	national core curriculum for early childhood education and care	198
lower university degree	697	national core curriculum for ECEC	198
luentosali; see teaching facilities.....	827	national core curriculum for preparatory education for general upper secondary education	202
luokkahuone; see teaching facilities.....	827	national curriculum guidelines on early childhood education and care	198
maintainer of liberal adult education institution	45	national education and training committee	96
major	238	national evaluation	783
major subject	238	national language examination	678
mandatory course (1)	244	national learner ID	832
mandatory course (2)	233	national optional studies	228
mandatory studies	233	national qualification requirements	203
mandatory study unit	244	national school-leaving examination	686
mark	727	neighbourhood school	396
mark improvement	750	non-academic student support services	581
marking	723	non-attending student	156
marking scale	728	non-degree right to study	554
master's degree (1)	699	non-degree student	170
Master's degree (1)	699	non-degree studies	524
master's degree (2)	698	non-formal adult education	470
Master's degree (2)	698	non-formal learning	910
Master's degree programme	705	non-qualification programmes	470
Master's programme	705	non-qualification programmes at folk high schools for learners within the scope of compulsory education	916
materials fee	763	non-standard hour early childhood education and care	423
matriculation examination	686	non-standard hour ECEC	423
Matriculation Examination Board	842	number of ECEC places	302
matriculation examination candidate ID	822	number of ECEC places available	302
matriculation examination certificate	667	numerical assessment	733
matriculation examination grade	727	obligation to arrange pre-primary education	195
matriculation examination test	841	obligatory course (1)	244
matriculation examination test grade	727	obligatory course (2)	233
maturity essay	715	obligatory module	209
maturity test	715	obligatory studies	233
maximum intake	371	obligatory study unit	244
meals in early childhood education and care	774	occupational competence	837
meet the requirements	821	on a waiting list	369
mentor	182	on-the-job learning	637
method of demonstrating competence	722	on-the-job training	637
method of vocational education and training (2)	51	online teaching	439
micro learning content; see micro-credential (1).....	214	open activities in early childhood education and care	406
micro learning; see micro-credential (1).....	214	open activities in ECEC	406
micro-credential (1)	214	open badge	652
micro-credential (2)	215	open centre-based early education activities	407
middle school	59	open early childhood education and care activities 406	
migrant student	174	open ECEC activities	406
minor	239	open higher education studies	482
minor subject	239	open polytechnic education	484
misappropriation; see cheating.....	610	open UAS studies	484
misrepresentation; see cheating.....	610	open university of applied sciences studies	484
mission of education	271	open university route	385
mission of general upper secondary education	271	open university studies	483
mode of teaching	457	open university track	385
module (1)	217	operating culture	456
module (2)	245	operating day of the early childhood education and care unit	422
monitoring (?)	781	operating licence	46
morning and afternoon activities	772		
morning and afternoon activities instructor	109		
multi-member governing body of the education provider	66		
multi-year class	447		
multiform teaching	464		
multigrade class	447		
national application procedure; see joint application procedure.....	324		

operational unit	61	personnel	100
option available for application	376	personnel training	489
optional module	210	PhD	702
optional subject	249	place in early childhood education and care	301
order of preference	378	place in ECEC	301
order someone to leave	616	place of activity	61
order to leave	616	placement	382
organisation of studies	10	placement	637
organiser of competence test	47	placement results	391
organiser of competence-based qualification	47	plagiarism; see cheating.....	610
organiser of early childhood education and care	33	plan for arranging competence tests	49
other VET	508	playschool (1)	471
other vocational education and training	508	playschool (2)	39
outgoing exchange student	632	playschool special teacher	126
parallel studies to complete two or more qualifications	684	playschool teacher	125
parent	152	polytechnic	90
parent and carer	152	polytechnic Bachelor's degree	696
parent or guardian	152	polytechnic degree	676
parent or other person who has custody of a student	152	polytechnic education	479
part-day early childhood education and care	418	polytechnic Master's degree	698
part-day ECEC	418	postgraduate degree	700
part-time early childhood education and care	416	postgraduate programme	486
part-time ECEC	416	postgraduate student	166
part-time ECEC client fee	762	postponement of the start of studies	557
part-time special needs education	433	potential applicant	149
part-time teacher	144	potential intake	371
part-weekly early childhood education and care	419	pre-application stage	303
part-weekly ECEC	419	pre-doctoral degree	701
partner institution for open university instruction	95	pre-primary education	474
PCDP instructor	187	pre-primary education enrolment	304
pedagogical evaluation	599	pre-primary teacher	134
pedagogical investigation for the type of support to be provided for the pupil	600	pre-vocational programme	540
peer assessment	791	preferred option for application	377
peer evaluation	791	preferred study programme	377
peer feedback	737	preliminary assignments	356
peer review	739	preliminary selection phase	359
performance	713	preparatory education and training	511
period of work experience	636	preparatory education and training for VET	514
person having custody	152	preparatory education and training for vocational education and training	514
person in charge	107	preparatory education and training for work and independent living	515
person in charge in early childhood education and care	124	preparatory education for basic education	534
person of compulsory school age	193	preparatory education for general upper secondary education	535
person participating in commissioned education	167	preparatory education for general upper secondary education for immigrants and foreign-language speakers	535
person responsible for training agreement	183	preparatory education for immigrants for vocational education and training	541
person who has custody of a child	152	preparatory education for vocational studies	540
person who qualifies as a first-time applicant	314	preparatory education for vocational training	514
person within the scope of compulsory education	193	preparatory education student	169
personal competence development plan	263	preparatory instruction and lower secondary education for adults	530
personal early childhood education and care plan	200	preparatory instruction for basic education	534
personal ECEC plan	200	preparatory instruction for lower secondary education for adults	531
personal study plan	261	preparatory training and guidance for vocational upper secondary education	540
personalisation	623	preparatory training for a competence-based qualification	523
personalisation documentation	267	prerequisite	888
personalised early childhood education and care plan	200	prerequisites for admission of a student	331
personalised ECEC plan	200		
personalised learning plan	258		
personalised study plan	261		

preschool (1)	471	qualifications level	281
preschool (2)	39	quality assessment model	810
preschool (3)	474	quality evaluation	809
preschool education obligation	194	quality factor	814
preschool special teacher	126	quality indicator	811
preschool teacher (1)	125	quality management	812
preschool teacher (2)	134	quality management system	813
president	106	raise a grade	750
previous degree	333	raise a mark	750
previous qualifications	333	range of studies	276
primary and lower secondary education	475	readmission	548
primary and lower secondary education certificate	657	reassessment	745
primary and lower secondary education syllabus	191	recognition of competence	753
primary application round	328	recognition of informal learning	751
primary right to study	553	recognition of learning	753
primary school	58	recognition of non-formal learning	751
principal	106	recognition of prior learning	753
principal lecturer	146	recognition of qualifications	759
principal workplace instructor	181	rectification of assessment (1)	746
prior degree	333	rectification of assessment (2)	748
private daycare	409	rector	106
private early childhood education and care	409	register as non-attending	561
private ECEC	409	registration (1)	307
privately run early childhood education and care	409	registration (2)	556
process-related factor of quality	816	registration for the academic term	560
process-related quality factor	816	registration for the academic year	559
procurement of education	69	registration status for the academic term	562
professional competence	837	registration status for the academic year	562
professional specialisation education	525	rehabilitative instruction and guidance for the disabled	543
professor	114	Reifeprüfung diploma	689
programme leading to a general upper secondary qualification	486	reinstatement of the right to study	548
proof of completed study units	666	religion and worldview studies	252
proposal for placement phase	390	remedial education	432
provision of study opportunities	273	remedial instruction	432
PSP	261	remedial teaching	432
public administration language examination	679	remote teaching	462
public health nurse	118	removal from the class	617
puhvi certificate	665	removal from the premises	617
punishment	613	renouncement of the right to study	550
pupil	153	report card	642
pupil admission (1)	357	request for a review	817
pupil admission (2)	358	request for an administrative review	818
pupil admission based on selection criteria (??)	358	request for an administrative review of an assessment	747
pupil and student welfare	576	request for rectification of an assessment	747
pupil assessment	723	request for rectification of assessment	744
pupil in compulsory education	193	required course	244
pupil selection	358	required prior studies	332
pupil welfare	576	required study unit	244
pupil with special needs	179	requirements for preparatory education and training	207
put studies on hold	546	requirements of competence-based qualification	204
qualification (1)	672	resit a test	749
qualification (2)	821	resit an exam	749
qualification (ECTS)	890	retake a test	749
qualification certificate	649	retake an exam	749
qualification committee	97	retraining and upgrading of qualifications	487
qualification fee	767	review procedure	817
qualification structure (1)	208	revised decision	748
qualification structure (2)	31	revised decision on assessment	745
qualification title	673	revocation of the right to study	547
qualification unit	217	revoking the right to study	547
qualification-specific health requirement	336	right to complete non-degree studies	554

right to early childhood education and care	189	set of study options available for applicants	374
right to study	544	set of study units	226
rolling admissions	326	shared application procedure	323
rolling application procedure	326	shift care in early childhood education and care ..	423
rules	611	shift care in ECEC	423
rules and regulations	611	sign language	840
rules of procedure	611	site of early childhood education and care	35
sanction	613	sixth form	75
school (1)	56	skills demonstration	716
school (2)	93	social benefit for students	575
school admission area	398	social pedagogue (ECEC)	127
school culture	456	social pedagogue in early childhood education and care	127
school doctor	119	special early childhood educator	126
school dropout	161	special education	434
school enrolment	306	special education teacher	138
school ethos	456	special education teacher (ECEC)	126
school head	106	special education teacher in early childhood education and care	126
school health service	577	special educational mission	62
school healthcare	577	special educational needs teacher	138
school meal	775	special examination	683
school nurse	118	special group	37
school ordinance	611	special needs assistant	117
school psychologist	115	special needs class	449
school rules	611	special needs early childhood educator	126
school rules and regulations	611	special needs early education teacher	126
school social worker	116	special needs education (1)	434
school transport (?)	777	special needs education (2)	435
school travel	776	special needs school	88
school values, practices and procedures	456	special needs support	605
school year	343	special needs teacher	138
school year report	656	special needs teacher in ECEC	126
school-specific annual plan	256	special school	88
school-specific curriculum	255	special support	598
scope of competence (??)	276	specialisation	278
scope of studies	276	specialisation course	234
scope of syllabus	191	specialisation studies	243
screening of application opportunities	303	specialised vocational institution	87
second-cycle degree	699	specialist education	525
second-cycle degree	707	specialist option	278
second-cycle polytechnic degree	698	specialist training	525
secondary application round	330	specialist vocational qualification	695
secondary education establishment	74	specific educational mission	62
secondary education institution	74	sports institute	86
secondary educational establishment	74	staff	100
secondary school	397	staff members taken into account in the staff-child ratio	102
secondary school graduate	180	staff training	905
sector-specific evaluation	801	staff-development and other training provided or purchased by employers	905
select students	345	stage of admissions procedure	387
selection criterion	347	start class	437
selection decision	355	start comprehensive school education one year earlier than enacted	196
selection method	384	start comprehensive school education one year later than enacted	197
selection procedure	384	start date of studies	566
self-assessment	735	start date of the right to study	565
self-evaluation	790	state administration language examination	679
self-motivated education (2)	904	status of the right to study	545
semester	342	statutory duty to arrange pre-primary education ..	195
SEN teacher	138	structural factor of quality	815
senior high school	75	structural quality factor	815
separate admissions procedure	325		
separate application procedure	325		
separate examination	683		
separate non-degree right to study	554		
service and production supporting instruction	71		
service and production supporting tuition	71		

structured learning	909	study counsellor	141
student	154	study entitlement	544
student (2)	153	study entitlement status	545
student admissions	345	study entity	226
student admissions register	383	study facilities	828
student advice	573	study group	448
student advisor	108	study guidance	573
student assessment	723	study material	836
student association (1)	829	study module (1)	225
student association (2)	833	study module (2)	240
student association membership fee	769	study opportunities available	273
student body (1)	833	study place	544
student body (2)	829	study programme	259
student care services	576	study programme (1)	9
student counsellor	141	study programme (2)	10
student education record	823	study programme available for application	376
student entitled to special needs education	179	study right	544
student entitled to special needs support (?)	179	study support services	581
student exchange	630	study unit	216
student feedback	831	study week	296
student health care	578	study year	343
student health service	578	subfield	30
student in compulsory education	193	subject	247
student instruction week	297	subject group	251
student mobility	629	subject of common unit	247
student number	830	subject selection	250
student place	544	subject student	168
student receiving special support	179	subject syllabus	191
student selection	345	subject teacher	137
student selection register	383	subject teaching	440
student services	581	substitution of a course	757
student studying for an upper secondary qualification	164	substitution of a credit	757
student taking part in a program leading to an upper secondary qualification	164	substitution of studies	757
student union (1)	845	subunit	217
student union (2)	829	successful pass	713
student union member	844	summative assessment	796
student union membership fee	768	summer university	83
student welfare	576	supplementary application round	329
student welfare body	576	supplementary early childhood education and care ...	472
student who has discontinued studies	161	supplementary ECEC	472
student who has forfeited the right to study	161	support for learning	608
student who has relinquished the right to study ...	160	support provided in early childhood education and care	582
student who has resigned	158	support provided in ECEC	582
student who has resigned	160	suspension	621
student who has waived the right to study	160	suspension for a fixed period	621
student with a decision on special support	179	suspension for a fixed term	621
student with special needs	179	suspension of a student from school	620
student year group	451	syllabus	191
students who begin their studies in the same year	451	syllabus student	168
studies (1)	9	systematic evaluation	792
studies (2)	10	target language	286
studies (3)	672	teacher	132
studies supporting learning skills	519	teacher (ECEC)	125
study (4)	6	teacher in early childhood education and care	125
study and careers adviser (1)	140	teacher in pre-primary education	134
study and careers adviser (1)	140	teacher of common studies	143
study and careers adviser (2)	141	teacher training	640
study and careers education	573	teacher-in-charge	139
study and careers guidance	573	teacher's aide	117
study attainment	713	teaching (1)	2
study centre	85	teaching (2)	4
		teaching aide	117

teaching and research staff	105	transfer student	174
teaching and research staff on the 1st level of their career path	110	transition	454
teaching and research staff on the 2nd level of their career path	111	transition	455
teaching and research staff on the 3rd level of their career path	112	transition phase	454
teaching and research staff on the 4th level of their career path	113	transition phase	455
teaching and research staff on the first level of their career path	110	transition point	454
teaching and research staff on the fourth level of their career path	113	transversal competence	269
teaching and research staff on the second level of their career path	111	tuition (1)	4
teaching and research staff on the third level of their career path	112	tuition (2)	764
teaching assistant	117	tuition fee	764
teaching facilities	827	tutor	135
teaching group	448	tutor group	447
teaching group size	450	TVET	469
teaching hour	272	type of application procedure	320
teaching material	835	type of application round	321
teaching on offer	274	type of ECEC activity	402
teaching practice	640	type of education	275
teaching premises	60	type of ownership	54
teaching provided in a foreign language	288	UAS	90
teaching staff	104	undergraduate student	165
teaching time	460	unit (1)	61
team study	428	unit (2)	217
technical vocational education and training	469	unit of preparatory education and training (?)	512
temporary discontinuation of the right to study on employment policy grounds	570	unit of scope	290
term	342	unit of the scope of studies	290
termination of the right to study	551	unit promoting individual vocational competence	222
tertiary education	478	university	92
tertiary-level institution for occupational teacher training	91	university consortium	94
test	841	university degree	676
thematic evaluation	801	university education	480
thematic review	801	university of applied sciences	90
thematic studies	229	university of applied sciences degree	676
theme studies	237	university of applied sciences education	479
thesis	714	untenured teacher	144
thesis project	714	upbringing	1
third-cycle degree	700	upper secondary education	476
third-cycle degree	708	upper secondary general education	477
time period when instruction takes place	460	upper secondary general school	75
time period when teaching takes place	460	upper secondary qualification	675
time-restricted admissions	327	upper secondary school (1)	74
time-restricted application procedure	327	upper secondary school (2)	75
TOEFL; see language proficiency test (2).....	677	upper secondary school teacher	145
traineeship	637	upper secondary vocational education	469
traineeship for university students	637	validated competence	899
training	8	verbal assessment	732
training agreement	496	VET	469
training based on a training agreement	497	VET provider	44
training programme	277	vocational adult education and training	522
training staff	104	vocational competence	837
training trial	526	vocational competence requirement	223
transcript of completed studies	644	vocational education and training	469
transcript of completed study units	644	vocational education and training for athletes	517
transcript of study records	645	vocational education and training provider	44
transfer application procedure	311	vocational field (?)	820
		vocational further education and training	521
		vocational institution	76
		vocational qualification	692
		vocational school	76
		vocational school teacher	142
		vocational skill	837
		vocational skills requirement	223
		vocational special education institution	77
		vocational studies teacher	142
		vocational teacher	142

vocational teacher training institution	91	weighted-curriculum	505
vocational unit	218	work experience learning period	636
vocational unit based on local competence needs	221	work-study (?)	637
vocational upper secondary certificate	668	working term in early childhood education and care ..	414
vocational upper secondary education	520	working term in ECEC	414
vocational upper secondary education and training ...	469	working year in early childhood education and care ..	413
vocational upper secondary education and training ...	520	working year in ECEC	413
vocational upper secondary education for adults ..	522	workplace education and training	495
voluntary additional basic education	529	workplace instructor	181
voluntary additional primary and lower secondary		workplace instructor training	527
education	529	workplace tutoring	571
waiver of the right to study	550	written assessment	732
web-based teaching	439	written caution	619
weekend care in early childhood education and care		written warning	619
.....	425	year	445
weekend care in ECEC	425	year of completion of the matriculation examination ..	843
weekly lesson per year	291	you have not received a study place	370

Ruotsinkielinen hakemisto / Svenskt register

Numren i registret anger term-postnumren.

1–6-skola	58	ansökan till undervisning med särskild betoning ..	309
7–9-skola	59	ansökan till utbildning (1)	310
akademi	93	ansökan till utbildning (2)	315
akademisk grad	673	ansökans nummer	394
aktör inom läroavtalsutbildning	99	ansökning till utbildning	310
aktör inom småbarnspedagogik	32	ansöknings- och antagningssystem	380
allmän språkexamen	678	ansökningsalternativ	376
allmänbildande utbildning	468	ansökningsbehörighet	331
allmänt stöd	596	ansökningsförfarande inom yrkesutbildningen ..	319
allmänt stöd inom småbarnspedagogik	592	ansökningsförfarande till utbildning	319
alumn	178	ansökningsmål	376
anmäla sig som frånvarande	561	ansökningsnummer	394
anmälan om bedrivande av privat familjedagvård	412	ansökningsobjekt	376
anmälan till förskolan	304	ansökningsomgång (1)	344
anmälan till grundläggande utbildning	306	ansökningsomgång (2)	321
anmälan till skolan	306	ansökningsperiod	338
anmälan till undervisning	307	ansöknings sätt	320
anmälning (1)	555	ansökningstermin	338
anmälning (2)	556	ansökningstid	322
anordnare av fristående examen	47	ansökningstyp	321
anordnare av gymnasieutbildning	44	ansökningsår	339
anordnare av småbarnspedagogik	33	ansökningsönskemål	377
anordnare av utbildning (1)	43	antagen (1)	367
anordnare av utbildning (2)	44	antagen (2)	363
anordnare av yrkesutbildning	44	antagning av elev (1)	357
anpassad bedömning	825	antagning av elev (2)	358
anpassade krav på yrkesskicklighet	826	antagning av studerande (1)	345
anpassning av bedömningen av kunnandet	607	antagning av studerande (2)	346
anses ha avgått	162	antagning enligt provning	361
anskaffning av utbildning	69	antagning på basis av betyg	362
anställd inom småbarnspedagogik	103	antagning som studerande	346
anställda	100	antagnings- och lämplighetsprov	353
anställda inom småbarnspedagogik	101	antagningsbehörighet	331
ansvarig arbetsplatshandledare	181	antagningsbeslut	355
ansvarig handledare	185	antagningsframställning	392
ansvarig lärare (1)	139	antagningsförfarande	384
ansvarig lärare (2)	107	antagningsförslag	390
ansvarig lärare (3)	185	antagningsgrund	347
ansvarig person för familjedagvård	124	antagningskriterium	347
ansvarig person inom småbarnspedagogik	124	antagningskvot	351
ansvarsperson	107	antagningskö	386
ansvarsperson	124	antagningskörning	381
ansvarsperson för läroavtal	183	antagningspoäng	349
ansvarsperson för utbildning som ordnas på en arbetsplats	183	antagningsprincip (1)	347
ansvarsperson för utbildningsavtal	183	antagningsprincip (2)	384
ansökan (1)	373	antagningsprov	352
ansökan (2)	315	antagningsregister	383
ansökan (3)	316	antagningsresultat	389
ansökan för överflyttande studerande	311	antagningsskede	387
ansökan med ansökningstid	327	antagningsstatus	388
ansökan om överflyttning	311	antagnings sätt	384
ansökan till annan skola än den närskola som kommunen anvisat den läropliktiga	308	antal nybörjarplatser; se nybörjarplats.....	371
ansökan till betonad undervisning	316	antal platser inom småbarnspedagogik	302
ansökan till flera mål samtidigt	323	arbetserfarenhet	839
ansökan till sekundär skola	316	arbetskraftsutbildning	494
ansökan till skolan	316	arbetslivskommission	98
ansökan till småbarnspedagogik	298	arbetsplatshandledare	181
		arbetsplatshandledarutbildning	527
		arbetsplatshandledning	571
		arbetsplatsutbildare	181

Numren i registret anger term-postnumren.

arbetspraktik	637	behörighet att ansöka	331
arbetstagare inom småbarnspedagogik	103	behörighet för doktorandstudier	335
assistent inom småbarnspedagogik	130	behörighet för doktorsutbildning	335
auditering	903	behörighet för forskarutbildning	335
auskultering	639	behörighet för fortsatta studier (vid viss läroanstalt) . . .	334
avbrott i studierna	570	behörighet för påbyggnadsstudier	335
avbrytande av förskoleundervisning	567	behörighet för viss utbildning	331
avbrytande av skolgång	568	behörighet till viss utbildning	331
avdelning	61	beslut om småbarnspedagogik	300
avgift för examensarrangemangen	771	beslut om anordnande av småbarnspedagogik . . .	300
avgift för studenternas hälsovårdsstiftelse	770	beslut om antagning som studerande	355
avgiftsbelagd serviceverksamhet	70	beslut om skolskjuts	778
avgångsbetyg	643	beslut om stöd och stödtjänster som ges i	
avgångsbetyg från den grundläggande utbildningen .	657	småbarnspedagogiken	585
avgångsbetyg från grundläggande yrkesutbildningen		bestämmelse om att lämna utrymmet	616
(?)	668	betonad undervisning	505
avgångsbetyg från gymnasiet	658	betyg	642
avhålla från studier	620	betyg i en ämneslärokurs i den grundläggande	
avhållande från studierna	620	utbildningen	659
avhållande från studierätt	620	betyg över avlagd examensdel	646
avlägsnande av en elev	617	betyg över avlagda examensdelar	646
avlägsnande av en studerande	617	betyg över delvis fullgjord lärokurs i den	
avstå sin studierätt	550	grundläggande utbildningen	660
avstängning från studierna	620	betyg över en slutförd lärokurs i ett läroämne inom	
avstängning för viss tid	621	gymnasieutbildningen	662
avtal om anordnande av fristående examen	48	betyg över fristående examen	670
avtalsansvarig för anskaffning av utbildning	184	betyg över fullgjord lärokurs i alla ämnen i den	
avvikelse från kraven på yrkesskicklighet eller målen		grundläggande utbildningen	661
för kunnandet	625	betyg över slutförd lärokurs i alla ämnen i den	
barn	151	grundläggande utbildningen	661
barn som ska börja skolan	177	betyg över slutförd utbildning	648
barnets individuella plan för småbarnspedagogik	200	betyg över slutförda studier	644
barnets plan för småbarnspedagogik	200	betygsbaserad antagning	362
barngrupp inom småbarnspedagogik	36	betygsskala	728
barnskötare	128	biträdande daghemschef	122
barnskötare inom småbarnspedagogik	128	biträdande daghemsföreståndare	122
barträdgårdslärare	125	biträde inom småbarnspedagogik	130
bedömning av kunnandet	188	biämne	239
bedömning	723	blandade lärmiljöer	467
bedömning av behovet av stöd	583	bransch	820
bedömning av den studerande	723	campus	57
bedömning av eleven	723	chef för småbarnspedagogik	120
bedömning av kunnandet	731	dag inom småbarnspedagogik	421
bedömning av studieprestationer	723	daghem	39
bedömning av stödbehovet	583	daghemschef	121
bedömningsförslag	743	daghemsföreståndare	121
bedömningskriterium	725	daghemsverksamhet	403
bedömningsmaterial	724	dagvård	471
bedömningsmetod	729	dagvårdsplats	301
bedömningsmöte	741	dagvårdsservice	399
bedömningsplan för examensdel	742	datum för terminsanmälan	564
bedömningsamtal	740	del av examen	217
bedömningskala	728	del i den handledande utbildningen	512
begynnelseperiod	340	deltidsspecialundervisning	433
begynnelsetermin för utbildningen	340	den grundläggande utbildningens lärokurs	191
begynnelseår för utbildningen	341	den som anses ha avgått	161
begära omprövning av bedömningen	747	den som avgått	158
begäran om kontroll av bedömningen	744	den som avstått	160
begäran om omprövning	747	den som har förlorat sin studierätt	161
begäran om omprövning	818	Deutsche Internationale Abitur-examen	690
behörighet	821	DIA-examen	690
behörighet	837	diagnostisk bedömning	793
		diagnostisk utvärdering	793

differentiering av undervisningen	270	examensdel som bygger på lokala krav på yrkesskicklighet	221
direkt ansökan	325	examensdel som erbjuds lokalt	221
direktantagning	362	examensdel som grundar sig på lokala krav på yrkesskicklighet	221
direktör för småbarnspedagogik	120	examensdel som individuellt breddar examen	222
disciplin	609	examensdel som individuellt fördjupar yrkeskompetensen	222
disciplinstraff	613	examensdel som kompletterar yrkeskompetensen	219
disciplinär åtgärd	612	examensfordringar	257
disciplinärt straff	613	examensgrunder	203
distansundervisning	462	examensinriktad fortbildning	487
doktorsexamen	702	examensinriktad utbildning	486
dokument om personlig tillämpning	267	examenskommission	97
dokumentering av handledning	572	examensprestation vid fristående examen	721
du har inte fått en studieplats	370	examensrätt	544
dubbelexamen	684	examensspecifikt krav på hälsotillståndet	336
dygnetruntvård	424	examensspråk	287
e-kurs	439	examensstruktur	208
EB-examen	687	examensstruktur inom yrkesutbildningen	31
effekt	802	examenssystem	31
egentlig ansökan	328	examenstillfälle	720
elev	153	examensutbildning	486
elev som har fått ett beslut om särskilt stöd	179	examinand	163
elevantagning (1)	357	examinator	107
elevantagning (2)	358	extern utvärdering	789
elevbedömning	723	fackområde	820
elevens material	836	fakultet	93
elevhandledare	140	familjedaghem	40
elevhandledning	573	familjedagvård	404
elevhälsa	576	familjedagvårdare	129
elevkår	833	familjedagvårdschef	123
elevnummer	830	familjedagvårdsföreståndare	123
elevupptagningsområde	398	familjedagvårdsledare	123
elevvård	576	finländsk studentexamen	686
enhet för studiernas omfattning	290	fjärruppkoppling i undervisningen	463
erkännande av examina	759	flerformsundervisning	464
erkännande av kunnande	753	flexibel grundläggande utbildning	438
erkännande av tidigare förvärvad kompetens	753	flexibel studierätt	634
erkännande av tidigare förvärvat kunnande	753	folkhögskola	82
ersättande av studieprestation	757	form för anordnandet av småbarnspedagogik	408
ersättande undervisning	441	form för ordnande av utbildning	50
Europaskola	78	form i vilken utbildningen ordnas	50
Europaskolornas European Baccalaureate -examen	687	formativ bedömning	794
European Baccalaureate-examen	687	formativ utvärdering	794
evaluering (1)	780	formativ utvärdering av utbildning	794
evaluering (2)	723	forskarexamen	700
evaluering av utbildning	797	forskarstuderande	166
evalueringsmaterial	724	forskarutbildning; se tidigare utbildning.....	333
examen	672	forsknings- och utvecklingsverksamhet	900
examen för auktoriserade translatorer	680	fortbildning (1)	492
examen inom yrkesutbildning på högre nivå	712	fortbildning (2)	493
examen på andra stadiet	675	fortgående ansökan	326
examen på grundnivå	674	fortsatt studierätt	552
examen på grundstadiet	674	fostran	1
examen på institutnivå	711	fostrande samtal	614
examen på skolstadiet	710	FoU	900
examen som avlagts utomlands	709	fristående examen	682
examens kravnivå	281	fristående studerande	170
examens kvalifikationsnivå	281	fristående studier utan rätt att avlägga examen ..	524
examensarbete	714	fritt bildningsarbete	470
examensarrangör	47	fritt valbar examensdel	220
examensavgift	767	frivillig utbildning	904
examensbenämning	673		
examensbetyg	649		
examensdel	217		

frånvaronämld studerande	156	grupp inom småbarnspedagogik	36
fusk	610	gruffamiljedaghem	41
förberedande utbildning	511	gruffamiljedagvård	405
förberedande utbildning för grundläggande yrkesutbildning för invandrare	541	grupphandledare	135
fördjupad kurs	234	gruppundervisning	428
fördjupade studier	243	gymnasiediplom	231
föreläsning	431	gymnasieexamen	685
föreläsningsundervisning	431	Gymnasieexamen	691
företagarens läroavtalsutbildning	503	gymnasieskolan	76
förhandsantagning	359	gymnasiets lärokurs	191
förhandsuppgifter	356	gymnasieutbildning	477
förlust av studierätten	549	gymnasieutbildningens mål	271
förlängd läroplikt	602	gymnasium	75
förlängning av studierätt	552	halvdagsverksamhet inom småbarnspedagogik ..	418
förlängning av studietid	552	halvdagsvård	418
förskola	471	handledande lärare	185
förskoleundervisning	474	handledande utbildning	511
första urval	359	handledning	5
förstagångssökande	313	heldagsverksamhet inom småbarnspedagogik ...	417
föruival	359	heldagsvård	417
förvägra (någon) rätt att delta i undervisning	618	huvudman för läroanstalt för fritt bildningsarbete ...	45
förvägrande av rätten till undervisning	618	huvudämne	238
förvärvande av kunnande	7	högre högskoleexamen	699
gemensam ansökan (1)	324	högre yrkeshögskoleexamen	698
gemensam ansökan (2)	323	högskola (1)	89
gemensam antagning	360	högskola (2)	93
gemensam examen	703	högskoleexamen	676
gemensam examensdel	219	högskolepraktik	637
gemensamt läroämne	248	högskoleprov; se studentexamen.....	686
gemensamt ämne	248	högskoleutbildning	478
genomgående tema	268	högskolornas fortbildning	493
godkännande av kunnande som förvärfvas på annat sätt	751	högstadium; se 7–9-skola.....	59
godkännande av kunnande som förvärfvas utanför den formella utbildningen	751	höjning av vitsord	750
godkännande av kunskaper som visats på annat sätt	751	IA	495
grund för ansökning	337	IB-examen	688
grunderna för examen	203	id för utbildning	875
grunderna för fristående examen	204	identifiering av kunnande	752
grunderna för förberedande utbildning	207	idrottsutbildningscenter	86
grunderna för gymnasieförberedande utbildning ..	202	individualiserad lärokurs i den grundläggande utbildningen	601
grunderna för handledande utbildning	207	individuell plan för anordnande av undervisning ..	260
grunderna för läroplanen	201	individuell plan för fristående examen	266
grunderna för planen för småbarnspedagogik	198	individuell plan för hur undervisning skall ordnas ..	260
grunderna för utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	202	individuell studie- och träningsplan	264
grundexamensstuderande	165	individuell studieplan	261
grundläggande konstundervisning	481	individuell undervisning	430
grundläggande utbildning	475	individuellt studieprogram	261
grundläggande utbildning för vuxna	530	indragning av studierätten	547
grundläggande yrkesutbildning	520	inkluderande av studieprestation	758
grundskola (1)	72	inkommande utbytesstudent	633
grundskola (2)	475	inledningsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	531
grundstudier	241	inledningstermin för utbildningen	340
grundutbildning (1)	333	inlärandenummer (1)	830
grundutbildning (2)	333	inlärandenummer (2)	832
grupp	447	inlärare	148
grupp av ansökningsalternativ	374	inläring	12
grupp av ansökningsmål	374	inläring i arbetet	495
grupp av ansökningsobjekt	374	inläring i arbetet	637
grupp av sökande	350	inläring i arbetslivet	495
grupp för urvalsprovssamarbete	379	inläring i yrkeslivet	495
		inlärningsmiljö	453
		inlärningsresultat	280
		inriktningsalternativ	278

inskrivning (1)	556	kriterium för bedömning	725
inskrivning (2)	558	kriterium för utvärdering	725
inskrivning i matrikeln	558	kriterium vid slutbedömning	726
inskrivning till förskolan	304	krävande sektorsövergripande stöd inom småbarnspedagogik	595
inskrivningsdatum	563	krävande särskilt stöd	606
institutexamen	711	kundavgift för småbarnspedagogik	760
intagning av studerande	345	kundavgift för småbarnspedagogik på deltid	762
integrationsutbildning	539	kundavgift för småbarnspedagogik på heltid	761
integrationsutbildning av vuxna invandrare	539	kunnande	895
integrerad specialgrupp	38	kurator	116
intensifierad personlig elevhandledning	574	kurs (1)	232
intensifierat stöd	597	kurs (2)	216
intensifierat stöd inom småbarnspedagogik	593	kurs via Internet	439
intern utvärdering	790	kursanmälan	307
International Baccalaureate-examen	688	kvalitetsfaktor	814
introduktion av bedömare	528	kvalitetsindikator	811
inträdes- och lämplighetsprov	353	kvalitetsledning	812
inträdesprov	352	kvalitetsstyrningssystem	813
intyg	642	kvalitetssystem	813
intyg över avlagd allmän språkexamen	653	kvalitetssäkring	812
intyg över avlagda studier	666	kvartsittning	615
intyg över deltagande	651	kvällsvård	426
intyg över deltagande i examensutbildning	651	kvällsvård inom småbarnspedagogik	426
intyg över deltagande i förskoleundervisning	651	LA	498
intyg över muntlig språkfärdighet	663	ledare inom morgon- och eftermiddagsverksamhet ... 109	
intygat kunnande	899	lektion	272
IP	260	lektor	133
ISP	261	LIA	495
kamratbedömning	791	licentiatexamen	701
karriärplan	624	livslång inläring	15
klass	447	livslångt lärande	13
klassföreståndare	135	livslångt lärande	15
klasslärare	136	lokal läroplan	255
klassundervisning	429	lokal plan för småbarnspedagogik	199
klientavgift för småbarnspedagogik	760	lokal utvärdering	786
klientavgift för småbarnspedagogik på deltid	762	lokala valfria studier	230
klientavgift för småbarnspedagogik på heltid	761	luntning; se fusk.....	610
klinisk praktik	638	lågstadium; se 1–6-skola.....	58
kollegial bedömning	791	lägre högskoleexamen	697
kollegialt organ hos utbildningsanordnaren	66	läkare inom studerandehälsovård	119
kombinationsstudier	211	lämplighetsprov	353
kommunikationsspråk	282	lära sig	12
kompetens	837	lära ut	4
kompetens	895	lärande	12
kompetensbaserad utbildning	504	lärande i arbetet	495
kompetensinriktning	504	lärande i arbetslivet	495
kompetensområde	277	lärandemiljö	453
kompetenspoäng	294	lärandemål	279
kompletterande småbarnspedagogik	472	lärare	132
kompletteringsansökan	330	lärare i fritt bildningsarbete	147
konstaterande att en studerande har avgått	162	lärare i gemensamma ämnen	143
konstaterande av att en läropliktig anses ha avgått ... 159		lärare i yrkesämnena	142
kontaktspråk	282	lärare inom förskoleundervisning	134
kontaktundervisning	461	lärare inom småbarnspedagogik	125
kontinuerlig ansökan	326	lärare på andra stadiet	145
kontinuerligt lärande	15	lärarens material	835
kontor	61	lärdomsprov	714
kontroll av bedömningen	746	lärmiljö	453
krav på grundutbildning	332	läroanstalt	56
krav på tidigare utbildning	332	läroanstalt för fritt bildningsarbete	81
krav på yrkeskunskap	223	läroanstalt med undervisning på främmande språk ... 79	
krav på yrkesskicklighet	223		
kriteriebaserad bedömning	800		

läroanstalt på andra stadiet	74	nybörjarplats	371
läroanstaltens verksamhetsplan för läsåret	256	nyckelkompetenser för livslångt lärande	14
läroavtal	498	närskola	396
läroavtalsexpert	186	närundervisning	461
läroavtalskoordinator	186	nätbaserad undervisning	439
läroavtalsutbildning	499	nätundervisning	439
läroavtalsutbildning för företagare	503	obligatorisk examensdel	209
läroavtalsutbildning som grundar sig på arbetsavtalsförhållande	500	obligatorisk kurs (1)	244
läroavtalsutbildning som grundar sig på ett offentligrättsligt anställningsförhållande som kan jämföras med ett tjänsteförhållande	502	obligatorisk kurs (2)	233
läroavtalsutbildning som grundar sig på tjänsteförhållande	501	obligatorisk studieperiod	244
läroinrättning	56	obligatoriska studier	227
lärokurs	191	obligatoriskt studieavsnitt	244
lärokursens omfattning	191	offentligfinansierade personalutbildning	490
läroplan	254	offentligt finansierade personalutbildning	490
läroplansbaserad examen	681	ombedömning	745
läroplansgrunderna	201	omfattning av lärokurs	191
läroplikt	192	omfattning av studierna	276
läropliktig	193	omgivning där yrkesprovet genomförs	718
läropliktig som anses ha avgått	157	omprövning av bedömning	748
läroämne	247	omtagning	749
läroämnegrupp	251	omtagning av bedömningen	749
läresultat	280	ordningsbestämmelser	611
läskunnighetsskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	532	ordningsregler	611
läsår	343	ordningsstadga	611
läsårsanmälan	559	organ som svarar för planeringen och genomförandet av yrkesprov	65
läsårsavgift	764	orienterande och förberedande utbildning före den grundläggande yrkesutbildningen	540
läsårsbetyg	656	pedagogisk bedömning för intensifierat stöd	599
läsårsplan	256	pedagogisk utredning för särskilt stöd	600
magisterprogram	705	pedagogiska arrangemang	588
matrikelnummer	830	pedagogiska lösningar	588
maturitetsprov	715	pedagogiska åtgärder	588
medborgarinstitut	84	period av utbildning utomlands	635
meddelande om läroplikt	305	person som behandlas som förstagångssökande	314
mellanbetyg	655	person som börjat studera	150
mentor	182	person som inlett studier	150
metod för bedömning	729	person som påbörjat studier	150
micro merit (1)	214	personal	100
micro merit (2)	215	personal i fostrings-, undervisnings- och vårduppgifter	102
miljön för examenstillfället	718	personal inom småbarnspedagogik	101
modell för antagningsgrunderna	393	personalutbildning	489
mogenhetsprov	715	personalutbildning	905
mognadsprov	715	personlig studieplan	262
morgon- och eftermiddagsverksamhet	772	personlig tillämpning	623
mottagande av studieplats	317	personlig tillämpning vid anskaffandet av behövlig yrkesskicklighet	628
mål för den grundläggande utbildningen	271	personlig tillämpning vid ansökan	626
mål för förskoleundervisningen	271	personlig tillämpning vid genomförandet av examen . 627	
mål för kunnandet (1)	279	personlig utvecklingsplan för kunnandet	263
mål för kunnandet (2)	224	personligt studieprogram	265
mål för undervisningen	271	placering	382
målsman	152	plagiering; se fusk.....	610
målspråk	286	plan för anordnande av fristående examen	49
måltider inom småbarnspedagogik	774	plan för elevens lärande	258
måltidsersättning för studerande	579	plan för genomförande av utbildningen	255
mångsidig kompetens	269	plats för yrkesprovet	718
nationell utvärdering	783	plats inom småbarnspedagogik	301
Nationella centret för utbildningsutvärdering	784	plikt att delta i förskoleundervisningen	194
nationellt elevnummer	832	praktik	637
numerisk bedömning	733	praktisk arbetslivsorientering	636
nyantagen	367		

prao	636	självständiga studier	904
primär skola	396	självutvärdering	735
primär studierätt	553	självvärdering (1)	790
principen om inkludering i småbarnspedagogiken	401	självvärdering (2)	735
prioritering av ansökningsönskemål	378	skiftesvård	423
privat småbarnspedagogik	409	skiftesvård inom småbarnspedagogik	423
privat småbarnspedagogisk verksamhet	409	skiftomsorg	423
process-relaterad kvalitetsfaktor	816	skiftomsorg inom småbarnspedagogik	423
professor	114	skiljebetyg	666
prognostisk utvärdering	795	skjuta upp studiestarten	557
prognostisk utvärdering av utbildning	795	skolans klubbverksamhet	773
prov i studentexamen	841	skolans läroplan	255
psykolog	115	skolgångsassistent	117
PUK	263	skolgångsbiträde	117
PUK-handledare	187	skolgångshandledare (?)	117
på reservplats	366	skolhälsovård	577
på reservplats	369	skolhälsovårdare	118
påbyggnadsexamen	700	skolkurator	116
påbyggnadsundervisning efter den grundläggande utbildningen	529	skolläkare	119
påbyggnadsundervisning inom den grundläggande utbildningen	529	skolmåltid	775
påvisande av kunnandet	716	skolning	8
rangordning av ansökningsönskemål	378	skolnät	395
referensram	803	skolplikt	192
referentgranskning	739	skolpliktig	193
referentgranskning	791	skolpsykolog	115
Reifeprüfung-examen	689	skolresa	776
rektor	106	skolreseförmån (??)	777
religion och livsåskådningkunskap	252	skolskjutsförmån	777
reservplats (???)	372	skolunderbyggnad	333
respons	736	skolutbud	395
respons på hur kunnandet utvecklats	738	skolväg	776
resultat av placeringen	391	skriftlig varning	619
riksomfattande valfria studier	228	skyldighet att ordna förskoleundervisning	195
RP-examen	689	slutbedömning	734
rätt till småbarnspedagogik	189	slutskedet i den grundläggande utbildningen för vuxna	533
rättelse av bedömning	748	småbarnspedagogik	471
rättelse av bedömning av kunnande	748	småbarnspedagogik på deltid	416
rättelseyrkan	818	småbarnspedagogik på heltid	415
rättelseyrkande	818	småbarnspedagogik som ordnas dagligen	420
sakkunnig inom läroavtalsutbildning	186	småbarnspedagogik som ordnas vid sjukhus	427
samarbete mellan hem och läroanstalt	779	småbarnspedagogik under en del av veckan	419
samarbete mellan hem och skola	779	småbarnspedagogik under veckoslut	425
samarbetsläroanstalt för ordnandet av öppen universitetsundervisning	95	småbarnspedagogisk dag	421
sammansatt klass	447	småbarnspedagogisk miljö	452
sektorsövergripande samarbete	591	småbarnspedagogisk service	399
sekundär skola	397	småbarnspedagogisk verksamhet (1)	471
senareläggande av inledandet av skolgången	197	småbarnspedagogisk verksamhet (2)	400
separat ansökan	325	småbarnspedagogisk verksamhet dygnetrunt	424
separat studierätt	554	småbarnspedagogiska tjänster	399
service- och produktionsverksamhet som stöder undervisningen	71	socionom inom småbarnspedagogik	127
serviceproducent av småbarnspedagogik	34	sommaruniversitet	83
SHVS-avgift	770	specialbarträdgårdslärare	126
siffervitsord	727	specialelev	179
sjukhusundervisning	506	specialgrupp	37
självbedömning	735	specialiseringsstudier	525
självbedömning	790	specialiseringsutbildning	525
självevaluering (1)	790	specialklass	449
självevaluering (2)	735	speciallärare	138
självständig utbildning (2)	904	speciallärare inom småbarnspedagogik	126
		specialpedagogik inom småbarnspedagogik	473
		specialskola	88
		specialstuderande	179
		specialundervisning (1)	434

specialundervisning (2)	435	studieavsnitt	216
specialundervisning inom småbarnspedagogik ..	436	studiecentral	85
specialundervisning på deltid	433	studieform	458
specialyrkesexamen	695	studiehandledare	141
specialyrkesläroanstalt	77	studiehandledning	573
språk inom småbarnspedagogik	283	studiehelhet	226
språkbad	443	studiehelhet (2)	240
språkdusch	444	studieinriktning	278
språkexamen	677	studiekurs	216
språkexamen för statsförvaltningen	679	studiematerial	836
språkintyg	653	studienummer	830
språkprogram	253	studieområde	30
språkprov	354	studieperiod	216
språkval	250	studieplats	544
startdatum för studierätten	565	studiepoäng (1)	293
startklass	437	studiepoäng (2)	295
starttermin för utbildningen	340	studieprestation	713
statligt finansierade personalutbildning	490	studieprestationsutdrag	645
status för terminsanmälan	562	studieprogram	259
steinerpedagog inom småbarnspedagogik	131	studiepsykolog	115
strukturell kvalitetsfaktor	815	studier	6
strukturella arrangemang	589	studier som stöder studiefärdigheterna	519
strukturella lösningar	589	studieriktning	278
strukturella åtgärder	589	studiernas omfattning	276
student (1)	154	studiernas startdatum	566
student (2)	180	studierum	828
studentantagning	345	studierådgivare	108
studentexamen	686	studierådgivning	573
studentexamensbetyg	667	studierätt	544
studentexamensnämnden	842	studierättens status	545
studentexamensprov	841	studierättens upphörande	551
studenthälsovård	578	studiesocial förmån	575
studentkår	845	studiespråk	287
studentkårens medlemsavgift	768	studieveckor	296
studentkårsavgift	768	stöd inom småbarnspedagogik	582
studentkårsmedlem	844	stödform	587
studentmobilitet	629	stödform inom småbarnspedagogik	587
studentnummer (1)	830	stödtjänster	586
studentnummer (2)	832	stödtjänster för studerande	581
studentnätverk	859	stödtjänster inom småbarnspedagogik	586
studentrespons	831	stödundervisning	432
studenttrörlighet	629	summativ bedömning	796
studentutbyte	630	summativ utvärdering	796
studerande	154	system för utvärdering	807
studerande i examensutbildning	164	systematisk utvärdering	792
studerande i utbildning som handleder för yrkesutbildning	169	särskild examen	683
studerande i öppen högskoleundervisning	171	särskild utbildningsuppgift	62
studerande inom examensutbildning	164	särskild yrkesläroanstalt	87
studerande med rätt till särskilt stöd	179	särskilda undervisningsarrangemang	604
studerande som deltar i examensutbildning	164	särskilt stöd	598
studerande som deltar i uppdragsutbildning	167	särskilt stöd (2)	605
studerande som har tillfälligt avbrutit studierna ..	156	särskilt stöd inom småbarnspedagogik	594
studerandehälsovård	578	sätt att visa yrkesskickligheten	722
studerandekår (1)	829	sättet på vilket yrkesutbildningen ordnas	51
studerandekår (2)	833	söka information om utbildningar	303
studerandekårens medlemsavgift	769	söka sig till utbildning	303
studerandekårsavgift	769	söka utbildning	303
studerandemobilitet	629	sökande (1)	312
studerandenummer	830	sökande (2)	149
studerandeutbyte	630	sökande (3)	148
studerandevecka	297	sökande av ändring	817
studerandevård	576	sökande som antagits	367
studieavgift	763	sökande till småbarnspedagogik	299
		ta emot studieplatsen villkorligt	318

teckenspråk	840	undervisnings- och forskningspersonal på nivå 4	113
temaområde	268	undervisnings- och forskningspersonal på nivå ett	110
temastudier	237	undervisnings- och forskningspersonal på nivå fyra ..	113
tematiska studier	229	undervisnings- och forskningspersonal på nivå tre	112
temautvärdering	801	undervisnings- och forskningspersonal på nivå två ...	111
tentator	139	undervisnings- och forskningspersonal på tredje	
termin	342	nivån	112
terminsanmälan	560	undervisnings- och forskningspersonal på tredje	
terminsavgift	764	steget	112
tidigare utbildning	333	undervisningsform	457
tidigareläggande av inledandet av skolgången ...	196	undervisningsgrupp (1)	447
tillgodoräknande av studieprestation	756	undervisningsgrupp (2)	448
tillgodoräknande av studier	756	undervisningsgruppens storlek	450
tillstånd att bedriva privat daghemsverksamhet ..	411	undervisningslokal	827
tillstånd att driva läroanstalt	46	undervisningsmaterial	835
tillstånd att ordna examina och utbildning	46	undervisningsmetod	459
tillstånd att ordna undervisning	46	undervisningspersonal	104
tillstånd att ordna utbildning	46	undervisningsplan	255
tillståndsmyndighet inom småbarnspedagogik ...	410	undervisningspraktik	640
tillvalsämne	249	undervisningsspråk (1)	284
tilläggsansökan	329	undervisningsspråk (2)	285
tilläggsprestation	348	undervisningsställe	60
tillämpad kurs	235	undervisnings sätt	459
timfördelning	190	undervisningstidpunkt	460
timlärare	144	undervisningstimme	272
tionde klass	529	undervisningsutbud	274
tjänster inom småbarnspedagogik	399	undervisningsutrymme	827
tvåspråkig läroanstalt	80	universitet	92
tvåspråkig undervisning	442	universitetscenter	94
typ av ansökan	321	universitetsutbildning	480
typ av utbildning inom utbildningsutbud	275	uppbyggnad av examen	208
UA (1).....	495	uppdragsutbildning	488
UA (2).....	496	uppdragsutbildningsstuderande	167
undervisning (1)	2	uppföljning	781
undervisning (2)	4	uppmaning att avlägsna sig	616
undervisning enligt verksamhetsområde	603	uppsägning från elevhemmet	622
undervisning i huslig ekonomi	542	uppsägning från internatboendet	622
undervisning och handledning i tränings- och		uppsägning från studieboenden	622
rehabiliteringssyfte för handikappade	543	uppsägning för viss tid	621
undervisning på främmande språk	288	urval	345
undervisning på två språk	442	urvals förfarande	384
undervisning som förbereder för grundläggande		urvals förslag	390
utbildning	534	urvalsgrund	347
undervisnings- och examensspråk	284	urvalsgrupp	375
undervisnings- och forskningspersonal	105	urvalskörning	381
undervisnings- och forskningspersonal på andra		urvalsmetod	384
nivån	111	urvalsparti	373
undervisnings- och forskningspersonal på andra		urvalsprov	352
steget	111	urvalsprovgrupp	379
undervisnings- och forskningspersonal på fjärde		urvalsresultat	389
nivån	113	urvalsskede	387
undervisnings- och forskningspersonal på fjärde		urvalsstatus	388
steget	113	urvalssätt	384
undervisnings- och forskningspersonal på första		utbildning (1)	8
nivån	110	utbildning (2)	9
undervisnings- och forskningspersonal på första		utbildning (3)	10
steget	110	utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt	
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 1	110	bildningsarbete	538
110		utbildning i läs- och skrivfärdigheter för vuxna	
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 2 ..	111		
undervisnings- och forskningspersonal på nivå 3	112		

invandrare	537	utvärdering (1)	780
utbildning på andra stadiet	476	utvärdering (2)	723
utbildning på egen hand	904	utvärdering av den pedagogiska verksamheten ..	788
utbildning på främmande språk	289	utvärdering av inlärningsresultat	798
utbildning på högskolenivå	478	utvärdering av kvaliteten	809
utbildning som behövs för förvärvande av yrkeskompetens	516	utvärdering av läresultat	798
utbildning som förbereder för fristående examen ..	523	utvärdering av stödets effekt	584
utbildning som förbereder för grundläggande yrkesutbildning	540	utvärdering av stödets inverkan	584
utbildning som förbereder för gymnasieutbildning	535	utvärdering av utbildning	797
utbildning som förbereder för yrkesuppgifter	510	utvärderingskriterium	725
utbildning som fördjupar eller kompletterar yrkeskompetensen	509	utvärderingsplan	804
utbildning som grundar sig på utbildningsavtal ..	497	utvärderingsrapport	805
utbildning som handleder för arbete och ett självständigt liv	515	utvärderingsrådet	785
utbildning som handleder för grundläggande yrkesutbildning	514	utvärderingssamtal	740
utbildning som handleder för yrkesutbildning	514	utvärderingssystem	807
utbildning som leder till examen	486	valbar examensdel	210
utbildning som ordnas på en arbetsplats	495	valbart ämne	249
utbildningen inleds	340	valfri examensdel	210
utbildningens mål	271	valfritt ämne	249
utbildningsaktör	42	verbal bedömning	732
utbildningsanordnare (1)	43	verbalt omdöme	732
utbildningsanordnare (2)	44	verksamhet inom småbarnspedagogik	400
utbildningsanordnarens examensspråk	287	verksamhetsdag inom småbarnspedagogik	422
utbildningsanordnarens läroplan	255	verksamhetsenhet	57
utbildningsanordnarens verksamhetsområde	67	verksamhetsform inom småbarnspedagogik	402
utbildningsavtal	496	verksamhetskultur	456
utbildningsbakgrund	333	verksamhetsområde	67
utbildningsdel	513	verksamhetsperiod inom småbarnspedagogik ..	414
utbildningsersättning	580	verksamhetspunkt	57
utbildningsform	50	verksamhetsspråk inom småbarnspedagogik	283
utbildningsform	52	verksamhetsställe (1)	57
utbildningsform	53	verksamhetsställe (2)	61
utbildningsförsök	526	verksamhetsställe inom småbarnspedagogik	35
utbildningsinstitution	55	verksamhetsår inom småbarnspedagogik	413
utbildningskommission	96	vetenskapligt arbete	714
utbildningsmaterial	834	vice daghemschef	122
utbildningsmöjlighet	11	vice daghemsföreståndare	122
utbildningsnivå	27	villkorligt mottagande av studieplats	318
utbildningsområde	28	vitsord	727
utbildningsorganisation	55	vitsordsskala	728
utbildningsprogram (1)	277	vuxenutbildning	485
utbildningsprogram (2)	704	vård	3
utbildningsstadium	27	vård under veckoslut	425
utbildningssystem	16	vårdinriktade arrangemang	590
utbildningstillfälle	10	vårdinriktade lösningar	590
utbildningsutbud	273	vårdinriktade åtgärder	590
utbyteselev	631	vårdnadshavare	152
utbytesstudent	631	webbaserad undervisning	439
utdrag över studieprestationer	645	webbkurs	439
utländsk utbildning som i landet i fråga ger behörighet för motsvarande högskolestudier ..	709	yrkesbevis	671
utomlands avlagd examen	709	yrkesexamen	694
utresande utbytesstudent	632	yrkesgymnasium	76
utvecklande utvärdering	782	yrkeshögskola	90
utvecklings- och serviceuppgift för arbetslivet	64	yrkeshögskoleexamen	696
utvecklings- och serviceverksamhet för arbetslivet	63	yrkeshögskoleutbildning	479
utvidgad uppgift att ordna läroavtalsutbildning	68	yrkesinriktad examen	692
		yrkesinriktad examensdel	218
		yrkesinriktad examensutbildning	507
		yrkesinriktad grundexamen	693
		yrkesinriktad tilläggsutbildning	521
		yrkesinriktad vuxenutbildning	522
		yrkesläroanstalt	76
		yrkesområde	820
		yrkespedagogisk lärarhögskola	91

yrkesprov	717	ämnesstuderande	168
yrkesprov	719	ämnesstudier	242
yrkesprovsbetyg	669	ämnesundervisning	440
yrkesprovsmiljö	718	ämnesval	250
yrkesutbildning	469	ämnesövergripande kurser i konststudier	236
yrkesutbildning för idrottare	517	ändringssökande	817
yrkesutbildning som anordnas som specialundervisning	518	öppen daghemsverksamhet	407
yrkesutbildningsanordnare	44	öppen högskoleundervisning	482
år då studentexamen har avlagts	843	öppen småbarnspedagogisk verksamhet	406
årskurs (1)	445	öppen universitetsundervisning	483
årskurs (2)	451	öppen yrkeshögskoleundervisning	484
årsveckotimme	291	öppna universitetsleden	385
återställande av studierätten	548	öpu-leden	385
ägartyp	54	överflyttande studerande	174
ämne	247	övergångsskede	454
ämnesgrupp	251	överlärare	146
ämneshelhet (1)	251	övrig personal; se undervisnings- och forskningspersonal.....	105
ämneshelhet (2)	268	övrig småbarnspedagogik; se öppen småbarnspedagogisk verksamhet.....	406
ämneslärare	137	övrig yrkesutbildning	508
ämneslärokurs	191		
ämnesområde	268		

Suomenkielinen hakemisto

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

1. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	110	koulutus	514
10. luokka	529	ammattilliseen tehtävään valmistava koulutus	510
2. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111	ammattillisen korkea-asteen tutkinto	712
3. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	112	ammattillisen koulutuksen erityinen tuki	605
4. portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	113	ammattillisen koulutuksen hakumenettely	319
aamu- ja iltapäivätoiminnan ohjaaja	109	ammattillisen koulutuksen jatkuva haku; ks. jatkuva haku.....	326
aamu- ja iltapäivätoiminta	772	ammattillisen koulutuksen järjestäjä	44
aamupäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta.....	772	ammattillisen koulutuksen järjestämistapa	51
Abiturprüfung-tutkinto	689	ammattillisen koulutuksen opetuskieli	284
AHOT	753	ammattillisen koulutuksen tutkintokieli	287
ahotointi	753	ammattillisen koulutuksen tutkintorakenne	31
aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen	753	ammattillisen koulutuksen valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku.....	324
aihekokonaisuus	268	ammattillisen osaamisen hankkimiseksi tarvittava koulutus	516
aikuiskoulutus	485	ammattillisen peruskoulutuksen päättötodistus	668
aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutus	539	ammattillisen tutkinnon ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen	625
aikuisten maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon koulutus	537	ammattillista osaamista syventävä tai täydentävä koulutus	509
aikuisten perusopetuksen alkuvaihe	531	ammattillista osaamista yksilöllisesti syventävä osa	222
aikuisten perusopetuksen lukutaitovaihe	532	ammattillisten opintojen opettaja	142
aikuisten perusopetuksen päättövaihe	533	ammattiala	820
aikuisten perusopetus	530	ammattikirja	671
aineenopettaja	137	ammattikorkeakoulu	90
aineenopetus	440	ammattikorkeakoulun toimilupa	46
ainekokonaisuus	251	ammattikorkeakoulutus	479
aineopinnot	242	ammattikorkeakoulututkinto	696
aineopiskelija	168	ammattikoulu	76
aineryhmä	251	ammattikoulutus	469
ainevalinta	250	ammattiosaamisen näyttö	719
ajallisesti määritelty haku	327	ammattiosaamisen näyttöjen toimielin	65
akateeminen tunnustaminen	759	ammattipätevyys	837
akatemia	93	ammattistartti	540
ala-aste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu.....	58	ammattitaidon osoittamistavat	722
alakoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu.....	58	ammattitaitoa täydentävä tutkinnon osa	219
alempi korkeakoulututkinto	697	ammattitaitovaatimukset	223
aloituspaikka	371	ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poikkeaminen	625
aloituspaikkamäärä; ks. aloituspaikka.....	371	ammattitaitovaatimus	223
alumni	178	ammattitutkinto	694
ammattillinen aikuiskoulutus	522	anastaminen; ks. vilppi.....	610
ammattillinen erikoisoppilaitos	87	arkioppiminen	911
ammattillinen erityisoppilaitos	77	arvioinnin kriteeri	725
ammattillinen koulutus	469	arvioinnin oikaisu	748
ammattillinen lisäkoulutus	521	arvioinnin oikaisupyyntö	747
ammattillinen opettajakorkeakoulu	91	arvioinnin oikaisuvaatimus	747
ammattillinen oppilaitos	76	arvioinnin tarkistaminen	746
ammattillinen osaaminen; ks. osaamisperusteisuus.....	504	arvioinnin tarkistuspyyntö	744
ammattillinen peruskoulutus	520	arvioinnin uusiminen (1)	745
ammattillinen perustutkinto	693	arvioinnin uusiminen (2)	749
ammattillinen tunnustaminen	759	arvioinnin vaikuttavuus	802
ammattillinen tutkinnon osa	218	arvioinnin viitekehys	803
ammattillinen tutkinto	692	arviointi (1)	780
ammattillinen tutkintokoulutus	507	arviointi (2)	723
ammattilliseen koulutukseen valmentava koulutus	514	arviointi (3)	797
ammattilliseen peruskoulutukseen ohjaava ja valmistava koulutus	540	arviointiaineisto	724
ammattilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus	514	arviointiesitys	743

Hakemiston numerot viittaavat termittietuenumeroihin.

arviointijärjestelmä (1)	807	epämuodollinen oppiminen	910
arviointijärjestelmä (2)	808	epävirallinen oppiminen	910
arviointikeskustelu	740	erikoisammattitutkinto	695
arviointikriteeri	725	erikoisluokka; ks. painotettu opetus.....	505
arviointikriteerit (ECTS-termi)	868	erikoistumisala	278
arviointimenetelmä (1)	806	erikoistumiskoulutus	525
arviointimenetelmä (2)	729	erikoistumisopinnot	525
arviointimenetelmät (ECTS-termi)	869	erillinen opinto-oikeus	554
arviointimetodi	806	erillinen opiskeluoikeus	554
arviointineuvosto	785	erilliset opinnot	524
arviointiperuste	725	erillishaku	325
arviointiraportti	805	erillisopiskelija	170
arviointisuunnitelma	804	erillisvalinta	325
arviointityökalu; ks. arviointimenetelmä (1).....	806	erityinen koulutustehtävä	62
arvosana	727	erityinen tuki (1)	598
arvosana-asteikko	728	erityinen tuki (2)	605
arvosanan korottaminen	750	erityinen tuki (3)	594
arvostelu	723	erityinen tuki varhaiskasvatuksessa	594
asiointikieli	282	erityinen tutkinto	683
asuntolasta erottaminen	622	erityiseen tukeen oikeutettu opiskelija	179
auditointi	903	erityisen tuen päätöksen saanut oppilas	179
auktorisoidun kääntäjän tutkinto	680	erityisen tuen päätös; ks. erityinen tuki (1).....	598
auskultointi (1)	639	erityiset opetus- ja opiskelujärjestelyt	604
auskultointi (2)	640	erityiset opetusjärjestelyt	604
autoplagointi; ks. vilppi.....	610	erityiskoulu	88
avoimen korkeakoulutuksen opiskelija	171	erityislastentarhanopettaja	126
avoimen väylä	385	erityisluokka	449
avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos	95	erityisopettaja	138
avoin ammattikorkeakouluopetus	484	erityisopetukseen oikeutettu opiskelija	179
avoin HOPS; ks. henkilökohtainen opintosuunnitelma	261	erityisopetuksena järjestettävä ammatillinen koulutus	518
avoin korkeakouluopetus	482	erityisopetus (1)	434
avoin päiväkotitoiminta (1)	407	erityisopetus (2)	435
avoin päiväkotitoiminta (2)	406	erityisopetus varhaiskasvatuksessa	436
avoin varhaiskasvatustoiminta	406	erityisopiskelija	179
avoin yliopisto-opetus	483	erityisoppilas	179
Bolognan prosessi; ks. ensimmäisen syklin tutkinto... 706		erityisryhmä	37
Deutsche Internationale Abitur -tutkinto	690	eroaminen	550
DIA-tutkinto	690	eroamisesta ilmoittaminen	550
diagnostinen arviointi	793	eronneeksi katsominen	162
diplomityö; ks. opinnäytetyö.....	714	eronneeksi katsottu	161
EB-tutkinto	687	eronneeksi katsottu (1)	158
edellytykset	888	eronneeksi katsottu oppivelvollinen	157
ehdollinen valinta	364	eronnut	158
ehdollisesti hyväksytty	364	erotodistus	666
ehdollisesti hyväksytty hakija	368	esi-HOKS	754
elinikäinen oppiminen	13	esiahotointi	754
elinikäisen oppimisen avaintaidot	14	esikouluopetus	474
elämänlevyinen oppiminen (?)	13	esiopetukseen ilmoittautuminen	304
ennakkotehtävät	356	esiopetuksen keskeyttäminen	567
ennakollinen hyväksilukeminen	755	esiopetuksen opettaja	134
ennakollinen hyväksiluku	755	esiopetuksen osallistumistodistus	651
ensikertalainen	313	esiopetuksen tavoitteet	271
ensikertalainen hakija	313	esiopetus	474
ensikertalaisena kohdeltava	314	esiopetusvelvollisuus (1)	194
ensikertalaisena kohdeltava hakija	314	esiopetusvelvollisuus (2)	195
ensimmäisen portaana opetus- ja tutkimushenkilöstö . 110		esitehtävät	356
ensimmäisen syklin tutkinto	706	esivalinta	359
ensimmäistä opiskelupaikkaa hakeva hakija	313	esteettömyys ja vammaisten tukipalvelut	846
ensisijainen koulu	396	etäopetus	462
ensisijainen opiskeluoikeus	553	etäopiskelu	466
		etäyhteyksiä hyödyntävä opetus	463
		Eurooppa-koulu	78
		European Baccalaureate -tutkinto	687

formaali oppiminen	909	hoksaajaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
formatiivinen arviointi	794	HOPS	261
Gymnasieexamen	691	HOVS	264
hakemus (1)	315	huoltaja	152
hakemus (2)	316	hybridiopetus	464
hakemus koulutukseen	315	hybridiopiskelu	467
hakemus kouluun	316	HyFlex	464
hakemus painotettuun opetukseen	316	hylätty	365
hakemus toissijaiseen kouluun	316	hylätty hakija	370
hakemusnumero	394	hyväksytty	363
hakeutuja	149	hyväksytty hakija	367
hakeutuminen	303	IB-tutkinto	688
hakeutumisen henkilökohtaistaminen	626	ilmoitus yksityisen perhepäivähoidon harjoittamisesta	412
hakija	312	iltahoito	426
hakijan valinnan tila	388	iltaopetus (1); ks. opetusmuoto.....	457
hakijarekisteri	383	iltaopetus (2); ks. opetusajankohta.....	460
hakijaryhmä	350	iltaopiskelu; ks. opetusmuoto.....	457
haku (1)	319	iltapäivätoiminta; ks. aamu- ja iltapäivätoiminta.....	772
haku (2)	373	informaali oppiminen	911
haku painotettuun opetukseen	309	inkluusiivisuus	401
haku- ja valintajärjestelmä	380	integroitu erityisryhmä	38
hakuaika	322	International Baccalaureate -tutkinto	688
hakukausi	338	itsearviointi (1)	790
hakukelpoisuus	331	itsearviointi (2)	735
hakukierros	344	jatko-opintokelpoisuus (1)	334
hakukohde	376	jatko-opintokelpoisuus (2)	335
hakukohdejoukko	374	jatko-opintomahdollisuudet	870
hakukohteeseen liittyvän organisaation nimi	847	jatko-opintosuunnitelma	914
hakukohteiden priorisointi	378	jatko-opiskelija	166
hakumenettely; ks. koulutuksen hakumenettely. ...	319	jatkotutkinto	700
hakuperuste	337	jatkuva haku	326
hakutapa	320	jatkuva oppiminen	15
hakutoimisto	854	jonotus	318
hakutoive	377	JOO	634
hakutoiveiden priorisointi	378	JOO-opinnot; ks. joustava opiskeluoikeus.....	634
hakutyyppe	321	JOO-opiskelija; ks. joustava opiskeluoikeus.....	634
hakuvuosi	339	joustava hybridiopetus	464
harkinnanvarainen valinta	361	joustava opinto-oikeus	634
havaintojen vääristely; ks. vilppi.....	610	joustava opiskeluoikeus	634
henkilökohtainen näyttösuunnitelma	266	joustava perusopetus	438
henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma	260	joustava valinta	361
henkilökohtainen opinto- ja valmennussuunnitelma ...	264	julkisrahoitteinen henkilöstökoulutus	490
henkilökohtainen opintosuunnitelma	261	jälki-istunto	615
henkilökohtainen opiskeluohjelma	265	järjestysmääräykset	611
henkilökohtainen opiskelusuunnitelma	262	järjestyssäännöt	611
henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma .	263	järjestämislupa; ks. opetuksen järjestämislupa.....	46
henkilökohtaistaminen	623	kaikille pakolliset tutkinnon osat; ks. pakollinen tutkinnon osa.....	209
henkilökohtaistamista koskeva asiakirja	267	kaikille valinnaiset tutkinnon osat; ks. valinnainen tutkinnon osa.....	210
henkilöstö	100	kaksikielinen opetus	442
henkilöstökoulutus	489	kaksikielinen oppilaitos	80
henkilöstökoulutus (2)	905	kaksoistutkinto	684
henkilöstömitoitukseen laskettava henkilöstö	102	kansainvälinen kaksoistutkinto; ks. kaksoistutkinto....	684
HENSU	266	kansainväliset koulutusohjelmat	848
hoidolliset järjestelyt	590	kansalaisopisto	84
hoidolliset ratkaisut	590	kansallinen arviointi	783
hoidolliset toimenpiteet	590	kansallinen arviointiraportti; ks. arviointiraportti....	805
hoito	3	kansallinen arviointisuunnitelma; ks. arviointisuunnitelma.....	804
HOJKS	260	Kansallinen koulutuksen arviointikeskus	784
HOKS	263	kansallinen laadun arviointijärjestelmä	808
HOKS-ohjaaja	187		
hoksaaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187		

kansallisen tason arviointi	783	koulu	72
kansanopisto	82	kouluasteen tutkinto	710
kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vapaan sivistystyön koulutus	916	kouluateria	775
Karvi	784	koulujärjestelmä; ks. koulutusjärjestelmä.....	16
kasvatus	1	koulukuraattori	116
kasvatus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	102	koululainen	153
kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimiva henkilöstö	102	koululykkäys	197
kasvatus-, opetus- ja hoitovastuullinen henkilöstö	102	koululääkäri	119
kasvatuskeskustelu	614	koulumatka	776
katsomusaine	252	koulumatkaetu	777
kaupallinen koulutustoiminta	26	koulumuoto	52
kehittävä arviointi	782	koulun kerhotoiminta	773
kelpoisuus	821	koulun opetuskieli	284
kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin	331	koulun opetussuunnitelma	255
kerhotoiminta; ks. koulun kerhotoiminta.....	773	koulunkäynnin aloittamisen lykkääminen	197
keskeyttänyt	156	koulunkäynnin aloittamisen varhentaminen	196
kesäyliopisto	83	koulunkäynnin keskeyttäminen	568
kielikoe (1)	354	koulunkäynnin ohjaaja (?)	117
kielikoe (2); ks. kielitutkinto.....	677	koulunkäyntiavustaja	117
kielikylpy	443	koulunkäyntihistoria	823
kieliohjelma	253	koulupsykologi	115
kieliopinnot	849	kouluruokailu	775
kielirikasteinen opetus	913	koulutarjonta	395
kielisuihku	444	kouluterveydenhoitaja	118
kielitodistus	653	kouluterveydenhuollon lääkäri	119
kielitutkinto	677	kouluterveydenhuolto	577
kielivalinta	250	koulutukseen hakeminen	310
kirjallinen varoitus	619	koulutukseen hakija	312
kirjallisuus	887	koulutukseen haku (1)	319
kirjoituspäivämäärä	563	koulutukseen haku (2)	310
kirjoilletulo	558	koulutukseen ilmoittautuminen	307
kirjoituspäivämäärä	563	koulutukselliset ja ammatilliset tavoitteet	871
kirjoittautuminen	556	koulutuksen alkamiskausi	340
kliininen harjoittelu	638	koulutuksen alkamisvuosi	341
kodin ja koulun yhteistyö	779	koulutuksen arviointi	797
kodin ja oppilaitoksen yhteistyö	779	koulutuksen hakumenettely	319
kohdekieli	286	koulutuksen hankinta	69
kokelasnumero	822	koulutuksen hankintasopimusvastaava	184
kokoaikainen varhaiskasvatus	415	koulutuksen järjestäjä	44
kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu	761	koulutuksen järjestäjän monijäseninen toimielin ...	66
kokopäivähoito	417	koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelma	255
kokopäiväinen varhaiskasvatus	417	koulutuksen järjestäjän toiminta-alue	67
kolmannen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	112	koulutuksen järjestämislupa	46
kolmannen syklin tutkinto	708	koulutuksen järjestämismuoto	50
kolmoistutkinto; ks. kaksoistutkinto.....	684	koulutuksen järjestämistapa; ks. ammatillisen koulutuksen järjestämistapa.....	51
kompetenssi	895	koulutuksen myynti	26
korkea-asteen tutkinto	894	koulutuksen nimi	872
korkeakoulu (1)	89	koulutuksen osa	513
korkeakoulu (2)	93	koulutuksen prognostinen arviointi	795
korkeakouluharjoittelu	637	koulutuksen rakenne	208
korkeakoulujen täydennyskoulutus	493	koulutuksen rakenne (ECTS-termi)	873
korkeakoulun opetus- ja tutkintokieli	284	koulutuksen tavoitteet	271
korkeakoulutus	478	koulutuksen toteutus	10
korkeakoulututkinto	676	koulutuksen tyyppi	874
korvaaminen; ks. opintosuorituksen korvaaminen.....	757	koulutulokas	177
korvaava opetus	441	koulutus (1)	8
kotitalousopetus	542	koulutus (2)	9
kotoutumiskoulutus	539	koulutus (3)	10
		koulutus (4)	11
		koulutusala	28
		koulutusaste	27
		koulutusjärjestelmä	16
		koulutusjärjestelmään kuuluvaan koulutukseen	

liittyvä todistus	642	kymppiluokka	529
koulutuskokeilu	526	kypsyySNäyte	715
koulutuskorvaus	580	laadun arviointi	809
koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta . 20		laadun prosessitekijä	816
koulutuslainsäädäntö	21	laadun rakennetekijä	815
koulutuslaji	275	laadun tekijä	814
koulutusmahdollisuus	11	laadunarviointijärjestelmä; ks. arviointijärjestelmä (1). 807	
koulutusmateriaali	834	laadunarviointimalli	810
koulutusmoduulitunnus	875	laadunhallinta	812
koulutusmuoto (1)	52	laadunhallintajärjestelmä	813
koulutusmuoto (2)	53	laadunvarmistusjärjestelmä	813
koulutusohjelma (1)	277	laaja-alainen osaaminen	269
koulutusohjelma (2)	704	laajamittainen kaksikielinen opetus	912
koulutusorganisaatio	55	laajennettu oppilaaksiottoalue; ks. oppilaaksiottoalue	398
koulutusorganisaation opetuskieli	284	laajennettu oppisopimuskoulutuksen järjestämistehtävä	68
koulutusorganisaation toimipiste	57	laatuindikaattori	811
koulutuspolun nivelvaiheen koulutus	29	laatujärjestelmä	813
koulutussopimukseen perustuva koulutus	497	laatutekijä	814
koulutussopimukseen perustuva koulutus	637	lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma	200
koulutussopimus	496	lapsen kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja.....	129
koulutussopimuskoulutus; ks. koulutussopimukseen perustuva koulutus.....	497	lapsen varhaiskasvatussuunnitelma	200
koulutussopimusvastaava	183	lapsi	151
koulutustarjonnan koulutuslaji	275	lapsikohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen avustaja.....	130
koulutustarjonta	273	laskennallinen rahoitus	907
koulutustausta	333	lastenhoitaja	128
koulutustoimija	42	lastentarhanopettaja	125
koulutustoimija (ECTS-termi)	847	lehtori	133
koulutustoimikunta	96	liikunnan koulutuskeskus	86
koulutustoiminta	17	linja	278
koulutustoiminta, josta ei säädetä koulutuslainsäädännössä	19	lisensiaatin tutkinto	701
koulutustunnus	875	lisensiaatintutkinto	701
kouluun hakeutuminen muualle kuin kunnan oppivelvolliselle osoittamaan kouluun	308	lisääajan myöntäminen opiskeluoikeuteen	552
kouluun ilmoittautuminen	306	lisähaku	329
kouluverkko	395	lisänäyttö	348
kriteeriperustainen arviointi	800	lisäopetus	529
kriteeriperusteinen arviointi	800	luennoitsija (ECTS-termi)	877
kuljetuspäätös	778	luento-opetus	431
kuraattori	116	lukio (1)	75
kurinpito	609	lukio (2)	477
kurinpitokeino	612	lukiodiplomi	231
kurinpitorangaistus	613	lukiodiplomitodistus	664
kurinpitotoimenpide	612	lukiokoulutukseen valmistava koulutus	535
kurssi (1)	232	lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen perusteet	202
kurssi (2)	216	lukiokoulutuksen järjestäjä	44
kurssi (3)	216	lukiokoulutuksen oppimäärä	191
kurssi (ECTS-termi)	881	lukiokoulutuksen oppimäärään sisältyvät opinnot	190
kurssi-ilmoittautuminen	307	lukiokoulutuksen tarkoitus	271
kurssimaksu; ks. opiskelumaksu.....	763	lukiokoulutuksen tavoitteet	271
kurssimateriaali	834	lukiokoulutuksen tehtävät	271
kurssin kirjallisuus; ks. oppimateriaali.....	836	lukiokoulutuksen tutkinto	685
kurssin nimi	883	lukiokoulutus	477
kurssin taso	884	lukion päättötodistus	658
kurssin tunnus	885	lukukausi	342
kurssin tyyppi	886	lukukausi-ilmoittautuminen	560
kurssitarjotin	274	lukukausi-ilmoittautumisen tila	562
kurssivalinnat	307	lukukausi-ilmoittautumispäivämäärä	564
kuvaus valmistumiseen vaadittavista loppukokeista . 876			
kuvaus valmistumiseen vaadittavista opinnäytetöistä	876		

lukukausimaksu	764	muodollinen oppiminen	909
lukuvuosi	343	muu ammatillinen koulutus	508
lukuvuosi-ilmoittautuminen	559	muu henkilöstö; ks. opetus- ja tutkimushenkilöstö.....	105
lukuvuosi-ilmoittautumisen tila	562	muu varhaiskasvatus	406
lukuvuosi-ilmoittautumispäivämäärä	564	muun hallinnonalan kuin opetushallinnon	
lukuvuosimaksu	764	koulutuslainsäädännössä säädetty	
lukuvuosimaksuvelvollinen opiskelija	766	koulutustoiminta	23
lukuvuosimaksuvelvollisuus	765	muuntokoulutus	487
lukuvuosisuunnitelma	256	muutoksenhaku	817
lukuvuositodistus	656	määräaikainen erottaminen	621
luntaaminen; ks. vilppi.....	610	neljännen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö .	113
luokanohjaaja	135	nivelvaihe	454
luokanopettaja	136	nivelvaiheen koulutus	536
luokanvalvoja	135	non-formaali oppiminen	910
luokka	447	numeerinen arviointi	733
luokkaopetus	429	numeroarvosana	727
luopunut	160	näyttö	717
lupa harjoittaa yksityistä päiväkotitoimintaa	411	näyttökoe	717
lupa yksityisen päiväkotitoiminnan harjoittamiseksi ...	411	näyttötodistus	669
lupaviranomainen	410	näyttötutkinnon arviointikokous	741
lyhyt oppimissisältö; ks. pieni osaamiskokonaisuus... ..	214	näyttötutkinnon järjestäjä	47
lykkääminen; ks. koulunkäynnin aloittamisen		näyttötutkinnon järjestämissopimus	48
lykkääminen.....	197	näyttötutkinnon järjestämissuunnitelma	49
lähikoulu	396	näyttötutkinnon perusteet	204
lähiohjausryhmä	447	näyttötutkinnon tutkintosuoritus	721
lähiopetus	461	näyttötutkinto	682
lähiopiskelu	465	näyttötutkintoon valmistava koulutus	523
lähtevä vaihto-opiskelija	632	näyttötutkintotodistus	670
lähtökoulu	824	näyttöympäristö	718
läsnäoloilmoittautuminen (1)	559	ohjaava arviointi	794
läsnäoloilmoittautuminen (2)	560	ohjaava opettaja; ks. oppilaitosohjaaja.....	185
lääkäri	119	ohjaus	5
maahanmuuttajien ammatilliseen peruskoulutukseen		ohjauskirjaus	572
valmistava koulutus	541	ohjausmerkintä	572
maahanmuuttajien ja vieraskielisten		ohjausosaaminen; ks. työpaikkaohjaaja.....	181
lukiokoulutukseen valmistava koulutus	535	ohjeellinen suoritusvuosi	878
maisteriohjelma	705	oikaisuvaatimus	818
maksu hyväksytyin arvosanan korottamisesta	906	oikeus varhaiskasvatukseen	189
maksu opetukseen osallistumisesta	763	oma opinto-ohjelma	261
maksu tutkinnon järjestämisestä	771	omaehtoinen koulutus (2)	904
maksullinen palvelutoiminta (1)	70	oman ilmoituksen perusteella eronneeksi katsottu	
maksullinen palvelutoiminta (2)	26	oppivelvollinen	157
maksuton ateria	775	omaopettaja	117
maksuton ruokailu	775	omaopettaja; ks. HOKS-ohjaaja.....	187
materiaalimaksu	763	omassa kodissa toimiva perhepäivähoitaja; ks.	
maturiteetti	715	perhepäivähoitaja.....	129
mentori	182	omistajatyypit	54
mikro-oppiminen; ks. pieni osaamiskokonaisuus. .	214	opettaja	132
mikromeriitti	214	opettaja (ECTS-termi)	877
mikrosuoritus	214	opettaminen	4
mikrotodiste	215	opetukseen ilmoittautuminen	307
mikrotutkinto	214	opetukseen osallistumisen epääminen	618
modulaarisuus	246	opetuksen eriyttäminen	270
moduuli (1)	225	opetuksen järjestäjä	43
moduuli (2)	245	opetuksen järjestäjän opetussuunnitelma	255
moduuli (3); ks. opintokokonaisuus (2).....	240	opetuksen järjestämislupa	46
monialainen yhteistyö	591	opetuksen järjestämismuoto	50
monimuoto-opetus	464	opetuksen tavoitteet	271
monimuoto-opiskelu	467	opetuksen vastuuhenkilöt	850
monimuoto-opiskelu; ks. opetusmuoto.....	457	opetuksen vuosikello	851
mukautettu arviointi	825	opetuksesta perittävä maksu	763
mukautetut osaamistavoitteet	826	opetus (1)	2
		opetus (2)	4

opetus- ja tutkimushenkilöstö	105	opintojen rahoitus	852
opetus- ja tutkintokieli; ks. koulutusorganisaation opetuskieli.....	284	opintojen tunnustamissäännöt organisaatiossa ..	853
opetusaika	460	opintojen työvoimapolitiittinen keskeyttäminen	570
opetusajankohta	460	opintokeskus	85
opetushallinnon alan koulutuslainsäädännössä säädetty koulutustoiminta	22	opintokokonaisuus (1)	226
opetusharjoittelu	640	opintokokonaisuus (2)	240
opetushenkilöstö	104	opintomaksu	763
opetusjakso	216	opintoneuvoja	108
opetuskielen hallinnan osoittamiseksi järjestettävä kielikoe	354	opintoneuvonta	573
opetuskielet (ECTS-termi)	879	opintopiste (1)	293
opetuskieli (1)	284	opintopiste (2)	295
opetuskieli (2)	285	opintopsykologi	115
opetuskieli (ECTS-termi)	879	opintorekisteriote	645
opetusmateriaali	835	opintososiaalinen etu	575
opetusmenetelmät	880	opintososiaalinen etuus	575
opetusmuoto	457	opintososiaalinen palvelu	575
opetusohjelma	256	opintosuorituksen arviointi	723
opetuspiste	60	opintosuorituksen hyväksilukeminen	756
opetusryhmä (1)	447	opintosuorituksen hyväksiluku	756
opetusryhmä (2)	448	opintosuorituksen kieli	287
opetusryhmäkoko	450	opintosuorituksen korvaaminen	757
opetussuunnitelma (1)	254	opintosuorituksen sisällyttäminen	758
opetussuunnitelma (2)	255	opintosuorituksen uusiminen	749
opetussuunnitelman perusteet	201	opintosuoritus	713
opetussuunnitelmaperusteinen tutkinto	681	opintosuoritusote	645
opetusta tukeva palvelu- ja tuotantotoiminta	71	opintosuunta	278
opetustapa	459	opintotarjotin	274
opetustarjonta	274	opintotoimisto	854
opetustila	827	opintoviikko	296
opetustunti	272	opiskelija	154
opinnoistaminen	751	opiskelijahuolto	576
opinnon nimi	883	opiskelijajärjestöt	859
opinnon taso	884	opiskelijaksi ilmoittautuminen (1)	556
opinnon tunnus	885	opiskelijaksi ilmoittautuminen (2)	307
opinnon tyyppi	886	opiskelijaksi ottaminen	346
opinnäyte	714	opiskelijaksi ottamisen edellytykset	331
opinnäytetyö	714	opiskelijakunnan hallitus; ks. oppilaskunta.....	833
opinto (ECTS-termi)	881	opiskelijakunnan jäsenmaksu	769
opinto-ohjaaja	141	opiskelijakunta (1)	829
opinto-ohjaus (1)	573	opiskelijakunta (2)	833
opinto-ohjaus (2)	573	opiskelijaliikkuvuus	629
opinto-ohjelma	259	opiskelijamaksu	763
opinto-oikeus	544	opiskelijan arviointi	723
opintoala	30	opiskelijan ateriakorvaus	579
opintoetus; ks. opintososiaalinen etu.....	575	opiskelijan itsearviointi	735
opintoihin ilmoittautuminen	307	opiskelijan poistaminen	617
opintoihin liittyvät työharjoittelut	857	opiskelijan poistumaan määrääminen	616
opintojakso	216	opiskelijaneuvonta	573
opintojakso (ECTS-termi)	881	opiskelijanumero	830
opintojakson kuvaus	882	opiskelijapalaute	831
opintojakson nimi	883	opiskelijapalvelut	854
opintojakson taso	884	opiskelijaruokailu	855
opintojakson tunnus	885	opiskelijaryhmä	447
opintojakson tyyppi	886	opiskelijaterveydenhuolto	578
opintojaksotarjotin	274	opiskelijavaihto	630
opintojaksovalinnat	307	opiskelijavalinta	345
opintojen aloittamispäivämäärä	566	opiskelijavalintarekisteri	383
opintojen laajuus	276	opiskelijaviikko	297
opintojen laajuusyksikkö	290	opiskelu	6
opintojen mitoitusyksikkö	290	opiskeluhuolto	576
opintojen ohjaus	5	opiskelumaksu	763
		opiskelumuoto (1)	457
		opiskelumuoto (2)	458
		opiskelun alkamisen siirtäminen	557

opiskelun aloittaja	150	oppimistulosten arviointi	798
opiskelun tukipalvelut	581	oppimisympäristö	453
opiskeluoikeuden alkamispäivämäärä	565	oppimäärä	191
opiskeluoikeuden jatkaminen	552	oppimäärän laajuus (1)	191
opiskeluoikeuden menettäminen	549	oppimäärän laajuus (2)	276
opiskeluoikeuden menettänyt	161	oppisopimus	498
opiskeluoikeuden palauttaminen	548	oppisopimusasiantuntija	186
opiskeluoikeuden peruuttaminen	547	oppisopimuskoordinoija	186
opiskeluoikeuden pidättäminen	620	oppisopimuskoulutus	499
opiskeluoikeuden päättyminen	551	oppisopimustoimija	99
opiskeluoikeuden tila	545	oppisopimusvastaava	183
opiskeluoikeuden väliaikainen keskeyttäminen	546	oppivelvollinen	193
opiskeluoikeudesta luopuminen	550	oppivelvollisen eronneeksi katsominen	159
opiskeluoikeudesta luopunut	160	oppivelvollisille suunnattu koulutus	915
opiskeluoikeus	544	oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen	569
opiskelupaikan ehdollinen vastaanotto	318	oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttänyt	155
opiskelupaikan vastaanotto	317	oppivelvollisuus	192
opiskelupaikka	544	oppivelvollisuusilmoitus	305
opiskeluterveydenhuollon lääkäri	119	oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus	530
opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitaja	118	oppivelvollisuuskoulutus (?)	491
opiskeluterveydenhuolto	578	oppivelvollisuuteen kuuluva koulutus	491
opiskelutila	828	organisaation ECTS-koordinaattori	856
opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot	519	organisaation nimi	847
opiskeluympäristö	453	organisaation yleiskuvaus	858
opistoasteen tutkinto	711	osa-aikainen erityisopetus	433
oppiaine	247	osa-aikainen varhaiskasvatus	416
oppiaineen oppimäärä	191	osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksu	762
oppiainekokonaisuus	251	osaaminen	895
oppiaineryhmä	251	osaamisala	277
oppiarvo	897	osaamisen arvioija	188
oppija	148	osaamisen arvioijan perehdytys	528
oppijan arvio osaamisen tunnustamisen mahdollisuuksista	754	osaamisen arvioinnin mukauttaminen	607
oppijanumero	832	osaamisen arviointi (1)	730
oppilaaksi ilmoittautuminen	555	osaamisen arviointi (2)	731
oppilaaksi ottaminen	357	osaamisen hankkiminen	7
oppilaaksiotto	357	osaamisen kartoitus	892
oppilaaksiottoalue	398	osaamisen laajuus	276
oppilaan arviointi	723	osaamisen laajuusyksikkö	290
oppilaan itsearviointi	735	osaamisen osoittaminen	716
oppilaan poistaminen	617	osaamisen osoittamisen uusiminen	749
oppilaan poistumaan määrääminen	616	osaamisen tavoitteet	279
oppilaanohjaaja	140	osaamisen tunnistaminen	752
oppilaanohjaus	573	osaamisen tunnustaminen	753
oppilaitoksen opetuskieli	284	osaamiskokonaisuus (1)	212
oppilaitoksen opetussuunnitelma	255	osaamiskokonaisuus (2)	213
oppilaitoksen työsuunnitelma	256	osaamismerkki	652
oppilaitoksen ylläpitämislupa	46	osaamisperustaisuus; ks. osaamisperusteisuus	504
oppilaitos	56	osaamisperusteisuus	504
oppilaitosohjaaja	185	osaamispiste	294
oppilas	153	osaamisprofiili	891
oppilashuolto	576	osaamistaso	896
oppilaskunnan hallitus; ks. oppilaskunta	833	osaamistavoite (2)	224
oppilaskunta	833	osaamistavoitteet (1)	279
oppilasvaihto	630	osaamistavoitteet (2)	224
oppilasvalinta	358	osaamistodistus	654
oppimaan oppiminen; ks. oppiminen	12	osakunnan kuraattori; ks. koulukuraattori	116
oppimateriaali	836	osallistumistodistus	651
oppimateriaali (ECTS-termi)	887	osapäivähoito	418
oppiminen	12	osapäiväinen varhaiskasvatus	418
oppimisen tuki	608	osaviikkoinen varhaiskasvatus	419
oppimisjakso	216	otantaperustainen arviointi	799
oppimissuunnitelma	258	ote opintosuoritusrekisteristä	645
oppimistulokset	280	otos; ks. otantaperustainen arviointi	799

paikallinen arviointi	786	pro gradu -työ; ks. opinnäytetyö.....	714
paikallinen opetussuunnitelma	255	professori	114
paikallinen soveltava kurssi	235	prognostinen arviointi	795
paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	199	psykologi	115
paikallisen tason arviointi	786	psykologi- ja kuraattoripalvelut; ks. oppilashuolto.	576
paikallisesti tarjottava tutkinnon osa	221	puheviestintätaitojen päättökoe; ks.	
paikalliset valinnaiset opinnot	230	puheviestintätaitojen päättökokeen todistus....	665
paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva		puheviestintätaitojen päättökokeen todistus	665
tutkinnon osa	221	puhvi-koe; ks. puheviestintätaitojen päättökokeen	
painotettu opetus	505	todistus.....	665
pakollinen kurssi	233	puhvi-todistus	665
pakollinen opintojakso	244	puuttuva osaaminen; ks. osaamisen hankkiminen....	7
pakollinen tutkinnon osa	209	puuttuvan osaamisen hankkiminen; ks. osaamisen	
pakolliset opinnot	227	hankkiminen.....	7
palaute	736	päivittäinen varhaiskasvatus	420
palaute osaamisen kehittämisestä	738	päivähoito (2)	399
palautekeskustelu; ks. palaute.....	736	päivähoito (2)	471
palauteraportti; ks. palaute.....	736	päivähoitopaikka	301
palpa; ks. aloituspaikka	371	päivähoitopalvelun tuottaja	34
palveluntuottajakohtainen		päiväkodin johtaja	121
varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen		päiväkodin varajohtaja	122
varhaiskasvatussuunnitelma.....	199	päiväkoti	39
pedagoginen arvio tehostettua tukea varten	599	päiväkotitoiminta	403
pedagoginen selvitys erityistä tukea varten	600	päiväopetus (1); ks. opetusmuoto.....	457
pedagogisen toiminnan arviointi	788	päiväopetus (2); ks. opetusajankohta.....	460
pedagogiset järjestelyt	588	päiväopiskelu; ks. opetusmuoto.....	457
pedagogiset ratkaisut	588	pätevyys	837
pedagogiset toimenpiteet	588	pääaine	238
perhepäivähoidon johtaja	123	päästötodistus	643
perhepäivähoidon ohjaaja	123	pääsy- ja soveltavuuskoe	353
perhepäivähoidon vastuuhenkilö	124	pääsykoe	352
perhepäivähoitaja	129	pääsyvaatimukset	888
perhepäivähoito	404	päättöarvioinnin kriteeri	726
perhepäiväkoti	40	päättöarviointi	734
perusasteen tutkinto	674	päättötodistus	643
peruskoulu (1)	72	päättökseen mukaiset aloituspaikat; ks. aloituspaikka...	
peruskoulu (2)	475	371	
peruskouluun ilmoittautuminen	306	päätös opiskelijaksi ottamisesta	355
perusopetukseen ilmoittautuminen	306	päätös oppilaaksi ottamisesta	355
perusopetukseen valmistava opetus	534	päätös päivähoidosta	300
perusopetuksen lisäopetus	529	päätös varhaiskasvatuksessa annettavasta tuesta ja	
perusopetuksen oppimäärä	191	tukipalveluista	585
perusopetuksen päättötodistus	657	rajattu HOPS; ks. henkilökohtainen	
perusopetuksen tavoitteet	271	opintosuunnitelma.....	261
perusopetuksen vuosiluokkien 1–6 koulu	58	rajattu opinto-oikeus	544
perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	59	rajattu opiskeluoikeus	544
perusopetuksen yksilöllistetty oppimäärä	601	rakenteelliset järjestelyt	589
perusopetus	475	rakenteelliset ratkaisut	589
perusopetuslain mukainen opetuskieli	284	rakenteelliset toimenpiteet	589
perusopinnot	241	rehtori	106
perustutkinto-opiskelija	165	Reifeprüfung-tutkinto	689
pidennetty oppivelvollisuus	602	ristiinopiskelija	175
pidättää oikeus opiskeluun	620	ruokaraha	579
pieni osaamiskokonaisuus	214	ryhmä	447
pieni tietopala; ks. pieni osaamiskokonaisuus....	214	ryhmäkohtainen avustaja; ks. varhaiskasvatuksen	
piensuoritus	214	avustaja.....	130
plagiointi; ks. vilppi.....	610	ryhmäkohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks.	
pohjakoulutus	333	paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199
pohjakoulutusvaatimus	332	ryhmänohjaaja	135
poikkeaminen; ks. ammattitaitovaatimuksista tai		ryhmänohjaus	898
osaamistavoitteista poikkeaminen.....	625	ryhmänohjausryhmä	447
poissaoleva opiskelija	156	ryhmäopetus	428
poissaolevaksi ilmoittautuminen	561	ryhmäperhepäivähoitaja; ks. perhepäivähoitaja....	129
poistumismääräys	616	ryhmäperhepäivähoito	405

ryhmäperhepäiväkot	41	tietoa opiskelijaliikkuvuudesta	862
ryhmässä toimiva päiväkodin johtaja; ks. päiväkodin johtaja	121	tietoa opiskelijaliikkunnasta	863
saapuva vaihto-opiskelija	633	tietoa oppimisympäristöstä	864
saavutetut osaamistavoitteet	280	tietoa vakuutuksista	865
sairaaloopetus	506	tilauskoulutus	488
sairaalassa järjestettävä varhaiskasvatus	427	tilauskoulutusopiskelija	167
sanallinen arviointi	732	todennettu osaaminen	899
seuranta	781	todistus (1)	642
siirto-opiskelija	174	todistus (2)	641
siirtohaku	311	todistus lukion oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	662
siirtymä	455	todistus lukiosta eroamisesta	666
siirtymävaihe	455	todistus opiskelijan osaamisesta	650
sijoittelu	382	todistus osaamisesta	650
sijoittelun tulos	391	todistus osittain suoritetusta perusopetuksen oppimäärästä	660
sisällyttäminen; ks. opintosuorituksen sisällyttäminen	758	todistus perusopetuksen koko oppimäärän suorittamisesta	661
sivuaine	239	todistus perusopetuksen oppiaineen oppimäärän suorittamisesta	659
sopimus oppisopimuskoulutuksen järjestämisestä; ks. oppisopimuskoulutus	499	todistus pienestä osaamiskokonaisuudesta	215
soveltava kurssi	235	todistus suoritetuista koulutuksen osista (1)	647
soveltavuuskoe	353	todistus suoritetuista koulutuksen osista (2)	648
starttiluokka	437	todistus suoritetuista opinnoista (1)	644
starttiopetus	437	todistus suoritetuista opinnoista (2)	666
steinerpedagoginen varhaiskasvattaja	131	todistus suoritetuista tutkinnon osista	646
sulautuva opetus	464	todistus suoritetusta koulutuksesta	648
summatiivinen arviointi	796	todistus suoritetusta työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta	648
suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus	902	todistus suullisen kielitaidon kokeen suorittamisesta	663
suorahaku	325	todistus suullisesta kielitaidosta	663
suoravalinta	362	todistus tutkinnon osan suorituksesta	646
suorituksen uusiminen	749	todistus tutkintokoulutukseen osallistumisesta	651
suoritusajan pidennys	552	todistus valmentavaan koulutukseen osallistumisesta	651
suoritustapa	893	todistusvalinta	362
suppea kaksikielinen opetus	913	tohtorin tutkinto	702
suunnitelma kurinpitokeinojen ja kasvatustieteiden käytäntöjen käyttämisestä; ks. kurinpitokeino	612	tohtorintutkinto	702
suuntautumisvaihtoehto	278	toiminnan tasolla tehtävä arviointi	787
systemaattinen arviointi	792	toiminta-alue	67
syventävä kurssi	234	toiminta-alueittain järjestetty opetus	603
syventävät opinnot	243	toimintakulttuuri	456
säädosperustainen julkisesti rahoitettu koulutustoiminta	24	toimintamuotokohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma	199
säädosperustainen koulutuksen hankkiminen	18	toimipaikka	61
t&k-toiminta	900	toimipiste; ks. koulutusorganisaation toimipiste	57
taiteen perusopetus	481	toisen asteen koulutus	476
taiteiden välinen kurssi	236	toisen asteen opettaja	145
tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistaminen	628	toisen asteen oppilaitos	74
teema-arviointi	801	toisen asteen tutkinto	675
teemaopinnot	237	toisen asteen tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	536
tehostettu henkilökohtainen oppilaanohjaus	574	toisen portaan opetus- ja tutkimushenkilöstö	111
tehostettu tuki (1)	597	toisen syklin tutkinto	707
tehostettu tuki (2)	593	toissijainen hakija; ks. toissijainen koulu	397
tehostettu tuki varhaiskasvatuksessa	593	toissijainen koulu	397
TELMA	515	toistuva opetuksen järjestämisaikajakso	889
temaattiset opinnot	229	toteutussuunnitelma	255
tenttivilppi; ks. vilppi	610	tuen tarpeen arviointi	583
terveydenhoitaja	118	tuen vaikuttavuuden arviointi	584
terveydenhuoltopalvelut	860	tukimuoto	587
TET	636	tukiopetus	432
tiedekunta	93		
tieteellisen julkaisun vertaisarviointi	739		
tietoa elämisen kustannuksista	861		

tukipalvelut	586	työkokemus	839
tuleva vaihto-opiskelija	633	työpaikalla järjestettävä koulutus	495
tuntijako	190	työpaikalla järjestettävä ohjaus	571
tuntiopettaja	144	työpaikalla järjestettävän koulutuksen sopimusvastaava	183
tuomioistuinharjoittelu	639	työpaikalla opiskelu	495
tutkimus- ja kehittämistoiminta	900	työpaikalla oppiminen	495
tutkinnon järjestäjä	47	työpaikkakouluttaja	181
tutkinnon laillistaminen	759	työpaikkaohjaaja	181
tutkinnon muodostuminen	208	työpaikkaohjaajakoulutus	527
tutkinnon nimi; ks. tutkintonimike.....	673	työpaikkaohjaus	571
tutkinnon osa	217	työssä oppiminen	495
tutkinnon osan arviointisuunnitelma	742	työssäoppiminen	495
tutkinnon pakollinen osa	209	työssäoppiminen	637
tutkinnon perusteet	203	työsuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus ..	500
tutkinnon rakenne	208	työvoimakoulutus	494
tutkinnon rinnastaminen	759	työvoimapoliittinen koulutus	494
tutkinnon suorittaja	163	työväenopisto	84
tutkinnon suorittamisen henkilökohtaistaminen ..	627	täydennysshaku	330
tutkinnon tunnustaminen	759	täydennyskoulutuksen opiskelija	173
tutkinnon vaativuustaso	281	täydennyskoulutus	492
tutkinnon vahvistuspäivämäärä	838	täydennysopiskelija	172
tutkinnon valinnainen osa	210	täydentävä varhaiskasvatus	472
tutkinnonsuoritusoikeus	544	ulkoinen arviointi	789
tutkinto	672	ulkomaanjakso	635
tutkinto-ohjelma	704	ulkomailla suoritettu tutkinto	709
tutkinto-opiskelija	164	ulkomainen tutkinto	709
tutkintoa yksilöllisesti laajentava tutkinnon osa ..	222	ulkopuolinen arviointi	789
tutkintojen ja koulutuksen järjestämislupa	46	urasuunnitelma	624
tutkintojärjestelmä	31	urheilijan ammatillinen koulutus	517
tutkintokohtainen terveydentilavaatimus	336	vaativa erityinen tuki	606
tutkintokoulutukseen valmentava koulutus	536	vaativa erityinen tuki (2)	908
tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen perusteet	205	vaativa monialainen tuki varhaiskasvatuksessa ..	595
tutkintokoulutuksen opiskelija	164	vaativa tuki	908
tutkintokoulutus	486	vaihto-opiskelija	631
tutkintomaksu	767	vaihto-oppilas	631
tutkintonimike	673	valinnainen aine	249
tutkintonimike (ECTS-termi)	890	valinnainen tutkinnon osa	210
tutkintoon johtava koulutus	486	valinnan aloituspaikat; ks. aloituspaikka.....	371
tutkintoon johtava opinto-oikeus	544	valinnan tila	388
tutkintoon johtava opiskeluoikeus	544	valinnan tulos	389
tutkintoon johtavan koulutuksen nimi	872	valinnan vaihe	387
tutkintorakenne (1)	208	valintaehdotus	390
tutkintorakenne (2)	31	valintaesitys	392
tutkintosuoritus; ks. näyttötutkinnon tutkintosuoritus... 721		valintakelpoisuus	331
tutkintotavoite	819	valintakiintiö	351
tutkintotilaisuus	720	valintakoe	352
tutkintotodistus	649	valintakoeryhmä	379
tutkintotoimikunta	97	valintalaskennan tulos	390
tutkintovaatimukset	257	valintalaskenta	381
TUVA-koulutus	536	valintamenettely	384
TUVA-viikko	292	valintamenettely (ECTS-termi)	866
työelämän kehittämis- ja palvelutehtävä	64	valintaperuste	347
työelämän kehittämis- ja palvelutoiminta	63	valintaperustemalli	393
työelämässä oppiminen	495	valintapiste	349
työelämätoimikunta	98	valintapäätös	355
työelämään tutustuminen	636	valintaryhmä	375
työharjoittelu (1)	637	valintatapa	384
työharjoittelu (2)	495	valintatapajono	386
työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus ..	515	valintatieto	388
työhön ja itsenäiseen elämään valmentavan koulutuksen perusteet	206	VALMA	514
		valmentava koulutus	511
		valmentavan koulutuksen opiskelija	169
		valmentavan koulutuksen osa	512

valmentavan koulutuksen perusteet	207	varhaiskasvatuspaikkojen määrä	302
valpa; ks. aloituspaikka.....	371	varhaiskasvatuspalvelu	399
valtakunnallinen hakumenettely; ks. yhteishaku ..	324	varhaiskasvatuspäivä	421
valtakunnallinen soveltava kurssi	235	varhaiskasvatuspäätös	300
valtakunnalliset valinnaiset opinnot	228	varhaiskasvatussuunnitelman perusteet	198
valtionhallinnon kielitutkinto	679	varhaiskasvatustoimija	32
valtionosuusrahoitettu koulutustoiminta	25	varhaiskasvatustoiminta	400
vammaisten valmentava ja kuntouttava opetus ja ohjaus	543	varhaiskasvatusympäristö	452
vapaa sivistystyö	470	varsinainen haku	328
vapaa-ajanpalvelut	867	vastuuhenkilö (1)	107
vapaaehtoinen kieli	901	vastuuhenkilö (2)	124
vapaan sivistystyön koulutus	470	vastuullinen työpaikkaohjaaja	181
vapaan sivistystyön lukutaitokoulutus	538	vastuuopettaja	139
vapaan sivistystyön opettaja	147	vastuuopettaja (1); ks. oppilaitosohjaaja.....	185
vapaan sivistystyön oppilaitoksen ylläpitäjä	45	vastuuopettaja (2); ks. HOKS-ohjaaja.....	187
vapaan sivistystyön oppilaitos	81	velvollisuus osallistua esiopetukseen; ks. esiopetusvelvollisuus (1).....	194
vapaasti valittava tutkinnon osa	220	verkko-opetus	439
varasija	372	vertaisarviointi (1)	791
varasijalla	366	vertaisarviointi (2)	739
varasijalla oleva hakija	369	vertaisohjaus; ks. ohjaus.....	5
varhaiserityiskasvatus	473	vertaispalaute	737
varhaiskasvattaja (1)	125	vieraskielinen koulutus	289
varhaiskasvattaja (2)	128	vieraskielinen opetus	288
varhaiskasvattaja (3)	127	vieraskielinen oppilaitos	79
varhaiskasvattajat	101	vieraskieliset koulutusohjelmat	848
varhaiskasvatukseen hakeminen	298	viikko	292
varhaiskasvatukseen hakija	299	viikonloppuhoito	425
varhaiskasvatuksen asiakasmaksu	760	viikonloppuopetus; ks. opetusajankohta.....	460
varhaiskasvatuksen avustaja	130	viittomakieli	840
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	126	vilppi	610
varhaiskasvatuksen iltahoito	426	virallinen oppiminen	909
varhaiskasvatuksen inklusioperiaate	401	virkasuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	501
varhaiskasvatuksen järjestäjä	33	virkasuhteeseen verrattavaan julkisoikeudelliseen palvelussuhteeseen perustuva oppisopimuskoulutus	502
varhaiskasvatuksen järjestämismuoto	408	vuoroahoito	423
varhaiskasvatuksen laajennettu aukiolo	426	vuoropäivähoito	423
varhaiskasvatuksen lapsiryhmä	36	vuosikurssi (1)	445
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	128	vuosikurssi (2)	451
varhaiskasvatuksen lupaviranomainen	410	vuosiluokka	445
varhaiskasvatuksen opettaja	125	vuosiluokka (2)	446
varhaiskasvatuksen palveluntuottaja	34	vuosisuunnitelma	256
varhaiskasvatuksen ruokailu	774	vuositaso	445
varhaiskasvatuksen ryhmä	36	vuositain laadittava opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma	256
varhaiskasvatuksen sosionomi	127	vuosiviikkotunti	291
varhaiskasvatuksen toimintakausi	414	väitöskirja; ks. opinnäytetyö.....	714
varhaiskasvatuksen toimintakieli	283	väliaikaisesti keskeyttänyt	156
varhaiskasvatuksen toimintamuoto	402	välitodistus	655
varhaiskasvatuksen toimintamuoto; ks. opetusmuoto	457	väyläopiskelija	176
varhaiskasvatuksen toimintapäivä	422	yhdistelmäopinnot	211
varhaiskasvatuksen toimintavuosi	413	yhdysluokka; ks. luokka.....	447
varhaiskasvatuksen toimipaikka	35	yhteinen haku	323
varhaiskasvatuksen tuen muoto	587	yhteinen oppiaine	248
varhaiskasvatuksen tukipalvelut	586	yhteinen tutkinnon osa	219
varhaiskasvatuksen työntekijä	103	yhteisen tutkinnon osan osa-alue	247
varhaiskasvatuksen vastuuhenkilö	124	yhteishaku	324
varhaiskasvatuksen viikonloppuhoito	425	yhteisten opintojen opettaja	143
varhaiskasvatuksen vuoroahoito	423	yhteistutkinto	703
varhaiskasvatuksessa annettava tuki	582	yhteistyöoppilaitos; ks. avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisen yhteistyöoppilaitos.....	95
varhaiskasvatus	471	yhteisvalinta	360
varhaiskasvatushenkilöstö	101		
varhaiskasvatusjohtaja	120		
varhaiskasvatusoikeus	189		
varhaiskasvatuspaikka	301		

yksikkökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma; ks. paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma.....	199	ylioppilaskunnan jäsen	844
yksikössä tehtävä arviointi	787	ylioppilaskunnan jäsenmaksu	768
yksilöopetus	430	ylioppilaskunta	845
yksityinen varhaiskasvatus	409	ylioppilastutkinnon koe	841
yleinen kielitutkinto	678	ylioppilastutkinnon suoritusvuosi	843
yleinen tuki (1)	596	ylioppilastutkinto	686
yleinen tuki (2)	592	ylioppilastutkintolautakunta	842
yleinen tuki varhaiskasvatuksessa	592	ylioppilastutkintotodistus	667
yleissivistävä koulutus	468	yläaste; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu	59
ylempi ammattikorkeakoulututkinto	698	yläkoulu; ks. perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 koulu.....	59
ylempi korkeakoulututkinto	699	ympäri vuorokautinen hoito	424
yliopettaja	146	ympäri vuorokautinen päivähoido	424
yliopisto	92	ympäri vuorokautinen varhaiskasvatus	424
yliopistokeskus	94	yrittäjän oppisopimuskoulutus	503
yliopistokoulutus	480	YTHS-maksu	770
Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön maksu	770	YTO	247
ylioppilas	180		
ylioppilaskoe	841		